قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا سلطان الأنام أعظم الخواقين المعظم مالك البرين والبحرين سيد

خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان الغازي محمود خان وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع وانتسخ

والله ... خلد الله ملكه إلى الأبد حرره الفقير أحمد شيخ زاده المفتش بأوقاف الحرمين

عفي عنهما

حمد بی مثال اول منزل تنزیل واجب الامتثاله که زبدة الحقایق اولان دردغرر نوع انسانی ملتقای دریای
علم وکمال ومجمع بحرین جمال وجلال ایتمکن بعض افرادینی مظهر لطف وجمال ایدوب بدایه ونهایه دن منزه کنز
عنایه سنک جوهر نیره غایة البیانی ایله ماننده آفتاب روشن دل وعالی منزل وبعض آخری منهج مختارک غیری
اختیار ووقایه ایله سالک مسالک هدایه اولمدقلری اجلدن معرض قهر وجلال ایدوب تیره خاطر وغمکین دل قلمشدر
وشکر بی همال اول واهب العطایای ذوی الافضاله که اسرار کمالن بارکاه اطاعت حقیقیه ویقینیه ده راکعلرک
درونده پیدا وانوار جمالن آستان عبادت عملیه واعتقادیه ده ساجدلرک جبیننده هویدا ایدوب بو مقتضای
حکمت ازلیتدا اوامر ونواهیدن عبارت اولان احکام شرعیه سنه مطیع منقاد اولنره انواع نعم غیر متناهیه ایله بشارت
ومجانبه نواحی عصیان وضلالت اولوب ظلم وفسادی کندولره معتاد قلانلره اصناف هموم متسلسله لا نهایه ایله
مژده خسارت ویرمشدر وصلاة باکمال اول محرم حرمسرای ازل ولا یزاله که جانب جناب قدسدن عباد الله ه مبلغ
احکام دین مبین ودرکاه شارع مقدسدن شاهراه هدایه طالب وراغبلره هادی وادی شرع متین اولوب وما
ارسلناك الا رحمة للعالمین خطاب مستطابی مقتضاسنجه کافه انامدن پاك اعتقاد اولوب آلوده معصیت اولنلره
شفیع مشفع یوم الدین وضامن باغ فردوس برین اولدوغندن ماعدا علو درجات علمایی اقرب الناس من درجة النبوة
اهل العلم قول شریفی ایله متعین وممتاز وسمو مراتب فقهایی من یرد الله به خیرا یفقهه فی الدین کلام لطیفی ایله بین
سرفراز بیورمشلردر ودخی آل عظام سعادت انتظام واصحابکه هر بری حرم خاص نبوتده شمع افروز روشن نهاد وگلستان
باغ رسالتده عندلیب خوش نوا وفریاد اولوب جواهر گرانبهای محبتلری قلوب مسلمینه سرمایه قوی وزواهر طراوت افزای
درون مؤمنینه راحت روح معنوی اولمشلردر واصحاب کرام کرامت ارتسام واتصالکه رایت دین محمدی یی خورشید جهان آرا کبی
عالی قلمغه اقدام تاملری جهتندن جهاد اکبره واصغره اهتمام تاملرندن صکره اجتهاد اصول وفروع اسلامه کمال الاشتغال ایله
اعلام شریعتك فوقنی فرقلنه بیورب نجیب حقیقتی الکتورمشلردر   اول زمانکه اراده قدرت ازلیه وسعتکه عدمده
عالمگیر اولان وجودمك فضای ظهوره کلمسنه تعلق ایدوب طوعا وکرها حیز امکانده حدوث بولدقده نعم عقل وادراک
بلکه دخی گهواره نشین طفولیت اولوب یانمده نفع وضرر نا مبین ایکن احوال عالمه چشم عبرت بین اندیشه ایله نظر قلنور
بو حادث پر عنانك بقای فناسنه جازم واول دیار بقانك عدم فناسنه حاکم حازم اولالدن خلط فانی اولوب غم دخی
آلوده درکه بو واریکه نشین عالم قدس اولان مرغ فلك پرواز یعنی جوهر ناطقه انسانیه بدن نواز اجرام علویدن
اجسام سفلیه شرف نزول بیورب انتقال بدنیا ایله آواره ومبتلای بلای نفس اماره اولوب تهذیب اخلاق وکسب کمال
آراسته وبو دار بی قرارده نام ونشانك بقاسنی موجب برآثر ایله پیراسته اولمازسه حیفا ودریغا عمر گذشته یه
الحمد لله الآن آه حسرت چکلردی امدی بو عقده سربسته غیر منحل خاطر غمکسارده برقرار ووجود ضعیفی دایما دلخسته

ونزار ایلمکده بایدر اولمغین وعمر گرانمایه دن دخی اکثری هوا وهوسده مرور ایدوب دنیوی واخروی برکار گر
کاره اقتدار میسر اولمدوغندن ماعدا روزگار زور آور هزار طرفدن هزاران قیود ایله مقید قلوب انواع عقوبات ایله معاقب
ایلمش ایکن جور وجفاسیه کسلانی زمانده گذران ایدن اوقاتی غنیمت بلوب علوم دینیه دن بعضا اشتغال کوه
ندای غیبی بو گونه گوش زد خاطر اولدیکه چونکه بو بحر زمانده مأمولك اولان امنیه دن جمیعنك حصولی میسر
اولمدوغی متعین باری بعض مرتبه امکانده اولانك حصولنه سعی ایدوب جمله دن بری ملتقی الابحری ترکی زبان اوزره
ترجمه وشرح اتمکله منافعی خواص وعوامه شامل قلاسن مأمولدرکه بعد الانتقال بقای نام ونشانکه باعث وباد
ذخر آخرت اوله بو فکر فضول عقل قاصره مناسب ومعقول کورنمکین بو فقیر قلیل البضاعه یعنی محمد موقوفاتی
کثیر الاضاعه دخی بو امر مشکلك تحصیلنی التزام ایلدوکی اجلدن متن مزبورك بعض شروحنی علی الخصوص غواص بحر
علوم اولان شیخ اسمعیل سیواسی وجری الانهر علی ملتقی الابحر صاحبی اولان نور الدین الباقانی نتیجه نقود افکاری
متن مزبورك غوامض ومشکلاتنك حل وکشفی ایچون هدایه واکمل وابن همام وغایة البیان ونهایه ومعراج الدرایه
وکفایه وزیلعی وعینی وشرح مجمع البحرین لابن ملك وشرح وقایه لابن ملك وصدر الشریعه واخی چلبی وحافظ
ویعقوب پاشا واصلاح وایضاح ودرر غرر ومنیة المصلی وشرح منیه لابراهیم الحلبی وبهنسی وابی المکارم
وابن الیاس وشمنی وزاهدی وتصحیح ابن قطلوبغا وقاضیخان وذخیره وولوالجیه وخلاصه وظهیریه وبزازیه
وخزانة الفتاوی وجامع الفتاوی ومنیة الفتاوی ومختصر واقعات ناطفی ومختارات مجموع النوازل ومنح
وتاتارخانیه وسراج الوهاج وانفع الوسایل ومنظومه وشرح منظومه لابن شحنه واشباه ونظایر وجامع الکبیر
ومبسوط ومحیط وبدایع واحکام واوقاف خصاف وشرح ادب القاضی وسیر کبیر وعیون المسایل وزلة القاری
وتتمه وخزانة الاکمل وشرح مختصر طحاوی لاسبیجانی وشرح فرایض وحاوی وتجنیس ومزید واختیار کبی کتابلرك
تتبعنه بذل همت ایدوب فکر کامل العیارلری ایله وجوه مخدرات معانیسندن سراپرده اشکالی رفع ایلیوب
کالشمس فی الضحی ظاهر ونمایان ایلمکله قانع اولمیوب بو بحر بیکراندن گونا گون لآلی ایله آثارلرینی برر ابدار ایلمشلر
بو فقیر کمینه دخی بو ایکی شرحه مالك اولوب ومذکور کتبك اکثرینی جمع اتدکدنصکره علی قدر الطاقه بذل
مقدور وسعی نا محصور ایدوب متنك عبارتنی بتمامه ترکی لسان اوزره ترجمه اتدکدنصکره محله مناسب
گلستانلردن برگل وهر بوستاندن بنجه سنبللر اخذ اولنوب هر بری مقامنه وضع وترتیب اولنمق امیدی ایله
مستعینا بالله شروع اولنمشدر خلان ساده لوح وصاف دلاندن متوقعدرکه چشم انصاف ایله نظر اولندقده
من صنف فقد استهدف سرشته سنه آویخته اولنمیوب سهو ونسیانی کرم ولطفلریله اصلاح وفساد وخطاسنی
قلم عفو ایله تصحیح وافلاحه همت وعنایت بیوره لر فمن عفی واصلح فاجره علی الله فحواسی اوزره ماجور ومثاب اوله لر
فالله میسر المرام ومسهل الاختتام   وهو حسبی ونعم الوکیل ذو الاکرام والصلوة والسلام علی سید الانام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي حمد شول اللهه مخصوص در كه وفقنا للتفقه في الدين اول الله دينده فقيه اولمق ايچون بزه
توفيقني عطا ايلدى تفقه في الدين اعمال خيراتدن ايدوكنه من يرد الله خيرا يفقهه في الدين حديث شريفي
دليل قويدر علم فقه اللهه توصله سبب اولمغين مصنف حبل متين ايله وصف ايدوب الذي هو حبله المتين وفضله
المبين ديدى يعنى اول فقه كه اللهك حبل متينى درو دخى فضل مبينى در وميراث الانبياء والمرسلين دخى اول
فقه انبيا و مرسلينك ميراثى در نبي ايله مرسل بيننده فرق بودر كه حق تعالى دن كندويه وحى كلوب تبليغ ايله
امر اولنمش ايسه رسول دينلور اكر تبليغ ايله امر اولنميوب انجق وحى ايله اولورسه نبيدر پس امدى نبي رسولدن
اعم در زيرا هر رسول نبيدر اما هر نبي رسول دكلدر ورسول نبيدن افضلدر وعدد انبيا ايچون رسول اكرم صلى الله عليه وسلمدن
سؤال اولندقده يوز يكرمى درت بيكدر ديو جواب بيورمشلردر وبونلردن اوچيوز اون اوچى شرف رسالت ايله
مشرف اولمشلردر وحجته البالغة على الخلق اجمعين دخى اول فقه اللهك حجت قاطعه سيدر جميع خلق اوزرينه
ومحجته السالكة الى اعلى عليين ودخى فقه اللهك اعلاى عليينه راقيه يعنى جنته اولاشديجى طريق مستقيم درو والصلوة
والسلام دخى صلوة وسلام على خير خلقه محمد اللهك خلقنك خيرلسى اولان محمد اوزرينه اولسون المبعوث رحمة
للعالمين ايله محمد كه عالملره رحمت ايچون بعث اولنمشدر مصنف صلوة ايله سلامى جمع ايلدى تا كه صلوتى كتوروب
سلامى كتورمسه حق سبحانه وتعالى نك وسلموا تسليما قولنه عدم امتثال بولنمش اولوردى ايكيسنى ايرادن مرادى
امتثال واحراز فضيلت ايچوندر وعلى آله وصحبه التابعين والعلماء العاملين دخى صلوة وسلام رسول اكرم
محمد صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك آل واصحابى وتابعين وعلماء عامليني اوزرينه اولسون آل نبيدن مراد
اهل وعيال واتباعى در وعند البعض آل بنى هاشم ومطلبدر ديديلر وبعضلر اتقياى مؤمنين در ديديلر حتى رسول
اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن يا رسول الله آلك كيمدر ديو سؤال ايلديلر كل مؤمن تقى فهو آلي يعنى هر مؤمن كه
اوامر الهيه يه امتثال ونواهيدن اجتناب ايدوب پرهيزكار اوله اول بنم آلمدر ديو بيورمشلردر بو تقديرجه صحابه دخى
آله داخل اولورلر وصحابه اولدر كه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمى كوره وايمان كتوره وايمان اوزره فوت اوله وبعد
الله حمد ورسولنه صلوة وسلامدن صكره فيقول المفتقر الى رحمة ربه الغنى ابراهيم بن محمد بن ابراهيم الحلبي غنى اللهه مفتقر
اولان ابراهيم اوغلى محمد ومحمد اوغلى ابراهيم كه حلبى در ديرمصنف رحمه اللهك موطن اصليسى حلبدر واوائل حالنده
عصرنده واقع اولان علمادن تلمذ ايدوب بعده مصره واروب علماء مصردن علم حديث وتفسير واصول وفروع اوقوب
بعده استانبوله كلوب بعض جامعلرده امام اولوب بعده فاتح سلطان محمد خان جامعنده امام وخطيب ولغوى

ومفتى سعدى چلبى دار القراسنده مدرس اولوب خطيب ومدرس ايكن طقوز يوز اللى التى سنه سنده متوفى اولمشدر
وعمرى طقساننى تجاوز ايلمش ايدى حتى تقوى وورعى بو مرتبه ده ايدى كه جامع شريفه كندكده يوزنى نقاب ايله ستر ايدر ايدى
فقد سألني بعض طالبي الاستفادة استفاده يه طالب اولنلرك بعضيسى بندن سؤال ايلدى يعنى طلب ايلدى
ان اجمع له اول بعض ايچون جمع ايليم كتابا بر كتاب جمع ايليمكه يشتمل على مسائل القدوري والمختار والكنز
والوقاية اول جمع ايلدكم كتاب قدورى ومختار وكنز ووقايه مسائلنى مشتمل يعنى محيط وجامع اوله بعبارة
سهلة عبارة سهله ايله جمع ايليمكه قدورى ومختار عبارتى كبى غير مغلقة مغلق اولميه كنز ووقايه عبارتى كبى غير
مغلقه صفت عبارة سهله در فاجبت الى ذلك پس امدى بن دخى اول بعضك سؤالنى قبول ايلدم واضفت اليه
اول جمع ايلدكم كتابه مضاف ايلدم يعنى الحاق ايلدم بعض ما يحتاج اليه من مسائل المجمع مسائل مجمع البحريندن
محتاج اليه اولان شيئك بعضنى دخى الحاق ايلدم ونبذة من الهداية ودخى هدايه دن شئ يسير دخى الحاق ايلدم
وصرحت بذكر الخلاف بين ائمتنا الاشراف ائمه اشرافمز بيننده اولان اختلافك ذكرينى دخى تصريح ايلدم يعنى آشكار ايلدم
وقدمت من اقاويلهم ما هو الارجح ودخى امامملريمزك ارجح اولان قوللرينى تقديم ايلدم ائمه دن مراد ابو حنيفه
وابو يوسف ومحمددر واخرت غيره ودخى ارجحدن غيرى اولان قوللرينى تأخير ايلدم الا ان قيدته بما يفيد الترجيح
الا شول ارجحى كه تقديم ايلمدم لكن ترجيحى افاده ايدر شئ ايله قيد ايلدم اول مقوله ارجحى تقييدا تأخير ايلدم واما
الخلاف الواقع بين المتأخرين اما متأخرين بيننده واقع اولان خلاف او بين الكتب المذكورة ياخود كتب مذكوره
بيننده واقع اولان خلاف فكل ما صدرته بلفظ قيل هر مسئله كه لفظ قيل ايله تصدير ايلدم او قالوا ياخود لفظ
قالوا ايله تصدير ايلدم وان كان مقرونا بالاصح ونحوه اكر لفظ اصح واصح مثللويه مقرون ايسه ده فانه مرجوح
بالنسبة الى ما ليس كذلك اول مسئله لفظ قيل وقالوا ايله اولميه نه نسبتله مرجوحدر ومتى ذكرت لفظ التثنية
من غير قرينة هر بار كه قرينه سز لفظ تثنيه ذكر ايلدم تدل على مرجعه اول تثنيه لفظى دلالت ايدر اول لفظك مرجعنه
فهو لابي يوسف ومحمد رحمهما الله اول لفظ تثنيه ابو يوسف ومحمد رحمهما الله ايچون مصنفك قرينه ديدوكى اولدر كه
بو مسئله ده امام ابو يوسف ذكر اولنسه بعده لهما كلسه اول وقت مراد امام ابو حنيفه ايله امام محمددر واما هنوز برى
ذكر اولنميوب عندهما ياخود لهما ذكر اولنسه اول زمان مراد ابو يوسف ايله محمد اولور ولم آل جهدا في التنبيه على الاصح
والاقوى اصح واقوى اوزرينه تنبيه ده بن سعى واجتهادمى ترك ايلمدم وهو المختار للفتوى دخى شول شى كه فتوى ايچون
مختار اوله دخى آنده جهدمى ترك ايلمدم وحيث اجتمع فيه الكتب المذكورة كتب مذكوره كه بو فرده مسطور اولمش ايدى
بنم كتابمده جمع اولدوغى اجلدن سميته ملتقى الابحر بن بو كتابه ملتقى الابحر تسميه ايلدم ليوافق الاسم المسمى اسم مسمى يه
موافق اولسون ايچون ابحر بحارك جمعيدر يعنى نيجه بحرلو بو برينه التقا يعنى اولاشجق مكاندر ايله اولسه هر كتاب
بر بحره تشبيه ايدوب كويا كه بو قدر بحر بو يره جمع اولدوغنه اشارت ايلمشدر والله سبحانه اسأل ان يجعله خالصا
لوجهه الكريم انجق الله دن رجا ايدرم كه جمع ايلدكم كتابى خالصا لله رضاى كريمى ايچون وان ينفعني به ودخى اول كتابله

تالیفی سببیله بنی نفعلندرمکی سؤال ایلدم شول کونده نفعلندره که یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله
بقلب سلیم مضمونی ظاهر اولان کونده عادروز قیامتدر **كتاب الطهارة** کتاب لغتده یا مصدردر جمع معناسنه
خطاب کبی مبالغه قصد اولنوب صورت مصدرده ذکر اولندی یاخود مفعول معناسنه فعالدر نته که لباس
ملبوس معناسنه اولدوغی کبی اما شریعتده مسائلدن بر طایفه یه اطلاق اولنور طهارت لغتده نظافتدر دیرلر شریعتده
نجاست حقیقیه وحکمیه یی ازاله ایلمکدر بر مزیل ایله که اول مزیل دخی کندو طبیعتی ایله اوله صو کبی یا شرعا اوله
تراب کبی شول شیدن ازاله نجاستدر که صلوة اول شیئه تعلق ایلیه مصلینک بدن وثوب ومکانی کبی بو قولی بعضلر
رد ایدوب شرعده طهارت نجاست حقیقیه وحکمیه دن محلی پاک ایتمکدر دیرلر اول محل کرک صلوته متعلق اولسون
بدن وثوب ومکان کبی کرک صلوته متعلق اولمسون اوانی واطعمه نظافتی کبی شول کمسنه لرکه اول مخصوص قیلشلردر
آنلر خطا ایلدیلر اما قاضی زاده صدر الشریعه تعلیقاتنده تعریف اول صحیحدر رد ایلدکلری ساقطدر زیرا نظر
اوانی واطعمه صلوته متعلق دکلدر مقصود ایسه صلوته متعلق اولان طهارتی تعریفدر مطلق طهارتی تعریف دکلدر
دیو معترضه اعتراض ایلمشدر وکتابک طهارته اضافتی لامیه اولمق احتمالی دخی جایزدر که خاتم فضه قبیلندن اوله
اما اضافت بیانیه اولمقده بحث واردر زیرا اضافت بیانیه ده مضاف الیه مضافی مبین اولمق لابددر بونده ایسه بیان
متصور دکلدر بو محلده مراد ازاله نجاست حقیقیه وحکمیه در کتاب ایسه مسائل فقهیه دن بر طایفه در کتابک طهارته
اضافتنک صحتنده تکلفه محتاج اولنور ومسائل تقدیر اولنوب کتاب مسائل الطهارة دیمک دخی جایز اولماز زیرا
بو دخی بر شیئی مفید دکلدر اول اجلدن که کتابک اضافتی مسائله اولور طهارته اولماز بوزم ایسه کلام طهارته اضافتده در
واحتمال دردکه اضافت بمعنی فی اوله زیرا هذا الکتاب فی الطهارة دیمک صحیح اولور توسع شایعه بنا تنتکم هذه الآیة
فی تحریم الخمر وتلک القصیدة فی مدح فلان ای بیانهما وشانهما دیمکدر حاصل کلام بودرکه یا مضاف الیه مضافه مباین
بو تقدیرجه اکر مضاف الیه مضافه ظرف اولورسه اضافت بمعنی فی اولور ضرب الیوم کبی اکر ظرف اولماز ایسه اضافت
بمعنی اللام اولور غلام زید کبی اکر مضاف مضاف الیه ایله مساوی اولورسه لیث واسد کبی ویاخود مضاف الیه مضافدن
اعم اولورسه اضافت ممتنع اولور احد الیوم کبی اما مضاف الیه مضافدن اخص اولورسه یوم الاحد وعلم الفقه
وشجر الاراک کبی بونده اضافت بمعنی اللام اولور اضافت احوالی مقرر اولدیسه معلوم اوله که کتابدن مراد یا الفاظ
ویا معانی ویاخود نقوشدر ویاخود مجموعی مراد اوله یاخود الفاظ ایله معانی ویاخود الفاظ ایله نقوش ویاخود
معانی ایله نقوش مراد اوله مجموعی یدی قسم اولور اکر کتابدن لفظ مراد اولنورسه مناسب اولان بر بیان تقدیر ایلیه
یاخود تقدیرسز اضافت بمعنی فی اولمقدر مثلا الفاظ فی بیان الطهارة یاخود الفاظ فی الطهارة کبی ظرفیت
ومظروفیت بین الالفاظ والمعانی مجاز اولوب اعتبار ایله بر بیننده ظرف اولمق جایز اولور اکر یالکز معانی مراد اولنور
بو تقدیرجه عامک خاصه اضافتی قبیلندندر که بمعنی اللام در اکر یالکز نقوش مراد اولنورسه بینه اضافت بمعنی فی اولور
وسایر احتماللر دخی بیان اضافت مبین درفافهم چونکه بو محللرده طهارة شریعتده نظافتدر دینلوب شریعت

در

ذکر اولندیسه اجمالا شریعت محمدیه بیان مناسب اولدی امدی مشروعات شارع دورت نوعدر **نوع اول** خالصا
حقوق الله در **نوع ثانی** خالصا حقوق عباددر **نوع ثالث** حق عبد ایله حق الله جمع اوله لکن حق الله غالب اوله حد
قذف کبی **نوع رابع** حق عبد ایله حق الله جمع اوله لکن حق عبد غالب اوله قصاص کبی اما حقوق الله خالصه سکز نوعه
متنوع اولور **بری** عبادات خالصه در ایمان کبی جمیع توابع ولواحقی واصول وفروعی ایله **بری** دخی عقوبات کامله در
حد زنا وحد شرب کبی **بری** دخی عقوبات قاصره در قتل ایله میراثدن محروم اولمق کبی **بری** دخی شول حقوقدرکه
عبادت ایله عقوبت مابیننده دایردر کفارات کبی **بری** دخی شول عباداتدرکه آنده معنا مؤنت واردر صدقه فطر کبی
بری دخی شول مؤنتدرکه آنده معنا عبادت واردر عشر کبی **بری** دخی شول مؤنتدرکه آنده معنا عقوبت واردر
خراج کبی **بری** دخی کندو ذاتنده ثابت وقایم بر حقدرکه موجب اولور بو سبب سبقت ایلمیه معادن وغنایمک
خمسی کبی اما حقوق عباد معاملات مالیه دن بیع وشرا کبی غیر مالیه دن نکاح وطلاق کبی اکثر من ان یحصی در
قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا جناب حق جل شانه بیورر که یا شونلرکه ایمان کتوردیکز اذا قمتم الی الصلوة
فجون سز صلاته قایم اولسکز یعنی صلاته قیامی مراد ایلسه کز ذکر مسبب واراده سبب خاص مجاز شایعدر فاغسلوا
وجوهکم یوزلریکزی یوک وایدیکم الی المرافق دخی اللریکزی دیرسکلریکزه وارنجه یعنی دیرسکلریکزی معا یوک
وامسحوا برؤسکم دخی باشلریکزه مسح ایدک وارجلکم الی الکعبین دخی ایاقلریکزی طبوقلریکزه وارنجه یعنی
طبوقلریکزی معا یوک فرض الوضوء غسل الاعضاء الثلثة پس امدی وضونک فرضی اوج اعضایی بر کره یومقدر
فرض لغتده قطعه دیرلر فرض دخی ایکی نوعدر بری فرض اعتقادیدر وبری فرض عملیدر فرض اعتقادی اولدر که دلیل
قطعی ایله ثابت اوله وحکمی تارکی عقابه مستحق اولور ومنکری کافر اولور وفرض عملی اولدر که کندو فوتی اولمغله آخر شیئک
جوازی فوت اولور ومنکری کافر اولماز مثلا صاحب ترتیب اولان کمسنه صلوة وتری ادا ایلمسه صلوة فجری ادا ایدرکن
تذکر ایلسه فجرک جوازی فوت اولور مادام که صلوة وتری ادا ایلمیه صلوة فجر جایز اولماز بوکه فرض عملی دیدیلر وضو لغتده
وضائتدن حسن معناسنده در وشریعتده اعضای ثلثه یی غسل ایله باشه مسحدر وضو دخی اوج نوعدر بر نوعی اراده
صلوة ده حدثدن وضودر کوکسه جنازه وسجده تلاوه کرکسه مس مصحف شریف ایچون اوله بر نوعی دخی واجبدر طواف
کعبه ایچون وضو کبی وبر نوعی دخی مندوبدر اراده نوم ووضوء علی الوضوء ومحافظه وضو وبعد الغیبه وبعد انشاد شعر
وبعد القهقهة فی غیر الصلوة وغسل میت ایچون آبدست کبی ومسح الرأس دخی باشه مسح ایلمکدر مراد ربع رأسدر
مسح رأس وغسل اعضاء ثلثه قطعی الثبوتدر اختلاف مقدار مسح ایله حدود اعضاده در بو کمسنه مسح ربع رأسی انکار ایلسه
اکفار اولنماز زیرا فرض اجتهادیدر والوجه ما بین قصاص الشعر واسفل الذقن وشحمة الاذنین وجه اطلاقی
طولا باشده اولان شعرک منتهاسیله چکه آلتنک ما بینی در وعرضا ایکی قولاق یومشاقلرینک آره سیدر امدی بو ذکر
اولنان حدودک ما بیننده وجه تسمیه اولندی ایسه فیفرض غسل ما بین العذار والاذن یکاق ایله قولاق ما بینی یومق
فرض اولندی عذاردن مراد موضع لحیه در امدی اول محل ایله اذن ما بینی یومق فرضدر زیرا اول محل وجهه داخلدر

خلافا لأبي يوسف امام ابي يوسف خلاف ايدوب غاز ما وراسني اسقاط ايدر عذار ايله اذن مابيننى غسل واجب
اولمدوغنه ذاهب اولمشدر والمرفقان والكعبان يدخلان في الغسل ايكى دير سك وايكى طوبوق غسلده داخلدر
وجمهور فقها دخى دخولنده متفقلردر اما امام زفر خلاف ايدوب غايت تحت مغيايه داخل اولمازدبوب اتموا الصيام
الى الليل قولنه يعنى دليل كتوروروبز مايجون دليل بودر كه اكر غايت مغيا جنسندن اولوب واسقاط ماوراسى ايچون
اولورسه غايت مغيايه داخل اولور ومرفق وكعب اسقاط ماوراسى ايچوندر وغايت مغيا جنسندندر دخولنده شبهه
يوقدر اكر غسل يده اقتصار اولنسه قولتوغه دكن متناول اولوردى زيرا يد اطلاقى بوجمله يه دروالمفروض في مسح
الراس قدر الربع مسح راسده مفروض يعنى مقدور اولان راسك ربعيدر امام مالك واحمد بن حنبل استيعابه ذاهب اولوب
آيتك اطلاقى ايله عمل ايلديلر وبوسكم ده اولان بابي صلهدر ديديلر وامام شافعى حضرتلرى بوسكم ده
اولان بانك تبعيض ايچون اولمسنه ذاهب اولوب مسح راسده ادنى ما يطلق عليه البعض مراددر ديوب ايكى قيل
مسح ايلمكى جايز كوردیلر زيرا مسح امرار يد در امرار ايسه بر ايكى قيلده حاصل اولور اما بزم ايمه مز قاتنده بوكلمه
بالصاق ايچوندر زيرا آلته داخل اولسه و فعل مسح بنفسه محله متعدى اولسه اول محل مفعول به اولور مسحت الحائط
بيدى كبى كه آلته داخل اولدى وحائط مفعول به اولدى فعل مسح حائط بنفسه متعدى اولدى بو تقديرجه كل متناول
استيعاب كل حائط لازم كلدى اما بونى محله داخل اولسه وامسحوا بروسكم ده كى كبى محل مسح آلته تشبيه اولنوب مفعول
ذكر اولنمامغله محل آلته تعدى تمش اولور اول تقديرجه استيعاب لازم كلميوب بعض اقتضا ايدر وربع راسده مسح
خبر واحد ايله ثابت اولمشدر اول قول مغيره دركه ذكر اولنور ان النبي عليه السلام اتى سباطة قوم فبال وتوضاء
ومسح على ناصيته وخفيه زياده على الكتاب لازم كلمز مى ديو سؤال اولنورسه جواب ويريلور كه آيت مسح مجمل در خبر واحد
مقدارى بيان اولور بوقسه زياده على الكتاب لازم كلمز مسح راسده يعنى مقدار نده اوچ مسئله وارد ربزم ايمه مزدن
ايكى قول وارد ربر قول مقدار ناصيه كه ربع راسدر وبر قول اوچ برمق مقدار يدر وشافعى حضرتلرينك قولى وهو ادنى
ما يطلق عليه اسم المسح ديو بر ايكى قيل اوزرينه اكتفا ايلدى وامام مالك استيعاب لازمدر ديو جمله باشه مسح ايلمك
اوزره ذاهب اولمشدر وحسن بصريدن رحمه الله بر قول وارد ركه باشك اكثرينى مسح ايلمكدر وقيل يجزئ وضع ثلث
اصابع دخى دينلديكه اوچ برمق وضع كفايت ايدر زيرا واجب اولان الصاق يددر بر مقلر ايسه يدك اصليدر
برمقلر ايسه يدك اكثر يدر اكثره ايسه حكم كل اولدوغى مقرردر لكن مصنف قيل ايله ايراد ايلمكين بو كلامك ضعفنه اشارت ايلمشدر
زيرا اكثره حكم كل اعتبار اولنمق منع وقتنده اولور بو ايسه مقدرات شرعيه دندر بونده اعتبار شرع تقدير ايلدوكى شيدر
ولو مد اصبعا او اصبعين لا يجوز اكر بر برمغى ويا خود ايكى برمغى مسح ايچون چكسه جايز دكلدر اما امام زفر قاتنده جايزدر
ويفرض مسح ربع اللحية في رواية امام ابو حنيفه دن بر روايتده صقالك ربعنى مسح ايلمك فرض اولدى زيرا لحيه نك
تحتى غسلدن ساقط اولمغين باشك ربع مسحنه قياس اولندى والاصح مسح ما يلاقي البشرة اصح اولان بشره يه ملاقى اولان
يرى مسح ايلمكدر وسنة غسل اليدين الى الرسغين ابتداء ابدستك سنتى بلكلرنه وارنجه ايكى اللرين بايقمقدر ابتداء يعنى

اللرين ادخال ايلمدين سنت لغتده طريقه معتاده يه ديرلر واصطلاح دينده مسلوكه اولان طريقه ديرلر اما
صاحب المحيط ديمشدر كه سنت ايكى دير برى سنت رسولدر كه هي الطريقة المسلوكة التي فعلها الرسول عليه السلام
وواظب عليها كركعتي الفجر والاربع قبل الظهر واشباهها وسنة الصحابة هي الطريقة التي سلكها الصحابة
وواظبوا عليها كالتراويح يقال لها سنة عمر لانه فعلها وواظب عليها سنت اولدركه فعلنده ثواب وتركنده
عتاب اوله اما عقاب اولميه والتسمية ابتداء وضوده تعوذدن صكره بسم الله الرحمن الرحيم
ديمك سنتدر لقوله عليه السلام لا وضوء لمن لم يسم الله بو حديث شريفك معناسى نفي وضو اولميوب نفى فضيلتدر
وقيل مستحبة دينلديكه ابتداء وضوده تسميه مستحبدر صاحب هدايه دخى مستحب اولمسنه ذاهب اولمشدر كرچه
كتابده سنت ديو ذكر اولندى لكن سنت اولدركه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اكا مواظبت ايليه
تسميه يه مواظبت رسول اولدوغى مشهور اولمامشدر حتى حضرت عثمان وعلى رضى الله عنهما رسول اكرمك
ابدستنى حكايه ايلديلر لكن تسميه يى نقل ايلمديلر مستحب اولمسى جايزدر كه عدم مواظبتدن اوله والسواك
استعمال سواك دخى سنتدر سواك خشب مخصوصك اسميدر وغسل الفم بمياه والانف بمياه صو ايله اغزى
وبورنى غسل ايلمك سنتدر يعنى اوچ دفعه مضمضه واوچ دفعه استنشاق ايلمك سنتدر بمياه ديو جمع ايله
ايراد ايلمك تجديد ماء يه دلالت ايلسون ايچوندر امام شافعى رحمه الله قاتنده بر صو ايله هم مضمضه هم استنشاق جايزدر
وتخليل اللحية والاصابع هو المختار صقالنى وبرمقلرينى تخليل ايلمك سنتدر مختار اولان دخى بودر ابو داود
انسدن روايت ايدر و بحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم ابدست الدقده اوچ صو الوب مبارك بوغازى التنه
قويوب صقالنى تخليل ايدردى ربم بكا بويله امر ايلدى ديو بيوردى واصحابه دايما خللوا اصابعكم كيلا
يتخللها نار جهنم ديو خطاب ايدرلردى تخليل لحيه واصابع سنت اولدوغى بودليل ايله ثابت اولمشدر وقيل
هو فضيلة عند الامام ومحمد دينلديكه لحيه ده تخليل فضيلتدر امام ابو حنيفه ومحمد قاتنده زيرا سنت
وضو تكميل ايچوندر محلنده لحيه نك داخلى خود محل غسل دكلدر زيرا داخل لحيه يه ايصال ما انك عدم وجو
اتفاق اولنمشدر بو امرده وارد اولان روايت فضيلته حمل اولنمق كركدر وتثليث الغسل اوچ دفعه غسل
دخى سنتدر اولكى غسل فرض ايكنجيى واوچنجيسى سنتدر وبعضلر ديديلر كه ايكنجيسى سنت واوچنجيسى نافله در
والنية وضوده نيت دخى سنتدر اما امام شافعى قاتنده نيت فرضدر والترتيب المنصوص آيه وضوده منصوص
اولان ترتيب اوزره ابدست الموق دخى سنتدر اول يوزنى بعده قوللرينى غسل ايده وبعده باشنه مسح ايده وبعده
اياقلرينى يايقيه اما امام شافعى قاتنده ترتيب فرضدر واستيعاب الراس بالمسح باشنى قيلا قيلا مسح ايلمك دخى سنتدر
امام مالك واحمد بن حنبل قاتنده فرضدر وقيل هذه الثلثة دينلديكه بو اوچ يعنى نيت وترتيب منصوص
واستيعاب راس مستحبة مستحبدر بو قول قدورينك اختياريدر والولاء ولاء يعنى اعتدال هواده ابدست
الدقده بر عضونده اولان صو قوروميه دين آخر عضوينى دخى يايقمق سنتدر اما امام مالك قاتنده فرضدر

وَمَسحُ الاُذُنَينِ بِماءِ الرَّأسِ باش صويى ايله ايكى قولاقلرينه مسح ايلمك دخى سنتدر زيرا قولاق باشدن اولدوغى
حديث شريف وارد اولمشدر قال النبى عليه السلام الاذنان من الرأس حضرتك مراد شريفى بو محلده حكمى بياندر
يوقسه خلقتى بيان دكلدر امام شافعى باشه وقولاغه ماء جديد لازمدر زيرا قولاق باشدن اولماسنه ذاهب اولمشلر
وَمُستَحَبُّهُ التَّيامُنُ آبدستك مستحبى تيامندر يعنى صاغدن باشلمقدر مستحب لغتده محبوب اولان شيئه ديرلر
مكروهك ضديدر وَمَسحُ الرَّقَبَةِ بيوننه مسح ايلمك دخى مستحبدر اما بوغازينه مسح ايلمك بدعتدر وَالمَعانى
النّاقِضَةُ لَهُ آبدستى ناقض اولان معنالر خُرُوجُ شَىءٍ مِنَ السَّبيلَينِ ذكر ودبردن برشيئك خروجيدر معانيدن
مراد نقض وضوءده مؤثر اولان علتلردر مصنفك معانى ايله تعبير ايلمسى حديث شريفه اقتداءدر قال عليه السلام
لايحل دم امرء مسلم الا باحدى معان ثلث واحد سبيليندن خروج ايدن شئ كركسه معتاد اولسون بول
وغايط كبى وكركسه غير معتاد اولسون قورد وچقلر وطاشجغز كبى وبو كمسنه نك ذكرندن وياخود فرجندن
قورد چقسه بالاجماع ناقض وضوءدر فيچون نقض لجسامه مضاف قلنسه تاليفك ابطالى مراد اولنور فيچون معانى يه
مضاف قلنسه مطلوب اولان شيئك حكمنى ابطال مراد اولنور بو محلده معنايه مضاف اولمغين وضونك
حكمى كه جواز صلوتدر اول جوازى ابطال مراد اولنور سوى ريح الفرج والذكر فرج وذكردن چقان ريح ناقض
وضوء دكلدر زيرا فرج وذكر مقر نجاست دكلدركه مجاورت ايله ريح دخى نجس اوله اول اجلدن ناقض وضوء دكلدر
وَخُرُوجُ نَجِسٍ مِنَ البَدَنِ بدندن خروج ايدن نجس دخى ناقض وضودر اصطلاح فقهاده نجس جيمك فتحى ايله
عين نجاستدر وجيمك كسرى ايله طاهر اولميان نسنه در اِن سالَ بِنَفسِهِ اِلى مَوضِعٍ يَلحَقُهُ حُكمُ التَّطهيرِ اكر
خروج ايدن نجس بنفسه حكم تطهير لاحق اولان موضعه سيلان ايدرسه ناقض وضودر وَالقَىءُ مِلءَ الفَمِ دخى
آغز طولوسى قوصمق ناقض وضودر قى چاى ايله شئ اوزرينه عطف ايلمك ايكيسى دخى جائزدر اولكى اولان رفع ايله
خروج اوزره عطف اولنوردر ملء الفم قوينه سيله ولو طعاما او ماء او مرة او علقا اكر اول قئ اولنان طعام وصو
وصفرا وسودا دخى اولورسه بينه ناقض وضودر كسر ميم ايله مره صفرادر فتح عين ايله علق دم غليظدركه منعقد اوله
مراد سودادر لا بلغما مطلقا مطلق بلغم ناقض وضوء دكلدر زيرا بلغم ايكى نوعدر برى باشدن نازل اولاندر وبرى
معده دن صعود ايدندر مطلقا قيدى هر قنقيسى اولورسه اولسون ناقض وضوء دكلدر ديمك اولور خلافا لابى يوسف
فِى الصّاعِدِ مِنَ الجَوفِ امام ابى يوسف خلاف ايدوب معده دن صاعد اولان بلغم ناقض وضودر ديو زيرا
مجاورت حسبيله نجسدر ديرلر لزوجيت كه بكلكدر وطابخلقلقدر الا اعتبار ايلمز وَيُشتَرَطُ فِى الدَّمِ المايِعِ والقيح
مُساواةُ البُزاقِ لاَ المِلءُ دم مايعده وايركده توكوك برابرلكى شرط قلندى آغز طولوسى شرط قلنمدى دم دخى
شونبن خالى دكلدركه يا آغزدن چقا وياخود باشدن نازل اوله وياخود جوفدن صعود ايليه آغزده اولان
قان توكوكه غلبه ايدرسه وياخود قزللق وصاريلق برابر اولورسه ناقض وضودر وباشدن نازل اولان
بالاتفاق ناقضدر اكر آز دخى اولورسه زيرا باشدن نازل اولان جراحتدن كلمش اولور معده دن كلان دخى

ايكنجى كبى ناقض وضودر خلافا لمحمد امام محمد خلاف ايدوب سايرقيلرده شرط اولندوغى ملء فم اعتبار ايلدى
وَهُوَ يَعتَبِرُ اتِّحادَ السَّبَبِ امام محمد سببك اتحادنى اعتبار ايدر سبب ديروكه غثيان كبى قى اوايل ايدن امرضدر
يَجمَعُ ما قاءَ قَليلاً قَليلاً آز آز قىء اولانى جمع ايلمكله وغثيان واحد ايله ملء فم مقدارى واقع اولورسه ناقض وضودر
اكر مجلس مختلف ايسه ده زيرا اتحاد سبب اتحاد حكم مظنه سنده در ديرمثلا بركمسنه بركمسنه يى مجروح ايلسه اول
اوكلمدين فوت اولسه موجب ديت اولور حتى بوكمسنه نك قولى عدد عيبدن اولان بو مرضه مبتلا اولوب شفا
بولدقدنصكره بيع ايلسه واول قول مشترى النده دخى مريض اولسا اكر بايع النده ايكن اولان مرض سببيله اولمش ايسه
مشترى عبد مريضى بايعه رد ايلمكه قادر اولور اكر بايعده اولان مرض دكل ايسه رد ايلمكه قادر اولماز زيرا سبب متحد
اولماش اولور وَابو يوسف اتحاد المجلس ابو يوسف اتحاد مجلسى اعتبار ايدر زيرا اتحاد مجلس متفرقاتى جمعده
مؤثردر اتحاد مجلس متفرقاتى جمعده مؤثر اولدوغى اجلدن اقوال متفرقه مجلس واحده متحد اولور نكاح وبيع
وساير عقود كبى وبوكمسنه مجلس واحده سجده آيتينى مكرر قرأت ايلسه مجلس متحد اولوب وآيت دخى اول آيت اولور
بو سجده لازم اولور اكر مجلس متعدد اولورسه سجده دخى متعدد اولور وَما لَيسَ حَدَثاً لَيسَ نَجِساً دخى شول شئ كه
حدث اولميه نجس دكلدر اعلا معده دن خارج اولان قى قليل ناقض وضوء دكلدر بدن وثوبه اصابت ايلسه
جواز صلوتى منع ايلمز زيرا نجس دكلدر امام محمد قولى اوزره نجسدر حتى بر بنيه ايله الثوب ازاچوق صويه القا اولنسه
صويى فاسد ايدر وَالجُنُونُ دخى ناقض وضودر جنون زيرا مجنون مسلوب العقل اولاندر ديرلر مسلوب العقل
اولانده ايسه آبدستى حفظ متصور اولماز وَالسُّكرُ دخى سرخوشلق ناقض وضودر مستلكده اعتبار يوردركوع ايكى
طرفه ميل ايليوب دوشكلن كوسترمكدر وَالاِغماءُ اغما دخى ناقض وضودر اغما اولدركه عقل مسلوب اولميوب
انجق مغلوب اوله اغما بو مرضدركه قواى ضعيف ايدر عقلى زايل ايلمز وسببى بلغم غليظ باردن بطون دماغك
امتلاسى در انبياده اغما واقع اولوب اما جنون واقع اولمامشدر وَقَهقَهَةُ بالِغٍ بالغ اولان كمسنه نك قهقهه سى
دخى ناقض وضودر قهقهه ناقض وضو اولمسى نه حدث حقيقى نه حدث حكمى در وقياس دخى ناقض اولماموق ايدى
لكن على خلاف القياس نص وارد اولمغين مورد نه اقتصار اولندى بركون حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم
صحابه ايله نماز ادا ايدركن كوزلرى عليل بر اعرابى كلوب ندن كچركن بر قيويه دوشوب حضرتك خلفنده اولانلرك
بعضيسى قهقهه ايلمشلر حضرت نمازى ادا ايلدكدنصكره الا من ضحك منكم قهقهة فليعد الوضوء والصلاة
ومن تبسم فلا شئ عليه بيورمشلردر معناسى بودركه آكاه اولك شول من كه سزدن قهقهه ايله كولمشدر اول
كمسنه آبدست وصلاتنى اعاده ايلسون اما تبسم ايلنيه بر شئ يوقدر يعنى اعاده ايلمسون ديمكدر قهقهه اولدركه كندوسى
ويانندة اولانلر استماع ايليه ضحك اولدركه انجق كندوسى استماع ايليه ضحك صلوتى باطل ايدر اما آبدستى باطل ايلمز
تبسم ايسه برينه ضرر ويرمز بالغ قيدى صبيدن احترازدر زيرا صبى نك قهقهه سى ناقض وضوء دكلدر فى صلوة ذات
رُكوعٍ وَسُجُودٍ ركوع وسجود صاحبى اولان صلوتده قهقهه ناقض وضودر ذات ركوع وسجود ديمكله جنازه

نمازندن

وسجدهٔ تلاوتدن احتراز اولندی جنازه نمازنده قهقهه ایلسه نمازی فاسد اولور اما آبدستی بوزلماز سجدهٔ تلاوت
دخی جنازه نمازی کبیدر وذات رکوع وسجوددن مراد اصلنده رکوع وسجود صاحبی اولاندر امدی برکمسنه عذری
اولوب ایما ایله ویاخود راکبا نفل وفرضی اداده قهقهه ایله کلسه ناقض وضودر ومباشرة فاحشة مباشرهٔ فاحشه
دخی ناقض وضودر مباشرهٔ فاحشه اولدرکه زوج ایله زوجه ویاخود ایکی کمسنه عورت غلیظه لرین بربرینه بلا حائل
طقوندرمقدر وآلت دخی منتشر اوله بو مقوله مباشرت ناقض وضودر بو مقامده خروج مذی احتمالی حقیقة
خروج منزله سنه تنزیل اولنمشدر خلافا لمحمد ونوم مضطجع او متكئ او مستند الی ما لو ازیل لسقط ویانی
اوزرینه یاتان کمسنه نک نومی ودزلرینه ویاخود الکلرینه اتکا ایدنک نومی وبر آخر شیئه استناد ایدنک نومی که
اکر اول شیء ازاله اولنسه اول مستند اولان کمسنه ساقط اوله بو مقوله نوملر ناقض وضودر اضطجاع یانی اوزره
لا نوم قائم او قاعد او راکع او ساجد وتورانک ورکوع ایدنک وساجدک نومی ناقض وضو دکلدر وبو مقوله
نومک عدم نقضنه حدیث شریف وارد اولوب قوله علیه السلام لا وضوء علی من نام قائما او قاعدا او راكعا
او ساجدا انما الوضوء علی من نام مضطجعا فانه اذا نام مضطجعا استرخت مفاصله لا خروج دودة من جرح
یاره دن خروج ایدن قوردک دخی چقماسی ناقض دکلدر او لحم سقط منه یاخود یاره دن ات پارچه سی چقسه
اولدخی ناقض وضو دکلدر زیرا دوده ولحم بونلر نجس دکللردر انجق یاره دن خروج ایله جزوی متنجس اولور
سبیلین دن اولمیجق ناقض وضو دکلدر زیرا محل نجاستدن منبعث اولمامشلردر اما سبیلین دن اولیجق
قلیل وکثیری ناقض وضودر ومس ذکر وامرأة ذکرینی وعورتنی مس ایلمک ناقض وضو دکلدر مادام که مذی
برشیء خروج ایلمیه زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم نساسنی تقبیل ایتدکدن صکره تجدید
وضو ایلمیوب نماز قلمشلردر نسادخی ذکرینی مس ایلمکله آبدستی بوزلماز اما شافعی بوزلمسنه ذاهب اولمشدر
وفرض الغسل غسلک فرضی غسل الفم والانف وسائر البدن اغزینی ودخی بورننی وسائر بدننی غسل ایلمکدر
اما متعذر اولان یرلرکه کوزینک ایچی وکوبکی دلکنک ایچی یومق لازم دکلدر زیرا متعذردر اما النده اولان
خاتم واسع ایسه تحریک ایلمسی سنتدر اکر تنک اولوب آلتنه صو داخل اولمازایسه تحریک ایلمسی فرضدر
اومسی فرض قلنمدی بلکه سنتدر بعضلر مستحب دیمشلردر غسل فم وانف عملا فرضلردر اعتقادا دکلدر
اعتقادا اولمدوغی اجلدن منکری کافر اولماز بویله اولدوغی اجلدن مالک وشافعی سنت اولمسنه ذاهب اولمشلردر
فرض اولمسنه دلیل قوله تعالی وان کنتم جنبا فاطهروا نص شریفیدر زیرا مبالغه صیغه سی اوزره وارد اولمشدر وضو
حقنده وارد اولان قوله تعالی فاغسلوا وجوهکم نص شریفیدر آغزک ایچی حسا قپاندوغی حالده داخلدر آچلدوغی
حالده خارجدر حکما دخی بویلهدر آغزنده اولان ریقی یوتمق ایله ناقض صوم اولمدوغی داخل اعتبار اولنور آغزه
برشیء کیروب بوغزدن آشغه کچدکده ناقض صوم اولدوغی اجلدن خارج اعتبار اولنور قیل ولا ادخال الماء
جلدة الاقلف داخلنه یکسنت سزک جلده سنه صویی ادخال واجب دکلدر بعض مشایخ قاتنده ایصال ما واجبدر

زیرا نص شریف فاطهروا در صیغه مبالغه اوزره وارد اولمشدر آغزک وبورنک غسلی واجب اولدوغی کبی اقلفک
دخی جلده سنه ایصال واجبدر یا کلکده مبالغه ایچون وسنة غسل یدیه وفرجه غسلک سنتی ایکی النی وفرجنی
یایقمقدر مصنف ضمیر مذکر ایراد ایتدی انجق مذکره اختصاصی توهم اولنمسون زیرا ذکر وانثی دن هر بری جمله سنی
یایقمق واجبدر حتی کوبکنه وقولاغنه ایصال ما واجبدر اما انسانک داخل فرجنه صویی ایصال وبرمعنی ادخال
واجب اولمدی ونجاسة ان کانت فی بدنه اکر بدننده نجاست وار ایسه غسل ایلمک دخی سنتدر والوضوء غسلده
وضو دخی سنتدر الا رجلیه الا ایکی ایاغنی اولکی وضوده غسل سنت دکل یعنی آخر غسله تأخیر ایلیه وتثلیث الغسل
المستوعب استیعاب ایدر غسلی اوچکره ایلمک دخی سنتدر ثم غسل الرجلین لا فی مکانه فی مستنقع الماء آندن
ایکی ایاقلرینی غسل ایلیه اما غسل ایلدوکی مکانده یومیه اکر اول مکان صو مجتمع اولور مکان اولورسه دکل ایسه
مقدم ومؤخر غسل جایزدر ولیس علی المرأة نقض ضفیرتها عورت اوزرینه اورلمش صاچنی چوزمک یوقدر یعنی
واجب دکلدر ولا بلها ان بل اصلها اکر اول صاچک اصلی اصلنمش ایسه کندوسنی اصلتمق واجب دکلدر زیرا
اصول شعر اصلنمقدن صکره کفایت ایدر اصول شعر خصوصنده حدیث شریف وارد اولمشدر قوله علیه السلام
لام سلمة یکفیك اذا بلغ الماء اصول شعرك شعر اورلمش اولدوغی تقدیرجه در اورلمش ایسه غسلی واجب اولور
وفرض لانزال منی ذی دفق وشهوة دفق وشهوة صاحبی اولان منینک انزالی ایچون غسل فرض قلندی لفظ
ذی دفق منینک صفتیدر دفق غسلک وجوبنه شرطدر وشهوة ایسه بالاتفاق شرطدر اکر بر آدم حمل ثقیل
کوتوردکن ویاخود بلی قرلمق محلنده انزال اولنسه غسل واجب دکلدر اما شافعی قاتنده خروج منی هر نه وجهله
اولورسه غسلی ایجاب ایدر حتی الماء من الماء حدیث شریفنی تخصیص ایدروب اکسال یعنی بلا انزال ادخالده غسلک
عدم وجوبنه حکم ایلمشدر بو حکم بزم ائمه مز قاتنده باطلدر ولو فی نوم عند انفصاله اکر اول انزال دفق وشهوة
طریقیله اویقوده دخی اولورسه من بین الصلب والترائب انفصالی قاتنده غسل فرض قلندی امام ابو حنیفه
وامام محمد قاتنده لا خروجه منینک ذکردن خروجی قاتنده دکل یعنی دفق وشهوة طریقی ایله یوقرودن قوبدقدن صکره
غسل واجب اولور خروجی شرط دکلدر خلافا لابی یوسف ابی یوسف خلاف ایدروب منینک دفقنی خروجی ایله
اعتبار ایلدی آنک قاتنده غسل واجب اولماز برکمسنه انزال محلنده قبل الخروج ذکرینی دوتوب صکره بلا دفق منی
خروج ایلسه ابی یوسف قاتنده غسل واجب اولماز امام ابو حنیفه وامام محمد قاتنده واجب اولور وبعد الاغتسال
بقیة منی خروج ایلسه امام ابو یوسف قاتنده اعادهٔ غسل واجب اولماز اما ابو حنیفه قاتنده اعادهٔ غسل واجب اولور
ولو فیه مستیقظ لم یتذکر الاحتلام بللا دخی احتلامی تذکر اتمیان مستیقظک بللی یعنی یاشلق کورمسی ایچون
غسل واجب اولدی اکر مذی دخی اولورسه خلافا لابی یوسف خلاف ایدروب بو مقوله یه غسل واجب اولمدوغنه ذاهب اولمشدر
وایلاج حشفة من قبل او دبر من آدمی حی آدمی حیک اوکندن یا آردندن ایلاج حشفه ایچون یعنی سنت یرینی
ادخال ایچون دخی غسل واجب اولدی وان لم ینزل اکر انزال اولمسه دخی ینه غسل واجب اولور آدمی دیمکله حیواندن

حتى ديمكله ميتدن احترازدر زيرا حيوان وميته‌يه مجرد ادخال ايله غسل واجب اولماز مادام كه انزال اولميه على الفاعل
والمفعول فاعل ومفعول اوزرينه غسل فرض اولندى لفظ على ابتداء كلامه واولان فرض به متعلقدر ولانقطاع
حيض ونفاس حيض ونفاس انقطاعي دمنده دخى غسل واجب اولدى لا المذي والودي والاحتلام بلا بلل مذينك
وديينك ايچون ويا شلق اولميان احتلام ايچون غسل واجب اولمدى مذى شول شيدر كه آدم خاتونيله ياخود
آخر كمسنه ايله ملاعبه ايتدوكى زمان ذكرندن چقان صودر قوله عليه السلام كل فحل يمذي ففيه الوضوء خاتوندن
چقان صويه ودى تسميه اولنور حكمى مذى حكمى كبيدر والايلاج في بهيمة وميتة بلا انزال حيوان وميته‌يه ايلاج
يعنى ادخال انزالسز غسل واجب اولمدى بوجمله‌ده انزال شرطدر وصغيره قزه ادخال دخى بهيمه كبيدر ان لم
عادةً جماع اولنميه مثلا التى ياشنده وياخود يدى وسكز ياشنده اولوب قابل جماع اولميه وسن للجمعة والعيدين
والاحرام وعرفة جمعه ايچون دخى عيدين ايچون واحرام ايچون دخى عرفه ايچون غسل مسنون اولدى بعضلر
مستحبدر ديمشلردر عند الحسن وابى يوسف غسل يوم جمعه ايچوندر وعند ابى حنيفة ومحمد غسل صلوة جمعه ايچوندر
فوجب للميت كفاية ميتك غسلى واجب اولدى فرض كفايه جهتندن جمله‌يه غسل ميت فرض كفايه‌در اگر ايچلرندن بري
غسل ايلمز ايسه جمله‌سى گناهكار اولور بريسى غسل ايدرسه جمله‌سندن ساقط اولور وعلى من اسلم جنبا ودخى شول
كمسنه كه جنب اولدوغى حالده اسلامه كلدى انك اوزرينه دخى غسل ايلمك مسنون اولدى والا ندب اگر اسلامه
كلدكده جنب دگل ايسه غسل ايلمسى مندوب اولدى ولا يجوز لمحدث مس مصحف آبدستسز اولان كمسنه ايچون
مصحف شريفه ياپشمق جائز دگلدر طاهر اولمدقچه نهيه نص شريف وارد اولمشدر قوله تعالى لا يمسه الا المطهرون
الا بغلافه المنفصل لا المتصل في الصحيح الا منفصل اولان غلافيله ياپشمق جائز اولور ومتصل اولان غلافيله
ياپشمق جائز دگلدر صحيح اولان بودر وكره بالكم مصحف شريفى يكى ايله ياپشمق مكروه قلندى اما كتب شرعيه‌يى
ياپشمق جائزدر لكن تفسيرى ياپشمق جائز دگلدر ولا مس درهم فيه سورة سورة اخلاص ياغيرى سوره يازلمش
اقچه‌يى دخى مس ايلمك مكروه قلندى الا بصرة الا مگر كيسه‌سى ايله مس اولنه صرة غلاف منفصل منزله‌سنده اولور
ولا لجنب دخول المسجد الا لضرورة جنب ايچون مسجده دخول ايلمك جائز دگلدر الا مگر ضرورت اوله
الضرورات تبيح المحظورات ولا قراءة القرآن دخى جنب ايچون قراءة قرآن جائز دگلدر ولو دون آية اگر بر آيتدن دخى
آز ايسه ده زيرا جنبك اغزى نجاست حكميه ايله نجسدر نجس اولان محل ايسه محل قرائت اولمغه صالح اولماز
اجلندن كه جنبك اغزى غسل اولنمق فرض قلندى الا على وجه الدعاء او الثناء الا مگر دعا وثنا وجهى اوزره
قرائت ايليه ويجوز له الذكر والتسبيح والدعاء جنب ايچون ذكر دخى دعا جائز اولور والحائض والنفساء كالجنب
حايض ونفسا بوذكر اولنان احكامده جنب كبيدر فصل فصل بو محلده مسائل فقهيه‌دن بربلوكه ديرلر ما قبلنه
نسبت ايله احكامى متغير اوله وكتابدن وبابدن مترجم اولميه فصلك تعريفى بودر فصل تنوين ايله اولور مبتدا
محذوفك خبرى اولمق اوليه هذا فصل كبى ويجوز الطهارة طهارت جائز اولور بالماء المطلق ماء مطلق ايله

كماء السماء والعين والبير والاودية والبحار ماء مطلق ديدكمز يغمور صويى دخى بيكار صويى دخى قيو صويى
ودره لو صويى ودگزلر صويى كبى اودية وادينك جمعيدر وادى دره‌نك اسميدر وان غير طاهر بعض اوصافه
اگر اول صونك اوصافندن بعضسى طاهر اولان شى تغيير دخى ايدرسه اول صو ايله آبدست الموق جائزدر كالتراب
والزعفران والصابون اول طاهر طپراق وزعفران وصابون كبى بونلر طاهر اولمغله مجرد احد اوصافندن برينى
تغيير ايلمكله جوازنه خلل ويرمز احد اوصاف ديدوكى برى رنگدر برى لذتدر برى قوقوسيدر او انتن بالمكث ياخود
اول صو بومكاننده چوق دورمغله قوقسه اول صو ايله دخى آبدست الموق جائزدر مجرد قوقوقى ايله جوازنه خلل كلمز
لا بماء خرج عن طبعه بكثرة الاوراق من شجر او ثمر شول صو ايله آبدست الموق جائز دگلدر كه شجردن حاصل اولان
اوراقك كثرتى سببى ايله وياخود يمشك كثرتى سببى ايله طبعندن چقمش اوله او بغلبة غيره ياخود كندودن غيرينك
غلبه‌سى ايله طبعندن چقا او بالطبخ كالاشربة ياخود شربت كبى پشمك ايله طبعندن چقا والخل وماء الورد
وماء الباقلاء والمرق دخى سركه وگل صويى وبقلا وتلو صويى وشوربا صويى كبى بونلرك صويى كندو طبعندن
غلبه‌سيله خروج ايدرسه بونلر ايله آبدست الموق جائز دگلدر ولا بماء قليل وقع فيه نجس دخى شول صو ايله آبدست
الموق جائز اولماز كه آز اوله وايچنه نجس واقع اوله ما لم يكن غديرا مادامكه نجس واقع اولان صو كول اولميه آبدست
جائز دگلدر لا يتحرك طرفه المتنجس بتحريك طرفه الآخر اويله كول كه طرف آخرك تحريكى ايله متنجس اولان طرف متحرك
اولميه او لم يكن عشرا في عشر وياخود اول نجس واقع اولان صو عشر في عشر اولمدقچه آبدست الموق جائز دگلدر وعمقه
ما لم ينحسر الارض بالغرف عشر في عشر اولان غديرك درگلكى شويله اوله كه غرف ايله صونك آلتنده اولان ارض
منكشف اولميه حسر آچلمق معناسنده‌در غرف غينك فتحى ورانك سكونيله اليله صو المقدر فانه كالجاري بو صفتله
موصوف اولان غدير جارى اولان صو كبيدر وهو ما يذهب بتبنة ماء جارى شول صودر كه صمانى كدره
يعنى صمان قوندقده كوتوره الكلمية فيجوز الطهارة به بوقروده ذكر اولنان صولر كه شرائطى ايله بولنورسه
بو مقوله صو ايله آبدست الموق جائز اولور ما لم ير اثر النجاسة فيه مادامكه اول صوده اثر نجاست كورنميه وهو
طعم او لون او ريح اثر لذتدر ورنكدر وقوقودر طعم ولون وريح مرئيات دگلدر ليكن مصنف ادراكى
رؤيت ايله تعبير ايلدى والماء المستعمل ماء مستعمل ابو حنيفة وابو يوسف قاتنده طاهر غير مطهر هو المختار
طاهردر مطهر دگلدر مختار اولان بودر فتوى دخى بونك اوزرينه‌در مالك عندنده هم طاهر طهوردر وعن الامام
انه نجس مغلظ امام اعظمدن حسن روايتى اوزره اول ماء مستعمل نجس مغلظه‌در وعند ابى يوسف مخفف
ابى يوسف قاتنده نجس مخففدر وهو ما استعمل القربة اول ماء مستعمل نيت ايله قربت ايچون استعمال اولنان
صودر آبدستى اولان كمسنه‌نك تقرب ايچون الدوغى آبدست صويى كبى او لرفع حدث ياخود رفع حدث ايچون
استعمال اولنان صودر خلافا لمحمد امام محمد قاتنده انجق رفع حدث ايچون اولان صو ماء مستعمل اولور
قربت ايچون اولان ماء مستعمل دگلدر ويصير مستعملا اذا انفصل عن البدن اول صو قچن بدندن منفصل اولور

مستعمل اولور مادام كه بدنه ملاصقدر مستعمل دكلدر وقيل اذا استقر في مكان دنلديكه اول استعمال اولنان
صو وقوع بولدوغى مكانده مستقر اولدقده ماء مستعمل اولور ولو انغمس جنب في البئر بالآنية اكر بر جنب
نيت سز بر قيويه دوشوب باتسه فقيل الماء والرجل نجسان عند الامام ديلديكه رجل وصو ايكيسى دخى نجسلردر
نيتى اولمدوغى ايچون امام اعظم قاتنده زيرا جنبك نجاستى صويه سرايت ايدوب صو دخى نجس ايلدى وعدم نيت
اولمغله صو جنابتى ازاله ايلمدى والاصح ان الرجل طاهر اصح اولان بودركه رجل طاهردر والماء مستعمل
عنده دخى صو مستعملدر ابو حنيفه قاتنده قول اولده نيتى شرط دوتوب قول ثانيده شرط دوتمامشدر اصح
اولان دخى بودر وعند ابى يوسف هما بحالهما امام ابى يوسف قاتنده رجل جنب صو طاهردر نيتى شرط اعتبار ايلمكله
بونده ايسه فعل عدم نيت مقارن اولوب جنابت صويه سرايت ايلمدى وصو دخى جنابتى ازاله ايلميوب حالكى
اوزره باقى قلديلر وعند محمد الرجل طاهر والماء طهور امام محمد قاتنده رجل طاهر وصو دخى طهوردر رجلك
طاهر اولمسى حدثى زايل اولدوغى ايچوندر وصونك طهور اولمسى نيتا اولمدوغى ايچوندر وموت ما يعيش في الماء
لا ينجسه صوده معيشت ايدنك موتى صويى تنجيس ايلمز كالسمك بالوق كبى زيرا بالغك دمى يوقدر وقان كبى قورمزى
كورنن شئ كونشده دوردقده قورمزيلق زايل اولور والضفدع قورباغا كبى كسر دال ايله وفتحله برابردر اكر برى
نجس ديمشلردر والسرطان دخى يكنجه كبى وكذا ما لا نفس له سائلة صوده تعيش ايدن حيوانلرك حكمى كبيدر
نفس سائلهلرى يعنى اقار قانلرى اولميانلر دخى كالبق والزنبور والعقرب والذباب سورى سكك وآرى
وعقرب وسكك كبى زيرا بونلرده دم يوقدر نجس اولان ايسه دمدر سكك ايچون حديث شريف واردر اولوب
عن ابى هريرة رضى الله تعالى عنه قال قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا وقع الذباب في شراب
احدكم فليغمسه ثم ليطرحه فان في احد جناحيه داء وفي الآخر دواء وكل اهاب دبغ فقد طهر هر جلد كه دباغت اولنه
تحقيق پاك اولور دباغت اولنميان جلده اهاب دينلور دباغت اولنديقده نصكره اديم دينلور دباغت دوا ايله اولورسه
ابدى پاك اولور اما شمسده قورومق ايله اولورسه ابو حنيفهدن ايكى روايت واردر بر روايتده طاهر اولمق اوزره
وبر روايتده غير طاهر اولمق اوزره الا جلد الآدمي لكرامته الا جلد آدمى كرامتى ايچون دباغت اولنماز يعنى منتفع اولماز
بعض محققين فقد طهر قولندن ذكر ملزوم واراده لازم مراد ايدوب فقد طهرى فقد يجوز الانتفاع به ايله
تفسير ايلمشلردر زيرا تكلف ارتكاب اولنمنجه الا جلد الآدمي استثناسندن آدمينك جلدى دباغت ايله طاهر
اولماز ديمك لازم اولور وآدمينك جلدينك دباغت ايله پاك اولدوغى ايسه مقرر ومصرحدر لكن منتفع به اولمسى
كرامتنه بناء جايز دكلدر والخنزير لنجاسة عينه دخى خنزيرك جلدى دباغت ايله پاك اولماز عين نجاست
اولدوغى ايچون آنك ايله انتفاع اولمدوغندن الله تعالىنك قول شريفى كافيدر قوله تعالى او لحم خنزير فانه رجس
والفيل كالسبع فيل دخى يرتجى جانورلر كبيدر دريسى دباغت ايله پاك اولور شرعا وحقيقة منتفع به اولور
ساير سباع جلدى كبى وعند محمد كالخنزير امام محمد قاتنده فيل خنزير كبيدر زيرا شكلده وحرمتده خنزيره مشابهدر

اما شكلى خنزير كبى اولمق درسنك دباغت ايله پاك اولمه سين ايجاب ايلمز قالوا وما طهر جلده بالدباغ طهر
بالذكوة فقها ديديلركه شول حيوانك جلديكه دباغت ايله پاك اوله ذبح اولندقده دخى پاك اولور زيرا بوغازلمق
جلدك رطوبات قبول ايلمسنه مانع اولور نته كيم دباغت رطوباتى دفع ايلدوكى كبى وكذا لحمه وان لم يؤكل
جلدى دباغت وذبح ايله پاك اولنلرك لحمى دخى پاك در اكر اتلرى يينمز ايسه ده طهارت اكلك حلنى مستلزم دكلدر
دلكو كبى وساير اكلى حرام اولان حيوان كبى بركسنه نك اوزرنده درهمدن زياده مذبوح اولمش دلكو اتى اولسه
صلاتى جايزدر وشعر الميتة خنزيردن غيرى ميته نك قلى وعظمها وقرنها وحافرها طاهر اولميته نك قلى
وبوينوزى ودرنغى طاهردر اما شافعى قتنده ميته نك جميع اجزاسى نجسدر بزيم ائمه مز قاتنده عظم وقرن
وحافرده حيوة يوقدر وموت انلره حلول ايلمز زيرا موت زوال حيوتدر هدايه ده دخى بويله در اكر بر سايل
سؤال ايدوب قل يحييها الذي انشاها اول مرة قول شريفى عظامك حيوتنه دليلدر حيوة يوقدر ديمكلك
صحيح اولماز درسه ائمه حنفيه دن جواب ويريلوب بو دلالت قطعيه دكلدر دينلور زيرا جايزدركه مراد اوكى
اصلوب كبى بدنه عمود اولمق اوزره تازه وطرى رد اولنمق اوله يا عظامدن مراد نفوس اوله وكذا شعر الانسان
وعظمه انسانك قلى وكمكى دخى طاهردر شافعى قاتنده نجسدر زيرا انسانك قلى ايله انتفاع اولنماز يعنى دخى
جايز دكلدر كرامتى ايچون حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم تراش اولوب مبارك قللرين تقسيم ايلديكى
فتجوز الصلوة معه وان جاوز قدر الدرهم انسانك قلى وعظمى ايله صلوة جايز اولور اكر درهمى دخى تجاوز ايلدر
وبول ما يؤكل لحمه نجس لحمى اكل اولنانك بولى نجسدر نجاست خفيفه در بر قيويه واقع اولسه قيو نجس اولور
جمله صويى اخراج اولنور ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده خلافا لمحمد امام محمد خلاف ايدوب طاهردر دير امام محمد
حديث عرنيين ايله استدلال ايدر امام ابو حنيفه وابو يوسف استنزهوا عن البول فان عامة عذاب القبر منه
حديث شريفى ايله استدلال ايدرلر بو حديث شريف عرنيين حديثندن متأخردر وبول عامدر جميع ابوالى
متناول اولور عام ايسه متناول اولدوغى شيده قطعا حكمى موجبدر خاص نسخ ايلمك جايزدر على الخصوص
ورودى مقدم اوله ولا يشرب ولو للتداوي ابو حنيفه قاتنده علاج ايچون دخى اولورسه ايچلمز بر انجسدر
خلافا لابي يوسف امام ابو يوسف علاج ايچون جايز كورمشدر امام محمد قاتنده مطلقا جايزدر • فصل
ينزح البئر قيوده اولان صو چقاريلور مضاف حذف اولنوب مضاف اليه مقامنه قايم اولمشدر ويا خود ذكر محل
اراده حال قبيلندندر لوقوع نجس نجس واقع اولدوغى ايچون لا بنحو بعرة وه نجسى مثللو ايله نزح اولنماز وروث
فرس ومركب نجسى مثللو ايله دخى نزح اولنماز وخثى اوكوز نجسى مثللو ايله دخى نزح اولنماز خثى خانك كسريله در
ما لم يستكثر مادام كه چوق اولميه بونلرك قليلى نجس ايلمز ولا بنحو حمام وعصفور فانه طاهر كوكرچين وسرچه نجسى ايله
نزح اولنماز زيرا بونلر طاهردر واذا علم وقت الوقوع فمن نجاستك قيويه واقع اولدوغى وقت معلوم اولسه حكم بالتنجس
من وقته اولدوشديكى وقتدن صونك نجس اولدوغنه حكم اولنور والا فمن يوم وليلة اكر وقت وقوع بلنمز ايسه

بر کون و بر کیجه دن حکم اولنور ان لم ینتفخ ولم ینفسخ اکر قیویه دوشن شیشمش و یاخود طاغلمامش ایسه بر کون
و بر کیجه حکم اولنوب صلوة و سایر اعاده سی لازم اولانلر اول وقتدن اعاده اولنور ومن ثلثة ایام ولیالیها
ان انتفخ او تفسخ اکر شیشوب و داغلمش ایسه اعاده صلوة اوچ کون و اوچ کیجه دندر زیرا شیشمک و داغلمق
تقادمه دلیلدر انکیچون اوچ کون ایله تقدیر اولندی کثرتک ادنی سی اوچ اولمغله اوچ کون تقدیر اولندی
حتی بر میت بلا صلاة دفن اولنسه اوچ کونه دکین قبری اوزرینه نماز قیلنور اوچ کوندن صکره قول اصح
بودر که قلنماز وقالا من وقت الوجدان امامین دیدیلر که بولندوغی وقتدن حکم اولنور زیرا یقین شک ایله
زایل اولماز بو تقدیر جه اول صو ایله آبدست آلنوب ادا اولنان فرض اعاده اولنمق لازم کلمز نهایه ابدست
زیرا بر کسنه اسبابنده درهمدن زیاده نجس بولنسه نه زمان اصابت ایلدیکی معلوم اولمسه بالاتفاق صلوتدن
بر شئ اعاده اولنماز صحیح اولان بودر وعشرون دلوا وسطا الی ثلثین بموت نحو فارة او عصفور او سام ابرص
یکرمی و یا اوتوز قوغا ایله نزح اولنور اوتوز قوغا یه وارنجه فاره مثللو نک و یا خود سرچه مثللو نک و یا خود صاری
کلر دیدکلری جانور مثللو نک موتی سببیله یکرمی قوغا چکلمسی بطریق الایجاب و اوتوز قوغا اولمسی بطریق
ما اخذ حکم ایکیدر بری مبسوطده انسدن روایت اولنان حدیث شریفدر که قال علیه السلام فی الفارة اذا وقعت
فی البئر فماتت فیها ینزح فیها عشرون دلوا او ثلثون ابو علی سمرقندی بو یله جه اسناد ایله روایت ایلدی لفظ
او ایکی شیئک بری ایچوندر پس ادنی اقلی یقینا ثابت اولوب حکمی وجوبا اخذ اولندی اکثری دخی کتورلدیکه
مروی اولان لفظ ترک اولنمق لازم کلمسون ایچون اکثری کتورلمک معنی استحباب اولدی بو بابده روایت مختلف
بر روایت مطلقدر لا لفظیدر که قوغالر معناسنده اولور و برنده دخی بری قوغا و برنده یکرمی قوغا و برنده اوتوز
و برنده قرق قوغا و بعضلر فاره مثللو ده یکرمی قوغا و بعضلر دخی اقل دیدیلر پس ادنی علما من اکثرا ایله اقل
ما بینی اختیار ایدوب یکرمی قوغا یه واجب و زیاده سنه استحباب دیدیلر و اربعون الی ستین بنحو حمامة و دجاجة
او سنور قرق قوغا نزح اولنور التمش قوغا یه وارنجه کوکرجن و تاوق و کدی مثللو نک موتی سببیله قرق قوغا
وجوبا یکرمیسی استحبابا در وجوب و استحبابک سببی یکرمی قوغا محلنده تفصیل اولنمشدر و کله بنحو کلب او
شاة او آدمی و انتفاخ حیوان او تفسخه قیوده واقع اولان صونک کلیسی نزح اولنور کلب مثللو نک و قیون
مثللو نک و آدم مثللو نک موتی سببیله و یا خود حیوانک شیشمسی و یا خود داغلمه سی سببیله ابن عباس و ابن زبیر
بئر زمزمه بر زنجی دوشوب اولدکده کلی صوینی نزح ایلمک ایچون فتوی ویرمشلردر و کوچک حیوان قیویه دوشوب
شیشسه و داغلسه کلیسی نزح اولنور زیرا انک رطوبت جیفه سی اجزاء مایه منتشر اولمغین صونک کلیسی نجس اولدی
و کلبک دوشمه سنده ایکی روایت واردر امامین قاتنده نجس عین در اما امام اعظم قاتنده نجس عین دکلدر
شرح زیلعی ده کلب صوینی افساد اتمز مادام که آغزی صوقمیه دیو تصریح اولنمشدر زیرا نجس عین دکلدر و کلب ایله
حفظ و حراست و آو و اجاره و بیع اولوب انتفاع اولندوغی اجلدن خزانه ده مذکوردر که سکز شئ قیویه دوشسه

وحیا اخراج اولنسه صونک کلیسی اخراج اولنور بو سکز شئ قاتر و حمار و کلب و خنزیر و پارس و قپلان و ارسلان
و قورتدر وان لم یمکن نزحها نزح قدر ما کان فیها اکر اول قیوده اولان صونک کلیتی و زره اخراجی ممکن
اولماز ایسه قیوده اولان صو مقداری اخراج اولنور ایکی اهل بصیرت کسنه نک تخمینی اعتبار اولنه و یفتی
بنزح مائتی دلو الی ثلثمائة ایکیوز قوغادن اوچیوز قوغا یه وارنجه اخراج اولنمغه فتوی ویرلدی ایکیوز
وجوبا و یوزی استحبابا بو قول امام محمددن مرویدر منیه و خلاصه ده دخی بویله در و فتوی بونکله در
وما زاد علی الوسط احتسب به دخی شول شئ که وسط قوغا او زرینه زیاده اولدی یعنی بویک قوغا ایله چکلدی
اول چکلان صو اورته قوغا ایله حساب اولنور وقیل یعتبر فی کل بئر دلوها دینلدیکه هر قیونک کندو قوغاسی
اعتبار اولنور و بعضلر دیمشلردر که اول دلو بر صاع بغدای صغر اکر بر بیوک قوغا ایله بر کره ده نزح اولنسه
یکرمی قوغا السه کفایت ایدر و سؤر الآدمی والفرس وما یؤکل طاهر آدمینک سوری دخی فرسک سوری دخی
شول شئ که اکل اولنور انک سوری طاهر در زیرا سؤر لعاب ایله مخلوط اولور بونلرک ایسه لعابی طاهر در
طاهر دن متولد اولمغله بونده جنب و حایض و کافر داخل اولور آدمی اولدوغی ایچون جنب و حایض و کافر
حدیث شریف وارد اولمشدر ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم لقی حذیفة فمد یده لیصافحه فقبض
یده فقال انی جنب فقال علیه السلام المؤمن لا ینجس وروی عن عایشة رضی الله تعالی عنها انها شربت من
اناء فی حال حیضها فوضع علیه السلام فمه علی موضع فمها و شرب وان رسول الله علیه السلام انزل وفد ثقیف
فی المسجد حال بو که ثقیفک الچیسی مشرکین ایدیلر اکر مشرکین عین نجس اولیدی حضرت صلی الله علیه وسلم
بویله ایلمزدی اکر بر سائل سؤال ایدوب قوله تعالی انما المشرکون نجس فلا یقربوا المسجد الحرام قول شریفی
تعارض ایرادایدرسه نجس ایله مراد عین نجس دکلدر انجق اعتقادده در دیو جواب ویریلور وسؤر الکلب
والخنزیر وسباع البهائم نجس کلبک سوری دخی خنزیرک سوری نجسدر امام شافعی خلاف ایدوب انک قاتنده
قورد و پارس و ارسلانک دخی بونلره بکزرلر وار ایسه طاهر در خنزیر و کلبدن غیریدر مالک قاتنده
کلب و خنزیر طاهر در زیرا کلب طوافیندندر کدی کبی خنزیر ایسه نجسدر لکن لعابی صویه تاثیر ایلمز زیرا انک
قاتنده تاثیر شرطدر وسؤر الهرة والدجاجة المخلاة وسباع الطیر وسواکن البیوت کالحیة والفارة
مکروه بند و قفصدن خالی اولان تاوقلرک و کدینک و یرتجی قوشلرک و اولرده ساکن اولانلرک ییلان
دخی فاره کبیلرک ارتقلری مکروهدر ابو یوسف قاتنده مکروه دکلدر و بو قول شافعیکدر و بونده ایکی
حدیث شریف ایله احتجاج ایدنشدر بری کتاب صیدده محمدک قولیدر ان النبی علیه السلام کان یصغی لها الاناء
وتشرب منه ثم یشرب علیه السلام ما بقی ثم یتوضأ منها ابو یوسف بو حدیث شریفی روایت ایدوب بو حدیث
وار ایکن مکروه دیمک نجز مکندر دیر ایکنجیسی حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها روایت ایدوب بر کون
بر چناق ایچنده هریسه اولوب کندوسی نماز قیلورکن کدی کلوب هریسه دن اکل ایدوب بعده جاریه لری

موضع فم هره دن صاقنورلردی حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها موضع فم هره دن الوب اکل ایدوب دیدیکه
بن حضرتدن اشتدمکه یقول الهرة لا بنجسة انما هی من الطوافین علیکم فما الکن لاناء کلن دیو بیوردمشلردر
اما ابو حنیفه وامام محمد ابن عمردن یغسل الاناء من ولوغ الهرة مرة حدیث شریفنی نقل ایدوب بونده کراهته
اشارت واردر دیدیلر وعن ابی هریرة ان النبی علیه السلام الهرة سبع بو حدیث نجاستنه دلالت ایدر حدیث
عایشه رضی الله عنها طهارتنه دلالت ایلمکین ایکیسنك بیننده اولان کراهتی اختیار ایلدیلر وسؤر الحمار والبغل
مشکوك حمارك وقاترك سؤری مشکوکدر مشکوك اولمه سی اباحت وحرمتنده ادله نك تعارضی اولدوغی ایچون
وصحابه نك دخی طهارت ونجاستنده اختلافلری اولدوغی ایچون واقیسه نك دخی تعارضی اولدوغی ایچوندر
تعارض ادله روی جابر انه علیه السلام سئل التوضأ بماء افضلت الحمر قال نعم وروی انس رضی الله تعالی عنه
انه نهی عن لحوم الحمر الاهلیة وقال انها رجس بو دلالت ایدرکه سؤری نجس اوله تعارض اقوال صحابه
قال ابن عمر سؤر الحمار نجس وکان ابن عباس رضی الله عنهما الحمار یعلف التبن سؤره طاهر ابو طاهر دباسی
مشکوك اولمسنه منکر اولوب حکم مشروعده شك اولورمی دیو انکار ایلمشدر امام محمد طهارتنه نص ایراد ایدوب
انه علیه السلام اربع لوغمس فیه الثوب لم ینجس وهی سؤر الحمار والماء المستعمل وبول ما یؤکل لحمه ولبن الاتان
یتوضأ ان لم یوجد غیره ویتیمم وایاً قدم جاز اول سؤر حمار وبغل ایله آبدست آلنور اکر متوضی اندن غیری
صو بولمازایسه دخی تیمم ایلر هر قنقیسین تقدیم ایدرسه جایزدر دیلرسه اول آبدست آلور دیلرسه اول تیمم ایدر
صکره آبدست آلور وعرق کل شیء کسؤره هر شیئك عرقی سؤری کبیدر زیرا سؤرده حاصل اولان لعاب
وعرق لحمدن متولد اولورلر ایله اولیجق هر بری صاحبنك حکمنی اخذ ایدر دینلمسون که سؤری مشکوك عرقی
زیرا اشك سؤرینك طهوریتنده خلاف واردر وعرقینك طهارتی خلاف قیاس حدیث شریف ایله ثابتدر حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ثقل نبوت ایله حجازك شدت حرارتندن چپلاق حمار اوزرینه راکب
اولیله حرارتده ارتکاب رکوب طهارت عرقه دلالت ایدر عرقك طهارتی فعل رسول ایله ثابت اولیجق سؤرك
حکمی اصل قیاس اوزره باقی قالمق لازم واولی اولور وان لم یوجد الا نبیذ التمر یتیمم ولا یتوضأ به عند ابی یوسف
وبه یفتی واکر صو بولنمیوب انجق نبیذ تمر بولنسه ابو یوسف قاتنده اول نبیذ ایله آبدست آلنماز بلکه یالکز
تیمم اولنور فتوی دخی بو قول اوزره در وعند الامام یتوضأ به ابو حنیفه قاتنده نبیذ تمر ایله آبدست آلنور حضرت
امام لیلة الجن حدیث شریفی ایله استدلال ایلدی ابن عباس رضی الله عنهما دن روایت اولنورکه ان النبی علیه السلام
خطب ذات لیلة ثم قال لیقم معنا من لم یکن فی قلبه مثقال ذرة من کبر فقام ابن مسعود فحمله رسول الله
مع نفسه فقال عبد الله بن مسعود خرجنا من مکة وخط رسول الله حوله خطا وقال لا تخرج من هذا الخط
فانك ان خرجت منه لم تلقنی الی یوم القیمة بیوروب اندن صکره حضرت کیدوب جنلری دعوت ایدوب وانلره
قرآن اوقوب حتی فجر طالع اولدی وبکا خطاب ایدوب سنکله صو وارمیدر آبدست آلالم دیو بیوردقده صوکره

لکن نبیذ تمر واردر دیو جواب ویردم فقال صلی الله تعالی علیه وسلم تمرة طیبة وماء طهور فتوضأ به
وصلی الفجر دینلدی که بو حدیث شریف آیت تیمم ایله نسخ اولنمشدر وعند محمد یجمع بینهما اما امام محمد قاتنده هم نبیذ
تمر ایله آبدست آلنور وهم تیمم اولنور زیرا ناقل حدیث عند المحدثین مجهول اولان ابو زیددر وآیت تیمم مدنیه اولوب
تاریخده دخی اختلاف اولمغین احتیاطا جمع ایلمشدر بو حدیث نسخنده اختلاف اولنوب بعضلر آیت تیمم ایله
منسوخ اولمسنه وبعضلر عدم نسخنه ذاهب اولمشلردر وسؤال اولنورکه لیلة الجن بر دفعه اولمیوب مکرر واقع
اولمشدر طایفهٔ جن حضرته ایکی دفعه کلمشلردر جایزدرکه دفعهٔ ثانیه آیت تیممدن صکره واقع اولمش اوله بو تقدیرجه
دعوای نسخ صحیح اولماز وحدیث شریفك حکمی ایله ایسه صحابه کرامدن حضرت علی کرم الله وجهه عمل ایدوب الوضوء
نبیذ التمر وضوء من لم یجد الماء دیو بیورمشلردر وعبد الله بن مسعوددن دخی صو بولنمدوغی محلده نبیذ تمر ایله
آبدست آلمق جایزدر دیو روایت اولندی بونلرك خود اقواللری مرتبهٔ نصده اولدوغی بیانه محتاج دکلدر
لکن بالاده عبد الله ابن مسعودك لیلة جنده حضرت ایله بیله اولمسنی وعلی انکار ایلمش امدی ابو حنیفه حضرتلری
اکر ابن مسعود حضرت ایله لیلة جنده بیله اولمسنده اشتباه اولنورسه صحابه کبارك روایتی اعتماده کفایت ایدر
واکر ابو زید مجهول دینلور ایسه اول دخی کبار تابعیندندر وبخاری حضرتلری ابن مسعودك لیلة جنده حضرت ایله
بیله اولدوغن اون ایکی وجه ایله اثبات ایلمشدر قدوری شرحنده نبیذ تمر ایله وضو جایز اولماز الا تیمم کبی نیت ایله اولور
زیرا نبیذ تمر مادام بولندقده تیمم کبی صو اولدقده جایز اولماز امدی بر کمسنه صو بولمدوغی حالده نبیذ تمر ایله آبدست
بعده صو بولسه آبدستی ناقض اولور دیو تصریح اولنمشدر

باب التیمم

بو باب تیمم بیاننده در بابدن مراد
کتابدن مراد کبیدر تیمم لغتده مطلق قصده دینلور اما شرعده ازالهٔ حدث قصدیله صعید طاهر اولان طپراق
ایکی الله یوزینه صوررکه ضرب اول ایله یوزلرینه وضرب ثانی ایله دیرسکلرینه وارنجه ایکی اللرینه مسح ایلمش اوله صعیددن
مراد پاك طپراقدر معلوم اوله که تیمم امم سالفه دن بر امته مشروع اولمیوب امت محمده مخصوص اولمشدر وتیممك
ثبوتی کتاب ایله وسنت ایله در اما الکتاب فقوله تعالی فلم یجدوا ماء فتیمموا صعیدا طیبا بو آیت کریمه نك
نزولنده بویله روایت اولنمشدرکه غزوهٔ مریسیع ده که غزوهٔ مصطلق دخی دیمشلردر حضرت عایشه رضی الله عنها
بر قلاده دوشوب یولده کیدرکن خاطر شریفلرینه خطور اتمکین حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه
خبر ویردکلرنده حضرت دخی اول قلاده یی آرامق ایچون ایکی آدم کوندردیلر واول آدملری توقفی ایچون
شرف نزول بیوردیلر حال انتظارده صباح اولوب بالکلیه صو بولنمدی حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه
عایشه اوزرینه غلظت ایدوب حضرتی وسایر مسلمینی صوسز یرده حبس اتمکه باعث اولدك دیو منضجر اولدی
بو اثناده جناب کبریادن آیت تیمم نازل اولدی تیمم ایدوب نماز ادا ایلدیلر حتی اسید بن الحضیر حضرت عایشه نك
چادرینه کلوب الله تعالی سکا رحمت ایلسون سنك سببك ایله بو امر نزول ایلدیکه مسلمینه فرج اولدی دیو نوازش ایلدی
اما السنة فقوله علیه السلام جعلت لی الارض مسجدا وطهورا اینما ادرکتنی الصلوة تیممت وصلیت وقال علیه السلام

التراب طهور المسلم ولو الى عشر حجج ما لم يجد الماء. تيمم المسافر ومن هو خارج المصر لبعده ميلا عن الماء مسافر
تيمم ايدر دخي اول كمسنه تيمم ايدر كه خارج مصرده اوله صودن بر ميل مقداري بعيد اولدوغيچون ميلدن مراد
ثلث فرسخدر فرسخ اون ايكي بيك آدمدر امدي ميل هر كمسنه نك كندو آديمله درت بيك آدم اولور ومن هو
خارج المصر قولي مسافردن غيرينك تيممي جايز دكلدر ديين كمسنه نك قولني رد ايلمك ايچون ذكر اولنمشدر زيرا
شهر خلقي وساير مقيمين جنازه وبيرام نمازينك فوتي خوفي ايچون وجنبه صووق خوفندن تيمم جايز اولدوغي بو كتابده
مسطور اولدوغي كبي ساير كتب معتبره ده دخي مصرحدر او لمرض خاف زيادته يا خود اول مرض ايچون تيمم ايدركه
زياده اولمق خوفي اوله او طول برئه يا خود اول مرض كيج اوكلمق خوفي اوله او لخوف عدو او سبع يا خود عدو خوفي
يا خود ارسلان خوفي ايچون تيمم ايدر بوكا يلان وآتش دخي ملحق اولور يعني آنلرك خوفندن دخي تيمم ايلمك جايزدر
زيرا هلاكه القاء نفس حرامدر لقوله تعالى ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة او عطش يا خود صوسزلق خوفي ايچون
تيمم ايدر او لفقد آلة يا خود آلتك اولمغي ايچون تيمم ايدر آلت ديدوكي قوغا واورغان وساير صويك اخراجي ممكن
اولان شيلردن. بما كان من جنس الارض مسافر وخارج مصر اولان كمسنه لر شول شئ ايله تيمم ايدرلر كه اول ارض
بماده اولان بالتيمم به متعلقدر كالتراب والرمل والنورة والجص والكحل والزرنيخ والحجر اول جنس ارض
ودخي قوم كبي جرزمه وكرج وسورمه وزرنيخ وطاش كبي اولانلردر ما ديعني كل ايله تيمم جايز دكلدر زيرا كل
شجردندر جنس ارضدن دكلدر ولو بلا نقع اگر اول حجر غبارسز دخي اولورسه ده تيمم جايزدر خلافا لمحمد امام
محمد ايچون خلاف واردر زيرا امام محمد قاتنده توز شرطدر وخصه ابو يوسف بالتراب والرمل ابو يوسف تيممي
تراب وقومه تخصيص ايلدي امام ابو يوسف قاتنده بو ايكيسندن غيري ايله جنس ارضدن دخي اولورسه تيمم جايز دكلدر
دينلمشدر كه امام ابو يوسف رمل ديدوكي كلامدن رجوع ايدوب تراب خالص به مخصوص قلدي بو كلام شافعينك قوليدر
لقوله تعالى فتيمموا صعيدا طيبا اي ترابا ابو يوسفدن غيري رملي ترابه اوزرينه زياده ايلديلر زيرا بر قوم حضرت
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمه گلوب يا رسول الله بز قوملقده ساكن بر قوم اولوب بر آي وايكي آي اولوركه
صو بولمازز وايچمزده جنب وحايض ونفسا واردر ديو شكايت ايلدكلرنده فقال عليه السلام عليكم بارضكم ايله
جواب ويرمشلردر ويجوز بالنقع حال الاختيار بلا ضرورة غبار ساده ايله تيمم جايز اولور حتى بر كمسنه اسبابنك
غبارني ايلدو يا خود اوني سپوردكده ظاهر اولان غبار ايله ويا خود بغداي كيل ايلسه ويا خود ديوار يقلسه
روزكار اسوب غباري قالدردقده يوزينه وقوللرينه توز اصابت ايلسه اول كمسنه تيمم نيتي ايله مسح ايلسه تيمم جايز اولور
خلافا لما ابو يوسف عدم جوازينه ذاهب اولمشلردر وشرط العجز عن استعمال الماء حقيقة تيممك شرطي صويي
استعمالدن عجزدر گرك حقيقة اولسون صويي بولمق كبي وحكما يا خود اول عجز حكما اولسون صويي بولوب
استعماله قادر اولمق كبي چونكه عجز شرط قلندي ايسه محيطدن نقل ايدوب صويه قدرتي ايله دخول مسجد ومس
مصحف ايچون تيمم جايزدر ديينك قولنك بطلاني ظاهر اولدي وطهارة الصعيد تيممك شرطلرندن بري دخي طهارتدر

طهارتدر

كقوله تعالى صعيدا طيبا صعيد وجه ارضك اسميدر طيبا ديمك بو مقامده طاهر ديمكدر والاستيعاب في الاصح
استيعاب دخي تيممك شرطلرندندر قول اصحده حسن بن زياد ابو حنيفه دن استيعاب شرط دكل روايتي ايدي
زيرا تيمم وضونك قايم مقاميدر چونكه وضوده استيعاب شرط اولدي قايم مقامنده دخي شرط قلندي بو تقديرجه
تخليل اصابعدن مسح تيمم ايچون خاتم نزع اولنور والنية نيت دخي تيممده شرطدر تيمم ايله وضو بينده فرق
صو كندو اصل خلقتنده بنفسه مطهردر تراب نفسنده مطهر اولميوب بلكه ملوثدر لكن نيت ايله شرعا
مطهر اولور زفر خلاف ايدوب نيت شرط دكلدر زيرا تيمم وضونك خلفيدر اصلده ايسه نيت شرط دكل ايدي
بونده شرط اولميجق خلف اصله مخالف اولمش اولوردي ديو جواب ايدر ولا بد من نية قربة مقصودة لا تصح بدون
الطهارة نيتنك صحيح اولمسي قربة مقصوده به نيتدن لابد ولازمدر قربه مقصوده دن مراد اداسي آخره تبعيت ايله
عبادة مقصوده اولاندر بر كمسنه اذان واقامت ايچون تيمم ايلسه اول تيمم ايله نماز قلمق جايز اولماز زيرا بونلر
عبادة مقصوده دكلدر غيره تابعلردر اما جنازه وسجدة تلاوت ايچون تيمم ايلسه اداء مكتوبات جايز اولور
زيرا بونلرك اداسي بدون الطهاره جايز اولميان قربة مقصوده دندر فلو تيمم كافر للاسلام لا يجوز صلوته به
اگر بر كافر اسلام ايچون تيمم ايلسه مسلمان اولدقده اول تيمم ايله نماز قلمق جايز دكلدر زيرا كافر نيته اهل دكلدر
تيممده ايسه نيت شرطدر شرط بولنميجق مشروط دخي بولنماز مصنف اسلام قيدي ايله مقيد ايلدي زيرا كافر
صلوة ايچون تيمم ايلسه بالاتفاق جايز دكلدر خلافا لابي يوسف ابي يوسف خلاف ايدوب ديركه اول كافرك
اسلام نيتي قربة مقصوده به نيتدر زيرا اسلام قربة مقصوده در اويله اولسه اول تيمم ايله نماز قلنور دخول مسجد
تيممي بوكا مخالفدر زيرا دخول مسجد قربة مقصوده دكلدر ولا يشترط تعيين الحدث والجنابة هو الصحيح
حدث وجنابتي تعيين شرط قلنمدي صحيح اولان بودر حتى بو ايكيسي ايچون تيممه نيت ايلسه ايكيسي ايچون بر تيمم
كفايت ايدر اما بري ايچون نيت ايلسه انجق بري ايچون اولور اوبري ايچون تيمم آخر اقتضا ايدر وهو الصحيح
لفظي ابو بكر الرازي قولندن احترازدر آنك قاتنده حدث وجنابت ايچون تيمم لازمدر زيرا حدث وجنابت ايچون
تيمم بو صفت اوزره اولوب بونلرك غيري نيت ايله اولوردي ديو جواب ايدر آنك ايچون وهو الصحيح لفظني گتوردي
وصفته ان يضرب يديه على الصعيد تيممك صفتي اولدركه متيمم ايكي الني طپراق اوزرينه اورمقدر فينفضهما
ثم يمسح بهما وجهه بعده ايكي الني سلكمكدر آندن صكره اول ايكي الي ايله وجهنه مسح ايتمكدر نفض بر شيئي تحريك ايتمكدر
اوزرنده اولان غبار وغيري نه وار ايسه دوشمك ايچون ثم يضربهما كذلك آندن صكره ايكي اليني اولكي كبي
طپراغه ضرب ايتمكدر ويمسح بكل كف ظاهر الذراع الاخرى وباطنها مع المرفق ودخي مسح ايتمكدر هر كف ايله
آخر قولنك ظاهر وباطني درسكلري ايله بيله مصنفك تصويرنك غيري بر صفت دخي واردركه ذكر اولنان
اللرنيجي ضربدن صكره هر كفك كوچك پرمغي طرفيله اولا آخر قولنك طشره طرفنه بر مقداري او جندن ابتدا ايدوب
تا درسكه دك مسح ايدوب بعده كفك جانب سباتهسن دوندروب قولنك ايچري طرفندن درتقلريسنه وارنجه

ايتمكدر

ويستوي فيه الجنب والمحدث والحائض والنفساء صفت تيممده جنب ومحدث وحايض ونفسا برابردر ويجوز
قبل الوقت تيمم وقتدن مقدم جايز اولور زيرا تيمم ايچون وارد اولان نصوصده وقتلردن بر وقتي ايدوب فصل
تعيين بيورمشدر مطلقدر مطلق ايسه اطلاقي اوزرينه جاريدر نته كيم عام عمومي اوزرينه جاري اولدوغي كبي اكر مصنف
وقت ايله مقيد ايلسه نصه مخالف اولوردي ودخي تيمم وضونك بدليدر وضوده ايسه قبل الوقت جايزدر اما
شافعي قتنده وقتدن اول جايز اولماز زيرا تراب خلف ضروريدر بزم قاتمزده خلف مطلقدر الوقتده اولان الف لام
مضاف اليهدن عوضدر قبل وقت الصلوة ديمكدر ويصلي به ما شاء من فرض ونفل تيمم واحد ايله فرض ونوافلدن
ديلدوكني وقت واحدده ياخود اوقات متعدده ده ادا ايدر مادامكه صو بولميه ويا حدث واقع اولميه زيرا بزم
تيمم حدثي ازاله ايديجي طهارت مطلقه در وضو كبي شافعي قاتنده طهارت ضروريه در هر فرض ايچون تيمم اولنور
زيرا تراب نفسنده ملوثدر بويله اولدوغي اجلدن صو كورلدكده حدث سابق عودت ايدر اما فرضي ادا ايلدكده ضرورت
منتفي اولوب تكرار اعاده لازم كلمز ويجوز لخوف فوت صلوة جنازة او عيد جنازه وبيرام نمازينك فوتي خوفندن
شهرده صو موجود ايكن مقيم صحيح كسنه نك تيممي جايز اولور زيرا جنازه وبيرام نمازلري قضا اولنماز آبدسته اشتغالدن
ترك صلوة لازم كلمكين عجز متحقق اولور ابتداء يعني جنازه وبيرام نمازنه ابتداء شروعده بلا خلاف تيمم جايز اولور
وكذا بناء بعد شروعه متوضئا وسبق حدثه يعني ابتداء شروعده تيمم جايز اولدوغي كبي آبدست ايله صلوة جنازه وعيده
شروعندنصكره حدث سبقت ايدن كسنه نك بناسي ايچون دخي تيمم عند الامام جايز اولور زيرا آبدسته اشتغالده
امين دكلدر كه بر عارض ظهور ايليه سلام وتهنيه عيد كبي بونلره مشغول اولمغله فوت صلوة خوفي اولور خلافا لهما
امامين خلاف ايدوب بنا ايچون تيمم جايز دكلدر زيرا لاحق امامك فراغندنصكره قلمق جايزدر بو دخي جماعتله
صلوة حكمنده در فوت اولمق خوفي يوقدر ديرلر اكر تيمم ايله شروع اولنمش ايسه بنه تيمم ايدوب بنا ايدر بالاتفاق
شروع ايدنه بناي آبدست ايله اولسون ديو ايجاب ايلسك صلوتنده صويي بولمش كبي اولوب نمازي فاسد اولور
لا لخوف فوت جمعة او وقتية جمعه نمازي ووقتيه نمازي فوت اولمق خوفي ايچون تيمم جايز دكلدر زيرا جمعه
فوت اولورسه صلوة ظهر خلفيدر ووقتيه فوت اولورسه قضا خلفيدر بونلرك فوتي خوفي ايچون تيمم جايز اولماز
ولا تنقضه ردة مرتد اولمق تيممي نقض ايلمز يعني بر كسنه مرتد اولسه وينه اسلامه كلسه تيممي نقض اولماز آنك ايله
نماز قلور اكر سؤال اولنورسه كه ردت عملي حبط ايدر قوله تعالى ومن يكفر فقد حبط عمله وضو وتيمم خود عمل ايدي
نيچه باقي قالور جواب ويريلور كه ردت ثواب عملي حبط ايدر كورمزميسنكه بر كسنه رياء آبدست آلسه آنك ايله حدثي
زايل اولور اكر آبدستنك ثوابي دخي اولماز ايسه بنه حدثي زايل اولور بنه بر اعتراض دخي وارد اولوب بر كسنه نماز قلسه
آندنصكره مرتد اولسه صكره اول وقتده اسلامه كلسه قلدوغي نمازي اعاده ايدر بو تقديرجه ثوابي حبط اولوب
عملي اولمديسه ده نچون صلوتي اعاده ايدر پس صلوة ووضو بيننده فرق نه يوقدر بوكا جواب ويريلور كه ردت
عبادتي ولان شيئي حبط ايدر صلوة ايسه عبادة محضه در ثوابا وعملا حبط اولنوب اعاده سي لازم اولور اما وضو

طهارت مخصوصه در اباحت صلوة ايچون شرط قلنديغي محض عبادت دكلدر لكن وضو نيت ايله عبادت اولور
وضونك عبادتي اولمسني حبط ايدر يوقسه طهارت اولمسني حبط ايلمز بو تقديرجه وضو وتيمم طهارتلردر بو ايكيسي ايله
نماز قلمق صحيح اولور امام زفر ديوركه تيممي ردت باطل ايدر زيرا كفر عملي ابتداء وبقاء منافيدر بل ناقض الوضوء
بلكه وضويي ناقض اولان تيممي دخي ناقض اولور زيرا تيمم وضونك خلفيدر اويله اولسه وضونك حكمني اخذ ايدر
والقدرة على ماء كاف لطهارته دخي متيممك طهارتنه كافي اولهجق مايه قدرت دخي ناقض تيممدر بو محلده ناقض مايه
قدرت ايله حدث سابقك ظهوريدر قدرت حقيقتده ناقض دكلدر زيرا حقيقتا وحكما نجسك خروجي دكلدر بلكه
ترابك طهوريتي صو قاتنده منتهي اولمقدر چونكه طهوريت منتهي اولدي حدث سابق دخي عودت ايلدي حاجت الصلوتيه
فضله اولمق شرطدر اكر دينلورسه لفظ ماء نكره در الله تعالى نك فلم تجدوا ماء قول شريفنك سياق نفيده
واقع اولديغي صونك قليل وكثيرينه شاملدر اكا جواب بودر مراد ما تحل به الصلوة دركورمزميسنكه ماء نجس وار ايكن
تيمم بوزلماز حال بوكه نكره مذكوره متناول اولمشدر لكن حال موقوفدر ماء كافي اوزرينه وعلى استعماله دخي اول
مائك استعماله قدرت ناقض تيممدر فلو وجدت اكر ماء كافي يه قدرت بولنسه وهو في الصلوة حال بوكه اول تيمم
صلوتده اولسه بطلت صلوته اول متيممك صلوتي باطل اولور بزم قاتمزده مطلق باطل اولور كرك مسافر وكرك
مقيم اولسون شافعي قاتنده مطلقا باطل اولماز زيرا شافعي ديركه تحقيقا حرمة صلوة بطلاندن مانعدر
بو تقديرجه حكما استعماله عاجز اولمش اولور بز ديرزكه متيمم حقيقة صويه قادر اولدي صلوتي باطل اولدي
واول صلوة ايچون حرمة باقي قالمدي زيرا شرط فوت اولدوغي ايچون شرط ديدوكمز طهارتدر الا ان حصلت بعدها
صلوتي باطل اولماز نمازي ادا ايدنصكره اول قدرت حاصل اولورسه بو مسئله اتفاقيدر اكر متيمم صلوته شروعنده اول
صويه قادر اولورسه تيممي باطل اولور بالاتفاق ولو نسيه المسافر في رحله وصلى بالتيمم لا يعيد اكر مسافر صويي
كندو يوكنده دخي نمازي تيمم ايله قلسه اعاده ايلمز ابو حنيفه ومحمد قاتنده وقال ابو يوسف يعيد ابو يوسف ديركه
مادامكه وقتده در اعاده ايدر ويستحب لراجي الماء تأخير الصلوة الى آخر الوقت صويه رجا ايدن كسنه ايچون
آخر وقته دكين صلوتي تأخير ايلمك مستحب اولور تأخيردن مراد اول نماز اكمل طهارت ايله اولسون ايچوندر
يوقسه تأخير على طريق الوجوب دكلدر زيرا عدم ما حقيقة ثابتدر شك ايله انك حكمي زايل اولماز حتى بر كسنه
اول وقتده ادا ايلسه جايزدر ويجب طلبه ان ظن قربه قدر غلوة صو يسط البا اولان كسنه يه صويي طلب ايلمك
اكر غلوه مقداري يقين اولدوغي ظني ايدرسه غلوه اوق آتمي مقداري يردر وبعضلر ديمشلردركه اوچيوز
زراعه دكين در والا فلا اكر صويك قربي ظن اولنمازسه صونك طلبي واجب اولماز ويجب شراء الماء ان كان له
طالب صو اولانه ماء اشترا ايلمك واجب اولور اكر اول طالبك ثمني وار ايسه ويباع بثمن المثل وبثمن مثلي ايله
بيع اولنورسه والا فلا اكر ثمن مثلي ايله بيع اولنميوب زياده طلب اولنورسه وياخود ثمني بوغيسه ماء اشترا
اولمكسنه يه واجب اولماز اكر غني دخي اولورسه تيمم ايدر ونماز قلار وان كان مع رفيقه ماء طلبه قبل ان يتيمم

اكر طالب صو اولان كمسنه نك رفيقنده صو اولورسه اول صويى طلب ايليه تيمم ايلمزدن مقدم فان منعه تيمم اكر اول
رفيق طالب مادن صويى منع ايدرسه تيمم ايلر عجز متحقق اولديغيچون اكر بعد المنع نمازى ادا ايلسه بعده رفيقى صويى ويرسه
تيممى منتقض اولور اما قلدوغى نمازى اعاده لازم اولماز وان تيمم قبل الطلب اجزأه والجنب في المصر بخوف البرد جاز اكر طلبدن اول
تيمم ايدرسه وياخود شهرده صووق خوفى ايچون جنب تيمم ايدرسه جائزدر ابو حنيفه قاتنده خلافا لهما ابو يوسف
وامام محمد خلاف ايدوب ايكى مسئله ده دخى جائز دكلدر ديديلر ولا يجمع بين الوضوء والتيمم متوضى اولان كمسنه
آبدست ايله تيممى جمع ايلمز اصل ايله بدلى جمع ايلمك لازم كلور اول ايسه باطلدر زيرا تيمم اصلدن بدلدر واصلى
اما سؤر حمار ايله تيمم جمع اولوراندن غرض بر يسيله ادا ايلمكدر يوقسه ايكيسى ايله دكلدر زيرا مكان شك اولمغين
جمع اولنمشدر فان كان اكثر الاعضاء جريحا يتيمم اكر متيمم اولان كمسنه نك اكثر اعضاسى جريح اولورسه تيمم ايدر
جنب ومحدث برابردر والا اكر اكثر اعضاسى جريح اولميوب بلكه مساوى اولورسه وياخود اكثرى صحيح اولوب اقلى
جريح اولورسه غسل الصحيح ومسح على الجريح صحيح اولان يرى غسل ايدر وجراحات اولانك اوزرينه مسح ايدر وتيمم ايلمز
جنب دخى بويلدر اكر اكثر بدنى مجروح دكل ايسه صحيحى غسل وجريحى مسح ايدر مسئله اختلافيدر بعضلر تيمم ايدر بعضى
صحيح غسل اولنور جريح مسح اولنور ديديلر اكر ضرر ويرمز ايسه

باب المسح على الخفين

بو باب مسحك بياننده در مسحى تيممدن صكره كتوردى
زيرا تيمم كلدن خلفدر مسح ايسه بعضدن وتيمم كتاب وسنت ايله ثابتدر مسح ايسه انجق سنت ايله ثابت اولمشدر
مسحدن تقديمه من كل الوجوه اولىدر زيرا تيمم مزيل حدث اصغر واكبردر مسح ايسه مزيل بعض حدث اصغردر
اول اجلدن تقديم اولىدر يجوز بالسنة خفين اوزرينه مسح جائز اولور سنت ايله زيرا مسح حقنده فعلا وقولا
حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت جوقدر ابو بكر وعبادله وصحابه دن جوق كمسنه لر خفين
مسح روايت ايلمشلردر فقد روى عمر وعلى وجماعة من الصحابة انه قال يمسح المقيم يوما وليلة والمسافر
ثلثة ايام ولياليها وقال مغيرة بن شعبة رضى الله عنه توضأ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فى سفر
وكنت اصب الماء عليه وعليه جبة شامية ضيقة الكمين فاخرج يده من تحت ذيله ومسح على خفيه فقلت
نسيت غسل القدمين فقال بهذا امرنى ربى وقال الحسن البصرى ادركت سبعين نفرا من اصحاب رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم كلهم يرون المسح على الخفين مسح على الخفين جائز اولمسنه ابن عباس وعايشه انكار ايلمشلر
لكن ايكيسى دخى اول اعتقاددن رجوع ايلمشلردر وبو حديث شريف روايت ايلمشلردر من كل حدث موجب
للوضوء لا لمن وجب عليه الغسل مسح على الخفين سنت ايله جائز اولور هر حدثدن كه اول حدثك موجبى وضو اوله اما
مسح على الخفين جائز اولماز شول كمسنه ايچون كه اول كمسنه نك اوزرينه غسل واجب اولمشدر ان كانا ملبوسين
على طهر تام وقت الحدث حدثدن اول طهر تام اوزرينه اول ايكى خف كيلمش اولورسه مسح ايلمك جائز اولور
وقت الحدث ديمكدر اى قبل وقت الحدث يوما وليلة للمقيم وثلثة ايام ولياليها للمسافر مسح على الخفين بركون
بركيجه جائز اولور مقيم ايچون واوچ كون واوچ كيجه مسح ايلمك جائز اولور مسافر ايچون امام مالكدن ايكى روايت واردر

بری مقيم اصلا مسح ايلمز ومسافر ايسه مؤبدا مسح ايدر وبر روايتده دخى مقيم ومسافر كبيدر مؤبد مسح ايدر مقيم ايچون
احتياجى مسح ضرورى يوق مقيمده ايسه ضرورت يوقدر مسافر ايچون حديث عمار بن ياسر ايله احتجاج ايدنمشدر انه
قال قلت يا رسول الله امسح على الخفين يوما قال نعم فقلت يومين قال نعم حتى انتهت الى سبعة ايام فقال اذا كنت
فى سفر فامسح ما بدا لك ثانيده سعد بن ابى وقاص وجرير بن عبد الله وصحابه دن بر جماعت روايتدن ان المسح
على الخفين غير موقت وبزم ايچون دليل اولان حديث شريف قوله عليه السلام يمسح المقيم يوما وليلة والمسافر
ثلثة ايام ولياليهن من وقت الحدث حدث وقتندن مقيم ايچون بركون وبركيجه ومسافر ايچون اوچ كون اوچ كيجه در
وفرضه قدر ثلث اصابع من اليد على الاعلى مسحك فرضى الك برمقلرندن اوچ برمق مقدارى در خفينك
ظاهرى اوزرينه حضرت عليدن كرم الله وجهه روايت اولنوركه اكر مسح رأى ايله اولسه باطنه مسح اولى ايدى لكن
كوردم كه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ظاهر خف اوزرينه مسح ايدردى اكر بر كمسنه ديرسه كه فرض دليل
قطعى ايله ثابت اوله كه جاحدى كافر اولور مسح ايسه يجوز بالسنة قيدى ايله مقيددر بونده ايسه قطعى افاده ايتيوب
انجق علم طمأنينتى افاده ايدر ومسح على الخفينى فرضدر ديمك نيجه صحيح اولور اكا جواب ويريلور كه فرض ايكى نوع اولوب
برى فرض اعتقاديدر كه دليل قطعى ايله ثابت اولوب جاحدى كافر اولور بورده دخى فرض عمليدر كه كندونك فوتى ايله اخر
جوازى فوت اولورسه اول دخى فرضدر ديلمش ايدى بو دخى اول قبيلدندر وسنته ان يبدأ من اصابع الرجل
ويمد الى الساق مسحك سنتى اياغك برمقلرندن ابتدا ايدوب ساقه وارنجه چكمكدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم
بويله جه ايلمشدر بر كمسه اينجكدن باشليوب برمقلرينه وارنجه مسح ايلسه مقصود حاصل اولور لكن سنته مخالف
ايلمش اولور مفرجا اصابعه خطوطا مرة واحدة برمقلرينى آچيجى اولوب خط ايديجى اولدوغى حالده بركره اصابع
رجلدن ساقه وارنجه مد ايلمكدر ويمنعه الخرق الكبير خرق كبير مسحى منع ايدر وهو ما يبدو منه قدر ثلث
اصابع الرجل اصغرها خرق كبير شول شيدر كه خفدن اياغك كوچك برمقلرندن اوچ برمق مقدارى ظاهر اوله
اصغر قيدى احتياط ايچوندر اصابع رجل ديديكى زيرا قدمده اصل برمقدر بلا كف اياغك برمقلرينى بر كمسه
قطع ايلسه ديت واجب اولور اوچ برمق ايسه اكثريدر اكثرده حكم كل واردر اوچ برمغك ظاهر اولمسى حكما كلك
ظاهر اولمسى اولدى ويجمع فى خف لا خفين بر خفده اولان خرق جمع اولنور ايكى خفده اولان دكلدر يعنى بر خفده
برمق مقدارى وار ايسه جمع اولنور يوقسه بر برمق مقدارى برنده وايكى برمق مقدارى برنده اولورسه جمع اولنماز
بخلاف النجاسة بونك خلافيدر زيرا نجاستده ايكى خفده اولان نجاست جمع اولنور حتى بر خفده بر درهم وخف اخرده
نصف درهم واقع اولسه جواز صلوته مانع اولور والانكشاف انكشافده دخى خرق جمع اولنور اكر عورتك فرجندن
برمقدار وظهرندن برمقدار وفارندن برمقدار واويلقلرندن برمقدار آچلسه جمع اولور وصلوتى منع ايدر
اوزره دخى عورت اطلاقى اولدوغى موضعدن آچلسه بيله بويله جه در وينقضه ناقض الوضوء ناقض وضو مسحى دخى
نقض ايدر ونزع الخف اياقدن خفك چقمسى دخى ناقض مسحدر زيرا خف ايله استتار قدم سرايت حدث سابقه مانع ايدى

عند النزع حدث سابق ظهور ایدروب اول نزعه نقض مضاف اولور زیرا مسح خفین موقتدر و دخی خفینك برینده و یا
ایکیسنده خارجدن نسنه داخل اولوب اکثر قدمه اصابت ایلسه بینه ناقض مسح اولور حتی خفینك برینه صو داخل اولوب
اکثر قدم ابصلنسه بینه مسحی نقض ایدر زیرا مسح ایله غسل حالت واحده ده جمع اولمش اولور بو ایسه جایز دکلدر و مضی المدة
مدتك کچمسی دخی ناقض مسحدر ان لم یخف تلف رجلیه من البرد اکر صوقدن ایقلرینك تلفی خوفی ایلمز ایسه یعنی
مسافرك مدت مسحی کچمش لکن اکر خفی اخراج ایدرسه صوقدن ایقلرینه آفت ایرشمك خوفی اولسه اول زمان مدت
کچدکدن صکره دخی اخراج اتمدین مسح ایدر صاحب تسهیل دیمشدر که جبایره مسح اولندوغی کبی استیعاب طریقی
باشدن باشه خفین مسح اولنه یعنی خفینك فوق و تحتی کعبینه دکن مسح اولنمق کرکدر جیلاق ایاق غسل اولندوغی
مقداری موضعی استیعاب طریقی اوزره مسح ایلیه فلو نزع او مضت المدة وهو متوضئ غسل رجلیه فقط اکر خفینی
اخراج ایلسه یا خود مدت کچسه حال بو که کندوسی آبدستلو اولسه انجق ایکی ایاغنی غسل ایدر اعادهٔ وضو لازم دکلدر
شافعی دیرکه اعادهٔ وضو لازمدر زیرا طهارت رجلین نزعله و مضی مدت ایله منتقض اولدی انتقاض طهارت ایسه
متجزی اولور شیئدن دکلدر اول تقدیرجه حدث ایله منتقض اولان کبی اولدی شافعی یه جواب و یریلور که حدث دیدوکم
شی نجسك خروجی ایچون اسمدر نزع خفین و مضی مدت خود نجس دکلدر حدث ایسه قبل النزع و مضی المدة ایقلره
خاصةً سرایت ایلمش ایدی سایر اعضاده غسل بولنمغین ثانیاً لازم اولماز بو شول کسنه نك آبدستنه بکزرکه آبدست
ایاغنی یایقدی اول کسنه نك اوزرینه واجب اولان انجق ایکی ایاغنی یایقمقدر انجق موالات بولنمش اولدی موالاة
بزم قاتمزده شرط دکلدر و بو دلیلمز دخی ابن عمردن روایت اولندیکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
غزاده آبدستی وار ایکن خفینی نزع ایدوب ایقلرین غسل ایدردی اعادهٔ وضو ایلمزدی و آنلردن غیری اصحابدن چوق
روایت ایلمشلردر وخروج اکثر القدم الی ساق الخف نزع ایاغك اکثری خفك ساقنه وارنجه چقمسی نزع عدد اکثره
حکم کل و یرلدوکی اجلدن نزع اعتبار اولنور ابو حنیفه قاتنده اوکچه نك اکثری خفك اوکچه سندن خروج ایلسه مسح منتقض
امام محمد دیرکه اوزرینه مسح ایلمك جایز اولدوغی مقدار خفدن باقی قالورسه منتقض اولماز و اکثر مشایخ دخی بوکا
زیرا ساق محل مسح دکلدر امدی محل مسح اولمیان یره قدمك خروجی ناقض مسح اولدی ولو مسح مقیم فسافر قبل یوم
ولیلة تمم مدة السفر اکر مقیم مسح ایلسه بعده برکون برکیجه تمام مدن مقدم مسافر اولسه مدة سفرك مسحنی تمام ایلیه
زیرا مسح ده حکم وقته متعلقدر اوقاتده ایسه آخر وقت اعتبار اولنور بو ایسه آخر وقتده مسافر بولندی حکم آخر وقته تعلق
ولو مسح مسافر فاقام لتمام یوم ولیلة نزع اکر مسافر مسح ایلسه برکون برکیجه تمام اولدقده خفینی نزع ایلسون زیرا سفر
رخصت سفرسز باقی قالماز و الا اتمها اکر برکون و برکیجه تمام اولمامش ایسه یوم و لیلی تمام ایلسون زیرا مقیم کبیدر حکمی
والمعذور ان لبس علی الانقطاع فکالصحیح معذور اکر خفنی عذردن انقطاع اوزره کیرسه غیر معذور کبیدر مقیم
و مسافر اولدوغی حالده و الا اکر انقطاع اوزره کیمش ایسه مسح فی الوقت اول وقت ایچنده مسح ایدر مثلا وقت ظهرده
آبدست آلوب عذری غیر منقطع ایکن کیسه و اول وقت ایچنده اول عذردن غیری آبدستك نقض ایجاب ایدر نسنه ظهور ایلسه

اول وقت ایچنده مسح ایدر لا بعد خروجه اول وقتك خروجندن صکره مسح ایلمز ویجوز المسح علی الجرموق فوق الخف
فوق الخف و لان جرموق اوزرینه مسح جایز اولور جرموق شول شیدر که خفی نجاست و چامردن صیانت ایچون کیلور
ان لبسه قبل الحدث اکر اول جرموقی حدثدن اول کیمش ایسه یعنی خفی کیدوکی آبدست ایله کیمش ایسه امام شافعی
خلافی ایدوب جرموق اوزرینه مسح جایز دکلدر زیرا خف رجلدن بدلدر جرموق ایسه خفدن بدلدر بدلدن
بدل اولماز دیر اما بزم دلیلمز اولدر که حضرت عمردن رضی الله تعالی عنه روایت اولندی قال عمر رایت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم مسح علی الجرموقین دخی دلیل عقلی اولدر که جرموق رجلدن بدلدر یوقسه خفدن
کاندن جرموق آلتنده خف یوقدر و علی الجورب مجلداً مجلد اولان جورب اوزرینه دخی مسح جایز اولور مجلد اولدر
خف کبی آلتی و اوستی دری ایله قپلانمش اوله منعلاً تشدید ایله و تشدیدسز روایت اولنمشدر و کذا علی الثخینین
جورب مجلد و منعل اوزره جایز اولدوغی کبی قالك ویك اولان جورب اوزرینه دخی مسح جایزدر بکلکی و قالکلغی
شویله اولمق کرکدر که ساقه بغلامدین دوره فی الاصح عن الامام قول اصحده ابو حنیفه دن جوازینه بو قول اولوب
وهو قولهما اول اصح اولان قول امامینك قولیدر فتوی دخی بونك اوزرینه درزیرا ابتداده امام اعظم ثخینین
مسح تجویز ایلمزدی و ناسی منع ایدردی صکره مرضی حالنده کندوسی مسح ایدردی فقال لعواده فعلت ما کنت
امنع الناس دیردیکه ناسدن منع ایلدوکم شیئی بن اشلدم بو قول دلالت ایدرکه اولکی قولندن امامینك قولنه رجوع
لا علی عمامة عمامه اوزرینه دخی مسح جایز دکلدر احمد بن حنبل و اوزاعی خلافی ایدوب عمامه اوزرینه مسحی جایز کوروب
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم عمامه و خفینی اوزرینه مسح ایلمشدر دیو بز دیرزکه مسح علی الخف
دفع حرج ایچون ثابت اولمشدر نزع عمامه ده خود حرج یوقدر حدیث ایله تمسك ضعیفدر الله تعالی نك وامسحوا
برؤسکم قول شریفی راسدن غیرینك عدم جوازینی اقتضا ایدر خبر واحد ایله عمل ایلمك زیاده علی الکتاب لازم
بو ایسه نسخدر جایز دکلدر عمامه بکسر العین در و قلنسوة و برقع قلنسوه و برقع اوزرینه مسح جایز اولماز قلنسوه
قاوقدر و برقع ضم با و فتح قاف ایله خمار که عورتلرك باشی اورتوسیدر و قفازین القفازین اوزرینه دخی مسح
کوکسه صووق ایچون اولان اولسون کرك طغان ایچون اولسون ویجوز المسح علی الجبیرة جبیره اوزرینه مسح
جبیره جبایرك واحدیدر اغاج پارچه لریدرکه صینق کمکلری انك ایله باغلرلر و ابن ماجه و دارقطنی حضرت
علیدن روایت ایدوب انه قال انکسرت احدی زندی فسالت النبی علیه السلام فامرنی ان امسح علی الجبایر
وخرقة القرحة ونحوها جراح اوزرینه و موضع فصد کبی و باقی کبی شیلرك اوزرینه بغلنان خرقه اوزرینه دخی
مسح جایز اولور وان شدها بلا وضوء اکر اول خرقه آبدستسز دخی بغلامش ایسه ده جایز اولور زیرا حضرت
علی یه امر ایلدی ان النبی علیه السلام فعل وامر علیا حین کسر زنده یوم احد وقیل یوم خیبر فانه کان حامل
رایة رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فکسر زنده وسقط اللواء من یده فقال علیه السلام اجعلوها فی یساره
فانه صاحب لوائی فی الدنیا والاخرة فقال ما اصنع بالجبایر فقال علیه السلام امسح علیها من غیر فصل

زند زانک فتحی ونونک سکونی ایله بلک دیمکدر صاحب نهایه تتمه فتاواسنده مسح علی الجبایر مسح خفینه اوچ حکمده
مخالف اولمشدر دیر بری جبیره اوزرینه بلا وضوء شد اولدقده مسحک جوازیدر ایکنجیسی مسح علی الجبیره موقت اولمیوب
مسح خفین موقت اولمسیدر اوچنجیسی ماسح الخف خفینک برینی اخراج ایلسه ایکی ایاغنی یومق لازم اولوب جبیره اوکلدن
دوشسه غسل ایلمک لازم اولمسیدر وجبیره ده محدث وجنب برابردر اما خفده بویله دکلدر بوتقدیرجه مسح جبیره ایله
مسح خفین بیننده مخالفت اوچ اولمیوب درت اولور وهو کالغسل یعنی مسح علی الجبیره التی غسل کبیدر وجمع
مسح علی الجبیره غسل ایله جمع اولنور ولا یتوقت مسح علی الجبیره وقت ایله موقت اولماز ویمسح علی کل العصابة
عصابه نک جمیع اطرافنده دخی مسح اولنور عصابه اولدرکه جراحت اوزرینه قونیلان خرقه یی باغلمق ایچون صاریلان شیدر
مع فرجتها ان ضره حلها اول عصابه نک فرجه سیله یعنی اول عصابه نک تحتنده بدن غیر معذور اولورسه دخی اکر
اول مجروحه عصابه نک حلی ضرر ایدر ایسه مسح جایز اولور کان تحتها جراحة او لا اول عصابه نک آلتنده کرک جراحت اولسون
کرکسه اولمسون ویکفی مسح اکثرها عصابه نک اکثرینی مسح ایلمک کفایت ایدر زیرا اکثرده حکم کل مقرردر وفتوی دخی
بونک اوزرینه در وان سقطت عن برء بطل والا فلا اکر جبیره وعصابه اوکلدقدن صکره دوشسه مسح
باطل اولور اکر اوکلمدین دوشسه مسح باطل اولماز زیرا عذر اول محلده باقی اولور ولو ترک من غیر عذر جاز اکر
مسح جبیره اوزرینه عذرسز یعنی ضرر ویرمز ایکن ترک ایلسه امام ابو حنیفه قاتنده جایزدر زیرا انک قاتنده مسح
فرض دکلدر خلافا لهما امامین خلاف ایدوب انلر قاتنده عذرسز جایز دکلدر فتوی دخی امامین قولی اوزره در
غایة البیانده صحیح اولان بودرکه مسح علی الجبیره واجبدر فرض دکلدر زیرا مسحسز صلوة جایز اولور دیو تصحیح اولنمش
وضع علی شقاق رجله دواء برکسنه ایاغنک یارقلری اوزرینه دوا وضع ایلسه لا یصل الماء تحته یجزیه
اجراء الماء علی ظاهر الدواء اویله دوا که آلتنه صو واصل اولمسه ظاهر دوا اوزرینه صو آقتمق کفایت ایدر صدر الشریعه
دیمشدر که بعض اعضاده شقاق واقع اولسه وغسلدن عاجز اولسه امرار ما لازمدر اکر امرار ماده عاجز اولورسه
مسح لازم اولور اکر مسحدن دخی عاجز اولورسه شقاقک اطرافنی غسل ایدوب کندوسنی ترک ایدر ولا یفتقر الی النیة
فی مسح الخف والرأس مسح خف وراسده ماسح اولان کمسنه نیته محتاج اولماز شافعی دیرکه ایکیسنده دخی نیته محتاجدر

باب الحیض

بو باب حیض بیاننده در حیض لغتده جقیجی قانه عبارتدر شرعده هو دم ینفضه او الحیض بر قاندرکه
اول قانی تحریک ایدر رحم امرأة بالغة امرأة بالغه نک رحمی تحریک ایدر اقل حد بلوغ مرأة طقوز یاشدر لا داء بها اولیه
مرأة بالغه که آنده مرض اولمیه لا داء بها قیدی مرضدن رحم بالغه اخراج ایلدوکی قاندن احترازدر ولادت دخی بوکا
بکرونه وار ایسه زیرا نفسا مریض حکمنده در تبرعا فی ثلثدن اعتبار اولنور یعنی حال نفاسنده بعض تبرعات ایلیوب
اول حالده فوت اولسه ایلدوکی تبرعات ثلث مالدن اعتبار اولنور ولا ایاس دیمدی زیرا ایاسده اختلاف چوقدر
اکثر مشایخ التمش سنه در دیو تقدیر ایلمشلردر ومشایخ بخارا وخوارزم اللی بش سنه در دیمشلردر بو مدتده وارد قدن صکره
کوردکاری حیض دکلدر ظاهر مذهبده اما مختار اولان بودرکه اکر کوردوکی قان سیاه ویاخود احمر اولورسه حیضدر

واکر صاری ویشل وتراب رنکی ایسه استحاضه در واقله ثلثة ایام ولیالیها وحیضک اقل مدتی اوچ کون
واوچ کیجه در وعن ابی یوسف یومان والاکثر الثالث ابن سماعه ابو یوسفدن روایت ایدوب حیضک اقلی ایکی کون
واوچ کونک اکثریدر دیو قید ایدر امام شافعی قاتنده برکون وبرکیجه در بزم ایچون دلیل حضرت عمر وعلی وابن مسعود
وابن عباسدن روایت اتمشلردرکه جاریه بکر وثیبک حیضی اوچ کون اوچ کیجه در مقادیر ایسه قیاسا بلنمیجق
سماعه موقوفدر واکثره عشرة ایام وما نقص عن اقله او زاد علی اکثره فهو استحاضة حیضک مدتنک اکثری
اون کوندر دخی شول قانکه مدة اقلندن ناقص اوله ویاخود اکثرندن زیاده اوله اول قان استحاضه در امام شافعی قاتنده
اکثر حیض اون بش کوندر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک بو حدیث شریفی ایله استدلال ایدرلر انهن
ناقصات العقل والدین بیوردقده نقصان دینلری نه وجهله دردیو سؤال اولندقده بیان بیوردیلرکه انهن
یقعدن فی قعر بیتها شطر عمرها لا تصوم ولا تصلی بو حدیث شریفده حیض اون بش کون اولمغه اشارت ایله
حکم ایدرلر اما بزم دلیلمز عبارت ایله اولان حدیث شریفدرکه اقل الحیض ثلثة ایام واکثرها عشرة ایام بو حدیث
عبارتی ایله عمل اولنمشدر عبارت نص اشارت نصدن اقوی اولدوغی ظاهردر معلوم اوله که نص شریف درت وجهله
استدلال اولنور عبارت نص واشارت نص ودلالت نص واقتضاء نص دخی علی الترتیب مقدمک وجودنده
مؤخر ایله عمل اولنماز وما تراه من الالوان فی مدته سوی البیاض الخالص فهو حیض دخی شول قانی که عورتلر کوردر
رنکلرده مدة حیضده بیاض خالصدن غیری اول کوردوکی قان حیضدر حیضک انواعی آلتیدر بری سواد
بری حمرت بری صفرت بری کدرت بری خضرت بری تربیه اما سواد حیض اولدوغی مقرردر قال علیه السلام
الحیض اسود عبیط محتدم عبیط طری معناسنه محتدم شدید الحمرة الی السواد در حمرة خود قانک اصل لونیدر
مکر سودا غلبه ایلیه اول زمان سیاهه مائل اولور اکر صفرا غلبه ایدرسه رقیق اولور وصاریلغه میل ایدر اولدخی حیضدر
صفرة دخی حیض در زیرا صاریلق دخی قانک الوانندندر قچان رقیق اولسه کدرة بونک لونی بولانق صو لونی کبیدر
بو دخی حیضدر ابو حنیفه ومحمد قاتنده برابردر کوکسه حیضک اولنده کورسون کوکسه آخرنده کورسون
ابو یوسف قاتنده حیضک اولنده اولدرکه کورسه حیض اولماز واخر مدتنده کورسه حیضدر بزم بعض
مشایخمز خضرتک وجودینه منکر اولمشلردر ابو نصر بن سلام خضرتدن سؤال اولندقده کانها اکلت فصیلا دیو
علی طریق الاستبعاد جواب ویرمشدر تربیه بونک لونی تراب لونی کبیدر بو دخی کدرتک بر نوعیدر حاصل کلام
بونک جملهسی حیضدر بوندر اختلاف کدرده وخضرتده در قوله تعالی ویسئلونک عن المحیض قل هو اذی بوذکر اولنان
الوان اذا حقنده برابردر وکذا الطهر المتخلل بین الدمین فیها یعنی حیضدر ایکی قانک ما بیننده حلول ایدن
پاکلک مدة حیضده زیرا اعتبار مدة حیضک ایکی طرفی احاطه ایلدوکنه دراویله اولیجق دم متوالی کبیدر امام
محمدک ابی حنیفه دن روایتنده مدت حیضده دمک استیعابی بالاجماع شرط قلنمامشدر اول وآخرینه اعتبار اولنور
باب زکوتده نصاب کبی ابتدا کورن عورت برکون ویاخود ایکی کون قان کورسه وسکز کون کورمسه واونجی کون کورسه

جمله سى حيض اولور اما بر كون كورسه طقوز كون كورمسه اون برنجى كون كورسه بو جمله كونلر حيضدن دكلدر
وَهُوَ يَمْنَعُ الصَّلٰوةَ وَالصَّوْمَ حيض صلوة وصومى بالاجماع منع ايدر وَتَقْضِيهِ دُونَهَا صومى قضا ايدر صلوتى
قضا ايلمز زيرا حيض صلوتك وجوبنه واداسنك صحتنه مانعدر اما صومك وجوبنه مانع اولميوب بلكه انجق
اداسنك صحتنه مانعدر پس امدى اداسى وقتنده صحيح اولمدى ايسه نفس وجوبك ثبوتى ايچون قضاسى لازمدر
صاحب النهايه قولى اوزره حيضك احكامى اون ايكيدر سكز احكامنده حيض ايله نفاس مشتركدر دردى حيضه مختصدر
اما مشترك اولان سكز صلوتى قضاسز تركدر صومى قضا اولمق اوزره تركدر ودخول مسجدك حرمتى وطواف
كعبه نك حرمتى وقرائة قرآنك حرمتى ومس مصحفك حرمتى وجماعك حرمتى ومنقطع اولدقده غسلك وجوبى اما
حيضه مخصوص درت انقضاء عدة واستبرا وبلوغه حكم وطلاق سنت وبدعيته مابينى فصل در صلوة قضا اولميوب
صومك قضا اولمسنه علت بعضلردن روايت اولنور كه وقتا كه حوا انامز حايض اولديسه حضرت آدم عليه السلام
كلوب ايتديكه حيضه مبتلا اولدم نمازى نيجه ايده يم ديديكده حضرت آدم عليه السلام مناجات ايلديكده جبريل امين
عفو اولندى خبر ويردى تكرار رمضان آينده ينه حايض اولوب ينه آدمه مراجعت ايلديكده اولكى يه قياسا
افطار ايله حكم ايدوب الله مراجعت ايلمدى جناب رب عزت عتاب ايدوب قضاسنى امر ايلدى ديو نقل ايلديلر
استلاده بر قيز بالغه اولدوغى زمانده اون كون دم كوردى اندن صكره التى آى طاهر اولدى اندن صكره قانى دايما اقار اولدى
اول بالغه نك عدتى اون طقوز آيدر الا اوچ ساعت دكل زيرا بز محتاجز اوچ حيضه كه هر حيض اون كون اوله دخى
اوچ طهره محتاجز كه هر طهرى التى آى اوله الا بر ساعت دكل ابو يوسف قاتنده طهر متخلل ايكى طرفى حيض اولمق
اكر دم حيض اوچ كوندن اقل ايسه دخى طهر اون كوندن اكثر ايسه ده زيرا طهرك اقلى اون بش كوندر چونكه اون بش
كوندن اقل اولديسه اول طهر متخلل ايكى دمك بيننى فصل اتمكه صالح اولمدى زيرا طهر صحيح اولميوب طهر فاسد اولدى
شرعا صحيح اولان حكم ايسه فاسده تعلق ايلمز پس امدى ابتداسى حيض انتهاسى طهر اولمق وياخود ايكى طرفى طهر اولمق
جايز اولدى باقى اقوال خمسه بوكا مخالفدر د ٥٥ د ٥٥٥٥٥٥٥٥٥ ا د ٥٥٥٥ ا د ٥٥٥٥٥٥ ا د ٥٥٥٥٥٥ ا د ٥٥٥٥٥٥ ٥ ا د ذ
عشر اولى عشر بعد اربعة عشر عشر بعد ثمانة

اولمق
اولان

امام محمد قاتنده حيضك ايكى طرفى دم كوكدر بو قولى امام اعظمدن روايت ايلمشدر ٥٥٥ د ا ٥٥٥ د ٥٥ د
وكذا وقولنده نصاب دم شرطدر ديمش وآندن غيرى بر شرطى دخى بودر كه طهره مساوى اوله وياخود طهردن
اقل اوله د ٥٥٥٥٥٥٥٥ د بر قولى بودر د د ٥٥٥ د ٥٥٥ د ايكى قولى دخى بونلرك ايچنده سندر چونكه بو
نصاب حيض بولنمش اولور وطهر ايكى دمه مساوى دير وكى اوله ايكى دم واورته ده بر دم بو ايكى دمك اورته سنده
اوچ طهره مساوى اولدى اما بو صورتده كه دملر مابينده التى طهر واردر حساب اولنور سه دمه غالب اولور لكن
بو قووده اولان ايكى دمك مابينده طهر دم حكمى عدا ولنور سه اشغرده اولان طهر اقل اولوب اولدخى حيض اولور
ابن مبارك حيضك ايكى طرفنى دم احاطه ايلمسى شرطدر اما دم حيضك اقلى اوچ كوندر اولدخى بولنمق شرطدر دير
د ٥٥٥٥٥٥٥ د د ابو سهيل ايكى دمى واوچ طهرى ويردمى الوب عشره اخيره نك التى كوننى حيضدر ديو حكم ايلمشدر

دد

دروكه

د د ٥٥٥ د حسن احاطه دم شرطدر واربعه اخيره حيض حكم ايلمشدر د ٥٥ د ودخول المسجد ومجرده دخول دخى
منع ايدر قال عليه السلام فانى لا احل المسجد لحائض ولا جنب وَالطَّوَافَ دخى طوافى منع ايدر وَقُرْبَانَ مَا تَحْتَ الإِزَارِ
تحت ازارده اولان شيئك قربانى يعنى استمتاعنى دخى منع ايدر مافوق الازار قربانى منع ايلمز ابن عمردن روايت اولنوركه
انه قال سألت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عما يحل للرجل من امرأته الحايض قال ما فوق الازار وعن عائشة
رضى الله تعالى عنها قالت كان رسول الله يأمرنى فاتزر فيباشرنى وانا حايض وَعِنْدَ مُحَمَّدٍ قُرْبَانَ الْفَرْجِ فَقَطْ
محمد قاتنده حيض انجق قربان فرجى منع ايدر قوله عليه السلام اصنعوا كل شئ الا الجماع وَيَكْفُرُ مُسْتَحِلُّ وَطْئِهَا
حايضك وطئنى حلال كورن كافر اولور زيرا حرمتى نص قطعى ايله ثابت اولمشدر وَإِنِ انْقَطَعَ لِتَمَامِ الْعَشَرَةِ حَلَّ
وَطْئُهَا قَبْلَ الْغُسْلِ اول حيض اون كون تمامنده منقطع اولورسه وطئ حلال اولور غسلدن اول زيرا اكثر مدت
تمامندن صكره انقطاع طهارتدر وَإِنِ انْقَطَعَ لِأَقَلَّ لَا يَحِلُّ حَتَّى تَغْتَسِلَ أَوْ يَمْضِيَ عَلَيْهَا أَدْنَى وَقْتِ صَلَاةٍ كَامِلَةٍ
اكر اون كوندن اقلده حيض منقطع اولسه اول عورتك وطئى حلال اولماز حتى غسل ايتميجه وياخود اول عورتك
صلوة كامله نك ادنى وقتى مرور ايتميجه زيرا قان احيانا منقطع اولور واحيانا سيلان ايدر اويله اولسه
اغتسال ايله جانب انقطاع مرجح اولور وَإِنْ كَانَ دُونَ عَادَتِهَا لَا يَحِلُّ وَإِنِ اغْتَسَلَتْ اكر اول انقطاع عادتدن
ناقص اولورسه وطئ حلال اولماز اكر غسل دخى ايدرسه زيرا دم عورتك عادتى غالبدر اجتنابده احتياط لازمدر
وَأَقَلُّ الطُّهْرِ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا طهرك اقلى اون بش كوندر اتفاق صحابه دخى بونك اوزرينه در وَلَا حَدَّ لِأَكْثَرِهِ طهرك
اكثرينه حد يوقدر معناسى بودركه مادامكه طهر كورر نماز قيلور واوروج دوتار زيرا طهر كاه اولوركه ممتد اولور
ايكى سنه يه دكين إِلَّا عِنْدَ نَصْبِ الْعَادَةِ فِي زَمَنِ الِاسْتِمْرَارِ الا مكر كه زمن استمرارده نصب عادتى قاتنده حد اوله
بر عورت اون كون دم كوردى والتى آى طهر كوردى اندن صكره دمى مستمر اولدى هيچ منقطع اولمدى انك
حيضى اون كوندر بو مقوله عورتك عدتى اون طقوز آيدن اوچ ساعت نقصانده منقضى اولور زيرا بز اوچ حيضه
هر حيض اون كوندر واوچ طهره كه هر طهر التى آيدن بر ساعت نقصان مدته محتاجز مجموعى اون طقوز آيدن اوچ
نقصان مدت اولور حاكم الشهيد ايكى آى تقدير ايلمشدر امام برهان الدين دخى بو ايله جد ديمشدر وفتوى دخى
بونك اوزرينه در زيرا قول مفتى به ونسايه قولايدر وَإِنْ زَادَ الدَّمُ عَلَى الْعَادَةِ فَإِنْ جَاوَزَ الْعَشَرَةَ فَالزَّائِدُ كُلُّهُ
اسْتِحَاضَةٌ وَإِلَّا فَحَيْضٌ اكر قان عادت اوزرينه زياده اولسه پس امدى اون كونى متجاوز اولورسه عادت اوزره
زايد اولان استحاضه در اكر اون اوزرينه زياده اولميوب تمام اون كونده منقطع اولورسه اول كونك جمله سى
حيضدر مثلا بر عورتك عادتى يدى كون اولسه يدى كون دم كورسه ويدى كونى تجاوز ايلسه اكر اون كونده
منقطع اولورسا اون كونك جمله سى حيضدر اكر ممتد اولوب اون ايكى كونه وارسه عادتى اولان يدى كون حيض اولوب
بريدن يوقاروا اولان بش كون استحاضه در وَإِنْ كَانَتْ مُبْتَدَأَةً وَزَادَ عَلَى الْعَشَرَةِ فَالْعَشَرَةُ حَيْضٌ وَالزَّائِدُ
اسْتِحَاضَةٌ اكر اول حيض كورن ابتدا كوردوكى ايسه واون كون اوزرينه زياده اولمش ايسه اون كون حيضدر

اولنوركه

اوزرينه

اونین زیاده سی استحاضه در بو مقوله نك حیضی اون كون وطهری یكرمی كون اولور زیرا حیض اون كونی تجاوز ایلمز
وكندونك عادتی بوقدر كه عادتی اوزره حكم اولنه امدی اكثر حیض اون كون اولمغین اول وجهله حكم اولنور
والنفاس دم یعقب الولد ونفاس بر دمدر كه ولدی تعقیب ایدر وحكمه حكم الحیض نفاسك حكمی حیضك
حكمی كبیدر منع صلوة وصومده وصومی قضا ایدوب صلوتی قضا ایلمكده ودخول مسجد وطواف وقراءة قرآنده
دخی بوكا بكزر نه وار ایسه جمله سنده حیض حكمی كبیدر ولا حد لاقله نفاسك اقلنه حد یوقدر اصلا خلاف انقضاء
بر كسنه خاتوننه اذا ولدت فانت طالق دیسه خاتون دخی انقضت عدتی دیسه ابو حنیفه قاتنده یكرمی بش كون
والاكثره اربعون یوما نفاسك اكثری قرق كوندر اكثری قرق كون اولمسنه سبب زیرا روح درت آیدن مقدم
داخل اولماز درت آیلق دم مجتمع اولور قچان روح ولده داخل اولورسه قان اكا غدا اولور قچان ولد چقسه
محتبس اولان درت آیلق دم كه هر آیده اكثر حیض اون كون ایدی اول مجتمع اولان درت آیلق حیض قانی كه قرق كون
اول دم چقمش اولور اما شافعی بوكا قایل اولمیوب انك قاتنده اكثر نفاس آلتمش كوندر وما تراه الحامل حال الحمل وعند الوضع
قبل خروج اكثر الولد استحاضة شول دمی كه حامل حال حملنده كورر ویاخود ولدك اكثرینك خروجندن اول
عند الوضع كوردوكی دم استحاضه در زیرا حیض بمدر حبلده ایسه رحمك آغزی منسد اولور بو تقدیرجه
استحاضه اولور وان زاد على الاكثر ولها عادة فالزاید علیها اكر دم نفاسك اكثری اوزرینه كه قرق كوندر زیاده
پس امری عادتی اوزرینه زیاده اولان دم استحاضه استحاضه در والا اكر آنك عادتی یوغیسه فالزاید على الاكثر
فقط استحاضة انجق اكثر اوزرینه كه قرق كوندر آنك اوزرینه زیاده اولان استحاضه در والعادة تثبت وتنتقل
بمرة في الحیض والنفاس عند ابي یوسف وبه یفتى مذهب ابي یوسف اوزره حیض ونفاسده عادت بر دفعه ایله
ثابت وبر دفعه ده دخی منتقل اولور فتوی دخی بونك اوزرینه در وعندهما لا بد من المعاودة امامین قاتنده
عادتك عودتندن لا بد در زیرا امامین عادتی معاودتدن دردیو اعتبار ایدر زیرا اول حالدن بر قاچ دفعه عودت
عادت اولماز دیرلر اما امام ابو یوسف دیركه عادتده معاوده لازم دكلدر بر كون كوردوكی عادت اولور وانك اوزرینه
احكام جاری اولور دیو سویلر ونفاس التوأمین من الاول خلافا لمحمد بر بطن واحددن ایكی ولد طوغوران عورتك
نفاسی اولكی اوغلندندر امام ابو حنیفه وابو یوسف قاتنده اكر ولدینك ما بینی قرق كون ایسه ده امام محمد خلاف
ثانیدن اعتبار ایدر وانقضاء العدة من الاخیر اجماعا عدتك منقضی اولمسی اخیردندر اجماع اوزره بونده
خلاف یوقدر حق سبحانه وتعالى نك حتى یضعن حملهن قول شریفی ایكیسنه دخی متناول اولور زیرا اول
عورت اولكی ولدی وضع ایلدكدن صكره ثانی اولان ولده حامل بولنور وعدت محقق در انقضاء عدت خود
وضع حمله متعلق اولمشدر والسقط ان ظهر بعض خلقه سقط یعنی دوشك اكر خلقتی ظاهر اولورسه مثلا ال
وایاق وبرمق وطرنق وقل كبی بونلردن ظاهر اولورسه فهو ولد تصیر المرأة به نفساء اول سقط ولددر عورت
اول ولد سببیله نفسا اولور والامة ام الولد ویقع الطلاق المعلق بالولادة جاریه ام ولد اولور وولادته معلق اولان

اول سقط ایله واقع اولور وتنقضی به العدة اول سقط سببی ایله عدت دخی منقضیه اولور ودم الاستحاضة
كرعاف دایم لا یمنع صلاة ولا صوما ولا وطئا دم استحاضه دایم آقان بورون قانی كبیدر صلوة وصوم ووطئی منع ایلمز

فصل في المستحاضة ومن به سلس البول واستطلاق بطن وانفلات ریح ورعاف دایم وجرح لا یرقأ یتوضؤن لوقت
كل صلوة بو فصل مستحاضه بیاننده در ودخی شول كسنه كه آنك ایچون سلس البول واستطلاق بطن وانفلات
ودایم آقان بورون قانی وبر جراحت كه اصلا اوكلمیه آنلر حقنده اولان حكمك بیاننده در انفلات ریح یل قوور
لكن مراد اولان مساكدن عدم قدرتدر ویصلون به في الوقت ما شاؤا من فرض ونفل اول آبدست ایله ادا ایدرلر
وقتنده فرض ونفلدن مراد ایلدكلری نمازی بو ایكیسی دكل نذور وواجبات اولان نمازلری دخی ادا ایدرلر
مادامكه وقت باقیدر ابرهیم النخعی رحمه الله دیمشدر كه اویله نك آخر وقتنده آبدست آلسون اویله یی آخر وقتنده
ادا ایدوب عصری اول وقتنده ادا ایلسون واخشام ایچون آخر وقتنده آبدست آلوب وآخر وقتده ادا ایدوب عشایی
اول وقتنده ادا ایلسون نهایه صاحبی واوزاعی دیركه معذور كسنه اویله ایچون آبدست آلسون وقت عصره داخل
آندن صكره آبدست الوب ظهری وعصری ادا ایلسون امام شافعی قاتنده ادا فرض ایچون نیت ایدوب آبدست آلور
اما نوافلی فرضه تبعیت ایله ادا ایدر ویبطل معذورك آبدستی باطل اولور بخروجه فقط انجق وقتك خروجیله
باطل اولور وقال زفر بدخوله فقط زفر انجق وقتك دخولی ایله باطل اولور دیدی وقال ابو یوسف بایهما كان
ابو یوسف هم دخول وهم خروج ایله باطل اولور دیدی فالمتوضی وقت الفجر لا یصلی به بعد الطلوع وقت فجرده
آبدستی اولان كسنه اول آبدست ایله طلوع شمسدن صكره اداء صلوة ایده مز ائمه ثلاثه قاتنده زیرا خروج وقت
بولنمش اولور الا عند زفر اما زفر قاتنده ادا ایدر زیرا انك قاتنده دخول شرطدر اویله وقتك دخولی بولنمدی
والمتوضی بعد الطلوع شمس طلوعندن صكره متوضی اولان یصلی به الظهر اول آبدست ایله اویله نمازنی ادا ایدر
ابو حنیفه ومحمد قاتنده زیرا خروج وقت بولنمدی خلافا لزفر ایچون خلاف واردر آنك قاتنده دخول بولنمش اولور
ولابی یوسف دخی ابی یوسف ایچون خلاف واردر آنك قولنده دخی دخول بولنمش اولور زیرا دخول وقت ایكسنك دخی
قاتنده آبدستی باطل ایدر والمعذور من لا یمضی علیه وقت صلوة الا والعذر الذی ابتلی به یوجد فیه
شول كسنه دركه آنك اوزرینه بر وقت صلوة كچمیه الا مبتلا اولدوغی عذر آنده بولنه **باب الانجاس**

بو باب نجسلر بیاننده در وقتا كه مصنف نجاست حكمیه یی وآنك تطهیرینی بیان ایلدی ایسه نجاست حقیقیه
وتطهیرینه شروع ایلدی زیرا بو ایكیسنك طهارتی جواز صلوتك شرطیدر نجاست حكمیه نجاست حقیقیه دن
زیرا حكمیه نك قلیلی جواز صلوته مانع اولور بالاتفاق اما نجاست حقیقیه نك اقلی معفودر شافعی قاتنده
وبزم قاتمزده بر درهم مقداری نجاست مغلظه دن معفودر ومخففه دن ربع ثوب معفودر یطهر بدن المصلی
وثوبه ومكانه مصلینك بدنی وثوبی ومكانی طاهر اولور لقوله تعالى وثیابك فطهر الایة بو آیة كریمه
ثیابه امر در امر ایسه وجوب ایچوندر اكر دینلورسه كه مفسرلر وثیابك فطهری فقصر ایله تفسیر ایلمشلر در ازالة نجاسته

دلیل تمام اولمز جواب ویریلورکه بو تفسیر مجازدر بنا اصلی حقیقیدر زیرا تقصیر ثیاب عادة تطهیری مستلزمدر
بو تقدیرجه اقتضاء تطهیر ثوبه امردر بدن ومکان دخی ثوبه قیاس اولندی طهارت مکاندن مراد مصلینک ایاغی
بصدوغی یردر حتی برکمسنه صلوته افتتاح ایلسه وایاغی آلتنده بردرهمدن زیاده نجاست اولسه صلوتی فاسد اولور
زیرا قیام رکندر موضع سجودده ابوحنیفه دن امام محمدک بر روایتی اوزره سجود دخی جایز اولمیه زیرا سجود دخی
قیام کبی وابویوسفک ابوحنیفه دن بر روایتی درهمدن زیاده نجاست اولان موضعده سجود جایز اولور من النجس
الحقیقی بالماء وبکل مایع طاهر مزیل کالخل وماء الورد مصلینک بدن وثوب ومکانی نجس حقیقیدن صو ایله
طاهر اولور ودخی هر صویوق طاهر وازاله ایدیجی شیء ایله سرکه وگل صوی کبی مایع صقمق ایله ثوبدن چقر شیءدر
لا الدهن یاغ دکلدر یعنی یاغ ایله ازاله نجاست اولماز سد دخی بوکا مشابهدر وعند محمد لا یطهر الا بالماء
محمد قاتنده مایع ایله طاهر اولماز الا صو ایله والخف ان تنجس بنجس له جرم بالدلک المبالغ ان جف اکر خف
جرمی اولان نجس ایله متنجس اولورسه مبالغه ایله اوومق ایله طاهر اولور اکر اول نجس قورومش ایسه امام اعظم
وابویوسف قاتنده طاهر اولور جرم دیدوکی روث وعذره وقان ومنی کبیدر خلافا لمحمد امام محمد خلافی وار
آنک قاتنده دلک ایله طاهر اولماز وکذا ان لم یجف عند ابی یوسف وبه یفتی امام ابی یوسف قاتنده اول نجاست
قورومامش ایسه بنه دلک ایله طاهر اولور وفتوی دخی بونک اوزرینهدر عموم بلوی ایچون وحدیث شریفک
اطلاقی ایچون قال النبی علیه السلام اذا جاء احدکم الی المسجد فلینظر فان رای فی نعلیه اذی او قذرا
فلیمسهما ولیصل بهما وقال علیه السلام اذا وطیء احدکم الاذی بنعلیه او خفیه فطهورهما التراب ترابه دلک ایله
طاهر اولور امام ابوحنیفه ومحمد قاتنده طاهر اولماز زیرا طپراغه سورمکله نجس چوق اولور طاهر اولماز دیدیلر
اما فتوی ابویوسف قولیدر اوزره دروان تنجس بمایع فلا بد من الغسل اکر مایع ایله متنجس اولورسه غسل ایلمک لازمدر
مایع دیدوکی بول وخمر کبی که جرمی اولمیه زیرا خف نجاستی تشرب ایدر تشرب ایلدکدن صکره اخراج اولماز الا
غسل ایله اولور اکر دینلورسه که حدیث شریفده رطب ویابس وجرمی اولان اولمیان فرق اولنمامشدر واجب اولان
حکمده برابر اولمقدر جواب ویریلورکه مابینده فرق واردر وجرمی اولمیان تعلیل ایله اخراج اولنمشدر زیرا قوله
علیه السلام فان الارض لهما طهور قول شریفی مزیل نجاسته مادیمکدر بز بیلورزکه قچان بول وخمری خف تشرب ایلسه
مسح ایله زایل اولماز وجلدک اجزاسندن اخراج ایلمز پس امدی اطلاقی جرمی اولوب ازالهسی مسح ایله ممکن اولان
نجاسته مصروف اولور والمنی نجس ویطهر ان یبس بالفرک والا یغسل منی نجسدر قورو اولدقده اوومق ایله
پاک اولور اکر قورو اولماز ایسه غسل اولنور قوله علیه السلام لعایشة رضی الله عنها فاغسلیه ان کان رطبا
وافرکیه ان کان یابسا بو حدیث شریف منینک طاهر اولمسنده شافعی یه دخی حجتدر وشافعی حدیث ابن عباس ایله
استدلال ایدوب قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم المنی کالمخاط فامطه عنک ولو باذخرة زیرا منی آدمینک
اصل خلقتیدر تراب کبی طاهردر انبیا علیهم السلام نجسدن خلق اولندی دیمک جایز دکلدر دیدیلر منی نجس اولسه

بونم ایکی دلیلمز واردر بری حدیث عایشهدرکه ذکر اولندی بری دخی شول حدیث شریفدرکه انه صلی الله علیه وسلم
مر بعمار بن یاسر وهو یغسل ثوبه من النخامة فقال علیه السلام ما نخامتک ودموع عینیک والماء الذی
فی رکوتک الا سواء وانما یغسل الثوب من خمس من البول والغایط والدم والمنی والقیء اسرار روایتی اوزره
فی مکانه خمر واقع اولمشدر اکر سؤال اولنورسه امام شافعی بر حدیث شریف ایله طهارتنه وحنفیه بر حدیث شریف ایله
نجاستنه استدلال ایدوب بونم روایت ایلدوکمز اکا دخی حجتدر دیمکک فایدهسی نهدر جواب ویریلورکه
شافعینک روایت ایلدوکی حدیث کندوسنه دلیل اولهمز زیرا کالمخاط قول شریفی انک طاهر اولمسنی مقتضی دکلدر
جایزدرکه لزوجیته وقلت تداخله تشبیه اوله اماطه به امر نجس اولمسنی استدعا ایدر زیرا امر وجوب ایچوندر
ونجس اولمیان شیئک ازالهسی واجب دکلدر بو حدیث شریف موقوف علیهدر انک ایله احتجاج صحیح دکلدر
ابوحنیفهدن روایت اولنورکه منی بدنه اصابت ایلسه فرک ایله طاهر اولماز زیرا حرارت بدن جاذبهدر اول منی
جرمنه عودت ایلمکه مانع اولور وبدن فرکه ممکن دکلدر صویه محتاج اولور اما ثوب بونک خلافیدر فقیه
ابو اسحق الحافظ دیمشدرکه منی یابس اولدوغی زمان فرک ایله طاهر اولورکه ذکرک راسی طاهر اوله وقت خروجده اکر
ذکرک راسی طاهر دکل ایسه فرک ایله طاهر اولماز اکر دینلورسه که راس ذکرک طاهر اولمسنده فایده ندرکه مجرای منی
مجرای بولدر خروجده خود ملاقات بول مقرردر بوکا جواب ویریلورکه فقها نجاست باطنه یه اعتبار ایلممشلردر
نتکم ابوحنیفهدن روایتدرکه بر قیون هلاک اولسه ومممهسندن سود چقسه اول سودک اکل وشربی حلال اولور
وحالانکه نجاستی ایله متنجس اولماز حتی دیدهدخی بو منوال اوزره مسطوردر قچان منی یابس ثوبدن اوولنسه
طهارتنه حکم اولنور صکره صو اصابت ایلسه نجس اول عودت ایدرمی بونده ایکی روایت واردر خلاصهده مختار اولان
عودت ایلمکدر قاضی خانده صحیح اولان بودرکه نجس اوله عودت ایلمکدر والسیف ونحوه بالمسح مطلقا سیف
وسیفه مماثل اولان آینه وبچاق کبیلره نجاست اصابت ایلسه کرک یابس اولسون کرک رطب مسح ایله طاهر اولور
مطلقا قیدی رطب ویابس عندهدر وبولرهر قنقیسی اولورسه دیمکدر زیرا اصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین
کفاری قتل ایدرلردی وقلچلرینی مسح ایدوب واول قلچ ایله نماز قیلورلردی سیف اکر مصیقل اولمیوب خشن
ویاخود منقش اولورسه مسح ایله طاهر اولماز والارض بالجفاف وذهاب الاثر ارض نجس طاهر اولور قورو ومق ایله
ودخی اثرینک کتمسیله للصلوة لا للتیمم صلوة ایچون طاهر اولور تیمم ایچون طاهر اولماز صلوة ایچون طاهر اولدوغی
قوله صلی الله تعالی علیه وسلم زکوة الارض یبسها ای طهارتها جفافها اسم سببی مسببنه اطلاق قبیلندندر زیرا
ذبح ذبیحهنک طهارتنه سببدر وکذا الآجر المفروش یعنی دوشنمش طوغله دخی قورومق ایله طاهر اولور ارض منزلهسندهدر
والخص المنصوب خص منصوب دخی قورومق ایله طاهر اولور خص منصوب قامشدن اولان اولوک اوستیدر
والشجر والکلاء غیر مقطوع هو المختار اغاج واوتلق مقطوع اولمدوغی حالده قورومق ایله طاهر اولور مختار اولان بودر
والمنفصل والمنقطع لا بد من غسله آجر وخصدن منفصل وشجر وکلادن منقطع اولنلری غسلدن لابددر

بوئلو قورومق ایله طاهر اولور وطهارة المرئی بزوال عینه کوریلن نجاستک طهارتی عیننک زوالی ایله در نجاستک ایکی نوعی
بری مرئی و بری غیر مرئی در زیرا نجاست بعد الجفاف یا جسم صاحبی در غایط ودم کبی یاخود جسم صاحبی دکلدر
بول واکا بکزینلر کبی امدی متجسد اولانک طهارتی زوال عینی ایله در غسلک عددی شرط دکلدر ویعفی اثر شق زواله
زوالی مشقتلی اولان اثر عفو اولنور یعنی اول نجاستکه غسل ایله رنکی زایل اولمیه رنکنک بقاسیله طهارتنه حکم اولنور
شیخ الاسلام مبسوطنده صو ایله اثری زایل اولمیان نجاست ضرر ویرمز دیو حدیث ایراد ایدوب روی عن خولة بنت یسار
انها قالت یا رسول الله ان لی ثوبا واحدا وانی احیض فیه فقال صلی الله تعالی علیه وسلم رشیه فاقرصیه
ثم اغسلیه بالماء فقالت انه یبقی له اثر فقال صلی الله تعالی علیه وسلم یکفیک الماء فلا یضرک اثره وابو اسحق حافظ
بر عورت حناء نجس ایله النی بویاسه ویاخود نجس بویا ایله بر ثوبی بویاسه النی واول ثوبی پاک صو ایله غسل ایدوب
بیاض صو آقدقدن صکره اول ثوبی ویاخود النی اوچ کره غسل ایلسه الک وثوبک طهارتنه حکم اولنور می دینلدکده طاهر در
بالاجماع دیو جواب ویرمشدر وغیر المرئی بالغسل ثلثا او سبعا غیر مرئی اولان نجاست اوچ دفعه یاخود یدی دفعه
غسل ایله طاهر اولور سبعا قیدی مختاردن غیری متنلرده اولمیوب شرح اختیار قطع وسوسه ایچوندر دیو تعلیل ایتمش
والعصر کل مرة ان امکن عصره دخی هر غسل اولندقده صقمق ایله طاهر اولور اکر صقمق ممکن اولورسه کل مرة
قیدی ایکی دفعه یایقیوب اوچنجیده صقمق روایتندن احترازدر صاحب درر دیمشدرکه اوچ کره صقمق واوچنجیده
مبالغه ایلمک لازمدر بر وجهله که آندن صو دامله یه اکر ثوبی صیانت ایدرسه طاهر اولماز کفایه ومحیط صاحبی ابو یوسفدن
روایت ایدوب اکر ثوب نجس اوزرینه صو جاری اولسه آندن صکره طاهر اولدوغنه ظن غالبی اولسه صقمقسزین طاهر اولور دیمش
والا فبالتجفیف کل مرة حتی ینقطع التقاطر اکر صقلمق ممکن دکل ایسه هر غسل ایلدکجه قطره لری منقطع اولنجه
قورومق ایله طاهر اولور صقمق ممکن اولمیان حصیر کبی منفصل اولوغله ویاخود نجاست تشرب ایلمش بغدای کبی
یاخود نجاست ایله دباغت اولنمش جلد کبی ویاخود نجس صو ایله صوارلمش بچاق کبی ویاخود نجس صو ایله بشمش ات کبی
بچاغک طاهر اولمسی اوچ کره طاهر صو ایله صوارلمقدر وبغدایی طاهر صو ایله ایچنه قویوب بر زمان دوروب بعده
قوریدوب اوچ کره بو اسلوب اوزره ایلمک ایله طاهر اولور واتی طاهر صو ایله قاینیدوب وصوغوتوب اوچ دفعه
بویله جه ایلمک ایله طاهر اولور یاغی دخی بر دیک ذلک جناغه قویوب صو ایله قارشدروب آندن صکره دکنی آجوب
صوینی آقیده اوچ دفعه بویله جه ایلمکله پاک اولور بونلردن ماعداسنی یایقیوب قورتمق ایله طاهر اولور وقال محمد
یعدم طهارة غیر المعصر ابدا امام محمد دیدیکه صقلمسی ممکن اولمیان ابدی طاهر اولماز زیرا نجاست متحلله نک
خروجی ممکن اولماز دیر اما فتوی قول اول اوزرینه در ویطهر بساط تنجس بجری الماء علیه یوما ولیلة متنجس اولان
بساط طاهر اولور بر کون بر کیجه اوزرندن صوک جریانی ایله ونحو الروث والعذرة بالحرق حتی یصیر رمادا
عند محمد هو المختار آت ترسی کبی انسان ترسی کبیلر امام محمد قاتنده یانوب کل اولمغله طاهر اولور مختار اولان دخی بودر
زیرا احراق اولمغله عین حقیقت آخره متبدل اولوب عین متبدل اولدقدن صکره وصف خبث باقی قالماز الاولی متبدل العین

کورمز میسنکه تازه شیره قچان خمر اولسه نجس اولور وخمر سرکه اولسه بالاتفاق طاهر اولور خلافا لابی یوسف
ابو یوسف خلاف ایدوب انک قاتنده یانمغله طاهر اولماز زیرا تغیر وصفنده اولدی عینی بنه باقیدر وکذا یطهر
حمار وقع فی الملحة فصار ملحا اینه روث وعذره حرق ایله طاهر اولدوغی کبی حمار ملحیه دوشسه ملح اولسه
طاهر اولور عینی حقیقت آخره متبدل اولمش اولور وعفی قدر الدرهم مساحة کعرض الکف فی الرقیق درهم مقداری
عفو اولندی نجاست رقیقده مالایاسی مقداری ووزنا بقدر مثقال فی الکثیف وزن جهتندن نجاست
کثیفده مثقال مقداری عفو اولندی صاحب عنایه دیدیکه درهم مقداری دیمکدن مراد موضع خروج نجاستدر
نخعی دیدیکه مقعدی ذکر ایلمکه مجلسلرنده استقباح ایدرلردی درهم ایله کنایه ایلدیلر من نجس مغلظ کالدم
والبول نجس مغلظدن قان کبی رقیقدن الایاسی مقداری کثیفدن درهم مقداری عفو اولندی ولو من صغیر
لم یأکل اکر اکل ایلمیان کوچک رضیعدن نا یسرده ولو من صغیر لم یأکل قیدی طعام اکل ایلمین صبینک بولی طاهردر
دیین قائلک قولنی رد ایچوندر وکل ما خرج من بدن الآدمی موجبا للتطهیر دخی تطهیری موجب ولان
هر نسنه کبی که بدن انساندن خروج ایتدی موجبا للتطهیر قولی کوز یاشی وسومک وتوکرک وعرقدن احترازدر
والخمر وخرء الدجاجة ونحوه دخی خمر وتاوغک نجسی دخی بونلره مشابه اولانک نجسی کبی وبول الحمار والهرة والفارة
دخی حمار وهره وفاره نک بولی کبی بو مجموعک رقیقدن الایاسی وکثیفدن درهم مقداری عفو اولندی بول
درت نوعدر بر نوعی بیوک آدمک بولی بر نوعی رضیعک بولی یعنی ممه امر صبینک بری غیر ماکول اولان حیوانک بولی
وبری ماکول اولان حیوانک بولی جمهور قاتنده جملهسی نجسدر اما اوچنجی نوعک بولی غلیظدر ائمه حنفیه قاتنده
دردنجیسی خفیفدر امامین قاتنده طاهردر امام اعظم قاتنده وکذا الروث والخثی آت ترسی واوکوز ترسی دخی
بول حمار وهره وفاره کبیدر زیرا روث حقنده نص وارد اولمشدر ان النبی علیه السلام سأل عن ابن مسعود رضی الله عنه
لیلة الجن احجارا للاستنجاء فجاء بحجرین وروث فاخذ الحجرین ورمی الروث وقال انه رجس او رکس رکس بر
شیئی قبول ایلمک معناسنهدر بو حدیث شریف نص آخر تعارض ایلمیوب غلیظلک اوزره باقی قالمغین خثی دخی
بوکه قیاس اولنمشدر وما دون ربع الثوب من مخفف کبول الفرس وما یؤکل لحمه بول فرسی واتی اکل اولنان
حیوانک بولی کبی مخففدن ربع ثوبک مادونی عفو اولندی بو بابده ایکی حدیث شریف تعارض ایلمشدر بریسی
قوله علیه السلام استنزهوا عن البول قول شریفیدرکه نجاستنه دلالت ایدر وبری دخی حدیث عرنیین در
طهارتنه دلالت ایدر دلیل نجاست مترجح اولدی لکن استنزهوا حدیث شریفنک تعارضی تأثیر ایلمکله نجسی
مخفف اولدی تفسیر ثوبده اختلاف اولنمشدر بعضلر دیدیکه ثوب اولدرکه انک ایله صلاة جائز اوله طون کبی
بو ابو حنیفهدن مرویدر ابو بکر الرازینک ثوبی تفسیرنده احتیاطا سراویل اعتبار اولنور زیرا سراویل اقصی
ثیابدر دیدی امام اعظم حضرتلرینک قولنه قریبدر وبعضلر ثوبک تفسیرنده نجاست اصابت ایلدوکی موضعک
ربعیدر دیمشلر اتک کبی وابو یوسفدن روایت اولندیکه شبر فی شبر در یعنی طولی وعرضی بر قارش اوله

وخرء طير لا يؤكل اتى اكل اولنميان طيرك نجاستى دخى مخففدر كوك سباع طير اولسون كرك غيريسى اولسون
محمد قاتنده طاهردر شمس الائمة السرخسى مبسوطده اصح اولان بودركه طاهردر ديمش بوندن غيريسى اصح اولان
نجسدر ديدى وبول انتضح مثل رؤس الابر عفو بولكه اكنه باشى كبى انسانك اوزرينه صچراسه عفو اولنمشدر بو
ابن عباس رضى الله عنهمادن سؤال اولندقده فقال النبى لا ارجو من عفو الله ما هو اوسع من ذلك صاحب نهايه
ديمشدركه احيانا سكك نجاستا اوزرينه قونوب بعده مصلينك اوزرينه قونار بونك قنات واياغنده نجاستدن
اثر اولور وغى مقرردر وبوندن كسه امتناع قادر دكلدر بو مقوله لو دخى معفو اولمق لازمدر ديمش سيواسى
اسمعيل افندى ملتقا شرحنده ديمشدركه بعض استادلرمزدن استماع اتمشوزدركه مثل رؤس الابر اولان بولك
اوزرينه النى مسح ايلدكده بر برينه اولاشورسه صلوة جايز اولماز اكر اولاشمز ايسه جايز اولور حسن بصرى حضرتلرندن
روايت اولنوركه بر رجل كلدى وسندن سوزى سكك قاتندن سؤال ايلدى حسن بصرى اول مسئله يى نزديازدن
شامى يم ديو جواب ويردكده اصحابنه خطاب ايدوب شو آدمك قلت حياسنى كوركه بو بر قومدندركه رسول اكرم
صلى الله تعالى عليه وسلمك اوغلنك قاننى دوكرلر وسوزى سكك قاتندن سؤال ايدرلر حسن بصرى بو سؤالى
عميق عد ايلمشدر اسلامده ايسه حرج يوقدر لقوله عليه السلام بعثت بالحنفية السمحة السهلة ولم ابعث بالرهبانية
الصعبة ودم السمك وخرء طيور ماكولة طاهر الا الدجاج والبط ونحوهما بالغك قانى واتى اكل اولنان قوشلرك
نجاستى طاهردر الا تاوغك وقازك وبونلره مشابه اولانك طاهر دكلدر زيرا بالغك قانى حقيقتده قان دكلدر
كنشده بياض اولور ولعاب البغل والحمار طاهر قاترك وحمارك لعابى طاهردر صاحب هدايه ديمشدركه لعاب
بغل وحمار مشكوك فيه در طاهر اناك ايله متنجس اولماز صاحب الكنز ديمشدركه لعاب بغل وحمار معفودر زيرا
نجاست شك ايله ثابت اولماز چونكه طهوريتنده شك اوله طاهر اولمسنده شك يوقدر وعند ابى يوسف مخفف
ابو يوسف قاتنده نجاست مخففه در زيرا نصوص تعارض ايلمشدر وابن ملك كنز شرحنده ديمشدركه ابو حنيفه
ومحمد طاهردر صلوتى منع ايلمز ديو حكم ايلمشدر وماء ورد على نجس نجس كعكسه بر صو كه نجس اوزرينه وارد ايدر
اول صو نجسدر يعنى اوزرندن نجس وارد ايلسه بينه اول صو نجسدر شافعى ديديكه نجس اوزرينه وارد اولان صو نجس
زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم زمان شريفلرنده بر اعرابى كلوب مسجده بول ايلدكده حضرت عليه السلام
بولك اوزرينه بر قوغا صو دوكك ديو امر ايلدى اكر نجس اوزرينه وارد اولان ما نجس اولايدى حضرت بويله بيورمزدى
زيرا صو دوكلدكده تكثير نجاسته مفضى اولور ائمه حنفيه جواب ويروب ديرلركه احتمالدركه اول امر ابحرنك ذهابى
يوقسه تطهيرى ايچون دكلدر ولو لف ثوب طاهر فى رطب نجس فظهرت فيه رطوبته ان كان بحيث لو عصر قطر نجس
اكر بر ثوب طاهر بر ياش ثوب نجس ايچنده دورلسه اول ياش ثوبك رطوبتى ثوب طاهره سرايت ايتسه بر وجهله كه
اكر اول ثوب طاهر صقلسه متقاطر اولورسه متنجسدر انك ايله نماز جايز اولماز والا فلا اكر صقلدقده متقاطر اولماز
نجس اولماز انك ايله صلاة جايز اولور كما لو وضع رطبا على مطين بطين نجس جاف بر ياش ثوبى نجس ياچوق ايله

صوا اولمش ديوارا اوزرينه وضع اولنمق كبيدر اول ثوب متنجس اولماز زيرا جفاف رطوبت ثوبى جذب ايدر اما
عكسى اولسه متنجس اولور مثلا قورى ثوب نجس ياچوق ايله صو المش ياش ديوارا اوزرينه وضع اولنسه اول قورو
ثوب ياش ديواردن صقمق ايله متقاطر اولەجق مرتبه رطوبت جذب ايلسه اول ثوب متنجس اولور ولو تنجس طرف
فنسيه وغسل طرفا بلا تحر حكم بطهارته اكر ثوبك بر طرفى متنجس اولسه واول متنجس اولان طرفى مصلى اونتسه وبر
طرفى تحرى سز غسل ايلسه اول ثوبك طهارتنه حكم اولنور كحنطة بالت عليها حمر تدوسها فغسل بعضها او ذهب
طهركلها ذكر اولنان ثوبك طاهر اولمسى شول بغداى كبيدركه حمارلر اول بغداى اوزرينه تبول ايلديلر خرمن
اول بغداى ايك بعضى غسل اولنسه وياخود بر مقدارى كيدرلسه جملەسى طاهر اولور بونلرده تحرى شرط دكلدر مصنف
بول حمارى تخصيص بالذكر ايلديكى حمارك بولى نجاست غليظه اولدوغنه اشارتدر وانفحة الميتة ولبنها طاهر
ميته نك قورسغى وسودى طاهردر كرك جامد اولسون كرك مايع اولسون انفحه همزه نك كسرى وفانك فتحى ايله هنوز
طوغان قوزى واوغلاقك قارنيدر خلافا لهما امامين خلاف ايدوب انفحه ولبن ميته محللرى نجس اولمغله
كندو لودخى نجسدر اما جامد اولان غسل ايله طاهر اولور مايعى طاهر اولماز ديرلر والاستنجاء سنة استنجا سنتدر
لغتده استنجا بطندن چقان شيدن واثردن فراغ طلبى در يعنى موضع نجاستى صو ايله وياخود تراب وغيرى
مسح ايدوب پاك ايلمكه ديرلر حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم استنجايه كاه مواظبت وكاه ترك ايتدكلرى
مواظبت واحيانا ترك دليل سنتدر شافعى قاتنده فرضدر اكر استنجا ترك اولنسه صلوة جايز اولماز مما يخرج من
احد السبيلين غير الريح ريحدن غيرى احد سبيلين دن چقان شيدن استنجا سنتدر اما ريحدن استنجا بدعتدر
زيرا ريح نجس دكلدر اكر قاريندن دخى چقار ايسه وما سن فيه عدد استنجاده عدد مسنون قلنمدى شافعى قاتنده
تثليث دن لابددر بو حديث ايله استدلال ايدوب قوله عليه السلام واستنج بثلثة احجار امر وجوب ايچوندر
حديث شريف ايسه وجوبنه كميت معلومه ايله دلالت ايدر ديرلر بزم ايچون دليل قوله عليه السلام من استنجى فليوتر
ايتار ايسه واحده دخى شامل اولور ويمسحه بنحو حجر احد سبيلينه حجر وحجر مثللو ايله كه كسك وخشب وتراب در مسح ايليه
حتى ينقيه حتى اول موضع نجاستى پاك ايده يدبر بالحجر الاول حجر اول ايله ادبار ايليه يعنى خايه لرى التندن
دبر طرفنه چكه ويقبل بالثانى ايكنجى طاش ايله دبر طرفندن خايه لرى طرفنه اقبال ايده وره ويدبر بالثالث ...
طاش ايله ينه ادبار ايليه اولكى كبى فى الصيف ياز كونلرنده زيرا ياز كونلرنده خصيتين بر مقدار مرخى اولور مسح
اقبال ايلسه خصيتين ملوث اولمق احتمالى اولور مصنفك عدد مسنون اولمدى ديدوكنه يدبر بالحجر الاول الى آخره
قولنده نوع عار كات واردر بالحجر يرينه بالمسح الاول ديسه اولى اولوردى ويقبل الرجل بالاول ويدبر بالثانى
والثالث فى الشتاء شتاده رجل حجر اول ايله اقبال وثانى وثالث ايله ادبار ايليه اما عورت شتاده صيفده
اولان كبى اشليه وغسله بالماء بعد الحجر افضل موضع نجاستى حجردن صكره صو ايله يقمق افضلدر اهل قبا
حقنده نص شريف وارد اولوب قوله تعالى رجال يحبون ان يتطهروا والله يحب المطهرين يغسل يديه اوله

ثم المخرج بيطن اصبع او اصبعين او ثلث او اربع اوّل ايكي اللرينى غسل ايليه اندن صكره مخرجي بر پرمغك بطني ايله يا خود
ايكي پرمغك بطني ايله اولدخي كفايت ايلمز ايسه اوچ پرمغك بطني ايله غسل ايليه لا برؤسها بر مقلرك اوجلري ايله
غسل ايلميه شقوق اظفاره نجاست حلولندن احترازا ايچون ويرخى مبالغة مبالغه ايله ارخا ايليه يعني مخرجي اشغ
ان لم يكن صائما اگر صايم دگل ايسه ومحل استنجاده ذكر الله ايلميه وتوكرميه وسومكرميه ويجب ان جاوز النجس
المخرج اكثر من درهم درهمدن زياده نجس مخرجي تجاوز ايدرسه غسل واجب اولور ويعتبر ذلك وراء موضع الاستنجاء
درهم مقدارندن زايد نجاستك مجاوزي موضع استنجادن غيريده اعتبار اولنور ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده
اما محمد قاتنده موضع استنجا ايله معادر استنجا بش وجه اوزره در ايكيسي واجبدر بري مخرجك نجاستي غسلدر
جنابت وحيض ونفاسدن غسل محلنده ايكنجيسي امام محمد قاتنده مخرجي متجاوز اولان نجاست درهمدن زايد
اولدوغي حالده در احوط اولان دخي بودر اما امام اعظم ايله ابو يوسف متجاوز اولان نجاستك درهمدن زايد اولدوغي
اعتبار ايدرلر اوچنجيسي سنتدر استنجا سني نجاست مخرجي تجاوز ايتمكسزين غسل ايلمكدر بو كره دخي ديشلر درديجي
مستحبدر استنجاء مستحب بلا تغيط ببول ايله استنجا يا مخرجي غسل ايلمكدر بشنجيسي بدعتدر ريحدن استنجا كبي ولا يستنجي
بعظم ولا بروث استنجا مراد ايدن كمسنه كمك ايله ودخي آت تزكي ايله استنجا ايلمز نبي عليه السلام بونلردن نهي ايلشدر
زيرا روث كندوسي نجسدر وعظم زاد جني در اما كومر ايله واوراق شجر ايله وعلف حيوان ايله استنجا دخي مكروهدر
وطعام طعام ايله دخي استنجا اولنميه ويمينه دخي صاغ ايله استنجا اولنميه صاغ ال ايله استنجادن حضرت نبي
منع ايلمشدر قال عليه السلام اليمين للوجه واليسار للمقعد وكره استقبال القبلة واستدبارها ببول ونحوه
تبول ايچون ودخي تبوله بكزر شي ايچون قبله يه قارشو وقبله يه آرقه ويروب اوتورمق وطورمق مكروه اولدي
قوله عليه السلام اذا اتيتم الغائط فعظموا قبلة الله فلا تستقبلوها ولا تستدبروها ولكن شرقوا او غربوا
ابو حنيفه دن روايت اولنمشدر كه استدبارده باس يوقدر زيرا قبله يه مقابل دگلدر ولو في الخلاء اگر خلاده ايسه ده
يني استقبال واستدبار ايلميه طورون صويه تغوط وتبول دخي مكروهدر ومسلمانلرك استراحت ايلدكلري يرلرده
وطريقده ومشاغاجنك التنده دخي مكروهدر وحال تغوط وتبولده كلام دخي مكروهدر

بو كتاب صلوة بيانندهدر صلوة فرض عيندر فرضيتنه منكر اولان كافر اولور كتاب قوله تعالى واقيموا الصلوة الخ
وحافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى سنت قوله عليه السلام ان الله تعالى فرض على كل مسلم ومسلمة في
كل يوم وليلة خمس صلوات اجماع امت بودر كه تحقيقا امت محمد حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن
بو كونه كلنجه صلوتك فرضيتنه اجماع ايدوب بر منكر انكار ويوب رد ايلمامشدر بركسنه فرضيتنا انكار ايلسه كافر اولور
صلوة لغتده دعا يه ديرلر شرعتده افعال معلومه واركان مخصوصهدن عبارتدر ووقت الفجر من طلوع
الفجر الثاني وهو البياض المعترض في الافق الى طلوع الشمس صلوة فجرك وقتي فجر ثانينك طلوعندندر كه
اول فجر ثاني افقده بر بياض معترضدر طلوع شمسه دكين در صباح نمازي ابتداء آدم پيغمبر عليه السلام جنتدن هبوط

ايلدكن

كيجه نك ظلمتندن خوف اوزره ايكن فجر طلوع ايلدي شكرا لله تعالى ايكي ركعت نماز قلدي اولكي ركعتي ظلمت
ليلدن خلاص ايچون ايكنجي ركعتي ضوء نهارك رجوعي ايچون بياض معترض ديدوكي بياض مستطيلدن احترازدر
قوله عليه السلام لا يغرنكم اذان بلال ولا الفجر المستطيل انما المعتبر الفجر المستطير في الافق مصنفك اول فجر
وقتي تصريح ايلدوكي حضرت جبرائيلك حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمه امامت ايلدوكنه اشارتدر كه ذكر اولنور
ان جبرائيل عليه السلام امّ برسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم فيها حين طلوع الفجر في اليوم الاول وفي اليوم الثاني
حين اسفر جدا وكادت الشمس تطلع ثم قال ما بين هذين الوقتين وقت لامتك ووقت الظهر من زوالها ظهرك
وقتي شمسك زوالندن الى ان تصير ظل كل شيء مثليه هر شيئك كولكه سي ايكي كندو مثلي اولنجه يه دكين درسوي
في الزوال في زوالدن غيري وقالا الى ان تصير مثله امامين ديديكه ظهرك وقتي زوال شمسدن هر شيئك كولكه سي
كندو مثلي اولنجه يه دكين ظهرك آخر وقتنده ابو حنيفه دن روايات مختلفه در امام محمد بنه ابو حنيفه دن روايت ايدر
في زوالدن غيري هر شيئك ظلي ايكي كندو مثلي اولدقده ظهرك آخر وقتي اولوب عصرك اول وقتي دخول ايدر ديمشدر
ابو حنيفه دخي بو قول اوزره در وحسن بن زياد بنه ابو حنيفه دن روايت ايدوب في زوالدن غيري هر شيئك
ظلي كندو مثلي اولدقده ظهرك وقتي چقوب عصرك وقتي داخل اولور ديمش ابو يوسف ومحمد وزفر وشافعي بو قولي
اخذ ايلمشلردر واسد بن عمرو بنه ابو حنيفه دن روايت ايدوب فيجانه هر شيئك ظلي في زوالدن غيري كندو مثلي اولدقده
وقت ظهر خروج ايدر لكن وقت عصر دخول ايلمز حتى هر شيئك كولكه سي ايكي كندو مثلي اولدقده وقت عصر داخل اولور ديمش
بو روايت اوزره بين الظهر والعصر وقت مهمل اولمش اولور صباح نمازي ايله اويله نمازينك ما بيننده اولدوغي كبي
ديلمشدر كه ظهري بعد الزوال ابراهيم عليه السلام قلمشدر اوغلني ذبح امر اولندقده درت ركعت نماز قلدي
اولكي ركعتي غم ولدن زائل اولمق شكرانه سي ايچون ايكنجيسي فدا نازل اولدوغي شكرانه سي ايچون اوچنجيسي رضاء الله ايچون
قد صدقت الرؤيا خطاب ايلدوگي ايچون اولندوغي حينده دردنجيسي ولدنك صبري ايچون اكا تطوع ايدي بز فرض اولدي
بلنمك مراد اولنسه بر سطح مستقيم بيدا اولنوب وسطنه بر مقياس نصب اولنه اول
مقياسك ظلي هر قنده منتهي اولور سه في زوال اول كولكه دن اول منتهاي ظلدن اطراف مقياسه
على السويه بر دايره مستديره بيدا اولنه اول دايره دن هر بار ظل مقياس بر نقطه مقابلي
خروج ايلسه صلوة ظهرك وقتي دخول ايدر بو در اولدوغي في زوال بلنمك مراد اولنسه بر سطح
مستقيم اوزره بر دايره چزلوب واورته سنه بر مقياس نصب اولنوب واول مقياسك دايره دن
مدخل ظل اولان محله اشارت اولنه وبعد الزوال بنه اول دايره دن مخرج ظل محلنه دخي اشارت
اولنوب مدخل ايله مخرج اشارت اولنان محلارك وسط حقيقتي اخذ اولنوب اول مقياسك ظلي اول وسطه بر زمانده
ملاقي اولور سه اول ملاقي اولدوغي محل في زوال الدر آندن بر نقطه تجاوز ايلمكله صلوة ظهرك وقتي دخول ايدر ووقت
العصر من انتهاء وقت الظهر الى غروب الشمس عصرك وقتي ظهرك آخر وقتنده غروب شمسه دكين در قوله عليه السلام

من ادرك ركعة من العصر قبل ان تغرب الشمس فقد ادركها وابتداء عصري قيلان حضرت يونس عليه السلام در
حق سبحانه وتعالى كندويي دورت ظلماتدن خلاص ايلدكده اول دورت ظلمات ظلمت ذلت ظلمت ليل ظلمت ما ظلمت
بطن حوتدر شكرا للخلاص ايچون درت ركعت صلوة عصري ادا ايلمشدر بو روايت اولنور ووقت المغرب من غروبها
الى تغيب الشفق مغربك وقتي شمسك غروبندن شفق غايب اولنجه دكين در شافعي قاتنده وقت مغرب اوچ ركعت
نماز ادا اولنجه يه دكين در زيرا حضرت جبرائيل عليه السلامك ايكي كونده اخشام نمازي ايچون امامت ايلدوكي بر وقتده
واقع اولمشدر انك امامتي خود تعليم ايچون ايدي بو قول شافعينك ايكي قولنك بريدر غزالي حضرتلري ديديكه
وقت مغربده ايكي قول واردر بر قول وقت مغرب غروب شفقه دكين ممتد اولنه واحمد بن حنبل دخي بوكا ذاهب اولمشدر
بر قول دخي غروب شمسدن صكره بر ابدست الوب اذان واقامت وبش ركعت ادا اولنجه يه دكيندر اصحاب حنفيه عبد الله ابن
عمرك حديث واسني احتجاج ايدرلر ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال وقت المغرب ما لم يسقط نور الشفق وروى ابو هريرة
ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال اول المغرب حين تغرب الشمس واخره حين يغيب الشفق اخشام نمازينك ابتداء قيلان
حضرت عيسى عليه السلامدر حق سبحانه وتعالى أأنت قلت للناس اتخذوني وامي الهين اية كريمه سيله حضرت
عيسايه خطاب ايلدكده اوچ ركعت نماز قلدي اولكي ركعتي كندو نفسندن الوهيتي نفي ايچون وايكنجي ركعتي والده سندن
نفي ايچون اوچنجي ركعتي جناب حقك الوهيتني اثبات ايچون بونك ايله مخاطب اولدقده اخشام نمازنك وقتي ايديكي بو
روايت اولنمشدر وهو البياض الكائن في الافق بعد الحمرة وقالا هو الحمرة قيل وبه يفتى مغيب شفق ديدوكمز اول بو
بياضدركه افقده حمرتدن صكره واقع اولور امامين ديديلركه مغيب شفق حمرة كندوسيدر حمرتدن صكره اولان بياض دكلدر
ديديلركه فتوى دخي بونك اوزرينه در شفقده علما اختلاف ايلمشلردر ابو حنيفه ديديكه هو البياض في الافق بعد الحمرة
ابو بكر ومعاذ وانس وابن زبير رضي الله عنهم دخي بوكا ذاهب اولمشلردر وامامين ديديلركه شفق حمرتدر بو دخي
روايت اولنمش قولدر شافعي دخي بوني اخذ ايلمشدر وبو حديث شريف ايله استدلال ايلمشلر قال النبي عليه السلام
الشفق هو الحمرة ابو حنيفه نك استدلالي ابو هريره روايت ايلدوكي حديث شريفدر قال النبي عليه السلام اخر وقت المغرب
اذا اسود الافق الشفق هو الحمرة حديث شريفني كه روايت ايلديلر ابن عمر اوزرينه موقوفدر مالك موطا سنده ذكر ايلمشدر
بو حديث شريف حجت اولمغه صالح دكلدر زيرا بونده اختلاف صحابه واردر اختلاف صحابه اولان حديث ايله تمسك
جائز دكلدر زيرا عدم قبوله دليل اولمق احتمالي واردر شيخ اسمعيل سيواسي ديمشدركه ابو حنيفه نك روايت ايلدوكي
زيرا حديث مرفوعدر انلرك روايت ايلدوكي موقوفدر مرفوع موقوف اوزرينه مترجح اولدوغي علم اصولده بياندن
مستغنيدر لكن اختلاف صحابه مرفوع وموقوفدن تاخير ايدر فتوى امامين قولي اوزره در اهل لسان بونك اوزره
اتفاق ايلدكلري ايچون حتى نقل اولنوركه امامين بو قولدن رجوع ايلمشدر ووقت العشاء والوتر من انتهاء وقت
المغرب الى الفجر الثاني عشانك وقتي دخي وترك وقتي مغربك وقتنك انتهاسندن فجر ثاني يه دكيندر فجر ثاني صبح صادقدر
ابو هريره رضي الله عنه دن روايت اولندي كه ان النبي عليه السلام قال اخر وقت العشاء حين يطلع الفجر ديدي كه عشانك

حضرت

حضرت موسى عليه السلام قلمشدر مدين دن چقوب يولي ضايع ايلدوكي حينده خاتوني غمي وقرنداشي هارون عليه السلام
غمي وعدوسي اولان فرعونك غمي واولادي غمي حق تعالى بو غملردن خلاص ايدوب وادي ايمنده ندا ايلدكده درت
ركعت نماز قلديكه وقت عشا ايدي كا تطوع بو فرض اولدي ولا يقدم الوتر عليها للترتيب وتر تقديم اولنماز عشا اوزرينه
ترتيب ايچون لاجل وجوب الترتيب ديمكدر بر كمسنه عشايي اونتسه وتري قلسه اندن صكره عشايي قلسه جائز اولور
نهايت ترتيب ساقط اولور بو ابو حنيفه قاتنده در زيرا وتر فرض عملي در امامين قاتنده جائز اولماز زيرا انلرك
قاتنده وتر عشانك سنتيدر وعشا بيتا بعدر قلنميجق وترك وقتي دخول ايلمز سقوط ترتيب ايچون دكلدر عدم دخول
وقت ايچوندر ومن لم يجد وقتهما لم يجبا عليه شول كمسنه كه عشا ووترك وقتي بولميه لو يعني بر ايلده اولسه كه شمس غروب ايلدوكي
فجر طلوع ايلسه بلغار ولايتي كبي لم يجبا عليه عشا ووتر اول كمسنه نك اوزرينه واجب اولماز ويستحب الاسفار
بالفجر فجري اسفار ايلمك يعني بر مقدار متاخر قلمق مستحب قلنديكه قوله عليه السلام اسفروا بالفجر فانه
اعظم للاجر بحيث يمكن اداؤه بترتيل اربعين اية او اكثر بر حيثيت ايله اسفار اولنه كه قرق ايه كريمه ترتيل ايله
اداسي ممكن اوله ويا خود قرق ايتدن زياده نك اداسي ممكن اوله ثم ان ظهر فساد الطهارة يمكنه الوضوء
واعادته على الوجه المذكور اندن صكره اكر طهارتنك فسادي ظاهر اولورسه اول كمسنه يه وضو ممكن اوله ونمازني
اعاده ايليه ذكر اولنان وجه اوزره يعني قرق ايه ويا خود دخي زياده ترتيل ايله ادا ايلمك ممكن اوله قال عليه السلام
من صلى الفجر ومكث حتى تطلع الشمس فانما اعتق اربع رقاب من ولد اسمعيل والابراد بظهر الصيف يازكونلرنك
ظهرني تاخير دخي مستحب اولور لحديث انس رضي الله عنه انه صلى الله تعالى عليه وسلم اذا كان الحر ابرد بالصلوة
واذا كان البرد عجل ولحديث ابو سعيد الخدري انه صلى الله تعالى عليه وسلم ابردوا بالظهر فان شدة الحر من فيح جهنم
وتاخير العصر ما لم تتغير الشمس عصرك تاخيري دخي مستحب اولور ما دام كه شمسك لوني متغير اولميه والعشاء
الى ثلث الليل عشانك دخي تاخيري مستحب اولور ثلث ليله دكين قال عليه السلام لولا ان اشق على امتي لاخرت
العشاء الى ثلث الليل والوتر الى اخره لمن يثق بالانتباه دخي صلوة وتر اخر ليله دكين تاخير اولنمق مستحبدر
شول كمسنه ايچونكه اويانمغه اعتمادي اوله والا فقبل النوم اكر اويانمغه اعتمادي يوغيسه نومدن اول ادا ايليه
قال النبي عليه السلام من خاف ان لا يقوم اخر الليل فليوتر اوله ومن طمع ان يقوم اخر الليل فليوتر اخر الليل
وتعجيل ظهر الشتاء قيش كونلرينك ظهرينك تعجيلي دخي مستحب اولور والمغرب قيش ويازكونلرينك مغربي
تعجيل اولنمق دخي مستحب اولور قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم لا يزال امتي بخير ما عجلوا المغرب واخروا العشاء
وتعجيل العصر والعشاء يوم الغيم عصر وعشانك تعجيلي دخي بولوتلي كونده مستحب اولور وتاخير غيرهما عشا وعصردن
غيريسنه تاخير اولنمق مستحب اولور زيرا تاخيرده قضا ايلدادبسنده تردد واردر تعجيلده صحت ايله فساد بيننده
تردد واردر امري بو تقديرجه تاخير اوليدر ومنع عن الصلوة وسجدة التلاوة وصلوة الجنازة عند الطلوع
والاستواء والغروب شمسك طلوعي واستواسي وغروبي زماننده مصلي صلوتدن سجده تلاوتدن وصلوة جنازه دن منع اولندي

عقبه رضی الله عنه دن روایت اولندیکه نبی علیه السلام اوچ وقتده نماز قلمقدن وجنازه یی قبره قومقدن نهی ایدی
وسجدهٔ تلاوتك مکروه اولدوغی کندنده معنی صلوة اولدوغیچوندر زیرا صلوتده شرط اولان طهارت وستر عورت
واستقبال قبله سجدهٔ تلاوتده دخی شرطدر فتاوای قاضیخانده مسطوردرکه طقوز وقتده نافله جایز دکلدر بری
طلوع فجردن صکره سنت فجرك غیری نافله قلمق بری دخی فجرك فرضندن صکره شمسك طلوعندن اول بری دخی
صلوة عصردن صکره تغیر شمسدن اول وبری دخی غروب شمسدن صکره صلوة مغربدن اول بری دخی یوم جمعه ده
خطبه اوقونورکن وبری دخی جمعه کونی عند الاقامه وبری دخی بیرام نمازنك خطبه لری اوقونورکن وبری دخی کسوف ایچون
خطبه اوقونورکن وبری دخی استسقا ایچون خطبه اوقونورکن بو طقوز وقتده نافله قلمق جایز دکلدر نهی اولنان
اوچ وقت که طلوع شمس واستوا وغروب وقتلری ایدی بونلردن غیریدر بو طقوز وقتلرده فائته نك قضاسی
وصلوة جنازه وسجدهٔ تلاوت جایز اولور لکن مکروهدر الا عصر یومه الا اول کونك عصری منع اولنمدی وعن التنفل
ورکعتی الطواف بعد صلوة الفجر والعصر صلوة فجر وصلوة عصردن صکره طوافك ایکی رکعتندن ونافله نمازدن
منع اولندی قال علیه السلام لا صلوة بعد طلوع الفجر حتی تطلع وبعد العصر حتی تغرب لا عن قضاء فائتة
وسجدة تلاوة وصلوة جنازة قضاء فائته دن وسجدهٔ تلاوتدن وصلوة جنازه دن منع اولنماز وعن التنفل
بعد طلوع الفجر باكثر من سنته طلوع فجردن صکره فجرك سنتندن اکثر نافله دن دخی منع اولندی قال علیه السلام
لا صلوة بعد الصبح الا رکعتین وقبل المغرب مغربدن اول دخی نافله دن منع اولندی ووقت الخطبة ای ما کانت
خطبه وقتنده دخی نافله منع اولندی هر قنقی خطبه اولورسه اولسون کرك جمعه وعیدین وحج خطبه لری کرك
خطبهٔ کسوف وخطبهٔ استسقا جمله سی برابردر وقبل صلوة العید صلوة عیددن مقدم دخی تنفل منع اولندی
کرك مصلاده اولسون کرك غیری یرده کرك امام کرك غیری اولسون صحابه دن بوکه نهی وانکار وارد اولمشدر
روایت اولنورکه ابن مسعود وحذیفه رضی الله عنهما یوم فطرده مایکیسی قالقوب امامدن اول ناسی صلوتدن نهی ایدرلر ایدی
وروایت اولنمشدرکه ان علیا خرج الی المصلی فرأی قوما یصلون فقال ما هذه الصلوة التی لم تکن تعرفها
علی عهد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فقیل له الا تنهاهم فقال اکره ان اکون الذی ینهی عبدا اذا صلی
وعن الجمع بین صلوتین فی وقت واحد ایکی صلوتك بیننی جمعدن دخی منع اولندی سفر وحضر برابردر
قوله تعالی ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا موقتا دیمکدر جمع ایسه تغییر وقتدر فعلا جمعی جایزدر
اما وقتا جایز دکلدر صلوة ظهری اخر وقتنه تأخیر ایدوب عصری اول وقتده قلوب ایکیسنی بر یرده قلمق جایزدر اما
شافعی خلاف ایدوب ایتدی که قاتنده ظهر ایله عصری مغرب ایله عشایی یغمور ومرض وسفر عذرلری ایله جمع ایلمك جایزدر
الا بعرفة ومزدلفة الا عرفه ده ومزدلفه ده ایکیسنی جمع ایلمك منع اولنمدی عرفه ده وقت ظهرده عصر ایله معا
ادا اولنوب جمع اولنور ومن طهرت فی وقت عصر او عشاء صلتهما فقط دخی شول خاتون که حیضدن وقت عصرده
یاخود وقت عشاده طاهر اولسه انجق ایکیسندن برینی ادا ایدر امام شافعی خلاف ایدوب عصرده طاهر اولان ظهری

وعشاده طاهر اولان اخشامی دخی ادا ایدر دیر انلك قاتنده ظهر ایله عصر ومغرب ایله عشا وقت واحد کبیدر عذر ایله
ایکی وقت بر یرده جمع اولنور ومن هو اهل فرض فی اخر الوقت یقضیه لا من حاضت فیه شول کمسنه که آخر وقتده
اهل فرض اوله اول کمسنه قضا ایدر اما آخر وقتده حایض اولان قضا ایلمز مثلا بر صبی آخر وقتده بالغ اولسه یاخود
بر کافر مسلم اولسه واول وقتدن انجق تحریمه مقداری باقی قالسه اول وقتك فرضنك قضاسی انلك اوزرینه
واجب اولور اما حایض اولان ویا نفسا اولان اوزرینه واجب اولماز زیرا سببیتده اعتبار آخر وقتده در حنفیه قاتنده
شافعی قاتنده اعتبار وقت اولده در صورت اولیده قضا واجب اولور صورت ثانیه ده واجب اولماز
بو باب اذان بیاننده در اذان لغتده اعلامه دیرلر کما قال الله تعالی واذان من الله ورسوله ای اعلام شریعتده
اوقات مخصوصه ده اعلام مخصوصدن عبارتدر حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم مدینهٔ منوره یه کلدکلرنده
صلوتی کاه تأخیر وکاه تعجیل ایدرلر ایدی صحابه کرزین رضوان الله علیهم اجمعین وقت صلوتی بلمك ایچون
مشاوره ایلدیلر بعضسی دیدیلرکه بر بیراق نصب ایدهلم اول بیراق نصب اولندقده وقت صلوة ایدوکی معلوم اوله
وکورمینلر کورنلر اعلام ایلیه وبعضسی دیدیکه چاك چالالم چاك چالمغی نصارا ایه مخصوصدر دیو کرییه کوردیلر
بعضسی دیدیکه بوری چالنه یهودیلره مخصوصدر دیو اول دخی کرییه کورلدی بعضسی دیدیکه آتش یاقلسون مجوسیلره
مخصوص اولمغین اول دخی کرییه کورلدی مشاوره قرار داده اولمدی صحابه کرزین هر کس اوینه کتدی عبد الله بن زید بن
عبد ربه الانصاری دیدیکه یاتمش ایدم بین النوم والیقظه کوردمکه کوکدن بر شخص نازل اولدی اوزرنده ییشل
قفتان وار والنده ناقوسه شبیه برنسنه وار ایدی دیدمکه الکده اولان شیئی بکا بیع ایدرمیسن اول شخص بونکله
نه ایشلرسن دیدی بندخی صلوتمز زماننده اعلام ایچون ضرب ایدرم دیدم بوندن خیرلی بر شیئه دلالت ایدهیمی دیدیکده
بیورك دیو الحاح ایلدم اول شخص بر سطح اوزرینه چقوب قبله یه استقبال ایدوب واذان اوقیوب بر مقدار
مکث ایدوب بعده قالقوب اولکی کبی اذان ویروب آخرنده ایکی کره قد قامت الصلوة دیدی بندخی حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلمه کلوب بو رؤیایی خبر ویردم فقال علیه السلام رؤیا صدق او حق بلاله القا ایله دیو
امر ایدوب بندخی اشتدوکم کبی القا ایلدم وبلال مدینه ده بر سطح اوزرینه چقوب اذان ویردکده حضرت عمر رضی الله عنه
سعی ایدرك کلدی عبد اللهه کلن شخص بو کیجه بکا دخی کلدی لکن عبد الله بندن مقدم حضرته کلدی دیو بیوردی
وروایت اولندیکه صحابه دن یدی کمسنه اول کیجه اویله دوش کورمشلر ایدی ابو حفص محمد بن علی بوکا انکار المشدر
معالم دیندن اولان شی رؤیا ایله ثابت اولدی دیمك تعمددر لکن حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اسری کیجه
مسجد اقصی یه وارد قلوبنده انبیا علیهم السلام جمع اولدیلر برملك اذان ویردی واقامت ایلدی وانلر ایله رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم نماز قلدی ودخی دینلمشدرکه حضرت جبرائیل رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه
اذانی کتورمشدر حتی کثیر بن مره دیدیکه جبرائیل علیه السلام سماده اذان اوقودی حضرت عمر رضی الله عنه اشتدی
صکره بلاله تعلیم ایلدیلر سن للفرایض دون غیرها اذان فرایض خمسه ایچون مسنون اولدی فرایضدن غیری واجبات

امر زا عن الوتر والتراویح وصلوة العیدین وغیرها

صلوة عیدین وصلوة وتر ایچون مسنون اولمدی کرچه صلوة وتر ابو حنیفه قاتنده فرض ایسه ده دخی وقت عشاده
ادا اولنمغله عشا اذانی ایله اکتفا اولنور ولا یؤذن لصلوة قبل وقتها وقتدن اول صلوة ایچون اذان اوقنمق
مسنون اولمدی ویعاد فیه لو فعل اگر وقتدن اول اذان اوقنور ایسه وقتنده اعاده اولنور خلافا لابی یوسف
فی الفجر ابو یوسف ایچون صلوة فجرده خلاف واردر لیلدن نصف اخیرده اذان اوقنسه اعاده اولنماز دیو بیورمشلر
ویؤذن للفائتة ویقیم فائته ایچون اذان واقامت اولنور زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم لیلة تعریس
فجری قضا ایلدی اذان واقامت ایله بو قول اقامت ایله اکتفا به شافعی یه حجتدر شافعی ایکی قولك برنده لا یؤذن
ولا یقیم دیمشدر استدلالی بودر که حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم خندق غزاسنده کفاره شغل ایدن
درت وقت صلوة فوت اولمش ایدی اول درت وقتی اذان واقامتسز قضا ایلمشدر بزم ایچون دلیل ابو یوسفدن
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه اسناد ایله روایتده اول درت وقتی قضا ایلدی اذان واقامت ایله قصد بردر
لکن الفصل للمثبت وکذا الاولی الفوائت فائته لرك اولی ایچون اذان واقامت اولنمق مسنون قلندی وخیر للبواقی
فوائتك باقیلری ایچون مخیر اولندی دیلرسه هم اذان وهم اقامت ایدر قضا حسب الادا اولدوغی ایچون
دیلرسه ایچون اقامت کتورر وکره ترکهما للمسافر مسافر ایچون اذان واقامتك ترکی مکروه اولدی لقوله علیه السلام
لابنی ابی ملیکة اذا سافرتما اذنا واقیما ولیؤمکما اکبرکما سنا لا للمصلی فی بیته فی المصر شهرده اوینده اولان
مصلی ایچون اذان واقامتك ترکی مکروه قلنمدی لقول ابن مسعود رضی الله عنه اذان الحی یکفینا ای یکفینا
للاذان والاقامة وفی روایة یکفینا اذان الحی واقامته وندبا لهما مسافر ومقیم ایچون اذان واقامت مندوب
ما اللك خلاف ایدوب انلك قاتنده صحراده واونده یالکز نماز قلان کمسنه ایچون اذان واقامت لازم دکلدر زیرا
اذان واقامت شعار جماعتدر یالکز اولدقده خود جماعتك بولنمش اولور لا للنساء نسا ایچون اذان مندوب
وصفة الاذان معروفة اذانك صفتی معروفه در اذان درت کره الله اکبردر ایکی کره اشهد ان لا اله الا الله
وایکی کره اشهد ان محمدا رسول الله در وایکی کره حی علی الصلوة وایکی کره حی علی الفلاح در والله اکبر الله اکبر
لا اله الا الله کلمه شریفه سیدر معنی اذان شریف الله اکبر ای الله اجل واعظم دیمکدر یعنی عمل دنیاده مشغول
اولدوغکز شیلردن اعظم واجلدر وبو وقت شول وقتدر که سزلك اوزریکزه صلوتك عملی واجب اولمشدر امدی
واجب اولان شیئه اشتغال ایدك اعمال دنیایی بو وقتده ترك ایدك دیمکدر تکبیری تکرار ایلمك غفلتدن
زیاده تنبیه ایچوندر زیرا بر شئ متکرر اولسه زیاده بی تقریر ایدر آندن صکره شهادتی ذکر ایلدی بوکا اشارتدر
مؤذن امر اولدوغی اولانه مخالف سویلمیوب بلکه آنلره طاعت رب عزتله موافق سویلیوب قلبلرنده تقریر ایچون
آندن شهادت رسول اللهی ذکر ایدوب زیرا الله تعالی رسولنك ذکرنی عالی ایدوب واسمنی اسمنه مقارن ایلدی
کما قال الله تعالی ورفعنا لك ذکرك آندن صکره حی علی الصلوة یعنی صلوته کلك دیونجه ایدوب بو وقت
صلوة وقتی درسرعت ایدوب اداسندن زنهار تأخیر ایلمز وقتدن دیمکدر تکرار خود تقریر ایچون اولدوغی ذکر

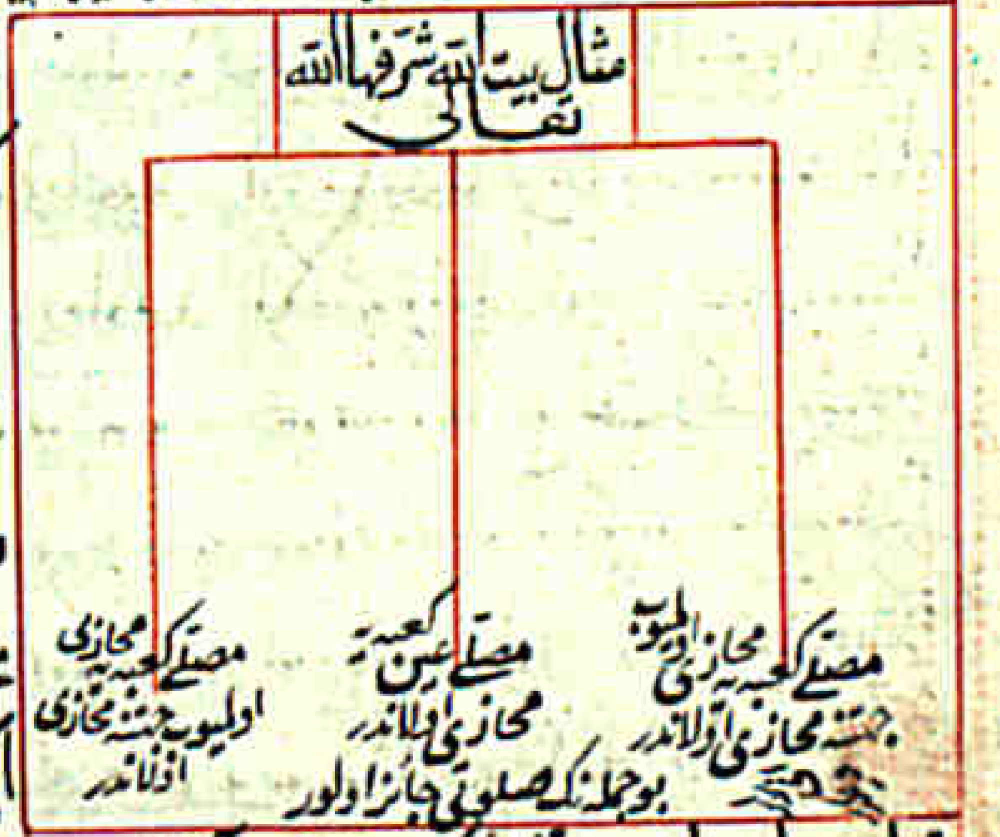
آندن صکره حی علی الفلاح دیونجه ایدوب بونده وعد واردر زنهار تکاسل ایلمکز اقبال ایدیکوز نجاتکز صلوتدر
آندن صکره تکبیری ذکر ایدوب افتتاح واختتام جناب رب عزتك اسم شریفی ایله بولنسون ایچوندر لا اله الا
الله ایچون خالص قلبك دیونجه ایدر امدی مؤمنلردن هر کیم اذانی بو ایله جواب اشیدرسه طوبی له وحسن مآب
فیزاد بعد فلاح اذان الفجر الصلوة خیر من النوم مرتین اذان فجرده فلاحدن صکره زیاده قلنور ایکی کره الصلاة
خیر من النوم کلامی زیرا بلال رضی الله تعالی عنه صلاة فجرده حجره عایشه رضی الله عنها یه کلوردی الصلاة
یا رسول الله دیردی حضرت عایشه رسول الله نایمدر دیو جواب ویروب بلال دخی الصلوة خیر من النوم دیو
جواب ایلدکده حضرت عایشه بو کلامی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه حکایه ایلیوب حضرت دخی
بونی استحسان ایدوب یا بلال اجعله فی اذانك دیو بیورمشلردر والاقامة مثله فیزاد بعد فلاحها قد قامت الصلوة
مرتین اقامت دخی اذان مثلیدر ایکی کره قد قامت الصلوة لفظلری اذانك فلاحندن صکره زیاده قلنور
ویترسل فیه اذانده ترسل اولنور یعنی بلا سرعة مهل اوزره اوقنوب ویحدر فیها اقامتده سرعت اولنور ویکره
ترجیع مکروه اولور ترجیع شهادتینده مؤذن صوتنی اشغه ویوقری ایتمکدر والتلحین تلحین دخی مکروه اولور
تلحین تغنی معناسنهدر یعنی تحسین صوت ایچون کلمه نك حروفنی تغییر ایدوب مد اتمیه جك یرده مد قصری امجك
یرده قصر ایلمکدر ویستقبل بهما القبلة اذان واقامتده مؤذن قبله یه استقبال ایلیه زیرا الله تعالی ذکرو
اوزره اولوب وحدانیتنه شهادت ودخی نبی علیه السلام اوزرینه رسالت ایله شهادت محلی درلایق اولان بو
قبله یه قرشو اوله ویحول وجهه یمنة ویسرة عند حی علی الصلوة وحی علی الفلاح مؤذن وجهنی صاغه وصوله
حی علی الصلوة وحی علی الفلاح دیوب حینده اذانی استماع ایدنلره لا یقدر که مؤذن حی علی الصلوة وحی علی الفلاح دیدکده
لا حول ولا قوة الا بالله وما شاء الله کان وما لم یشأ لم یکن وما قدر سیکون دیه ویستدیر فی موضعه
ان لم یفد التحویل واقفا دورر کن ایکی یاننه دونمك فایده ویرمز ایسه اذان ویره جك یرده آردنه دونوب اذان
ویجعل اصبعیه فی اذنیه دخی ایکی برمغنی ایکی قولاغنه وضع ایلیه ولا یتکلم فی اثنائهما اذان واقامت آراسنده
تکلم ایلمیه ویجلس بینهما اذان واقامت بیننده اوتوره لقوله علیه السلام واجعل بین اذانك واقامتك قدر ما یفرغ
الآکل من اکله الا فی المغرب فیفصل بسکتة الا صلوة مغربده اوتورمیه بس بر سکته ایله فصل ایلیه جزوی فصلده
اتفاق اولنمشدر نهایت مقدارده اختلاف اولنمشدر ابو حنیفه قاتنده ایکیسنك بیننی سکته ایله فصل ایلمك
مستحبدر اوچ قصار آیت ویاخود بر اوزون آیت قرائت ایده جك مقداری ویاخود اوچ آدم مقداری سکته اولنه
بعده اقامت اولنه وقالا بجلسة خفیفة امامین دیدیلر که جلسه خفیفه لازمدر ایکی خطبه ما بیننده اوتورلدوغی مقداری
واستحسن المتأخرون التثویب فی کل صلوة متأخرون تثویبی مستحسن کورمشلردر هر صلوتده تثویب اعلام بعد
الاعلام در یعنی اذانی استماع ایتمیلره وقت نماز ویاخود الصلوة دیونجه ایتمکدن عبارتدر ویؤذن ویقیم علی طهر
مؤذن اذان اوقویه واقامت ایلیه طهارت اوزرینه زیرا ذکر الله در قرائت قرآن کبی طهارت مستحبدر وجاز اذان المحدث

ابدستسز کسنه نك اذانی جایز اولور مقصود حاصل اولدوغی ایچون مکروه دکلدر دینلمشدر که مکروه در زیرا کندی
اجابت ایلدوکی شیئه دعوت قوله تعالی اتأمرون الناس بالبر وتنسون انفسکم خطابنك تحتنده داخل اولور وکره
محدثك اقامتی مکروه اولدی واذان الجنب جنبك اذانی دخی مکروه اولدی ویعاد اکر جنب اذان اوقودی ایسه اعاده
اولنور کاذان المرأة والمجنون والسكران مرأه نك ومجنونك وسکرانك اذانی اعاده اولندوغی کبی زیرا امرأه نك
صوتی دخی عورتدر مجنون وسکران خود سویلدکلرین بلمزلر بونلردن غیری معتوهك اذانی دخی اعاده اولنور کذا
ظاهر روایت اوزره اما ظاهر روایتدن غیریده اعاده اولنماز دیمش ولا تعاد الاقامة اقامت اعاده اولنماز زیرا اقامتك
تکراری مفید دکلدر بلکه مشروع در ویستحب کون المؤذن عالما بالسنة والاوقات موذنك سنت واوقاته عالم اولمسی
مستحب اولدی لقوله علیه السلام یؤذن لکم خیارکم وفی الفائق قال عمر رضی الله عنه لو اطیق الاذان مع الخلیفی لاذنت
یعنی مع الخلافة وقد اذن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم واقام فی بعض الاوقات حتی روی عن عقبة بن عامر
قال کنت مع رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم فی سفر فلما زالت الشمس اذن واقام وصلی الظهر وکره اذان
الفاسق والصبي والقاعد فاسق وصبی وقاعدك اذانی مکروه قلندی اذان فاسق وصبی نك مکروه اولمسنه حدیث
یؤذن لکم خیارکم دلیل قوی در اذان قاعدك مکروه اولمسی مقصود اولان اعلامه خللی اولدوغیچوندر لا اذان
والاعمی والاعرابی وولد الزنا عبد واعمی واعرابی وولد زنانك اذانی مکروه اولمدی مقصود اولان اعلام ایدی
حاصل اولدی واذا قال حی علی الصلوة قام الامام والجماعة یعنی موذن حی علی الصلوة دیسه امام وجماعت قایم
واذا قال قد قامت الصلوة شرعوا یعنی موذن قد قامت الصلوة دیسه نمازه شروع ایلیه لر موذنی تکذیب ایلمکیچون
وان کان الامام غائبا او هو المؤذن لا یقومون حتی یحضر اکر امام غایب اولسه ویاخود موذن اولان امام اولسه
جماعت قایم اولمیه لر امام حاضر اولنجه اکر امام طشره ده بولنوب جماعته قارشدقده جماعت قیام ایده لر دینلمشدر
هر قنقی صفه داخل اولورسه اول صف قیام ایلسون قوله علیه السلام لا تقوموا حتی تروني قمت من مقامی

بو باب صلوتك شرطلری بیاننده در شروط شرطك جمعیدر رانك سکونی ایله اما اشراط شرطك
جمعیدر رانك فتحی ایله که علامت معناسنه در اصطلاحده شرط شول شیئدر که اول شیئك وجودی اوزرینه شیء آخر توقف
ایلیه اما کندوسی اول شیئه داخل اولمیه بونده مراد صحتك شرطی دربو قسمه وجودك شرطی دکلدر شرط مشروطدن مقدم
بین در حتی صاحب هدایه باب الشروط التي تتقدمها دیو تصریح ایلمشدر صاحب عنایه دیر که تتقدمها قولی شروطك
صفت موکده سی در ممیزی دکلدر امدی تقدم ایلمین شروطدن اولماش اولور شروط نفسنده اوچ نوعدر شروط
عقلیه در الم ولذتك حیوة ایله وجودی کبی وبری دخی جعلیه در که عبادانك شرط قلدقلری اما نفسنده شرط دکلدر
دخول داره تعلیق ایله وقوع طلاق کبی وبری دخی شرعیه در که صلوة کبی طهارت ایله بونده مراد اولان صلوة مختصة اولان
شروط شرعیه در وجایزدر که صلوتی تقدم ایتمین شروط صلوتدن احتراز اوله قعدۀ اخیره کبی زیرا دینلمشدر که
قعدۀ اخیره فرضدر رکن اصلی دکلدر بلکه صلوتدن خروجه شرطدر تحریمه دخوله شرط اولدوغی کبی

هي طهارة بدن المصلي من حدث وخبث وثوبه ومكانه صلوتك شرطلری مصلینك حدث وخبثدن بدنی
پاك اولمقدر ولباسی ونماز قلاجق مکانی خبثدن پاك اولمقدر حدثدن طهارتنه دلیل قوله تعالی وان کنتم جنبا
خبثدن طهارتنه دلیل قوله تعالی وثیابك فطهر وقوله علیه السلام اغسلی عنك الدم وصلی وستر عورته شروطك بری دخی
مصلی عورتنی ستر ایلمکدر وستر عورته دلیل قوله تعالی خذوا زینتکم عند کل مسجد در ای ثیابکم عند کل صلوة او طواف
ستر عورت صلوة ایچوندر ناس ایچون دکلدر اکر ناس ایچون اولسیدی عند دخول الاسواق ویاخود عند الجمع
خذوا زینتکم قولی اطلاق اسم الحال علی المحل وعند کل مسجد قولی اطلاق اسم المحل علی الحال قبیلندندر اکر دینلور
ابن عباسدن رضی الله عنهما روایت اولنمشدر بو آیة کریمه طواف حقنده نازل اولدی صلوة حقنده نازل اولمدی
ستر عورتك وجوبنه حجت اولور جواب ویریلور که اعتبار عموم لفظه در خصوص سببه دکلدر بونده ایسه عند کل مسجد
عموم اولیجق بری دخی مسجد حرام در واستقبال القبلة قبله یه توجه دخی صلوتك شروطندندر شرط اولدوغنه دلیل
قوله تعالی فولوا وجوهکم شطره ای شطر المسجد الحرام ظهیریه ده بعض عارفیندن منقولدر که بشرك قبله سی کعبه
اهل سمانك قبله سی بیت معمور کروبینك قبله سی کرسی حملۀ عرشك قبله سی عرشدر وجمله نك مطلوبی وجه الله در
والنیة شرطك بری دخی نیتدر شرط اولدوغنه دلیل قوله علیه السلام انما الاعمال بالنیات ای حکم الاعمال زیرا صلوة
قیام وقعوده عادت وعبادت بیننده تردد وار در البته تمییزلازمدر تمییز اولماز الا نیت ایله اولور وعورة الرجل من
تحت سرته الی رکبته رجلك عورتی یعنی عورت یری کوبکنك آلتندن دیزلوینك آلتنه وارنجه یه دکین در والامة مثله
مع زیادة بطنها وظهرها جاریه دخی رجل کبیدر قارنی وارقه سی زیاده سیله یعنی امه ده رجلدن زیاده عورت یری
قارنی وارقه سیدر وسایر اعضاده رجل ایله برابردر مدبره وام ولد ومکاتبه دخی امه کبیدر حضرت عمر رضی الله تعالی عنه
خمار اورتنمش بر جاریه یه راست کلدکده القی عنك الخمار یا دفار اتتشبهین بالحرائر دیوب دره ایله ضرب ایدوب منع
وجمیع بدن الحرة عورة الا وجهها وکفیها وقدمیها حره نك جمله بدنی عورتدر الا یوزی وایکی الی وایکی ایاقلری
عورت دکلدر وجه استثنا سبب بعض احیانده کمال احتیاج ایچون شهادت کبی ومحاکمه کبی اللری استثنایه علت
ظهوری ایله ضرورت اولدوغیچوندر عمل ممکن اولمدوغیچوندر مادامکه اللر مکشوف اولمیه قدمین استثناسندن مراد
مشیده ضرورت واحتیاج ایچوندر خصوصا فقرادن اوله وکشف ربع عضو هو عورة ربع عضوك کشفی دخی عورتدر
یمنع کالبطن والفخذ والساق وشعرها النازل وذکره بمفرده والانثیین وحدهما وحلقة الدبر بمفردها ربع عضوك کشفی
جواز صلوتی منع ایدر قارن کبی واویلق کبی وعورتك بالدری کبی وعورتلرك باشدن نازل اولان صاچ کبی ویالکز ذکر کبی
وخایه لرك ایکیسی بر عضو اولمه سی کبی ویالکز دبر حلقه سی کبی وعند ابی یوسف انما یمنع انکشاف الاکثر وفی النصف عنه
ابو یوسف قاتنده عضوك اکثرینك انکشافی منع ایدر ونصفك انکشافنده ابو یوسفدن ایکی روایت وار در ائمه مز
انکشاف عورتك قلیلی معفو اولوب کثیری معفو اولمدوغنده اتفاق ایلمشلر اما قلت وکثرتده اختلاف ایلمشلر ابو حنیفه
ومحمد دیدیلر که ربع کثیر در ربعك مادونی قلیلدر زیرا ربع کماله مشابه در وکل مقامنه مواضع کثیره ده قایم اولمشدر

ابو یوسف دیرکه نصفك مادونی قلیلدر زیرا بر شی کثرت ایله صفتلنورکه انك مقابلی اقل اوله زیرا قلیل و کثیر اسماء
مقابله دندر و نصفده ینه امام ابو یوسفدن بر روایتده منع ایدر زیرا نصف حد قلتدن چقمشدر بر روایتده جواز
منع ایلمز حد کثرته داخل اولمامشدر وعادم ما یزیل النجاسة یصلی معها ولا یعید نجاستی ازاله ایدر شی بولمیان کمسنه
اول نجاست ایله نمازی ادا ایدر و اعاده ایلمز لفظ ما صویه و مایعه اولانه متناول اولور ولو وجد ثوبا ربعه طاهر
وصلی عریانا لا یجزیه اگر مصلی ربعی طاهر ثوب بولسه و عریانا قلسه کفایت ایلمز اول ثوب ایله ادا ایلمك لازمدر
وفی اقل من ربعه مخیر ربعدن اقل طاهر اولان ثوبده مصلی مخیردر دیلرسه اول ثوب ایله ادا ایدر دیلرسه عریانا
ادا ایدر بونلردن هر بری حال اختیارده جواز صلوتی منع ایدرحق مقدارده برابر اولدقلری ایچون زیرا انکشاف قلیل
ونجاست قلیل معفودر و بونلرك کثیرلری مانعدر اویله اولیجق بینلرنده مانعیتده من غیر رجحان برابرلك اولدی
مصلی استدوکنی اختیار ایدر والافضل الصلوة به افضل اولان اول ثوب ایله نمازی قلمقدر وعند محمد یلزم
اول ثوب ایله نماز قلمق لازمدر زیرا ثوب نجس ایله نماز قلورسه بر فرض ترك ایلمش اولورکه طهارت ثوبدر عریانا قلورسه
نیچه فرایض ترك ایلمش اولور ستر عورت و قیام و رکوع و سجود کبی وان لم یجد ما یستر عورته فصلی قائما برکوع وسجود
والافضل ان یصلی قاعدا بایماء اگر مصلی عورتنی ستر ایده جك شی بولمازایسه رکوع و سجودی ایله قائما قلسه
افضل اولان ایما ایله قاعدا قلمقدر زیرا اصحاب نبی علیه السلام بویله جه اشلمشلردر و ستر عورتك خلفی یوقدر
ایما ایسه ارکاندن خلفدر خلفی اولان اولمیان ایچون ترك اولنور بر دخی بونك ایچونکه قیام و رکوع و سجود صلوة
واجبدر ستر عورت ایسه هم صلوة و هم ناس ایچون واجبدر ایکی حق ایچون واجب اولانی اختیار ایلمك افضلدر
وقبلة من بمكة عین الكعبة مکه ده اولان کمسنه نك قبله سی عین کعبه در حتی بر مکی اوینده نماز قلسه دیواری قالدر
انك استقبالی شطر کعبه اولمق لازمدر ومن بعد جهتها شول کمسه که کعبه دن بعید اوله انك کعبه سی جهت کعبه در

وان جهلها ومن لم یجد من یسأله عنها تحری وصلی اگر مصلی
کعبه یی بلمسه و بر کمسنه دخی بولمسه که قبله دن سؤال ایلیه
اول کمسنه تحری ایدر و نمازی قلار زیرا اصحابه کزین رضوان
تحری ایدرلر و نمازلرین قلارلردی و حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه و سلم انکار ایلمیوب و نهی دخی ایلمدی
تجنیسده مسطوردرکه بر آدم بر صحراده قبله کندویه شبهه لی اولسه
ایکی آدم قبله بودر دیو خبر ویرسه لکن کندولر دخی مسافر
قبله یی بلمسه لر و مصلی نك کندو تحریسی انلرك خلافی اولسه اول ایکیسنك قولنه التفات ایلمیوب کندو اجتهادی
عمل ایلیه غیرك اجتهادی ایله کندو اجتهادینی ترك ایلمیه فان علم بخطائه بعدها لا یعید اگر مصلی قبله یه خطاسنی
صلوتدن صکره بلسه اعاده ایلمز امام شافعی دیرکه اعاده ایدر شول شیئه قیاس ایلمش که بر کمسنه بری نجس و بری طاهر ایکی ثوبده

تحری ایدوب تحریسی اوزره بریله ادای صلوة ایلمش صکره کندویه یقین حاصل اولمش که قلدوغی قفتان نجس ایمش
اتفاقا اعاده ایدر بو کا قیاس فاسددر زیرا اول کمسنه ثوب طاهر ایله صلوته مأموردر بزم مسئله مزکا مخالفدر
اشتباه قتنده قبله من جهت تحری ایلمزدر قوله تعالی فاینما تولوا فثم وجه الله وان علم به فیها استدار و بنی اگر خطاسنی
یعنی قبله ده خطا اتدوکنی بلسه صلوتده ایکن دونوب بنا ایدر استداره یه دلیل قوی روی عن ابن عمر رضی الله عنهما
بینا الناس فی صلوة الصبح اذ جاءهم آت فقال ان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قد انزل علیه اللیلة قرآن
وقد امر ان یستقبل الكعبة فاستقبلوها وکانت وجوههم الی الشام فاستداروا الی الكعبة وكذا ان تحول رأیه
بعد حکم سابق کبیدر اگر مصلی نك رأیی تحول ایدرسه یعنی اگر رأیی بعد الصلوة تحول ایدرسه اعاده ایلمز زیرا ابتدای اجتهاد نسخ
نص کبیدر ماضیده ظاهر اولمیوب مستقبلده ظاهر اولور وان شرع بلا تحر لا یجوز وان اصاب اگر تحری سز صلوته
شروع ایلسه جائز اولماز اگر قبله یه اصابت دخی ایدرسه زیرا مشتبه اولان قبله جهت تحریدر دینلدیکه اجتهادسز نماز قلمق
صلوتی جائز اولماز حتی ابو حنیفه دن روایت اولندیکه دینی استخفاف ایلدوکی ایچون اکفار اولنور و بر کمسنه دخی
قصدا قبله دن غیری یه توجه ایلسه لکن قبله سی کعبه یه موافق دوشسه ابو حنیفه دیرکه اول کمسنه کافر اولمشدر ابو یوسف دیرکه
صلوتی جائز اولور فقیه ابو اللیث دیرکه قول امام اعظم حضرتلرینکدر وعند ابی یوسف ان اصاب جازت امام ابو یوسف
قاتنده اگر قبله یه اصابت ایدرسه صلوة جائز اولور وان تحری قوم جهات وجهلوا حال امامهم جازت صلوة من لم یتقدمه
اگر بر قوم قراکولق کیجه ده جهات ایچون تحری ایلسه لر و امامك حالنی بلمسه لر جائز اولور شول کمسنه نك صلوتی که
امامه تقدم ایلمشدر جهت تحری یه توجه بولندوغی ایچون دخی مانع اولمدوغی ایچون مانع که تقدمدر اگر بعضسنك
آرقه سی امامك آرقه سنه کلورسه جائزدر بونده سؤال وارد اولورکه اگر جماعت حال امامی بلمك لیلة مظلمه ده ایسه صلوة
لیل جهریه در امام نه جانبده اولدوغی صوتندن معلوم اولور کوندز ایسه بو مرتبه اولمق محالدر احتمالی جوابی ویریلورکه
جائزدرکه صلوة قضا اوله و یا خود امام جهری اونتمش اوله احتمالدرکه اوکلرنده اولدوغی معلوم اوله لکن توجه جهتی
معلوم اولمیه و یا خود نهارده اولا برقرا کولق مغاره ده اوله و یا خود کسوف شمس واقع اولمش اوله بر وجهله که کوندز لیله
مظلمه یه مشابه اوله زیرا تواریخده ازمنه ماضیه ده واقع اولمشدر بو جوابلرك جمله سی احتمالاتدندر بخلاف من تقدمه
شول من که بونك خلافیدرکه امامه تقدم ایلمشدر او علم حاله و خالفه یا خود امامك حالنی بلدی وا کا مخالف ایلدی
انك دخی نمازی فاسد اولور زیرا امامك خطا اوزره اولدوغی عنده معتقد اولمشدر وقبلة الخائف جهة قدرته قورقیجی
کمسنه نك قبله سی کندونك قدرتی اولان جهتدر خائف اولان اگر عدودن و اگر ارسلاندن و اگر غرقدن و اگر خرسزدن
ویوصل قصد قلبه الصلوة بتحریمتها مصلی قلبنك قصد فی صلوتنی الصلاتك تحریمه سی ایله یعنی نیتی
تکبیر افتتاحه مقارن ایلیه بلا فصل بزم قاتمزده نیت مقارن اولمیوب تحریمه اوزرینه مقدم دخی اولورسه جائزدر
ما بینده صلوته منافی بر شی بولنماز ایسه اکل و شرب کبی قرآن بزده شرط دکلدر شافعی قتنده قران شرطدر وضم التلفظ
الی القصد افضل تلفظ قصد قلسه ضم ایلمك افضلدر نیت سوزکوبا اللسان ایچون اعتبار یوقدر زیرا اول کلامدر نیت

اکر ایکیسنی جمع ایدرسه افضل اولانی اشلمش اولور ویکفی مطلق النیة للنفل والسنة والتراویح فی الصحیح نفل
وسنت وتراویح ایچون مطلق نیت کفایت ایدر صحیح اولان قول بودر فی الصحیح قولی سنت وتراویحه راجعدر
وشول شیدن احترازدرکه بعض کمسنهلر سنتده نیتدن لابدر دیدیلر نویت ان اصلی سنة الرسول والتراویح
دیمک لازمدر وجه صحیح بودرکه سنن وتراویح اصلده نوافلدر مطلق نیت کفایت ایدر وللفرض شرط تعیینه کالعصر مثلا
فرض ایچون تعیین وکیمک شرط قلندی مثلا عصری کبی که نویت ان اصلی عصر الیوم دیمک لازمدر نویت الفرض دیمک
کفایت ایلمز زیرا فرضلرک اختلافی اولوب تمییز ایلمک لازمدر والمقتدی ینوی المتابعة مقتدی امامه متابعته نیت ایدر
فرضه نیت ایلدوکی کبی یعنی نویت عصر الیوم متابعا او مقتدیا بالامام بعض مشایخدن منقولدرکه برکمسنه جمعه وعیده
نیت ایلسه اما امامه اقتدایه نیت ایلمسه جایزدر زیرا بو ایکیسی امامسز اولماز زاهدیده مسطوردرکه برکمسنه امامه اقتدا ایلسه
اما بلمسه زید میدر یوقسه عمرو میدر صحیحدر اما زیده اقتدا ایلسه امام عمرو اولسه جایز اولماز زیرا اقتدا ایتدوکی نمازی فاسد اولور
وللجنازة ینوی الصلوة لله تعالی والدعاء للمیت جنازه نمازنده صلوتی الله ایچون دعایی میت ایچون نیت ایلیه

بو باب صلوتک صفتی بیانندهدر صفت ووصف ایکیسی الفاظ مترادفاتدندر اهل لغت قاتنده
صفتده اولان ها واودن عوضدر وعدة کبی بزم اصحابمزدن متکلمین قاتنده وصف واصفک کلامیدر صفت
موصوفک ذاتیله قایم بر معنیدر بوندن صفت ایله مراد اولان صلوة ایچون ارکان وعوارضله حاصل اولان هیئتدر
اکر دینلورسه که صفت عرضدر وصلوة دخی عرضدر عرض ایله عرض خود قایم اولمق جایز دکلدر صفة الصلوة دیمک نیجه
صحیح اولور جواب ویریلورکه قیام عرض بالعرض جایز اولمهسنی تسلیم ایلمزز زیرا بعض کمسنهلر قیامنی تجویز ایلمشلردر
سرعة الحرکة وبطؤها قوللرینک صحتی دلیلی ایله اکر تسلیم اولنورسه قیام عرض بالعرض جایز اولمیه لکن صفة الصلوة اول بابده
اولدوغنه تسلیم اولنماز زیرا احکام شرعیهده حکم جواهر واردر پس بو اجلدن صحت وفساد وبطلان وقبح وحسن وجواز ووجوب
وفسخ واقاله صفتلری ایله متصف اولور فرضها التحریمة صلوتک فرضی تحریمهدر تکبیر افتتاح الله اکبردر دخی
الله اکبر مقامنه قایم الله تعالینک تعظیمنی مشعر اولان الله اجل الله اعظم کبی ویاخود الرحمن اکبر یاخود تسبیح ایله
سبحان الله یاخود تهلیل ایله لا اله الا الله کبی دخی تحریمه دیمک کندودن اول اولان اشیاء مباحی حرام ایدر دیمکدر
سایر تکبیرات بویله دکلدر تحریمهده اولان تاء تاء انتقالدر وصفیتدن اسمیته انتقال ایلدوکی ایچون وهی شرط عندنا
تحریمه شرطدر بزم قاتمزده شرط اولوب رکن اولمدوغنه دلیل قوله تعالی وذکر اسم ربه فصلی شافعی قاتنده رکندر
زیرا صلوة شروع تحریمه ایله اولور پس امدی برشیئه شروع اول شیئک جزو اولمغله اولور بویله اولیجق رکن اولور زیرا بو کمسنه
امامدن اول الله اکبر دیسه باطل اولور شرط بویله دکلدر بو مسئلهنک خلافنک فایدهسی بودرکه نافلهیی تحریمه فرض اوزرینه
بنا ایلمک جایزدر فرضک اتمامندن صکره نافلهیه ابتدادن تحریمهسز امام شافعی قاتنده جایز دکلدر زیرا رکندر فرضک
رکنی ایسه نافلهنک رکنی اولماز بزم قاتمزده جایزدر زیرا فرضک شرطی نافلهنک شرطی اولمق جایزدر برکمسنه فرض ایچون
آبدست آلسه انکله نافله قیلار ونافله ایچون آبدست آلسه فرض قیلار والقیام قیام دخی فرضدر فرضیتنه دلیل قوله تعالی

وقوموا لله قانتین ای مطیعین او خاشعین ابن عمردن روایت اولنورکه قنوت صلوتده طول قیامدر قیامدن مراد
قیام فی الصلوةدر والقراءة قراءت دخی فرضدر فرضیتنه دلیل قوله تعالی فاقرؤا ما تیسر من القرآن بو آیه کریمه
صلوة ایچون نازل اولمشدر خارج صلوتده قراءت واجب دکلدر داخلنده واجبدر بالاجماع والرکوع والسجود رکوع
وسجود دخی فرضدر فرضیتنه دلیل قوله تعالی وارکعوا واسجدوا والقعدة الاخیرة قدر التشهد تشهد مقداری قراءتی
قعده اخیرهده اوتورمق دخی فرضدر حدیث شریف ایله ثابت اولمشدر عبده ورسوله یه دکین قراءت اولندقده
صلوتی تمام اولور حتی مقتدی قبل الامام فراغت ایلسه ویاخود تکلم ایلسه صلوتی تمام اولور لان النبی علیه السلام
اخذ بید عبد الله بن مسعود رضی الله عنه وعلمه التشهد الی قوله واشهد ان محمدا عبده ورسوله ثم قال اذا فعلت هذا
وقلت هذا فقد قضیت صلوتک ان شئت ان تقوم فقم وان شئت ان تقعد فاقعد حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم
صلوتی تشهده تعلیق ایلدی وشول شیکه فرض انکله تمام اولور اول دخی فرضدر امام ابو حنیفه وامام ابو یوسف قاتنده
تشهد مقداری اوتورمق فرضدر اما قراءتی فرض دکلدر وهی ارکان قراءة ورکوع وسجود وقعده اخیره ارکاندندر
زیلعی وغیریسی قعده اخیره فرضدر رکن دکلدر دیمشلر والخروج بصنعه فرض مصلینک صنعی ایله نمازدن خروجی دخی
فرضدر ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین خلاف ایدوب خروج بصنعه فرض دکلدر دیرلر زیرا اولورکه خروج معصیت اولور
اول معصیت فرضیت ایله وصف اولنمق جایز دکلدر زیرا حدیث ابن مسعودده تشهد تعلیم اولندقده اذا قلت هذا
او فعلت فقد تمت صلوتک بیورلمش ایدی خروج صلوتک ضدیدر اولدی پس امدی صلوتدن اولماز ابو حنیفه حضرتلری دیرکه
صلوة ایچون تحریمه وتحلیل واردر آندن خروج ممکن دکلدر الا صنع ایله دردنجیم صنعله داخل اولندی حتی ادا
صلوة آخری ممکن دکلدر الا خروج ایله اولور هر شیکه فرضه موصل اوله دخی فرضدر وواجبها صلوتک واجبی
قراءة الفاتحة فاتحه شریفهیی اوقومقدر فاتحهیی ترک ایله صلوة فاسد اولماز زیرا ابو حنیفه قاتنده ترک واجب ایله
صلوتک فسادی لازم کلمز شافعی قاتنده فرضدر برحرفی ترک اولنسه صلوة فاسد اولور شافعینک فرضیتنه دلیل
قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم لا صلوة الا بفاتحة الکتاب بزم دلیلمز قوله تعالی فاقرؤا ما تیسر من القرآن
نص شریفیدر هر قنقی آیت اوقونورسه جایزدر شافعینک دلیلی خبر واحددر خبر واحد ایله خود زیاده علی النص جایز دکلدر
وضم سورة ضم سوره دخی واجبدر ابو حنیفه قاتنده اوچ آیت دخی قراءت ایدرسه ادای واجب ایلمش اولور مالک قاتنده
فرضدر شافعی قاتنده مستحبدر وتعیین القراءة فی الاولیین ایکی اولکی رکعتلرده تعیین قراءت دخی واجبدر شافعی
جمله سنده قراءت فرضدر قوله علیه السلام لا صلوة الا بالقراءة زیرا هر رکعت صلوةدر بویله اولدوغی اجلدن
برکمسنه نماز قلمغه یمین ایلسه بر رکعت قلسه حانث اولور شافعی قاتنده بزم دلیلمز قوله علیه السلام القراءة فی الاولیین
قراءة فی الاخریین حدیث شریفیدر شافعینک روایت ایلدوکی حدیث شرعده معهود ما اولان صلوة اوزرینه محمولدرکه
اول صلوة معهوده ایکی رکعتدر برکمسنه نماز قلمیم دیو یمین ایلسه بزم قاتمزده حانث اولماز مادامکه ایکی رکعتی ادا ایلمیه
اکر ایکی اولکیده قراءتی ترک ایلسه واخرکی ایکی رکعتلرده ادا ایلسه صلوتی جایز اولور لکن سهو سجدهسی لازم کلور مالک قاتنده

اوچ رکعتده قرائت فرضدر اکثر ایچون حکم کل اولدوغیچون امام زفر دیدیکه بر رکعتده قرائت فرضدر زیرا فعلا امر تکرر
اقتضا ایلمز ابو حنیفه طرفندن دینلورکه رکعت ثانیه اولکی بردر چونکه شفعه اولک رکعت اولیسنده قرائت فرض اولدی
ثانیده دخی فرض اولدی اما شفع ثانی اولکی کبی دکلدر زیرا سفر ایله سقوطی محققدر ورعایة الترتیب فی فعل مکرر
فعل مکررده ترتیبه رعایتی دخی واجبدر رکعت واحده ده سجده کبی بر کمسنه بر سجده دن صکره قیام ایلسه وقیامده
سجده ثانیه تذکر ایلسه فی الحال قضا ایدر وقیامی بنه معتبردر معلوم اولاکه تحقیقا صلوتده واقع اولان ارکان
خالی دکلدرکه یا افعال جنسندن اولور یاخود اقوال جنسندن اولور افعال جنسندن اولورسه اولدخی خالی دکلدرکه
هر رکعتده متکرر اولور یاخود اولمیه اکر متکرر اولورسه ترتیب واجب اولور حتی قصداً ترک ایدرسه آثم اولور واکر
ترک ایدرسه سهو سجده لازم کلور ثانیکه هر رکعتده متکرر اولمیاندر ترتیب آنده فرضدر عامداً وساهیاً ترک ایدرسه
صلوتی فاسد اولور اکر اقوال جنسندن اولورسه قرائت کبی ترتیب واجبدر اکر قرائتدن اول رکوع ایلسه اکر عامداً ایسه
آثم اولور اکر ساهیاً ایسه سجده سهو لازم کلور وتعدیل الارکان تعدیل ارکان دخی واجبدر وعند ابی یوسف فرض
ابو یوسف قاتنده تعدیل ارکان فرضدر ابو یوسفک دلیلی حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بر اعرابی
خروس منقاری ایله دانه دیوشور کبی صلوتنده سجده ایدر کوردکنده قم فصل فانک لم تصل قول شریفیدر تعدیل
رکوعدن صکره قایم اولمغه قومه تسمیه ایدرلر ایکی سجده ما بیننده اولانه جلسه دیرلر وابو یوسف قاتنده
طمأنینت بر تسبیح قرائتی مقداریدر وبو قول شافعینکدر والقعود الاول قعود اول دخی واجبدر کرک رباعی
کرک ثلاثی اولسون کرک نافله کرک فرض اولسون امام محمد وشافعی وزفر قاتنده نافله نک رباعی اولانده فرضدر
مذکوردرکه قعده اولی سنتدر وثانیسی فرضدر والتشهدان ایکی تشهد قرائتی دخی واجبدر هدایه ده قعده اولی ده
سنت ثانیه ده واجبدر دیمش اما مصنف اولی وثانیه یه اعتبار ایلمیوب ایکیسنده دخی واجبدر دیو تشهدان لفظی
تصریح ایلدی ولفظ السلام لفظ سلام دخی واجبدر یعنی السلام علیکم ورحمة الله دیمک شافعی قاتنده فرضدر
دلیلی قوله علیه السلام تحلیلها التسلیم بزم دلیلمز انه علیه السلام قال اذا قعد الامام فی آخر صلوته ثم احدث
قبل ان یسلم فقد تمت صلوته امام محمد قاتنده سلام الامام یکفی للمقتدی اما مین دیدیلرکه مقتدی صلوتدن
خروج ایده من بنفسه سلام ویرمیجه وقنوت الوتر وترده قنوت اوقومق واجبدر قنوت لغتده طاعته دیرلر قوله
والقانتین والقانتات آندن صکره صلوتده قیام دیدیلر قنوت دعاء الوتر دیمکدر کرک رمضانده اولسون کرک
رمضاندن غیریده اولسون امام شافعی قاتنده رمضانک نصف اخیرنده واجبدر آنجق وتکبیرات العیدین تکبیرات
صلوة عیدین دخی واجبدر والجهر فی محله والاسرار فی محله محلنده جهر ومحلنده اسرار واجبدر سنتنه دخی دیمش
وسننها رفع الیدین للتحریمة صلوتک سنتلری ایکی اللرین اول تحریمه ایچون رفع ایلمکدر ابهاملرینی قولاغنک
یومشق یرینه وضع ایلیه یاخود برابرینه قالدره خاتون کشیلر اوموزلری برابرینه قالدره ونشر اصابعه تکبیر ایلدکده
برمقلرینی نشر ایلمک دخی سنتدر یعنی اللرینی تکبیره قالدردقده برمقلرین نه تفریج ایلیه ونه ضم ایلیه همان کندو حالی

وجهر الامام بالتکبیر امامک تکبیره جهری دخی سنتدر زیرا امام صلوته دخولنی اعلام ایلمک لازمدر اول اجلدن
ایکی اللرینی رفع ایلمک صاغر ایچون وجهر ایلمک اعمی ایچون سنت اولمشدر والثناء سبحانک اللهم وبحمدک
قرائت ایلمک دخی سنتدر والتعوذ والتسمیة والتأمین سراً اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیمک وبسم الله الرحمن الرحیم
ولا الضالین دن صکره آمین دیمک سنتدر سراً قیدی ذکر اولنان اربعه دن هر برسی ایچوندر کرک ادا اولنان
صلوة نافله اولسون کرک فرض اولسون کرک جهریه اولسون برابردر امام مالک دیرکه امام فاتحه یه باشلدقده تسمیه سز
وتعوذ سز وتأمین سز بو قولی ابو حنیفه دن روایت ایلمشدر امام مالک بنه دیمشدرکه تسمیه سنت دکلدر شافعی
امام جهر ایدر تسمیه وتأمینی جهریه ده ووضع یمینه علی یساره تحت سرته صاغ الینی صول النک اوزرینه کوبکنک آلتنده
وضع ایلمک سنتدر امام مالک قاتنده اللرین ارسال عزیمتدر ومنع ایلمک رخصتدر وتکبیر الرکوع رکوعه
تکبیری دخی سنتدر واجب دخی دینلمشدر وتسبیحه ثلثا رکوعده تسبیحی اوچکره سنتدر قال النبی صلی الله علیه وسلم
من قال فی رکوعه سبحان ربی العظیم ثلثا فقد تم رکوعه اکر منفرداً ادا ایدن بش ویدی وطقوز کره تسبیح قرائت ایلسه
امام اوچ دفعه ایلمک کرکدر زیرا جماعتده نیجه اختیار وضعیفلر واردر احتمالدر تحمل ایدهمیه لر اول اجلدن اوچ دفعه
ایلمسی اولیدر ابو مطیع دیمشدرکه تسبیح الرکوع والسجود واجب وقال مالک لا تسبیح فی الرکوع اصلا والرفع منه رکوعدن
رفع رأس دخی سنتدر شافعی قاتنده فرضدر ابو حنیفه بر روایتده رکوع وسجوددن رفع رأس فرضدر دیمش بو قول
امام محمدکدر واخذ رکبتیه بیدیه وتفریج اصابعه وتکبیر السجود وتسبیحه ثلثا الیله دیزلرینی اخذ ایلمک وبرمقلرینی
وسجوده تکبیری وسجودده اوچکره تسبیحی سنتدر سجودده تسبیح سبحان ربی الاعلی دیمکدر ووضع یدیه علی رکبتیه
ایکی الینی دیزلری اوزرینه وضع ایلمک دخی سنتدر وافتراش رجله الیسری صول ایاغنی دوشمک دخی سنتدر ونصب الیمنی
صاغ ایاغنی قبله طرفنه دکمک دخی سنتدر والقومة رکوعدن قیام دخی سنتدر والجلسة بین السجدتین جلسه دخی
سنتدر ابو یوسف قاتنده فرضدر والصلوة علی النبی حضرت نبی علیه السلام اوزرینه صلوات کتورمک دخی سنتدر
والدعاء بعد التشهد دعا دخی سنتدر مثلا اللهم اغفر لی ولوالدی کبی یاخود حضرت رسول علیه السلامدن مروی
دعا کبی اللهم انی ظلمت نفسی ظلما کثیرا وانه لا یغفر الذنوب الا انت فاغفر لی مغفرة من عندک انک انت الغفور الرحیم
کلام ناس ایله دعا ایلمیه وآدابها الی موضع سجوده وصلوتک آدابی مصلینک موضع سجودینه نظریدر مصلی ایاق
اوزرنده ایکن موضع سجوده نظر ایلیه رکوعده ایکن ایاغنک اوزرینه نظر ایلیه سجده ده ایکن بورننک قنادلرینه نظر ایلیه
قعودده جیبنه یعنی قوجاغنه نظر ایلیه صاغه سلام ویردکده صاغ اوموزینه صوله سلام ویردکده صول اوموزینه
اکر بونلره ادا ایلمز ایسه آثم اولماز وکظم فمه عند التثاوب اسنمک وقتنده آغزنی یوممق دخی آدابندندر اشاغه طوداغنی
دیشی ایله اخذ ایلیه اکر متعذر اولورسه النک آرقه سنی آغزینک اوزرینه وضع ایلیه قال النبی علیه السلام التثاوب فی الصلوة من الشیطان
واذا تثاوب احدکم فلیکظم ما استطاع واخراج کفیه من کمیه عند التکبیر ایکی اللرینی یکلرندن اخراج ایلمک تکبیر اولده
آدابندندر زیرا تواضعه اقرب وجبابره یه تشبهدن ابعددر بو رجال حقنده در اما نسا اللرین یکلرینه قومق لازمدر

ودفع السعال ما استطاع اكر قادر اولورسه اوكسوركى دفع ايلمك ادابدندر زيرا اوكسورك افعال صلوتدن دكلدر
بغير عذر اولورسه صلوتى فاسد ايدر والقيام عند حي على الصلوة موذن حي على الصلوة ديدكده صلاته
قيام دخى ادابدندر وقيل عند حي على الفلاح دينلديكه قيام حي على الفلاح دينلدكده لازمدر والشروع عند
قد قامت الصلوة موذن قد قامت الصلوة ديدكده شروع دخى ادابدندر بو فصل صلوته شروعك صفتى
واحكام واحوالنى بيان ايچوندر ينبغي الخشوع في الصلوة صلوتده خشوع لايقدر يعنى خضوع وخشوع ايلمك لازمدر
قوله تعالى قد افلح المؤمنون الذين هم في صلوتهم خاشعون حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
نچن نماز قلوردى قلب شريفى چوملك قينار كبى قيناردى واذا اراد الدخول فيها نچن مصلى صلوته دخول
مراد ايلسه كبر حاذفا تكبير ايليه حذفدن مراد اللهك همزه سنى واكبرك باسنى مد ايلممكدر تكبيره دليل قوله تعالى
وربك فكبر وقوله عليه السلام تحريمها التكبير بعد رفع يديه محاذيا بابهاميه شحمتى اذنيه ايكى النى رفع ايلدكدنصكره
باش برمقلرينى قولقلرينك يومشقلرينه محاذى يعنى مساوى ايلدوكى حالده تكبير ايليه برمقلرينى نه زياده اچه
ونه زياده ضم ايليه اما ركوعده اچه وسجودده ضم ايليه وقيل ماسا دينلمشدركه باش برمقلرينى قولاقلرينك
يومشغنه دوقنده قيل ديدوكى قاضيخاندر امام شافعى اوموزباشلرينه دكين قالدره در وامام مالك باشنه
برابر قالدره در بونلر ايمه من خير الامور اوسطها يى اختيار ايلديلر وعند ابي يوسف يرفع مع التكبير لا قبله ابو يوسف
قاتنده تكبير ايله معا رفع ايليه مقدم ايلميه رفع يد مع التكبير سنتدر زيرا نبى عليه السلام بوكا مواظبت ايلمشدر
بو قول ابو يوسفدن مروى وطحاويدن محكيدر اصح اولان رفع يد ايدوب بعده تكبير ايلمكدر زيرا رفع نفى كبريا
عن غير الله در نفى ايسه اثبات اوزرينه مقدمدر كلمهٔ شهادتده كبى والمرأة ترفع حذاء منكبيها خاتون كشى
رفع يد ايدر اوموزلرينه برابر زيرا اللرى عورت دكلدر بو فعلده رجل كبى در ومقارنة تكبير المؤتم تكبير الامام افضل
مقتدينك تكبيرى امامك تكبيرينه مقارن اولمسى افضلدر ابو حنيفه قاتنده خلافا لهما امامين خلاف ايدوب
مقارنت لازم دكلدر بلكه مقتدينك تحريمه سى امام تحريمه سندن صكره اولملو اولمقدر ديرلر ديلديكه خلاف جوازده در
يعنى اكر تكبيرى امامه مقارن ايلسه ابو حنيفه قاتنده اقتداسى جايزدر اولور امامين قاتنده جايز اولماز الا بعده
تكبير ايليه امامينك دليلى قوله عليه السلام انما جعل الامام ليؤتم به فاذا كبر فكبروا واذا قرأ فانصتوا
واذا ركع فاركعوا ايورمشدر بونده فا تعقيب ايچوندر امدى تاخيردن لازمدر وجوبا وياخود ندبا ابو حنيفه ايچون
دليل لفظ اذا ظرفيت ايچوندر يعنى كبروا في زمان يكبر فيه الامام ديمكدر پس امدى اذا معيتى افاده ايلدى
بر روايتده قران واجب اولدى وبر روايتده وجوب ساقط اولدى حرج ايچون پس اولويت ايله صحت باقى قالدى
ولو قال بدل التكبير الله اجل او اعظم او الرحمن اكبر او لا اله الا الله اكر الله اكبره بدل بو كلاملر ايله تكبير ايلسه
او كبر بالفارسية صح ياخود فارسى ايله تكبير ايلسه خدا بزركست ياخود نام خدا بزركست كبى مطلقا صحيح اولور
كرك عربيه يى برخوشجه تكلم ايلسون كرك ايلمسون بو ابو حنيفه قاتنده در امامين قاتنده صحيح اولماز الا عربيه يى

برخوشجه تكلمه قادر اولميان ايچون صحيح اولور وكذا الشروع والقراءة بها عاجزا عن العربية يعنى لسان فارسيه ايله تكبير كبى
عربيه دن عاجز اولدوغى حالده فارسيه ايله قراءة ايلسه او ذبح وسمى بها ياخود ذبح ايلسه وفارسيه ايله تسميه ايلسه
صحيح اولور وغير الفارسية من الالسن مثلها فارسيه دن غيرى لسانلردن بريله قراءت وياخود تسميه فارسيه مثللودر
في الصحيح قول صحيحده ابو سعيد بردعى فارسيه دن غيرى ايله جايز دكلدر زيرا فارسينك ساير لسان اوزرينه
مزيتى واردركه قال النبى عليه السلام لسان اهل الجنة العربية والفارسية الدرية ولو شرع باللهم اغفرلى
لا يجوز اللهم اغفرلى لفظلرى ايله شروع ايلسه جايز اولماز زيرا خالصا تعظيم دكلدر كندو حاجتى ايچون اولان
اغفرلى به قارشدى مقدر وقال ابو يوسف ان كان يحسن التكبير لا يجوز الا به ابو يوسف ديديكه اكر مصلى
تكبير ايلمكه قادر اولورسه فارسى ايله تكبير ايلمك جايز دكلدر الا تكبير ايله جايز اولور ثم يعتمد بيمينه على رسغ
يساره تحت سرته اندن صكره مصلى صاغ الينى صول بلكى اوزرينه قيوب كوبكى التنده قرار اتدره قوله عليه السلام
ان من السنة وضع اليمين على الشمال تحت السرة في كل قيام سن فيه ذكر هر قيامده كه ذكر اول قيامده مسنون اولدى
سن فيه ذكر قولى فصلينك واصحابنك قولندن احترازدر زيرا انلر قاتنده صلوة جنازه وتكبيرات عيدين
وبين الركوع والسجود اولان قومه ده اللرين ارسال سنتدر وعند محمد في قيام شرع فيه قراءة محمد قاتنده قراءة
مشروع اولان قيامده اعتماد ايليه فيضع في القنوت وصلوة الجنازة قنوتده وصلوة جنازه ده وضع ايلر
يعنى كوبكى التنده صول بلكى اوزرينه صاغ الينى وضع ايدر زيرا امام ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده ذكر مسنوندر
خلافا له امام محمد خلاف ايدوب انك قاتنده ارسال ايلمك كركدر زيرا بونلرده قراءة مشروع دكلدر ويرسل في
قومة الركوع وبين تكبيرات العيد اتفاقا مصلى اللرين ارسال ايدر ركوع قومه سنده دخى تكبيرات عيد بينلرنده
ائمه نك اتفاقى اوزره زيرا بونلرده ذكر وقراءة مسنون دكلدر اكر اعتراض اولنورسه كه قومه ركوعده ذكر كه
سمع الله لمن حمده ربنا لك الحمد در مسنوندر جواب ويريلوركه بونده ذكر مسنوندن مراد ممتد اولمسيدر ثم يقرأ سبحانك
اللهم الخ اندن صكره سبحانك اللهم آخرينه وارنجه قراءة ايليه وجل ثناؤك قولنى امام محمد زياده ايلدى امام مالك
مصلى نچن تكبير ايلسه قراءته مشغول اولور ثنا وتعوذ وتسميه يه مشغول اولميه ولا يضم وجهت وجهى الخ وجهت وجهى
لفظنى ضم ايلميه خلافا لابي يوسف ابو يوسف خلاف ايدوب انك قاتنده ضم اولنور ثم يتعوذ سرا اندن صكره
تعوذ ايليه امام مالك قاتنده تعوذ اولنماز انسك قولى ايله استدلال ايدر انس رضى الله عنه دن روايتدر كه
بن خلف رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلمده وابو بكر وعمر رضى الله عنهما نك خلفنده نماز قلدم انلر الحمد لله
رب العالمين ايله افتتاح ايدرلردى اما بزم ايچون دليل قوله تعالى فاذا قرأت القران فاستعذ بالله من الشيطان الرجيم
نص شريفيدر بونك ظاهرى فرض اولمسنى مقتضى در لكن سنت اولمسنه اجماع ايلمشلردر للقراءة قراءت ايچون
تعوذ ايليه يعنى تعوذى قراءته تابع قلمشدر ثنايه تابع قلميه فيأتي به المسبوق عند قضاء ما سبق مسبوق تعوذى كتورر
سبقت ايدن ركعتى ادا ده زيرا تعوذ قراءته تابعدر اما ثنايى كتورمز لا المقتدي امامه اقتدا ايلين تعوذ ايلمز

زیرا انلک اوزرینه قرائت واجب دکلدر اما ثنا ایدر ویؤخّر عن تکبیرات العید مصلی تعوذی تکبیرات عیددن تأخیر ایدر
قرائته متصل اولسون ایچون وعند ابی یوسف تبع للثناء فیأتی به المقتدی ابو یوسف قاتنده تعوذ ثنایه تابعدر
مقتدی ثنایی کتورر ویقدّم علی تکبیرات العید ومصلی ثنایی تکبیرات عید اوزرینه تقدیم ایدر دینلمشدرکه تعوذ
قرائته تابعدر محمد قاتنده وثنایه تابعدر ابو یوسف قاتنده ابو حنیفه دن ایکی روایت واردر بر روایتی محمد ایلهدر
و بر روایتی ابو یوسف ایلهدر اما مختار اولان محمد ایله اولان روایتدر ویسمّی سرًّا اوّل کل رکعة هر رکعتک اولنده
بسمله اوقیه قوله علیه السلام ثلث یخفیهن الامام التعوذ والتسمیة والتامین بعده ابو حنیفه دن روایت اولندیکه
کندوسی انجق صلوتک اولنده تسمیه ایدردی وینه اندن روایتدر هر رکعتک اولنده تسمیه ایدرددی بو قول ابو یوسف
و محمد قولیدر واحتیاطه اقربدر لا یسمّی بین الفاتحة والسورة مصلی فاتحه ایله سوره بیننده تسمیه ایلمز خلافًا لمحمد
فی صلوة المخافتة امام محمد خلاف ایدوب آنک قاتنده اخفا اولنجق صلوتده فاتحه ایله سوره بیننده تسمیه اولنور
وهی آیة من القرآن انزلت للفصل بین السور لیست من الفاتحة ولا من کل سورة بسمله قرآندن بر آیتدر سوره لری
فصل ایچون نازل اولمشدر نه فاتحه دندر و نه کل سوره دندر الا سورة نملده اولان بسمله دکلدر زیرا حضرت
صلی الله تعالی علیه وسلم فاتحه شریفه یی قرائت ایلدی آندنصکره بسمله یی اوقودی و آنی آیت عدّ ایلدی ثم
یقرأ الفاتحة وسورة او ثلث آیات آندنصکره فاتحه و بر سوره و یاخود اوچ آیت قرائت ایلیه قوله علیه السلام
کل صلوة لم یقرأ فیها فاتحة الکتاب فهی خداج ای ناقصة و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بوکا مواظبت
ایلدی
وإذا قال الإمام ولا الضالین امّن هو والمؤتم سرًّا فحین امام ولا الضالین دیسه کندوسی و مقتدی سرًّا
آمین دیسه قوله علیه السلام اذا امّن الامام فامّنوا فانه من وافق تأمینه تأمین الملائکة غفر له ما تقدم من ذنبه
امام مالک قاتنده امام امین دیمز وحسن بن زیاد دخی ابو حنیفه دن روایت ایدوب اذا قال الامام ولا الضالین
قولوا آمین حدیث شریفنی دلیل ایراد ایلمشدر اما بزم ایچون دلیل ذکر اولنان حدیثک آخیریدرکه فان الامام
یقولها قول شریفیدر ثم یکبّر راکعًا آندنصکره راکع اولدیغی حالده تکبیر ایلیه ویعتمد بیدیه علی رکبتیه
ویفرّج اصابعه ایکی الینی دیزلری اوزرینه اعتماد ایلیه و برمقلرینی آچه قوله علیه السلام لانس اذا رکعت فضع
یدیک علی رکبتیک وفرّج بین اصابعک باسطًا ظهره ارقه سنی دوشیجی اولدیغی حالده زیرا حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم مبارک ظهر شریفنی شویله بسط ایدردیکه صو ایله طولمش بر قدحی ظهرینه قوسه لردوکلمزدی
اما شرط اولندیکه نصف اسفل طوغری اوله زیرا اهل اصول قاتنده رکوع قیامه شبیهدر حقیقةً حتی امامه
رکوعده مدرک اولان اول رکعته ایرشمش اولور غیر رافع رأسه ولا منکس له رکوعده باشنی رفع ایلمدیکی حالده
واشاغه ایندرمدوکی حالده ویقول ثلثًا سبحان ربی العظیم دخی اوچ کره سبحان ربی العظیم دیه قوله علیه السلام
اذا رکع احدکم فلیقل فی رکوعه سبحان ربی العظیم ثلثًا وهو ادناه بو اوچ کره اوقومق تسبیحک ادناسیدر ادناسی دیمک
کمالک ادناسیدر بو قسم جوازک ادناسی دکل ویستحب الزیادة مع الایتار للمنفرد واحدن زیاده مستحب اولدی

ستود

منفرد اولان کسنه یه وترًا یعنی بش و یاخود یدی وطقوزه تک اولملق اوزره ثم یرفع الامام قائلا سمع الله لمن حمده
آندنصکره امام باشنی رفع ایلیه سمع الله لمن حمده قولنی قائل اولدیغی حالده سمع قبل معناسنه در ای قبل الله
حمد من حمده زیرا اسماع قبول معناسنه استعمال اولنور سمع الامیر کلام فلان اذا قبل و حمده ده اولان ها
یا سکته ایچون و یاخود استراحت ایچون اولمحامیه وماهیه هاسی کبی بویله اولدیغی اجلدن تحریکی جایز دکلدر
و دینلدیکه کنایه اوله یعنی ضمیری اوله که الله راجع اوله و امامه کفایت ایدر سمع الله لمن حمده ربنا لک الحمد دیمک
لازم دکلدر بو قول ابو حنیفه نکدر وقالا یضمّ الیه ربنا لک الحمد امامین دیدیلرکه امام ربنا لک الحمد قولنی
سمع الله لمن حمده قولنه ضم ایدر ویکتفی المقتدی بالتحمید تخفیفًا اتفاقًا مقتدی تحمید ایله کفایت ایدر تخفیف ایچون
اتفاقًا امام شافعی دیرکه امام و مقتدی ایکیسنی دخی جمع ایدر والمنفرد یجمع بینهما فی الاصح منفرد ایکیسنک بیننی
جمع ایدر اصح روایتده وقیل کالمقتدی دینلدیکه منفرد مقتدی کبیدر انجق تحمید ایدر جامع الصغیرده مذکور اولان بودر
نوادرک روایتی اوزره تسمیع کفایت ایدر زیرا امام تسمیع ایلدی منفرد دخی نفسنک امامیدر و اوزرینه قرائت واجبدر
امامه واجب اولدیغی کبی مصنفک اصح قولی مقتدی کبی اولمقدن احترازدر ثم یکبّر ویسجد ویضع رکبتیه ثم
یدیه ثم وجهه بین کفیه ضامًّا اصابع یدیه محاذیة اذنیه آندنصکره تکبیر ایلیه و دخی سجده ایلیه و دیزلرینی
ارضه وضع ایلیه آندنصکره ایکی الینی وضع ایلیه آندنصکره وجهنی ایکی کفنک ما بیننه قویه ایکی الینک برمقلرینی
بربرینه ضم ایلدوکی حالده زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بویله جه اشلودی امام شافعی دیرکه حین سجده ده
الّلرینی وموزلری برابرینه وضع ایلیه ویبدی ضبعیه بازولرینی اظهار ایلیه قوله علیه السلام ابد ضبعیک
ضبع عضد معناسنه در ویجافی بطنه عن فخذیه اویلقلرندن قارننی بعید ایلیه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
سجده ایلدکده شول قدر بعید ایدردیکه بر قوزی کچمک قابل اولوردی اما مصلی صفده اولورسه اول درجه ایلمیه
جارنه اذا اولمسون ایچون ویوجّه اصابع رجلیه نحو القبلة ایکی ایاغنک برمقلرینی قبله جانبنه توجیه ایدوره
قوله علیه السلام اذا سجد المؤمن سجد کل عضو معه فلیوجّه من اعضائه القبلة ما استطاع والمرأة تخفض
وتلزق بطنها بفخذیها خاتون کشی بازولرینی حفظ ایدوب قارننی اویلقلرینه اولشدره تلزق تلتصق دیمکدر
ویقول سبحان ربی الاعلی ثلثًا مصلی اوچ دفعه سبحان ربی الاعلی دیه وهو ادناه اوچ کره دیمک کمالک ادناسیدر
ویسجد بانفه وجبهته مصلی سجده ایدر بورنی والنی ایله یعنی ایکیسی ایله زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
مواظبت ایلمشدر مصنف بورنی جبهه دن مقدم ذکر ایلدی حال بوکه وضع جبهه سجده ده بورندن اقوی در لکن
بورونک ارضه قریب اولمغین اول وضع اولندوغنه بناءدر فان اقتصر علی احدهما او علی کور عمامته جاز مع الکراهة
اکر بورون وجبهه نک برسی اوزرینه و یاخود عمامه سنک کوری اوزرینه اقتصار ایدرسه کراهیت ایله جایز اولور
یا الکز بورنی اوزرینه سجده ایلسه ابو حنیفه قاتنده جایزدر مع الکراهة اکر جبهه اوزرینه سجده ایدوب من غیر عذر
اکتفا ایدرسه بالاتفاق کراهیتسز جایزدر وقالا لا یجوز الاقتصار علی الانف من غیر عذر امامین دیدیلرکه

بورون اوزرینه عذوسز اقتصار جایزدر دکلدر ابو حنیفه دن روایتدر که قال النبی علیه السلام امرت ان اسجد
علی سبعة اعظم جبهه یی بورندن عد ایلمشلردر امدی واجبدر که مجرد انف ایله سجده اولمیه نته کیم بکا قوالکیدر
اولمدوغی کبی ابو حنیفه دن مرویدر که سجده یوزک بعضسنی وضع ایلمکله متحقق اولور جمله سنی وضع ممکن دکلدر
انف وجبهه ایکی مرتفع کمکدر یوزک جمیعسنی وضعه مانع اولدرچونکه کلک وضعی متعذردر مصلی بعضسنی
مامور اولور خد وذقن بالاجماع چقدیلو بونلرده تعظیم مشروع اولمدی اکر دینلورسه که امامین ایچون
امرت ان اسجد علی سبعة اعظم حدیث شریفی نیجه دلیل اولورکه بر کمسنه الکرین ودزلرین وضع ایلمیوب ترک ایلسه
سجده لازم اولوربالاجماع بو درت اعضا خود اول یدی اعضا دندر بونلردن غیری ابو حنیفه ایچون امامین
ترک جبهه نک جوازنی بو حدیث شریف ایله احتجاج ایدنمک مستقیم اولوردرت اعضانک ترکی جایز اولدوغی کبی
سائله جواب ویریلورکه حدیث شریف بیان ایچوندرکه شول اعضاکه محل سجده در اول بیان دکلدرکه لا محاله
اعضا سبعه لازمدردینله انف ایسه بویدی اعضادن غیریدر لازم اولورکه بورون ایله سجده اولمیه همان محل
سجده یی بیاندر ویجوز علی فاضل ثوبه مصلی کیدوکی ثوبک آتکی ویکی اوزرینه سجده جایز اولور بونده حکایه
غریبه واردر برکون ابو حنیفه حضرتلری برخرقه اوزرینه نماز قلوردی برکمسنه یانندن کچوب یاشیخ بوبلاد اسلمه
بو مکرو هدر دیدی ابو حنیفه اول کمسنه یه سز قنده نسز دیو سؤال ایلدی خوارزمدنم دیو جواب ویردی الله اکبر
شریعت بونلردن خوارزمه کیدربوقسه آندن بونده کلمز دیدی آندنصکره دیدیکه سزک مسجدکزده حشیش
واردر دیدی یا حشیش اوزرینه سجده جایز اولورخرقه اوزرینه جایز اولمق عجبدر دیدی وعلی شیء یجد حجمه
جبهته علیه دخی شول شیء اوزرینه سجده صحیح اولورکه اول شیئک حجمی بولنه ودخی مصلینک جبهه سی اول شیئک
اوزرینه مستقر اوله یعنی قرار بوله اشغه اینمیه امدی حلاجلنمش پنبه اوزرینه ودخی صمان اوزرینه وطاری اوزرینه
سجده جایز دکلدر وان سجد للزحمة علی ظهر من هو معه فی صلوته جاز اکر ازدحام محلنده کندو ایله برصلوتده
اولان کمسنه نک آرقه سی اوزرینه سجده ایلسه جایز اولور اکر کندو قلدوغی صلوة اولمیوب آخر صلوة اولورسه جایز اولماز
وهی تتم بالرفع عند محمد امام محمد قاتنده سجده رفعله یعنی قالدرمغله تمام اولور وعند ابی یوسف بالوضع
ابو یوسف قاتنده سجده وضع ایله تمام اولور زیرا سجود انخفاضدن عبارتدر بونده ایسه وضع راسده سجده
بولنمش اولور امدی اول تقدیرجه وضع ایله تمام اولور فایده خلاف شول کمسنه ده ظاهر اولورکه اول کمسنه اویله نمازی
بش قلدی دردنجیده اوتورمدی بشنجی یه قایم اولدی وبشنجی سجده ایله قید ایلدی سجده ده لکن حدث واقع اولدی
ابو یوسف قاتنده مجرد وضع ایله خامسه تمام اولدی قعده اخیره فوت اولمغین صلوة فاسد اولدی وفاسد
بنا ایسه صحیح دکلدر امام محمد قاتنده خامسه تمام اولماز باشنی رفع ایلمینجه اول کمسنه آبدست آلور وقعده یه اوتورر
وفرضی قعود ایله وتشهد وسلام ایله تمام ایدر ثم یرفع راسه مکبرا ویجلس مطمئنا اندنصکره تکبیر ایدیجی
باشنی رفع ایلیه ومطمئنا اوتوره یعنی بر تسبیح مقداری اوتوره دینلدیکه مقداررفع اول درجه در که جلوسه

سجده

سجده یه قریب اولان سجده دن عداولنور جلوسه قریب اولان جلوسدن عداولنور فخن ساجدک جبهه سی
ارضدن بو وجهله آیرلسه که ارض ایله جبهه ما بیننده یل کچمک ممکن اوله اول مقوله اولان سجده دخی جایز اولور
ثم یکبر ویسجد مطمئنا اندن صکره تکبیر ایلیه ومطمئنا سجده ایلیه ثم یکبر للنهوض فیرفع وجهه ثم یدیه
ثم رکبتیه اندن صکره قیام ایچون تکبیر ایلیه اول یوزنی بعده الکرینی بعده دزلرینی رفع ایلیه وینهض قائما من
غیر قعود دخی قیام اتمکله قیام ایلیه اوتورمقسزین قائما ینهض نک مفعول مطلقیدر ولا اعتماد بیدیه
علی الارض ودخی ایکی الینی ارض اوزرینه اعتماد ایلمیه قیامه قالقدوغی وقت بلکه دزلری اوزرینه اعتماد ایلیه
امام شافعی جلسه خفیفه ایدوب ارضه اعتمادا قیام ایلمکه ذاهب اولمش دلیلی حدیث مالک بن الحویرث در
ان النبی علیه السلام کان اذا رفع راسه من السجود قعد ثم ینهض وبزم ایچون دلیل حدیث ابی هریرة رضی الله عنه
ان النبی علیه السلام کان ینهض فی الصلوة علی ظهور قدمیه دلیلین تعارض ایلمکله امام شافعینک دلیلی حالت
بزم دلیلمز حالت قدرته محمول اولمق لازمدر والثانیة کالاولی رکعة ثانیه اول کبیدر الا انه لا یثنی ولا یتعوذ
الا بوقدر واردرکه مصلی ثانیه ده ثنا وتعوذ اوقمیه ولا یرفع یدیه الا فی فقعس صمعج مصلی الکرین رفع ایلمز
بو حرفلر دلالت ایلدوکی شیلرده رفع ایدر فا ایله مراد تکبیر افتتاح قاف ایله قنوت عین ایله عیدین سین ایله
استلام الحجر صاد ایله صفا میم ایله مروه عین ایله عرفات جیم ایله جمرتین در اکر دینلورسه که حدیث شریفده لا ترفع
الایدی الا فی سبع مواطن بیورلمشدر بونده سکز یرده ذکر اولندی جواب ویریلورکه صفا ومروه حکم واحده در
یدی یری مواطن قالور فاذا رفع راسه من السجدة الثانیة من الرکعة الثانیة افترش رجله الیسری فجلس علیها
ونصب یمناه ووجه اصابعها نحو القبلة قچان مصلی رکعة ثانیه ده سجده ثانیه دن باشنی رفع ایلسه صول
ایاغنی دوشیه وانک اوزرینه اوتوره وصاغ ایاغنی دیکه وبرمقلرینی قبله جانبنه توجه ایدوره حضرت عایشه
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک قعودینی بویله وصف ایلمشدر ووضع یدیه علی فخذیه وبسط اصابعه
موجهة نحو القبلة وقرأ تشهد ابن مسعود دخی ایکی الینی اویلقلری اوزرینه وضع ایلیه والنک برمقلرینی
دوشیه قبله طرفنه توجه ایتدردیکی حالده ودخی تشهد ابن مسعودی اوقیه وهو التحیات لله والصلوات والطیبات
السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله
واشهد ان محمدا عبده ورسوله ابن مسعودک تشهدی بودر معلوم اوله که صحابه کرین رضوان الله علیهم اجمعین
تشهدده اختلاف ایلدیلر حضرت عمرک وابن عباسک وعبد الله بن مسعودک وحضرت عایشه نک تشهدلری
واردر وبونلردن غیریلرک تشهدلری واردر بزم علمامز تشهد ابن مسعودی اخذ ایلدیلر وشافعی تشهد
عبد الله بن عباسی اخذ ایلدی انک تشهدی التحیات المبارکات الصلوات الطیبات لله سلام علیک ایها النبی
ورحمة الله وبرکاته سلام علینا وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له واشهد
ان محمدا رسول الله شافعی دیرکه بز بو تشهدی اخذ ایلدوکمز ابن مسعودک تشهدندن درت وجهله اولیدر

برسی بودرکه بونده زیاده کلمه واردرکه مبارکات کلمه سیدر ایکنجیسی قرآنه موافقدرکه قال الله تعالی
تحیة فیها سلام من عند الله مبارکة طیبة اوچنجیسی سلام الف لامسز ذکر اولنمشدر قال الله تعالی سلام علیکم
وقالوا سلاما قال سلام علیه یوم ولد نص شریفلریدر اشرف کلام ایسه قرآنه موافق اولاندر دردنجیسی
ابن مسعوددن متأخردر زیرا ابن عباس صغیر السن ایدی شرعدن متأخر اولانلری نقل ایدرشافعینک
جوابی بومحلده تمام اولدی بزم اصحابمز دیرکه ابن مسعودک تشهدینی اخذ نیچه وجوه ایله اولیدر اولکیسی او
ابن مسعود قال اخذ النبی علیه السلام بیدی وعلمنی التشهد کما کان یعلمنی سورة من القرآن وقال قل
التحیات لله قل امر ایسه استحبابدر ایکنجیسی لام استغراقی افاده ایدر اوچنجیسی والصلوة والطیبات واولان
واو عطف ایچوندر زیرا معطوف معطوف علیهک غیریدر هر برسی برثنا اولور واوسز اولیجق جمله سی برثنا اولور
بعضسی بعضسنک صفتی اولمق لازم کلوردردنجیسی اسم الله تقدیم اولنمشدر قچن ممدوحک اسمی ابتدا کلامده
ذکر اولنمیوب تأخر اولنسه محتمل اولور امدی کلام اولنده ازالة احتمال اولیدر بشنجیسی بودرکه تمام صلوة ابن
تشهده تعلیق اولنمشدرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ابن مسعوده تشهدی تعلیمدنصکره ان فعلت
او قلت هذا فقد تمت صلوتک بیورلمش ایدی دلالت ایدرکه صلوة بوننکله تمام اوله بوندن غیری ایله تمام اولمیه
التنجیسی تشهد ابن مسعود تشهدلرک احسنی در اسنادا ائمهٔ حدیث بویله دیمشلردر یدنجیسی عامهٔ صحابه ابن مسعود
تشهدینی اخذ ایلمشلردر ان ابابکر رضی الله تعالی عنه علم الناس علی منبر رسول الله التشهد مثل ما قال عبد الله
ابن مسعود سلمان فارسی وابن جابر ومعاویه رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بویله روایت ایلمشلردر سکزنجیسی
التحیات قولی عام درقربت صلوتیه وغیریه متناول اولور قچن صلوات واوسز ذکر اولنسه تخصیص وبیان اولور
شافعی تحیات ایله انجق صلوات مراد ایدر غیری مراد ایلمز هر بارکه واو ایله ذکر اولنسه عام اوزره باقی قالور شاده
ابلغ اولور بویله اولیجق بووجهدنخی اولیدر طقوزنجیسی بزم دیدوکمز قیاسه اوفقدر زیرا صلوتک ایکی طرفنه
ذکر درپس امدی واو هر ذکر اولنان ثنانک برسی ایچون استفتاح اولور وشافعینک اختیار ایلدوکی تشهدده
زیاده کلمه وار دیدوکنه بز دیرزکه زیاده ایله ترجیح لازم اولسه تشهد جابرده بسم الله الرحمن الرحیم واردر
اول قول دخی واردکلدر وبزم تشهدمزده دخی واو ولو والف لام وعبده کلمه سی زیاده درو شافعینک یوافق القرآن
دیدکلرنده بز دیرزکه قرآنه موافق اولمسی اولویت اقتضا ایلمز زیرا قعدهٔ اخیره ده قرآة قرآن مکروهدر نه کیفیت ایله
مستحب اولور قرآنه موافق اولان الله تعالی التحیة مبارکة نظم شریفنی آدمیلره خطابده ذکر ایلدی اذکار صلوتده
خطاب آدمیلردن بعید اولمق اولیدر شافعینک التسلیمات قولکه نظم شریفی اکثریا الف ولامسز وارد اولمشدر
ایکی جوابک بریکه مرور ایتمشدر اول مکروهدر جواب ثانی سلام قرآنده الف ولام ایله کلمشدر قال الله تعالی والسلام
علی یوم ولدت والسلام علی من اتبع الهدی شافعینک بزمخبرمز متأخردیدوکی غلطدر زیرا ابو وایل الاسدی
عبد الله بن مسعوددن روایت ایلدیکه بز حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک خلفنده نمازقلاردق

السلام

السلام علی الله دیردک رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم برکون بزلک نمازنی قضا ایلدی اندنصکره بزه
اقبال ایدوب بیوردیلرکه لا تقولوا السلام علی الله فان الله هو السلام ولکن قولوا التحیات لله والصلوات
والطیبات الخ وینه کوزنجی حدیث ابن مسعودی روایت ایدوب اول سلامده التحیات الطاهرات المبارکات
السلام علی جبریل الملائکة دیو قرآة ایدردک دیردی دیو نقل ایلمشدر بو دلالت ایلدیکه ابن عباس روایتندن
متأخر اولدی زیرا ابن عباس رضی الله عنهما اصغر سننده روایت ایلمشدر شافعینک بوسوزی روایتده متأخر
اولدوغی صورتنده دخی برشئ دکلدر زیرا احد صحابهٔ صغارک روایتنی کبار صحابه اوزرینه ترجیح ایلممشدر
روایت اولندیکه برکون ابو حنیفه رحمه الله اصحابی ایله اوتوررکن براعرابی کلوب یرحمک الله افی الصلوة
واو او واوان دیو سؤال ایلدی ابو حنیفه جوابنده واوان دیدی واعرابی بارک الله علیک کما فی لا ولا دیدی
مجلسده حاضر اولنلر سؤالک وجوابه واقف اولمیوب ابو حنیفه دن سؤال ایلدیلر جواب بیوردیکه تشهدده
برواو میدر یوقسه ایکی واو میدر دیو سؤال ایلدی بزدخی ایکی واودر دیو جواب ویردکده برکت ایله بزه دعا
کما بارک فی الشجرة الزیتونة لا شرقیة ولا غربیة دیدی المعنی التحیات لله عبادات قولیه الله ایچوندر والصلوة
عبادات فعلیه الله ایچوندر والطیبات عبادات مالیه الله ایچوندر السلام علیک ایها النبی ورحمة الله
بوقول مقابله سنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم لیلهٔ معراجده جناب رب العزة اوچ کلمه ایله که
تحیات وصلوات وطیبات درثنا ایلدی جناب حق اوچ کلمه ایله مقابله بیوروب بری سلام وبری رحمت وبری
السلام علیک کلمه سی اول معامله یی حکایتدر السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین بوقول لیلهٔ معراجده
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک قول شریفیدر ولا یزید علی هذا فی القعدة الاولی بو تشهدک اوزرینه
زیاده ایلمیه قعدهٔ اولیده یعنی صلوات کتورمیه ساهیا اکر کتوررسه سهو سجده ایدر ویقرأ فیما بعد الاولیین
الفاتحة خاصة ایکی اول رکعتدنصکره یا الکز فاتحهٔ شریفه قرآت ایلیه کرک رباعیه کرک ثلاثیه اولسون وهی
افضل وان سبح او سکت جاز قرآة فاتحه افضلدر اکر موضع فاتحه ده تسبیح ایدرسه ویاخود سکوت ایدرسه
جایزدر ابو حنیفه دن روایتدرکه فاتحه اخریین ده واجبدر ساهیا ترکی ایله سهو سجده لازم اولور عمدا ترکی ایله مسی اولور
والقعود الثانی کالاول قعود ثانی اول کبیدر یعنی صول ایاغنی دوشیوب وآنک اوزرینه اوتوروب وصاغنی
نصب ایلمک کبی والمرأة تتورک فیهما عورت تورک ایدر ایکیسنده یعنی ایکی قعده ده وهو ان تجلس علی الیتها الیسری
وتخرج کلتا رجلیها من جانب الایمن تورک اولدرکه عورت صول اوتوراغنک اوزرینه اوتوره وایکی ایاقلرنی
صاغ جانبندن اخراج ایلیه مصنفک تورک دیدوکنک تفسیری بودر فاذا اتم التشهد فیه تعوذ یانندن
تشهدی تمام ایلسه صلی النبی علیه السلام نبی علیه السلامه صلوة ایلیه بزم قاتمزده سنتدر شافعی قاتنده فرضدر
فرضیتنه دلیل قوله تعالی صلوا علیه نص شریفیدر امر وجوب ایچوندر وجوب ایسه خارج صلوتده اولماز انجق
صلوتده اولور بزم ایچون دلیل ان النبی علیه السلام قال لابن مسعود بعد ما علمه التشهد ان فعلت هذا

او قلت هذا فقد تمت صلوتك بیورمشدر زیرا حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم صلوتك تمامنی بو ایکیسنه
تعلیق ایلدی شول کمسنه که تشهدی صلوة علی النبی ایله تعلیق ایلدی اول کمسنه نصه مخالفت ایلدی زیرا
صلوة علی النبی ذکردر اخفا اولنور اخفا اولندوغی ایچون سنتدر رکوع وسجود تسبیحلرینه قیاسا اما شافعینک
دلیلی اولان آیت کریمه یه جواب صلوا علیه امری در امر ایسه ایجاب ایچوندر لکن لا وجوب خارج الصلوة
دیدوکنی تسلیم ایتمز زیرا بزم قاتمزده صلوة علی النبی عمرده بر کره واجبدر کرخی دخی بویلجه دیمشدر زیرا امر
بالفعل تکراری مقتضی دکلدر وفی المحیط قال ابو الحسن الکرخی الصلوة علی النبی واجبة علی الانسان
فی العمر مرة ان شاء فعلها فی الصلوة او فی غیرها اما قال الطحاوی بل الصلوة علی النبی کلما سمع ذکر النبی
خارج الصلوة واجب کیفیت صلوة بودر اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابرهیم وعلی آل
ابرهیم وبارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابرهیم وعلی آل ابرهیم انك حمید مجید ابن عباس وابو هریره
بویلجه صلوة ایدرلردی لکن وارحم محمدا وآل محمد کما رحمت علی ابرهیم وعلی آل ابرهیم انك حمید مجید
لفظ شریفلرینی زیاده ایدرلردی ومحمد بن عبد الله ابن عمردن روایت ایلدی مصلی وارحم محمدا وآل محمد دیملک
انبیانك تقصیرینه نوع ایماء وارددر زیرا بر کمسنه دن ناملایم نسنه صدور ایتمیجه رحمته مستحق اولماز انبیادن
ناملایم نسنه صدور ایتدی دیمك جایز اولماز حالا که بز تعظیم وتوقیر انبیا ایله مأمورز بو اجلدن نبی ذکر اولنسه
رحمة الله علیه دینلمز لکن صلوات الله علیه دینلور شمس الائمة السرخسی مبسوطنده دیمشدر که وارحم محمدا
دیمك لا بأس در زیرا بونك ایچون اثر واردا اولمشدر اثره اتباعده عیب یوقدر ودخی بر کمسنه اللهك رحمتندن
مستغنی دکلدر وشیخ ابو الحسن دیرکه بو کلمه یی سویلمك لا بأس در وارحم محمدا قولی ارحم امة محمد دیمکدر بونك نظیری
بر شیخ فانی نك اوغلی جنایت ایلمکین اقامت حد مراد اولندقده خلق اول جرمك عفوین مراد ایلدکلرنده بونك
حالنه مرحمت ایلك دیمیوب بلکه بو شیخ فانی یه مرحمت ایلك دیو طلب عفو وخلاص ایلدکلری کبیدر چونکه بو مثالده
حقیقة طلب مرحمت مجرمه راجع اولدیسه وارحم محمدا ده دخی طلب مرحمت مجرم امته راجعدر ودعا بما شاء
مما یشبه الفاظ القرآن ودعا ایلیه مراد ایلدوکی شی ایله که اول شینك الفاظی قرآنه مشابه اوله اللهم اغفر لی ولوالدی مثللی
واغفر لابی مثللی شیخ جلیل ابی بکر محمد بن الفضل رحمه الله دن نقل اولندیکه هر دعا که قرآنده وارددر اکر مصلی
اول دعا ایله دعا ایدرسه صلوتی فاسد اولماز حتی اللهم اغفر لوالدی دیسه صلوتی فاسد اولماز زیرا قرآنده واردر
واللهم اغفر لابی دیسه بنه فاسد اولماز اما اللهم اغفر لاخی دیسه صلوتی فاسد اولور واللهم اغفر لزید ویا خود لعمرو دیسه
صلوتی فاسد اولور اللهم ارزقنی بقلها وقثائها وفومها وعدسها وبصلها دیسه صلوتی فاسد اولماز زیرا عینی
قرآنده واردر اما اللهم ارزقنی بقلا وعدسا وبصلا دیسه صلوتی فاسد اولور بو لفظك عینی قرآنده یوقدر
والادعیة المأثورة دخی ادعیه مأثوره الفاظنه مشابه دعا ایله دعا ایلیه زیرا نبی علیه الصلوة والسلام صلوتدن صکره
دعا ایلمکه اجابته اقربدر ادعیه یی نصب ایله الفاظه عطف ایلمك وجر ایله قرآنه عطف ایلمك جایزدر وجایزدرکه

مما یشبه قوله معطوف اوله اول وقت معنی ودعا بما شاء من الادعیة المأثورة دیمك اولور مأثوره مرویه
عن رسول الله معناسنه در مرویدر که حضرت ابو بکر یا رسول الله بزه بر دعا تعلیم ایله که صلوتده اوقیم دیدی
فقال علیه السلام قل اللهم انی ظلمت نفسی ظلما کثیرا وانه لا یغفر الذنوب الا انت فاغفر لی مغفرة من عندك
انك انت الغفور الرحیم ابن مسعود رضی الله عنه اللهم انی اسئلك من الخیر کله ما علمت منه وما لم اعلم
واعوذ بك من الشر کله ما علمت منه وما لم اعلم دعاسنی اوقوردی لا بما یشبه کلام الناس کلام ناسه مشابه
شی ایله دعا ایلمیه یعنی اللهم زوجنی وارزقنی فلانه مثللو دعا ایلمیه ثم یسلم عن یمینه مع الامام اندن صکره
صاغ جانبنه امام ایله سلام ویره نهایه ومبسوطده دینلمشدر که شول کمسنه که صلوة ایچون تحریمه ایدرکن اکر
اول کمسنه ناسدن غایب اولورنه اوناسه تکلم ایدرونه ناس اکا تکلم ایدر کانه تحلیلده رجوع ایدوب السلام
علیکم ورحمة الله دیو سلام ویرر ابو حنیفه قاتنده مع الامام سلام ویره امامین قاتنده بعده بو دخی ابو حنیفه دن روایتدر
وعن یساره کذلك صولنه دخی صاغنده اولان کبیدر تسلیمتین جمهور علما وکبار صحابه نك قول شریفیدر
ابن مسعوددن روایت اولندیکه ان النبی علیه السلام کان یسلم عن یمینه حتی یری بیاض خده الایمن وعن
یساره حتی یری بیاض خده الایسر مالك تلقاء وجهنه بر تسلیم ایدوب عایشه وسهل ابن الساعدیدن روایت ایلکه
رسول علیه السلام بویلجه اشلمشدر کبار صحابه حضرتی ایکی طرفه سلام ویردوکنی کورمشلردر دیرلر عایشه رضی الله عنها
صنف نساده سهل ایسه صبیاندن اولمغله بو کلام آنلرك ایشتمدوکنه حمل اولنور روایت اولنان بودرکه حضرت علیه السلام
سلام ثانیه یی اولیدن زیاده میللو ایدردی وینوی الامام بر عن یمینه ویساره من الحفظة والناس الذین معه
فی الصلوة امام سلام ایله نیت ایدر صاغنده وصولنده اولان حفظه وناسدن شول کمسنه یه که اول کمسنه
کندو ایله صلوتده در حفظه تقدیم اولنمقده افضلیتنه دلالت ایدر بو شیئه یوقدر وار ایسه مطلق جمع ایچوندر
والمقتدی کذلك مقتدی دخی سلام ایله امام کبی صاغ وصولده حفظه وناسدن شول کمسنه لره که کندو ایله
صلوتده بیله در نیت ایدر وینوی امامه فی الجانب الذی هو فیه وفیهما ان حاذاه مقتدی صاغ وصولده
حفظه وناسدن اولانلره سلام ایله نیت اتدوکندن غیری امامه دخی نیت ایلیه که امام سلام ویردوکی جانبده اوله
ایکی دفعه ده دخی سلام ایله امامه نیت ایلیه اکر امامك آردنده برابرنده ایسه زیرا آردنده برابرنده اولورسه
ایکی دفعه ده دخی سلامده نیت لازمه اولور بو امام محمد قاتنده در وابو حنیفه دن روایتدر وعند ابی یوسف
اولکی یه نیت ایله جانبینه تعارض ایلدی یمین طرفی مترجح اولور والمنفرد الحفظة فقط منفرد اولان مصلی انجق
حفظه یه نیت ایدر ابن ملك دیرکه تحقیقا سلامده ملائکه یه نیت شریعت منسوخه کبی اولمشدر انجق فقهاء ایدر
آنلره دخی نظر واردر دینلدی حفظه دن مراد انجق کرام الکاتبین دکلدر بعضی زعم ایلدیلر که بریسی صاغنده
حسنات ویری صولده سیئات یازه مراد کندو ایله اولان ملائکه در ملائکه نك عددنده اختلاف اولنمشدر
ابن عباسدن رضی الله عنهما روایت اولندیکه هر مؤمنده بش ملك واردر بری صاغنده حسنات ویری صولنده سیئات یازر

وبري اوكنده خيرانده القا ايدر وبري آردنده كندوسندن مكارهِ وبليّاتي دفع ايدر وبريسي آلتنده دورر
نبي عليه السلام اوزرينه ايلدوكي صلوات شريفه‌يي يازوب رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمه تبليغ ايدر
بعضسي ديمشدركه هر مؤمنده آلتمش وبعض اخبارده يوز آلتمش ملك واردر چونكه عددنده اختلاف واردر
برايكي يه حصر ايلميوب جمله ملائكه‌يه نيت لازمدر بو مثال انبيا عليهم السلامك جمله‌سنه ايمان كبيدر عددي
حصر اولنسه ايچنده اولان خارج قالمق لازم كلور ملكين كاتبين ده اختلاف ايلمشلردر كيجه ده وكوندزده
تبديل اولورلرمي حديث صحيح ده مسطوردر كه تبديل اولورلر وقرطبي شرح مسلمده اظهر اولان بودر كيجه ملكي
كوندز ملكندن غيري اوله وديلمشدر كه تبديل اولماز مادامكه اول آدم حي اوله ومحل جلوسلرنده دخي اختلاف اولنمشدر
ديلديكه محل جلوسلري آغزدر زيرا لسان آنلرك قلمي در وريق معادلريدر حديث شريفده وارد اولمشدركه
نقوا افواهكم بالخلال فانها مجلس الملكين الحافظين وديلمشدركه چنك اوزرنده اولان شعرك آلتنده در
يمين ويسارده در آنلردن صكره ديديلركه كاتب سيئات غايط وجماع زماننده غايب اولور قرطبي صلوتي دخي زيادة
زيرا صلوتده سيئه اشلنمز يجهر الامام بالقراءة في الجمعة والعيدين والفجر واوليي العشائين اداء وقضاء
امام قراءتي جهر ايدر صلوة جمعه ده ودخي عيدين ده ودخي فجرده وعشائينك ايكي اولكلرنده اداء وقضاء عشائين
مغرب وعشادر تغليب جهتيله نبي عليه السلام وصحابه وتابعين دن منقولدر يعني متواتردر قضا جهر اولنديغي
زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ليلة تعريسده فجري قضا ايلدي جماعتا جهر ايله وخير المنفرد
في نفل الليل وفي الفرض الجهري ان كان في وقته منفرد مخيردر كيجه‌نك نفلنده دخي جهر اولان فرضده
اكر وقتنده اولورسه نفل ليلدن مراد تراويح ووتردر ديلرسه جهر ايدر ديلرسه اخفا ايدر والافضل الجهر
افضل اولان جهردر جماعت هيئتي اوزره اولمق ايچون روايت اولنمشدر ان من صلى على تلك الهيئة صلت
بصلوته صفوف من الملائكة ويخفيان حتما امام ومنفرد اخفا ايدرلر وجوبا فيما سوى ذلك الذكر غيرنده
يعني تراويح ووتردن وفرض جهريدن غيرنده وادنى الجهر اسماع غيره وادنى المخافتة اسماع نفسه في الصحيح
قول صحيحده جهرك ادناسي غيري يه ايشتدرمكدر واخفانك ادناسي كندو نفسنه ايشتدرمكدر بو هندواني
اختيار ايلديكيدر اما كرخي دخي جهر كندو نفسنه ايشتدرمكدر مخافت ايسه تصحيح حروفدر ديمشدر وكذا في كل ما يتعلق
بالنطق كالطلاق والعتاق والاستثناء وغيرها اينه حكم جهر ومخافت كبيدر نطقه متعلق اولان شيلر كلسنده
طلاق وعتاق وان شاء الله كبي وبونلردن غيريلرده ذبيحه ده تسميه كبي ايلا وبيع كبي بركمسنه انت طالق ومعتق
نفسي ايشتمسه طلاق وعتاق واقع اولور كرخي قاتنده اما هندواني قاتنده واقع اولماز بركمسنه طلاق
وعتاق ايله جهر ايلسه ان شاء الله لفظني اخفا ايلسه كرخي قاتنده واقع اولور هندواني قاتنده واقع اولماز
ولو ترك سورة اوليي العشاء قضاها في الاخيرين مع الفاتحة اكر مصلي عشانك ايكي اولكي ركعتلرينك سوره‌سني
ترك ايلسه اخيرينده فاتحه ايله سوره‌لري قضا ايدر مصنفك اوليي العشاء قولي قيد اتفاقي در زيرا امر فرض غيرنك

ايكي اولكي ركعتلرنده سوره ترك اولنسه ايكي آخركي ركعتلرده قضاسي لازم اولور وجهر بهما فاتحه‌يي
سوره ايله جهر ايدر ركعت واحده ده جهر ومخافت جمع اولمق شنيع اولدوغيچون خانيه ده مذكوردركه
بركمسنه جهري صلوته شروع ايلدي كوردي كه كمسنه كندويه اقتدا ايلمدي مخافت اختيار ايدوب فاتحه‌يي
اخفا ايله اوقودي بعده جماعت كلوب كندويه اقتدا ايلدي امامت قصد ايدوب سوره‌يي جهر ايدر
بو محلده ايكي وظيفه ركعة واحده ده جمع اولمش اولور ولو ترك فاتحتهما لا يقضيها اكر مصلي اولكي ايكي ركعتك
فاتحه‌لريني ترك ايلسه ركعتين اخيرينده قضا ايلمز اكر قضا ايلسه بر ركعتده ايكي كره فاتحه قراءتي لازم كلور
وفرض القراءة آية قراءتك فرضي بر آيتدر كرك قصيره وكرك طويله اولسون اول آيت دخي كرك فاتحه‌دن
كرك غيريدن ابو حنيفه قاتنده قوله تعالى فاقرؤا ما تيسر من القران نص شريفنده آيتك ما فوقي فصل
زيرا آية واحده حقيقة وحكما قراءة در حقيقة قرآن اولمسي ظاهردر حكما قرآن اولمسي حايض وجنب بر آيت
قراءت ايلمسي حرامدر من القرآن قول شريفي كرچه مطلقدر اما بو محلده مطلق كماله منصرف اولور قرآندن
كامل اولان ايسه قرآندر حقيقة وحكما وبر آيتك ما دونی اكر قرآن ايسه ده حقيقة لكن حكما قرآن دكلدر زيرا جنب
قراءتي جايزدر فقط آية قصيره اوقسه كه اول آيتده ايكي كلمه وياخود بر قاچ كلمات اولسه قوله تعالى فقتل كيف قدر
ثم نظر مثللو ايله جايزدر بلا خلاف اما فقط آية صغيره كه كلمه ده واحد اوله مدهامتان وآية قصيره كه
حرف واحد اوله ص ون وق كرچه بونلر بعض قراقاتنده آيتلردر بونده مشايخ اختلاف ايلمشلردر واصح
جايز اولميه اما بركمسنه آية الكرسينك نصفني بر ركعتده ونصفني بر ركعتده قراءت ايلسه بعضلر ديديلركه
جايز دكلدر زيرا هر ركعتده آية تامه قراءت ايلمدي اما عامه علما جايز كورمشلردر زيرا بو مثللو آيتك نصفي
اوچ قصار آيتدن چوقدر وياخود اكا معادل اولور امدي بو نصفك قراءتي اوچ آية قصاردن دخي اولاجق
وقالا ثلث آيات قصار او آية طويلة امامين ديديكه فرض قراءت اوچ آية قصاردر وياخود بر آية طويله‌در ابو حنيفه‌دن
روايتدركه مصلي قراءت ايله مأموردر وبو مقداردن اشغ وياخود بر آيتدن اشغ قراءت ايدنه عرفا قاري ديلمز
بو اختلاف شول مختلف فيه اولان اصله راجعدركه اول مختلف فيه اولان اصل بودركه حقيقة مستعمله مجاز
متعارفدن اولى در ابو حنيفه قاتنده اما امامين قاتنده مجاز متعارف اولى در زيرا امامين ديديلركه آيت قصيره
قرآن اولدوغي متعارف دكلدر بركمسنه لم يلد وثم نظر قراءت ايلسه اكا قاري قرآن تسميه اولنماز عرفا زيرا قرآن معجزدر
بو ايسه معجز دكلدر لان ادنى ما يقع الاعجاز به سورة او آية تعادلها ايدوكي بيّن در ابو حنيفه ديركه مقدار آيت
قرآندر حقيقة واسم القرآن ينطلق على آية وان قصرت ايدوكي بياندن مستغنيدر زيرا قرآن منزل منظوم
خاصك اسميدر پس امدي بو اجلدن حقنده وجوب تعظيم وجاحدنك كفري ثابت اولور لا بقدر بر آيتدن
قليل ايله صلوة جايز اوله لكن اجماع ايله عدم جوازي ثابت اولدي زيرا آيتده قليل اولان كندو معناسنده اولمق
ممكن اولمدي پس بو اجلدن جنب وحايض اوزرينه قراءتي حرام اولمدي اما آيت بونك خلافنجه در وسنتها في السفر عجلة

سفرده عجله ایدیجی اولدوغی حالده قرائتك صلوة سفرده سنتی الفاتحة وای سورة شاء فاتحه دردیلدوکی
قنقی سوره اولورسه ان النبی علیه السلام قرأ فی صلوة السفر بالمعوذتین زیرا سفر شطر صلوتك اسقاطنده
مؤثر اولدی تخفیف قرائتده خود اثری بطریق الاولی وامنة دخی امین اولدوغی حالده نحو البروج وانشقت
فی الفجر صلوة فجرده سورة بروج وانشقت مثللو اوقومق سنتدر زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
سفرده امین اولدقلری حالده صلوة فجری سورة تکویر وانفطار ایله قلمشلردر وعصر وعشاده بونلردن
ومغربده اقصر سوره قرائت ایلمشلردر وفی الحضر اربعون آیة او خمسون قرائتك حضرده سنتی قرق یاخود
اللی آیتدر یعنی صلوة فجرده مصلی قرق ویاخود اللی آیت اوقیه فاتحه دن غیری بعضلر قاتنده فاتحه ایله بیلجه
ایکی رکعتده اولاکه هر برنده یکرمی آیت اوله نهایه وعنایه وکافیده بویلجه مسطوردر واستحسنوا طوال المفصل
وفی الظهر مستحسن کوردیلر طوال مفصلی صلاة فجرده وصلوة ظهرده بو ایکی وقتده انسان اولدوغیچون
واوساطه فی العصر والعشاء وقصاره فی المغرب اوساطنی مستحسن کوردیلر صلوة عصرده وعشاده
قصارنی مستحسن کوردیلر صلوة مغربده حضرت عمر رضی الله تعالی عنه ابو موسی اشعری یه اقرأ فی الفجر
والظهر بطوال المفصل وفی العصر والعشاء باوساط المفصل وفی المغرب بقصار المفصل بو منوال اوزره
یازوب کوندرمشلردر مقادیر بلنمز الا سماع ایله بلنور حضرت عمردن منقول نبی علیه السلامدن مرویدر
ومن الحجرات الی البروج طوال ومنها الی لم یکن اوساط ومنها الی الآخر قصار سورة حجراتدن سورة بروجه
وسورة بروجدن سورة لم یکنه دکین اوساط وسورة لم یکندن آخر مصحفه دکین قصاردر وفی الضرورة
بقدر الحال ضرورتده حال اقتضا ایلدوکی مقدار اوقیه حالت ضرورت وقت فوت اولمق ویاخود عدو خوفی
اولمق زمان بقدر ما اقتضاه الحال نه ایسه اول مقدار اوقیه معلوم اولاکه امامه لایق اولان بودرکه جماعتی تطویل ایلیه
ایچلرنده مریض وضعفا وقوجه جقلر وار ایسه طاقتلری مقداری اوقیه زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
معاذدن عشاده تطویل قرائة ایلدوکی ایچون شکایت ایلدیلر قال النبی علیه السلام افتان انت یا معاذ
این انت من سبح اسم ربك الاعلی والشمس وضحیها اما اکر ضعیفلر وقوجه لر یوغ ایسه دیلدوکی مقدار اوقیه
روایت اولنمشدر حضرت ابو بکر رضی الله تعالی عنه فجرده سورة بقره قرائة ایلدی صلوتدن فارغ اولدقده
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه یا خلیفة رسول الله قریب اولدیکه شمس طلوع ایلیه دیدی حضرت ابو بکر اکر شمس
طلوع ایلسه بزی غافل بولماز دیکوز دیو بیوردیلر وتطال الاولی علی الثانیة فی الفجر فقط رکعت اولینك
رکعت ثانیه اوزرینه زیاده قلنور انجق صلوة فجرده بو اطاله ناسك جماعته یتشمسنه اعانتدر وعند محمد فی الکل
امام محمد قاتنده کلی صلوتده اطاله اولنور اما رکعت ثانیه یی رکعت اولی اوزرینه زیاده تطویل ایلمك مکروه در
بالاجماع قصار وطوالده بر ایکی آیت اولورسه مکروه دکلدر زیرا حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم صلوة مغربده
معوذتین اوقومشلردر اولکیدن ایکنجیسی بر آیت زیاده اولور ولا یتعین شیء من القرآن لصلوة بحیث لا یجوز غیره

برشی تعیین اولنماز قرآندن صلوة ایچون بر حیثیت ایله که آندن غیریسی اول صلوتده جایز اولمیه فاقرؤوا
ما تیسر من القرآن نص شریفنك اطلاقی ایچون وکره التعیین صلوة ایچون تعیین سوره مکروه اولدی
مثلا سورة سجده یوم جمعه نك فجری ایچون سورة جمعه یی صلوة یوم جمعه ایچون تعیین ایدوب وبونلردن غیری
جایز دکلدر دیو اعتقاد ایله قرائت مکروه در ولا تقرأ المؤتم بل یستمع وینصت امامه اقتدا ایدن قرائت ایلمز
بلکه سکوت ایدوب استماع ایدر اهل کوفه صلوتده برشی اوقومزلر مذهبلری بودر اهل مدینه که مالك دخی انلردندر
صلوة ظهرده وعصرده اوقورلر صلوة جهریه ده اوقومزلر شافعی هر صلوتده فاتحه اوقور الا صلوة جهریه ده
لا صلوة الا بقراءة حدیث شریفی ایله استدلال ایدوب قرائت ارکان صلوتدندر امامه اقتدا ایله ساقط اولماز
بزم ایچون دلیل واذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا نص شریفیدر واکثر اهل تفسیر بو خطاب مقتدیلر ایچوندر
ذاهب اولمشلردر وقال النبی علیه السلام من کان له امام فقراءة الامام له قراءة شافعینك دلیلی اولان لا صلوة
الا بقراءة حدیث شریفنی بز دخی تسلیم ایدرز لفظ حدیثده کلام یوقدر کلام امامك قرائتی مقتدی قرائتی اولمسنده در
بونده ایسه امامك قرائتنه نفی واثبات ایدن برشی یوقدر بزم دلیلمزده ثبوتنه دلالت واردر ومقتدینك خلف
امامده قرائتدن منعی ایچون کبار صحابه دن سکسان نفر کمسنه دن روایت اولنمشدر وقال سعد بن ابی وقاص من قرأ
خلف الامام فسدت صلوته قال النبی علیه السلام من قرأ خلف الامام فقد اخطأ الفطرة ای السنة وان قرأ
امامه آیة الترغیب او الترهیب او خطب او صلی علی النبی علیه السلام اکر امام آیت ترغیب وآیت ترهیب اوقورسه
ویا خطبه ویاخود نبی علیه السلام اوزرینه صلوة شریفه دخی ایدرسه ینه مقتدی استماع ایدوب سکوت ایلیه
والنائی والدانی سواء بعید وقریب افتراض انصاتده برابردر یعنی سکوت ایدوب مستمع اولمقده برابردر
معلوم اولاکه آیة ترغیب وترهیبده اوچ مسئله واردر یعنی آیة ترغیبده طلب رحمت وآیت ترهیبده عذابدن
اوچ مسئله واردر بری منفرد حقنده در بو مسئله ده جواب اکر منفرد تطوعده اولورسه آیة ترغیب وترهیب اوقودقده
طلب رحمت واستعاذه عن العذاب ایتمك حسندر حدیث حذیفه استدلال ایله قال صلیت مع رسول الله صلی
صلوة اللیل فما مر بآیة فیها ذکر الجنة الا وقف وسأل الله تعالی الجنة وما مر بآیة فیها ذکر النار الا وقف
وتعوذ بالله من النار صلوة لیلدن مراد نافله در فرض مراد اولنور ایسه استدلال صحیح اولماز اما فرضده
زیرا فرضده حضرت علیه السلامدن بو مقوله برشی اشیدلمشدر وائمه دن دخی روایت اولنمامشدر ومسئله نك
امام حقنده در بو امام حقنده اولان مسئله دن جواب امام اولان کمسنه آیة ترغیب وترهیبده سؤال رحمت واستعاذه
عن العذاب ایلمیه زیرا حضرتدن امامتی حالنده بو مقوله فعل نقل اولنمامشدر وجماعت ایچون تطویل صلوة
مؤدی اولور وبر مسئله دخی مقتدی حقنده در زیرا مقتدی سکوت واستماع ایله مأموردر دعایه اشتغال ایله
مأمور دکلدر قال الله تعالی واذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا سکوت واستماعه امر در امر ایسه وجوب ایچوندر
دعا ایسه انصاتی مخلدر جایز دکلدر اما خطیب خطبه اوقورکن وحبیب اکرم صلی الله علیه وسلمه صلوة ایدرکن

جماعت استماع وانصات ایلدیکی نبی علیه السلام اوزرینه صلوة فرض اولمیوب استماع خطبه فرض اولدوغیچون
فرض اولمیان شیء ایچون فرض ترک ایلمک لایسه جایز دکلدر اما صاحب الهدایه دیرکه اگر خطیب یا ایها الذین آمنوا
صلوا علیه دیدکده سامع کندو نفسندن صلوة ایلسون زیرا خطیب ان الله وملائکته یصلون علی النبی دیدکده
الله تعالی وملائکه نبی علیه السلام صلوة اتدوکنی حکایه ایتمش اولدی بعده یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه دیمکله
اللهک امری بویلهدر دیدکده ناس صلوة شریفه یه اشتغال ایلملری لازمدر دیو تصریح ایلمشدر عنایه ده
بویلهدر ومنبردن بعید اولان ایچون اختلاف ایلمشلردر احوط اولان انصاتدر فضیلتی اقامت ایچون
واختلاف اولنمشدر که بعید اولان قرآنی اوقوسون یوقسه سکوتمی ایلسون انصات اولیدر دیمشلر کرخی
بو قولی اختیار ایلمشلردر وبعضلر دیدیلرکه قرآة قرآن اولیدر بو اختیار فضلیدر مضمراتده بعضلر دیدیلرکه
مادامکه خطیب حمد وثنا وموعظه ده در سکوت ایلسون مدح ظلمه یه باشلدقده کلام لابأسدر قاضیخانده
امام حلوانیدن نقل ایدوب صحیح اولان بودرکه استماع ایلسون وسکوت ایلسون اولندن آخرینه دکین خلاصه ده
حرمت کلام خطیبه قریب ایچوندر بعید اولوب خطبه یی استماع ایلمین ایچون اختلاف واردر ابو یوسفدن
روایت اختیار سکوتدر ومشایخدن بعضسی قرآة قرآنی اختیار ایلمشلردر اما فقه تعلیم ایلمک وکتب فقهه نظر
حال خطبه ده بونی دخی بعضلر کریه کورمشلر وبعضلر لابأسدر دیمشلر اما ابو یوسف حضرتلری فقه کتابنه
نظر ایدردی وقلم ایله تصحیح کتاب ایدردی عبارت مصنفده قرآئة متعلق تفصیل اولمدوغندن زلة القاری
اسمی ایله مسمی فصل ایراد اولندیکه صلوتده قرائتک صحت وفسادنی بیان ایدر شیخ الاسلام الاجل الزاهد
نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد بن نسفی حضرتلرینک مذهبی اوزره معلوم اولاکه قرآتده خطا التی نوع اوزره در
بری آیتده وبری کلمه ده وبری حرفده وبری اعرابده بری قطع کلمه ده وبری وقفده وابتداده در آیتده اولان
خطادخی التی وجه اوزره در بری زیاده وبری نقصان بری تقدیم بری تأخیر بری ابدال بری تکراردر اولکی خطا
وزیاده شولشیء درکه سوره دن اولمیان بر آیتی ایکی آیت بیننه ادخال ایلمکدر مثالی مالک یوم الدین ان الله
هو الرزاق ذو القوة المتین ایاک نعبد وایاک نستعین در ایکنجیسی نقصاندر نقصان ایکی آیت بیننده بر آیتی ترک ایلمکدر
الحمد لله رب العالمین مالک یوم الدین اوچنجیسی ودردنجیسی تقدیم وتأخیردر مثالی الحمد لله رب العالمین
مالک یوم الدین الرحمن الرحیم بشنجیسی ابدالدر ابدال بر آخر سوره دن بر آیتی بر سوره نک آیتی یرینه اقامت ایلمکدر
الحمد لله رب العالمین ان الله هو الرزاق ذو القوة المتین مالک یوم الدین التنجیسی تکراردر مثالی مالک یوم الدین
مالک یوم الدین کبی بو ذکر اولنانک کلیسنه جواب بودرکه اگر آیتده مصلی وقف ایدرسه صلوتی جمیع حالده
فاسد اولماز واگر وصل ایدرسه ایکی معنی بیننده مخالفت یوغیسه فاسد ایلمز اگر معناده اختلاف اولورسه وقف
اقسامنده ذکر اولنسه گرکدر باذن الله تعالی اما خطا کلمه ده اولورسه شوندن خالی دکلدرکه اول کلمه ده یا
زیاده ایلیه سن اول زیاده ایله ووکک دخی یا قرآندن اوله ویاخود قرآندن غیری اوله یا اول زیاده ایله معنی متغیر اوله

ویاخود اولمیه اگر قرآندن اولوب معنی متغیر اولمازایسه صلوة فاسد اولماز مثالی الحمد لله رب العالمین اجمعین
الرحمن الرحیم الکریم اگر معنی متغیر اولورسه صلوة فاسد اولور بالاتفاق مثالی ان الذین آمنوا وکفروا وعملوا
الصالحات اولئک هم خیر البریة اگر قرآندن اولمیوب انکله معنی متغیر اولمازایسه فیها فاکهة ونخل وتفاح ورمان
ابو حنیفه ومحمد قولنده قیاس ایله صلوة فاسد اولماز تفاح ورمان فاکهه دندر ابو یوسف قولنده قیاس ایله
صلوة فاسد اولور زیرا بو لفظ قرآنده یوقدر الله اکبر مکاننه الله اجل دینلدکده ابو یوسف لفظک مراعاتنی
شرط ایدر امام ابو حنیفه وامام محمد لفظلرینی شرط ایلمیوب معنالرینه اعتبار ایدرلر اما قرآنده اولمیوب معنی
متغیر اولورسه بالاجماع صلاة فاسد اولور مثالی فلعنة الله علی الکافرین والموحدین کبی ایکنجی خطا آیتدن بر کلمه
ناقص ایده سن انک نقصانی ایله معنایه خلل کلمیه صلوة فاسد اولماز بالاتفاق مثالی فاتحه دن الرحمن الرحیم
لفظلرینی ترک ایلمک کبی اما ترک اولنان کلمه ایله معنی متغیر اولورسه فما لهم لا یؤمنون آیتنده کلمة لانی ترک اولنمق کبی
بعضلر قاتنده صلوة فاسد اولماز نوع ضرورة ایچون زیرا کلمه لا احیانا کلامده کتوریلور وکاه اسقاط اولنور
معنی متغیر اولماز شویلکیم انا افعل کذا دینلور معنی استفهام ایله حقیقتده خود معنی کلام منفیدر لا افعل کذا
اما صحیح اولان بودرکه صلوة فاسد اولور معنی متغیر اولدوغیچون اوچنجی ودردنجیسی کلمه یی تقدیم وتأخیر ایلمکدر
الرحیم الرحمن یاخود لهم فیها زفیر وشهیق صلوة فاسد اولماز زیرا معنی متغیر اولمدی اما معنی متغیر اولانک
ان الابرار لفی جحیم وان الفجار لفی نعیم بو مسئله ده اختلاف اولندی امام قاضی یلعی ابو الحسن الرستغفنیدن
اولدخی محمد بن مقاتل الرازیدن اولدخی امام محمددن رحمهم الله تعالی روایت ایلدیکه صلوة فاسد اولور وبو
اوج عزیز دخی امام محمده اعتماد ایلمشلردر بشنجیسی بر کلمه یی بر کلمه مقامنده اقامت ایلمکدر قرآندن اوله
ویاخود اولمیه معنایی تغییر ایلیه ویاخود ایلمیه قرآندن اولوب معنایی متغیر ایلمینه مثالی الرحمن الکریم
صلوة فاسد اولماز بالاتفاق اگر قرآندن اولوب معنی فاسد اولورسه مثالی انا کنا غافلین دیه سن فاعلین
دیه جک یرده بعضلر نوع ضرورة اولمغله صلوة فاسد اولماز دیدیلر صحیح اولان بودرکه فاسد اوله زیرا
معنی متغیر اولدی اما قرآندن اولمیوب معنی متغیر اولورسه مثالی فلعنة الله علی الموحدین بالاتفاق صلوة
فاسد اولور زیرا معنی متغیر اولدی اما معنی متغیر اولمازایسه مثالی ان المتقین فی بساتین کبی ابو یوسف
فاسد اولور امامین قاتنده فاسد اولماز اگر لتتخذن علیهم مرکبا مکان مسجدا یاخود سزاء بما کانوا یعملون
مکان جزاء فاسد اولماز ابو حنیفه قاتنده زیرا بو مسئله فارسی ایله قرآت قرآن کبیدر اما امامین قاتنده فاسد
اگر عربیه یی تکلمه قادر اولورسه بر کمسنه یا عیسی بن عمران یاخود یا موسی بن مریم یاخود مریم بنت لقمان
ابو یوسفدن ایکی روایت واردر بر روایتده فاسد اولور بر روایتده اولماز وابو حنیفه ومحمددن اولاندر
فاسد اولور صحیح اولان دخی بودر التنجیسی تکراردر اگر معنی متغیر اولمازایسه الحمد لله الحمد لله رب العالمین
بالاتفاق صلوة فاسد اولماز اگر معنی متغیر اولورسه رب رب العالمین یاخود مالک مالک یوم الدین کبی

صلوة فاسد اولور اما حروفده خطا اولدیغی التی وجه اوزره در اولکیسی بر حرف زیاده اولمقدر اولدیغی ایکی
اول زیاده ایله معنی متغیر اولمیه مثالی واولئك اوفاولئك اوقیا ولئك مكاننه یاخود ان الذین امنوا او
فان الذین آمنوا اوقیا ان الذین مكاننه یاخود والتائبون والعابدون ویاخود والرحمن الرحیم یاخود
اهدنا الصراط المستقیم اصلوة فاسد اولماز ایکی وجهك بری دخی معنی متغیر اولاندر وزرابیب مبثوثه بو
فاسد ایدر بعضلود یمشلردر که برکسنه وما خلق الذکر والانثی وان سعیکم لشتی واولك زیاده سی ایله اوقسه
صلوتی فاسد اولور زیرا قسم انك اوزرینه واقع اولوب کنز ومعناسی زایل اولور وکذلك یس والقرآن الحکیم
وانك لمن المرسلین واو زیاده سیله معناسی زایل اولوب صلوة فاسد اولور ایکنجیسی کلمه ده بر حرف نقصان اولو
اولدیغی ایکیدن خالی دکلدر یا معناسی تغیر ایلیه یاخود ایلمیه معناسی تغیر ایلمیه مثال الذین امنوا برینه
آمنوا اوقیه یاخود ان الله اوقیه فان الله مكاننه یاخود کان الله غفورا رحیما اوقیه وکان الله مكاننه
وما ادریك ماهی اوقیه وما ادریك ماهیه مكاننه یاخود ماجاءهم البینة اوقیه تا انك حذفی ایله صلوة فاسد
زیرا بو حروف زوایدك ترکی ایله معنی متغیر اولمدی اکر محذوف اولان حروف اصلیه ایسه ده فجان ندا اولسه
ترخیم جایز اولمغله فاسد اولماز اما وما خلق الذکر والانثی واولك حذفی ایله اوقسه عامه مشایخ قاتنده فاسد
معنی متغیر اولدوغیچون اکر خلوقده ما اولان خا ویاخود قاف حذف اولنسه ما خلق مكاننه لق ویاخود خق فاسد
زیرا لغو اولور اوچنجی و دردنجی بر حرفی حرف آخردن تقدیم وتأخیر ایلمك کبی کعفص ماکول اوقیه کعصف ماکول
ویاخود فرت من قوسرة اوقیه من قسوره مكاننه ابو یوسفدن روایت اولندی فاسد اولور اولده امام محمدن
روایتدر فاسد اولور اما معنی متغیر اولمسه مثلا فاذا بقر البصر اوقسه برق مكاننه ویاخود فانفرجت مكاننه فانبجرت
بو قریب المعنی در صلوة فاسد اولماز معنی اعتبار ایدن کسنلر قاتنده بشنجیسی بر حرفی بر حرف مكاننه اقامت ایلمکدر
اولدیغی شوندن خالی دکلدر که بینهماده قرب مخرج اوله ویاخود اولمیه ویا انکله معنی متغیر اوله ویاخود اولمیه
خالی دکلدر که یا قرآنده بولنه یاخود بولنمیه اما قرب مخرج اولوب معناسی تغیر ایلمیه صلوتی افساد ایلمز مثلا
السراط والزراط اوقسه الصراط مكاننه ویاخود مزبطر اوقسه مصیطر مكاننه ویاخود بصطة اوقسه بسطة
اما معنی تغیر ایلسه مثالی الصیف اوقسه السیف مكاننه والنسر اوقسه والنصر مكاننه محمد بن سلمه دیرکه عموم
بلوی ایچون فاسد اولماز وابو مطیع وبر جماعت دیرلرکه فاسد اولور برکسنه اباب وقسه اواب مكاننه محمد دیرکه
بو مسئله بزه واقع اولدی ابو یوسفدن سؤال ایلدم فاسد اولور دیدی صکره کسائی یه سؤال ایلدم فاسد اولماز
زیرا ایکیسی دخی لغتدر دیدی اول الجلدن بندخی عدم فساده ذاهب اولدم دیدی اما حرف آخر مقامنه اقامت اولنان
حرف بیننده بعد مخرج اولسه ومعنی دخی متغیر اولسه مثلا فسحقا لاصحاب الشعیر اوقمق کبی سعیر مكاننه ابو مطیع
فسادینه ذاهب اولمشدر اما معنی متغیر اولمازسه صلوة دخی فاسد اولماز انا انطیناك الکوثر کبی اعطینا برینه
ولاتنهر کبی ولاتنهر محلنه اما ابو یوسف قیاسی اوزره فاسد اولور زیرا بو کلمه لر قرآنده یوقدر اما عظیم مكاننه

علیم

علیم ویاخود حکیم محلنه حلیم قرائت اولنسه بالاتفاق فاسد ایلمز زیرا قرآنده موجوددر التنجیسی تکراردر
اکر تکرار تضعیفی اظهار ایچون اولورسه ومن یرتدد منکم عن دینه قیمتا وقوموق کبی یاخود تبت یدی ابی لهب
عنه ماله اوقومق کبی صلوتی فاسد اولماز زیرا اصلی اولدر اما زیاده ال الحمد لله کبی اولسه یعنی ال الحمد لله اوقسه
صلوتی فاسد اولور زیرا زیاده لغو اولور اما اعرابده خطا اولدیغی التی وجه اوزره در بری تشدید وتخفیف
بری مد وقصر بری همز ولین بری اظهار وادغام بری تسکین وتحریك بری تبدیل الحرکة بالحرکه در جمله سندن
بعضلر قاتنده فاسد اولماز نوع ضرورت ایچون مخففی مشدد ومشددی مخفف وممدودی قصر وقصری ممدود
ولینی همز یعنی مهموز وادغامی اظهار واظهاری ادغام وساکنی متحرك ومتحرکی ساکن وحرکه یی حرکه یه ابدال ایله
صلوة فاسد اولماز ظاهر نظم باقی اولوب عموم بلوی ایچون محمد بن مقاتل الرازیدن روایت اولندیکه برکسنه
یدع الیتیم ذالك سکونی ایله اوقسه صلوتی فاسد اولماز جواب صحیح بودر که اکر معناسی تغییر ایدرسه فاسد اولور
تغییر ایلمزسه فاسد اولماز ودیمشلردر که فضللنا علیهم الغمام ترك تشدید ایله ویاخود لما جاموسی مدینی وجا
فاسد اولور زیرا جاموس حیوان معلومدر وجامع مجامعتدندر ودینلمشدر که فاسد ایلمز زیرا مجامعت اجتماع عندر که
تعاون ایچون جمع اولمق اوله اکر معنی تغییر اولمازایسه ضرر ایلمز قتلوا تقتیلا برکسنه ایاك نعبد یا انك تشدیدی
ترك ایله دیدیلرکه تخفیف ایله ایا شمسدن اولورکه ضوء شمسك نعبد دیمش اولور صلاة فاسد اولور اما بدل الحرکه
معنی متغیر اولمازایسه فاسد اولماز برکسنه لا ترفعوا اصواتکم کسرتا ایله ولقد اریناه آیاتنا تانك نصبی ایله
وقتل داود جالوت بنصب الدال ورفع التاء اوقسه ویاخود وعصی ادم ربه نصب میم ورفع با ایله ویاخود
واذ ابتلی ابرهیم ربه رفع میم نصب با ایله اوقسه صلوتی فاسد اولماز ابتلا بونده سؤال معناسنه در برکسنه
کسر ذال ایله منذرین یی فتحله اوقسه ویاخود فتح ذال ایله منذرین یی کسر ایله قرائت ایلسه فاسد اولور زیرا
المنذرین بکسر الذال رسللردر والمنذرین بالفتح کفاردر معنی متغیر اولور ودینلدیکه فاسد ایلمز زیرا رسل
فتح ایله موصوف اولور زیرا کفار رسلی قتل ایله قورقودرلر بو ایله اولیجق کفار اول فعلك فاعلی اولور لو برینه
بونك کبیدر یعنی فاسد اولمدوغی کبی قوله تعالی فانظروا کیف کان عاقبة المنذرین ذالك کسری ایله فاسد اولماز
زیرا هر قوم ایچون عاقبت واردر یا حسنه یاخود سیئه اوله اما الله تعالی نك قول شریفی بری من المشرکین ورسوله
کسر لام ایله فاسد اولور زیرا معنی متغیر در وبعضلر دیمشلردر که وحق رسوله دیو قسم قلنورسه فاسد اولماز
اکر الباری المصور واوك فتحی ایله قرائت اولنورسه فاسد اولور فؤادی دیدیلرکه واو مفتوحه قرائت اولنسه دینلدیکه
فاسد اولور وفاسد اولماز دخی دینلمشدر بونك ایچون معنی غامض واردر اما قطع کلمه ده خطا دینلدیکه
فاسد ایلمز کیف ما کان ضرورت ایچون وبو دخی التی وجه اوزرینه در اولکیسی الحمد لله دن الفظنی قطعدر
فاسد اولماز دیدیلر زیرا الف ولام اسم معرفه ده فعل ده قد منزله سنده در بس امدی کلمه اولور لغو اولماز ایکنجیسی
اسم وفعل اوله وآخرنه متصل اوله کتابتده قطع اولنسه اهدنا دیه جك محلده اهد دیسه انعمت دیه جك یرده انعم

اوچنجیسی لفظ جمع اولوب واحد اوزرینه وقف ایلیسه العالمین مکاننه العالمی دیسه یاخود الذین مکاننه
الذی اوقسه دردنجیسی اسم واحد اوله بعض کلمه سنك اوزرینه وقف ایلیسه الرحمن مکاننه الرحما اوقسه
بشنجیسی نصف کلمه ده وقف ایلیسه کرچه لغو دکلدر لکن اول اسم معناسنه دخی دکلدر مالك دیه جك یرده
لك اوقسه بونك جمله سی لغو دکلدر فاسد اولماز التنجیسی نعبد دیه جك یرده نع حذف اولنسه لغودر فاسد اولور
اما وقف وابتداده خطا فاسد ایلمز ضرورة ایچون بو قول اختیار قاضی امام صدر الاسلامدر حکایت اولنمشدر
کباردن برکسنه یخرجون الرسول اوقودی و وقف ایتدی آندن نصکره وایاکم ان تؤمنوا بالله ربکم دیدی بوکا
طعن ایلدیلر اول کبار صلوتنی اعاده ایلمدی وبعضلر دیدیلرکه لا اله ده وقف ایلیسه آندن نصکره الا هو دیسه
عزیرده وقف ایلیسه صکره ابن الله دیسه لغودر صلوة فاسد اولور بونی شمس الائمة الحلوانی اختیار ایلمشدر
بو جمله بیان خطا فاحشدر قرآنده بو فصل قرب مخرج وبعد مخرج بیانندهدر عین وحا وهمزه وها
بر مخرجدندر قاف وکاف بر مخرجدندر طا وتا ودال بر مخرجدندر لام ورا ونون بر مخرجدندر ظا وثا وذال بر مخرجدندر
با وفا ومیم بر مخرجدندر واو ویا والف بر مخرجدندر اما ظا وضاد بر مخرجدن دکلدر ابن مطیع ومشایخ بلخدن
بر جماعت دیدیلرکه برکسنه ضالمون او قسطالمون مکاننه صلوتی فاسد اولور زیرا لغودر

الجماعة سنة مؤكدة

جماعت سنت مؤکده در جماعت برسنتدرکه قوتده واجبه مشابهدر جماعته معاهده ایدن مؤمن اولدوغنه
استدلال اولنور سایر مشروعاتده بویله دکلدر و فقها جماعته سنت هدی تسمیه ایلمشلردر قال النبی علیه السلام
الجماعة من سنن الهدی لا یتخلف عنها الا منافق احمد بن حنبل واصحاب شافعی فرضدر حتی بالکلیه نماز جایز دکلدر
اما بو صحیح دکلدر اصحاب شافعینك اکثری وکرخی وطحاوی وارکعوا مع الراکعین قول شریفی که آیة مؤولهدر بونك
خبر واحد ایله استدلالی ایدوب فرض کفایهدر دیمشلردر بو ایکیسی دخی جماعتك فرضیتنی مفید اولمدی جماعته
مفلوج اولمق ویاخود یغمور ویا چمور وبرد شدید وظلمت شدیده وسلطاندن اختفا ویاخود غریمدن اختفا
وشیخ فانی واعمی بونلرك جملهسی عذردر وفقه شریفه مطالعه دخی جماعته وارمغه عذردر اما غیرسی دکلدر والاولی
بالامامة اعلمهم بالسنة ناسك امامته اولاسی اول ناسك سنته اعلم اولانیدر یعنی احکام صلوتك صحت وفسادنی
ثم اقرأهم آندن نصکره قرائته اعلم اولاندر وعند ابی یوسف بالعکس ابو یوسف قاتنده عکسیدر یعنی امامته اولی
مجود اولاندر بعده اعلم اولاندر قوله علیه السلام یؤم القوم اقرأهم بکتاب الله تعالی اکر ایکیسی برابر اولورسه
اعلم اولان تقدیم اولنور ثم اورعهم آندن نصکره امامته اولی اولان ورع صاحبیدر ورع شبهاتدن اجتناب ایدن
کمسنهیه دیرلر متقی محرماتدن اجتناب ایدن کمسنهیه دیرلر قال النبی علیه السلام ملاك دینکم الورع وقوله علیه السلام
من صلی خلف عالم تقی فکانما صلی خلف نبی ثم اسنهم آندن نصکره سن جهتندن اکبر اولان امامته اولیدر قال علیه السلام
لابن ملیکة ولیؤمکما اکبرکما سنا ثم احسنهم خلقا آندن نصکره حسن خلق صاحبی اولان امامته اولیدر حسن خلقده
اختلاف اولنمشدر بعضلر دیدیلرکه ناس ایله معاشرت جهتندن حسن معامله ایلیه بعضلر حدیث شریف ایله استدلال ایدوب

بجه

کیجه ایله چوق نماز قیلان کمسنهنك وجهی حسن اولور دیو اکا ذاهب اولمشلردر قال النبی علیه السلام من کثر صلوته بالليل
حسن وجهه بالنهار ابو مسعود الانصاری البدریدن روایت اولندیکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قومه امامت ایلسون
ناسك کتاب اللهه اقرأ اولان اکر برابر اولورسه اعلم بالسنة اولان یینه برابر اولورسه هجرتده اقدم اولان اکر برابر اولورسه
سنا اکبری برابر اولورسه خلقی حسن اولان یینه برابر اولورسه یوزی کوزل اولان صاحب الدرر دیرکه بعده نسب جهتندن اشرفی
یینه برابر اولورسه اسبابی پاك اولان زیرا بو صفات تکثیر جماعته سببدر بونلرده دخی برابر اولورسه قومك خیارنه
حواله اولنور معراج الدرایهده دخی بویلهدر وبعضلر دیدیلر خاتونی حسنا ویکره امامة العبد عبدك امامتی
مکروه اولدی مکروه اولمسی ناس اکا متابعتدن استنکاف ایدوب تقلیل جماعته سبب اولدوغیچوندر شافعی دیرکه خیر
قول اوزرینه توجیه اولنماز اکر قرائته برابر اولورلر ایسه قوله علیه السلام اسمعوا واطیعوا ولو امر علیکم عبد حبشی اجدع
والاعرابی دخی اعرابینك امامتی مکروه اولور زیرا بادیهده ساکن اولمغله جهل کندویه غالب اولمشدر بادیهده ساکن
اولدقدن نصکره اعرابی برابردر والاعمی اعمینك دخی امامتی مکروه اولور زیرا نجاستدن صاقنمق ممکن اولمیوب وقبلهیی دخی
کندو نفسی ایله مهتدی اولمغین واستیعاب وضوده دخی عدم قدرتی اولمغین امامتی مکروه اولور بایعره مسطوردرکه
اکر اعمینك کندو مسجدنده فضل جهتندن کندویه مساوی اولور برکمسنه یوغیسه امامتی جایزدر زیرا رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
مدینهده ابن ام مکتومی استخلاف بیورمشلردر والفاسق فاسقك دخی امامتی مکروه اولور امر دینده اهتمامی اولمدوغیچون
والمبتدع مبتدعك امامتی دخی مکروه اولور مبتدع شول کمسنهدرکه مرتکب هوا اوله اویله هوا اکر فاعلی اکفار اولنمیه
اولمقوله مبتدعك امامتی مکروهدر اما بر هوا واردرکه فاعلی اکفار اولنه اونك امامتی اصلا جایز دکلدر وولد الزنا ولد زنانك دخی
امامتی مکروهدر زیرا اباسی اولمغله علمه مقید اولنمیوب غلبه جهل ایچون مکروه اولمشدر بعضلر دیمشلردرکه صلوة
جمعهده اقتدا اولنه انك امامتی ایچون جمعه ترك اولنمیه اما جمعهدن غیری صلوة مکتوبهده لا باسدرکه مسجد آخره کیده
آنك اردنده قلمیه بونك ایچون آثم اولماز وان تقدموا جاز اکر تقدم ایدرلرسه جایزدر اما عبدك امامتنك جوازی
ابی سعیددن روایت اولندی ابو اسیدك مولاسی ایدی اول دیدیکه کوه کبی اولدم حال بوکه عبد ایدم اصحاب رسول اللهدن
بر جماعت نمازه حاضر اولدیلر ابو ذر حضرتلری امامت مراد ایلدی اکا دیدیلرکه غیرك اونره امامت ایدر مسن دیوب
بنی تقدیم ایلدیلر وآنلره نمازی ادا ایلدم اما اعرابینك امامتنك جوازی حق سبحانه وتعالی اعرابك بعضسنی ومن الاعراب
من یؤمن بالله والیوم الآخر قول شریفی ایله مدح وبعضسنی الاعراب اشد کفرا ونفاقا قول شریفی ایله ذم ایدوب دلیللرك
تعارضی اولدوغیچوندر اما اعمینك امامتنك جوازی نبی علیه السلام برکره ابن ام مکتومی مدینهده استخلاف ایلمشدر
وغسان بن مالکی دخی برکره استخلاف ایلمشدر بونلرك ایکیسی دخی اعمی ایدیلر اما فاسقك امامتنك جوازی کبار صحابهدن
عبد الله بن عمر وانس بن مالك وبونلردن غیری صحابه وتابعیندن چوق کمسنه صلوة جمعهیی حجاجك اردنده قلمشلردر
اول خود زمانهسنك افسقی ایدی حتی حسن وعمر بن عبد العزیز دیمشلردرکه اکر جمیع امت خبیثلرینی کتورسلر بز حجاجی کتورسك
جمله امته غلبه ایدردك اما مبتدع وولد زنانك وفاسقك امامتنك جوازی قال النبی علیه السلام صلوا خلف کل بر و فاجر نص شریفیدر

وشافعی یه اقتدا دخی مکروهدر اما السیدی دیمشدرکه مختار اولان کراهتسز جایز اولمقدر اصلده عدم کراهتدر الا
مکرکه مقتدی اولان بیلهکه شافعی فصد ایدوب آبدست آلمدی ویاخود منی دن اصابنی غسل ایلمدی ویاخود ماتخذ ن
آبدست آلمدی دخی بونلره مشابه اولان شیلری بیلدکده اقتداسی مکروهدر کفایهدن ابن ملك جایز دکلدر دیو نقل ایلمشدر
ویکره تطویل الامام الصلوة امامك صلوتی تطویل ایلمسی مکروه اولور قوله علیه السلام من ام قوما فلیصل بهم
صلوة اضعفهم مرویدرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صلوة فجری معوذتین ایله ادا ایدوب فراغدن صکره
قال سمعت بکاء صبی فخشیت علی امه ان تفتن بو حدیث شریف دلالت ایلدیکه امام مقتضای حاله رعایت ایلمك لازمدر
وکذا یکره جماعات النساء وحدهن امامك تطویلی کبی مکروهدر یالکز نسانك جماعتی ولمسی زیرا آنلردن بری تقدم ایدرسه
زیاده کشف اولور اکر اورتهلرنده اولورسا امامك شانی که تقدم ایدی انی ترك ایلمش اولور اول اجلدن مکروه اولور
فان فعلن یقف الامام وسطهن اکر نسا طایفهسی جماعت اولسهلر امام اولان خاتون اورتهلرنده دورسون یعنی
امام اولان برابر طورسن زیرا حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها بویلهجه اشلمشدر تقدمده زیاده کشف اولوب بو تقدیرن
اورتهده دورمق بعض الشر اهون من بعض قبیلندن اولور کالعراة عراة کبی جماعتك اورتهلرنده دوره بو جماعت
جملهسی عریان اولسهلر امامی اورتهلرنده دورمق اکر تقدم ایدرسه کشف عورت لازم کلور اما عراة اوتوردوغی یرده
قلمق افضلدر ولا یحضرن الجماعات بخوف الفتنة الا العجوز فی الفجر والمغرب والعشاء نسا طایفهسی جماعته حاضر
اولمسونلر فتنه خوفی ایچون الا قوجه قاریلر حاضر اولسونلر صلوة فجرده ومغربده وعشاده زیرا فسقه ظهرده وعصرده
وجمعهده مجتمع اولورلر مغربده ایسه طعامه مشغوللردر عشا وفجرده اویقوده اولورلر اول وقتلرده عجوز جماعته
حاضر اولسونلر وجوزا حضورها فی الکل امامین عجوزك کلی صلوتده حاضر اولملرینی تجویز ایلدیلر عجوزده علم
رغبت اولدوغیچون فتوی کراهیت اوزرهدر ومن صلی مع واحد اقامه عن یمینه شول من که بر آدم ایله نماز قلسه
اول کمسنهیی صاغنده اقامت ایدوره یعنی صاغ جانبنه آله زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ابن عباس رضی الله
قلدقده صاغنه المشدر ویتقدم علی الاثنین فصاعدا امام تقدم ایدر جماعت ایکی اولسه دخی زیاده اولسهلر
یوقروده اقامه لفظی مصلی بر اولدقده امر یتنه اشارت واردر اما ایکی واوچ اولدقده کیرو دورك دیو امر ایلمز
ویصف الرجال ثم الصبیان ثم الخناثی ثم النساء رجال صف بغلیه امامه قریب اندن صکره صبیان آندن صکره
خنثیلر آندن صکره نسا طایفهسی صف بغلیهلر بوکا دلیل لیلینی منکم اولوا الاحلام والنهی حدیث شریفیدر نهی ایلدکلری
وان حاذته مشتهاة فی صلوة مطلقة مشترکة تحریمة واحدة واداء فی مکان متحد بلا حائل فسدت صلوته ان نوی
امامتها برکمسنهیه بر مشتهیه عورت اداسی بر تحریمه ایله مشترك صلوة مطلقهده بلا حائل بر مکانده برابر اولسه اکر
امام عورتلر ایچون نیت ایتمش ایسه اول کمسنهنك صلوتی فاسد اولور اکر امام عورتلر ایچون امامته نیت ایتمش اولسه
اول کمسنهنك صلوتی فاسده اولیوب بلکه عورتك نمازی فاسده اولور معلوم اولاکه رجلك صلوتی فاسد اولدوغی
حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك اخروهن من حیث اخرهن الله تعالی قول شریفنه عدم متابعتدندر

زیرا

زیرا بو حدیث شریفك دلالتی وجوبا درهتوکیدن ترك فرض لازم اولور وعورتك نمازنك فسادی امام اولان کمسنه
امامت نسایه نیت ایلمدوکندندر ومعلوم اولاکه محاذاة مراة مفسد صلوة اولدوغی نیجه امور ایله مشروطدر
اولکیسی اداء رکن مقداری مکثدر اکر اداء رکندن اقل اولسه مفسد صلوة دکلدر ایکنجیسی محاذیه اولان مشتهاة
اولمق لازمدر یعنی قابل جماع اوله اکر مجنون وصغیره اولوب مشتهی اولمسه فاسد ایلمز اکر مشتهاة اولان محرم
وعجوزه اولوب طباع آندن نفرت دخی ایدرسه بیله فاسد ایدر اوچنجیسی بونلرك صلوتی ذات رکوع وسجود اوله
اکر ایما ایله دخی قلارلرسه بس امدی صلوة جنازهده فاسد اولمازدر دردنجیسی صلوتده مشترك اولالر اداده بر بریسی
آخره امام اولمق اوزره ویاخود اول ایکی کمسنه ایچون بر آخر کمسنه امام اولمق اوزره آندن صکره بو ایکیسنك صلوتده
اشتراکی یا حقیقة اوله مدرك کبی ویا حکما اوله لاحق کبی زیرا لاحق قضا ایلدوکی صلوتده کانه امامك خلفندهدر اولیه
محاذیلك عامهدن شروطی بولندقده اداده وقضاده وفرایضده وبونلردن غیری صلوة عید وتراویح ورمضان
ووترکیلرده مفسد صلوتدر بشنجیسی بلا حائل مکان متحدده اولالر اکر حائل اولور شی اولسه محاذاة رفع اولور
ومحاذاتك ادناسی دوهنك حاوینك اوکی وآزی ما بینی مقداریدر زیرا ادنی احوال قعوددر فرجه دخی
حائل مقامنه قایم اولور فرجه بر آدم صغاجق مقداری یردر التنجیسی جهتلری متحد اوله حتی اختلاف اولورسه
فاسد اولماز بو ایسه یا جوف کعبهدن ویاخود لیله مظلمهدن غیری یرده متصور دکلدر یدنجیسی اول مشتهاتك
امامته اول کمسنه نیت ایله ویاخود وقت شروعده امام امامت نسایه نیت ایلمدر ومحاذاة دیدوکمز جمیع اعضاسی
محاذی اولمق دکلدر بلکه بعض اعضاسی بعض اعضاسنه محاذی اولمقدر حتی اکر مراة بر یوکسك یرده اولسه ورجل
آندن اشغه بر یرده اولسه وعورتدن بر شی رجله محاذی اولورسه رجلك صلوتی فاسد اولور ولا تدخل فی صلوته دخی
بلا نیته ایاها مراة امامك صلوتنه داخل اولماز امام عورته نیت ایلمکسزین یعنی امام جماعته نیت ایلدکده عورته
نیت ایدرسه عورت امامك صلوتنه داخل اولور نیت ایلمز ایسه داخل اولماز خلاصهده مسطوردرکه جمعه وعیدینده
امامك نیتی اولمدین عورتك اقتداسی جایزدر واصح اولان دخی بودر زیرا ازدحامدن امامه محاذی اولمق ممکن دکلدر
وخاتون دخی یالکز جمعه وعیدین نمازین ادا ایلمك ممکن دکلدر اول اجلدن جایز اولوردیو وفسد اقتداء رجل بامراة
رجلك عورته اقتداسی فاسد اولدی قال النبی علیه السلام اخروهن من حیث اخرهن الله زیرا امراةنك رجله
تقدمی جایز دکلدر او صبی دخی رجلك صبییه اقتداسی فاسد اولدی زیرا صبی مکلف دکلدر فرض نافله اولور
مفترض متنفله اقتدا ایلمك جایز دکلدر نافله دخی اولورسه صبینك نفلی مضمون دکلدر وطاهر بمعذور طاهرك
معذوره اقتداسی دخی فاسد اولدی زیرا بناء قوی علی الضعیف لازم کلور اکر معذورك اثناء صلوتده عذری
زایل اولسه بنا اولنمق ومعذور معذوره اقتدا دخی فاسددر اکر عذرلری مخالف ایسه اکر ایکیسنك دخی عذری بر ایسه جایزدر
وقاری بامی اوقومش اولانك امییه دخی اقتداسی فاسد اولدی امی لغتده امه منسوب دیمکدر یعنی اوقومیوب
ویازمیوب کویاکه اناسندن طوغدوغی کبی اولمغین امی دینلمشدر ومکتس بعار وغیر موم بموم ومفترض بمتنفل

ملبس اولان کمسنه نك عریان اولانه اقتداسی وایما ایلمین کمسنه نك ایما ایدنه اقتداسی وفرض قلانك نافله قلانه
اقتداسی فاسد اولدی قوی ضعیف اوزره بنا ایلمك لازم کلمسون ایچوندر او بمفترض فرضا آخر ویاخود فرض قلانك
فرض آخر قلانه اقتداسی فاسد اولدی امام ایله مأمومك صلوتلری بیننده اشتراك اولمدوغی ایچوندر اقتداده
شرکت وموافقت لازمدر شافعی قاتنده بو جملهده اقتدا صحیح اولور آنك قاتنده اقتدا ادادر علی سبیل الموافقه
وبزم قاتمزده علی سبیل التضمن در اکر دینلورسه که معاذ عشایی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایله
ادا ایدردی صکره رجوع ایدوب قومنه نماز قلیویردی حال بوکه قومنك نمازی فرض ایدی ومعاذك ایسه
نافله ایدی جواب ویریلورکه جائزدرکه معاذ نبی علیه السلام ایله نافله یه نیت ایلیه وقومنه فرضی ادا ایلیه ویجوز اقتداء
غاسل بماسح ایا غنی غسل ایدنك مسح ایدنه اقتداسی جائز اولور زیرا خف سرایت حدثدن قدمی حفظ ایدر مسح ایسه
اوزرنده اولان شیئی ازاله ایدر ومتنفل بمفترض دخی متنفلك مفترضه اقتداسی جائز اولور زیرا مصلینك اصل
صلوته نیته محتاجدر امامده ایسه اول اصل نیت موجوددر عکسنده موجود دکلدر ومؤم بمثله وایما ایدن کمسنه نك
کندو مثللویه اقتداسی جائز اولور زیرا ایکیسنك دخی احوالی برابردر اما اکر مؤتم قاعد اولوب امام مضطجع اولورسه
جائز دکلدر وقایم باحدب قایم اولان کمسنه نك بوکری یه اقتداسی جائز اولور زیرا بوکری یه عرفا قایم دینلور
وکذا اقتداء المتوضی بالمتیمم ذکر اولنان کبی جائز اولور متوضینك متیمم اولان کمسنه یه اقتداسی زیرا تیمم صو
بولنمدوغی یرده طهارۀ مطلقه در وضو کبی والقایم بالقاعد وقایمك قاعده اقتداسی جائز اولور زیرا نبی علیه السلام
آخر صلوتنده قاعدا امامت ایلدی حال بوکه خلفنده اولان جماعت جملهسی قایم ایدیلر خلافا لمحمد فیهما امام محمد
متوضی متیممه وقایم قاعده اقتدا ایلمهسنده خلاف ایدوب تیمم ضروریدر صو ایله طهارۀ اصلیه در قایمك حالی
قاعدك حالندن اقوی در بو تقدیرجه اقتدالری جائز دکلدر وقیاس دخی بودر دیو بو مسلکه ذاهب اولمشدر
وان علم ان امامه کان محدثا اعاد اکر مصلی بیلسه که تحقیقا امامی آبدستسز ایدی نمازنی اعاده ایدر قوله علیه السلام
ایما رجل صلی بقوم ثم تذکر جنابة اعاد واعادوا زیرا امامك صلوتی مقتدینك صلوتنی متضمندر امامك صلوتی فاسد
مقتدینك دخی فاسد اولور امامك سهوی ایله مقتدی یه دخی سهو سجده لازم کلور وان اقتدی امی وقاری بامی
فسدت صلوة الکل واکر برامی وبر قاری برامی یه اقتدا ایلسه جملهسنك صلوتی فاسد اولور ابو حنیفه قاتنده
اما قارینك صلوتنك فسادی قرائته قدرتی وار ایکن ترك ایلدوکی ایچون وامیلرك صلوتنك فسادی
جماعته راغب اولدیلر واوزرلرینه واجب ایدیکه قاری اولان کمسنه یه اقتدا ایلیهلر قرائة تقدیریه یی ترك ایلدیلر
حال بوکه برقاری یه اقتدایه قدرتلری وار ایدی اول اجلدن نمازلری فاسد اولدی وقالا الصلوة القاری فقط
امامین دیدیلرکه انجق قارینك صلوتی فاسد اولور زیرا قاری قرائة تحقیقیه یی ترك ایلدی اما امی کندو مثللو
امی یه اقتدا ایلدی ایکیسنك صلوتی تمامدر امامین قرائة تقدیریه یه اعتبار ایلمز ولو استخلف الامام القاری امیا
فی الاخریین فسدت امام قاری برامیی استخلاف ایلسه یعنی حدث واقع اولمغله یرینه چکسا ایکی آخر رکعتلرده جمله نك

صلو

صلوتی فاسد اولور زیرا قرائة جمیع صلوتده واجبهدر تحقیقا وتقدیرا بوننده ایسه ایکیسی دخی بولنمدی
بو باب صلوتده واقع اولان حدثك حکمی بیاننده در من سبقه حدث فی الصلوة شول کمسنه یه که صلوتده حدث
سبق ایلسه یعنی بلا اختیار حدث عارض اولسه توضأ وبنی بغیر مکث یعنی کلنمکسزین آبدست آلسون وبنا ایلسون
اکر بر مقدار مکث ایدوب بعده آبدست آلسه صلوتی باطل اولور زیرا اکلنمك ایله صلوتدن بر جزؤی حدث ایله
ادا ایلمش اولدی بر جزء فاسد اولیجق ضرورة جملهسی فاسد اولور زیرا صلوة واحده صحت وفساد وبنا جهتندن
متجزی اولماز شافعی قاتنده حدث صلوته منافیدر ومشی وانحراف صلوتی فاسد ایدر زیرا حدث عمده مشابهدر
اما بزم ایچون دلیل قوله علیه السلام من قاء او رعف او امذی فی صلوته فلینصرف ولیتوضأ ولیبن علی صلوته
ما لم یتکلم والاستیناف افضل استیناف افضلدر شبههٔ خلافدن تحرز ایچون دینلمشدرکه منفرد استیناف ایلسون
امام ومقتدی بنا ایلسون جماعت فضیلتی ایچون فان کان اماما جر الی مکانه اکر حدث سبق ایدن امام اولورسه
کندو مکاننه امامته صالح کمسنه یی چکه وطشره یه کیتدکده الی اغزنه ویورننه قویه که بورنی قنامشدر دیو غیر حدثدن
خلقك ظنی منقطع اوله وامام مکاننه چکدوکی کمسنه یه تکلم ایلمیه اکر رکوعی ترك ایلمش ایسه الیله دیزینه اشارت ایلیه
اکر سجدهٔ ترك ایلدی ایسه الیله النه اشارت ایلیه اکر قرائته ایسه الیله اغزینه اشارت ایلیه ابن ملکده دخی بویلهجه مسطوردر
فاذا توضأ حدث سبق ایدن کمسنه اکر امام واکر مقتدی در قچن آبدست آلسه عاد واتم فی مکانه حتما ان کان امامه
لم یفرغ آبدست آلان کمسنه عودت ایدر ویرنده اتمام ایدر وجوبا اکر امامی فارغ اولمدی ایسه والا فهو مخیر بین العود
وبین الاتمام حیث توضأ اکر امام صلوتدن فارغ اولدی ایسه مصلی یعنی حدث سبق ایدن امام ویاخود مقتدی عود ایدوب
مکاننده ادا ایلمك ایله آبدست آلدوغی مکانده اتمام ایلمك بیننده مخیردر آبدست آلدوغی یرده اتمام ایلمسی قلت
مشی ایچوندر وعود ایدوب یرینه کلمك صلوتی مکان واحدده ادا ایلمك ایچوندر کالمنفرد منفرد کبیدر زیرا منفرد
آبدست آلدوغی یرده ماداده مخیردر ولو احدث عمدا استانف اکر عمدا حدث ایدرسه استیناف ایدر تشهد مقداری
قعوددن صکره اکر تشهد مقداری قعوددن صکره اولورسه نمازی تمام اولور وکذا لو جن او اغمی علیه او احتلم
عمدا حدث ایدن کبیدر اکر مصلی مجنون اولسه ویاخود مغمی علیه اولسه یعنی مصروع اولسه ویاخود احتلام اولسه
یا اویومق ویا مس ذکر ویا تفکر ایله انزال اولسه او قهقه ویاخود قهقهه ایلسه زیرا قهقهه کلام قاطع منزلهسندهدر
او اصابته نجاسة مانعة یاخود مصلی بر صلاتی مانع نجاست اصابت ایلسه ولو نجاست غلیظهدن درهمدن زیاده
خفیفهدن ثوبك ربعی اوزرینه زیاده اولسه او شج یاخود باشی یارلسه وقانی اقسه او ظن انه احدث فخرج من المسجد
ویاخود ظن ایلدیکه حدث ایلدی ومسجددن چقدی صلوة مسجد ایچنده اولدوغنه اشارت اوله او جاوز الصفوف خارجه
ویاخود صفوفی تجاوز ایلسه مسجدك خارجنده غالبا صحراده اولمغه اشارتدر ثم ظهر انه لم یحدث آندن صکره
ظاهر اولسه که اول کمسنه حدث ایلمامش بو جملهده صلوتی استیناف ایدر ولو لم یخرج اکر مسجددن چقمدی ایسه ولم
ویاخود صفوفی تجاوز ایلمدی ایسه صحراده امامت ایدنك ویاخود اقتدا ایدنك حالیدر بنی بنا ایلسون زیرا حدث

یجاوز
ظنی ایله

انصرافه قصد اصلاح ايچوندر اول قصد حقيقت مقامنه قامت اولنور مادامكه مكان مختلف اولميه امام محمد ديركه
استينافه ايلسون عذرسز انصراف اولدوغيچون قياس دخى استينافه قدر دير ولو سبقه الحدث بعد التشهد مصلى يه
بعد التشهد حدث سبق ايلسه توضأ وسلم آبدست الور وسلام ويرر زيرا سلام واجبدر اداسى وضو ايلەدر
اول اجلدن آبدست المق لازمدر وان تعمده في هذه الحالة او عمل ما ينافيها تمت اگر مصلى حدثه تعمد ايدرسه يعنى
قصد ايدرسه تشهد مقدارى اوتوردقدنصكره وياخود صلوتى منافى بر عمل ايله صلوتى تمام اولور زيرا فرضدن
اوزرنده برشى قالماشدر صنعى ايله خروج بولنمغيله صلوة تمام اولدى وتبطل عند الامام صلوة باطل اولور
ابو حنيفه قاتنده ان رأى في هذه الحالة وهو متيمم ماء اگر مصلى شو حالنده يعنى تشهد مقدارى اوتوردقدنصكره
صو كورسه حال بوكه كندوسى متيمم اولسه يعنى مانك استعمالنه قادر اولسه او تمت مدة المسح وياخود ماسحك
مدتى تمام اولسه او نزع خفيه بعمل قليل وياخود مصلى نك خفينى عمل قليل ايله چقسه يعنى واسع اولمغين جزوى
حركت ايله آيغى خفيندن چقسه زيرا عمل كثير اوليچق صنع بولنمش اولور او تعلم الامي سورة وياخود امى بر سوره
بوننده تعلمدن مراد تذكر ايلدى وياخود غيريدن سماع ايله اولور زيرا اشتغال ايله تعلم اولورسه صلوة تمام اولور
خروج بصنعه بولنمش اولور آيت برينه سوره اختيار اولندى زيرا سوره تعلمى بالاتفاق مبطل در برايت ابو حنيفه
مبطل دكلدر او وجد العاري ثوبا وياخود عريان ثوب بولسه او قدر المومي على الاركان وياخود ايما ايله قلان
مصلى اركانه قادر اولسه يعنى ركوع وسجده يه قادر اوله او تذكر صاحب الترتيب فائتة وياخود صاحب ترتيب اولان
فائته سنى تذكر ايلسه او استخلف القاري اميا وياخود قارى امى يى استخلاف ايلسه او طلعت الشمس في الفجر وياخود
صلاة فجرده شمس طلوع ايلسه او دخل وقت العصر في الجمعة وياخود وقت عصر دخول ايلسه صلوة جمعه ده
اگر ديلورسه بو خلاف نيجه متحقق اولوركه ابو حنيفه قاتنده وقت عصرك دخولى هر شيئك ظلى ايكى كندو مثللو
وامامين قاتنده هر شيئك ظلى كندو مثلى اولدقده در بوكه جواب ويريلوركه بو كلام حسن بن زيادك قولى اوزره در
زيرا انك قاتنده بين الظهر والعصر بر وقت مهمل واردر چون هر شيئك ظلى كندو مثللو اولدقده ظهرك وقتى
خروج ايدر جمهور قاتنده وصلوة تمام اولور امامين قاتنده وابو حنيفه قاتنده باطل اولور او زال العذر المعذور
وياخود معذورك عذرى زائل اولسه او سقطت الجبيرة عن برء وياخود جراحتك ايو اولدوغندن جبيره دوشسه
بو جمله تشهد مقدارى اوتوردقدنصكره واقع اولسه صلوتى باطل اولور زيرا خروج بصنعه بولنمامش اولور
ولو استخلف الامام مسبوقا صح اگر امام بر مسبوقى استخلاف ايدرسه صحيح در تحريمه ده مشاركت اولدوغيچون اولى
مدركى استخلافدر زيرا مدرك سلام ايچون آخرى استخلافه محتاج دكلدر قال النبي عليه السلام من قلد انسانا
وفي رعيته من هو اولى منه فقد خان الله ورسوله وجماعة المؤمنين فاذا اتم صلوة الامام فجون استخلاف اولنان
مسبوق امامك صلوتنى تمام ايلسه يقدم مدركا ليسلم بهم استخلاف اولنان امام مسبوق بر مدركى تقديم ايدر
جماعتله سلام ويرمك ايچون ثم لو فعل منافيا بعده اندن صكره مسبوق اولان امام صلوتنه منافى بر شى اشلسه

قهقهه وكلام دخى بونلره مشابه اولان شى كبى يضره او الصلاة منافى اولان شى مسبوقه ضرر ويرور والاول
واما اوله دخى ضرر ويرور زيرا اول منافى ايكيسنك صلاتى ايچنده بولنمش اولور ان لم يكن فرغ اگر امام اول
نمازدن فارغ اولمدى ايسه مسبوقه وامام اوله ضرر ايدر ولا يضر من فرغ اما امام اول نمازدن فارغ اولدى
ضرر ويرمز مثلا امام اول مسجد ايچنده صو بولوب عجله ايله ركوع ايلمزدن مقدم ايرشوب خليفه سنك اردنه
نمازى تمام ايدوب فارغ اولدى ايسه مسبوقك منافى صلوة اشلدوكى شى امام اوله ضرر ايلمز ولو قهقه الامام
عند الاختتام اگر امام قهقهه ايلسه اختتام قاتنده يعنى تشهد مقدارى اوتوردقدنصكره قهقهه ايلسه او احدث
عمدا وياخود عمدا آبدستى نقض ايلسه فسدت صلوة من كان مسبوقا مسبوق اولانكسنه نك صلوتى فاسد
زيرا مسبوقك خلال صلوتنده منافى صلوة بولنمش اولور مدركك صلوتى بالاتفاق فاسد اولماز صلوة لاحقك
ايكى روايت واردر لا ان تكلم او خرج من المسجد اگر امام تكلم ايلسه وياخود مسجددن چقسه مسبوقك صلوتى
فاسد اولماز زيرا قهقهه امامك صلوتندن ملاقى اولدوغى جزء اخيرى فاسد ايدر بو تقديرجه مقتدينك
صلوتندن اول مثللو جزوى افساد ايدر نهايت امام بنايه محتاج دكلدر اما مسبوق بنايه محتاجدر فاسد اوزره
بنا فاسددر اما عند الاختتام واقع اولان كلام بويله دكلدر زيرا كلام معنى سلام واردر سلام ايسه نهايت
بو قسمه منافى دكلدر زيرا كلام وسلام ايله شرط صلوة كه طهارتدر فوت اولمدى صلوة ايچنده قهقهه وعمدا حدث
بونلك خلافيدر كه شرط صلوة فوت اولور خروج بصنعه دخى قاطع صلوتدر مفسد دكلدر ومن سبقه الحدث في
ركوع او سجوده اعادهما حتما ان بنى شول كمسنه يه كه ركوعده وياخود سجده ده حدث سبق ايلدى ايكيسنى دخى وجوبا
اعاده ايدر اگر بنا ايدرسه يعنى ركوعده سبحان ربي العظيم ديوب اوجنجى ده حدث واقع اولسه آبدست الوب
شروع ايلدكده ينه ركوعى ابتداسندن باشليوب اعاده ايدر زيرا بر ركندن بر ركنه طهارت ايله انتقال شرطدر
اگر اعاده ايلمز ايسه انتقال بولنمامش اولور مع الحدث انتقالده شرط بولنمامش اولوردى اعاده دن لازمدر ومن تذكر
سجدة في ركوع او سجود ودخى شول كمسنه كه ركعت اولىده سجده ترك ايلدى ونيجه ركوع وياسجده ده تذكر ايلسه
ندب اعادتهما اول تذكر ايلدوكى سجده يى ايلسه ركوع وسجودى اعاده ايلمك مندوب اولور ابو يوسف ديركه
اعاده سى لازمدر زيرا بين الركوع والسجود قومه انك قاتنده فرضدر ومن ام فردا فاحدث فان كان المأموم
رجلا يتعين للاستخلاف وان لم يستخلف ودخى شول من كه بركمسنه يه امامت ايلدى وامامه حدث واقع اولدى
اگر مأموم رجل ايسه اول كمسنه استخلاف ايچون متعين اولور اگر استخلاف ايلمز ايسه دخى نتكيم بركمسنه ايكى قولنه حد
خرديسه بيان اتمدين ايكيسندن برى فوت اولسه فوت اولمين ايچون حريت متعين اولور والا اگر مأموم رجل اولميوب
بلكه صبى وياخود مرأه اولسه فقيل يتعين فتفسد صلوتهما ديلديكه مأموم اولان امامته متعين اولور ايكيسنك دخى
صلوتى فاسد اولور والاصح انه لا يتعين فتفسد صلوته دون الامام اصح اولان بودركه اول مأموم ولا ازفرد
امامته متعين اولماز اول مأمومك صلوتى فاسد اولور امامك فاسد اولماز بو مسئلده مشايخ اختلاف ايلمشلر در

بعضلری دیدیلرکه انجق امامك صلوتی فاسد اولور امامته صالح اولمیان کمسنه یی حکماً استخلاف ایلدوکی ایچون
زیرا اول ماموم امامته متعین اولدقده امام اکا مقتدی اولمش اولور اول ایسه امامته صالح دکلدر و دینلدیکه
فاسد اولماز زیرا حقیقةً وحکماً استخلاف یوقدر زیرا حقیقةً خلیفه ایلمدی وحکماً ایسه امامته صلاحیتی یوق ومشایخدن
بر طایفه ایکیسنك دخی صلوتی فاسد اولور دیدیلر عدم صلاحیت اولان کمسنه امامته متعین اولدقده کانه استخلاف
ایلمش کبی اولدی جمله سنك صلوتی فاسد اولور ومشایخدن بر طایفه خاصةً مقتدینك صلوتی فاسد اولور صحیح
دخی بودر زیرا اول ماموم وقتاکه حقیقةً وحکماً استخلاف اولنمدی ایسه امام منفرد قالوب صلوتی فاسد اولماز
مقتدینك صلوتی فاسد اولور امامك مکانی امامسز قالدوغی ایچون ولو حصر عن القراءة جاز له الاستخلاف اکر
قرائتدن حصر اولنسه اول امام ایچون آخری استخلاف ایلمك جایزدر خلافاً لهما امامین خلافی یروب آنلرك قاتنده
استخلاف جایز دکلدر زیرا استخلاف وقوعی مکرر و وجودی عام اولان امرده خلاف قیاس ایله ثابت اولمشدر حصر
نادر اولوب جنابته شبیه در وبو حصر صلوة جایز اولجق مقداری قراءة ایلمدیکی صورتده در اکر اول مقدار قراءة
رکوع ایلیه استخلاف جایز دکلدر احتیاج اولمدوغی ایچون محیطده مسطوردرکه بر رجل بر رجله امامت ایلدی وایکیسنه دخی
حدث واقع اولدی مسجددن چقدیلر امامك صلوتی بنا اولنوب مقتدینك صلوتی فاسد اولور زیرا اول مقتدی
مسجدده امام باقی اولمدی **باب ما یفسد الصلوة وما یکره فیها** بو باب شول شیئك بیاننده درکه اول شئ صلوتی افساد ایدر
ودخی شول شئ بیاننده درکه اول شئ صلوتده مکروه اولور یفسدها الکلام ولو سهواً کلام صلوتی افساد ایدر اکر سهواً
فسادنه دلیل قوله علیه السلام ان صلوتنا هذه لا یصلح فیها شئ من کلام الناس وانما هی التسبیح والتهلیل وقراءة القرآن
نص شریف بودر ولفظ شئ کرسیاق نفیده واقع اولمش نکره در جمیع کلامه عام اولور شافعی یرکه خطا ونسیان
صلوتی افساد ایلمز دلیلی قوله علیه السلام رفع عن امتی الخطا والنسیان نص شریفیدر او فی نوم ویاخود نومده
تکلم ایدرسه بینه صلوتی فاسد اولور فخر الاسلام دیمشدرکه نایمك نمازده تکلمی فاسد ایلمز زیرا کلام تمیزی اولمیاندن
صدور ایلدی واقعات حسامیه ومختصر اجناس ناطفی وغیریلردن مسطوردرکه اویقوده اولان احکام ایچون
یکرمی بش محلده حکم یقظ وارد در اولکیسی مصلی اویوسه وکلام ناس ایله تکلم ایلسه صلوتی فاسد اولور ایکنجیسی
وقراءة ایلسه بر روایتده قرائتدن اعتبار اولنور کبراده ومختارده قرائتدن اعتبار اولنماز دیو تصریح اولنمشدر
الکبر نایم سجده آیتنی قراءة ایلسه وبر رجل آندن استماع ایلسه اول رجله سجده لازم اولور اویاندقدن ایشتدوکی کبی
دردنجیسی مصلی نایم اویانسه سجده آیتی اوقندوغنی خبر ویرسلر بعض مشایخ دیدیلرکه انك اوزرینه سجده لازمدر
صحیح اولان دخی بودر امر عبادتده احتیاط ایچون بشنجیسی مصلی صلوتده اویوسه واحتلام اولسه غسل واجب اولور
بنا صحیح اولماز کویاکه آنك کوزی خاتوننك فرجنه اصابت ایروب انزال اولدی التنجیسی نایم برکون وبر کیجه ویاخود
ایکی کون ایکی کیجه اویوسه صلوة آنك اوزرینه دیندر نتکیم اویانقلقده دین اولدوغی کبی یدنجیسی بر رجلی اویقو
اولدخی باشنی یرینه قویسه ویاخود قولتوغنه قویسه واویوسه شمس الائمة الحلوانی ابو یوسف قولی اوزره حدث اولماز دیدی

وامام محمد روایتنده حدث دکلدر دیدی سکزنجیسی متیمم اولان کمسنه نك دابه سی استعمالی ممکن اولان صودن مرور ایلسه
حال بوکه کندوسی نایم اولسه تیممی ناقض اولور طقوزنجیسی بر صایم نایم آغزینی آچسه آغزینه صو ویاخود قار کیرسه صومی
اونجیسی فجر حاجی دوه اوزرنده اویورکن عرفاته اوغراسه تحقیقاً اول کمسنه حج شریفه ایرشمش اولور اون برنجیسی فجر
حاجی حرمده اویوسه وحالت نومده بر قتلی جایز اولمیان نفسی قتل ایلسه جزا لازم اولور اویانق کبی اون ایکنجیسی بر محرم
اویوسه بر کمسنه کلوب باشنی تراش ایلسه آنك اوزرینه جزا واجب اولور اون اوچنجیسی بر محرمه عورت اویوسه ارکك کلوب
جماع ایلسه اوزرینه جزا واجب اولور اویانقلقده اولدوغی کبی اون دردنجیسی بر رجل صیده اوق آتوب واول اوق
بر نایمك اوکنه دوشوب اول سهمدن اولسه صاید اولان کمسنه بعده ایرشسه اکا اول صید حلال اولماز کانه اول صید
آدمك اوکنه واقع اولدی وذبح ایلمکه قادر ایکن ایلمدی اون بشنجیسی بر رجل بر عورت ایله بر مکانده خلوت
لکن اول خلوتده بر نایم کمسنه اولسه اول خلوت خلوت صحیحه اعتبار اولنماز یقظه ده اولدوغی کبی اون التنجیسی بر رجل
اویوده اویوسه کندو وسنه نکاح ایلدکلری عورتی کلسه یاننده بر ساعت مکث ایلسه خلوة صحیح اولمش اولور یقظه ده
اون یدنجیسی بر عورت اویوسه واری کلسه بر ساعت عورتك یاننده مکث ایلسه حال بوکه مانع اولمسه خلوة صحیحه
اون سکزنجیسی بر رجل یمین ایلسه فلان کمسنه یه سویلمیه یم دیو آندن نصکره یمین ایدن کمسنه اول فلان کمسنك
مرور ایلسه حال بوکه اول فلان اویقوده اولسه واکا قم دیسه اما اویانمسه بونده اختلاف ایلمشلردر صحیح اولان بودرکه
حانث اولور یمینده ایشتدرمك شرط دکلدر اون طقوزنجیسی بر کمسنه عورتنه طلاق رجعی ایله طلاق ویرسه اول
عورتنی نایمه ایکن شهوت ایله مس ایلسه مراجع اولمش اولور یکرمنجیسی اکر طلاق ویرن ار نایم اولسه عورت کلوب اری
مس ایلسه شهوت ایله ابو یوسف قاتنده مراجعه اولور یکرمی برنجیسی ار اویورکن بو عورت کلوب ارك ذکرینی فرجنه
ادخال ایلسه رجل دخی بلسه بونکله ما بینلرنده حرمت مصاهره ثابت اولور یکرمی ایکنجیسی فجر بر ار ایله بر عورت
نومده ایکن عورت اری شهوة ایله اوپسه وایکیسی دخی بونك اوزرینه اتفاق ایلسه یعنی بعد الیقظه اوپشدکلرینه
ایکیسی اتفاق ایلسه لر ایکیسنك ما بینلرنده حرمت مصاهره ثابت اولور یکرمی اوچنجیسی فجر نایم بر کمسنه نك مالنی اتلاف
ضامن اولور یکرمی دردنجیسی فجر بر کمسنه نك باباسی بر دیوار آلتنده اویوسه اول کمسنه باباسنك اوزرینه سطحدن دوشسه
وباباسی هلاك اولسه اول ابن میراثدن محروم اولور عند البعض یکرمی بشنجیسی اکر اویقوده ایکن رفع اولنسه وتخت جلد ده
وضع اولنسه وجلد اوزرینه دوشوب هلاك ایلسه اول کوتورن آدمه ضمان لازم کلمز تاتارخانیه ده دخی بو نجه مسطوردر
وکذا الدعاء بما یشبه کلام الناس وهو ما یمکن طلبه منهم کذلك کلام افساد ایلدوکی کبی ناسك کلامنه مشابه دعا دخی
صلوتی افساد ایدر کلام ناسه مشابه اولان دعا شول کلامدرکه ناسدن طلبی ممکن اوله مثلا اللهم البسنی ثوباً وزوجنی
وارزقنی الف دینار کبی شافعی قاتنده قرآنه مشابه اولان دعا افساد ایلمز والانین والتاوه والتأفیف انین تاوه
وتأفیف دخی صلوتی افساد ایدر انین آه دیمکدر وتاوه اوه دیمکدر تأفیف اف دیمکدر ولو کانت بحرفین خلافاً
لابی یوسف اکر اول انین وتاوه وتأفیف ایکی حرف دخی اولورسه بینه صلاتی افساد ایدر ابو یوسف خلافی ایدوب

ایکی حرف ایله اولان صلوتی افساد ایلمز دیرلر آه کبی اوچ حرف ایله اولورسه افساد ایدر بالاتفاق مکر که مریض اوله
انین و تأوهدن و تأفیفدن نفسنی منعه قادر اولمیه زیرا مریض اولوب نفسنی ضبط مالک اولمیجق عطسه و کگرمک کبی
اکرچه بیچه حروف ایله دخی اولورسه ده والبکاء بصوت لوجع او مصیبة وجع و یاخود مصیبت ایچون صوت ایله
بگادخی صلوتی افساد ایدر زیرا بونده اظهار تأسف و جزع وار در بکا اعانت ایلک دیمکدر ناشیدر بو تقدیرجه
کلام ناس اولور لا لذکر جنة او نار ذکر اولنان صفات ایله بکا جنت ذکری و یاخود نار ذکری ایچون اولورسه افساد
زیرا بو ذکر اولنان بکا زیاده خشوعه دلالت ایدر اکر جنت ذکر اولندقده اللهم انی اسئلک الجنة و نار ذکر اولندقده
اعوذ بک من النار دیسه صلوتنه ضرر ویرمز حتی حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهادن صلوتده انیندن
سؤال اولندی دیدیکه اکر خشیة الله ایچون اولورسه افساد ایلمز اکر امر آخر ایچون اولورسه صلوتی افساد ایدر دیو
سراجیه ده مسطوردر که برکسنه امامک قرائتی عجلیوب آغلسه و بلی و نعم و یاخود آری دیسه صلوتی فاسد اولماز
والتنحنح بلا عذر عذرسز تنحنح دخی صلوتی افساد ایدر اکر مضطر اولماز ایسه اکر صلاتنی اصلاح و قرائتی حسن ایلمک ایچون
افساد ایلمز و اکر امام خطا ایلسه و مقتدی خطاسنه اشارت ایچون تنحنح ایلسه بینه افساد ایلمز و تشمیت عاطس
تشمیت دخی صلوتی افساد ایدر یعنی عطسه ایدن کمسنیه یرحمک الله دیمک افساد ایدر فسادنک وجهی بودر که
بین الناس بو مقوله کلام متناول اولور اول اجلدن فساد ایدر اما عطسه ایدن و یاخود استماع ایدن الحمد لله دیسه
صلوتی فاسد اولماز زیرا عرفا بو کلام جواب دکلدر و مصلی عاطس کندو نفسنه یرحمک الله دیسه افساد ایلمز نتیره ده
مسطوردر که صلوتده ایکن ایکی آدمدن بری عطسه ایلسه و خارج صلوتده برکسنه یرحمک الله دیسه اول ایکی مصلی
آمین دیسه لر عاطسک صلوتی فاسد اولوب آخرک صلوتی فاسد اولماز زیرا عاطس اولمیان آمین دیسی کندو ایچون
دعادکلدر ابو حنیفه دن روایت اولندیکه عاطس مصلی کندو نفسنده حمد ایلسون اما لسانی تحریک ایلمسون اکر
تحریک ایدرسه صلوتی فاسد اولور و قصد جواب بالحمدلة او الهیللة او السبحلة او الاسترجاع او الحوقلة حمد
و یا هیلله و یا سبحله و یا استرجاع و یا حوقله ایله جواب قصدی دخی مفسد صلوتدر حمدله ایله جوابه مثال برکسنه
مصلییه اسندوکک فلان شی حاصل اولدی دیسه اول دخی جواب قصدی ایله الحمد لله دیسه و هیلله ایله جوابه مثال
برکسنه صلوتده ایکن دینلسه که اللهدن غیری اله وارمیدر اول دخی جواب قصدی ایله لا اله الا الله سبحله ایله جوابه مثال
مصلییه برکسنه تعجب ایده جک برسوز سویلسه اول دخی جواب قصدی ایله سبحان الله دیسه و استرجاع ایله جوابه مثال
مصلییه برکسنه کلوب فلان کمسنه فوت اولدی دیسه اول دخی اکا جواب قصد ایدوب انا لله و انا الیه راجعون دیسه
حوقله یه مثال برامر عجیبده لا حول و لا قوة الا بالله دیسه جمیعسنده صلوة فاسد اولور ابو حنیفه و محمد قاتنده زیرا کلام
جوابه اخراج اولندی همان تشمیت جواب کبی اولمشدر خلافا لابی یوسف ابو یوسف خلاف ایدوب صلوة فاسد اولماز
جمیعسنده دیر زیرا بو صیغه سی ایله ثنا درعزیمتله متغیر اولماز نته کیم کلام ناس عزیمتله ثنا اولدوغی کبی اما شیخ الاسلام
ذکر ایلمشدر که استرجاع اجماعا قاطع صلوة در لکن صحیح اولان بودر که خلاف اوزره اوله عنیلر کبی و لو اراد بذلک

انه فی الصلوة لا تفسد اتفاقا اکر مصلی ذکر اولنان کلامر ایله کندوسی صلوتده اولدوغنی اعلام مراد ایلسه صلوتی
فاسد اولماز اتفاقا عدم فسادنه حدیث شریف دخی وارد اولمشدر قال النبی علیه السلام اذا نابت احدکم نائبة
فی الصلوة فلیسبح و لو فتح علی غیر امامه فسدت اکر مصلی امامندن غیری کمسنک اوزرینه فتح ایلسه صلوتی فاسد
اول فتح ایلدوکی کسنه کرک صلوتده و کرک خارج صلوتده اولسون زیرا بو تعلیم در کلام ناس کبی اولوب فاسد اولور
اکر مرادی فتح و تعلیم ایسه فاسد اولور اکر مرادی قرائة قرآن ایسه فاسد اولماز بوکا نظیر برکسنه نماز قلوب و کندو
و خلفنده یحیی اسمنده برآدم اولسه اول مصلی یا یحیی خذ الکتاب بقوة دیسه مرادی قرائة ایسه فاسد اولماز اول آدمه خطاب
فاسد اولور لا ان فتح علی امامه مطلقا فی الاصح اکر امامک اوزرینه فتح ایدرسه مطلقا صلوتی فاسد اولماز اصح اولان
صلوة جایز اولان مقداری قرائت ایتمش اولسون و یاخود قرائتدن اول اولسون برابردر بر آیتدن بر آیته انتقال ایتمش
و کرک اول اولسون مقتدی به لا یتوا اولان بودر که فتحده تعجیل ایلمیه و امام دخی لا یقدر که جماعته فتح ایچون الجا ایلمیه
مفروض مقداری اوقودی ایسه رکوع ایلیه برغیری آیته انتقال ایلمیه اکر مفروضدن اقلده حصر اولدیسه بر آیتدن بر آیته
انتقال جایزدر اکر مصلیدن غیریسی فتح ایدوب و امام دخی آنک فتحنی اخذ ایدرسه صلوتی فاسد اولور زیرا تعلیم و تعلمدر
والسلام عمدا قصدا سلام دخی صلوتی افساد ایدر اما سهوا اولورسه فاسد اولماز زیرا سلام اذکار صلوة جنسندندر
و اسماء اللهدندر کلام حکمی کاف خطابدن اخذ ایدرسه عند القصد فحین ناسیا اولور اذکاره تشبیه ایدرز فحین عمدا اولور
کلام ناسه تشبیه ایدرز خلاصه ده مذکوردر که برکسنه ناسیا و یاخود ساهیا سلام ویرسه آندن صکره بلسه و سکوت ایلسه
صلاتی فاسد اولور و رده و رد سلام دخی صلاتی فاسد ایدر عمدا قید اولندی زیرا رد سلام عمدا و سهوا مفسد صلوتدر
محض کلام اولدوغی ایچون و قرائته من مصحف مصحفدن قرائة دخی مفسد صلاتدر کرک قلیل و کرک کثیر اولسون زیرا
مصحفدن اوقومق غیریدن تلقن کبیدر خلافا لهما امامین خلاف ایدوب آنلر قاتنده مفسد صلوة دکلدر زیرا مصحفه نظر
صلوة عبادتنه منضم اولور بوکا دلیل قال النبی علیه السلام اعطوا اعینکم من العبادة حظها قیل و ما حظها من العبادة
قال النظر الی المصحف نص شریفیله عبادة واحده مفسد اولمیوب بر عبادة دخی منضم اولیجق نیجه مفسد اولور تا
زیرا اهل کتابک فعلی در آنلره تشبهدن بزنهی اولنمشوزدر و قرائتک مقدارنده اختلاف اولنمشدر بعضلر بر آیت مقداری
و بعضلر فاتحهٔ شریفه مقداریدر دیدیلر ظاهر اولان بودر که قلیل و کثیری ابو حنیفه قاتنده مفسددر و اما امامین قاتنده
مجموعی غیر مفسددر و اکله و شربه مصلینک اکل و شربی دخی مفسد صلوتدر زیرا عمل کثیردر اما دیشلری آراسنده
ماکول اولان طعامدن بقیا ولسانی صلوتده ایکن یوتسه مفسد صلوة دکلدر و سجوده علی نجس خلافا لابی یوسف
فیما اذا اعاده علی طاهر مصلینک نجس اوزرینه سجودی دخی مفسد صلوتدر ابو حنیفه و امام محمد قاتنده و ابو یوسف
شول شیده خلاف ایدر که مصلی طاهر اوزرینه سجده سنی اعاده ایلدوکی زمان یعنی فحین مصلی نجس اوزرینه سجده ایلسه
سجده سی فاسد اولور اما صلوتی فاسد اولماز فحین موضع طاهر اوزرینه سجده یی اعاده ایلسه سجده سی صحیح اولور زیرا
نجاست اوزرینه اولان سجده سی عدم کبیدر ابو حنیفه و امام محمد ایچون دلیل قیاس بودر که صلوة تجزی یی قبول ایلمز

نحن بعضسی فاسد اولسه جملهسی فاسد اولور ظاهر اوزرینه عادهسی فایده ایلمز اما وضع ید و وضع رکبتین بونک
زیرا بونلری وضع اصلده ترک کبی در بونلرک ترکی ایسه جواز صلوتی منع ایلمز الا ایوزینی وضع ایلمیوب ترک ایلسه
صلوة جایز اولماز و العمل الکثیر عمل کثیر دخی صلوتی افساد ایدر عمل کثیرک حدنده اختلاف اولنمشدر بو اختلاف
بش قول اوزره در بری شول عملدر که عادةً ایکی ال ایله اشلنمکه محتاج اوله اکر بر ال ایله اشلنورسه ده صاغنی باشنه قویمق
و کوملک کیمک و طون کیمک و پاپوچ اوقلتمق کبی صلوتی افساد ایدر و شول عمل که عادةً بر ال ایله اشلنمکه محتاج اوله
ایکی ال ایله اشلنورسه ده اول عمل قلیل در طونی چزمک کبی و قاووغنی کیمک و اخراج ایلمک کبی و نزع خاتم کبی صلوتی فاسد
ایکنجیسی اول عملدر که مصلی انی استکثار ایلیه سرخسی دیدیکه بو قول ابو حنیفه مذهبنه قریبدر زیرا ابو حنیفهنک دابی
بو مثللو یرلده مبتلا اولنلرک راینه تفویض ایدردی اوچنجیسی اول عملدر که ایراقدن کورن آنی مصلی دکل ظن ایلیه
زیلعی صحیح اولان بودر دیمشدر دردنجیسی عمل کثیر اولدر که اشلین کسنهنک مقصودی اوله عمل قلیل فاعلک مقصودی
اولمیان فعلدر بشنجیسی عمل کثیر اولدر که بر شیء اوچ دفعه بر بری ارد بجه اشلیهسن اوچک مادونی قلیلدر یعنی
یلپزه صلاسن و یا خود اوچکره بدنکی قاشیهسن و یا خود اوچکره طاش آتهسن و یا خود بدنکدن اوچ قیل قوپارهسن
اکر بر بری ارد بجه اولورسه صلوة فاسد اولور اکر فصل اولورسه فاسد اولماز اکر چوق دخی اولورسه و بونک اوزرینه
کهله قتل ایلمک اما صلوتده ایکن بر صف مقداری مشی ایلسه صلوتی فاسد اولماز اما ایکی صف مقداری دفعةً واحدة
مشی ایدرسه فاسد اولور اما بر صفه وارسه بعده مکث ایلسه بعده بر صفه دخی وارسه بینه مکث ایلسه بینه بر صفه دخی
فاسد اولماز اکر یوریوب صفدن خروج ایدوب و صحرایه چقسه صلاتی فاسد اولور اکر بر مصلیه عورتی اوغلانجغنی
و یا خود اوغلنجغی کلوب اناسی صلوتده ایکن امسه و سودی نازل اولسه صلوتی فاسد اولور اکر اوغلنجق بر دفعه مص ایلسه
و یا خود ایکی دفعه مص ایلسه و سودی نازل اولمسه فاسد اولماز اما اوچ دفعه مص ایلسه فاسد اولور اکر سودی نازل اولماز
اکر بر مصلیه عورتی اری جماع ایلسه عورتک صلوتی فاسد اولور اکر منی نازل اولماز ایسه ده بینه مصلیه عورتی قوجهسی
شهوة ایله اوپسه و یا خود شهوتسز اوپسه و یا خود مس ایلسه بینه فاسد اولور زیرا بونلرده معنی جماع واردر اما بر
قوجهسنی صلوتده ایکن اوپسه اما شهوة ایله اولمسه ارک صلوتی فاسد اولماز بو عبارتلر خلاصهنکدر و بینه خلاصهده
مسطوردر که بر کسنه طلاق رجعیه ایله مطلقهسنک فرجنه شهوت ایله نظر ایلسه اول کسنه مراجع اولمش اولور
و صلاتی فاسد اولماز مختار اولان بودر و بر مصلی دابهسنی بر رکعتده بر دفعه ضرب ایلسه رکعت آخرده بر دفعه
ضرب ایلسه صلوتی فاسد اولماز بر رکعتده ایکی دفعه دخی ضرب ایلسه فاسد اولماز اما بر رکعتده اوچ دفعه ضرب ایلسه
فاسد اولور اما قمچی ایله بر انسانی اورسه و یا خود ال ایله اورسه ضاربک صلوتی فاسد اولور اما قلیچ چقارسه صلوتی
فاسد اولماز و بر مصلی یلپزه ایله و یا خود یکی ایله صالسه صلوتی فاسد اولماز اکر مصلینک صاروغنک کوزی
بر کره دوزلتسه و یا خود ایکی کره دوزلتسه فاسد اولماز اما اوچکره یا خود دخی زیاده دوزلتسه فاسد اولور اکر مصلیه
عورت باشی اورتوسی آلوب باشنی اورتسه صلوتی فاسد اولور اما صلوتده ایکن قابویی قپاسه صلوتی فاسد اولماز

اکر

اکر قابویی آچسه صلوتی فاسد اولور اکر مصلی عمامهسنی باشندن چقاروب ارض اوزرینه وضع ایلسه و یا خود
یرده ایکن آلوب باشنه قویسه صلوتی فاسد اولماز بونلرک اصلی بودر که بر ال ایله حاصل اولور بو ال ایله اولان
عمل قلیلدر اما ایکی ال ایله اولان عمل کثیردر بو قول ابو بکر محمد بن فضلک اختیاریدر خلاصهده دخی بویلهدر
رفع یدین صلوتی افساد ایلمز دیو مسطوردر و شروع فی غیرها مصلینک صلوتندن غیریه شروعی دخی صلوتی
افساد ایدر مثلا ظهردن بر رکعت قلدقدن صکره صلوة عصره و یا خود تطوعه افتتاح ایلسه ظهری ناقض اولوب
غیره شروعی صحیح اولور و اول ظهردن چقمش اولور لا شروعه فیها ثانیا اول مصلینک قلدیغی صلوته ثانیا شروعی
افساد ایلمز اکر نیتی قلبی ایله ایدرسه مثلا ظهردن بر رکعت قلدیغی آندن صکره تکرار ظهره افتتاح ایلدی صلوتی فاسد
و اول اولکی رکعت محسوب اولور اوچ رکعت دخی قالوب صلوتی تمام اولور اما اولکی رکعت منتقض اولدی ظن ایدوب
اوچنجیده اوتورمیوب دردی تمام ایلسه صلوتی فاسد اولور اما قلبی ایله نیت ایلمیوب نویت ان اصلی الظهر دیسه
باطل اولور زیرا بو قول کلام ناسدندر اما صورت اولیده فقها دیدیلر که اکر مصلی صاحب ترتیب اولماز ایسه ظهردن
انتقال جایز اولور اکر صاحب ترتیب اولورسه ظهردن عصره منتقل اولمز بلکه نفله منتقل اولور زیرا صاحب ترتیب
عصری صحیح اولماز مادامکه ظهری ادا ایلمیه و لا ان نظر الی مکتوب و فهمه اکر کتابه نظر ایدوب و معناسنی فهم ایدرسه
صلوتی فاسد اولماز کرک قرآن و کرک غیری اولسون بالاجماع فاسد اولماز بعض مشایخ امام محمدک قولی اوزره فاسد
یمین مسئلهسنه قیاساً مسئله یمین بودر که بر کسنه یمین ایلسه که فلان کسنهنک کتابنی اوقومیهیم دیسه کتابه نظر ایدوب
فهم ایتمکله امام محمد قاتنده حانث اولور زیرا حلفدن مراد عدم فهمدر بونده ایسه فهم بولندی اما صلوتک فسادی عمل
کثیر ایلهدر نظر و فهم ایله عمل کثیر بولنمدی انکچون مفسد صلوة اولمدی او اکل ما بین اسنانه دون الحمصة و یا خود
دشلری ما بیننده نخوددن آز اولان طعامی اکل دخی مفسد صلوة دکلدر و مفطر صوم دخی دکلدر و یفسد فی قدرها
صلاتی فاسد ایدر ما بین الاسنان اولان شیء نخود مقداری اولدقده خلاصهده نخود مقداری فاسد ایلمز دیو مسطوردر
بقالی دیدیکه صحیح اولان بودر که شول شیء که صومی افساد ایدر صلوتی دخی افساد ایدر و ان مر مار فی موضع سجوده
اذا کان علی الارض او حاذی الاعضاء الاعضاء اذا کان علی الدکان اثم المار و لا تفسد اکر بر مرور ایدیجی مصلینک
سجودی موضعنده مصلی ارض اوزرنده نماز قلارکن مرور ایلسه و یا خود دکان اوزرنده نماز قلان کسنهنک اعضاسی
مرور ایدنک اعضاسی برابر اولسه مرور ایدن کناهکار اولور اما صلوة فاسد اولماز اما دکان بر آدم بویی مقداری
اولوب کسکلک ستره اولمش اولور ما بیننده اولمقده بویلهدر اما بر مصلینک اوکندن ایکی شخص یان یانه مرور ایلسه
بریسی آثم اولور بری اولماز زیرا بریسی آخره حایل اولور مرور ایدن کسنهنک حقنده وعید وارد اولمشدر قال النبی علیه السلام
لو علم المار بین یدی المصلی ماذا علیه من الوزر لوقف اربعین راوی دیدیکه بلمدم اربعین عاما او شهرا او یوما
دیدیکه ابو هریرهدن روایت اولنان حدیثده صحیح اولان دخی بودر که مراد اربعون سنة اوله اما صلوتک عدم فسادی
قوله علیه السلام لا یقطع الصلوة مرور شیء و ینبغی ان یغرز امامه فی الصحراء سترة طول ذراع و غلظ اصبع

مصلی یه لایق اولان بودر کم صحراده اوکنه بر ستره دکا اوزونلغی بر آرشون قالکلغی بر برمق اوله قوله علیه السلام
اذا صلی احدکم فی الصحراء فلیجعل بین یدیه سترة وقوله علیه السلام ایعجز احدکم اذا صلی فی الصحراء ان یکون امامه
مثل مؤخرة الرحل اکر بر یومشق ایسه اول شیئی دیکسون اکر دیکمك ممکن دکل ایسه طولا و یاخود عرضا اوکنه براقسون
ویقرب منها ودخی اول ستره یه قریب اوله قوله علیه السلام اذا صلی احدکم الی سترة فلیدن منها لا یقطع الشیطان
علیه صلوته ویجعلها علی احد حاجبیه مصلی اول غرز ایلدیکی شیئی حاجبینك بریسی اوزرینه ایلیه قوله علیه السلام
الی شجرة ولا الی عمود الا جعله علی حاجبیه الایمن والایسر ودکلن شیئی مقابله اولمیه بلکه جزوی میل اوجا اوله ولا یکفی
ولا الخط شیئی وضع و یاخود شی وضع اولنمیوب خط چکمك کفایت ایلمز زیرا مانع دکلدر مقصود اولان ایسه
بونکله اول مقصود حاصل اولماز بودیدیکمز ارض یومشق اولدوغی صورتده در اکر دکل ایسه ضروری طولا القا اولنور
اکر خشب بولنمیسه مشایخ متأخریندن بعضی طولا خط چکمکی تجویز ایلمشلردر و بو قول شافعیکدر اما متقدمون
اعتبار ایلمشلردر زیرا بونکله مقصود حاصل اولماز مقصود مصلی ایله مرور ایدنك ما بیننده حایل اولمقدر بوننه
وجودی ایله عدمی برابردر و بو کلام ابو حنیفه و امام محمددن مرویدر عنایه ده دخی بویلجه مسطوردر ویدرء المار
بالاشارة مصلی اشارة ایله مرور ایدن کسنه یی منع ایلیه الیه و یاخود باشی ایله و یا کوزی ایله قال النبی علیه السلام
فادرؤا ما استطعتم حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ام سلمه نك اونده صلوته ایکن ام سلمه نك اوغلی
رسول اکرم صلی الله علیه وسلمك اوکندن کچه حضرت قف دیو اشارت ایلدی اوغلان دخی دوردی بعده قزی
اکا دخی قفی دیو اشارت ایلدی ابا ایدوب مرور ایلدی حضرت صلوتدن فارغ اولدقدن صکره آنلر حقنده ناقصات العقل
ناقصات الدین صواحب یوسف کرسف یغلبن الکرام ویغلبهن اللئام بیورمشلردر او التسبیح و یاخود تسبیح
منع ایلیه قوله علیه السلام اذا نابت احدکم نائبة فی الصلوة فلیسبح لا بهما ایکیسی ایله ایلمیه یعنی هم اشارت وهم تسبیح
رفع ایلمیه زیرا بریسی ایله مقصود حاصل اولور ان عدمت السترة او قصد المرور بینه وبینها اکر ستره بولنمز ایسه
و یاخود مرور ایدن کسنه مصلی ایله ستره بیننه مروره قصد ایلیه اول زمان اشارت ایله و یاخود تسبیح ایله منع اولنور
وجاز ترکها عند امن المرور ستره نك ترکی جائز اولور مرور اولماز دیو امین اولورسه زیرا رسول علیه السلام بویله
وسترة الامام مجزئة عن القوم امامك ستره سی قومه کفایت ایدر لان النبی علیه السلام صلی ببطحاء مکة الی عنزة
ولم یکن للقوم سترة ولو صلی علی ثوب بطانته نجسة صح ان لم یکن مضربا اکر بر کسنه بر ثوب اوزرینده نماز قلسه که
اول ثوبك ایچ طرفی نجس اولسه صلوتی صحیح اولور اکر ثوب مضرب دکل ایسه مضرب اولمیان شول ثوبدر که هر طرفی دکلی
اوریه سی دکلی اولمیه اول ثوب ایکی حکمنده در اوزرنده صلوتك اداسی جائز اولور اما اوریه سی دکلی اولورسه ثوب واحد
اولماز اما ابو یوسف قاتنده مطلقا جائز دکلدر وکذا لو صلی علی الطرف الطاهر من بساط طرف منه نجس سواء
تحرك احدهما بحرکة الاخر اولا بنه ثوب اوزرینه صلوة صحیح اولدوغی کبیدر اکر مصلی بر طرفی نجس بساطك طرف طاهری
نماز قلارسه صلوتی صحیح اولور اول بساطك بر طرفنی تحریك ایله طرف آخری متحرك اولسون کرك متحرك اولمسون برابردر یعنی

بیوك اولسون حرکتی ممکن اولمیه کرك کوچك اولسون حرکتی ممکن اوله بو جمله سی مساویدر خلاصه ده مذکوردر که
بر خشب اوزره نماز قلسه اما طرف آخری نجس اولسه اکر غلیظ اولوب قطعه قابل دکل ایسه جائزدر اکر قابل ایسه جائز دکلدر
وکره عبثه بثوبه او بدنه مصلی ثوبیله و یاخود بدنیله لعب ایلمك مکروه اولدی بر فعل که خارج صلوتده دخی
فکیف که صلوة ایچنده واقع اوله قال النبی علیه السلام ان الله کره لکم ثلثا وذکر منها العبث فی الصلوة والرفث
فی الصیام والضحك فی المقابر بر بدنجی ایله اوینامق مثلا برمقلرینی بر برینه صاروب و تدرمك کبی وقلب الحصی الا مرة
لیمکنه السجود قلب حصی یعنی سجده ایتمك ایچون طاشی یرندن کیدرمك مکروه اولدی الا سجود ممکن اولسون ایچون
بر کره ایله کیدرمك مکروه دکلدر زیرا بوندن حصیلری سجده یرندن تسویه ایلمك بابنده رسول اکرم صلی الله علیه
سؤال ایلدکده یا اباذر مرة او ذر ای سوه مرة او اترك زیرا بونده اصلاح صلوة واردر اما عبث بویله دکلدر حاصل کلام
هر عمل که مصلی ایچون مفید اوله آنی ایشلمکده لا بأس در اما مفید اولمیان مکروهدر وفرقعة الاصابع مصلی برمقلرینی
چاتلتمق دخی مکروه در قوله علیه السلام لا تفرقع اصابعك وانت تصلی والتخصر والنی بوش بوکرینه قومق دخی مکروه در
زیرا بو فعلدن نهی اولنمشدر قال النبی علیه السلام الاختصار فی الصلوة راحة اهل النار و دخی شیطان بونوزینه
ایکی اللری بوش بوکرنده ایدی اول اجلدن تخصر کریه اولدی کذا فی عرایس الثعلبی والالتفات مصلینك التفاتی دخی
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دن صلوتده التفاتدن سؤال ایلدکلرنده تلك خلسة یختلسها الشیطان من صلوة
احدکم بیورمشلردر و التفات اوچ نوعدر بر نوعی مکروهدر مکروه اولان بو یننی صاغ و صوله دوندرمکدر بری دخی مباحدر
مباح اولان کوزی ایله صاغ و صوله نظر ایلیه اما بو یننی دوندرمیه زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابنه بویله
نظر ایدردی بری دخی مبطلدر مبطل اولان بودر که صدرینی قبله دن تحویل ایلیه والاقعاء وافتراش ذراعیه صلوتده
رکبتینی نصب ایدوب الیتینی اوزرینه اوتورمق دخی مکروهدر و قوللرینی یره دوشمك دخی مکروهدر لقول ابی ذر
نهانی خلیلی عن ثلث ان انقر نقر الدیك وان اقعی اقعاء الکلب وان افترش افتراش الثعلب ورد السلام بیده
الیله رد سلام دخی مکروهدر صاحب المجمع مفسدات صلوتدندر دیو ذکر ایلمشدر والتربع بلا عذر عذرسز تربع
زیرا تربع جبابره نك جلوسیدر اما خارج صلوتده جائزدر وکف ثوبه صلوتده ماسبانی الیله دوشرمك یعنی سجده
مراد ایلدکده بین یدی اولان اسبابندن دفع ایلمك دخی مکروهدر زیرا بو دفعده نوع تجبر و عظمت واردر مصلی ایسه
مقام تواضعده در وسدله مصلینك سدلی دخی مکروهدر زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم نهی ایلمشدر
سدل شول فعلدرکه بر کسنه ثوبنی باشی اوزرینه و یاخود اوموزلری اوزرینه قویه اندن صکره طرفلرینی صالیویره خلاصه ده
مذکور اولان ردائی و یاخود قبائی اوموزلری اوزرینه قویه واللرینی یکلرینه کچورمیه والتثاؤب اسنمك دخی صلوتده
اکر اسنمك غلبه ایدرسه النی و یاخود یکنی اغزینه قویه قال النبی علیه السلام ان الله یحب العطاس ویکره التثاؤب
فاذا تثاوب احدکم فلیرده ما استطاع والتمطی کرنمك دخی صلوتده مکروهدر وتغمیض عینیه صلوتده کوزلرینی
یومق دخی مکروهدر اعزه کرامدن بری کوز یومغله خود جمعیت خاطرده مدخلی واردر ایسه صلوتده جمعیت خاطر

الله تعالی رحمت ایلسون شول کمسنه‌یه که نهی اولنمسنك سرّینی بیلوب آگاه ایلیه دیو بیورمشدر و الصلوة معقوص الشعر
صلوة مکروه اولور معقوص الشعر اولدیغی حالده عقص صاچنی دپه‌یه جمع ایدوب بر ایپلك ایله باغلیوب و یاخود
بر خرقه ایله و یا ضمغ ایله بر برینه ضم ایلمکدر نته‌کیم خاتونلر ایلرلر او حاسر الرأس یاخود مکشوف الرأس اولدیغی حالده
صلوة مکروهدر زیرا مکشوف الرأس نماز قلمق تکاسل و قلت رعایتی اشعار ایدر الا تذلل جهتندن اولورسه مکروه دکلدر
و فی ثیاب البذلة ثیاب بذله ایله دخی صلوة مکروه اولور ثیاب بذله اول‌لردر که اوده کیلوب کبار قاتنه آنکله کیدلمیه بو مقوله
ثیاب ایله صلوة مکروه اولمسی ثوب آخرك وجودی قاتنده‌در اما ثوب آخر اولمدیغی زمانده ثیاب بذله ایله صلوة مکروه دکلدر
و مسح جبهته فیها مصلی صلوتنده آلنینی مسح ایلمك دخی مکروهدر الا مکر که اذی اوله و نظره الی السماء و مصلینك کوکه
نظر ایلمسی مکروهدر زیرا سنت قیام و رکوع و سجودده اوکنه باقمق ایدی مخالفتده ترك سنت بولندی و عد الآی و التسبیح
دخی آیتلری و تسبیحی الیله صایمق مکروه اولدی خلافا لهما امامین خلاف ایدوب آنلر قاتنده عد ایلمك لا بأس در
و قیام الامام فی طاق المسجد و امامك مسجد محرابنده یالکز قیامی دخی مکروهدر زیرا امامك تقدیمی قومه تیسیر ایچون
مشروع اولمشدر بو قسه امامه تخصیص ایچون دکلدر یالکز محرابده قیامی ایسه تخصیص ایهام ایدر و اهل کتابه تشبه اولور
و انفراده علی الدکان او الارض امامك دکان اوزرنده انفرادی و یاخود ارض اوزرنده انفرادی دخی مکروهدر یعنی امام
بر یوکسك یرده دوروب یاننده بر فرد اولمسه و قوم اشغده اولسه و یاخود امام الچق یرده و خلق یوکسك یرده اولسه
امامك یالکز اولمسی مکروهدر و القیام خلف صف فیه فرجة بر آدم صغاجق فرجه اولان صفك آردنده قیام دخی مکروهدر
قال النبی علیه السلام من نظر الی فرجة فی صف فلیسدها زاهدی دیمشدر که بر کمسنه خلق نمازده ایکن آرالرینه کیرسه
ایچلرندن بری توسع ایچون بر طرفه میل ایلسه صلوتی فاسد اولور زیرا اول کمسنه اللهدن غیری‌یه امتثال ایلمش اولور
و لبس ثوب فیه تصاویر تصویرلو اولان ثوبی کیمك دخی مکروهدر زیرا حامل صنمه مشابه اولمش اولور و ان یکون فوق
رأسه او بین یدیه او بحذائه صورة دخی صلوتنده ایکن باشی اوزرنده و یاخود قارشوسنده و یاخود برابرنده صورت
اولمق مکروهدر بوکا حدیث جبریل امین قوی دلیلدر عن ابی هریرة رضی الله تعالی عنه قال استأذن جبریل علیه السلام
علی النبی علیه الصلوة و السلام فقال ادخل فقال کیف ادخل و فی بیتك ستر فیه تصاویر فانا معاشر الملائكة لا ندخل
بیتا فیه تصاویر دیدی دینلدیکه اکر صورت مصلینك خلفنده اولسه مکروه اولماز لکن مطلقا اوده صورت اولمسی مکروهدر
زیرا دخول ملائکه‌یه مانع اولاندن تنزیه مستحبدر الا ان تکون صغیرة لا تبدو للناظر الا مکر که اول صورت صغیره اوله
ناظر اوله ظاهر اولمیه زیرا عادة کوچك صورته عبادت اولنمامشدر اول اجلدن مکروه اولماز اما ابو هریره‌نك خاتمنده
ایکی سکك نقش اولمش و دانیالك خاتمنده صورت اسد و لبوه و ما بیننده بر اوغلنجق یازلمش که اول ایکی ارسلان اوغلانی یالار
هیئتده بونك سرّینی بو منوال اوزره حکایت اولنورکه وقتا که بخت نصر قدس شریفه استیلا ایلدکده زماننده طوغان
اوغلنجقلری قتل ایلمك ایچون تقیید ایدوب بولدیغنی قتل ایلدی دانیالی والده‌سی قتلدن خلاص ایچون بر میشه‌یه آتدی
حق سبحانه و تعالی حضرت دانیالی حفظ ایچون بر ارککك ارسلانی و ارضاع ایچون بر دیشی ارسلانی حواله ایلدی

بعده دانیال حضرت الله جل جلاله‌نك کنف حمایتنده وقوع بولان احسان عجیبنی تذکر ایچون خاتمنده نقش ایتدرمش
او لغیر ذی روح و یاخود ذی روحدن غیری اشجار و ازهار و ریاحین کبی اولورسه مکروه اولماز او مقطوع
الرأس یاخود صورت حیوان اوله اما مقطوع الرأس اوله اول زمان مکروه دکلدر زیرا بو مقوله‌یه عادة عبادت
کلمشدر دکلدر لا قتل الحیة و العقرب صلاتده حیه و عقربی قتل مکروه اولمدی قوله علیه السلام اقتلوا الاسودین
و لو کنتم فی الصلوة حدیث شریفی دلیل قویدر و شمس الائمه سرخسی بر ضربه ایله قتل اولنمق کرکدر یوقسه بر قاج ضربه‌یه
محتاج اولورمی دیو فرق ایدوب تصحیح ایلمشدر زیرا حدیث شریف دخی اقتلوا الاسودین اولوب فصل بیورلمشدر
و بعضلر اکر ضربه واحده ایله قتلی ممکن اولورسه قتل ایلسون و اکر قتلده ضربه‌لره محتاج اولورسه صلوتی استیناف ایلسون
زیرا بو عمل کثیردر دیو تصریح ایلمشلردر و قیام الامام فی المسجد ساجدا فی طاقه امامك مسجدده قیامی مکروه دکلدر
محرابده ساجدا اولدیغی حالده یعنی کندوسی مسجد ایچنده اولوب سجده‌سی محرابده اولورسه مکروه دکلدر و الصلوة
الی ظهر قاعد یتحدث سویلشن کمسنه‌نك ظهرینه دخی صلوة مکروه دکلدر یعنی اوکنده سویلشور آدم وار ایکن نماز
قلمق جایزدر زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم صحراده نماز قلمق مراد ایلدکده عکرمه‌یه اوکنده طورمق ایچون
امر ایدردی زیرا صف اول امامك ظهرینه قلور صف ثانی صف اولك ظهرینه قلور معلوم اولدیکه بو فعل لا بأس در الحق
کراهت بر آدمك وجهنه طوغری قلمقده‌در حتی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه بر رجلی بر آخرك یوزینه قرشو نماز قلارکن
کوردکده ایکیسنی دخی قمچی ایله اوروب منع ایلمشدر ناسدن بعض کمسنه‌لر بونی کوینه کوردیلر دلیللری ان النبی علیه السلام
نهی ان یصلی الرجل و عنده قوم یتحدثون او نائمون بونك تأویلی بودرکه تحدث ایدنلرك صوتی مصلی‌یی یاکلمق
خوفی‌در اما نائمك تأویلی بودرکه اول نائمدن احتمالدر بر صوت ظاهر اولوب صلوتده ضحك ایلیه و نائم خجیل اوله
اما کوینه اولماغه دلیل اصحاب رسول اللهدن بعضیسی نماز قلارلردی و بعضیسی قرآن ایدرلردی و بعضیسی فقه
تعلم ایدرلردی و رسول علیه السلام بونلری منع ایلمزلردی و الی مصحف او سیف معلق او الی شمع او سراج دخی
مصحف و یاخود سیف معلقه و یاخود شمعه و یاخود سراجه قارشو صلوة مکروه دکلدر و علی بساط ذی تصاویر دخی
تصویرلی بساط اوزره صلوة مکروه دکلدر زیرا بونده تحقیر و اهانت واردر تعظیم بولنماز ان لم یسجد علیها
اکر اول تصویرلرك اوزرینه سجده ایلمزایسه اکر تصویرلرك اوزرینه سجده ایدرسه مکروه اولور عبدة اوثانه تشبه بولنور
و کره البول و التخلی و الوطء فوق مسجد بول و تغوط و جماع مسجد اوزرنده مکروه اولدی و غلق بابه دخی مسجدك
قپوسنی قپامق مکروه اولدی و مصلی‌یی مسجددن منع حرامدر لقوله تعالی و من اظلم ممن منع مساجد الله
ان یذکر فیها اسمه قال النبی علیه السلام یا معشر عبد مناف لا تمنعوا احدا یطوف بهذا البیت ای ساعة من لیل او نهار
چونکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم دخول مسجد حرامدن منع بیورمدیغی سایر مسجدلرده خود منع اولنمق
نیجه ممکندر و الاصح جوازه عند الخوف علی متاعه اصح اولان تغلیق بابك جوازیدر فقط مسجدك و یا مصلینك
متاعی اوزره خوف اولنورسه خصوصا فی زماننا و یجوز نقشه بالجص و ماء الذهب مسجدی کرج ایله و ماء ذهب ایله

نقش ایلمك جائز اولور زیرا حضرت عمر وعثمان مسجد نبی علیه السلامی تزیین ایلمشلردر وبعضلر کریه کوروب حدیث شریفله
استدلال ایلمشلردر ان النبی علیه السلام عدّ ذلك من اشراط الساعة قال تزخرف المساجد ویطول المنارات
وعن علی رضی الله تعالی عنه قال حین مرّ بمسجد مزخرف لمن هذه البیعة اکر متولی مال وقفدن تزیین ایلسه ضامن اولور
والبول ونحوه فوق بیت فیه مسجد بول وبول کبی یعنی تغوط جائزدر شول بیتك اوزرنده که اول بیتده مسجد اوله
حقیقتده اول مسجد دکلدر اکر حقیقتده اول مسجد اولیدی بیعی جائز اولمازدی **باب الوتر والنوافل** بو باب وتر ونوافل بیاننده‌در
الوتر واجب صلوة وتر واجبدر ابو حنیفه قاتنده وقالا سنّة امامین دیدیکه وتر سنتدر امامینك سنت اولمسنده
حجتلری حدیث اعرابیدر ان النبی علیه السلام علّمه خمس صلوات فی الیوم واللیلة فقال هل علیّ غیرهن قال لا الا ان تطوع
واجب اولمسنده دلیل الوتر حق علی کل مسلم وروایة آخر ما وتروا قبل ان یصبحوا حدیث شریفلریدر وودرجه‌سنده
فرضدن اشغدر زیرا جاحدی اکفار اولنماز واذان واقامت اولنماز دخی اوچنجی رکعتده قراءة واجبدر وسنتدن
درجه‌سنده بناء علی درجتی ناسیاً وساهیاً ترکی ایله قضاسی لازم اولور ودخی عذرسز راحله اوزرنده ادا اولنماز
ونیتسز اداسی دخی جائز دکلدر اما سایر تطوع وسنن بوکا مخالفدر اکر سنت اولیدی صلاة نیت ایلمك کفایت ایدردی
وهو ثلث رکعات صلوة وتر اوچ رکعتدر امام شافعی دیرکه مصلی دیلرسه بر رکعت ویا اوچ رکعت ویا بش ویا یدی
ویا طقوز ویا خود اون بر رکعت قلور اون برك اوزرینه زیاده ایلمز وعن ابن مسعود رضی الله تعالی عنه
الوتر ثلث کالمغرب حدیث شریفی اوچ اولدوغنه دلیل قویدر بر سلام واحد سلام واحد ایله اوچ رکعتدر روایت اولندیکه
ان النبی علیه السلام کان یوتر بثلث لا یسلم الا فی اخرهن یقرأ فی کل رکعة منه الفاتحة وسورة مصلی وترده هر رکعتده
فاتحه وسوره قراءة ایدر روایت اولندیکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم رکعة اولیده سبح اسم ربك الاعلی
ورکعة ثانیه‌ده قل یا ایها الکافرون ورکعة ثالثه‌ده قل هو الله احد سوره‌لرینی اوقورلردی ویقنت فی الثالثة
دائماً قبل الرکوع دائماً قنوت اوقیه رکعت ثالثه‌ده دائماً قیدی امام شافعیدن احترازدر زیرا مذهب شافعیده لا یقنت
فی الوتر الا فی النصف الاخیر من رمضان در قبل الرکوع قیدی دخی شافعی قاتنده قنوت رکوعدن صکره‌در دیدکلرندن
احترازدر وقنوت فعل نبی علیه السلام ایله ثابت اولمشدر ومشهور اولان قنوت اللهم انا نستعینك ونستغفرك
ونستهدیك ونؤمن بك ونتوب الیك ونتوکل علیك ونثنی علیك الخیر کله نشکرك ولا نکفرك ونخلع ونترك من یفجرك
اللهم ایاك نعبد ولك نصلی ونسجد والیك نسعی ونحفد نرجو رحمتك ونخشی عذابك ان عذابك بالکفار ملحق
اکر قنوته قراءته قادر اولمازسه بدلی کما اللهم اغفر لی در اوچ کره اوقیه ویا خود بر کره ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة
حسنة وقنا عذاب النار دیه بعد ما کبر ورفع یدیه قنوت اوقیه تکبیر ایلیه الکرینی قالدردقدن صکره ولا یقنت فی صلوة غیرها
صلاة وتردن غیرده قنوت اوقومیه امام شافعی دیرکه صلوة فجرك رکعت ثانیه‌سنده رکوعدن صکره قنوت اوقیه
حدیث انس ایله استدلال ایدروب انه علیه السلام کان یقنت فی کل صلوة الفجر الی ان فارق الدنیا بزم ایچون دلیل حدیث
ابن مسعوددر که حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صلوة فجرده برآی قنوت اوقیوب احیای عربدن بنی

دعا

دعاء علیه ایدردی صکره ترك ایلدی ترك فعل دلیل نسخدر امدی وتردن غیری صلوتده قنوت اوقومق جائز دکلدر
ویتبع المؤتم قانت الوتر ولو بعد الرکوع مقتدی تابع اولور قانت وتر اولانه اکر رکوعدن صکره دخی اولورسه یعنی
حنفی شافعیه تابع اولور وقنوت اوقور رکوعدن صکره زیرا اختلافلری فجرده‌در فجرده ایسه منسوخ اولمشدر قنوتك
وترده اولمسنده خلاف یوقدر کرك رکوعدن اول اولسون کرك صکره اکر حنفی شافعیه رمضانك نصف اخیرنده
وتره اقتدا ایلسه متابعت ایلسون زیرا اول دخی مجتهددر اکر امام وترده مقتدی قنوتنی تمام ایلمزدن مقدم رکوع
امامه تابع اولسون اکر امام قنوت اوقومدین رکوع ایلسه ومقتدی دخی قنوتدن بر شئ اوقومیوب اکر رکوع فوتندن
خوف ایدرسه رکوع ایلسون اکر فوت رکوعدن خوفی اولمازسه قنوت اوقیه آندن صکره رکوع ایلیه اکر برکمسنه قنوتی اونتسه
رکوعدن باش قالدردقدن صکره تذکر ایلسه اول کمسنه قنوت اوقومسون وسهو ایچون سجده ایلسون بش اشیایی فجر
امام اشلمسه آنی قوم دخی اشلمز اولکیسی قنوتدرکه ذکر اولندی ایکنجیسی فجر امام تکبیرات عیدینی ترك ایلسه قوم دخی
ترك ایدر اوچنجیسی امام ذوات الاربع اولان صلوتك ایکنجی رکعتنده اوتورمسه واوجه دخی اوتورمسه قوم دخی
اوتورمیه‌لردر دردنجیسی امام سجده آیتی اوقسه وسجده ایلمسه قوم دخی سجده ایلمز بشنجیسی امام سهو ایلسه وسجده ایلمسه
قوم دخی سجده ایلمز ودرت موضعده مقتدی امامه متابعت ایلمز اکر امام صلوتنده بر سجده زیاده ایلسه وتکبیرات
عیدینی زیاده ایلسه اکر اقاویل صحابه‌دن خروج بولنورسه تابع اولماز وامام صلوة جنازه‌ده بش تکبیر ایدرسه مقتدی
تابع اولماز اکر امام ساهیاً بشنجی رکعته قلقارسه مقتدی متابعت ایلمز وطقوز شئ ده اکر امام اشلمزسه قوم آنی ترك ایلمز
بری تحریمه‌ده رفع یدین در وبری ثنادر مادامکه امام فاتحه‌ده در واکر سوره‌یه دخی شروع ایدرسه مقتدی ثنایی اوقیه
محمد قاتنده ابو یوسفك بونك خلافیدر وبری دخی تکبیر رکوع وسجود وایکیسنده معاً تسبیح ودخی تسمیع وقراءة
تشهد وسلام وتکبیرات تشریق ولا یتبع قانت الفجر حنفی مقتدی صلوة فجرده قنوت اوقویان شافعیه قنوتده
تابع اولماز زیرا فجرده قنوت منسوخدر منسوخده متابعت باطلدر جنازه‌ده بشنجی تکبیره متابعت اولنمدوغی کبی خلافاً
لابی یوسف ابو یوسفك بونك خلافیدر زیرا مقتدی امامه تابعدر قنوت ایسه مجتهد فیه‌در تکبیرات عیدین کبی
ووترده بعد الرکوع قنوتده متابعت کبی اولور بل یقف ساکتاً فی الاظهر بلکه سکوت ایلدوکی حالده طورر یعنی قراءة ایلمز
الاظهر اولان دخی بودر بل یقف کلمه‌سی لا یتبع کلمه‌سنه متصلدر تقدیر کلام لا یتبع بل یقف دیمکدر والسنة قبل الفجر
وبعد الظهر وبعد المغرب والعشاء رکعتان سنت مؤکده فجردن اول وظهر ومغرب وعشادن صکره ایکی رکعتدر
وقبل الظهر والجمعة وبعدها اربع ظهردن وجمعه‌دن اول وجمعه‌دن صکره سنت مؤکده درت رکعتدر سنت فجرك
اقوی اولدوغی متفق علیهادر بوندن صکره اقوی اولانده اختلاف اولنوب حلوانی دیدیکه سنت مغرب اقویدر زیرا
نبی علیه السلام سفر وحضرده ترك بیورمشدر بعده ظهردن صکره اولان ایکی رکعت قوی اولدوغی متفق علیهادر
اما ظهردن اول اولانده اختلاف اولنمش بعده عشادن صکره اولان ایکی رکعتدر وآندن صکره قبل الظهر اولان درت رکعتدر
آندن صکره قبل العصر اولان سنت غیر مؤکده‌در اندن صکره قبل العشا اولان سنت غیر مؤکده درت ودینلدیکه

سنت فجردن صكره قبل الظهر اولان سنت مؤكده غيريلردن مؤكددر زيرا قبل الظهر اولان سنت ايچون وعيد وارد
قال عليه السلام من ترك اربعا قبل الظهر لم ينله شفاعتي و بخاريدن غيري برجماعت ام حبيبه بنت ابي سفيان
حديث شريفي روايت ايلمشدر كه انها سمعت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يقول ما من عبد مسلم يصلي في كل يوم
ثنتي عشرة ركعة تطوعا من غير الفريضة الا بنى الله له بيتا في الجنة اما جمعه دن صكره اولان درت ركعت حقنده دخي
حديث شريف وارد اولمشدر قال النبي عليه السلام من كان منكم مصليا بعد الجمعة فليصل اربعا وعند ابي يوسف
بعد الجمعة ست ابو يوسف قاتنده جمعه دن صكره آلتي ركعتدر هر صلوتدن صكره كه سنت واردر اول صلوتدن صكره
اوتورمق مكروهدر بلكه اوتورميوب سنته مشغول اولا كه سنت ايله مكتوبه بيني فصل لازم كلميه اما حضرت عائشه دن
روايتدركه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بر مقدار قعود ايدروب اللهم انت السلام ومنك السلام واليك يعود
السلام تباركت يا ذا الجلال والاكرام اوقوردي وسنته قلقاردي وسنتي فرض مكاننده ادا ايلمزدي بر مقدار
صاغه ويا صوله ويا خود خلفنه چكلوردي وسنت ايله فرض مابيننده تكلم سنتي ساقط ايدروب واتمز سنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر مطلقا ساقط اولور ديديلر و بعضلر ساقط اولماز لكن ثوابي ناقص اولور ديديلر وندب الاربع قبل العصر
او ركعتان قبل العصر درت ركعت وياخود ايكي ركعت مندوب اولدي امام محمد اختلاف آثار ايچون ايكيسنك
بيننده مخير ايلمشدر قال النبي عليه السلام رحم الله امرأ صلى قبل العصر اربعا وروي انه عليه الصلوة والسلام
كان يصلي قبل العصر ركعتين اما درت ركعت افضلدر والست بعد المغرب صلوة مغربدن صكره آلتي ركعت دخي
مندوب اولدي ابو هريره دن رضي الله تعالى عنه روايتدركه قال النبي عليه السلام من صلى بعد المغرب ست ركعات
لم يتكلم بينهن بسوء عدلن له بعبادة ثنتي عشرة سنة وقال عليه السلام من صلى ست ركعات بعد المغرب كتب من الاوابين
بونلك ايچون صلوة اوابين تسميه اولنمشدر وحضرت عائشه رضي الله تعالى عنهادن روايت اولنديكه قال النبي عليه السلام
من صلى بعد المغرب عشرين ركعة بنى الله له بيتا في الجنة ذكر اولنان آلتي ركعت مختار اولان اوچ سلام ايله درلر دخي
كوچه بعضلر سلام واحد ايله اولمسنه ذاهب اولمشلردر لكن اصح اولان ايكي ركعتده بر سلامدر والاربع قبل العشاء
وبعدها عشادن اول درت وصكره درت ركعت مندوب اولدي زيرا صكره كي دردك ايكيسي سنت مؤكده در وايكيسي نافله در
اما اولك دردي وصكره كي دردك ايكيسي ترك اولنسه تاركي مسئ اولماز اما سنت مؤكده اولان ايكي ركعتي ترك ايلسه
كنهكار اولور وكره الزيادة على اربع بتسليمة في نفل النهار كونده اولان نافله ده بر سلام ايله درت ركعتدن اوزرينه
زياده ايلمك مكروه اولدي زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن بو فعل صادر اولمامشدر لا في نفل الليل
الى ثمان كيجه نفلنده سكز ركعته وارنجه بر سلام ايله مكروه اولمدي خلافا لهما امامين خلافنه ايدروب كيجه ده سكز
نافله بر سلام ايله جايزدر ديكلدر ديديلر ولا تزاد على الثمان سكز ركعت اوزرينه زياده اولنماز زيرا زياده يه اثر وارد اولمامشدر
والافضل فيهما كيجه ده وكونده افضل اولان رباع درت ركعتدر اما ابو حنيفه قاتنده وقالا في الليل المثنى افضل
امامين ديديلركه كيجه ده مثنى افضلدر فتوى دخي امامين قولي اوزره در وطول القيام افضل من كثرة الركعات

وطول

وطول قيام افضلدر ركعاتك كثرتندن قوله عليه السلام افضل الصلوة طول القنوت اي القيام زيرا طول قيامده
چوق قراءة بولنور كثرة ركوع وسجودده چوق تسبيح بولنور كثرة قرائت كثرة تسبيحدن افضلدر ومتن مستفاده غير مذكور
نيجه سنن اولمغين محله مناسب ذكر اولنمشدر فروع مسجده وصولده اوتورمزدن مقدم ايكي ركعت تحية مسجد دخي سنتدر
لقوله عليه السلام اذا دخل احدكم المسجد فلا يجلس حتى يركع الركعتين ومتوضي اولان كمسنه يه مستحب اولوركه عقيب الوضو
ايكي ركعت نماز ادا ايليه قوله عليه السلام ما من احد يتوضأ فيحسن الوضوء ويصلي ركعتين يقبل بقلبه ووجهه
عليهما الا وجبت له الجنة وصلوة ضحى دخي مستحبدر ودرت ركعتدر زياده دخي اولور ضحينك اعتباري ربع نهاردر
والقراءة فرض في ركعتي الفرض فرضك ايكي ركعتنده قراءة فرضدر اكر كليسنده اوقسه ويا خود بر ركعتنده اوقسه صلاتي
فاسد اولور ايكي اولكلرنده اوقومق واجبدر حتى اولكلرنده اوقوميوب آخرلرنده اوقسه صلوتي جايز اولور لكن
سهو سجده لازم اولور اكر عمدا ايدرسه آثم اولور امام شافعي ديركه جمله سنده اوقومق كركدر ديو لا صلوة الا بقراءة
حديث شريفي ايله استدلال ايدر زيرا هر ركعت صلوتدر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم هر ركعتده قراءة ايدردي
حضرتك قرآني آيت مجملي بيان واقع اولمشدر ديرحسن قاتنده بر ركعتده قراءة كفايت ايدر زيرا امر تكراري مقتضي دكلدر
وكل النفل والوتر وكلي نفلده ووترده دخي قراءة فرضدر اما نفلده فرض اولدوغنه دليل عقلي نفلك هر شفعي باشقه بر
اوچنجي به قيام ابتداء تحريمه منزله سنده در بو اجلدن تحريمه اولي ايله جايز اولان ايچون ايكي ركعتدر اصحابمزدن مشهور
اما وتره اوچ ركعتنده دخي قراءة اولنمق احتياط ايچوندر زيرا وترك فرضيتي شبهه لي دليل ايله ثابت اولمغين سنتكي
ظاهر زيرا باشقه اذان واقامت اولنماز وجاحدي اكفار اولنماز اول اجلدن جمله سنده قراءة ايجاب ايلدي ويلزم نفل
شرع فيه قصدا يعني قضا لازم اولور بر نفلده كه انكا قصدا شروع اولنه حتى بر كمسنه نافله يه شروع ايلسه وبعد الشروع
افساد ايلسه قضا لازم اولور شافعي ديركه آنك اوزرينه قضا لازم كلمز زيرا نافله متبرع فيه در متبرع اوزرينه ايسه
بر شي لازم كلمز بزم ايچون دليل بودركه مؤدى اولان شي محض قربتدر امدي قربت اولان شيئك ابطال عمل اولمسون
بالضروره اتمامي لازم اولور زيرا ابطال عمل حرامدر قصدا قيدي ظن ايله اولان شروعدن احترازدر ولو عند الطلوع
والغروب نافله يه شروع شمسك طلوع وغروبي زماننده ايسه دخي لازم اولور افساد ايدرسه قضاسي لازم اولور
امام زفر خلاف ايدروب يوم عيدده صومه قياس ايدروب افساددنه بر شي لازم كلمدوكنه ذاهب اولمشدر بزم ايچون
دليل بودركه يوم عيد صومه مباشر اولان معصيته مباشر اولمشدر زيرا يوم عيدك جميع اجزاسنده صوم حرام اولمغين
صومه شروع اولنان جز منهي عنه اولدوغندن صايم يوم عيد قطع صوم ايله امر اولنمشدر بو جهتدندركه نيت ايله
قضاسي دخي لازم اولماز اما اوقات مذكوره ده صلوته شارع اولان معصيته مباشر دكلدر لا ان شرع ظانا انه عليه
قضاسي لازم اولماز اكر مصلي شروع ايلسه ظن ايديجي اولدوغي حالده اول صلوة آنك اوزرينده دردر يعني بر كمسنه ظن
ظن ايلسه وظهره شروع ايلسه بعده قلدوغي خاطرينه كلسه ادا ايلدوكي نفل اولور ونقض ايلسه قضا لازم كلمز ولو نوى
اربعا وافسد بعد القعود الاول او قبله قضى ركعتين اكر مصلي درت ركعت نافله يه نيت ايلسه قعود اولدن صكره

وياخود قعود اولدن مقدم افساد ايلسه ايكى ركعتى قضا ايدر زيرا نفلدن هر شفع على حدة صلوتدر اما ايكنجى ده
بلا قعود اوچنجى يه شروع ايتدكدن صكره افساد ايلسه دردى قضا لازم اولور وقال ابو يوسف قضى اربعا لو افسد قبله
ابو يوسف نزدنده تشبيه ايدوب درت ركعتى قضا ايدر اكر قعوددن اول افساد ايدرسه ديدى زيرا درده نيت سبب وجوب
اولان شروعه مقارن اولدى بو تقديرجه دردك قضاسى لازم اولور دير وكذا الخلاف لو لم يقرأ الاربع من القراءة بو
اولان خلاف بعينه اولكى خلاف كبيدر اكر درت ركعتى قراءتدن تجريد ايدرسه يعنى درت ركعتده دخى اوقومسه ابو حنيفه
ومحمد قاتنده ايكى ركعتى قضا ايدر وابو يوسف قاتنده دردينى قضا ايدر ابو حنيفه ومحمدك دليلى بودر كه شفع اولك
ترك قراءة ايله تحريمه باطل اولدى شفع ثانى يه شروع صحيح اولمدى انجق شفع اولى قضا ايدر ابو يوسفك دليلى شفع
ترك قراءة تحريمه نك بطلاننى ايجاب ايلمز بو تقديرجه شفع ثانى يه شروع صحيح اولور وآندن صكره ترك قراءة ايله
كليسى فاسد اولوب درت ركعتك قضاسى لازم كلور او قرأ فى احدى الاخريين فحسب وياخود ايكى آخركى ركعتلرك
انجق برنده قراءة ايلسه ابو حنيفه ومحمد قاتنده ايكى ركعتى قضا ايدر وابو يوسف قاتنده دردينى قضا ايدر علتلرى
قريبده ذكر اولندوغى اوزره در اما ابو يوسفك بر دليلى دخى بودر كه ترك قراءة تحريمه يى ابطال ايلمز كورمزميسن
صلوتك وجودى قراءتسز بولنور مثلا امى ودلسوز ومقتدينك قراءتسز صلوتلرى جايزدر بو اجلدن بركمسنه افعاله
عاجز اولسه اما قراءته قادر اولسه اولكمسنه يه صلوة لازم اولماز اما قراءته عاجز اولوب افعاله قادر اولسه كا صلوة
لازم اولور لكن ترك قراءة انجق ادايى افساد ايدر شمنى وزيلعى دخى بويله ذكر ايلمشلردر ولو قرأ فى الاوليين او
فقط او تركها فى احدى الاوليين او احدى الاخريين فقط قضى ركعتين اتفاقا اكر ايكى اولده وياخود ايكى
آخرده اوقسه وياخود ايكى اولك برنده قراءتى ترك ايلسه وياخود ايكى آخرك برنده ترك ايلسه اتفاقا ايكى ركعتى
قضا ايدر مثلا بركمسنه درت ركعت نافله يه شروع ايلدى ايكى اولكى ركعتده قراءة ايلدى وايكى آخركى ركعتلرده
قراءة ايلمدى آخركى ركعتلرى قضا ايدر بالاجماع زيرا تحريمه باطل اولميوب ثانى يه شروع صحيح اولدى وشروع ايله
قضاسى لازم اولدى اما آخريينده قراءة ايلسه واولكى ايكى ركعتلرده قراءة ايلسه ايكى اولكى ركعتى قضا ايدر بالاجماع
زيرا ابو حنيفه ومحمد قاتنده ايكى اولكيده ترك قراءة تحريمه يى ابطال ايتديكيچون ثانى يه شروع صحيح دكلدر پس
ايكى اولكى ركعتك قضاسى لازم اولور وابو يوسف ديركه شفع ثانى يه شروع صحيح اولور لكن ثانى قراءة ايله ادا ايلدى
اولكى ايكى ركعتك قراءتى ترك اولنمغله قضاسى لازم اولور اكر اولييندك بر ركعتده قراءة ترك اولنسه واخرييندك ايكى
ركعتده معا ترك اولنمسه يعنى قراءة اولنسه اولكى شفع قضا اولنور بالاجماع اكر اولييندده قراءة اولنوب اخرييندك
بر ركعتده قراءة ترك اولنسه اخريين قضا اولنور بالاجماع ولو قرأ فى احدى الاوليين لا غير او احدى الاوليين
واحدى الاخريين قضى اربعا اكر انجق اولكى ركعتك برنده قراءة ايلسه وياخود اولكى ركعتلرك برنده وآخركى ركعتلرك
برنده قراءة ايلسه دردينى قضا ايدر زيرا ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده تحريمه باقيدر ابو حنيفه قاتنده شفعك
ركعتده قراءة ترك اولنمغله تحريمه باطل اولماز ابو يوسف قاتنده ترك قراءة ايله تحريمه اصلا باطل اولماز بلكه ايكى شفعك

ترك

ترك قراءة ايله اولور بو ايكى صورتده دخى دردى قضا اولور وقال محمد يقضى ركعتين امام محمد ديديكه مصلى ايكى ركعتى
قضا ايدر زيرا ترك قراءة ايله تحريمه مرتفع اولدى انجق ايكى اولكى ركعتلرى قضا ايدر ولو ترك القعدة الاولى فيها لا تبطل
بركمسنه نافلده قعدهٔ اولايى ترك ايلسه صلوة نافله باطل اولماز يعنى بركمسنه نافلدن درت ركعت نماز قلوب
ايكى شفع بيننده قعود ايلمسه لا يتوا ولان بودركه شفع اول فاسد اولوب قضاسى لازم اولور زيرا نافلدن كلى
شفع باشقه صلوتدر لكن فرض قياسا فاسد اولماز قعده نك فرض اولمسى كندو ايله تحلل وخروج بولنسون ايچوندر
مستقل اولان كمسنه ايسه وقتا كه قعدهٔ اولايى ترك ايدوب اوچنجى يه قايم اولديسه صلوة ظهر كبى جملهسى بر صلوة اولوب
قعدهٔ اولى فرض اولمدى خلافا لمحمد امام محمد خلاف ايدوب صلوة نافله باطل اولور دير زيرا كلى شفع نافلدن مستقل
صلوة ظهرى كبيدر كه هر شفعده قراءة واجب اولور وشفع ثانى نك فسادى اولسه سرايت ايتمز صاحب تسهيل بر كمسنه
ركعت نافلهنك انجق آخرنده قعود ايلسه امامين قاتنده اول نافله صحيح اولور اما امام محمد قاتنده درت ركعت دخى
هر شفعده قعود ايلمسه صحيح اولماز ديو تصريح ايلمشدر ولو نذر صلوة فى مكان فاداها فى ادنى شرفا منه جاز
اكر بر كمسنه بر شريف مكانده بر صلوته نذر ايلسه واول صلوتى شرفجهتندن اول مكاندن ادنى مكانده ادا ايلسه جايزدر
مثلا مسجد حرامده قلمغه نذر ايلسه بعده خارج حرمده بر يرده اول نذرى ادا ايلمك جايزدر وصوم وصدقه دخى بونك كبى
زفر قاتنده جايز دكلدر واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم نص شريفنى استدلال ايدوب هر نه مقوله شى ايله قيد ايلمش
اول قيد ايله اداسى لازمدر ديوب باشقه مسلكه سالك اولمشدر بزم ايچون دليل عبد عبادتنى بر مكانه تخصيص
تخصيص اول زمان اعتبار اولنور كه شارع جانبندن اولمش اوله بو تقديرجه نذر مطلق اولور ناذر اولان كمسنه
مكانده ادا ايدر ولو نذرت صلوة او صوما فى غد فحاضت فيه لزمها القضاء اكر بر خاتون يارين صلوته وياخود
صومه نذر ايلسه ونذر ايلديكى كون حايض اولسه او صلوتك وياخود صومك قضاسى لازم اولور مصنف غد ايله
قيد ايلدى زيرا اكر خاتون يوم حيضده بو قدر نماز قلمق وصوم ايلمك اوزريمه نذر اولسون ديسه اتفاقا اوزرينه شى
لازم كلمز اما زفر قاتنده غد قيدى ايله اولانده دخى قضاسى لازم كلمز زيرا عبادتى بر يومه مضاف قلديكه نذر اولان
فعل اول كونده اشلنمكه صالح دكلدر بو تقديرجه جايز اولماز يوم حيضه حواله كبى در بزم ايچون دليل بودركه تحقيقا
غد كندو ذاتنده ادايه قابلدر لكن اول ادايى مانع سماوى صرف ايلمكين قضاسى لازم اولور يوم حيضده نذر بونك خلا
زيرا اندر منافى مندور اولان شيئه مقارن اولمغله ادايه صالح اولمدوغى ايچون قضاسى دخى واجب اولمدى ولا يصلى
بعد صلوة مثلها بر صلوتدن صكره اول صلوة مثللو قلنماز بو لفظ حضرت حبيب اكرمدن صلى الله تعالى عليه وسلم
على وعبد الله بن مسعوددن رضى الله تعالى عنهما روايت ايدركه معناسى لا يصلى النفل مثل الفرض بل يقرء فى جميع ركعات
النفل ويقرء فى الركعتين الاوليين من الفرض الفاتحة وسورة وفى الاخريين الفاتحة وحده بر معنى دخى بودر اكر بعض
فرض ادا ايلدكدن صكره اجر زياده اولمق ايچون نافلهيى دخى فرض مثللو قلارلردى او مقوله قلنمسون ديو نهى اولنمشدر
بر مسجدده جماعت ايله ادا اولدقدن صكره تكرارينه اولكى كبى جماعت اولماز ديمكدر بو قول حسنك تأويليدر بزم مشايخمز

بوكا ذاهب اولمشلردر

مصلی فرایضدن ادا ایلدوکی نمازی شیطان وسوسه سیله تکرار ادا ایلمسون زیرا نبی علیه السلام صلوة فجری
لیلة تعریسده قوشلق وقتنده قلدی ایرته سی اصحاب دیدیلر که دونکی نمازی اعاده ایده لم میسز نبی علیه السلام ان الله
ینهیکم عن الربوا فیقبله عنکم دیو بیان بیورمشدر وصح النفل قاعدا مع القدرة علی القیام قاعدا نفل صحیح اولور
قیامه قدرتی وار ایکن ابتداءً کراهتسز یعنی اصح روایت بودر که عذرسز صلوة نافله یی قاعدا قلمق صحیح اولور و مکروه
زیرا وارد اولان حدیث شریفک دلالتی عذرسز اولمقدر قوله علیه السلام صلوة القاعد علی النصف من صلوة القائم
صلوة معذور ایسه نصف اولمز دیکلدر بلکه صلوة قائم کبیدر ولو قعد بعد ما افتتح قائما جاز ویکره ولو بلا عذر
اگر مصلی قائما افتتاح ایتدکدنصکره او توره مغله تمام ایلسه جایز اولور اما مکروه اولور اگر عذرسز اولورسه زیرا
نفلده قاعدا جایزدر بقاسی خود دخی اولیدر وقالا لا یجوز الا بعذر امامین قاتنده قائما افتتاح ایلدکدن صکره
قعود جایز دکلدر الا عذر ایله جایزدر امامینک دلیلی قائما شروع قیامی ملزمدر نته کیم قائما صلوته نذر ایدن کیمسه نک
دیو نکه صلوته قیام ایله نذر صحت ذاتنده ملزمدر زیرا مصلی قیامی التزام ایلمشدر اما شروع ذاتنده ملزم دکلدر انجق
مؤدایی بطلاندن صیانت ایچوندر بو صیانت ایسه قیامه محتاج دکلدر لکن ابو حنیفه گوزیه دیمکله مصنف دخی
یکره دیو ذکر ایلمشدر ویتنفل راکبا خارج المصر مومیا الی ای جهة توجهت دابته مصلی خارج مصرده راکب و مومی
اولدوغی حالده صلوة نافله یی قلور دابه سی هر قنقی طرفه توجه ایدرسه بوکا دلیل حدیث ابن عمردر رضی الله تعالی عنهما
قال رأیت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم یصلی علی حمار وهو متوجه الی خیبر یومی ایماءً دینلدیکه ابتدای صلوته
قبله یه توجه شرط میدر دکلمیدر نهایه ده و محیطده مسطوردر که علمادن بر طائفه تطوعی دابه اوزرنده تجویز ایلمشلردر
الا که دابه لرین افتتاح حالنده قبله یه توجه ایتدردکلرنده تجویز ایدرلردی بعده منحرف اولدوغی لا باس دیمشلردر
اما افتتاح صلوتی قبله دن غیری یه بلا ضرورة جایز گورممشلردر زیرا ابتداء حالده ضرورة یوقدر ضرورة حالت بقاده در
لکن بزم اصحابمزدن افتتاحی قبله دن توجه ایتدرمکی اخذ ایلمشلردر نصده تفصیل یوقدر اگر بو معارض دابه اوزرنده
تطوع قلنمقده منفعت یوقدر دیرسه جواب ویریلور که بو فعلده حفظ لسان و خواطر فاسده و وساوسدن نفسی حفظ
لسان و نفسی حفظ منفعتی خود منفعت کامله در و مسافر عذرسز مکتوبه یی دابه اوزرنده قلماز زیرا مکتوبه اوقات
مخصوصه ده در ادا ایچون نزولده چندان مشقت اولماز اما تطوع بونک خلافیدر دابه اوزرنده صلوتی قلوب نزول
عذر خرسزدن و یرتجی حیوانلردن خوف کبی و مکان بالچق ایله براولوب اینمک ممکن اولمق کبی و دابه سی چامش اولمق کبی
و یا خود مسافر بر اختیار کمسنه اولوب نزول ایدرسه بنمکه قادر اولمق کبی بو احوال موجود اولدقده دابه اوزرنده مکتوبه
جایز اولور و بنی بنزوله مصلی دابه اوزرنده قلدوغی تطوعی بنا ایدر دابه دن نزول ایلدکده زیرا راکبک ایماسی قوتده
رکوع و سجودی کبیدر خلافا لابی یوسف ابی یوسف خلاف ایدوب بنا جایز دکلدر دیر زیرا بنا اولنجق رکوع و سجوده
بو تقدیرجه قوی یی ضعیف اوزره بنا ایلمکدر مریض مومینک عذری زایل اولوب بناسی صحیح اولمدوغی کبی بونک دخی
بناسی صحیح دکلدر و بعکسه لا یبنی و رکوعی ایله بنا ایلمز بر کمسنه ارضده ایکن بر رکعت قلسه بعده راکب اولسه بناسی صحیح

استیناف ایدر زیرا بوده ایکن افتتاحی رکوع و سجودک وجوبی ایچون منعقد اولمش ایدی بغیر عذر ما لزمه
ترک ایلمکه قادر اولمز اما راکبک تحریمه سی بونک خلافیدر **التراویح سنة مؤكدة للرجال والنساء**
تراویح رجال و نسا ایچون سنت مؤکده در و بعض روافض سنت عمردر دیمشلردر اما بزم ائمه مز قاتنده سنت رسول الله در
لقوله علیه السلام ان الله تعالی فرض علیکم صیامه وسننت لکم قیامه حدیث شریفی دلالت ایدر و نبی علیه السلام
بعض لیالیده اقامت ایدوب و رمضانک ایکی گیجه سنده بر گیجه چقوب یکرمی رکعت تراویح قلیوروب ایکنجی گیجه اولدقده
ناس مجتمع اولوب و ینه چقوب ولکن یکرمی رکعت قلیوروب و چنجی گیجه اولدقده چقیوب عرفت اجتماعکم لکن خشیت
ان یکتب علیکم بیورمشلردر اول وقتدن عمر رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننه دکین ناس تراویحی منفردا قلورلردی
عمر رضی الله تعالی عنه کندو زماننده ابی بن کعب که شیخ شیوخ القراءدر اکا جماعتله قلمغه امر ایلمشدر و صحابه دن عثمان
و علی و ابن مسعود و ابن عباس و طلحه و زبیر و معاذ و مهاجرین و انصاردن دخی چوق کمسنه لر معا حاضر اولوب
بر فرد رد ایلمشلردر بلکه موافقت و مساعدت ایلمشلردر حتی علی کرم الله وجهه عمر رضی الله عنه حقنده نور الله مضجع عمر
کما نور مساجدنا وان لم یواظبها النبی علیه السلام خشیة ان یکتب علینا دیو ثنا ایلمشدر و ابو حنیفه دیمشدر که
تراویح بر سنت مؤکده در که عمر رضی الله تعالی عنه کندو نفسندن مواظبت ایلمشدر اما کندو قاتنده بر اصل واردر که
حضرت رسالتک علیه الصلوة والسلام ان لعمر فیکم سنة مهدیة فاتبعوه ولا تخالفوه قول شریفیدر بو سنتدن
حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم تراویح مراد ایلدیلر زاهدیده دخی بو منوال اوزره ذکر اولنمشدر علیکم بسنتی
وسنة الخلفاء الراشدین من بعدی حدیث شریفی دخی سنت مؤکده اولمسنه دلالت ایدر مواظبت رسول علیه السلام
اولمق ایله سنت مؤکده اولمسی لازم گلمز ترک مواظبت عذری که خشیت ان یکتب علینا در بیان اولنمشدر تراویح ترویحه نک
جمعیدر و اصلی مصدردر ترویحه تسمیه اولندوغی هر درت رکعت ما بیننده استراحت اولندوغی ایچوندر و اتباع ایله
عدم مخالفته توصیه دخی بر بر نیه مؤکددر فی کل لیلة رمضان بعد العشاء تراویح سنت مؤکده در رمضانک هر گیجه سنده
عشادن صکره حتی اگر بر کمسنه قبل العشا تراویحی ادا ایلسه جایز دکلدر مشایخ بلخدن بر جماعت گیجه نک کلیسی تراویحک
وقتدر قبل العشا و بعد العشا جایزدر زیرا قیام اللیل تسمیه اولنمغله وقتی گیجه در دیمشلر قبل الوتر وبعده وتردن اول
و وتردن صکره قلنمق سنت مؤکده در اما مشایخ بخارا دیمشلردر که بر کمسنه عشادن اول و یا خود وتردن صکره
تراویحی ادا ایلسه وقتنده ادا ایلمش اولور زیرا تراویحک وقتی فعل صحابه ایله بلنمشدر آنلر ایسه بعد العشا و قبل الوتر قلمشلردر
بجماعة جماعتله اداسی سنت مؤکده در ابو یوسفدن روایت واردر که بر کمسنه امام ایله مسجدده قلدوغی کبی اونده قلمغه
قادر اولسه اونده قلمق افضلدر اما صحیح اولان جماعتله قلمق افضلدر قاضیخان جماعتله قلمسی مستحبدر دیمش مالک
و شافعی انفراد افضلدر سایر سنتلر کبی زیرا اخلاصه اقرب و ریادن ابعددر دیمشلر بعض علما دیمشلردر که اگر بر کمسنه
اونده یالگز ادا ایدوب جماعتی ترک ایلسه مسی اولوب تارک سنت اولمش اولور عشرون رکعة یکرمی رکعتدر وتردن غیری
مالک قاتنده اوتوز التی رکعتدر بعشر تسلیمات اون سلام ایله یعنی ایکی رکعتده بر سلام ویکرمی رکعتده اون سلام

وجلسةٍ بعد كل اربعٍ بقدرها هر درت ركعتده نصكره درت ركعت مقداری جلسه ایله بكرمی ركعتده بو مقدار او
ستجب در زمان اصحابدن بوكونه دكين متوارث اولان بودر درت ركعت مابینده اوتورمق انتظار در مصلی مخیر
دیلرسه تسبیح اوقور دیلرسه نماز قلار دیلرسه سكوت ایدر هر قنقیسنی ایشلرسه حسندر قوله علیه السلام المنتظر
للصلوة كمن في الصلوة واهل مكه ترویحتین مابینده طواف ایدرلر اهل مدینه نماز قلارلر اما بعضلر طواف
متحقق دكلدر دیمشلردر والسنة فيها الختم مرة تراویحده سنت بركره ختم ایلمكدر مقدار قرائتده مشایخ اختلاف
بعضلر هر شفعده صلوة مغربده قرائة اولنان مقداری كوكدرلر زیرا تطوع فرضدن آشغه در امدی تطوع عده مكتوبه
اخف اولانی اخذ اولنمق اولیدر دیمشلردر و بعضلر عشاده قرائة اولنان مقداری كوكدرلر زیرا تراویح عشایه تابعدر
و بعضلرك قولی كه حسنك ابو حنیفه دن روایتیدر هر ركعتده اون آیت مقداری اوقومقدر صحیح اولان دخی بودر
هر ركعتده اون آیت اوقنمق ناسه تخفیف اولور و بونكله السنة فيها الختم مرة مضمونی دخی حاصل اولور زیرا اوتوز
كیجه ده بكرمیشر ركعتدن التی یوز ركعت اولور و آیات قرآن التی بیك و بر مقدار آیتدر هر ركعتده اون آیت قرائة اولنمق
حاصل اولمش اولور نهایه ده دخی مسطور اولان بودر بو بابده بر سؤال وارد اولور مفسرلر ذكر ایلدیكی اوزره آیات
قرآن التی بیك التی یوز آلتمش التی آیتدر بو قاروده مذكور اولان حساب اوزره التی بیك آیتی قرائة اولنوب باقیسی
اولماش اولور اللهم مراد التقریب یرشد الیه مقوله سی اوله صاحب نهایه دیمشدر كه فضیلت ایكی كره ختم ایلمكدر اهل
اجتهاد اون كونده بر ختم ایدرلرمش و ابو حنیفه دن روایتدر كه شهر رمضانده التمش بر ختم شریف ایدرمش اوتوز ختمی
كوندزده و اوتوز ختمی كیجه ده و بر ختمی تراویحده واقع اولمش اولور فلا يترك لكسل القوم ختم ترك اولنماز قومك كسللكی
لكن في زماننا افضل اولان قومی جماعتدن نفرت ایتدرممكدر و نیتده تراویح و یاخود سنة اللیل و یاخود قیام اللیل
دیو نیت اولنسه جایزدر و تكره قاعداً مع القدرة على القيام قیامه قدرت وار ایكن تراویحی قاعداً قلمق مكروه اولور
قاضیخان فتوی سنده فقها اتفاق ایلدیلر كه عذرسز قاعداً قلمق مستحب اولمیه دیمش و جوازنده اختلاف اولنمشدر
عذرسز جایز اولماز دیو ابو حنیفه دن حسنك روایتی ایله استدلال ایدوب اول روایت اولان بودر كه بر كمسنه عذرسز
نمازنك سنتی قاعداً قلسه جایز دكلدر و تراویح دخی بویلجه در سنت مؤكده اولمغله و بعضلر عذرسز قاعداً تراویح قلمق
جایزدر دیمشلر و سنت فجر ایله تراویح بیننی فرق ایلمشلردر و اصح اولان دخی بودر نهایت قاعداً ادا ایدنك ثوابی قائماً
ادا ایدندن ناقص بلكه نصفی اوزره در و وجه فرقلری بودر كه سنت فجر خلافسز سنت مؤكده در تراویح تأكیدده آندن
بر ابو عدا ایلمك جایز دكلدر اكر امام عذر ایله و اكر عذرسز تراویحی قاعداً قلسه و قوم قائماً اقتدا ایلسه لر بو مسئله ده مشایخ
اختلاف ایلدیلر بعضلر امام محمد مذهبنه ذاهب اولوب قائمك قاعده اقتداسی صحیح اولماز دیدیلر و بعضلر امامین
مذهبنه ذاهب اولوب قائمك قاعده تراویحده اقتداسی صحیح اولور دیدیلر قول صحیح دخی بودر و یوتر بجماعةٍ في رمضان
فقط انجق رمضانده جماعت ایله وتر قلنور فقط قیدی سائر نوافلی اخراج ایچوندر سؤال اولنورسه وتر رمضانده جماعت ایله
افضلدر و یاخود منفرداً می قلنمق افضلدر جواب و یریلور كه جماعت ایله قلمق افضلدر زیرا عمر رضی الله عنه جماعته وترده امامت

الرجل

والافضل في السنن المنزل سنتلرده افضل اولان منزلده قلنمقدر زیرا ریادن بعیددر قوله علیه السلام افضل صلوة
في بيته الا المكتوبة الا التراويح الا تراویح دكل یعنی تراویح منزلده قلنمق افضل دكلدر بلكه بونده جماعت افضلدر اكر بر
جماعت عشانك فرضنده جماعتی ترك ایلسه لر اول جماعت تراویحی جماعتله قلمسونلر الا جماعت منفرداً عشا و تراویحی ادا ایلدكدن
بعده امام ایله وتری ادا ایلمك جایزدر زیرا جماعت ایله وتر رمضانه مخصوصدر و بعضلر دیدیلر كه امام ایله وتر قلنمسون
زیرا وتر تراویحه تابعدر معلوم اولا كه جماعتله تطوع رمضاندن غیریده قلنماز شمس الائمه دن مرویدر كه جماعت ایله تطوع
على سبيل التداعی اولورسه مكروه اولور نافله نماز قلان امامه اوچ كمسنه نافله ده اقتدا ایتمسنك كراهتنده اختلاف اولنمشدر
درت اولادقده كراهتنده اختلاف یوقدر یعنی مكروه اولمسی متفق علیه در نافله جماعتله مكروه اولدیغندن رغایب و برات
و قدر نمازلرنده امامه اقتدا مكروه اولور و غنیه فقها تصریح ایلمشلردر حتی ابن ملك بو نمازلرك واضعنه قتل الله واضعها
دعا علیه ایلمشدر یصلی امام الجمعة بالناس عند كسوف الشمس ركعتين كنش دوتلدوغی وقت امام جمعه ناسه ایكی
ركعت نماز قلیویره كسوف لغتده شمسك ضیاسی كیدوب سیاه اولمسیدر مشهور اولان كسوف شمس ایچون خسوف قمر
ابی مسعود انصاریدن روایتدر كه رسول اكرم صلی الله تعالى علیه و سلمك اوغلی ابراهیم وفات ایلدیكی حینده شمس
دوتلمش ایدی ناس دیدیلر كه شمسك كسوفی ابراهیم موتی ایچوندر نبی علیه السلام استماع بیوردقده دیدیكه ان الشمس
والقمر آيتان من آيات الله تعالى لا تنكسفان بموت احد ولا لحيوته فاذا رأيتم شيئا من هذه الافزاع فافزعوا
الى الصلوة صحابه دن بر جماعت روایت ایلمشلردر كه نبی علیه السلام كسوف شمسده ایكی ركعت نماز قلمشدر في كل
ركعة ركوع واحد هر ركعتده بر ركوع ایله ایكی ركعت نماز قلیویرر امام شافعی هر ركعتده ایكی ركوع ایله قلنه دیمشدر
و شافعینك دلیلی حدیث عایشه رضی الله تعالى عنهادر كه ان النبي علیه السلام صلى صلوة الكسوف ركعتين باربع
ركوعات واربع سجدات بزم ایچون دلیل حدیث عبد الله بن عمرو والنعمان بن البشير وابي بكرة وسمرة بن جندبدر كه الفاظ
مختلفه ایله روایت ایلمشلردر نبی علیه السلام كسوف شمسده ایكی ركعت نماز قلدی شمس منجلی اولنجه صلوتی تطویل ایلدی
امدی قچن روایتلر تعارض ایلسه روایت رجال ترجیح اولنور ایكی ركوع ایله روایت اولنانك تأویل و توفیقی بو اولا كه
نبی علیه السلام ركوعی اوزادوب چوق دورمغله صف اولده اولانلر رسول علیه السلامی ركوعدن قالقمش ظن ایدوب
باشلرین قلدروب خلفنده اولان صف دخی صف اولی قیامده كوروب باشلرین قلدروب و اولكیلر ایسه نبی علیه السلام
ركوعده كوروب تكرار ركوع ایدوب صف ثانی دخی كذلك ركوع اتمكله صكره كی صفده اولانلر حضرتی ایكی كره ركوع
ظن ایلیه لر بویله اشتباه قتی چوق واقع اولور خصوصاً حضرت عایشه رضی الله تعالى عنها صف نساده كه صف
اكردینلور سه شافعینك دلیلی اولان حدیث كسوفی رجالدن ابن عباس رضی الله تعالى عنهما دخی روایت ایلمشدر
جواب و یریلور كه اول زمان ابن عباس صبیاندن اولمغین نسا صفنك اوكنده ایدی و آنلر دخی بعید اولمغله ایكی
ركوع اتمش ظن ایلیه لر ویطيل القراءة امام قرائتی تطویل ایلیه تطویل ایلمكده نبی علیه السلامه متابعت ایلمش اولور
نبی علیه السلام ركعت اولیده سوره بقره و ثانیده سوره آل عمران مقداری اوقومش ويخفيها امام قرائتی اخفا ایده

حنیفه قائده

وَقَالَا يَجْهَرُ امامين ديديلركه امام قرآنى جهر ايدر ثم يَدْعُو بَعْدَهَا حَتَّى تَنْجَلِي الشَّمْسُ نمازى ادا ايلدكدنصكره شمس منجلى اوليجه
دعا ايليه امام ديلرسه اوتوررکن وديلرسه قائماً ديلرسه قبله يه قارشو دوره وديلرسه جماعته قرشو دوروب دعا ايليه
وقوم دخى آمين ديه لر قوله عليه السلام اذا رأيتم من هذه الافزاع شيئاً فافزعوا الى الله تعالى بالدعاء وَلَا يَخْطُبُ
امام خطبه اوقوميه شافعى ديركه بعد الصلوة ايكى خطبه اوقيه بيرامده اوقودوغى كبى دليلى عايشه رضى الله عنهانك
نبى عليه السلام نمازى قلدقدنصكره خطبه اوقويوب الله حمد وثنا ايلدى بزم ايچون جواب بو روايت حضرت عايشه نك
غيريدن نقل اولنمامشدر اكر نقل صحيح اولورسه تأويلى بو اولاكه ناس كسوفى موت ابراهيم ايچوندر ديرلردى آنلرك
ردى ايچون خطبه اوقومش اولديوقسه خطبه شرعيه دكلدر وياخود حضرت عايشه رضى الله تعالى عنهانك خطب قولى
دعا ديمك اوله زيرا دعايه خطبه تسميه اولنمشدر وَإِنْ لَمْ يَحْضُرْ صَلَّوْا فُرَادَى اكر امام جمعه حاضر اولمديسه تقديم ونقدمده
منازعه فتنه سى اولمسون ايچون جماعت منفرداً ادا ايلسونلر زيرا تطوعده اصل اولان منفرداً ادا ايلمكدر رَكْعَتَيْنِ
أَوْ أَرْبَعاً كَالْخُسُوفِ ايكى ركعت وياخود درت ركعت قيلالر صلوة خسوف كبى اما صلوة خسوفده امام جمعه حاضر اولور ايسه ده
ينه منفرداً ادا ايليه لر زيرا كيجه ده اجتماع متعسردر امام شافعى ديركه قمر منخسف اولسه امام مسجدده ناسه ايكى ركعت نماز قيلور
وهر ركعتده ايكى ركوع ايدر و قرآنى جهر ايدر صلوة كسوفده ايلدوكى كبى وَالظُّلْمَةِ وَالرِّيحِ وَالْفَزَعِ ظلمت وريح وفزع
زمانلرنده دخى صلوة كسوف كبى نماز قيلنور وزلزله شديده وصاعقه وانتشار كواكب وامطار دايمه وعموم امراض ايچون
لَا صَلَوٰةَ بِجَمَاعَةٍ فِي الْاِسْتِسْقَاءِ بَلْ دُعَاءٌ وَاسْتِغْفَارٌ استسقاده جماعت ايله نماز يوقدر بلكه دعا واستغفاردر
لقوله تعالى واستغفروا ربكم انه كان غفاراً يرسل السماء عليكم مدراراً جناب رب العزت استغفارى ارسال مطره
سبب قلمشدر وصلوة ذكر اولنمدى ورسول عليه السلام استسقايه چقوب نماز قلميوب مروى اولان دعادر وانسدن
روايت اولنوركه ناس قورا قلقدن نبى عليه السلامه منبرده ايكن شكايت ايلديلر نبى عليه السلام منبرده دعا ايدوب
بر هفته متواليا يغمور ياغوب منقطع اولمدى وعمر رضى الله تعالى عنه دخى استسقايه چقوب دعادن غيرى بر فعل
وروايت اولنوركه عمر رضى الله عنه استسقا ايچون صحابه ايله مشاوره ايدوب صحابه دن كعب يا امير المؤمنين بنى اسرائيل
پيغمبرلرينك عصبه سيله استسقا ايدرلردى وحالا عباس حاضردر عم رسول عليه السلامدر ديدكده عمر رضى الله عنه
عباسى منبر اوزرينه اجلاس ايدوب وكندوسى يانده دوروب اللهم نتوسل اليك بعم نبيك ديوب دعا ايدوب منبردن
نزول ايلمدين عظيم يغمورلر ياغمشدر واستسقاده نبى عليه السلامدن مروى اولان دعا بودر اللهم اسقنا غيثاً مغيثاً
هنيئاً مريئاً مريعاً غدقاً مجللاً سحاً طبقاً عاماً اللهم اسقنا الغيث ولا تجعلنا من القانطين اللهم ان بالبلاد
والعباد والخلق من اللأواء والضنك ما لا نشكوه الا اليك اللهم انبت لنا الزرع وادر لنا الضرع واسقنا من بركات
السماء وانبت لنا من بركات الارض اللهم انا نستغفرك انك كنت غفاراً فارسل السماء علينا مدراراً فجن يغمورى غيثه
صيباً نافعاً ديه ودخى جماعت مطرنا بفضل الله وبرحمته غيث مطر معناسنه در مغيثاً مريئاً محمود العاقبه ديمكدر
مريعاً ميمك فتحى ايله اوجوزلق ديمكدر ضم ميم وباء موحده وتاء مثناة ايله دخى مرويدر مربعاً ومرسعاً كبى غدقاً فتح

صونك وخيرك چوقلغيدر وبغمورك قطره لرينك بيوكى اولمق دخى ديئلمشدر مجللاً بكسر اللام شول بولتدركه
يغمورى يريوزنه عام اوله وبلاد وعباده نفعى عام اوله سحاً فتح سين ايله مطر شديددر عاماً طبقاً اى مستوعباً
للارض مطبقاً عليها كثيراً قانطين مأيوس معناسنه در من الادواء باللأواء شدة المجاعة الضنك ضيق معناسنه در
بركات سما كثرة امطاردر بركات الارض يردن حاصل اولان زرع ومرعى دن عبارتدر فَإِنْ صَلَّوْا فُرَادَى جاز و
يُصَلِّي الْإِمَامُ بِالنَّاسِ رَكْعَتَيْنِ اكر جماعت منفرداً قيلارلرسه جائزدر امامين ديديلركه امام ناسه ايكى ركعت نماز
امامين ايچون دليل ابن عباس رضى الله تعالى عنهما روايت ايلمشدركه نبى عليه السلام صلوة عيد كبى ايكى ركعت
نماز قيليويردى بزديرزكه بركره اشلمشدر وبركره دخى ترك ايلمشدر بو تقديرجه سنت اولمامش اولور يجهر فيهما
بِالْقِرَاءَةِ ايكى ركعتده قرآنى جهر ايدر صلاة عيد اعتبار ايتمكله وبعض نسخه لر امام محمددن روايت ايلمشلردركه
امام ايكى ركعتده دخى تكبيرات عيد كبى تكبير ايليه ابو يوسف قاتنده تكبير اولنماز مشهور اولان دخى بودر وَيَخْطُبُ
بَعْدَهَا خُطْبَتَيْنِ صلوتدن صكره ايكى خطبه ايدر كَالْعِيدِ عِنْدَ مُحَمَّدٍ وَعِنْدَ أَبِي يُوسُفَ خُطْبَةً وَاحِدَةً امام محمد قاتنده
اول ايكى خطبه بيرام خطبه سى كبى اوقنه تكبيرات زوايد ايله ابو يوسف قاتنده خطبه واحده اوقنه اكر ايكى خطبه اوقنور
جلسه ايله قطع ايلميه زيرا مقصود اولان دعادر وامام منبره چقميوب يرده قليجه وياخود قوسه وياخود عصايه
اتكا ايليه بو ايكيسنده لا يكبر فيهما فى المشهور من الرواية عنهما وروى عن محمد انه يكبر ديو ذكر اولنمشدر ظهيريه ده وقال
محمد يصلى فيهما ركعتين بجماعة كصلوة العيد الا انه ليس فيها تكبيرات عبارتلرى مسطوردر ابو حنيفه قاتنده خطبه
زيرا خطبه جماعت ايله قلنان صلوته تابعدر بونده ايسه جماعت يوقدر ابن عمردن روايتدركه نبى عليه السلام استسقا
چقمشدر نماز قلمشدر ونه خطبه اوقومشدر انجق دعا ايلمشدر اما نبى عليه السلام خطبه اوقودى ديو اولان روايت
جوازنك بيانى ايچون محمول اولسنت اولمسنه محمول اولميه وعمر رضى الله تعالى عنهك استسقايه چقوب نماز قلمدوغى
ثابت اولمشدر اكر سنت اوليدى عمر رضى الله تعالى عنه ترك ايلمزدى خصوصا سنت رسول اتباعده جملدن اشد ايدى
بيانندن مستغنى در رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بر دفعه اشلدى وبر دفعه ترك ايلدى ديئلمش ايسه عمر رضى الله
سنت رسول اتباعده آخردن اشد ايكن استسقايه چقوب نماز قلمدوغى سنت اولمسنى مؤيددر سنت مواظبت ايله
ثابت اولاندر احياناً اشليوب واحياناً ترك ايله سنيت ثابت اولماز وَلَا يَقْلِبُ الْقَوْمُ أَرْدِيَتَهُمْ قوم ردالرينى تقليب ايلمزلر
وَيَقْلِبُ الْإِمَامُ عِنْدَ مُحَمَّدٍ محمد قاتنده امام رداسنى تقليب ايدر يعنى دوندررر زيرا نبى عليه السلام استسقايه چقدقده
قبله يه استقبال ايدوب رداسنى تقليب ايلمشدر صفت تقليب بودركه اكر ردا مربع ايسه يوقاروسنى اشغه واشغه سنى
يوقاروية ايليه واكر مدور ايسه صاغنى صول وصولنى صاغ اوزرينه تقليب ايده اما ابو حنيفه قاتنده امام دخى رداسنى
تقليب ايلمز زيرا نبى عليه السلام يوم جمعه ده استسقايه چقدى رداسنى تقليب ايلمدى اكر سنت اوليدى ترك ايلمزدى و امام
محمدك روايتى تفاؤلا اوله يعنى زينى تغيير ايله هوانك تغيير اولمق ايچون ويحتملدركه نبى عليه السلام وحى ايله بلمش اوله كه
الله تعالى حالى تغيير ايليه ردايى تغيير ايلمكله بو ايسه غيريده بولنماز نبى عليه السلامه مخصوص اولمش بر فعل اولور وياخود

وقتا که اخبار تعارض ایلسه قیاسی تمسک ایدرز قیاس ایسه تقلیب اولنما مقدر صلوة کسوف وجمعه وعیدین ده
اولدوغی کبی ویخرجون ثلثة ایام فقط جماعت متوالیة انجق اوچ کون استسقایه چقرلر اوچ کوندن زیاده چقمیه‌لر
وچقدقلری وقت یایان واسکی قفتان ویاخود اسکی خرقه لر کیوب ذلیل ومتواضع وخاشع اوله‌رق چالدره وبا
اکوب وچقمزدن مقدم صدقه ایلیه‌لر وتوبه واستغفارلرینی تجدید ایلیه‌لر ما بینلرنده عداوت اولانلر برلرینی راضی ایلیه‌لر
ضعفا وشیوخ وصبیان ایله استسقایه چقه‌لر یعنی رعایه کتدکده بونلر ایله معا کیده‌لر مختصر السراج الوهاجده مسطوردر
امام ایچون مستحب اولورکه اوچ کون خلق صایم اولمق ایچون امر ایلیه دردنجی کونده مصلایه چقه‌لر صبیانی معا استسقایه
چقمقده مدخل عظیم اولدوغنه اشبو حدیث شریف دلالت ایدر قال النبی علیه السلام لولا صبیان رضع وبهایم رتع
وعباد لله رکع لصب علیکم العذاب صبا وحدیث آخر دخی ضعفا ایچون قوی تجددر قال النبی علیه الصلوة والسلام
ان نبیا من الانبیاء استسقی فاذا هو بنملة رافعة بعض قوائمها الی السماء فقال ارجعوا فقد استجیب لکم من اجل النملة
وقال النبی علیه السلام هل تنصرون وترزقون الا بضعفائکم ولا یحضره اهل الذمة اهل ذمت استسقایه حاضر
اولمیه‌لر زیرا استسقا استنزال رحمت ایچوندر کفره اوزرینه نازل اولماز الا عذاب ولعنت نازل اولور امام مالک قتنده
اکرچه کنده‌لو چقرلرسه منع اولنمیه انلر استسقادن منع اولنمق ایچون اثر دخی وارد اولمشدر وبعض خلفا عهدنده معا چقمشلردن
ومنع ایلمشلردر ائمه مز قاتنده حاضر اولملری جایزدر کلدرنا بین دعا ایچون چقرلر وما دعاء الکافرین الا فی ضلال
ایدوکی اظهر من الشمس در رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دن تبعید مشرکین ایچون انا بریء من مسلم مع مشرک
امر شریفی خود بو بابده دلیل قاطع ایدوکی قنیه ظاهر در بزازیه ده وغیریده امام رستغفنی دن لا یجوز ان یقال دعاء الکافر
یستجاب لانه لا یعرف الله تعالی لیدعوه قولی نقل اولنمشدر بوکا مناسب بر حکایه عجیبه که بغدادده قحط عظیم اولوب خلق
ناسی جمع ایدوب استسقایه چقاروب بر دفعه چقوب دعالری قبول قرین اولمیوب ایکنجی ده کذلک اوچنجی ده دخی اصلا
اثری ظهور ایلمدی دردنجیده خلیفه یهود ونصاری یه امر ایدوب چقدقلری حینده عظیم یغمورلر یاغدی بونک ایچون
علمایی جمع ایدوب بونک اصلنی سؤال ایدوب برکسنه جواب ویرمکه قادر اولمیوب لکن بر زاهد کسنه وار ایدی انی دعوت ایدوب
الله تعالی مؤمنلری سور ودعا وتضرعلرینی عجله ایله قبول ایلمزکه دعا وتضرعلرینی زیاده ایلسونلر اما یهود ونصارایی
الله تعالی سومز ودعالرینی قبول ایلدوکنه سبب تکرار تضرع ایلمسونلر ایچوندر دیو جواب ویردکده خلیفه عظیم بسند ایلمشدر

بو باب فریضه اولان صلوته ادراک بیاننده در شرع فی فرض فاقیم بر شارع فریضه اولان صلوته
شروع ایلسه واقامت اولنسه یعنی امام نمازه شروع ایلسه ان لم یسجد للاولی یقطع ویقتدی اگر شارع من بور رکعت اولی
سجده ایلمدی ایسه قطع ایلیه وامامه اقتدا ایلیه صورت مسئله بودرکه بر کسنه فرضه شروع ایلدکده یاننده اول فرض ایچون
اقامت اولنوب امام فرضه شروع ایلسه اول کسنه شروع ایلدوکی فرضک هنوز رکعت اولیسنک سجده سنی ایلمدی ایسه
قطع ایدوب امامه اقتدا ایلیه بلا عذر نقض عبادت حرامدر لقوله تعالی ولا تبطلوا اعمالکم لکن بو محلده نقض اکمال
معنی اکمال جایزدر مثلا مسجدی اصلاح وتعمیر ایلمک ایچون وصلوة ظهری جمعه ایچون منفردا صلوة جماعت ایچون

نقض ایلمک جایزدر وان سجد وهو فی الرباعی یتم شفعا اگر رکعت اولی ایچون سجده ایلسه حال بوکه مصلی فرض رباعیده
اولسه شفع اولی تمام ایلیه ادا اولنان بر رکعت صیانت ایچون اندن صکره قطع ایدوب امامه اقتدا ایلیه واداء ایلدوکی
ایکی رکعت نافله اولور ولو سجد للثالثة یتم اگر اوچنجی رکعتک سجده سنی ایلمش ایسه درت رکعتی تمام ایلیه زیرا
اکثرینی ادا ایلدی اکثرده ایسه حکم کل واردر تمام ایلمسی لازمدر ویقتدی متطوعا الا فی العصر درت رکعتی تمام
ایلدکدن صکره متطوعا امامه اقتدا ایلیه الا صلوة عصرده اقتدا ایلمز زیرا عصردن صکره نافله قلمق مکروه‌در
ولو فی الفجر والمغرب یقطع ما لم یقید الثانیة بالسجدة اگر صلوة فجرده ویاخود مغربده اولورسه قطع ایلیه
مادامکه ثانیه یی سجده ایله تقیید ایلمدکجه فان قید یتم ولا یقتدی اگر رکعت ثانیه یی سجده ایله قید ایلدی ایسه تمام ایلیه
وامامه اقتدا ایلمیه زیرا بعد الفجر تنفل مکروهدر وبعد المغرب اگر امامه موافقت ایدرسه اوچ رکعت نافله ایله موافقت
نافله ده ایسه اوچ رکعت یوقدر سنته مخالفت ایلمش اولور اگر نافله یی درت رکعت ایلمک ایچون سنته موافقت ایلسه
بو تقدیرجه امامه مخالفت ایلمش اولور بونلرک هر بریسی بدعتدر ولو کان فی سنة الظهر والجمعة فاقیم او خطب اگر
اول شارع اولان کسنه ظهرک سنتدن ویاخود جمعه نک سنتدن اولسه بو اثناده ظهرک فرضنه اقامت ویاخود خطبه یه
شروع اولنسه یقطع علی شفع شفع اول اوزره قطع ایلیه زیرا اول سنت نوافل سنتی در فرایض دکلدر بو روایت ابو یوسفدندر
وقیل یتمها دینلدیکه سنت ظهری تمام ایلیه ویاخود سنت جمعه یی وهدایه ده دخی لفظ قیل ایله حکایه اولنمشدر الا
ظهیریه ده هذا هو الصحیح دیو مسطوردر مرغینانی دخی هو الصحیح دیمشدر وامام جلیل ابو بکر محمد بن البخاری
منقولدر سنده دردیو درت رکعتی تمامه فتوی ویرمشدر وکره خروج من مسجد اذن فیه قبل ان یصلی ما اذن لها
صلوة ایچون اذان اوقونان مسجددن مصلینک قبل الادا خروجی مکروهدر شول مسجدده که اذان اوقنمشدر
اذان ایچون اولان صلوتی قلمزدن مقدم مصلینک خروجی مکروه اولدی لقوله علیه السلام لا یخرج من المسجد بعد النداء
الا منافق او رجل یخرج لحاجة یرید الرجوع الا لمن تقام به جماعة اخری لا شول کسنه نک مسجددن خروجی مکروه
اولماز که اول کسنه ایله جماعت اخری قایم اوله او مقوله کسنه بعد الاذان مسجددن خروج ایلسه مکروه اولماز وان صلی اگر مصلی
برکره قلسه ومسجده داخل اولسه لا یکره اول کسنک خروجی مکروه اولماز الا فی الظهر والعشاء ان شرع فی الاقامة
الا ظهر وعشاده خروج مکروه اولور اقامته شروع اولنسه زیرا ظهر وعشادن صکره تنفل جایزدر ومن خاف فوت الفجر
بجماعة ان ادی سنته یترکها ویقتدی شول من که اگر فجرک سنتنی ادا ایدرسه جماعتله فجرک فرضی فوتندن خوف ایلسه
سنتی ترک ایدر وامامه اقتدا ایدر زیرا ثواب جماعت اعظمدر وجماعتک ترکنده وعید لازم درامدی جماعت فضیلتی
احراز اولیدر روایت اولنمشدرکه قال النبی علیه السلام لقد هممت ان استخلف من یصلی بالناس وانظر الی من لم یحضر الجماعة
فآمر بعض الفتیان بان یحرقوا بیوتهم وسئل ابن عباس رضی الله تعالی عنهما عن رجل یقوم باللیل ویصوم النهار
ولا یحضر الجماعة قال هو فی النار محشی صدر الشریعه اخی چلبی دیمشدرکه بر کسنه خوف ایلسه که اگر فجرک سنتنه اشتغال ایدرسه
فجرک کندویی فوت ایدر اول کسنه سنته شروع ایدوب تکبیر ایلسون بعده ثانیا فرضه تکبیر ایلسون بو تکبیر ایله سنتدن چقوب

فرضه شارع اولمش اولورلر فجرك فرضدن فارغ اولسه بعد طلوع الشمس قضا ايليه بو منوال اوزره او بحق مكروه اولماز
وعملى دخى مبطل اولماز انجق بر عملدن بر عمله تجاوز ايلمش اولور ديو تفصيل ايلمشدر وان رجا ادراك ركعة لا يتركهما
اگر فرضك بر ركعتنه ايرشمك رجا ايدرسه يعنى ايرشمك ممكن اولدوغنه قلبى جازم اولورسه اول سنتى ترك ايلميه زيرا سنت فجر
جماعتك بى مؤكددر ممكن اولدوغى مرتبه ايكيسنك مابيننى جمع ايليه وصلوتك بر ركعتنه ايرشمك كافيسنه ايرشمك بابنده
حديث شريف دخى وارد اولمشدر قال النبى عليه السلام من ادرك ركعة من الصلوة فقد ادركها بل يصليها عند باب
المسجد ويقتدى بلكه اول سنتى مسجد قپوسنده ادا ايدر و امامه اقتدا ايدر ولا يقضى الا تبعا للفرض فجرك سنتى
قضا اولنماز الا فرضه تبعيت ايله قضا اولنور مثلا بر كمسنه صباح نمازنى ترك ايلمش فرضنى قضا ايلدكده معا قضا اولنور
يا الكز سنت قضا اولنماز قياس بو ايديكه سنتده قضا اولميه زيرا قضا واجبه مخصوصدر لكن قبل الزوال
فرضه تبعيت ايله قضاسى ايچون اثر وارد اولمشدر واثر مذكور غداة ليلة التعريسده مع الفرض نبى عليه السلامك قضاسيدر
وعند محمد يقضى بعد الطلوع امام محمد قاتنده طلوعدن صكره قضا ايدر وقبل طلوع الشمس بالاتفاق قضا اولنماز
زيرا سنتك صفتى وقتك ذهابى ايله فوت اولديكه مطلق نفل مشتبه اولدى نفل ايسه بعد صلوة الصبح وبعد ارتفاع
الشمس مكروهدر امامين قاتنده امام محمد قاتنده بعد ارتفاع الشمس الى الزوال قضا ايلمك جايزدر حقيقتده نظر اولنسه
مابينلرنده خلاف يوقدر ابو حنيفه وابو يوسف ديرلركه قضا يوقدر اگر اشلنورسه لا باس ديرلر وامام محمد ديركه قضا اولنمق
بكا سوكليدر اما اشلنمز ايسه قضا ايلمينك اوزرينه برشى لازم كلمز ويترك سنة الظهر فى الحالين ظهرك سنتى ترك اولنور
ايكى حالده دخى يعنى كركسه فرضك فوتى خوفى اولسون كركسه اولمسون ترك اولنور زيرا بعد الفرض اداسى ممكندر ويقضيها
فى وقته قبل شفعه اول سنتى قضا ايدر وقتنده ايكى ركعتدن اول امام محمد قاتنده ابو يوسف قاتنده ايكى ركعتى
ادا ايدر آندن صكره باقى درت ركعتى قضا ايدر وبعضلر عكسنى ذكر ايلمشلردر وغيرهما وغير الفرايض الخمس والوتر
لا يقضى اصلا سنت فجردن وسنت ظهردن غيرى وفرايض خمس ووتردن غيرى اصلا قضا اولنماز ذكر اولنان ماعدا
سنتلرى يالكز ونه فرضه تبعيت ايله قضا اولنماز وسنت فجرك قضاسنه دليل غداة ليلة التعريس اثريدر وواجبه قيد
وسنت ظهرك قضاسنه دليل نبى عليه السلامك فعل شريفى اولدوغنه عايشه رضى الله تعالى عنهانك حديثيدر وترك
قضاسى خود سنتدن اولى ايدوكى بياندن مستغنيدر ومن ادرك ركعة واحدة من الظهر بجماعة لم يصلها بجماعة بل
ادرك فضلها بر كمسنه صلوة ظهر جماعتله ادا اولنوركن بر ركعتنه ايرشسه اول كمسنه ظهرى جماعتله قلمش اولماز بلكه
فضيلتنه ايرشمش اولور جماعتك مدرك اولمدوغنه مثال بر كمسنه قولنه اگر اويله نمازنى جماعت ايله ادا ايدرسك آزاد اول دينسه
اول قول دخى جماعتك دردنجى ركعتنه ايرشسه آزاد اولماز زيرا نمازى جماعت ايله قلمامش اولور واوزرينه قراءة لازمدر جماعته
ايرشمك اكثرينه ايرشمكدر اما اوچ ركعتى جماعت ايله قلسه آزاد اولور زيرا اوچ ركعتى جماعت ايله قلان جماعته ايرشمش اولور
ايرشن جماعته ايرشمشدر ديو مرويدر لكن ايكى ركعته ادراكده اصلا تعرض اولنمامش عدم تعرضك حكمى طرفينك حكمنده فهم اولنور
بر ركعته ايرشن فضيلت جماعته ايرشديكى ايكى ركعته ايرشن بطريق الاولى فضل جماعته ايرشمش اولور لكن نمازى جماعتله قلمش اولماز

ومن اتى مسجدا ولم يدرك جماعة يتطوع قبل الفرض ما شاء ما لم يخف فوته شول كمسنه كه مسجده كلسه وجماعته ايرشميه
مادامكه اول صلوة وقتنك فوتندن خوف ايلميه فرضدن اول ديلدوكى نافله يى قلار ومن ادرك الامام راكعا فكبر
ووقف حتى رفع راسه لم يدرك تلك الركعة بر كمسنه امام راكع اولدوغى حالده ايرشسه دخى تكبير ايلسه ودخى قيامده دورسه
حتى امام باشنى ركوعدن رفع ايدنجه اول كمسنه اول ركعته ادراك ايلمش اولماز ومن ركع قبل امامه فادركه امامه فيه
صح ركوعه دخى شول كمسنه كه امامدن اول ركوع ايلسه وامام ركوعده اول مقتدى يه يتشه مقتدينك ركوعى صحيح اولور
زيرا شرط جزء واحدده مشاركتدر ايدى ركوعك طرفيندن برنده مشاركت كافى اولمق ايله اول شركت بو محلده بولندى
وامامدن مقدم سجده وركوع ايدنلر حقنده ورود ايدن حديث شريف قال النبى عليه السلام لا تبادرونى بالركوع والسجود
وقال عليه السلام اما يخشى الذى يركع قبل الامام ويرفع ان يحول الله راسه راس الحمار
بو باب فوت اولان نمازلرك قضاسى بياننده در الترتيب بين الفائتة والوقتية وبين الفوائت شرط فائته ايله
وقتيه بيننده دخى فائته لر بيننده ترتيب شرطدر زيرا ابن عمر رضى الله تعالى عنه دن روايتدر نبى عليه السلام بيوردى
من نسى صلوة فلم يذكرها الا وهو مع الامام فليصل مع الامام ثم ليصل التى نسيها ثم ليعد التى صلاها مع الامام
اگر ترتيب شرط اولميدى نبى عليه السلام مع الامام قلنان صلواتى اعاده ايله امر ايلمزدى حتى روايتدركه يوم خندقده
نبى عليه السلامدن درت وقت نماز فوت اولمش ايدى نبى عليه السلام ترتيب اوزره قضا ايدوب بعد القضا صلوا
كما رأيتمونى اصلى ديو بيورمشلردر فلو صلى فرضا ذاكرا فائتة فسد فرضه موقوفا بر كمسنه اگر بر فرض فائته سنى
ذاكر اولدوغى حالده ادا ايلسه اول كمسنه نك فرضى موقوفا فاسد اولور امام اعظم قاتنده وعندهما باتا امامين قاتنده
قطعا فاسد اولور زيرا بونلرك قاتنده موقوف دكلدر لكن امام ابى يوسف قاتنده وصف فرضيت فاسد اولور وامام
محمد قاتنده اصل فاسد اولور مثلا بر كمسنه صلوة عصرى ادا ايدركن صلوة ظهرى قلمدوغنى ذاكر اولسه عصرى فاسد اولور
اگر آخر وقت دكل ايسه زيرا اعتبار ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده اصل وقتدر ومحمد قاتنده وقت مستحبدر حتى بر كمسنه
عصره شروع ايلسه وادادن صكره صلوة ظهرى قلمدوغنى بر وقتده تذكر ايلسه كه اگر صلوة ظهره مشغول اولورسه عصرك وقتى
مكروه قالور اول كمسنه ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده ظهرى قلار بعده عصرى قلار امام محمد قاتنده عصرى قلار بعد
غروب الشمس ظهرى قلار فجر فرضيت فاسد اولسه اصل صلوة باطل اولماز ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده اما امام محمد
قاتنده باطل اولور آندن صكره عصر ابو حنيفه قاتنده موقوفا فاسد اولور امامين قاتنده قطعا فاسد اولور ولو قضاها
قبل اداء ست بطلت فرضيته ما صلى اگر فائته يى آلتى وقت صلوتدن مقدم قضا ايلسه قلدوغى صلوتك فرضيتى
باطل اولور نهايت نفل منقلب اولور اما امام محمد قاتنده اصل صلوة باطل اولور امام ابى يوسف وصفيتى باطل اولور ديدى
امرى وصف باطل اولمغله اصل صلوتك بطلانى لازم كلمز والا اگر آلتى وقتى ادا ايدنجه فائته يى قضا ايلمز ايسه
صحت عنده لا عندهما قلدوغى آلتى وقت صلوة صحيح اولور امام اعظم قاتنده امامين قاتنده صحيح اولماز زيرا امام اعظم قتنده
موقوفا فاسد اولمش ايدى امامين قتنده قطعا فاسد اولمش ايدى اول اجلدن صحيح اولماز ترتيب اوچ شى ايله ساقط اولور

بری نسیان وبری ضیق وقت وبری کثرة فوائت در بو محلده ایسه آلتی وقت اولمغله ترتیب ساقط اولور بو محلده ذکر
بو وقت صلوة بش وقتی افساد ایدر وبو وقت دخی بش وقتی اصلاح ایدر بودر که برکمسنه صباح نمازینی فوت ایدوب
وظهری وعصری ومغربی وعشایی وایرته کونک فجرینی قلسه اما هر برینی قلدقجه قضایه قلان صباح نمازینی ذاکر اولسه
اولکمسنه وقت ظهری قلادرسه وقت آلتی اولور قلدوغی بش وقتی تصحیح ایلمش اولور اکر آلتنجی صلوة که ظهردر قلمازدن
مقدم قضایه قلان صباح نمازینی قضا ایدرسه قلدوغی بش وقت نماز فاسد اولور بو تقدیرجه مصحح اولان ظهردر
مفسد اولان فجردر والوتر کالفرض صلوة وتر دخی فرض کبیدر فذکره مفسد خلافا لهما وترک دخی ذکری مفسد
امامین خلاف ایدوب آنلر قاتنده مفسد دکلدر زیرا صلوة وتر آنلر قتنده سنتدر سنت اولیجق فرض ایله سنت بیننده
ترتیب شرط دکلدر ترتیبک شرطی فرض ایله فرض بیننده در ولو صلی العشاء بلا وضوء ناسیا ثم صلی السنة والوتر بوضوء
یعید السنة لاعادة العشاء برکمسنه ناسیا آبدستسز صلوة عشایی قلسه آندنصکره سنت ووتری آبدست ایله قلسه
سنتی اعاده ایدر عشانک اعاده سی ایچون زیرا سنت فرضه تابعدر ولا یعید الوتر وتری اعاده ایلمز زیرا صلاة وتر
مستقلة صلوتدر امام اعظم قاتنده خلافا لهما امامین خلاف ایدوب وتری دخی قضا ایدر زیرا وتر آنلر قاتنده سنتدر
ویبطل الفرضیة لا یبطل اصل الصلوة فرضیتک بطلانی ایله اصل صلوة باطل اولمز ابو حنیفه وابو یوسف قاتنده
تحریمه فرضیتک وصفی ایله اصل صلاة ایچون عقد اولنمشدر پس بو تقدیرجه بطلان وصف ضرورتدن بطلان اصل
لازم کلمز نتکم صوم کبی برکمسنه معسر ایکن کفارتی ایچون صایم اولوب اداء صوم اثناسنده غنی اولوب تحریر رقبه
حالت اعسارده اولان صیامی تطوعه منقلب اولور خلافا لمحمد امام محمد خلاف ایدوب آنک قاتنده اصل صلوة باطل اولور
زیرا تحریمه فرض ایچون عقد اولنمشدر فحین فرضیت باطل اولسه اول فرضیت ایچون منعقد اولان تحریمه دخی باطل اولور
ویسقط الترتیب بضیق الوقت ضیق وقت ایله دخی ترتیب ساقط اولور زیرا ضیق وقتده قضا ایلسه صلوة وقتیه
وقتنده ادا اولنمیوب فوت اولمق لازم کلوردی اول اجلدن ضیق وقت ترتیبی ساقط ایدر وبالنسیان نسیان ایله دخی
ترتیب ساقط اولور زیرا ناسی وقتیه اوزرینه فائته نک تقدیمه عاجزدر اونتمه سی سببی ایله اکر تکلیف اولنسه تکلیف عاجز
مقوله سی اولوردی لا یکلف الله نفسا الا وسعها نص شریفی عاجزی تکلیفدن خلاص قوی حجتدر امام مالک قاتنده
ضیق وقت ونسیان ایله ترتیب ساقط اولماز وبصیرورة الفوائت ستا فوائتک آلتی اولمسیله دخی ترتیب ساقط اولور
حدیثة او قدیمة فوائتک جدیده ویاخود کرک قدیمه اوله فوائت جدیده ترتیبی اسقاطده متفق علیه در قدیمه ده مشایخک
اختلافی واردر اختلافک بیانی بودر که برکمسنه برآیلق صلوتی ترک ایلسه وبر آیلق دخی قلسه وترک اولانی قضا ایلمسه
بعده هر کون قلدوغی نمازدن بر وقتی ترک ایلسه وبر وقتی دخی ادا ایدرکن فائته جدیده یی ذاکر اولسه بعضلر قاتنده
ادا ایلدوکی وقت جائز اولماز کویاکه قدیمه اولان فوائتی صلوتی تهاونی ایچون زجرا لدیه مقامنه اقامت اولنوب
وبعضلر قاتنده جائزدر وفتوی دخی جوازی اوزرینه در زیرا قدیمه ترتیبی ابطال ایلدی کثرتی ایچون فوائت جدیده
زیاده اولوب سقوطنی تأکید ایلمشدر بو تقدیرجه قدیمه وحدیثه ساقط اولمش اولور ولا یعود بعودها الی القلة

ترتیب

ترتیب عودت ایلمز فوائتک قلت عودی ایله یعنی برکمسنه نک فائته لری آلتی وقتدن زیاده اولوب قضا ایدرک
بش وقتدن اقل قالسه اقل اولمغله ترتیب عودت ایلمز صاحب هدایه بعض کمسنلر قاتنده ترتیب عودت ایدر دیمش
اظهر اولان دخی بودر صاحب نهایه دیمشدر که مصنف رحمه الله شمس الائمة السرخسی وفخر الاسلام وصاحب المحیط
وقاضیخان وصاحب المغنی بو جمله نک مختاری اولان شیئک خلافنی اختیار ایلمشدر فمن ترک ستا او اکثر وشرع
یؤدی الوقتیات مع بقاء الفوائت ثم فاته فرض جدید فصلی وقتیة بعده ذاکرا له صحت وقتیة شول کمسنه که
آلتی وقتی ویاخود دخی زیاده وقتی ترک ایلسه وفائته لر باقی ایکن وقتیاتی ادایه شروع ایلسه آندنصکره اول
کمسنه یی بر وقت فرض جدید فوت ایلسه بعده اول کمسنه فرض جدیدی ذاکر اولدوغی حالده وقتیه یی قلسه اول کمسنه نک
وقتیه سی صحیح اولور وبو قیود حدیثة او قدیمة قولنک تفریعیدر وکذا لو قضی الفوائت الا فرضا او فرضین وصلی
وقتیة ذاکرا اکر مصلی فوائتی قضا ایلسه الا بر فرض ویاخود ایکی فرض قلمسه وباقی قلانی ذاکر اولدوغی حالده
وقتیه یی قلسه بو قیودده ذکر اولندوغی اوزره وقتیه سی صحیح اولور بو قید ولا یعود بعودها الی القلة قولنک
ولا یقتل تارک الصلوة عمدا ما لم یجحد قصدا تارک صلوة قتل اولنماز مادامکه صلوتک فرضیتنی انکار ایلمیه اما
من ترک الصلوة متعمدا فقد کفر حدیث شریفی انکاری اوزرینه محمولدر نته که اصولده بیان اولنمشدر ولو ارتد عقیب
فرض صلوة ثم اسلم فی الوقت لزمه اعادتها اکر برکمسنه قلدوغی فرضک عقبنده عیاذا بالله تعالی مرتد اولسه آندنصکره
اول وقتده اسلامه کلسه اول کمسنه یه اول وقتک اعاده سی لازم اولور شافعی قاتنده اعاده سی لازم اولماز زیرا
نفس ردت عملی ابطال ایلمز بلکه حالت ردتده اصابت ایدن موت عملی ابطال ایدر بو کلامه دلیل قوله تعالی
ومن یرتدد منکم عن دینه فیمت وهو کافر فاولئک حبطت اعمالهم بزم ایچون دلیل نفس کفر ایله عمل باطل اولور وبطلاننه
حق سبحانه وتعالی نک ومن یکفر بالایمان فقد حبط عمله قول شریفی دلیلکافیدر اویله اولسه عمل باطل اولیجق اول کمسنه
کویاکه اول نمازی قلمامشدر وقتنده اسلامه کلنجه اعاده سی واجب اولور ولا یلزمه قضاء ما فاته زمان الردة زمان
ردتنده فوت اولان صلوتک قضاسی لازم کلمز اما شافعی قاتنده قضاسی واجبدر بزم ایچون زمان ردتده قضانک
لازم کلمدوکنه دلیل الله تعالی نک قل للذین کفروا ان ینتهوا یغفر لهم ما قد سلف قول شریفیدر لفظ سلف عموم اوزره در
مرتده دخی متناولدر وامام شافعی ایچون دلیل مرتد عمومدن مخصوصدر زیرا اصلنده کافر اولان محاسن اسلامی بلمز
تکالیفدن اولان شیئی دخی التزام ایلمشدر اکر کافره حال کفرنده قضاء متروکات واجب اولیدی اسلامدن کندوسنی
منع ایدرلردی اسلامه دخوللری ایچون تخفیف اولندی اما مرتد بویله دکلدر اسلامک حسننی بیلور ترک اسلام ایلدکده
عنادا در بو تقدیرجه تخفیفه مستحق دکلدر بو علت ایچوندر که مرتددن جزیه قبول اولنماز ولا قضاء ما فاته بعد اسلامه
فی دار الحرب ان جهل فرضیته دار حربده اسلامه کلدکدنصکره فوت ایلدوکی صلوتک دخی قضاسی لازم کلمز اکر فرضیتنی
بلمز ایسه یعنی برکمسنه دار حربده مسلمان اولسه ووجوب صلوتی بلمسه وبر قاچ زمان دار حربده مکث ایلسه
وجوب صلوتی بلمسه قضاسی لازم اولماز اما امام زفر قاتنده قضاسی لازمدر وشرایعده جهل وجوبنی مانع دکلدر

تفریعیدر

مافات

صکره

شركه جهل ايمانك وجوبنه مانع اولمدوغى كبى و دار اسلامه بركسنه اسلامه كلسه و شرايعى بلمسه بنا اوزرينه واجبدر
دار حربده دخى بوكا مماثلدر بو قول امام زفرك كبيدر و بزم ايچون دليل انسان قبل العلم شرايعى ايله صلوتى اداية عاجزدر بو
قضاسى لازم كلمز اما ايمان بونك خلافنجهدر زيرا وجود صانعه و وحدانيتنه دليل ظاهردر
بو باب سهوك سجدهلرى بيانندهدر سجودك سهوه اضافتى حكمك سببنه اضافتى قبيلندندر اضافتده اصل بودر زيرا
اضافت اختصاص ايچوندر و وجوه اختصاصك اقوى سى مسببك سببه اختصاصيدر سجود صلوتده واقع اولان نقصانى
جبر ايچوندر سجده اولان دم كبى اذا سهى بزيادة او نقصان سجد سجدتين يعنى مصلى افعال صلوتدن برفعلى زياده ايله
و ياخود نقصان ايله سهو ايلسه ايكى سجده ايليه يعنى بركسنه افعال صلوتده برفعلى محلى اولميان برده زياده ايلسه
ما وجبدن برفعلى ترك ايلسه جبر صلوة ايچون ايكى سجده ايليه بعد التسليمتين وقيل بعد واحدة ايكى طرفه سلام
ويردكدن صكره سجده ايليه ديلديكه برسلامدن صكره سجده ايليه امام شافعى قاتنده قبل السلام سجده ايلمكدر
دخى سهو سجده قبل السلام اولدوغى مروى در زيرا سهو سجدهسى فائتك جبرى ايچوندر فائت ايسه قبل السلامدر سهو سجده
قبل السلام كركدر اما بزم ايچون دليل حديث ابن مسعوددر كه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بعد السلام
سجده ايلمشدر ديو روايت ايلمشدر و فعلا كه نبى عليه السلامك فعلى روايتنده مخالف اولسه ثوبانك روايتى ايله ترجيح
قوله مراجعت اولنور و ثوبانك روايت ايلدوكى لكل سهو سجدتان بعد التسليم حديث شريفيدر هدايهده ذكر اولنمشدر
بو اختلاف جوازده دكلدر اولويتدهدر مثلا بزم قاتمزده بعد السلام سجده اولنسه اولىدر قبل السلام اولنسه
جايزدر لكن اولى اولان بعد السلامدر امام مالك قاتنده اكر سهو نقصان ايچون اولورسه قبل السلام اكر زياده ايچون
بعد السلام كركدر صاحب درر و صاحب هدايه و شمس الائمه و امام ابو الليث و امام ظهير الدين المرغينانى سهو سجدهسى
ايكى سلامدن صكره اختيار ايلمشلردر و صاحب كافى و فخر الاسلام خواهرزاده و صاحب الايضاح برسلامدن صكره
اختيار ايلمشلردر اما مختار اولان منفرد ايچون ايكى سلام امام ايچون برسلامدن صكره سهو سجده ايلمك كركدر
وتشهد وسلم ويأتى بالصلوة على النبى عليه السلام والدعاء فى قعدة السهو هو الصحيح قعدهء سهوده دخى تشهد
و سلام ويره و نبى عليه السلامه صلوات شريفه دخى دعا اوقيه صحيح اولان بودر زيرا صلوة و دعانك موضعى صلوتك
اخيريدر ويجب ان قرأ فى ركوع او قعود سهو سجده واجب اولور اكر ركوعده و قعودده قرأت ايدرسه زيرا ركوع و قعود
محل قرأت دكلدر افعال صلوتدن برفعل محلسز زياده اولمش اولور او قدم ركنا او اخره او كرره او غير واجبا
او تركه كركوع قبل القراءة ياخود بر ركعتى تقديم ايلسه و ياخود اول ركنى تأخير و ياخود مكرر ايلسه و ياخود بر
واجبى ترك ايلسه قبل القراءة ركوع كبى بو افعالك جملهسنده سهو سجده واجب اولور وتأخير القيام الى الثالثة
بزيادة على التشهد و تشهد اوزرينه زياده ايله ركعت ثالثهيه قيامى تأخير كبى فعلده سهو سجده واجبدر مثلا بركسنه
قعدهء اولىده تشهددن زياده برشى اوقومغله اوچنجى قيامى تأخير ايلسه سهو سجده واجب اولور زيادهده اختلاف
ابو حنيفهدن بر روايتده برحرف زياده ايلمكله سهو سجده لازم كلور و بعضلر اللهم صل على محمد ديمكله سجده لازم كلور

بعضلر و على آل محمد ديينجه مجرد اللهم صل على محمد ديمكله واجب اولماز ديديلر اما صحيح اولان بودركه بر ذكر اداء اولنهجق
مقدارى تأخير اولنمغله سهو سجده واجب اولور و ركوعين و ركوعى ايكى ايلمك كبى فعلده سهو سجده واجب اولور
والجهر فيما يخفى وبالعكس اخفا اولنهجق محلده جهر و جهر اولنهجق محلده اخفا كبى بو مقوله فعللرده دخى سهو سجده
واجب اولور صاحب هدايه بونك ذكر ايلدوكى اوزره بو جهر و مخافت خصايص جماعتدندر امامه مخصوصدر منفرده
زيرا منفرد بين الجهر والمخافة مخيردر اما مخافت اولان محلده جهر ايلسه سهو سجده لازم كلور وترك القعود الاول
و قعود اولى ترك ايلدكده دخى سهو سجده واجب اولور وقيل كله يؤول الى ترك الواجب دينلمشدر ذكر اولنان كليسى ترك
واجبه راجع اولور محيطده ذكر اولندوغى اوزره اكر بركسنه قيام محلنده قعود ايلسه و قعود ايدهجك محلده قيام
وايكى اول ركعتلرده فاتحه اوزرينه سورهيى تقديم ايلسه و ياخود ايكى اولكلرده ترك ايلسه و ياخود برنده ترك ايلسه
و ياخود ايكى اولدن قرائتى تأخير ايلسه و ياخود قنوتى و ياخود قراءة تشهدى و تكبيرات عيدينى ترك ايلسه و ياخود
و ياخود بر ركوع زياده ايلسه و ياخود تعديل اركانى ترك ايلسه بين الركوع والسجود قومهيى ترك ايلسه و ياخود
و يرسه و نمازنى تمام ايلمسه سهو سجده لازمدر بركسنه اخيرين ده ايكن الحمد اوقسه سجده ايلمز اكر اولين ده الحمد
آندن صكره سوره اوقسه بعده ينه الحمد اوقسه سجده ايلمز سوره طويل اوقومش اولور اما بركسنه سورهنك بعضنى
اول حالده فاتحه اوقومادوغنى ذكر اولسه اولكسنه فاتحهيى اوقيه و بعده ضم سوره ايدوب سهو سجده ايليه و بركسنه
فاتحهنك بعضيسنى اوقيوب اكثرينى ترك ايلسه سهو سجده لازم اولور اما فاتحهنك جملهسنى ترك ايدرسه سهو سجده
كذلك ظهر و عصر و عشاده فاتحه اوقيوب شفع اخيرده سهوا ضم سوره ايلسه سهو ايچون سجده ايلمك لازم اولماز كذا
فى قاضيخان بركسنه بعض تشهدى ترك ايلسه سهو سجده ايلر وان تشهد فى القيام او الركوع لا يجب اكر قيام و ركوعده
تشهد اوقسه سهو سجده واجب اولماز زيرا قيام محل ثنادر دكلدر وان سهى مرارا يكفيه سجدتان و اكر مصلى بنجه كره سهو
ايكى سهو سجده كفايت ايدر و بوكا دليل سجدتان بعد السلام تجزيان عن كل زيادة و نقصان حديث شريفى كافيدر
ويلزم المقتدى بسهو امامه ان سجد مقتدى يه امامنك سهوى ايله سجده لازم اولور اكر امام سجده ايدرسه اما امام
سجده ايلمزسه مقتدى دخى سجده ايلمز لا بسهوه مقتدينك سهوى ايله سجده لازم كلمز والمسبوق يسجد مع امامه ثم
مسبوق اولان كسنه امامله سجده ايدر آندن صكره فوت اولانى قضا ايدر محيطده ذكر اولنمشدركه اكر مسبوق امام
سهوا ايچون سجده ايلمزايسه صلوتك آخرنده سجده ايلمك آنك اوزرينه واجب اولور وقايه شرحى ابن ملك و تحفه
مسطوردركه اكر موتم مسبوق اولورسه امام ايله سلام ويرميوب منتظر اوله اكر امام سجده ايدرسه موتم دخى سجده
آندن صكره قالقوب ماسبوقنى قضا ايليه اكر امام ايله سجده ايلمزايسه آخر صلوتنده آنك اوزرينه استحسانا سهو سجده
واجب اولور نوادرده مسطوردركه اكر عمدا مسبوق سلام ويرسه صلاتى فاسد اولور اكر ساهيا اولوب امام ايله
سلام ويردى ايسه اكا سجود لازم دكلدر زيرا مقتديدر اكر امامدن صكره سلام ويردى ايسه سهو سجده لازم اولور
زيرا منفرددر اكر مسبوق ماسبوقنى قضايه قايم اولسه آندن صكره امام سهونى تذكر ايدوب سجده ايلسه مسبوقه لازم

اکر اول رکعتی سجده ایله قید ایلمدی ایسه عودت ایدوب امام ایله معاً سجده ایلیه اکر سجده ایله قید اولنمش ایسه عودت ایلیه
زیرا امامدن منفرد اولوب اول رکعت کندو صلاتی ایله مقید اولمشدر اکر عودت ایلسه صلوتی فاسد اولور زیرا زیاده رکعت ایله
منفرد اولدقدن صکره اقتدا ایلمش اولور موضع انفرادده امامه بر فعل ایله اقتدا صلوتی فاسد ایدر درر زده مسطوردر که
بر کمسنه لاحق اولسه نمازده اویوسه و بر کمسنه‌نک دخی آبدستی بوزیلوب آبدست المغه مشغول اولسه و امام سهو ایلسه دخی
سهو سجده‌سی لازم اولور زیرا ایکیسی دخی امامک خلفنده مصلی منزله‌سنده‌در سهی عن القعود الاول وهو الیه اقرب مصلی
قعدهٔ اولیده سهو ایلسه حال بو که مصلی قعوده اقرب ایسه یعنی دیزلرینی یردن قالدرمامش ایسه عاد عودت ایلیه اوتوره
و تشهد اوقیه زیرا اشی قربنده اولانک حکمنی اخذ ایلر صلوة عیدین و جمعه حقنده فنا مصر حکمنده اولدوغی کبی عودت
ایلدکدن صکره وجوب سجده‌ده اختلاف اولنمشدر بعضلر دیشلردر که سجده ایدر زیرا قیاما اشتغال ایله‌ر جب مقداری
واجبی تأخیر ایلدی و بعضلر دیشلردر که سجده ایلمز صحیح اولان بودر و الا اکر قعوده اقرب دکل ایسه یعنی دیزلرینی
یردن قالدرمش ایسه لا عودت ایلمسون زیرا معنیٰ قایم کبیدر و قعدهٔ اولی واجبدر اوجنجی یه قیام فرضدر و واجبی
فرضی ترک ایلمک جایز دکلدر بعضلر دیشلردر که قعوده عودت ایلمیه مادام که استقامت اوزره قایم اولمیه
اصح اولان بودر زیلعیده دخی بو منوال اوزره مسطوردر و یسجد للسهو سهو ایچون سجده ایلیه زیرا واجبی ترک
وان سهی عن الاخیر عاد ما لم یسجد و اکر قعدهٔ اخیره‌دن سهو ایلسه عودت ایلیه مادام که سجده ایلمیه زیرا سجده ایله
اصلاح صلوة ممکن دکلدر بطلاندن احتراز ایچون اصلاحی ممکن اولان عمل واجبدر و سجد للسهو سهو ایچون
سجده ایلیه فرضی تأخیر ایلدوکی ایچون زیرا قعدهٔ اخیره فرضدر تأخیری ایله سجده لازمدر اتفاقاً اما قعود اولی بونک
خلافنجه‌در زیرا قعدهٔ اولی واجبدر ترکی ایله سجود واجب اولور تأخیری ایله وجوبنده اختلاف اولنمشدر اصح اولان عدم وجوبیدر
قعدهٔ اولی ایله قعدهٔ اخیره بو محلده بربرندن مفترق اولدی و قعدهٔ اولینک سهوی قعدهٔ اخیره‌نک سهوی کبیدر
زیرا قعدهٔ اولیده قیام ثالثه‌ده ذکر ایدوب سهو سجده قعده‌یه رجوعی ایچوندر اما قعدهٔ اخیره‌دن صکره قیامدن
قعوده رجوع قیامی ایچوندر پس امدی بو محلده بربرندن مفترق اولور فان سجد بطل فرضه اکر بشنجی رکعتی سجده ایله
قید ایلسه فرضی باطل اولور زیرا اول مصلی ارکان مکتوبه‌نک اکمالندن اول نافله‌یه شروعی مستحکم ایلدی زیرا رکعت سجدهٔ واحده ایله
حقیقتده صلوتدر حتی نماز قلمیه‌یم دیو یمین ایدن کمسنه بو مقولده حانث اولور امام شافعی قتنده اکر عامداً ایسه
باطل اولور ساهیاً ایسه باطل اولماز زیرا دلیل عقلی اول رکعت انک قتنده عشر و افعال الصلوتده ترتیب فرضدر
و لفظ السلام اصابتی دخی فرضدر و دلیل نقلیسی نبی علیه السلام ظهری بش قلوب و قعدهٔ رابعه‌ده اوتوردوغی
اعاده ایلدوکی بر خبر نقل اولنمدی برفعه عند محمد امام محمد قتنده باشنی سجده‌دن رفع ایله باطل اولور فتوی ایچون
مختار اولان بودر زیرا هر شیئک تمامی آخری ایله‌در پس امدی سجده‌نک دخی آخری رفع رأس ایله‌در و بوضعه عند
ابی یوسف ابو یوسف قتنده باشنی سجده‌یه وضع ایله باطل اولور زیرا سجود انخفاضدن عبارتدر مجرد وضع ایله
بو سجود حاصل اولدی و شول کمسنه که سجودی رفع رأس ایله شرط ایلدی کندو رأیله نقض اوزرینه زیاده ایلدی

بونک ثمرهٔ خلافی بونده ظاهر اولور که بر کمسنه آلتنجی یره وضع ایلسه و اکا حدث سبق ایلسه و آبدست ایچون باشنی
رفع ایدوب آبدست آلسه اندن صکره دردنجی رکعتده اوتورمدوغنی تذکر ایلسه اولکمسنه قعده‌یه اوتوروب بنا ایلدی دیو
سؤال اولندقده ابو یوسف قتنده عودت ایلمز زیرا فرضی فاسد اولدی مجرد وضع رأس ایله فرضدن نفله انتقال
متحقق اولدی امام محمد قتنده قعده‌یه عودت ایدوب فرضی تمام ایدر زیرا سجده‌نک تمامی انتقال ایله‌در انتقال ایسه
حدث ایله حاصل اولمغله صحیح اولمدی انتقال بتر ایسه سجده صحیح اولماز کویاکه اولکمسنه اصلا سجده ایلمشدر اولتقدیرجه
عودت ایدوب بنا ایدر بو حکایت ابو یوسف قتنده‌در امام محمددن روایت اولندقده زه صلوة فسدت یصلحها
الحدث و فواید ظهیریه‌ده بو مسئله‌یه مسئلهٔ زه تسمیه اولنمشدر زه زاء مکسوره معجمه ایله‌در کلمهٔ استعجابدر بو محلده
تهکم ایله استعجاب ایدر امام ابو یوسف بو لفظی سویلمه‌سنه سبب بودر که برکون امام محمد بر مسجد یانندن مرور ایدوب
ایچنه اوکوزلر بغلنوب و کلاب تبول ایدوب خراب اولمغله بو مسجد ابو یوسفکدر قیامته دکین بو مثللو مسجد باقیدر دیو
جواب ایلمشدر زیرا ابو یوسف قتنده وقف تجویز اولنمشدر ملکه عودت ایلمز دیو بیورلر اما امام محمد قتنده واقف
حیاتده اولدقده ینه ملکنه عودت ایدر و فاتندن صکره ورثه‌یه دخی انتقال ایدر نهایه‌ده دخی مذکوردر اولان بو راجحدر
وصارت نفلاً باطل اولان فرض ابو حنیفه و ابو یوسف قتنده نفل اولور خلافاً لمحمد امام محمد خلاف ایدوب انک
وصف باطل اولمغله اصل صلوة دخی باطل اولور فیضم سادسة ان شاء مراد ایدر ایسه سجده ایله قید ایلدوکی بشنجی آلتنجی
رکعتی ضم ایلیه زیرا نفل وتر اولماز نفل اولمق ایچون شفع ایلیه امام محمد بونک خلافنجه‌در وان قعد فی الرابعة ثم
قام عاد و سلم ما لم یسجد اکر رکعت رابعه‌ده اوتوردقدن صکره قایم اولسه عودت ایلیه و سلام ویره مادام که بشنجی
سجده ایله قید ایلمیه وان سجد تم فرضه اکر بشنجی رکعتک سجده‌سنی ایلسه فرضی تمام اولور زیرا مصلینک اوزرنده لفظ
سلامدن غیری بر شیء باقی قالمامشدر سلام ایسه فرض دکلدر و سجد للسهو سهو ایچون سجده ایلیه و یضم سادسة آلتنجی
رکعتی ضم ایلیه شفع اولمق ایچون زیرا رکعت واحده مشروع دکلدر نبی علیه السلام صلوة بتیرادن نهی بیورمشلردر
والرکعتان نفل ای آلتنجینک ایکی رکعتی نافله‌در یعنی نافله اولور ولا تنوبان لو قطع اوزرینه بر شیء بو قدر اکر بشنجی رکعتی
قطع ایلسه یعنی آلتنجی یی ضم ایلمیوب بشنجیده قطع ایدرسه بر شیء لازم کلمز ولا تنوبان عن سنة الظهر دردن زیاده اولان
ایکی رکعت ظهرک سنت اخیره‌سنه نایب اولماز زیرا رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم سنت ظهره مواظبت بیورمشلردر
امری مظنون اولان سنت مؤکد اولان مقامنه قایم اولماز و من اقتدی به فیهما شول من که ضم اولنان ایکی رکعتده
امامه اقتدا ایلسه صلاهما فقط انجق ایکیسنی قلار ابو حنیفه و ابو یوسف قتنده زیرا امام فرضدن خروجنی مستحکم ایلدی
کویاکه ابتدادن تحریمه کبی اولمشدر ولو افسد قضاهما اکر امام ضم اتدوکی ایکی رکعتی افساد ایدرسه مقتدی قضا ایلر
زیرا مقتدینک قصدی ایله مشروع اولدی امام بونک خلافنجه‌در امامده قضانک سقوطی اکا مخصوص بر عارض سببیله‌در
اول عارض تطوع بلا قصد امامک شروعیدر بو فعل ایسه امامه مخصوصدر مقتدی‌یه تعدی ایلمز وعند محمد یصلی
امام محمد قتنده اول کمسنه آلتی رکعت قلار ولا قضاء لو افسد دخی مقتدی‌یه قضا یوقدر اکر امام افساد ایدرسه

امام قضا ایلمدوکجه مقتدی دخی قضا ایلمز زیرا ماموملک حالی امامدن اقوی دکلدر اکر اقوی اولسه زیادة الفرع
علی الاصل لازم کلوردی ولو سجد للسهو فی شفع التطوع لا یبنی علیه اکر ایکی رکعت تطوعده سهو ایچون سجده
اولسه ایلدوکی تطوعک اوزرینه بنا ایلمز اکر بنا ایلسه وسط صلوتده ایلدوکی سجده سی باطل اولور ولو بنی صح
اکر بنا ایدرسه صحیح اولور تحریمه سی باقی اولدوغیچون لکن سجده سهوی اعاده ایدر زیرا اخلال الصلوتده بولنمغله باطل اولور
وسلام من علیه السهو یخرجه من الصلوة موقوفا دخی اوزرینه سهو سجده لازم اولان کمسنه نک سلامی اول کمسنه یی
موقوفا صلوتدن اخراج ایدر ابو حنیفه ایله ابو یوسف قاتنده وموقوف اولمه سنک بیانی بودرکه بر کمسنه اوزرینه
سهو سجده لازم اولسه سجده ایلمزدن اول سلام ویرسه موقوفا اول کمسنه صلوتدن چقمش اولور زیرا سلام نفسنده
لکن مصلی نک اداء سجده یه حاجتی ایچون موقوف اولور اکر اول کمسنه سجده ایدرسه حاجت متحقق اولوب سلامدن
معنی تحلیل ساقط اولوب صلوته عودت ایدر اکر سجده یه عودت ایلمز ایسه حاجت منتفی اولوب سلام ایچون تحلیل
ثابت اولور ان سجد عاد الیها اکر سجده ایدرسه صلوته عودت ایدر والا اکر سجده ایلمز ایسه لا صلوته عودت ایلمز
سلام ایله صلوتدن چقمش اولور فیصح اقتداء من اقتدی به بعد سلامه بس امدی سهو ایچون سجده دن مقدم اولان
سلامدن صکره امامه اقتدا ایدن کمسنه نک اقتداسی موقوفا صحیح اولور یعنی اکر امام سهو ایچون سجده ایدرسه
کمسنه نک امامه اقتداسی صحیح اولور اکر سجده ایلمز ایسه اقتداسی صحیح اولماز ویصیر فرضه اربعا بنیة الاقامة
فرضی درت اولور اقامت نیتی ایله بودرکه بر کمسنه مسافر اولوب ظهری ایکی رکعت قلارکن اوزرینه سهو
لازم کلوب سلامدن صکره سجده سهوی ایلمزدن مقدم اقامته نیت ایلسه اکر سجده سهوی ایدرسه صلوته عودت
نمازی درت رکعت قلار اکر سجده ایلمیوب ترک ایدرسه نمازی درت رکعت اولماز زیرا نیت اقامت خارج صلوتده
واقع اولدی مقدم ایسه مسافر نمازینی ادا ایلمش اولدی خارج صلوتده نیتی کندوی صلوته عودت ایتدرمز ویبطل
وضوءه بقهقهته سلامدن صکره وسهو سجده دن مقدم قهقهه ایلسه اول قهقهه سببیله مصلی نک آبدستی باطل اولور
ان سجد اکر سجده ایدرسه والا اکر سجده ایلمز ایسه فلا باطل اولماز اوچ صورتده بیله اکر سجده ایلمز ایسه اقتداسی
صحیح اولماز وفرضی درت اولماز وقهقهه ایله وضوسی دخی باطل اولماز وعند محمد لا یخرجه امام محمد قاتنده اوزرینه
سهو سجده لازم اولان کمسنه نک سلامی صلوتدن اخراج ایلمز نه موقوفا ونه قطعا زیرا سجده نقصانی جبر ایچون
واجب اولدی فتثبت الاحکام المذکورة احکام مذکوره که صحت اقتدا وفرضک درت اولمسی وقهقهه سببیله وضونک
بطلانیدر ثابت اولور سجد او لا اکر کرک سجده ایلسون کرک ایلمسون بو احکام ثابت اولور وامام زفرک قولی دخی بودر
ولو سلم من علیه السهو بنیة ان لا یسجد بطلت نیته وله ان یسجد اوزرینه سهو سجده اولان کمسنه سلام ویرسه
ایلمک نیتی ایله نیتی باطل اولور واول کمسنه ایچون سجده ایلمکلک واردر مادامکه تکلم ایلمیه وقبله دن دونمیه
منافی برشی ایلمیه وان شک فی صلوته کم صلی ان کان اول ما عرض له واکر مصلی صلوتنده نه مقدار قلدوغنی شک
اکر کندویه ابتدا عارض اولمش ایسه یعنی اول دن بو مقوله شک ایلمک عادتی اولمیوب ابتدا عارض اولدی ایسه استقبل

صلوتنی استیناف ایلیه یعنی دوندره واول ما عرض له نک معناسنده اختلاف واقع اولمشدر صاحب اجناس مدت عمرنده
سهوک اولی دردیمش شمس الائمه السرخسی اول کمسنه نک شک عادتی اولمیه بوقسه انجق سهوی برکره واقع اولمش
دیمک دکلدر دیمش فخر الاسلام هنوز اداسنده اولدوغی صلوتدر دیمش والا اکر ما عرض له نک اولی اولمیوب
واقع اولسه تحری وعمل بغلبة ظنه تحری ایلیه وظن غالبیله عمل ایلیه زیرا ما عرض له شی کثیر اولوب استیناف
حرج لازم کلور فان لم یکن له ظن بنی علی الاقل اکر اول مصلی ایچون ظن غالب اولمسه اقل اوزرینه بنا ایلیه بو بابده
نبی علیه السلامدن اخبار مختلفه وارد اولمشدر قال النبی علیه السلام اذا شک احدکم فی صلوته انه کم صلی فلیستقبل
الصلوة وقال النبی علیه السلام من شک فی صلوته فلیتحر الصواب وقال النبی علیه السلام من شک فی صلوة
فلم یدر اثلثا صلی ام اربعا بنی علی الاقل معلوم اولدیکه اوچ حدیث شریفک بیننی ممکن اولدوغی مرتبه توفیق ایلمک
امدی فلیستقبل الصلوة حدیث شریفی ما عرض له نادر واقع اولمغله اکا حمل اولنور وایکنجی حدیث شریف فلیتحر الصواب
غلبه ظن ایله تحری یه حمل اولنور واوچنجیسی که بناء علی الاقل در بونه اکا حمل اولنور اولدر وقعد فی کل موضع احتمل
انه موضع القعود وهر موضعده قعود ایله احتمال درکه اول موضع موضع قعود اوله یعنی قعده اخیره اوله مثلا
بر کمسنه صلوة فجرده شک ایلسه که قلدوغی بر رکعتمیدر یوقسه ایکی رکعتمیدر بر رکعت اوزرینه بنا ایدر وتشهد
ایکی رکعت قلمش احتمالی ایله وبر رکعت دخی ضم ایدر شول احتمال ایله که مقدم قلدوغی بر رکعت اوله فجرده بوله جبر
اکر مصلی نک شکی درت رکعت اولان صلوتده ایسه مثلا بر کمسنه صلوة ظهرده بر رکعتمی ویاخود ایکی رکعتمی قلمشدر
وتحریسی دخی برشیئه اوزرینه قرار داده اولمسه بر رکعتی قلوب اوتوره آندن صکره قالقوب بر رکعت دخی قلوب بینه
وتکرار قیام ایدوب بر رکعت دخی قلوب بینه قعود ایلیه تکرار بر رکعت دخی قلوب اوتوره بو تقدیرجه درت رکعتده دخی
اوتورمش اولور خلاصه ده دخی مسطور اولان بودرکه بر کمسنه صلوتده شک ایلسه وزیاده جه تفکر ایدوب بر فعله
فکری اوزاتسه که صلوتدن بر رکنک اداسی ممکن اولاجق مقداری اولسه اول کمسنه اوزرینه سجده سهو واجب اولور اکر بر
صلوتی اداده وعدم اداده شک ایلسه اکر شکی اول صلوتک وقتی ایچنده ایسه ظاهر اولان بودرکه ادا ایلمشدر ادا ایلسون
اکر وقت چقمش ایسه ظاهر اولان بودرکه ادا ایلمشدر شکنک اصلی اولمامش اولور توهم مصلی الظهر انه اتمها فسلم ثم
علم انه صلی رکعتین اتمها وسجد للسهو ظهری مصلی اولان کمسنه صلوة ظهری تمام ایلمشدر دیو توهم ایدوب سلام ویرسه
آندن صکره بلسه که ایکی رکعت قلمشدر اول کمسنه صلوتنی تمام ایدوب سهو ایچون سجده ایلیه زیرا مصلی نک سلامی
کندوی صلوتدن اخراج ایلمز حتی نبی علیه السلام بویله اشلمشدر اما بر کمسنه کندوی مسافر ظن ایدوب ویاخود صلوة
جمعه یی قلار ظن ایدوب ایکی رکعتده سلام ویرسه انک صلوتی فاسد اولور بو مسئله اولکی مسئله نک خلافنجه در زیرا
اول کمسنه ادا ایلدوکی رکعتک مقدارینه عالم در بو تقدیرجه سلامی عمدا واقع اولمش اولور صلوتی باطل اولور
بو باب مریضک صلاتی بیاننده در یعجز عن القیام مریض قیامده حقیقة عاجز اولسه او خاف زیادة المرض ویاخود مرضک
زیاده اولمسندن خوف ایلسه بسببه اول قیام سببی ایله مثلا قیامه قالقمغله کوکلی قالقوب باشی دونمک ویاخود الم شدید

صلی قاعدا یرکع ویسجد اول مریض قاعدا اولدوغی حالده وقعودی رکوع وسجود ایلدوکی حالده بنجه دلو نسه اوتورسون
بو فعله دلیل نقلی عمران ابن الحصین ایچون وارد اولان حدیث شریف کافیدر قال النبی علیه السلام لعمران بن الحصین
صل قائما فان لم تستطع فقاعدا وان لم تستطع فعلی الجنب تومی ایماء زیرا طاعت بحسب الطاقه در قال الله تعالی
لا یکلف الله نفسا الا وسعها وان تعذر الرکوع والسجود اومی برأسه قاعدا واکر رکوع وسجود متعذر اولورسه
قاعدا باشی ایله ایما ایلیه وجعل سجوده اخفض واول مریض مصلی ایماده سجودنی رکوعندن اشغه ایلیه زیرا رکوع
وسجودک ایماسی اصللری مقامنه قایم اولورلر اصلده ایسه سجود رکوعدن اشغه در خلفنده ایلجه ایلمک کرکدر ولا
یرفع الی وجهه شیئا للسجود مصلی مریض سجود ایچون یوزینه برشی قالدرمیه فان فعل اکر اشلرسه یعنی سجده ایلمک ایچون
یوزینه برشی قالدرسه وهو یخفض رأسه صح ایماء حال بوکه اول مریض مصلی سجده ایچون باشنی رکوعندن اشغه ایدرسه
ایماسی صحیح اولور والا اکر رکوعندن سجودی اشغه اولمازایسه فلا ایماسی صحیح اولماز زیرا نبی علیه السلام بر مریضی
عیادة ایلدکی کوردیکه اول مریض بر یصدیق اوزرینه سجده ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یصدیغی رفع
اول مریض بر تخته پاره آلوب آنک اوزرینه سجده ایلمک استدکده آنی دخی رفع ایلدی وبویوردیکه صل علی الارض ان استطعت
والا فاوم ایماء واجعل سجودک اخفض من رکوعک وان تعذر القعود اومی مستلقیا ورجلاه الی القبلة اکر قعود
متعذر اولورسه آرقه سی اوزرینه ایما ایلیه وایکی ایاقلری قبله جانبنه اولدوغی حالده باشی آلتنه بر یصدیق قویه
قاعده شبیه اولوب رکوع وسجود ایچون ایما ممکن اوله او مضطجعا ووجهه الیها او یاخود صاغ جانبنه یاتور اولدوغی
حالده ایما ایلیه ووجهی قبله یه قرشو اولدوغی حالده وان تعذر الایماء برأسه اخرت الصلوة واکر باشی ایله ایما متعذر
اولورسه صلوة تأخیر اولنور ابن عمرک روایتنده نبی علیه السلامک فان لم یستطع فالله احق بقبول العذر منه قولی شونفی
دلیل وافیدر بو حدیث شریفک معناسنده اختلاف اولنمشدر شول کمسنه که ایمایه قدرتی اولمدیغه قضانک سقوطی لازم
کلمز دیدیلر اول کمسنه نک قاتنده قبول عذر تأخیر در بو قسه اسقاطی دکلدر واخرت قولی دخی بوکا اشارتدر وشول
کمسنه که سقوطنه ذاهب اولمشدر فالله احق بقبول عذر الاسقاط دیمک معناسیله تأویل ایلمشدر وصحیح اولان دخی
وعنایه ده دخی بویله جه در صاحب هدایه دیمشدر که اخرت قولی صلوتک عدم سقوطنه اشارتدر اکر عجز بر کون وبر کیجه دن
زیاده دخی اولورسه مضیق اولدقده قضا ایدر صحیح اولان بودر مضمون خطابدن منفهم اولان بودر مغمی علیه یونک
خلافنجه در شیخ الاسلام وفخر الاسلام وقاضیخان وغیریلرده صحیح اولان بودر که اول کمسنه دن صلوة ساقط اوله
فتاوای قاضیخانده اصح اولان عدم وجوب قضادر مجرد عقل توجه خطاب ایچون کافی دکلدر حتی نوادرده مسطوردر که
بر کمسنه نک ایکی الی درسکلره وارنجه قطع اولنسه وایکی ایاقلری ساقلرندن قطع اولنسه آنک اوزرینه صلوة یوقدر
ثابت اولدیکه مجرد عقله خطابک توجهی ممکن دکلدر صاحب اختیار دیمشدر که بو حالده فوت اولسه اوزرینه برشی لازم
اما اکر اقامت میسر اولورسه صحیح اولان بودر که برکون وبر کیجه نک صلوتنی قضا ایدر غیری ایلمز دفع حرج ایچون
واعماده اولدوغی کبی ولا یومی بعینه ولا بحاجبه ولا بقلبه باشیله ایمایه عدم قدرتی اولان مریض کوزلری وقاشلری

ایله ایما

نبی علیه السلام ان قدرت ان تسجد علی الارض فاسجد والا فاوم برأسک بیورمشلودر بس موضع بیاننده ایمای
رأسه اقتصار ایلدی اکر غیری ایله دخی جایز اولیدی بیان بیورر لردی وان قدر علی القیام وعجز عن الرکوع والسجود
یومی قاعدا اکر مریض قیامه قادر اولوب رکوع وسجوددن عاجز اولسه قاعد اولدوغی حالده ایما ایلیه وهو افضل
من الایماء قائما بو قاعدا ایما اقائما ایمادن افضلدر زیرا قاعدا ایما سجوده شبیه در باشی ارضه قریب اولمغله
اما امام شافعی وزفر قاتنده مریضدن قیام ساقط اولماز زیرا قیام رکندر ورکن آخره قادر اولمغله عجز ایله
ساقط اولماز ولو مرض فی اثناء الصلوة بنی بما قدر اکر اثناء صلوتده مریض اولسه قادر اولدوغی ایله بنا ایدر
ولو افتتحها قاعدا یرکع ویسجد فقدر علی القیام بنی قائما اکر مریض صلوتنه قاعدا رکوع وسجود ایلدوکی حالده
افتتاح ایلسه پس قیامه قادر اولسه قائما بنا ایدر وقال محمد یستأنف امام محمد دیدیکه مریض مصلی صلوتی
استیناف ایدر زیرا امام محمد قاتنده قایم قاعده اقتدا ایلمک صحیح دکلدر وان افتتحها بایماء فقدر علی الرکوع
والسجود استأنف اکر صلوتی ایما ایله افتتاح ایلسه وسجود ورکوعه قادر اولسه استیناف ایدر زیرا رکعک مومیه
اقتداسی جایز دکلدر کذلک بناسی دخی جایز دکلدر امام زفر قاتنده دخی جایز دکلدر وللمتطوع قائما ان یتکئ
علی شیء ان اعیی قائما نافله قلان کمسنه ایچون اکر یوریلورسه یعنی جکرسه برشیئه اتکا ایلمک واردر زیرا یورلمق عذر در
ابو حنیفه قاتنده عذرسز اتکا مکروه دکلدر اما امامین قاتنده مکروهدر ولو صلی فی فلک جار قاعدا بلا عذر صح
اکر بر کمسنه یورر کمیده بلا عذر قاعدا نماز قلسه صحیحدر ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین خلاف ایدوب آنلر قاتنده
صحیح دکلدر زیرا قیام رکندر بلا عذر ترکی صحیح دکلدر وفی المربوط لا یجوز بلا عذر باغلو اولان کمیده بلا عذر
قاعدا صلوة جایز دکلدر ومن اغمی علیه او جن یوما ولیلة قضی شول من که بر کون وبر کیجه مغمی علیه اولسه ویاخود
مجنون اولسه بر کون وبر کیجه نک صلوتنی قضا ایدر شافعی قتنده قضا ایلمز تجن بر وقت صلوة کاملا مغمی علیه اوزرینه
مرور ایلسه وجوب صلوة آندن ساقط اولور بزم ایچون دلیل علی رضی الله تعالی عنه مغمی علیه اولوب اوزرندن
درت وقت صلوة مرور ایدوب زایل اولدقده جمله سنی قضا ایلمشدر وعبد الله بن عمر اوچ کون مغمی علیه اولوب برشی
قضا ایلمدی جنون دخی بویله جه در بر کون وبر کیجه دن اکثر اولورسه قضا ساقط اولور اما نقصاننده ساقط اولماز
وان زاد ساعة لا یقضی وعند محمد یقضی ما لم یدخل وقت سادسة اکر بر کون وبر کیجه ده بر ساعت زیاده اولورسه
قضا ایلمز ومحمد قاتنده قضا ایدر مادام که وقت سادسه داخل اولمیه
بو باب سجدة التلاوت
بو محلده بر سؤال وارد اولوب سجود التلاوة والسماع دیمک کرک ایدی زیرا سماع تلاوت کبی سجده یه سببدر جواب
تلاوت سماع ایچون سبب اولدی ایسه ذکری من وجه سماعی مشتملدر وتلاوتک شرطی طهارتدر حدث وخبثدن
واستقبال قبله در وستر عورتدر ورکنی ارضه وضع جبهه در صفتی وجوبدر یجب ابو حنیفه دن بر روایتده
وابو یوسف قاتنده موسعا واجب اولور وابو حنیفه دن بر روایتده امام محمد قاتنده فورا واجب اولور شافعی دیرکه
عمر رضی الله تعالی عنهک قولی موجبنجه مسنوندر تلاوة ایچون سزه برشی واجب اولمدی زیرا نبی علیه السلام آیت

سجده اوقودی

وسجده ایلمدی دیو روایت بیورمشدر بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک السجدة علی من سمع وتلاها حدیث شریفنده
وکلمهٔ علی وجوبه ایچوندر وآیات سجده نک بعضسی سجده یه امر در وبعضسی تارکینی ذم در وبعضسی انبیا علیهم السلامک
افعالندن خبر در پس امری آنلره اقتدا بوه واجبدر وعمر رضی الله تعالی عنهک لم تکتب علیکم قولی لم تفرض بل هی واجبة
ورسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم سجده ایلمدی دیو وکی عجله اوزره ایلمکه محمولدر تاخیری دخی جایزدر
ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه قال النبی علیه السلام اذا تلا ابن آدم آیة السجدة فسجد اعتزل الشیطان
وهو یبکی ویقول أمر ابن آدم بالسجود فسجد فله الجنة وأمرت بالسجود فلم اسجد فلی النار امدی سجدهٔ تلاوت
واجبدر علی من تلا آیة سجدة من اربع عشرة شول کمسنه نک اوزرینه واجبدرکه اون درت سوره دن بر سجده آیتنی
فی الاعراف والرعد والنحل والاسراء ومریم والحج الاول والفرقان والنمل والم تنزیل وص وفصلت
والنجم والانشقاق والعلق اون درت سوره در بونلرده اولان آیه سجده دن تلاوت ایده نک اوزرینه سجده
شافعی عددده بزه موافقدر نهایت سورهٔ حجده ایکی سجده وار در وص ده سجده یوقدر وحم ده اولان موضع
قوله تعالی ان کنتم ایاه تعبدون در دیدی شافعی حجده ایکی سجده اولدوغنه عقبة بن عامرک حدیثی ایله احتجاج
قال النبی علیه السلام فضلت الحج بسجدتین من لم یسجدهما لم یقرأهما بزم مذهبمز ابن عباس وابن عمردن مرویدر
سورهٔ حجده سجدهٔ تلاوت اولکیدر ثانیی سجدهٔ صلوتیدر وبو سجدهٔ صلوتیه اولدوغنی رکوعه مقارن اولمسی مؤیددر
قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا ارکعوا واسجدوا وفضلت الحج بسجدتین حدیث شریفنک تأویلی بو اولا که اولکی
سجدهٔ تلاوت وثانیی سجدهٔ صلوة اوله زیرا نبی علیه السلام سجدهٔ قرآنی عد ایلدکده سورهٔ حجده بر سجده عد ایلمشدر
وشافعینک سورهٔ صده سجده یوقدر دیدوکنک اصلی یوقدر زیرا روایت اولنمشدر صحابه دن بریسی مجلس شریف نبوی
علیه السلامه کلوب یا رسول الله بو کیجه رؤیاده سورهٔ ص اوقوردم سجده آیتنه کلدکده دوات وقلم سجده ایلدی دیو
حکایت ایلدکده بز دوات وقلمدن دخی احق دیو سورهٔ مزبوره یی قرائة فرمان ایدوب اول محله کلدکده کندولر واصحاب
سجده ایلدیلر نهایه ده دخی بویلجه ذکر اولنمشدر وعلی من سمع ولو غیر قاصد واستماع ایدن کمسنه نک اوزرینه دخی
اکر استماع قصدی دخی یوغیسه کرک فهم ایتسون کرک ایتمسون بر معترض اعتراض ایدوب اکر سجدهٔ تلاوت واجب اولسیدی
سجدهٔ صلوة ورکوع صلوة ایله وتداخل ایله ونزوله قادر اولکیک ایماسی ایله نیجه ادا اولوردی ضمن اشیاده حاصل اولان
عملک وجوبی لازم کلمز دیو اوچ سؤال ایراد ایلسه اکا جواب ویریلور که بر عملک ضمن اشیاده اداسی نفسنده وجوبنی منافی دکلدر
جمعه یه سعی تجارته سعی ضمننده حاصل اولدوغی کبی مثلا اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر الله وذروا
یوم جمعه ده سعی الی ذکر الله وترک بیع ایله مخاطب اولان کمسنه جامعه سعی ایدرکن یولده بیع وشرا ایلسه ومشیندن
توقف بولنمیوب ایچوق بیع وشراسی جامعه وارنجه لسانا اولسه ضمن سعی تجارتده سعی الی الجمعه بولنمش اولور وتداخل کبی
واحدده اوچ درت یاخود دخی زیاده بر آیت سجده یی مکرر قرائة ایلسه بر سجده ایله کفایت ایلدوکی تداخلی دخی جایزدر
سجده دن مقصود اظهار خضوع وخشوعدر بو ایسه بر دفعه ده دخی بولنور ودابا اوزرنده ناقصا اداسی ایچون جوابدر

دابا اوزرنده قرائة ایلدی واول محلده واجب اولان ایما ایله در اوزرینه واجب اولدوغی اوزره ادا ایلمش اولدی بونک
نظیری بر کمسنه دابا اوزرنده صلوة تطوعه شروع ایدوب اداسی جایز اولدوغی کبی بو دخی جایزدر وسامعک وجوبنه اهل
زیرا صبی وحایض وکافر ونفسا اوزرینه واجبدکلدر ومحیطده مذکوردرکه اکر بر کمسنه آیة سجده یی کافر وصبی عاقل وحایض
وجنب ونفسا ومحدثدن استماع ایلسه واجب اولور اکر مجنون مطبقدن استماع ایدرسه مسئله اختلافیدر اصح اولان
واجب اولمقدر زیرا تلاوت معرفت وتمیزی اولمیان کمسنه دن صادر اولمشدر واکر سکراندن استماع اولنورسه واجب
اما طایردن واکو صدیدن استماع اولنسه واجب اولماز قاضیخانده مسطوردرکه نایمدن استماع اولنسه مختلف فیهدر
اما صحیح اولان وجوبیدر اکر فارسی ایله تلاوت اولنسه مستمع اولانه سجده واجب اولور اکر فهم ایلمزایسه ده مجمعده فهمی
شرط قلندی لکن ابن ملک شرحنده اتفاقا موجبدر دیو ذکر ایلمشدر زیرا فارسی ایله قرائة دخی اکر لفظا دکل ایسه ده معنی
قرآندر وبر کمسنه دابه سی یوریرکن آیة سجده یی مکرر ایلسه کندوسنه بر سجده واجب اولور یانده پیاده یورر هر کمسنه یه
بر سجده لازمدر کذا فی التوفیق وعلی المؤتم بتلاوة امامه امامک تلاوتی ایله مؤتم اوزرینه سجدهٔ تلاوت واجبدر اولور
ایشتمز ایسه ده زیرا مؤتم اقتدا ایله متابعته التزام ایلمشدر اکر سجده ایلمز ایسه امامنه مخالفت ایلمش اولور بو ایسه منهی
ولا یجب بتلاوته اصلا مؤتمک تلاوتیله نه صلوتده ونه خارج صلوتده ونه کندویه ونه امامنه ونه سایر جماعته سجده
ابو حنیفه وابو یوسف قاتنده وامام محمد قاتنده جماعت سجده ایدرلر صلوتدن فارغ اولدقدنصکره زیرا سبب که تلاوت
وسماعدر ایدی متحقق اولدی ومانع سجده که صلوة ایدی اولدخی مرتفع اولدی هر شیده که سبب متحقق اوله ومانع دخی
منتفی اوله البته اول شی اشلنمک لازمدر امام محمدک کلامی منتهی اولدی اکر مصلی آیة سجده یی رکوع وسجودنده ویاخود
قرائة ایلسه قرائتدن محجور اولمغله اوزرینه سجده لازم کلمز اما مرغینانی مصلی اوقودوغی رکوع وسجودنده سجدهٔ تلاوت
الا علی سامع لیس معه فی الصلوة الا شول سامعک اوزرینه واجب اولورکه اول سامع تالی ایله صلوتده شریک اولمیه
بو قول متفق علیهدر ولو سمعها المصلی ممن لیس معه لا یسجد فی الصلوة اکر مصلی کندو ایله صلوتده معا اولمیان
کمسنه دن سجدهٔ تلاوتی استماع ایلسه صلوتده سجده ایلمیه زیرا بو سجده صلوتیه دکلدر وافعال صلوتدن دخی دکلدر
زیرا افعال الصلوة یا فرض ویا واجب ویا سنتدر بو استماع ایسه بونلرک بریسندن دکلدر بو تقدیرجه صلوة ایچنده سجده
ایلمک جایز دکلدر ویسجد بعدها صلوتدن نصکره سجده ایلیه زیرا سببی که سماعدر محجور اولمیان کمسنه دن ایشیدلمشدر
فان سجد فیها لا یجوز ولا تبطل الصلوة اکر مصلی سامع صلوتده ایکن سجده ایلسه جایز دکلدر وصلوة دخی باطل
اما عدم جوازی بودرکه افعال صلوتدن اولمیان شیء صلوته ادخال ایلمکی شارع نهی ایلمکله بو سجود مکان نهیده
ناقص اولدی ناقص ایسه کامل مقامنه قائم اولمز جایز دکلدر اما صلوتک عدم بطلانی بودرکه حد ذاتنده سجده
افعال صلوتدندر اول تقدیرجه اول سجده صلاتی مفسد دکلدر اما نوادرده مسطوردرکه صلوة فاسد اولور زیرا
صلوتدن غیریده اشلنن فعلی صلوتده اشلمش اولدی ولو سمعها من امام فاقتدی به قبل ان یسجد سجد معه
اکر بر کمسنه آیة سجده یی امامدن ایشتسه وامام سجده ایلمزدن مقدم اقتدا ایلسه امام ایله معا سجده ایلیه زیرا مقتدی

امامه تابع در استماع ایتمش اولسه بیله امام ایله سجده ایلوردی بوندن خود هم استماع وهم اقتدا بولندی وان اقتدی
بعد ما سجد فان کان فی تلک الرکعة لا یسجد اصلا اکر امام سجده ایتدکدن صکره اقتدا ایدرسه واکر اقتدا تلاوت
رکعتده اولورسه یعنی اول رکعتده تلاوت ایدوب وعلی الفور سجده ایلدکدن صکره اقتدا ایلمش ایسه اصلا سجده ایلمیه
یعنی نه صلوتده ونه خارج صلوتده زیرا مقتدی اول رکنه ایرشمکله سجده‌یی ادا ایلمش اولدی برکسنه وترده امامک
رکوعنه ایرشسه قضا ایلدوکی رکعاتده قنوتی اوقیماز وان فی غیرها سجدها خارج الصلوة اکر اول رکعتدن غیریده
اقتدا ایلمش ایسه خارج صلوتده سجده ایلیه زیرا قبل الاقتدا استماع ایلمش اولدی کما لو لم یقتد اقتدا ایلمیوب
خارج صلوتده سجده ایلیه ولا تقضی الصلویة خارجها صلوتیه اولان سجده خارج صلوتده قضا اولنماز بر
صلوتده آیة سجده تلاوت ایلسه اکر آیة سجده وسطنده ایسه افضل اولان فی الحال تلاوت ایچون رکوع ویاخود
سجده ایلمکدر آندن صکره قالقوب اوقیه وصلوتنی تمام ایلیه اما اکر سجده آیتدن صکره ایکی آیت ویاخود اوچ
آیت اوقورسه صلوة ایچون رکوع وسجده ایلسون جایزدر وسجدهٔ تلاوت آندن ساقط اولور سجده‌دن صکره
بومقدار وقت فوریتی قطع ایلمز بنه علی الفور اولمش اولور مشایخ بلخ سجده ساقط اولماز الا نیت ایله ساقط
اولور دیمشلردر اما عامةً مشایخ نیته احتیاج یوقدر سجدهٔ تلاوت صلوتیه ایله ادا اولور زیرا سجدهٔ صلوتیه
اقوی دراد نی ایچون نایب اولور الا مکر که درت بش آیت قرآندن صکره قطع ایلسه بالاتفاق نیته محتاج اولور
خزانة الفتاوی ده دخی مسطور اولان بودر تلاها ثم دخل فی الصلوة واعادها آیت سجده اوقیسه آندن صکره
صلوته داخل اولسه واول آیت سجده‌یی اعاده ایلسه اما مجلسی تبدیل ایلمسه وسجد کفته عن التلاوتین دخی
اول سجده ایکی تلاوتدن کفایت ایدر یعنی ایکی تلاوت ایچون کافی در زیرا ثانی که صلوتیه در اولکیدن اقوی در
اما نوادرده مسطوردر که مصلی صلوتدن فارغ اولدقدن صکره غیری سجده ایدر اکرچه صلوتیه اقوی ایسه
اولکی ایچون قوت سبق اولمغین ایکیسی دخی قوتده برابر اولدی بریسی آخردن اولی دردیمک ممکن دکلدر
جواب ویریلور که کرچه قوتده برابر اولدوغن تسلیم ایدرلم لکن صلوتیه نک مقصوده قوت اتصالی واردر
تلاوت ثانیه نک سجوده اتصالی واردر بو تقدیرجه ثانی مترجح اولمشدر وان سجد للاولی ثم شرع واعادها یسجد
اکر تلاوت ایچون سجده ایلسه آندن صکره صلوته شروع ایلسه وآیت تلاوتی اعاده ایلسه بر دفعه دخی سجده ایدر
وصلوتیه یی الحاقده وجه یوقدر زیرا حکم سبب اوزرینه سبق ایلمک لازم کلور ولو کرر آیة واحدة فی مجلس واحد
کفته سجدة واحدة اکر آیت واحده‌یی مجلس واحده‌ده مکرر ایلسه بر سجده اکا کفایت ایدر زیرا نبی علیه السلام آیت
واحده‌یی تکرار ده بر سجده ایدردی زیرا آیت سجده‌یی تکرار ایلمک یا حفظ ایچون ویاخود تعلیم ایچوندر دفع
حرج ایچون سجده برکره اولمشدر وان بدلها او المجلس لا اکر آیت سجده‌یی تبدیل ایلسه ویاخود مجلسی تبدیل ایلسه
بر سجده کفایت ایلمز معلوم اوله که سجده‌نک تداخلی مبناسی دفع حرج ایچوندر مسلمانلر تعلیم وتعلم قرآنه محتاجلردر
اکر هر تلاوتده سجده اولوب تداخل اولمیدی حرجه مفضی اولوردی بو ایسه مدفوعدر زیرا جبرائیل علیه السلام آیه سجده‌یی

نبی علیه السلامه اوقیوب نیجه دفعه تکرار اوقوردی وبر سجده ایدرلوردی تداخل دخی شوندن خالی دکلدر یا
تداخل اوله ویاخود حکمده تداخل اوله لا یبقی اولان بودر که عباداتده سببده اوله عقوباتده حکمده اوله وتسدیة
تسدیهٔ ثوب یعنی بز چوزمک تسدیه لغةً جلاه ارش چوزمک ایچون دیواره ویاخود یره بعض خشبلر قومقدر
زیرا سدی بفتح السین فارسی تار توری ارش والدباسة والانتقال من غصن الی آخر تبدیل خرمن دوکمک بر بوداقدن
بر بوداغه انتقال دخی تبدیلدر سجدهٔ واحده کفایت ایلمز حقیقتده اختلاف موجوددر اما سجد کوشلری واوق
بونک خلافیدر زیرا اول کوشلر حکم واحده‌ده در اقتدا صحیح اولمق دلیلی ایله ولو تبدل مجلس السامع تکرر الوجوب علیه
وان اتحد مجلس التالی اکر سامعک مجلسی متبدل اولورسه سجدهٔ تلاوت انک اوزرینه تکرار واجب اولور اکر تالینک
مجلسی متحد ایسه ده زیرا سبب سماع ایدی بونده ایسه موجود سجده دخی مکرر واجب اولور وان تبدل مجلس التالی
واتحد مجلسه واکر تالینک مجلسی متبدل اولوب سامعک مجلسی متحد اولسه لا سجده مکرر اولماز وکیفیته ان یسجد
بشرایط الصلوة سجود تلاوتک کیفیتی صلوتک شروطی ایله سجده ایلمکدر سجود صلوة کطهارة وستر عورت واستقبال
قبله در رکنی ایسه جبهه سنی ارض اوزرینه قومقدر بین تکبیرتین من غیر رفع ید ایکی تکبیر بیننده رفع ید ایتمیوب سجده
من غیر رفع ید قیدی مذهب شافعیدن احترازدر زیرا شافعی قاتنده رفع ید ایله نیت ایدوب بعده سجود ایچون
تکبیر ایدر ولا تشهد ولا سلام سجدهٔ تلاوتده نه تشهد ونه سلام واردر زیرا تشهد ذات رکوع وسجود اولان صلوتده
غیریده مشروع اولمدی بو اجلدن صلوة جنازه ده دخی مشروع اولمدی سلام اولمق عدم تحریمه ایچوندر وکره ان یقرأ
سورة ویدع آیة السجدة دخی مکروه اولور بر سوره‌یی قراءة ایلمک وآیة سجده‌یی عمداً ترک ایلمک قراءة کرک صلوتده
کرک خارج صلوتده اولسون آیت سجدهٔ ترک ایلمک استنکافی ایهام ایدر بو ایسه مؤمنینک شانی دکلدر اکر استنکاف
کافر اولور لا عکسه عکسی مکروه دکلدر یعنی آیت سجده اوقیوب غیری آیتی ترک ایلمک مکروه دکلدر زیرا بونده سجوده مبادرت
وندب ان یضم الیها آیة او آیتین قبلها آیت سجده یه بر آیت ویاخود ایکی آیت ضم ایلمک مندوب اولدی سجده آیتندن
اول سجده مابینی سایر اوزرینه فضیلتی اولمق توهمنی رفع ایچون واستحسن اخفاؤها عن السامعین سامعیندن
سجدهٔ تلاوتی اخفا ایلمک مستحسن اولدی سامعینه شفقت ایدوب احتمال در که ابدسلری اولمیوب کندولره مشقت
اکر آیت سجده‌یی تلاوت ایدن کمسنک یقینی اوله که خلق متهیئ در اصلا سجده‌دن کندولره مشقت یوقدر جهرله قراءة
برکسنه آیت سجده‌یی تهجی ایلسه اوزرینه سجده واجب اولماز واول حروفی اوقومغله صلوتی دخی فاسد اولماز زیرا حروف
قرآن دکلدر لکن قرآن مقامنه قایم اولماز تحفة الملوک شرحنده دخی بویله در وتقضی اول الخفاء اولنان سجده قضا اولنور
زیرا سجدهٔ تلاوت واجبدر

بو باب مسافر بیانندهدر

من جاوز بیوت مصره من جانب خروجه
مسافر شول کمسنه در که مصرنک بیوتنی تجاوز ایلیه خروجی جانبندن مریداً سیراً وسطاً ثلثة ایام اوچ کونلک سیر وسطی
مرید اولدوغی حالده بیوت مصرنی تجاوز ایلیه سیراً مریدک مفعولیدر وسطاً سیرک صفتی در ثلثة ایام
وسطک صفتی در نحاتک بعضی ثلثة ایام لفظی مرید لفظنک مفعولی دیمشلردر مثلا خسرو دررغررنده دیمشدر که

علمامزك مدت سفرك ادناسى اوج كونلك مسيره دردیدكلرينك معناسى شول سيردركه اناك اراسنده استراحت اوله
بعضسنده يوررو وبعضسنده استراحت وبعضسنده اكل وشرب اولور بو مقوله مسيره ده اوج كوندر امام شافعى قتنده
ايكى كون ايله مقدردر وايكى كونلك مسيره سى اون التى فرسخدر وبر قولده بر كون وبر كيجه در وقصر فرض الرباعى وصار
فرضه فيه ركعتين مسافر فرض رباعى يى قصر ايدر واول مسافرك فرضى سفرده ايكى ركعت اولور زيرا قصر عزيمتدر
بزم قاتمزده امام شافعى واحمد قاتنده رخصتدر عزيمت البته ترك در رخصت ايسه استرسه ترك ايدر استرسه
ادا ايدر وكتاب مسلمده يعلى بن اميه دن روايتدركه بن عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه حضرتلرينه ليس جناح
ان تقصروا من الصلوة ان خفتم ان يفتنكم الذين كفروا نص شريفنى قرائة ايلدم عمر رضى الله تعالى عنه ديديكه عجبت
مما عجبت منه بيوردقده بن نبى عليه السلام دن سؤال ايلدم وكمده صدقة تصدق الله بها عليكم فاقبلوا صدقته
صحيحين ده عايشه رضى الله تعالى عنهادن روايت اولنديكه فرضت الصلوة ركعتين ركعتين فاقرت صلوة
السفر وزيدت فى الحضر ابن عباسدن روايتدركه نبى عليه السلام بيورديلركه فرض عليكم الصلوة على لسان نبيكم
فى الحضر اربعا وفى السفر ركعتين وقال الشعبى من اتم الصلوة فى السفر فقد رغب عن ملة ابرهيم معلوم اولاكه
مسافر ايچون ترك سنت لا بأسدر عمر رضى الله تعالى عنهك روايتى اوزره انس قال كنت انا وابو بكر وعثمان مع النبى
فى السفر فلم نصل سوى الفرض احوط اولان سنن روايت حالت سعده ترك اولنميه وقت مشقتده بالكليه ترك اولنه
دينلمشدر حال نزولده اشلنه حال سيرده ترك اولنه ودينلمشدركه خاصة سنت فجر قلنه وسنت مغرب دخى كذلك
واعتبر فى الوسط فى السهل سير الابل ومشى الاقدام صحراده سير وسطده سير ابل ودخى مشى اقدام اعتبار اولندى
وفى البحر اعتدال الريح بحرده اعتدال ريح اعتبار اولندى وفى الجبل ما يليق به جبلده جبله لايق اولان اعتبار اولندى
جبلده دخى سير اوج كون اعتبار اولنور اكرچه بلكه مسافه سى صحرا مسافه سندن اقل ايسه ده ينه اوج كون اعتبار اولنور
حتى دينلمشدركه بر مقصدك ايكى طريقى اولسه اكر بعيد اولان طريقه كيدرسه قصر ايليه اكر قريبه كيدرسه قصر ايلميه فلو اتم
المسافر ان قعد فى الثانية صحت واساء اكر مسافر صلوتنى تمام ايدرسه يعنى درت ركعت قلسه اكر ايكنجى ركعتده قعود
اول صلوة صحيح اولور وكنهكار اولور زيرا قعدهٔ اولى مسافره فرضدر سلامى تاخير ايلدوكى والله صدقه سنك
عدم قبولنه شبهه سيچون مسئ اولور وايكى اولكى فرض اولور وما بعدى نافله اولور زاهديده مسطوردركه مسافر صلوتى
درت قلسه سنته مخالفت ايلمش اولور رسول كمسنه بكزركه صلوة فجرى درت قلر زيرا قصر صلوة رباعيه بزم قاتمزده رخصت
اسقاطدر وحكمى عزيمت ايله عاملى آثم والمقدر والا اكر ثانيده اوتورمدى ايسه فلا تصح صلوتى صحيح اولماز نفله منقلب اولور
زيرا قعدهٔ اخيره ركندر آنى ترك ايلدوكندن اوتورى صلوتى صحيح اولميوب نافله اولدى ولا يزال على حكم السفر حتى يدخل
مسافر حكم سفرده زايل اولماز وطننه داخل اولنجيه دكين حكم سفركه جواز قصر صلوة وجواز فطر واوج كون اوج كيجه
امتداد مسح وسقوط وجوب جمعه وعيدين واضحيه تكبير تشريق بقدر اما قچان وطننه داخل اولسه تمام ايدر نيت اقامت
لازم اولماز او ينوى مدة الاقامة ببلد آخر او قرية وياخود اول مسافر مدت اقامه نيت ايليه بلد آخرده وياخود بر قريه ده

مصنف

مصنفك بلد ايله قريه يى تقييد ايلمسى صحراده نيت اقامت صحيح اولمدوغنى اشعاردر وهى خمسة عشر يوما او اكثر
مدت اقامت اون بش كوندر وياخود اون بش كوندن زياده در اكر بوندن اقلده نيت ايلسه بزم قاتمزده قصر ايدر
اما امام شافعى قاتنده بر قولده درت كونه نيت اقامت ايلسه مقيم اولور وبر قولده نيت ايلمز ايسه ده درت كون
مكث ايلمكله مقيم اولور ولو نواها بموضعين كمكة ومنى لا يصير مقيما الا ان يبيت باحدهما اكر مسافر مكه ومنى كبى
ايكى موضعده اقامته نيت ايلسه مقيم اولماز الا مكه كه بونده كيجه ليه وقصر ان نوى اقل منها اكر اون بش كوندن
اقلده نيت ايدرسه صلوتى قصر ايدر او لم ينو وبقى سنين وياخود نيت ايلميوب بو كون ويارين كيدرم ديو نيچه ييللر
باقى قالسه ينه قصر ايدر بونكا دليل ابن عمر رضى الله تعالى عنهما آذربايجانده التى آى اقامت ايدوب صلوتى قصر ايلمشدر
وروايت اولنمشدر سعد بن ابى وقاص رضى الله تعالى عنه نيسابور قريه لرندن بر قريه ده ايكى آى اقامت ايليوب
صلوتى قصر ايلمشدر وكذلك علقمة بن قيس خوارزمده نيچه ييللر اقامت ايدوب صلوتى قصر ايلدى وينه ابن
عباسدن وانسدن روايت اولنوركه اصحاب رسول الله سوس ده طقوز آى اقامت ايليوب صلوتى قصر ايلمشلردر
محيطده مسطوردركه اكر حاج شامه واصل اولسه وبلسه لركه قافله اون بش كوندن صكره چقار وكندولر دخى
قافله ايله عزيمتى مقرر ايلسه لر آنلر صلوتى قصر ايلملر زيرا آنلر اقامته نيت ايلمش كبى اولديلر وكذا عسكر نواها
بارض الحرب او حاصروا مصرا فيها كذلك اكر عسكر ارض حربده اقامته نيت ايدرلرسه وياخود ارض حربده بر شهرى
محاصره ايلسه لر صلوتى قصر ايدرلر زيرا دار حرب موضع اقامت دكلدر روايتدركه نبى عليه السلام تبوكده يكرمى كون
اقامت ايلدى صلوتى قصر ايلدى او حاصروا اهل البغى فى دارنا فى غيره وياخود اهل بغى اسلام ولايتنده شهردن
غيرى يرده عسكرى محاصره ايلسه لر محصور اولانلر صلوتى قصر ايدرلر ويتم اهل الاخبية لو نووها فى الاصح
اهل اخبيه صلوتى تمام ايدرلر اكر اقامته نيت ايدرلرسه اصح ده بودر نهايه ده اهل اخبيه نك نيت اقامتلرنده
اختلاف واردر بعضلر قاتنده نيت اقامتلرى صحيح اولماز زيرا آنلر ابدا مقيمين اولمازلر زيرا آنلرك موضع اقامتلرى
اما اصح اولان آنلر مقيم اولالر بو قول ابو يوسفدن مرويدر ومفتى به دخى بودر زيرا انسان ايچون اقامت اصلدر
وسفر عارضدر انتقال زماننده حاصل اولور اهل اخبيه ده ايسه بو قصد يوقدر آنلرك انتقالى بر صودن بر صويه
بر مرعى دن بر مرعى يه در پس امدى آنلر دائما مقيم اولوب مسافر حكمنده دكلدر اما شارح تحفه ديمشدركه
بر صحراده نصف شهر اقامته نيت ايلسه لر صحيح اولور زيرا آنلر حقنده صحرا امصار وقرى اولور وينه ابو يوسفدن
روايتدركه اهل اخبيه نجن او تلو وصولو بر بولسه وچادرلرينى قورسه لر واون بش كون اقامته نيت ايلسه لر
واوت وصولرى اون بش كون كفايت ايلسه اول تقديرجه مقيم اولورلر تركمان واعراب بويلجه در ولو اقتدى المسافر
بالمقيم فى الوقت صح ويتم اكر مسافر مقيمه اقتدا ايلسه وقت ايچنده اقتداسى صحيح اولور وصلوتنى تمام ايدر زيرا
مسافرك مقيمه اقتداسى وجوبى تكميلده اقامته نيت ايلمش منزله سنده اولور واقتداسى صحيح اولمغله فرضى درده
منقلب اولور اكر مسافر امامه اقتدا ايلمش ايكن صلوتنى افساد ايلسه بنا وزرينه ايكى ركعت لازم اولور لزوم اربعه

متابعت ایچون ایدی اول ایسه زایل اولدی اما نفل نیتی ایله اقتدا ایلسه آندن صکره افساد ایلسه شروعی ایله درت رکعت
لازم اولور وبعده لا یصح بعد الوقت اقتداسی صحیح اولماز زیرا فرض بعد الوقت منقلب اولماز سبب منقضی اولدوغی ایچون
پس اولدی اقتدا ایلسه مفترض متنفله اقتدا ایلمش کبی اولور اکر شفع اولده اقتدا ایدرسه قعدهٔ اولی مسافر حقنده فرض
مقیم حقنده نفلدر ویاخود حق قرائتده اکر شفع ثانیده اقتدا ایدرسه مسافر حقنده قراءة فرضدر مقیم حقنده فرض دکلدر
مفترض متنفله اقتدا ایلمک لازم کلور اول ایسه جایز دکلدر واقتداء المقیم به صحیح فیهما یعنی مقیمک مسافره اقتداسی صحیح اولور
وقتده ووقتدن صکره زیرا مقیم ایکی رکعتده متابعتی التزام ایلدی باقیده مسبوق کبی منفرددر ولا یقصر هو ومسافر
قصر ایدر ویتم المقیم بلا قراءة فی الاصح مقیم صلوتی اتمام ایدر بلا قراءة اصح ده یعنی اصح قولده ویستحب له ان یقول اتموا
صلوتکم فانی مسافر مسافر مقیم اولانلره سز صلوتکزی تمام ایدیکز تحقیقا بن مسافرم دیمک مستحبدر زیرا نبی علیه السلام
اهل مکهیه مسافر ایکن نماز قلدقده بویله بیورمشدر ویبطل الوطن الاصلی بمثله وطن اصلی کندو مثلی ایله باطل اولور
معلوم اوله که وطن اوچدر اولکیسی وطن اصلیدر وایکنجیسی وطن اقامتدر واوچنجیسی وطن سفردر وطن اصلی
انسانک دوغدوغی ویاخود آنده تاهل ایلدوکی مکاندر وطن اقامت آنده اقل مرتبه اون بش کون اقامته نیت ایلدوکی مکاندر
شول شرط ایله کیم اول مکان آنک مولدی وآنده آنک اهلی اولمیه ووطن سفر آنده اون بش کوندن اقل اقامته نیت ایلدوکی مکاندر
شول شرط ایله کم اول مکان آنک مولدی وآنده اهلی اولمیه وبوکا وطن سکنی دخی دیرلر وطن اصلی کندو کبی بر وطن اصلی ایله
منتقض اولور مثلا برکشینک وطن اصلیسی اولسه وآندن انتقال ایلسه وغیری یرده وطن طوتسه اول مکان آنک وطنی
اولمهدن چقار حتی آندن صکره اکر اکا داخل اولسه مادام که اقامته نیت ایتمیه اکا اتمام لازم اولماز زیرا حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم واصحابدن مهاجرین رضی الله تعالی عنهم اجمعین مکهٔ مکرمهده قصر ایدرلر ایدی شونک برله که
مکهٔ مکرمه آنلرک وطنلری ایدی زیرا مدینهٔ منورهیی وطن قلمشلر ایدی پس مکهنک وطنلغی زایل اولدی لا بالسفر
وطن سفر ایله وطن اصلی منتقض اولماز حتی مسافر وطن اصلیسنه کلسه مجرد دخول ایله مقیم اولور ووطن الاقامة بمثله
ووطن اقامت دخی مثلی ایله منتقض اولور مثلا برکسنه بر وطن اقامتدن صکره بر وطن اقامت اتخاذ ایلسه وایکی وطن
اراسنده مدت سفر اولمسه صکره کی وطن اقامته داخل اولسه مقیم اولماز الا نیت ایله اولور زیرا موضع اول وطن اقامتدن چقدی
والسفر والاصلی دخی سفر ایله ووطن اصلی ایله وطن اقامت باطل اولور مثلا برکسنه بر بلدهده اقامته نیت ایلسه بر قاچ
کوندن صکره قالقوب سفره کتسه تکرار وطن اقامته کلسه باطل اولور مادام که اقامته نیت ایلمیه صلوتی قصر ایدر وبر کسنه
بر بلدهده اقامته نیت ایلسه آندن صکره وطن اصلیسنه داخل اولسه آندن صکره اقامت نیت ایلدوکی بلدهیه داخل اولسه اول
نیت باطل اولور صلوتی قصر ایدر مادام که تکرار نیت ایلمیه وفائتة السفر تقضى فی الحضر رکعتین وفائتة الحضر تقضى
فی السفر اربعا وسفرک فائتهسی حضرده ایکی رکعت قضا اولنور وفائته حضر سفرده درت رکعت قضا اولنور زیرا
قضا بحسب الادادر اما ایما ایله مصلی اولان مریضک فائتهسی حال صحتده قائما قضا اولنور والمعتبر فی ذلک آخر الوقت
وقضاده معتبر اولان وقتک آخریدر مثلا برکسنه وقت اخیرده سفره کتسه واول وقتک صلوتی فوت اولسه قضا اولندقده

مسافر

مسافر صلوتی کبی قضا ایدر وبر کسنه آخر وقتده مقیم اولسه واول وقتک صلوتی فوت اولسه قضا اولندقده مقیم
صلوتی کبی قضا ایدر زیرا اعتبار آخر وقتدهدر والسفر والاقامة والحیض والطهر والبلوغ والاسلام دخی بو اعتبارده در
والعاصی کغیره وعاصی مطیع کبیدر بزم قاتمزده سفرده وحضرده وسفر اوچ قسمدر بری سفر طاعتدر حج وجهاد کبی
ایکنجیسی دخی سفر مباحدر تجارت کبی اوچنجیسی دخی سفر معصیتدر قطع طریق وقول افندیسندن فرار ایلمک وعورت
محرم سز حجه کتمک کبی ایکی اولکیسی رخصت ایچون سببدر خلافسز اما اخیر که سفر معصیتدر بزم قاتمزده اولکیلر کبیدر
شافعی قاتنده خلافیدر زیرا رخصت تخفیف ایچون ثابت اولمشدر معصیتده رخصت جایز دکلدر بزم ایچون دلیل
نصوصک اطلاقیدر قال الله تعالی ومن کان منکم مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر رخصت افطار نفس سفره
تعلیق اولندی وقال النبی علیه السلام فرض المسافر رکعتان پس اولدی نفس سفر معصیت دکلدر خروج مقیددر
معصیت سفره خروجدن صکره اولور قطع طریقه قصد کبی بو تقدیرجه سفر رخصته صالح اولور زیرا سفر قبیح فی عینه دکلدر
مجاورتی حسبیله لغیره قبیح اولدی قبح مجاور احکامنی نفی ایلمز وقت ندادهبیع وارض مغصوبهده صلوة قلمق کبی
ونیة الاقامة والسفر تعتبر من الاصل دون التبع نیت اقامت وسفر اصلدن اعتبار اولنور اما بعدن اعتبار اولنمز
کالعبد والمرأة والجندی عبد ومرأة وجندی کبی مثلا عبد اقامت وسفره نیت ایلمک معتبر دکلدر اعتبار مولیسنکدر
مرأهنک زوجندن جندینک پادشاه ویاخود سردار وامیرندن اعتبار اولنور شارح تحفه دیمشدر که قچان زوج اقامته
نیت ایلسه زوجه مقیمه اولور زوجنه تبعیت ایله مهر معجلنی کاملا ویرمش ایسه اکر ویرمش ایسه زوجهسنک نیتنه
اعتبار اولنور زیرا بویله اولدقده اول زوجه ایچون نفسنی زوجندن منع ایلمک واردر جیش دخی امیری ایله بویلهدر
اکر جیشک رزقلری امیرک اوزرینه ایسه امیرک نیتنه اعتبار اولنور اکر هر کسک رزقی کندو اوزرینه ایسه نیتلرینه اعتبار اولنور
زیرا آنلر مراد ایلدکلری یره کیدرلر وغریم مدیون مفلس ایله بویلهدر واجیر مستاجری ایله دخی کذلک
بو باب صلوة جمعه بیانندهدر معلوم اوله که تحقیقا جمعه فرضدر ترکی جایز دکلدر جاحدی اکفار اولنور وجمعهنک
فرضیتی کتاب وسنت واجماع امت ومعنیدن بر نوع علت ثابت اولدی اما کتاب الله قوله تعالی یا ایها الذین امنوا
اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا الى ذکر الله نص شریف بو محلده ذکر اللهدن مراد صلوة جمعهدر
وحدیث شریف ایله ثابت اولمغه دلیل عن جابر رضی الله تعالی عنه قال خطبنا رسول الله علیه السلام فقال
یا ایها الناس توبوا الى ربکم قبل ان تموتوا وتقربوا الى الله بالاعمال الصالحات قبل ان تشتغلوا واعلموا ان الله تعالی
کتب علیکم الجمعة فی یومی هذا فی شهری هذا فی عامی هذا فی مقامی هذا فمن ترکها تهاونا او استخفافا بحقها وله امام
او عادل الا فلا جمع الله شمله الا فلا صلوة له الا فلا زکوة له الا فلا صوم له الا ان یتوب فمن تاب تاب الله تعالی علیه
وقال النبی علیه السلام الجمعة حق واجب على کل مسلم فی جماعة الا اربعة مملوک وامرأة وصبی ومریض وقال
النبی علیه السلام من ترک ثلث جمع تهاونا طبع الله على قلبه وقال النبی علیه السلام من ترک الجمعة ثلث مرات
من غیر ضرورة طبع الله على قلبه وقال النبی علیه السلام من ترک ثلث جمع من غیر عذر کتب من المنافقین قال النبی علیه السلام

من ترك الجمعة ثلاث جمع متواليات فقد نبذ الاسلام وراء ظهره وامّا فرضيتنه اجماع ايلمشلردر اختلافلری
انجق وقتنده در امّا معنادن بو معنی ايله ثابت اولمشی بر صلوة ظهرك تركی ايله امر اولندق جمعه‌یی اقامت ايچون
ظهر ايسه فرض‌در فرضك تركی جائز اولمز الّا اول فرضدن مؤكد بر فرض ايله اولور امدی بو تقديرجه صلوة جمعه
ظهردن مؤكد فرض اولمق لازم اولور معلوم اولاكه جمعه ايچون اون ايكی شرط واردر شرطلك آلتيسی ادا وآلتيسی وجوبی
امّا اداسی ايچون شرطلك بری مصر ويا خود مصلاسی ايكنجيسی سلطان ويا خود نائبی اوچنجيسی وقت ظهردر دردنجيسی
خطبه بشنجيسی جماعت آلتنجيسی اذن عامدر امّا وجوب ايچون اولان شرطلك اولكيسی اقامتدر ايكنجيسی ذكورتدر
اوچنجيسی صحتدر دردنجيسی حريتدر بشنجيسی سلامة العينين در آلتنجيسی سلامة الرجلين در ادا ايچون اولان شرطلر
صلوته متعلقدر و وجوب ايچون اولانلر جمله‌سی مصلی‌نك صفتيدر ادا ايله وجوبك بيننده فرق بودركه ادا ايچون
اولان شرطلك انتفاسی ايله جمعه‌نك اداسی صحيح اولمز امّا وجوب ايچون اولان شرطلك انتفاسی ايله اداء جمعه صحيح اولور
مثلا اعمی ومريض وعبد وسائرلری جمعه‌یی ادا ايلسه‌لر صحيح اولور لا تصح الّا بستة شروط جمعه صحيح اولمز الّا
آلتی شرط ايله صحيح اولور المصر او فناؤه شرطلك بری مصردر ويا خود مصرك فناسيدر فنا ايسه مصر منزله‌سنده در
اول محلدركه مصرك حوائجی ايچون معدّ اولمش اوله ويا خود مصلاسی اوله اول فنا مصره متصل اولمق لابددر اگر فنا
مصر مابيننده مرعی ومزارع كبی فرجه اولورسه فنا اولمش اولور بعيد اولمجق قريه اولمش اولور قريه‌ده جمعه اقامتی صحيح
قال النبی عليه السلام لا جمعة ولا تشريق ولا صلوة فطر ولا اضحی الّا فی مصر جامع والسلطان او نائبه شرطلك
ايكنجيسی سلطان ويا خود نائبيدر ووقت الظهر شرطلك بری دخی وقت ظهردر صلوة جمعه ظهردن مقدم ومؤخر
والخطبة قبلها فی وقتها شرطلك بری دخی خطبه‌در صلوة جمعه‌نك مقدم ظهر وقتنده كه جمعه وقتيدر والجماعة شرطلك
جماعتدر والاذن العام شرطلك بری دخی اذن عامدر حتی امير جامعك قپوسنی قپايوب جيلر قپويوب جامعه دخولدن منع
ايلسه لو جائز دكلدر والمصر كل موضع له امير وقاض ينفذ الاحكام ويقيم الحدود مصر هر موضعدركه اول موضعده
احكام تنفيذ ايدر امير وقاضی اوله وقيل بالو اجتمع اهله فی اكبر مساجدهم لا يسعهم ودينلديكه مصر شول موضعدركه
اول موضعك اهلی يعنی اوزرينه جمعه واجب اولانلر مسجدلرينك اكبرينه صغميه‌لر وفناؤه ما اتصل به معدا لمصالحه
ومصرك فناسی شول موضعدركه اول مصره متصل اوله اهلنك مصالحی ايچون معدّ اوله وفنانك بعدی وقربی بر اوق
وبرات قوشی مقداری اوله وبعضلر مصر ايله فناسی بيننده مزارع اولمغی اعتبار ايلمشلر لكن بو قول مرجوحدر وتصح
فی مصر فی مواضع هو الصحيح جمعه صحيح اولور مصرده نيچه موضعلرده صحيح اولان دخی بودر وعن الامام فی موضع فقط
ابو حنيفه‌دن بر روايت واردركه جمعه انجق بر موضعده صحيح اولور وعند ابی يوسف فی موضعين ان حال بينهما نهر
ابو يوسف قاتنده ايكی موضعده جمعه صحيح اولور اگر اول ايكی موضعك مابيننده نهر حائل ايدرسه ومنی مصر فی الموسم
يصح الجمعة فيها منی دخی مصردر موسمنده انده جمعه صحيح اولور امام محمد صلوة عيده قياس ايدوب جائز دكلدر زيرا منی
دكلدر دير للخليفة او امير الحجاز خليفه ايچون ويا خود امير حجازك وجودی ايچون منی‌ده جمعه صحيح اولور بو ايكيسنده ولايت واردر

لا لامير الموسم امير موسم اولمغله جمعه صحيح اولمز زيرا امير موسمك ولايتی انجق امور حجه مقصوردر اول اجلدن بونك
وجوديله صحيح اولمز ولا بعرفات عرفاتده دخی جمعه صحيح اولمز عرفات ديمكه سبب بر قاج وجه يازمشلردر بريسی حضرت
ابرهيم صلوات الله علی نبينا وعليه يه غايبانه عرفات وصف اولنمغين كوردكده بلدكندن عرفات تسميه اولندی بری دخی
حضرت آدم عليه السلام حوّی انامز ايله اول محلده كوروشوب بلشدكلرندن عرفات دينلدی وفرض الخطبة خطبه‌نك فرضی
ابو حنيفه قاتنده تسبيحة ونحوها بر تسبيحه ويا خود تسبيحه يه بكزر شيلردر خطبه قصدی ايله وعندهما لا بد من ذكر طويل
يسمی خطبة امامين قاتنده خطبه ايچون ذكر طويلدن لابددر اويله ذكر طويل كه عرفا خطبه تسميه اولنه شافعی ديركه
ايكی خطبه اوقيه هر بری حمد وصلوة ووعظی مشتمل اوله فاسعوا الی ذكر الله قول شريفندن متعارف اولان ذكر طويل ايله
بو كا ذاهب اولمشلردر ابو حنيفه رحمه الله فاسعوا الی ذكر الله قول شريفنك اطلاقی اوزرينه حمل ايدوب خطبه مقداری تسبيح
اولدوغنه ذاهب اولمشلردر حتی انك قاتنده تسبيح وتحميد ايلمه عطاس ويا خود تعجب ايچون دخی اولورسه خطبه تمام اولور
روايت اولنوركه حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه خطبه‌ده الحمد لله ديدكده منحصر اولدی ومنبردن اينوب نمازی قيلدی
وصحابه‌دن بر كمسنه معارضه ايلمدی بو دلالت ايدركه بو مقدار كفايت ايليه امّا امامين ايچون دليل زيرا خطبه واجبه ايدر
تسبيح وتحميده ايسه عادةً خطبه تسميه اولنمز خطبه‌دن مراد ذكر طويلدر وامام كرخی اوچ آيت مقداری اولمغی اعتبار ايلمشلر
وفقهادن بعضلر تشهد مقدارنی اعتبار ايلمشلردر وسنتها خطبه‌نك سنتی ان يخطب قائما علی طهارة طهارت اوزره
قائم اولدوغی حالده خطبه اوقومقدر قيام اوزره اوقومق متواتردر يعنی اول وجه حقنده نص وارد دكلدر لكن خصوصی
بو كون كلنجه خطبه قائما قرائت اولنمشدر سيف ايله فتح اولنان بلادده سيف ايله خطبه اوقونه كندولر اسلامه كلنجه قومك
بلادنده بلا سيف اوقونه اگر طهارتسز خطبه اوقورسه يته جائزدر لكن مكروه‌در خطبتين يفصل بينهما بجلسة ايكی
خطبه اوقويه ايكيسنك مابيننی فصل ايليه بر جلسه ايله جلسه‌نك تعريفی انسان اوتوردقده هر عضوی موضعنده
قرار ايليه مشتملتين علی تلاوة آية والايصاء بالتقوی والصلوة علی النبی عليه السلام اويله خطبتين كه بر آيتك تلاوتی
دخی تقوايه وصيتی دخی نبی عليه السلامه صلوتی مشتمل اوله مشتملتين قولی خطبتين قولنك صفتيدر شارح تحفه
هدايه‌دن نقل ايدوب خطبه ايچون اون بر سنت واردر ديو اولكيسی تعوذدر قبل الخطبة اخفا ايله ايكنجيسی حمد ايله ابتدا
اوچنجيسی ثنادر رسول ذات شريفك اوزرينه كه اكا اهلدر دردنجيسی شهادتدر بشنجيسی تصليه‌در آلتنجيسی وعظ وتذكيردر
يدنجيسی قراءة قرآندر تاركی مسیء اولور زيرا نبی عليه السلام خطبه‌ده سورهٔ عصری اوقومشدر وبو غيری خطبه‌ده
لا يستوی اصحاب النار واصحاب الجنة اصحاب الجنة هم الفائزون وبر آخر خطبه‌ده ونادوا يا مالك ليقض علينا ربك آيتنی
سكزنجيسی بين الخطبتين جلوسدر شافعی قاتنده واجبدر طقوزنجيسی خطبهٔ ثانيه‌ده حمد وثنا وصلوتی اعاده ايلمكدر
اوننجيسی دعاده مؤمنين ومؤمناتی ياد ايلمكدر اون برنجيسی خطبتين طوال المفصل اولان سوره مقداری تخفيف ايلمكدر
طوال مفصلدن زياده تطويل مكروهدر فيكره ترك ذلك مرتبة سنتی ترك ايلمك مكروه اولور واقل الجماعة ثلثة سوی
الامام جمعه‌ده جماعتك اقلی امامدن غيری اوچدر وعند ابی يوسف اثنان ابو يوسف قاتنده اقل جماعت امامدن غيری ايكيدر

وقیل محمد معه دینلدیکه محمد ابو یوسف ایله معادر اما اصح اولان امام محمد ابو حنیفه ایله در ابو یوسف قاتنده متنیده
معنی اجتماع واردر زیرا واحد بر آخر ایله اجتماع ایلدکده ایکی اولور جمعه دخی معنی اجتماعدن منبئدر اثنین ده اینه
معنی واردر ابو حنیفه و محمد ایچون دلیل جمع صحیح اوچدر خطاب دخی جمع ایچوندر قوله تعالی فاسعوا نص شریفی
مؤیددر اکر دینلورسه که ابو یوسف دخی امام ایله اوچ مراد ایلمشدر جواب ویریلور که جماعت علی حدة شرطدر امام
جماعتدن اولماز فاسعوا نص شریفی اوچ اقتضا ایدر والی ذکر الله نص شریفی بر ذاکر اقتضا ایدر اول تقدیرجه درت
ایچلرندن صبی و مجنون اولماملق اوزره عبد و مسافر بونلک خلافنجه در زیرا بونلر جماعت اولورلر شافعی قاتنده جمعه
امامدن غیری قرق رجل حر و مقیم لازمدر ولو نفروا قبل سجوده یستأنف الظهر اکر امامک سجودندن اول جماعت
نفرت ایلسه لر یعنی داغلسه لر امام اعظم قاتنده امام ظهری استیناف ایدر یعنی جمعه دن فارغ اولوب ظهره ابتدا ایدر
منتفی اولدیغیچون زیرا صلوته شروعک منعقد اولمسی بر رکعت قالمینجه تمام اولماز بر رکعتک تمامی ایسه سجده دن
امدی سجده دن اول جمعه یه شرط اولان جماعتک طاغلمه سندن صلوة جمعه نک فسادی لازم اولوب امامه صلوة
ظهری قلمق لازم اولور اما خطبه صلاتک خلافنجه در یعنی خطبه اوقنورکن جماعت طاغلوب صلوة محلنده ینه کفایت
جماعت جمع اولسه جمعه نمازی صحیح اولور وعندهما لا یستأنفها امامین قاتنده صلوة ظهری استیناف ایلمز بلکه جمعه
نمازین ادا ایدر زیرا جماعت انعقاده شرطدر دوامی شرط قلنمدی خطبه کبی الا ان نفروا قبل شروعه الا مکر که امامک
شروعندن اول نفرت ایتمش اوله لر اول زمان اتفاقا صلوة ظهری استیناف ایدر اکر سجده دن صکره نفرت ایدرلرسه
امام جمعه یی ادا ایدر اتفاقا زفر قاتنده فجی که تشهد مقداری اوتورمازدن اول جماعت نفرت ایلسه لر امام ینه ظهری
استیناف ایدر زیرا جماعت ادایه شرطدر وقت کبی دیر امدی زفر قولنجه صلوة تمام اولنجه جماعتک دوامی لازمدر وتبطل
بخروج وقت الظهر صلوة جمعه باطل اولور وقت ظهرک خروجی ایله زیرا وقت ظهر جمعه نک شروطندندر وشرط وجوبها
ستة الاقامة بمصر صلوة جمعه نک وجوبنک شرطی آلتیدر بری مصرده اقامتدر زیرا مسافره اوزرینه وقریه ده مقیم
کمسنه لره اوزرینه واجب دکلدر والذکورة صلوة جمعه نک وجوبنک شرطنک بری دخی ذکورتدر یعنی ارکک اولمقدر
زیرا عورته اوزرینه صلوة جمعه واجب دکلدر والصحة شرطک بری دخی صحتدر مریضه اوزرینه جمعه واجب دکلدر
والحریة بری دخی حریتدر زیرا عبد اوزرینه صلوة جمعه واجب دکلدر اکر افندیسی صلوة جمعه ایچون اذن ویرسه
بعضلر دیدیلر که عبد اوزرینه واجب اولور بعضلر مخیر اولسه ذاهب اولمشلردر ومعتق البعض دخی بو بابده در
و دینلمشدر که اجیر مستأجری صلوتدن منع ایدر اما اصح اولان منع ایلمه مکدر لکن صلوته اشتغالی مقداری اجرتدن
ساقط اولور اکر بعید اولورسه اکر قریب اولورسه برشی ساقط اولماز وسلامة العینین والرجلین وشرطک بری
کوزلری و ایاقلری سالم اولمقدر ولا تجب علی الاعمی وان وجد قائدا واعمی اوزرینه صلوة جمعه واجب دکلدر اکر
یدر کمسنه دخی بولورسه ده ابو حنیفه قاتنده زیرا اعمی بنفسه سعیدن عاجزدر مریض کبی خلافا لهما اعمی نک قاید بولنده عنده
امامین اختلاف ایلمشلردر وکذا الخلاف فی الحج حجده اولان خلاف دخی بو خلاف کبیدر فجان اعمی قاید بولسه امام ابو حنیفه

واجب

واجب اولماز امامین قاتنده واجب اولور صاحب کافی و تسهیل دیمشلردر که حق سبحانه و تعالی نک اذا نودی
للصلوة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر الله وذروا البیع ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون قول شریفندن اون ایکی
اقتباس اولنور بعضیسی عبارة وبعضی اشارة وبعضی دلالة وبعضی اقتضاء اذن عام اذا نودی قولندن وجماعت
فاسعوا قولندن اقتباس اولنور و بوندن فهم اولنان بودر که امامدن غیری اوچ کمسنه اوله و مصر و وقت وذروا البیع
قولندن زیرا وقت ظهرده اهل سوق تجارتدن نهی اولنمشدر ومنعه محتاج اولان بیع مصردن غیریده اولماز
وخطبه و امام الی ذکر الله قولندن اقتباس اولنور زیرا اول ذکر ایچون بر ذاکر لازمدر باقی شروطی فاسعوا قولندن
مستفاد اولور مرضی وکوتورم وکور ونسوان ایچون سعی یوقدر نسوان ایچون خود اولرنده قراره نص شریف واردر
وعبد و مسافره واجب اولمادوغی کندو خدمتلرینه اشتغال لازم اولدوغیچوندر ومن هو خارج المصر ان کان یسمع النداء
تجب علیه عند محمد وبه یفتی شول من که خارج مصرده اوله اکر اذانی ایشیدرسه صلوة جمعه انک اوزرینه واجب اولور
امام محمد قاتنده و فتوی دخی بو قول ایله در قوله علیه السلام الجمعة علی من سمع النداء وبعضلر مصر ایله رجل ما بینی
بر فرسخ اولورسه واجب اولور دیمشلردر ابو یوسفدن بر روایتده ایکی فرسخ اولورسه واجب اولور دیمشدر و امام محمددن
رجل ما بینی اوچ میل اولورسه واجب اولور دیمشدر و فتوی دخی بونک اوزرینه در اکر بر کویلی یوم جمعه ده مصره داخل اولوب
اکر جمعه نمازینه دکین مکثه نیت ایلسه صلوة جمعه اکا واجب اولور اکر وقت جمعه دخولندن اول خروجه نیت ایدرسه لازم اولماز
اما وقتک دخولندن صکره خروجه نیت ایلسه صلوة جمعه اکا لازم اولور فقیه ابو اللیث لازم اولماز دیمشدر و قاضیخان
مختاری بودر جمعه کونی اکر مسافر مصره داخل اولسه و عزیمتی اول کون مصرده اولمق اوزره اولسه اوزرینه جمعه لازم اولماز
مادام که اون بش کون اقامته نیت ایلمیه ومن لا جمعة علیه ان اداها اجزأته عن فرض الوقت و اوزرینه جمعه لازم اولمیان دخی
کمسنه اکر صلوة جمعه یی ادا ایدرسه وقتک فرضنده کفایت ایدر اوزرینه جمعه لازم اولمیان مسافر و مراه و عبد و اعمی
بونلره مشابه اولانلردر وللمسافر والعبد والمریض ان یؤم فیها مسافر و عبد و مریض ایچون صلوة جمعه ده
امام اولمق جایزدر آنلر امامته اهلدر آنلردن وجوبک سقوطی رخصت ایچوندر فجن حاضر اولسه لر اوزرلرینه فرض اولور
اول تقدیرجه سایر نمازلر کبی امامتلری جایزدر نبی علیه السلام مکه ده ناس ایله جمعه یی ادا ایلدی حال بوکه کندولری مسافر
ایدیلر بو دلیل جوازنه کافیدر امام زفر قاتنده جایز دکلدر زیرا اوزرلرینه واجب دکلدر صبی و مراه کبی وتنعقد بهم مسافر
و مریض و عبد ایله جمعه منعقد اولور یعنی امامک خلفنده بونلردن غیری کمسنه اولمسه جمعه منعقد اولور شافعی بونک
خلافنجه در ومن لا عذر له لو صلی الظهر قبلها جاز مع الکراهة شول کمسنه نک که عذری اولمیه ظهری صلوة جمعه دن
اول قلسه جایزدر اما کراهة تحریمه ایله مکروهدر امام زفر جمعه اصالة فرضدر ظهر جمعه دن بدل کبیدر اصل قدرت
وار ایکن بدله رجوع جایز دکلدر دیو بزم ایچون دلیل اصل فرض ظهردر کافی حقنده زیرا تکلیف بحسب القدرة اولور
مکلف اولان کمسنه صلوة ظهری اداء وقتنده انجق بنفسه اداء ظهره قادردر صلوة جمعه یه قادر دکلدر زیرا صلوة جمعه
تکلیف وسعندن خارج اولان تکلیف اولور الا بو قدر واردر که مصلی اجتماع شرایط ایله جمعه نمازینی ادا ایدن کمسنه

صلوة ظهرك اسقاطى ايله مامور اولور بو اسقاطه قدرت وار ايكن بلا عذر عدول ايلمكين صلوة ظهرى ادا مكروه اولدى
ثم اذا سعى اليها والامام فيها تبطل صلوة الظهر اندن صكره عذرسز ظهرى قلان مصلى جمعه يه سعى ايلسه حال بو كه
امام صلوتده اولسه اول كمسنه نك صلوة ظهرى باطل اولور جمعه يه سعى خصايص جمعه دندر اكا سعى احتياطا تارك
ظهر منزلته تنزيل اولنور اما امام صلوتده اولمسه كويا كه جمعه يه سعى ايلمش كبى در وقالا لا تبطل ما لم يدرك الجمعة
ويشرع فيها امامين ديديلر كه مادامكه جمعه يه ايرشوب وصلوة جمعه يه شروع ايلمينجه ظهرى باطل اولماز وكره للمعذور
والمسجون اداء الظهر بجماعة في المصر في يومها معذور ومسجون ايچون جمعه كونى مصرده جماعت ايله اداء ظهر
مكروه اولدى كرك امامك فراغندن اول اولسون كرك صكره اولسون برابردر جماعتى جامعه اولان جمعه يه خلل ويردكى
مكروه اولدى اما اهل قريه بونك خلافنجه در زيرا انلرك اوزرينه جمعه واجب دكلدر اكر جماعت ايله ادا ايدرلر ايسه
كفايت ايدر جوازنك شرايطى بولنديغيچون ومن ادركها في التشهد او سجود السهو يتم جمعة شول مكه جمعه يه
تشهدده وياخود سجود سهوده ايرشسه اول كمسنه جمعه يى تمام ايدر ايرشدوكى امام ايله قلار باقيسنى بنا ايدر
دلالتى ايله قال النبي عليه السلام ما ادركتم فصلوا وما فاتكم فاقضوا وما فاتكم دن مراد ما ادركتم فصلوا
قرينه سى ايله امامك صلوتندن ديمكدر وقال محمد يتم ظهرا ان لم يدرك اكثر الثانية امام محمد ديديكه ظهرى تمام ايدر
اكر جمعه نك ايكنجى ركعتنك اكثرينه ايرشمز ايسه ثانيه نك اكثرينه ايرشمك ايكنجى ركعتك ركوعندن امام باشنى قالدرمدين
ايرشمكدر اكر اكثرينه ايرشلمز ايسه ظهرى ادا ايدر زيرا من وجه جمعه در اول اعتبار ايله كه جمعه يه نيتسز ادا اولنماز ومن وجه
ظهردر بعض شرايط كه جماعت ايدى انك فوتى ايچون امديكه اول كمسنه درت ركعت قلار ظهر اعتبارى ايله وايكى ركعتده
اوتورور جمعه اعتبارى ايله وايكى آخرينده قراءت ايدر نافله اولمق احتمالى ايله اما امامين قولى اوزره اول كمسنه جمعه يه
ايرشمشدر حتى جمعه يه نيت وايكى ركعت اولمسى شرطدر وامام محمدك دليلى ايچون وجه بو قدردر زيرا ظهر ايله جمعه بربرينه
مخالفدر بربرينك تحريمه سى ايله آخر اوزرينه بنا صحيح اولماز اكر ركعت ثانيه نك اكثرينه ايرشسه جمله نك اتفاقى اوزره جمعه يه
ايرشمش اولور واذا خرج الامام فلا صلوة ولا كلام حتى يفرغ من خطبته قچان امام خطبه ايچون منبره چقسه امام خطبه دن
فارغ اولنجه جماعت ايچون اصلا صلوة وكلام يوقدر اكر بر كمسنه سنت جمعه يى ادا ايدركن خطيب خطبه يه باشلسه ايكى
ركعتى اداده صكره قطع ايدر اكر بر ركعت قلدى ايسه بر دخى ضم ايدر وسلام ويرر اكر اوچ ركعت قلدى ايسه دردنجى تمام ايدر
وقالا يباح الكلام بعد خروجه ما لم يشرع في الخطبة امامين ديديلر كه كلام مباح اولور امامك منبره خروجندن صكره
مادامكه خطبه يه شروع ايلمیه همان شروع ايلدكده مكروه اولور زيرا خطبه يى استماع فرض ايدى اول فرضى ترك ايلمكله
كراهت اولدى فقوله عليه السلام اذا خرج الامام فلا صلوة ولا كلام ويجب السعي وترك البيع بالاذان الاول جمعه يه
سعى وترك بيع واجب اولور زيرا اذان اول نبى عليه السلام زمانده اولمامشدر حضرت عثمان رضي الله تعالى عنه
زمانده اولمشدر فاذا جلس على المنبر اذن بين يديه ثانيا قچان امام منبر اوزرينه جلوس ايلسه ثانيا امامك اوكنده
اذان اوقنه بو منوال اوزره اذان اوقنمق توارث اولنمشدر زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم زمان شريفنده بويله ايدى

صلوه

واستقبلوه مستمعين جماعت خطبه يى مستمعين اولدقلرى حالده امامه استقبال ايليه لر يعنى اذكرين وياخود
يا انلرين دونيوب مولر استماع واستقبال ده بعيد وقريب برابردر بعضلر امامه قريب اولمق افضلدر زيرا وعظى ايله
متعظ اولور ديديلر وبعضلر بعيد اولمق افضلدر ديديلر وبعضلر وجوب استماع خطبه اول مخصوصدر اما اصح
اولدر كه آخرنده دخى استماعدر تاتارخانيه ده مسطوردر كه هر بلده كه قليج ايله فتح اولنمشدر خطيب منبرده سيف ايله خطبه
اوقيمق كركدر فاذا اتم الخطيب الخطبة اقيمت پس اما قچان خطيب خطبه يى تمام ايلسه اقامت اولنور امام هر ركعتده
فاتحه ودخى بر سوره يى قراءة ايليه وايكيسنى دخى جهر ايليه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمك قراءتنده اختلاف
اولنمشدر بعضلر سورة جمعه ومنافقينى اوقومشدر ديديلر وبعضلر سبح اسم ربك الاعلى وهل اتيك حديث الغاشية
اوقومشدر ديديلر يوم جمعه ده اجابت دعا ساعتنده اختلاف اولنمشدر اما اصح اولان امام منبره چقدقده صلوة تمام ايدنجه اولان مابيندر
بو باب صلوة عيدين بيانندهدر عيدك اشتقاقى عوددندر رجوع
معناسنه هر سنه ده عودت ايلدوكى ايچون اصلى واو ايدى واحدندن دخى واو لازم در اوله ايدى اولسه واو ياء قلب اولنور
ميقات وميزان كبى وجمعى اعياد كلور قياس اعواد كلمك ايدى لكن حسب اولان عودك جمعنه التباس لازم كلمسون
ايچوندر اعياد وزنى اوزره كلدى تجب صلوة العيدين ايكى بيرام نمازى واجب اولور سبب وجوبى وللتكبروا الله على ما هديكم
نص شريفيدر وتواتر اخبار نبي عليه السلام دخى وجوبنه دليلدر انس رضي الله تعالى عنهدن روايت اولندى كه
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم مدينه منوره يه دخول بيوردقده اهل مدينه نك ايكى كونلرى وار ايديكه اول
كونلرده لعب ايدرلر ايدى نبي عليه السلام بيورديكه قد ابدل الله بهما خيرا منهما الاضحى والفطر وامت دخى رسول عليه السلامدن
بو كونه كلنجه اجتماع ايدوب بر كمسنه انكار ايلمامشدر عند الجمهور واجبدر وبعضلر سنتدر ديمشلر اصح اولان واجب
اولمقدر قچان بر كونده ايكى عيد يعنى جمعه وعيد جمع اولسه اولكى سنتدر ثانى فرضدر بونلرك بريسى ترك اولنماز وشرايطها
كشرايط الجمعة وجوبا واداء سوى الخطبة صلوة عيدينك شرطلرى خطبه دن غيرى وجوبا واداء جمعه نك شرطلرى كبيدر
زيرا جمعه ده خطبه سز صلوة جايز دكلدر اما عيدين ده خطبه سز نماز جايزدر زيرا سنتدر شرط دكلدر نهايت ترك
ايلمكله سنته مخالفت بولنوب اساءت ايلمش اولور اكر خطبه صلوتدن مقدم اولورسه ينه جايزدر زيرا مقصود حاصل اولور
لكن متوارث اولان سنته مخالفت ايلمكين مكروه اولور عيد شريفك خطبه سيچون اذان واقامت يوقدر وندب في الفطر
ان ياكل شيئا قبل صلوتها عيد فطرده صلوتدن اول بر شى اكل ايلمك مندوب اولدى انس رضي الله تعالى عنهدن روايت اولندى كه
صلوة عيده كتمزدن مقدم رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اوچ وياش وياخود يدى تمر اكل ايدرلر ايدى ويستاك
ويغتسل ويتطيب مسواك استعمالى وغسل وكوكجك قوقولو مندوب اولدى رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
بويله ايدرلر ايدى زيرا يوم اجتماع عيددر بو فوائدك كيه دن متاذى اولمسونلر ايچون ويلبس احسن ثيابه واحسن ثيابنى
كيمك دخى مندوب اولدى ويؤدي فطرته وصلوتدن اول فطره سنى ويرمك دخى مندوب اولدى زيرا حضرت نبي عليه السلام
بويله اشارت ايلدى مقدم ويرمكده فقرانك فراغ بال نسبت واردر يوم عيدده رسول عليه السلام اغنوا عن المسئلة في مثل هذا اليوم بيوردى

اكر تاخير دخي اولورسه جايزدر اما تعجيل افضلدر ويتوجه الى المصلى مصلايه توجه دخي مندوب اولدي ولا يجهر
بالتكبير في طريقه طريقده تكبيري جهر ايلمك دخي مندوب اولدي امام اعظم قاتنده خلافا لهما امامين خلافنه
طريقده تكبيري جهر ايلمك مندوبدر ديديلر ابو حنيفه قولنك وجهي بودركه ثناده اصل اخفادر اما اضحى ده جهر
شارعك تعييني درزيرا اول كون يوم تكبيردر قال الله تعالى واذكروا الله في ايام معدودات بو ذكردن مراد تكبيردر
عيد اضحى دروامّا عيد فطر بويله دكلدر ولا يتنفل قبلها صلوة عيددن مقدم نافله قلنماز زيرا نبي عليه السلام صلوة
حريص ايكن قلمامشلردر روايت اولنوركه يوم فطرده علي كرم الله وجهه مصلايه چقوب برنيچه خلقي نماز قلارکوروب
بو نيچه نمازدركه هيچ حضرت زماننده اولمامشدر ديدكده حاضر اولانلر بونلري نهي ايلمزميسن ديو سؤال ايلدكلرنده الذي
ينهى عبدا اذا صلى زمره سندن اولمقدن خوف ايدرم ديو جواب بيورديلر ووقتها من ارتفاع الشمس قدر رمح او
رمحين الى زوالها صلوة عيدينك وقتي شمسك بر رمح ويا خود ايكي رمح مقداري ارتفاعندن زوالنه وارنجه در انس رضي
روايت اولنديكه بر هلال شوالده هوا بولوتلي اولوب اصحاب اول كوني صايم اولديلر زوالدن صكره بر قاچ كمسنلر كلوب
نبي عليه السلام حضور شريفنده هلالي دون كوردك ديو شهادت ايلديلر حضرت افطاره امر ايدوب ويارين مصلايه
چقمغه تنبيه بيورديلر اكر بعد الزوال صلوة عيد قلنمق جايز اولايدي حضرت صلوتي يارينه تاخير ايلمزدي وصفتها
ان يصلي ركعتين يكبر تكبيرة الاحرام صلوة عيدك صفتي ايكي ركعت قلمقدر احرام تكبيري كبي تكبير ايلديكي حالده
النبي باعليه قراءة حالنده اولدوغي كبي ثم يثني اندنصكره ثنا ايليه يعني سبحانك اللهم وقيه آخرنه وارنجه ثم يكبر ثلثا
ثم يقرأ الفاتحة وسورة آندن صكره ال قالدره مثلا اوجكره تكبير ايليه بعده فاتحه وسوره اوقيه ثم يركع ويسجد
ويبدأ في الثانية بالقراءة ثم يكبر ثلثا ثم اخرى للركوع اندنصكره ركوع وسجده ايليه وثانيه يه قراءة ايله باشليه تمام
قراءتدنصكره اوجكره ال قالدره مثلا تكبير ايليه اندنصكره ركوع ايچون بر تكبير دخي ايليه بو قول ابن مسعودكدر وبزم
ائمه مزك قولي دخي بودر وابن عباس رضي الله تعالى عنهما ديديكه امام اولركعتده بر تكبير افتتاح ايچون وبش دخي
وركعت ثانيه ده دخي بش تكبير واندنصكره قراءة ايليه وبر روايتده درت تكبير ايليه وقتا كه خلافت عباسيلره انتقال
ايلدي ايسه ناس ابن عباسك قولي اوزره امر ايلديلر ومنشورلرنده دخي يازديلر وابو يوسف بغداده كلدكده صلوة
عيدي تكبيرات ابن عباس ايله قلدي زيرا هارون الرشيد امام ابو يوسفك خلفنده ايدي امام محمددن روايتدركه
بو تكبيرات نه مذهبا ونه اعتقادا عمل اولنماز مذهب قول اولدركه ابن مسعودك قوليدر زيرا ابن مسعود قولي عمر و
وحذيفه وابن زبير وابو هريره وابن مسعود انصاري رضوان الله تعالى عليهم اجمعين مذهبلريدر اخذه بو اولي در
وبين التكبيرات ذكر مسنون قلنمدي زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن بر حديث نقل اولنمدي اما امام شافعي
هر تكبير بيننده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ديملك لازمدر ويرفع يديه في الزوائد امام زوائده
الني رفع ايليه قوله عليه السلام لا ترفع الايدي الا في سبع مواطن اول يدي موطنك بري تكبيرات صلوة عيدين در
ابو يوسف ديركه يد رفع اولنماز زيرا رفع يد افتتاحك سنتيدر زوائده ايسه افتتاح يوقدر پس امدي رفع يد لازم دكلدر

اما بزم جمجمز آنفا ذكر ايلديكمزدر وامام تعوذ ايدر تكبيراتدن اول ثنا كبي ابو يوسف قاتنده وتكبيراتدنصكره
تعوذ ايدر امام محمد قاتنده زيرا آنك قاتنده تعوذ قراءته تابعدر امام اكر سهوا زوايد اولان تكبيراتي ترك ايلسه
ذكر ايلسه بيله ركوعده قضا ايدر سهو ايچون سجده ايلمز زبدة الاسرار وتحفة الملوك شرحنده نقل اولنمشدر ويخطب
بعدها خطبتين صلوة عيددن صكره ايكي خطبه اوقيه ما بينلرين اوچ آيت مقداري بر جلسه ايله فصل ايليه يعلم الناس فيها
احكام الفطر ناسه احكام فطره يي خطبده تعليم ايليه ولا تقضى ان فاتت مع الامام امام ايله ادا اولنان صلوة عيد
بركمسنه فوت ايلسه قضا اولنماز يعني اول كمسنه منفردا صلوة عيدي قضا ايلمز جماعت شرط اولدوغيچون كلمه مع
ضميري راجع اولان صلوته متعلقدر بو قسه فاتت لفظنه دكلدر حاصل معني ادى الامام صلوة العيد ولم يؤدها
وشافعي ديوركه يالكز صلوة عيد قلنور تكبيرات عيد دخي ادا اولنور وان منع عذر عنها في اليوم الاول اكر اولكي
كونده بر عذر صلوة عيددن منع ايلسه اول عذر هواده بولوت اولمق كبي ويا خود بعد الزوال عند الامام شاهدلرك
شهادتي كبي ويا خود زوالدن اول اما ناسك اجتماعي ممكن اولمايه ويا خود يوم غيمده صلوة عيد قلنمش لكن صكره ظاهر
زوالدن صكره ايمش بو مقوله عذرلر اولسه صلوها في الثاني ولا يصلي بعده ايكنجي كونده صلوة عيدي قلارلر ولكن
ايكنجيدن صكره قلنماز يعني اوچنجي كونده قلنماز اكر ايكنجي كونده دخي عذر اولسه قضا اولنماز جمعه قضا اولنمدوغي كبي
والاضحى كالفطر لكن يستحب تأخير الاكل فيها الى ان يصلي دخي عيد اضحى احكام وصفتده عيد فطر كبيدر لكن اضحى ده
صلوة عيد ادا اولنجه تأخير اكل مستحب اولور روايتدركه نبي عليه السلام يوم نحرده طعام اكل ايلمزدي نمازدنصكره كلوب
اضحيه سندن اكل ايدردي ولا يكره قبلها في المختار عيد اضحينك صلوتندن اول اكل اولنمق مكروه دكلدر مختار اولان بودر
ويجهر بالتكبير في طريق المصلى عيد اضحى ده مصلى طريقنده تكبير جهر اولنور عيد فطر بونك خلافنجه در بر روايتده
طريقده تكبير اولنه مصلاده اولميه بر روايتده امام صلوته شروع ايدنجه يه دكين تكبير ايليه ويعلم في الخطبة تكبير
التشريق والاضحية وامام خطبه ده تكبير تشريقي وقرباني ناسه تعليم ايليه ويجوز تأخيرها الى الثاني والثالث بعذر وبغير
صلوة اضحى يي ايكنجي واوچنجي كونه عذر ايله وعذرسز تأخير ايلمك جايزدر زيرا صلوة اضحيه وقتي ايله موقتدر بس اول
اضحيه نك ايامي ايله تقييد اولندي لكن تأخيري ايله مسيء اولور بغير عذر منقوله مخالفت ايلدوكي ايچون اما اوچنجي كوندن صكره
جايز دكلدر وقضا اولنماز بو محلده عذر كراهتي نفي ايچوندر صلاة فطر بونك خلافنجه در اكر صلوة فطري جماعت بلا عذر
يارينه تأخير ايلسه لر جايز دكلدر والاجتماع يوم عرفة تشبها بالواقفين ليس بشيء يوم عرفه ده واقفين عرفات اولانلره
تشبيها اجتماع ايدوب دورمق بر شي دكلدر يعني بر شيء مفيد دكلدر ابو يوسف ومحمددن روايت اصولدن غيريده نقل
اولنمشدركه مكروه اولميه اما اصح اولان اولكي كلامدر ودينلمشدركه تعريف فعل روافضدر وبعضلر بو فعل مستحبدر
زيرا اهل كتابه تشبهدر واهل كتابه تشبه ايدن كمسنه ايچون ثواب حاصل اولور ديمشلردر ابن عباسدن دخي روايت واردركه
بصره ده كندوسي بو فعلي اشلمشدر اما بزم ائمه مز قاتنده بو مقوله فعل ارتكاب افعال حسنه دن دكلدر عرفه ده وقوف
مكان مخصوصده عبادت مخصوصه در بس غيري مكانده اول عبادت متصور دكلدر بر كمسنه كعبه دن غيري بر مسجدك اطرافني

عیاذاً بالله تعالی یخشی علیه الکفر مقوله‌سی بر فعلدر زیرا نبی علیه السلامدن تعریف نقل اولنمامشدر دینده اختراع‌در
جایز دکلدر ابن عباسدن نقل اولنان وعظ وتذکیردر یوقسه تشبه دکلدر ویجب تکبیر التشریق عقیب الصلوة تکبیر
تشریق واجب اولور قوله تعالی واذکروا الله فی ایام معدودات بوندن مراد تکبیر تشریقدر تکبیر تشریقی سنت دخی
لکن اصح اولان واجب اولمه‌سیدر تشریق لغتده تقدید اللحم یعنی ات قورودمق معناسنه‌در اکثر بونده ات قورودمق
معتاد اولدوغیچون تکبیر تشریق تسمیه اولنمشدر قال النبی علیه السلام لا جمعة ولا تشریق ولا فطر ولا اضحی الا فی
مصر جامع نبی علیه السلام تشریقی واجبات مابینده ذکر ایلدوکی واجب اولمه‌سنه دلالت ایدر ثقاتدن بنیچه کمسنه‌لر
علی کرم الله وجهه‌دن نقل ایدوب تکبیری نفی ایدوب صکره واجب دیمشدر بو مثللو وجوبی اقتضا ایدر اختیار
بو یلجه مسطوردر صاحب کنز سنت اولمه‌سنه ذاهب اولمشدر قدوری وهدایه مختلف فیه اولمغله اطلاق اوزره ذکر
من فجر عرفة تکبیر تشریق عرفه کوننک صلوة فجرندن الی عصر یوم العید بیرام کوننک عصرینه دکن‌در تکبیر تشریقک
ابتدا وانتهاسنده بین الصحابه اختلاف ولدوغی ابو حنیفه‌دن روایت اولنمشدر کبار صحابه‌دن عمر وعلی وابن مسعود
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین یوم عرفه‌نک صلوة فجرندن ابتدا اولنه دیمشلر وعلمامز دخی بونی اخذ ایلمشلردر
صحابه‌دن عبد الله ابن عباس وعبد الله بن عمر وزید بن ثابت رضی الله تعالی عنهم یوم نحرک صلوة ظهرندن ابتدا اولنه
وبعض روایتده ابو یوسف دخی بوکا رجوع ایلدی دیمشلردر ومذهب شافعی بودر اما انتهاسنده اختلاف ایدوب ابن مسعود
عرفه‌نک فجرندن ایام نحرک عصرینه وارنجه تکبیر اولنور دیمشدر بو تقدیرجه تکبیر سکز وقت صلوتده اولور وجهرده
بدعت اولمغین اقل ایله اخذ ایلمشدر قال تعالی ان الله لا یحب المعتدین ای الجاهرین بالدعاء وقوله تعالی ادعوا ربکم
تضرعاً وخفیة وقوله تعالی واذکر ربک فی نفسک تضرعاً وخیفة دون الجهر ورأی النبی علیه السلام اقواماً یرفعون
اصواتهم عند الدعاء فقال انکم لن تدعوا الاصم ولا غائباً فحجاج بر شی اثر ایله لازم اولد اقلنی اخذ ایلمک اولیدر ابو حنیفه
مجتبی چونکه بدایه بر کونده واقع اولدیکه حجاج دخی آنده حاضر اولدی وقطع دخی بر کونده کورکدر که حجاج بر کونی دخی آنده در اول
اول رکن طواف در یوم نحرده تمام اولور امدی تکبیر دخی عرفه‌نک فجرندن نحرک عصرینه دکین ولنجه ارکان حج ایله تمام اولور
علی المقیم تکبیر تشریق مقیم اوزرینه واجب اولور مسافر واهل قریه‌لره واجب دکلدر عقیب کل فرض هر فرضک عقبنده
اما بعد الوتر وبعد صلوة العید وبعد صلوة النافلة تکبیر اولنماز ادی بجماعة مستحبة اویله فرض که جماعت مستحبه ایله
ادا اولنه جماعت دیمکله منفرددن احتراز در ادی دیمکله قضاده تکبیر اولمغه اشارتدر مستحبه دیمکله جماعت نسادن
مادام که ایچلرنده رجل اولمیه آنلره تکبیر واجب دکلدر وبالاقتداء یجب علی المراة والمسافر امامه اقتدا ایله تکبیر تشریق
مراة ومسافر اوزرینه واجب اولور زیرا خاتون ومسافر اوزرینه واجب دکل ایدی لکن امامه تبعیت ایله واجب اولور
خاتونلر صوتنی اخفا ایلیه وعندهما الی عصر آخر ایام التشریق امامین قاتنده تکبیر تشریق ممتد اولور آخر ایام تشریقک
عصرینه دکین بو قول علی کرم الله وجهه‌دن وامامدن روایت اولنان قولک بریدخی بودر احتیاطاً بونی اخذ ایلدیلر زیرا
امر عبادتده هر قچن که وجوب ایله عدم بیننده بر شی دوران ایلسه احتیاطاً وجوب اولان اخذ اولنور ابن عمردن روایتدر که

آخر

آخر ایام تشریقک فجرندن قطع اولنه شافعی بو قولی اخذ ایلمشدر علی من یصلی الفرض تکبیر تشریق فرض قلان کمسنه‌نک
اوزرینه واجب اولور تقدم ایدن شیلردن بریسی شرط قلنمدی نه مقوله‌یه ادا اولنه مقوله آدم اولورسه اولسون فرضی ادا
ایلدکدن صکره آنک اوزرینه تکبیر واجب اولور دیمکدر وعلیه العمل ناسک علی امامینک قولی اوزرینه‌در وصفته ان
الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد تکبیرک صفتی بو کلام سعادت انجامی بر کره دیمکدر مرة
قیدی شافعینک قولندن احترازدر زیرا آنک قاتنده اوچکره الله اکبر دیمکدر آنک اوزرینه زیاده ایلمز زیرا منصوص علیه
تکبیردر تکبیر ایسه الله اکبر دیمکدر بزم قاتمزده تکبیر معهود بر کره دیمکدر شول کمسنه‌لر که ایکی واوچکره دیرلر تحقیقاً
آنلر سنته مخالفت ایلمش اولورلر بو تکبیر ابرهیم پیغمبر صلوات الله علی نبینا وعلیه‌دن مأثوردر دینلدیکه جبرائیل علیه السلام
قربانی کتوردکده حضرت ابرهیم ذبح اسمعیله عجله ایلمک خوفندن جبرائیل علیه السلام الله اکبر الله اکبر دیدی حضرت
ابرهیم جبرائیل امینی کوردکده لا اله الا الله والله اکبر دیدی حضرت اسمعیل فدا کلدوکن بلدکده الله اکبر ولله الحمد دیدی
اخیرین که حضرت ابرهیم واسمعیل علیهما السلامک تکبیرلریدر یا واجب ویا خود سنت اولا ابن عمردن روایت اولنمشدر که
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که افضل ما قلت وقال الانبیاء من قبلی یوم عرفة الله اکبر
الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد تکبیریدر ولا یترکه المؤتم ان ترکه امامه مقتدی تکبیر تشریقی ترک ایلمز
اکر امامی ترک ایدرسه دخی زیرا تکبیر صلوتدن صکره اولور بونده امامه تابع اولماز حتی امام ابو یوسفدن روایت اولنور که
یوم عرفه‌ده صلوة مغربده ناسه امامت ایلدم استادم ابو حنیفه رحمة الله علیه بکا اقتدا ایلمش ایدی تکبیری سهو ایلدم
استادم تکبیر ایلدی بو امر دلالت ایدر که امام تکبیر تشریقی ایلمسه مقتدی ایلمک لازمدر ترک ایلمک کرکدر
بو باب صلوة خوف بیاننده‌در ان اشتد الخوف من عدو او سبع انسانک عدودن ویا خود بر تیجی جانورلردن خوفی
زیاده اولسه فخر الاسلام مبسوطنده ذکر ایلمشدر که عند البعض خوفدن مراد عدونک حاضر اولمه‌سیدر یوقسه حقیقت خوف
عدونک حضوری خوف مقامنه اقامت اولندی نتکیم رخصت مشقته تعلیق اولمیوب نفس سفر ایله تعلیق اولنمشدر زیرا
سفر سبب مشقتدر سبب مسبب مقامنه اقامت اولندی عدو دخی بو محلده سبب خوفدر حقیقت خوف مقامنه اقامت اولندی
عامه مشایخ قاتنده اشتداد خوف شرط دکلدر بلکه صلوة خوفک جوازینه سببدر جعل الامام الناس طائفة بازاء العدو
وصلی بطائفة رکعة ان کان مسافراً او فی الفجر امام بر طائفه‌یی عدونک مقابله‌سنه قویوب بر طائفه ایله بر رکعتی ادا ایلیه
اکر مسافر ایسه ویا خود صلوة فجرده ایسه زیرا مسافرک صلوة فجرک وجمعه‌نک وعیدینک شطرلری بر ر رکعتدر
ورکعتین ان کان مقیماً او فی المغرب ایکی رکعت ادا ایدر اکر مقیم ایسه ویا خود صلوة مغرب ایسه طائفه اولی ایله ایکی رکعت
ادا ایدر زیرا صلوة مغرب تنصیف قبول ایلمز اکر امام خطا ایدوب طائفه اولی‌یه بر رکعت وطائفه ثانیه‌یه ایکی رکعت
قلیورسه ایکی طائفه‌نک دخی صلوتی فاسد اولور اما اولکی طائفه‌نک صلوتنک فسادی وقتسز انصراف ایلدکلری ایچوندر
وطائفه ثانیه‌نک صلوتنک فسادی وقتا که آنلر رکعت ثانیه‌یه ایرشدیلر ایسه آنلر شفع اولده ادراک ایلدکلری ایچون
طائفه اولی‌دن اولدیلر پس بو تقدیرجه رجوعلری زماننده انصراف ایلدیلر صلوتلری باطل اولدی ومضت هذه الی العدو

امام ایله ادا ایدرن طایفه عدو جانبنه کیده وجاءت تلك وعدو جانبنده اولانلر کله لر لقوله تعالی ولتأت طائفة اخری
لم یصلوا فلیصلوا معك وصلی بهم ما بقی امام عدو جانبنده اولان طایفه ایله قلان رکعتی وسلم وحده امام
یالکز سلام ویره زیرا امامك صلوتی تمام اولدی اما قوم سلام ویرمیه لر صلوتلری ناقص اولدوغیچون وذهبوا
الی العدو وجاءت الطائفة الاولی واتموا بلا قراءة بو طایفه عدو طرفنه کیدلر و طایفه اولی کلیر بلا قراءة صلوتلرینی
تمام ایده لر زیرا بونلر لاحقلردر کویا که امامك خلفنده طورورلر حکمنده در ثم الطائفة الاخری واتموا بقراءة اندن صکره
طایفه اخری کله لر قراءة ایله تمام ایده لر زیرا انلر مسبوقلردر وبطلها المشی والرکوب والمقاتلة یعنی صلوة خوفده عدو
مقابلسنه طوردقدن صکره صلوة خوفی مشی ورکوب ومقاتله ابطال ایدر زیرا بونلر عمل کثیردر اما عدو طرفنه مشی
شافعی قاتنده مقاتله ابطال ایلمز زیرا الله تعالی اخذ سلاحی امر ایلمشدر قوله تعالی ولیأخذوا حذرهم واسلحتهم اخذ
سلاح ایله امر قتالك جوازی ایچوندر بزم ایچون دلیل قتال صلوتی منافی عمل کثیردر اخذ اسلحه عدوه خوف ویرملك
ایچون جواز قتال ایچون دکلدر روایت اولندیکه نبی علیه السلامدن یوم خندقده درت وقت نماز فوت اولدی کیجه
قضا ایدردی وقال ملأ الله بیوتهم وقبورهم نارا کما شغلونا عن الصلوة الوسطی وفی روایة وقبورهم نارا اکر مع القتال
صلوة جایز اولیدی نیچون تأخیر ایدرلردی حال بو که یوم خندقده صلوة خوف مشروع اولدقدن صکره در زیرا رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم صلوة خوفی غزوة ذات الرقاعده قلمشلردر بو غزا ایسه غزوة خندقدن مقدمدر واقدی وابن
اسحق بویلجه ذکر ایلمشلردر وان اشتد الخوف وعجزوا عن الصلوة بهذه الصفة اکر خوف مشتد اولورسه ذکر اولنان
صفت ایله صلوتی ادادن عاجز اولورلرسه اکر نمازه شروع ایدرلرسه اعدا هجوم ایلمسی مقرر اولسه صلوا وحدانا رکبانا
یومئون الی ای جهة قدروا وان عجزوا عن التوجه یالکز اولدقلری حالده قادر اولدقلری جهته ایما ایله صلوتی ادا ایده لر
اکر قبله طرفنه توجهدن عاجز اولورلرسه الله تعالی نك فان خفتم فرجالا او رکبانا فاینما تولوا فثم وجه الله نص شریفلری
حجت اتخاذ ایدوب فرجالا ای قیاما علی ارجلکم دیمکدر راکب اولدقلری حالده وقدرتلری اولان طرفه توجه ایله اداء
صلوة ایلیه لر ولا یجوز بلا حضور عدو صلوة خوف جایز اولماز عدو حاضر اولمینجه زیرا عدم ضرورة جواز صلوة خوفی منع
ایدر اکر مکان بعیددن بر الای اتلو کوروب عدو ظن ایلسه لر ویا خود توز کورنسه صلوة خوفی قلسه لر صکره عدو اولمدوغی
ظاهر اولسه صلوتلری جایز اولماز وابو یوسف لا یجیزها بعد النبی علیه السلام ابو یوسف صلوة خوفی نبی علیه السلامدن صکره
جایز کورمز صلاة خوف خاصة نبی علیه السلامك حال حیوتنده مشروع اولدی واذا کنت فیهم نص شریفی بوکا دلالت ایدر
زیرا هر طایفه نبی علیه السلامك خلفنده فضیلت صلوته نائل اولمق ایچوندر بو ایسه نبی علیه السلامدن صکره مرتفع اولدی
هر طایفه ایچون بر امام ایله اداء صلوة ممکندر بو تقدیرجه ذهاب وایاب صفتیله اداء صلوة جایز دکلدر دینلمشدر
ابو یوسف صکره بو کلامدن رجوع ایلمشدر بزم ایچون دلیل صحابه کرامك رضوان الله تعالی علیهم اجمعین صلوة خوفی بعد النبی
اقامت ایلمشلردر وصلوة خوفه سبب خوفدر خوف ایسه حضرتك حیاتلری زماننده اولدوغی کبی بعده مع الزیاده اولمشدر
وصلوة خوف نبی علیه السلامك خلفنده فضیلت صلوة ایچون دکلدر زیرا صلوتده ترك مشی واستقبال القبله فرضدر

خلف

خلف نبی ده اداء صلوة فضیلتنی احراز فضیلت ایچون ترك فرض جایز دکلدر وخطاب علی الرسول یالکز انکا مختص دکلدر
بلکه خطاب بیاندر واکثر خطاب عامدر الله تعالی نك خذ من اموالهم صدقة قول شریفنده وارد اولدوغی کبی زیرا بو خطاب
نبی علیه السلام وخلفا وامرا ایچون عامدر علی الخصوص که شرطه تعلیق اولنان عدم حکم ایجاب ایلمز بزم قاتمزده اصولده
بلندیکی اوزره بلکه قیام دلیل اولنجه موقوف طورور بونده ایسه وجودنه دلیل قایم اولدیکه بعد النبی علیه السلام فعل
روایت اولنورکه سعد بن ابی وقاص وعبیدة الجراح وابو موسی الاشعری بونلر صلوة خوفی اصفهانده اقامت ایلمشلردر
وینه روایت اولندی سعید بن العاص رضی الله تعالی عنه طبرستانده مجوس طایفه سیله جنك ایلدکده کندو ایله حسن بن علی
وحذیفة بن الیمانی وعبد الله بن عمر موجود اولوب صلوة خوفی قلمشلر وبر کسنه بونلره انکار ایلممشدر پس امدی صحابه نك
بو فعلی اجماع محلنه حلول ایلدی بو باب جنازه نمازنك بیاننده در جنایز جمع جنازه در فتح میم ایله میت
وکسر میم ایله سریردر الاعلی للاعلی والاسفل للاسفل بو دخی فتح وکسری مشعر اولدوغی بیاندن مستغنیدر یوجه المحتضر
الی القبلة محتضر اولان کسنه قبله یه دوندریلور محتضر موته مشرف یعنی موته قریب اولان دیمکدر کانه موت کا
حاضر اولدی یا خود ملائکه رحمت ویا عذاب حاضر اولدی دیمک اوله علامت احتضار ایکی ایاقلری
ویورنی اکری اولمق وبکقلری یاتمق وخایه لرینك جلدی اوزانمق وبیضه لری غایب اولمق علی شقه الایمن صاغ طرفی اوزرینه
قبله یه توجه ایتدیریلور زیرا قبرده دخی وضع اویله در واختیر الاستلقاء استلقا اختیار اولندی یعنی متأخرون قفاسی
اوزره توجهنی اختیار ایلدیلر زیرا استلقا تغمیض عینه وشد لحییه وخروج روحه اسهلدر فی زماننا معتاد اولان دخی بودر
ویلقن الشهادة شهادت تلقین اولنور ابو سعیددن روایت اولنورکه قال النبی علیه السلام لقنوا موتاکم شهادة ان
لا اله الا الله موتادن مراد موته قریب اولان کسنه در لایق اولان بودرکه محتضرك حولنده اولان کسنه لر لا اله الا الله
محمد رسول الله دیو تلقین ایده لر والحاح ایلمیه لر احتمالدر که ضجرة رد واقع اوله وتلقین اولنمق سنتدر قوله علیه السلام
من کان آخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة نص شریفی دخی تلقینه دلالت ایدر زیرا حال احتضارده شیطان ایمانه تعرض
خوفی واردر وملك الموت روح انسانی بدندن نزع ایدر بو محلده مستعان اللهك عنایتی طلبنی تلقینه محتاجدر
ووقت تلقینده یا فلان اذکر دینك الذی کنت علیه رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد صلی الله علیه وسلم
نبیا وبالقرآن اماما وبالکعبة قبلة دیمك کرکدر اکر دینلورسه که تلقینك فائده سی ندر که اکر ایمان ایله وفات اتمش ایسه تلقین
حاجت یوقدر اکر کافرا اولمش ایسه تلقینك انکا فائده سی واردر بو سؤال تردیدیه بعد الموت تلقین اوزره در بو قسه
اولان تلقین اوزره دکلدر ممکندر که ایمان ایله کیتمسی تلقینه معلق اوله اصول کلامده مسئله تعلیقده بیلنن شی اوزره
علی کل حال التلقین مندوبدر بلکه واجبدر وبعد الموت تلقینده اختلاف اولنمشدر بعضلر تلقین اولنور دیدیلر وبعضلر
نه امر اولنمشدر ونه نهی اولنمشدر حالی اوزره در دیمشلر امام الصغار دیمشدرکه تلقین مشروعدر زیرا بعد الدفن روح
وعقل اعاده ایدر وتلقین اولنانی فهم ایدر صاحب عنایه دیمشدرکه بن استادم قاضیخاندن اشتدم که مرغینانیدن حکایت ایدردی
کندو سی بعض اصحابنه بعد الدفن تلقین ایدردی وتلقینی بزه وصیت ایدردی وفقها دیمشلردر که حایض وجنب ونفسا

مختضر حضورندن اخراج اولنور ورایحۀ طیبه قونیلور وسورۀ یس اوقنور وقارنی اوزرینه قلج وضع اولنور اللری
وآیقلری اوزادیلور فاذا مات شدوا لحیته وغمضوا عینیه قچن برکسنه وفات ایتسه متوفانك صقالنی باغلیه وایکی گوز
یومکوز زیرا رسول علیه السلام ابو سلمه یه بویلجه ایلمشدر اگر مفتوح العین ترك اولنسه کریه المنظر اولور واعین ناسده
قبیح اولوردی توارث امت دخی مارآه المسلمون حسنا فهو عند الله حسن قولی اوزرینه دروستحب تعجیل دفنه میتك
دفننك تعجیلی مستحب اولور عجلوا امواتکم فان یك خیرا قدمتموه الیه وان یك شرا فبعدا لاهل النار یعنی اگر خیر اولورسه
یرینه ایلتمش اولورسز اگر شر ایسه اهل ناری کندوکزدن بعید ایدرسز وفی روایة فبعدوا اهل النار وموتی ناسه اعلام ایلمك
لا باسدر زیرا بونده طاعته اوزرینه تحریض واردر واذا ارادوا غسله تجان میتی غسل مراد ایلسه‌لر غسل میت احیا اوزرنه
سنت واجماع امت ومعنادن بر نوع علی واجبدر اما سنت ایله اولان ابی بن کعب رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنشدر که
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که وقتا که حضرت آدم محتضر اولدقده ملائکه جنتدن کفن وحنوط ایله
نازل اولورلر وفات ایلدکده صو وسدر ایله اوچکره غسل ایدروب وثیابدن وتر ایله تکفین ایلدیلر وحضرت جبرئیل امین
امام اولوب بیت شریفده نمازنی قلدیلر وبو فعل آدم اوغللرینه سنتدر دیدیلر واجماع امت دخی بونك کبیدر اما
معناده بر معنا دیدوکی میت جنازه نمازنده قومه امام منزله سنده در زیرا امامسز صلوة جایز اولماز بو اجلدن
ابن مسعود دیمشدر که الجنازة سنة متبوعة وبو اجلدن امام کبی قوم اوزرینه میتك تقدیمی شرط قلندی زیرا امامك
طهارتی جواز صلوته شرطدر ومیتك دخی طهارتی کذلك تحقیقا بعد الموت میتك حالی اللهه عرض اولنور ورجوع
اکادر تعظیما لله تعالی غسلی واجب اولدی بو اجلدندر که کافرك دخی غسلی مسنون اولدی اگر اوزرینه نماز قلنماز ایسه ده
ینه رجوعی اللهه در مجرد اکا رجوع اولنمغله تعظیما لله غسل اولنور بونك ایچون سنت واردا ولمشدر حتی کافر ده حدیث
ابی طالبده نهایه‌ده بویلجه در ابی بن کعب روایت ایلدوکی حدیثده وجوب اولدی زیرا ملائکه هذه سنة ولد آدم دیدیلر
وجوب اولماش اولدی صاحب کافی ایراد ایلدوکی حدیث شریف ایله استدلال اولی ایدی اول حدیث شریف بودر که
قال النبی علیه السلام للمسلم علی المسلم ستة حقوق اندن صکره مشایخ اختلاف ایلدیلر که میتك غسلی نه ایچون واجبدر
عبد الله بلخی حدث ایچوندر موت ایچون ثابت اولان نجاست ایچون دکلدر اگر نجاست ایچون اولیدی غسل ایله زایل اولمازدی
سایر حیوانلرده اولدوغی کبی اما حدث حال حیوتنده غسل ایله زایل اولدوغی کبی موتنده دخی زایل اولور وآدمی موت
نجس اولماز کرامتی ایچون لکن محدث اولور زیرا موت عقلی زایل ایدر ومفاصلی ارخا ایدر دیدی شیخ ابو عبد الله جرجانی
ومشایخ عراقدن غیریلر غسل میت موت ایچون ثابت اولان نجاست ایچون واجبدر زیرا آدمینك دم سایله‌سی موت ایله
متنجس اولور سایر حیوانلر قیاسا بونلره دلیل بر مسلم بر قیویه دوشسه وفوت اولسه صونك جملهسنی اخراج ایلمك
واجب اولوردی بونك کبیدر بر رجل بر میتی غسل اولنمدین کوتورسه وانکله نماز قلسه نمازی جایز اولمازدی اگر غسل ازاله
حدث ایچون واجب اولسه قبل الغسل میت ایله نماز جایز اولوردی نتکیم برکسنه بر محدثی گوتورسه وانکله نماز قلسه
جایزدر پس امدی ظاهر اولدیکه غسل میتك وجوبی موت ایله ثابت اولان نجاست ایچوندر وبو نجاستك غسلی ایله ازاله

سایر حیوانلرده اولمه‌سی انسانك کرامتی ایچوندر عنایه ونهایه‌ده دخی بویلجه‌در شارح تحفه دیمشدر که اگر بر میت
صوده بولنسه غسلی لازمدر زیرا خطاب غسله توجه ایلمشدر غسل اولماز الا اقصد ایله اولور ووضع علی سریر مجمر وترا تخور کیمش
سریر اوزرینه وضع اولنه اولنك مجمر اولمش اولدیعنی بر ویا اوچ ویا بش کره بخور لنمش اوله زیرا آتیار ایچون نص واردر
قال النبی علیه السلام ان الله وتر یحب الوتر کیفیت تبخوری عدد مذکور اوزره دور ایتدوره لر وستر عورته میتك
عورتی ستر اولنور زیرا ستر عورت واجبدر آدم حیا ومیتا محترمدر رجال نسایه ونسا رجاله غسل حلال دکلدر
خانه‌ده صغیر وصغیره حد شهوته بالغ اولمینجه بو ایکیسنی رجال ونسا غسل ایدرلر زیرا بونلرك اعضالری عورت حکمنده
تصریح اولنمشدر وجرد ومیت صویلور یعنی اوزرنده اولان ثیابی چقاریلور شافعی قاتنده یکلری واسع کوملکی الجنده
غسل اولنمق سنتدر حتی غاسل اللرین یکلرینه صوقوب بدننی غسل ایلیه اگر حنفی اولورسه یکلرین یرتلور زیرا نبی علیه السلام
متوفی اولدقده اوزرنده بولنان قمیصده غسل اولندی شول شیئه کندو حقنده سنت اوله غیریلر حقنده دخی سنتدر
مادام که بر دلیل قایم اولمیه بو شافعینك سوزلریدر بز دیرز که بزم ایچون دلیل حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها تخصیصه
روایت ایلدی وقتا که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم متوفی اولدی صحابه کرامك غسلی ایچون اجتماع ایدوب
بلمزز بنجه غسل ایده‌لم کندو موتامز کبی می غسل ایده‌لم دیو تحیرده ایکن حق سبحانه وتعالی بونلره نوم حواله ایدوب
وآنلره بر منادی رسول اکرمی اوزرنده اولان ثیاب ایله غسل ایدك دیو ندا ایلدکده صحابه اجتماع ایلدیلر که سایر موتاده
تجرید سنتدر الحق بغیر تجرید رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمه مخصوص اولدی عظم حرمتی ایچون ویتوضا
بلا مضمضة واستنشاق آبدست الدریلور مضمضه واستنشاقسز وضو اغتسالك سنتیدر آنلرك ایکیسی متعذر
اولدوغی ایچون ترك اولندی زیرا مضمضه آغزده صویی اداره وبعده اخراجدر استنشاق ایسه بورونه صویی بالنفس
چکمکدر بونلر ایسه میتده حصولی ممکن دکلدر شافعی دیرکه حیوتنده اولدوغی کبی مضمضه واستنشاق ایلمك کرکدر بو
اعتبار فاسددر نبی علیه السلام بیورمشدر که المیت یوضأ وضوء الصلوة ولا یمضمض ولا یستنشق ویغسل بماء
بسدر او حرض میت غسل اولنور سدر ویا خود اشنان قینمش صو ایله حرض حاء مهمله‌نك ضمی وراءنك سکونیله اشناندر
دیدکلری اوتدر که ترکیه چوغان دیرلر ان وجد والا فالقراح اگر سدر وحرض بولنماز ایسه خالص صو ایله غسل اولنه
قراح قافك فتحیله خالص معناسنه‌در ویغسل راسه ولحیته بالخطمی میتك باشی وصقالی خطمی ایله غسل اولنه استخراج
وسخته جلدن البغدر اگر باشنده صاچی وار ایسه خطمی بولنمز ایسه صابون ایله غسل اولنه قاموسده خطمی کسیخار جمیع
برمشهور اوتدر مفتح ومحلل ومنضج درومیلنین درعسر بوله وحصایه وقرحه امعایه وارتعاشه وجراحاتك تنقیحنه
وجعنا فعدر سوکد ایله بهقه نافعدر ووجع اسنانه مضمضه ایله نافعدر ونهش هوام وحرق الناره دخی نافعدر وجع
علی یساره صول طرفنه طیاندریله فیغسل حتی یصل الماء الی مایلی التحت منه پس امدی غسل اولنور حتی صو واصل اوله
شول محله که میتك صول طرفندن آلتنه ولی ایلمش اوله ثم علی یمینه کذلك اندن صکره صاغ طرفنه طیاندریله وغسل اولنه
حتی صو واصل اوله شول محله که صاغ طرفندن آلتنه ولی ایلمش اوله ثم یجلس مسندا ویمسح بطنه برفق اندن صکره

میتی اوتورده مستند اصکره قارننی رفق ایله مسح ایلدی روایت اولندی علی کرم الله وجهه وقتا که رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم غسل ایدوب مبارک قارننی رفق وملایمت ایله صغادی ومیتدن طلب اولنان شی آندن دخی طلب ایلدی برشی کورمدکده
طبت حیا ومیتا دیو بیوردی فان خرج منه شئ غسله ولا یعید غسله اگر میتدن برشی چقرسه غسل ایلیه اما غسلنی
اعاده ایلمیه ولا وضوءه وضوسنی دخی اعاده ایلمیه وینشف بثوب بر ثوب ایله یاشنی الا یعنی سیله کفن یاش اولمسون ایچون
ویجعل الحنوط علی رأسه ولحیته باشنه ولحیه سنه حنوطی قلا یعنی وضع ایده حنوط حاء غیر معجمه نک فتحی ایله اصناف
طیب ده میت ایچون قلنان شیئه دیرلر زعفران وورس دن غیری هر نه قدر طیب وار ایسه خلط اولنسه لا باس در والکافور
علی مساجده کافوری سجده ایدن اعضالرینه قویه سجده ایدن سکز اعضادر آلنی وبورنی وایکی اللری وایکی دزلری
وایکی ایاقلریدر بونلره کافور وضع اولنه بو اعضایه مواضع سجود تسمیه سی مجازدر انجق سجود بونلر ایله حاصل اولور
یوقسه حقیقتده موضع سجود ارض در وکافوره تخصیص اولنمغه باعث رایحه سندن قوردلو قاچدوغی ایچون در
ولا یسرح شعره ولحیته ولا یقص ظفره وشعره میتک شعری ولحیه سی تسریح اولنماز ودرنقلری وشعری دخی کسلمز
تسریح لغتده شعرک بعضیسنی بعضسندن تخلیص در وبعضلر طرق ایله تخلیل در دیمشلر شافعی طرق واسع ایله تسریح اولنور
وظفر وشعری دخی قص اولنور دیو نبی علیه السلام اصنعوا بموتاکم ما تصنعون بعرائسکم حدیث شریفنی استدلال ایلمشدر
ولا یختن ختان دخی اولنماز ختان حق احیاده سنتدر اما امواتده دکلدر ثم یکفنه اندن صکره تکفین اولنور اگر مالی اولمسه
اول میتک کفنی نفقه سی لازم اولان کمسنک اوزرینه در سنتی من جهة العدد در اما اصلنده واجبدر شول دلیل ایله که
دین وارث وصیت اوزرینه مقدم اولدوغی ایچون وسنة کفن الرجل قمیص وهو من المنکب الی القدم رجلک کفننک
سنتی بر کوملکدر کوملک اوموز باشلرندن قدمه دکین در وازار ولفافة وهما من القرن الی القدم بری ازار وبری دخی
لفافه در بو ایکیسی دپه دن قدمه وارنجه در واستحسن بعض المتأخرین العمامة متأخرینک بعضی عمامه یی مستحسن کوردیلر
قاضیخان بزم زمانمزده کفنده عمامه یوقدر دیمشدر متأخرون استحسان ایلمشلردر وابن عمردن مروی در ومالک دخی
بونکله اخذ ایلمشدر ووقایه شرحی ابن ملکده بعضی کمسنلر عمامه یی مکروه کورمشلردر اگر اشلنورسه کفن شفع اولمیوب لازم
کلور دیمشدر محیطده مسطوردر که اگر کفن صویجی کفنی سرقه ایلسه اگر میت تازه ایسه وداغلمامش ایسه ثانیا تکفین اولنور
راس مالندن اولنجه تکفین اولنمش ایسه ترکسه مالی تقسیم اولنسون کرک اولنمسون برابردر وکفایته ازار ولفافة
رجلک کفن کفایه سی ازار در ولفافه در حضرت ابو بکر رضی الله تعالی عنه ک اغسلوا ثوبی هذین وکفنونی فیهما قول شریفی
موجبنجه ایکیسی کافیدر وسنة کفن المرأة درع وازار وخمار ولفافة وخرقة تربط ثدیها خاتونک کفننک سنتی
درع وازار وخمار ولفافه در وبر خرقه درکه ایکی ممه سی اوزرینه ربط اولنور درع خاتونک کوملکیدر خمار باشنه
اورتجک شیدر خمارک طولی ایکی ذراع واینی برقارشدر خرقه نک طولی اوچ ذراع وعرضی قولتوغی آلتندن دزلرینه
وارنجه در دینلمشدر کوبکنه وارنجه در اما شول خرقه که وقت غسلده میتک عورتی اوزرینه وضع اولنور بر بچق ذراعدر وعرضی
ایکی ذراعدر بونلرک اوزرینه زیاده ایدن وناقص ایدن فقد تعدی وظلم کلامنک مضمونی ایله عمل ایلمش اولور

دکا

وکفایتها ازار وخمار ولفافة کفن مرأه نک کفایتی ازار وخمار ولفافه در بونلردن اقل اولورسه مکروه اولور
ابو یوسف قاتنده ازار ولفافه دخی کفایت ایدر بو ایکیسی ایله ستر بولندوغی ایچون ولا یقتصر علی الواحد الا لضرورة
واحد اوزرینه اقتصار اولنماز ضرورتسز ویستحب الابیض کفن ابیض مستحب اولور ولا یکفن الا فیما یجوز لبسه
حال حیوته رجل تکفین اولنماز الا شول شی ایله تکفین اولنور که حال حیوتنده انکلا ایچون کیمسی جایز اوله وتجمر الاکفان
وترا کفنلر بخورلنور وترا یعنی تک مجمری اوچ ویاخود بش ویا یدی دفعه طیب ایله دوران ایتدوره قبل ان
یدرج فیها میت اکفانه درج اولنمزدن مقدم تجمیر اولنور زیرا نبی علیه السلام قوی ایچون تجمیر امر ایلمشدر میتک
تجمیر اوچ موضعده اولور بری تسلیم روح محلنده رایحه کریهه یی ازاله ایچون وبری غسل اولندقده وبری تکفین
اولندقده خلفنده تجمیر اولنماز لقوله علیه السلام لا تتبعوا الجنازة بصوت ولا نار قبرده دخی تجمیر مکروهدر
وتبسط اللفافة ثم الازار علیها لفافه بسط اولنور اندن صکره لفافه اوزرینه ازار بسط اولنور ثم یقمص ویوضع
علی الازار اندن صکره تقمیص اولنوب ازار اوزرینه وضع اولنور ثم یلف الازار من قبل یساره اندن صکره دوشنمش اولان
ازار صول طرفندن ثم من یمینه اندن صکره صاغندن لف اولنه ثم اللفافة کذلک اندن صکره لفافه دخی لف اولنور
لفا اولندوغی کبی والمرأة تلبس الدرع ویجعل شعرها ضفیرتین علی صدرها فوقه عورت درع ایله الباس اولنور
مرأه نک شعری ایکی بلوک قلنور مرأه نک صدری اوزرینه که اول صدرده درع اوزرینه اولا که حیالق صدرینه اولیه
ثم الخمار فوق ذلک تحت اللفافة اندن صکره خمار الباس اولنور درع اوزرینه لفافه آلتنه ویعقد الکفن ان خیف
ان ینتشر وکفن بغلنور اگر منتشر اولمقدن خوف اولنورسه الصلوة علیه فرض کفایة میت اوزرینه صلوة
فرض کفایه در اگر بعضسی ادا ایدرسه بعضسندن ساقط اولور اگر بری ادا ایلمز ایسه جمله سی آثم اولور وشرطها اسلام المیت
میت اوزرینه صلوتک شرطی میت مسلمان اولمقدر زیرا الله تعالی کافر اوزرینه صلوتدن نهی بیورمشدر قال الله تعالی
ولا تصل علی احد منهم مات ابدا ولا تقم علی قبره انهم کفروا بالله ورسوله وطهارته شرطک بری دخی میتک طهارتیدر
حتی میت غسل اولنمزدن مقدم نمازی قلنسه بعد الغسل صلوة اعاده اولنور زیرا طهارت میت حقنده اوزرینه
نماز قلنمق ایچون معتبره در نتکیم میت اوزرینه نماز قلان کمسنه لره طهارت معتبره اولدوغی کبی واولی الناس
بالتقدیم فیها السلطان صلوة جنازه ده تقدمه ناسک اولیسی سلطاندر روایت اولندی که وقتا که حسن بن علی رضی الله عنهما
متوفی اولدی قرنداشی حسین سایر ناس ایله جنازه سنه چقدیلر سعید بن العاص والی مدینه ایدی حسین رضی الله عنه
سعیدی تقدیم ایلدی سعید ابا ایلدکده حسین رضی الله تعالی عنه بیوردیلر که اگر سنت اولمیدی سنی تقدیم ایلمزدم
ثم القاضی سلطاندن صکره تقدمه ناسک اولی قاضیدر ثم امام الحی اندن صکره جماعتی امامیدر زیرا حیاتنده انک
امامتنه راضی ایدی مماتنده دخی صلوتنه احق اولان امام حیدر ثم الولی اندن صکره ولیسی اولیدر اصلاح وایضاحده
مسطوردرکه تقدیم سلطان واجبدر اگر حاضر اولورسه باقیسنک تقدیمی بطریق الافضلدر الاقرب فالاقرب
الاقرب فالاقرب یعنی عصبه ده ترتیب اولندوغی اوزره اولیاده دخی اقربی اختیار اولنه اول بو نماز ایسه اندن صکره

ثم وثم بني الاعيان كذا انا وبابا بر فرند اشلردر آنلر تقديم اولنورلر بني العلات اوزرينه كه آنلر بابا بر فرند اشلردر
الا الاب فانه يقدم على الابن الا الاب دكل بس امدي اب ابن اوزرينه مقدم اولور نجون ميتك باباسي ايله اوغلي جمع
ابا اوغلدن افضلدر زيرا اسن در وللولي ان ياذن لغيره فان صلى غير من ذكر وولي ايچون غيره اذن ويرمكلك
يس اكر غير من ذكر كه سلطان وقاضي وامام حي وولي در بونلردن غيري صلوة ميتي قلسه بلا اذن اعاد الولي ان شاء
اذنسز قلسه لر ديلرسه ولي اعاده ايلر ولا يصلي غير الولي بعد صلوته ولينك صلاتندن صكره ولينك غيري تكرار قلماز
زيرا ولينك صلاتيله ادا اولمشدر بردخي قلنورسه نافله اولور صلوة جنازه ده نافله مشروع دكلدر اما سلطان حاضر
ولينك قلدوغي نمازي اعاده ايدر وامام شافعي قاتنده صلوة جنازه مكرر جايزدر اكر ديلورسه كه نبي عليه السلام حمزه
اوزرينه يتمش كره نماز قلمشدر جواب ويريلوركه انك تأويلي نبي عليه السلام احد قتلاسندن يتمش نفر اوزرينه مرة بعد
مرة هر بريسي ايچون نماز قلمشدر نهايت موضوع اولان حمزه رضي الله تعالى عنه ايدي ونبي عليه السلام هر صلوتده
انكا دخي دعا ايدردي بو تقديرجه حمزه اوزرينه صلوة تكرار اولمق لازم كلمز وان دفن بلا صلوة صلى على قبره اكر ميت
بلا صلوة دفن اولنسه اول ميتك قبري اوزرينه نماز قلنور زيرا نبي عليه السلام انصاردن برخاتونك قبري اوزرينه
نمازي قلمشدر ما لم يظن تفسخه مادام كه اول ميتك داغلمه سي ظن اولنميه اكر داغلدوغي ظن اولنورسه قلنميه ابو يوسف
اماليسنده روايت اولنمشدر كه بلا صلوة ميت دفن اولنوب بعده نماز قلنمه سنك مدتي اوچ كوندر واوچ كوندن صكره
اوزرينه نماز قلنماز نوادرنده ابن رستم دخي بويله ذكر ايلمشدر اما نبي عليه السلام شهداء احد اوزرينه سكز سنه دن صكره
صلوة ايلدوكي وارد اولان روايتك معناسي آنلر ايچون دعا ايلدي ديمكدر ويقوم الى حذاء الصدر للرجل والمرأة امام رجل
صدري برابرنده قايم اولور زيرا صدر موضع قلبدر ونور ايمان قلبده در ويكبر تكبيرة يثني عقبها بر كره تكبير ايليه
وعقبنده ثنا ايليه ثناده اختلاف اولنمشدر بعضلر اللهم حمد ايليه وبعضلر سبحانك اللهم اوقيه ديمشلر فاتحه اوقومق
مكروه ثنا نيتي ايله اوقيه تمني ده بويلجه مذكوردر ثم ثانية يصلي على النبي صلى الله تعالى عليه وسلم بعدها آندن صكره
ثانيا تكبير ايليه ونبي عليه السلام اوزرينه صلوات شريفه اوقيه تكبيردن صكره تشهدده اوقودوغي كبي ثم ثالثة يدعو
للميت وللمسلمين بعدها آندن صكره ثالثا تكبير ايليه وتكبيردن صكره كندو نفسي وميت وساير مسلمانلر ايچون
دعا ايليه اوچنجي تكبيردن صكره اللهم اغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا وكبيرنا وذكرنا وانثانا
اللهم من احييته منا فاحيه على الاسلام ومن توفيته منا فتوفه على الايمان وخص هذا الميت بالروح والرحمة
والمغفرة والرضوان اللهم ان كان محسنا فزد في احسانه وان كان مسيئا فتجاوز عنه ولقه الامن والامان
والزلفى وخلصه من عذاب القبر والنيران واسكنه في دار الجنان مع الولدان اللهم اجعل قبره روضة من رياض الجنة
ولا تجعل قبره حفرة من حفر النيران برحمتك يا ارحم الراحمين بو دعا اكر ميت مذكر ايسه بلا فرق حفظ قولنه وارحمه
بو منوال اوزره اوقيه مؤنث ايسه هذه الميتة ديو اوقيه ومؤنث ضميري كلدكده اجرا ايليه ثم رابعة ويسلم عقبها آندن صكره
دردنجي تكبيري ايدوب عقبنجه سلام ويره زيرا رابعه دن صكره زمان تحللدر كه سلام دردر دردنجي تكبيردن صكره سلامدن غيري

اما بعض مشايخ ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا برحمتك من عذاب القبر وعذاب النار اوقومغي
اختيار ايلمشلردر وبعضلر ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب قرائتني
فان كبر خمسا لا يتابع يس اكر امام بش تكبير ايدرسه متابعت اولنماز ولا قراءة فيها صلوة جنازه ده قراءة يوقدر اما
شافعي قاتنده فاتحه قراءت اولنور زيرا صلوة جنازه من وجه صلوة در اوليله اولمجق فاتحه سز صلوة اولماز بزم ايچون
ابن مسعودك قوليدر كه نبي عليه السلام صلوة جنازه ايچون قراءة تعيين بيورمدي لكن فاتحه نيتي ايله اوقنسه
اما تلاوت نيتي ايله اوقنسه مكروهدر اختيارده دخي بويلجه مسطوردر ولا تشهد صلوة جنازه ده تشهد دخي
زيرا بلا قعود تشهد مشروع دكلدر ولا رفع يد الا في الاولى صلوة جنازه ده تكبير اولدن غيريده رفع يد يوقدر
شافعي قاتنده هر تكبيرده رفع يد جايزدر ابن عمردن روايت اولنمشدر كه كندولري هر تكبيرده رفع يد ايدرلرمش بزم ايچون
نبي عليه السلامدن روايت اولنان لا يرفع يديه في صلوة الجنازة سوى تكبيرة الافتتاح حديث شريفيدر ولا يستغفر
لصبي صبي ايچون استغفار اولنماز مجنون ايچون دخي استغفار اولنماز زيرا بونلرك كناهي يوقدر ويقول بعد الثالثة
اللهم اجعله لنا فرطا امام اوچنجي تكبيردن صكره بويله ديه معناسي بودر كه يا الله اول صبي بي امور اخرتمز ايچون
متقدم ايله فارط وفرط لفظنك اصلي برمسنه دركه صو واوتلق طلبي ايچون قومندن تقدم ايلمش اوله وحديث شريف دخي
بو كلامي مؤيددر قال النبي عليه السلام انا فرطكم على الحوض اي متقدمكم اللهم اجعله لنا اجرا وذخرا يا الله اول صبي
بزم ايچون اجر وخير باقي ايله واجعله لنا شافعا مشفعا دخي اول صبي بي بزم ايچون شافع ومقبول الشفاعه ايله
ومن اتى بعد تكبير الامام لا يكبر حتى يكبر اخرى ويكبر معه وبرمسنه امامك تكبيرندن صكره كلسه تكبير ايلميه حتى
امام تكبير آخر ايلميجه وتكبير آخر ايلدكده امام ايله معا تكبير ايليه فجان امام سلام ويرسه مقتدي اوزرينه لازم كلن تكبيري
قضا ايليه جنازه رفع اولنمزدن مقدم زيرا صلوة جنازه تكبيرسز متصور دكلدر وقال ابو يوسف يكبر ولا ينتظر ابو يوسف
صلوة جنازه يه بعد تكبير الامام كلن كمسنه منتظر اولميوب تكبير ايليه بيورمشدر وشافعينك دخي قولي بودر زيرا
اول كمسنه امامه ايرشمشدر هر حالده متابعت ايدر ساير صلوتده ايلدوكي كبي اما ابو حنيفه وامام محمد ايچون دليل
صلوة جنازه نك هر تكبيري بر ركعت مقامنه قايم اولور حتى صحابه كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين جنازه نك
درت تكبيري ظهرك درت ركعتنه مشابه در اكر بو تكبيرلردن بري ترك اولنسه صلوتي جايز اولماز زيرا ظهرك بر ركعتي
ترك ايلمش اولور اكر امامك تكبيرينه انتظار ايلمز ايسه اول كمسنه امامه ايرشدوكي تكبيرلري ادا ايلمزدن مقدم فوت اولان
تكبيري قضا ايلمش اولور بو ايسه منسوخدر اما تكبير رابعدن صكره ايرشسه امام ابو حنيفه ومحمد قاتنده تكبير ايلمسون
زيرا صلوة جنازه آني فوت ايلمشدر اما ابو يوسف قاتنده تكبير ايلسون وامام سلام ويردكدن صكره اوچ تكبيري
قضا ايلسون كمن كان حاضرا حال التحريمة حال تحريمه ده حاضر اولان كمسنه كبي تكبير ايليه ولا يجوز راكبا استحسانا
نزوله قادر اولان راكب صلوة جنازه يي راكبا قلمق جايز دكلدر استحسانا زيرا صلوة جنازه من وجه صلوة در تحريمه
بولنور وغيجون امري احتياطا اول راكب نازل اولوب صلوة جنازه يي قلسون وقياس بودر كه جايز اوله زيرا

صلوة جنازه دعادر حتى بلا ركوع وسجود صحيح اولدى وراكيك دعاسى دخى نمازك دعاسى كبيدر وبو صلوتى قاعدين
ادا ايلمديلر قياس بو ايديكه قاعدك صلوتى جايز اولدى زيرا قاعدك دعاسى قائم دعاسى كبيدر وتكره في مسجد جماعة
جماعت مسجدى ايچنده صلوة جنازه مكروه اولور بو روايتده كراهت تحريميه وبر روايتده كراهت تنزيهيه در ان كان الميت
اكر ميت مسجد ايچنده اولورسه اولزمان مكروه اولور قوله عليه السلام من صلى على جنازة في المسجد فلا اجر له زيرا مسجد
مكتوبات ايچون بنا اولنمشدر وان خارجه اختلف المشايخ اكر ميت خارج مسجده اولورسه كراهت وعدم كراهتنده
مشايخ اختلاف ايلمشلردر شونلركه مسجد اداء مكتوبات ايچون اولدوغنه نظر ايلديلر كراهتنه ذاهب اولمشلردر اكر
ميت خارج مسجده دخى اولورسه اما شونلركه تلويث مسجد احتمالنه نظر ايلديلر ميت خارج مسجده اولدقده صلوتى
كريه كورمديلر شافعى قاتنده صلوة جنازه مسجده هر حالده مكروه دكلدر شافعينك دليلى شول روايتدركه وقتا سعد بن
ابى وقاص فوت اولدى عايشه رضى الله تعالى عنها جنازه يى مسجده ادخال ايچون امر ايدوب حتى ازواج نبى عليه السلام
صلوتنى معا قلديلر وبعض كسنلر عايشه حضرتلرينى بو فعل ايچون تعيير ايلديلركنده وسى بو كا واقف اولدقده رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم سهل بن البيضانك صلوة جنازه سنى مسجده قلدوغنى نه عجب تيز اونتمشلردر صلوة
دعادر امدى مسجده دعايه غير يدن اولى در بو محلده دليل شافعى تمام اولدى بزم ايچون دليل من صلى على جنازة في المسجد
حديث شريفيدر وحديث عايشه رضى الله تعالى عنها دخى بزه دليلدر زيرا انك زماننده اكثر ايام مهاجرين وانصار ايدى
آنلرى تعيب ايديجك دلالت ايدركه كراهت مابينلرنده معروف ايمش ورسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم سهلك نمازنى
مسجده قلدوغنك تأويلى بو اولاكه نبى عليه السلام مسجده معتكف اولدى اول وقتده طشره چيقمق ممكن اولميه ولا يصلى
على عضو بر عضو اوزرينه نماز قلنماز بر ميتك بدننك اكثرى بلا رأس بولنورسه ويا خود مع الرأس نصفى بولنورسه غسل اولنور
ونماز قلنور بالاتفاق واكر نصفى بلا رأس ويا خود مع رأس نصفندن اقل بولنورسه اوزرينه نماز قلنماز بزم قاتمزده اما
شافعى بونك خلافنجه در ابن ملكده كذلك وعلى غايب دخى غايبا اوزرينه نماز قلنماز امام شافعى ديركه غايبا اوزرينه
نماز قلنور زيرا نبى عليه السلام نجاشى فوت اولدقده غايب ايكن نمازنى قلمشدر اما بزم ايچون دليل بودركه اكر غايب ايچون
نماز قلمق جايز اولايدى نبى عليه السلام انتقال بيوردقده جميع امصارده نمازنى قلارلردى بو ايسه اصلا نقل اولنمامشدر
اما نجاشى اوزرينه رسول عليه السلامك صلوتى كشف مقوله سى در حتى جنازه سنى مشاهده بيورمشلردر ونجاشى وفاتنده
قال النبي عليه السلام لاصحابه هذا اخوكم النجاشي فقد مات فقوموا نصلى عليه پس امدى كندوسى وصحابه كرام رضوان الله عليهم اجمعين
نمازنى قلمشلردر ابن ملكده اختيارده بويله مسطوردر ومن استهل بعد الولادة ولادتدن صكره بر صبى رفع صوت ايلسه
استهل واهل لغتده هنوز طوغان اوغلانك صوتنه ديرلر استهلال الصبى ايچون ديمشلردر آننده حيوته دلالت ايدن شى
بولنمقدر بكا وتحريك عضو وكوزنى آچوب وقپامق كبى بونلر بولندقده غسل وسمى وصلى عليه غسل اولنور دخى اسم
واوزرينه نماز قلنور قوله عليه السلام اذا استهل المولود صلى عليه وان لم يستهل لم يصل عليه والا غسل في المختار
واكر مستهل اولمازايسه غسل اولنه مذهب مختارده هدايه وكافيده دخى بويله در زيرا اول مستهل اولميان صبى من وجه

من وجه جزودر پس امدى غسل اولنور نفس اولمق اعتباريله ظاهر الروايه غسل اولنماز لكن مختار اولان غير ظاهر الروايه در
وادرج في خرقة ولا يصلى عليه غسل اولنه قدن صكره بر خرقه ايچنه درج اولنه واوزرينه نماز قلنميه صاحب العنايه
زيرا اول مولود اكر مستهل اولمازايسه من وجه جزو حكمنده در من وجه نفس حكمنده در بو تقديرجه ايكى شبهه دن كا
نصيب ويريلور نفس اعتباريله غسل اولنور اجزا اعتباريله نماز قلنماز ارث دخى بو تقديرجه اوزره در اكر مستهل
اولورسه وارث اولور واكر مستهل اولمازايسه وارث اولماز ولو سبى صبى مع احد ابويه لا يصلى عليه اكر بر صبى احد ابوين
يعنى اناسى ويا خود باباسى ايله اسير اولسه وفوت اولسه اوزرينه نماز قلنماز زيرا اول صبى كافر در ابوينه تبعيتله
الا ان اسلم احدهما الا مكركه ابويندن برى اسلامه كلمش اوله اول زمان صبى غسل اولنور ونمازى قلنور احد ابوينك
اسلامنه تبعا الولد يتبع خير الابوين دينا حديث شريفى بوكا حجت كافيه در ويا خود دار اسلامه تبعا نمازى قلنور
اما لقيطده اختلاف اولنمشدر بعضلر مكانه تابعدر بعضلر بولانه تابعدر ديمشلردر او اسلم هو عاقلا ويا خود
اول صبى صفت اسلامى عاقل اولدوغى حالده مسلمان اولسه ولم يسب احدهما معه ويا خود باباسى وانا سندن بر
كندو ايله سبى اولنمسه تبعيت دار ايله اسلامنه حكم اولنوب غسل اولنور ونمازى قلنور ولو مات لمسلم قريب كافر غسله
غسل النجاسة اكر بر مسلمك كافر اقرباسى اولسه اول مسلم انى نجاست غسل ايدركبى غسل ايليسون وكفنه في خرقة والقاه
في حفرة انى خرقه ايچنده تكفين وبر چقوره القا ايليه او دفعه الى اهل دينه ويا خود اهل دينه تسليم ايليه روايت
ابو طالب فوت اولدقده على كرم الله وجهه نبى عليه السلامه كلوب يا رسول الله ان عمك الضال قد مات بر روايتده
ان الشيخ الضال قد مات ديدى نبى عليه السلام غسل ايله وتكفين ايله بيورديلر وبر رجل ابن عباسدن سؤال ايلدى
بم اتام نصرانيه ايكن فوت اولدى ديدى غسل وتكفين ايله نماز قلمه ودفن ايله ديدى اوسن في حمل الجنازة اربعة
حمل جنازه ده درت كسنه مسنون اولدى وقال النبي عليه السلام من حمل جنازة اربعين خطوة كفرت عنه اربعين كبيرة
وان يبدأ واول درت كسنه بدأ ايليه فيضع مقدمها على يمينه ثم موخرها ثم مقدمها على يساره ثم موخرها پس امدى
جنازه نك صاغنك مقدمنى قوبه صاغ اوموزنه آندن صكره موخرنى قويه ينه صاغ اوموزنه آندن صكره او بر طرفدن
مقدمنى صول اوموزنه آندن صكره موخرنى ينه صول اوموزنه قويه بو اسلوب اوزره كوتوررسه قوقا ذم يورود كده
كناه كبيره سنه كفارت اولور ويسرعوا به دون الخبب سرعت ايله مشى ايده لر اما خبب ايله دكل خبب يلمك بر نوعى در
وميت عجله اوزره كوتورلدوكنك سببى نبى عليه السلامدن سؤال اولندقده فان يكن خيرا عجلتموه اليه وان يكن شرا
وضعتموه عن رقابكم ديو بيورمشلر ويا خود فبعدا لاهل النار بيورمشلر ولالر وروايت اولنديكه ابو هريره رضى الله عنه
محتضر اولدقده وصيت ايلديكه بنى قبرمه عجله اوزره قويه سز زيرا نبى عليه السلامدن العبد الصالح اذا وضع على السرير
يقول قدموني واذا وضع العبد الشقي على السرير يقول يا ويلي اين تذهبون بي حديث شريفنى استماع ايلدم امدى
عجله ده مبالغه ايليه سز ديو سپارش ايلردى والمشي خلفها افضل جنازه نك خلفنده مشى افضلدر قوله عليه السلام
الجنازة متبوعة حتى نبى عليه السلام سعد بن معاذك جنازه سى خلفنده مشى بيورديلر على كرم الله وجهه دخى معا يورردى

نبي عليه السلام ديديلر كه ابو بكر وعمر رضي الله تعالى عنهما اوكنده يورلر بوكا سبب ندر ديو سؤال ايلديلر بيورديلر كه
آنلر جنازه نك خلفنده يوريمك افضليتنى بيلورلر لكن ناسه تيسير ايچوندر زيرا ناس جنازه نك اوكنده يوريمكدن
احتراز ايدرلر اكر آنلر خلفى اختيار ايلسه لردى طريق غايت ضيق اولوردى آنلرك فعللرى تيسير امر ايچوندر بيورمشلر وابن
مسعوددن مرويدر كه خلف جنازه ده يوريمك اوكنده يوريمكدن فضيلتى مكتوبه ايله نافله كبيدر امام شافعى اوكنده (يوريمك)
افضلدر ديمشدر زيرا ابو بكر وعمر رضي الله تعالى عنهما اوكنده يوريمشلردر ديو احتجاج ايلمشدر آكا جوابى ويرلمشدر و(جنازه نك)
اوكنده ذكر وقراءة ايله رفع صوت مكروهدر زيرا بو مقوله فعل كتابيدر آنلره تشبه جايز دكلدر نهايه ده دخى بويلجه مسطوردر
جنازه ايله كيدن كمسنه يه لايقدر كه دنيا كلامنى سويلشميه وكولميه حتى ابن مسعود رضي الله عنه جنازه ده بر كمسنه (ضحك ايلدوكن)
اشتدكده سنكله ابدى سويلشميه يم ديو تخطئه ايتمشدر نساء طايفه سى معا چقميه لر بلكه كراهت تحريميه ايله مكروهدر (وجنازه ده)
نوحه وشق جيوب وخمش خدود حرامدر قال النبي عليه السلام ليس منا من شق الجيوب وخمش الخدود ودعا بدعوى الجاهلية
بكا ايله ارسال دموع لا بأسدر واذا وصلوا الى قبره كره الجلوس قبل وضعه عن الاعناق يعنى قبرينه واصل اولسه لر
بيونلرندن ايندروب وضع ايلمدين جلوس مكروه اولدى قال النبي عليه السلام من تبع الجنازة فلا يجلس حتى توضع
محيطده افضل اولان جنازه نك اوزرى تراب ايله تسويه اولنمنجه اوتورمامقدر روينه محيطده بر كمسنه سفينه ده فوت (اولسه)
غسل وتكفين اولنور ونمازى قيلنوب بحره القا اولنور ويحفر القبر ويلحد وقبر حفر اولنه وقبرك قبله دن طرفى
شق اولنه ويدخل الميت فيه من جهة القبلة ميت قبره ادخال اولنه قبله جانبندن ويقول واضعه بسم الله وعلى
ملة رسول الله دخى ميتك واضعى بسم الله وعلى ملة رسول الله ديه زيرا نبي عليه السلام ابادجانه يى قبره وضع
ايدرو نهايه ده دخى مسطوردر اولان بويلجه در اما صحيح اولان ذا البجادينى وضع ايلدكده ديمشدر زيرا ابو دجانه نبي عليه
السلامدن صكره خلافت ابي بكرده فوت اولمشدر وفاضل سعدى افندى دخى ديمشدر كه ابو دجانه عثمان رضي الله تعالى عنه
زماننده فوت اولمشدر غاية البيان صاحبى ديمشدر كه ابو دجانه هجرتدن اون ايكنجى سنه ده يمامه ده شهيد اولمشدر
ويسجى قبر المرأة خاتونك قبرى ستر اولنور يعنى قبره وضع اولنديغى محلده بر شيء ايله ستر اولنور لا الرجل رجلك قبرى (ستر اولنماز)
شافعى قاتنده ستر اولنور زيرا نبي عليه السلام سعد بن معاذك قبرنى ستر ايلدوكى روايت اولنمشدر اما بزم ايچون (دليل)
على رضي الله تعالى عنه بر ميت دفن اولنوركن مرور ايدوب قبرنى ستر ايلمشلر ايدى على كرم الله وجهه ستر مزبورى
نزع ايدوب بو رجلدر رجالك حالى انكشافدر ديو بيورمشلردر اما سعدك قبرى ستر اولنمغه تأويل بودر كه سعدك
كفنى بر تحاطه ايلمشدر قبرى ستر اولنمق اعضاسندن بر عضونه كمسنه مطلع اولماسون ايچوندر ويوجه الى القبلة ميت
قبله جانبنه توجه ايتدريلور يعنى يوزى قبله يه دوندريلور وتحل العقدة دخى عقده حل اولنور يعنى چزيلور ويسوى
عليه اللبن والقصب ميت اوزرينه كرپچ وقامش تسويه اولنور ويكره الاجر والخشب طوغله وخشب تسويه اولنمق مكروه (اولور)
ويهال التراب دخى تراب صبا اولنور يعنى ميت اوزرينه بر مقدار طپراق دوكلور ويسنم القبر قبر اوركجلنور يعنى يوزى
بر قارش دخى زياده مرتفع قلنور ولا يربع قبر تربيع اولنماز شافعى قاتنده تربيع اولنور تسنيم اولنماز زيرا روايت اولنمشدر كه

نبي عليه السلامك اوغلى ابرهيم وفات ايتدكده مسطح ومربع ايلمشلردر بزم ايچون دليل نبي عليه السلام تربيع قبوردن
نهى ايلمشدر وابراهيم النخعى دن روايت ايدركه ديمشدر كه بكا خبر ويرمشدر شول من كه نبي عليه السلامك وابو بكر
وعمر رضي الله تعالى عنهمانك قبرلرينى كورمشدر مسنم كورمشدر وقبر ابرهيم اولى مسطح اولوب صكره مسنم اولمشدر عنايه
ونهايه ده دخى بويلجه در ويكره بناؤه قبرك بناسى مكروه اولور بالجص والاجر والخشب كيرج وطوغله وخشب ايله
بنا ايلمك مكروه اولور زيرا بونلر بقا وزينت ايچوندر قبر ايسه بقا وزينت محلى دكلدر ولا يدفن اثنان في قبر الا لضرورة
ايكى كمسنه بر قبرده دفن اولنماز الا مكر كه ضرورت ايچون اوله وايكيسنك ما بيننه تراب قونله ايكى قبر اولمق ايچون ولا يخرج
من القبر ميت قبردن اخراج اولنماز الا ان يكون الارض مغصوبة الا مكر كه ارض مغصوبه اوله كفن دخى بويلجه در
يعنى كفن مغصوب اولسه صاحبى راضى اولمسه تا قبرى آچلوب اوزرندن اخراجنى مراد ايلسه قبر آچلوب ثوب نزع اولنور بالاتفاق
حاكم عبد الرحمنك جامع صغيرنده يعنى ميت كفنسز دفن اولنسه قبر آچلماز اما بر كمسنه قبر ايچنده بر شيء وياخود كيسه (ايله)
اقچه اونتسه قبرى نبش ايدر واكر ميت دفن اولندقدن صكره ارض شفعه ايله اخذ اولنسه ميت اخراج اولنور ويكره وطى
القبر والجلوس والنوم عليه قبرى باصمق وقبرده اوتورمق وقبر اوزرنده اويومق مكروه اولور زيرا نبي عليه السلام
نهى بيورمشدر والصلوة عنده دخى قبر قاتنده صلوة مكروه اولور بر نصرانيه بر مسلمدن حامل اولوب فوت (اولسه)
بعضلر مقابر مسلمينده دفن اولنور ولدى شرفندن وبعضلر نصارى مقابرنده دفن اولنور ديمشلردر اكر بو حامل فوت (اولسه)
وقارننده اوغلان حركت ايلسه صول جانبندن قارنى شق اولنوب اوغلان اخراج اولنور اما بر كمسنه آخرك بر انجوسنى
يوتسه وفوت اولسه قارنى شق اولنماز بو باب شهيد بيانندهدر فعيل بمعنى مفعول اوله وبوكا شهيد تسميه سى
ملائكه اكرام ايله موتنده حاضر اولدقلرى ايچوندر وياخود جنت ايله مشهود اولدوغى ايچوندر وياخود فعيل بمعنى فاعل (اوله)
زيرا شهيد حيدر كويا كه ربى قاتنده حاضردر هو من قتله اهل الحرب او البغى او قطاع الطريق شهيد شول كمسنه دركه
اهل حرب وياخود اهل بغى ويا قطاع طريق اول كمسنه يى قتل ايليه كرك حديد وكرك حديددن غيرى حرق وغرق كبى
مقوله شيء ايله اولورسه اولسون اول مقتول اولان كمسنه شهيددر او وجد في المعركة وبه اثر الجراحة وياخود اول كمسنه
معركده بولنه وآنده اثر جراحت اوله اول جراحت يا ظاهره وياخود باطنه اوله باطنه اولان كوزدن وقولاقدن قان
چقمق كبى زيرا بونلردن عادة قان چقمق اولماز وبوغازدن صافى قان چقمق كبى زيرا بوندن خروج دم باشه ضربدن
حاصل اولور اما ذكردن قان اعتبار اولنماز ختاندن صادر اولمق احتمالى دردبردن اقان دخى اعتبار اولنماز باسوردن
اولمق احتمالى واردر وبورندن اقان دخى اعتبار اولنماز رعاف اولمق احتمالى دروبوغازدن دخى اقان صافى اولمازايسه
سوداندن اولمق احتمالى در بونلر قتلده آلت ايلمز غسل اولنور او قتله مسلم ظلما وياخود اول كمسنه يى بر مسلم ظلما قتل ايليه
ظلما قيدى رجما ويا قصاصا مسلمانلر قتل ايلدوكندن احترازدر ولم يجب بقتله دية دخى اول كمسنه نك قتلى ايله دية
واجب اولميه بو قيد شبه عمد وخطادن احترازدر فيكفن ويصلى عليه ولا يغسل عليه ويدفن بدمه وثيابه پس
امدى تكفين اولنور واوزرينه نماز قلنور وغسل اولنماز وقانى واسبابى ايله دفن اولنور زيرا اول كمسنه شهداء احد (اقرباسنده در)

نبی علیه السلام آنلر حقنده زملوهم بکلومهم ودمائهم ولا تغسلوهم وبر روایتده لا تغسلوهم فان کل جرح تضوّح مسکا
یوم القیمة بیورمشدر شول کمسنلر که آلت جارحه ایله ظلماً قتل اولنه حال بوکه اول کمسنه طاهر و بالغ اولوب قتل ایله عوض
مالی اولمیه شهداء احد معناسنده درآنلر الحاق اولنور شافعی قاتنده شهید اوزرینه نماز قلنماز زیرا سیف ذنوبی محو
اولنقدیرجه شهید شفاعتدن مستغنی در بز دیرزکه میت اوزرینه صلوة کرامتی ایچوندر شهید خود کرامته دخی اولی در
الا ما لیس من جنس الکفن کالفرو والحشو والخف والسلاح جنس کفندن اولمیان شی ایله دفن اولنماز کورک و پنبه لو جبه
وادک وسلاح کبیلر نزع اولنور معاً دفن اولنماز شافعی رحمه الله زملوهم حدیث شریفنی اطلاقی اوزره حمل ایدوب مقتولک
اوزرندن برشی نزع اولنمق طرفنه ذاهب اولمشدر اما بزم ایچون دلیل سنن ده ابن عباسدن روایت اولنان امردرکه نبی علیه السلام
قتلاء احدده حدید وجلودک نزعنی امر ایلمشدر ویزاد وینقص مراعاة الکفن السنة کفن سنته رعایة زیاده و نقص اولنور
مثلا بر مقتولک اوزرنده کفن سنتدن زیاده ثوب اولسه نقصان ایلمک کرکدر اکر ناقص ایسه زیاده ایلمک لازمدر
وان کان صبیاً او مجنوناً او جنباً او حایضاً او نفساء یغسل اکر مقتول صبی و یا مجنون و یا جنب و یا حایض و یا
نفسا اولورسه غسل اولنور ابو حنیفه قاتنده اما صبینک غسلی زیرا سیف حق شهداء احدده غسلدن کافی در زیرا سیف
کناهی محو ایلمک وصفی ایله متصفدر صبیده خود کناه یوقدرکه آنی ازاله ایلیه امدی شهداء احد معناسنده اولمیان
غسل اولنور مجنون دخی صبی کبیدر اما جنب شهادت غسلی مانعدر لکن جنابتی رافع ایدوکی بلنمدی اولنقدیرجه جنابت
رفع اولمغله غسل لازم کلدی روایتدرکه حنظلة بن ابی عامر الثقفی شهید اولدقده نبی علیه السلام بیورمشدرکه حنظله یی
ملائکه غسل ایلمشلردر حتی خاتوننده سؤال اولندقده جنب ایدی بر صوت هائله مفزعه استماع ایلمکله النهوض قالقوب
عجله اوزره کیتمش ایدی دیو جواب ویردکده نبی علیه السلام صحابه یه خطاب ایدوب لذلک غسلته الملائکة دیو بیورمشدر
حایض و نفسا دخی جنبه الحاق اولندی خلافاً لهما امامین خلاف ایدوب غسل اولنماموق جانبنه ذاهب اولمشلردر زیرا
شهیددن غسلک سقوطی قتلده مظلومیتک اثری ابقا ایچوندر اکر امام الحق صبی و مجنونده خود مظلومیت دخی زیاده در
اولنقدیرجه سقوط غسل بونلرده اولی در اما جنب و حایض و نفسایه جنابت و حیض و نفاس ایله واجب اولان غسل
موت ایله ساقط اولدی وغسل ثانی دخی واجب اولمدی شهید اولدوغیچون ویغسل ان قتل فی المصر ولم یعلم انه قتل
عمداً ظلماً اکر بر کمسنه شهرده قتل اولنسه واول کمسنه عمداً ظلماً قتل اولندوغی بلنمسه غسل اولنور زیرا اول قتلده واجب اولان
قسامه و دیتدر اکر بلنسه که عمداً ظلماً قتل اولندی و قاتلی دخی معلوم اولسه غسل اولنماز زیرا بونده واجب اولان قصاصدر
وکذا اکر بلنسه که عمداً ظلماً قتل اولندی لکن قاتلی معلوم اولمسه غسل اولنور زیرا بونده واجب اولان قسامه و دیتدر وکذا
ان ارتث بنیه غسل اولنور ارتثاث اولنورسه یعنی احکام حیوتدن بر حکم انکچون ثابت اولورسه بان اکل او شرب او نوم
او باع او اشتری او عاش اکثر یوم عند ابی یوسف اکل ایتمکله و یا خود ایچمکله و یا خود معالجه ایتمکله و یا خود بیع و شرا
و یا خود برکونک اکثرنده حیوتده اولمغله بونلر احکام دنیادندر بونلردن بریسی بولنورسه غسل اولنور ابو یوسف قاتنده
خلافاً لمحمد امام محمد خلاف ایدوب نهار کامل و یا خود لیل کامل اکر کذر دیمشدر او مضی علیه وقت صلوة وهو یعقل و یا خود

اولکسنك اوزرینه بر وقت صلوة مرور ایلیه حال بوکه اول کمسنک عقلی باشنده اوله اوزرینه صلوة واجب اولور
وجوب ایسه احکام دنیادندر او آوی تحت خیمة و یا خود اول کمسنه بر چادره کتورلو او نقل من المعرکة حیاً و یا خود معرکه دن
زنده نقل اولنه او اوصی مطلقاً و یا خود وصیت ایلسه مطلقاً یعنی کرک امور دنیا ایچون و کرک امور آخرت ایچون
اولسون برابردر وقال محمد ان اوصی بامر اخروی لا یغسل امام محمد قاتنده اکر اول کمسنه امر اخروی ایچون وصیت ایدرسه
غسل اولنماز حاصل خلاف اکر امور دنیا ایچون وصیت ایدرسه اتفاقاً غسل اولنور اکر امور آخرت ایچون وصیت ایدرسه
ابو یوسف قاتنده غسل اولنور امام محمد قاتنده غسل اولنماز خانیه ده وصیت ایکی کلمه ایله اولنورسه شهادتی باطل اولماز
معلوم اولاکه بر کمسنه ارتثاث ایلسه آندن صکره فوت اولسه شهید اولماز لکن آخرتده ثواب شهدا کندو ایچون محققدر
معلومدر که عمر و علی رضی الله تعالی عنهما بعد الطعن اولرینه کتوردیلر و غسل ایلدیلر و ایکیسی دخی شهیدلردر صحیح مسلمده
ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه نبی علیه السلام حراء طاغنه و یا خود شکداوی اوزره احد طاغنه
طاغ حرکت ایدوب نبی علیه السلام ایله ابو بکر و عمر و عثمان و علی و طلحه و زبیر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بیله
قال النبی علیه السلام اسکن یا حراء او یا احد و یروی اهدأ فما علیک الا نبی و صدیق و شهید بیورمشلردر
ابن ملک دیمشدر که شهیددن مراد جنس در زیرا حدیثده مذکور اولانلر ابو بکردن غیریسی شهید اولمشلردر بو تقدیرجه
بونلرک شهادتی احد قتلاسنک معناسنده اولمه سنده حدیث شریفک ورودینه اقتصار اولندی صحیح مسلمده وارد
شهدا بشدر مطعون و مبطون و حرقی و غرقی و هدمی فی سبیل الله مقتول ابن ملک دیمشدرکه فی سبیل الله مقتول
موخر ذکر اولندوغی ترقی بابنده در بوندن معلوم اولدیکه شهید اعلی مجاهد فی سبیل الله قتل اولناندر ظاهر اولان
آندن صکره معلوم اولاکه بعض فقها مجاهد فی سبیل الله اولان مقتولی شهید حکمی تسمیه ایدوب بوندن غیریسی شهید حقیقی
تسمیه ایلمشدر پس امدی معنی شهید حکمی شول شهیددرکه حکم شهیدانک اوزرینه جاری اوله و اول مقوله شهید حقیقة
و حکماً شهیددر و شهید حقیقینک معناسی شهید اولور حقیقة نظر ایله اما حکم شرعه نظر ایله شهید اولماز و بعضلر
فی سبیل الله مقتول اولانلردن غیریه اطلاق ایلدیلر و شهید حقیقی فی سبیل الله اولان مقتوله اطلاق ایلدیلر
شهید حکمینک معناسی شول شیء اولورکه حقیقة شهید اوله بو تقدیرجه هر شهید حکمی حقیقی اولور اما هر شهید حقیقی
حکمی اولماز اولکی وجه اوزره ما بینلرنده عموم و خصوص مطلقدر و ثانی اوزره تباین در فافهم و بعضلر اولکی ترجیح
و بعضلر ثانییی ترجیح ایلدیلر اما راجح اولان اولکیدر بلکه حق دخی اولدر ومن قتل بحد او قصاص غسل و صلی علیه
شول من که حد سببی ایله و یا خود قصاص سببی ایله قتل اولنسه غسل اولنور و اوزرینه نماز قلنور زیرا حق مستحقی
ایفا ایچون نفسنی بازلدر روایت اولنمشدر وقتاکه ماعز رجماً قتل اولندی ایسه عموسی نبی علیه السلامه کلوب
یا رسول الله ماعز قتل اولندی کلاب قتل اولندوغی کبی امی شریفکز ندر دیدکده قال النبی علیه السلام لا تقل
لقد تاب توبة لو قسمت توبته علی اهل الارض لوسعتهم اذهب فاغسله وکفنه وصل علیه بیورمشلردر ومن قتل
لبغی او قطع طریق غسل ولا یصلی علیه شول من که اهل بغی و یا قطاع طریق اولدوغی ایچون قتل اولنسه غسل اولنور

اوزرینه نماز قلنماز زیرا آنلر ساعی فساد اولوب حقلرنده نص شریف وارد اولمشدر قال الله تعالی لهم خزی فی الدنیا
صلوة ایسه شفاعتدر آنلر ایسه شفاعته مستحق دکلاردر وعلی کرم الله وجهه بغاة اوزرینه نماز قلمامشدر وبغاة
کفار میدر دیو سؤال اولنمقده دکلاردر لکن قرنداشلریمزدر بزم اوزریمزه بغی ایلمشلردر نمازک ترکی آنلره عقوبت وغیرلره
زجر ایچوندر امام شافعی دیمشدر اوزرلرینه نماز قلنور زیرا مؤمنلردر وحقلرنده قتل اولندیلر اولنقدیرجه رجم وقصاص
مقتوللری کبی اولمشلردر وقیل لا یغسل ایضا دینلمشدرکه نماز قلنمدوغی کبی غسل دخی اولنماز ابو یوسفدن وآنلر
ابو حنیفه دن روایت اولنمشدرکه غسل اولنمازلر ونمازلری دخی قلنماز زیرا علی کرم الله وجهه خوارجی یوم نهروانده غسل
ونمازلرین دخی قلمامشدر ویصلی علی قاتل نفسه نفسنی قتل ایدنک بعد الغسل نمازی قلنور ابو حنیفه ومحمده
فاسقدر ساعی بالفساد دکلدر فسادی کندو نفسنه در خلافا لابی یوسف ابو یوسف خلاف ایدوب انک قاتلنک غسل او نماز
ونمازی قلنماز باغی کبی سایره زجر ایچون بو صورت عمدا ایسه اما خطاء ایسه غسل اولنور ونمازی دخی قلنور
صح فیها الفرض والنفل کعبه شریفه ده فرض ونافله قلمق صحیح اولدی بزم قاتمزده زیرا نبی علیه السلام یوم
جوف کعبه ده نماز قلمشدر اما اخی چلبی وزاهدی شرح قدوریده ومالک وشافعی بر قولده کعبه ایچنده اداء
مکتوبات جائز دکلدر دیمشلردر وبعضلر دخی فرض ونفل قلنماز دیمشلر ومن جعل فیها ظهره الی ظهر الامام جاز
شول من که کعبه ده ظهرنی امامک ظهرینه ایلیه جائزدر یعنی ارقه سی ارقه سنه کلسه جائزدر زیرا استقبال کعبه وعدم تقدم
امام بولنمش اولور ولو الی وجهه لا یجوز اکر ظهرنی امامک وجهنه قلارسه جائز دکلدر اقتداسی صحیح اولمدوغی امامی تقدم
ایلدوکیچوندر وکره ان یجعل وجهه الی وجهه مصلی کندو وجهنی امامک وجهنه ایلمک یعنی مواجه اولمق مکروه اولدی
اما جوازی امامه متابعت بولنوب وغیردر وتقدم امام که مانع جواز صلوة ایدی اولدخی منتفی اولدوغیدر اما کراهتی
مقابله اولمغله معابد صورته تشبه فعلی بولنمسیدر لا یتوالا ان مواجه اولدقده مابیننده بر ستره قومقدر ولو تحلقوا حولها
اکر جماعت امامک اطرافنده حلقه اولسه فیها کعبه ایچنده جاز جائزدر اکر قپوسی مفتوح ایسه غیری مساجده امامک محرابده
قیامی کبی اولور اختیارده بو بلجه مسطوردر بو قول لا یتقدرکه مکروه اولور زیرا امامک محرابده قیامی مکروه هر ننته کیم
مکروهات صلوتده بیان اولنمش ایدی وان کان خارجها واکر کعبه نک خارجنده اولسه وناسک حلقه سی کعبه نک حولنده
جازت صلوة من هو اقرب الیها شول کسنه نک صلوتی جائز اولور که اول کسنه کعبه یه اقربدر منه امامدن ان لم یکن فی
جانبه اکر اول اقرب امام جانبنده اولمازایسه اکر امام جانبنده اولورسه جائز اولماز زیرا امامه تقدم بولنمش اولور
ویجوز الصلوة فوقها کعبه نک اوزرنده صلوة جائز اولور وتکره لکن مکروه اولور کراهتی ترک تعظیم بولنمش اولور
نبی علیه السلام یدی موضعده صلوتی نهی بیورمشدر بری مجزره مزبله مقبره حمام قوارع الطریق معاطن الابل
فوق ظهر بیت الله الحرام

بو باب زکوة بیاننده در زکوة لغتده زیاده معناسنده در زکی المال اذا نما وازداد
دیمکدر وطهارت معناسنده دخی کلور قال الله تعالی وتزکیهم بها ای تطهرهم پس زکوتده دنیاده مال وآخرتده ثواب
زیاده لکی واردر وصاحبنک طهارتنه باعثدر قال الله تعالی خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزکیهم بها وصدقه تسمیه

قولک عبودیتنه صدقنه دلالت ایدر اول اجلدن بو اسمله تسمیه اولندی وزکوة کتاب وسنت واجماع امت ایله فرضدر
کما قال الله تعالی اقیموا الصلوة وآتوا الزکوة وکذلک بالسنة قال النبی علیه السلام بنی الاسلام علی خمس شهادة ان
لا اله الا الله وان محمدا رسول الله واقام الصلوة وایتاء الزکوة الی آخر الحدیث ورسول علیه السلامدن بو کونه کلنجه
اجماع امت فرضیتنه منعقد اولمشدر مشروعات بشدر بری اعتقادات بری عبادات بری معاملات بری عقوبات بری کفارات
اعتقادات دخی بشدر الله ایمان وملائکه یه ایمان وکتبه ایمان ورسله ایمان ویوم آخرته ایمان در معاملات دخی بشدر
معاوضات مناکحات مخاصمات امانات شرکات عقوبات دخی بشدر قتل نفسده قصاص سرقه ایچون اخذ مالده قطع ید
زناده جلد ورجم عرض مؤمنی هتکده حد قذف کبی مرتد اولنه قتل کبی کفارات دخی بشدر کفارة القتل کفارة الظهار کفارة الافطار
کفارة الیمین کفارة جنایات الحج عبادات خمس دخی اوچ نوع اوزره متنوع اولور بری عبادة محضه بدنیه در صلوة وصوم وجهاد کبی
بری عبادة مالیه در زکوة کبی بری دخی مالیه وبدنیه ایله مرکب عبادتدر حج کبی هی تملیک جزء من المال معین شرعا زکوة
شرعا مالدن جزء معینی تملیک در معین جزءک صفتی در شرعا قیدی ایله صدقه نافله خارج قالور من فقیر مسلم مالدن جزء
معینی فقیر مسلمه تملیک در قال الله تعالی انما الصدقات للفقراء فقیر مسلم قیدی ایله غنی وکافر خارج قالور غیر هاشمی
هاشمیدن غیری فقیر مسلمه تملیکدر هاشمی بنی هاشمه منسوبدر ولاندر آنلر آل علی وعباس وآل عقیل وآل جعفر وآل حارث بن
عبد المطلب در وذات سعادت آباتلری غساله ایادی ناس ایله ملوث اولمق ایچون اوساخ وغساله دن کندولرینی تبعید
وخمس الخمس بهره سیله تبشیر ایدوب یا بنی هاشم ان الله تعالی حرم علیکم غسالة ایدی الناس واوساخهم وعوضکم منها
بخمس الخمس بیورمشلردر ولا مولاه وهاشمینک معتقنه دخی تملیک اولنمیه موالی قریشدن بریسی نبی علیه السلامدن سؤال
اتحل لی الصدقة فقال لا انت مولانا بیورمشلردر مولی اضداددندر هم معتق وهم افندی معناسنه کلور بو محلده مراد اولان
معتقدر مع قطع المنفعة عن المملک من کل وجه مملکدن قطع منفعت ایله هر وجهدن یعنی ویریلن زکوة مالکک منفعتندن
منقطع اولمق ایله یعنی اقربا وتعلقاتنه مثلا اوغلنه واوغلی اوغلنه وان سفل وباباسنه وجدنه وجدنک جدنه وان علا
واحد زوجین آخره ویرمیه زیرا بونلره ویرلجک قطع منفعت اولمامش اولور بنه تعالی الله ایچون تملیکدر مصنف الله تعالی
دیو کندی مرادی علی وجه النیة مع الاخلاص دیمکدر زیرا زکوة عبادتدر عبادتده ایسه اخلاص لابددر قوله تعالی وما امروا
الا لیعبدوا الله مخلصین له الدین لله تملیکه متعلقدر وشرط وجوبها زکوتک وجوبنک یعنی فرضیتنک شرطی بو محلده
وجوبدن مراد فرضدر زیرا حق سبحانه وتعالی نک واتوا الزکوة قول شریفی کبی دلیل قطعی ایله ثابت اولمشدر وادوا زکوة
اموالکم حدیث لطیفی دخی وارد اولمشدر بو محلده وجوب تعبیری یا بودر که مقدارینک وکیفیاتنک بعضیسی خبر آحاد ایله ثابت
ویاخود فرض ووجوب مواضع آخرده ایکیسندن برینک استعمالی جائز اولمغله مجاز شایع قبیلندن اولمقدر العقل والبلوغ
وجوبنک شرطی عقل وبلوغدر زیرا بو ایکیسی اولمینجه تکلیف صحیح اولماز اما شافعی دیرکه واجبدر ولیسی ویا خود وصیسی مالندن
اخراج ایدر زیرا حق مالیدر ایکیسندن دخی مالندن واجب اولور نفقه زوجات وعشر وخراج کبی اما بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک
قول شریفیدر رفع القلم عن ثلث عن النائم حتی یستیقظ وعن الصبی حتی یحتلم وعن المجنون حتی یعقل بزم مذهبمزه

بونلره زکوة واجب دکلدر والاسلام وجوبنك بر شرطی دخی اسلامدر کافره واجب دکلدر زیرا کافر فروع ایمانله مخاطب
اما اسلام ایله مخاطبدر واسلام عباداتك صحتنه شرطدر والحریة شرطك بری دخی حریتدر رقیقه اوزرینه واجب دکلدر
زیرا رقیق تملك وتملیکه مالك دکلدر وملك نصاب شرطك بری دخی نصابه مالك اولمقدر نصابدن اقله زکوة واجب دکلدر
حولی نصابك صفتیدر اویله نصابکه حولی اوله قوله علیه السلام لا زکوة فی مال حتی یحول علیه الحول نص شریفی دلالت
زیرا حول فصول اربعه‌یی مشتملدر بوقدر مدتده نما متحقق اولمغین شرع شریف حولی تقدیر ایلدی فارغ عن الدین
اویله نصابکه حولی دیندن فارغ اوله اول دین دخی معجل ومؤجل واصالة وکفالة هر قنقیسی اولورسه اولسون بونلردن
فارغ کرکدر اما دین نذر وکفارت ووجوب حج وصدقه فطر وهدی متعه واضحیه وبعد التعریف لقطه بونلر مانع زکوة
ودین زکوة دخی مانع زکوة‌در مثلا بر کمسنه نصابه مالك اولسه لکن اوزرنده ایکی سنه‌نك زکوة دینی اولسه آتیه‌نك
زکوتی اخراج اولنه قدر نصابه نقصان کلسه ایکی سنه‌نك زکوتنی ویردکدن صکره ثانیه‌نك زکوتنی منع ایدر عبادن
مطالبه اولان دین کبی بعد الهلاك دخی دین زکوة کبی مانعدر وحاجته الاصلیة واول نصاب حاجت اصلیه‌سندن
نبی علیه السلام المرء احق من کسبه حدیث شریفی وابدأ بنفسك قول لطیفی حوایج اصلیه‌سنك تقدمنه دلالت ایدر
وحوایج اصلیه ساکن اولدوغی اولو وکیدوکی اسباب واثاث بیت وبندوکی آتلر وخدمت ایچون اولان قوللر واستعمال
اولنان سلاح وکتب فقهیه وتفسیر وحدیث والات حرفت دخی معاشنه لازم اولان شیلر حاجت اصلیه‌در نام ولو تقدیرا
اگر تقدیرا دخی اولورسه اول نصاب نامی اوله یعنی زیاده اوله نما دخی یا حقیقی اوله توالد وتناسل وتجارات کبی ویاخود
تقدیری اوله که استنما ممکن اوله زیرا تفاوت اسفاردن وفصول اربعه‌نك کچه‌سندن استنما ممکندر کرك نما بولنسون
کرك بولنمسون حولان حول نما مقامنه قائم اولور نته کیم سفرده رخصت مشقت ایچون اولوب کرك مشقت اولسون کرك اولمسون
سفر مشقت مقامنه قائم اولوب حکم رخصت سفر اوزرینه جاری اولدوغی کبی بونده دخی حولان حول نما مقامنه اقامت
ملکا تاما اول نصاب صفات مذکوره ایله متصف اولدقدن صکره ملك تام ایله مالك اوله یعنی یدا اولمیه زیرا مکاتب کوی
النده اولان مالك مالکیدر حقیقتده اول مال افندیسنك ملکیدر فلا تجب علی مجنون ولا صبی ولا مکاتب پس امدی مجنون
وصبی ومکاتب اوزرینه زکوة واجب اولماز ولا مدیون مطالب من العباد فی قدر دینه عبادن مطالب اولان دین ایچون
مدیون اوزرینه مطالبه مقداری دیننده زکوة واجب دکلدر مثلا درتیوز درهمی اولسه ومطالب اولان دین دخی بر درتیوز
درهم اولسه زکوة واجب دکلدر اما درتیوز درهمه مالك اولسه مطالب اولان ایکی یوز درهم اولسه باقی ایکی یوز درهمدن زکوة
واجب اولور ولا فی مال الضمار وهو المفقود دخی مال الضمارده زکوة واجب دکلدر اول مال الضمار مفقود اولاندر ضمارك
اصلی اضماردندر اضمار تغییب واخفا ایلمکدر واضمر فی قلبه بوندندر ضمار شول شیدر که کوزدن غایب اولوب عینی قائم اوله
لکن انکله انتفاع قابل اولمیه مال مفقود وعبد آبق کبی دخی بونلره بکزر نوار السائمة ثلثه قاتنده بونلردن زکوة واجب
زفر وشافعی خلافا ایدروب ایچون اول مال الضماره واصل اولسه سنین ماضیه‌نك زکوتنی ویرر زیرا سبب متحقق اولدی وضمار ایکی
الدایتمك زکوتك وجوبنی مخل دکلدر ابن سبیلك مالی کبی بزم ایچون دلیل علی کرم الله وجهه‌نك لا زکوة فی المال الضمار قول

زیرا سبب مال نامیدر ونما ایسه تصرف قدرتنده اولور اول تقدیرجه سنین ماضیه‌نك زکوتی واجب اولماز والساقط
فی البحر وبحرده دوشن مالده دخی زکوة واجب دکلدر والمغصوب لا بینة علیه دخی مال مغصوبه که آنك اوزرینه شاهدی
اولمیه مال ضمار حکمنده‌در ومدفون فی بریة نسی مکانه دخی شول مال که بریه‌ده مدفون اولوب مکانی اونودلمش اوله آنده دخی
زکوة واجب دکلدر وما اخذ مصادرة دخی ظلما اخذ اولنان مالدن زکوة واجب دکلدر کرك مصادره ایدن سلطان
اولسون کرك غیری اولسون ودین کان قد جحد ولا بینة علیه شول دین که انکار اولنه وانك اوزرینه بینه دخی اولمیه بونك
حکمی دخی مال ضمار حکمیدر بو ذکر اولنان مال برقاچ سنه‌دن صکره اله کلسه سنین ماضیه‌نك زکوتی واجب اولماز
بخلاف دین علی مقر ملی او معسر او مفلس او جاحد علیه بینة او علم به قاض شول دین مقر غنی اوزرنده اوله ویاخود مقر
فقیر اوزرنده ویاخود مقر مفلس اوزرنده اوله ویاخود بر منکر اوزرنده اوله اما دینی اولدوغنه بینه‌سی اوله ویاخود
بینه‌سی اولمدوغی تقدیرجه قاضینك علمی اوله یعنی اول دین قاضینك معلومی اوله بو جمله بو قیودده ذکر اولنان بونك
خلافیدر زیرا بونلر مال ضمار حکمنده دکلدر خلافا لمحمد فی المفلس امام محمد مفلسده خلاف ایدروب افلاسنه حکم
اولندقدن صکره هلاك مرتبه‌سنده وارمشدر زکوة واجب اولماز دیمشدر ابو یوسف محمد ایله افلاسنك تحقیقنده موافقت
وقت یساره دکین مطالبه ساقطدر دیمشلردر وزکوة ما مضی‌یی اداده ابو حنیفه ایله موافقت ایدوب قبض اولندقده
زکوة ما مضی ویرملك واجب اولمسنه ذاهب اولمشلردر وبخلاف ما دفن فی البیت ونسی مکانه دخی خلاف شول مالده که کندو
بیتنده دفن اولنه ومکانی اونودله اول مقوله مالده زکوة واجبدر زیرا قازمق ایله وصولی ممکندر وفی المدفون فی الارض
المملوکة او الکرم اختلاف ارض مملوکه‌ده ویاخود باغده مدفون اولان مالك زکوتنده اختلاف واردر بعضلر جمله
ارضی قازمق ایله وصول ممکندر زکوة واردر دیدیلر وبعضلر جمله ارضی قازمقده حرج واردر زکوة واجب اولماز دیدیلر
وتزکی الدین عند قبضه دیندن قبض اولندوغی مقداردن زکوة ویریلور معلوم اوله که دین اوچ نوعدر بری قوی بری متوسط
بری ضعیفدر قوی‌یه مثال فنحو بدل مال التجارة عند قبض اربعین پس امدی بدل مال التجارت مثللو درهم قرق درهم
قبض ایلدکده بر درهم زکوتنی ویرمك واجبدر ثمن سوائم دخی دین قویدندر واوسط مثال وبدل مال لیس کذلك
عند قبض نصاب وشول بدل ماکه مال التجارت وثمن سوائم مثللو اولمیه نصاب مقداری قبض اولندقده زکوة ویریلور
کرك حولان حول اولسون کرك اولمسون برابردر مال تجارتدن غیری دیدوکی خدمتده اولان عبیدك ثمنی وثیاب بذلتك
ثمنی واجرت دار کبی مالدر وضعیفه مثال وبدل ما لیس بمال عند قبض نصاب وحولان حول وشول شی مثللو که
مال اولمیه نصاب قبضنده وحولان حولده زکوة واجب اولور مال اولمیان شی که مهر ووصیت وبدل الخلع ودم عمد
بدل الصلح ودیت وبدل کتابت وبدل سعایت کبی بونلردن نصاب قبض اولنوب وحولان حول ایلدکده زکوة واجب اولور
وقالا یزکی ما قبض منه مطلقا امامین دیدیلرکه مزکی دیندن قبض ایتدوکی شیئك زکوتنی ویره کرك حول حولان ایلسون
وکرك ایلمسون وکرك قلیل وکرك کثیر اولسون زیرا دیونك جمله‌سی مالیه‌ده برابردر ودین عینه ملحقدر وملحق اولدوغی
اجلدن دین ایله اشترا اولنور ومدیون ذمتنده دینك حولان حول ایلمسی کویا که کنز وقاتنده حولان ایلمسی الا الدیة والارش

وبدل الكتابة عند قبض نصاب وحولان حول الا دية وارش وبدل كتابتده نصابك قبضنى وحولان حولى شرط
زيرا بدل كتابت حقيقتده دين دكلدر بو اجلدن بدل كتابته كفيل اولمق صحيح دكلدر وارش ودية دخى حقيقتده
دين دكلدر عاقله اوزرينه واجب اولمسى نايرهٔ قتل وجنايتى اطفا ايچون صله طريقيله در پس امدى صله طريقيله
شيئه قبل القبض مالك اولنماز وبو اجلدندر كه اكر عاقله فوت اولسه تركه سندن استيفا اولنماز صاحب تسهيل ديرسه
لايق بودركه ديت وارش ايله دخى كفالت صحيح اولميه بدل كتابت ايله صحيح اولمدوغى كبى وشرط ادائها نية مقارنة
للاداء او لعزل المقدار الواجب وزكوتك اداسنك شرطى ادايه ويا خود مقدار واجبى تفريقه مقارن اولان نيتدر
زيرا زكوة عبادتدر عبادتده ايسه نيت شرطدر وزكوتده اصل نيتك ادايه مقارن اولمسيدر لكن توزيع ايدوب دفع ايلمك
متفرق اولمغله حالت عزلده نيتك وجوديله اكتفا اولندى تيسير ايچون وصومده نيت تقديم اولندوغى كبى اكر سائل
سؤال ايدوب امام بر كمسنه دن كرها زكاتنى اخذ ايدوب اهلنه توزيع ايلسه اول كمسنه نك عهده سندن زكوة ساقط اولور
حال بوكه ادايه مقارن نيت يوقدر بلا نية اولمغله صحيح اولمق كرك ايدى ديرسه جواب ويرورز كه امامك ايچون صدقاتى اخذه
ولايت واردر امدى دفعى مالكك رضاسى ونيتى ايله ويرمك مقامنه قايم اولور بابانك ولد صغيرى ايچون صدقهٔ فطرى
اعطاسى كبى زيرا حين اعطاده من له الولاية نك نيتى مقارن اولمسى كافيدر ولو تصدق بالكل ولم ينوها سقطت
اكر مزكى نصابك جملهسنى بلا نية تصدق ايلسه زكوة ساقط اولور استحسانا قياس بو ايدى كه ساقط اولميه وساقط
امام زفرك قوليدر زيرا نفل وفرض مشروعدر صلوتده اولدوغى كبى تعيين لازمدر اكا جواب واجب اولان جمله مالدن
جزءدركه ربع عشردر جميع مالده مخصوص متعيندر پس امدى بو بابده تعيينه احتياج يوقدر ولو بالبعض لا تسقط حصته
عند ابى يوسف اكر نصابك بعضنى تصدق ايلسه اول بعضك حصهسى ساقط اولماز ابو يوسف قاتنده زيرا بعض متعين
باقيدر ايسه واجبه محل اولمغين ساقط اولماز خلافا لمحمد امام محمد خلاف ايدوب بعض دخى كلدن معتبردر زيرا واجب اولان
كل ايچنده شايعدر وتكره الحيلة لاسقاطها عند محمد امام محمد قاتنده زكوتى اسقاط ايچون حيله مكروه اولور مثالى
يدنده اولان نصابى اولاد صغارينه هبه ايلمك كبى حيله ضمننده سبب وجوب منعقد اولدقدن صكره حق فقرايى ابطال ايچون
خلافا لابى يوسف ابو يوسف خلاف ايدوب حيله مكروه دكلدر زيرا حيله حق فقرايى ابطال دكلدر انجق وجوبدن امتناعدر
چوق اولوركه مزكى كما هو حقه واجبى ادادن قصور ايدوب كناهكار اولمقدن خوف ايدوب حيله يه سالك اولور پس معصيتدن
فرار دخى طاعتدر صحيح اولان بودر محيطده دخى بويله در ولو اشترى عبدا للتجارة فنوى استخدامه بطل كونه للتجارة
بر كمسنه تجارت ايچون بر قول اشترا ايلسه واستخدامه نيت ايلسه تجارت ايچون اولمسى باطل اولور وزكوة واجب اولماز
هدايه ده مسطوردر كه نيت عمله متصل اولور اولديكه اول عمل ترك تجارتدر اكر چه امر عدمى ايسه ده بو عمل تسميه اولنمشدر
حقيقتده ترك تجارت استخدام ايچون امساكدر بو امساك خود عملدر وما نوى للخدمة لا يصير للتجارة بالنية ما لم يبعه
دخى شول شيء خدمت ايچون نيت اولنمشدر نيت ايله تجارت ايچون اولماز مادام كه اول شيء بيع اولنميه زيرا تجارت عملدر
مجرد نيت ايله تمام اولماز بو اجلدندر كه مسافر مجرد نيت ايله مقيم اولور اما مقيم نيت ايله مسافر اولماز الا سفر ايله اولور

وكذا

وكذا ما ورث نيت ايله تجارت ايچون اولمدوغى كبى وارث اولدوغى شيء دخى نيت ايله تجارت ايچون اولماز نيت عمله مقارن اولمدوغى
ايچون زيرا موروث وارثك ملكى اولور كندونك صنعى يوغيكن بو اجلدندر كه جنين دخى وارث اولور آندن خود عمل
متصور دكلدر اما نيتدن صكره وارث اولدوغى شيء تصرف ايلسه تجارت ايچون اولور نيتك عمله اقترانى ايچون لكن فى حق
موروث الكتوت وكش اولسه مجرد ارثله تجارت ايچون اولور زكوة دخى واجب اولور وان نوى التجارة فيما ملكه بهبة
او وصية او نكاح او خلع او صلح عن قود كان لها عند ابى يوسف اكر تجارته نيت ايلسه شول شيءده كه هبه ويا خود وصيت
ويا خود نكاح ويا خود خلع ويا خود ديتدن صلح سببى ايله مالك اولسه شيء تجارت ايچون اولور ابو يوسف قاتنده
زيرا نيت عمله مقارن اولمشدر كه اول عمل ديدوكمز قبولدر وتجارت اكتساب مالدر ملكنه داخل اولماز الا قبول ايله اولور كه
كسبيدر بو تقديرجه تجارت ايچون اولمق صحيح اولور خلافا لمحمد امام محمد خلاف ايدوب نيت عمل تجارته متصل اولمدى
زيرا تجارت ديدوكمز مبادلة المال بالمال دربونده ايسه بولنمدى ديو تجارت ايچون اولمدى وعنده ذاهب اولمشدر وقيل
الخلاف بالعكس دينلديكه خلاف عكسى ايله در يعنى امام محمد قاتنده نيت ايله تجارت ايچون اولور ابو يوسف قاتنده
تجارت ايچون اولماز بو محلك حاصلى شول شيء كه انسانك ملكنه داخل اولور ايكى نوع اوزره در بر نوعى بغير صنع
داخل اولاندر ارث كبى وبر نوعى صنعيله داخل اولاندر اول دخى ايكى نوعدر بر نوعى بدل مالى در شرا واجاره كبى وبر نوعى دخى
بدل غير مالى درمهر وبدل الخلع ودم عمددن بدل الصلح وغير بدلدر هبه وصدقه ووصيت كبى شول شيء كه بغير صنع داخل
اولور آنده مجرد نيت تجارت معتبره دكلدر بالاتفاق وشول شيء كه بدل مالى ايله داخل اولور نيت تجارت آنده معتبره اولور
بالاتفاق وشول شيء كه بدل غير مالى ويا خود بغير بدل داخل اوله بالاده ذكر اولندوغى اوزره اختلاف اولنمشدر
بر كمسنه تجارت ايچون ارض عشرى ويا خود ارض خراجى اشترا ايلسه آنك اوزرينه زكوة تجارت اولماز زيرا ارضك حقى
عشر ويا خود خراجدر وزكوة وعشر وخراجى بر يره جمع ايلمك متعذردر وعشر وخراج ايسه زكوتدن اقوى در بو
ايكيسى حولان حول اعتبار اولنمدين واجب اولور لبيانيه ده دخى بويله در ولغا تعيين الناذر للتصدق اليوم
والدرهم والفقير ناذرك فلان كون شو درهمى فلان فقيره تصدق ايدهيم ديو تعيينى لغو اولدى يعنى بر كمسنه جمعه كونى
شو اقچه يى فلان فقيره تصدق ايدهيم ديو نذر ايدوب سبت كونى بر غيرى اقچه يى بر غيرى فقيره تصدق ايلسه نذرنى
ادا ايلمش اولور بزم قاتمزده زفر قاتنده كفايت ايلمز زيرا نذرندن غيرى يى التزام ايلمشدر بزم ايچون دليل شول شيء كه
قربتدر تصدقك دخى اصلى اولدر اول قربت ايسه نذر تحتنده داخلدر اول كمسنه ايسه انى اعطا ايلدى تعيين ايسه قربت
دكلدر اول تقديرجه تعيين باطل اولدى

بو باب سوايم زكوتى بيانندهدر سوايم سائمه نك جمعيدر
السائمة التي تكتفي بالرعي في اكثر الحول سائمه شول چاريادر كه ييلك اكثرنده اوتلامغله اكتفا اولنه اكر نصف حولده
ويا خود اكثرنده علف ويرلسه اول چاريا سائمه اولميوب علوفه اولور اكر سائمه نسل ايچون اولورسه زكوة واجب اولور
اكر يوك چكمك ايچون ويمك ايچون اولورسه اصلا زكوة واجب اولماز وليس في اقل من خمس من الابل زكوة دوه دن
بشدن اقلده زكوة يوقدر فان كانت خمسا سائمة ففيها شاة اكر اولش دوه سائمه اولورسه اول سائمهده بر قيون زكوة واردر

وطقوزه وارنجه بر قيون ويررلر اكر دينلورسه زكوتده اصل هر نوعك كندو جنسندن ويرلمك واجبدر اكن دوه ده قيون ويرلمك
سبب نه در جوابي ويريلوركه على خلاف القياس نص ايله در زيرا بش دوه ده بر خمس در حال بوكه واجب اولان ايسه ربع عشردر اكر
تجزيه ده ضرر عيب شركت اولمغين بش دوه ده بر شاة واجب اولدي شاة ايلكه ربع عشره قريب اولدوغيچون زيرا بر شاة قيمتده
بش درهمه وبر بنت مخاض قرق درهمه تقويم اولنجه بش ايله بر قيون واجب اولمق معنا ايكي يوز درهمدن بش درهمك
واجب اولمسي كبي اولور وفي العشر شاتان واون دوه ده ايكي قيوندر وفي خمس عشرة ثلث شياه اون بش دوه ده اوچ
وفي عشرين اربع شياه يكرميده درت قيوندر وفي خمس وعشرين الى خمس وثلثين بنت مخاض وهي التي طعنت الثانية
ويكرمي بش دوه ده اوتوز بشه وارنجه بنت مخاض ويريلور بنت مخاض شول دشي كوشكدركه ايكي ياشنه كيرمش اوله وانا سي
غيري بر حامل اوله صاحب التحفه زكوتده اناثدن غيري جايز دكلدر مكركه قيمت طريقيله اوله ديو ذكر ايلمشدر ونصابنك
مابيني عفودر وفي ست وثلثين الى خمس واربعين بنت لبون وهي التي طعنت الثالثة واوتوز التي ده قرق بش دوه
وارنجه بنت لبون واردر بنت لبون شول دشي دوه جلدركه اوچ ياشنه داخل اولمش اوله بنت لبون تسميه سي اناسي
دوغوب ذات لبن اولدوغيچوندر وفي ست واربعين الى ستين حقة وهي التي طعنت الرابعة وقرق التي دوه دن
التمش دوه يه وارنجه حقه واردر حقه شول دوه دركه زكوته وحمله صالح اوله وفي احدى وستين الى خمس وسبعين
جذعة والتمش بر دوه دن يتمش بشه وارنجه بر جذعه واردر وهي التي طعنت الخامسة جذعه اول دوه دركه بش ياشنه
كيرمش اوله وفي ست وسبعين الى تسعين بنتا لبون وفي احدى وتسعين حقتان الى مائة وعشرين يتمش التي
دوه دن طقسانه وارنجه ايكي بنت لبون كه بيان اولنمشدر وطقسان بردن يوز يكرمي يه وارنجه ايكي حقه واردركه
كذلك مذكوردر پس ايكي واجب اراسنده عفو بشدن يكرمي بشه وارنجه دوردر دوردر دردر ويكرمي بشدن اوتوز
التي يه وارنجه اوندر واوتوز التيدن قرق التي يه وارنجه طقوزدر قرق التيدن التمش بره وارنجه اون دردر والتمش بردن
يتمش التي يه وارنجه اون دردر ويتمش التيدن طقسان بره وارنجه اون دردر وطقسان بردن واجب آخره
وارنجه عفو اوتوز اوچدر ثم في كل خمس شاة آندن صكره فريضه استيناف اولنوب هر بشده بر قيون يعني يوز يكرمي
دوه ده ايكي حقه وبر يلور ويوز يكرمي بش اولدقده ايكي حقه وبر قيون ويريلور يوز اوتوزده ايكي حقه وايكي قيون
ويوز اوتوز بشده ايكي حقه واوچ قيون يوز قرقده ايكي حقه درت قيون ويريلور الى مائة وخمس واربعين ففيها
حقتان وبنت مخاض يوز قرق بش دوه يه وارنجه آنده ايكي حقه وبر بنت مخاض واردر يعني زكوة ايچون بو ويريلور
الى مائة وخمسين ففيها ثلث حقاق يوز اللي يه وارنجه آنده اوچ حقه واجب اولور يعني زكوة ايچون اوچ حقه ويريلور
ثم في كل خمس شاة يه استيناف اولنوب آندن صكره هر بش دوه ده بر قيون اونده ايكي اون بشده اوچ يكرميده
درت قيون الى مائة وخمس وسبعين ففيها ثلث حقاق وبنت مخاض يوز يتمش بش دوه يه وارنجه آنده اوچ حقه
وبر بنت مخاض واجب اولور الى مائة وست وثمانين ففيها ثلث حقاق وبنت لبون يوز سكسن التي يه وارنجه
آنده اوچ حقه وبر بنت لبون واجب اولور الى مائة وست وتسعين ففيها اربع حقاق الى مائتين يوز طقسان التي يه وارنجه

آنده

آنده درت حقه واجب اولور ايكي يوزه دكين ثم يفعل في كل خمسين كما فعل في الخمسين التي بعد المائة والخمسين
آندن صكره هر اللي دوه ده اشلنور يوز اللي دن صكره اولان اللي ده اشلندوكي كبي مثلا ايكي يوزده درت حقه واجبدر
ايكي يوزدن صكره بشده بر قيون اونده ايكي قيون اون بشده اوچ قيون يكرميده درت قيون يكرمي بشده بنت
مخاض واوتوز التي ده بنت لبون وقرق التي ده حقه واجب اولور اللي يه وارنجه بعده ايكي يوز اللي دن صكره فريضه
بويله سنه استيناف اولنور قاضيخانده ومبسوطده مسطوردركه قچن دوه ما يكيوز اولسه مزكي مخيردر استرسه درت
حقه ويرر استرسه بش بنت لبون ويرركه قرقده بر بنت لبون دوشر ودوه ده واجب اولان دشي دركه جايز اولماز
مكر قيمتي طريقيله اوله والبخت والعراب سواء دوه ده بخت وعراب برابردر بخت بختينك جمعيدر عربي وعجمي دوه دن
مولد اولوب ايكي اورگجي واردر بخت نصره منسوبدر وعراب عربينك جمعيدر زيرا اسم ابل ايكيسي دخي متناول اولدي
اختلاف صنفنده در صنف ايسه بخت وعرابي نوعندن اخراج ايلمز وليس في اقل من ثلثين من البقر زكوة
صغردن اوتوزدن اقلده زكوة يوقدر يعني واجب دكلدر فاذا كانت ثلثين سائمة ففيها تبيع وهو ما طعن
في الثانية او تبيعة پس امدي قچن اوتوز صغر سائمه اولورسه اول اوتوزده بر تبيع واجب اولور وتبيع اول
بوزاغيدركه اوزرندن بر حول حولان ايدوب ايكنجي يه داخل اوله وياخود دشي بوزاغي اوله الى اربعين ففيها
مسن وهو ما طعن في الثالثة او مسنة قرق صغر اولدقده بر مسن واجب اولور مسن شول طانادركه ايكي سنه يي
تمام ايدوب اوچنجي سنه يه داخل اوله وياخود دشي طانا اوله ولا شيء فيما زاد قرق اوزرينه زياده ده برشي يوقدر الى
ان يبلغ ستين التمشه وارنجه ما بينده اولان زياده ده برشي يوقدر وعند الامام ففيه بحسابه امام اعظم قتنده
ما بينده اولان زياده ده حسابيله در بو زياده ده ابو حنيفه دن اوچ روايت واردر مبسوطده روايت اولندوغي اوزره
التمشه وارنجه زياده ده حسابي اوزره زكوة واجب اولور مثلا قرق بر اولسه مسنه نك بهاسي عشرينك ربعي ويرلمك لازمدر
قرق ايكي اولدقده مسنه نك بهاسي عشرينك نصفي ويرلمك لازمدر بونكا اولنان عشرك ربعي مسنه نك قرق جزوندن
بر جزيدر زيرا قرقك عشري دردر ودردك ربعي بردر وعشرك نصفي قرق جزك ايكي جزيدر زيرا قرقك عشري درت
ودردك نصفي ايكيدر وحسن بن زيادك ابو حنيفه دن روايتنده زياده ده برشي لازم دكلدر ما دامكه اللي عدده ايرشميه
واللي يه وارد قده بر مسنه وربع مسنه ويريلور وياخود بر مسنه وثلث تبيع ويريلور واسد بن عمرودن بر روايتده
اول روايت قول ابي يوسف ومحمددر التمشه وارنجه برشي يوقدر ديمشدر اما وجه اول كه اوتوز وقرق والتمش ما بينده
ودخي بونلرك ما فوقنده على خلاف القياس نص ايله ثابت اولمشدر شوندن اوتوري كه عفوده واجبدن مالي خالي
ايلمك بولنور ومقتضي نك قيامي كه الله تعالى نك خذ من اموالهم صدقة قول شريفنك اطلاقيدر واهلنك قيامي دخي
موجود وزياده ده ايسه نص اولمغله جز حسابيله زياده ده واجب قلندي وتنقيص زكوة موضوعنك خلافي ايكن مالي
واجبدن اخلا متعذر اولمق ضرورتيدن اولدخي اختيار اولندي وحسن بن زيادك روايتنك وجهي بو نصابلك مبناسي
هر عقدينك يعني زكوة واجب اولان عددك ما بيني وقص در وهر عقدده ايسه واجبدر قرقك ما قبلي والتمشك ما بعدي

دليلي ايله اولىجق اربعين ايله التمشك ما بيني دخي ايكيجه در لكن مزكي مسنه نك ربعني وتبيعك ثلثني ويرمكده مخيردر
زيرا قرق اوزرينه زياده اون در بو اون ايسه اوتوزك ثلثي در واربعينك ربعيدر پس امدي مزكي بو بابده مخيردر واسد
ابن عمروك روايتنك وجهي كه امامك قوليدر نبي عليه السلامك معاذ بن جبله لا تأخذ من اوقاص البقر شيئا بيوردوغي
حديث شريفدر اوقاص ايسه اربعين ايله ستين ما بيني در بو تقديرجه قرق ايله التمشك ما بيني عفودر اسبيجابي ده
مسطوردر كه فتوى امامين قولي اوزره در وتصحيح قدوريده دخي بويله جه مذكوردر وفي الستين تبيعان وفي سبعين
مسنة وتبيع والتمشده ايكي تبيع ويتمشده بر مسنه وبر تبيع واجب اولور وهكذا يحسب كلما زاد عشر بويله جه
حساب اولنور هر بار كه اون زياده اولسه فرض تبيعدن مسنه يه متغير اولور وفي كل ثلثين تبيع وفي كل اربعين مسنة
وهر اوتوزده بر تبيع وهر قرقده بر مسنه واجب اولور سكسنده ايكي مسنه طقسانده اوچ تبيع اندن صكره يوزده ايكي
تبيع وبر مسنه ويوز اونده بر تبيع وايكي مسنه يوز يكرميده درت تبيع وياخود اوچ مسنه نهايتسز وارنجه بويله جه
حساب اولنه والجواميس كالبقر جاموس صغر كبيدر واسم بقر ايكيسنه دخي متناولدر وليس في اقل من اربعين
من الغنم زكوة قرق قيوندن اقلده زكوة يوقدر يعني واجب دكلدر واذا كانت اربعين سائمة ففيها شاة قچن قرق
قيون سائمه اولسه انده بر قيون واجب اولور الى مائة واحدى وعشرين ففيها شاتان يوز يكرمي بره وارنجه انده ايكي
قيون واجب اولور قرق ايله يوز يكرمي برك ما بيني عفودر الى مائتين وواحدة ففيها ثلث شياه ايكي يوز بره وارنجه
انده اوچ قيون واجب اولور الى اربعمائة ففيها اربع شياه درت يوزه وارنجه انده درت قيون واجب اولور ثم في كل
مائة شاة اندن صكره هر يوز قيونده بر قيون واجب اولور نبي عليه السلامك وابو بكر رضي الله تعالى عنهك كتابنده
بويله جه بيان اولنمشدر واجماع امت دخي بونك اوزرينه منعقد اولمشدر بو جمله علما بيننده خلاف دخي اولماشدر
والضأن والمعز سواء كرك خالصا ضأن كرك خالصا معز وياخود مختلط اولسون برابردر ضأن ذوات الصوف در
معز ذوات الشعردر وضأن اركك ايچون اسمدر نعجه ديشي ايچون اسمدر وتيس اركك كچي ايچون اسمدر معز ديشي كچي ايچون
اما شاة اسم جنسدر غنمده شاملدر وادنى ما يتعلق به الزكوة ويؤخذ في الصدقة الثني وجوب زكوة تعلق
ايلدوكي شيئك اك ادناسي وزكوتده اخذ اولنان شيئك ادناسي ثني در وهو ما تمت له سنة منها ثني شول غنمدر كه
انكچون بر سنه تمام اولا اول ثني زكوتدن اولىجي اولدوغي حالده يعني بر ياشنده اولمق كركدر اذا كانت الخيل
سائمة ذكورا واناثا ففيها الزكوة قچن خيل سائمه اولسه كرك ايغرات اولسون كرك قسراق انده زكوة واجبدر
مجمع الفتاوى وخزانة الفتاوى ده اتك نصابي بش در بشدن اقل اولسه زكوة واجب اولماز وابو احمد العياضي ديمشدر
نصابي اوچدر اوچدن اقلده زكوة واجب دكلدر اكر ركوب وحمل ايچون اولورسه زكوة واجب اولماز اكر تجارت ايچون
مال زكوتي كركدر خيل زكوتي ويرلمز وان شاء اعطى من كل فرس دينارا وان شاء قومها واعطى من قيمتها ربع العشر
ان بلغت نصابا پس اكر مزكي ديلرسه هر فرسدن بر التون ويرور ديلرسه قيمته دوتر قيمتدن ربع عشر ويرور
اكر اول قيمت نصابه بالغ اولورسه وتقويم مأثوردر زيرا عمر رضي الله تعالى عنه ابي عبيده يه رضي الله عنه بويله جه يازمشدر

ليس في الذكور الخلص شيئا اتفاقا خالص اركك خيل ايچون بر شي يوقدر اتفاقا زيرا ذكورده تناسل يوقدر وعدم
نما مقرردر ظاهر الروايه ده بويله جه مسطوردر ونوادرده امامدن بر روايتده يالكز اركلردن دخي زكوة واجب اولور
سائر سوائمه قياس ايله وفي الاناث الخلص عن الامام روايتان وخالص قسراقدن صكره واجب اولمسنده ابو حنيفه دن
ايكي روايت واردر زكوة واجب اولمق روايتنده يالكز قسراقدن تناسل اولمدوغي ايچوندر وزكوة واجب اولور
روايتنده عمل مستعار ايله تناسل ممكن اولدوغي ايچوندر ولا شيء في البغال والحمير ما لم يكن للتجارة قاتر وحمارده
واجب دكلدر مادام كه تجارت ايچون اولميه نبي عليه السلامدن حمار وبغل ايچون سؤال اولندقده لم ينزل علي
فيها شيء الا هذه الاية الجامعة وهي قوله تعالى فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره بيورمشلردر وتكرار بر حديث
ليس في الكسعة صدقة بيورمشلر كسعه حماردر وحماردها وبيحق قاترده دخي واجب اولماز الا مكه تجارت
ايچون اوله وكذا الفصلان فصلان دخي حمير وبغال كبيدر بر شي يوقدر فصلان جمع فصيلدر وفصيل دوه
كوشكنه ديرلر والحملان حملان ايچون دخي بر شي يوقدر حملان حمل كجمعيدر فتحتين ايله حمل قوزيدر حملان ضم
حا ايله در وكسر ايله دخي جائزدر والعجاجيل دخي بوزاغيدن بر شي يوقدر يعني زكوة واجب دكلدر عجاجيل جمع عجول
عينك كسري وجيمك ضم وتشديدي ايله بر ايكي ايلق بوزاغيدر ديرلر بو صورت مسئله ده اشكال واردر زيرا زكوة
حولان ايتمدن واجب اولمق بلا نص اولماز وحولان صكره خود اسم جمل وفصيل والعجول اطلاقي صحيح اولماز زيرا
اول اسم لكدن چقوب اوزرلرينه حكم آخر جاري اولور صورت مسئله بر رجل يكرمي بش فصلان وياخود اوتوز عجاجيل
وياخود قرق حملان اشترا ايلسه وياخود كندويه هبه ايلسه لر بونك اوزرينه حول منعقد اولورمي وياخود اولمازمي ديو
سؤال اولندقده ابو حنيفه ومحمد رحمهما الله قوللري اوزرينه قوزي اولدوغي حالده منعقد اولماز بلكه حين كبرندنكه
اول مسنه در اول زماندن حول حولانه دكين انعقادي اعتبار اولنور وبو ايكيسندن غيريلر قاتنده منعقد اولور يعني
مالك اولدوغي حيندن حول حولانه دكين انعقادي معتبر اولور وديدلر كه بو صورت دخي مثلا بر كمسنه نك يكرمي بش
ناقه سي وياخود اوتوز بقري وياخود قرق ديشي قيوني اولسه وبونلر حول تمامندن اول دوغورسه لر وانالري هلاك اولوب
اولادلري باقي قالسه اصوللري حولي اولادلري اوزرينه باقي قالماز ابو حنيفه وامام محمد قاتنده وحول اصول اولاد اوزرنده
باقي قالور غيريلر قاتنده كه صاحب عنايه وهدايه وطحاوي علمانك اختلافني ذكر ايدوب ابو يوسف رحمه الله حكايت
بركون ابو حنيفه حضورينه واردم شول كمسنه حقنده نه ديرسن كه قرق قوزي يه مالك در زكوة ويرسونمي ديدم برشاة
مسنه ويرسون ديو بيوردي بن دخي خطاب ايدوب چوق اولور كه برشاتك بهاسي قوزيلرك اكثرندن بلكه جملهسنه
وغالب اولور مسنه ويرمك نجه صحيح اولور ديدوكمده برساعت تأمل بيوروب مسنه ويرلمز لكن بر قوزي ويرلور ديدي
وبنم سؤاله متصدي اولوب قوزيدن زكوة اولورمي ديدم بنه برساعت تأمل بيوروب برشي لازم اولمز ديو جواب ويردي
اولكي قولكه مسنه در اول قولي زفر اخذ ايلدي ايكنجي قولكه قوزي ويرلور ديمكدر ابو يوسف اخذ ايلدي واوچنجي
قولكه لا شيء فيها ايدي امام محمد اخذ ايلدي الا ان يكون معها كبير الا مكه انلر ايله كبار اوله يعني بوكلاوله الا شول كمسنه نك

قوق قيونى وقيون ايله معاً اللى قوزى دخى اولسه وجمله قيون هلاك اولوب انجق بر قيون قالسه بر مسنه ويرمك واجب
وبر كمسنه نك يوز اون طقوز قوزيسى وايكى مسنه سى اولسه ايكى مسنه واجب اولور وبر كمسنه نك يوز يكرمى قوزيسى وبر مسنه سى
امام اعظم قاتنده انجق مسنه واجب اولور ابو يوسف قاتنده بر مسنه وبر حمل واجب اولور بو قياس اوزرينه دوه نك واوكوزك
فصلان وعجاجيلى مثلا بر كمسنه نك اللى طقوز بوزاغيسى وبر تبيعى اولسه انجق تبيع ويريلور ابو حنيفه ومحمد قاتنده اما
ابو يوسف قاتنده بر تبيع وبر عجل واجب اولور ويه بويله در بر كمسنه نك يتمش بش فصلانى وبر بنت لبونى اولسه ابو حنيفه
محمد قاتنده انجق بنت لبون واجب اولور ابو يوسف قاتنده بر بنت لبون وبر فصيل واجب اولور وعند ابى يوسف فيها
ابو يوسف قاتنده اول حملان وفصلان وعجاجيلده واحدة منها اول حملانك ويا خود غيريلر جنسندن برى واجب اولور
اگر كبارده واجب اولان صغارده دخى واجب اولسه مالك متضرر اولوردى اگر صغاردن بر شئ واجب اولماسه فقرا متضرر
جانبنى رعايت ايچون يكندن جنسندن برى ايجاب قلندى ولا فى الحوامل والعوامل والعلوفة حوامل وعوامل وعلوفه
ايچون بر شئ لازم دكلدر حوامل يوك كوتورمك ايچون حاضرلنمش اوله عوامل اعمال ايچون مثلا ير سورمك وصقالق
ايلمك ايچون حاضر اوله علوفه ايسه اوتلق ويريلن دربونلرده زكوة اولمغه باعث دينلمشدر كه زكوتك سبب مال نامى
بونلرده ايسه نامليك يعنى زياده اولجيلق يوقدر پس سبب اولميجق حكم دخى اولماز وعلوفه ده دخى نما يوقدر بلكه
ويرمكله مشقت دخى زياده اولور معنئ عدم نما متحقق اولمغين زكوة واجب دكلدر وكذا السائمة المشتركة سائمة
زكوة واجب دكلدر الا ان يبلغ نصيب كل منهما نصابا الا مكر كه هر برينك نصيبى نصابه بالغ اوله يعنى نصابه ايرشه
اگر ايكى كمسنه نك بيننده اون دوه اولسه ويا خود سكسن قيون اولسه هر برينك اوزرينه بر قيون واجب اولور اما بو
بر صبى ايله بالغ بيننده اولسه بالغه بر شاة ويرمك واجب اولور ومن وجب عليه مسن شول كمسنه نك اوزرينه مسن
واجب اولسه بنت لبون ويا خود بنت مخاض كبى فلم يوجد عنده واجب اولان مسن مزكى قاتنده بولنمسه دفع ادنى
واجب اولاندن ادنايى دفع ايدر مع الفضل فضل ايله دفع ايدر مثلا واجبك قيمتى يوز اقچه اولسه وويردوكى زكوة
سكسن اقچه يه قيمت اولسه يكرمى اقچه دخى ويرمك واجبدر او اعلى منه واخذ الفضل ويا خود واجبدن اعلايى ويرر
وفضلنى زكوة جمع ايدندن اخذ ايلر وقيل الخيار للساعى ودينلمشدر خيار ساعى ايچوندر بر كمسنه نك اوزرينه حقه
واجب اولسه ديلرسه بنت مخاض ايله فضلنى الور يا خود بنت مخاض واجب ايكن حقه الور فضلنى مالكه دفع ايدر ويجوز
دفع القيم فى الزكوة والعشر والخراج والكفارات والنذور وصدقة الفطر زكوة وعشر وخراج وكفارات ونذور
وصدقه فطرده قيمتنى ويرمك جائز اولور واجب اولان يا عين در ويا خود قيمتى در وقيمت واجبدن بدلدر دينلمز زيرا
اصل وار ايكن اصلدن بدله جائز دكلدر اما منصوص عليهك وجودى ايله دفع قيمت جائز اولمسى ابتداء دفع قيمتك
وجوبنه دلالت ايدر عين كبى بوفسه بدليت اوزره دكلدر ويسقط الزكوة بهلاك المال بعد الحول حولدن صكره
مالك هلاكى ايله زكوة ساقط اولور وان هلك البعض سقطت حصته واگر مالك بعضى بعد الحول هلاك اولسه اول هلاك
مالك حصه سى ساقط اولور ويصرف الهالك الى العفو اولا وهالك عفوه صرف اولنور اولا اگر هالك عفوى تجاوز ايليوب

واجب

واجب حالى اوزره قالورسه مثلا بر كمسنه نك التمش قيوندن بعد الحول يكرمى قيونى هلاك اولسه ويا خود التى دوه دن
برى هلاك اولسه بر شاة كه واجب ايدى بيناول باقى در هالك عفوه صرف اولنور ثم الى النصاب يليه اگر هالك عفوى
تجاوز ايدرسه آندن نصكره اول عفوى ولى ايدن نصابه صرف اولنور مثلا بر كمسنه قرق دوه يه مالك اولسه ذكر اولنان
قرق دوه دن اون بشى هلاك اولسه دردى عفوه صرف اولنور واون برى عفوى ولى ايدن اوتوز التى نصابى ايدى
آندن صرف اولنوب يكرمى بش قالور اول يكرمى بشده ايسه بر بنت مخاض وار ايدى آنى ادا ايدرتم وثم عند الامام امام اعظم
قاتنده هالك اولا عفوه صرف اولنور بعده عفوى ولى ايدن نصابه صرف اولنور تا منتهى اولنجه مثلا بر كمسنه نك
قرق دوه سى اولسه ذكر اولنان دوه دن يكرميسى هلاك اولسه دردى عفوه صرف اولنوب اون التيسى نصاب اولان اوتوز
التى دن صرف اولنور باقى قالان يكرميدن دردى قيون ويرر امّا يكرمى بشى هلاك اولسه دردى عفودن صرف اولنوب
يكرمى برى اوتوز التيدن صرف اولنور باقى اون بش قالور اوچ قيون ويرر اما اوتوز هلاك اولسه دردى عفودن
يكرمى التيسى اوتوزدن صرف اولنور باقى اون قالور ايكى قيون ويرر اما اوتوز بش هلاك اولسه نصاب بش دوه قالور
بر قيون ويرر وعند ابى يوسف يصرف الى العفو والى النصب شايعا وابو يوسف قاتنده هالك عفوه ونصب
شايعه صرف اولنور مثلا بر كمسنه نك قرق دوه سى اولوب اون بشى هلاك اولسه دردى عفوه صرف اولنور واون برى
نصاب اولان اوتوز التى دن صرف اولنور اوتوز التيده بنت لبون واجب ايدى هالك اولان اوتوز التى نك محمد عنده
حساب اولنور مثلا بنت لبونك ربعى وتسعنك نصفى هالك اولمشدر وثلثان وربع وتسع باقى قالمشدر والزكوة
تتعلق بالنصاب دون العفو وعند محمد بهما زكوة نصابه تعلق ايدر عفوه تعلق ايلمز ابو حنيفه وابو يوسف
قاتنده وامام محمد قاتنده نصاب وعفوك ايكيسنه تعلق ايدر ولو هلك بعد الحول اربعون من ثمانين شاة
تجب شاة كاملة واگر سكسن قيوندن بعد الحول قرق قيون هلاك اولسه بر كامل قيون واجب اولور ابو حنيفه
وابو يوسف قاتنده وعند محمد نصف شاة وامام محمد قاتنده نصف شاة واجب اولور زيرا امام محمد هلاكى شايعا
كله صرف ايتمكله نصف شاة لازم كلور ولو هلك خمسة عشر من اربعين بعيرا تجب بنت مخاض واگر قرق دوه دن
اون بش دوه هلاك اولسه مزكى يه بر بنت مخاض واجب اولور وعند ابى يوسف خمسة وعشرون جزأ من ستة
وثلثين من بنت لبون وابو يوسف قاتنده بنت لبونك اوتوز التى جزندن يكرمى بش جزء واجب اولور وعند محمد
نصف بنت لبون وثمنها امام محمد قاتنده بنت لبونك نصفى وثمنى واجب اولور مثلا بنت لبون قيمتى قرق درهم اولسه
نصفى يكرمى در وثمنى بش در بو تقديرجه يكرمى بش درهم واجب اولور ويأخذ الساعى الوسط صدقاتى جمع ايدنجى
زكوتك وسطنى الور لا الاعلى ولا الادنى اعلايى وادنايى اخذ ايلمز بو بابده حديث شريف دخى وارد اولوب
قال النبى عليه السلام لا تاخذوا من حزرات اموال الناس وخذوا من حواشى اموالهم معناى شريفى ناسك كرائم اموالنى
اخذ ايلمكز بلكه اوساطنى اخذ ايلكز ديمكدر حزرات حزره نك جمعيدر خيار مال معناسنه در حواشى اوساط معناسنه
ولو اخذ البغاة زكوة السوائم والعشر والخراج اگر بغاة زكوة سوايمى وعشرى وخراجى اخذ ايلسه يفتى اربابها

ان يعيدوها خفية ارباب فتوى ويريلوركه اول زكوتی خفية اعاده ايليه لر ان لم يصرفوها في حقها الا الخراج
اكر اول زكوتی بغاة حقنه صرف ايلمديلر ايسه اعاده ايدرلر الا خراجی ارباب اعاده ايلمزلر

بو باب فضه وذهب وعروض زكوتنك بياننده در نصاب الذهب عشرون مثقالا ذهبك نصابی يكرمی مثقالدر
ونصاب الفضة مائتا درهم فضه نك نصابی ايكيوز درهمدر وفيهما ربع العشر وذهب وفضه ده واجب اولان
ربع عشردر التونك يكرمی مثقالنده نصف مثقال وكومشك ايكی يوز درهمنده بش درهم لازم اولور مثقال يكرمی
وقيراط بش شعيردر ودرهم اون درت قيراطدر عمر رضی الله تعالى عنه زماننده دراهم مختلفه ايدی برصنفی اون
اون مثقال وزنی اوزره ايدی وبرصنفی اون درهم التی مثقال وزنی اوزره ايدی وبرصنفی اون درهم بش مثقال وزن
بيوك درهم ايله جمع اولنمق مراد اولندقده رعايا تخفيف رجا ايلديلر عمر رضی الله تعالى عنه اصحاب ايله مشاوره
اون درهمی يدی مثقال اولمق اوزره جمع اولنمغه قرار اولندی بونك تفصيلی بودركه اون مثقالك ثلثی اوچ مثقال
وبر مثقالك ثلثی در والتی مثقالك ثلثی ايكی مثقالدر وبش مثقالك ثلثی بر مثقال وبر مثقالك ايكی ثلثی در مجموعی
يدی مثقال اولور بو منوال اوزره جمع اولندی والان استعمال اولنان درهم ومثقال بودر ويدی مثقال يكر
قيراطدن يوز قرق قيراط اولور امدی اون درهم يدی مثقال اولمغله تفاوت اولمامش اولور ثم في كل اربعة
مثاقيل واربعين درهما بحسابه آندن صكره التونك هر درت مثقالنده وكومشك هر قرق درهمنده حسابيله واجب اولور
التونك درت مثقالنده ايكی قيراط وكومشك قرق درهمنده بر درهم لازم اولور وقالا ما زاد بحسابه وان قل امامين
زياده ده حسابيله زكوة واجب اولور اكر درتدن وقرقدن اقل دخی اولورسه والمعتبر فيهما الوزن وجوبا واداء
التونده وكومشده معتبر اولان وزندر وجوبا واداء يعنی وجوب زكوتده واداده معتبر اولان وزندر في الدراهم
وزن سبعة دراهمده معتبر اولان يدی وزندر وهو ان يكون العشرة منها وزن سبعة مثاقيل بو وزن درهمك
اونی يدی مثقال وزنی اولمقدر وما غلب ذهبه او فضته فحكمه حكم الذهب والفضة الخالصين وشول شيئك
التونی وياخود كومشی غلبه ايليه اول شيئك حكمی خالص ذهب وفضه حكمی كبيدر وما غلب غشه فقيمته لا وزنه شول
غشی غالب اوله نصابده قيمتی اعتبار اولنور وزنی اعتبار اولنماز اما فضه وغش مساوی اولسه ابو النصر ديمشدر
احتياطا زكوة واجب اولور وديمشدركه واجب دكلدر وبعضلر ديمشلردر ايكی يوز درهم فضه مغشوشه ده
ايكی درهم ونصف درهم زكوة واجبدر ويشترط نية التجارة فيه كالعروض مغشوشی اولان شيده نيت تجارت
شرط قلندی ساير عروض كبی وتجب في تبرهما وحليهما وآنيتهما والتونك وكومشك تبرلرنده وحليلرنده وآنيه لرنده
يعنی صحن وتبسی وساير استعمال اولنه جق شيلرده زكوة واجب اولور عمرو بن العاصدن روايت اولنور كه نبی عليه السلام
كعبه شريفده ايكی عورتی كوردی كه طواف ايدرلر وبونلرك قوللرنده التون بلازكلری وار بونلرك زكوتنی ويرديكز مي ديو
سؤال بيوردی انلر دخی ويرمزز ديو جواب ويرديلر استرميسز الله تعالى ناردن سزه بلازك ايليه ديدی استمزز ديديلر
چونكه استمزسز زكوتنی ويرك ديو امر ايلدی ام سلمه بر كون التوندن بر خلخال كيدی ونبی عليه السلامه يا رسول الله

كنز

٨٧

كنزميدر ديو سؤال ايلدی اكر زكوتی ويرلمش ايسه دكلدر اكر ويرلممش ايسه كنزدر ديو جواب بيورديلر كما قال الله تعالى
والذين يكنزون الذهب والفضة الاية حق سبحانه وتعالى وجوبی سم ذهب وفضه يه تعليق ايلدی بو خود موجوددر
كنزدن مراد زكوتی اخراج اولنميان مالدر قال النبی عليه السلام كل ما لم يؤد زكوته فهو كنز وان كان ظاهرا واما
زكوتی ويريلن مال مدفون دخی اولورسه كنز اولماز وفي عروض تجارة بلغت قيمتها نصابا من احدهما التون
وكومشدن قيمتی نصابه بالغ اولان عروض تجارتده ايچون زكوة واجبدر تقوم بما هو انفع للفقراء عروض
تجارتك قيمتی دوتيلور فقرايه انفع اولان شی ايله اكر فضه ايله تقويم فقرايه انفع ايسه انكله تقويم اولنه واكر
التون ايله انفع ايسه التون ايله تقويم اولنه عنايه ده مسطوردركه احد نقدينك بری ايله تقويم اولنورسه نصابدن
نقصان اولسه وآخری ايله اولورسه كامل اولسه كامل اولان ايله تقويم اولنمق كركدر بالاتفاق امام ابی يوسفدن
روايتدركه نقوددن ثمن ايله اشترا اولنان شی ايله تقويم اولنور اما نقوددن غيری ايله اشترا اولنورسه نقد ايله
تقويم اولنمق كركدر حق عباده معتبر اولان تقويم حق الله ده دخی معتبر اولور وتضم قيمتها عروضك قيمتی
اليهما التون وكومشه ليتم النصاب نصاب تمام اولسون ايچون مثلا بر كمسنه يوز درهمه وياخود اون مثقال
التونه مالك اولسه ويوز درهملك وياخود اون مثقاللق عروضه مالك اولسه ايكيسی بربرينه ضم اولنوب زكوة
واجب اولور زيرا جملهسی تجارت ايچوندر اكرچه ادالری مختلف ايسه ده ثمن تجارت ايچون اولمسی وضعادر عروض
تجارت ايچون اولمسی جعلادر ويضم احدهما الى الاخر بالقيمة وعندهما بالاجزاء التون وكومشدن بری
آخره قيمتی ايله ضم اولنور ابو حنيفه قاتنده واما امامين قاتنده احدهمانك بری آخره ضم اولنور اجزا ايله ثمره خلاف
بو محلده ظاهر اولوركه بر كمسنه نك يوز اللی درهمی وبش مثقال التونی اولسه بو بش مثقال التون اللی درهمه مساوی اولسه
امام اعظم قاتنده زكوة واجب دكلدر زيرا قيمت ايله نصاب حاصل اولمدی امامين قاتنده زكوة واجب اولور
اجزا جهتی ايله نصاب بولنور مثلا يوز اللی درهمده فضه نك نصابنده اوچ ربع واردر والتونك نصابنده دخی
بر ربع واردر ايكيسی بربرينه ضم اولنجق كامل نصاب اولوب زكوة واجب اولور ويضم مستفاد من جنس نصاب اليه
في حوله وحكمه جنس نصابدن مستفاد اولان نصابه ضم اولنور نصابك حولنده وحكمنده يعنی نصاب حكمنده
ضم اولنوركه وجوب زكوتده مثلا بر كمسنه نك ايكيوز درهمی اولسه وبونك اوزرينه التی ای مرور ايتدكدن صكره يوز
درهم فايده ايدوب والتی آيدن صكره اصلك حولی تمام اولسه اول كمسنه اصلك زكوتنی حول تمامی ايچون ادا ايدر
مستفاد اولانك زكوتنی اصله تبعيت ايله ادا ايدر ونقصان النصاب في اثناء الحول لا يضر ان كمل في طرفيه نصابك
اثناء حولده نقصانی ضرر ايلمز ايكی طرفی كامل اولورسه مثلا بر كمسنه نك سنه اولنده ايكی يوز درهمی اولسه سنه
اورتسنده يوز درهمی هلاك اولسه ينه سنه آخرنده كامل اولسه ينه زكوتنی كامل ادا ايدر ولو عجل ذو نصاب
اولنصب صح اكر نصاب صاحبی بر نصابك بر قاچ ييللق زكوتنی عجله ايلسه وياخود نيچه نصابلرك زكوتنی عجله ايلسه
صحيح اولور مثلا بر كمسنه نك ايكيوز درهمی اولسه اوزرينه واجب اولان بش درهم ايكن درت ييللق زكوة ايچون

يكرمي درهم ويرسه صحيح در ونصب مثال بركمسنه نك يننده ايكي يوز درهمي اولسه اوزرينه لازم اولان بش درهم ايكن
سنه تمامنه دكين اوچ درت نصاب قدر كسب وكاره قادر ديو درت نصاب زكوتني ويرسه صحيحدر زيرا سبب وجوب
زكوة مال نامي در حولان حول ايسه وجوب ادايه شرطدر اصولده متقرر اولدوغي اوزره فقط سبب بولنسه ادا صحيح اولور
فقط نصاب بولنسه قبل حولان الحول اداسي صحيح اولور بر دفعه دخي ويرمسي لازم كلمز ولا شئ في مال الصبي التغلبي
وعلى المرأة منهم ما على الرجل تغلبي صبيانك مالنده برشي يوقدر ورجالي اوزرنده اولان شئ نسالري اوزرنده
دخي واردر يعني لازمدر تغلب لامك كسريله قبيله نك باباسي در قبيله يه نسبت اولنورسه لامك فتحي ايله اوقنور
قوم مزبور عربك مشركلرندن اولوب عمر رضي الله تعالى عنه بونلردن جزيه طلب ايلدكده ابا ايدوب جزيه ويرمكدن
عار ايدرز لكن ايكي قات صدقه ويره لم ديو راضي اولوب صلح اولدقده عمر رضي الله تعالى عنه هذا جزيتكم فسموها
ما شئتم بيورمشلردر چونكه صلح بو منوال اوزره اولدقده صبيلرندن برشي الينميوب رجال ونسالرندن
بو ابن المشترد بو باب عاشرك احوالي بياننده در هو من نصب على الطريق ليأخذ صدقات التجار
عاشر شول كمسنه در كه طريقلر اوزرينه طرف سلطاندن نصب اولنمشدر صدقات تجاري اخذ ايچون يأخذ من المسلم
ربع العشر اول عاشر مسلمدن نصابنك عشرنك ربعني اخذ ايلر ومن الذمي نصفه وذميدن عشرنك نصفني
اخذ ايلر ومن الحربي تمامه وحربيدن تمام عشرني اخذ ايلر شرح مختصر كرخيده مذكوردر كه عمر رضي الله تعالى عنه
عشاري نصب ايلدكده محضر صحابه ده بو وجهله امر ايدوب بر كمسنه خلاف ايلممشدر خلاف ايلممك اجماع اولمش
وزكوة ربع عشر اولدوغنده هاتوا ربع عشر اموالكم من كل اربعين درهما درهم حديث شريفي دخي حجت واقعدر
ان بلغ ماله نصابا اكر حربينك مالي نصابه بالغ اولمش ايسه عشري النور ولم يعلم قدر ما يأخذون منا اكر آنلر
بزدن اخذ ايلدكلري شيئك قدري بلنمز ايسه وان علم اخذ مثله اكر بزدن الدقلري شئ بيلنورسه اول شيئك
مثلي اخذ اولنور لكن ان اخذوا الكل لا يأخذه لكن اكر حربي بزدن جمله مالي اخذ ايدرلر ايسه عاشر آنلردن جمله سني
اخذ ايلمز بل يترك قدر ما يبلغه مأمنه بلكه عاشر اول حربي مأمننه يعني دار امانه ايرشدوره جك مقداري شئ ترك ايلر
بزه لايق دكلدر كه آنلر كبي جمله سني اخذ ايدرز وان كانوا لا يأخذون شيئا لا يأخذ منهم شيئا واكر آنلر بزدن برشي
اخذ ايلمزلر ايسه عاشر اولان كمسنه آنلردن برشي اخذ ايلمز زيرا مكارم اخلاقه بز آنلردن احق واولى يوروز ولا من القليل
وان اقر بان في بيته ما يكمل النصاب وعاشر قليلدن دخي اخذ ايلمز اكر اونده نصابي تكميل ايدر شئ دخي اقرار ايدرسه
يعني اكر النده بولنان شئ نصاب اولميوب لكن اونده اولان ايله كامل نصاب اولور ديو اقرار ايلسه يننه اعتبار النده
موجود اولانه در انكچون اخذ اولنماز ويقبل قول من انكر تمام الحول تمام حولي انكار ايلين كمسنه نك قولي مقبول اولور
والفراغ من الدين دخي ديندن فراغي انكار ايلين كمسنه نك قولي مقبول اولور يعني دينم واردر ديسه يميني ايله مقبول اولور
او ادعى الاداء بنفسه الى الفقراء في المصر في غير السوائم وياخود شهرده فقرايه كندوسي ادا ايلدوكني دعوى ايلسه
سوائمدن غيريده يميني ايله تصديق اولنور سوائمده تصديق اولنماز زيرا اموال ظاهره نك اداسي سلطانه مفوضدر

او ادعى الاداء الى عاشر آخر ان وجد عاشر آخر مع يمينه وياخود عاشر آخره ادا ايلدوكني دعوى ايلسه اكر عاشر آخر
ممرنده بولنورسه يميني ايله مصدق اولور ودعواسي مقبول اولور اكر ممرنده عاشر آخر يوغيسه تصديق اولنماز
ولا يشترط اخراج البراءة عاشر آخره ويردم ديدكده اخراج براءة شرط قلنمدي اكر عاشر آخر وار ايسه تصديق
اولنور يوغيسه تصديق اولنماز اصلده اخراج براءة شرط قلندي زيرا اول كمسنه نك عاشر آخره ويردم ديدوكي
اخبار درابواز براءة صدقنه حجتدر اكر اول عاشرك تمسكاتنه موافق ايسه مقبول اولور موافق دكل ايسه مقبول
اولماز مثلا بر عورتك ولادتني خبر ويرسه قابليت دخي ولادتنه شهادت ايلسه مقبول اولور علامت ايله تمسك
اولمق بابنده حق سبحانه وتعالى نك وان كان قميصه قد من قبل قول شريفي حجت قويه در ولا يقبل اداؤه بنفسه
خارج المصر اول كمسنه نك خارج مصرده كندم ادا ايلدم ديدوكي قولي مقبول اولماز ولا في السوائم ولو في المصر
وسوائمده دخي كندم ويردم ديدوكي قولي مقبول اولماز اكر مصرده دخي اولورسه زيرا سوائم اموال ظاهره دندر
انك اخذى سلطانه مفوضدر جزيه كبي وما قبل من المسلم قبل من الذمي وشول شئ كه مسلمدن مقبول اولور ذميدن
دخي مقبول اولور لا من الحربي الا قوله لامته هي ام ولدي بو ذكر اولنان شيلرك بريسي حربيدن قبول اولنماز
الا جاريه سنه شو جاريه ام ولدمدر ديدوكي قولي مقبول اولور وان مر الحربي ثانيا قبل مضي الحول فان مر بعد
عوده الى داره عشر ثانيا والا فلا واكر حربي حول حولاننه مقدم ثانيا عاشره مرور ايلسه اكر اول حربينك مروري
كندو دارينه عودت ايلدكدنصكره ايسه ثانيا تعشير اولنور اكر دارينه عودت ايلمكسزين مرور ايلسه تعشير اولنماز
اكر هر مرور ايلدكجه تعشير اولنورسه استيصال مال لازم كلور وحق اخذ ايسه حفظ مال ايچوندر اول حربي امان
اولدقچه باقيدر بعد الحول تعشيري ماني تجديد ايچوندر روايت اولنور كه بر نصراني عمر رضي الله تعالى عنهك عاشري
اوزرينه بر فرس ايله مرور ايلدي عاشر دخي فرسي تعشير ايلدي تكرار مرور ايدوب ينه تعشير ايلمك قصد ايلدكده
اوغرادقچه تعشير اولنورسه فرسك جمله سي كيدر ديو فرسي عاشر يانده براغوب مدينه يه كلوب مسجدده حضرت عمر رضي الله
بولشوب قصه يي حكايت ايلدكده عمر رضي الله تعالى عنه اتاك الغوث بيوردیلر يعني سكا مدد كلدي ديو نصراني
ظن ايلديكه احقاق حق اولميه پس مكاننه رجوع ايدوب كوردكه كندودن مقدم عاشره كاغد كلمش كه سنه تمامندن
اول بر دخي تعشير ايلميه ديو نصراني بو عدالتي كوردكده دينكز حق ايمش ديو مسلمان اولمش ويعشر قيمة الخمر
لا قيمة الخنزير خمرك قيمتي تعشير اولنور اما خنزيرك قيمتي تعشير اولنماز زيرا خمر ذوات امثالدندر قيمتي حكم
عين ويرلمز وقيمتي عيني كبي اولماز اما خنزير ذوات قيمدندر انك قيمتي عيني كبيدر مسلمان ايسه عيني اخذ ايلمك جائز دكلدر
شافعي قاتنده ايكيسنده دخي تعشير اولنماز زيرا آنلر ايچون قيمت يوقدر زفر قاتنده ايكيسندن دخي تعشير اولنور
زيرا ماليتده ايكيسي دخي برابردر وعند ابي يوسف ان مر بهما معا يعشرهما ابو يوسف قاتنده اكر خمر خنزير ايله معا
مرور ايدرسه عاشر ايكيسني دخي تعشير ايدر خمره تبعيت ايله ولا يعشر مال ترك في المصر شهرده ابقونيلان مال ذمي
تعشير اولنماز زيرا حق اخذ معا مرور ايلدوكي مال ايله اولور حمايته حاجتي اولدوغي ايچون اونده اولان مال خود حمايتنه

داخل اولماشدر

ولا بضاعةٍ مال بضاعت دخی تعشیر اولنماز بضاعت شول مالدر که بر کسنه بر آدمه تجارت ایچون ویرمشدر
آنی دخی برشی یوقدر زیرا اول کسنه مالک دکلدر واداء زکوته دخی نایب دکلدر ولا مضاربةٍ دخی مال مضاربه تعشیر اولنماز
زیرا مضارب مالده مالک دکلدر واداء زکوته دخی نایب دکل ابو حنیفه رحمه الله تعالی ابتدا قولنده تعشیر اولنور زیرا مضارب
حق مضاربهده مالک منزلهسندهدر دیو بیورمشلر ایدی بعده بو قولندن رجوع ایدوب تعشیر اولنمیه دیدیلر کذا بو قول
امامینک قولیدر اما اکر مالده مضاربک نصیبی اولان ربح نصابه بالغ اولمش ایسه اول ربحدن اخذ اولنه زیرا مضارب
اول ربحه مالکدر صاحب ایضاح وتحفه دیمشلردر که بو قول مسلم وذمی حقندهدر حربی حقنده دکلدر اکر حربی شو مال
بضاعه ومضاربهدر دیسه مقبول اولماز ولا کسبِ مأذونٍ الا اذا کان لا دین علیه ومعه مولاه دخی مأذونک کسبی تعشیر
اولنماز الا اول زمان تعشیر اولنور که اوزرنده دین اولمیه وافندیسی بیله اوله ومن مرّ بالخوارج فعشروه عُشّر ثانیاً
شول من که خوارجه مرور ایلسه پس اول خوارج اول کسنهیی تعشیر ایلسه لو تکرار تعشیر اولنور زیرا تقصیر کندو طرفندهدر
بولندی که بغاةنک اوزرینه کیتدوکیدر اکر بغاة بلداً اوزرینه مستولی اولسه وتعشیر ایلسه تقصیرات امامدن اولمش اولور
تکرار تعشیر اولنماز

بو باب رکاز بیانندهدر رکاز لغتده اثبات معناسنهدر مضی اغنی یره رکز ایتدی
قچن یره دکدوکی زمان وشرعاً حق سبحانه وتعالی حضرتنک تحت الارض خلق ایتدوکی معدنه وعبادک دفن ایتدوکی
ماله علم اولمشدر برینه معدن وبرینه کنز تسمیه اولنمشدر رکاز ایسه ایکیسنه دخی شاملدر مسلم او ذمی وجد
ذهباً او فضةً او حدیداً او رصاصاً او نحاساً فی ارض عشرٍ او خراجٍ اخذ منه خمسه بر مسلم ویاخود بر ذمی ارض
عشریهده ویاخود خراجیهده آلتون ویا کومش ویا دمور ویا قورشون ویاخود بقر معدنی بولسه اول بولدوغی
معدندن خمسی اخذ اولنور بو بابده حدیث شریف دخی وارد اولمشدر قال النبی علیه السلام وفی الرکاز الخمس
اما امام شافعی دیرکه تخمیس اولنماز زیرا رکاز مباحدر بولان کسنهنک الی سبقت ایلمشدر صید کبی وبزم ایچون دلیل
تحقیقاً اول معادن کفره الندهایدی غلبه طریقیله اول اراضییه مستولی اولدق ولنقدیرجه قیمة مشابه اولوب
خمس لازم کلدی اما صید بونک خلافنجهدر زیرا صید کسنهنک یدنده دکل ایدی چونکه بولان کسنهنک الی حقیقةً
غانمینک الی حکماً اولمش اولور حقیقتاً ایسه حکماً ده اقویدر خمس امام ایچون واربعة اخماس بولان ایچون تعیین اولندی
بولان کسنه کرک حرّ وکرک عبد وکرک ذمی اولسون برابردر ارض عشریه وخراجیه دیدوکی کندو دارنده بولناندن
احترازدر زیرا دارده بولناندن تخمیس اولنماز والباقی له ان لم یکن الارض مملوکةً وباقیسی یعنی خمسدن باقی قالان
بولان ایچوندر اکر ارض مملوکه دکل ایسه والا فلمالکها واکر ارض مملوکه ایسه باقیسی مالکی ایچوندر وما وجده الحربی
فکله فیءٌ شول معدنی که حربی بولور جملهسی فیءدر یعنی غنیمتدر وان وجد فی داره اکر مسلم ویاخود ذمی دارنده بولسه
لا یخمّس تخمیس اولنماز خلافاً لهما امامین خلاف ایدوب تخمیس اولنسه ذاهب اولمشلردر وفی ارضه روایتان اول
مسلم ویاخود ذمی دار حربک ارضنده رکاز بولسه ابو حنیفهدن ایکی روایت واردر بر روایتده تخمیس اولنماز دارنده
بولدوغی کبی وبر روایتده تخمیس اولنور وان وجد کنزاً فیه علامة الاسلام واکر بر کسنه کنز بولسه واول کنزده علامت اسلام

کلمهٔ شهادت وقرآن برشی کبی کاللقطة لقطه کبیدر وما فیه علامة الکفر ودخی شول شی بولسه که اول شیده
علامت کفر اولسه صنم کبی وصلیب کبی خمّس تخمیس اولنور وباقیه له واول کنزک باقیسی بولان ایچوندر ان کانت
ارضه غیر مملوکةٍ اکر بولدوغی ارض مملوکه دکل ایسه وان کانت مملوکةً فکذلک عند ابی یوسف واکر ارض مملوکه اولور
ایسه کذلک تخمیس اولنهرق بعده باقیسی بولان ایچوندر ابو یوسف قاتنده وعندهما باقیه لمن ملکها اول الفتح
ان علم وامام اعظم وامام محمد قاتنده باقیسی اول فتحده کیم مالک اولدی ایسه انکدر اکر بیلنورسه والا اکر بیلنمز ایسه
یعنی اول فتحده کیمک ایدوکی بلنمسه فلاقصی مالکٍ عُرف له فی الاسلام اسلامده معروف اولان مالکنک اقصاسی
یعنی نهایتی ایچوندر بو قول شمس الائمهنک اختیاریدر اما ابو اللیث بیت المال ایچون قبض اولنور دیمشدر وما اشتبه ضربه
دخی شول شی که ضربی مشتبه اولسه یعنی اسلامی میدر یوقسه کافری میدر بلنمز ایسه یجعل کافریاً فی ظاهر المذهب
کافری قیلنور ظاهر مذهبده بو بیلهجه ذکر اولنمشدر وقیل اسلامیاً فی زماننا دینلمشدر که فی زماننا اسلامی
تقادم عهد ایچون ومن دخل دار الحرب بامانٍ فوجد فی صحراء لهم رکازاً دخی شول کسنه که امانله دار حربه داخل
اولوب دار حربک صحراسنده رکاز بولسه فکله له اول رکازک جملهسی بولان کسنه ایچوندر تخمیس اولنماز زیرا اول
الی مال مباحه سبقت ایلدی اخذده مجاهد دکلدر بلکه متلصصدر بلا امانٍ دخی کیرسه بو حکم بوبلهجهدر وان
وجده فی دارٍ منها رده علی مالکها واکر اول رکازی دار حربده براوده بولسه غدر وخیانت اولمسون ایچون مالکه
رد ایدر اکر رد ایتمیوب دار اسلامه اخراج ایدرسه مالک اولور شراء فاسد ایله مالک اولدوغی کبی اکر مستأمن
اولمیان بولسه رد ایلمز وتخمیس دخی اولنماز زیرا آنک اخذی متلصصاً اولمشدر بو مسائل اون بش وجه اوزرهدر
ذهب وفضهیی بولمشدر شونلردن خالی دکل یا معدنیدر ویاخود کنزدر وبونلرک دخی هر بری دار اسلامده اوله
ویاخود دار حربده اوله وبونلرک دخی هر بری اوچ وجهدن خالی دکلدر یا اهل اسلام سکهسی اوله ویاخود کافر
سکهسی اوله ویاخود مشتبه اولوب ایکیسندن قنقیسی ایدوکی معلوم اولمیه جملهسی اون بش وجه اولمشدر
متنده موجوددر وان وجد رکاز متاعهم فی ارضٍ منها غیر مملوکةٍ خمّس وباقیه له واکر اهل حربک متاعی
دار حربک مملوکه اولمیان ارضندن بولسه تخمیس اولنور وباقیسی بولان کسنه ایچوندر ولا خمس فی نحو فیروزجٍ
وزبرجدٍ وجد فی جبلٍ طاغده بولنان زبرجد وفیروزج مثللو تخمیس اولنماز زیرا حجر حقنده لا خمس فی الحجر حدیث
وارد اولمشدر ودینلمشدر معدندن مستخرج اولان اوچ نوعدر برنوعی جامددر آتشده اریوب منطبع اولور
آلتون وکومش ودمور وقورشون وقلای کبی وبرنوعی دخی جامددر اریمز فیروزج وزبرجد وکحل وزرنیخ ویاقوت کبی
وبرنوعی دخی مایعدر منجمد اولماز صو وقطران ونفط کبی وحجر اجزاء ارضدن برجزءدر حجر ایله تیمم جایزدر اما
ذهب وفضه وحدید اجزاء ارضدن اولماغله بونلر ایله تیمم جایز دکلدر وخمّس زیبقٌ زیبق تخمیس اولنور لا لؤلؤٌ
لؤلؤ عنبر تخمیس اولنماز وعند ابی یوسف بالعکس ابو یوسف قاتنده عکسی ایلهدر یعنی زیبقدن آلنماز لؤلؤ وعنبردن
آلنور زیرا حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عنبردن خمس آلمشلردر

بو باب خارجک زکوتی بیانندهدر

فیما سقته السماء سما یعنی یغمور سقی ایلدوکی ارض ده واردر او سقی سیحا ویاخود ساقی اول ارضی ماء جاری ایله
سقی ایلیه اول مقوله ارضده واردر سیحا لفظنک انتصابی مفعول ثانی اولمغله در زیرا کتب لغتدن مفهوم اولان
لفظ سقی کاه مفعول واحده تعدی ایدر سقی الله ثراه کبی وکاه ایکی مفعوله تعدیه ایدر سقاه الله الغیث کبی وسمایه
مطر اطلاقی حق سبحانه وتعالینک وارسلنا السماء علیهم مدرارا قول شریفنده دخی وارد اولمشدر وشاعرک اذا
وقع السماء بارض قوم رعیناه ولو کانوا غضابا قولی دخی سمایه مطر اطلاقنه دلیلدر او اخذ من ثمر جبل العشر
ویاخود ثمر جبلدن اخذ اولنان شیء ده عشر واردر العشر موخر مبتدا وفیما سقته السماء معطوفاتی ایله مقدم
قل او کثر بلا شرط نصاب وبقاء او اخذ اولنان شی کرک قلیل اولسون کرک کثیر وبقانک شرطسز زکوة
واجب اولور وعندهما انما یجب فیما یبقی سنة اذا بلغ خمسة اوسق امامین قاتنده واجب اولور شول شیء ده که بر سنه
باقی قالور بش وسقه بالغ اوله امام اعظم ایچون دلیل نبی علیه السلامک ما اخرجت الارض ففیه العشر قول شریفیدر
زیرا حدیث شریفده بغیر فصل ذکر اولنمشدر امامینک دلیلی نبی علیه السلامک لیس فیما دون خمسة اوسق صدقة
بونده نصاب متحقق اولمغله نصاب شرط قلندی والوسق ستون صاعا وسق آلتمش صاعدر وصاع سکسن رطلدر
وهر رطل اون اوقیه در وهر اوقیه قرق درهمدر وما لا یوسق شول شیء که وسق اولنمیه مثلا زعفران وپنبه کبی اذا بلغ
قیمته قیجان وسق اولنمیان شیئک قیمتی بالغ اولسه خمسة اوسق من ادنی ما یوسق وسق اولنان شیئک ادناسندن
بش وسقه بالغ اولسه عند ابی یوسف ابو یوسف قاتنده عشر واجب اولور وعند محمد اذا بلغ خمسة امثال من اعلی
نوعه امام محمد قاتنده قیجان اول شیء کندو نوعی تقدیر اولنان شیئک اعلاسندن بش مثلنه بالغ اولسه عشر واجب اولور
وبو شیء تقدیر اولنمق لازم کلسه اقل وادنی اولورسه صاع ایله اوسط اولورسه کیل ایله اعلا واکثر اولورسه وسق ایله
تقدیر اولنور فاعتبر فی القطن خمسة احمال پنبه ده بش یوک اعتبار اولندی وجوب زکوة ایچون اعلی ما یقدر به
اعتباریله حمل در بونده دخی ابتداء تقدیر اولنان استار ایله درکه استار آلتی بچق درهمدر اوسطی بطمن ایله درکه
بطمن ایکی یوز آلتمش درهمدر واعلاسی حمل در حمل ایسه اوچیوز بطمن در وقیه حسابی اوزره یوز طقسان وقیه اولور
وفی الزعفران خمسة امناء زعفرانده وجوب زکوة بش بطمن ده اعتبار اولندی ولا شیء فی حطب وقصب فارسی
حطبده وقصب فارسیده برشی یوقدر قصب فارسی دیدوکی قلمدر وحشیش وتبن وسعف حشیش وتبن وسعفده
برشی یوقدر سعف دیدوکی خرما دالیدر وفیما سقی بغرب ودخی شول شیء ده که بیوک قوغا ایله سقی اولنور ودالیه
ویاخود دولاب ایله سقی اولنور او سانیة ویاخود ناقه ایله سقی اولنور نصف العشر بونلرده نصف عشر واجبدر
قبل رفع مؤن الزرع زرعک مؤنتی رفعدن اول نصف عشر واجبدر مؤنت دیدوکی اجرت ارغاد ونفقه اوکوز
واجرت حافظ دخی بونلره بکزنر وار ایسه زیرا وارد اولان حدیث شریفده مؤنت ذکر اولنمیوب اطلاقی اوزره در
قوله علیه السلام فیما سقته السماء العشر وفیما سقی بالسانیة نصف العشر وفی العسل العشر عسلده دخی عشر
قل او کثر اول عسل کرک قلیل وکرک کثیر اولسون عشر واجبدر اذا اخذ من جبل او ارض عشریة قیجان جبلدن ویاخود

ارض

ارض عشریه دن اخذ اولنسه عشر واجب اولور ابو هریره دن روایت اولنمشدر که نبی علیه السلام اهل یمنه
ان فی العسل العشر دیو یازمشلردر زیرا نحل اشجارک چچک ومیوه سنی اکل ایدر چچک ومیوه ده عشر واردر اول
عسلده دخی عشر واجب اولمشدر اما اراضی خراجیه ده برشی لازم کلمز وعند محمد اذا بلغ خمسة افراق والفرق
ستة وثلاثون رطلا امام محمد قاتنده بش فرقه بالغ اولدقده عشر واجب اولور وفرق اوتوز آلتی رطلدر رطل
اون ایکی اوقیه در واوقیه قرق درهمدر بو تقدیرجه هر رطل درت یوز سکسن درهم اولور فرق فرق اوچ وقیه
وسکسن درهم اولور امام محمد قاتنده بو مقداره اولمیجه عشر واجب اولماز وعند ابی یوسف اذا بلغ عشر قرب ابو یوسف
قاتنده اون قربه بالغ اولدقده عشر واجب اولور قرب القی بطمن در معلوم اولا که عسلده بش روایت واردر
اولکیسی ارض عشریه دن ویاخود جبلدن اخذ اولنسه قلیل وکثیر اعتبار اولنمیوب عشر واجب اولور ایکنجیسی بش
فرقه بالغ اولسه عشر واجب اولور بو قولی امام محمد اختیار ایلمشدر اوچنجیسی اون قربه بالغ اولدقده عشر واجب اولور
امام ابو یوسف بو قولی اختیار ایلمشدر دردنجیسی وسق اولنمیان شیئک ادناسندن بش وسقک قیمتی اعتبار اولنوب
عشر واجب اولور بو دخی ابو یوسفدن روایتدر بشنجیسی بش منه بالغ اولدقده عشر واجب اولور بو دخی ابو یوسف
هدایه ده دخی وجه مشروح اوزره مسطوردر ویوخذ عشران من ارض عشریة لتغلبی تغلبینک ارض عشریه سندن
ایکی عشر اخذ اولنور وعند محمد عشر واحد ان کان اشتراها من مسلم امام محمد قاتنده بر عشر اخذ اولنور اکر اول
ارض تغلبی مسلمدن اشترا ایلدی ایسه معلوم اولا که ارض اوچ نوعدر بری عشری بری خراجی وبری تضعیفدر
مالک دخی اوچ نوعدر بری مسلم بری ذمی وبری تغلبیدر ولو اشتراها منه ذمی اخذ منه العشران اکر بو ذمی اول
ارضی تغلبیدن اشترا ایلسه اول ذمیدن ایکی عشر آلنور العشران ده الف لام عهد خارجیدر یعنی عشر الارض دیمکدر
وکذا لو اشتراها منه مسلم وینه ایکی عشر آلنور اکر اول ارضی تغلبیدن بر مسلم اشترا ایلسه زیرا تغلبی تصرف ایلدکی
ارضک عشرینک تضعیفی اول ارضه وظیفه متابه سنده در اول تقدیرجه ارض مزبوره مسلمه انتقال ایلدکده وظیفه سیله
انتقال ایلمش اولور او اسلم هو ویاخود اول تغلبی مسلم اولسه ینه ایکی عشر آلنور بو جمله ابو حنیفه قاتنده در خلافا
لابی یوسف ابو یوسف خلاف ایدوب اکر تغلبی اسلامه کلوب ویاخود بر مسلم تغلبیدن ارضی اشترا ایلسه عشر واحده
عودت ایدر زیرا تضعیف داعی اولان کفر ایدی اول زائل اولدی بر عشر آلنمق ایجاب ایدر کورمزمیسنکه تغلبینک بش
سائمه دوه سی اولسه ایکی شاة آلنور دیو ذکر اولنان دوه لری بر مسلم اشترا ایلسه ویاخود کندوسی مسلمان اولسه
بر شاة آلنور وقیل محمد معه ودینلدیکه امام محمد ابو یوسف ایله معادر اما صاحب هدایه دیمشدر اصح اولان ابو یوسف
ابو حنیفه ایله در وعلی المرأة والصبی منهم ما علی الرجل تغلبینک رجالی اوزرینه اولان شیء صبیان ونسالری
اوزرینه دخی لازمدر عشریه ایسه عشر خراجیه ایسه خراج ولو شری ذمی عشریة مسلم فعلیه الخراج واکر بر ذمی بر
ارض عشریه یی مسلمدن اشترا ایلسه اول ذمینک اوزرینه خراج لازم اولور ابو حنیفه قاتنده زیرا عشرده معنای عبادت واردر
کافر ایسه عبادته اهل دکلدر بو تقدیرجه اوزرینه خراج واجب اولور وعند محمد یبقی علی حالها امام محمد قاتنده

علی حالها باقیدر مسلمانده ایکن عشر الندوغی اوزره ینه عشر النور وان اخذها منه مسلم بشفعة او ردت علی
لفساد البیع عاد العشر واکر اول ارضی بر مسلم شفعه ایله کافردن اخذ ایلسه ویاخود اول ارض بیع فاسد اولدوغیچون
بایع مسلمه اوزرینه رد اولنسه مسلمه رد اولنمغله ینه عشره عودت ایدر یعنی عشر النور وفی دار جعلت بستانا
خراج ان کانت لذمی بوستان قلنان اوده خراج واردر یعنی خراج النور اکر اول اوده ذمینک اولورسه وماء عشر ایله
سقی ایدرسه ینه خراج النور او لمسلم سقاها بمائه اکر بوستان قلنان دار مسلمک اولوب ماء خراجیه ایله سقی ایدر
ینه خراج النور وان سقاها بماء العشر فعشر اکر مسلمک اول بوستانی ماء عشر ایله سقی ایدرسه عشر النور ولا شیء فی الدار
ولو ذمی داره برشی یوقدر اکر ذمینک دخی اولورسه زیرا عمر رضی الله تعالی عنه خراجی وضع ایلدکده مسکنلردن
سؤال ایلدکلرنده عفو دربیورمشلر وماء السماء والبئر والعین عشری یغمور صویی وقیو صویی وبیکار صویی
عشریدر وماء انهار حفرها العجم خراجی عجم قازدوغی نهرلرک صویی خراجیدر نوشروانک ویزدجردک نهرلری کبی
ودخی ارض خراجیه ده برقیو قازلسه ویاخود بر بیکار ظهور ایلسه اول دخی خراجیدر زیرا زمان سابقده کفره برنده
بر اول ارضه قهرا غالب اولدقده بزه غنیمت اولدی بویله اولیجق خراجیه اولور وکذا سیحون وجیحون ودجلة
والفرات عند ابی یوسف سیحون وجیحون ودجله وفرات دخی خراجیهدر ابو یوسف قاتنده زیرا بونلرده
کوپری قوریلور کوپری قورلرق نصکره خراجی اولور سیحون ترکستانده بر نهرک اسمیدر جیحون بلخده بر نهر
دجله نهر بغدادک اسمیدر فرات نهر کوفه نک اسمیدر ابو هریرهدن روایتدر سیحان وجیحان والفرات والنیل
کل من انهار الجنة بو حدیث شریفی مسلم دخی روایت ایلمشدر غایة البیانده دخی بویلهجه مسطوردر خلافا لمحمد
امام محمد خلافی ایدوب بو نهرلرک صویی عشریدر زیرا کمسنه نک حمایه سنده دکللردر چونکه کمسنه نک حمایه سنده
بحار ومطره مشابه اولور اول تقدیرجه عشریه اولور ولیس فی عین قیر او نفط فی ارض عشر شیء ارض عشریه ده
زفت ونفط بیکارنده برشی یوقدر زیرا بونلر غلة ارضدن دکللردر ملح دخی بویلهجهدر وان کانت فی ارض خراج
ففی حریمها الصالح للزراعة الخراج لا فیها اکر عیون مذکوره ارض خراجیهده اولسه زراعته صالح اولان حریمندن
خراج النور اما عینک کندوسندن النماز ولا یجتمع عشر وخراج فی ارض واحدة مسلمک ارض واحده سنده خراج
وعشر مجتمع اولماز عدم اجتماعنه لا یجتمع علی مسلم عشر وخراج فی ارض نص شریفی دخی واردر اولمشدر وعشرک
اخذنک وقتی ابو حنیفه قاتنده میوه سی ظاهر اولدقدهدر وابو یوسف قاتنده وقتی میوه سی ایرشدکدهدر و محمد
یشل اولدقدهدر ثمره خلاف اتلاف اولندقده ضمانک وجوبنده ظاهر اولور بو باب مصرف بیاننده در
وقتا که مصنف زکوة وعشر بیانندن فارغ اولدیسه مصارفنک بیاننه شروع ایلدی مصرفده اصل حق سبحانه
انما الصدقات للفقراء والمساکین والعاملین علیها والمؤلفة قلوبهم وفی الرقاب والغارمین وفی سبیل الله
وابن السبیل فریضة من الله والله علیم حکیم نص شریفیدر ومصارف سکز صنفدر بری مؤلفة قلوبدر شمدی
بونلردن ساقط اولدی وبو مؤلفه قلوب اوچ نوع ایدی بر نوعی نبی علیه السلام آنلره تألیفا ویردی یعنی اصلا الا ان

عشر وزکوتدن شیء ویردی که کندولر مسلمان اولهلر وقوملری دخی مسلمان اولهلر وبر نوعی دخی آنلردن اسلام
لکن اعتقادلرنده ضعف اکلمغله ویررلردی که ثابت قدم اولسونلر ایچون وبر نوعی دخی رؤساء عرب اولمغله
اعطا ایدردی شرلرینی دفع ایچون آنلر اون اوچ نفردر ابی سفیان بن حرب وصفوان بن امیه وعیینة بن حصن
واقرع بن حابس وعلقمه بن علاثه وعباس بن مرداس وزید الخیل دخی بونلره مشابه کمسنهلردر اکر دینلورسه که آنلره
صرف صدقه نیجه جائز اولورکه آنلر کافر ایدیلر بو خود فقرا وغزاة حقیدر جواب ویریلورکه مشرکینک شرلرینی دفع
فقرا واغنیا اوزرینه واجبدر آنلره فقرا مالندن برشیء ویروب شرلرینی دفع ایلمک جهاد مقامنده قائم اولور
اول وقتده بعد النبی علیه السلام اجماع ایله ابو بکر رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننده نصیبلری ساقط اولدی
روایت اولندیکه بعد النبی علیه السلام مؤلفه قلوب حضرت ابو بکر رضی الله تعالی عنه عرض حال ویروب نصیبلرین
طلب ایلدیلر ابو بکر ویرلمک ایچون کاغد ویروب عمر رضی الله تعالی عنهه وارد قده خط صدیقی یرتدی ودیدیکه
بو برشیء درکه نبی علیه السلام سزه تألیفا ایچون ویرمشدر اما الآن حق تعالی دینی عزیز ایدوب سزدن استغنا ایلدی
شمدیدن نصکره یا اسلام ویاخود قلج دیو جواب ویردی ومؤلفه قلوبدن اولوب عرض حال ویرنلر ابو بکره کلوب
خلیفه سن میسن یوقسه عمر میدر حالا کاغدی یرتدی بزه بو مقوله جواب ویردی دیدیلر ابو بکر رضی الله تعالی عنه
جوابنده خلیفه در ان شاء الله تعالی دیدی بو تقدیرجه منعنه اجماع منعقد اولدی لکن مؤلفه قلوبک
نصیبلری کتاب ایله ثابت اولمشکن بعد النبی علیه السلام سقوطنک وجهنده قومک اختلافی واقع اولمشدر
آنلردن بعضی شونلردرکه کتاب ایله ثابت اولان شیء اجماع ایله نسخنی جائز کوررلر زیرا اجماع حجت قاطعهدر
مذهبده ایسه بو جائز دکلدر وبعضی دخی شونلردرکه مؤلفه قلوبک نصیبلرینک سقوطی علتک انتهاسیله حکمک
انتهاسی قبیلندندر صوم رمضانک انتهاسی شهر رمضانک منتهی اولمسی کبی بو دخی رد اولنمشدر زیرا حکمک بقاسی
علته احتیاج اولنماز احسن قول بودرکه نبی علیه السلام زماننده مؤلفة قلوب ایچون نصیب ویرمک اسلامک
اعزازی ایچون ایدی زیرا اول وقت اسلام ضعیف وکفره غلبه اوزره ایدی اول زمان ویرمک اعزاز ایدی وقتا که
حال متبدل اولوب اسلام غلبه ایتدیسه بو دفعه اعزاز دین ویرممکده اولدی اول اجلدن اجماع ایله ساقط اولدی
هو الفقیر وهو من له شیء دون نصاب مصرف فقیر ایچوندر فقیر شول کمسنهدرکه انک ایچون برشیء اوله
اما نصابه بالغ اولمیه والمسکین وهو من لا شیء له ومسکین شول کمسنهدرکه انک برشیئی اولمیه قوله تعالی
او مسکینا ذا متربة یعنی جوع وعریانلقدن ترابه ملتصق اوله وقیل بالعکس دینلمشدرکه عکس ایله در یعنی
فقیر برشیئی اولمیه ومسکین نصابدن اشغر شیء اوله والعامل یعطی بقدر عمله ولو غنیا عامله عملی مقداری
اعطا اولنور اکر غنی دخی اولورسه یعنی کندویه وعیال واعوانه کفایت مقداری ویریلور زیرا کندو نفسنی عمل
مسلمین ایچون غیری خدمتدن فارغ ایلمشدر والمکاتب یعان فی فک رقبته مکاتب زکوة خارج ایله معاونت اولنور
فک رقبهدن اکر افندیسی غنی دخی اولورسه منقولدرکه نبی علیه السلام بر کمسنه کلوب یا رسول الله بنی بر عمله دلالت

جنته دخوله سبب اوله فك الرقبه بيورمشلردر ومديون لا يملك نصابا فاضلا عن دينه دينندن فاضل نصابه
مالك اولميان مديون دخی زكوة خارجدن معاونت اولنور ومنقطع الغزاة عند ابی يوسف والحج عند محمد اگر
ابو يوسف قاتنده منقطع غزاة دخی معاونت اولنور وامام محمد قاتنده منقطع حاج معاونت اولنور اگرچه فقير
منقطع غزاتدن مراد فقراسيدر منقطع حاجدن دخی مراد فقراسيدر روايت اولنديكه بر كمسنه فی سبيل الله بر دوه
حاضر ايلدم ديو نبی عليه السلامه عرض ايلدكده فقرا حاجدن برينی تحميل ايلمك ايچون امر ايلدی اصل مصرف فقرا
وقوله عليه السلام خذها من اغنيائهم وردها فی فقرائهم ومن له فی وطنه مال لا معه ودخی شول كمسنه معاونت
اولنور كه كندو سيله مالی اولميوب لكن وطننده مالی اوله بوندن مراد ابن سبيلدر وابن سبيل تسميه سی سبيله كثرة
ملازمتی اولدغی كوياكه ولد الطريق اولمشدر صوفی يه ابن الوقت ديدكلری كبی ويجوز دفعها الی كلهم والی بعضهم
وزكوتی فقرانك كليسنه وبعضسنه ويرمك جايزدر يا ايری صنفه وياخود ايكی صنفدن برينه ويرمك جايزدر شافعی
مادام كه اصناف سبعه ده هر صنفدن اوچ كمسنه يه صرف اولنميه جايز دكلدر زيرا لام تمليك ايله اضافت اگرچه حقيقت
ملكی ايجاب ايلمز ايسه ده استحقاقی افاده ايدر مستحق اولدقلری مقرردر بر كمسنه ثلث مالنی يدی اصنافه وصيت ايلسه
بونلردن بری محروم اولمق جايز دكلدر بو دخی انلك كبيدر بزم ايچون دليل بو محلده اضافت مصارفی بيان ايچوندر
اثبات استحقاق ايچون دكلدر خصوصا ابن عباس حضرتلری بوندن مراد بيان مصارفدر بيان استحقاق دكلدر
هر قنقيسنه صرف اولنورسه كفايت ايدر بيورمشلردر نته كيم صلوتده استقبال قبله يه امر اولنمشدر اول كعبه دن بر
استقبال اولنسه امره ممتثل اولمش اولورز وحق سبحانه وتعالی اول اصنافی محتاجيندن اخبار ايدر اوصاف ايله
ذكر ايلدی بر بلدكه بوندن مقصود محتاجك حاجتنی قضا ايلمكدر پس بو تقديرجه جمله اصناف حقيقتده جهتندن
صنف واحد اولمش اولدی جمع ايسه جنسدن مستعاردر زيرا فقی جمعه الف ولام داخل اولسه معنای جمعيت مضمحل
والف ولام كلام عربده درت معنايه استعمال اولنور بريسی جنس ايچون الرجل خير من المرأة كبی وبری دخی استغراق
ان الانسان لفی خسر كبی وبری دخی عهد خارجی ايچون انا ارسلنا الی فرعون رسولا فعصی فرعون الرسول وبری دخی
عهد ذهنی ايچون ادخل السوق كبی واخاف ان يأكله الذئب كبی چونكه استعمال بويله اولدی بو محلده عهد ايچون
حمل اولنمق ممكن اولميوب جنس مراد اولنور كما فی قوله تعالی لا يحل لك النساء من بعد بو آيت كريمه ده دخی عهد واستغراق
ممكن دكلدر اگر استغراق مراد اولسيدی لازم كلوردیكه دنيانك جميع صدقاتی جميع فقرا ايچون اوله بو تقديرجه
بر فرد محروم اولمق جايز اولمازدی بوكا ايسه بر فردك اقتداری يوقدر لكن بو محلده احسن قول بودر اگر استغراق
حقيقی يه حمل اولنميوب استغراق عرفی يه حمل اولنسه نته كيم جمع الامير الصاغة ديلور بوندن بلده نك صاغه سنی
وياخود اطراف مملكتك صاغه سنی جمع ايليه ديمكدر بو تقديرجه استغراق عرفی ايسه وسع بشردن خارج دكلدر ولا
لبناء مسجد او تكفين ميت مال زكوة بناء مسجد وتكفين ميت ايچون دفع اولنماز يعنی ويرلمز زيرا زكوتده واجب اولان
قطع ملكدر غيره تمليك ايلدر زكوتده تمليك ركنيدر واگر بر قائل بو بابده التمليك ركن قولكز بلا دليل مجرد بر دعوی در

حق سبحانه وتعالی نك انما الصدقات للفقراء قولندن غيری بوكا دلالت ايدر بر دليل يوغيكن حال بوكه اول لام
تمليك ايچون قلميوب عاقبت ايچون قلديكز ديو جواب طلب ايدرسه اكا جواب بودركه بزم لام عاقبت ايچون ديدوكمز
معناسی صدقاتدن فقرانك مقبوضی اولان عاقبت اولور انلر ابتدا مصارفدر بوقسه مستحق دكلدر نته كيم توضيحده
فخر الاسلامدن الصدقة تقع فی كف الرحمن قبل ان تقع فی كف الفقير حديث شريفنك معناسنده صدقه ابتداء
الله ايچون ويرلر فقيره دوام وبقا اعتباری ايله حق عبد اولور زيرا ابتدا حق فقير دكلدر پس مقبوضلری اولدقده
عاقبت ملكلری اولور لام دلالتی ايله بلا دليل ديمكده دعوای مجرده ديدكلری صحيح اولمدی انده نصكره تكفين ميت ده
متحقق اولمدوغنه دليل بر ميتی قورد اكل ايلسه اول كفن مكفن ايچوندر وارث ايچون دكلدر زيرا تمليك متحقق اولمدی
او قضاء دينه وميتك دينی قضا ايچون دخی زكوة ويرلميه زيرا بونده دخی تمليك يوقدر او ثمن قن يعتق آزاد اولنه
عبدك ثمنی ايچون دخی زكوتدن بر شیء ويرلميه زيرا اعتاقده اسقاط ملك واردر تمليك يوقدر ولا الی ذمی وصح غيرها
ودخی ذمی يه مال زكوتدن ويرلميه اما مال زكوتدن غيری ويرلمك صحيح اولور ولا تدفع الی غنی يملك نصابا من ای
ودخی نصابه مالك اولان غنی يه اگر زكوة مالندن واگر سائر نذوردن هر قنقيسندن اولورسه ويرلميه او عبد غنينك
قولنه دخی مال زكوة ويرلميه زيرا العبد وما يملكه كان لمولاه فحواسی اولنجق اعطا اولنان مال زكوة افنديسنه
او طفله كوچك اوغلنه دخی ويرلميه زيرا اول طفل باباسی مالندن غنی عد اولنور بخلاف ولده الكبير اول غنينك
كبيری عبد وولد صغيرنك خلافيدر اكا زكوة ويرمك صحيح اولور اگر نفقه سی دخی اول اب غنی اوزرينه ايسه ده وير
جايزدر انك غناسی ايله ولد كبير غنی عد اولنماز وامرأته ان كانا فقيرين اول غنينك خاتوننه زكوة ويرمك صحيح اولور اگر
ايكيسی دخی فقير اولورلرسه ولا الی هاشمی من آل علی او عباس او جعفر او عقيل او الحارث بن عبد المطلب ولو كان
وهاشمی يه دخی زكوة ويرلميه كه هاشمی آل علی وآل عباس وآل جعفر وآل عقيل وياخود آل حارث بن عبد المطلبدر اگر
زكوة اوزرينه عامل دخی اولورسه بنی زكوتدن بر شیء ويرلميه زيرا نبی عليه السلام بنی هاشمه خطاب ايدروب يا بنی هاشم
ان الله تعالی حرم عليكم غسالة اموال الناس واوساخهم وعوضكم عنها بخمس الخمس بيورمشلردر معلوم اولا كه حارث
وعباس نبی عليه السلامك عملری در وجعفر وعقيل علی كرم الله وجهه نك قرنداشلريدر بونلرك جمله سی هاشمه منسوب
زيرا نبی عليه الصلوة والسلامك نسب شريفلری محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف در قيل
بخلاف التطوع ديلديكه تطوع بونلرك خلافنجه در يعنی جوازنده اختلاف ايلمشلردر بعضلر ديديلركه صدقه واجبه
صدقه نفل بيننده فرق يوقدر وقف دخی بنی هاشمه حلال دكلدر بلا بعده ذكر اولنمشدركه اگر واقف بنو هاشم تسميه
شرط ايلسه جايزدر بعض مشايخ ديديلركه صدقه نفل بنو هاشمه حلالدر زيرا نفل ايله مالك سخی زايل اولماز وفی ايله
اولدوغی كبی ابو جعفر طحاوينك آثاری شرحنده ابو حنيفه دن روايت ايدروب صدقاتك كليسی بنو هاشمه جايزدر
نبی عليه السلام عهدنده ايدی زيرا خمسك خمسی كندولره واصل اولوردی نبی عليه السلامك موتی ايله خمس الخمس ساقط اولدی
وصدقه ده جايز اولدی وموالهم مثلهم بنو هاشمك مواليسی كندولر كبيدر آنلره دخی مال زكوة ويرلمز زيرا نبی هاشمك

معتق قوللرندن بری نبی علیه السلامدن سؤال ایدوب ائحل لی الصدقة دیدیکده لا انت مولانا بیورمشلردر و بر حدیث
موالی القوم من انفسهم واقع اولمشدر ولا یدفع المزکی زکوته الی اصله وان علا و فرعه وان سفل مزکی زکوتنی اصلنه
یعنی بابا و اناسنه هر نه قدر یوقارو دخی اولورسه و فرعنه یعنی اوغلنه و قزینه هر نه قدر اشغه دخی اولورسه ویرمیه
مابینده منافع متصله در شرط ایسه تملیکدن قطع منفعت در او زوجته و زوجه سنه دخی ویرمیه بالاتفاق
عادةً منافعده اشتراکلری اولدیغیچون جایز دکلدر وکذا لا تدفع الی زوجها عورت ارینه ویرمز و کذلک عورت دخی
ارینه زکوة ویرمیه ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر قاتنده عورت ارینه زکوة ویرمک
زیرا ابن مسعودک خاتونی نبی علیه السلامدن زوجنه تصدق ایچون سؤال ایلدکده لک اجران اجر الصدقة واجر
بیورمشلردر ابو حنیفه رحمه الله تعالی بو صدقه یی نافله یه محمول ایدر دیو جواب ویرمشلردر ولا الی عبده او مکاتبه او
مدبره او ام ولده دخی مزکی زکوتنی قولنه و مکاتبنه و مدبرینه و ام ولدینه ویرمیه اگر ویرلسه قطع منفعت بولنمامش
جایز دکلدر وکذا عبد المعتق بعضه ینه مزکی زکوة ویرمک جایز دکلدر بعض اعضاسی معتق اولان عبدینه زیرا
اول عبد مکاتب حکمنده در ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین خلاف ایدوب زکوة ویرمک جایزدر زیرا اول
عبد معتق البعض حر مدیون کبیدر ولو دفع الی من ظنه مصرفا فبان انه غنی او هاشمی او کافر او ابوه او ابنه
اگر مزکی مصرف ظن ایدوب بر کمسنه یه زکوة ویرسه بعده ظاهر اولسه که اول کمسنه غنی و یاخود هاشمی و یاخود کافر
و یاخود مزکینک باباسی و یاخود اوغلی ایمش کفایت ایدر یعنی زکوتنی ویرمش اولور ابو حنیفه و امام محمد قاتنده
بونلرک دلیلی حدیث معن بن یزید در روایت اولندیکه یزید زکوتنی توزیع ایلمک ایچون بر کمسنه یی وکیل ایدوب
اول دخی حین توزیعده یزیدک اوغلی معنه دخی ویرمش صباح اولدقده کندو زکوتنی اوغلنک النده گوردکده
نبی علیه السلامک حضور عالیلرنده مرافعه اولدیلر فقال علیه السلام یا معن لک ما اخذت ولک یا یزید ما نویت
خلافا لابی یوسف ابو یوسف خلاف ایدوب اعاده سی لازمدر خطاسی یقینا حاصل اولدیغیچون ولو بان انه عبده
او مکاتبه لا یجزیه فیعید مزکی مصرف ظن ایدوب زکوتنی دفع ایلدکدنصکره اگر ظاهر اولسه که اول مصرف ظن ایلدوگی
کندونک عبدی و یاخود مکاتبی ایمش ویردوگی زکوة کفایت ایلمز اعاده ایدر زیرا حقیقتده ملکندن خروج بولنموب
و عبد و مکاتبده اهلیت دخی اولمغله اعاده سی لازم اولور وندب دفع ما یغنی عن السؤال یومه بر کونلک سؤالدن
اغنا ایده جک شی ویرمک مندوب اولدی یعنی زکوتدن بر کونلک کفایت ایده جک مقداری ویرمک مندوبدر
وکره دفع نصاب او اکثر الی فقیر غیر مدیون مدیون اولمیان فقیره نصاب و نصابدن اکثر زکوة ویرمک مکروه
اما مدیون اولان فقیره نصابدن زیاده ویرلسه لا باسدر ونقلها الی بلد آخر و مال زکوتی بلد آخره نقل ایلمک دخی
مکروه اولدی زیرا حق جواری رعایت ایلمامش اولور الا الی قریبه الا مکرکه کندو قریبی ایچون نقل ایلیه اول زمان
مکروه دکلدر زیرا کندو قریبنده هم اجر صدقه هم اجر صله بولنمش اولور او احوج من اهل بلده و یاخود کندو بلدنده
فقرادن دخی افقر و احوج اوله اول دخی مکروه دکلدر زیرا مقصود محتاجک حاجتنی قضادر احوج او

ولا

ولا یسأل من له قوت یومه بر کونلک قوتی اولان کمسنه دلنمیه معلوم اوله که بیت المال ایچون جمع اولنان مال
درت نوعدر نوع اول زکوة سوایم و اعشاردر و تجارت ایچون مرور ایدن مسلمانلردن اخذ اولنان شیدر و مصرفی
حق سبحانه و تعالینک انما الصدقات للفقراء والمساکین قول شریفنده بیان اولندوغی اوزره سکز صنفدرکه
مؤلفة قلوب ساقط اولمغله یدی صنف قالمشدر نوع ثانی غنایم و معادن و رکازک خمسیدر مصرفی ایسه
حق سبحانه و تعالینک واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسه وللرسول ولذی القربی والیتامی والمساکین
وابن السبیل قول شریفیدر الله سهمی ایله رسولک سهمی بردر و بونک تبرکا کلامی افتتاح و بو مالک فضیلتنی
اظهار ایچوندر نبی علیه السلامک سهمی موتی ایله ساقط اولدی وذوی القربی که قرابة رسول علیه السلامدر انلرک
سهمی بزم قاتمزده ساقطدر اما امام شافعی قاتنده ثابتدر فی زماننا اوچ صنفه صرف اولنور بری یتامی و بری
و بری ابن سبیلدر نوع ثالث خراج و جزیه درکه مستأمن و اهل ذمتدن اخذ اولنور بونک مصارفی کاربانسرایلرک
و کوپریلرک و ستر ثغور و سایر بونلره مشابه اولان شیلردر و دخی ارزاق قضاة و ولاة و مفتی و محتسب و حفاظ
و مفسرین و معلمین و متعلمین و مقاتله ایچوندر حاصل کلام بو نوعک مالی عمارت دین و صلاح دار الاسلام
والمسلمین در و نوع رابع شول مالدرکه بر کمسنه فوت اولوب وارثسی اولمدیغیچه متروکاتی بیت المالدن قبض اولنور
اولمقوله مالک مصرفی مرضانک نفقه و ادویه سی ایچوندر و دخی مالی اولمیان فقرانک کفنی ایچون و لقیطک نفقه
و کسبدن عاجز اولان کمسنه لرک نفقه لری ایچوندر سلاطین و ولاة اوزرینه واجبدرکه ذکر اولنان ایراد و مصارفی
اربابنه ایصاله بذل الجهد ایلیه لر غایة البیانده دخی بو یلجه مسطوردر

بو باب صدقة فطر بیانندهدر

صدقه فطر عبادتدر زیرا بونده معنای مؤنت واردر بو اجلدن نیت شرط قلندی و غیرک سببی ایله واجب
عقل و بلوغدن کمال اهلیت دخی شرط قلنمدی هی واجبة صدقه فطر واجبدر و وجوبیتی معنای اصطلاحیسی
و واجب دلیل شبهه ایله ثابت اولاندر انکچون جاحدی اکفار اولنماز زیرا عملا واجبدر اعتقادا دکلدر اما صدقه
فطرک وجوبیتنه دلیل نبی علیه السلام خطبه سنده ادوا عن کل حر و عبد صغیر او کبیر نصف صاع من بر
او صاعا من تمر او صاعا من شعیر قولنده اولان ادوا امری تفید ایدر بو محلده وجوبک ذکری بین الفرض والسنة
امام محبوبی دیمشدر واجبات اسلام یدیدر صدقه فطر نفقه ذوی الارحام و وتر و اضحیه و عمره و خدمت
و عورتک ارینه خدمتی کبی علی الحر المسلم المالک لنصاب فاضل عن حوائجه الاصلیة حوائج اصلیه سندن فضله نصابه
مالک اولان حر مسلمک اوزرینه صدقه فطر واجبدر و غنی و ملک شرطدر زیرا لا صدقة الا عن ظهر غنی حدیث
وان لم یکن نامیا اگر نامی دخی اولمازایسه ینه صدقه فطر واجبدر بونده حولان حول لازم دکلدر و به تحرم
الصدقة وتجب الاضحیة اول نصاب سببی ایله کندویه صدقه حرام اولور و اضحیه یعنی قربان واجب اولور معلوم
نصاب اوچ نوعدر بر نوعی شول نصابدرکه انده زکوة سایر ماله متعلق اولان احکام واجب اولور بر نوعی دخی شول
نصابدرکه انده احکام اربعه واجب اولور مثلا کندویه صدقه حرام اولور و اضحیه و صدقه فطر و نفقه اقارب واجب

وبونده تجارت ایله نما وحولان حول شرط قلنمدی وبر نوعی دخی شول نصابدر که کندویه دلنمک حرام اولور بعضلر
قوت یومی به مالک اولمقدر بعضلر قاتنده اللی درهمه مالک اولمقدر عن نفسه صدقه فطر انسانک کندو نفسندن
واجبدر عن نفسه ده اولان عن یوقروده واجب لفظنه متعلقدر واجبة عن نفسه دیمکدر وابن عمر رضی الله عنهما
نبی علیه السلام زکوة فطری ذکور واناث اوزرینه فرض قلنمشدر دیو حدیث شریف نقل بیورمشدر وولده الصغیر
الفقیر فقیر اولان ولد صغیری ایچون دخی صدقه فطر واجبدر زیرا انک مؤنت کامله سی واردر اوزرینه ولایتی دخی
واردر وعبده للخدمة ولو کافرا خدمتی ایچون اولان عبدی ایچون دخی صدقه فطر واجبدر اگر کافر ایسه دخی ولایت
ومؤنتی اولدیغیچون افندیسی اوزرینه واجب اولمغه سبب رأس مؤنة ویلی علیه قولیدر کویا که عبدک راسی کندو
راسیدر شافعی خلاف ایدوب انک قاتنده عبدده جایزدکلدر وکذا عن مدبره وام ولده یعنی عبد کبیدر مدبرندن
وام ولدندن دخی صدقه فطر واجبدر زیرا بونلرده دخی مؤنت واوزرلرینه ولایت واردر لا عن زوجته وولده
الکبیر زوجه سی وولد کبیری ایچون واجب دکلدر مؤنت وولایتده قصوری اولدیغیچون زیرا حقوق نکاحدن
غیریده والی اولمز ومؤنت یعنی قوتلرن تعیین اولنز وغذن زیاده ویولمز حتی صاحب فراش اولسه مداواسی
زوجی اوزرینه لازم کلمز شافعی قاتنده زوجی اوزرینه زوجه سی ایچون صدقه فطر واجبدر وطفله الغنی بل من
مال الطفل وغنی اولان طفلندن دخی صدقه فطر واجب دکلدر بلکه طفلک کندو مالندن واجبدر ابو حنیفه
وابو یوسف قاتنده اما امام محمد دیرکه ورفر کقولی دخی بودر قیاس اولان بودرکه باباسی کندو مالندن ویره اگر
طفلک مالندن ویررسه ضمان لازم کلور وصدقه فطر شونک عنده زکوة درمال زکوتی کبی پس صغیر اوزرینه واجب دکلدر
زیرا صدقه فطر عبادتدر صغیر ایسه عبادته اهل دکلدر ولا عن عبد آبق وعبد آبق ایچون دخی واجب دکلدر
یعنی قاچقون قول ایچون الا بعد عوده الا کلدکدن صکره واجبدر یعنی ماضی یی ادا ایدر والمجنون کالطفل
مجنون طفل کبیدر اگر فقیر ایسه باباسی ادا ایدر اگر غنی ایسه مالندن ادا ایدر ابو حنیفه وابو یوسف قاتنده امام
محمد قاتنده باباسی ادا ایدر ولا عن مکاتبه ومکاتبی ایچون دخی واجب دکلدر ولا عن عبیده للتجارة وتجارت
ایچون اولان قوللری ایچون دخی صدقه فطر واجب دکلدر ولا عبد او عبید بین اثنین وایکی کمسنه بیننده
یعنی مشترک اولان قول وقوللر ایچون دخی صدقه فطر واجب دکلدر ولایت ومؤنتده هر بیرینک قصوری اولدیغیچون
وعندهما یجب علی کل فطرة ما یخصه من الرؤوس دون الاشقاص امامین قاتنده هر بیرینک اوزرینه رؤسدن
کندویه مخصوص اولان شینک فطره سی واجبدر اشقاصدن دکل امامین قسمت رقیقی جایز کورمشلردر مثلا
ایکی کمسنه نک درت عبدی اولسه هر بیرینه ایکی عبدک فطره سنی ویرمک واجبدر شریکین بیننده اوچ قول اولسه هر
بیرینک اوزرینه بر عبدک فطره سی واجب اولور اوچنجیسی معفو دردینلمشدرکه عدم وجوب ائمه ثلثه نک اجماعیله در
زیرا شریکینده هر بیرینک نصیبی قبل القسمة جمع اولمیوب تماما رقبه یه مالک اولمامشدر کامل رقبه یه مالک اولمق
واجب اولمادوغی یوقاروده بحث اولنمشدر ولو بیع بخیار فعلی من یتقرر الملک له واگر عبد خیار ایله بیع اولنسه صدقه فطر
شول کمسنه نک اوزرینه واجب اولور که ملک انک اوزرنده متقرر اوله اگر خیار فسخ اولورسه فطره بایع اوزرینه در
اگر فسخ اولمازایسه مشتری اوزرینه در وتجب بطلوع فجر یوم الفطر صدقه فطر یوم فطرده طلوع فجرده واجب اولور
شافعی قاتنده رمضانک یوم اخیرنده غروب شمسده واجب اولور زیرا صدقه فطر مختص قلندی غروب شمسده تمام فطر در
یوم ایچون دلیل اضافت اختصاص ایچوندر اختصاص فطر ایسه یومده در لیله ده کلدر اولتقدیرجه غرهٔ شوالده لازم کلور
فمن مات قبله او اسلم او ولد بعده لا تجب فطرته پس امدی برکمسنه طلوع فجردن اول فوت اولسه ویاخود طلوع
فجردن صکره اسلامه کلسه ویاخود طوغسه اول کمسنه نک فطره سی واجب اولمازیرا وجوب اداسنک شرطی معدومدر
شافعی قاتنده بر کمسنه رمضانک یوم اخیرنده بعد غروب الشمس فوت اولسه فطره واجب اولور وصح تقدیمها صدقة
تقدیم ایلمک صحیحدر بلا فرق بین مدة ومدة بر مدت ایله بر مدت بیننی فرق سز تقدیمی صحیحدر یعنی وجوبدن اول
ویاخود وجوبدن صکره بو مدتلری فرق ایلمک لازم دکلدر خلاصه ده مسطوردرکه بر کمسنه اون ییللق ویاخود دخی
سنه لرک فطره سنی ادا ایلسه جایزدر وحسن ابن زیاد دیمشدرکه تعجیلی اصلا جایز دکلدر اضحیه نک تعجیلی جایز
اولمدوغی کبی وخلف بن ایوب دیمشدرکه شهر رمضان دخولندن صکره جایزدر ونوح بن مریم دیمشدرکه رمضان شریفک
نصف اخیری مروروندن صکره تعجیل اولنسه جایزدر وندب اخراجها قبل صلوة العید بیرام نمازندن اول فطره یی
اخراج ایلمک مندوبدر زیرا نبی علیه السلام مصلایه چقمزدن مقدم اخراج بیورورلر ایدی واغنوهم عن المسألة بیورمشلردر
ولا تسقط بالتأخیر فطره صلوة عیددن صکره تاخیر ایله ساقط اولماز وهی نصف صاع من بر او دقیقه او
سویقه او صاع من تمر او شعیر صدقه فطره بغدایدن نصف صاعدر ویاخود اول بغدایک دقیقندن ویاخود
سویقندن نصف صاعدر ویاخود تمردن ویا شعیردن بر صاعدر والزبیب کالبر اوزم بغدای کبیدر بو تشبیه
جامع الصغیر روایتیدر زیرا اوزم ایله بغدای معنی ده بر بیرینه متقاربدر ایکیسی دخی جمله اجزاسیله اکل اولنور
اما خرما وشعیر بونلره مخالفدر خرمانک چکردکی وشعیرک تحالسی یعنی کبکی اخراج اولنور وعندهما کالشعیر
وهو روایة الحسن عن الامام امامین قاتنده زبیب شعیر کبیدر وبو زبیب شعیر کبی اولمسی ابو حنیفه دن حسنک
روایتیدر زیرا اوزم وتمر بر بیرینه متقاربلردر میوه لکده وطتلولقده والصاع ما یسع ثمانیة ارطال بالعراقی
من نحو عدس او ماش وصاع شول ظرفدرکه اکا سکز رطل عراقی صغه مرجمک وبوکوجه مثللردن صاع سکز رطلدر
ورطل یکرمی استاردر واستار درت مثقال بچقدر پس هر رطل یوز اوتوز درهم اولور اول تقدیرجه
بر صاع بیک قرق درهم اولور وعند ابی یوسف خمسة ارطال وثلث رطل ابو یوسف قاتنده بش رطل وثلث
رطلدر اما اسبیجابی امام اعظم ایله امام محمد قولنی تصحیح ایلمشدر ولو دفع منویه بر صح خلافا لمحمد اگر منسنه
ایکی من بغدای ویررسه صحیح اولور امام محمد خلاف ایدوب انک قاتنده صحیح دکلدر معتبر اولان کیله در وزن دکلدر
ودفع البر فی مکان تشتری به الاشیاء فیه افضل بغدای ویرمک افضلدر شول مکانده که اول بغدای ایله
اول مکانده اشیا اشتری اولنه وعند ابی یوسف الدراهم افضل ابو یوسف قاتنده دراهم افضلدر کتاب الصوم

بو كتاب صوم بياننده در صوم لغتده امساكدن عبارتدر هر نه شيده وهر نه وقتده اولورسه اولسون الله تعالى نك
حكايةً قول شريفي كبي اني نذرت للرحمن صوما اي امساكا عن الكلام وقال عليه السلام في صوم عاشوراء ومن اكل
فليصم بقية يومه وهو ترك الاكل والشرب والوطي من الفجر الى الغروب شرعده اول صوم اكل وشرب وجماعي
تركدر وقت فجردن غروب شمسه دكين ترك اكل وشربك ابتداسي وقت فجردن اولدوغي نص شريف ايله ثابت اولوب قوله
كلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط الابيض من الخيط الاسود انتهاسي غروبه دكين اولدوغي دخي نص شريفده وارد
اتموا الصيام الى الليل مع نية من اهله اول صومك اهلندن نيت ايله ترك اكل وشرب ووطيدر نيت قيدي
الاعمال بالنيات ايدوكنه اشارتدر من اهله ديدوكي حايض ونفسا وكافردن احترازدر وهو مسلم عاقل
طاهر من حيض ونفاس اول اهل اولان كمسنه مسلم عاقل وحيض ونفاسدن طاهر اولاندر وصوم رمضان
فريضة على كل مسلم مكلف صوم رمضان كلي مسلم مكلفه اوزرينه فرضدر فرضيتي كتاب وسنت واجماع امت ايله
ثابتدر قوله تعالى كتب عليكم الصيام وقوله عليه السلام في حديث بني الاسلام الخ بويله اولدوغچون منكري
كافر اولور مسلم ديدي كافردن احترازدر زيرا كافر حكم دنياده فروع ايمانله مخاطب دكلدر مكلف ديدوكي صبي
ومجنوندن احترازدر اداء ادا يوننده فرضدر قوله تعالى فمن شهد منكم الشهر فليصمه وقضاء دخي قضا
يوننده فرضدر قوله تعالى فعدة من ايام اخر وصوم النذور والكفارة واجب وغير ذلك النفل نذر اولنمش صومي
ودخي كفارت صومي واجبدر وصوم رمضان اداء وقضاء وصوم نذور وكفارتدن غيريلري نافلهدر صوم
الله تعالى نك وليوفوا نذورهم واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم قول شريفي ايله ثابت واجماع امت دخي منعقد
اولمش ايكن نذور مذكور نيچون فرض قلنمدي ديو سؤال اولنورسه جواب ويريلوركه بو ايكي آيت كه مذكورك
وجوبنه دالدر عامدر لكن خص منه البعض در معصيت كبي نذر طهارت وعيادة مرضى وصلوة جنازه كبي
بونلر ايسه دليل ظني ايله ثابت اولمشدركه عام مخصوص درحال بوكه اجماع فرضيتنه تواتر ايله ثابت اولمامشدر
وجوبده باقي قالدي وصوم العيدين وايام التشريق حرام يوم عيدده صوم ودخي ايام تشريقده صوم حرامدر
ايام تشريق قربان بيرامنك ايكنجي واوچنجي ودردنجي كوننه ديرلر زيرا بو ايامده صايم اولمق نهي اولنمشدر روى عقبة بن عامر
قال نهى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم عن صوم يوم الفطر ويوم النحر وايام التشريق وقال عليه السلام
في الايام المنهية انها ايام اكل وشرب وبعال وهو المباعلة اي ملاعبة الرجل اهله وقال ايضا الا لا تصوموا هذه الايام
ويجوز اداء رمضان والنذر المعين بنية من الليل والى ما قبل نصف النهار اداء رمضان ونذر معين كيجهدن
نيت ايله ودخي نهارك نصفندن مقدم نيت ايله صحيح اولور بونده يجوز يصح معناسنه در مراد اولان نهار شرعيدر
نهار لغوي دكلدر نهار شرعي اولدركه صبح صادقدن مغربه دكيندر بو تقديرجه نصفي ضحوة كبرى ده در زوالده
نهار لغوي طلوع شمسدن مغربه دكيندر اول تقديرجه نصف نهار وقت زوالدر لا عنده في الاصح نصف نهارده
نيت صحيح اولماز اصح اولان دخي بودر بين المسافر والمقيم فرق يوقدر زفر قاتنده فرق واردر ومطلق النية اداء

ونذر معين مطلق نيت ايله صحيح اولور نويت ان اصوم ديمكله وبنية النفل ونفل نيتي ايله دخي صحيح اولور نويت
ان اصوم النفل ديمكله ائمه حنفيه قاتنده رمضانده هر كون ايچون نيت لازمدر اما مالك قاتنده شهر رمضانك
اولنده نيت واحده كفايت ايدر زيرا صوم شهر رمضان عبادت واحده در نيت واحده كفايت ايدر بر آي اعتكافده
نيت واحده كفايت ايلدوكي كبي بزم ايچون دليل تحقيقا صومك هر كوني على حدة بر عبادتدر زيرا ايكي كونك
ما بيننده ليل تخلل ايدر بو تقديرجه صوم ايچون بر نيت صالح اولماز اعتكاف بونك خلافنه در لا يفسد زيرا اعتكاف
عبادة واحدهدر جميع اوقاتي اعتكافه صالحدر وصوم رمضان بنية واجب اخر للصحيح المقيم صوم رمضان
صحيح اولور واجب اخر نيتي ايله صحيح مقيم ايچون بر كمسنه صاغ وسالم اولوب ومقيم اولوب صوم شريفده واجب
آخره كه قضايه قالمش رمضاني اولوب نيت ايلسه اول نيت ايلدوكي صوم رمضاندن اولور قوله عليه السلام اذا انسلخ
شعبان فلا صوم الا رمضان لا النذر المعين بل عما نواه نذر معين صحيح اولماز بلكه نيت ايلدوكي شي واقع
اولور بر كمسنه يوم معينده صوم ايچون نيت ايلسه بعده اول كون كلسه قضايه قالمش رمضاندن نيت ايلسه
قضايه قالمشي صحيح اولور مقدما نذر ايلدوكي صحيح اولماز صوم رمضان ايله نذر معينك فرقي بودركه رمضان
تعيين شارع ايله والمعين قويدر كندودن ما عداسني ابطال ايدر نذر معينده اول وقت يوقدر زيرا اندر ايدنك
تعييني در ولو نوى المريض والمسافر فيه واجبا اخر وقع عما نوى اكر مريض واكر مسافر رمضانده آخر واجبه نيت
ايلدوكي شي واقع اولور وعندهما يقع عن رمضان امامين قاتنده نيت ايلدوكي رمضاندن واقع اولور
زيرا رخصت معذوره مشقتا ولمسوني ايچوندر چونكه صومه تحمل ايلدي غير معذور مرتبهسنه ملحق اولدي بلو والنفل
كله يجوز بنية قبل نصف النهار صوم نفلك جملهسي نصف نهاردن اول نيت ايله صحيح اولور عن عائشة رضي الله عنها
ان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم كان يدخل على نسائه يقول هل عندكن من غداء فان قلن لا يقول
اني اذا الصائم والقضاء والنذر المطلق والكفارات لا يصح الا بنية معينة من الليل صوم قضا ونذر مطلق
وكفارات صحيح اولماز الا كيجهدن نيت معينه ايله صحيح اولور ويثبت رمضان برؤية هلاله او بعد شعبان
ثلاثين رمضان ثابت اولور هلالني كورمكله ياخود شعباني اوتوز كون عد ايله ثابت اولور ناس ايچون لا بد دركه
هلالي التماس ايدهلر شعبانك يكرمي طقوزنده زيرا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم الشهر هكذا وهكذا وهكذا
اشار باصابعه وخنس ابهامه في الثالثة لقوله عليه السلام صوموا لرؤيته وافطروا لرؤيته فان غم عليكم الهلال
فاكملوا شعبان ثلثين يوما ولا يصام يوم الشك الا تطوعا شك كوني اوروج طوتلماز الا مكركه تطوعا طوتيله
لقوله عليه السلام لا يصام اليوم الذي يشك فيه انه من رمضان الا تطوعا وهو احب ان وافق صوما يعتاده
يوم شكده صوم مستحبدر اكر صوم معتاد اولان كمسنهنك صومي كوننه موافق اولورسه موافقتدن مراد بر كمسنه خميس
واثنين كونلري وياخود آيك آخري اون كوني وياخود بتون شهري طوتمق معتادي اولسه ويوم شك دخي صيامك
معتادي كوننه راست كلسه اول يوم شكده صوم مستحب اولور اكر رمضان اولورسه رمضاندن اولور زيرا يوم شكده صوم

قوله علیه السلام لا تتقدموا رمضان بصوم یوم او یومین الا رجل کان یصوم یوماً فلیصمه والا اکر یوم شك صومی معتاد لره
موافق اولمازایسه فیصوم الخواص ویفطر غیرهم بعد نصف النهار یس امری خواصدن ولان صایم اولور خواصدن
غیریسی افطار ایدر نصف نهاردن صکره فخر الاسلام ابو یوسفدن برحکایه نقل ایدوب اسد بن عمرو دیدیکه بر کون باب
رشیده کلوب قاضی ابو یوسفه راست کلدم باشنده عمامهٔ سودا واوزرنده درع سودا ایاغنده خف اسود بر سیاه آت
سیاه ایرمحصل کلام صقالندن غیری بر آق شی یوغیدی حال بوکه او کون یوم شك ایدی ناسه افطار ایلک دیو فتوی
ویروردی بن کا دیدمکه سن مفطرمیسن ابو یوسف بن صایم دیدی معلوم اولدیکه خواص که مفتی و قاضی کبیلر صایم اولمق
لازم ایمش یوم شکده افطار ایچون بو حدیث شریفه دخی کافیدر قوله علیه السلام اصبحوا یوم الشك مفطرین ای غیر
ولا صائمین وکره صومه عن رمضان وعن واجب آخر یوم شکده رمضاندن ویاخود واجب آخردن نیت ایله صوم مکروهدر
قوله علیه السلام من صام یوم الشك فقد عصی ابا القاسم وکذا ان نوی ان کان رمضان فعنه والا فعن نفل او عن
واجب آخر یعنی یوم شکده صوم مکروهدر اکر نیت ایدرسه اکر یوم شك رمضان اولورسه اول صوم رمضاندن اولسون واکر
یوم شك رمضان اولمازایسه اول صوم نافله ویاخود واجب آخردن اولسون دیسه وصح فی الکل عن رمضان ان ثبت یعنی بو فروعده
ذکر اولنان کلامک جمله سنده صوم رمضاندن اولور اکر رمضان ثابت اولورسه جمله سی درت صورت اولدی اولی اولکه
شهری کوردی صوم رمضانه قطعاً نیت ایلدی اصل نیت موجود ایکن اولتقدیرجه واجب آخرک جهتی لغو اولدی اما صورت
ثالثه که رمضان ایله نافله بیننده تردید در اصل نیت موجود واصل نیت عدم تردید دخی واردر والا اکر یوم شك رمضاندن
ثابت اولمازایسه فیما نوی ان جزم واجب ونفلدن نیت ایلدوکی اولور اکر جزم ایلمش ایسه ونفل ان تردد اکر تردد ایلمش ایسه
یوم شك ولان صومی نافله اولور زیرا نیت رمضان اولورسه رمضاندن اکر اولمازایسه نافله اولسون دیمك تردددر
وان قال ان کان رمضان فانا صایم عنه والا فلا اکر دیسه اکر یوم شك رمضان اولورسه بن رمضانه صایم اولورم اکر
رمضاندن اولمازایسه صایم اولم دیسه لا یصح ولو نیت رمضانیته ولا یصیر صایماً اولکمسنه نك صومی صحیح اولماز اکر اول
یوم شکده رمضان اولدوغی ثابت دخی اولورسه اولکمسنه صایم اولماز زیرا عزیمتی قطعی اولمامش اولدیکو یا کر یارین
عدا بولورسم اکل ایدرم بولمازایسم صایم اولورم دیمش کبی اولدیکه اصل نیت متردد اولمغله کو یاکه نیت ایلمامشدر مصنف
لا یصح دیدکدن صکره ولا یصیر صایماً دیمکه حاجت یوغیدی زیرا عدم صحت عدم صیامی مستلزم ایدی واذا کان بالسماء
دخی فجرین سماده علت اولسه بولت وغبار ودخان کبی رؤیته مانع اوله قبل فی هلال رمضان خبر عدل قبول اولنور
هلال رمضانده واحد عدلك خبری یعنی کوردم دیو خبر ویرمسی زیرا بو دینه متعلق خبردر عدالت شرط قلندی عدالت
شرط قلندی دخی اجلدن ولو عبداً او انثی او محدوداً فی قذف تاب اول عدل عبد یاخود انثی ویاخود قذف ایچون حد
تایب اولانلردن ایسه زیرا بو شهادت دکلدر انجق خبردر وخبر واحدی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
قبول ایلمشدر وقال ابن عباس رضی الله تعالی عنهما جاء اعرابی الی النبی علیه السلام فقال انی رأیت الهلال یعنی هلال
رمضان فقال اتشهد ان لا اله الا الله فقال نعم فقال اتشهد ان محمداً رسول الله فقال نعم فقال یا بلال اذن فی الناس

لیصوموا غداً ولا تشترط لفظة الشهادة هلال رمضانی کوردکده لفظ شهادت شرط قلنمدی زیرا بو شهادت دکلدر خبردر
وفی هلال الفطر وذی الحجة شهادة حرین او حر وحرتین قبول اولنور هلال فطرده وهلال ذی الحجه ده ایکی حرک
ویاخود بر حر وایکی حره نک یعنی بر ار وایکی عورتک شهادتی قبول اولنور بشرط العدالة عدالت شرطیله زیرا بونده
الزام واردر ولفظ الشهادة ودخی لفظ شهادت شرطیله زیرا بونده نفع عبد تعلق ایدر اول نفع فطر وقربان اتمك
جوز قلنغیدر سایر حقوقه شبیه اولمغین لفظ شهادت شرط قلندی لا الدعوی دعوی دکلدر وان لم یکن بالسماء
علة فلا بد فی الکل اکر سماده علت اولمازایسه رمضان وفطر واضحیه ده لا بد در من جمع عظیم یقع العلم بخبرهم
جمع عظیمدن لا بد در اول جمع عظیم که خبرلری ایله علم واقع اوله زیرا مطالع بر موانع یوق ابصار صحیح جماعتك
همتی بر یرده متقارب بویله زمانده تفرد ایلمك غلطی ایهام ایدر ویله اولسه توقفی ایجاب ایدر حتی جمع کثیر اولنجه کثرتك
اهل محله در ابو یوسف اللی آدمدر قسامه اعتباریله امام محمد هر طرفدن خبرلر وارد اوله وفی روایة ابو حنیفه دن
بر روایتده یکتفی باثنین ایکی کمسنه نك شهادتی کفایت ایدر سایر حقوق اعتباریله وقال الطحاوی یکتفی بواحد ان
من خارج البلد او کان علی مکان مرتفع طحاوی دیدیکه بر کمسنه نك شهادتی کفایت ایدر اکر اول کمسنه خارج بلدن
کلمش اوله ویاخود مکان مرتفعدن کورمش اوله مناره کبی ولو صاموا ثلثین ولم یروه حل الفطر ان صاموا بشهادة اثنین
اکر اوتوز کون صایم اولسه لر وهلال فطری کورمسه لر افطار ایلمك حلال اولور اکر رمضانی ولندن ایکی رجلك شهادتی
ایله صایم اولدیلر ایسه زیرا انصاب شهادت موجود اولمش اولور وان کان بشهادة واحد لا یحل اکر اولده بر شاهدك
شهادتی ایله صایم اولمشلر ایسه فطر حلال اولماز ومن رأی هلال رمضان او الفطر بر کمسنه هلال رمضانی ویاخود هلال
فطری کورسه ورد قوله اول کورن کمسنه نك قولی رد اولنسه یعنی قاضی شهادتنی قبول ایلمسه صام اول کمسنه صایم اولسون
وان افطر قضی فقط اکر افطار ایدرسه بلا کفارة قضا ایدر اما قاضی شهادتنی رد ایلمزدن اول افطار ایلسه صحیح
انك اوزرینه کفارت لازمدر و بر کمسنه هلال رمضانی کورسه ویالکز صایم اولسه واوتوز کونی تکمیل ایلسه اول کمسنه
افطار ایلمسون الا قاضی ایله معاً افطار ایلیه اکر افطار ایدرسه کفارت لازم کلمز ویجب علی الناس التماس الهلال
فی التاسع والعشرین من شعبان ومن رمضان ناسك اوزرینه واجبدر که هلالی شعبانك و رمضانك یکرمی طقوزنده
التماس ایده لر یعنی طالب اوله لر وقال عبد الله بن مسعود رضی الله تعالی عنه ما صمنا علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم
رمضان تسعة وعشرین یوماً اکثر مما صمنا ثلثین یوماً واذا ثبت اکر هلال ثابت اولورسه فی موضع لزم جمیع الناس
بر موضعده جمیع ناسه صوم لازم اولور اختلاف مطالع اعتباری یوقدر حتی دیمشلردرکه اکر اهل مغرب هلال
رمضانی کورسه لر اهل مشرق اوزرینه انلرك کورمسی ایله صوم واجب اولور فقیه ابو اللیث فتواسی بونك اوزرینه در
وقاضیخان دخی بویله جه ذکر ایلمشدر وقیل یختلف باختلاف المطالع دخی دینلمشدرکه اختلاف مطالع ایله مختلف اولور
فتاوای حسامیه ده دیمشدرکه بر اهل مصر اوتوز کون صایم اولسه لر رؤیت ایله و بر آخر مصر اهلی دخی رؤیت ایله یکرمی
صایم اولسه یکرمی طقوز کون صایم اولنلره بر کونك قضاسی لازمدر اکر شهرلری بر بریننه یقین ایسه قریبه اختلاف مطالع

امابعيد اولسه اختلاف مطالع اولوب اهل مصر آخره برشئ لازم كلمز وحضرت عايشه دن رضي الله تعالى عنها روايت كه
فطر كل بلدة يوم يفطر جماعتهم واضحى كل بلدة يوم يضحي جماعتهم **باب موجب الافساد** بو باب افساد صومي ايجاب ايدن شئ
بياننده در معلوم اوله كه صايمدن صادر اولان افعال اوج قسمدر اوليكي شول فعللردركه توهم اولنوركه مفسد اوله لر الا كه
مفسد دكلدر ايكنجي شول فعللردركه صومي افساد ايدر لكن كفارت ايجاب ايلمز اوچنجي شول فعللردركه صومي افساد ايدر وكفارتي
ايجاب ايدر پس بو اجلدن مصنف ابتداء صومي افساد ايدوب كفارت ايجاب ايدني ذكر ايلدي ويجب القضاء والكفارة
ككفارة الظهار على من جامع او جومع في رمضان عمدا في احد السبيلين او اكل او شرب عمدا غذاء او دواء قضا ودخي
كفارت واجب اولور شول كمسنه نككه اوزرينه كه اول كمسنه رمضانده عمدا احد سبيلينه جماع ايليه ويا خود جماع اولنه
ويا خود اكل ايليه ويا شرب ايليه قصدا غذا جنسندن ودوا جنسندن كفارت ظهار كبي كفارت ظهار قول آزاد ايلمكدر
اكر قادر دكل ايسه ايكي آي متتابعتين صايم اولمقدر اكر ضعيف اولوب عدم استطاعتي اولورسه آلتمش مسكيني طعام ايلمكدر
وكذا لو احتجم او اغتاب فظن انه فطره فاكل عمدا بالاده ذكر اولنان حكم كبي در اكر بر كمسنه حجامت ايتدرسه ويا خود
غيبت ايلسه پس اول كمسنه افطار ايلدي ظن ايليوب عمدا اكل ايلسه اينه كفارت لازمدر قال النبي عليه السلام ثلث يفطرن
الصائم وينقضن الوضوء ويهدمن العمل الغيبة والنميمة والنظر الى محاسن المرأة غيبت مفطر صوم اولمسي معناسي
بالاجماع ذهاب ثواب ايله مؤولدر كانه صايم اولمامش كبي اولور ولا كفارة بافساد صوم غير رمضان رمضاندن غيري
صومك افسادنده كفارت يوقدر ويجب القضاء فقط لو افطر خطاء او مكرها انجق قضا واجب اولور اكر خطاء ويا
مكرها افطار ايدرسه او احتقن او استعط ويا خود احتقان ايلسه ويا انوفنه دوا صب ايدوب قصد ايتسه وصل الى
او اقطر في اذنه ويا خود قولاغنه دوا تقطير ايلسه او داوى جائفة ويا خود جوفه بالغ اولان جراحت ايچون دوا ايلسه
او آمة بالمد والتشديد ويا خود باش يارهغي كه دماغه ايرشمش اوله اكا دوا ايلسه فوصل الدواء الى جوفه او دماغه
پس دوا جوفنه ويا خود دماغنه واصل اولسه صوم فاسد اولور لكن كفارت لازم كلمز معلوم اوله كه فجان دوا رطب اولسه
ابو حنيفه ايله امامين مابيننده اختلاف واردر فجان يابس اولسه صوم فاسد اولمز بالاجماع بو قول ظاهر الروايه در
واكثر مشايخ اعتباري جوفه وصولنه در حتى يابس اولوب جوفه وصولي معلوم اولسه صوم فاسد اولور ودوا اكر
رطب اولوب جوفه واصل اولمسه صوم فاسد اولماز پس بو تقديرجه يابس ورطبده فرق يوقدر مادام كه جوفه واصل اوله
او ابتلع حصاة او حديدا ويا خود حصاة يعني كوچك طاشجغز ابوتسه ويا خود دمر يوتسه مثلا شول شئ كه عادة
غذا اولور آنده واجب اولان قضادر كفارت دكلدر وشول شئ كه عادة غذادكلدر غذا ولميان شئ الحاق اولنور حتى
بر كمسنه پشمش آرپه اكل ايلسه وكاغد وطپراق وايرشمش وطبخ اولنمامش حبوب اكل ايلسه كفارت يوقدر اما طين ارمنى اكل ايلسه
كفارت واردر زيرا عادة دوا ايچون اكل اولنه كلمشدر او استقاء ملأ فمه ويا خود آغز دولوسي قوصمغه طالب اولنسه
يعني تكلف ايله قوصسه او تسحر يظنه ليلا والفجر طالع او افطر يظن الغروب ولم تغرب ويا خود كيجه ظن ايدوب سحور
طعامي اكل ايلسه حال بو كه فجر طالع اولسه ويا خود شمس غروب ايلدي ظن ايدوب افطار ايلسه حال بو كه شمس غروب ايتمش اولسه

دخي

خود

كفارت لازم كلمز اما صومك فسادي غلط ايله ركن منتفي اولدوغيچون زيرا بوندن احتراز ممكن ايدي نسيان بونك
خلافنجه در اما صومك قضاسي شرعا مثلي ايله مضمون بر حقدر مريض ومسافرك قضاسي كبي اما عدم كفارت جنايت
قاصر اولدوغي ايچوندر زيرا قصدا دكلدر وبو سوزي عمر رضي الله تعالى عنه دن روايت اولنان قول اثبات ايدر حضرت
عمر رضي الله تعالى عنه مسجد كوفه نك ساحه سنده اصحابي ايله رمضان شريفده وقت غروبده اوتورركن بر قدح سكت
كتورديلر واول سدي كندوسي واصحابي ايچدي وموذنه اذان ويرمك ايچون امر ايلدي موذن اذان ويرمجك بره
كتشي كورديكه غروب ايلمامش موذن الشمس يا امير المؤمنين ديدي عمر رضي الله تعالى عنه ديديكه بعثناك داعيا ولم
ما تجانفنا الاثم قضاء يوم علينا يسير ديو بيورمشلردر عمر رضي الله تعالى عنهك بو كلامي لزوم قضا وعدم كناهه
دلالت ايدر اكر سن بو موضعي بو مثللوده واجب اولان شيئك بياني موضعي قيلاجق اولورسك اول موضع عدم لزوم
كفارته دلالت ايدر زيرا بيانه حاجت موضعنده سكوت بيندر او اكل ناسيا فظن انه افطره فاكل عمدا ويا خود
ناسيا اكل ايلسه وصومي افطار ايلدي ظن ايدوب بعده عمدا اكل ايلسه اول كمسنه يه قضا لازمدر كفارت لازم دكلدر او
في حلقه نائما ويا خود بوغازينه صودوكلسه نائم اولدوغي حالده او جومعت نائمة ويا خود بر عورت نائمه اولدوغي
حالده جماع اولنسه او مجنونة ويا خود مجنونه اولدوغي حالده جماع اولنسه بو ايسه فتي نادردر ومجنونه نك اوزرينه صوم
واجب دكلدر كه جماع اولنمغله قضا لازم كله بو مسئله مؤولدركه اول خاتون كيجه دن مجنونه اولميوب صومه نيت ايلمش اولسه
صكره كوندزده مجنونه اولوب اول حالده جماع اولنسه وجماعدن صكره افاقت بولسه وجماع اولندوغني دخي كندوسي بيلمسه
خاتون صومني قضا ايدر اوزرينه كفارت لازم دكلدر عنايه ونهايه ده مسطوردركه ابي سليمان الجوزجاني رحمه الله تعالى
حكايت ايلديكه وقتاكه بو مسئله يي امام محمده قرائت ايلديكمده بكا خطاب ايدوب بوني ترك ايليه خلق لسانده سويلنور
بر سوزدر كلام معتمد دكلدر واصلنده مجنونه دكلدر مجبورة دردي بو جواب وير مشلر او لم ينو في رمضان صوما ولا
ويا خود رمضانده صومه وفطره نيت ايلمسه واكل ايلسه قضا لازم اولور كفارت لازم اولماز وكذا لو اصبح غير
ناو للصوم فاكل وعندهما تجب الكفارة ايضا اينه قضا اولوب كفارت لازم اولمدوغي كبي در اكر بر كمسنه صوم ايچون
نيت ايتميجي اولدوغي حالده صباحه داخل اولسه واكل ايلسه امامين قاتنده كفارت واجب اولور كبيروكچنلين حقيقتده
بو مسئله مطلقه دكلدر مقيده در يعني قبل الزوال ايدرسه كفارت لازم كلور ديمكدر نتكيم هدايه وشروحي بوني بيان
ولو اكل او شرب او جامع ناسيا لا يفطر اكر بر كمسنه ناسيا اكل وشرب وجماع ايلسه صومي بوزلماز بنه كما كان باقيدر
وكذا لو نام فاحتلم او انزل بنظر بنه صومي بوزلميان كبيدر اكر بر كمسنه اويوسه واحتلام اولسه ويا خود بر كمسنه يه
نظر ايله انزال اولسه او ادهن او اكتحل او قبل ويا خود ياغلنسه ويا خود كوزينه سرمه چكسه ويا خود اوپسه او اغتاب
او احتجم او غلبه القئ ويا خود غيبت ايلسه ويا حجامت ايتدرسه ويا خود اكا قوصمق غلبه ايلسه او تقيء قليلا ويا خود
تكلف ايله قليلا قوصسه او اصبح جنبا او صب في اذنه ماء ويا خود جنبا صباحه داخل اولسه ويا خود قولاغنه صو
بنه صومي بوزلماز وكذا لو صب في احليله دهن او غيره خلافا لابي يوسف وبنه صومي بوزلميان كبيدر اكر ذكرينك

نبعثك داعيا

فطرا

ايلمش اولدر

ديلكنه دهن

ویاخود غیری شیء صب اولنسه ابو حنیفه قاتنده صومی بوزلماز ابو یوسف خلاف ایدوب انلک قاتنده مفسد صوم در
وان دخل حلقه غبار او دخان او ذباب لا یفطر واکر برکمسنه نک بوغازینه غبار یعنی توز ویاخود دخان ویاخود
داخل اولسه صومی بوزلماز اما دخول ایله ادخالده فرق واردر اکر کندونک صنعی اولورسه مفسد صوم درولو دخل حلقه
مطر او ثلج افطر فی الاصح واکر صایمک بوغازینه یغمور صویی ویاخود قار داخل اولسه صومی بوزیلور اصح روایتده ولو وطی
میتة او بهیمة او فی غیر السبیلین واکر صایم میته یی ویاخود حیوانی ویاخود آردن واوکدن غیری که بود وقولتق
وکوبک کبی محللری وطی ایلسه او قبل او لمس ان انزل افطر ویاخود اوپسه ویا لمس ایلسه یعنی یاپشوب وخشاسه اکر
انزال اولورسه صومی بوزیلور قضا ایدر اما کفارت اولماز قصور جنایت ایچون زیرا میته وحیوان محل مشتهی دکلدر
باقیسی ایسه صورت جماع دکلدر اول اجلدن کفارت لازم کلمز والا فلا واکر انزال اولمازایسه صومی بوزلماز وان ابتلع
اسنانه فان کان قدر الحمصة قضی وان کان دونها لا یقضی واکر صایم دیشلری اراسنده اولان شیئی یوتسه اکر نخود
مقداری اولورسه قضا ایدر واکر نخوددن کوچک اولورسه قضا ایلمز الا اذا اخرجه ثم اکله الا انجان اول نخوددن
شیئی اخراج ایدوب بعده یوتسه قضا ایدر ولو اکل سمسمة من الخارج ان ابتلعها افطر وان مضغها فلا واکر صایم
خارجدن بر دانه سمسم یعنی سوسام اکل ایلسه اکر یوتدرسه صومی بوزیلور واکر چیکنیوب چینرسه بوزلماز والقی ملاء
ان عاد او اعید یفسد عند ابی یوسف وان کان قلیلا لا تفسد وعند محمد یفسد باعادة القلیل لا بعود الکثیر
واغزدولوسی قوصمق اکر عودت ایدرسه ویاخود صایم کندوسی اعاده ایدرسه فاسد اولور یعنی صومی بوزیلور
وابو یوسف قاتنده اکر قلیل اولورسه صومی افساد ایلمز ومحمد قاتنده اعادهٔ قلیل ایله صومی افساد ایدر عود کثیر ایله
صومی افساد ایلمز وکره ذوق شیء ومضغه بلا عذر ومضغ العلک والقبلة ان لم یامن علی نفسه بلا عذر
ذوقی وچینمسی مکروه اولدی وصاقز چینمک دخی واوپمک مکروه اولدی اکر کندو نفسنه امین اولمازایسه لا ان امن
اکر نفسنه امین اولورسه مکروه دکلدر ولا الکحل صایم ایچون اکتحال دخی مکروه دکلدر ودهن الشارب وصایم
بیغنی یاغلمق مکروه دکلدر والسواک ولو عشیا وصایم اولان کمسنه استعمال مسواک ایلمک مکروه دکلدر اکر اویله
اولورسه ومضغ طعام لا بد منه طفل سد امر اوغلان ایچون لا بد اولا طعامی چینمک مکروه دکلدر ولا الحجامة
حجامت دخی مکروه دکلدر زیرا نبی علیه السلام صایم ایکن حجامت ایلمشدر ویکره عند الامام الاستنشاق للتبرد
امام اعظم قاتنده تبرد یعنی صوقلمق ایچون استنشاق مکروهدر وکذا الاغتسال والتلفف بثوب مبتل مکروه
تبرد ایچون اغتسال ومبلول اولان ثوب ایله تلفف یعنی بورنمک دخی مکروهدر ولا یکره ذلک عند ابی یوسف
تبرد ایچون استنشاق واغتسال وتلفف ابو یوسف قاتنده مکروه اولماز زیرا نبی علیه السلام شدت حرارتده مبارک
باشلرینه صووق صو صب ایدردی حال بوکه کندولری صایم ایدی بو ذکر اولنان اشیا عبادته معاون در ویکره
المضمضة لغیر عذر دینلمشدر که بغیر عذر مضمضه مکروه اولور والمباشرة والمعانقة والمصافحة فی روایة
مباشرهٔ فاحشه ومعانقه یعنی بر برینک بوینینه صارلمق ومصافحه بر روایتده مکروه اولور ویستحب السحور و

وتعجیل الفطر وسحور وتاخیر سحور مستحب اولور وفطرک تعجیلی دخی مستحب اولور تاخیر سحور وتعجیل افطار
نبی علیه السلام ثلث من اخلاق المرسلین تعجیل الافطار وتاخیر السحور والسواک بیورمشلر وبو دفعه دخی
فرق ما بین صیامنا وصیام اهل الکتاب اکل السحور بیورمشلردر یباح الفطر لمریض خاف زیادة مرضه بالصوم
فطر مباح اولور شول مریض ایچون که صومیله مرضنک زیاده اولمسندن خوف ایلیه مباح اولوب قضا اولمسندن حق
فمن کان منکم مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر قول شریفی دلیلدر وکتاب مستغنی ده افطار ایچون مباح اولان عذرلر
بری سفردر وبری دخی شول مرضدر که صومیله زیاده اوله ویاخود هلاک اوله وبری دخی حامله عورتدر ویاخود
امزکن عورتدر اکر اوغلانه صوم ضرر ایدرسه وبری دخی عطش شدید وبری دخی بر آجلقدر که اول آجلقدن هلاکدن خوف
وللمسافر ودخی مسافر ایچون افطار مباح اولور وصومه احب ان لم یضره اول مسافرک صومی احب در اکر ضرر ویرمز
حق سبحانه وتعالینک وان تصوموا خیر لکم قول شریفی دخی بوکا دلیلدر ولیس البر الصیام فی السفر حدیث شریفی حالت
مشقته حمل اولنور ولا قضاء ان ماتا علی حالهما اکر اول مریض ومسافر مرض ومسافرلک حالنده فوت اولسه
آنلرک اوزرلرینه قضا یوقدر زیرا آنلر فعدة من ایام اخر قول شریفنک مضمونی اولان وقته ایرشمدیلر ویجب
بقدر ما فاتهما ان صح او اقام بقدره مریض ومسافره صومدن فوت ایلدکلری مقداری قضا واجب اولور اکر مریض
فوت ایلدیکی مقداری زمان صحیح اولورسه ویاخود مسافر فوت ایلدیکی مقداری اقامت ایدرسه مثلا بر کمسنه رمضانک
آخرینه اون کون مریض ورمضاندن صکره اون کون صحیح اولسه ویاخود مسافر رمضانی اون کون اکل ایلمش اولسه
وبعده اون کون اقامت ایلسه بعد الاقامه فوت اولسه لر بو مقدار زمانک قضاسی اوزرلرینه واجب اولوروالا
اکر مریض فوت اولان زمان مقداری صحیح اولمیوب ومسافر اول مقدار زمان اقامت ایلمسه بلکه فوت اولان دن
قلیل اولسه فبقدر الصحة والاقامة بس صحت واقامتی مقداری قضا واجب اولور مثلا رمضانک یکرمی کونی فوت
مریض ایسه بعده بش کون صحیح اولسه ومسافر دخی کذلک بش کون اقامت ایلسه انجق بش کونک قضاسی واجب اولور
فیطعم عنه ولیه لکل یوم کالفطرة بس ولیسی انلر ایچون فوت اولان هر کونی ایچون فطره کبی اطعام ایدر فطره
بغدایدن نصف صاع وسایرلردن بر صاع ایدی هر کونی ایچون اول منوال اوزره اطعام ایدر ویلزم من الثلث
ان اوصی اول اطعام اولان شیء ثلثدن لازم اولور اکر وصیت ایدرسه والا فلا لزوم اکر وصیت ایلمزایسه ورثه یه
اطعام ایلمک لازم کلمز وان تبرع به صح واکر ولی فدا ایلدوکی شیئی تبرع ایدرسه صحیحدر وثوابی اول میت ایچون اولور
والصلوة کالصوم صلاة دخی صوم کبیدر یعنی صومده نه مقدار اطعام ولنمش ایسه صلاتده دخی اویله جیدر
وفدیة کل صلاة کصوم یوم هو الصحیح وهر صلوتک فدیه سی بر کون صومک فدیه سی کبیدر صحیح اولان بودر
لفظی محمد بن مقاتل حضرتلرینک اولکی قولندن احترازدر اولکی قولی بودر که صومه قیاس ایدوب هر کونک صلوتی ایچون
نصف صاع بغدای ویریله دیمش ایدی بعده بو قولدن رجوع ایدوب هر صلوة فرض در بر کونک صومی منزلتنده در
ابو حنیفه مذهبی اوزره وتر دخی فرضدر اول تقدیرجه التی فرض اولور اون ایکی بتمن بغدای ویرلمک لازم در زیرا صاع

بيك قرق درهمدر نصف صاع بشيوز يكرمي درهمدر واكي من دخي ايكيشر يوز التمشدن بشيوز يكرمي درهم اولور بو حسابجه
هر كونك صلوتي ايچون اوچ صاع بغدا ايكي يكجو وقيه ويوز يكرمي درهم بغدايي ويرمك ايجاب ايدر ولا يصوم
وليّه ولا يصلّي اول ميتك وليسي انكچون صايم اولماز ونماز دخي قلماز بزم مذهبمز بودر اما امام شافعي من مات
وعليه الصيام صام عنه وليّه حديث شريفكه عايشهٔ صدّيقه رضي الله تعالى عنهادن روايت اولنمشدر انكي استدلال
وليسي صايم اولمق جوازينه ذاهب اولمشدر بزم ايچون دليل عمر رضي الله تعالى عنهدن روايت اولنان لا يصوم احد
عن احد ولا يصلّي احد عن احد حديث شريفيدر وعايشه رضي الله تعالى عنهانك روايت ايلدوكي حديث شريفك تأويلي
بو اولاكه ميتك وصيتي اولمش ايسه ولينك اطعام ايلدوكي فعل ميت ايچون صومي مقامنه قايم اوله وقضاءه
ان شاء فرّقه وان شاء تابعه ورمضانك قضاسي قضا ايدن كمسنه ديلرسه تفريق ايدر وديلرسه بربرينه
تابع قلار يعني تفريق ايلمز زيرا نص شريفكه فعدّة من ايام اخر در مطلق اولمغين مراد ايلدوكي اوزره قضا ايليه لكن
مستحب اولان متتابعا ادا در واسقاط واجبده مسارعت دخي مستحبدر كتاب الله ده مذكور اولان صوم سكز نوعدر
درديسي متتابعدر ودردي تفريق وتتابعده صاحبي مخيّردر تتابع اولان صوم رمضان وكفارهٔ قتل وظهار وكفارهٔ
يمين ايچون اولان صوملردر وصاحبي مخيّر اولان صوم قضاء رمضان وصوم متعه وصوم كفارهٔ حلق وصوم
جزاء صيددر اما صوم رمضانك اداسنك وجوب تتابعنده اصلا بر كمسنه نك سوزي يوقدر اما غيريلرده مشايخ
حنفيه ضبط ايلمشلردر كه شول شيئده عتق رقبه مشروع اوله آنده تتابع واجبدر اما عتق مشروع اولميانده تتابع
واجب دكلدر صاحبي مخيّردر وان اخّره حتّى جاء آخر قدّم الاداء ثم قضا ولا فدية عليه واكر قضاء رمضاني
رمضان آخر كلنجه تأخير ايلسه اداء صوم رمضاني تقديم ايدر اندنصكره اولكي قضايه قلان صومي قضا ايدر واوزرينه
فديه لازم كلمز زيرا وجوب قضا تراخي اوزرينه در يعني غير مقيّد در شافعي قتنده قضا ايدر وهم هر كون ايچون
بر مسكينه اطعام ايدر انك مذهبي ابن عمردن مرويدر وبزم مذهبمز علي وابن مسعوددن مرويدر والشيخ الفاني
اذا عجز عن الصوم يفطر ويطعم لكل يوم كالفطرة شيخ فاني قچان صومدن عاجز اولسه افطار ايليه وهر كون ايچون
فطره كبي اطعام ايليه وشيخ فاني لفظي ايله توصيف يا فنايه قريب اولدوغيچوندر ويا خود قوتي فاني اولدوغيچوندر
شيخ فانينك اوزرينه فديه نك وجوبي بزم مذهبمزده در امام مالك ديمشدر كه شيخ فاني اوزرينه فديه واجب دكلدر
زيرا صوم كه اصلدر اول واجب اولميجق خلفي اولان فديه دخي واجب دكلدر بزدير زكه سبب شهود شهر در اول ايسه
انك حقنده بولنديكه مشقته تحمل ايدوب صايم اولسه فرضدن واقع اولور افطارنك مباح اولمسي دفع حرج ايچوندر
وبونك عذري زايل اولور دكلدركه حتي قضايه رجوع اولنه مرضي وسفر كبي شيخ فانيده فديه دليل قطعي ايله
ثابت اولمشدر قوله تعالى وعلى الذين يطيقونه فدية اهل تفسير لا يطيقونه وقومشلردر وحق سبحانه وتعالى نك
يبيّن الله لكم ان تضلّوا قول شريفنده اولدوغي كبي لئلا تضلّوا ديمكدر اكر بر سايل سؤال ايدوب شعبي دزروايتدر كه
وقتاكه وعلى الذين يطيقونه فدية نص شريفي نازل اولديسه اغنيا افطار ايدوب فديه ويرولردي وفقرا صايم اولورلردي

بوكه بناءً كه اسلامك اوايلنده بين الصوم والفدية مخيّر ايديلر صكره فمن شهد منكم الشهر فليصمه نص شريفي نازل
اولكيسي منسوخ اولدي ومنسوخ ايله استدلال نه وجه جايز دكلدر ديرلرسه كا جواب ويريلوركه اكر اول آيت شيخ فاني
حقنده وارد اولديسه بعض سلف ذاهب اولدوغي خود ظاهردر واكر تخيير ايچون وارد اولدي ايسه بيناً اول سلف ذاهب
اولدوغي اوزره در نسخ صوم قادر اولان حقنده در بس امري شيخ فاني على حاله كما كان باقي قالدي وان قدر بعد
لزمه القضاء اكر شيخ فاني اداء فديه ايلدكدنصكره صومه قادر اولسه اول شيخ فاني به صومك قضاسي لازم اولور
اكر ديرلرسه كه خلف ايله مقصود حاصل اولدقدنصكره اصل قدرت خلفي ابطال ايلمز نته كيم تيمم ايله صلوتي ادا
ايلدكدنصكره صويه قدرت صلوتي ابطال ايلمدوكي كبي كا جواب ويريلوركه بو محلده اصله قدرت خلف ايله مقصود
حاصل اولمازدن مقدم اولمشدر زيرا خلفك صحتنك شرطي موته دك دوام عجز ايدي بونده ايسه دوام عجز بولنمدي اصله
قدرت خلف ايله مقصود حاصل اولمازدن مقدم بولنمش اولدي اول تقديرجه قضا لازمدر وحامل او مرضع خافت
عن نفسها او ولدها تفطر وتقضي بلا فدية كند ونفسندن ويا خود ولدندن خوف ايدن مرضع وحامل افطار
بلا فديه قضا ايدر ويلزم صوم نفل شرع فيه نافله صوم كه اكا شروع اولنمش ايدي اكر افطار اولنورسه اول صومك
قضاسي لازم اولور زيرا الشروع ملزم در نذر كبي الا في ايام المنهية الا ايام منهيه ده قضا ايلمز ايام منهيه ايكي
بيرام كونلري واوچ كون دخي ايام تشريقدر ولا يباح له الفطر بلا عذر في رواية شارع نفل ايچون عذرسز افطار
مباح دكلدر بر روايتده زيرا بونده ابطال عمل واردر حق سبحانه وتعالى نك ولا تبطلوا اعمالكم نص شريفي دلالتي
وابو يوسفدن بر روايتده افطاري جايزدر زيرا خلفي واردر خلفا ولدقده ابطال عمل لازم كلمز ويباح بعذر
الضيافة ويلزم القضاء ان افطر صوم نافله يي ضيافت عذري ايله افطار ايلمك مباحدر وقضاسي لازم اولور
اكر افطار ايدرسه زيرا الشروع ملزم دركوك كندوسي صاحب ضيافت اولسون كوك ضيافته وارسون ذخيره ده مذكوردر
قبل الزوال ايسه مباحدر اما بعد الزوال لايق دكلدر كه افطار اولنه مكركه عدم افطارده عقوق والدين اوله وفي
ديمشدركه اولى اولان افطار ايدوب بعده قضا ايلمكدر اما خاتون صايم اولمسون الا مكركه زوجك اذني ايله اوله
اكر شروع ايدوب بعده افطار ايلسه زوجك اذني ايله قضا واجب اولور ويا خود بينونت واقع اولدقده قضا ايدر
اكر قول نافله يه شروع ايلسه جايز دكلدر اكر افطار ايدرسه افنديسنك اذني ايله قضاسي واجب اولور ويا خود بعد العتق
ولو نوى المسافر الفطر ثم اقام ونوى الصوم في وقتها صحّ اكر مسافر صومي افطاره نيت ايلسه اندنصكره مقيم اولسه
وافطاره نيت ايلدوكي وقتده صومه دخي نيت ايلسه اول نيت ايلدكي صومي صحيح اولور كوك فرض اولسون كوك نافله
زيرا مسافر صومه اهلدر تراخي سفر ايچون ناچق وجوب ادا ده در اول ايسه اقامتله زايل اولدي ويلزم ذلك ان كان
في رمضان دخي نيت ايتدوكي صوم لازم اولور اكر نيت ايتدوكي صوم رمضانده واقع ايسه نيتي وقتنده مرخص اولان
سفرك زوالي ايچون لكن افطار ايلسه قضا لازم اولور كفارت لازم كلمز كما يلزم مقيما سافر في يوم منه ثم كيم قضا دخي
لازم اولور شول مقيمه كه رمضان كوننده سفر ايلدي لكن لو افطر فلا كفارة فيهما لكن اكر افطار ايدرسه ايكيسنده

يعنى مسافر اولان مقيم ومقيم اولان مسافر اولسه لر بونلره كفارت يوقدر اختيارده مذكوردر كه بعد طلوع الفجر مسافر
اول كونى افطار ايلمسون واكر كونك صومى اكا لازمدر زيرا اول مقيم حكمنده در اختيارى ايله ابطال ايلمسون اكر افطار
ايدرسه قضا وكفارت لازم اولور ومن اغمى عليه ايامًا قضاها الا يومًا حدث فيه او فى ليلته شول كمسنه كه نيجه كونلر
مغمى عليه اولسه اول كونلرى قضا ايدر الا مغمى عليه اولدوغى كونى قضا ايلمز وياخود كيجه سنده مغمى عليه اولسه
يننه كونينى قضا ايلمز زيرا اول ليلده امساك نيت بولنمغله وجود صوم بولنمش اولور اول اجلدن اول كونك صومنى
قضا ايلمز ولو جن كل رمضان لا يقضى اكر بر كمسنه جمله رمضانده مجنون اولسه قضا ايلمز زيرا جنون بر مرضدر كه
انسانون عقلنى اسقاط ايدر اغما بونك خلافنجه در اغماده عقل زايل اولماز وان افاق ساعة منه قضى ما مضى
اكر اول مجنون رمضانك كيجه سنده وياخود كوندزنده بر ساعت افاقت بولسه ما مضايى قضا ايدر يعنى كجمش كونلرى
سواء بلغ مجنونًا او عرض له بعده فى ظاهر الرواية برابردر كرك مجنون اولدوغى حالده بالغ اولسون وكرك ايسه
بلوغدن صكره عارض اولسون مبسوطده بو منوال اوزره ذكر اولنمشدر ولو بلغ صبى او اسلم كافر او اقام مسافر
او طهرت حائض فى يوم من رمضان لزم امساك بقية يومه رمضانك بر كوننده اكر صبى بالغ اولسه وياخود
كافر مسلمان اولسه وياخود مسافر مقيم اولسه وياخود حائض طاهره اولسه اول يومك بقيه سنى امساك لازمدر
رمضانك حرمتى وكندولرينى صائمه تشبيه ايچون ولا يلزم الاولين قضاؤه اول كونك قضاسى ايكى اولكيسنه
بالغ اولان صبى ومسلم اولان كافره لازم كلمز اول يومده عدم اهليت اولمغين اداسى واجب اولميجق قضاسى دخى
واجب اولمدى اكر نصف نهاردن مقدم بالغ ومسلمان اولسه لر وصومه نيت ايلسه لر بعده افطار ايلسه لر قضا
واجب اولماز اكر سؤال اولنورسه صوم ايله صلوة بيننده فرق ندر كه صلوتى ايكيسى دخى قضا ايدرلر اكر وقتدن جزء
ادراك ايلسه لر جواب ويريلور كه ما بينلرنده فرق بودر كه صلوته سبب دايه متصل اولان جزءدر اول جزءده بونلرك
اهليتى بولنمشدر وصومده ايسه سبب بو مدن جزء اولدر اول محلده ايسه اهليت منعدمه در اول تقديرجه صلوتك
قضاسى لازم اما صومك قضاسى لازم دكلدر بخلاف الاخيرين اخيرينك خلافنجه در اخيرين كه اقامت ايدن
مسافر وطاهره اولان حائض انلر اكر افطار ايلمشلر ايسه اول كونى قضا ايدرلر اندن صكره بقيه يومك امساكنده
اختلاف اولنديكه استحباب طريقى ايله ميدر يوقسه ايجاب طريقيله ميدر محمد بن شجاع ذكر ايلمشدر كه على طريق الاستحبابدر
زيرا انلر مفطر ايدى لر مفطر اندن منع ايلمك نيجه واجب اولور وكتاب صومده ابو حنيفه رحمة الله عليه ديمشدر كه
بعض نهارده حائض طاهره اولسه انلك ايچون حسن دكلدر كه خلق صائم ايكن اول اكل وشرب ايليه بو قول استحبابه
دلالت ايدر وشيخ امام زاهد صغار ديمشدر كه على طريق الايجابدر زيرا امام محمد كتاب صومده فليصم بقية يومه ديو
تصريح ايلمشدر امر ايسه ايجاب ايچوندر وبر اخر موضعده الحائض اذا طهرت فى بعض النهار فلتدع الاكل والشرب ديو
بويورمشدر بو دخى امردر وامام اعظم كه لا يحسن بيورمش ايدى اندن دخى مراد قبيحدر ديمكدر اول تقديرجه على طريق الاستحباب اولمش اولور
وقتا كه مصنف حق سبحانه وتعالى عبادنه واجب قلدوغى شيدن فارغ اولدى ايسه عبد كندو نفسنه واجب قلدوغى

عبدك كندو نفسنه ايجاب ايلدوكى شى حق تعالى نك ايجاب ايلدوكى ايله معتبردر وانك اوزرينه مرتب اولور صاحب بدايه
ديمشدر كه تحقيق نذر صحيح اولماز الا ايكى شرط ايله صحيح اولور مكر خلافنه دليل اقامت اولنه شرطك برى شرعًا واجبك
جنسندن اولمقدر كوره ايكنجى شرط اول نذر اولان شى مقصود اوله وسيله اولميه پس بو اجلدن عيادة مريض ايچون
نذر صحيح اولماز شرط اول منعدم اولدوغيچون وضوء نذرى دخى صحيح دكلدر شرط ثانى منعدم اولدوغيچون نذر صوم
يومى العيد وايام التشريق صح اكر بر كمسنه ايكى بيرامك اولكى كونلرين وايام تشريقى صومه نذر ايلسه صحيح اولور وافطر
وقضى عندنا وافطار ايدوب بعده قضا ايدر بزم قاتمزده اما امام زفر وامام شافعى مخالفت ايدوب ايام مذكوره
صومه نهى صريح اولدوغيچون وارد اولان الا لا تصوموا فى هذه الايام حديث شريفنى ابو حنيفه دن ابن مبارك
روايت ايلمشدر ديو استدلال ايدوب ومعصيته نذر صحيح دكلدر خصوصًا لا نذر فى معصية الله نص شريفى دخى
وارد اولمشدر ديو صحيح اولمه سنه ذاهب اولمشلردر بزم ايچون دليل صومه نذر مشروعدر ونهى غيرى ايچوندر كه
اول ضيافة الله در اول كمسنه نك نذرى صحيح اولور لكن مجاورت حسبى ايله حاصل اولان معصيتدن احتراز ايچون
افطار ايدر بعده واجبى اسقاط ايچون قضا ايدر وكذا لو نذر صوم السنة يفطر هذه الايام ويقضيها بنه
اولكى كبيدر اكر بر كمسنه بر سنه اوروج دوتمه سنه نذر ايلسه بنه بو ايام منهيه يى افطار ايدوب بعده قضا ايدر واجبى
اسقاط ايچون صاحب عنايه ديمشدر كه بر سنه صومه نذر ايلسه شوندن خالى دكلدر كه يا اول سنه يى تعيين ايدوب
نذرت صوم هذه السنة دير وياخود اطلاق اوزره نذرت صوم سنة دير اكر تعيين ايدرسه اول سنه نك صومى
لازم اولور نهايت اول بش كونى افطار ايدوب سنه آتيه ده قضا ايدر زيرا سنه معينه يى نذر ايام خمسه يى دخى نذردر
اما رمضانك قضاسى لازم دكلدر رمضان بو نذرده داخل دكلدر اكر ايام خمسه يى صائم اولسه كفايت ايدر بو قول
سنه معينه اولدوغى حالده در اما اطلاق اوزره اولدقده يعنى نذرت صوم سنة ديسه اول دخى شوندن خالى دكلدر
يا تتابعى شرط ايليه وياخود شرط ايلميه اكر تتابعى شرط ايلمز ايسه بو ايامك صومى جايز دكلدر اول كمسنه اوتوز بش
كونى قضا ايدر بش كونى ايام منهيه ايچون واوتوز كونى رمضان ايچون ولا عهدة لو صامها اكر ايام منهيه يى صائم اولور ديو
اوزرينه قضا لازم كلمز التزام ايلدوكى اوزره ادا ايلمش اولور ثم ان نوى النذر فقط اندن صكره على الايام او السنة
بو لفظ ايله انجق نذره نيت ايلسه او نواه ونوى ان لا يكون يمينًا وياخود نذره نيت ايلسه ويمين اولمه سنه دخى نيت ايلسه
او لم ينو شيئًا كان نذرًا فقط وياخود بر شيئه نيت ايلمسه يعنى نه نذره ونه يمينه نيت ايلمسه اوچ صورتده دخى انجق
نذر اولور يمين اولماز زيرا اول تلفظ ايلدوكى على صوم لفظى صيغه سى ايله نذردر وان نوى اليمين وان لا يكون نذرًا
كان يمينًا فحسب فيجب بالفطر كفارة اليمين لا القضاء نذر اولمق ايله اكر يمينه نيت ايلسه انجق يمين اولور نذر اولماز
پس افطار ايله كفارت يمين واجب اولور قضا واجب اولماز زيرا على صوم هذه الايام او السنة كلامى يمينه متحملدر
نيت ايدن كمسنه ايسه يمينى تعيين ايدوب غيرينى نفى ايلمش اولدى وان نواهما او نوى اليمين فقط كان نذرًا ويمينًا
فيجب القضاء والكفارة ان افطر واكر نذره ويمينه نيت ايلسه وياخود انجق يمينه نيت ايلسه نذر خاطرنه كلمسه

هم نذر وهم یمین اولور اکر افطار ایدرسه قضا وکفارت واجب اولور وعند ابی یوسف نذر فی الاول ویمین فی الثانی وابو
قاتنده اولکی ایکی نوعده لفظی نذردر وثانیده یمین در معلوم اوله که لله علی صوم یوم النحر کلامنده نذر حقیقتدر ونیته
توقفی اولمدوغیچون ویمین مجازدر نیته توقفی ایچون پس امدی لفظ واحده حقیقت ومجازی منتظم اولمماز فحجانت
نیت ایلسه مراد اولان حقیقتدر ومجاز دکلدر فحین یمینه نیت ایلسه نیتی ایله مجاز متعین اولور حقیقت مراد اولمماز ابو حنیفه
امام محمد رحمهما الله مانحن فیه اولان کلامده حقیقت ومجازی جمع ایلمک بابنده دکلدر دیو بربرندن تنافی ایلمدیکه
ولله علی صوم یوم النحر کلامی وجوب ایچون موضوعدر ووجوبده مستعملدر غیرینده مستعمل دکلدرکه حقیقت ایله
مجاز جمع اولمق لازم کله الا بوقدر واردرکه اول صیغه وجوبده ایکی جهتدن استعمال اولنور بر جهتی نذردن نشات
زیرا نذر اولکلامک صیغه سیله اقتضا ایدر اول اجلدن ترکی ایله قضا واجب اولور بر جهتی یمیندن نشات ایدرکه اول
صیغه غیری ایچون اقتضا ایلمسی درنیتی ایله یمین اولور کفارت یمین ایسه اسم اللهی هتکدن صیانتدر بو اجلدن قضا
واجب اولمیوب بلکه کفارت واجب اولور ومنشالرندن هر برینک دلیل شرعیسی واردرکه انک ایله عمل واجب اولور بو
ایکیسی ایله عمل ممکندر ومابینلرنده عدم تنافی اولدوغیچون ایکی دلیل ایله عمل ایدوب مابینلرین جمع ایلدک نته کیم
هبه ده تبرع ومعاوضه بینلری جمع اولدوغی کبی ولا یکره اتباع الفطر بصوم ستة من شوال یعنی فطری شوالک
التی کوننک صومنه تابع قلمق مکروه اولمدی یعنی بیراملق ولکی کونی افطار ایدوب بعده التی کونی بلا انفصال
صایم اولمق مکروه دکلدر وتفریقها ابعد عن الکراهة والتشبه بالنصاری واول ایام ستهیی فطردن تفریق کراهتدن
وتشبه نصارادن ابعددر قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم من صام رمضان فاتبعه ستا من شوال کان
کمن صام سنة بعضلر فاتبعه لفظنده اولان فای تعقیب ایچون اولمسنی توهم ایلمشلردر اکر فاء تعقیب ایچون
یوم عیدک صومی دخی لازم کلوردی آنک ایسه فسادی فقهی ظاهردر

بو باب اعتکاف بیاننده در

اعتکاف لغتده عکفدن افتعالدر وبو فعل متعدی ولازم کلور متعدینک مصدری عکف کلور ولازمنک
عکوف کلور متعدی اولدقده منع وحبس معناسنه اولور حق سبحانه وتعالینک والهدی معکوفا ان یبلغ محله
قول شریفی دخی منع معناسنه اولدوغنه دلیلدر الاعتکاف فی المسجد لفظی دخی بو معنایه در اما فعل لازم اولدقده
علی طریق المواظبة بر شیئه اقبالدر جناب رب العزتک یعکفون علی اصنام لهم قول شریفی مواظبت طریقیله اوزره اقبال
علی الشیء ایدوکنه دلیل کافیدر هو سنة مؤکدة اعتکاف سنت مؤکده در رمضانک عشر اخیرنده زیرا نبی علیه السلام
رمضانک عشر اخیرنده مدینه منوره یه قدوم ایلدوکی زماندن آخر عمر شریفلرینه دکین اعتکاف ایدرلردی زهری
دیمشدرکه ناسه تعجب اولنورکه اعتکاف اشرف اعمالدر زیرا ایکی عبادتی جمع ایلمشدر بری صوم وبری مسجدده جلوس در
بو عبادتده امور دنیادن قلبنی تفریغ ونفسنی مولاسنه تسلیم ودخی حصن حصینن لطف واحسانه تحصن واردر
عطا دیمشدرکه معتکفک مثالی شول کمسنیه بکزرکه بر ذی شاندن حاجتی مهمه سی اولوب قاپوسنده اوتوروب مادام که
بنم حاجتم روا اولمیه بو قاپودن کتمم دیو تضرع ونیاز ایلیه بو دخی حق سبحانه وتعالینک قپوسنده اوتوروب اول صاحب

تضرع ونیاز ایلمکدر وبو واسطه ایله اشرف اعمالدر اکر سایل سؤال ایدرسه که نبی علیه السلامک بلا ترک مواظبتی وجوبه دلیلدر
لازم کلورکه اعتکاف دخی واجب اوله اکا جواب ویریلورکه نبی علیه السلامک دنبندرکه واجبده مواظبت ایدردی واول فعل
آخره امر وتارکنه انکار ایدردی بونده ایسه فعلنه امر وتارکنه معارضه ایلمدی پس ترک معارضه وجوب اولممسنی مقتضی در
واعتکاف اوچ قسمه منقسمدر بری واجبدرکه اعتکاف نذر اولنمش اوله وبری دخی سنتدر عشر اخیر رمضانده اولان اعتکافدر
وبری دخی مستحبدرکه غیری ایامده اولان اعتکافدر ویجب بالنذر اعتکاف نذر ایله واجب اولور وهو اللبث فی مسجد جماعة
مع النیة اعتکاف بش وقت نماز ادا اولنان مسجدده اکلنمکدر اعتکاف نیتی ایله واقله یوم عند الامام واعتکافک اقلی
امام اعظم قاتنده بر کوندر واکثره عند ابی یوسف وابو یوسف قاتنده اعتکافک اقلی اکثر یومدر زیرا اکثرده حکم کل واردر
وساعة عند محمد امام محمد قاتنده بر ساعتدر والصوم شرط فی الاعتکاف الواجب اعتکاف واجبده یعنی منذورده
وکذا فی النفل فی روایة امامدن بر روایتده نافله ده دخی صوم شرطدر لا اعتکاف الا بالصوم حدیث شریفی اعتکافده
صومک شرط اولمسنه دلیلدر بو تقدیرجه بر کوندن اقلده اعتکاف اولمش اولور اما علی رضی الله تعالی عنهدن منقولدرکه
لیس علی المعتکف صوم الا ان یوجبه علی نفسه بویله اولیجق نذر اولمش اولور والواجبده مذکوردرکه بر کمسنه تطوعا
صایم اولسه آندن صکره اول کوننک اعتکافنه نذر ایلسه صحیح اولمماز زیرا نذر ایله اعتکاف واجب اولمغله صوم دخی واجب
لکن تطوعا صومی اول نهاردن نافله یه منعقد اولوب صکره واجب قلمق متعذر اولدی اول اجلدن اول کوننک اعتکافنه
نذر صحیح دکلدر والمرأة تعتکف فی مسجد بیتها امرأه اعتکاف ایلیه کندو اوی مسجدنده یعنی اوینک کوشه سنده
عورت حایض اولسه اعتکافدن چقمق کرکدر ولا یخرج المعتکف الا لحاجة الانسان معتکف مسجددن چقمیه الا
انسانک حاجتی ایچون مثلا بول دخی بوک کبی نسنه ایچون چقه او الجمعة فی وقت یدرکها مع سنتها ویا خود جمعه
بر وقتده چقه که سنتی ایله اول جمعه یی ادراک ایلیه وحسندن بر روایتده تحیة المسجده دخی ادراک ایلیه ولا یلبث
فی الجامع اکثر من ذلک فان لبث فلا فساد جامعده اداء صلوة جمعه دن اکثر مکث ایلمیه پس اکر مکث ایدرسه اعتکافی
فاسد اولمماز زیرا جامع دخی موضع اعتکافدر لکن معتکف مستحب اولان مکث ایلمکدر انکچون که اعتکافی بر مسجدده
التزام ایلمشدر بلا ضرورة ایکی مسجدده ادا ایلمک لایق دکلدر اما ضرورت اولسه مثلا مسجدک انهدامی کبی اول وقت مسجد
اتمام ایلمک لازمدر فان خرج ساعة بلا عذر فسد اکر معتکف بلا عذر بر ساعت مسجددن خروج ایلسه اعتکافی فاسد اولور
منافیسی بولندوغندن وتوری زیرا خروج لبثک منافیسیدر قلیل وکثیری برابردر اکل کبی قلیلی صومی وحدثک قلیلی
طهارتی افساد ایلدوکی کبی وعندهما لا یفسد مالم یکن اکثر الیوم امامین قاتنده اعتکاف فاسد اولمماز مادام که خروج یومک اکثری
اولمیه واکله وشربه ونومه فیه معتکفک اکل وشرب ونومی مسجدده در یعنی معتکف بو افعالی مسجدده اشلر
ویجوز له ان یبیع ویبتاع فیه بلا احضار السلعة اول معتکف ایچون مسجدده بیع وشرا جایز اولور مادامکه احضار
ولا یجوز لغیره معتکفدن غیری یه مسجدده بیع وشرا جایز دکلدر زیرا مسجدده بیع وشرادن نهی ایچون جنبوا
مساجدکم صبیانکم ومجانینکم وبیعکم وشراءکم حدیث شریفی وارد اولمشدر وبو محلده سعدی افندی دیمشدرکه بو عموم

معتکف نیجه مخصوص اولور جواب ویریلورکه ضرورت حسبیله اولور الضرورات تبیح المحظورات ویحرم علیه الوطی
ودواعیه معتکفه اوزرینه وطی و وطئک دواعیسی دخی حرام اولور قوله تعالی ولا تباشروهن وانتم عاکفون فی المساجد
دواعی دیدوکی اوپمک و یاپشمق کبی شیلردر اکر دینلورسه اعتکافده حرام اولدوغی کبی صومده و حالت حیضده دواعی
نیچون حرام اولمدی جواب ویریلورکه صوم وحیض کثیر الوجوددر اکر دواعی آنلرده حرام اولیدی حرج لازم کلوردی
حرج ایسه شرعا مدفوعدر ویفسد بوطئه ولو ناسیا او فی اللیل اعتکاف وطی ایله فاسد اولور اکر ناسیا و یاخود کیجه دخی اولورسه
وباللمس والقبلة والوطی فی غیر فرج ایضا ان انزل والا فلا لمس واوپمک ایله دخی اعتکاف فاسد اولور و فرجدن
غیریده دخی وطی اعتکافی فاسد ایدر اکر انزال اولورسه اکر انزال اولمازایسه فاسد ایلمز اکر دینلورسه من غیر انزال
نفس مباشره حق سبحانه وتعالینک ولا تباشروهن وانتم عاکفون قول شریفنک ظاهر دلالتی ایله مفسد قلنمش ایدی
بونده ایسه مباشره فرجدن غیری جماعده دخی متحقق در بو تقدیرجه انزال اولمازایسه اعتکاف فاسد اولمازدیکه
نیجه صحیح اولور جواب ویریلورکه مباشرتده جماع مجازدر اکر مباشره ایله مراد جماع اولدی ایسه حقیقت مراد اولمق باطل
یاپشمق اصلی اوزره یعنی حقیقتی اوزره قالمش اولور ویکره له الصمت معتکف ایچون صمت دخی مکروهدر زیرا
نبی علیه السلام صوم صمتدن نهی بیورمشلردر زیرا مجوسه تشبه در اما استراحت ایچون اولمق مکروه دکلدر
وابو حنیفه دن صوم صمت ایچون سؤال ایلدکلرنده ان تصوم ولا تتکلم احدا بیورمشلردر حمید الدین دیمشدر که
صمت کریه اولور قربت اعتقاد اولنورسه اکر بویله اعتقاد اولنمز ایسه کریه اولماز من صمت نجا حدیث شریفی قربت اعتقاد
سکوت احسن ایدوکنه دلیلدر والکلام الا بخیر و معتکف ایچون کلام دخی مکروهدر مکر کلام خیر ایله تکلم ایلیه
من نذر اعتکاف ایام لزمته بلیالیها برکسنه نیجه ایام اعتکافه نذر ایلسه اول کمسنیه نذر ایلدیکی ایام کیجه سی ایله لازم
اولور زیرا علی سبیل الجمع ذکر ایام اراسنده اولان کیجه لردرکه دخی متناول اولور نته که ما رأیتک منذ ایام دینلسه
کیجه سی دخی داخلدر حق سبحانه وتعالینک ثلثة ایام الا رمزا وثلث لیال سویا قول شریفلرنده واقع اولدوغی کبی
وان نذر یومین لزماه بلیلتیهما واکر ایکی کونه اعتکافه نذر ایلسه معتکفه اول ایکی کونک اعتکافی کیجه سیله لازم اولور
زیرا تثنیه ده معنی جمع واردر بو ایله براکیسی بربره کلسه معنی جمعیت اولور امر عبادتده احتیاطا تثنیه یی جمعه
الحاق ایلدیلر خلافا لابی یوسف فی اللیلة الاولی منهما اول ایکی کیجه دن اولکی کیجه ده ابو یوسف داخل اولمازدیو
مخالفت ایدر زیرا تثنیه جمعدن غیریدر ولیلة متوسطه یومه ضرورة اتصالی اولمغله اول داخلدر اما اولکی
اصلا داخل دکلدر بونک بیانی تحقیقا مثنی وفقا که جمعک غیری اولدیسه مفرد ایله مثنی برابر اولدی اما برکسنه
علی ان اعتکف یوما دیسه اتفاق اوزره لیل داخل اولماز تثنیه دخی بویلجه در الا بو قدر واردرکه لیله وسطی البته
داخل اولور بعض اجزاسی بعضنه ضرورة اتصالی اولدوغی اجلدن بو ضرورت لیله اولده بولنمزی اکر دینلورسه که
چونکه مثنی جمعدن غیریدر صلوة جمعه ده امامدن غیری ایکی آدم کفایت ایلمک کرک ایدی بونده ایسه کفایت ایلدکی
نه در کیم جمعه بابنده ذکر اولنمشدر انکا جواب ویریلورکه آنده ذکر اولنان واحد و جمع که ایکی واحدی بربره کتورمکده معنی

بوایسه

بو ایسه جمعه دن غیریده بولنماز بونک ایچون جمعه تسمیه اولنمشدر معنای اجتماع ایسه هم تثنیه ده وهم جماعتده بولنور
جمعه ده بونکله اکتفا اولندی وان نوی النهر خاصة صحت واکر خاصة کوندزلره نیت ایدرسه صحیح اولور زیرا اول
کمسنه حقیقة نیت ایلمشدر بو کمسنه برآی اعتکافه نذر ایلدکده نصکوره خاصة نهره دخی نیت ایلسه صحیح اولماز
زیرا شهر اوتوز کون واوتوز کیجه نک و یاخود یکرمی طقوز کون وکیجه نک اسمیدر بونلرن اشفعه محتمل دکلدر ویلزم
التتابع وان لم یلتزمه اعتکافده تتابع لازمدر اکر معتکف تتابعی التزام ایلممش ایسه ده زیرا مبنی اعتکاف
تتابع اوزره در اما صوم بونک خلافنجه در ویلزم الاعتکاف بالشروع اعتکاف شروع ایله لازم اولور برکمسنه اعتکافه
شروع ایدوب برکون تمام اولمدین اعتکافدن چقسه قضاسی لازم اولور شروع ایله کندویه لازم اولمشدر الا عند محمد
امام محمد قاتنده لازم کلمز زیرا انک قاتنده اعتکافک اقلی برساعتدر اول ایسه حاصل اولدی اعتکافدن چقمغله قضاسی لازم کلمز

بوکتاب حج بیاننده در حجک شروطی و فروضی و واجباتی و سنتی واردر شروط حج ایکی قسمدر بر قسمی وجوبنک شروطلری
وبر قسمی اداسنک شرطلریدر وجوبنک شرطی یدیدر اسلام وحریت وعقل وبلوغ واستطاعت ووقتدر وزاد وراحله
ووقتده اختلاف اولنمشدر بعضلر وقتی شروط ادادن قلدیلر بس اول قول اوزره وقتدن اول اسلامه کلن کافر
وبالغ اولان صبی وجنوندن خلاص اولان مجنونه ومعتوق اولان عبده زاد وراحله یه قادر اولدقلری حالده احجاج
وصیتی جایزدکلدر اما قول ثانی که شروط وادادندر اول قول اوزره واجبدر وبری دخی امن طریقدر ظالمدن ویاخود
ویاخود غرقدن خوف ایدن کمسنه نک اوزرینه حج فرض دکلدر بوده وبحرده اعتبار غالبه در اکر غالب اولان سلامت
واجب اولور اکر غالب اولان عدم سلامت ایسه واجب اولماز دیو شرطی بعضلر شروط اداده قلدیلر ثمره خلاف احجاج
وصیتی لازم کلوب کلمزمی اندن معلوم اولور اما عند المتأخرین صحیح اولان وجوبه شرطا والمقدور وحجک اداسنک
شروطی بشدر اولکی شرطی صحت بدن وسلامت اعضادر بعضلر بو شرطی وجوبدن قلدیلر بس بو قول اوزره اعمی
ومقعد ومفلوج ومقطوع الرجل اولان اولک اوزرلرینه حج فرض دکلدر مختار اولان بودر کوجه کافیده بولنور
حقنده اختلاف اولنوب امام اعظمدن ظاهر روایتده که مبسوط وجامع الصغیر وسیر کبیر وجامع الکبیرده در
ابو یوسف ایله امام محمددن بر روایتده حج فرض دکلدر زاد وراحله یه قادر اولورلر سه ده وینه امام اعظمدن بر روایتده
واما مین ظاهر روایتده زاد وراحله یه قدرتلری اولدقلرنده حج فرض اولور دیمشلردر لکن بونده دخی اختلافی دربعضلر
نفسلری اوزرینه وبعضلر مالرندن فرض اولور دیمشلردر اما قول اصح وارجح اولان مالرندن اولمقدر ثمره خلاف
استطاعتی معذور ایکن بولمش ایسه حج فرض اولماز اکر صحتده ایکن معذور اولمش ایسه حج بالاتفاق فرضدر انکا
احجاج لازمدر ایکنجی شرطی احرامدر زیرا حج وعمره و یاخود بر مصلحت ایچون مکه یه دخول قصد ایدن کمسنه احرامسز
میقاتلری کچمک جایز دکلدر اکر کچرسه انکا قربان لازم اولور اوچنجی شرطی عدم حبس ومنع دردردنجیسی عورت حقنده
بشنجیسی خاتون حقنده عدم عدتدر اول شهرک حاجیلری قافله ایله خروج ایده جک محلده معتده اولسه اوزرینه حج
فرض اولماز حجک فروضی اوچدر اولکیسی احرامدر واحرام نیت ایله تلبیه دن عبارتدر و یاخود انک مقامنه قائم اولان

هدی وتقلید بندن عبارتدر فرض ثانی عرفاتده وقوفدر وعرفاتك جملهسی موقفدر الا بطن عرنه دکلدر زیرا
نبی علیه السلام شیطانی اول محلده کوروب احترازا ایچون اول محلده دورمقدن منع ایلمشدر اوچنجی فرض طواف
زیارتدر احرام شرطدر وقوف ایله طواف رکنلردر بو اوچدن بری فوت اولسه حج باطل اولور وسنه آتیهده قضاسی لازم کلور
حجك واجباتی یکرمی بردر اولکیسی صفا ایله مروه آراسنده سعیدر ایکنجیسی مزدلفهده وقوفدر اوچنجیسی رمی جماردر
دردنجیسی رمی اول تراشدن اول اولمسیدر بشنجیسی طواف صدردر التنجیسی عرفاتده کوندزده دوران کسنهنك
وقوفنی غروبدن صکره یه دکین امتداد ایدیرا اما غروبدن صکره دورانه امتداد واجب دکلدر یدنجیسی آفاقی حقنده احرام
میقاتدن مکی حقنده مکهدن اولمقدر سکزنجیسی طواف زیارتك اکثری اوزرینه زاید یدیدر زیرا آنده فرض اولان
باقیلری واجبدر طقوزنجیسی حدث وجنابتدن طهارتدر اونجیسی طهارت ثوبدر اون برنجیسی ستر عورتدر اون ایکنجیسی
طواف حطیمك آردندن اولمقدر اون اوچنجیسی طوافی صاغدن ابتدا ایدوب بیتی صول جانبنه المقدر اون دردنجیسی
صفا ایله مروه آراسنده اکثر اشواطده یوریمکدر اون بشنجیسی طواف زیارتك ایام نحرده اولمسیدر اون التنجیسی
کرك فرض وکرك نافله اولسون ایکی رکعت نماز قلمقدر اون یدنجیسی آفاقی حقنده طواف صدردر اون سکزنجیسی
رمینی یارنکی کونه تأخیر ایتمکدر اون طقوزنجیسی تراش اولمقدر یکرمنجیسی تراش ایام نحرده وحرمده اولمسیدر یکرمی
افاضهده امامه متابعتدر امدی واجبك حکمی کرك عمدا وکرك سهوا اولسون ترك ایدنه جزا لازم اولور وحجی صحیح
وسنن حج اون بردر اولکیسی آفاقی ایچون طواف قدومدر کرك مفرد بالحج اولسون کرك قارن اولسون ایکنجیسی
حجر الاسوددن ابتدا ایلمکدر اوچنجیسی امامك اوچ مکانده خطبهسیدر دردنجیسی مکهدن عرفاته ترویه کونی چقمسیدر
بشنجیسی عرفه کیجهسی منادهیاتمقدر التنجیسی عرفاته طلوع شمسدن صکره کیتمکدر یدنجیسی عرفاتده غسلدر سکزنجیسی
مزدلفهده یاتمقدر طقوزنجیسی مزدلفهدن منایه طلوع شمسدن اول کیتمکدر اون برنجیسی ابطحه نزولدر بونلر ذکر اولنان
سنت مؤکدهدر مطلق سنت بونلردن زیادهدر سنتك حکمی اولدر که تارکی کنهکار اولور اما جزا لازم کلمز
اقسام حج بیاننده درمحوم دردت نوعدر بری مفرد بالحجدر وبری دخی مفرد بالعمرهدر وبری دخی قاریندر حج ایله
عمرهیی جمع ایدر وبری دخی متمتعدر متمتع شول کسنهدر که عمره سببی ایله اشهر حجده ویاخود دخی اول احرامده
وحج ایچون احرام بغلهیه اول سنهده اهلیله جمع اولمدن حج ایلیه قران تمتعدن افضلدر وتمتع افراددن افضلدر
وافراد بالحج افراد بالعمرهدن افضلدر کرچه ذکر اولنان شروط وفروض وواجبات وسنن هر بری محللرنده ذکر اولنمشلر
لکن بورالرده اولوب ومتنده دخی جملهسی ذکر اولنمامغین بو محللرده جملهسی ذکر اولنمق مناسب کورلوب بحث بو اولندی
هو زیارة مکان مخصوص حج مکان مخصوصی زیارتدر واول مکان مخصوص بیت الله وعرفاتدر فی زمان مخصوص
زمان مخصوصده زمان مخصوص اشهر حجدر بفعل مخصوص فعل مخصوص ایله که افعال حجدر فرض فی العمر مرة علی
حج علی الفور عمرده بر کره فرض اولدی اما حجك فرضیتی کتاب وسنت واجماع امت ایله ثابت اولمشدر کتاب ایله ثابت اولان
ولله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلا ومن کفر فان الله غنی عن العالمین نص شریفیله در صاحب کشاف

بو کلام معجز نظامده انواع تأکید وتشدید اولدوغن ذکر ایلمشدر اول انواعدن بری ولله علی الناس حج البیت
قول شریفنده حج شریف رقاب ناسده الله فرض وواجبدر عهدهسندن منفك اولیماز الا ادا ایلدیزیرا لفظ علی
التزام ایچوندر وبری دخی حق جل وعلانك ناسی ذکر ایدوب بعده من استطاع الیه سبیلا قول شریفنی ناسدن
بدل ایلدیکی بونده دخی ایکی تأکید واردر بریسی ابدالدر ابدال ایسه مراد ایچون تثنیت وتکریر واردر ایکنجیسی
ایضاحدر بعد الابهام ایضاح وبعد الاجمال تفصیل صورتین مختلفتینده ایراددر واول انواعدندر که
ومن کفر مکانده ومن لم یحج قیدیدر تارك حجی تغلیظ ایچون نبی علیه السلامك من مات ولم یحج فلیمت ان شاء یهودیا
اونصرانیا قول شریفی دخی بونی تأیید درونده اول انواعدندر که فان الله غنی لفظنی ذکر ایلدی وبوغنا ذکری دخی
مقت وسخط وخذلانه دلالت ایدن شیدندر واول انواعدندر که عن العالمین قول شریفی لم یحج دن بدل ذکر ایلدکی
بونده دخی استغنایه دلالت واردر استغنا کامل اولیجق سخط عظیم اولور وکی قوتی ظاهردر اما حجك سنت ایله
ثابت اولمسی بنی الاسلام علی خمس حدیث شریفیلهدر واجماع دخی بغیر نکیر فرضیتنه منعقد اولمشدر اما عمرده
بر کره فرض اولمسیدر زیرا حجك فرض اولمسنك سببی بیت شریفدر وحج بیت شریفه مضاف اولمشدر حال بو که
احکام سببنه مضاف اولور بیت شریف ایسه متکرر اولمازکه احکام دخی متکرر اوله اول اجلدن عمرده بر کره فرض اولدی
وابو یوسف قاتنده علی الفور واجبدر حتی تأخیر ایدن آثم اولور شرح معلی ابو یوسفدن روایت ایلمشلردر
وابو حنیفهدن دخی علی الفور وجوبنه دلالت ایدن کلام روایت اولنمشدر واول روایت اولنان ابن شجاعك ذکر ایلدکی
ابو حنیفهدن بر کمسنهنك مالی واردر حجمی ایلسون یوقسه تأهلمی دیو سؤال اولندی جواب ویردیلر که بلکه حج ایلسون
بو قول دخی امام قاتنده وجوب علی الفور اولدوغنه دلالت ایدر زیرا تزوج ایله تحصین نفس حاصل اولور تحصین
نفس ایسه هر حالده واجبدر اکر علی الفور واجب اولمسه هر حالده واجب اولان تزوج اوزرینه حج شریفی امر ایلمزدی حتی
حجی تأخیر ایدن تفسیق اولنور وشهادتی رد اولنور علی الفور واجبدر دین قاتنده خلافا لمحمد امام محمد خلافی ایدوب
وجوبی علی الفور دکلدر تراخی اوزرهدر اولمسنه ذاهب اولمشدر وامام محمدك قولی دخی شافعی قولیدر حج شریف وظیفه
عمریهدر وصلوة وقتك آخرنده جایز اولدوغی کبی حج شریف دخی آخر عمرنده جایزدر زیرا نبی علیه السلام حج فرض اولدقدن
تأخیر بیورمشدر فرضیت حج هجرتك التنجی سنهسنده واقع اولدی کندولری اونجی سنهده حج ایلمشلردر بو جمله امام
محمدك استدلالیدر ابو حنیفه وابو یوسف حج شریفی نبی علیه السلامك من وجد زادا وراحلة یبلغانه الی بیت الله
ولم یحج فلا علیه ان یموت یهودیا اونصرانیا حدیث شریفیله استدلال ایلمشلردر وعمر رضی الله تعالی عنه دیمشلردر
بن قصد ایلدم که خلقك احوالنه مطلع اولوب شول کمسنه که زاد وراحلهیه قادر اولوب حج ایلمز ایسه اولرین کندولری
والله ماهم مسلمین والله ماهم مسلمین دیو اوچ دفعه بویلهجه بیورمشلردر اما بعض مشایخ
التنجی سنهده نازل اولان واتموا الحج والعمرة لله آیت کریمهسیدر اونجی سنهده نازل اولان ولله علی الناس حج البیت
آیت کریمهسیدر دیو اختلاف ایلمشلردر ونبی علیه السلام فوت حجدن امین ایدیلر زیرا کندولرینه بیان احکام ایچون

مبعوث اولوب حج دخی ارکان دیندندر بالفعل ارکان دینی ناسه بیاندن اول فوتدن امین اولدقلری مقرر ایدی
وبوندن غیری نبی علیه السلامک تاخیری دخی عذر ایله ایدی زیرا مشرکلر بیت شریفی عریانا طواف ایدروب وشرکله
کلام ایله تلبیه ایدرلر اول عهدده تعیین ممکن دکل ایدی چونکه مدت تمام اولدی نبی علیه السلام علی کرم الله وجهه نی
کعبهٔ مشرفه یه کوندروب براءة من الله ورسوله سوره سنی قرائت ایدوب بو سنه دن صکره مشرک عریان بیت شریفی
طواف ایلمسون دیوندا ایلدی وسنهٔ قابلده یعنی کلجک سنه ده نفس نفیسلری ایله حج ایلمشلردر وبر عذری دخی
نبی علیه السلامه یالکز خروج ممکن دکل ایدی بلکه اصحاب معا اولملری لازم ایدی اصحابک هر برینک خروجه قدرتلری
یوغیدی اول اجلدن تاخیر اولندی وبو اختلافک وجوب علی الفور ویاخود علی التراخی در بونک ثمره سی کناهکار
اولمسنده در بوقسه قضا واداده وتطوعک مشروعیتی نفسندن دکلدر حتی فخر الاسلام دیمشدر اوزرینه حج لازم
کسنه تطوعا حج ایلسه صحیحدر اوزرینه صلوة ظهر لازم اولانک نافله نمازی کبی بشرط الاسلام حج اسلام شرطیله فرض
قلندی زیرا کافره واجب دکلدر وحریة دخی حریت شرطیله فرض قلندی عبد اوزرینه واجب دکلدر قال النبی علیه السلام
ایما عبد حج عشر حجج ثم اعتق فعلیه حجة الاسلام حج ایله صوم وصلوة بیننده فرق بودرکه حج زاد وراحله یه محتاجدر
عبد ایسه مالدن برشیئه مالک دکلدر صوم وصلوة بونک خلافیدر اکر عبد حج ایلسه بوقدر مدت طولده
حق مولی فوت اولمق لازم کلوردی بو تقدیرجه حق عبد حق الله اوزرینه تقدیم اولندی وعقل وبلوغ وصحة عقل
وبلوغ وصحت شرطیله فرض اولندی مجنون اوزرینه حج واجب دکلدر زیرا عقل جملهٔ تکالیفدن شرطدر وصبی اوزرینه دخی
واجب دکلدر زیرا نبی علیه السلام ایما صبی حج عشر حجج ثم بلغ فعلیه حجة الاسلام بیورمشلردر حج ایسه عباداتدر
عبادتک جمله سی صبیدن مرفوعدر ومریضه دخی واجب دکلدر زیرا مریض تحمل مشقت سفره قادر دکلدر وقدرة زاد
وراحلة ونفقة ذهابه وایابه زاد وراحله یه قدرت وذهاب وایاب نفقه سنه قدرت شرطیله فرض اولندی
حاشیهٔ صدر الشریعه ده زاد وراحله ذکرندن صکره نفقهٔ ذهاب وایاب قیدینه حاجت یوغیدی دیمشدر
فضلت عن حوائجه الاصلیة ونفقة عیاله الی حین عوده مع امن الطریق زاد وراحله حوائج اصلیه سندن
وکلنجه عیالنک نفقه سندن فضله اولمق شرطیله فرض اولدی بو ذکر اولنان شروط امن طریق ایله معادر حوائج
اصلیه مسکندر وخادم واثاث بیت وثیاب وبونلره بکزرنه وار ایسه محمد بن شجاع دیمشدرکه برکمسنه نک ساکن
اولدوغی اوندن غیری استخدام اولنماز قولی وبوکه بکزر اولان اشیایه مالک اولسه بیع ایدوب حج ایلسون وفضلت
قولی ماقبلنه صفت واقع اولمق ممکن دکلدر لفظ قدتقدیریله حال واقع اولمق اولیدر حق سبحانه وتعالینک
اوجاؤکم حصرت صدورهم قول شریفنده اولدوغی کبی وزوج او محرم للمرأة ان کان بینها وبین مکة مسافة
سفر ولا تحج بلا احدهما عورت ایچون زوج ویاخود محرم اولمق شرطیله فرض اولدی اکر اول عورت ایله مکه مابیننده
مدت سفر اولورسه زوج ومحرم شرطدر واول عورت حج ایلمسون زوج ویاخود محرمدن برسی اولمنجه ومحرمدن
مراد ابدی اکا نکاحی حلال اولمیه مثلا قرابت ورضاع ومصاهره جهتندن بروجهله نکاحی صحیح اولمیه وشرط

کون المحرم عاقلا بالغا غیر مجوسی ولا فاسق محرمک عاقل وبالغ اولمسی شرط قلندی مجوسی وفاسق اولمیه ونفقته علیها
ومحرمک نفقه سی حج ایدن عورت اوزرینه در وتحج معه حجة الاسلام بغیر اذن زوجها زوجنک اذنی یوغیکن
اول عورت محرمی ایله حجة الاسلامی ایلر یعنی ادا ایدر امام شافعی قتنده زوج ایچون عورتی خروجدن منع وار در
زیرا حجه خروجده حق زوج فوت اولور اول اجلدن منع اولنور بزم ایچون دلیل حق زوج فرایضده ظاهر اولماز
اما نفلده منع ایلمک واردر سعدی افندی دیمشدرکه بو دلیل اول زمان صحیح اولورکه اکر وجوب حج علی الفور
اما رجا اولنورکه بو خلاف بنائی اوله ابتدائی اولمیه بو خلاف ابتدائی اولمیوب بنائی اولمق رجا اولنور دیمکدن
ابتدا اولان خلاف وجوب حج علی الفور والتراخی ایدی بو خلاف ایله صحیح اولماز بلکه بنا ایدر یعنی بر آخر خلافه
مبنی در خلاف آخر بودرکه سلامت بدن ابو حنیفه قولنده وامن طریق وعورت ایچون محرم شرائط وجوبندندر
یوقسه شرائط ادادندر دیو اختلاف اولنمشدر وجوبندندر دین قولی اوزره فجان قبل الحج متوفی اولسه اججاج
بالمال وصیتی لازم کلمز واداندندر دین قولی اوزره قبل الحج متوفی اکا اججاج بالمال وصیتی لازم کلور بو تقدیرجه
شرائط وجوبندن اولوب وصیت لازم کلمز ایسه زوج زوجه یی حجدن منع ایلمک اولور وعورت بلا اذن کیتمکه
قادره اولیماز اما شرائط ادادن اولوب وصیت لازم اولورسه منعه قادر اولیماز اما حجن شرایط وجوب وادا
جمع اولسه حج لازم اولور فلو احرم صبی او عبد فبلغ او عتق فمضی پس اکر صبی وعبد محرم اولسه وبعد الاحرام
صبی بالغ وعبد معتق اولسه وافعال حجی ادا ایلسه لا یجوز عن فرضه نابالغ ورقیق ایکن ایلدوکی فرضندن جایز
زیرا نافله یه منعقد اولمشدر فرضه منقلب اولماز ضرورة کبی یعنی حج ایلمش ادم نافله ایچون محرم اولسه اکا ایله
فرض ادا اولنماز وصلوة ایچون دخی محرم اولسه نافله ایچون عقد اولدقدن صکره اول کمسنه ایچون فرضی ادا ایلمک
یعنی جایز اولماز اکر سؤال اولنسه که احرام حنفیه قاتنده شرطدر اول احرام ایله اداء فرض اولمق واجب ایدی نته کیم
بر صبی ابدست آلسه بعده بالغ اولسه اول ابدست ایله نماز قلمق جایز ایدی نیچون احرام ایله حج جایز اولمیه ائمهٔ حنفیه
طرفندن جواب بودرکه احرام من وجه رکنه مشابه در اداسنک اول احرامه اتصالی حیثیتی ایله لکن حج عبادت اولمغین
بز احتیاطی اخذ ایلدک احتیاطه جایز اولمامق ایدی وان جدد الصبی احرامه للفرض صح بخلاف العبد واکر صبی محرم
اولدقدن صکره بالغ اولسه وبعد البلوغ احرامنی عرفه یه وقوفدن اول فرض ایچون تجدید ایلسه صحیح اولور لکن
عبد بونک خلافیدر زیرا صبینک احرامی کندویه لازم دکل ایدی اهلیتی اولمدوغی ایچون بو اجلدنکه اکر صبی احرام الدقدن
اوزرینه برشئ لازم کلمز صبینک احوالی بویله اولیجق فسخی وغیری یه شروعی جایزدر اما عبدک احرامی لازمدر زیرا
کندوسی لزوم ایچون اهلدرکه عقل وبلوغدر احرام آخره شروعی ایله احرام اولدن خروجی ممکن دکلدر کرک تلبیه یی
تجدید ایلسون کرک ایلمسون اولکی احرام اوزرنده باقیدر پس بو اجلدن حجة الاسلامی صحیح اولماز وفرضه الاحرام
وهو شرط وحجک فرضی احرامدر واحرام افعال حجده شرطدر وشافعی قاتنده رکن در ثم خلاف شوال زماننده ظاهر
برکمسنه اشهر حجدن اول محرم اولسه بزم قاتمزده جایزدر شافعی قاتنده جایز دکلدر والوقوف بعرفة وطواف الزیارة

وهما رکنان اتفاقا فرضدر بریسی دخی عرفه ده وقوفدر وبری دخی طواف زیارتدر بو ایکیسی رکنلردر اتفاقا اکر بونلردن بری
فوت اولسه حج باطل اولور بعام قابلده قضاسی واجب اولور ووقوف بمزدلفة حجک واجبی مزدلفه ده وقوفدر
مزدلفه زلفی دن ماخوذدر وزلفی قربت معناسنه در آدم علیه السلام حوی ایله انده جمع اولوب کاینقین اولدیغیچون
بو اسم ایله تسمیه اولنمشدر وشافعی قاتنده مزدلفه ده وقوف رکندر حق سبحانه وتعالینک فاذکروا الله عند المشعر الحرام
قول شریفی ایله زیرا بو مثللو دلیل ایله رکنیت ثابت اولور اما بزم ایچون دلیل روایت اولنمشدر که نبی علیه السلام
کندو اهلیله اولان ضعفالری کیجه ایله ایلرویه کوندردی اکر مزدلفه ده وقوف رکن اولیدی بونلری ایلرویه کوندرمزدی
وشافعینک تلاوت ایلدوکی ذکردر ذکر ایسه بالاجماع رکن دکلدر بز وجوبی نبی علیه السلامک من وقف معنا هذا الموقف
وقد کان افاض قبل ذلک من عرفات فقد تم حجه قول شریفیله بلمشزدر وحجک تمامنی بوکا تعلیق ایلدیکی زیرا امارت
وجوبه صالح اولور تمامنه تعلیق اولندی نفینه اولمدی زیرا اکر عذر ایله ترک اولنسه ویاخود ضعف وعلت ایله ترک
ویاخود زحامدن خوف ایدن عورت دخی ترک ایلسه اوزرلرینه برشی لازم کلمز اما عذرسز ترک ایلسه دم لازم اولور
هدایه ده دخی بویلهجهدر صاحب عنایه دیمشدر که وقوف مزدلفه یی شافعی یه رکنیت نسبت ایلمک قلم کاتبدن سهودر
زیرا شافعیلرک کتابلرنده مزدلفه ده وقوف سنتدر دیو تصریح ایلمشلردر ومبسوطده شافعی مکاننه لیث بن سعد
واسرارده شافعی مکاننه علقمه یازلمشدر وفتاوای قاضیخانده شافعی یرینه مالک ذکر اولنمش وتحفه ده واصلاح
وضیلرده براصلا خلافی اولمیوب وجوبه ذکر اولنمشدر صاحب عنایه صاحب نهایه دن نقل ایلدکدنصکره جایزدرکه
مصنف شافعینک مذهبندن بر نقله مطلع اولمش اوله دیو ذکر ایلمشدر وصاحب بیانه ذکر ایلمشدر که شافعی وجیز
کتابنده وقوف مزدلفه سنتدر دیمش رجا اولنور که صاحب هدایه شافعی دن رکن اولمسنی بر نقل صحیح بولمش اوله اما
نافع نام کتابنده الوقوف بالمشعر رکن فمن لم یقف به لیلا ولا بعد الفجر عامدا بطل الحج ولا یبطل ولو کان ناسیا الاثم
بو بابده شافعینک ایکی قولی اوله بری وجیزده سنت ذکر اولنه ایکنجیسی وجوب اوله نافعده اولدوغی کبی والسعی
بین الصفا والمروة صفا ایله مروه بیننده سعی دخی واجبدر شافعی قاتنده رکندر زیرا نبی علیه السلامک ان الله
کتب علیکم السعی فاسعوا قول شریفی رکنیته دلالت ایدر اما بزم ایچون دلیل حق سبحانه وتعالینک فلا جناح علیه
ان یطوف بهما قول شریفیدر زیرا بونک مثللو اباحت ایچون استعمال اولنور نته که حق سبحانه وتعالینک ولا جناح
علیکم فیما عرضتم به من خطبة النساء قول شریفیدر چونکه اباحت ایچون استعمال اولنه رکنیت وایجابی نفی ایدر لکن
آیتک اولی ان الصفا والمروة من شعائر الله کلام شریفیدر وشعائر شعیره نک جمعیدر وشعیره ایسه علامتدر بو
فرضدر وآیتک اولی فرضیتنه وآخری اباحتنه دلالت ایدر ایمه مز ایکیسی ایله عمل ایدوب وجوبنه قایل اولمشلردر
نهایه ده دخی بویلهجهدر ورمی الجمار رمی جمار دخی واجبدر زیرا نبی علیه السلام منایه کلدکده برشیئه مشغول اولمدن
رمی جمره عقبه یه اهتمام ایدردی وعلیکم بحصی الخذف لا یوذی بعضکم بعضا بیوررلردی بوندن مقصود سبب
خلیل علیه السلامه اتباعدر وقتا که ذبح ولد ایله امر اولندی شیطان علیه اللعنه کلوب وسوسه ویروب ابراهیم علیه السلام

طاش آتوب طرد ایلدی آنک ایچون طرد بزم ایچون عبادت اولدی وطواف الصدر للآفاقی آفاقی ایچون طواف صدر
یعنی طواف وداع دخی واجبدر وطواف صدر امام شافعی قاتنده سنتدر طواف قدوم منزلهسندهدر طواف صدر وطواف
قدوم آفاقی اولان اشلر مکی اولان اشلمز اکر واجباتدن اولیدی آفاقی ومکی برابر اولوردی بزم ایچون دلیل والحلق
او التقصیر وتراش ویاخود قرقمق دخی واجبدر زیرا نبی علیه السلام باشنده شعری اولمین برکمسنهیه تراش ایلامی
ابن مالک دیمشدر که تراش اولمغک وجوبی حد امکانه مشروطدر برکمسنهنک باشنده یارهلر وجبانلر اولسه استره
وقرقمق ممکن اولمسه بلا حلق وتقصیر حلال اولور دینلمشدر که حلق وتقصیر سنتدر امر ایسه استحبابه حمل اولنور
وکل ما یجب بترکه الدم وهر شی که ترکی ایله دم واجب اوله اول دخی واجبدر بو کلام اجمال اوزره واجبی بیاندر ان شاء الله
تفصیلی عن قریب کلور وغیرها سنن وآداب فرایض وواجباتدن غیریسی سنن وآدابدر وبونلرک جملهسنی نبی علیه السلام
اشلمشدر وخذوا عنی مناسککم قول شریفی دخی بیورمشدر واشهره شوال وذو القعدة والعشر الاول من ذی الحجة
حجک آیلری شوال وذو القعدة وذو الحجهدن عشر اولدر عبادلهدن بویلهجه روایت اولنمشدر بری عبد الله بن مسعود
بری عبد الله بن عمر بری عبد الله بن عباسدر عرف فقهاده عبد الله بن زبیر بونلردن دکلدر اما عرف محدثینده
عبد الله بن زبیر داخل اولور عبد الله بن مسعود داخل اولماز عنایهده دخی بویلهجهدر تحقیقا حج ذی الحجهنک اون
فوت اولور معلوم اولدیکه حق جل وعلانک الحج اشهر معلومات قول شریفندن مراد ایکی آی وثالثک بعضیسی اولمغه
کلیسی دکلدر کذا فی الهدایة سعدی افندی دیمشدر که بو محلده چوق بحث واردر زیرا آفاقینک طوافی اون برده واون
وامام مالک دیمشدر که اشهر حج شوالک اولندن ذی الحجهنک آخرنه دکدر وبو کلامه دلیل حق سبحانه وتعالینک الحج اشهر
معلومات قول شریفیدر زیرا اشهر اطلاقی کامل اوزرینه واقع اولور حقیقة بو قسم ناقص اولان انه شهر دینلمز دیو امام
مالک بوکا ذاهب اولمشدر ابو بکر رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنوب نبی علیه السلام بیورمشدر که ان الزمان قد
استدار کهیئته یوم خلق الله السموات والارض معنای شریفی تحقیقا زمان یعنی سنه عودت ایلدی شول هیئتنه که
حق تعالی جل وعلا سموات وارضی خلق ایلدوکی کونده اولان هیئتی کبی یعنی اوز رمزده اولان شهر ذی الحجه
رب العزت سموات وارضی خلق ایلدوکی کونده نه هیئتده وزینه وضع ایلمش ایسه الان اول هیئته عودت ایلمشدر
وبو حدیث شریفک ذکرنه سبب بودر که طایفه عرب اشهر حرمک تحریمنه اعتقاد ایدرلردی حتی اوغلنی قتل ایدن
یولده ویاخود بو خالی مکانده راست کلسهلر بونلرینه تعرض ایلمزلردی ابراهیم علیه السلامک ملتنی تمسک ایلمشلر ایدی
لکن قتالدن ما بینلرنده قتاله ضرورت واقع اولسه اشهر حرمده قتالک بالکلیه استحلالنی کوریه کورب غیری آیلره تبدیل
منادیلر قبایل ایچنده بروجهله ندا ایدرلردی که ماه محرمی شهر صفره تبدیل ایلمشزدر شهر محرمده محاربه ایدهلم کا
صفرده ترک ایدهلم دیو جنک ایدرلردی واکر صفرده دخی حاجتلری قوی اولورسه ماه محرمی صفردن دخی قالدیروب
ربیع الاوله تبدیل ایدوب صفرده دخی جنک ایدوب ربیع الاولده ترک ایدرلردی احوال بویله اولنجق حج شریفی برایدن
برایه نقل ایدردی که محرمده وکاه صفرده وکاه ربیع الاولده حج ایدرلردی سایر آیلرده دخی بوکا شبیهدر نبی علیه السلام

حجة الوداعده خطبه ده یوم عرفه ده تحقیقا ذی الحجه موضعنه واصل اولمشدر حجی بونده ایلکی جاهلیتده اولدوغی کبی غیری
آیلره تبدیل ایلمکز بیورمشلردر اشهر حرم ذو القعده وذو الحجه والمحرم ورجبدر ویکره الاحرام قبلها اشهر حجدن مقدم حج
احرامی مکروه اولور لکن مع کراهة جایزو ومنعقد اولور شافعی خلاف ایدوب احرام انک قاتنده رکن اولمغین عمره یه محرم
اولمش اولور ووقتندن اول اولمغله حج متحقق اولماز احرام بزم قاتمزده شرطدر وقت اوزرینه تقدیمنک جوازندن طهارته
شبیهدر اکر دینلورسه احرام شرط اولسه وقتدن اول نیچون مکروه اولور جواب بودرکه قبل الوقت طهارت مکروه دکلدر کاجوم
وقت اوزرینه تقدیم ایچون دکلدر بلکه طول زمان اولمغله بر حرام واقع اولمق احتمالی ایچوندر زیرا احرام قتل صید ودکلش
اسباب کیمک وباش تراش ایلمک وبونلره بکزر شیلر اشلمکی حرام ایدر والعمرة سنة عمره دخی سنت مؤکده در شافعی قاتنده
نبی علیه السلامک العمرة کفریضة الحج حدیث شریفنی استدلال ایلمشدر بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک الحج فریضة
والعمرة تطوع قول شریفیدر زیرا عمره بر وقتیله موقت دکلدر وغیری بر نیت ایله عمره دخی حاصل اولور بر کمسنه حجی فوت
عمره دخی فوت اولور شافعینک روایت ایلدوکی حدیث شریف مکرراعمال ایله مقدره اولمق تأویل اولنه علی الخصوص
آثارده تعارض ایله فرضیت ثابت اولماز کذا فی النهایة والعنایة والمواقیت شول مواقیت که انسان اول مواقیتی احرامسز
تجاوز ایلمک جایز دکلدر مواقیت میقاتک جمعی در بر وایسه وقت محدوددر مکان ایچون استعاره اولنمشدر نته کیم
مکان وقت ایچون استعاره اولنور حق سبحانه وتعالینک هنالک الولایة قول شریفی کبی معلوم اوله که بیت شریف
وقتا که معظم ومشرف اولدیسه انک ایچون حصن قلندیکه اول مکه درو حمی قلندیکه حرم در وحرم ایچون بر حرم دخی
اول مواقیت در وموا قیتی احرامسز کچمک جایز دکلدر بیت شریفی تعظیم ایچون للمدنیین ذو الحلیفة مدنیلر ایچون
میقات ذو الحلیفه در مدینه دن محل مزبوره کلنجه التی ویری میلدر عوام لسانلرنده علی قیوسی دیمکله مشهوردر
مواقیتده بوندن بعید میقات یوقدر وللشامیین جحفة شامیلر ایچون میقات جحفه در اصلده اسمی مهیعه ایدی
سیل کلوب اهلنی استیصال یعنی هلاک ایلمکله جحفه تسمیه اولندی جحفه ایله مکه ما بینی اوچ مرحله در وللعراقیین ذات عرق
عراقیین ایچون میقات ذات عرقدر خراسان واهل مشرق دخی بونلردر وللنجدیین قرن نجدیین ایچون میقات
قرندر اویس القرنی بو قرنه منسوبدر رحمة الله علیه ولیمنیین یلملم یمنیین ایچون میقات یلملمدر محل مزبوردن مکه یه
ایکی مرحله در لاهلها ولمن مر علیها محل مزبوره اهلی ایچون وخارجدن اول محله مرور ایدنک میقاتیدر زیرا نبی علیه السلام
بو یله جه توقیت ایدوب وهن لهم ولمن اتی علیهن من غیر اهلهن بیورمشلردر اکر دینلورسه اهل عراق وشام نیجه
توقیت اولنورکه انلر مسلمان دکل ایدیلر جواب ویریلورکه نبی علیه السلام انلرک ایمانه کلجکلرین طریق وحی ایله بیلوب
توقیتنی تعیین بیورمشدر وحرم تأخیر الاحرام عنها لمن قصد دخول مکة دخول مکه یه قصد ایدن کمسنه ایچون
مواقیتدن احرامی تأخیر حرام اولور کرک حج وعمره یه قصد ایلسون کرک ایلمسون احرامسز دخول حرامدر امام شافعی
اکر حج ویا عمره یه مراد ایدرسه اول زمان حرام اولور یوقسه غیری مراد اولورسه بلا احرام جایزدر زیرا جابردن روایت
نبی علیه السلام مکه فتح اولدوغی کون اوزرنده سیاه عمامه احرامسز مکه یه داخل اولمشلردر احرام اداء عبادت ایچون

اکر نیت ایدرسه احرام لازم اولور نیت ایلمز ایسه لازم اولماز احرام بقعه یی تعظیم وعبادت ایچوندر چونکه مراد تعظیم
وعبادت اولمیحق احرام لازم دکلدر بزم ایچون دلیل ابن عباسک نقل ایلدوکی لا یدخل احد مکة الا باحرام حدیث
زیرا احرام بقعه شریفه نک تعظیمی ایچوندر بونده تاجر ومعتمر وبونلردن غیریلر دخی برابردر احرامی ترک جایزدکلدر
وشافعینک روایت ایلدوکی حدیث شریف اول ساعته مختصدر نبی علیه السلامک قول شریفی دلالتی ایله زیرا نبی
مکه حرام لم تحل لاحد قبلی ولا تحل لاحد بعدی وانما احلت لی ساعة من نهار ثم عادت حراما بیورمشلردر بلا احرام
دخول جایز دکلدر حرامدر بعد النبی اجماع ایله حل اولور قتال ایچون اکر بغاة وکفار غلبه ایلسه لر اول وقت حل اولور
وجاز التقدیم وهو افضل احرامی میقاتدن تقدیم ایلمک جایزدر وتقدیم افضلدر وابن مسعود شامدن
وابن عمر بیت مقدسدن محرم اولمشلردر قچان حرامدن نفسنه امین اولدقدنصکره تقدیم افضلدر ویحل لمن
داخلها دخول مکة غیر محرم میقاتک داخلنده اولان ایچون بلا احرام مکه یه دخول حلال اولور ووقته الحل
داخل میقات اولانک احرامی حل در حل حرم ایله میقات ما بینده بر مکاندر وللمکی فی الحج وفی العمرة الحل حجده
وعمره ده مکی ایچون میقات حلدر نبی علیه السلام اصحاب رضی الله تعالی عنهم حضراتنه جوف مکه ده محرم اولمغی
امر اولنمشدر اما عایشه رضی الله تعالی عنهانک قرنداشنه امر ایلدیکه عایشه یه عمره یی تنعیمده ایتدوره وتنعیم حلده
بر موضعک اسمیدر وفضایل حج شریف ایچون وارد اولان احادیث شریفه نک نهایتی اولمیوب لکن بر مقدار حدیث شریف
بو محلده ایراد اولنمق لازم اولمشدر قال النبی علیه السلام اعظم الناس ذنبا من وقف عرفة وظن ان الله لم یغفر له
وقال علیه السلام ان الحجر یاقوتة من یواقیت الجنة وانه یبعث یوم القیمة له عینان یبصر بهما ولسان ینطق به
ویشهد لمن استلمه بحق وصدق وقال علیه السلام حجة مبرورة خیر من الدنیا وما فیها والحجة المبرورة لیس لها
جزاء الا الجنة وقال علیه السلام الحجة المبرورة کفارة سبعین سنة وورد فی الخبر النظر الی الکعبة بغیر طواف
وبغیر صلوة افضل عند الله من عبادة سنة بصیام نهارها وقیام لیالیها وروی عن الحسن البصری ان الصوم فی مکة
یعدل بمائة الف یوم فی غیرها وتصدق درهم بمائة الف درهم وکذا کل حسنة تعدل بمائة   واذا اراد الاحرام
ندب ان یقلم اظفاره ویقص شاربه ویحلق عانته قچان حجه قصد ایدن کمسنه احرامی مراد ایلسه طرنقلرینی کسمک
وبغلرینی قصمق وقاسغنی تراش ایلمک مندوبدر احرام لغة احرم نک مصدریدر قچان حرمه داخل اولسه نته کیم اشتی
قچان شتایه داخل اولسه عرف فقهاده مباح اولان شیء کندو نفسنه حرام ایلمکدر وصلوتک تحریم وتحلیلی اولدوغی کبی
حجک دخی تحریم وتحلیلی واردر ثم یتوضأ او یغتسل وهو افضل اندنصکره آبدست آله ویا خود اغتسال ایلیه واغتسال
مراد پاکلکدر ونظافتده غسل ابلغدر اکر آبدست ایله اکتفا اولنورسه جایزدر جمعه ده اولدوغی کبی وحایض ونفسا دخی
اغتسال ایدرمرویدرکه نبی علیه السلام حضرت ابو بکرک خاتونی اسما ایچون نفاس حالنده غسل ایلسون وحج ایچون محرمه
اولسون دیو امر ایلمشدر وابن عباسدن مرویدرکه نفسا وحایض غسل ایدوب محرمه اولورلر بیت شریفی طوافدن غیری
مناسکک جمله سنی قضا ایلرلر کذا فی الزیلعی ویلبس ازارا ورداء جدیدین ابیضین احرام مراد ایدن کمسنه یکی وبیاض ردا

زیرا نبی علیه السلام ازار ورداکیمشدر او کانا غسیلین او لبس ثوبا واحدا یستر عورته جاز ویاخود اولیدی ازار یوغیمش
ویاخود بر ثوب کیه که عورتنی ستر ایلیه جایزدر زیرا لبس مخیط ممنوعدر وستر عورت ودفع حر و برد ایچون ازار وردا
وتطیب قبل الاحرام تطیب ایلیه حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهادن منقولدر که نبی علیه السلام قبل الاحرام
تطیب ایدردی اما امام محمددن روایتدر که بعد الاحرام عینی باقی قالان طیب که مسک وغالیه کبی بونلری کوره کورمشدر روایت
رضی الله عنهانک روایت ایلدوکی مطلقدر هر نه مقوله طیب اولورسه جایزدر ممنوع اولان بعد الاحرام تطیبدر ویصلی
وایکی رکعت نماز قله جابردن روایتدر که نبی علیه السلام ذوالحلیفه ده ایکی رکعت نماز قلمشدر وبیورمشدر که جبریل
امین کلوب بو وادی مبارکده نماز قل وحج وعمره ایچون لبیک دی دیدی وکل محلدن قرآت ایلدی بو تعلیم ایلمشدر
محرم اولان کمسنه رکعت اولیده فاتحه وقل یا ایها الکافرون سوره سنی ورکعت ثانیه ده فاتحه وقل هو الله احد سوره سنی
قرآت ایلسه نبی علیه السلامک فعلنه اقتدا ایلمش اولور وافضل اولان بودر وان کان مفردا بالحج اکر مفرد بالحج اولور
یقول عقیبهما اللهم انی ارید الحج فیسره لی وتقبله منی اول ایکی رکعتک عقبنده بودعایی اوقیه معناسی یا الله تحقیقا
بن حجی مراد ایدرم اول حجی بکا میسر ایله وبندن اول حجی قبول ایله دیمکدر وان نوی بقلبه اجزاه واکر قلبی ایله نیت
لسانی ایله سویلمز ایسه اکا کفایت ایدر اما اولی اولان لسانی ایله سویلمکدر ودلسز اولان لسانی تحریک ایلیه مطلق
حجه نیت ایلسه بنه فرضدن واقع اولور زیرا جمیع عباداتده نیت شرطدر حق سبحانه وتعالینک وما امروا الا لیعبدوا
قول شریفنده اولان اخلاص نیت ایله اولدوغی شرطا ولمسنی مؤیددر واکر تطوع نیت ایدرسه تطوع واقع اولور
زیرا وقت معیار دکلدر بلکه مشکلدر معیاره وظرفه شبیه در اکر معیار وظرف نیت ایله تطوع جایز اولمیوب بنه اصل فرض
واقع اولوردی صوم رمضان کبی ثم یلبی اندن تلبیه ایلیه ونبی علیه السلامک تلبیه سنده ناس اختلاف ایلمشلردر
ابن عباسدن روایتدر که صلوة عقبنده تلبیه ایلمشلردر وابن عمر دیمشدر که دوه یه بندوکی زمان تلبیه ایلمشدر
سعید بن جبیردن روایتدر که ابن عباسدن تلبیه نک اختلافندن سؤال ایلدم بیوردیلر که بو بابده بزم معلوممزدر
نبی علیه السلام بر کره حج ایلمشدر عقب صلوتده ایلیوب ودوه یه بندکده وصحرا یه چقدقده تلبیه ایلمشلردر خلق
فوج فوج کلمکده ایدی عقیب صلوتده استماع ایدن آنی حفظ ایدوب اول تلبیه اولمسنی نقل ایلدیلر ورواحله یه راکب
اولدوغی حالده استماع ایدن اول تلبیه اولمسنی نقل ایلدیلر صحرایه چقدقده ایلدوکی تلبیه یی استماع ایدن اول تلبیه اولمسنی نقل
سبب اختلاف بودر فیقول لبیک اللهم لبیک لبیک لا شریک لک لبیک ان الحمد والنعمة لک والملک لک لا شریک لک
آخرنه دکین لبیک اللهم لبیک دعاسنی قرآت ایلیه لبیک لفظنک اصلی الب الباً بین در الب فعل ماضی لکن مفعول به
صریحیدر البنک البابین ده اولان یا تثنیه ایچوندر بو محلده معنای تثنیه تکثیر ایچوندر فعل الب حذف اولنوب
مصدر فعلنه دلالت ایلدوکیچون فعل مقامنه اقامت اولندی والبابین لفظنک زوایدی حذف اولنوب ثلاثیه
نقل اولندی صکره مفعول له حرف جر حذف اولنوب مصدر دخی کافه مضاف اولوب لبیک اولدی معناسی بن سنک
خدمتکده مقیم اولوب وامرکه امتثال ایدوب ودخی مکانمدن زایل اولمام اقامت کثیره ایله اقامت ایتمکدن زیرا تثنیه تکثیر

وتلبیه دعوته جواب ایدوکنده خلاف یوقدر اما داعی ده اختلاف اولنمشدر بعضلر داعی الله تعالیدر فاطر السموات
والارض لیغفر لکم من ذنوبکم نص شریفی ایله استدلال ایلمشلردر وبعضلر داعی نبی علیه السلامدر قال النبی علیه السلام
ان سیدا بنی دارا واتخذ فیها مادبة وبعث داعیا بو حدیث شریف ایله استدلال ایلمشلردر داعیا لفظندن مراد
نفس نفیس لویدر اظهر اولان بودر که داعی خلیل الله درو وقتا که مکه مکرمه یی بنا ایلدی واذن فی الناس بالحج بیاتنی
رجالا وعلی کل ضامر فحواسی اوزره ناسی حجه دعوت ایلمک مراد اولندقده یا ربی نه کیفیت ایله دعوت ایدهیم دیو نیاز
قل یا ایها الناس اجیبوا ربکم خطابیله مخاطب اولدقده حضرت خلیل علیه السلام جبل ابی قبیسه چقوب یا ایها الناس
اجیبوا ربکم دیو ندا ایلدی حق سبحانه وتعالی حضرت خلیلک نداسنی اصلاب آبا وارحام امهاتده اولوب الی یوم القیام
لباس وجود ایله ملبس اوله جقلره واصل واسماع ایتدیروب آنلر دخی دعوته اجابت ایدوب لبیک دیمشلردر اول کمسنه که
بر کره لبیک دیمشدر بر کره حج ایلمشدر ایکی کره دیین ایکی اوچ کره دیین اوچ کره وقس علی هذا ولبیک دیین حج ایتممشدر
ان الحمد قولی کسر الف ایله زیرا کسر الف ثنایه ابتدا اولنمش اولور فتح الف ایله اولورسه وصف اولور واکر بر کمسنه بو الفاظی
تغییر ایدوب ثنا وتسبیحدن بو غیری الفاظ اوقیسه ائمه حنفیه قاتنده جایزدر کرک تلبیه ادایه قادر اولسون کرک قادر
اولمسون برابردر وینه تلبیه یی فارسی ایله ایلمک جایزدر اما ابو حنیفه قولی اوزره تکبیر افتتاحده عربی وفارسی برابردر
وامام محمد تکبیر افتتاح ایله تلبیه نک ما بینی تفریق ایدوب تلبیه ده فارسی ایله تکلم جایزدر زیرا بونده مذکوردن غیری
ذکر مقامنه قایم اولور تقلید هدی کبی چونکه تقلید هدی ذکر مقامنه قایم ونحوق عربیتدن غیریسی عربیت مقامنه
قایم اولور اما صلوة بونک خلافنجه در ولا ینقص منها بو تلبیه دن ناقص ایلمیه ویجوز الزیادة وزیاده ایلمک جایز
امام شافعی خلاف ایدوب تشهده قیاسا بونده دخی جایز اولمسنه ذاهب اولمشدر بزم ایچون دلیل کبار صحابه دن ابن مسعود
وابن عمر وابو هریره رضی الله تعالی عنهم ماثور اوزرینه زیاده ایلمشلردر ابن مسعود العهد لبیک عدد التراب لبیک ویر
لبیک حقا حقا تعبدا ورقا لبیک عدد التراب لبیک لبیک ذا المعارج لبیک لبیک اسئلک الا الخلق لبیک لبیک والرغباء
الیک لبیک من عبد ابق الیک دیرلو ایدی وعمر رضی الله تعالی عنه لبیک ذا النعماء والفضل الحسن لبیک مرغوبا ومرهوبا
لفظلرینی زیاده ایلردی وابن عمر رضی الله تعالی عنهما لبیک وسعدیک والخیر کله فی یدیک اله الخلق غفار الذنوب لبیک
ستار العیوب لبیک کشاف الکروب لبیک الفاظنی زیاده ایلردی واذا لبی ناویا بالحج فقد احرم فجاننج ایچون نیت ایلدوکی
حالده تلبیه ایلسه تحقیقا اول کمسنه محرم اولور اما بیان اولنمدیکه قنقسی ایله شارع اولور حسام الدین شهید ذکر ایلمشدر
اول کمسنه نیتدن صکره تلبیه ایله شارع اولور یوقسه تکبیردن صکره مجرد کل ابو یوسف قاتنده یا الکز نیت ایله
تلبیه سز شارع اولور شافعی دخی بو کا ذاهب اولمشدر زیرا اول کمسنه احرام ایله احرامدن منعی التزام ایلمشدر پس امری تجرد
نیت ایله شارع اولمش اولور صوم کبی بزم ایچون دلیل حق سبحانه وتعالینک فمن فرض فیهن الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال
فی الحج قول شریفیدر ابن عباس دیمشدر که حجک فرضی اهلالدر وابن عمر دیمشدر که تلبیه در وابن مسعود دیمشدر که
احرامدر وعایشه رضی الله تعالی عنها دیمشدر که لا احرام الا لمن اهل ولبی زیرا حج نیچه ارکانی مشتمل در واجب اولدی

تعظيمي مراد اولان ذكر مشروط اولە صلوة ايلە اما صوم بونك خلافنجەدر زيرا صوم ركن واحددر امام شافعي حرامدن منعي
التزام ورديمش ايدى بز بوكا تسليم ايتمزز زيرا بوندە معنى التزام دكلدر بلكە اداء افعالى التزامدر حرامدن منع ضمناً بولنمش اولور
صوم بونك خلافنجەدر زيرا صوم كف عن الحرام ركندر آنى التزام قصدى اولور صلوة ايلە حج بيننى فرق ايلمشلردر زيرا باب
اوسعدر حتى حجدە نيابت جارى اولور تلبيەدن غيريسى تلبيە مقامنە قايم اولور تقليد بدنە كبى عربيەدن غيريسى
مقامنە قايم اولور ومحرم اولدقدنصكرە نبى عليە السلام صلوات شريفە ايلە دارقطنى روايت ايلمشدركە تلبيەدن صكرە
اللهم اعني على اداء فرض الحج وتقبله مني واجعلني من الذين استجابوا لك وامنوا بوعدك واتبعوا امرك واجعلني من وفدك
الذين رضيت عنهم وارتضيت وقبلت اللهم لك قد احرم شعري وبشري ولحمي ودمي ومخي وعظامي ديمكى بعضلر مستحب كورمشلردر
فليتق الرفث اولمسنە رفثدن صقنسون رفث جماعدر نتەكيم حق سبحانە وتعالينك احل لكم ليلة الصيام الرفث الى نسائكم
وياخود كلام فاحشدر وياخود عورت ياننده ذكر جماعدر ابن عباسدن روايت اولنديكە وهن يمشين بنا هميسا
ان يصدق الطير ننك لميسا وقتاكە بو بيتى انشاد ايلدى كنديە رفث ايدرمسن حال بوكە محرمسن ديديلر جوابندە رفث
نسا قاتندە ذكر جماعدر وهن ضميرى ايلە راجعدر هميس ايلك ايقلرينك صوتيدر لميسا ايسا اسم جاريەدر والفسوق
والجدال دخى فسوق وجدالدن صقنسون فسوق معاصيدر وجدال رفيقى وجمال وخدامى ايلە مجادلە ايلمكدر ودينلمشدركە
وقت حجك تقديم وتاخيرندە مشركين ايلە مجادلەدر حق سبحانە وتعالينك فلا رفث ولا فسوق ولا جدال في الحج قول شريفى
نهى اولنمشدر وقتل صيد البر لا البحر قتل صيد بردن اتقا ايلیە صيد بحردن دكل ولا تقتلوا الصيد وانتم حرم نص شريفيلە
بر قيدى بحردن احترازدر زيرا صيد بحر جايزدر والاشارة اليه والدلالة عليه واول صيدە اشارتدن وانك اوزرينە
دلالتدن دخى اتقا ايلیە اشارت قيدى حاضر ايچوندر ودلالت قيدى غايب ايچوندر ومنقولدركە ابو قتادە رضي الله عنه
محرم دكل ايكن بر حمار وحشى صيد ايلمش ايدى لكن ياننده اولان كمسنەلر محرم ايديلر صيد اولان وحشك لحمى ايچون
نبى عليە السلامدن سؤال اولندقدە هل اشرتم هل دللتم هل اعنتم بيوردقلرندە حاصلا بو مقولە فعل بزدن صادر اولمدى
جواب ويرديلر نبى عليە السلام اذاً فكلوا بيورديلر يعنى بويلە اولنجق اكل ايديكوز ديو اكلنە اذن شريفلرى اولدى وقتل
وكيلە قتلندن دخى اتقا ايلیە اما برە وسورى سكك وقره وسيلان وعقرب وفارە وقورت وقره قرغە
والا قرغە وساير سباع كە اوزرينە حملە ايلیە بونلرى قتل ايلمك جايزدر والتطيب رايحە طيبەدن دخى اتقا ايلیە وقلم
طرنق كسمكدن دخى اتقا ايليە وحلق شعر رأسه وبدنه وقص لحيته وباشنك قلنى تراشدن وبدننك قلنى تراشدن وصقالنى
قيرقمقدن اتقا ايليە نتەكيم حق سبحانە وتعالينك ولا تحلقوا رؤسكم قول شريفى ايلە نهى ايلمشدر وبو آيە كريمە بعبارتە باشنى
تراشدن نهيدر اما دلالتى ايلە بدننك شعرينى دخى تراشدن نهيدر زيرا شعردە حيوة نابتە واردر بيور وزيادە اولور چونكە
باش قلى تراشدن نهى اولنوب ازالەدن امنە مستحق اولدى بدن قلى دخى اكا تشبيە اولنوب اولدخى منع اولندى وستر
رأسه ووجهه وباشنى ويوزنى ستر ايلمكدن دخى اتقا ايليە شافعي رحمه الله نبى عليە السلامك احرام الرجل في رأسه واحرام
المرأة في وجهها حديث شريفنى استدلال ايدوب ارادم يوزنى ستر ايلمك وعورت باشنى ستر ايلمك جايزدر زيرا اثر احرام جلدە

كشف رأس ومرأەدە وجهدر ديدى بزم ايچون دليل بودركە بر اعرابى محرم دوەدن دوشوب بوينى قيرلدقدە بولداشلرى
يوزنى اورتمك مراد ايلدكلرندە نبى عليە السلام لا تخمروا وجهه ولا رأسه فانه يبعث يوم القيمة ملبيا بيورمشلردر بو حديث شريف
بزە دليل كافيدر وشافعينك روايت ايلدوكى حديثك فائدەسى رجل احراميلە مرأة احرامنك بيننى فرق ايچوندر وشويلەكە
مرأة محرم باشنى اورتمك جايزدر اما رجل محرم باشنى اورتمك جايز دكلدر شافعيە طرفندن سؤال اولنمشكە اعرابى حديثنى
عمل ايدوب محرم حياتندە تغطيە وجه ورأس ايتمز اما محرم فوت اولدقدنصكرە تغطيە وجه ورأس اولسون ديرسز بر مادەدە
عمل ايدرسز بر مادەدە عمل ايلمزسز بو نيجە راست كلور غاية البيانده ايمة حنفيە طرفندن جواب ويريلوركە بو اعرابى حديثى
اذا مات ابن آدم انقطع عمله الا عن ثلث حديث شريفيلە معارضە اولنمشدر زيرا كشف رأس ووجه حالت احرامدندر
محرم فوت اولمغلە احرام باطل اولدى انكچونكە محرماً وفات ايدن كمسنەنك احرامنى مأمور بالحج اولان بنا ايدە قادر دكلدر
بوندن معلوم اولديكە محرم فوت اولمغلە احرامى باطل اولدى وحديث اعرابى مجرد اكا مخصوصدر زيرا نبى عليە السلامك
لا تخمروا وجهه ولا رأسه حديث شريفى شهادتى ايلەدر بو معنا ايسە هر محرمدە موجود بولنميوب انجق اكا مخصوص اولدى
بوندن غيرى محرماً فوت اولانك تغطيە وجه ورأسندە بر دليلمز دخى واردركە عطا رضي الله تعالى عنە روايت ايلديكە
نبى عليە السلام محرماً وفات ايدن كمسنە ايچون سؤال اولندقدە خمروا رأسه ووجهه ولا تشبهوه باليهود ديو جواب
وغسل رأسه ولحيته بالخطمي دخى باشنى وصقالنى خطمى ايلە غسلدن دخى صاقنە خطمى بر اوتدر اكثريا آنكلە باش غسل اولنور
ابو حنيفە قاتندە خطمى طيبدر امامين قاتندە طيب دكلدر خطمى ايلە هوام قتل اولنور وشعرى ملايم ايدر ثمرە خلاف
بونك سببى ايلە واجب اولان شيدەدر ابو حنيفە قاتندە دم لازم اولور امامين قاتندە صدقە لازم اولور خطمى ايلە قيد ايلدوكى
اكر بر كمسنە اشنان وصابون ايلە باشنى غسل ايلسە بالاتفاق اوزرينە بر شى لازم كلمز ولبس قميص وسراويل وقباء
وعمامة وقلنسوة وخفين الا ان لا يجد نعلين فيقطعهما من اسفل الكعبين كوملك وطون وقفتان ودولبند واوق
كيمكدن صاقنە ودخى خفين كيمكدن الا مكركە نعلين بولميوب طوپوقلرينك اشغەسندن قطع ايدوب كيمش اولە خفين اولوب
اوزرينە مسح جايز اولورسە كيمە زيرا نبى عليە السلام ذكر اولنان اشيانى كيمكدن منع ايلمشدر اكر ازار بولمزايسە سراويلنى
شق ايدوب بشمال كبى باغليە واكر ردا بولمزايسە قميصنى شق ايلیە وبورينە ولبس ثوب صبغ بزعفران وورس وعصفر
زعفران وورس وعصفر ايلە بويانمش ثوب كيمكدن دخى اتقا ايلیە زيرا نبى عليە السلام نهى ايدوب لا يلبس المحرم ثوبا مسه
زعفران ولا الورس حديث شريفنى بيورمشلر وورس بر صارى بويادر انيجە اولمش ودو كلمش زعفران بكزيندن كلور الا ما
حتى لا ينفض الا مكركە غسل اولنوب رايحەسى اولميە يعنى رايحەسى كيتمش اولە زيرا منع رايحە ايچوندر لون ايچون دكلدر وبجوز
محرم ايچون اغتسال يعنى غسل ايلمك جايز اولور زيرا نبى عليە السلام دخى محرم ايكن غسل ايلدوكى متفق عليەدر وعمر رضي الله عنه
دخى محرم ايكن غسل ايلمشدر ودخول الحمام ومحرم ايچون دخول حمام دخى جايز اولور زيرا اصحاب كرام رضوان الله عليهم اجمعين
محرمى دخول حمامدن نهى ايلمز ايدى والاستظلال بالبيت والمحمل محرم اولان كمسنە بيت ايلە كولكەلنمك ودخى محمل ايلە كولكە
جايز اولور اما باشنى ويوزنى بيتە ومحملە دوقنمقە كركدر زيرا احرام اولان كيمكدر بوندە ايسە كيمك بولنماز اول اجلدن جايز اولور

امام مالکه چادر ایله واکا مشابه اولان شی ایله استظلال کروه کورمشدر زیرا بو مقولده باشنی اورتمکه مشابهت بولنور
بونم ایچون دلیل عثمان رضی الله تعالی عنه محرم ایکن چادر قوردرمشدر و مسجده دخول خود جایزدر اولدخی بو قولی
روایت اولنور که نبی علیه السلام ایچون بر صریغه ثوب باغلنوب حرارت شمسدن کولکه لندرلمشدر وشدّ الهمیان فی وسطه
التون واقچه قویلجق کیسه یی بلنه باغلمق جایزدر اولور و امام مالک دیرکه اکر غیرینک نفقه سی اولورسه مکروهدر بونده بوزکر بو لبس
مخیط معناسنده کلدرکه مکروه اوله و قوشاق و قلچ و سلاح قوشانمق و پرماغنه خاتم کچورمک و طیبدن غیریله اکتحال
و امام ابی یوسف اکر قوشاق ابریشم اولورسه مکروهدر دیمشدر و مقاتلة عدوه و محرم اولان کمسنه عدوسی ایله مقاتله
جایز اولور کندو نفسندن ضرری دفع ایچون ویکثر التلبیة رافعاً بها صوته عقیب الصلوات وکلما علا شرفاً او
وادیاً او لقی رکباً وبالاسحار محرم اولان کمسنه تلبیه یی عقیب صلواتده چوق ایلیه اول تلبیه ایله صوتنی رافع اولدوغی
هر بار که بر یوکسک یره چقسه لر و یاخود بر وادی یه هبوط ایلسه لر و یاخود اتلولره ملاقی اولسه لر و دخی سحرلرده تلبیه یی
چوق ایلیه زیرا احرامده تلبیه صلوتده تکبیر کبیدر و اولی شرطدر باقیسی سنتدر پس بر حالدن بر حاله انتقال اولندقده
تلبیه کتوریلور ابن مسعود نبی علیه السلامدن افضل الاعمال العج والثج حدیث شریفنی روایت ایلمشدر و ابو بکر رضی الله عنهدن
منقولدرکه نبی علیه السلامدن ای الحج افضل دیو سؤال اولندقده العج والثج بیورمشلر العج تلبیه ایله رفع صوتدر والثج
اراقة دمدر یعنی قربان ایلمکدر بونم ایمه مز قاتنده دعا و اذکارده مستحب اولان اخفادر مکرکه اعلامنه مقصود تعلق ایلیه
اذان و خطبه کبی پس تلبیه دخی اعلام دنیده اولان شیئه شروع ایلمکه اعلام ایچوندر بو تقدیرجه رفع صوت مستحبدر
فاذا دخل مکة ابتدأ بالمسجد یعنی محرم مکه یه داخل اولسه مسجددن ابتدا ایلیه زیرا مقصود زیارت بیتدر بیت ایسه
پس تلبیه ایدیجی اولدوغی حالده باب شیبه دن مسجده داخل اوله کرک لیلاً داخل اولسون کرک نهاراً اضرار ایلمز مراد دخول
بلده در کیجه و کوندزی برابردر و نبی علیه السلام خرسز خوفندن کوندز داخل اولمشدر و عمر رضی الله تعالی عنه دخی حجاجی
کیجه ایله دخولدن نهی ایدردی خرسز خوفی ایچون اما امام حسن و امام حسین رضی الله تعالی عنهما کیجه ایله کرمشلردر
و مکه یه حین دخولده اللهم هذا حرمک وما منک قلت وقولک الحق ومن دخله کان آمنا اللهم فحرّم لحمی و دمی علی النار
وقنی عذابک یوم تبعث عبادک دیه و مسجده چپلاق ایاق ایله داخل اوله الا مکه ایاغنه ضرر اوله و مسجده دخول حینده
بسم الله و علی ملة رسول الله الحمد لله الذی بلغنی بیته الحرام اللهم افتح لی ابواب رحمتک و مغفرتک وادخلنی فیها
واغلق عنی ابواب معاصیک وجنبنی العمل فیها فاذا عاین البیت کبّر وهلّل یعنی محرم بیتی معاینه کورسه تکبیر و تهلیل
الله اکبر الله اکبر اللهم انت السلام ومنک السلام حیّنا ربنا بالسلام وادخلنا دار السلام اللهم زد بیتک هذا تشریفاً
ومهابةً وتعظیماً اللهم تقبل توبتی واقلنی عثرتی واغفر خطیئتی یا حنان یا منان روایتدرکه نبی علیه السلام یعنی بیتی
معاینه کورسه لر اعوذ برب البیت من الدین والفقر وضیق الصدر و عذاب القبر دیرلردی و بیت شریف اون دفعه بنا
اولنمشدر بری بناء ملائکه کرام و بری بناء ابن آدم علیه السلام و بری بناء خلیل علیه سلام الله الجلیل و بری بناء عمالقه و جرهم
و بری بناء قصی بن کلاب و بری بناء قریش و بری بناء عبد الله بن زبیر و بری بناء حجاج بن یوسفدر وابتدأ بالحجر الاسود

واستقبله وکبّر وهلّل رافعاً یدیه کالصلوة یعنی حجر اسودی استقبال ایلیوب انکله ابتدا ایلیه و تکبیر و تهلیل ایلیه
ایکی الینی صلوتده رفع ایلدوکی کبی رفع ایلدوکی حالده رفع ید سکز یرده واقع اولور بری تکبیر افتتاحده قنوتده
عرفاتده استلام حجر اسودده و صفاده و مزدلفه ده عیدینده جمرۀ عقبه ده ویقبّله ان استطاع من غیر ایذاء
و حجر اسودی اوپه بر کمسنه یه اذا و تعدی سز اکر قادر اولورسه مثلا ایکی الینی حجر اسودک اوزرینه وضع ایلیه واوپه بعده
تقبیل ایتمکه حجر اسوده استلام مستحب میدر دیو سؤال اولندقده عمر و ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن مرویدرکه
نبی علیه السلام حجر اسودی تقبیل ایدردی و سجده ایدردی و تقبیل حجری عدم ایذا ایله شرط ایلدی زیرا استلام حجر سنتدر
احتراز واجبدر واجب سنت ایچون ترک اولنماز و نبی علیه السلام مبارک شفتینی حجر اسود اوزرینه وضع ایدوب چوق
بکا ایدرلردی و عمر رضی الله تعالی عنه یا عمر بو محلده کوز یاشی دوکوسن بر قوی آدمسن ضعیفلره مزاحمه ویرمه اکر
بر فرجه بولورسک استلام ایله والا استقبال ایله تکبیر و تهلیل ایله بیورمشلردر او یستلمه اکر تقبیله قادر اولماز
حجر اسودی استلام ایلیه او یمس شیئاً فی یده ویقبّله و یاخود النده اولان بر شیئی حجر اسوده مس ایدوب اوپه واول شیئی
تقبیل ایلیه اکر الیله استلام ایلمک ممکن دکل ایسه زیرا روایت اولنمشدرکه نبی علیه السلام راحله اوزرینده چوکان ایله
استلام ایدوب وچوکانی اوپمشدر او یشیر الیه مستقبلاً مکبّراً مهلّلاً حامداً لله تعالی مصلّیاً علی النبی علیه السلام
و یاخود حجر اسوده مستقبل اولوب حق سبحانه و تعالی یه مکبّر و مهلّل و حامد و رسول اکرمه مصلّی اولدوغی حالده
اشارت ایلیه و حجر اسوده استقبال ایلدکده بسم الله والله اکبر اللهم ایماناً بک وتصدیقاً بکتابک ووفاءً بعهدک
واتباعاً لسنة نبیک علیه السلام اللهم هذا البیت بیتک وهذا الحرم حرمک وهذا الامن امنک وهذا مقام العائذ بک من النار
استلام حجرده حکمت ندر نبی علیه السلام بیورمشلردرکه وقتاکه حق سبحانه و تعالی ارواحدن اخذ میثاق ایدوب الست
بربکم قالوا بلی خطابیله مقرّ ایلدکده بو میثاقی بر ورقه یازوب حجر اسوده امانت وضع ایلمشدر پس اول کمسنه که حجر اسودی
کانه عهد سابقی تجدید ایدر و حجر اسود دخی قیامت کوننده اول کمسنه ایچون شهادت ایدر و یطوف آخذاً عن یمینه
مما یلی الباب بعد الاستلام طواف ایلیه کندو صاغ جانبندن شارع اولدوغی حالده باب کعبه یه ولی اولان طرفدن
بوکا طواف قدوم و طواف التحیه و طواف اللقاء دینلدی بو طواف آفاقی ایچوندر مکی ایچون مسنون اولمدی و آفاقی ایچون
طواف افضلدر صلوة نافله دن طوافده بیت شریف صول طرفنده اولمق کرکدر و بیت شریف طایفک یسارنده اولمغه
حکمت بودرکه طواف ایدن کمسنه مؤتم کبیدر زیرا بر آدم امام ایله نماز قلدقده امام مؤتمک صول طرفنده اولور قلب صول
طرفده اولمغله قلبک بیت شریفه قریب اولمسی مقصوددر وقد اضطبع رداءه بان جعله تحت ابطه الایمن والقی طرفیه
علی کتفه الایسر محرم رداسنی صاغ قولتوغی آلتندن صول اوموزینک اوزرینه قویه و یجعل طوافه وراء الحطیم طایفک
طوافنی وراء حطیمدن ایلیه اکر بیت شریف ایله حطیم ما بیننی طواف ایلسه جایز دکلدر زیرا حطیم بیتدندر روایت اولندیکه
عایشه رضی الله تعالی عنها اکر مکه مکرمه فتح اولورسه بیت شریف ایچنده ایکی رکعت نماز قلمغه نذر ایلمش ایدی
مکه شرّفها الله تعالی فتح اولدقده نبی علیه السلام عایشه نک الندن اخذ ایدوب حطیمه کتوردی و حطیم بیتدندر بونده نذرکی
ادا ایله دیو بیورمشلردر زیرا

سنك قومك مضايقه اوزره اولمغين قصر ايدوب بيتدن اخراج ايلديلر اكر قومك جاهليتدن حديث العهد اولميدي بناء
بيتي نقض ايدوب قواعد خليليه اظهار ايدردم وحطيمي بيته داخل ايدردم وعتبه يي ارضه ملصق ايدوب وايكي قاپو ايدوب
برينی شرقی وبرينی غربی ايدردم اكر كلجك سنه صاغ اولورسم بويلجه ايدرم ديو بيورمشلردی لكن عمر وفا ايتمكين ميسر اولمدی
حتی خلفاء راشديندن عبد الله ابن زبير رضی الله تعالی عنه بو حديث شريفی استماع ايلدكده قواعد خليل عليه السلامی
اظهار ايدوب بيت شريفی بنا ايتدكده حطيمی بيته داخل ايلمشدر وقتا كه عبد الله ابن زبير حضرتلری قتل اولندقده حجاج بناء
ابن زبيری نقض ايدوب جاهليتده اولان رسم قريش اوزره بنا ايلمشدر چونكه حطيم بيتدندر اولبحق طوافده داخل اولق
لازمدر حطيمك كليسی بيتدن دكلدر ديو نبي عليه السلام كه ستة اذرع من الحجر من البيت وما زاد ليس من البيت قولی شرفی
استدلال ايدوب كتابنده ذكر ايلدی التی ذراعی بيت شريفدن اولوب سايری بيتدن اولمدوغنه بو حديث ايله استدلال
وهاجر واسمعيل عليهما السلامك قبر شريفلری خطيمده در ديو غاية البيانده ذكر اولنمشدر وقچان طوافه بدء ايتسه باب
اللهم بيتك عظيم ووجهك كريم وانت ارحم الراحمين واعذني من النار ومن الشيطان الرجيم وحرم لحمي ودمي على النار
وامني من اهوال يوم القيمة واكفني مؤنة الدنيا والاخرة وقچن ركن عراقی يه ايرشدكده اللهم اني اعوذ بك من الشرك
والشك والنفاق وسوء الاخلاق وسوء المنظر في الاهل والمال والولد دييه وقچن ميزابه ايرشدكده اللهم اظلني تحت
عرشك يوم لا ظل الا ظلك ولا اله غيرك يا ارحم الراحمين اللهم اسقني بكاس محمد عليه الصلوة والسلام شربة لا اظماء ابدا
وقچان ركن شامی يه ايرشسه اللهم اجعلني حجا مبرورا وسعيا مشكورا وذنبا مغفورا وتجارة لن تبور يا عزيز يا غفور
وارحم وتجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاكرم ديه وقچن ركن يمانی يه ايرشسه اللهم اني اعوذ بك من الكفر واعوذ بك من
الفقر ومن عذاب القبر ومن فتنة المحيا والممات واعوذ بك من الخسر في الدنيا والاخرة ديه وركن يمانی ايله حجر اسود مابينده
ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار وعذاب القبر ديه وحجر اسوده ايرشدكده اللهم اغفر لي برحمتك
واعوذ برب هذا الحجر من الدين والفقر وضيق الصدر وعذاب القبر ويو ذكر اولنان بر شوطدر سبعة اشواط يدی شوط ايله
طواف ايليه وسبعة مفعول يطوفدر يرمل في الثلثة الاول منها اشواطدن اوچ اولكی سنده رمل ايليه ورمل ايلمك
يوريدكده اموزلرينی تحريك ايدوب سلكنمكدر معلوم اوله كه اوچ اولكی شوط سنتدر ابن عباس ديمشدر كه طوافده رمل
بوقدر نبي عليه السلام رمل فعلنی عمرة القضا ايچون ايلمشدر بيانی بودر كه نبي عليه السلام عمره ايچون مكة مكرمه يه كلوب حديبيه ده
مكه مشركلری بينه جنك كلمشوزدر انجق زيارته كلدك ديو عثمان رضي الله تعالی عنهی كوندردكده مشركلر رضا ويرميوب
بو سنه رجوع ايلسونلر سنه آتيه ده مكه يی تخليه ايليه لم كلوب زيارت ايلسونلر ديو بو منوال اوزره مصالحه ايدوب
رجوع بيورمشلر ايدی سنه آتيه ده نبي عليه السلام صلح اولندوغی اوزره مكة مكرمه يه كلوب سلاحسز داخل اولوب اضطباع
كندولر رمل ايلدكلرنده اصحاب كرام رضوان الله تعالی عليهم اجمعينه خطاب ايدوب الله تعالی رحمت ايلسون شول كمسنه يه كه
اوموزلرينی حركت ايتديروب اظهار جلادت ايليه زيرا اسبي بو ايديكه حتی يثرب محمدی واصحابنی زبون ايلمشدر مرد اتحی
قادر دكللردر ديو مشركلر بربرينه سويلرلردی نبي عليه السلام استماع ايلدكده مشركلره اظهار جلادت ايچون بويلجه بيورمشلردر

لازمدر ايله ايلمشدر مقابل — دبيه — الفقر — بوقدر — قوندن — ايدوب

وابن عباسك لا رمل في الطواف ديو روايت ايلدوكی اظهار جلادت اول زمان مشركينه رغما ايدی شمدی ايسه اول معنی يوقدر
امدی رمل دخی اولمق ايجاب ايدر جواب ويريلور كه اكرچه رمله سبب مشركين ايدی لكن اول سبب برله ابدی سنت اولدی
خليل الرحمن شيطانی كوروب رمی جمار ايلمشدر اول سبب خود شمدی يوقدر لكن خليل عليه السلامك اول فعلی برله ابدی
سنت اولدی وسفرده قصر صلوته سبب مشقتدر لكن مشقت يوغيكن ينه قصر اولنور وجابر وابن عمر رضي الله عنهما
نبي عليه السلام حجة الوداعده طواف ايلدكده اوچ اولكيده رمل ايلمشدر بونه دخی ابدی سنت اولدی تركی جايز دكلدر
اكر خلقك ازدحامندن اولوب رمل ايلمك ممكن اولمازايسه بر مقدار توقف ايدوب بعده رمل ايليه استلام حجر اسود بونك
خلافنجه در ويمشي في الباقي على هيئته اوچ اولكيدن باقيسنده سكينه ووقار اوزره يعنی تأنی اوزره مشی ايليه
ويستلم الحجر كلما مر به هر باركه حجر اسوده مرور ايده استلام ايليه زيرا طوافك هر شوطی صلوتك ركعتلری كبيدر
وهر ركعت تكبير ايله افتتاح اولندوغی اوزره هر شوط دخی استلام حجر اسود ايله افتتاح اولنه ويختم طوافه
بالاستلام طوافنی استلام حجر اسود ايله اختتام ايليه استلامده اولان الف ولام مضاف اليهدن عوضدر تقديری
باستلام الحجر ديمكدر واستلام الركن اليماني كلما مر به حسندر هر مرور ايلدكجه ركن يمانيی استلام حسندر يعنی مستحبدر
ابو حنيفه وابو يوسف قاتنده امام محمد قاتنده سنتدر زيرا نبي عليه السلام حجر اسود ايله ركن يمانيی استلام ايلمشدر
تقبيل ايلمشدر واما امام محمد قاتنده سنت اولبحق تقبيل اولمق لازمدر وابن عباس روايت ايلمشدر كه نبي عليه السلام
ركن يمانيی تقبيل ايلدی دار قطني دخی روايت ايلدر كه نبي عليه السلام ركن يمانيی استلام ايلدكده تقبيل ايلديكه بونك
تشديدی ايله يمنی تخفيفی ايله يمانی ايكيسی دخی نسبيدر لكن تخفيف ايله اولان يمانی نك الفی يای نسبی اولان يا نك بدلدر
ثم يصلي ركعتين عند المقام اندن نصكره مقام ابراهيمده ايكی ركعت نماز قله اول مقام شول حجردر كه انده ابراهيم عليه السلامك
قدم مباركلرينك اثری واردر مقام فتح ميم ايله موضع قيامدر وضم ميم ايله موضع اقامتدر او حيث تيسر من المسجد
مسجد حرامدن متيسر اولان موضعده ايكی ركعت نماز قله زيرا صلوة بر مكانه مخصوص اولوب بر مكانه مخصوص اولمق
ممكن اولان محلده ادا ايلمك كركدر ركعت اولده قل يا ايها الكافرون وثانيده قل هو الله احد سوره لرينی قرائت ايليه
وبونلردن غيری سوره قرائت ايدرسه جايزدر وذكر اولنان ايكی ركعت نمازی تطوع مباح اولان وقتلرده قلمق كركدر
شول كمسنه كه صلوة طوافی جميع اوقاتده مباحدر ديرنك قولی صحيح دكلدر زيرا يوم فطرده ويوم نحرده صومدن نهی
كرك مكه ده كرك خارجده برابردر اوقات مكروهه ده دخی صلوة كرك مكه ده كرك ساير بلدانده برابردر وهما واجبتان
بعد كل اسبوع هر يدی شوطدن نصكره ايكی ركعت صلوة واجبدر شافعی ديركه ذكر اولنان ايكی ركعت صلوة سنتدر
زيرا وجوبنه دليل يوقدر اما بزم ايچون دليل نبي عليه السلامك وليصل الطائف لكل اسبوع ركعتين قولی شريفيدر
امر وجوب ايچوندر شافعی طرفندن بزه ايكی وجهله اعتراض اولنور بريسی بو حديثك اصلی اولميوب كتب حديثده يوقدر
وبريسی دخی حديث اعرابيدر كه نبي عليه السلام بر اعرابی يه بش وقت نمازی تعليم ايلدكده بونلردن غيری صلوة وارمیدر
سؤال ايدوب يوقدر الا كه تطوع اوله ديو بيورمشلر ايدی بويله اولبحق وجوب افاده سی نه كيفيت ايله حاصل اولور

روايت ايلمشدركه — بوقدر

جواب ویریلور که اولکی اعتراض اگر راوی عادل اولورسه کتب حدیثده بولنمسی موجب قدح دکلدر وحدیث اعرابی متروک
یعنی ظاهری مراد دکلدر واجماع امت بونک اوزرینه درکه صلوة جنازه وصلوة عیدین واجبلردر بو اعرابی حدیثنده
صلوة جنازه نک وعیدینک بیانی یوقدر بو تقدیرجه معارضه یه صالح دکلدر وامام مالک فرضیتنه ذاهب اولوب
حق سبحانه وتعالی نک واتخذوا من مقام ابرهیم مصلی قول شریفی ایله متمسک اولمشدر وامام مالکه جواب ویروب دیرزکه
بو آیۀ کریمه مؤوّلدر مقام ابراهیم شول موضعدرکه مسجد حرام اول موضعده قلنمشدر مصلی دن مراد مسجددر پس امدی
اول موضعی مسجد اتخاذ ایتمکه مأمور اولمشدر وهذا طواف القدوم وهو سنة لغیر المقیم بمکة وشول ذکر اولنان طواف
وبو طواف قدوم مکه ده مقیم اولمیانلر ایچون سنتدر امام مالک نبی علیه السلامک من أتی البیت فلیحیه بالطواف حدیث
تمسک ایدوب واجب اولمسنه ذاهب اولمشدر بزم ایچون دلیل حق سبحانه وتعالی طوافی مطلق امر ایلدی امر مطلق ایسه تکراری
مقتضی دکلدر حال بوکه طواف زیارت بالاجماع متعین اولمشدر وشول محلده که تحیه تسمیه اولنمشدر اولدخی دلیل
استحبابدر معلوم اوله که حج شریفده طواف اوچدر اولکیسی طواف قدوم درانک دخی اوچ اسمی واردر طواف التحیه
وطواف اللقا وطواف اول العهد بو سنتدر مکه ده مقیم اولمیانلر مسنونلره ایکنجیسی طواف زیارتدر طواف الافاضه
وطواف یوم النحر بو فرضدر اوچنجیسی طواف وداعدر بونک بر اسمی واردر بوندن غیری طواف صدردر طواف صدر آفاقی یه
واجبدر اما مکی یه طواف زیارتدن غیری مشروع اولمدی قدوم وصدر اولمدوغیچون ثم یعود آندن صکره مقام ابراهیمده
ایکی رکعت نمازی قلدقدنصکره حجر اسوده عود ایلیه ویستلم الحجر دخی حجر اسودی استلام ایلیه ویخرج الی الصفا وصفایه دخی
هرقنغی قپودن دیلرسه وعطا رضی الله تعالی عنه دیمشدرکه نبی علیه السلام باب بنی مخزومدن چقمشدرکه اکا باب صفا
نبی علیه السلام باب صفادن چقمسی بزم قاتمزده سنت دکلدر نبی علیه السلامک اول قپودن چقمسی صفایه قریب اولدوغیچون
یوقسه سنت اولمق ایچون دکلدر اما فعل نبی یه اقتدا باب صفادن چقمق اولیدر فیصعد علیه بیت شریف کورینه جک
مقداری صفانک اوزرینه صعود ایلیه ویستقبل البیت ویکبر ویهلل ویصلی علی النبی علیه السلام وبیت شریفه
استقبال ایدوب تکبیر وتهلیل ایلیه ونبی علیه السلامه صلوات شریفه کتوره تحفه ده مسطوردرکه صفا ومروه بیننده
اولان سعیی طواف زیارته دکین تأخیر اولیدر زیرا سعی واجبدر فرضه تابع قلمق اولیدر لکن علما طواف قدوم عقبنده
سعی ایلمکه رخصت ویرمشلردر زیرا یوم نحر وقت طواف زیارتدر وذبح ورمی جمار شغللری اولمغله طواف قدوم
سنت ایدی تخفیف ایچون اکا تابع قلدیلر ویرفع یدیه للدعاء ویدعو بما شاء دعا ایچون اللرینی رافع اولدوغی حالده
ودعا ایلیه دیلدوکی شی ایله مثلا تکبیر وتهلیل وتصلیه دن صکره لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک وله الحمد
یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر لا اله الا الله ولا نعبد الا ایاه مخلصین له الدین ولو کره الکافرون
ثم یهبط نحو المروة ویمشی علی مهل فاذا بلغ بطن الوادی بین المیلین الاخضرین سعی سعیا حتی یجاوزهما اندن صکره
مروه جانبنه نزول ایلیه ویاپ ویاپ یوریه پس قچان بطن وادی یه ارشدکده میلین اخضرین بیننده سعی ایلمکه سعی
حتی اول ایکی میلی تجاوز ایلیه ورب اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم انک انت الاعز الاکرم دیه میلین اخضرین علی طریق التغلیبدر

زیرا میلک بری اخضر وبری احمردر ویفعل علی المروة کفعله علی الصفا صفاده ایلدوکی فعلی مروه ده دخی اشلیه
استقبال بیت وتکبیر وتهلیل وصلوة علی النبی ودعاده رفع یدینی وهو شوط صفادن مروه یه وارنجه یورومک
وسعی ایلمک بر شوطدر فینبغی بینهما سبعة اشواط یبدأ بالصفا ویختم بالمروة صفا ایله مروه بیننده یدی کره سعی ایلیه
صفادن باشلیوب مروه ده ختم ایده وصفا ومروه ما بیننده سعی بزم قاتمزده واجبدر رکن دکلدر ومالک
وشافعی رکن اولمسنه ذاهب اولوب حبیبه بنت ابی تجراتک روایت ایلدوکی حدیثی استدلال ایلمشلردر حبیبه
نبی علیه السلام صفا ایله مروه ما بیننی طواف ایدوب حال بوکه ناس فوج فوج اوکنجه کیدرلر وسعادتله آردلرنجه
سعی ایدوب شدّت سعیدن مبارک دزلری دخی الم ویرمش ایدی هم سعی ایدرلردی وهم اسعوا فان الله کتب علیکم
بیوررلردی اما بزم ایچون دلیل حق سبحانه وتعالی نک ان الصفا والمروة من شعائر الله فمن حج البیت او اعتمر
فلا جناح علیه ان یطوف بهما ومن تطوع خیرا فان الله شاکر علیم قول شریفیدر زیرا لفظ فلا جناح
فرض اولمسنی مقتضی دکلدر بونک مثللو اباحت ایچون استعمال اولنورلر رکنیت وایجابی نفی ایدر لکن ائمه حنفیه رکنیتدن
ایجابه عدول ایلدیلر ودینلمشدرکه بو محلده سعیک مشروع اولمسنه سبب ابراهیم علیه السلام هاجر واسمعیلی اول
محلده قیوب صوسزلقدن صفایه چقوب اطرافه صو بولمق ایچون نظر ایدوب بر شی کورممکله نزول ایدوب بطن وادی یه
سعی ایدوب حتی هاجر اسمعیل ایله مروه جانبندن چقوب کورنز وکی بجه اولاد شفقتندن اول محلده سعی ایلمشلردر پس
بو سعی بره عادت اولدی ابن عباسدن روایتدرکه مناسک ایله امر اولنوب سعی ایلمک محلنده شیطان کندویه کورینوب سبقت
سعی ایلدکده حضرت ابراهیم علیه السلام زیاده سعی ایدوب شیطانی کچمشدر ثم یقیم بمکة محرما آندن صکره مکه ده اقامت ایلیه
محرم اولدوغی حالده زیرا محرم بالحج در افعال حجی کتورمزدن اول احرامدن چقامز ویطوف بالبیت نفلا ما اراد دخی بیت
نافله جهتندن دیلدوکی مقدار طواف ایلیه زیرا طواف صلوته مشابه در ونبی علیه السلام الطواف بالبیت صلوة والصلوة
خیر موضوع فمن شاء استقل ومن شاء استکثر بیورمشلردر ودینلمشدرکه طواف تطوع غربا ایچون افضلدر اما اهل
مکه ایچون صلوة تطوع افضلدر زیرا غربا ایچون طواف فوت اولور اهل مکه ایچون فوت اولماز بو طوافلردن صکره
بو مرتبه سعی ایلمک واجبدر زیرا سعی بر دفعه اولور سعیده تنفل مشروع دکلدر فاذا کان الیوم السابع من ذی الحجة
خطب الامام خطبة پس چون ذی الحجه ده یدنجی کون اولدقده بعد صلوة الظهر امام بر خطبه اوقیه اما جلوس ایلمیه یعلّم الناس
فیها المناسک اول خطبه ده ناسه مناسک حجی تعلیم ایلیه مثلا منی یه وعرفه یه خروجی وعرفه ده وقوفی وافاضه یی
بونلره مشابه اولان مناسکی تعلیم ایلیه وکذا خطب فی التاسع بعرفات وینه ذی الحجه نک طقوزنده عرفاتده خطبه اوقیه
جمعه خطبه سی کبی وفی الحادی عشر بمنی وذی الحجه نک اون برنجی کونی منی ده خطبه اوقیه خطبه لری بر کون ایله فصل ایلیه
امام زفر دیرکه متوالیا اوچ کون خطبه اوقیه برنجی یوم ترویه ده وبری یوم عرفه ده وبری یوم نحرده منی ده بزم ایچون دلیل بودرکه
خطبه دن مقصود افعال حجی تعلیمدر ویوم ترویه ونحر اشغال کونلریدر بزم ذکر ایلدیکمز انفع وقلوبه تأثیری اکثردر
فاذا صلی الفجر یوم الترویة پس امدی چون یوم ترویه ده صلوة فجری ادا ایلیه خرج الی منی منی یه چقه ودینلمشدرکه

اول كونه ترويه تسميه سى ليلة ترويه ده رؤياسنده كوياكه بر كمسنه كندويه الله تعالى اوغلكى ذبح ايلمك ايچون سكا امر
ايلمشدر ديو سويلدى وقتا كه صباح اولدى ابراهيم عليه السلام عجبا بو اشارت اللهدنميدر يوخسه شيطاندنميدر ديو
تفكر ايتدى چونكه آخشام اولدى ينه ليلة سابقه ده كورديكى كبى اشارت اولندقده بلديكه من عند الله در اول كونه
عرفه ديديلر واوچنجى كيجه ده ينه كورجك قصد ايلديكه نحر ايليه يعنى بوغازليه اول كونه يوم نحر ديديلر وبر روايتده
ترويه نك وجه تسميه سى بودر كه ناس اول كون صوسزلقدن كندولرينى ودوه لرينى قانديروب ومنى وعرفه يه صو
راويه لرينى صو ايله دولدردقلرى ايچون ترويه ديديلر ويوم عرفه يه وجه تسميه جبرائيل عليه السلام ابراهيم عليه السلام
مناسكى تعليم ايدوب جمله سنى بلدكى يعنى أعرفت ديدى ابراهيم عليه السلام دخى عرفت ديدى اول كونه يوم عرفه
اونچى كونه يوم اضحى ديديلر زيرا هر كس اول كونده قربانلرينى ذبح ايدر وبر روايتده عرفه تسميه سى حضرت آدم عليه السلام
وقتا كه هندده وحضرت حوى سنده هبوط ايلديلر بونلر عرفه كيجه سى بر برينه ملاقى اولديلر عرفه تسميه سنه سبب
فيقيم بها الى الصلوة فجر يوم عرفة پس امدى منى ده يوم عرفه نك صلوة فجرينه دكين اقامت ايليه زيرا نبى عليه السلام
يوم ترويه ده صلوة فجرى مكه ده ادا ايدوب طلوع شمسدن صكره منى يه توجه بيوروب منى ده صلوة ظهر وعصر
وفجرى ادا ايلدكدن صكره عرفاته توجه بيورمشلردر ثم يتوجه الى عرفات آندن صكره يوم عرفه ده منى ده صلوة فجرى
ادا ايلدكدن صكره عرفاته توجه ايليه فاذا زالت الشمس خطب الامام خطبتين كالجمعة وعلّم فيها المناسك
قچان شمس زوال دوارسه امام جمعه كبى ايكى خطبه اوقيه يعنى خطبتين ما بيننده جلوس ايليه واول خطبه ده ناسه
مناسكى تعليم ايليه عرفاته وقوفى ومزدلفه ورمى جمار ونحر وتراش وطواف زيارت كبى دخى لازم اولان مناسكى
تعليم ايليه وصلى بعد الخطبة بالناس الظهر والعصر باذان واقامتين امام خطبه دن صكره ناسه صلوة ظهر
وعصرى بر اذان وايكى اقامت ايله قيليويره مثلا امام منبره چقدقدن صكره جلوس ايليه جمعه ده اولدوغى كبى
موذنلر اذان اوقيه امام ابو يوسفدن مرويدر كه امام چادرندن چقمزدن مقدم اذان اوقنه قچن موذن فارغ اوله
امام چادرندن خروج ايليه وينه امام ابو يوسفدن بر روايتده خطبه دن صكره اذان اوقنه ديمشدر وشرط الجمع
صلوتهما مع الامام صلوة ظهر وعصرك بر يرده جمع اولمسنك شرطى امام ايله معا اولمقدر خلافا لهما امامينك
امام ايله جمع اولمسنك شرطنده اختلافلرى واردر مبناء اختلاف صلوة عصرك وقتدن اول قلنمسنده در ابو حنيفه
جماعتى محافظه ايچوندر وامامين قاتنده امتداد وقوف ايچوندر اما امام اعظم قاتنده محافظه على الوقت فرضدر
حق سبحانه وتعالينك حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى وبو محله دخى ان الصلوة كانت على المؤمنين
كتابا موقوتا نص شريفيله هر شيء كه بونلر كبى اوله تركى جائز دكلدر الا مكه تركنه دليل قطعى وارد اولمش اوله وكونه
محرما فيهما اولمسنك صلوة ظهر وعصرده محرم اولمسى ايمة ثلثه قاتنده احرام شرطدر اما امام زفر الحق
عصرده شرط اولمسنه ذاهب اولمشدر ثمره خلاف بودر كه بر كمسنه ظهرى امام ايله قلسه بعده حجه محرم اولسه ده امام ايله عصرى
وعمره ايچون محرم اولان كمسنه ظهرى امام ايله قلسه آندن صكره حجه محرم اولسه ده عصرى امام ايله قلسه عصرى جائز اولماز

الا وقتنده جائز اولور اما زفر قاتنده مطلقا جائز اولور احرامدن مراد احرام بالحجدر اكر احرامى قبل الزوال اولورسه
صلوة ظهر وعصرى جمع ايلمك جائز اولور اكر بعد الزوال محرم اولورسه جمع ايلمك جائز دكلدر ثم يقف راكبا مع الامام
بوضوء او غسل وهو السنة آندن صكره وضو ياخود غسل ايله راكب اولدوغى حالده امام ايله واقف اوله وقوفده
غسل سنتدر قرب جبل الرحمة جبل رحمتك قربنده واقف اوله وقرب يقف لفظنك مفعول فيه سيدر جبل رحمت
اول كوه در حق سبحانه وتعالينك رحمتى حجاج اوزرينه نازل اولدوغى ايچوندر نبى عليه السلام بيورمشدر كه افضل الايام يوم عرفة
وافق يوم جمعة وهو افضل من سبعين حجة فى غير جمعة اثرده وارد اولمشدر كه حق سبحانه وتعالى اهل موقفك
جمله سنى مغفرت ايدر پس حديثده يوم جمعه يه تخصيص ايلمنك وجهى ندر الله اعلم جوابى بودر كه حق جل وعلى
جمله اهل موقفى يوم جمعه ده بغير واسطة مغفرت ايليه وجمعه دن غيرى كونده بر قومى بر قومه هبه ايدوب
واسطه ايله مغفرت ايليه وعرفات كلها موقف الا بطن عرنة وعرفاتك كليسى موقفدر الا بطن عرنه موقف دكلدر
ويستقبل القبلة رافعا يديه باسطا امام قبله يه استقبال ايليه اللرينى رافع وباسط اولدوغى حالده يعنى شويله
بسط ايليه كه كويا بر مسكين وبى نوا احسان وطعام طلب ايلر انك كبى مسكنت اوزره بسط ايليه حامدا مكبرا مهللا
ملبيا مصليا على النبى عليه الصلوة والسلام حامد ومكبر ومهلل وملبى ونبى عليه السلام اوزرينه مصلى اولدوغى حالده
قبله يه استقبال ايليه داعيا بحاجته بحاجتنى جهد ايله داعى اولدوغى حالده استقبال ايليه روايت اولندى كه
نبى عليه السلام افضل دعائى ودعاء الانبياء من قبلى بعرفات لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيى
ويميت وهو حى لا يموت بيده الخير وهو على كل شيء قدير اللهم اجعل فى قلبى نورا وفى سمعى نورا وفى بصرى نورا
اللهم اشرح لى صدرى ويسر لى امرى عبارتى ايله اولان دعادر ويقف الناس وراء الامام بقربه مستقبلين سامعين لقوله
ناس امامه قريب اردنده قبله يه استقبال وامامك قولنى سامع اولدقلرى حالده واقف اولهلر ثم يفيضون معه بعد المغرب
آندن صكره بعد المغرب امام ايله رجوع ايدهلر نبى عليه السلام بويله ايلمشدر زيرا بونده مشركينه مخالفت بولنور
نبى عليه السلام بيوردى كه اى ناس اهل جاهليت واهل اوثان عرفه ده غروب شمسدن اول رجوع ايدرلردى امدى بوره اولان
هدايت آنلرك اولان كبى دكلدر بعد غروب الشمس رجوع ايلكز ديو امر ايلمشدر الى مزدلفة مزدلفه يه رجوع ايدهلر
مزدلفه تسميه سى آنده ناسك اجتماعى ايچون حق سبحانه وتعالينك وازلفنا ثم الاخرين قول شريفى بوكا دالدر ازلفنا
اى جمعنا ودينلمشدر كه تقرب معناسنه اولان ازدلافدندر بويله اولدوغنه حق سبحانه وتعالينك وازلفت الجنة قولى
دليلدر عرفاتدن مزدلفه يه بر فرسخدر ومزدلفه دن منى يه دخى بر فرسخدر ومنى دن مكه يه دخى بر فرسخدر وهو فرسخ اوچ ميلدر
وينزل بقرب جبل قزح جبل قزح قربنه نزول ايليه جبل قزح شول موضعدر كه جاهليت زماننده اوزرنده آتش يقرلرمش
ودينلمشدر كه حضرت آدم عليه السلامك اوجاغى ايمش حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اول جبل قربنده
نزول ايلمشدر ويصلى المغرب والعشاء باذان واقامة مغرب وعشايى بر اذان وبر اقامت ايله ادا ايليه امام زفر قاتنده
وايكى اقامت ايله اولمسنه ذاهب اولمشدر اما بزم ايچون دليل جابر رضى الله تعالى عنه روايت ايلدوكى حديث شريفدر

نبی علیه السلام مغرب و عشایی بر اذان و اقامت ایله جمع ایلمشدر زیرا عشا وقتنده در اعلام ایچون باشقه اقامت ایلمکه
حاجت یوقدر و صلوتدن فارغ اولدقده اللهم حرم لحمی وشحمی وشعری ودمی وعظمی وجمیع جوارحی علی النار
یا ارحم الراحمین بویله دیه و خصملرینک ارضاسنی طلب ایلیه زیرا الله تعالی اول کیجه ده ارضا خصمی طلب ایلیندن کسنه ایچون
وعد ایلمشدر ومن صلی المغرب فی الطریق او بعرفات فعلیه اعادتها ما لم یطلع الفجر خلافا لابی یوسف و شول
کمسنه که صلوة مغربی یولده ویاخود عرفاتده ادا ایلسه اول صلوتی اعاده ایلمک انک اوزرینه در یعنی اعاده سی لازمدر
مادامکه فجر طلوع ایلمیه ابو یوسف خلاف ایدوب انک قاتنده اعاده سی لازم دکلدر زیرا وقتنده ادا ایلمشدر نته کیم بعد
طلوع الفجر اعاده صلوة مغرب بالاتفاق واجب دکلدر انجق سنتی تاخیر ایلمکله آثم اولور بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامدن
روایت اولنان حدیث شریفدر که طریق مزدلفه ده اسامه یه خطابا الصلوة امامک بیورمشلردر معناسی وقت صلوة
اوکگده دیمکدر زیرا صلوة فعل مصلیدر اوکنده اولمق متصور دکلدر لکن امام ذکر اولنور وقت مراد اولور حق سبحانه
فخلف من بعدهم خلف اضاعوا الصلوة قول شریفی کبی بعض مفسرین بو آیتک معناسنی صلوة ایله تفسیر ایلمشلردر
و نبی علیه السلامک اسامه یه الصلوة امامک بیوردوغی مزدلفه در بو تقدیرجه ذکر حال اراده محل قبیلندن اولور بو
صدوردن صلوتک تاخیری واجب ایدوکنه اشارتدر اکر تاخیری واجب اولمسیدی وقتدن صکره قضا اولنمق معناسنه
صلوتی وقتدن تقویت یری عرفه و یری مزدلفه ده در بو محللردن غیری یرده تقویت صلوة جایز دکلدر خصوصا
نبی علیه السلامدن نامر اوله اما بو کلامه اعتراض اولنوب حدیث شریف خبر آحاددر سز ایسه خبر آحاد ایله حق سبحانه و تعالی
ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا قول شریفنی ابطال ایلمک استرسز بو نیجه صحیح اولور صاحب العنایه شیخی
شیخ العلام بو اعتراضه جواب ویردوکنی نقل ایدوب بو حدیث شریف حدیث مشهوردر اول حدیث شریف صدر اولده
امت تلقی بالقبول ایلیوب انکله عمل ایلمشلردر پس بو تقدیرجه زیاده علی الکتاب جایزدر و حق سبحانه و تعالینک ان الصلوة
شریفنده تعیین اوقاته قطعی دلالت یوقدر بونک دلالتی صلوة ایچون وقتلر واردیمکدر پس بو وقتلرک تعیینی یا حدیث
ویاخود حدیث آحاد ویاخود فعل نبی علیه السلام ایله ثابت اولمشدر بو مثللو ایسه قطعی ایجاب ایلمز بویله اولیجق خبر واحد
معارضه اولنوب فعل نبی علیه السلام ایله عمل جایزدر و بو عمل دیدوکمز مزدلفه ده مغرب و عشایی جمع ایلمکلک
قضا اولمیه سی وقتی اول زمان اولمه سی متعین اولدی و بر اعتراض دخی شول صلوة مغرب که طریقده ادا اولنمشدر
ویاخود غیر صحیح اوله اکر صحیح اولور ایسه نه وقتنده و نه وقتدن صکره اعاده سی واجب اولماز اکر صحیح اولماز ایسه
و وقتدن صکره ادا و قضاسی واجب اولور اکر شول شی که فاسد اوله وقت مروری ایله صحته منقلب اولماز بو اعتراضه
تحقیقا فساد موقوفدر اثری ثانی حالده ظاهر اولور و بو کلام اول مسئله یه مبنیدر که صاحب ترتیب اولان کمسنه
صلوتی ترک ایدوب ذاکرا بش وقتی قلسه اول بش وقت صلوة موقوفا صحیح اولور اکر آلتنجی وقتی ادا ایدر ایسه صحیح اولور
اکر آلتنجی یی ادا ایتمزدن مقدم فائته یی قضا ایدر ایسه موقوفا صحیح اولان بش وقت فاسد اولور ثانی حالده دیدوکمز بو
مسئله کبیدر و بیت بمزدلفة فاذا طلع الفجر صلی بغلس مزدلفه ده کیجه لیه پس فجر ثانی طلوع ایلسه صلوة فجری

غلسده ادا ایلیه غلس کیجه نک آخرنده اولان ظلمتدر هنوز ضیاء صباح منتشر اولمیه مشعر حرامده امتداد وقوف
حاصل اولسون ایچوندر و وقف بالمشعر الحرام وصنع کما فی عرفة صلوة فجری ادا ایلدکدنصکره مشعر حرامده
واقف اوله و عرفه ده ایلدوکی کبی اشلیه یعنی استقبال قبله و تکبیر و تهلیل و تلبیه و نبی علیه السلامه صلوات شریفه
و حاجتی ایچون دعا ایلیه زیرا نبی علیه السلام بو مقامده واقف اولدی و دعا ایلدی و ابن عباسدن روایت اولنور که
نبی علیه السلامک ایلدوکی دعاکندو امتی ایچون مستجاب اولمشدر و مزدلفة کلها موقف الا وادی محسر و مزدلفه نک
کلیسی موقفدر الا وادی محسر موقف دکلدر محسر کسر سین و تشدید ایله مزدلفه نک صولنده بر موضع معلومدر
فاذا اسفر نفر قبل طلوع الشمس الی منی پس فجرک صبحک ضیاسی ظاهر اولسه قبل طلوع الشمس منی یه توجه ایلیه زیرا
نبی علیه السلام قبل الطلوع کتمشدر و بطن محسره بالغ اولدقده سرعت ایلیه فیبدأ فیها منی و بدأ ایلیه بر منی جمرة
جمرة عقبه یی رمیله من بطن الوادی بطن وادیدن سبع حصیات کحصی الخذف حصاء خذف کبی یدی طاشی
یعنی جمرة عقبه یی منی ده بدأ ایدوب بطن وادیدن آنه خذف خاء معجمه ایله بر مقلوک او جی ایله آتمقدر لوکیفیت
رمی بودر که کوچک طاشی باش بر مق اوزرینه قویوب شهادت بر مغی معاونتی ایلدرمی ایلیه و آتیلان طاش بش ذراع
بر کتمک کوکدر و یکبر مع کل حصاة هر طاش آتدقجه تکبیر ایلیه ابن مسعود و ابن عمردن بویلجه روایت اولنمشدر اکر
تکبیر یرینه تسبیح ایلسه کفایت ایدر اما تکبیر آداب رمیدندر و کوچک طاش آتلمق شیطانه اهانت ایچوندر و طاش
بیوک اولیجق ازدحامده غیریلر متاذی اولمق لازم کلور و رمی اولنه جق طاشی هر نه یردن آلور ایسه جایزدر الا آتیلان
طاشلردن المیه زیرا اول طاشلرده شآمت واردر سعید بن جبیر رضی الله تعالی عنه دیمشدر که حضرت خلیل علیه السلام
زماننده بر و آتیلان طاش نیچون افقی سد ایدهجک قدر بر طاغ اولمیه کا جواب بودر که هرحج که قبول اولنور انک جمره
رفع ایدرلر آنک کبی حج قبول اولمز طاشی رفع اولنماز مجاهد رضی الله تعالی عنه و قتاکه بو کلامی اشتدم آتدوغم طاشه
اوزرنده علامت وضع ایلدم بعده طلب ایلدم او طاشلردن بر نیجه بولمق میسر اولمدی بر کمسنه ذهب و فضه
جایز دکلدر زیرا بونلر رمید کلدر نثاردر و هر طاش آتدقجه بسم الله والله اکبر رغما للشیطان وحزبه اللهم اجعل
حجی مبرورا وسعیی مشکورا و ذنبی مغفورا دیه یدی طاشی بر اوغوردن آتسه بر کوه حکمنده در زیرا منصوص علیه اولان
متفرقا یدی دفعه اتمقدر و یقطع التلبیة باولها جمرة عقبه ایچون رمی اولان حصاتک اولنده تلبیه یی قطع ایلیه زیرا
نبی علیه السلام اول رمی حصاتده تلبیه یی قطع ایلمشدر و لا یقف عندها جمرة عقبه ده واقف اولمیه زیرا نبی علیه السلام
واقف اولمشدر صاحب نهایه دیمشدر که رمی ده اون ایکی کلام واردر اولکیسی علما اتفاق ایلمشلردر وقت رمی
نحر در و یوم نحردن صکره اوچ کوندر ایکنجیسی رمی اولنان شی ارض جنسندن اوله حصات و مدر کبی اوچنجیسی رمی
اولنان طاشک مقداریدر حصاء خذف کبی کوچک اولدر دردنجیسی طاشک صفتیدر و طاش لایق اولان بودر که
ولایقدر که طاش آتیلان یردن المیوب بولدن الدر بشنجیسی کیفیت رمیدر طاشی باش بر مغنک اوزرینه قویوب شهادت
بر مغی ایله معاونت ایدوب رمی ایلیه آلتنجیسی رامینک صفتیدر راکبا و ماشیا رمی ایلمک جایزدر یدنجیسی محل رمیدر

سکز نجیسی قنقی موضعدن رمی ایدر بطن وادینک اسفلندن اعلاسنه رمی ایلمکدر طقوزنجیسی وقوع حصات درلابد
اولان بودر که طاش جمره لوده واقع اوله حتی اکر طاش بعید اولورسه جایز دکلدر اوننجیسی عدد در هر جمره ده یدی
طاش آتله اون برنجیسی هر طاشده تکبیردر اون ایکنجیسی یوم اولده رمی جمرهٔ عقبه در وبقیهٔ ایامده کلیسی ایلمکدر
ثم یذبح ان احب جمرهٔ عقبه دن صکره ذبح ایلیه اکر دیلرسه زیرا مفرد بالحج اولانه دم واجب دکلدر ثم یحلق وهو افضل
اندن صکره تراش اوله وتراش افضلدر نبی علیه السلامدن ان اول نسکنا فی هذا الیوم ان نرمی ثم نذبح ثم نحلق
حدیث شریفی روایت اولنمشدر وتراش اسباب تحللدندر او یقصر ویاخود قرقه تقصیر یاشنک قلنده بر برموق مقداری
قلی قرقمقدر وقد حل له غیر النساء تحقیقا نسادن غیری شئ اکا حلال اولور نبی علیه السلامک اذا رمیتم وذبحتم
وحلقتم فقد حل لکم کل شئ الا النساء قول شریفی ایله ثم یذهب من یومه او الغد او بعده الی مکة اندن صکره یوم نحردن
ویاخود یوم نحرک ایرته سی ویاخود ایرته سندن صکره مکه یه کیده فیطوف للزیارة بلا رمل ولا سعی ان کان قدمهما
بیت شریفی زیارت ایچون طواف ایلیه رمل وسعی سز اکر رمل وسعی طواف قدومده تقدیم ایلمش ایسه والا رمل فیه
وسعی بعده وقد حل له النساء واکر رمل وسعی تقدیم ایلمامش ایسه طواف زیارتده رمل ایلیه وزیارتدن صکره سعی ایلیه
تحقیقا اکا نسا حلال اولور بو طواف حجده فرضدر ورکندر بوکه دلیل حق سبحانه وتعالینک ولیطوفوا بالبیت العتیق
قول شریفیدر ووقته بعد طلوع فجر النحر وهو فیه افضل وطواف زیارتک وقتی یوم نحرک فجری طلوع عندن صکره در
یوم نحرده افضلدر زیرا بو بابده اولها افضلها حدیث شریفی وارد اولمشدر وکره تاخیره عن ایام النحر طواف زیارتی
ایام نحردن تاخیر مکروه اولدی زیرا بو زیارت موقتدر حتی بر کمسنه تاخیر ایلسه ابو حنیفه قاتنده دم لازم کلور
ان شاء الله تعالی باب جنایاتده ذکر اولنور ثم یعود الی منا اندن صکره منایه رجوع ایلیه فیرمی الجمار الثلث
فی الیوم الثانی بعد الزوال یوم ثانیده بعد الزوال جمار ثلثه یی رمی ایلیه یبدأ بالتی تلی المسجد فیرمیها بسبع
حصاة یکبر مع کل حصاة مسجد خیفی ولی ایدن جمراتله باشلیه یدی طاش ایله جمره یی رمی ایلیه وهر طاشی
آتدقجه تکبیر ایلیه ویقف عندها ویدعو ثم بالتی تلیها کذلک مسجد خیفی ولی ایدن جمره قاتنده واقف اولوب دعا ایلیه
اندن صکره اول جمره یی ولی ایدن جمرات قاتنده دخی یدی طاش آته و واقف اولوب دعا ایلیه مسجد خیفی ولی ایدن جمره ده
ایتدوکی کبی ثم بجمرة العقبة کذلک اندن صکره جمرهٔ عقبه یه دخی یدی طاش آته وهر طاش آتدقجه تکبیر ودعا ایلیه
الا انه لا یقف عندها الا بو قدر وار که جمرهٔ عقبه ده واقف اولمیه نبی علیه السلامک نسکی بویله اولمشدر دیو
جابر رضی الله تعالی عنهدن روایت اولنمشدر ثم یفعل فی الیوم الثالث کذلک اندن صکره یوم ثالثده اشلیه یوم ثانیده
اشلدوکی کبی یعنی شروطیله رمی جمار ایلیه ثم ان شاء نفر الی مکة اندن صکره دیلرسه مکه یه توجه ایلیه یعنی کیده
وله النفر قبل طلوع فجر الیوم الرابع دردنجی کونک فجری طلوع عندن اول حج ایچون مکه یه کیتمک واردر یعنی محلنده بوردن
مکه یه کیتمک وقتی بودر دیمکدر لا بعده حتی رمی طلوع فجردن صکره مکه یه خروج ایلمیه رمی ایلمینجه زیرا وقت رمی دخول
ایلمکله واجب اولدی وان شاء اقام فرمی کما تقدم وهو احب ودیلرسه مقیم اولوب رمی جمار ایدر اول کی کونلرده ایتدوکی کبی

وبوری رمی جمار واجبدر زیرا نبی علیه السلام صبر ایدوب دردنجی کونده رمی جمار ایلمشدر تخییر فاضل ومفضول
بیننده واقع اولور مسافرکبی صوم ایله افطار بیننده تخییر اولنمشدر اما اینه صوم افضلدر بو دخی اویله کبیدر وان
قبل الزوال جاز واکر یوم رابعده زوالدن مقدم رمی ایدرسه جایزدر وبو جواز استحسانا در خلافا لهما امامین
سایر ایامه اعتبار ایدوب خلاف ایلمشلردر وجاز الرمی راکبا راکب اولدوغی حالده رمی جایزدر وغیر راکب افضل
فی غیر جمرة العقبة جمرهٔ عقبه دن غیریده ماشیا رمی افضلدر ابراهیم بن الجراح ابو یوسفدن حکایه ایدوب دیمش
موتنده حضورینه واردم کورندی جواب بکا خطاب ایدوب رمی جمار راکبا می افضلدر یوقسه ماشیا می بن دیدم
ماشیا افضلدر خطا ایلدک دیدی صکره راکبا افضلدر دیدم بنه خطا ایلدک دیدی بعده دیدی که هر رمیدن
وقوف اوله آنده ماشیا افضلدر وشول رمیدن صکره وقوف اولمیه آنده راکبا افضلدر بو کلامی کندیدن استماع
ایلدیکمدن صکره طشره چقدم بر قاچ آدم ایشتدم مکر ابو یوسف حضرتلری انتقال بیورمشلر علیه رحمه
ویبیت لیالی الرمی بمنی ورمی کیجه لری منا ده بیتوتت ایلیه یعنی کیجه لیه ویکره تقدیم ثقله الی مکة قبل نفره کندی
کیتمزدن اول متاعنی مکه یه کوندرمک مکروه اولدی ثقل فتحتین ایله متاع مسافردر جمعی اثقال کلور حتی عمر رضی الله
اسباب واثقالنی کندو لودن مقدم کوندرنلری منع وتادیب ایدردی زیرا ایلرو اسباب کوندرمک اکا شغل قلب
ایجاب ایدر کویا که قلبی اسباب یاننده اولیحق بنفسه خروج ایلمش کبی اولور اول تقدیره مکروه اولدی فاذا نفر
الی مکة نزل بالمحصب ولو ساعة پس قچن مکه یه توجه ایلسه محصب نام موضعه نزول ایلیه اکر بر ساعت دخی اولورسه
محصب ضم میم وفتح حا وتشدید صاد ایله منی ایله مکه ما بیننده مکه یه قریب بر موضعدر اکا ابطح دخی دیرلر
فقها دیمشلردر موضع مزبورده افعال خیردن طواف وصلوة وصدقه وتلاوت وذکر الله ودعا یی چوق ایلیه
وانشاد شعردن وکلام فحش وما لا یعنی دن اجتناب ایلیه حدیث شریفده ان الحسنة فیها تضاعف الی مائة الف
وکذلک السیئة ابو حنیفه رحمه الله مجاورتی مکروه کورمشدر سیئه نک متضاعف اولمسی ایچون شول کمسنه که نفسنه اعتمادی
اوله مقوله یه مجاورت افضلدر فاذا اراد الطعن عنها پس قچن مکه دن کیتمک مراد ایلسه طعن طاء مهمله ایله ذهاب
وظاء معجمه ایله سیردر اما ذهاب معناسنه اولمق اولیدر طاف للصدر سبعة اشواط بلا رمل ولا سعی صدر ایچون
یدی کره رمل وسعی سز طواف ایلیه بو صدر ایچون اولان طوافه طواف وداع وطواف آخر العهد تسمیه ایلمشلردر زیرا نبی
من حج هذا البیت فلیکن آخر عهده بالبیت الطواف بیورمشلردر وهو واجب الا علی المقیم بمکة طواف صدر آفاقی
واجبدر مکه ده مقیم اولانه واجب دکلدر ثم یستقی من زمزم ویشرب اندن صکره زمزمدن صو طلب ایلیه وایچه
وصویی ایچدوکی وقت اللهم انی اسئلک علما نافعا ورزقا واسعا وشفاء من کل داء دیه وماء زمزمی ولاینه تبرک
واحبابنه عطیه ایچون کوتورمک جایزدر وبولده صو بولنمسه یاننده ماء زمزم اولانه کسب تیمم ایلمک جایز دکلدر
ثم یاتی الباب ویقبل العتبة اندن صکره باب کعبه یه کله وعتبه یی تقبیل ایلیه ویضع صدره وبطنه وخده الایمن
علی الملتزم بین الباب والحجر الاسود صدرینی وقارنینی وصاغ یکاغنی ملتزم اوزرینه وضع ایلیه که اول ملتزم باب

حجر اسود مابیننده در ونبی علیه السلام بویله ایلمشدر ویتشبث بالاستار ساعة بر ساعت استار کعبه یه تشبث یعنی
تعلق ایلیه ویدعو مجتهدا ویبکی ویرجع القهقری حتی یخرج من المسجد اجتهاد ایلدوکی حالده دعا ایلیه واغلیه
ویوزنی بیت شریفه دوتوب کیرو کیرو چکله حتی مسجددن چقنجه نبی علیه السلام بیورمشدرکه من حج هذا البیت
فلم یرفث ولم یفسق خرج من ذنوبه کیوم ولدته امه وان لم یدخل المحرم مکة وتوجه الی عرفة ووقف بها
سقط عنه طواف القدوم اگر محرم مکه یه داخل اولمیوب عرفه یه توجه ایلسه وعرفه ده واقف اولسه اول محرمدن طواف
قدوم ساقط اولور ترتیب فوت اولدوغیچون طواف زیارت محرمی طواف قدومدن اغنا ایدر فرضی تحیة المسجددن
اغنا ایتدوکی کبی ولا شیء علیه لترکه طواف قدومی ترک ایلدوکیچون محرمه اوزرینه برشی لازم دکلدر زیرا سنتدر ترک
سنت ایله جبر ایده جک شی واجب اولماز ومن وقف او اجتاز بعرفة ساعة ما بین زوال الشمس من یوم العرفة
وطلوع الفجر من یوم النحر فقد ادرك الحج دخی شول من که یوم عرفه نک زوال شمسدن ویوم نحرک طلوع فجرندن یا سنده
بر ساعت عرفه ده واقف اولسه ویاخود عرفه یه تجاوز ایلسه تحقیقا حجه ادراك ایلمشدر ولو نائما او مغمی علیه او لم یعلم
انها عرفة اگر عرفه ده نائما ویا مغمی علیه ویاخود اول ارضی عرفه اولدوغن بلمسده تجاوز ایلسه ینه حجه یتشمش اولور
زیرا نبی علیه السلام یوم عرفه ده زوال شمسدن صکره واقف اولمشدر کتاب مجمل اولمغله فعل نبی علیه السلام عرفه نک
اول وقتنه بیان اولدی اما عرفه نک آخر وقتی ایچون نبی علیه السلام بیورمشدرکه من شهد معنا هذه الصلوة
ومن فاته ذلك وشول کمسنه که عرفه ده وقوفی ترک ایلسه فقد فاته الحج تحقیقا اول کمسنه حج ترک ایلدی فیطوف
ویسعی ویتحلل ویقضی من قابل ولا دم علیه پس اول کمسنه طواف وسعی ایلیه ومتحلل اوله وسنه آتیه ده قضا ایلیه
بو افعالی ایلمکله سایر حاجیلر کبی اوزرینه دم لازم دکلدر چونکه سنه آتیه ده قضا لازمدر بو ذکر اولنان افعال
لازم اولمق کرك ایدی لکن احرامی صحیحا منعقد اولدقدنصکره اول احرامدن خروج طریقی یوقدر الا ایکی نسکك برینی
ادا ایله اولور احرام مبهمده اولان کبی چونکه بو محلده حجه عاجز اولدی اوزرینه عمره متعین اولدی عمره یی ادا ایلمکله
افعال عمره ایله متحلل اولدی واوزرینه دم لازم اولمدی ولو امر رفیقه ان یحرم عنه عند اغمائه ففعل صح برکمسنه رفیقنه
اغماسی حالنده کندو ایچون محرم اولمغه امر ایلسه ورفیقی دخی اول فعلی اشلسه انک ایچون احرام صحیح اولور وکذا ان فعل
بلا امر اگر بلا امر فعل احرامی اشلسه امر ایله اشلدوکی کبی احرامی صحیح اولور خلافا لهما امامین خلافی ایدوب انلرك قاتنده
بلا امر اولان فعل احرام صحیح اولماز والمرأة فی جمیع ذلك کالرجل خاتون کیشی افعال حجك جمله سنده رجل کبیدر زیرا
حق سبحانه وتعالی نك ولله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلا قول شریفی رجال ونسایه متناولدر الا انها
تکشف وجهها لا رأسها الا بوقدر واردرکه عورت یوزنی کشف ایدر باشنی کشف ایلمز زیرا نبی علیه السلام احرام المرأة
وجهها بیورمشلردر بوندن معلوم اولدیکه عورت یوزنی ستر ایلمک جایز دکلدر ولو سدلت علی وجهها شیئا
وجافته جاز اگر خاتون یوزینه برشی صارقتسه ویوزندن بعید ایلسه جایزدر عایشه رضی الله تعالی عنها اندر ولی
محرمه ایکن یانمزدن آتلولر مرور ایدوب بز دخی باشمزده اولان چارشبلی یوزمزه اورترك وبعد مرورهم نه کشف ایلدك دیدکلری کبی

روایت

روایت ایلمشلردر ولا تجهر بالتلبیة وتلبیه یی جهر ایلمیه اجنبی کندی استماع ایده جك مرتبه اوله زیرا انك صوتی عورتدر
فتنه یه مؤدیدر ولا ترمل ولا تسعی بین المیلین خاتون کشی میلین اخضرین بیننده رمل وسعی ایلمیه زیرا رمل
وسعی ستر عورته مخلدر ولا تحلق بل تقصر خاتون کشی تراش اولمیه بلکه صاچندن قرقه زیرا نبی علیه السلام انما
علی النساء التقصیر بیورمشلردر عورتلر حقنده تراش مثله در رجل حقنده حلق لحیه کبی مثله ایسه حرامدر وتلبس
المخیط دیکلمش ثوب کیه نبی علیه السلام سراویل وقمیص محرم ولان نسا ایچون مباح قلمشدر غیر مخیط کشف
عورته سببدر ولا تقرب الحجر اذا کان عنده رجال خاتون کشی حجر اسود یاننده رجال اولورسه قریب اولمیه ولو حاضت
عند الاحرام اغتسلت واتت بجمیع المناسك الا الطواف واگر خاتون کشی عند الاحرام حایض اولسه غسل ایدر
وجمیع مناسك حجی کتوره الا طواف ایلمز زیرا حایضك مسجده دخولی جایز دکلدر وبو اغتسال احرام ایچوندر
صلوة ایچون دکلدر عایشه رضی الله تعالی عنها سرف نام موضعده حایض اولدی نبی علیه السلام اوزرینه
داخل اولدقده اغلر کوریجك سنی کیم اغلتدی یوقسه حایض می اولدك دیو سؤال ایلدکده بلی حایض اولدم دیو
جواب ویروب نبی علیه السلام بیوردیلرکه بو برشیدر حق سبحانه وتعالی بنات آدمه تقدیر ایلمشدر طواف ایلمه
مناسکی سایر حاجیلر کبی اشله وان حاضت بعد طواف الزیارة سقط عنها طواف الصدر ولا شیء علیها بترکه
واگر طواف زیارتدن صکره حایض اولسه اول خاتوندن طواف صدر ساقط اولور وترکی ایچون اوزرینه برشی
لازم دکلدر زیرا نبی علیه السلام حایض اولان نسایه ترك طواف صدرده رخصت ویرمشدر کما یسقط عمن اقام
بمکة مکه ده اقامت ایدن کمسنه دن طواف صدر ساقط اولدوغی کبی بعد طواف الزیاره حایض اولاندن دخی ساقط
اولدی ولو بعد النفر اگر رجوعدن صکره دخی اولورسه ینه طواف صدر ساقط اولور عند ابی یوسف وعند محمد
لا یسقط بالاقامة بعد النفر ابو یوسف قاتنده وامام محمد قاتنده بعد الرجوع اقامت ایله طواف صدر ساقط
اولماز یعنی حجی حاجیلر یوم نحردن اونجی کونی رجوعدن صکره مکه ده اقامته نیت ایلسه ابو یوسف قاتنده ساقط
اولور وامام محمد قاتنده ساقط اولماز ومن قلد بدنة تطوع او نذر او جزاء صید ونحوه وتوجه معها یرید الحج
فقد احرم فان لم یلب وشول کمسنه که بدنه نافله ویاخود بدنه نذر ویاخود جزاء صید بدنه سنی ودخی بونلره بکزر
شیلر ایچون بدنه تقلید ایلسه واول بدنه ایله اراده حج ایدوب توجه ایلسه تحقیقا محرم اولور اگر تلبیه ایلمدی ایسه
نبی علیه السلام من قلد بدنة فقد احرم بیورمشلردر پس سوق هدی معنی تلبیه دراول هدیی تقلید ایلمز الا حج
وعمره مراد ایدن کمسنه ایدر اویله اولسه اظهار اجابت کاه فعل ایله کاه قول ایله اولور مثلا برکمسنه یا فلان دیو ندا
ایلسه کاه اولورکه جواب ویرر کاهی جواب ویرمدن کندوسی کلور اول تقدیرجه سوق هدی ایله محرم اولور زیرا نبی
بر فعله متصل اولمشدرکه خصایص احرامدندر فان بعث بها ثم توجه فلا حتی یلحقها پس اگر بدنه یی بعث ایلسه یعنی کوندرسه
آندن صکره کندوسی توجه ایلسه اول کمسنه محرم اولماز بدنه یه ملحق اولمینجه زیرا توجه زماننده سوق اولور هدیی غیرسی
مجرد نیت ایله محرم اولماز وبو مسئله ده صحابه اختلاف ایلمشدر بعضلر تقلید بدنه ایلدوکی کبی محرم اولوردیدیلر وبعضلر

هدیک اردنجه کیتمک ایله محرم اولور دیدیلر و بعضلر کوندردوکی هدیه ایرشوب سوق ایدرسه محرم اولور دیدیلر الا
فی بدنة المتعة الا متعه بدنه سندن دکل زیرا اول کمسنه حین توجهده احرامه نیت ایلدکله محرم در اولتقدیرجه کوندردکی
بدنه یه ایرشدیکی وایرشمدیکی برابردر بو دیدیکمز اکر اشهر حجده اولورسه محرم اولور اشهر حجدن غیرده اولورسه محرم اولماز
فان جللها او اشعرها او قلد شاة لا یکون محرما پس اکر بدنه یی تجلیل ایلسه ویاخود اشعار ایلسه ویاخود قیونی
تقلید ایلسه اول کمسنه محرم اولماز زیرا دوه نک اوزرینه جل قومق خاص اوزره افعال حجدن دکلدر بلکه بو فعل حر
و برددن بابلیجون صیانتدر واشعار ایسه ابو حنیفه قاتنده بدعتدر نسکدن دکلدر و تقلید شاة ایسه معتاد اولمیوب
ومسنون دخی دکلدر تقلید بدنه اعلامدر کمسنه راکب اولمسون ویولک یوکلتمسون ایچوندر قیون ایسه بونلره صالح دکلدر
امدی بونلر ایله محرم اولماز والبدن من الابل والبقر بدن دوه واوکوزدندر یعنی بدنه دیمک بو ایکیسنه دندر سایرینه
بدنه دینمز حتی شافعی رحمه الله انجق دوه یه اطلاق اولنور دیمشدر **باب القران والتمتع** بو باب قران وتمتع بیانندهدر
وقتا که مصنف مفرد بالحجی ذکر ایلدی ایسه مرکب بیاننه شروع ایلدی قران مصدردر وقارن جامع دیمکدر حج ایله عمره یی بینی
جمع ایلدیکی ایچون قارن دیرلر وتمتع متاعدن ویاخود متعه دن اولدکه انتفاع ویاخود نفع معناسنه اولور معلوم اوله که
محرم درت نوعدر بری مفرد بالحج در وبری دخی مفرد بالعمره در بو شول کمسنه درکه انجق عمره یه نیت ایلیه ولبیک بعمرة دیه
صکره افعال عمره یی کتوره وبری دخی قارن در وقارن شول کمسنه درکه احرامده حج ایله عمره یی جمع ایلیه وایکیسنه
نیت ایلیه لبیک بحج وعمرة دیه وافعال عمره یی کتوره بعده افعال حجی کتوره وایکیسنک بینی تحلل سز وبری دخی متمتع در
متمتع اول کمسنه درکه اشهر حجده عمره یی کتوره ومتحلل اوله اما جماع ایلمیه وزماننده حج ایچون محرم اوله القران افضل
مطلقا قران افضلدر مطلقا تمتع وافراددن شافعی رحمه الله دیرکه افراد علی حدة احرام ایله اولان حج وعمره دن افضلدر
ومالک دیرکه تمتع قراندن افضلدر زیرا قرانده تمتع ایچون ذکر واردر شافعی نبی علیه السلامک القران رخصة والافراد
عزیمة قول شریفندن استدلال ایدوب عزیمت ایله شروع اولیدر دیو افرادک افضلیتنه ذاهب اولمشدر خصوصا
افرادده احرامک وسفرک وتراشک زیاده لکی واردر قارن ایسه ایکی نسکی بر سفر و بر تلبیه و بر تراش ایله ادا ایدر مفرد ایسه هر بر
صفت کمال ایله ادا ایدر امدی صفت کمال ایله شروع اولیدر دیو بوکا ذاهب اولمشدر بزم ایچون دلیل طحاوی شرحنده روایت
حدیث شریفدر قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم یا آل محمد اهلوا بحجة وعمرة معا کلام شریفلریدر زیرا قرانده ایکی
عبادتی جمع واردر اولتقدیرجه قران افضلدر نته کیم صوم ایله اعتکاف بینی وجهاد فی سبیل الله ده تهجد ایله غزاتی
حمایت ایدوب واول کیجه ده نماز قلمق بینی جمع ایلمک نیجه افضل ایسه قران دخی ایکی عبادتی جمع ایلمکله افضلدر
صاحب نهایه دیمشدرکه افراد ایله مراد افراد بالحج میدر یوقسه افراد بالعمره میدر ویاخود بونلردن هر برینی بر سنه ده احرام
افرادمیدر بیانه محتاجدر لکن افضلدن مراد اولان سنده هر برینی بر احرام ایله اولان افراددر یالکز حج قراندن افضل
اولمسنی بر فرد قایل اولمامشدر بوندن معلوم اولدیکه افراددن مراد افراد بالحج والعمره در علی حدة احرام ایله وسنلر انده
المام صحیح ایله اکر بینلرنده المام صحیح اولمسه عینی تمتع اولمش اولور وهو ان یهل بالعمرة والحج معا من المیقات ویقول بعد الصلوة

اللهم

اللهم انی ارید الحج والعمرة فیسرهما لی وتقبلهما منی بو قران میقاتدن حج وعمره معا تهلیل ایلمکدر و بعد الصلوة اللهم
من المیقات قوللری غالبه بناء اتفاقا واقع اولمشدر حتی اکر ایکیسی ایچون اهلنک اوندن محرم اولسه ویاخود بلدندن
خروج ایلدکده میقاته کلمزدن اول بو ایکیسنه احرام ایلسه بینهما قارن اولمش اولور اما اوندن احرام افضلدر فاذا دخل مکة
ابتداء فطاف للعمرة وسعی ثم طاف للحج طواف القدوم وسعی پس حجی ابتداء مکه یه داخل اولسه عمره ایچون طواف ایلیه
ودخی سعی ایلیه اندن صکره حج ایچون طواف قدومی طواف ایلیه وسعی ایلیه افعال عمره مقدم اولمسی حق سبحانه وتعالینک
فمن تمتع بالعمرة الی الحج قول شریفنه اتباعا در زیرا عمره دن صکره کلمهٔ الی انتهاء غایت ایچوندر لایق اولان بودرکه
عمره مقدم اولوب انتهاسی حج اوله کرچه کتاب الله ده تمتع وارد اولمشدر لکن بینه قران معناسنده در زیرا بونلرک هر بر
ایکی نسکی جمع ایدر و بین العمرة والحج تراش اولمق کرکدر زیرا جنایتدر یوم نحرده مفرد بالحج تراش اولدوغی کبی تراش اوله
فلو طاف لهما طوافین وسعی سعیین جاز واساء پس اکر عمره وحج ایچون طواف قدوم ایچون ایکی طواف وایکی سعی ایلسه
جایزدر ومسیء اولور یعنی بر دفعه دن اون درت طواف ایدوب یدیسی عمره و یدیسی قدوم ایچون واوندرت سعی ایدوب
یدیسی عمره و یدیسی قدوم ایچون اولسون دیسه کرچه جایزدر لکن مسیء اولور ومسیء اولمسنه سبب عمره نک سعی اوزرینه
طواف قدوم تقدیم اولندوغی ایچوندر ثم یحج کما مر بعده حج ایلیه مرور ایلدوکی کبی فاذا رمی جمرة العقبة یوم النحر
ذبح دم القران شاة او بدنة او سبع بدنة پس حجی جمرهٔ عقبه یی یوم نحرده رمی ایلسه دم قران ایچون بر شاة ذبح ایلیه
ویاخود بر بدنه ویاخود بدنه نک سبعنی ذبح ایلیه زیرا قرانده معنای متعه واردر هدی ایسه متعه ایچون حق سبحانه وتعالینک
فمن تمتع بالعمرة الی الحج فما استیسر من الهدی قول شریفیله ثابت اولمشدر فان عجز عنه پس اکر هدیدن عاجز اولسه
صام ثلثة ایام قبل یوم النحر یوم نحردن مقدم اوچ کون صایم اوله والافضل کون اخرها یوم عرفة افضل اولان
اوچ کونک آخری یوم عرفده اوله یعنی ذی الحجه نک یدیسی وسکزنجی وطقوزنجی صایم اولمق کرکدر وسبعة اذا فرغ
ولو بمکة ویدی کون دخی صایم اوله حجی افعال حجدن فارغ اولسه اکر مکه ده اولسه دخی یدی کون صایم اوله حق سبحانه وتعالینک
فمن لم یجد فصیام ثلثة ایام فی الحج وسبعة اذا رجعتم تلک عشرة کاملة قول شریفی موجبنجه کرچه نص تمتع ایچون وارد
اولمشدر لکن قران دخی تمتع مثللودر ایکی نسکک اسنی جمع ایلدوکی ایچون فان لم یصم الثلثة قبل یوم النحر تعین الدم
پس اکر یوم نحردن مقدم اوچ کونی صایم اولمدی ایسه دم متعین اولور وان وقف القارن بعرفة قبل طواف العمرة
اکر قارن مکه یه داخل اولمیوب عمره یی طواف ایلمزدن مقدم عرفه ده واقف اولسه فقد رفضها تحقیقا عمره یی ترک ایلمش اولور
فعلیه دم لرفضها عمره یی ترک ایلدوکی ایچون اول کمسنه نک اوزرینه دم لازم اولور ویقضیها وسقط عنه دم القران
وعمره یی قضا ایدر واندن دم قران ساقط اولور زیرا دم قرانک وجوبی ایکی عبادتی جمع نعمتنک شکری ایچون ایدی
تارک عمره اولان خود جمع نعمتی ایله متنعم اولمدی اول اجلدن ساقط اولدی والتمتع افضل من الافراد تمتع افراددن
افضلدر وهو ان یاتی بالعمرة فی اشهر الحج ثم یحج من عامه بو تمتع اشهر حجده عمره یی کتوروب اندن صکره اول سنه ده
حج ایلمکدر فیحرم لها من المیقات ویطوف لها ویتحلل منها پس عمره ایچون میقاتدن محرم اوله وعمره ایچون طواف ایلیه

وعمره‌دن متحلل اولیه یعنی احرامدن چقه ان لم یسق الهدی اکر هدیی سوق ایلمدی ایسه اکر سوق ایلدی ایسه تراش اولمیه
وصاچنی قرقمیه و احرامدن چقمیه یوم نحر اولمینجه ویقطع التلبیة باول الطواف عمره‌نک اول طوافنده تلبیه‌یی
قطع ایلیه ابن عباسدن مرویدرکه نبی علیه السلام عمره‌ده حجر اسودی استلام ایلدکده تلبیه‌یی قطع ایلردی ثم یحرم
بالحج من الحرم یوم الترویة وقبله افضل اندنصکره یوم ترویه‌ده حجه حرمدن محرم اوله و یوم ترویه‌دن اول
محرم اولمق افضلدر بو کسنه عمره سببی ایله مکی اولمشدر مکینک احرامی خود حرمدندر یوم ترویه‌دن مقدم محرم اولمقلغک
افضلیتی عبادته مسارعت ایلمش اولور ویحج ویذبح کالقارن و حج ایلیه و دم تمتعی ذبح ایلیه قارن کبی فان عجز
پس اکر هدیدن عاجز اولورسه حکمی قارن حکمی کبیدر اوچ کون مقدم و یدی کون حجدن منی‌یه رجوع ایلدکده صام
وجاز صوم الثلثة قبل طوافها و عمره طوافدن اوچ کونی صایم اولمق جائزدر ولو فی شوال بعد الاحرام بها عمره
احرامدن صکره اکر اول صوم شوالده دخی اولورسه جائزدر شافعی خلاف ایدوب حج ایچون محرم اولمینجه اوچ کونک
صومی جائز دکلدر حق سبحانه و تعالینک فصیام ثلثة ایام فی الحج قول شریفنی استدلال ایلمکله بزم ایچون دلیل صوم
سببی منعقد اولان شیدن صکره ادا اولنمش اولدیغی اول سببکه عمره‌یه احرام درامدی اداء مسبب تحقق سببدن صکره
جائزدر نص شریفده مذکور اولان حجدن مراد وقتنی بیاندر لا قبله عمره‌یه احرامدن اول اوچ کون صوم جائز دکلدر زیرا
صومک سبب وجوبی تمتعدر بو حالتده ایسه اول کسنه متمتع دکلدر پس امدی سببدن اول اداسی جائز دکلدر افضل
اولان تأخیر ایدر آخر وقتی عرفه کوننده اولمق اوزره فان شاء سوق الهدی وهو افضل پس اکر متمتع اولان سوق هدی
مراد ایلسه افضل اولان سوق هدیدر زیرا نبی علیه السلام بنفسه هدایاسنی سوق ایلمشدر احرم وساقه وهو اولی من
قوده عمره‌یه محرم اوله و هدیی سوق ایلیه و بو سوق اولیدر قوددن یعنی یدمکدن زیرا نبی علیه السلام ذی الحلیفه‌دن
محرم اولوب هدایاسی اوکلرنده سوق اولنوردی و کندیلری دخی سوق ایدرلردی وان کان بدنة قلدها بمزادة او نعل
وهو اولی من التجلیل اکر هدیی دوه اولورسه اول بدنه‌یی مزاده ایله و یا خود نعل ایله تقلید ایلیه یعنی قلاده ایلیه
بو قلاده تجلیلدن اولیدر مزاده ایکی دریدن مشک ایدرلر ایچنه صو قورلر عند العامه راویه دیرلر و حق سبحانه و تعالینک
والهدی والقلائد قول شریفنده اولمغین تجلیلدن اولیدر قلاید اعلام ایچوندر تجلیل زینت ایچوندر یعنی دوه‌یی
چوللمقدر والاشعار جائز عندهما وهو شق سنامها من الایسر وهو الاشبه بفعله علیه السلام او من الایمن
واشعار جائزدر امامین قاتنده و اشعار بدنه‌نک سنامنی یعنی اورکوجنی شق ایلمکدر صول جانبندن بو اشعار
فعل نبی علیه السلامه اشبه‌در و یا خود صاغ جانبندن شق ایلمکدر ویکره عند الامام اشعار مکروهدر امام اعظم
قاتنده زیرا اشعار تعذیب حیواندر بو ایسه منهی‌در نبی علیه السلامک فعلی انک ایچوندر ایدیکه هدایا دوه‌لرینه مشرکین
تعرضدن خالی دکللر ایدی الا اشعار اولدقده معارضه‌دن قطع ید ایدرلردی و دینلمشدرکه ابو حنیفه کریه کوردیکی
زمانه‌سنده اولان اشعاردرکه مبالغه اوزره شق ایدرلردی خوف هلاک اولمغله کریه کوردی ثم یعتمر کما تقدم
ولا یتحلل اندنصکره افعال عمره‌یی یوقروده بیان اولندیغی کبی کتوره احرامدن چقمیه زیرا سوق هدی تحلیله مانعدر

وتحرم

ویحرم بالحج کما مر یوم ترویه‌ده حرمدن حجه احرام کیه یوقروده بیان اولندیغی کبی فاذا حلق یوم النحر حل من احرامیه
یعنی یوم نحرده تراش اولسه احرام عمره و حجدن چقمش اولور صلاتدن سلام ایله چقدیغی کبی ولا تمتع ولا قران لاهل
مکة اهل مکه ایچون تمتع و قران یوقدر اهل مکه‌یه خاصة افراد بالحج واردر شافعی خلاف ایدوب اهل مکه‌یه دخی تمتع
و قران اولمسنه ذاهب اولمشدر حق سبحانه و تعالینک ذلک لمن لم یکن اهله حاضری المسجد الحرام قول شریفی شافعینک
علیه‌سنه
حجتدر زیرا تمتع و قرانک مشروعیتی ایکی سفرک بری اسقاط اولمغله رفاهیت اولسون ایچوندر بو ایسه آفاقی حقنده
صحیح اولور یوقسه مکی حقنده صحیح اولماز ومن هو داخل المیقات دخی شول کسنه‌که داخل میقاتده‌در اکا دخی تمتع و قران
یوقدر اول کسنه مکی منزله‌سنده‌در فان عاد المتمتع الی اهله بعد العمرة ولم یکن ساق الهدی بطل تمتعه اکر افعال
عمره‌یی ادادن صکره متمتع اولان کسنه اکر اهلنه عود ایلسه و هدیی دخی سورمش اولمسه اول کسنه‌نک تمتعی باطل
اولور اهلنه المام صحیح اولدیغیچون وان کان قد ساقه لا اکر هدیی سوق ایلمش اولورسه اهلنه عود ایله تمتعی باطل
اولماز ابو حنیفه و ابو یوسف قاتنده زیرا سوق هدی تحلیلدن منع ایدر اول تقدیرجه المامی صحیح اولماز امام محمد قاتنده
تمتعی باطل اولور ومن طاف للعمرة قبل اشهر الحج اقل من اربعة واتم بعد دخولها وحج کان متمتعا و بر کسنه اشهر
حجدن مقدم عمره ایچون درت شوطدن اقل طواف ایلسه و اشهر حجک دخولندن صکره اشواطی تمام ایدوب و حج ایلسه
اول کسنه متمتع اولور زیرا اکثر اشواطی اشهر حجک دخولندن صکره ایلمش اولدی اکثره ایسه حکم کل اولمغین تمتعی صحیح
اولور
وان کان طاف اربعة فلا و اکر اشهر حجدن مقدم عمره ایچون درت شوط طواف ایلسه اول کسنه متمتع اولماز زیرا طوافک
اکثرنی اشهر حجدن مقدم ادا ایلمش اولدی ولو اعتمر کوفی فی اشهر الحج وتحلل واقام بمکة وحج صح تمتعه و اکر بر کوفی اشهر
حجده عمره ایلسه و احرامدن چقسه و مکه‌ده اقامت ایلسه بعده حرمده احرام کیسه و حج ایلسه تمتعی صحیح اولور و کذا لو اقام
ببصرة کوفی اشهر حجده عمره ایلیوب و متحلل اولوب مکه‌ده اقامت و بعده حج ایلدوکده تمتعی صحیح اولدیغی کبی عمره‌دن صکره
بصره‌ده اقامت ایلسه تمتعی صحیح اولور وقیل لا یصح عندهما دینلدیکه اول کسنه‌نک تمتعی امامین قاتنده صحیح اولماز ولو
افسد عمرته واقام ببصرة وقضاها وحج لا یصح تمتعه و اکر کوفی عمره‌سنی افساد و میقاتدن چقوب بصره‌ده مقیم اولوب
و عمره‌سنی قضا ایدوب حج ایلسه اول کسنه‌نک تمتعی صحیح اولماز الا ان یعود الی اهله ثم یأتی بهما الا مکر اهلنه عود
ایلیه بعده عمره و حجی ادا ایلیه اول زمان متمتع اولور زیرا صحیح اولمیان صورتده مادام که وطننه عودت ایلمیه حکم
سفر اول باقیدر بصره‌ده اتخاذ دار مکه‌ده مکث و قرار کبیدر اما صکره‌کی صورتده اهلنه رجوع ایله سفر اولک
نهایت بولنوب ابتدادن سفر انشا ایلمش اولدی اول زمان تمتعی صحیح اولور و عندهما یصح وان لم یعد امامین قاتنده
اول کسنه‌نک تمتعی صحیح اولور اکر اهلنه عودت ایلمش ایسه‌ده وان بقی بعد الافساد وقضی وحج من غیر عود لا یصح
تمتعه اتفاقا اکر عمره‌یی افساددن صکره اول کسنه مکه‌ده باقی قالسه اهلنه عودت ایلمدن عمره‌یی قضا و حجی ادا ایلسه
اتفاق تمتعی صحیح اولماز زیرا اول کسنه‌نک عمره‌سی مکی اولدی و سفر اولی خود عمره‌ء فاسده ایله منتهی اولدی اهل مکه‌یه ایسه
تمتع یوقدر اول تقدیرجه تمتعی صحیح اولماز وما افسد المتمتع من عمرته او حجه مضی فیه شول شیکه متمتع عمره و یا خود
افساد ایلسه

اول افسادك اوزرینه حجی یعنی افعال حجی سایر حاجیلر ادا ایلدوکی کبی ادا ایدر ومن تمتع فضحی لا یجزیه عن دم المتعة
شول کمسنه که تمتع ایلسه وتضحیه ایلسه دم تمتعده کفایت ایلمز زیرا دم تمتع واجبدر تضحیه ایسه واجب دکلدر امر غیر واجب
واجبدن بدل اولماز باب الجنایات بو باب جنایتلر بیاننده در وقتا که مصنف احکام محرمینی بیان ایلدی ایسه
اعتبار اولان شی که جنایات واحصار وفوات در انلرک بیاننه شروع ایلدی جنایات جنایتک جمعیدر وجنایت
بر فعل حرامک اسمیدر بونده مراد بر فعلدر که اول فعلی محرم اولان کمسنه ایچون اشلمک یوقدر اول فعل نحو
ان طیب المحرم عضوا لزمه دم اکر محرم باش وساق وفخذ کبی بر عضو کاملی طیبلسه یعنی بو مقوله عضولره
طیب استعمال ایلسه اول محرمه بر دم لازم اولور وکذا لو ادهن بزیت بر عضوی طیب لیوب دم لازم اولدوغی کبی
زیت ایله بر عضونی یاغلسه بینه دم لازم اولور ابو حنیفه قاتنده وعندهما صدقة امامین قاتنده دم لازم دکلدر
صدقه لازم اولور ولو خضب رأسه بحناء او ستره یوما کاملا فعلیه دم واکر محرم باشنی قنا ایله بویاسه
یاخود باشنی بر کون کاملا ستر ایلسه اول کمسنک اوزرینه دم لازمدر زیرا قنا طیبدر وطیب اولدوغنه نبی علیه السلام
الحناء طیب قول شریفی دلیلدر وکاملا بر کون ستر راس ممنوعدر اما بعض راسنی ستر ایلسه ابو حنیفه دن مرویدر
انلر ربع راس اعتبار ایلمشلردر ابو یوسف رحمه الله اکثر راسی اعتبار ایلمشلردر وکذا لو لبس مخیطا یوما کاملا
یعنی ذکر اولنان جنایت کبی دم لازم اولور اکر محرم بر کون کاملا مخیط کیسه او حلق ربع رأسه او لحیته او حلق رقبته
او ابطیه او احدهما او عانته ویاخود ربع راسنی ویاخود ربع لحیه سنی ویاخود رقبه سنی ویا ایکی قولتوغنی ویاخود
بر قولتوغنی ویا قاسقی یرینی تراش ایلسه دم لازم اولور وکذا لو حلق محاجمه واکر حجامت یرینی تراش ایلسه دم
ابو حنیفه قاتنده محاجم فتح میم ایله محجمه نک جمعیدر محجم ایسه موضع حجامتدر وعندهما صدقة امامین قاتنده
اول کمسنک اوزرینه صدقه لازمدر وان قص اظافیر یدیه ورجلیه فی مجلس واحد فعلیه دم واکر محرم ایکی ال
وایکی ایاقلرینک درنقلرینی مجلس واحدده قطع ایلسه انک اوزرینه بر دم لازم اولور زیرا محظورات جنس واحد
وکذا لو قص اظافیر ید واحدة او رجل بر النک وبر ایاغنک درنقلرینی اکر قطع ایلسه یوقاروده ذکر اولندوغی
بینه دم لازم اولور وان قص اظافیر یدیه ورجلیه فی اربعة مجالس فعلیه اربعة دماء واکر محرم اللرینک
وایاقلرینک درنقلرینی درت مجلسده قطع ایلسه اول کمسنه اوزرینه درت دم لازم اولور ابو حنیفه وابو یوسف
بونده معنای عبادت غالبدر پس امر تداخل اتحاد مجلس ایله مقید اولدی آیت سجده ده اولدوغی کبی وعند
محمد دم واحدة امام محمد قاتنده بر دم لازم اولور وان طیب اقل من عضو او ستر رأسه او لبس المخیط اقل من یوم
فعلیه صدقة واکر بر عضودن اقله طیب استعمال ایلسه ویاخود باشنی ستر ایلسه ویاخود بر کوندن اقل مخیط
اول محرمک اوزرینه صدقه لازمدر جنایت قاصر اولدوغی کبی وکذا لو حلق اقل من ربع رأسه او لحیته او حلق
بعض رقبته او عانته او احد ابطیه او حلق رأس غیره اکر محرم باشنک ربعندن اقلنی وصقالنک ربعندن اقلنی
ویاخود رقبه سنک ویاخود قاسغنک بعضسنی ویاخود قولتوغنک برینک بعضسنی ویاخود بر آخر محرمک باشنی

تراش ایلسه بینه صدقه لازم اولور غیرک باشنی تراشده کرک امری ایله اولسون کرک اولمسون برابردر تراش ایدنه صدقه
وتراش اولانه دم لازم اولور شافعی دیرکه تراش اولان کمسنک اذنی اولمیوب او یور ایکن تراش ایلمشلر ایسه اوزرینه برشی
لازم دکلدر زیرا اکراه مکرهه حکم فعلله مواخذه دن اخراج ایدر نوم ایسه اکراهدن زیاده بلیغدر او تقدیرجه کا برشی
لازم کلمز ائمه حنفیه قاتنده نوم واکراه سببیله آثم منتفی اولور یوقسه حکم منتفی اولماز زیرا اول تراش ایله کندویه راحت
وزینت اولمشدر او تقدیرجه سبب متقرر اولوب وجوبا اوزرینه دم لازم اولور اما مضطر بونک خلافیدر مضطر
اوچ شی بیننده مخیردر بری دم بری اوچ کون صوم وبری التی مسکینه اوچ صاع صدقه در او قص اقل من خمسة
او خمسة متفرقة ویاخود بش درنقدن اقلنی قطع ایلسه ویاخود بش درنغی متفرقه قطع ایلسه یعنی بر ایکیسی
وبر ایکیسی بر الده وایاقدن قطع ایلسه صدقه لازمدر وعند محمد فی الخمسة المتفرقة دم امام محمد قاتنده خمسه متفرقه ده
دم لازم اولور زیرا بش درنوق جمله درنقلرک ربعیدر او تقدیرجه بر النک جمله درنقلرینی قطع ایلمش کبی اولور وان
طیب او لبس او حلق بعذر خیر ان شاء ذبح شاة وان شاء تصدق بثلثة اصوع علی ستة مساکین وان شاء صام
ثلثة ایام واکر محرم عذر ایله طیب استعمال ایلسه ویاخود مخیط کیسه ویاخود تراش اولسه مخیردر دیلرسه بر قویون
ودیلرسه التی مسکینه اوچ صاع تصدق ایدر ودیلرسه اوچ کون صایم اولور حق سبحانه وتعالینک فمن کان منکم مریضا
او به اذی من رأسه ففدیة من صیام او صدقة او نسک قول شریفی ایله مخیردر آیت تخییر ایچوندر وآیه ذوی معذور
ایچون نازل اولمشدر بو محلده نسک شاة معناسنده در ولو ارتدی کردلی اوموزلری اوزرینه القا ایلسه او اتشح
بالقمیص ویاخود قمیص ایله اتشاح ایلیه یعنی کوملکی صاغ النک التندن چکوب صول اوموزینه القا ایلسه او اتزر
بالسراویل ویاخود سراویلی ازار ایلسه یعنی طونی حمام فوطه سی کبی بلنه باغلسه فلا باس به بو فعللرک هر برسنده
باس یوقدر زیرا لبس مخیط کبی کیمشدر وکذا لو ادخل منکبیه فی القباء ولم یدخل یدیه فی کمیه اکر اوموزلرینی قفتانه
ادخال ایدوب اللرینی یکلرینه ادخال ایلمز ایسه بینه باس یوقدر وقتا که مصنف احرام اوزرینه اولان جنایتی
بیاندن فارغ اولدی طواف اوزرینه اولان جنایته شروع ایتدی وان طاف للقدوم او للصدر جنبا فعلیه دم
اکر طائف اولان کمسنه قدوم ایچون ویاخود صدر ایچون جنبا طواف ایلسه انک اوزرینه دم لازم اولور اکر سنت ایسه ده
شروع ایله واجب اولور وکذا لو طاف للرکن محدثا او ترک طواف الصدر او اربعة منه او دون اربعة من الرکن
او افاض من عرفة قبل الامام او ترک السعی او الوقوف بمزدلفة او رمی الجمار کلها او رمی یوم او رمی جمرة العقبة
یوم النحر او اکثره اکر رکنی یعنی طواف زیارتی آبدستسز طواف ایلسه ویاخود طواف صدری ترک ایلسه ویا طواف صدرک
دردنی ترک ایلسه ویاخود رکندن درت اشغی طوافی ترک ایلسه زیرا بونده نقصان آزدر دم ایله جبر اولنور ویاخود
امامدن اول رجوع ایلسه ویاخود بین الصفا والمروه سعیی ترک ایلسه ویاخود مزدلفه ده وقوفی ویاخود رمی جماری
کلیسنی ترک ایلسه ویاخود بر کونک رمینی ترک ایلسه ویاخود یوم نحرده جمره عقبه نک رمینی ترک ایلسه ویاخود جمره عقبه نک
رمینک اکثرینی ترک ایلسه بینه دم لازم اولور ولو طاف للقدوم او للصدر محدثا فعلیه صدقة واکر طواف قدومی

وطواف صدری آبدستسز طواف ایلسه اول کسنه‌نکا وزرینه صدقه لازم اولور زیرا طواف صدر واجبدر کوچ طواف قدوم
سنتدر لکن شروع ایله واجب اولور وكذا لو ترك دون أربعة من الصدر أو رمي إحدى الجمار الثلث واكر طواف
صدردن درتدن آشغه‌سنی ویاخود جمار ثلثه‌نک برینک رمینی ترک ایلسه‌ینه انک اوزرینه صدقه واردر ولو ترك
طواف الركن أو أربعة منه بقي محرما أبدا حتى يطوفها واكر طواف ركنی ترک ایلسه ویاخود طواف رکنک درت شوطنی
ترک ایلسه احرامی ابدی قالور حتی طواف رکنی ایلمینجه احرامدن چقمز ونسا دخی کندویه حرام اولور وان طاف جنبا
فعليه بدنة واكر طواف ركنی جنابت ایله طواف ایلسه اول کمسنه‌نک اوزرینه بدنه لازم اولور زیرا جنابت ایله اولان
نقصان حدث ایله اولان نقصاندن اعظمدر اول تقدیرجه نقصان عظیمی جبر ایچون بدنه لازم اولور والأفضل
أن يعيده ما دام بمكة ويسقط الدم افضل اولان طوافی اعاده ایلمکدر مادام مکه‌ده در اعاده ایلدکده دم ساقط اولور
ولو طاف للصدر طاهرا في آخر أيام التشريق بعد ما طاف للركن محدثا فعليه دم ولو كان بعد ما طاف له
جنبا فدمان عنده وعندهما دم فقط ایضا طواف رکنی محدثا طواف ایلدکدن صکره ایام تشریقک آخرنده طواف
صدری طاهرا طواف ایلسه انک اوزرینه دم لازم اولور واکر طواف رکنی جنبا طواف ایلدکدن صکره طواف صدری طاهر
طواف ایلسه ایکی دم لازم اولور ابو حنیفه قاتنده واما امامین قاتنده انجق بر دم لازم اولور کیرو کچنلین وان طاف
لعمرته وسعى محدثا يعيدهما واكر عمره ایچون طواف ایدوب وسعی ابدستسز ایلسه طواف وسعی اعاده ایلر وان رجع
الى اهله ولم يعدهما فعليه دم واكر اول طايف وساعی محدث اهلنه رجوع ایدوب طواف وسعی اعاده ایلمسه انک
اوزرینه دم لازم اولور ولا شيء لو أعاد الطواف فقط هو الصحيح اکر انجق طوافی ایدرسه بر شی لازم کلمز صحیح اولان بودر
اما بعض مشایخ اکر سعینی اعاده ایلمز ایسه اوزرینه دم لازم اولور دیمشلردر هو الصحيح قولی آنلرک قولندن احوزدر
وان جامع المحرم في أحد السبيلين قبل الوقوف بعرفة ولو ناسيا فسد حجه ويمضي فيه ويقضيه وعليه دم واكر
محرم عرفه‌یه وقوفدن مقدم احد سبیلیندن جماع ایلسه اکر ناسیا دخی اولورسه حجی فاسد اولور اما حجی فاسد اولدقدن
فراغ ایلمز افعال حجی سایر حاجیلر کبی ادا ایدوب وسنه آتیه‌ده قضا ایدر واوزرینه دم لازم اولور حتی بر کمسنه خاتونی ایله
محرم ایکن جماع ایلسه نه لازم کلور دیو نبی علیه الصلوة والسلامدن سؤال اولندقده یریقان دما ویمضیان في حجتهما
وعليهما الحج من قابل بیورمشلردر وليس عليه أن يفترق عن زوجته في القضاء فاسد اولان حجک قضاسنده
اول کمسنک اوزرینه زوجه‌سندن مفارقت ایلمک یوقدر زفر ومالک وشافعی رحمهم الله دیدیلرکه قضاده اول کمسنه
زوجه‌سندن مفارقت واردر زیرا اصحاب رضوان الله تعالى عليهم أجمعين افتراقی واجب قلدیلر اما مالکک قولی
منزلوندن چقدقلرنده مفارقت ایلیه‌لر وشافعینک قولی جماع اولنان مکانه کلدکلرنده مفارقت ایلیه‌لر وامام
زفرک قولی محرم اولدقلری حالده مفارقت ایلیه‌لر دیو هر بری بر مذهبه ذاهب اولمشلردر ائمه حنفیه ایچون دلیل
افتراق ادا ده سنت دکلدرکه قضاده دخی لازم کله انجق قضایی حالی دروار ایله عورتک بینی جامع اولان نکاحدر
قایمدر بو تقدیرجه قبل الاحرام وبعده افتراقک معناسی یوقدر معا اولملری تذکر باعث اولورکه لذت یسیره ایله

بوقدر مشقت عظیمه چکدک دیو ندامت وتحزنلری دخی زیاده اولور معنای افتراق صحیح دکلدر خصوصا حالت حیض
وصومده فراشدن منع اولنماز اصحابه‌دن منقول اولان افتراق ندب واستحبابه اوزرینه محمول اولور یوقسه ایجاب
اوزرینه محمول دکلدر وان جامع بعد الوقوف قبل الحلق لا يفسد وعليه بدنة واکر وقوفدن صکره تراشدن
جماع ایلسه حجی فاسد اولماز واول کمسنک اوزرینه بر بدنه لازم اولور وشافعی دیرکه فاسد اولور زیرا حج مفسد
آخرنده بولنسه عبادتک اول وآخرنی دخی افساد ایدر صوم کبی بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک من وقف بعرفة
فقد تم حجه قول شریفیدر واکر جماعی مرارا ایلسه اول ایچون بر بدنه وصکره اولان جماعلرک هر بری ایچون بر شاة لازمدر
بزم قاتمزده اما امام شافعی قاتنده جملسی ایچون انجق بر جزا لازمدر زیرا جنس واحددر تداخل ایلمشدر بزم
جزا على حسب الجنايات در جماع اول جنایت کامله‌در احرامه مصادف اولدی وغیچون اول الجلدن بدنه لازم اولدی
ولو بعد الحلق قبل طواف الزيارة فعليه دم واکر تراشدن صکره طواف زیارتدن اول جماع ایدرسه انک اوزرینه
دم لازم اولور حق نساده احرامک بقاسی ایچون شاة ایله اکتفا اولنور زیرا جنایت دخی خفیفدر وكذا لو قبل أو
لمس بشهوة وان لم ينزل اکر خاتونی تقبیل ویاخود شهوة ایله لمس ایلسه انزال اولماز ایسه دخی دم لازم اولور وكذا
لو جامع في عمرته قبل طواف الأكثر وفسدت وقضاها اکر بر کمسنه عمره‌ده اکثر اشواط طوافدن اول جماع ایلسه عمره‌سی
فاسد اولسه وقضا ایلسه‌ینه دم لازم اولور وان كان بعد طواف الأكثر لزم الدم ولا تفسد واکر جماع اکثر اشواط
طوافدن صکره واقع اولسه دم لازم اولور وعمره‌سی فاسد اولماز اکثر اشواط وقوف منزله‌سنده‌در زیرا اکثر ایچون حکم کل واردر
ولا شيء عليه إن أنزل بنظر ولو إلى فرج جوم نظر ایله اکر انزال اولسه انک اوزرینه بر شی لازم دکلدر اکر انزال فرجه
نظر ایله دخی اولورسه وان أخر الحلق أو طواف الزيارة عن أيام النحر فعليه دم واکر تراشی ایام نحردن تاخیر ایلسه
ویاخود طواف زیارتی تأخیر ایلسه انک اوزرینه دم لازم اولور خلافا لهما امامین خلاف ایدوب قضاء مافات
اولندقدن صکره بر شی لازم دکلدر دم خوف فوت اولان افعال حج ایچوندر بونده ایسه قضا اولدی قضا ایله بر شی
لازم کلمز وكذا الخلاف لو أخر الرمي أو قدم نسكا على نسك هو قبله وخلاف دخی بویله جدر یعنی دم لازم اولور
اکر رمیی تاخیر ایلسه ویاخود بر نسکی بر نسکک اوزرینه تقدیم ایلسه کاول تاخیر اولنان نسک تقدیم اولاندن مقدم ایدی
زیرا نبی علیه السلام من قدم نسكا على نسك فعليه دم حدیث شریفی تقدیم وتاخیرده لزوم دمه قوی دلیلدر وان حلق
في غير الحرم لحج أو عمرة فعليه دم خلافا لأبي يوسف واکر حرمدن غیریده حج ویا عمره ایچون تراش اولنسه اول کمسنک
اوزرینه دم لازم اولور ابو یوسف بونک خلافنجه‌در وامام ابو یوسفک دلیلی بودرکه تراش حرمه مخصوص دکلدر زیرا
نبی علیه السلام واصحابی حدیبیه‌ده احصار اولوب وآنده تراش اولدیلر حدیبیه خود حرم دکلدر پس حرمدن غیریده
تراش اولنمق ایچون دم لازم دکلدر ابو حنیفه وامام محمد ایچون دلیل بودرکه تراش وقتا که محلل اولدیسا آخر صلاته سلام کبی
قچان تراش نسک اولدیسه حرمه مختص اولور ذبح کبی وحدیبیه‌نک بعضیسی حرمدر جائزدرکه اصحاب نبی علیه السلام
حرم اولان محلده تراش اولمش اوله‌لر حاصل کلام تراش ابو حنیفه قاتنده زمان ایله موقت اولورکه ایام نحردر ومکان ایله

موقت اولور که حرمدر و ابو یوسف قاتنده بریسی ایله موقت اولماز و امام محمد قاتنده انجق مکان ایله موقتدر و امام
زفر قاتنده انجق زمان ایله موقتدر فلو عاد المعتمر بعد خروجه فقصر فلا دم علیه اجماعا یعنی اکر معتمر حرمدن خروجدن صکره
عود ایلسه و تقصیر ایلسه اجماعا انک اوزرینه دم لازم کلمز زیرا مکاننده اولمشدر جابر لازم دکلدر اما اکر بو فعلی
آندن دم تاخیر اولنماز ابو حنیفه قاتنده ولو حلق القارن قبل الذبح لزمه دمان و اکر قارن ذبحدن مقدم تراش اولنسه
اکا ایکی دم لازم اولور ابو حنیفه قاتنده بری قران ایچون و بری ذبحی تراشدن تاخیر ایلدوکی اجلدن وعندهما دم
امامین قاتنده بر دم لازم اولور تاخیر ایچون امامین قتنده دم لازم دکلدر والدم حیث ذکر شاة تجزی فی الاضحیة
والصدقة ما تجزی فی الفطرة هر موضعده که دم ذکر اولندی مراد شول قیوندر که قربان اولمغه کفایت ایلیه یعنی
قربان اولمغه لایق اوله و هر موضعده که صدقه ذکر اولندی فطرده کفایت ایده جک مقداری شیدر که بغدایدن نصف
صاعدر و جمیع مواضعده دینلمش ایدی لکن ایکی موضعده دکل بری جنبا طواف زیارتدر و بری دخی عرفه ده
وقوفدن صکره جماعدر بونلرده شاة دکل بدنه در ان قتل المحرم صیدا البر او دل علیه من قتله فعلیه
اکر محرم صید بری قتل ایلسه و یاخود صیدک اوزرینه قتل ایدن کمسنه یه دلالت ایلسه اول دلالت ایدن محرمک
اوزرینه جزا لازم اولور حق سبحانه و تعالی نک ولا تقتلوا الصید وانتم حرم ومن قتله منکم متعمدا فجزاء مثل ما قتل
من النعم قول شریفی موجبنجه قاتل اوزرینه جزا لازمدر اما دلالت ایله جزانک لزومی استحسانادر قیاس بو ایدیکه دلالت
کمسنه نک اوزرینه جزا لازم کلمیه حتی شافعی جزا ولمسنی اخذ اتمش زیرا جزا قتل صیده نص ایله تعلق ایلمشدر دلالت ایسه
معنی قتل دکلدر پس قتل قاتلدن مقتوله متصل بر فعلدر دلالتده ایسه اتصال فعل یوقدر شول شی که نص ایله ثابت اوله
انی نص ایله ثابت اولانک معناسنده اثبات ایلمک جایز دکلدر بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک هل اشرتم هل اعنتم
هل دللتم قول شریفیدر پس امر دلالت و اشارت و اعانت محظورات احرامدن قلندی اول تقدیرجه محظورات
احرامی ارتکاب موجب جزادر وهو قیمة الصید بتقویم عدلین فی موضع قتله بو جزا صیدک قیمتیدر موضع قتلده
ایکی عادلک تقویمی ایله یعنی بهاسنی تقدیر ایلمسی ایله اکر اول موضعده قیمتی اولورسه او فی اقرب موضع منه ان لم
[یکن] فیه قیمة و یاخود قتل ایلدوکی موضعه قریب برده ایکی عادلک تقویمیله اولان قیمتیدر اکر موضع قتلده قیمتی یوق
ثم ان شاء اندن صکره یعنی مقومینک تقویمیله قیمتی معلوم اولدقدن صکره قاتل دیلرسه اشتری بها هدیا ان [بلغت]
فذبحه فی الحرم تقویم اولنان صیدک قیمتی ایله بر هدی اشتری ایدر و حرمده ذبح ایلیه اکر قیمت هدی بهاسنه ایرشورسه
وان شاء اشتری طعاما فیتصدق به علی کل فقیر نصف صاع من بر او صاع من تمر او شعیر لا اقل قاتل صید
اکر دیلرسه اول تقویم اولنان قیمت ایله طعام اشتری ایلیه و اول طعامی هر فقیره تصدق ایلیه بغدایدن نصف صاع
و یاخود خرمادن بر صاع و یا اربه دن بر صاع بو ذکر اولناندن اقل تصدق ایلمیه وان شاء صام عن طعام کل [فقیر یوما]
واکر دیلرسه هر فقیرک طعامی ایچون بر کون صایم اوله فان فضل اقل من طعام فقیر تصدق به او صام عنه یوما [کاملا]
پس اکر بر فقیرک طعامندن اقل قالورسه آنی تصدق ایلیه و یاخود اول قالان ایچون بر یوم کامل صایم اولور اوصوم

وعند محمد الجزاء نظیر الصید فی الجثة فیما له النظیر و امام محمد قاتنده جزا جثه ده صیدک نظیریدر شول صیدده که اکا
نظیر اولنه زیرا حق سبحانه و تعالی نک فجزاء مثل ما قتل من النعم قول شریفی مثل لازم ایدوکنه دلیلدر تقدیر کلام فعلیه
جزاء من النعم مثل المقتول دیمکدر و حقیقت مثل صورة و معنی مماثل اولمقدر و حقیقتدن مجازه عدول حقیقتله عمل
متعذر اولدقده در نظیر اولان صورة و معنی مثلدر اما قیمت صورة مثل اولمیوب انجق معنی در ففی الظبی شاة وفی [الضبع شاة]
وفی الارنب عناق وفی الیربوع جفرة پس امدی قتل ظبیده جزا بر قیوندر و قتل ضبعده دخی جزا بر قیوندر زیرا نبی علیه السلام
الضبع صید وفیه الشاة بیورمشلردر و طوشانی قتلده جزا عناقدر یعنی فتح عین ایله اوغلاغک دیشیسیدر و یربوع فاره نک
قتلنده جزا فتح جیم و فا ایله جفره در یعنی درت آیلق اوغلاقدر وفی النعامة بدنة و دوه قوشنک قتلنده جزا بدنه در
وفی حمار الوحش بقرة و حمار وحشی قتلنده جزا اوکوزدر وفیما لا نظیر له فکقولهما و شول شیده که نظیری اولمیه
ابو حنیفه و ابو یوسف قوللری کبیدر اول زمان ایکی عادلک تقویمیله قیمتی در کوکرجین و سرچه دخی بونلره بکزر حیواناتدر
والعامد والناسی والعاید والمبتدی فی ذلک سواء صیدی قصدا قتل ایدن و ناسیا قتل ایدن و بری دفعه قتل ایدن
جزا و یردکدن صکره ینه قتل ایدن و ابتداء قتل ایدن وجوب جزاده برابردر وان جرح الصید او قطع عضوه او نتف
شعره ضمن ما نقص من قیمته و اکر محرم بر صیدی مجروح ایلسه و یاخود صیدک بر عضوینی قطع ایلسه و یاخود قلینی
قیمتندن نقص ایلدوکی شیئی ضامن اولور بعض کله اعتبار اولنغله نتکم حقوق عبادده بر کمسنه بر رجلک کلی مالنی
اتلاف ایلسه کلیسنی ضامن اولور بعضیسنی اتلاف ایلسه بعضسنی ضامن اولور وان نتف ریشه او قطع قوائمه
فخرج عن حیز الامتناع فعلیه قیمته کاملة و اکر صیدک قنادی یولسه و یاخود ایاقلرینی قطع ایلسه اول صید حیز امتناعدن
یعنی کندوی صیاددن منع و طیرانه یورومکه قادر اولمسه اول کمسنه نک اوزرینه کاملا قیمتی لازم اولور زیرا
اول صیددن امن فوت اولمشدر آلت امتناع فوت اولمغله اول تقدیرجه جزاء کامل لازم اولور وان حلب فقیمة
لبنه وان کسر بیضه فقیمة البیض اکر محرم صیدی صاغسه اول جزاسی سودنک قیمتیدر و اکر صیدک بیضه سنی کسر ایلسه اکا
جزا بیضه نک قیمتی در وان خرج من البیض فرخ میت فقیمة الفرخ و اکر کسر بیضه ایلدکده بیضه دن میت یاوری
اکا جزا یاورینک حیا قیمتی در استحسانا قیاس بو ایدیکه جزا قیمت بیضه اولوب فرخ اولمیه اما وجه استحسان بو درکه
بیضه محل خروج فرخ حیدر اصل ایله تمسک واجبدر که حتی خلافی ظهور ایلیه و کسر بیضه ایسه موت فرخ سببیدر و قتلنک
اول حاصل اولسه چونکه کسردن صکره موت ظاهر اولدی اول کسره مضاف اولنور احتیاطا و ینه بو مسئله کبیدر بر
قارننه ضرب ایلسه لو بو میت جنین براقسه آندن صکره کندوسی اولسه کندینک و جنینک قیمتی لازم اولور زیرا ضرب ایکیسنک
موتنه صالح سببدر اما انسان بونک خلافیدر بر کمسنه بر خاتونک قارننه ضرب ایلسه بر جنین دوشوروب و کندوسی
فوت اولسه انجق اصلک ضمانی لازم اولور جنینک ضمانی دکل زیرا جنین بر وجهدن حیدر بر وجهدن نفسدر عبادک ضمانی
احتیاط اوزره بنا اولنمدی پس بو تقدیرجه شک ایله واجب اولماز صیدک جزاسی احتیاط اوزره مبنی در شبه نفس ایله جزا
واجب اولدی ولا شئ بقتل غراب وحداة وذئب وحیة وعقرب وفارة وکلب عقور وبعوض ونمل وبرغوث وقراد

والسلحفاة

برشئ يوقدر قارغه وچايلاق وقورد وييلان وعقرب وموش وكلب عقور وسوري سكك وقرنجه وبره وكنه وقا
قتل ايله قاتله برشئ لازم دكلدر وجراده چايلاقدر وان قتل قملة او جرادة تصدق بما شاء وتمرة خير من جرادة
واكر محرم بركنه وياخود چكركه قتل ايلسه جزا ايچون ديلدوكي شيئ تصدق ايليه وبو تمره خيرلودر بو جراده دن
بما شاء ايله مراد طعامدن بر آوچ شي در بر ايكي واوچ دورت كهله قتل اولنجق هر برينه بر آوچ طعام اولنجق نصف صاع
قريب اولور كهله بوندن متولد در هر بريسي ازاله اولنمغله بدنه كثرة ارتفاق حاصل اولمش اولور وجراده صيد بردندر
اخذي انواع حيله ايله ممكن اولور اولتقديرجه جزا لازم اولور وتمرة خير من جرادة عمر رضي الله تعالى عنهك قوليدر بونك
قصه سي بودر كه اهل حمص محرم ايكن چوق چكركه يه راست كلوب قتل ايلمشلر وهر بر جراده مقابله سنده بر درهم تصدق
عمر رضي الله تعالى عنه اهل حمصه خطاب ايدوب بن ظن ايدرم كه سزلك اقچه كز چوق قدر امدي تمرة خير من جرادة بيوردي
بو حساب اوزره بر جراده مقابله سنده بر تمر جزا اولمق جايزدر ولا يتجاوز شاة في قتل السبع وان صال فلا شئ
بقتله شاتي تجاوز ايلمز قتل سبعده واكر سبع حمله ايلرسه قتلي ايله محرمه برشئ لازم كلمز يعني بر يرتجي حيوان اولدوغجق
قيون اولور زياده اولماز وان اضطر المحرم الى قتل الصيد فقتله فعليه الجزاء واكر محرم قتل صيده مضطر
يعني حالت مخمصه يه وارسه وصيدي قتل ايلسه انكا اوزرينه جزا لازم اولور وللمحرم ذبح شاة وبقرة وبعير ودجاج
وبط اهلي ومحرم ايچون قيون واوكوز ودوه وطاوق واوقازي بوغازلمق واردر وصيد سمك ومحرم ايچون
بالق اولامق واردر حق سبحانه وتعالى نك احل لكم صيد البحر قول شريفي صيد سمك حلال اولدوغنه دليل كافيدر
وعليه الجزاء بذبح حمام مسرول او ظبي مستانس حمام مسرولي ذبح ايله محرم اوزرينه جزا لازم اولور وياخود ظبي
مستانسي ذبح ايله جزا لازم اولور ولو ذبح صيدا فهو ميتة ولو اكل منه فعليه قيمة ما اكل مع الجزاء واكر محرم
صيد ذبح ايلسه اول مذبوح اولان ميته در كرچه ذبح فعل مشروعدر لكن محرمه فعل حرامدر محرمك ذبيحه سي
مجوسي ذبيحه سي كبي اولور اكر اول ذبيحه دن اكل ايلسه جزا ايله اكل ايلدوكي مقدارينك قيمتي لازم اولور امامين قاتنده
اكل ايلدوكي مقدارينك قيمتي لازم كلمز اما امام تمرتاشي ديمشدر كه اكر محرم ذابح جزاي ادا ايلدكدنصكره اكل ايلدي ايسه
اكل ايلدوكي قيمتي واجب اولور واكر جزاي ادا ايلمزدن مقدم اكل ايلديسه جزا لازم كلمز اكل ايلدوكي شيئك قيمتي جزايه
تداخل ايدر بخلاف محرم آخر اكل منه محرم آخر اول ميته دن اكل ايلسه بوكا مخالفدر برشئ لازم كلمز اتفاقا ويحل
للمحرم صيد صاده حلال وذبحه ان لم يدل عليه ولا امر بصيده ولا اعانه ومحرمه حلال اولور محرم اولميان
كمسنه نك صيد ايدوب ذبح ايلدوكي صيدك لحمي اكر اول صيد اوزرينه دلالت وصيدي ايچون امر ويا معاونت ايلمدي ايسه
طلحه رضي الله تعالى عنهدن روايتدر كه صيد محرم حقنده ذبيحه دردي بوما بينمزده مذاكره ايدوب نبي عليه السلام
حجره مطهره لرنده نايم ايديلر صوتمزي استماع بيوروب سويلشدوكمز ندر ديو سوال بيوردقلرنده كلامزي اعاده ايلدك
لا باس به بيورمشلردر ومن دخل الحرم وفي يده صيد فعليه ارساله وان باعه رد البيع ان كان باقيا وان فات
لزمه الجزاء وشول كمسنه كه حرمه داخل اولوب النده طشره دن كتورمش بر صيد اولسه اول كمسنه نك اوزرينه لازمدر

اول

اول صيدي ارسال ايليه يعني اطلاق ايده واكر اول صيدي بيع ايلسه بيعي رد اولنور اكر عيني باقي ايسه واكر عيني باقي
الدن كتمش ايسه اول كمسنه يه جزا لازم اولور شافعي ديركه حق شرع عبدك ملكنده ظاهر اولماز عبدك الا حاجتي اولدوغجق
شول اشجار كبي كه آني حرمده انسان دكمشدر حرمت حرم اول اشجارده ظاهر اولماز بزم ايچون دليل وقتاكه صيد ايله
حرمه داخل اولمق اولدي ترك تعرض واجبدر حرمت حرم ايچون وياخود حرمه دخول ايله اول صيد صيد حرمدن اولمش اولور
پس بو تقديرجه صيد امنه مستحق اولور لا ينفر صيدها حديث شريفي موجبنجه ومن احرم وفي بيته او في قفصه صيد
لا يلزمه ارساله وشول كمسنه كه احرامه كيرسه حال بوكه اونده وياخود قفصنده صيد اولسه ارسالي يعني اطلاقي لازم اولماز
زيرا اصحاب رضي الله تعالى عنهم محرم اولورلردي واولرنده صيدلري وار ايدي صقر وشاهين وغزال كبي وان اخذ
حلال صيدا ثم احرم فارسله احد ضمن المرسل بخلاف ما اخذه محرم واكر محرم اولميان كمسنه بر صيد اخذ ايدوب بعده
محرم اولسه واول صيدي بر كمسنه صاليويرسه اول كمسنه اول صيدي ضامن اولور اما محرم ايكن صيدي اخذ ايدنك صيدني
اطلاق ايدن ذكر اولنانك خلافنجه در زيرا محرم ايكن اخذ ايدن صيده مالك اولمامشدر واطلاق اولنان صيد انك ملكي
دكلدر كه ضمان لازم كله فان قتل ما اخذه المحرم محرم آخر ضمنا واكر محرمك اخذ ايلدوكي صيدي محرم آخر قتل ايلسه ايكيسي دخي
ضامن اولور يعني ايكيسي دخي جزا ويررلر ولكن آخذ امين اولان صيده تعرض ايلدوكي ايچون ضامن اولور وقاتل ايسه آخذك
تعرضني مقرر ايلمش اولدي تقرير ايسه حق تضمينده قبل الدخول طلاقه شهادت ايدوب بعده رجوع ايدن كمسنه لر كبي
تضميني كبيدر زيرا اول شاهدلر شهادتلري ايله شرف سقوطده اولان شيئي تقرير ايلدكلري سبب ايله شاهدلره تضمين لازم كلور
مثلا زوجه رضاسيله زوجك اوغلي خاتون مزبوره يي تقبيل ايلسه اول ساعت فرقت واقع اولور فرقت ايسه قبل الدخول
فسخ معناسنه در وجنايت عورت طرفندن اولمغله زوج ايچون مهر ويرمك لازم كلمزدي وشرف سقوط ديدوكي
عدم مهر ايدي شاهدلر ايسه طلاقه شهادت ايلمكله نصف مهر لازم كلدي بعده شاهدلر رجوع ايلمكله زوج ايچون لازم كلن
نصف مهري كندولره تضمين ايدرلر ورجع آخذه على قاتله وآخذ محرم ضامن اولدوغي جزا ايله قاتل اوزرينه رجوع ايدر
يعني تضمين ايتدورر امام زفر ديركه آخذ قاتل اوزرينه رجوع ايده مز زيرا آخذ كندو صنعي ايله مواخذدر وان قتل الحلال
صيد الحرم فعليه قيمته واكر حلال صيد حرمي قتل ايلسه اول قاتلك اوزرينه قيمتي لازمدر وان حلبه فقيمة لبنه ولو
صيد حرمك سودني صاغسه سودك بهاسي لازم اولور ومن قطع حشيش الحرم او شجره غير مملوك ولا مما ينبته الناس
ضمن قيمته وشول كمسنه كه حشيش حرمي قطع ايليه ويا شجرني قطع ايلسه اويله شجر كه ديكلمش اولميه وانسان ديكه
شيلردن دخي اولميه اول قطع اولنان شيئك قيمتي ضامن اولور معلوم اوله كه شجر حرم درت نوعدر اوچ نوعنك
قطعي وانكله انتفاع حلال اولور اما بر نوعنك قطعي وانكله انتفاع بالاجزاء حرامدر اما حلال اولان اوچ نوعك بري
شول شجردر كه آني انسان ديكمش اوله واولدخي عادة انسان دكدوكي جنسدن اوله ايكنجيسي شول شجردر كه آني انسان ديكمش
لكن عادة انسان دكدوكي جنسدن اولميه واوچنجيسي شول شجردر كه بنفسه بيتمش اوله لكن عادة انسان دكدوكي
جنسدن اوله بونلرك قطعي وبونلر ايله انتفاع حلالدر اما دردنجيسي بنفسه بيتمش اوله لكن عادة انسانك دكلمش اوليه

انك قطعی وانكله انتفاع بلا اجزاء حرامدر زیرا نبی علیه السلام لا یختلی خلاها قول شریفیله نهی بیورمشلردر اختلاء
النبات الرطبة اختلاء الكلاء قطع النباتات یقال اختلاء الفاء ای قطع نباتات الارض العضد القطع الشوك النبت
الا ما جف الا مكه قوریمش اوله اول زمان قطع اولنسه برشی لازم اولماز والتصدق متعین فی هذه الاربعة
ولا یجزی الصوم تصدق شودرت ده متعین در صوم كفایت ایلمز دردن مراد بری ذبح صید حرمدر وبری
وبری حشیش حرمی قطعدر وبری شجر حرمی قطعدر اما بو جنایتلرده صدقه معین اولوب صوم كافی اولمامسنه علت
ذكر اولنان درت فعلك حرمتی حرم سببیله در احرام سببیله دكلدر پس ضمان محلدن اولوب جزاء افعالدن اولمدی
صوم ایسه قربتدر فعل محرم ایچون جزا اولمغه صالحدر بو تقدیرجه بو ضمان محل اعتباری ایله اولیجق ضمان اموله شبیه
بو فعلده صوم كافی اولمدی وحرم رعی حشیشه وقطعه الا الاذخر وحرمك حشیشنی وتلتمغی وقطع ایلمك حرامدر
الا اذخر دیدكلری اوتی قطع ایلمك واوتلتمق حرام دكلدر ابو یوسف حشیش حرم رعی اولنمق لا باسدر زیرا بونده ضرورت
ابو حنیفه ایله امام محمد ایچون دلیل نبی علیه السلام لا یختلی خلاها قول شریفیدر ضرورة اولوب ده اعتبار اولنور
خلاف نص اولمیه بونده ایسه لا یختلی خلاها نص شریفی واردر وحلالدن حشیش نقلی خود ممكندر بو تقدیرجه ضرورة
اولماش اولدی وبو استثناء تلقینی بودیمشلر روایت اولندی وقتا كه نبی علیه السلام لا یختلی خلاها ولا یعضد
بیوردقده عباس رضی الله تعالی عنه الا الاذخر یا رسول الله زیرا بز اذخری قبرلرمزه واولریمزه قورورز دیدكده نبی
الا الاذخر بیورمشلردر بونك تأویلی بودر كه نبی علیه السلام بو لفظی استثنا ایلمك قصد ایلدی لكن عباس رضی الله عنه
سبقت ایلدی ویاخود حق جل وعلی اول وقتده عباسك مشیئتنه رخصت ویرمك ایچون وحی ایلمش اوله وكل ما علی
فعلی القارن به دمان وهر جنایت كه مفرد بالحج اولان كمسنه نك اوزرینه اول جنایت سببیله دم لازم اولور قارن اولان
كمسنه نك اوزرینه اول جنایت سببیله ایكی دم لازم اولور بر دم حج ایچون بر دم عمره ایچون الا ان یجاوز المیقات غیر محرم
الا مكه میقاتی محرم اولمدوغی حالده تجاوز ایلیه عمره وحج ایچون دم واحده لازم اولور زیرا جنایت بردر حج
برا اولور كه حق میقاتی قضادر امام زفر دیر كه هر احرام ایچون بر دم لازمدر سایر محظوراتده اولدوغی كبی بزم ایچون دلیل
میقاتده محرم بر احرامه مستحقدر بر كمسنه عمره ایچون میقاتده احرام كیسه اندنصكره میقاتی تجاوز ایلدكده حج ایچون
احرام كیسه جائز اولور واوزرینه برشی لازم كلمز حالبوكه قارن ایلمدی واجب واحدی تأخیر ایله اجزاء واحد لازم كلور
وان قتل محرمان صیدا فعلی كل واحد منهما جزاء كامل واكر ایكی محرم بر صیدی قتل ایلسه لر هر برینك اوزرینه جزاء
لازم اولور بونكله هر بریسی شركت ایله بر جنایت جانی اولمشلر بو جنایت خود دلالت جنایتدن متفوقدر اولتقدیرجه
هر برینه بر جنایت كامله لازم اولور وان قتل حلالان صید الحرم فعلیهما جزاء واحد واكر ایكی حلال یعنی محرم اولمیان
ایكی آدم حرم صیدینی قتل ایلسه لر ایكیسنك اوزرینه بر جزا لازم اولور زیرا بو جزا جنایت ایچون دكلدر بلكه صیدك قیمتی
ضمانیدر وبو جزا محل اوزرینه دلالت ایلمشدر ومحل اتحادی ایله متحد اولدی نته كیم ایكی كمسنه بر آدمی خطاء قتل ایلسه
ایكیسنه بر دیت لازم اولور ولكن هر برینه كفارة لازمدر ویبطل بیع المحرم الصید وشراؤه محرمك صید حرمی بیع وشرا

١١٨

اكر حیا بیع اولنور سه امین اولان صیده تعرض ایلمش اولور واكر قتل ایلدكدنصكره بیع ایدرسه بیع میته اولمش اولور
كلا التقدیرین بیعی باطل اولور ومن اخرج ظبیة الحرم فولدت وماتا ضمنهما وشول كمسنه كه ظبیه حرمی حرمدن چقروب
وطوغرسه وفوت اولسه لر ظبیه یی وولدینی ضامن اولور زیرا صید حرمدن اخراجدن صكره صیدك شرعاً امنه استحقاقی
بو اخراجدن صیدی مستمرد ایلمك واجبدر وبو صفت شرعیه در كه اولادینه دخی سرایت ایلدی حریت ورقیت وكتابت
غیریلرده سرایت ایلدوكی كبی لكن ولد مغصوبه ایله بو كلامه سؤال وارد اولور مغصوبه اولان شینك مالكنه ردی واجبدر
بو دخی صفت شرعیه در لكن ولدینه سرایت ایلمدی زیرا زوائد غصب مضمون دكلدر مثلا بر كمسنه بر آدمك بر قصراغنی غصب ایدوب
بر قاچ زماندنصكره قصراق طای طوغورسه وقصراغك صاحبی اثبات ایدوب السطایی المغه قادر دكلدر بوكه جواب اولوركه
صفت شرعیه اولادده اول زمانده سرایت ایدركه بر مانع اولمیه صفت مغصوبیت ایسه مانعدر زیرا صید حرمده سبب ضمان
ازاله امن ایدی ولدنده دخی بولندی مغصوبده ایسه سبب ضمان ید ملكی ازالهدر ولدده او سبب بولنمدی بو تقدیرجه
بو كا قیاس اولنمدی وان ادی جزاءها ثم ولدت لا یضمن الولد واكر اول ظبیه نك جزاسنی ادا ایلسه اندنصكره ولد طوغورسه
وفوت اولسه ولدینی ضامن اولماز زیرا اداء جزادنصكره ظبیه ده امن قالماز وصول اخلف وصول اصل كبیدر یعنی فقراء
مكه یه قیمت صیده وصول بولمسی صیدك حرمه وصولی كبیدر مثلا ظبیه حرمه وصول بولوب حرمده ولد طوغورسه وفوت اولسه
انك اوزرینه برشی لازم كلمز مجاوزة المیقات بلا احرام بو باب بلا احرام میقاتی تجاوز ایلمك بیانندهدر من جاوز
غیر محرم ثم احرم لزمه دم شول كمسنه كه میقاتی محرم اولمدوغی حالده تجاوز ایلسه وصكره محرم اولسه اول كمسنه یه دم لازم اولور
منهی عنه اولان شیئی ارتكاب ایلدوكی ایچون فان عاد الیه محرما ملبیا سقط الدم واكر اول كمسنه میقاته محرم اولوب وتلبیه
اولدوغی حالده عودت ایلسه لازم اولان دم ساقط اولور ابو حنیفه قاتنده وعندهما یسقط بعوده محرما وان لم یلب
وامامین قاتنده دم ساقط اولور اول كمسنه نك محرما عودی ایله اكر تلبیه ایلمز ایسه ده امام زفر دیركه اكر تلبیه ایلسون
اكر ایلمسون آندن دم ساقط اولماز زیرا انك جنایتی عود ایله رفع اولماز حق میقات انشاء احرام ایدی مجرد رجوع ایله
احرامی انشا ایدهمزهمان عرفاتدن دونوب ویشر بعد الغروب عود ایلین كمسنه كبی اولور بزم ایچون دلیل بودر كه تارك احرام
متروكی وقتنده تدارك ایلمشدر وبو عود ایسه افعال شروعدن اول در متروك اولان شیئی وقتنده تدارك كفارتی اسقاط
اما افاضه بونك خلافنجهدر زیرا عرفاتده بعد المغرب رجوعده متروكی تدارك بو قدر واندهایسه متروك غروب شمسدن
اول ایسه حاصل اولمدی وان عاد قبل ان یحرم فاحرم منه سقط واكر احرام كیمزدن مقدم عود ایدوب میقاتدن احرام
اولكمسنه دن دم ساقط اولور بالاتفاق وكذا لو احرم بعمرة ثم افسدها وقضاها وبنده ذكر اولنان كبیدر یعنی دم ساقط
اكر بو كمسنه عمره یه احرام كیسه اندنصكره عمره یی افساد ایدوب وقضا ایلسه وان عاد بعد ما شرع فی الطواف لا یسقط واكر طواف
شروع ایلدكدنصكره میقاته عودت ایلسه لازم اولان دم ساقط اولماز حاصل كلام میقاتدن بلا احرام تجاوز ایدوب
عود ایلمك اوچ وجه اوزرینهدر بریسی بالاتفاق دم ساقط اولمازكه بو مسئلهدر وبریسی بالاتفاق ساقط اولوركه احرام
كیمزدن مقدم عوددر وبریسی كه سقوط وعدم سقوط ایچون اختلاف اولناندر وان دخل كوفی البستان لحاجة فله دخول

غیر محرم ومیقاته البستان واگر بر کوفی بستانه یعنی بستان بنی عامره برحاجت ایچون داخل اولسه پس اول کمسنه ایچون
محرم اولمیوب حالده مکه یه دخول ایلمک واردر وانک میقاتی بستان بنی عامردر وبستان بنی عامر تعظیمی واجب دکلدر
برکمسنه بستان بنی عامره داخل اولسه اهلنه ملتحق اولمش اولور وبستان اهلی مکه یه بلا احرام داخل اولور ومن دخل مکة
بلا احرام لزمه حج او عمرة وشول کمسنه که مکه یه بلا احرام داخل اولسه کا حج ویاخود عمره لازم اولور فلو عاد واحرم بحجة
فی عامه سقط ما لزمه بدخول مکة ایضا پس بلا احرام مکه یه داخل اولدقدنصکره میقاته عودت ایدوب اول سنه
حجة اسلامه احرام کیسه دخول مکه سببی ایله اولان ما لزم یعنی حج وعمره ساقط اولور وان کان بعد عامه لا یسقط
عود واحرام اولسه دن صکره اولسه دخول مکه سببیله اولان ما لزم ساقط اولماز وقت حج کچمکله ذمتنده دین اولور
جاوز مکی او متمتع الحرم غیر محرم فهو کمن جاوز المیقات ووقوفه کطوافه واگر مکی ویاخود متمتع بلا احرام حرمی تجاوز ایلسه
پس اول کمسنه میقاتی تجاوز کمسنه کبیدر یعنی اوزرینه دم لازم اولور ووقوف مکی ویاخود متمتع میقاتی احرام سز کچن کمسنه نک
طوافی کبیدر یعنی دم ساقط اولماز حاصل کلام برکمسنه میقاتی بلا احرام تجاوز ایلسه وبعد الطواف عودت ایدوب میقاتدن
احرام کیسه دم ساقط اولماز اما قبل الطواف میقاتدن احرام کیسه دم ساقط اولور ومکی ومتمتع دخی بویله در مثلا حرمی
تجاوز ایدوب عرفاته وارسه قبل الوقوف حرمه عودت ایلیوب احرام کیسه دم ساقط اولور اگر بعد الوقوف عودت ایلیوب
احرام کیسه دم ساقط اولماز

اضافة الاحرام الی الاحرام بو باب احرامی احرامه اضافت بیانندهدر مکی ومکی معناسنده
براحرامی بر احرامه اضافت جنایتدر وآفاقی عمره احرامنی حج احرامنه اضافت جنایتدر اما احرام حجی احرام عمره یه اضافت بو
خلافنجه در مکی طاف لعمرته شوطا فاحرم بالحج رفضه وعلیه دم وقضاء حج وعمرة بر مکی عمره سیچون بر شوط طواف ایلسه
وتمام ایتمزدن مقدم حجه احرام کیسه اول حجی ترک ایدر اول کمسنه نک اوزرینه دم وحج وعمره نک قضاسی لازم در عند ابی حنیفة
اما ترک ایلمک مکی یه ایکی احرامی جمع ایلمک منهی عنه اولدوغی ایچوندر ولزوم دم احرام حجی ترک ایلدوکی ایچوندر فلو اتمهما
صح وعلیه دم پس اگر ایکیسنی تمام ایدرسه صحیح اولور واوزرینه دم لازم اولور ومن احرم بحج ثم باخر یوم النحر شول کمسنه که
حجه محرم اولسه آندنصکره یوم نحرده حج آخره محرم اولسه فان کان قد حلق فی الاول لزمه الثانی ولا دم علیه پس اگر
احرام ثانیدن اول تراش اولسه کا احرام ثانی لازم اولور ودم لازم اولماز والا لزمه فعلیه دم سواء قصر بعد
الاحرام الثانی او لم یقصر واگر احرام اول ایچون تراش اولمیوب حج آخره احرام کیسه کا سنه آتیه ده حج ثانی لازم اولور واول
کمسنه نک اوزرینه دم لازم اولور احرام ثانیدن صکره کرک تقصیر ایلسون کرک ایلمسون برابردر ابو حنیفه قاتنده دم لازم
اول کمسنه احرام اوزرینه تقصیر ایله جنایت ایلدوکی ایچوندر اگر تقصیر ایلمدی ایسه تاخیر ایلدوکی جنایت ولمعنی ایچون
دم لازم اولور وعندهما ان لم یقصر فلا دم علیه وامامین قاتنده اگر تقصیر ایلمز ایسه انک اوزرینه دم لازم اولماز
احرام اوزرینه جنایت ایلمدوکی ایچون وتاخیر ایسه دم ایجاب ایلمز الا ابو حنیفه قاتنده ایجاب ایدر ومن فرغ من عمرته
الا التقصیر فاحرم باخری لزمه دم وشول کمسنه که عمره سندن فارغ اولسه یعنی طواف وسعی ایلسه اما تراش وقصر
ویر غیری عمره یه احرام کیسه کا دم لازم اولور ایکی عمره احرامنی جمع ایلدوکی ایچون زیرا بو ایکی احرامی جمع مکروهدر وبو دم

جبر وکفارت دخی دیمشلردر ولو احرم آفاقی بحج ثم بعمرة لزماه واگر آفاقی حجه احرام کیسه آندنصکره عمره یه احرام کیسه
کا حج وعمره دخی لازم اولور زیرا آفاقی حقنده حج ایله عمره یی جمع ایلمک مشروعدر لکن عمره یی تاخیر ایله سنته مخالفت ایلدی
وان وقف بعرفة قبل افعال العمرة فقد رفضها واگر افعال عمره دن مقدم عرفده واقف اولسه بتحقیق اول کمسنه عمره یی
ترک ایلمش اولور وان توجه ولم یقف ترک ایدیجی اولماز اگر عرفاته توجه ووافق اولماسه حتی رجوع ایدوب اعمال عمره یی ادا ایلیوب
آندنصکره واقف اولسه صحیح اولور فان احرم بها بعد طواف الحج ندب رفضها ویقضیها وعلیه دم واگر حج ایچون طوافدن
عمره یه احرام کیسه عمره یی ترک ایلمک مندوبدر وعمره یی قضا ایدر واوزرینه دم لازم اولور فان مضی علیهما صح وعلیه دم
وهو دم جبر فی الصحیح پس اگر بو ایکیسی اوزرینه کچرسه یعنی افعال عمره یی افعال حج اوزرینه تقدیم ایلمکله کچرسه صحیح اولور
وانک اوزرینه دم لازم اولور وبو دم جبردر روایت صحیحده وان اهل الحاج بعمرة یوم النحر او ایام التشریق لزمته ولزمه
رفضها وقضاؤها ودم واگر حاجی یوم نحرده ویاخود ایام تشریقده عمره یه تهلیل ایلسه یعنی تلبیه ایلسه کا عمره لازم اولور
شروعی صحیح اولدوغی ایچون وعمره یی ترک دخی لازم اولور زیرا حجک رکنی ادا ایلمشدر پس اول کمسنه افعال عمره یی افعال
حج اوزرینه بنا ایلمش اولور بو ایام مده ایسه عمره کریه دروینه قضاء عمره لازم اولور زیرا شروع ایله کندویه لازم قلمش ایدی
وترک ایلدوکی ایچون دم لازم اولور فان مضی علیها صح وعلیه دم پس اگر عمره اوزرینه کچسه یعنی عمره یه تهلیل ایلمش ایدی
ترک ایتمیوب ولمنوال اوزره ماشی اولسه صحیح اولور واوزرینه دم لازم اولور زیرا احرامده عمره ایله حجی جمع ایلدوکی ایچون
ویاخود بقیه افعال حجده عمره کتوردیکی ایچون دم لازم در اگر سائل سؤال ایدوب بر احرامده حج وعمره یی جمع ایلدکی بر
حال بوکه اول کمسنه عمرة ایچون محرم اولمدی الا احرام حجک تحللندن صکره وتراش وطواف زیارتدن صکره اولمشدر بو کچوکن
بردی بوزکه واجبات حجک بعضیسی باقی قالمشدرکه اول ایام تشریقده رمی جماردر پس بو تقدیرجه ایکیسنی جمع ایلمش اولور
واوزرینه دم لازم اولور ومن فاته الحج فاحرم بحج او عمرة لزمه الرفض والقضاء والدم وشول کمسنه یه که حج فوت ایلسه
پس اول کمسنه حجه ویاخود عمره یه احرام کیسه احرام کیدوکی حجی ویاخود عمره یی ترک ایلمک کا لازم در ودخی قضا
ودم لازم در مثلا اگر حج ایچون احرام کیمش ایسه حجک ایکی احرامنی جامع اولماغی ایچون ترک ایلمک کرکدر وقضاسنک
لزومی شروعنک صحتی ایچوندر ودمک لزومی وقتندن اول ترک ایله متحلل اولدوغی ایچوندر واگر عمره یه احرام کیمش ایسه افعال
عمره ایله انقلاب احرام ایتمدن متحلل اولور بو تقدیرجه ایکی عمره یی جمع ایلمش اولور پس عمره یی ترک ایلمک کرکدر وآندن صکره

بو باب احصار وفوات بیانندهدر احصار لغتده مطلق منع دیرلر احصر بالعدو واحصر المرض دینلور
حق سبحانه وتعالی حضرتلری للفقراء الذین احصروا فی سبیل الله قول شریفنده دخی بو معنایه در وشرعده وقوف وطوافدن
منع دیرلر اما ایکیسندن برینه قادر اولسه کا محصر دینلمز ان احصر المحرم بعدو او مرض او عدم محرم او ضیاع نفقة
فله ان یبعث شاة یذبح عنه فی الحرم فی وقت معین ویتحلل بعد ذبحها من غیر حلق ولا تقصیر خلافا لابی یوسف
اگر محرم عدو ویاخود مرض ویاخود خاتون عدم محرم سببیله ویاخود نفقه سنی ضایع ایلمکله محصر اولسه اول محصر
بر شاة کوندرمک لازمدر حرمده وقت معین ده انک ایچون ذبح اولنه واول شاة ذبح ایلدکدنصکره تراش سز وقصر سز

ابو یوسف ایچون خلاف واردر نتکیم حق سبحانه وتعالی نک وان أحصرتم فما استیسر من الهدی قول شریفی بوکا دلیلدر
و نبی علیه السلام واصحاب رضی الله تعالی عنهم عام حدیبیه ده عمره یه محرم اولدقلرنده محصر اولوب یعنی مشرکین طرفندن
ممنوع اولوب مصالحه ایلمشلر ایدی واول زمان نبی علیه السلام بر شاة بعث ایدوب ذبح ایتدکدنصکره متحلل اولوب سنة
قابلده قضا ایلمشلردر وان کان قارنا بعث دمین یجوز ذبحها قبل یوم النحر لا فی الحل واکر محصر قارن اولورسه
ایکی دم کوندره واول شاتی یوم نحردن اول ذبح ایدرسه جایز اولور اما حلده ذبح ایدرسه جایز اولماز واکر قارن حج ایچون
حلال اولمغه بر شاة کوندرسه عمره ایچون ولان احرامی باقی قالمش اولور اولتقدیرجه بر شاة ایله ایکی احرامدن چقمق ممکن دکلدر
وعندهما لا یجوز قبل یوم النحر ان کان محرما محصرا بالحج امامین قاتنده یوم نحردن اول ذبح جایزدکلدر اکر محصر محرم
واما احرام عمره ایله محصر اولورسه زمان ایله موقت اولماز یوم نحردن اولدخی ذبح اولورسه جایز اولور اما احرام حج ایله
محرم اولان یوم نحر مختص درتراش کبی مقدم جایز دکلدر وعلی المحصر بالحج اذا تحلل قضاء حج وعمرة حجه محرم اولان محصرک
اوزرینه حج وعمره نک قضاسی واردر قچان متحلل اولسه ابن عباس وابن عمر رضی الله تعالی عنهمادن روایتدرکه نبی علیه السلام
من فاته عرفة بلیل فقد فاته الحج فلیتحلل بعمرة وعلیه الحج من قابل بیورمشلردر و حجک قضاسی شروعنک صحتی ایچوندر
وعمره نک قضاسی آنده فائت حج معناسی اولدوغی ایچوندر و فائت حج ایسه افعال عمره ایله متحلل اولور وعلی المعتمر قضاؤها
وعمره یه محرم اولان محصرک اوزرینه عمره نک قضاسی واردر عمره حقنده احصار بزم قاتمزده متحققدر لکن امام مالک
عمره موقت دکلدر انک حقنده احصار متحقق اولماز بزم ایچون دلیل نبی علیه السلام واصحابی عام حدیبیه ده محصر
حال بوکه آنلرک جملهسی معتمر ایدیلر اویله اولسه تحللک مشروعا اولمسی دفع حرج ایچوندر حرج ایسه احرام عمره ده موجوددر
احصار متحقق اولسه انک اوزرینه قضا لازم اولور حج کبی قچان متحلل اولا وعلی القارن حجة وعمرتان وقران ایچون محرم اولان
محصرک اوزرینه هم حج وهم ایکی عمره نک قضاسی واردر اما حجک وبر عمره نک قضاسی فائت حجک اوزرینه لازم اولان
حج وعمره ایچوندر اما عمرهٔ ثانیه بر کندوسی قارن اولوب شروع ایلدوکی عمره درکه آنده چقمش ایدی فاذا زال الاحصار
بعد بعث الدم وامکنه ادراکه قبل ذبحه محصر اولان محرم قربان بعث ایلدکدنصکره قچان احصار زایل اولسه واول
محرم هدیه ذبحدن مقدم ایرشمک ممکن اولسه وادراک الحج لا یجوز له التحلل وحجه ایرشمک دخی ممکن اولسه اول کمسنه
متحلل اولمق جایز دکلدر زیرا خلف ایله مقصود حاصل اولمزدن مقدم اصله قدرت حاصل اولمشدر متیمم صلوتده
ومکفر بالصوم فراغندن اول عتقه قدرتی اولسه تیمم وصوم جایز اولمدوغی کبی بودخی جایز دکلدر ولزمه المضی اول
افعال حج وعمره یی ادا واتمام ایلمک لازمدر وان امکن ادراکه فقط تحلل وان امکن ادراک الحج فقط جاز التحلل استحسانا
واکر الحق هدیه ایرشمک ممکن اولسه اصلکه حج ایدی اکا عاجز اولدوغی ایچون متحلل اولور واکر الحق حجه ایرشمک ممکن اولسه
استحسانا تحلل جایزدر قیاس بو ایدیکه جایز اولمیه ومن منع بمکة عن الرکنین وشول کمسنه که مکه ده رکنیندن منع
یعنی طواف ووقوف عرفه دن فهو محصر اول کمسنه محصردر وان قدر علی احدهما فلیس بمحصر واکر ایکیسندن برینه
قادر اولورسه اول کمسنه محصر دکلدر مثلا قچان طوافه قادر اولوب وقوفه قادر اولمسه اول کمسنه صبر ایلسون حج کندوسندن

حتی صحابهٔ کرین رضی الله تعالی عنهم نسب ایله افتخار ایلدکلرنده سلمان پارسی رضی الله تعالی عنه فتخر بالاسلام لا
جواب ایدردی فمسلم او حرٌ ابوه کافر او رقیقٌ یعنی امدی مسلم ویاخود حر که اول مسلمک ویاخود حرک باباسی کافر و یا
رقیق اولورسه غیر کفوءٍ لمن لها ابٌ فی الاسلام او الحریة کفؤ دکلدر شول خاتونه که آنک اسلامده ویاخود حریتده
باباسی اوله ومن له ابٌ فیه او فیها غیر کفوءٍ لمن لها ابوان وشول کمسنه نک اسلامده ویاخود حریتده باباسی اوله
کفو اولمز شول خاتونه که آنک اسلامده ویاخود حریتده بابا و ددهسی اوله زیرا رقّ اثر کفردر و کفرده ایسه معنی ذل
و حکم کفا ئتده سبب اعتبار اولنور خلافاً لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردر ابوان اعتباری لازم دکلدر زیرا
ابو یوسف واحدی مثنی یه الحاق ایلمک کندو مذهبیدر یعنی شاهدلر بر غایب کمسنه نک اسمنی ذکر ایلسه لر آنک قاتنده
تعریف حاصل اولوب جدنک ذکرینه حاجت یوقدر اما امام ابو حنیفه و امام محمد قاتنده جدی آکلمق لازمدر ومن له ابوان
کفوءٌ لمن لها آباءٌ وشول کمسنه که اسلامده ویاخود حریتده باباسی وجدّی اوله اول کمسنه کفودر شول عورته که
آنک اسلامده ویاخود حریتده بابالری وددهلری اوله زیرا تعریف اب وجد ایله حاصل اولور فضل اولان عفودر نقص
و تعتبر دیانةً کفائت دیانتاً اعتبار اولنور دیانت دیدوکی تقوی وصلاحدر خلافاً لمحمدٍ امام محمد خلاف ایدوب دیانت
اعتبار اولنماز زیرا دیانت امور اخرویه دندر آنک اوزرینه احکام دنیا مبنی اولماز هدایه ده دخی بویله در امام محمده جواب
ویریلور که قبول شهادت امور دنیا دندر لکن دیانت اوزره بنا اولنور بو تقدیرجه دیانت معتبردر فلیس فاسقٌ کفواً
لبنت صالحٍ بر فاسق صالح کمسنه قزینه کفو دکلدر وان لم یعلن فی اختیار الفضلی اکر اول فاسق فسقنی آشکاره ایلمزسه ده
اختیار فضلی ده بویله در اما بعض مشایخ قاتنده فاسق اکر فسقنی اعلان ایلمز ایسه صالحک قزی ایچون کفو اولور
حتی امام ابو یوسفدن روایت ایدرلر که قچان فاسق اصحاب مروتدن اولوب احوالی مستتر اولورسه کفو اولور زیرا اظهار ایلمکله
خاتونه عار لاحق اولماز فلیس ده اولان فا فاء فصیحه در دیانة قولی ایچون تعریفدر بو تقدیرجه دیانت اعتبار اولنجق
فاسق بنت صالح ایچون کفو دکلدر و تعتبر مالاً مال جهتندن کفائت معتبر اولور مهر و نفقه یه مالک اولمقلق اعتبار اولنور
فالعاجز عن مهر المعجل او النفقة غیر کفوءٍ للفقیرة بس مهر معجلدن ویاخود نفقه دن عاجز اولان فقیره یه کفو دکلدر
زیرا مهر بدل بضعدر وفاسی لازمدر و نفقه ایسه ازدواجک قوام وددوامنه سببدر امام ابی یوسف قاتنده نفقه یه
قادر اولدوغی کفایت ایدر و نفقه دن مراد هر کون خاتونک نفقه سی مقداری شینک کسبیدر و بعضلر قاتنده بر سنه نک
نفقه سیدر و بعضلر قاتنده آلتی آیک نفقه سیدر والقادر علیهما نفقه و مهر اوزرینه قادر اولان کفوءٌ لذات اموالٍ
عند ابی یوسف اموال عظام صاحبی ایچون کفودر ابو یوسف قاتنده زیرا مال معرض زوالده در ولغلبة غنانک ثباتی یوقدر
کثرة مال مذمومه در جناب رسالت تحیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک هلک المکثرون الا من قال بماله هکذا وهکذا
ای تصدق بر قول شریفی مالک عدم اعتبارینه دلیلدر خلافاً لهما ابو حنیفه ومحمد ایچون خلاف واردر انلر قاتنده غناده
کفائت معتبردر و تعتبر حرفةً عندهما وعن الامام روایتان امامین قاتنده کفائتده شرف حرفت اعتبار اولنور
و امام اعظمدن ایکی روایت واردر بری حرفتک اعتباری و بری عدم اعتباریدر زیرا کاه اولور بو خسیس حرفته ما یکن شریف

ابٌ له سواء دیو خود
واردر
اولان محوردر
اولنور
عظام
حرفة

نقل ایلمک ممکندر بو نقل برجا اعتبار اولنماز فحائك او حجام او كناس او دباغ غير كفوء لعطار او صراف او بزاز بر یفتی
جلبا و حجام و کلخنجی و دباغ عطار و صراف و بزاز ایچون کفو دکلدر ولو تزوجت غیر کفوء فللولی ان یفرق اگر خاتون
کفو بنی غیری یه تزوج ایلسه ولیسی ایچون ما بینلرین تفریق واردر وکذا لو نقصت عن مهر مثلها الا ان یفرق او ان
مهر مثلها اینه مسئله سابقه کبیدر اگر خاتون مهر مثلندن نقصان ایلسه ولی ایچون تفریق ویاخود مهر مثلنی
تمام ایتدرمک واردر خلافا لهما امامین خلاف ایدوب مهر مثلنده ولی ایچون حق اعتراض واردر وقبضه المهر او
او طلبه بالنفقة رضاء ولینک مهر مثلی ویاخود جهازی قبض ایلمسی ویاخود نفقه طلب ایلمسی رضادر لا سکوته
ولینک سکوتی رضا دکلدر و سکوت بر فی محلده نطق مقامنه اقامت اولنور اوکلیسی بکرک ولیسی تزویج ایچون
طلب ایلدکده بکرک سکوتی نطق کبیدر ایکنجیسی مهرنی قبض ایلدکده سکوتیدر اوچنجیسی بکر بالغه اولدقده سکوتیدر
دردنجیسی بر خاتون تزوج ایلممکه یمین ایدوب باباسی کندوی تزویج ایلدکده سکوتی نطقدر و حانث اولور بشنجیسی
بر شیء تصدق اولندقده سکوت ایلسه قبولدر اول سکوت نطق مقامنه قایم اولور اما موهوب لهک سکوتی نطق
مقامنه قایم اولماز آنده نطق لازمدر التنجیسی بر کمسنه مجلسده بر کمسنیه بر شیء هبه ایلسه لکن هبه اولنان شیء اولدیغی
اولنیوب مجلس دخی ممتد اولسه و آخر مجلسده موهوب علیه اول شیئی قبض ایلدکده یدنجیسی وکیلک سکوتی قبولدر
مثلا بر کمسنیه سنی فلان شیئه وکیل ایلدم دیدکده سکوت ایلسه قبولدر و صکره رده قادر اولور سکزنجیسی مقر لهک
سکوتیدر یعنی بر کمسنیه سن بنم اقچه مسن دیسه اولدخی سکوت ایلسه قبولدر و صکره رده قادر اولور طقوزنجیسی مفوض
سکوتی تفویض قبولدر و اولدخی رده قادردر اونجیسی موقوف علیهک سکوتیدر و رده قادردر و رده عدم قدرتی
دینلمشدر اون برنجیسی بیع تلجیه ده احد متبایعینک سکوتیدر مثلا بریسی دیرکه ما بینمزده بیعه متعلق اولان معنالی
بیع صحیح ایده لم دیرکده آخر سکوت ایلسه بو دخی نطق مقامنه قایم اولور اون ایکنجیسی مالک قدیمک بین الغانمین
قسمت اولندقده سکوتیدر اون اوچنجیسی خیار ایله عبد اشترا ایدن کمسنه عبدنی بیع وشری ایلدوکنی کوردکده سکوتی
سکوتی خیاری مسقطدر اون دردنجیسی مشتری مبیعی قبض ایلدکده بایع سکوت ایلسه اذندر کرک بیع صحیح اولسون
کرک فاسد اون بشنجیسی شفیعک سکوتیدر اون التنجیسی مولی عبدک بیع وشراسنی کوروب سکوت ایلدوکیدر بو سکوت
تجارته اذندر اون یدنجیسی اگر مولیسی ایلسه که عبدینه تجارت ایچون اذن ویرمیه بعده بیع وشرا ایلدوکین کوردکده
سکوت ایلسه حانث اولور سکوت نطق مقامنه قایم اولور اون سکزنجیسی بر کمسنه عبدنی بیع ایلسه ویاخود رهن ایچون
ویاخود جنایت ایچون تسلیم ایلسه مزبورک سکوتی عبد اولدوغنه اقراردر اگر عاقل ایسه اما اجاره یه ویرملک ایچون
ویاخود کندوی بیعه عرض ایچون ویاخود تزویج ایچون استینادن اولندقده سکوت ایلسه اقرار دکلدر بو سکوت بو
ذکر اولنانک خلافیدر اون طقوزنجیسی بر کمسنه فلان کمسنه بنی خانمه نزول ایتدرمیه دیو یمین ایلسه حال بوکه اول
داره نزول ایلمش اولسه اگر سکوت ایدرسه حانث اولور اما او مدن چیق دیو سویلسه بعده سکوت ایلسه حانث اولماز
یکرمنجیسی بر کمسنه نک خاتونی وضع حمل ایلدکده وحین تهنیده سکوت ایلسه اقراردر بعده ولدی نفیه مالک اولماز

یکرمی

یکرمی برنجیسی بر کمسنه نک ام ولدی وضع حمل ایلدکده سکوت ایلسه اقراردر یکرمی ایکنجیسی بر کمسنه بر شیء اشترا ایلمزدن
عیبنی خبر ویردکلرنده سکوت ایدرسه عیبه رضادر اما اگر مخبر عادل ایسه اگر فاسق ایسه امام اعظم قاتنده رضا دکلدر
امامین قاتنده فاسق ایسه ده رضادر یکرمی اوچنجیسی بر کمسنه نک خاتونی ویاخود قریبی کندونک عقارنی بیع ایدرکن
کوروب سکوت ایلسه اقراردر که اول شیء کندونک اولمیه یکرمی دردنجیسی بر کمسنه کوردیکه کندونک قماشنی ویاخود اونی
بیع ایلدیلر و بر کمسنه دخی آلوب نیجه زمان تصرف ایلدی حال بوکه بو کمسنه سکوت اوزره اولدی انک دعواسی ساقط اولور
مزبورک سکوتی کندونک اولمه سنی اقراردر یکرمی بشنجیسی شرکت عنان ایله شریک اولانک بریسی آخره دیسه که شو جاریه نی
خاصه کندو نفسم ایچون المشمدر شریک آخر دخی سکوت ایلسه یالکز آنک ایچون اولمسنی اقراردر یکرمی التنجیسی بر کمسنه نک
وکیلی شرا معین ده شو شیئی کندم ایچون اشترا ایدرم دیو سویلدکده موکل سکوت ایلسه اذندر اول شیء وکیلک اولور
یکرمی یدنجیسی صبی عاقل بیع وشرا ایلدکده ولیسی کوروب سکوت ایلدوکی اذندر یکرمی سکزنجیسی بر کمسنه کطلوم ایله صو
بر آخر کمسنه طلومی شق ایدوب صوینی دوکسه صاحبی سکوت ایلسه رضادر یکرمی طقوزنجیسی بر کمسنه عبدینی استخدام ایتممکه
یمین ایلسه عبد بلا اذن کندویه خدمت ایلدکده سکوت ایدوب نهی ایلمسه حانث اولور اوتوزنجیسی بر خاتون قزینک جهاز
باباسنک متاعندن بر مقدار شیء ویرسه حال بوکه باباسی دخی حاضر اولوب سکوت ایلسه رضادر باباسی استرداده قادر
اوتوز برنجیسی بر خاتون قزینک جهازنده عادتا اولان طعام ایچون باباسنک مالندن انفاق ایدوب وباباسی سکوت ایلسه اذندر
اناسنه تضمینه قادر دکلدر اوتوز ایکنجیسی بر کمسنه بر جاریه بیع ایدوب وزننده واقف حلی وقولاغنده ایکی دانه منکوش
شرط اولمسه و مشتری جاریه یی ذکر اولنان اشیا ایله قبض ایدوب کتسه وبایع سکوت ایلسه تسلیمدر اول شیء مشترینک اولور
اوتوز اوچنجیسی بر کمسنه بر شیخدن قرآت ایلسه حال بوکه اول شیخ سکوت ایلیوب جواب ایلمسه شیخک سکوتی جواب واذن
منزلسنده در اوتوز دردنجیسی ترکیه شاهدین ایچون بر قاج کمسنیه سؤال اولنسه آنلر دخی جواب ویرمیوب سکوت ایلسه لر
سکوتلری تعدیلدر اوتوز بشنجیسی بر کمسنه بر شیء رهن قومق ایچون آخره سویلسه اولدخی قبول ایلمسه و ما بینده بر قاچ
ساعت مرور ایدوب بعده مرتهن رهنی آلوب قبض ایلدکده راهن سکوت ایلسه اذندر ذکر اولنان مسائلک بر مقداری
جامع الفصولیندن و بر قاچی قنیة الفتاویدن و بر قاچی ظهیریه دن و بر قاچی خلاصه دن نقل اولنمشدر دیو اشباه نظائرده
مسطوردر شبهه سی اولان محلنه مراجعت ایتسون وان رضی احد الاولیاء فلیس لغیره الاعتراض اگر صغیره نک متساوی
اولیاسندن بریسی نکاحه راضی اولوب نکاح ایلسه غیریسی ایچون اعتراض یوقدر یعنی عقد نکاحی فسخه قادر دکللردر اما عاقد
ولیدن اقرب ولیسی وار ایسه آنک ایچون فسخ ایلمک واردر ووقف تزویج فضولی او فضولیین علی الاجازة بر فضولینک
ویاخود فضولیلرک تزویجی اجازته اوزره موقوف اولدی مثلا بر کمسنه بر رجلک خبری یوغیکن بر عورته نکاح ایلسه ویاخود
عورتک دخی خبری یوغیکن بر آخری دخی خبری اولمیان رجل تزویج ایلسه ایکیسنک دخی نکاحی اجازته موقوفدر ویتولی طرفی
النکاح واحد بان کان ولیا من الجانبین نکاحک ایکی طرفنه بر کمسنه ولی اولور ایکی جانبدن ولی اولمقلق ایله مثلا بر کمسنه
قرنداشی قزینی بر آخر قرنداشی اوغلنه نکاح ایچون ایکی طرفک ایجاب وقبولنه ولی اولور او وکیلا منهما ویاخود ارو عورت

اوولیا واصیلا ویاخود وکیل واصیل اوله مثلا برخاتونك وکیلی اولوب کندو نفسیچون نکاح ایلمك کبی ولا یتولاهما
فضولی ولو من جانب نکاحك ایکی طرفنه بر فضولی تولی ایده مز اکر بر جانبدن دخی اولورسه خلافا لابی یوسف ابو یوسف
خلاف واردر آنك قاتنده فضولی واحد ایکی طرفك نکاحنه تولی ایدر حاصل کلام فضولی ایچون التی مسئله واردر
اول التی مسئله دن اوچی اجازته موقوفدر اتفاقا اولکیسی بر فضولی غایب وغایبه ولان ار وعورتك ایچون زوجت
فلانة من فلان دیسه فضولی آخر دخی قبلت دیسه ویاخود بر غایبه عورتك ایچون تزوجت فلانة دیسه فضولی آخر زوجتها
منك دیسه ویاخود بر عورت بر غایب ار ایچون زوجت نفسی من فلان دیسه بر فضولی دخی قبلت دیسه بو اوچ مسئله ده
اتفاقا اوزره اجازته موقوفدر واوچ مسئله دخی اختلافیدر اولکی مسئله بر فضولی زوجت فلانة من فلان دیسه
ایکیسی دخی غایب اولسه وقبلت دیر بر کمسنه اولمسه ویاخود تزوجت فلانة دیسه حال بوکه عورت غایبه اولوب قبلت دیر
بر کمسنه اولمسه ویاخود بر عورت زوجت نفسی من فلان دیسه واول فلان غایب اولوب قبلت دیر کمسنه اولمسه بو اوچ
ابو یوسف قاتنده اجازته موقوفدر زیرا حاضر اولان قارننده اثنا ایله تمام اولور اما ابو حنیفه وامام محمد قاتنده بو قولر
ابو یوسفك قیاسی بودر که اکر ایکی جانبدن مامور اولسه لر نکاح منعقد اولور چونکه فضولی اولدی ینه منعقد اولور
ایکی اجازته توقف ایدر ابو حنیفه وامام محمد ایچون دلیل بودر که عقدك شطری یعنی نصفی موجود بولندی حتی آخردن
قبول بولنمزدن مقدم رجوعه قادر اولور ومجلسدن قیام ایله باطل اولوب ماورای مجلسه توقف ایلمز بیع کبی اما ابو یوسفك
ایکی جانبدن مامور اولدقلرنده نکاح منعقد اولور دیدوکی بوکا مخالفدر زیرا جانبیندن جاری اولان عقد تام در
ایجاب وقبول بولنور وغیچون آنلر دیو اجازته توقف ایدر ما نحن فیه ده اولدوغی مسئله باطلدر اجازته توقف ایلمز
ولو امر ان یزوجه امراة فزوجه امة لا یصح عندهما وهو الاستحسان اکر بر رجل بر کمسنه یه امر ایلسه که کندو یه بر خاتونی
تزویج ایلیه اول کمسنه اکا بر آخرك جاریه سنی تزویج ایلسه امامین قاتنده صحیح دکلدر استحسان دخی بودر زیرا مطلق متعارفه
مصروفدر که اول متعارف تزویج اکفادر وعند الامام یصح امام اعظم قاتنده صحیح اولور زیرا لفظ مرأه نك اطلاقی حره
وامه یه شامل اولور حتی بر کمسنه عورت تزوج ایلمیه یم دیو یمین ایلسه حره وامه یه شامل اولوب هر قنقیسنی تزوج ایلسه
ولو زوجه امراتین فی عقدة لا یلزم واحدة منهما واکر امر ایلدوکی کمسنه ایکی عورتی بر عقده ده تزویج ایلسه اول ایکی عورتدن
بریسی لازم کلمز زیرا ایکیسنك نکاحنی تنفیذه وجه یوقدر امره مخالفت اولدوغی ایچون وایکیسندن برینی دخی تنفیذ ممکن دکلدر
جهالت اولدوغیچون وبرینی تعیین دخی ممکن اولماز هر قنقیسی اولی در بلنمکله بو تقدیرجه تفریق واقع اولوب بریسی لازم کلمز
ولو زوج الاب او الجد الصغیر او الصغیرة بغبن فاحش فی المهر او من غیر کفو جاز اکر بابا ویا دده صغیر وصغیره یی
غبن فاحش ایله ویاخود کفوندن غیری یه تزویج ایلسه جایزدر ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر
ولایت شرط نظر ایله مقیددر شرط نظر اولمدقده عقد باطل اولور زیرا مهر مثلندن اشغه اولمحق شرط نظر بولنماش اولور
عدم کفاءت خود ضرر فاحشدر جایز دکلدر ولیس ذلك لغیر الاب والجد مهرده غبن فاحش وکفوندن غیری یه تزویج
غیری ایچون دکلدر بو بابده مهر بیاننده در ومهرك بش اسماسی واردر بری مهر وبری صداق وبری نحله وبری

ویری فریضه ویری عقددر ویصح النکاح بلا ذکره ومع نفیه مهری ذکر ایلمکله ومهری نفی ایلمکله یعنی بلا مهر اولسون
نکاح صحیح اولور ومهری تسمیه سز نکاحك صحتنده بر فردك خلافی یوقدر زیرا حق سبحانه وتعالینك فانکحوا قول شریفی بوکا دلالت
ونکاح لغة انضمام وازدواجی اخبار در بس مهردن سکوت ایله متناکحین بیننده نکاح تمام اولور اکر دینلورسه که لایق
بوایدیکه بلا مهر نکاح صحیح اولمیه زیرا مهر دخی واجب در بیعده ثمن کبی نته کیم بیعده ذکر ثمن ترك اولنسه فاسد اولدوغی کبی
فاسد اولمق کرك ایدی بوکا جواب ویریلور که وجوب مهر نکاحك صحتی ایچون دکلدر بلکه محلك شرفنی اثبات ایچوندر اول
صحت نکاح ایچون مهرك ذکرینه حاجت یوقدر واقله عشرة دراهم ومهرك اقلی اون درهمدر نبی علیه السلامك لا مهر اقل
من عشرة دراهم قول شریفی بوکا دالدر زیرا مهر وجوبا حق شرعدر محلك شرفنی اظهار ایچون ولو سمی دونها لزمت العشرة
واکر اون درهمدن اقل تسمیه اولنورسه ینه اون درهم لازم اولور وان سماها او اکثر لزم المسمی بالدخول او موت احدهما
اکر اون ویاخود اوندن زیاده تسمیه اولنسه دخول ویاخود ایکیسندن برینك موتی ایله مسمی لازم اولور زیرا دخول ایله مبدلك
تسلیمی متحقق اولوب بدلك لزومی مقتضی اولدی موت ایله نکاح منتهی اولدیکه رفع قابل محل والمدی بر شئ که منتهی اوله
موجود ومانع منتفی اولدوغیچون جمیع لوازمی ایله موکد ومتقرر اولور ونصفه بالطلاق قبل الدخول والخلوة الصحیحة
دخولدن وخلوة صحیحه اولمازدن مقدم طلاق ایله مسمینك نصفی لازم اولور زیرا حق سبحانه وتعالینك وان طلقتموهن
من قبل ان تمسوهن وقد فرضتم لهن فریضة فنصف ما فرضتم قول شریفی بوکا حجت قاطعه در وخلوت صحیحه دخی دخول
مقامنه قایم اولور ایمه حنفیه قاتنده وان سکت عنه او نفاه لزم مهر المثل بالدخول او الموت واکر مهری بیاندن سکوت
ویاخود مهری نفی ایلدی ایسه یعنی مهرا ولمق اوزره نکاح ایلدی ایسه دخول ویاخود موت ایله مهر مثل لازم اولور
قبل الدخول والخلوة متعة معتبرة بحاله فی الصحیح دخول وخلوتدن مقدم طلاق ایله متعه لازم اولور اول
رجلك حالی ایله معتبره در روایت صحیحه ده ومعتبره متعه نك صفتی ویاخود متعه دن حال اولوب مبین هیئت فاعل
ومتعه نك لزومی حق سبحانه وتعالینك ومتعوهن علی الموسع قدره وعلی المقتر قدره قول شریفی ایله در لا تنقص عن خمسة
دراهم ولا تزاد علی نصف مهر المثل متعه بش درهمدن ناقص اولماز ومهر مثلك نصفی اوزرینه دخی زیاده قلنماز وهی
درع وخمار وملحفة متعه درع وخمار وملحفه در درع بدنی ستر ایدر خمار باشی اورتوسیدر ملحفه طشره چقدقده
جمله کندو یی ستر ایدن شیدر متعه نك اعلاسی ابریشم در اوسطی قز که ابریشم جنسندندر ادناسی بزدندر وکذا الحکم لو تزوجها
علی خمر او خنزیر ینه مهر مثل ویاخود متعه واجب اولور اکر خمر ویاخود خنزیره تزوج ایلسه او بهذا الدن من الخل فاذا
ویاخود سرکه دن شو کوپه دیو تزوج ایلسه حال بوکه اول خل دیدوکی خمر اولسه ینه مهر مثل لازم اولور ابو حنیفه قاتنده
شرط فاسد در خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر آنلرك قاتنده خمرك وزنی مقداری سرکه لازمدر مهر مثل لازم دکلدر
او بهذا العبد فاذا هو حر ویاخود شو عبده دیو تزوج ایلسه حال بوکه عبد دیدوکی حر اولسه ینه مهر مثل لازم اولور ابو حنیفه
ومحمد قاتنده خلافا لابی یوسف ابو یوسف خلاف ایدوب خمرده سرکه نك وزنی مقداری لازم اولدوغی کبی بونده دخی قیمتی لازم
اولسه ذاهب اولمشدر صاحب عنایه دیمشدر که امام محمد ذوات امثالده ابو یوسف ایله معادر زیرا حکم تسمیه یه تعلق ایلمش در

وذوات قيمة ابو حنيفه ايلدر او بثوب او بدابة لم يبين جنسهما ويا خود ثوب ويا خود دابه به تزوج ايدوب جنسلرينى
بيان ايلمسه بينه مهر مثل لازم اولور زيرا مسمى اولان مجهول الجنس در ثوب مزبور ابريشمدن اولمق وار بزدن ويا خود
كتاندن اولمق وار اختلاف مقرر در دابه دخى كذلك اجناسيدر او بتعليم القرآن ويا خود قرآن تعليم ايلمكه تزوج ايلسه
مهر مثل لازم اولور زيرا تعليم قرآن مال متقومدن دكلدر او بخدمة الزوج الحر لها سنة ويا خود زوج حر خاتونه بر سنه
خدمت ايلمكه تزوج ايلسه بينه مهر مثل لازم اولور ابو حنيفه و ابو يوسف قاتنده اكر خدمت جايز اولسه مرأة مالكه مستخدم
خادم مملوكه اولوردى بو ايسه مخالف شرعدر كذا فى الكافى شافعى ديركه خدمت وتعليم قرآن مهردن اولمق جايزدر وعند محمد
قيمة الخدمة امام محمد قاتنده خاتون ايچون خدمتك قيمتى واردر يعنى اول خدمتك اجرتى نه مقدار اولورسه آنى الور
يجب مهر المثل فى الشغار وهو ان يزوج بنته او اخته على ان يزوجه بنته او اخته معاوضة بالعقدين بينه نكاح شغارده
مهر مثل واجب اولور و بو شغار بر رجل كندو قزينى ويا خود قز قرنداشنى رجل آخرك قزينى ويا خود قز قرنداشنى عقد بينه
اولمق اوزره عقد وتزويج ايلمكدر بو تقديرجه آخردن عوض اولان عقد صحيح اولور لكن شرط باطل اولوب هر برندن مهر مثل
لازم اولور ولو تزوجها على خدمته لها سنة وهو عبد فلها الخدمة اكر اول خاتونه بر سنه خدمت ايلمك اوزره تزوج ايلسه
تزوج ايدن عبد اولسه عورت ايچون زوجنى استخدام ايلمك واردر مهر مثل يوقدر و عبدك خدمتى مال ايله مطلوبدر زيرا
تسليم رقبه يى متضمن اولدوغى ايچون اما حر بونك خلافيدر ولو اعتق امته على ان يتزوجها فعتقها صداقها عند ابى يوسف
اكر جاريه سنى كندوسى تزوج ايلمك اوزره آزاد ايلسه اول جاريه نك عتقى صداقيدر ابو يوسف قاتنده زيرا نبى عليه السلام صفية يى
بعد الاعتاق تزوج ايدوب عتقى صداقى اولسون ديو بيوردى وعندهما لها مهر المثل ابو حنيفه و محمد قاتنده مهر مثل لازم
زيرا مهر البته مالدن لازمدر عتق ايسه مال دكلدر عتقى صداقى اولمق تسميه سى باطل اولوب مهر مثل واجب اولور ولو ابت
ان تتزوجه فعليها قيمتها اجماعا اكر جاريه معتقه اعتاق ايدن افندى يسنه تزوجدن ابا ايدرسه اجماعا افندى يسنه كندو قيمتنى
ويرمك جاريه نك اوزرينه لازمدر زيرا جاريه يى صاحبى عتقى مقابله سنده منفعته شرط قلدى چونكه منفعت فوت اولدى
قيمتى لازم كلدى چون منفعت فوت اولدى عتق دخى نقض اولمق كرك ايدى لكن بعد الوقوع اولمغله عتق نقض اولمدى يعنى
نقض بولنمش اولوركه قيمتنى ويرمكدر وحر اولمغله نكاحه جبر اولنماز وللمفوضة ما فرض لها بعد العقد ان دخل بها او مات
مفوضه ايچون بعد العقد فرض اولان شى واردر اكر خاتون مدخول بها اولورسه ويا خود وفات ايدرسه يعنى ابتداء
بلا مهر عقد اولوب بعده ما بينلرنده مهر ديو بر شى تسميه ايلسه لر اول تسميه اولنان شى لازم اولور والمتعة ان طلق قبل
اكر قبل الدخول طلاق ويررسه متعه لازم اولور وعند ابى يوسف نصف ما فرض ابو يوسف قاتنده بعد العقد فرض اولان
شيئك نصفى لازم اولور وان زاد فى مهرها بعد العقد لزمت اكر زوج بعد العقد خاتونك مهرندن زياده ايدرسه اول زياده
لازم اولور امام زفر خلاف ايدوب ديركه بعد العقد اولان زياده هبه در اصل عقده داخل اولماز وتسقط بالطلاق قبل
طلاق ايله اول زياده اولان مهر ساقط اولور ابو حنيفه و محمد قاتنده وعند ابى يوسف تتنصف ايضا ابو يوسف قاتنده
بعد العقد زياده اولان مهر تنصيف اولنور ما مضى ده اولان كبى وان حطت عنه من المهر صح اكر خاتون مهرندن زوجنه حط ايلسه

زيرا

زيرا مهر خاتونك بقاء حقيدر يعنى معجل و مؤجله آنك ايچون حق لازمدر تنزيل ايسه رجله ملاقى اولمسى حالنه بقادر اولور
كرچه حالا بو شئ وجوده كلمز لكن بعده حق مزبور ويرلمك لازم كلدكده تنزيل مذكور دخى اول زمانه ملاقى اولور اولمسى
اول اجلدن جايز اولور واذا خلا الزوج بها بلا مانع من الوطئ حسا او شرعا او طبعا كمرض يمنع الوطئ ورتق اكر زوج خاتونى ايله
حسا وشرعا وطبعا وطئى مانع شئ اولمدن خلوت اولسه وطئى منع ايدر مرض كبى و دخى رتق كبى ورتق آرصلق ديدكلرى
استتره ايله شق ايلمينجه مجامعت ممكن اولماز بو ذكر اولنان ايكى مرض حسا اولدر وعند مثالدر وصوم رمضان واحرام فرض
او نفل وصوم رمضان كبى و دخى فرض ويا خود نافله احرامى كبى و بو ايكيسى مانع شرعى اولدر وعند مثالدر وحيض ونفاس
و دخى حيض ونفاس كبى و بو ايكيسى مانع طبيعيدر لزمه تمام المهر بو ذكر اولنان علتلردن خالى اولوب خلوت صحيحه اولورسه
تمام مهر لازم اولور ولو كان خصيا او عنينا اكر خصى وعنين دخى اولورسه بينه تمام مهر مثل لازم اولور خلوتلرى خلوت
صحيحه در زيرا آلتلرى سالمه در پس امردى حكم سلامتى اوزرينه جارى اولور خصى اولدركه آلتى برنده اولوب خصيتين قطع
اولنمش اوله عنين اولدركه ذكر و خصيتين برنده اولوب جماعه قادر اولميه وكذا لو كان مجبوبا وبينه كامل مهر لازم اولور
اكر مجبوب دخى اولورسه زيرا مجبوبك خلوتى خلوت صحيحه در ابو حنيفه قاتنده وعورت اوزرينه مستحق اولان كندوديكى
مجبوبك حالنه كوره تسليمدر مجبوبك حالى كه مستحقدر اول درجه ده تسليم بولندقده نصكره كل بدركه تمام مهره مستحق اولور
خلافا لهما امامين خلاف ايدوب مجبوبك تمام مهر لازم كلمز نصفه مهر لازم اولور زيرا مجبوبك عجزى مريضك عجزندن دخى
زياده در مريضدن زوال مرضدن صكره وطئى توقع اولنور بونده اول توقع يوقدر خصى وعنينه تشبيهده مناسبت يوقدر
زيرا آنلرك آلتلرى سالمدر اما مجبوبده آلت يوقدر ابو حنيفه طرفندن جواب ويريلوركه تزوج ايلدوكى انزال واستمناء ايچون
ايلاج ايچون دكلدر اما مريضك تزوجى ايلاج ايچوندر پس مجبوبك احوالى بو ايله اولنجق خلوتى خلوت صحيحه اولور وصوم القضاء
غير مانع فى الاصح صوم قضا اصح روايتده خلوت صحيحه يى مانع دكلدر زيرا افسادنده كفارتك عدم وجوبى ايچون
وكذا صوم النذر فى رواية صوم نذر دخى بر روايتده مانع دكلدر زيرا افسادنده كفارت يوقدر و بر روايتده مانعدر
ابطالى صحيح اولماز الا عذر ايله اولور اول تقديرجه خلوت صحيحه يه مانعدر وفرض الصلوة مانع صلوتك فرضى خلوت صحيحه
اولمغه مانعدر صاحب هدايه ديمشدركه صلوة صوم منزلنده در صلوتك فرضى صومك فرضى منزلنده در و نافله
صلوة نافله صوم منزلنده در وصاحب اختيار ديمشدركه سنن روايت خلوت صحيحه يى منع ايلمز الا صلوة فجرك ايكى ركعتى
وظهرك درت ركعتى اولسى مانعدر زيرا موكددر وشول مكانده خلوت صحيحه اولوركه بر فرد آنلرك حالنه مطلع اولميه
بو اجل ايدركه مسجدده و حمامده ويا خود طريقده خلوت صحيحه اولماز وكذلك اعمى وصبى عاقل ويا خود مجنون اولسه
خلوت صحيحه اولماز و خاتونك بر كلب عقورى اولسه اول دخى مانعدر والعدة تجب بالخلوة ولو مع المانع احتياطا خلوت
صحيحه ايله عدت واجب اولور اكر مانع ايله اولورسه ده استحسانا يعنى اغلب احتمال وطئ اولمق توهمى ايچون عدت لازمه اولور
عدت حق شرعدر زوجين بر عدتى اسقاط ايدرز ديمكه قادر دكللردر و عدتده حق شرع تداخل ايدر مثلا صاحب هدايه
وقدورى كندو شرحنده ديمشدركه اكر مانع شرعى اولورسه حقيقة تمكن ثابت اولدوغيچون عدت واجب اولور واكر مانع حقيقى

اولورسه

مرض وصغير كبي حقيقة تمكن منعدم اولمغله عدت واجبا اولماز اما صاحب بيانيه ديمشدركه هر موضعده كه حقيقة
وطي ممكن اوله لكن برمانع منع ايلسه انده عدت واجبه اولور مثلا آرصلق ده رتق ايله وطي متصور اولور ومجبوبده سحق ايله
اما هر موضعده كه حقيقة وطي ممكن اولميه مرض نحيف وصغير وصغيره كبي بونده اتفاقا عدت واجبه اولور والمتعة
واجبة لمطلقة قبل الدخول لم يسم لها مهر مهر تسميه اولنميوب قبل الدخول مطلقه اولان خاتون ايچون متعه واجبه در
زيرا انتفاع بضع مالدن منفك اولمق ممكن دكلدر چونكه خاتونه مهردن برشي ايريشمك متعه لازم اولور مجرد بضع مالدن
منفك اولمق ايچون ومستحبة لمطلقة بعد الدخول دخولدن صكره مطلقه ايچون متعه مستحبدر كرك مهر تسميه اولنسون
كرك اولنمسون كوجه متعه مهردن خلفدر مفوضه ده واصل ايله خلف جمع اولماز وطريق وجوب ايله متعه لازم كلمز مستحب
طريق فضل ايله در وغير مستحبة لمطلقة قبله سمي لها مهر مهر تسميه اولنوب قبل الدخول مطلقه اولان خاتون ايچون متعه
مستحب دكلدر حاصل كلام مطلقه درت قسمدر اولكيسي مهر تسميه اولنميوب مدخول بها اولميانلردر آكا انجق متعه واجبه اولور
وايكنجيسي مهر تسميه اولنوب مدخول بها اولانلردر آكا تسميه اولنان مهر واجبدر فضله متعه ويرمك مستحبدر واوچنجيسي
تسميه اولنميوب مدخول بها اولانلردر آكا دخي مهر مثلدر فضله متعه ويرمك مستحبدر دردنجيسي مهر تسميه اولنوب مدخول بها
اولميانلردر آكا نصف مهر ويردكدن صكره متعه ويرمك مستحب دكلدر ولو سمي لها الفا وقبضته ثم وهبته له ثم طلقها قبل الدخول
رجع عليها بنصفه واكر برخاتونه بيك اقچه مهر تسميه ايلسه وياخود تسميه اولنسه واول مهري خاتون قبض ايلسه بعده زوجنه
هبه ايلسه اندن صكره قبل الدخول خاتونه طلاق ويرسه رجل اول بيك اقچه مهرك نصفي ايله خاتونه رجوع ايدر يعني خاتوندن
بش يوز اقچه يي طلب ايدر وكذا لو كان مكيلا او موزونا جملة مكيل وموزون دخي درهم ودنانير كبي در يعني مهر اكر مكيل
وياخود موزون اولسه اندن صكره خاتون قبض ايدوب رجله هبه ايلسه وقبل الدخول طلاق ويرسه نصفي ايله خاتونه
رجوع ايدر يعني خاتوندن نصفني طلب ايدر ولو قبضت النصف ثم وهبت الكل او الباقي لا يرجع خلافا لهما اكر خاتون
مهرك نصفني قبض ايلسه بعده كلي مهري وياخود باقيسني هبه ايلسه قبل الدخول طلاق ويرمكله زوج خاتونه
برشي ايله رجوع ايلمز يعني طلب ايده مز امامين ايچون خلاف واردر انلر قاتنده خاتون قبض ايلدوكي شيئك نصفي
رجوع ايدر يعني نصفني طلب ايدر بعضي كل اعتبار ايله مثلا اكر كليسني قبض ايدوب هبه ايلسه قبض ايلدوكي نصف ايله
رجوع اولنوردي پس امدي بعض قبض اولندقده دخي مقبوضي ولانك نصفي ايله رجوع اولنور زيرا مقبوض اولميان
بعض مهرك هبه سي حط در يعني مهردن اشغا ايندرمكدر حط ايسه اصل عقده ملتحق اولور كويا كه ابتداء بشيوز
درهمه تزوج ايلمشدر ابوحنيفه ايچون دليل بودر كه زوجك مقصودي بلاعوض هبه اولنان نصف مهرك سلامتي
طلاقدن اول حاصل اولدي عند الطلاق رجوعي ايجاب ايلمز بونك مثالي مؤجل اولان مديون كبي در كه قبل حلول الاجل
استعمال اولنه واما منك حط ايلمك اصل عقده ملتحق اولوردي وكي قوللري نكاحده اصله ملتحق اولماز مثلا عقددن صكره
مهرك اوزرينه زياده ايلدوكي شي اصل عقده ملتحق اولماز كه تنصيف اولنه اما حط اول زمان ملتحق اولوركه عقد معاينه
اوله و وقت طرفيندن زياده وحط دفعه محتاج اولور نكاح ايسه بويله دكلدر عنايه ده دخي بويله در ولو وهبت اقل من النصف

وقبضت الباقي يرجع عليها الى تمام النصف وعندهما بنصف المقبوض اكر خاتون مهرينك نصفندن اقلني هبه ايدوب
باقيسني قبض ايلسه زوج نصف تمام ايله خاتونه رجوع ايدر وامامين قاتنده مقبوضي اولان شيئك نصفي ايله رجوع ايدر
يعني طلب ايدر مثلا بركمسنه بيك اقچه مهر اوزره تزوج ايلسه وايكي يوز اقچه سني خاتونه هبه ايدوب سكز يوز اقچه سني قبض ايلسه
وقبل الدخول طلاق واقع اولسه خاتوندن اوچيوز اقچه سني طلب ايدركه نصف تمام اوله زيرا خاتونك نصف مهري بشيوز
اوچيوز اقچه يي ويرمك كندوسنده اولان بشيوز اقچه حقي اولمش اولور امامين ديركه ويردوكي سكز يوز اقچه نك نصفي
درت يوزدر آني طلب ايدر زيرا خاتونك هبه ايلدوكي اصلدن حط در اول تقديرجه مقبوضي اولان اقچه نك نصفي ايله
رجوع ايدر ولو لم تقبض شيئا فوهبته لا يرجع احدهما على الآخر اكر خاتون مهردن برشي قبض ايلميوب جمله سني هبه ايلسه
زوج وزوجه بربرينك اوزرينه رجوع ايلمز يعني بربرندن برشي طلب ايلمز وكذا لو كان المهر عرضا فوهبته قبل القبض
او بعده واكر مهر عرض اولوب قبل القبض وياخود بعد القبض هبه ايلسه بنه بربرندن طلب ايلمز وكي كبيدر وان تزوجها
بالف على ان لا يخرجها من البلد او على ان لا يتزوج عليها فان وفا فلها الالف والا فمهر المثل بركمسنه برخاتوني شهردن
اخراج ايلممك اوزره وياخود اوزرينه برآخر خاتون تزوج ايلممك اوزره بيك اقچه يه تزوج ايلسه اكر عهدينه وفا ايدرسه اول
خاتون ايچون مسمي اولان بيك اقچه واردر واكر عهدينه وفا ايلمز ايسه مهر مثل واردر اكرچه بو شروط فاسده ايسه ده بنده
نكاح صحيح اولور اكر وفا اولور ايسه مسمي لازم اولور اكر عدم وفا ظهور ايدرسه مهر مثل لازم اولور صاحب عنايه ديمشدركه
مسئله اكر مهر مثل مسميدن اكثر اولورسه لازم اولور اقل اولورسه بنه مسمي لازم اولور ولو تزوجها على الف ان اقام بها وعلى
الفين ان اخرجها فان اقام بها فلها الالف والا فمهر المثل لا يزاد على الفين ولا ينقص عن الف واكر خاتوني شهرده اقامت
بيك اقچه اوزرينه تزوج واكر شهردن اخراج ايدرسه ايكي بيك اوزرينه تزوج ايلسه پس اكر شهرده اقامت ايدرسه خاتون
بيك اقچه واردر واكر شهرده اقامت ايتدرميوب طشره يه اخراج ايدرسه مهر مثل واردر ايكي بيكدن اوزرينه زياده اولماز
وبيكدن دخي ناقص اولماز وعندهما لها الفان ان اخرجها امامين قاتنده شرطلر جائزدر اكر وفا ايدرسه بيك اكر وفا
ايلمز ايسه ايكي بيك لازم اولور اما امام اعظم قاتنده شرط اول صحيح وشرط ثاني فاسددر امام زفر ديركه شرطلك ايكيسي دخي
كرك شهرده مقيم اولسون وكرك اخراج ايلسون مهر مثل لازمدر ولو تزوجها بهذا العبد او بهذا العبد اكر خاتوني شو عبده
وياخود شو عبده ديو تزوج ايلسه يعني مهري عبدك بري اولمق اوزره ايكي عبده اشارت ايله تزوج ايلسه لكن عبدلرينك
بهالري بربرندن متفاوت اولسه فلها الاعلى ان مثل مهر مثلها او اقل خاتون ايچون اعلاسني المق واردر اكر اعلاسنك قيمتي
مهر مثلنه مماثل اولورسه وياخود مهر مثلندن اقل اولورسه والادنى ان كان مثله او اكثر وخاتون عبد ادنايي الور اكر
ادني عبد مهر مثلنه مماثل اولورسه وياخود مهر مثلندن اكثر اولورسه ومهر مثلها ان كان بينهما وخاتونه مهر مثل لازم
اكر اعلى ايله ادني بيننده ايسه اولورسه امام اعظم قاتنده وعندهما لها الادنى بكل حال امامين قاتنده مهرحالده خاتون ايچون
ادناني المق واردر وان طلقها قبل الدخول فلها نصف الادنى اجماعا واكر قبل الدخول طلاق ويرسه اجماعا اول خاتون
ادنانك نصفي واردر يعني قيمتده ادون اولان عبدك نصفني الور وان تزوجها بهذين العبدين فاذا احدهما حر فلها العبد

عند الامام ان ساوى عشرة اکر شو ایکی عبده دیو اشارت ایدوب تزوج ایلسه ناکاه اول ایکی عبددن بری حر اولسه اول
خاتون ایچون انجق عبد باقی وار در امام اعظم قاتنده اکر عبدك قیمتی اون درهمه مساوی اولورسه اکر اونه مساوی اولمازسه
اونی تمام ایلمک لازم در زیرا مهر اوندن اقل اولمز وعند ابی یوسف مع قیمة الحر لو کان عبدا ابو یوسف قاتنده عبد ایله
حرك قیمتی لازم اولور اکر اول حر عبد اولسه نه مقدار بها ایدرسه وعند محمد العبد وتمام مهر المثل ان هو اقل منه امام محمد
خاتون ایچون عبد وتمام مهر مثل وار در اکر اول عبد مهر مثلندن اقل اولورسه وان تزوجها على فرس او ثوب هروی بالغ
في وصفه او لا خیّر بین دفع الوسط او قیمته واکر خاتونی فرس ویاخود ثوب هروی اوزرینه تزوج ایلسه عاقد کرکه صفتنی
مبالغه ایلسون کرك ایلمسون وسط ایله قیمتی بیننده زوج مخیر در یعنی دیلرسه بر فرس وسط ویرور دیلرسه فرسك قیمتی
ثوب هروی دخی کذلك وکذا لو تزوجها على مکیل او موزون بین جنسه لا صفته وینه وسط ایله قیمتی بیننده مخیر در
ویاخود موزون اوزرینه تزوج ایلسه اول مکیل وموزونك جنسنی بیان ایدوب صفتنی بیان ایلمش اولسه مثلا حنطه
ویاخود زعفران اوزرینه تزوج ایدوب صفتنی ذکر ایلسه وسط ایله قیمتی بیننده مخیر در وان بین صفته ایضا وجب هو لا
واکر اول شیئك صفتنی بیان ایلسه اول وصف ایله وکی شئ لازم اولور قیمتی واجب اولماز زیرا مکیل وموزون موصوف
ذمتده ثبوت صحیح ایله ثابت اولور کرك حالا اولسون کرك مؤجلا بو ایله اولدوغی اجلدن استقراضی وسلمی صحیح اولور وقیل الثوب
مثله ان بولغ في وصفه دینلمشدر که ثوب مکیل وموزون کبیدر اکر ثوبك صفتنده مبالغه اولنورسه بو قول زفرکدر
ولو شرط البکارة فوجدها ثیبا لزمه کل المهر واکر تزوجده بکارت شرط ایلسه اول خاتونی ثیبه بولسه رجله کلی مهر لازم
شرطك بطلانی وخلوت صحیحه ایله عقدك صحتی ایچون کلی مهر لازم اولور وان اتفقا على قدر في السر واعلنا غیره عند
اکر عاقدان کزلوجه مهرده بو مقداره اتفاق ایدوب عند العقد سرده اتفاق ایلدکلرینك غیرینی اعلان ایلسه لر یعنی سرده
بیك اقچه اولسون دیو خلق ایچنده ایکی بیك اقچه اعلان ایلسه لر فالمعتبر ما اعلناه ابو حنیفه ومحمد قاتنده معتبر اولان
اعلان ایلدکلریدر وعند ابی یوسف ما اسراه ابو یوسف قاتنده کزلو ایلدکلری معتبر در ولا یجب شئ بلا وطئ في عقد
عقد فاسدده وطیسز بر شئ واجب اولماز مثلا بلا شهود اولان نکاح ودخی بر قزقرنداشنك طلاق باین ایله اولان عدتنده
آخر قزقرنداشنی نکاح ویدردنجی نکاحك عدتنده بشنجی بر نکاح کبی اولان عقود فاسدهده بلا وطئ بر شئ واجب اولماز ولو
اکر خلوت صحیحه دخی اولورسه بونده مجرد عقد ایله مهر واجب اولماز عقد فاسد اولدوغیچون ومهرك وجوبی منافع بضعی استیفا
ایله اولور خلوتدن صکره دخی بویله در زیرا نکاح فاسدده مجرد خلوت ایله تمکن ثابت اولماز وطئك حرمتی ایچون
خلوت وطئ مقامنه قایم اولماز حتی حرمت مصاهره دخی ثابت اولماز وعدت دخی چکمز وان وطئ وجب مهر المثل لا یزاد
على المسمى واکر وطئ ایدرسه مهر مثل واجب اولور مسمی اوزرینه زیاده قلنماز وعلیها العدة اول خاتون اوزرینه عدت لازم
موضع احتیاطده شبهه بحقیقة الحاقا واشتباه نسبده تحرز ایچون وابتداؤها من حین التفریق لا من آخر الوطئات
هو الصحیح ابتداء عدت حین تفریقدندر وطئ ایلدکلرینك آخرندن دکلدر صحیح اولان دخی بودر زیرا عدت شبهه نکاح
اعتباریله واجب اولور شول حیثیتدن که نکاحك رکنی ایجاب وقبول ایدی اول رکن بولنمغله ویثبت فیه النسب نکاح

نسب ثابت اولور زیرا نسبك اثباتنده احیاء ولد ایچون احتیاط اولنور بو تقدیرجه من وجه ثابت اوزرینه ترتب ایدر
ومدته من حین الدخول عند محمد وبه یفتى ونسبك مدتی حین دخولدندر امام محمد قاتنده وبونك ایله فتوی ویرلمشدر
اما ابو حنیفه وابو یوسف قاتنده وقت نکاحدندر زیرا کیم نکاح صحیحده اولور زیرا فاسدك حکمی صحیحدن اخذ اولنور
فتوی امام محمد قولی اوزره در زیرا نکاح فاسد دخوله داعی دکلدر ونکاحك مقام وطئده قائمتی وطئه داعی اولدوغیچون
نکاح فاسد ایسه وطئه داعی دکلدر ووطئ مقامنه قایم اولماز وابو حنیفه وابو یوسف دیرلرکه اکر حین نکاحدن وقت
التی ای اولورسه نسب ثابت اولور اکر اقل اولورسه نسب ثابت اولماز ومهر مثلها یعتبر بقوم ابیها ان تساویا سنا وجمالا
ومالا وعقلا ودینا وبلدا وعصرا وبکارة او ثیابة وخاتونك مهر مثلی باباسنك قومیله اعتبار اولنور اکر سن وجمال
ومال وعقل ودین وبلد وعصر وبکارت وثیابت جهتندن برابر اولورلرسه زیرا شیئك قیمتی بلنمز الا جنسنك قیمتنه
نظر ایله بیلنور ومهر مثل اختلاف اوصاف ایله مختلف اولور زیرا مهر مثل قیمت بضعدر وشیئك قیمتی اول صفت
شیئه رجوع ایله بلنور سن دیدوکی وقت تزوجده اولان سن در وبعضلر اهل بیت شرف وحسبده جمالی اعتبار ایلمشلر
جمال اواسط ناسده اعتبار اولنور دیمشلردر فان لم یوجد منهم فمن الاجانب پس اکر باباسنك قومنده بو اوصاف
بولنمز ایسه اجانبدن اولوب مماثل اولان قبیلهدن اعتبار اولنور ابو حنیفهدن بر روایتده اجنبیاتدن اعتبار اولنماز
کذا في الزیلعي حتی زیلعی مماثلده علم وادب وحسن خلق دخی زیاده ایلمشدر فان لم یوجد جمیع ذلك فمما یوجد منه
اکر بو اوصاف مذکورهنك جملهسی بولنماز ایسه اول اوصافدن بولندوغی ایله اعتبار اولنور زیرا ایکی خاتونده بو مقدار
اوصافك اجتماعی متعسر در اویله اولسه بولندوغی مقداری اعتبار اولنور ولا یعتبر بامها وخالتها ان لم تکونا من
خاتونك امی وخالهسی ایله اعتبار اولنماز اکر بونلر باباسنك قومندن اولمازلر ایسه اما عیسی قرنی المثل ایسه بنت باباسی
قومندن اولمش اولور اول وقت اعتبار اولنور اما ابن ابی لیلی اناسنك قومیله اعتبار اولنور دیمشدر زیرا مهر قیمت بضع
بو تقدیرجه نسا جهتندن اولان دخی اعتبار اولنمسنه ذاهب اولمشدر وصح ضمان ولیها مهرها خاتونك ولیسنك مهره ضمانی
صحیح اولور مثلا حین عقدده ولی اولان کمسنه سنك مهرك بن ضامنم دیسه صحیح اولور وتطالب من شاءت منه ومن الزوج
اول خاتون دیلرسه ضامن اولاندن طلب ایدر دیلرسه زوجندن طلب ایدر سایر کفالتده اولدوغی کبی ویرجع الولی
على الزوج اذا ادى ان ضمن بامره والا فلا ولی زوج اوزرینه رجوع ایدر فحق مهری خاتونه ادا ایلسه اکر زوجك امری
ضامن اولورسه رجوع ایدر واکر بلا امر ضامن اولورسه زوجه اوزرینه رجوع ایده مز سایر کفالتده دخی بویله در
وللمرأة منع نفسها من الوطئ والسفر حتى یوفیها قدر ما بین تعجیله من مهرها کلا او بعضا خاتون ایچون وطئدن
وسفردن کندو نفسنی منع ایلمك وار در مهرندن تعجیلی بیان اولنان شیئك مقدارنی یعنی اول مهردن تعجیلی کل شرط اولنمش
ویاخود بعض شرط اولنمش ایسه بعضی وفا ایدنجه نفسنی منع ایدر حق زوج که بضعدر متعین اولدوغی کبی خاتونك حقی دخی
مهرده متعین اولمغله بیع کبی اولدی زیرا بایع مبیعی حبس ایدوب ثمنی اخذ ایتمنجه ویرمز ولکن خاتون دخی کندو نفسنی که
مبیعده مهر في المبیع وطئدن وسفردن منع ایدر کلام وبعضدن شرط ایلدکلری نه ایسه ولها السفر والخروج من المنزل

حتی وفا اولدن خاتون ایچون بلا اذن سفر و منزلندن خروج وار در وطندن و سفردن منع ایلدوکی کبی ولها النفقة
لو منعت لذلک و خاتون ایچون زوجکله وزیند نفقه وار در اگر مهر معجلنی آلمق ایچون وطندن کتمزوبی منع ایدرسه اگر علت
مهر معجل ایسه ناشزه لکله اولماش اولور نفقه سی لازمدر اگر معجلی ادا ایدنسکره خاتون طرفندن نشوز بولنسه نفقه لازم دکلدر
وهذا قبل الدخول وکذا بعده خاتون مهر فی الحال آلدن نفسنی منع ایلمکه و سفره و منزلندن خروجه قادر اولمق قبل الدخول
بعد الدخول دخی بویلهجه در امام اعظم قاتنده بعد و قبل مابیننده فرق یوقدر خلافا لهما فیما لو کان الدخول برضاها
غیر صبیة ولا مجنونة امامین ایچون خلاف وار در شول شیده که اگر خاتونک رضاسیله دخول اولورسه بعده منعه قادر
صبیه و مجنونه اولمدوغی حالده وان لم یبین قدر المعجل فقدر ما یعجل من مثله عرفا و اگر قدر معجل بیان اولنمازسه عرفا
مهر معجله مثللیلردن تعجیل اولنان مقداری لازمدر غیر مقدر بر ربع و نحوه تعجیل اولنان شی ربع و ربع مثللی اولان
شی ایله مقدر اولمدوغی حالده ولیس لها ذلک لو اجل کله خاتون ایچون نفسنی منع ایلمک یوقدر اگر مهرک کلیسی تاجیل
بعده اولندوغی کبی صاحب بیانیه دیمشدر که اگر مؤجل وقت معلومه دکین اولورسه ابو حنیفه و محمد قاتنده خاتون
نفسنی منع ایلمک یوقدر و بونده نفسنی منع ایلمکه قادره دکلدر اگر مؤجل جهالت متقاربه ایله مجهول الا ولسه حصاد و خرمن
خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف وار در یعنی خاتون نفسنی منع ایدر صاحب نهایه دیمشدر که ولوالجیه ده فتوی
ابو یوسف قولی اوزره در واذا اوفاها ذلک فله نقلها حیث شاء دون السفر و اگر رجل مهر معجلی خاتونه ایفا ایدرسه
رجل ایچون خاتونی دیلدوکی یره کوتورمک وار در سفره دکل یعنی سفره کوتورمز وقیل له السفر بها فی ظاهر الروایة
والفتوی علی الاول و دینلمشدر که رجل ایچون خاتون ایله سفر ایلمک وار در ظاهر روایتده اما فتوی قول اول اوزره در
یعنی سفره کوتورممک اوزره در زیرا حق سبحانه و تعالینک اسکنوهن من حیث سکنتم من وجدکم قول شریفی سفره کوتورمکه
حجت قویه در صاحب نهایه تجنیس و تحفه دن ذکر ایدوب فتوی سفره کوتورمک اوزره در دیمشدر و فقیه ابو اللیث
ابو القاسم الصفاردن کندو بلدندن غیری یره خاتونی اخراج ایلمک یوقدر زیرا غربتده زحمت چکلمک لازم کلور دیدوکنی
نقل ایلمشدر و ظهیر الدین المرغینانی دیمشدر که فقیه ابو اللیث قولی ایله اخذ ادرز حق سبحانه و تعالینک اسکنوهن
من حیث سکنتم من وجدکم قول شریفیله اخذ اولیدر صاحب عنایه دیرکه ابو القاسم الصفاردن شول کمسنه که خاتونی
مدینه دن قریه یه و قریه دن مدینه یه اخراج ایدر آنک حقنده نه دیرسون دیو سؤال اولندقده بو سفر دکلدر تبدیل
اما بر بلده دن بر بلده یه اخراج تبدیل مکان دکلدر سفردر دیو جواب ویرمشدر و طوسوسی انفع الوسائلده اقوال
ایمه نقلندنصکره حاصلی لایق اولان بودر که امعان نظر ایدوب خاتونک وطنی اولان یرده عشیرة و قومی اولوب انلرک
بیننده تزوج ایدوب بعده بلدة اخرایه نقل ایلمک استرسه منع ایله حکم ایلیه و اگر خاتون ساکنه اولدوغی شهرده عشیرة
وقومی اولمیوب انده تزوج ایلدیکی ایسه و خاتونک اصلی آخر شهردن ایسه لایقدر که منع اولنمیه وان اختلفا فی قدر المهر
فالقول لها ان کان مهر مثلها کما قالت او اکثر اگر مهرک مقدارنده زوجین اختلاف ایلسه لر قول زوجه نکدر یمینی ایله
اگر مهر مثلی خاتونک دیدوکی کبی ویاخود دیدوکندن اکثر اولورسه اگر دینلورسه نکاحده یمین یوقدر نیچون بونده یمین

اوله

جواب ویریلور که بو مسئله مهرده در نکاحده دکلدر بونده یمین جایزدر وله ان کان کما قال او اقل قول رجلکدر یمینیله
اگر مهر مثل رجلک دیدوکی کبی ویاخود دیدوکندن اقل اولورسه وان کان بینهما و اگر مهر مثل ایکی قولک مابیننده اولورسه
تحالفا ولزم مهر المثل ایکیسی یمین ایدرلر بشولو هر قنقیسی نکول ایدرسه سوز آخرکلدر اگر ایکیسی دخی یمین ایدرلرسه مهر مثل لازم
وفی الطلاق قبل الدخول القول لها ان کانت متعة المثل کنصف ما قالت او اکثر قبل الدخول طلاقده قول خاتونکدر
اگر متعه مثل خاتونک دیدوکنک نصفی کبی ویاخود دخی اکثر اولورسه وله ان کانت کنصف ما قال او اقل قول رجلکدر
اگر متعة المثل رجلک دیدوکنک نصفی ویاخود نصفندن اقل اولورسه مثلا بر کمسنه بر خاتونی قبل الدخول تطلیق ایلسه
زوج اللی درهم مهردر و خاتون یوز درهمدر دیو دعوی ایلسه لر ابو حنیفه و محمد قاتنده حکما متعه مثل قلنور اگر متعه
خاتونک دیدوکی یوز درهمک نصفی ویاخود نصفندن اکثر اولورسه یمینی ایله قول خاتونکدر اگر متعه مثل رجلک دیدوکی
اللی درهمک نصفی ویاخود نصفندن اقل اولورسه یمینی ایله قول رجلکدر زیرا متعه بعد الطلاق موجب عقددر مهر مثل کبی
پس متعه دخی مهر مثل کبی حکم اولنور وان کانت بینهما تحالفا ولزمت المتعة اگر متعه مثل رجل و خاتون دیدکلرینک
مابیننده اولورسه یمین ایدرلر و متعه لازم اولور اما هر قنقیسی نکول ایدرسه آخرک قولی لازم کلور و فقها دیمشلردر که
یمین ایلمکه قرعه لازمدر تقدمه بریندن رجحان یوقدر قدوری دیمشدر که اولا زوج یمین ایدر کذا فی البیانیه وعند ابی یوسف
القول له قبل الدخول وبعده ابو یوسف قاتنده قبل الدخول و بعده قول زوجکدر زیرا زیاده یه خاتون دعوی ایدر بو
رجل منکردر امدی یمینی ایله قول منکرکدر الا ان یذکر ما لا یتعارف مهرا لها الا مکر زوج شول شیئی ذکر ایلیه که خاتونه
مهر اولمغه متعارف اولمیه یعنی عادة اول الدعا ایلدوکی شی قلیل مهر اولمغه صالح اولمیه اول زمانده قول خاتونکدر وایهما
برهن قبل زوج و زوجه هر قنقیسی بینه اقامت ایدرسه قبول قلنور وان برهنا فبینتها اولی حیث یکون القول له وبینته
اولی حیث یکون القول لها اگر زوج و زوجه بینه اقامت ایدرلرسه رجلک بینه سی اولمحلده اولیدر که قول خاتونک اوله
و خاتونک بینه سی شول محلده اولادر که قول رجلک اوله مثلا فرضا زوج بیک و خاتون ایکی بیک ادعا ایلسه و مهر مثل ایکی
ویاخود دخی اکثر اولسه رجلک بیک اوزره ادعا ایلدوکنک بینه سی قبول اولنور زیرا بینات خلاف ظاهری اثبات ایچون
یمین اصلی ابقا ایچوندر نکاحده ایسه اصل مهر مثلدر و التقدیر جه خلافنی ادعا ایدن کمسنه نک بینه سی اولیدر وان اختلف
فی اصله وجب مهر المثل و اگر اصل مهرده اختلاف ایلسه لر مهر مثل واجب اولور اجماع مرکب ایله و اجماع مرکبک معناسی
حکمده اتفاق و لماخذده اختلاف ایله نتکیم علم اصولده بیان اولنمشدر صاحب درر دیمشدر که اگر اصلنده اختلاف
مهر مثل واجب اولور مثلا زوجینک بریسی دیسه که مهر تسمیه اولنمدی و آخر دیسه که تسمیه اولندی اگر بینه اقامت ایلسه قبول اولور
والا منکر اولانه یمین ویریلور اگر نکول ایدرسه دعوای تسمیه ثابت اولور و اگر یمین ایدرسه مهر مثل واجب اولور وموت
احدهما کحیوتهما ایکیسندن برینک موتی حیوتلری کبیدر هر وجهدن زیرا مهر مثل ایکیسندن برینک موتی ایله ساقط اولماز وفی موتهما
ان اختلف الورثة فی قدره اگر ورثه زوج و زوجهنک موتندن مهرک مقدارنده اختلاف ایلسه لر فالقول لورثة الزوج عند الامام
بر قول ابو حنیفه قاتنده زوجک ورثه سی ایچوندر زیرا مهر مثل اعتباری خاتونک موتی ایله ساقط اولور ولا یستثنی القلیل

وقلیل استثنا اولنماز یعنی ورثه زوج تنی قلیل دخی استثنا ایدرلرسه تصدیق اولنور بو محلده قلیل وکثیری برابردر ابو حنیفه
وابو یوسف قاتنده دخی قول زوجک ورثه سنکدر اکر قلیل ادعا ایلمزلر ایسه وعند محمد کالحیوة امام محمد قاتنده حیوة
یعنی حال حیوتده نیجه ایسه بونده حکم اویلجه در وان اختلفوا فی اصله اکر ورثه مهرک اصلنده اختلاف ایلسه یعنی مهر
واولنمامشدر دیو اختلاف ایلسه لر یجب مهر المثل عندهما اوبه یعنی امامین قاتنده مهر مثل واجب اولور وفتوی دخی بونکله در
وعند الامام القول للمنکر التسمیة ولا یجب شیء ابو حنیفه قاتنده قول تسمیه یی منکر اولانکدر وبرشیء واجب اولماز مادام
مهر مسمی اوزرینه بینه اقامت ایلمیه لر زیرا خاتونک موتندنصکره مهر مثل اعتبار اولنمز وان بعث الزوج الیها شیئا فقالت
هو هدیة وقال مهر فالقول له فی غیر ما هیئ للاکل اکر زوج خاتونه برشیء کوندرسه خاتون دیسه که اول شیء هدیه در وزوج
دیسه که مهردر ماکولات قسمندن دکل ایسه قول زوجکدر وان نکح ذمی ذمیة او حربی حربیة ثمة علی میتة او بلا مهر
جاز فی دینهم فلا شیء لها اکر بر ذمی بر ذمیه یی وبر حربی وحربیه یی دار حربده میته اوزرینه ویاخود مهر اولمامق اوزره نکاح
حال بوکه میته اوزرینه ومهر اولمامق اوزره نکاح آنلرک دیننده جایز اولسه اکر ایکیسی دخی مسلمان اولسه لر خاتون ایچون
برشیء لازم کلمز ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما سواء وطئت او طلقت قبله او مات احدهما امامین ایچون خلاف واردر
کرک وطی اولنسون وکرک وطیدن اول مطلقه اولسون برابردر ویاخود ایکیسندن بری فوت اولسه بینه بویله در
امامینک ذمی وحربیه ده خلافنی ایهام ایدر لکن خلاف انجق ذمیه ده در حتی صاحب هدایه دیمشدر که بر نصرانی بر نصرانیه یی
میته اوزرینه ویاخود مهر اولمامق اوزره نکاح ایلسه ودینلرنده جایز اولسه ودخول ایلسه ویاخود قبل الدخول تطلیق
ویاخود ایکیسندن بریسی فوت اولسه خاتون ایچون مهر یوقدر دار حربده حربیه دخی بویلجه در بو قول ابو حنیفه
حربیین ده امامینک قولی دخی بودر اما ذمی ده امامین قاتنده مهر مثل لازمدر امام زفرک دلیلی بودر که شرع ابتغاء
نکاحی مشروع قلمدی الا مال مقارن قلدی حق سبحانه وتعالی نک ان تبتغوا باموالکم قول شریفی دخی بوکا دلیلدر
عامدر وحکمی عموم اوزره ثابتدر زیرا نکاح معاملاتندندر کفار دخی معاملات ایله مخاطبدر امامینک دلیلی بودر که
اهل حرب احکام اسلامی ملتزم دکللردر حکم ایسه آنلرک اوزرینه جاری اولماز الا التزام ایله اولور والتزام اولماز الا
ولایت ایله اولور وتباین دارین ایله ولایت منقطعدر اما اهل ذمت بونک خلافیدر زیرا اهل ذمت معاملاته رجوع
اولنان اشیاده بزم احکاممزی التزام ایلمشلردر وعقد ذمتده اویله التزام بولنمش اولور زیرا زنا وربادن اهل ذمت
منع اولنورلر وآنلرک اوزرینه حدود دخی اقامت اولنور وتسلیم اولنسون که آنلر احکامی التزام ایلمشلر لکن اتحاد دار
ولایت التزام متحققدر ابو حنیفه ایچون دلیل بودر که تحقیقا اهل ذمت دیاناتده بزم احکاممزی التزام ایلمشلردر صوم
وصلوة کبی دخی شول شیده که خلافنه معتقدلردر بیع خمر وخنزیر کبی وولایت التزام ایسه سیف ومحاجه ایله در بو قوللرک
جملهسی اهل ذمتدن منقطعدر عقد ذمت ایلدکلری ایچون فانا امرنا ان نترکهم وما یدینون معناسی اوزره ترک
اولندقده پس امدی آنلر عدم التزام وانقطاع ولایتده اهل حرب کبی اولمشلردر زنا بونک خلافیدر زیرا زنا جمیع ادیانده
آنلرک دینلرنده حلال دکلدر که حالی اوزره ترک اولنه ربا ایسه عقودلرنده مستثنی در نبی علیه السلامک الا من اربی

فلیس بیننا وبینهم عهد قول شریفی ایله ربا دخی مستثنی اولور صاحب کنز دیمشدر که اکر بر ذمی بر ذمیه یی میته ویاخود
مهر اولمامق اوزره نکاح ایلسه حال بوکه دینلرنده جایز اولسه پس امدی وطی اولنسه ویاخود وطیدن مقدم طلاق ویرلسه
ویاخود فوت اولسه خاتون ایچون مهر یوقدر وحربی دخی بویلجه در وکنزک شراحی لا مهر لها دیدیکی کنزدن نصکره بو قول
ابو حنیفه قاتنده در وامامین دیدیلر که خاتونه مهر مثل لازم اولور موتده ووطیده ووطیدن اول طلاقده متعه لازمدر
وکذا الحربیان ثمة قولندن نصکره شراح دیدیلر که اکر حربی حربیه یی دار حربده نکاح ایلسه حکمی ذمی حکمی کبیدر ائمه ثلاثه قاتنده
خلاف انجق امام زفرکدر چونکه اقوال ائمه معلوم اولدی مصنفک بیان مذاهبده نوعا خللی واردر اکر خلافا لهما قولی
ذمیه صرف اولنسه کلامده نوعا خفی یعنی بوردغونلق وضعیفلق واقع اولور وبلا مهر قولی نفی مهره ومهرده سکوته
دینلمشدر میته ده وسکوتده ایکی روایت واردر اصح اولان جملهسی خلاف اوزره اولمقدر کذا فی الهدایه وان نکحها بخمر
او خنزیر معین ثم اسلما او اسلم احدهما قبل القبض فلها ذلک اکر بر ذمی بر ذمیه یی معین خمر وخنزیر مقابلسنده نکاح
بعده ایکیسی دخی اسلامه کلسه لر ویاخود ایکیسندن بری قبل القبض اسلامه کلسه خاتون ایچون معین اولان شیئی قبض
ایلمک واردر ابو حنیفه قاتنده زیرا خمر وخنزیر وقت عقدده معین اولمش ایدی اسلام ایسه معین اولان شیئک قبضینه مانع
تسلیمی بر ذمیه مسلمان اولسه وآخر کسنه ده خمر وخنزیر اولسه خاتون ایچون اول خمر وخنزیری قبض ایلمک واردر وان کان
غیر معین فقیمة الخمر ومهر المثل فی الخنزیر اکر خمر وخنزیر معین اولمش دکل ایسه خمرک قیمتی لازمدر وخنزیرده مهر مثل
ابو حنیفه قاتنده اما خمرک قیمتی لزومی ملک غیر معین قبض ایله حاصل اولور دین ایسه مثلی ایله قضا اولنور اسلام
مثلی منافیدر بو تقدیرجه قیمتی لازمدر زیرا وقت عقدده تسمیه سی صحیحدر قیمتی المق عینی المق کبیدر ذوات الامثالده
واما خنزیرده مهر مثلک لزومی خنزیر ذوات القیمدندر قیمتی اخذ ایلمک عینی اخذ کبیدر انک ایچون مهر مثل لازمدر وعند
ابی یوسف مهر المثل فی الوجهین وابو یوسف قاتنده ایکی وجهده یعنی معینده مهر مثل لازمدر وعند محمد القیمة فیهما امام محمد
معین وغیر معینده قیمتی لازمدر زیرا تسمیه وقت عقدده صحیح اولمشدر وآنلر قاتنده مسمی مالدر چونکه اسلام ایله
مسمینک تسلیمی جایز اولمیجق قیمتی لازم اولور وفی الطلاق قبل الدخول تجب المتعة عند من اوجب مهر المثل ونصف
القیمة عند من اوجبها قبل الدخول طلاقده متعه واجبدر مهر مثل واجبدر دین قاتنده ونصف قیمت واجبدر قیمتی
دین قاتنده مهر مثل واجبدر دین ابو یوسفدر وقیمتی واجبدر دین امام محمددر

بو باب عبدک نکاحی بیاننده در

نکاح العبد والامة والمدبر والمکاتب وام الولد بلا اذن السید موقوف عبد وامه ومدبر ومکاتب وام ولدک
افندیلرینک اذنسز نکاحی موقوفدر اما عبدک نکاحی موقوف اولمسی نبی علیه السلامک ایما عبد تزوج بغیر اذن مولاه
فهو عاهر قول شریفی ایله در عاهر زانی معناسنه در عبدده امام مالکک خلافی واردر زیرا عبد طلاقه مالکدر نکاحه دخی
مالک اولمسنه ذاهب اولمشدر اما امه نک نکاحنک موقوف اولمسی مولی بضع امه یه مالکدر کندونک تحت ملکنده اولان
آخر مالک اولیماز مکر کندونک اذنی اوله بلا اذن نکاح صحیح اولماز ومدبر ومکاتبده حکم رقیت باقیدر وام ولدده ملکیت
قایم اولمغله نکاحلری اجازته موقوفدر فان اجاز نفذ وان رد بطل پس امدی اکر افندیسی اجازت ویررسه نکاح نافذ اولور

واكورد ایدرسه نكاح باطل اولور وقوله طلقها رجعية اجازة سيدك بلا اذن تزوج ايدن عبدنه طلقها رجعية قولی
نكاحه اجازتدر زيرا طلاق رجعی نكاح صحیحده اولور بو تقديرجه سيدك طلاق رجعيه ايله تطليق ايله قولی اجازتدر
لا طلقها او فارقها طلقها ويا خود فارقها قولی اجازت دكلدر زيرا بو قول رده محتملدر فان نكحوا باذنه واكر عبد
وغيريلر افنديلرينك اذنيله نكاح ايلسه لر فالمهر عليهم بس اما مهر كندولرينك اوزرلرينه در بيع العبد فيه مهر ايچون
عبد بيع اولنور زيرا مهر دين در رقبه عبده واجب اولدی تزوج سببی ايله ابتداء حق مولاده اذن سببی ايله ظاهر اولدی
بعده اصحاب ديوندن مضرتی دفع ايچون رقبه عبده انتقال ايلدی ويسعى المدبر والمكاتب ولا يباعان مدبر و مكاتب
سعی ايدرلر و مهر ايچون بيع اولنمازلر زيرا بو ايكيسنك اوزرلرنده كتابت و تدبير وار ايكن برملكدن برملكه انتقالی
بو تقديرجه كسبلرندن ادا اولنور بو قسه نقللرندن ادا اولنماز واذنه لعبده بالنكاح يشمل جايزه وفاسده سيدك
عبد ايچون نكاحه اذنی نكاحك جايز و فاسدينه شامل اولور فيباع في المهر لو نكح فاسدا فوطئ اكر عبد فاسدا نكاح ايدوب
وطی ايلسه مهر ايچون بيع اولنور ابو حنيفه قاتنده زيرا نكاحه اذن جايز و فاسده شامل اولمغله مهر حق مولاده ظاهر اولور
اول الجلدن عبد بيع اولنور اما امامين ديركه اذن نكاح جايزه منصرف اولور بو تقديرجه مهر حق مولاده ظاهر اولميوب
حق عبده واقع اولور لكن بعد الاعتاق اخذ اولنور مقدم طلب اولنماز فيتم الاذن به نكاح فاسد ايله اذن تمام اولور
حتى لو نكح بعده جايزا توقف على الاجازة حتى عبد نكاح فاسددن صكره اكر جايزا نكاح ايلسه مولاسنده اجازتنه
توقف ايدر زيرا افنديسنك اذنی نكاح فاسدده منتهی اولوب تكرار اذنه محتاج اولور ابو حنيفه قاتنده اما امامين قاتنده
اذن منتهی اولماز ثانيا نكاح ايلسه صحيحدر وان زوج عبدا مأذونا المديون صح واكر سيد عبد مأذون و مديونی
تزويج ايلسه نكاح صحيح اولور وهي اسوة الغرماء في مهر مثلها او لخاتون مهر مثلنده غرما ايله برابردر عبد مزبور
بيع اولنوب غرما ايله خاتون بينده حقلری مقداری تقسيم اولنور ومن زوج امته لا يلزمه تبوئتها او يطاء الزوج متى
بر كمسنه جاريه سنی آخره تزويج ايلسه اول جاريه يه مكان حاضر ايلمك لازم دكلدر و زوج جاريه يه ظفر بولدوغی وقتده
وامه نك استخدامنده مولانك حقی باقيدر اكر مكان حاضر ايلسه حق خدمتی ابطال ايلمك لازم كلور ولا نفقة عليه الا
زوج اوزرينه نفقه يوقدر الا مكان حاضر ايلمكله واردر زيرا نفقه خاتونك حبسی مقابله سنده در حبس اولميجق نفقه سنك
عدم لزومی مقرردر وهي ان يخلي بينها وبين الزوج في منزله ولا يستخدمها تبوئه جاريه ايله زوج بيننی خالی ايلكدر
وان بوأها ثم رجع صح واكر سيد امه يه مكان حاضر ايلسه بعده رجوع ايلسه صحيح اولور زيرا افندی ايچون امه ده بقاء
هنوز موجود اولمغله تبوئه ايله ساقط اولماز نكاح ايله ساقط اولمدوغی كبی وسقطت النفقة قولی رجوع ايلمكله زوج
اوزرندن نفقه ساقط اولور زيرا نفقه جزاء احتباس ايدی احتباس زايل اولنجق نفقه دخی زايل اولور وان خدمته بلا
استخدامه لا تسقط مكان حاضر ايلدكدنصكره مولاسی بلا خدمت ايلدی دوام ايلمك سزن جاريه خدمت ايلسه نفقه سی
زوجدن ساقط اولماز وان زوج امته ثم قتلها قبل الدخول سقط المهر اكر بركمسنه جاريه سنی تزويج ايلسه بعده جاريه سنی
افنديسی قتل ايلسه زوجدن مهر ساقط اولور ابو حنيفه قاتنده زيرا معقود عليهی تقررندن مقدم اتلاف ايلديكه اوله

زوجك جاريه يه وصولی ايدی واما امامين ديركه مهر ساقط اولماز زيرا فان المقتول ميت باجله عند اهل الحق
مضمونی اوزره قتل موجب اسقاط مهر دكلدر بخلاف ما لو قتلت الحرة نفسها قبله خلاف شول شيئدركه اكر حره
كندو نفسنی قبل الدخول قتل ايلسه مهر ساقط اولماز امام زفر خلاف ايدوب ديركه بضعك مبدل منه ايدی تسليمدن
اول فوت اولنجق بدل دخی فوت اولمق مقرردر جاريه مقتوله نك مهری كبی كندوبی قتل ايدن حره نك مهری دخی ساقط
بزم ايچون دليل انسانك كندو نفسنه جنايتی احكام دنياده اصلا معتبر دكلدر حتی كندو نفسنی قتل ايدن كمسنه غسل
اولنور واوزرينه نماز قلنور اما مولانك جاريه سنی قتل بونك خلافنجه در آنده احكام دنيا معتبردر و مولانك اوزرينه
كفارت واجب اولور والاذن في العزل عن الامة للسيد امه دن عزلده اذن سيد ايچوندر زيرا امه دن ولد حاصل
سيدك حقی اولوردی اولتقديرجه سيدك رضاسی معتبر اولور وعندهما لها امامين قاتنده عزلده اذن جاريه ايچوندر
زيرا وطی جاريه نك حقيدر و مطالبه دخی انك ايچون ثابتدر اكر عزلده اذن كندونك اولميجق حقی ناقص اولمق لازم كلور
جاريه نك رضاسی معتبر اولور حره كبی اما امه مملوكه بونلرك خلافنجه در انك رضاسی معتبر دكلدر عزل جين جماعده
خارج فرجه انزالدر صاحب عنايه ديمشدركه بو مسئلده عزلك جوازنه دلالت واردر وخصوص عزلده ابن مسعوددن
سؤال اولندقده لا باس در حق سبحانه و تعالى الباس وجود ايله ملبس اولدی جواز واحدن اخذ ميثاق ايتمشدر اكر وجودی
صخره صمايه القا اولنسه ينه خلق اولور بيورمشلردر و ابو سعيد الخدری رضي الله عنه دخی بونك مثلنی روايت ايلمشدر
وصاحب نهايه كراهية الفتاوی محلنده ذكر ايلمشدركه بركمسنه بدخوی و فاسق ولد ظهورندن خوف ايلسه اول كمسنه ايچون
عزل ايلمك لا باس در و اسقاط ولد ايچون معالجه ايلسه لر آثم اولمازلر مادامكه خلقندن برشی ظاهر اولميه اما ظاهر
اولدقدنصكره جايز دكلدر وان تزوجت امة او مكاتبة بالاذن ثم عتقت فلها الخيار في الفسخ حرا كان زوجها او عبدا
واكر جاريه و مكاتبه سيدك اذنی ايله تزوج ايلسه بعده معتقه اولسه نكاحی فسخده جاريه ايچون خيار واردر زوجی
حر اولسون وكرك عبد اولسون وان تزوجت بلا اذن فعتقت نفذ النكاح اكر جاريه افنديسنك اذنی يوغيكن تزوج ايلسه
ومعتقه اولسه نكاحی نافذ اولور وكذا العبد ولا خيار لها وبلا اذن عبدك نكاحی دخی نافذ اولور خاتون ايچون
خيار يوقدر مثلا بر عبد افنديسنك اذنی يوغيكن نكاح ايلسه بعده معتق اولسه ينه نكاحی كما كان نافذدر خاتون ايچون خيار يوقدر
والمسمى للسيد ان وطئت قبل العتق ولها ان وطئت بعده مهر مسمی سيد ايچوندر اكر جاريه قبل العتق وطی اولنمش ايسه
واكر بعد العتق وطی اولنمش ايسه مهر مسمی جاريه ايچوندر ومن وطئ امة ابنه فولدت فادعاه ثبت نسبه منه ولزمه قيمتها
لا مهرها ولا قيمة ولدها وتصير ام ولده بركمسنه اوغلنك جاريه سنی وطی ايلسه واول جاريه ولد كتورسه و وطی ايدن
دعوت ايلسه اول ولدك نسبی دعوت ايدن كمسنه دن ثابت اولور و دعوت ايدن كمسنه جاريه نك قيمتی لازم اولور
مهری لازم اولماز و ولدك قيمتی دخی لازم اولماز و اول جاريه وطی ايدن كمسنه نك ام ولدی اولور زيرا بابا ايچون اوغلنك
مالنی تملك ولايتی واردر نته كيم نبي عليه السلام ولد الرجل من كسبه فكلوا من اموالهم بيوردقلری وينه دفعه ثانيه ده
ان اولادكم من اطيب كسبكم فكلوا من كسب اولادكم امر شريفلری باباننك مال ولده تملكده ولايتی اولدوغنه دليلدر هر كمسنه كه

كندو بقاسنه حاجتی ایچون اوغلنك مالنه تملكه ولایتی اولد اول كمسنه ایچون اوغلنك جاریه سنه دخی مانی صیانت حاجتی
تملكه ولایت واردر زیرا ابقاء نسلنه حاجت ابقاء نفسنه حاجتدن ادوندر یعنی اشغه ایدوكی ظاهردر پس امدی ابقاء نسل
حاجتی ابقاء نفس حاجتندن اشغه اولدوغی اجلدن بابا اوغلنك جاریه سنه قیمت ایله مالك اولور اما طعامنه قیمتسز
مالك اولور چونكه بابا اوغلنك جاریه سنی وطی ایلدی كوره لم كندویه جاریه نك ملكیتی نه وقت ثابت اولور امدی بو
استیلاددن مقدمجه ثابت اولور استیلادده شرط ایچون زیرا استیلادی صحیح اولان یا حقیقت ملكدر ویا خود حق ملك
بو ذكر اولنان بابا ایچون جاریه حقنده ثابت دكلدر زیرا اول جاریه‌یی بابا تزوج ایلسه جایزدر پس بو تقدیرجه تقدیم ملك
لازمدر وعلوق ولددن صكره بابا اول ولدك صیانتنه محتاج اولور وصیانت ایسه ثبوت نسب ایله اولور وثبوت
نسب ایسه ملكدن غیریله اولماز ملكك وطی اوزرینه تقدیمی لازمدر كه بابانك فعلی حرام اولمیه فچان ملك وطی اوزرینه
تقدیم اولنسه وطی بابانك ملكنده واقع اولمش اولور بو تقدیرجه عقر وولدك قیمتی لازم اولماز زیرا قبل الاستیلاد ملكه
استناد ایلمكله اول ولد حراً علوق ایلمش اولدی والجد كالاب بعد موته لا قبله جد بابا كبیدر بابانك موتندن صكره
اما قبل الموت دكل بو اجلدندر كه بابا وار ایكن جد وارث اولماز وان زوج امته اباه جاز اكر بر كمسنه جاریه سنی باباسنه
تزویج ایلسه جایزدر امام شافعی دیركه اوغل بابایه جاریه سنی تزویج ایلمك جایز دكلدر زیرا مال ولدده بابا ایچون حق ملك واردر
حتی بر كمسنه اوغلنك جاریه سنه حرام ایدوكن بیلوركن وطی ایلسه حد لازم كلمز بو قول شافعینكدر وعلیه مهرها لا قیمتها
جاریه نك مهری باباسنك اوزرینه در قیمتی دكل زیرا ملك رقبه یوقدر وان اتت بولد لا تصیر ام ولد واكر جاریه ولد
ام ولد اولماز وهو حر بقرابته اول ولد جاریه صاحبنك قرابتی ایله حردر نبی علیه السلام من ملك ذا رحم محرم منه
عتق علیه قول شریفی ایله معتق اولمسی محققدر حرة قالت لسید زوجها اعتقه عنی بالف ففعل فسد النكاح واكر
بر حره خاتون زوجنك افندیسنه بیك اقچه یه بندن اعتاق ایله دیسه وافندیسی دخی اشلسه نكاح فاسد اولور وخاتونه
بیك اقچه لازم اولور والولاء لها ویجزی عن كفارتها لو نوت بر اكر خاتون كندونك كفارتندن عتقنه نیت ایلسه صحیح
وان لم تقل بالف لا یفسد والولاء له واكر خاتون اعتقه بالف دیمسه نكاح فاسد اولماز ولا سید ایچوندر خلافا
لابی یوسف خلاف ابو یوسفه ایچوندر وللمولى اجبار عبده وامته على النكاح مولى ایچون عبد وامه سنی نكاحه
جبر ایلمك واردر امام شافعی دیركه جبر اولنمازلر زیرا بونلر افندیلرینك مملوكلریدر مال جهتندن یوقسه ادمی اولدقلری
جهتندن دكلدر نكاح ایسه ادمی خواصندندر بو تقدیرجه اجباره مالك دكلدر اما ائمه حنفیه ایچون دلیل بودر كه
مولى عبد وامه سنی نكاح ایلمك ملكنی اصلاح ایلمكدر كه زنایی ارتكاب ایلمیه بو فعلی ارتكاب ایدرجك معیوب اولوب مالیته
نقصان عارض اولور بویله اولجق اصلاح ایچون اجباره مالك اولور وامه نك منافع بضعنه كندوسی مالكدر وغیری
تملیكه دخی قادردر انك ایچون امه نك مهری مولاسی ایچوندر حقا لو تام كتابده عبد وامه سوكا اولدقلرنده در اما كو
اول وقت امام شافعی قاتنده دخی اجبار جایز اولور دون مكاتبه ومكاتبة مكاتب ومكاتبه اجبار اولنمازلر زیرا انلر
تصرفده احراره ملحق اولمشلردر بو اجلدندر كه مكاتبه نك مهری كندو ایچون اولور

بو بابا كافرك نكاحی بیاننده در

واذا

واذا تزوج كافر بلا شهود او فی عدة كافر وذلك جائز فی دینهم ثم اسلما اقرا علیه فچان بر كافر بلا شهود ویا خود
بر كافرك عدتنده تزوج ایلسه حال بو كه بلا شهود وعدت كافرده تزوج دینلرنده جایز اولسه انلر نصكره زوج وزوجه
مسلمان اولسه‌لر مقدما دینلرنده عقد اولان نكاح اوزرینه قرار قلنورلر ابو حنیفه قاتنده مصنف فی عدة كافر
لفظی ایله تقیید ایلدی زیرا اكر عدت مسلمه اولسه بالاجماع نكاح فاسد اولوردی خلافا لهما فی العدة عدتده امامین ایچون
خلاف واردر امام زفر دیركه نكاح فاسددر كرك بلا شهود كرك عدتده اولسون زیرا خطابات عامه در نبی علیه السلام
لا نكاح الا بشهود بیوردقلری بلا شهود اولان نكاحك بطلاننه دلیلدر وانلر بو مرافعه یه كلسه‌لر ویا خود مسلمان
ینه اسكی حرمت قایمه در تفریقی واجب اولور حق سبحانه وتعالینك وان احكم بینهم بما انزل الله ولا تتبع اهواءهم قول شریفی
عمل ایلمك ایچون امامین ایچون دلیل بودر كه نكاح معتده نك حرام اولمسی مجمع علیهادر وكفره نكاح معتده یی التزام
اما بلا شهود نكاحك حرمتی مختلف فیهادر زیرا مالك وابن ابی لیلى تجویز ایلدیلر كه كفره بزم احكاممزی جمیع اختلافاتی ایله
التزام ایلممشلردر لكن اهل ذمت اولدقلری سببیله بز تعرض ایلمزز فچان ایكیسی مرافعه اولسه‌لر ویا خود برسی مرافعه یه كلسه
ویا خود بری مسلمان اولسه حال بو كه عدت منقضیه اولمسه نكاح محارم كبی بینلری تفریق اولنور اما فچان اسلامه كلسه‌لر
بالاجماع ما بینلری تفریق اولنماز امام ابو حنیفه ایچون دلیل بودر كه حرمت نكاح عدت ایچوندر زیرا من وجه منكوحه نك
نكاحی اولمش اولور وثبوت عدت یا شرع ایچون اوله ویا خود زوج ایچون ولا شرع ایچون اولمغه مساغ یوقدر زیرا كفار
حقوق شرعله مخاطب دكللردر اول اجلدن خمر وخنزیرده انلره تعرض اولنمدی وثبوت عدت زوج ایچون اولمغه دخی مساغ
زیرا حرمت عدته زوج دخی معتقد دكلدر بو تقدیرجه ابتداء نكاح صحیح اولمش اولدی مقتضینك وجودی ایچون كه ركنك
اهلندن صدوریدر كه عاقل وبالغدر وركن كه ایجاب وقبولدر بونلر بولنمغله ابتداء نكاح صحیح اولمش اولور واما تحت مسلمده
واقع اولسه بونك خلافیدر چونكه ابتداء صحیح اولماسلام ومرافعه ایله اول نكاح مرتفع اولماز زیرا اولكه حالت كفرده اولان
وشهادت ایسه حالت كفرده اولان نكاحه مشروط دكلدر امدی كما كان اولكی نكاح اوزره قرار قلنورلر ولو تزوج المجوسی محرمه
ثم اسلما او احدهما فرق بینهما وكذا لو ترافعا الینا واكر مجوسی محرمنی تزوج ایلسه بعده ایكیسی مسلمان اولسه‌لر ویا خود
ایكیسندن بریسی مسلمان اولسه ما بینلری تفریق اولنور ومسلمان اولدقلرنده تفریق اولندوغی كبی اكر كفرلری حالنده بزه
مرافعه اولسه‌لر ینه تفریق اولنور زیرا بو ینه محرم اولوب ابتداء نكاح جایز اولمغله بقاء دخی نكاح جایز دكلدر زیرا محل نكاح دكلدر
وبمرافعة احدهما لا یفرق خلافا لهما مجوسیدن برینك مرافعه سی ایله ما بینلری تفریق اولنماز ابو حنیفه قاتنده امامین ایچون
خلاف واردر انلرك قاتنده تفریق اولنور والطفل مسلم ان كان احد ابویه مسلما او اسلم احدهما طفل مسلمدر اكر ابویندن
بری مسلم ایسه ویا خود ایكیسندن بری مسلمان اولسه اكر دینلورسه بو تعمیم نیجه صحیح اولور كه مسلمه نك كافر ایله نكاحنك
وجودی یوقدر بو كا جواب ویریلور كه بو تعمیم حالت بقایه محمول اولور مثلا بر ذمیه خاتون مسلمان اولسه وزوجنه اسلام
عرض اولنمازدن مقدم ولد كتورسه اول ولد مسلمدر احد ابوین قیدی بونكله تصحیح اولنور وكتابی ان كان بین كتابی ومجوسی
طفل كتابیدر اكر كتابی ایله مجوسی بیننده اولورسه حتی اول طفل قز اولورسه مسلمه نكاحی جایز اولور وذبیحه سی دخی حلال

بونده نوع انظر واردر هدایه ده دخی بویله در و صاحب بیانیه ان المجوسیة شر من النصرانیة والیهودیة دیمشدر ان
والیهودیة خیر من المجوسیة دیمشدر زیرا آنلرک دینلرنده خیر یوقدر ولو اسلمت زوجة الکافر او زوج المجوسیة اکر کافر
زوجه سی و یاخود مجوسیه نک زوجی مسلمان اولسه عرض الاسلام علی الآخر آخر اوزرینه اسلام عرض اولنور فان اسلم
فهی له والا فرق بینهما فان ابی الزوج فالفرقة طلاق اکر اول آخر مسلمان اولسه زوجه زوج ایچوندر یعنی اولکی نکاح
اوزره ثابت اولور نکاح آخره محتاج دکلدر و اکر اسلامه کلمز ایسه مابینلری تفریق اولنور و اکر زوج ابا ایدرسه بو
فرقت طلاقدر خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردر انک قاتنده فرقت طلاق دکلدر فسخدر لان اباء
بالاتفاق طلاق دکلدر اکر خاتون ابا ایدرسه ولها المهر لو بعد الدخول خاتونه ایچون مهر واردر اکر اسلام زوج
والا فنصفه لو ابی الزوج و اکر اسلام زوج دخولدن اول ایسه نصف مهر واردر اکر زوج ابا ایدرسه ولا شیء لو ابت
اکر قبل الدخول اسلامدن خاتون ابا ایدرسه برشیء یوقدر حاصل کلام قچان قاضی مابینلرین تفریق ایلسه اکر ابا رجل
طرفندن اولورسه اول فرقت طلاق اولور اکر خاتون طرفندن اولورسه طلاق اولمیوب فسخ اولور زیرا طلاق رجال
طرفندندر نسا طرفندن دکلدر بو تقدیرجه خاتون طرفندن فسخ اولمغله برشیء لازم کلمز ولو کان ذلک فی دارهم ای الحرب
ار و عورتدن بریتک اسلامی و یاخود زوجه کتابیه نک اسلامی دار حربده اولسه لا تبین حتی تحیض ثلثا قبل الاسلام
آخرک اسلامندن اول اوچ حیض کورمینجه بینونت واقع اولماز کرک مدخول بها اولسون کرک اولمسون و نفس
اسلام سبب تفرقه اولماز و آخر اوزرینه عرض اسلام دخی ممکن دکلدر زیرا دار حربدر اولمغله اهل اسلامک ولایتی منقطعدر
وقتاکه اعتبار سبب متعذر اولسه شرط سبب مقامنه اقامت اولنور و بو محلده شرط اوچ حیضک انقضاسیدر بعد
عرض الاسلام ابا مقامنه اقامت اولنور زیرا حکم شرطه مضاف اولور قچن علت و سببه اضافت متعذر اولسه نتکیم بر کمسنه
طریق عامده بر قیوی قازوب ایچنه بر انسان دوشسه اصل بودرکه تلف و هلاک دوشن کمسنه نک ثقلنه مضاف اولمقدر
زیرا علت هلاک انک ثقلیدر لکن اول ثقله اضافت متعذردر امر طبیعی اولدیغیچون بعده هلاک سبب ولان که مشیدر
مضاف قلمق متعذردر زیرا اولده یوریمک امر مباح برشیدر اصلا تعدی و تجاوز یوقدر پس امدی سبب و علته مضاف
متعذر اولیجق شرطه مضاف قلنور که اول حفر بئردر و بو حفر علته مشابهدر شول حیثیتیله که حکم اول شرط وجوده تعلق
و بونده تعدی واردر زیرا قیو اولان ارض حفر ایدن کمسنه نک ملکی دکلدر وان اسلم زوج الکتابیة بقی نکاحهما
اکر کتابیه نک زوجی مسلمان اولسه ایکیسنک نکاحی باقی قالور زیرا ابتداء مسلمک کتابیه یی تزوج ایلمسی جایزدر بقاء
جوازی دخی اولی زیرا حالت بقا حالت ابتدادن اسهلدر و تباین الدارین سبب الفرقة لا السبی فلو خرج احدهما الینا
مسلما او اخرج مسبیا بانت وان سبیا معا لا و تباین دارین فرقته سببدر سبی یعنی اسیرلک فرقته سبب دکلدر پس امدی
اکر زوجیندن بری مسلم اولدیغی حالده بزه چقسه یعنی دار اسلامه کلسه و یاخود اسیرلک ایله اخراج اولنسه بینونت
واقع اولور و اکر زوج و زوجه معا سبی اولنسه بینونت واقع اولماز شافعی قاتنده سبب فرقت سبیدر حتی زوجیندن بری
مسلما دار اسلامه کلسه و یاخود عقد ذمت ایله یعنی خراجی قبول ایله کلسه بینونت واقع اولماز زیرا سبی بولنمدیغی

اما

اما اکر احد زوجین سبی اولنسه مابینلرنده فرقت واقع اولور اتفاقا ائمه حنفیه قاتنده سبب فرقت تباین داریندر
و امام شافعی قاتنده سبیدر و اکر زوجین معا سبی اولنسه لر بزم قاتمزده فرقت واقع اولماز امام شافعی قاتنده واقع اولور
دلیل شافعی بودرکه مکه مکرمه فتح اولمازدن مقدم نبی علیه السلامک دختر سعادت اختری زینب زوجی اولان ابو العاص
مکه ده قیوب کندوسی مدینه منوره یه هجرت ایلدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم نکاح اول ایله زینبی مکه ده
زوجنه کوندردی بوندن معلوم اولدیکه تباین دارین موجب فرقت دکلدر تباین دارینده احد زوجیندن انقطاع
اثری واردر یوقسه انقطاع نکاح دکلدر بو اجلدندرکه بر حربی امان ایله دار اسلامه داخل اولسه و یاخود بر مسلم دار حربه
امان ایله داخل اولسه فرقت واقع اولماز مع هذا تباین دارین موجود و بو مسئله ایضاح ایدرکه اهل عدل ایله اهل بغی
بیننده نکاح باقیدر و ولایت منقطعدر ایکن اما سبی بونک خلافنجه در زیرا سبی مسبینک سابی ایچون صافلغنی اقتضا ایدر
و مسبیده سابی ایچون ملک صافی اولماز الا مسبیه نک زوجندن نکاحی منقطع اولمغله اولور بو محله کلنجه شافعینک
دلیلیدر بزم ایچون دلیل حق سبحانه و تعالینک یا ایها الذین امنوا اذا جاءکم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله اعلم
بایمانهن فان علمتموهن مؤمنات فلا ترجعوهن الی الکفار قول شریفیدر اهل تفسیر بو آیت کریمه نک سبب نزولنده
عام حدیبیه ده مکه مشرکلری نبی علیه السلام ایله مصالحه ایدوب شول وجهله صلح اولندیکه اهل مکه دن هر کم نبی
کلورسه اینه آنلره رد ایلیه لر و نبی علیه السلامدن مکه مکرمه یه کلن اهل مکه دن اولوب رد ایلمیه لر بو منوال اوزره
یازیلوب مهرلنرکن نصکره نبی علیه السلام حدیبیه ده ایکن سبیعه بنت الحارث الاسلمیه فرار ایدوب نبی علیه السلامه
کلدی و زوجی اولان کافر دخی عقبنجه کلوب یا محمد بنم خاتونمی رد ایله حال بوکه سزه کلنلری رد ایچون شرط ایلدیکن
هنوز یازیلان نامه نک مرکبی قورومدی دیدکده بو آیت کریمه نازل اولدی بوندن معلوم اولدیکه تباین دارین موجب
فرقتدر آندن نصکره حق سبحانه و تعالینک ولا جناح علیکم ان تنکحوهن قول شریفی تباین دارین موجب انقطاع نکاح ایدوکنه
حجت قاطعه در ومن هاجرت الینا بانت ولا عدة علیها و شول خاتون که بزه هجرت ایلیه زوجندن باین اولور و اول
خاتونک اوزرینه عدت لازم اولماز ابو حنیفه قاتنده اکر حامل اولماز ایسه اکر حامل اولورسه وضع حمل ایدنجه نکاح
اولنمق جایز دکلدر خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر آنلرک قاتنده خاتونه عدت لازمدر زیرا فرقت دار اسلامه
دخولدن صکره واقع اولدی بو تقدیرجه خاتونه اسلام حکمی لازم اولور وارتداد احد الزوجین فسخ فی الحال احد زوجینک
ارتدادی فی الحال فسخدر طلاق دکلدر وللموطوءة المهر ولغیرها نصفه ان ارتد موطوءه ایچون تمام مهر لازم اولور
کرک ردت رجل طرفندن اولسون کرک عورت طرفندن اولسون و موطوءه دن غیری ایچون نصف مهر لازم اولور اکر
ردت رجل طرفندن اولورسه ولا شیء لها ان ارتدت اکر خاتون مرتد اولورسه مهردن برشیء یوقدر زیرا تفریق خاتون طرفندن
اولمغله معصیت اول جانبدن اولمش اولور بو معصیت ایسه موجب سقوط مهردر وان ارتدا معا واسلما معا لا تبین
اکر زوج و زوجه معا مرتد اولسه لر و معا اسلامه کلسه لر فرقت واقع اولماز قیاس بوایدیکه فرقت واقع اوله و بو قول
زفرکدر شافعی دخی بونکله حکم ایلدی اما بزم ایچون دلیل بودرکه بنی حنیفه که عربده بر قبیله در زکاتی ویرممک ایچون جمله سی

حضرت ابو بکر رضی الله تعالی عنه اوزرلرینه عسکر کوندردکده جملهسی مسلمان اولدیلر تجدید نکاح ایله امر اولنمدیلر
وصحابه دن بر فرد تجدید نکاحی امر ایلممشدر بونلرک اجماعی ترک قیاسه حجتدر وان اسلما متعاقبین بانت اکر زوجین
متعاقبین اسلامه کلسه لر فرقت واقع اولور زیرا بونک اسلامی آخرک ردتی اوزرینه مقدم اولمغله ماینلرنده اختلاف
متحقق اولمش اولور اول تقدیرجه فرقت مقرردر ولا یصح تزوج المرتد ولا المرتدة احداً مرتد ومرتده نک برکمسنهیی تزوج
ایلمسی صحیح دکلدر مادام که اسلامه کلمیه لر

بو باب قسم بیاننده در قسم قافک فتحی وسینک سکونیله مصدردر

وکسر قاف ایله اقسامک بریدر بو محلده قسمدن مراد زوج نساسنک حقنی عدالت اوزره اعطا ایلمکدر یجب العدل فیه
بیتوتة لا وطئاً قسمده بیتوتت جهتندن عدل واجب اولور وطی جهتندن دکل مأکول وملبوسده دخی عدل واجبدر
وبعضنی بعضندن برشیده جایز دکلدر زیرا حق سبحانه وتعالی فان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة او ما ملکت ایمانکم قول شریفی
بین النسا تسویه نک وجوبنه دالدر ونبی علیه السلام من کانت له امرأتان فمال الی احدیهما جاء یوم القیمة وشقه مائل
قول شریفنک وعیده اشتمالی اولمغله تسویه نک وجوبنه دلیل قویدر وعایشه رضی الله تعالی عنهادن مرویدر که
نبی علیه السلام نساسی ماینلرنده عدالت ایدردی واللهم هذا قسمی فیما املک ولا تؤاخذنی فیما لا املک دیو دعا ایدردی
وعدلک وجوبی بیتوتت ومأکولات وملبوسات وموانست ومصاحبتده در یوقسه جماعده دکلدر زیرا جماع نشاطه
منوط بر فعلدر آنده تسویه ممکن دکلدر والبکر والثیب والجدیدة والقدیمة والمسلمة والکتابیة فیه سوآء بو
جمله قسمده برابردر زیرا قسم حقوق نکاحدندر اول تقدیرجه ماینلرنده تفاوت یوقدر اکر تفضیل اولنمق جایز اولسه
بین النسا مأکول وملبوس وسایر حقوقی تسویهدن صکره قدیمه یه تفضیل وحرمت اولنسه اولیدر زیرا وحشتی قدیمه
جانبندن اکثردر ابتدادن کامله کلدوکنک حقی ایکن تنصیف اولوب بلکه تثلیث وتربیع اولور اول تقدیرجه حرمت اولسه
اولیدر تزکیه لکل جدیدة ولکل قدیم حرمة دینلمشدر امام شافعی دیرکه جدیده ثیب اولورسه آنک قاتنده اوچ کیجه
بیتوتت ایلمک کرکدر اکر بکر ایسه یدی کیجه کرکدر آندن صکره علی التسویه دوران ایله انس بن مالک رضی الله عنه روایت ایلمشدرکه
نبی علیه السلام بکر تزوج ایلدکده یدی کیجه وثیب تزوج ایلدکده اوچ کیجه بیتوتت بیوررلر ایدی وبنه مبارک لسانلرندن
للبکر سبع وللثیب ثلث قول شریفنی استماع ایلدم دیو روایت ایلمشدر ونبی علیه السلام ام سلمه یی تزوج ایلدکده
اوچ کیجه لبوب کیتمک مراد ایلدکده ام سلمه کیتمسنه رضا ویرمیوب بردهء مبارکلرین دوتدقده نبی علیه الصلوة والسلام
انه لیس بک علی اهلک هوان ان شئت سبعت لک وسبعت لنسائی والا فثلثت وثم ادور بیوردقده آنلر دخی راضی
اولمشلردر بو حدیث شریفک معناسی لطیفی شان کلام بودرکه سنک سببک ایله اهلک اوزرینه خورلق ومذلت یوقدر یعنی
سنده اوچ کیجه یی اقتصار ایلمکله قوم وقبیله که مذلت یوقدر سنکه موانست ومصاحبتکه عدم رغبتدن دکلدر که قوم وقبیلکه
عار ومذلت لاحق اوله اکر استرسک یدی کیجه سنده کیجه لیرم ویدی کیجه سایر نساده اکر استمز ایسک اوچ کیجه اکلدم صکره
ینه دوران ایدرم دیو بیورمشلردر وللامة والمکاتبة والمدبرة وام الولد نصف الحرة جاریه ومکاتبه ومدبره وام ولدیچون
حره نک نصفی واردر علی رضی الله تعالی عنه للحرة الثلثان من القسم وللامة الثلث بیورمشلردر وبرکمسنه دن بونک خلافنه

بر قول روایت اولنمشدر ولا قسم فی السفر فیسافر بمن شاء والقرعة احب سفرده قسم یوقدر زوج دیلدوکی خاتون ایله
سفر ایدر ولکن قرعه ایلمک مستحبدر وقرعه مجرد قلبلرین تطییب ایچوندر اول تقدیرجه باب استحبابدن اولمش اولور زیرا خاتونک
حین مسافرتده زوج اوزرنده حقی یوقدر مصنفک ولا قسم فی السفر قولی مرضدن احترازدر زیرا مرض حالنده قسمده
زوجاتک حقی ساقط اولماز وعایشه رضی الله تعالی عنهادن روایتدرکه نبی علیه السلام مرضی حالنده زوجات مطهراتی
حضور شریفلرینه دعوت ایلدکده جملهسنه خطاب ایدوب بیوردیلرکه قسم خصوصنده ماینکزده دوران ایلمکه اقتدارم
یوقدر اکر جایز کورور ایسه کز ویا اذن ویرور سکز عایشه یانندهاولایم دیو استیذان ایلدکده جملهسی اذن ویرمشلردر اکر قسم مرض ایله
ساقط اولیدی نبی علیه السلام نساسندن استیذان ایلمزدی کذا فی البیانیة وان وهبت قسمها لضرتها صح اکر بر خاتون
ضره سنی یعنی اورتاغنه هبه ایلسه صحیح اولور زیرا ام المؤمنین سوده بنت زمعة وقتاکه مسنه اولدی ایسه نبی علیه السلام
کندوسنی اعتدی بیوردقده سوده حضرتلری دخی مراجعت ایلمک ایچون رجا ایلدی وکندونک نوبتنی عایشه یه هبه ایلدی
زیرا نبی علیه السلام یوم حشرده ازواج مطهراتی ایله حشر اولمغی اول سلکده بولنمق ایچون مراجعتی رجا ایلدکده حق سبحانه وتعالی
وان امرأة خافت من بعلها نشوزاً او اعراضاً فلا جناح علیهما ان یصلحا بینهما صلحاً والصلح خیر قول شریفنی انزال ایلدی
ولها ان ترجع وقسمنی هبه ایدن خاتون ایچون هبه سندن رجوع واردر

بو کتاب رضاع بیاننده در رضاع

فتح را ایله در کسر ایله دخی لغتدر هو مص الرضیع من ثدی الآدمیة فی وقت مخصوص ویثبت حکمه بقلیله وکثیره رضاع
رضیعک مصیدر یعنی امسیدر وقت مخصوصده آدمیه نک ممه سندن ورضاعک حکمی ثابت اولور قلیلی دخی کثیری ایله
بزم قاتمزده شافعی قاتنده تحریم ثابت اولماز الا بش رضاعات ایله ثابت اولور یعنی بش دفعه مص ایلمک ایله ثابت اولور
نبی علیه السلامک لا تحرم المصة ولا المصتان ولا الاملاجة ولا الاملاجتان قول شریفی مصه ویا ایکی املاج ایله تحریم ثابت
اولمدوغنه دلیل ایراد ایلمشدر مصه فعل رضیعدر املاج فعل مرضعه درکه ارضاعدر بو قول شافعینک کندو مذهبی
اوزرینه در بزم ایچون دلیل حق سبحانه وتعالینک وامهاتکم اللاتی ارضعنکم قول شریفی ونبی علیه السلامک یحرم من الرضاع
ما یحرم من النسب کلام لطیفیدر زیرا حق سبحانه وتعالینک ارضعنکم قول شریفی اطلاق اوزره در بین قلیل وکثیره فصل
اولنمشدر خبر واحد ایله زیاده علی الکتاب جایز دکلدر نتکیم فن اصولده معلومدر اهل قبولدر امام شافعینک روایت ایلدوکی
کتاب ایله مردوددر ویاخود منسوخدر وابن عمر قاتنده لا تحرم المصة ولا المصتان حدیث شریفی ابن زبیر روایت ایلدی
حکایت ایلدکلرنده ابن عمر قضاء الله ابن زبیر قضا سندن اولیدر دیو بو قولی رد بیورمشلردر ارضعنکم قولنک اطلاقه
مخالفتی اولدیغیچون فی مدة لا بعدها وهی حولان ونصف وعندهما حولان رضیعک مدتنده مصی درمدتندن صکره
مصی رضاع دکلدر وبو مدت ایکی بچوق ییلدر امامین قاتنده ایکی ییلدر امام زفر قاتنده مدت اوچ سنهدر زیرا حو
بر حالدن بر حاله تحول صالحدر بو تقدیرجه ایکی حولک اوزرینه زیاده لک لازمدر زیرا ممکلری ایکی سنهدن صکره بوا وغیردن
حاصل اولماز الا تدریجله حاصل اولور امدی بر مدت لازمدر که صبی طعامه معتاد اوله ولبنی خاطرندن کیدره بو نیله حق
اوچ حول لازمدر امامین ایچون دلیل حق سبحانه وتعالینک وحمله وفصاله ثلثون شهراً قول شریفیدر وحملک اقل مدتی التی ایدر

وفصاله ثلاثون شهرا ايكي حولدر قالوردي نبي عليه السلامك لا رضاع بعد الحولين قول لطيفي دخي بوكا محجدر وابو حنيفه ايچون
دليل بو آية كريمه در زيرا حق سبحانه وتعالى ايكي شيء ذكر ايلدي واول ايكي شيء ايچون بر مدت بيوردي پس مدت بو
اول ايكي شيئه كما ليله اولمق لازم اولدي ايكي دين ايچون بر وقتده تعيين اولندوغي كبي اولدي مثلا بر كمسنه ديسه كه فلانك
بنم اوزرمده بيك آقچه سي وبش كيل بغدايي واردر ايكي آيه دكين بو تقديرجه ذكر اولنان ايكي آي ايكي دين ايچون بطريق الكمال
وقت مؤجل اولمش اولورلر الا بوقدر واردر كه حمل حقنده عايشه رضي الله تعالى عنهانك لا يبقى الولد في بطن امه اكثر من سنتين
ولو بفلكة مغزل قول شريفي واردر اولمغله لفظ انفصال ظاهري اوزره قالمجق مدت انفصال اوتوز آي اولمش اولور
التي دن زياده مدت لازمدر كه لبن ايله حاصل اولان نمو تغير غدا ايله منقطع اولسون ايچون امامينك روايت ايلدوكي
لا رضاع بعد الحولين حديث شريفندن مراد بابا اوزرينه نفي استحقاق اجرت اولمغله حمل اولنه زيرا اجرت ايكي سنه ايله
مقدردر بالاتفاق مطلقه اولان خاتون ايكي سنه دن صكره اجرت رضاعه مستحق دكلدر بالاجماع وفي مدة الرضاع
رضاع ايله حرمت ثابت اولماز كرك ممه دن كسلسون كرك كسلمسون اما مدت رضاعدن مقدم ممه دن كسلسه وبر خاتون انی
اول محلده امزرسه حرمت رضاع ثابت اولور وصاحب عنايه ديمشدر كه بعضلر قاتنده اون بش سنه يه دكين حرمت ثابت اولور
وبعضلر قاتنده قرق سنه يه دكين ثابت اولور وبعضلر قاتنده جميع عمرنده حرمت ثابت اولور فيحرم به ما يحرم بالنسب الا
جدة ولده رضاع ايله حرام اولور نسب ايله حرام اولان شيء الا رضاعا ولدنك جده سي حرام اولماز ونسبا ولدنك جده سي كندونك
يا اناسي ويا خود قاين اناسي اولور ايسه حرامدر اما رضاعا بويله دكلدر واخت ولده ورضاعا ولدنك قز قرنداشي حرام اولماز
زيرا نسب جهتندن ولدنك قز قرنداشي يا كندونك قزيدر ويا خود خاتوننك قزيدر بو ايسه حرام محضدر اما رضاعا اولان حرام
وعمة ولده ورضاعا ولدنك عمه سي حرام اولماز ونسبا ولدنك عمه سي كندونك قز قرنداشي در اول ايسه حرام محضدر اما رضاعا
بويله دكلدر وام اخيه واخته ورضاعا قرنداشنك ورضاعا قز قرنداشنك اناسي حرام اولماز نسبا قرنداشنك وقز قرنداشنك
اناسي كندونك اناسيدر بو ايسه حرام محضدر اما رضاعا بويله دكلدر اجنبيا اندن بر صبي وبر صبيه بر اجنبي خاتوندن امسه لر
وصبيه نك رضاعدن بر اناسي دخي اولسه اول اوغلانجغه رضاعدن اولان قز قرنداشنك رضاعدن اولان اناسي حلال اولور
وام عمه وعمته رضاعا عمنك ورضاعا عمتنك اناسي حرام اولماز نسبا باباسنك اناسي اولور ويا خود جدنك موطوءه سي اولور
بو ايسه حرام محضدر اما رضاعا بويله دكلدر وام خاله وخالته رضاعا خالنك ويا خود خالته سنك اناسي حرام اولماز نسبا بويله
حرام محضدر ولا اخا ابن المرأة لها دخي خاتونك اوغلنك رضاعدن قرنداشي اول خاتونه حرام دكلدر بو عبارت مكرردر
زيرا بو قاروده وام اخيه قولي كه رضاعدن قرنداشنك اناسي حرام دكلدر ديمك ايدي ولا اخا ابن المرأة لها قولي دخي عيني ايله
مرأه نك اوغلنك رضاعدن قرنداشي اول خاتونه حرام دكلدر ديمكدر بو تقديرجه كرچه لفظده مغايردر لكن معناده ايكيسي دخي
حتى صدر الشريعه دخي مكرر اولدوغن بيان ايلمشدر وشراحدن شيخ اسمعيل افندي فرائد ملتقى الابحر نام مؤلفنده نوليدكي
بلسيدم كه مصنف نيچون بو لفظي ذكر ايلمشدر خصوصا صدر الشريعه ده اعلم ان هذا مكرر قولني خود كوروب قرائت ايلمش
ذكر ايلمشدر وقس عليه استثناسي ممكن اولان صوري انك اوزرينه قياس ايله وتحل الاخت لاخ رضاعا ونسبا كالاخ من

من امه تحل هذه الاخت لاخيه من ابيه رضاعا ونسبا قرنداشنك قز قرنداشي حلال اولور مثلا بابا بر قرنداشنك غيري
انادن بر قز قرنداشي اولسه اول قرنداشنك قز قرنداشي بابادن بر قرنداشنه حلال اولور نسبا جايز اولیجق رضاعا اولان
قز قرنداشك جوازي اولى ايدوكي قتي ظاهردر ولا حل بين رضيعي ثدي وان اختلف زمانهما بر ممه دن امن ايكي كمسنه نك
بيننه جمع حلال دكلدر اكر زمانلري مختلف دخي اولورسه زيرا رضاعا قرنداش وقز قرنداش اولورلر صاحب عنايه ديمشدر كه
ثديدن مراد آدمينك ثديدر حتى اول ايكي كمسنه نك ضرع بهيمه ده جمع اولسه لر حرمت ثابت اولماز زيرا بو حرمتك ثبوتي كرامت
طريقيله در اويله اولجق لبن آدمي يه مختص قلندي ولا حل بين رضيع وولد مرضعته وان سفل رضيع ايله مرضعه نك
ولدي بيننه جمع حلال دكلدر هر نه قدر اشغه دخي اولورسه وولد زوج لبنها منه فهو اب للرضيع وابنه اخ وبنته
اخت واخوه عم واخته عمة رضيع ايله زوجك ولدي بيننه جمع حلال اولماز اما مرضعه نك لبني اول زوجدن اولسه
بويله اولجق اول زوج رضيعك رضاعا باباسي در واوغلي قرنداشي در وقزي قز قرنداشي در وقرنداشي عميسي در وقز قرنداشي
عمته سي در ولا حرمة لو رضعا من شاة حرمت يوقدر اكر بر صبي وصبيه بر قيوندن امسه لر زيرا ذكر اولنمش ايديكه طريق كرامت
انسانه مختص در بهيمه يه دكل صاحب عنايه ديمشدركه مبسوطده محمد بن اسمعيل البخاري دن حكاية ذكر اولنمشدركه مزبور
محمد بن اسمعيل بهيمه دن دخي حرمت رضاع ثابت اولور ديردي وشيخ ابو حفص كبير زمانده بخارايه داخل اولدقده
حرمته فتوى ويردي شيخ مشار اليه كندويه نصيحت ايدوب بو مقوله سوزي سويلمه ديو تنبيه ايلدي لكن منتصح اولمغله خلق
جمع اولوب مزبور محمد بن اسمعيلي شهردن اخراج ايلديلر او من رجل ويا خود رجلدن امسه لر حرمت رضاع يوقدر زيرا
رجلك لبني حقيقتده لبن دكلدر ولا في الاحتقان بلبن المرأة خاتونك لبني ايله احتقانده حرمت رضاع يوقدر ولبن البكر
والميتة محرم بكرك واولمش خاتونك لبني محرمدر بونلرك لبننده حرمت ثابت اولور زيرا حقيقتده لبندر بونلردن انبات لحم
وانشاز عظم حاصل اولور وصبي بونلردن متغدي اولمغله شبهه جزئيت ثابت اولور زيرا نبي عليه السلام حرمت رضاعي انشاز
عظم وانبات لحمه تعليق بيورمشلردر نته كيم الرضاع ما انشز العظم وانبت اللحم بيورمشلردر وكذا الاسعاط لبن
صبينك بورننه صب ايلمك ايله دخي حرمت رضاع ثابت اولور زيرا بورندن معده يه واصل اولور وآندن نشو ونما حاصل اولور
صاحب اختيار ديمشدركه بر خاتون ممه سنك باشني صبي نك اغزينه ادخال ايلسه اما لبني بوغازينه كيدوب كيتمه مسنده شبهه
اولوب حقيقتا بلمسه حرمت ثابت اولماز زيرا بويله در يعني حرمت ثابت اولماز بر صبيه يي اهل قريه نك بعضيسي ارضاع ايلسه
وبلمسه كه قنقيسي در اول اهل قريه دن بر رجل اول صبيه يي تزوج ايلسه جايزدر زيرا نكاحك اباحتي اصلدر اول اباحت شك ايله
زايل اولماز واللبن المخلوط بالطعام لا يحرم طعام ايله مخلوط اولان لبن محرم دكلدر ابو حنيفه قاتنده خلافا لهما
عند غلبة اللبن امامين ايچون خلاف واردر لبنك غلبه سنده زيرا عبرت غالب ايچوندر ويعتبر الغالب لو خلط بماء
او دواء او لبن شاة اكر لبن مرأه ما ايله ويا خود دوا ايله ويا خود لبن شاة ايله خلط اولنسه اعتبار غالب ايله در وكذا
لو خلط بلبن امرأة اخرى وبنا اعتبار غالب ايله دركه بر آخر خاتونك لبننه مخلوط اولسه ابو يوسف قاتنده جملسي شيء واحد
اولور اقل دخي اكثرك حكمنده قلنور وعند محمد يتعلق الحرمة بهما امام محمد قاتنده ايكيسنه دخي حرمت متعلق اولور

وبر شی کیز و جنسنده مستهلك اولماز مقصود بر اولدوغیچون ابو حنیفه دن بو ماده ده ایکی روایت وارد ر بر روایت تحریم
تعلق ایلمکدر و شافعی بو نکله حکم ایلمشدر و بر روایتی دخی تحریم ایکیسنه تعلق ایلمکدر و بو قول امام محمد و امام زفرك قولیدر
وَاِنْ اَرْضَعَتْ ضَرَّتَهَا حَرُمَتَا و اگر بر خاتون ضره سی اولان صغیره یی ارضاع ایلسه زوج اوزرینه ایکیسی دخی حرام اولور
زیرا ارضاعاً انا و قزی جمع ایلمك لازم کلور بو ایسه حرامدر صاحب بیانیه دیمشدر که کبیره یی ابدی تزوج جایز دکلدر
اما صغیرهٔ تزوج جایزدر اگر کبیره مدخول بها اولمدی ایسه اگر مدخول بها اولدی ایسه جایز دکلدر وَلَا مَهْرَ لِلْكَبِيرَةِ
اِنْ لَمْ تُوطَاْ کبیره ایچون مهر یوقدر اگر موطوءه دکل ایسه زیرا فرقت کندو طرفندن کلمشدر قبل الدخول وَلِلصَّغِيرَةِ
صغیره ایچون نصف مهر واردر زیرا فرقت کندو طرفندن واقع اولمامشدر فَيَرْجِعُ الزَّوْجُ بِهِ عَلَى الْكَبِيرَةِ اِنْ عَلِمَتْ
بِالنِّكَاحِ وَقَصَدَتِ الْفَسَادَ بس امدی زوج صغیره یه ویردوکی مهر ایله کبیره اوزرینه رجوع ایدر اگر کبیره صغیره نك
نكاحنی بیلوب فساد قصد ایلدی ایسه وَاِلَّا اِنْ لَمْ تَعْلَمْ بِهِ اَوْ قَصَدَتْ دَفْعَ الْجُوعِ وَالْهَلَاكِ اَوْ لَمْ تَعْلَمْ اَنَّهُ مُفْسِدٌ
صغیره یه ویردوکی مهر ایله رجوع ایده مز اگر کبیره صغیره نك نكاحنی بلمسه و یاخود کبیره صغیره نك آجلقنی
دفع قصد ایلسه و یاخود صغیره یی ارضاع مفسد ایدوکنی بلمسه کبیره یه رجوع ایده مز زیرا ارضاع فساد نكاحه علت
و ارضاع فساد نكاح ایچون موضوع دکلدر و ضمان تسبیب تعدی اوزرینه مبنیدر قچن تعدی بولنسه ضمان واجب اولور
و الا تعدی بولنماز ایسه ضمان واجب اولماز نته کیم یول اوزرنده قیو قازوب برکمسنه دوشسه اول حفر بر ایدن کمسنه تعدی
ایلمش اولدی ضمان لازم اولورکندو ملکنده اولسه تعدی بولنمامش اولور اول وقت ضمان لازم کلمز وَالْقَوْلُ قَوْلُهَا فِيهِ
قول خاتونکدر بو فعلده یعنی فسادنی بلمدم و دفع جوع ایچون ایلدم دیمکده یمینی ایله وَاِنَّمَا يَثْبُتُ الرَّضَاعُ بِمَا يَثْبُتُ بِهِ الْمَالُ
رضاع ثابت اولور شول شی ایله که اول شی ایله مال ثابت اولور مثلا مال ایکی رجالك شهادتی و یاخود بر رجل و ایکی خاتونك
شهادتی ایله ثابت اولدوغی کبی رضاع دخی شهادت ایله ثابت اولور امام مالکدیر که بر خاتونك شهادتی ایله ثابت اولور
عدالت ایله موصوفه اولسه زیرا بو حرمت حقوق شرعدن بر حقدر خبر واحد ایله ثابت اولور نته کیم برکمسنه لحم اشترا ایلسه و بر کمسنه
خبر ویرسه که ذبیحهٔ مجوسیدر اول لحم اکلی حرام اولور وَلَوْ قَالَ هٰذِهِ اُخْتِي مِنَ الرَّضَاعِ ثُمَّ ادَّعَى الْخَطَاَ صُدِّقَ اگر بر رجل
شو خاتون بنم رضاعاً قز قرنداشمدر دیسه بعده خطا ایتدوکنی ادعا ایلسه تصدیق اولنور مثلا بر رجل ظن ایلدیکه کندو
فلانه بیننده رضاع اولدی بعده تفحص و سؤال ایدنجه حقیقت حاله واقف اولدیکه یوغمش عذری مقبول اولوب قولی

بو کتاب طلاق بیاننده در طلاق اسمدر تطلیق معناسنه سلام تسلیم معناسنه اولدوغی کبی لغتده مطلق
رفع قیددن عبارتدر نته کیم طَلَقَ الْفَرَسُ وَالْاَسِيرُ دینلور و نكاحده تفعیل و نكاحدن غیریده افعال ایله استعمال اولنور
بو اجلدندرکه برکمسنه خاتوننه تشدید لام ایله اَنْتِ مُطَلَّقَةٌ دیسه نیته احتیاجسز طلاق واقع اولور اما تخفیف لام ایله دیسه
نیته محتاج اولور معلوم اوله که اصلنده طلاق حرامدر زیرا سنت انبیا اولان نكاحی قطعدر نته کیم نبی علیه السلام ابغض المباحات
عند الله الطلاق بیورمشلردر لکن نسانك افعال قبیحه لرندن خلاص اولمق ایچون طلاق مشروع اولمشدر زیرا خواتین
طایفه سنك اکثرینك رایلری کج و عقللری ناقص و سفاهتلری غالب و قلت یقین و سوء تدبیر و کفران نعم ازواج و تضییع اموال

وهدم اعراض مصونه و افشاء اسرار مکنونه دن خالی دکللردر اگر طلاق مشروع اولمسه حزن ابدیه قالمق لازم کلوردی
بو مقوله یه مبتلا اولانلره خلاص ممکن اولمیوب هُوَ رَفْعُ الْقَيْدِ الثَّابِتِ شَرْعًا بِالنِّكَاحِ طلاق شرعاً نكاح ایله ثابت
قیدی رفعدر و طلاق ویرن کمسنه عاقل و بالغ اولمق شرطدر و خاتون دخی نكاحنده اولمق کرکدر و یاخود بر عدتده
اولا که طلاقه محل اوله مصنفك شرعاً قوللیله حل وثاقی کبی حساً ثابت اولان قیدك رفعی خارج اولدی و بالنكاح قولی
قید عتاق رفعی خارج قالدی و بعضلر دیمشلردر ایقاع طلاق مباح دکلدر الا ضرورت حالنده نته کیم نبی علیه السلام
لعن الله کل ذواق و مطلاق بیورمشدر و عامهٔ علما اطلاق نصوص ایلدکه حق سبحانه و تعالینك وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمْ
قول شریفی و یَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ قول لطیفی استدلال ایدوب اباحته ذاهب اولمشلردر
اَحْسَنُهُ تَطْلِيقُهَا وَاحِدَةً فِي طُهْرٍ لَا جِمَاعَ فِيهِ وَتَرْكُهَا حَتَّى تَمْضِيَ عِدَّتُهَا و طلاق اوچ قسمدر بریسی احسن و بریسی حسن
اما طلاقك احسنی خاتونی تطلیقهٔ واحده ایله تطلیق ایلمکدر بر طهرده که آنده جماع اولمیه و خاتونی ترك ایلیه عدتی
بتنجه زیرا اصحابهٔ کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین طلاقده واحده اوزرینه زیاده نك ترکنی مستحسن کورورلردی زیرا
بو یله اولنجق مراجعته تدارك ممكن اولوب بصکره ندامت چکلمزدی وَحَسَنُهُ وَهُوَ سُنِّيٌّ تَطْلِيقُهَا ثَلَاثًا فِي ثَلَاثَةِ اَطْهَارٍ لَا جِمَاعَ
فِيهَا اِنْ كَانَتْ مَدْخُولًا بِهَا و طلاقك حسنی سنیدر و اول سنی تطلیق خاتونی اوچ طهرده اوچ دفعه تطلیقدر که اول اطهارده
جماع اولمیه اگر مدخول بها اولور ایسه امام مالك دیدیکه اوچ طهرده اوچ طلاق بدعیدر مباح اولان انجق واحده در
اصل حرامدر خلاص حاجتی ایچوندر بو ایسه واحده ایله حاصل اولور بزم ایچون دلیل حدیث ابن عمردرکه خاتوننی حالت حیضده
تطلیق ایلدکده نبی علیه السلام ما هکذا امرك الله تعالی انما السنة ان تستقبل الطهر استقبالاً فتطلقها لكل قرء تطليقة
بیورمشلردر وَلِغَيْرِهَا طَلْقَةً وَلَوْ فِي الْحَيْضِ و طلاقك حسنی مدخول بهادن غیری ایچون طلقهٔ واحده در اگر حیضده
وَالْاٰيِسَةُ وَالصَّغِيرَةُ وَالْحَامِلُ يُطَلَّقْنَ لِلسُّنَّةِ عِنْدَ كُلِّ شَهْرٍ وَاحِدَةً آیسه و صغیره و حامل طلاق سنی ایله تطلیق اولنورلر
هر آیده بر طلاق ایله بونلر حقنده شهر حیض مقامنه قایم اولور نته کیم حق سبحانه و تعالی وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ
اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ اَشْهُرٍ قول شریفی بوکا دلیلدر وَعِنْدَ مُحَمَّدٍ لَا تُطَلَّقُ الْحَامِلُ لِلسُّنَّةِ اِلَّا وَاحِدَةً امام محمد قاتنده حامل
طلاق سنی ایله مطلقه اولماز الا بر طلاق ایله مطلقه اولور وَجَازَ طَلَاقُهُنَّ عَقِبَ الْجِمَاعِ آیسه و صغیره و حاملك طلاقی جماع
عقبنده جایزدر زیرا بعد الجماع طلاقك مکروه اولمسی حبل توهمی ایچوندر بونلرده ایسه اول توهم یوقدر وَبِدْعِيُّهُ تَطْلِيقُهَا
ثَلَاثًا اَوْ ثِنْتَيْنِ بِكَلِمَةٍ وَاحِدَةٍ و طلاقك بدعیسی کلمهٔ واحده ایله خاتونی اوچ و یاخود ایکی طلاق ایله تطلیق ایلمکدر مثلا
اَنْتِ طَالِقٌ ثَلَاثًا و یاخود اَنْتِ طَالِقٌ ثِنْتَيْنِ دیمکدر بو ایسه ائمهٔ حنفیه قاتنده حرامدر لکن بو فعلی اشلرسه بینونت واقع
و حرمت غلیظه ایله حرام اولور بدعی دخی ایکی نوعدر بری من حیث العدد و بری من حیث الوقت در ثلث و ثنتین لفظی من حیث
العدد اولان طلاقدر اَوْ فِي طُهْرٍ وَاحِدٍ لَا رَجْعَةَ فِيهِ اِنْ كَانَ مَدْخُولًا بِهَا و یاخود طهر واحده که آنده رجعت اولمیه الی
یعنی بر طلاق ویره و بعده بش اون کون نصکره مراراً تطلیق ایلیه مثلا طهر واحده ابتدا بر دفعه بر طلاق ویره بعده بش
اون کوندن نصکره بر طلاق دخی ویره کرچه دفعةً واحدةً واقع اولمدی لکن بر طهرده واقع اولمغله بدعی اولدی اگر خاتون

او في طهر جامعها فيه ويا خود بر طهرده طلاق واحده ايله تطليق ايلسه كذا اول طهرده خاتونه جماع ايلمش اوله كوجه من حيث العدد
مخالفت اولمدی لكن من حيث الوقت مخالفت بولنمش اولور بو دخی بدعیدر وكذا تطليقها في الحيض ويجب مراجعتها ان كانت
مدخولا بها في الاصح وقيل يستحب يعنی طلاق بدعيدر اكر حيضده تطليق ايدرسه واكر مدخول بها اولورسه خاتونه مراجعت
واجب اولور اصح روايتده ومستحب دخی دينلمشدر واجب اولان مثال ابن عمر رضی الله عنه عهد رسول الله صلى الله عليه وسلمده
خاتونه طلاق ويرمش ايدی باباسی عمر رضی الله تعالی عنه نبی عليه السلامدن سؤال ايلدكده مر ابنك فليراجعها ثم ليمسكها
حتى تطهر من الحيض ثم ان شاء امسك بعد وان شاء طلق قبل ان يمسها حديث شريفی ايله جواب ويرمشلردر فاذا طهرت
ثم حاضت ثم طهرت طلقها ان شاء فحاز مراجعت اولنان خاتون طاهر اولسه آندن صكره حايض اولسه آندن صكره ينه طاهر
زوجه ديلرسه اول خاتونی تطليق ايدر ديلرسه امساك ايدر زيرا ايكی طلاقك بيننی حيض كامل ايله فصل سنتدر وقيل يجوز
ان يطلقها في الطهر الذي يلي تلك الحيضة وديلديكه خاتونه طلاق ويرمك جايز اولور شول طهرده كه ذكری سبق ايدن
حيضه اوله ايله زيرا حال حيضده ويردوكی طلاق مراجعت ايله منعدم اولور كانه طلاق ويرمش اولدی صكره كلن طهرده
ويردوكی طلاق مسنون اولور بو قول طحاوينكدر ولو قال للموطوءة انت طالق ثلثا للسنة وقع عند كل طهر واحدة
واكر موطوءه سنه سن اوچ طلاق ايله طالقسن سنت ايله ديسه اما نيتی اولمسه هر طهرده بر طلاق واقع اولور نيت دخی
ينه هر طهرده بر طلاق واقع اولور زيرا للسنةده الف لام وقت ايچوندر يعنی وقت السنة طهر لا جماع فيه ديمكدر ابن همام
ديمشدركه لام اختصاص ايچوندر معنی طلاقا مختصا بالسنة ديمكدر سنت ايسه مطلقدر مطلق ايسه كمال منصرفدر اولی
عددا ووقتا بو تقديرجه ثلثا لفظنی اظهار اوزرينه صرف ايلمك واجبدر هر طهرده بر طلاق واقع اولور واكر موطوءه اولان
خاتون ذوات الحيض دن اولورسه اكر ذوات اشهردن اولورسه في الحال بر طلاق واقع اولور وبر دخی كلجك آيده واقع اولور
وبر دخی آندن صكره كلجك آيده واقع اولور واكر موطوءه دكل ايسه في الحال بر طلاق واقع اولور آندن صكره خاتونك اوزرينه
بر شئ واقع اولماز تزوج ايدنجه اول تقدير كلام انت طالق ثلثا لوقت السنة ديمش اولدی خاتون حقنده ايسه وقت سنت باقی
اوزرينه عدت اولمدوغی ايچون اما موطوءه بونك خلافيدر وان نوى الوقوع جملة صحت نيته واكر انت طالق ثلثا للسنة
قوليله ثلثنك جملة وقوعنه نيت ايلسه اول كسنك نيتی صحيح اولور يعنی طلاق ثلثه واقع اولور ويقع طلاق كل زوج عاقل
بالغ ولو كان مكرها هر عاقل وبالغ اولان زوجك طلاقی واقع اولور اكر مكره دخی اولورسه امام شافعی ديركه مكرهك
طلاقی واقع اولماز زيرا ايقاع طلاق قصدی اختياره معتمددر مكرهده ايسه اختيار يوقدر اما هازل بونك خلافيدر زيرا
لفظ طلاقی اختياری ايله تكلم ايدر بز ديرزكه مكره منكوحه سنه ايقاع طلاقی قصد ايلدی زيرا مكره اولان شئ نيتی بلمشدركه
بری طلاق وبری هلاكدر بس مدی اهون اولانيكه طلاقدر آنی اختيار ايلدی چونكه اهون شئ نيتی اختيار ايلمك قصد ايدوكی
قتی ظاهردر او سكران ويا خود سكران دخی اولورسه طلاقی واقع اولور وعتاق وخلعی دخی واقع اولور ائمه حنفيه قاتنده
امام شافعينك بو قولنده كركی دخی وطحاوينك قولی در سكرانك طلاقی واقع اولماز زيرا ايقاع طلاق قصد صحيحه معتمددر
سكرانك ايسه قصد صحيحی يوقدر بو تقديرجه سكران نايم حكمنده اولمش اولور بلكه نايمدن دخی قويدر زيرا نايمی اويانديرسه اويانور

اما سكران او يانمز ائمه حنفيه ايچون دليل سكران اولان كسنه حرام اولان شئ ايله سكران اولمشدر مثلا خمر ونبيذ كبی
وازالة عقلنه سبب معصيت اولان شئ در بس امدی زجر الدانك عقلی باقی حكمنده قلندی او اخرس باشارته المعهودة ويا
دلسز دخی اولورسه اشارة معهوده سی ايله طلاقی واقع اولور زيرا دلسزك اشارة معهوده سی عبارت مقامنه قايم اولور
دفع حاجت ايچون لا طلاق صبي ومجنون ونائم صبي ومجنون ونايمك طلاقی واقع اولماز زيرا نبی عليه الصلوة والسلام
كل طلاق جايز الا طلاق الصبي والمجنون بيوردقلری عدم وقوعنه دليلدر ونايمك طلاقنك عدم جوازی تكلمنده عدم الاختيار
وسيد على زوجة عبده وسيدك قولنك زوجه سی اوزرينه طلاقی واقع اولماز ابن عباسدن مرويدركه بر رجل نبی عليه السلام
يا رسول الله افنديم بكا جاريه سنی تزويج ايلدی شمدی تفريقنی مراد ايلدی ديدكده نبی عليه السلام منبره صعود ايدوب
يا ايها الناس ما بال احدكم يزوج عبده من امته ثم يريد ان يفرق بينهما انما الطلاق لمن اخذ بالساق بيورمشلردر
بو حديث شريف سيد عبدنك زوجه سنه طلاقه مالك اولمدوغنه دليلدر واعتباره بالنساء فطلاق الحرة ثلثة ولو كان
تحت عبد وطلاق الامة ثنتان ولو تحت حر طلاقك اعتباری نسايه در بس امدی حره نك طلاقی اوچدر اكر تحت عبدده
واميه نك طلاقی ايكيدر اكر تحت حرده دخی اولورسه امام شافعی ديركه عدد طلاق رجالك حالی ايله معتبردر زيرا نبی عليه
الطلاق بالرجال والعدة بالنساء بيورمشدر زيرا صفت مالكيتده كرامتدر آدميت ايسه كرامتی مستدعيدر ومعنای
آدميت حرده اكملدر اوله اولسه مالكيتی دخی ابلغ واكثر اولور بزم قاتمزده اعتبار عدد طلاق نسايه در جميع طلاق حرة
وجميع طلاق امه ايكيدر كرك زوجی حر اولسون كرك عبد اولسون حتى عايشه رضی الله تعالى عنها نبی عليه السلامدن
طلاق الامة ثنتان وعدتها حيضتان حديث شريفنی روايت بيورمشلردر بو باب ايقاع طلاق بيانندهدر
وقتاكه مصنف اصل طلاقدن ووصفندن فارغ اولديسه نوعنه شروع ايلدی ولدخی ايكی نوعدر بری صريح وبری كنايه در
بس امدی صريح اصوليين قاتنده شول لفظدركه مرادانكله مكشوف اولوب مجرد سماعله سامعك فهمنه سبق ايليه كرك حقيقة
كرك مجاز اصريحه ما استعمل فيه خاصة ولا يحتاج الى نية طلاقك صريحی شول لفظدركه اول لفظ خاصة طلاقده استعمال
ونيته محتاج اولميه وهو طلاقده استعمالی مخصوص اولان لفظ انت طالق ومطلقة وطلقتك ويقع بكل منها واحدة
انت طالق وانت مطلقة وطلقتك لفظلريدر وبو لفظلردن هر بری ايله طلاق رجعية واحده واقع اولور والفاظ مذكوره
صريحه در طلاقده استعمال اولنوب غيريده استعمال اولنماز صريح ايسه حق سبحانه وتعالى نك الطلاق مرتان فامساك
بمعروف او تسريح باحسان قول شريفی ايله رجعتی تعقيب ايدر زيرا بو كلام معجز نظام طلاق صريحدن صكره زوج رجعت
اولدوغنه دلالت ايدر علما فامساك بمعروف ايله مراد رجعتدر او تسريح باحسان ايله مراد ترك دردينمشلردر وجناب العزت
عزت اسماؤه رجعته امساك تسميه ايلمشدر زيرا امساك ابقاء الشئ على ما كان فما دامت العدة باقية ايدوكی ظاهردر
نكاح باقی ايدوكنه حق سبحانه وتعالى نك وبعولتهن احق بردهن قول شريفی دالدر زيرا بعد الطلاق بعل تسميه اولنديغی
بوندن معلوم اولديكه طلاق رجعی زوجيتی رفع وابطال ايلمز وان نوى اكثر او بائنة واكر واحده رجعيه دن اكثر دخی
نيت ايلدی ايسه ويا خود واحده بائنه يه نيت ايلدی ايسه ينه واحده رجعيه واقع اولور وقوله انت الطلاق وانت طالق

او انت طالق طلاقاً يقع بكل منهما واحدة رجعية وان نوى ثنتين او بائنة رجلك انت الطلاق ويا خود انت طالق الطلاق
ويا خود انت طالق طلاقاً قولى بو قوللرك كليسى ايله واحدهٔ رجعيه واقع اولور اكر ايكى طلاقه ويا خود بائن طلاقه نيت دخى
ايلمش ايسه زيرا بونده لفظ طلاق صريحاً ذكر اولندى صريح ايسه واحدهٔ رجعيه واقع اولور كرك نيت ايلسون كرك ايلمسون
وكاه مصدر ذكر اولنور اسم مراد اولنور رجل عدل اى عادل و فلان علم اى عالم ديمكده وان نوى بانت طالق و بطلاقاً اخرى
واكر انت طالق ايله طلاق واحده و بطلاقاً ايله طلاق اخرى نيت ايلسه ايكى طلاق رجعى واقع اولور زيرا بونلرك هر برى
طلاقده صالحدر صاحب عنايه ديمشدر كه بر كمسنه انت طالق الطلاق ديسه و طالق لفظى ايله واحده والطلاق لفظى ايله طلاق
اخرى مراد ايلدم ديسه اكر زوجه موطوءه دكل ايسه طلاق ثانى لغو اولور واكر موطوءه ايسه ايكى طلاق رجعيه واقع اولور وان
وقعن واكر انت الطلاق ويا خود انت طالق الطلاق ايله ثلث نيت ايدرسه اوچ طلاق واقع اولور زيرا مصدر جنسدر
احتمال كل ايله ادخى محتملدر ولفظ مصدر مفرددر عدد اوزرينه دلالت ايلمز ثلاث ايسه واحد اعتباريدر تمام جنس
ثنتان دخى امه حقنده واحد اعتباريدر اما حره حقنده عدد محضدر اكر زوجه سى امه ايسه طلاق كامل واقع اولور زيرا
طلاق كاملى ايكيدر ويقع الطلاق باضافته الى جملتها كانت طالق واقع اولور خاتونك جمله وجودنه طلاقى اضافت ايله
انت طالق ديمكله نته كيم مرور ايلمشدر والى ما يعبر به عن الجملة وجمله وجوددن تعبير اولنور شيئه اضافت ايله دخى طلاق
كالرقبة والعنق والرأس والوجه والروح والبدن والجسد والفرج جمله وجوددن تعبير اولنور شيلر بونلردر زيرا
بونلرك هر برى وجوددن معبردر مثلا رقبه ده حق سبحانه وتعالى نك فتحرير رقبة قول شريفى كبى وعنقده فضلت
اعناقهم لها خاضعين كلام لطيفى ايله ذاتلرى مراد ايدوكى ورأسه مثال فلان رأس القوم وبحيوان رأسك اى بقاء نفسك
وذاتك ديمكدر حق سبحانه وتعالى نك ويبقى وجه ربك قول شريفى در وجهه مثال ولسان عربده يا وجه العرب وامرى
رأسك سالم دينلور وبين لسان مزبورده هلك روحه استعمال اولنور نفسه معناسنه وبدن وجسد خود ظاهردر وفرجه
نبى عليه السلامك لعن الله الفروج على السروج قول شريفى ايله مراد اولان نساطايفه سيدر واعضاء مذكوره نك هر برينه
رقبتك وعنقك ورأسك ووجهك وروحك وبدنك وجسدك وفرجك طالق ديسه طلاق واقع اولور اما الرأس منك طالق
واقع اولماز ويا خود الى خاتونك باشنه قيوب هذا العضو منك طالق ديسه طلاق واقع اولماز كذا فى البيانية وبا
الى جزء شايع منها كنصفها وثلثها ويا خود خاتونك جزء شايعنه طلاقك اضافتى ايله دخى طلاق واقع اولور خاتونك
نصفى وثلثى كبى زيرا شايع بر تصرفات سايره ايچون محلدر بيع كبى نصف وثلث دخى محل طلاقدر لكن طلاق متجزى اولماز
ضرورة كلده واقع اولور لا باضافته الى يدها او رجلها او ظهرها او بطنها خاتونك النه واياغنه وارقاسنه وقارننه
طلاقى اضافت ايله طلاق واقع اولماز زيرا بونلرك برى ايله كلدن تعبير اولنماز اكر سؤال اولنسه يده اضافت ايله طلاق
واقع اولماز زيرا يد جمله بدندن تعبير اولنماز ديك يا حق سبحانه وتعالى نك تبت يدا ابى لهب ونبى عليه الصلوة والسلامك
على اليد ما اخذت وبنه حق تعالى نك وانه آثم قلبه وما الفت بين قلوبهم قول شريفلرنده نه ديرسن ديو جواب طلب ايدرسه جواب
يد وقلبك لغة استعمالى عرفاً معروف دكلدر ويد وقلبك جملهدن تعبير اولمسى ندرت اوزرينه واقعدر النادر كالمعدوم

اما اكر قوم يده يد وقلب جملهدن معبر اولمق عادتلرى ايسه آنلرده طلاق واقع اولور ولو طلقها نصف تطليقة او سدسها
او ربعها طلقت اكر خاتوننى نصف تطليقه ايله تطليق ويا خود سدسنى ويا خود ربعنى تطليق ايلسه طلاق واحده ايله مطلقه
زيرا طلاق متجزى اولماز و متجزى اولميانى ذكر كليسنى ذكر كبيدر وقصاصدن بعضنى عفو كبيدر زيرا كلام عاقلى الغادن
صيانت ومحرمى مبيح اوزرينه تغليب ايچون كلامه صرف اولنور ودليلى على قدر الامكان اعمال ايچوندر زيرا حق متجزى اولميان
شيء اوزرينه دليل اقامت اولنسه حكم اكمل اوزرينه واجب اولور اكر حكم اكمل اوزرينه اولمسه ابطال دليل لازم كلور دكين ويقع
فى انت طالق ثلثة انصاف تطليقتين ثلث سن ايكى طلاقك اوچ نصفى ايله طالقسن قولنده اوچ طلاق واقع اولور
زيرا ايكى طلاقك نصفى بر طلاقدر وايكى طلاقك اوچ نصفى ضرورة اوچ طلاق اولور صاحب عنايه ديمشدر كه بعض
بو كلام بر كلام مهملدر بونده بر شيء واقع اولماز ديمشلر وآنلردن بعضلرى بر طلاق واقع اولور وعددك ذكرى لغو اولور
ايچون انت طالق قولى قالور بو قول ايله ايسه بر طلاق واقع اولور ديمشلردر بر قايل ايچون ديمك واردر كه بو كلام اراده
يا حقيقت اوله ويا خود مجاز اوله حقيقت اولمغه طريق يوقدر زيرا الفاظ ما وضع له دنده استعمال اولنمدى ومجاز دخى
زيرا عدم تصور حقيقت وعدم اتصال اولمغله جواب ويريلور كه او كلام مجازدر وتصور حقيقت ابو حنيفه قاتنده
شرط دكلدر اتصال ايسه موجوددر بو كلام ذكر جزء اراده كل قبيلندندر عدم اتصال ديدوكنك اصلى يوقدر وفى ثلثة
انصاف تطليقة يقع ثنتان وانت طالق ثلثة انصاف تطليقة قولنده ايكى طلاق واقع اولور بو قول امام محمد بن
ناطقى احبا سندن وعتابى جامع الصغير شرحنده بوكا ذاهب اولمشلردر زيرا ثلثة انصاف تطليقة ديمك بر تطليقه و
تطليقه ديمكدر طلاق ايسه تجزى قبول ايلمكله ايكى واقع اولور وقيل ثلث ديلمشدر كه اوچ طلاق واقع اولور زيرا
اوچ نصفك هر برى تطليقه واحده اولور تجزى قبول ايلمز وفى من واحدة الى ثنتين او ما بين واحدة الى ثنتين واحدة
وانت طالق من واحدة الى ثنتين ويا خود انت طالق ما بين واحدة الى ثنتين قولنده طلاق بر واقع اولور يعنى سن بردن
ايكى يه دكين طالقسن ويا خود سن بر ما بينندن ايكى يه دكين طالقسن ديسه بر طلاق واقع اولور ابو حنيفه قاتنده
وعندهما ثنتان امامين قاتنده ايكى طلاق واقع اولور وفى الى ثلث ثنتان وانت طالق من واحدة او ما بين واحدة
الى ثلث قولنده ايكى واقع اولور ابو حنيفه قاتنده غايه اولى تحت مغيا ده داخل اولور ثانيه داخل اولماز وعندهما ثلث
امامين قاتنده اوچ طلاق واقع اولور آنلرك قاتنده ايكى غايت دخى داخل اولور حتى اولده ايكى طلاق واقع اولور
وثانيده اوچ واقع اولور امام زفر ديركه غايتين ده بر شيء مغيا تحتنه داخل اولماغله اولده بر شيء واقع اولماز اما ثانيده
بر طلاق واقع اولور وقياس دخى بودر زيرا بر كمسنه شو ديواردن شو ديواره دكين بيع ايلدم ديسه مبيع اولان ايكى
ديوارك ما بينى اولمش اولور امامينك قوللرينك وجهى استحساندر قچن كه بو مقوله كلامك مثلى عرفده ذكر اولنسه كلام مراد
نته كيم سن بر غيرى كمسنه يه خذ من مالى من درهم الى مائة ديسك يوز درهمك اخذينه اذن ويرمش اولورسن زيرا مطلق
متعارف اوزرينه محمولدر ابو حنيفه ايچون دليل عقلى بودر كه بو مقوله كلام شللودن عرفاً مراد الاكثر من الاقل والاقل
من الاكثر مفهوم ميدر يعنى آزده چوق وچوقده آز مراد اولنور اويله اولسه واحد ايله ثلثنك ما بينى ثنتين در سن امدى

مثلا سنی من ستین الی سبعین او ما بین ستین الی سبعین دینلدکده مراد اولان اکثردن اقل اقلدن اکثردر بو قاره
امام زفر اولده برشی واقع اولمیوب ثانیده بر واقع اولور ومبیع ما بین الحایطین دردیو تنظیر ایلدوکی اجلدن حکایة
اصمعی هارون الرشید قپوسنده زفره دیدیکه نه دیرسن شول رجل حقنده که کندویه قاچ یاشنده سن دیو سؤال اولندقده
من ستین الی سبعین دیدکده اول آدم طقوز یاشنده اولورمی یوقسه دخی زیاده می اولور دیو سؤال ایلدکده امام زفر متحیر اولدی
وفی واحدة فی ثنتین واحدة ان لم ینو شیئا او نوی الضرب والحساب انت طالق واحدة من ثنتین قولنده بر طلاق واقع
اکر بر شیئه نیت ایلمز ایسه ویاخود ضرب وحسابه نیت ایلر ایسه زیرا ضرب مضروبده برشی زیاده ایلمز اثر ضرب کثیر اجزاده در
یوقسه مضروبده اثری یوقدر بو تقدیرجه تعدد اقتضا ایلمز صاحب کافی دیمشدرکه اکر ضرب ایله مضروب زیاده اولسه زیاده
بر فرد فقیر قالمازدی زفر وشافعی دیرلرکه ایکی واقع اولور ضرب ایله عمل ایدوب زیرا بری ایکی یه ضرب ایلسک ایکی اولورمدی
بونده دخی واقع اولور وان نوی وثنتین او مع ثنتین فثلث اکر انت طالق واحدة وثنتین ویاخود انت طالق واحدة
نیت ایلسه اوچ طلاق واقع اولور زیرا اول کلمسنه معنی اجتماع ومقارنتی محتمل اولان کلمه یه نیت ایلدی واو عاطفه
معطوف علیهی جمع ایدر ظرف مظروفی واکا مقارن ومتصل اولانی جمع ایلدوکی کبی وفی مع معناسنه کلور حق سبحانه
فادخلی فی عبادی ای مع عبادی دیمکدر بو تقدیرجه اوچ طلاق واقع اولور وفی غیر الموطوءة یقع واحدة مثل واحدة
وثنتین غیر موطوءه ده انت طالق واحدة وثنتین مثللو طلاقده بر طلاق واقع اولور زیرا غیر موطوءه ده بر کره طلاق
واقع اولدقده نصکره طلاق آخره محل قالماز وان نوی مع ثنتین فثلث فیها اکر انت طالق واحدة لفظنده مع ثنتین
اوچ طلاق واقع اولور غیر موطوءه ده ایضا موطوءة اولان خاتونده واقع اولدوغی کبی وفی ثنتین فی ثنتین یقع
ثنتان وان نوی الضرب انت طالق ثنتین فی ثنتین قولنده ایکی طلاق واقع اولور اکر ضربه دخی نیت ایدرسه زیرا
ضرب مضروبک اجزاسنی زیاده ایدر یوخسه نفس مضروبده برشی زیاده ایلمز وفی انت طالق من هنا الی الشام واحدة
وانت طالق من هنا الی الشام قولنده طلاق واحده رجعیه واقع اولور امام زفر دیرکه طلاق باینه واقع اولور زیرا طلاقی
طول ایله وصف ایلدی طول ایسه قوتده استعمال اولنور وشیئک قوتی ابطالی قبولدن امتناعی ایله ظاهر اولور بو ایسه باین
رجعی دکلدر واکر دینلورسه که فحینئذ طلاقی طول ذکر ایله تصریح اولنسه مثلا انت طالق تطلیقة طویلة دیسه امام زفر قاتنده
طلاق رجعی واقع اولور طول ایله تعلیلی نیجه صحیح اولور سائله جواب ویریلورکه فحینئذ الی الشام دیو طول ایله کنایه ایلسه ایسه
صریحدن اقوی در بزم ایچون دلیل بودرکه طلاق حقیقة قصره محتمل دکلدر زیرا طلاق جسم دکلدرکه بنفسه قصره محتمل اوله
بلکه مراد حکمنک قصریدر بو ایسه رجعی در باین اولمغه محتمل دکلدر وفی انت طالق بمکة او فی مکة تطلق للحال حیث کانت
وانت طالق بمکة او فی مکة قولنده فی الحال طالق اولور خاتون هر قنغی مکانده وهر قنغی شهرده اولورسه زیرا طلاقک بر مکانه
اختصاصی یوقدر ولو قال اذا دخلت مکة او فی دخولک مکة لا یقع الطلاق ما لم تدخلها واکر رجل خاتوننه فحینئذ سن مکه یه
داخل اولورسک ویاخود سنک مکه یه دخولکده سن طالقسن دیسه مادام که مکه یه داخل اولمیه طلاق واقع اولماز وکذا الدار
دارده دخی حکم بو یلجه در مادام که دخول بولنمیه طلاق واقع اولماز   مصنف طلاق بحثنده برقاج فصول ذکر ایلمشدر بو فصل

طلاق

طلاقی زمانه اضافت ایدوب کلمهٔ شرطی ذکر ایلمدین وطلاقی زمانه اضافتدن مراد اولان معنی وقت تکلم طلاقدر حکمنی
قال انت طالق غدا او فی غد یقع عند الصبح اکر زوج خاتوننه یارین سن طالقسن ویاخود یارینده طالقسن دیسه
طلاق صباح وقتنده واقع اولور زیرا اول خاتونک غددن طلاق ایله موصوفه اولدیغی غد تکلم ایلدوکی کوندن نصکره
کلان جمیع نهارک اسمیدر اول تقدیرجه جمیع نهارده طالقه در واول جزئکه وقت فجردر اول وقتده واقع اولور وفی غده دخی
وقت فجرده واقع اولور اما اویله دکلدر که کلی غدده طلاق ایله موصوفه اولمغه غدک بر جزئندن مطلقه اولمق در بو خصوص
بو یله اولیجق جزء اول سائر اجزادن اولی در سبق ایلدوکی ایچون ومعارضی اولمدوغی ایچون وان نوی الوقوع وقت العصر
واکر وقوع طلاقی انت طالق غدا لفظنده وقت عصرده نیت ایلسه دیانة صحیح اولور قضاء دکل زیرا زوج عمومده تخصیص
وتخصیص ایسه محتملدر ونیت محتمل صحیح دردیانة تصدیق اولنور لکن ظاهره مخالفدر زیرا غد لفظی جمیع اجزاء نهارک
جملسنک اسمیدر اول اجلدن قضاء تصدیق اولنماز اکر سؤال اولنسه عام کبی متفق الحدود اولان افرادنه متناول اولور ولفظ
غد بو یله دکلدر وغد ده اول واوسط وآخر توهم اولنماز زیرا غد اجزا ایلدر افراد ایله دکلدر بو تقدیرجه آخر نهاره تخصیص
زیرا غدده عموم یوقدر عموم اولمیجق تخصیص اولماز جواب ویریلورکه تخصیص ایله مراد حقیقت ومجازدر زیرا طلاق کل واراده
مجاز قبیلندندر بو یله اولیجق حقیقت ترک اولنوب مجاز ارتکاب اولندی وسعدی افندی دخی بو قولی تأیید ایدوب بیوردیکه
بونده مجاز لکن واردر زیرا مراد کلدن جزئیتدر بو یله اولیجق اجزا افراد منزلهسنه تنزیل اولنمش اولدی اکو معنا بو یله مراد اولسه
غد نکره در سیاق اثباتده واقع اولمغله عام اولمزدی وفی الثانی یصدق قضاء ایضا ثانی ده یعنی انت طالق فی غد لفظنده
وقوع طلاقی وقت عصره نیت ایلسه قضاء تصدیق اولنور دیانة تصدیق اولندوغی کبی ابو حنیفه قاتنده خلافا لهما امامین
خلاف واردر زیرا امامین دیرلرکه اولده اولدوغی کبی دیانة تصدیق اولنور قضاء تصدیق اولنماز زیرا اولکسنده طلاقی جمیع
غد ایله وصف ایلدی بو تقدیرجه قول غدا منزلهسنده اولدوغی اجلدن طلاق اول جزئنده واقع اولدی نیت اولمدوغی زمانده
فی نک حذفی واثباتی برابردر وغدا ایکی حالده بیله ظرفدر اما ابو حنیفه رحمه الله ایچون دلیل بودرکه زوجک نیتی حقیقت
کلمهٔ فی ایسه ظرف ایچوندر ظرفیت ایسه استیعابی اقتضا ایلماز صاحب عنایه دیمشدرکه بو کلامک حاصلی خلاف ظاهر قضاده تصدیق
مادام که نیتی حقیقت کلامنه مصادف اولمیه بونده ایسه مصادف اولدی اول تقدیرجه قضاء تصدیق اولنور کورمزمیسنکه
نسا تزوج ایلمیهیم دیو یمین ایلسه وجمیع نسایه نیت ایلسه قضاء ودیانة تصدیق اولنور اکر چه ظاهر کلامه مخالف ایسه ده
نیتی حقیقت کلامنه مصادف اولمشدر وصاحب هدایه دیمشدرکه اذا قال والله لا اصوم عمری ویاخود والله لا اصوم فی عمری
یمین ایلسه اولکی صورتده یعنی فی ذکر اولمیانده جمیع عمرنی صوم ایله کچورمک لازم کلور اما ثانیده که فی ذکر اولنمشدر عمرنده
صوم ایله یمیننده حانث اولماز بو قیاس قولی اوزرینهدر لا اصوم الدهر وفی الدهر ونیت حقیقت کلامه مصادف اولمشدر
زیرا حقیقت نیته محتاج دکلدر محتاج اولان محتملاتدر اولان کلامده مجاز کبی یوخسه حقیقت حقیقت اولدوغی جهتدن نیته
ممکندرکه فی غد لفظی استیعابی اقتضا ایلمدوکی حقیقت اولدوغی وغدا استیعابی اقتضا ایلدوکی حقیقت اولدوغی بیلنده کلنه
حق سبحانه وتعالی نک انا لننصر رسلنا والذین آمنوا فی الحیوة الدنیا ویوم یقوم الاشهاد قول شریفی دلیل اتخاذ ایلمکله

منازع فيه اولان كلامه جواب ويرله وفي الحيوة الدنيا قول شريفنده اولان في استيعاب ايلمدوكي ثابتدر زيرا حق سبحانه وتعالى
نصرت رسلي ومؤمنلري دنياده حرف في ايله مقرون ذكر ايلدي وآخرتده نصرتي في به مقرون ايلمدي زيرا الله تعالى نك آخرتده
نصرتي دائمه در اما دنياده بعض اوقاتده واقع اولور زيرا بو دار ابتلادر زيرا حقيقت كلامده نيت بيان تقرير ايچوندر
توكيد الكلام بما يقطع احتمال المجاز اولدوغي ظاهردر حاصل كلام في ايله اولان كلام استيعاب اوقات ايلمز في سز اولان
استيعاب اوقات ايدر ديمكدر ولو قال انت طالق اليوم غدا او غدا اليوم يعتبر الاول ذكرا اكر زوج خاتوننه سن بوكون
يارين طالقسن ويا خود سن يارين بوكون طالقسن ديسه اول ذكر اولان اعتبار اولنور ثاني لغو اولور ولو قال انت طالق
قبل ان اتزوجك فهو لغو اكر زوج ديسه كه سن طالقسن بن سني تزوج ايلمزدن مقدم بو كلام لغودر زيرا اول كمسنه طلاق
حالنه منافيه اولان شيئه اسناد ايلدي بو تقديرجه كلامي لغو اولدي وكذا انت طالق امس وقد نكحها اليوم وبه كلام لغو اولور
سن دون طالقسن ديسه حال بوكه خاتوني بوكون نكاح ايلدي يعني بوكون نكاح ايلدوكي خاتوننه سن دون طالقسن ديسه كلامي
لغو اولور زيرا اول كمسنه دونكي كونده اول خاتوننه مالك دكل ايدي طلاقه مالك اولمدوغي وقته مضاف قلدي اول اجلدن
وان نكحها قبل امس يقع الآن واكر دونكي كوندن اول نكاح ايلمش ايسه اول ساعت طلاق واقع اولور اول كمسنه ايچون
طلاقي زمان ماضيه ايقاع ايلمه همان سويلدوكي كبي واقع اولور ولو قال انت طالق ما لم اطلقك او متى لم اطلقك او متى
ما لم اطلقك وسكت طلقت للحال واكر بو لفظلر ايله زوج خاتوننه سن طالقسن ديسه وسكوت ايلسه خاتون في الحال
طالق اولور زيرا اول كمسنه طلاقي تطليقدن خالي بر زمانه مضاف قلدي كه اول زمان حين سكوتده بولندي ومتى ومتى ما
وقته صريحدر زيرا بونلر ظروف زماندندر وكلمه ما وقت ايچون استعمال اولنور نته كيم حق سبحانه وتعالى نك حضرت عيسى
صلوات الله على نبينا وعليه دن حكايه ما دمت حيا قول شريفنده استعمال اولندوغي كبي اي مدت حيوتي ديمكدر حتى لو علق
وقفن بسكوته حتى اكر ثلاثه بو تعليق ايلسه زوجك سكوتي ايله طلاق ثلاثه واقع اولور مثلا انت طالق ثلثا ما لم اطلقك ديسه
وان وصل انت طالق واحدة اكر مذكورات ايله انت طالق لفظني وصل ايدرسه طلاق واحده واقع اولور مثلا انت طالق
انت طالق ديمك كبي ولو قال ان لم اطلقك فانت طالق لا يقع ما لم يمت احدهما اكر زوج ان لم اطلقك فانت طالق ديسه
ايكيسندن برسي فوت اولنجه طلاق واقع اولماز زيرا كلمه ان حقيقة شرط ايچوندر زوج طلاقي عدم تطليقه تعليق ايلدي
بو شرط ايسه عند اليأس متحقق اولور بو تقديرجه موته دكين منتهي اولور واذا بلا نية مثل ان وعندهما مثل متى ومع نية
او الوقت مما نوى نيت سز اولان لفظ اذا ان كبيدر ابو حنيفه قاتنده واما امامين قاتنده متى كبيدر مثلا ان معناسنه اولورسه
آخر عمرنده كن طلاق واقع اولماز اكر متى معناسنه اولورسه سكوتي ايله في الحال واقع اولور وشرط نيتي ويا خود وقت نيتي
نيت ايلدوكي شيدن واقع اولور يعني شرط نيت ايلدي ايسه ان معناسي اولور طلاق آخر عمرنده واقع اولور ووقت نيت ايلدي
متى معناسنه اولور سكوتي ايله في الحال واقع اولور واليوم للنهار مع فعل ممتد ولمطلق الوقت مع فعل لا يمتد فلو
قال امرك بيدك يوم يقدم زيد فقدم ليلا لا تتخير وان قال يوم اتزوجك فانت طالق فنكحها ليلا وقع يوم نهار
ايچوندر فعل ممتد ايله مثلا امرك بيدك كبي فعل غير ممتد ايله مطلق وقت ايچوندر مثلا طلاق وعتاق وتزوج وكلام

تقرير ايلر
بوقدركي
معناي
كبي
مالم اطلقك
الشرط
ايله اولورسه

زيرا

زيرا ظرف زمان في سز بو فعله تعلق ايلسه اول فعلك معياري اولور صمت السنة كبي اما صمت في السنة بونك خلافيدر
پس فعل ممتد كه امرك بيدك در معيار ممتد اولسه يوم ايله نهار مراد اولور واكر فعل غير ممتد كه وقوع طلاق كبيدر معيار
غير ممتد اولسه اول زمان يوم ايله وقت مراد اولور حاصل كلام بونده اوچ الفاظ واردر بري نهار وبري ليل وبري يوم در
نهار خاصة بياض ايچوندر وليل ايسه خاصة سواد ايچوندر بو ايكيسنك حقيقت لغويه لري بودر اما يوم بياض نهارده
ومطلق وقتده اشتراك ايله استعمال اولنور بعضلر قاتنده واكثرك مذهبي دخي بودر واما مطلق وقته اطلاقي مجازدر
اشتراكه حملدن مجازه حمل اولىدر نته كيم مطلق وقته استعمالي حق سبحانه وتعالى نك ومن يولهم يومئذ دبره الا متحرفا
قول شريفنده واقع اولمشدر يوم دن مراد مطلق وقت ايچوندر زيرا قتالدن فرار ايدن وعيده ملحق اولور كرك ليل اولسون
كرك نهار اولسون وعلمانك وذكرهم بايام الله قولي اي باوقات نعمائه وبلائه ديمكدر وشول كمسنه نك قولي كه فيوم لنا ويوم علينا
ويوم نساء ويوم نسر وقت ايچون اولدوغي محققدر ويومك بياض نهارده استعمالي حق سبحانه وتعالى نك اذا نودي للصلوة
من يوم الجمعة قول شريفنده واقع اولمشدر بو محلده مراد نهاردر پس امدي بونلر كه برنده يومك استعمالي شايعدر
بر ضابطه لازمدر كه احد استعمالين آخردن تميز اوله اكر يومه فعل ممتد كه امرك بيدك ايدي مقارن اولورسه انكله بياض مراد
واكر فعل غير ممتد مقارن اولورسه طلاق وتزوج كبي اول زمان مطلق وقت مراد اولور مثلا فعل ممتد كه امر باليد وصوم
وركوب ومساكنه كبي اولان فعللر توقيتي قبول ايدر لبست يوما وصمت يوما وامري بيدي يوما ديمك صحيح اولور وفعل غير ممتد
طلاق وتزوج وعتاق كبي اولان فعللردر بونلر توقيتي قبول ايلماز زيرا طلقت شهرا دينلوب بو كلام ايله جميع شهرده ايقاع
طلاق مراد اولنمق ويا خود شهرك تمامنه دكين امتداد مراد اولنمق ممكن دكلدر وتزوجت يوما ديوب امتداد يوم مراد اولنمق
لايق اولان بودر كه فعل ممتده مقرون اولان يوم زمان غير ممتده حمل اولنه كه اول زمان غير ممتده مطلق وقتدر بويله حمل اولنمق
اهل عرفك استعمالنه موافقدر ولو قال انا منك طالق فهو لغو وان نوى واكر بر كمسنه زوجه سنه بن سندن طالقم ديسه
كمسنه نك كلامي لغو اولور اكر نيت دخي ايدرسه زيرا اول كمسنه طلاقي محل اولميان موضعه مضاف قلدي زوج كندوسي محل
طلاق دكلدر طلاق ايسه قيدي ازاله ايچوندر ومحل طلاق زوجه در بويله اولدوغي اجلدن حق سبحانه وتعالى فطلقوهن
واذا طلقتم النساء قول شريفنده طلاقي زوجه اوزرينه مشروع ايلدي زوج ايسه كندو نفسني تطليق ايليوب مشروعي تغيير ايلمكله
كلامي لغو اولدي وان قال انا منك بائن او عليك حرام بانت ان نوى اكر زوج خاتوننه بن سندن بائنم ويا خود بن سنك
اوزرك حرامم ديسه بائن اولور اكر نيت ايدرسه زيرا ابانت وتحريم ايكيسنك مابيننده اولان وصلتي وحلي ازاله ايچوندر پس
بونلرك هر برسي زوجين بيننده مشتركدر اضافتي صحيح اولور ولو قال انت طالق مع موتي او مع موتك فهو لغو اكر
خاتوننه سن طالقسن بنم موتم ايله ويا خود سنك موتك ايله ديسه بو كلام لغودر زيرا اول كمسنه طلاقي كندو ايچون منافي اولان
بر حاله مضاف قلدي وكندونك موتي ايسه اهليت طلاقه منافيدر وخاتونك موتي محليت طلاقه منافيدر ولفظ مع حقيقة
قران ايچوندر وايكيسندن برينك موتي ارتفاع نكاح حاليدر طلاق ايسه نكاحك بقاسي حالنده واقع اولور اول تقديرجه كلامي
وكذا لو قال انت طالق واحدة او لا خلافا لمحمد في رواية اكر انت طالق واحدة او لا ديسه زوجك كلامي لغو اولور زيرا

لقتال
اولور
وليس
وركبت يوما
دخي ممكن دكلدر
لغو اولور
واحدة لفظي

مصدر محذوفك صفتی در تقدیر کلام انت طالق طلقة واحدة اولا دیمکدر وفتحی وصف مصدره ویاخود اسم فاعله
مقارن اولسه وقوع طلاق مصدر ایله ویاخود نعت ایله اولور وصف ایله اولماز چونکه کلمهٔ شکی مصدر ویاخود نعتدن
ذکر ایلدی ایقاعه شک داخل اولدی بو یله اولیجق انت طالق اولا کبی اولدی وامام محمد ایچون خلافی وارد ربر روایتده
واحدهٔ رجعیه واقع اولور دیمشدر وان ملك امرأته او شقصها او ملكته او شقصه بطل العقد فلو طلقها بعد ذلك لغا
واکر بر کیمسنه خاتوننه مالك اولسه ویاخود برجزءنه مالك اولسه ویاخود خاتون زوجنه مالك اولسه ویاخود خاتون زوجنك
برجزءنه مالك اولسه عقد باطل اولور پس امدی اکر بو ذکر اولنان شیلردن صکره خاتوننی تطلیق ایلسه طلاقی لغو اولور زیرا
ایکیسندن بریسی صاحبنه مالك اولسه ابتداء نكاحی منع ایدر طلاقه محل قالماز ولو قال لها وهی امة انت طالق ثنتين مع
اعتاق سيدك اياك فاعتقها ملك الرجعة اکر زوج آخرك جاریه سی اولوب کندونك خاتونی اولان امرأته انت طالق ثنتين
مع اعتاق سیدك اياك دیسه وجاریه نك سیدی زوج مزبورك موطوءسی اولان جاریه سنی اعتاق ایلسه زوج رجعتی
قیاس بو ایدیکه جاریه حقنده ایکی طلاق حرام غلیظه اولوب حره ده اوج طلاق اولدوغی کبی لکن اعتاق مولی تطلیقه شرط در
مشروطدن مقدم در پس عتق مولی وقوع طلاقدن مقدم واقع اولدی بو تقدیرجه جاریه تطلیقدن مقدم حره اولدی
زوج اوج طلاقه مالك اولور اکر بر سایل سؤال ایدرسه کلمهٔ مع قرانه ایچوندر واعتاق ایسه وقوع طلاقدن مقدم اولور
نیجه متصور اولور دیسه کا جواب کلمهٔ مع بعد معناسنه استعمال اولنور حق سبحانه وتعالی نك ان مع العسر یسرا قول شریفی
ونه بلقیس دن حکایه واسلمت مع سليمان قول شریفنده بعد معناسنه واقع اولمشدر وان علق طلقتيها بمجئ الغد وعلق
مولاها عتقها به فجاء لا تحل له الا بعد زوج آخر واکر زوج آخرك جاریه سی اولوب کندونك خاتونی اولان امه ایکی طلاقی
یارنکی کونك کلمسنه تعلیق ایلسه وافندیسی دخی جاریه نك عتقنی یارینك کلمسنه تعلیق ایلسه ویارین کلسه اول خاتون زوجنه
حلال اولماز الا زوج آخردن صکره حلال اولور مثلا رجل خاتوننه یارین کلدکده سن ایکی طلاق ایله طالقسن دیسه وافندیسی دخی
یارین کلدکده سن حره سن دیسه زوج رجعته مالك اولماز ابو حنیفه وابو یوسف رحمهما الله قاتنده زیرا زوج ومولا ایکیسی
طلاق وعتقی برشیئه تعلیق ایلدیلر بو تقدیرجه ایکیسنك دخی تعلیقی خاتوننه امه ایکن مصادف اولدی زیرا اعتاق عتقك
علتی در وتطلیق طلاقك علتی در وفتحی ایکی علت برزمانده مقترن اولسه معلوللری دخی برزمانده مقترن اولور بو بابده عتق
وطلاق دخی امه ایکن مصادف اولمش اولور بو یله اولیجق زوج آخره محتاج اولور وعند محمد يملك الرجعة امام محمد قاتنده
زوج رجعته مالك اولور کرچه عتق وطلاق ایکیسی بر وقتده واقع اولدیلر لكن عتق مقدم واقع اولور ووقوع جهتندن
زیرا امدی بر تطلیق ایسه محظور در حکمده ایسه محظور تاخیر اولنور وتعتد كالحرة اجماعا مطلقه اولان خاتون عدتی
حره کبی احتیاطا بالاجماع قال لها انت طالق هكذا مشيرا بالاصابع وقع بعددها وان اشار بظهورها يعتبر المنشورة
اکر زوج خاتوننه برمقلری ایله اشارت ایلدوکی حالده سن شو مقدار طالقسن دیسه اصابعك عددی مقداری طلاق واقع
اولور واکر اصابعك بطونی ایله اشارت ایدرسه آچق اولان برمقلر اعتبار اولنور زیرا اشارت عبارت معناسنه
نبی علیه السلام الشهر هكذا وهكذا وهكذا بیوروب مبارك برمقلری آچق اشارت بیورمشلردر بوندن مراد شهر اوتوز کون ویکرمی

کون اولمسنه اشارتدر بوندن معلوم اولدیکه آچق اولان پارمقلره اعتبار اولور بوخسه مضمومه اولانه اعتبار اولنماز وان
باطن کفی مخاطب جانبنه اولمقدر اکر اصابع معقوده ایله اشارت مراد اولورسه باطن کفی کندو جانبنه قلمقدر وان اشار بظهورها
تعتبر المضمومة واکر اصابعك ظهوری ایله اشارت ایدرسه مضمومه اولان اعتبار اولنور ولو وصف الطلاق بضرب من
بان قال انت طالق بائن او البتة او افحش الطلاق او اخبثه او اشده او طلاق الشيطان او البدعة او كالجبل
او كالف او ملأ البيت او تطليقة شديدة او طويلة او عريضة وقع واحدة بائنة بلا نية واکر طلاقی شدتدن بر ضربله
وصف ایلسه انت طالق بائن ویاخود انت طالق البتة ویاخود انت طالق افحش الطلاق ویاخود انت طالق اخبث
ویاخود انت طالق اشد الطلاق ویاخود انت طالق طلاق الشیطان ویاخود انت طالق طلاق البدعة ویاخود انت
طالق کالجبل ویاخود انت طالق کالف ویاخود انت طالق ملاء البیت ویاخود انت طالق تطلیقة شدیدة ویاخود انت
طالق طویلة ویاخود عریضة دیمکله واحدهٔ باینه واقع اولور بلا نیة اما امام شافعی بو جمله ده واحدهٔ رجعیه واقع
ذاهب اولمشدر وکذا ان نوى الثنتين ذکر اولنده دخی اوزره واحدهٔ باینه واقع اولور حره حقنده اکر ایکی طلاقه نیت ایدر
الا اذا نوى بقوله طالق واحدة وبقوله بائن او البتة اخرى فيقع بائنتان الا مکرکه فتحی انت طالق قولیله واحده
باین وصفیله واحد اخری نیت ایلیه ویاخود انت طالق ایله واحده والبته ایله طلاق اخری نیت ایلیه بو تقدیرجه ایکی
باین واقع اولور زیرا بو وصف یعنی باین والبته ابتداء ایقاع طلاقه صالح اولور بر کمسنه انت باین وانت البته دیو
نیت ایلسه واقع اولور مقدم طالق لفظنی ذکر ایلدکدن صکره بونلر ایله تطلیقهٔ اخری نیت ایلسه خبردن صکره خبر واقع
مثلا انت طالق انت باین انت البته دیمش اولور وصحت نية الثلث في الكل نیت ثلاث صحیح اولور کلیسنده یعنی انت
لفظ بائن او عریضة قولنه کلنجه نیت ثلث صحیح اولور طلق غير المدخول بها ثلثا وقعن زوج مدخول بها اولمیان
خاتونی ثلثا لفظی ایله تطلیق ایلسه اوج طلاق واقع اولور وان فرق اکر حرف عطفسز مدخول بهادن غیریه ثلاث تفریق
مثلا انت طالق طالق طالق دیسه ویاخود انت طالق انت طالق انت طالق دیسه بانت بالاولى ولم تقع الثانية خاتون اولکی
طلاق ایله باین اولور ثانیه واقع اولماز زیرا اولکی ایله بلا عدة باین اولدی عدت اولمامغله طلاق ثانیه یه محل قالمدی ولو
انت طالق واحدة وواحدة وقع واحدة واکر انت طالق واحده وواحده دیسه طلاق واحده واقع اولور زیرا خاتون
مدخول بها اولمامغله طلاق اول ایله اجنبی اولور طلاق ثانیه یه محل قالماز وکذا لو قال واحدة قبل واحدة او بعد
اکر انت طالق واحدة قبل واحدة ویاخود انت طالق واحدة بعدها واحدة دیسه بنه واحده واقع اولور زیرا قبلیت
یعنی مقدم لك واحدة قبل واحدة قولنده اول مذکور اولانك صفتی در چونکه اول ایله طلاق واقع اولدی ثانیه یه محل قالمدی
وبعدیت دخی اخیرك صفتی در بوندن اول خود ابانت واقع اولمشدر بو کلام لغو اولمش اولور قبل نحوها بعد باها وحدتا
قاعده سی دخی خود ظاهر اولمش اولور ولو قال بعد واحدة او قبلها واحدة او مع واحدة او معها واحدة فثنتان واکر
انت طالق واحدة بعد واحدة دیسه ویاخود انت طالق واحدة قبلها واحدة دیسه ویاخود انت طالق واحده مع واحدة دیسه
ویاخود انت طالق واحدة معها واحدة دیسه ایکی طلاق واقع اولور وفتحکه بعد وقبل ده ضمیر اولسه ما بعدینه کلان

يحون ضمير اولمسه ما قبلنده اولان واحده نك صفتی اولور و بعد ده ضمير اولما مغله ما قبلنده اولان واحده نك صفتی اولور
بويله اولمغين واحده ثانيه نك وقوعی جهتندن واحدهٔ اولیدن تقدمنی اقتضا ايدر زمان ماضيده وقوعنی ايقاعه قادر
اولمامغين فی الحال واقع اولور نته کم انت طالق واحدة فی الحال واقع اولدوغی کبی ايکيسی دخی اقتران ايدوب بر محلده
واقع اولمغله ايکی طلاق واقع اولور و قبل ده ضمير اولمغله ما بعدنده کلن واحده نك صفتی اولمغله قبليتك موصوفی اولان واحده
فی الحال ايقاع اولان واحده نك تقدمنی اقتضا ايدر بو اقتضا زمان ماضيده ايقاع ممکن اولمامغله تقدم اقتضا ايدن واحد
فی الحال اولمغله ايکيسی دخی اقتران ايدوب معاً واقع اولمغله ايکی طلاق واقع اولور و مع واحدة و معها واحدة قوللرنده
کلمهٔ مع قران ايچوندر اولی ثانيه يه توقف ايلمکله ايکيسی معاً واقع اولور فضلا دن بری قبلیها بعدباها وحدتا بعد بها
قبل باها و ثنتا بيتنی انشا ايدوب ضمايرك وجودی و عدم وجودی ايله واقع اولان معانی بيان ايلمشدر رحمه الله
وابو يوسفدن بر روايتده معها واحدة قولنده بر طلاق واقع اولور زيرا کنايه يعنی مکنی عنهك وجود اسبقنی استدعا ايدر
وقوع طلاقده بو امر بو تقديرجه ثانيه يه محل قالماز و فی الموطوءة ثنتان فی الکل مدخول بها اولان خاتونده ذکر اولنان
الفاظك کليسنده ايکی طلاق واقع اولور زيرا طلاق اولی واقع اولدقده نصکره طلاق ثانيه يه محل وار در موطوءه اولان
خاتون عدت چکمکده هنوز اثر نکاح باقی در اول اجلدن طلاق ثانيه يه محل وار در ولو قال ان دخلت الدار فانت طالق
واحدة و واحدة فدخلت تقع واحدة اکر زوج زوجه سنه ان دخلت الدار فانت طالق واحدة و واحدة ديسه خاتون دخی
داره داخل اولسه بر طلاق واقع اولور و عندهما ثنتان اما مين قاتنده ايکی طلاق واقع اولور زيرا ايکی طلاقك وقوعی
مطلق جمع ايچون اولان واو ايله شرطك وجودی اوزرينه تعليق ايلديکی جهتله تعليق ترتيب اوزرينه اولميوب علی سبيل
الاجتماع اولدی طلاق دخی شرط بولندقده اجتماع اوزرينه واقع اولور شرط تأخير اولندقده واقع اولدوغی کبی واو جمع
لفظ جمع ايله اولان جمع کبی در بر کمسنه موطوءه اولميان خاتونه انت طالق ثلثا ديسه اوج طلاق واقع اولور واو جمع
ابو حنيفه رحمه الله ايچون دليل واو مطلق جمع ايچوندر لکن جمع مطلق قران و ترتيبه محتملدر اما بحسب الوضع ترتيبه
و قرانه بو محلده تعرض يوقدر لکن بو جمع وجود و وقوعده ايکی امرك بر برندن خالی دکلدر اکر وقوعده قران مراد اولور
شرط بولندقده جملهٔ واقع اولور اکر وقوعده ترتيب مراد اولورسه ايحق بر واقع اولور و شرط تقديم اولندوغی محلده شك ايله
ثانی واقع اولماز اما شرط تأخير اولندقده بونك خلافيدر ولو اخر الشرط فثنتان اتفاقا اکر شرطی تأخير ايلسه اتفاقا ايکی
واقع اولور مثلا انت طالق واحدة و واحدة ان دخلت الدار ديسه زيرا تأخير شرط صدر کلامی تجزيده تعليقه مغير اولدی
بويله اولحق اولکی واقع اولميوب ايکنجی يه توقف ايلمکله ايکيسی دفعهٔ واحدة واقع اولور ويقع بعدد قرن بالطلاق لا به
طلاقه مقارن اولان عدد ايله طلاق واقع اولور بو خصوص طلاق ايله دکل مثلا انت واحدة ديسه طلاق واقع اولور انت طالق ايله
فلو ماتت قبل ذکر العدد فی قوله انت طالق واحدة لا تطلق انت طالق واحدة قولنده اولان واحده ذکر دن اول خاتون
فوت اولسه اول خاتون مطلقه اولماز زيرا طلاقه مقارن اولان عدد ذکر اولنمدی بو فصل کنايه بياننده در و کنايته ما احتمله
طلاقك کنايتی طلاقه و طلاقدن غيری يه محتمل اولان شیدر و لا يقع بها الا بنية او دلالة حال کنايه ايله طلاق واقع اولماز الا

نيت ايله واقع اولور و ياخود دلالت حال ايله واقع اولور و بو الفاظ کنايات طلاقی و طلاقدن غيری يی محتمل اولمغين
احدهما يی آخردن ترجيح ايچون بر مرجح لازمدر و امام شافعی رحمه الله ديرکه دلالته اعتبار يوقدر البته نيت لازمدر زيرا طلاق
جميع احوالنده مختاردر بعيد دکلدرکه خلاف ظاهری اضمار ايليه بزم ايچون دليل دلالت حال نيتدن اقوی در زيرا دلالت حال
ظاهردر نيت ايسه باطندر کورمزمیسنکه افعال حسيه ده بر کمسنه سل سيف ايدوب بر کمسنه يه قصد ايلسه حال دلالت ايدرکه
لطيفه و لعب اولديغی اول کمسنه نك قتلی جايزدر دکلدر احتمال جد اعتبار اولنمز اما اکر حال جد اوزرينه دلالت ايدرسه قتلی جايزدر
نفسنی خلاص ايچون بو امری حالت ظاهره نيتدن مستغنی اولدی بر کمسنه خاتونه انت طالق ديوب بنم نيتم الطلاق عن وثاق
قضاءً تصديق اولنماز و بر کمسنه آخره لی عليك الف ديسه اول دخی نعم ديسه ذکر اولنان الف اول کمسنه يه لازم اولور و بر
عبدك ديسه اول دخی نعم ديسه اقراری ايله عبد معتق اولور دلالت حال نيتدن اقوی ايدوکی فقهی ظاهردر فنها اعتدی واستبری
رحمك وانت واحدة يقع بکل منها واحدة رجعية کناياتدن بعضی در اعتدی لفظی زيرا الفاظ اعتدی ايکی معنايه محتملدر
بری نکاحدن عدت چکمک و بری دخی حق سبحانه و تعالی نك نعمتلرينی تعداد و ياخود کندونك خاتونه اوزرينه اولان نعمتلرينی
تعداد ايتمکه محتملدر اکر زوج نکاحدن عدت چکمسنی نيت ايدرسه ابهام زايل اولوب طلقهٔ واحدة رجعيه واقع اولور کانی
طلقتك و ياخود انت طالق فاعتدی ديمش اولدی زيرا نبی عليه السلام زوجات مطهراتدن سوده بنت زمعه يه اعتدی ديدی
بعده مراجعت ايلدی اما مدخول بها دن غيريده نکاحدن اعتداد ممکن دکلدر زيرا غير موطوءه عدت يوقدر بويله اولحق
اعتدی ديمك ممکن دکلدر لکن لفظ اعتدی طلاق ايچون مستعار اولور حکمك سببی ايچون استعاره سی طريقی اوزره زيرا
طلاق فی الجمله اعتداده سببدر اکرچه غير مدخول بها حقنده طلاق ايچون سبب دخی دکل ايسه ده استعاره اولنمق جايزدر
حق سبحانه و تعالی نك انی اعصر خمرا قول شريفنده اولان مجاز کبی پس بو دخی صريح طلاقدن مجاز اولور اما استبری لفظی
عدتدن مقصود اولان شیء کندو سيدر تصريح اولنمش اولور و جايزدرکه استبری استعمال اولنوب نکاحده اعتداد مراد اولنه
و احتمال در که تطليق ايچون خاتونك استبراء رحمی مراد اولنه تا اول کمسنه خاتونه خطاب ايدوب براءهٔ رحمكی بيل سکا طلاق
ويرمك استرم ديمش اولدی چونکه استبری لفظی ايکی امری محتمل اولدی قرينه سز طلاق واقع اولمق ممکن دکلدر البته قرينه يه
محتاجدر اما انت واحدة لفظی در محتملدرکه مصدر محذوفك صفتی اوله مثلا انت طالق طلقة واحدة ديمك اوله
محتملدرکه خاتونك صفتی اوله يعنی جمال و کمالده قومك قاتنده و ياخود بنم قاتمده برسن و ياخود فتحده و سوء خصالده
برسن ديمك اوله چونکه نيت ايله و ياخود دلالت حال قرينه سيله ابهام زايل اولوب مآلی صريح طلاق واقع اولمش اولور
صريح طلاق ايسه معقب رجعيه در اولتقديرجه طلاق رجعيه واقع اولور و واحدة قيدی اوزره تنصيص عددی منافی دکلدر
و عامهٔ مشايخ قاتنده واحده نك اعرابنه اعتبار يوقدر بعضلر ديديلر واحده منصوب اولورسه طلاق واقع اولور اکر نيت
ايلمز ايسه زيرا مصدر محذوفك نعتی در و اکر واحدهٔ مرفوع ايدرسه نيت دخی ايدرسه بر شی واقع اولماز زيرا لفظ واحده
خاتونك نعتی اولور و اکر واحدهٔ ساکن قلورسه ايکی امرك برينه احتمالی ايله نيته محتاج اولور اما صحيح اولان اولکيسی در يعنی
زيرا عوام وجوه اعرابی فرق ايلمزلر و واحدهٔ مرفوع قلمق مصدر محذوفك صفتی اولمغه منافی دکلدر رجل عدل کبی مبالغه قصد

انت طالقة واحدة دیمك اولە ذكر اولنان اوچ لفظدن هر بری ایلە طلاق رجعیە واقع اولور واكر ثنتین وثلث دخی نیت ایدرسه
مادامكە مصدر ذكر اولنمیە زیرا بو الفاظك اقتضاسی سابقدە وقوع طلاقدر صریح ایلە واقع اولان رجعیدر مدخول بهادە
وغیر مدخول بهادە ذكر اولندی وغیر اولورسە حكم سببی ایچون استعارە اولنور وما سواها یقع بها واحدة بائنة الا ان ینوی
ثلثا فیقعن ولا یصح نیة الثنتین ذكر اولنان اوچ الفاظدن غیریسیلە واحدة بائنە واقع اولور الا مكر كە ثلثه نیت ایلیە
اول تقدیرجە اوچ طلاق واقع اولور زیرا عدد اعتباریلە ثنتین نیتی صحیح دكلدر زیرا عدد محضدر مكر جاریە حقندە اولە
جاریە حقندە اولیجق عدد اعتباری اولور بو مسئلەدە زفرك خلافی واردر وهی الفاظ ثلثەدن ماعدا اولان كنایات انت
بتلة حرام خلیة بریة حبلك على غاربك الحقی باهلك وهبتك لاهلك سرحتك فارقتك امرك بیدك اختاری انت
حرة تقنعی تخمری استتری اعزبی اخرجی اذهبی قومی ابتغی الازواج بو الفاظ ایلە واحدة بائنە واقع اولور اما بینونت
بر قاچ وجهلەدر وصلت نكاحدە ویاخود معاصیدن ویاخود خیراتدن ویاخود زوجندە نسبا وخلقا بینونت اولمق
احتمالی واردر وبتة قطع معناسنەدر اولدخی نكاحدن منقطع اولمق واردر ویاخود خیراتدن واقاربندن منقطع اولمق
وتبتلة اولدخی قطع معناسنەدر حق سبحانە وتعالی نك وتبتل الیە تبتیلا قول شریفندە واقع اولمشدر ای انقطع الیه
تبتلە لفظی بتة لفظنك احتمالاتنی محتملدر طلاق واقع اولماز احتمالاتك قیامی ایلە مادام كە نیتدن ویاخود دلالت
حالیەدن بر شیء ایلە تعیین اولنمیە وحرام لفظی ایلە طلاق واقع اولمق ظاهردر ومحتملدر كە انت حرام دیمكلە حرام علی صحبت
عشیرتك مراد اولە معناسی ممنوعدر وبتة وبتلة محتمل اولدقلری حرام دخی محتمل اولە وخلیة خیراتدن ویاخود قید
نكاحدن خالی اولملری محتملدر وبریة بودخی حسن شادن ویاخود قید نكاحدن برائت محتملدر حبلك علی غاربك معناسی
اذهبی حیث شئت دیر یعنی مراد ایلدوكك یرە كیت دیمكدر غارب دوەنك اوركوچی ایلە بوینی ما بینیدر عربك قاعدەسی
دوەیی اوتلاغە صالی ویردكدە النده اولان یولارینی غاربنە اوزرینە القا ایدر بو عبارت قیدو یرمكدن كنایەدر والحقی
باهلك لفظی طلاقە محتملدر وسكا اذن ویردم اهلكە ملحق اول دیمك دخی محتملدر وهبتك لاهلك قولی سندن صدور
جرایمی قومك ایچون عفو ایلدم دیمك اولە ویاخود سنی قومكە باغشلدم زیرا سنی تطلیق ایلمشدر دیمك اولە وسرحتك وفارقتك
قولی زوجیتدن تخلیص ویاخود تكالیف شاقەدە محتملدر ومفارقت دخی یاخود طلاق ایلە مفارقت اولە ویاخود
صوری اولە امام شافعی رحمە الله دیر كە بو ایكی لفظ صریحلردر نیتە محتاج دكلدر بز دیرز كە صریح شول شیءدر كە نسادە
متعین اولە بو ایسە متعین دكلدر زیرا سرحت ابلی وفارقت مالی واصحابی دینلور بو تقدیرجە صریح اولمیوب سائر كنایات
كبی اولمشدر امرك بیدك قولی عملك بیدك دیمكدر امردن مراد بوندە عملدر حق سبحانە وتعالی نك وما امر فرعون برشید
ای فعلە دیمكدر احتمالدر كە طلاقە متعلق عمل مراد اولە بو تقدیرجە طلاق ایچون خاتونە تفویض اولمش اولور واحتمال
طلاقدن غیری عملكە تصرفنە متعلق عمل مراد اولە واختاری لفظلری ایلە نیت طلاق كفایت ایلماز زیرا بو لفظلر باب تفویض
انت حرة قولی دخی محتملدر یا حقیقت رقدر ویاخود رق نكاحدر وتقنعی لفظی دخی محتملدر یا قناعتدن اولە اقنعی بما
رزقك الله من امر المعیشة ویاخود یوزوكی اورت دیمك اولە وتخمری استتری بو ایكی لفظ دخی محتملدر یا استتری بالخمار

ویاخود سن مستورەسن دیمك اولە واعزبی غین معجمە وزاء مهملە ایلە عزبتندن وعین مهملە وزاء معجمە ایلە دخی روایت اولنمشدر
بو یلە اولیجق عزوبتندر اعزبی دیمك بندن بعید اول بن سكا طلاق ویرمشمدر دیمك اولە ویاخود بندن بعید اول اهلك
زیارتی ایچون عزب عنی فلان دینلور غائب اولدی اولمین رجلە دیرلر عزبة زوجی اولمین خاتونە دیرلر اخرجی اذهبی قومی لفظلری
اعزبی مثللیدر ابتغی الازواج قولی دخی محتملدر وقتا كە لفظ زوج زوجینە شامل اولدی ایسە معناسی بو اولە كە زوج
طلب ایلە زیرا بن سنی تطلیق ایلدم دیمش اولە واحتمالدر كە بكا دلیل اول بر زوجە بولیوب تزوج ایدەیم دیمك اولە مصنفك
مقدما كنایات ایلە طلاق واقع اولماز الا نیت ایلە ویاخود دلالت حال ایلە واقع اولور دیمش ایدی حالات دخی اوچدر
بری حالت رضا وبری حالت غضب وبری حالت مذاكرە طلاقدر وكنایات دخی اوچ قسمدر بر قسمی طلاق طلب ایدن خاتونك
سؤالنە انجق جواب اولمغە صالح اولە اما كلامنی ردە وسبە وشتمە صالح اولمیە اعتدی امرك بیدك اختاری لفظلری دخی
بونلرك مرادفی اولان كلمات كبی وبر قسمی دخی جواب وسبە صالح اولە ردە صالح اولمیە خلیة بریة بتة بتلة باین حرام
لفظلریدر دخی بو الفاظك مرادفی اولان كلمات كبیدر وبر قسمی جواب وردە صالح اولە اما سبە صالح اولمیە اخرجی اذهبی
قومی اعزبی تقنعی لفظلریدر دخی بو الفاظك مرادفی اولان كلمات كبی حالت رضادە بو الفاظ ایلە طلاق واقع اولماز الا
نیت ایلە واقع اولور فلو انكر النیة صدق مطلقا حالة الرضاء اكر زوج نیتی انكار ایلسە حالت رضادە مطلقا تصدیق
اولنور مطلقا قیدی الفاظ ایچون اولان اقسام ثلثەدە دیمكدر قضاء ودیانة تصدیق اولنور ولا یصدق قضاء عند
مذاكرة الطلاق فیما یصلح للجواب دون الرد شول یردە جوابە صالح اولمیە حالت مذاكرە طلاقدە قضاء تصدیق اولنماز
ولا عند الغضب فیما یصلح للطلاق دون الرد والشتم عند الغضب طلاقە صالح اولان یردە دخی تصدیق اولنماز ردە وشتمە
صالح اولمیە اعتدی اختاری امرك بیدك الفاظندە حالت غضب ارادت طلاقە دلالت ایدر ویصدق دیانة فی الكل دیانة
كنایاتك كلیسندە تصدیق اولنور حاصل كلام اكر زوج نیتی انكار ایلسە حالت رضادە جمیع اقسامدە دیانة وقضاء
تصدیق اولنور وطلاق مذاكرەسی حالندە جوابە صالح اولوب ردە صالح اولمیان یردە قضاء تصدیق اولنماز اما جواب
وردە صالح اولان یردە تصدیق اولنور حالت غضبدە ذكر اولنانلرك جملەسندە تصدیق اولنور الا طلاقە صالح اولوب
رد وشتمە صالح اولمیان یردە تصدیق اولنماز اما دیانة كلیسندە تصدیق اولنور الله اعلم بحقیقة الحال ولو قال ثلث مرات
اعتدی ونوی بالاولی طلاقا وبالباقی حیضا صدق واكر زوج خاتوننا اوچ كرە اعتدی دیسە واولكی اعتدی ایلە
طلاق باقیلری ایلە حیض نیت ایلسە قضاء تصدیق اولنور ظاهر حال شهادت ایلە اولكسنە حقیقت كلامە نیت ایلمشدر
زیرا عادت از زوج زوجەسنە بعد الطلاق اعتدی امر ایدە كلمشدر وان لم ینو بالباقی شیئا وقع الثلث واكر باقیسندە
نیت ایلمسە اوچ طلاق واقع اولور زیرا اولكسندە ارادە طلاق نیت ایلدی حال مذاكرە طلاق حالی اولمغلە باقیلرنده
دلالت حال ایلە طلاق متعین اولدی اما جملەسندە بر شیئە نیت ایلمدم دیسە بر شیء واقع اولماز زیرا ظاهر حال بو قدر كە
انی تكذیب ایلیە اول اجلدن طلاق واقع اولماز وتطلق بلست لی بامرأة ولست لك بزوج ان نوی الطلاق بو لفظلر ایلە
اكر طلاق نیت ایلدی ایسە زوجە مطلقە اولور اما مبین دیركە طلاق واقع اولماز زیرا رجل بو الفاظ ایلە خاتونك نكاحنی نفی ایلدی

نفی نكاح ايسه طلاق اولماز بلكه كذب اولور ابو حنيفه رحمه الله ديركه بو الفاظ نكاحى انكارده وانشاء طلاقده صالحدر
نيت ايله طلاق واقع اولور وَالصَّرِيحُ يَلْحَقُ الصَّرِيحَ وَالبَائِنَ صريح صريحه وبائنه لاحق اولور مثلا انت طالق ديدكدن
صكره عدت ايچنده انت طالق ديسه ثانى دخى واقع اولور وانت بائن ديدكدن صكره عدت ايچنده انت طالق ديسه بنه طلاق
واقع اولور زيرا بينونت لحوقه مانع دكلدر شافعى ديركه صريح بائنه لاحق اولمازحتى اگر انت بائن ديسه وياخود مال اوزرينه
خلع ايلسه اندن صكره انت طالق ديسه ثانى واقع اولماز زيرا طلاق ملك نكاحى ازاله ايچون مشروع اولدى ملك نكاح
وياخود مال ايله طلاقده زايل اولمشدر صكره واقع اولان انت طالق لفظى محلنه مصادف اولميوب انقضاء عدتدن
طلاق كبى اولمش اولور بزم ايچون دليل حق سبحانه وتعالينك فلا جناح عليهما فيما افتدت به قول شريفيدر وبونك ايله
خلع اولوب واندن صكره فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِن بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ قول شريفى فاء تعقيب وفصل ايله وارد اولوب
پس امدى بو آيت كريمه بعد الخلع ثالثه نك وقوعنه نص اولدى وبو بابده نبى عليه السلام دن المختلعة يلحقها صريح الطلاق
مادامت فى العدة مرويدر زيرا قيد حكمى باقيدر مادامكه عدتده در احكام نكاح باقيدر انجق استمتاع منع اولنور بو خصوصه
منع اولنماز امدى عدت ايچنده ايكن بعد الخلع طلاق صريح بائنه لاحق اولور حديث شريف دخى وارد اولمشدر وَالبَائِنُ
يَلْحَقُ الصَّرِيحَ لَا البَائِنَ طلاق بائن طلاق صريحه لاحق اولور طلاق بائنه لاحق اولماز مثلا بر كمسنه مدخول بها اولان خاتوننه
انت طالق ديدكدن صكره عدت ايچنده انت بائن ديسه ثانى واقع اولور اما انت حرام ديدكدن صكره عدت ايچنده انت بائن
وقتا كه اول كمسنه ثانى بى اولدن خبر قلدى ايسه صكره افشاء طلاقه حاجت قالماز الا اذا كان معلقا بالشرط بائن بائنه
لاحق اولماز الا مكر كه شرط معلق اوله مثلا اذا دخلت الدار فانت بائن ديسه اندن صكره انت بائن ديسه بعده عدت
ايچنده خاتون داره داخل اولسه خاتون مطلقه اولور وبائن بائنه لاحق اولور بائن صريحه لاحق اولدوغى ظاهر در زيرا
بقاء عدت ايله قيد حكمى باقيدر اما بائنك بائنه عدم لحوقى لفظ بائن ثانى بى اولدن خبر قلمق ممكندر لكن حاجت
انى افشا ايليه سن زيرا افشا قلمق اقتضاى ضرورى در حتى رجل ديسه كه ثانى ايله بنم مرادم بينونت غليظه وياخود حرمت
لايق اولان بودركه اعتبار اولنه وحرمت غليظه ثابت اوله زيرا اولكى بائن محلنده ثابت دكلدر پس امدى ثانى ثابتدر
اخبار قلمق ممكن دكلدركه افشاء ضرورى قلنه بو اجلدندركه اگر شرط متعلق اولورسه ثانيى اولدن خبر قلمق ممكن دكلدر
مقدم وعند وجود الشرط تعليق صحيح اولدوغى ايچون واول صحت تعليق محل طلاقدر بو ايله ولحق بائن بائنه لاحق اولور

باب التفويض

بو باب طلاق تفويض بيانندهدر وَإِذَا قَالَ لَهَا اخْتَارِي يَنْوِي الطَّلَاقَ فَاخْتَارَتْ نَفْسَهَا فِي مَجْلِسِهَا الَّذِي
بَانَتْ بِوَاحِدَةٍ وقچن زوج خاتوننه اختارى ديسه وطلاقه نيت ايلسه وخاتون دخى نفسنى شول مجلسده اختيار ايلسه كه
خاتون طلاقى اول مجلسده بلسه طلقه واحده ايله بائن اولور يعنى زوج اختارى لفظنى سويلدكده طلاق ايدوكنى خاتون
مجلسده بله بائن اولور صاحب عنايه ديمشدركه قياس بو ايديكه طلاقه دخى نيت ايدرسه بر شى واقع اولميه زيرا طلاق ويرن
بو لفظ ايله ايقاع طلاقه مالك اولميماز حتى اخترتك من نفسى وياخود اخترت نفسى منك ديسه بر شى واقع اولماز نيت دخى ايدرسه
چونكه بو كلام ايله كندو نفسنده بر شيئه مالك اولميجق غيرى ايچون دخى تمليكه مالك اولماز لكن فقها اجماع صحابه ايچون ترك

زيرا اصحابه رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ديرلوقچن بر رجل خاتوننى تخيير ايلسه مادام كه خاتون اول مجلسده در خاتون
مجلسدن قالدقدن صكره خاتونده مخيردر لكن قالماز بو خصوصده غيرلردن خلاف واقع اولمغين اجماع كبى اولمشدر ينوى
الطلاق ايله مقيد ايلدى زيرا اختارى لفظى كنايات طلاقدندر نيت سز عمل اولنماز وعجلس ايله تقييد ايلدى زيرا اگر بر آخر
مجلسده اختارى ديسه وخاتون استماع ايلمسه اعتبار اولنماز اما خاتون اولدوغى مجلسده تفويض خبرى واصل اولدوغى كبى
طلاق واقع اولور وَلَا تَصِحُّ نِيَّةُ الثَّلَاثِ ثلث نيتى صحيح دكلدر يعنى اختارى ديوب اوچ طلاق ايلدم ديمك صحيح دكلدر زيرا
تنوعى قبول ايلماز انجق خلاصدن انبا ايدر بو ايسه غليظه وخفيفه يه متنوع دكلدر اما نيت بونك خلافيدر زيرا بينونت
غليظه وخفيفه يه متنوع اولور هر قنقيسنه نيت ايدرسه واقع اولور وَإِنْ قَامَتْ مِنْهُ أَوْ أَخَذَتْ فِي عَمَلٍ آخَرَ بَطَلَ اگر خاتون
اول مجلسدن قالقسه وياخود عمل آخره شروع ايلسه خاتوننك خيارى باطل اولور زيرا مجلسدن قيام اعراض دليلدر اگر اختارى
ديندكده خاتون صلوة مكتوبه ده وياخود صلوة وترده بولنسه وبو لفظى استماع ايلدكده صلوتى تمام ايلدكدن صكره
نافله يه شروع ايلسه مجلس متبدل اولور واگر نافله صلوتده بولنسه وايكى ركعتى قلدقدن صكره اوچنجى ركعته شروع ايلسه
باطل اولور وَلَا بُدَّ مِنْ ذِكْرِ النَّفْسِ أَوِ الِاخْتِيَارَةِ فِي أَحَدِ كَلَامَيْهِمَا زوج زوجه نك كلاملرينك برنده نفسنى ذكر ده وياخود
اختيارت لفظنى ذكردن لابد در يعنى لازمدر مثلا اختارى نفسك ديسه خاتون دخى اخترت ديسه وياخود رجل اختارى
ديدكده خاتون اخترت نفسى ديسه طلاق واقع اولور وياخود رجل اختارى اختيارة ديدكده خاتون دخى اخترت ديسه
رجل اختارى ديدكده خاتون اخترت اختيارة ديسه ينه طلاق واقع اولور واختيارة لفظى نفسنى ذكر كبيدر اما زوج اختارى
خاتون دخى اخترت ديسه بو سوز باطلدر بر شى واقع اولماز زيرا واقع طلاق بو كلام ايله بالاجماع عرفدر اجماع ايسه ايكى
جانبك بيرندنه مفسرده وارد اولدى مبهم ايسه بيهمى تفسيره صالح دكلدر وابهام ايله تعيين دخى اولماز واختارى لفظى
خود كنايا تدندر ايكى معنايه محتملدر البته تعيين لازمدر لفظ نفس واختيارت ذكر اولنميجق بر شى واقع اولماز وَإِنْ قَالَ لَهَا
اخْتَارِي فَقَالَتْ أَنَا أَخْتَارُ نَفْسِي أَوِ اخْتَرْتُ نَفْسِي تَطْلُقُ واگر زوج خاتوننه اختارى ديسه خاتون دخى مضارع صيغه سى
اخترت نفسى ديسه طلاق واقع اولور اگر زوج نيت ايدرسه قياس بو ايديكه اختار نفسى لفظى ايله طلاق واقع اولميه زيرا بو
اگر خاتون استقبال مراد ايدرسه اگر استقبال مراد ايلمز ايسه وعدى محتملدر پس تو كيلا اولميجق گويا كه زوج خاتوننه طلقى نفسك
ديدكده خاتون دخى انا اطلق نفسى ديمش كبى اولدى بو كلام ايله ايسه طلاق واقع اولماز وجه استحسان حديث عايشه رضى الله
حق سبحانه وتعالينك يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا قول شريفى نازل اولدى نبى عليه السلام عايشه رضى الله تعالى عنهايه خطاب ايدوب انى مخبرك بشئ فلا تجيبنى
حتى تستأمرى ابويك بيوردقدن صكره آيه تخييرى كندويه قرائت ايدوب عايشه رضى الله تعالى عنها دخى افى هذا استأمر
بل اختار الله ورسوله والدار الآخرة ديو جواب ويردكده نبى عليه السلام عايشه نك كلامى كه صيغه مضارعدر كندويه
سؤالندن فى الحال جواب اولمغى اعتبار ايلدى اگرچه عايشه رضى الله عنهانك جوابى وعد محتمل اولان مضارع صيغه سى
ينه سؤالندن جواب قلدى وبو دليلدر دخى بودركه صيغه مضارع حالده حقيقت استقبالده مجازدر بو نده ايسه حقيقت

حقيقت ممكن اولمحق مجازه رجوع اولنماز كلمهٔ شهادتده اولدوغى كبى مثلا بر كمسنه اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً عبده
بو كلمهٔ طيبه ايله اول كمسنده ايمان اعتبار اولنور يوخسه وعد اعتبار اولنماز فى الحال الله ورسولنه ايمان كتوردم ديمك
يوخسه استقبالده ايمان كتوردم ديمكه وعده اولماز وشاهدك اشهد بكذا ديسى حالا شهادت ايدرم ديمكدر يوخسه استقبالده
شهادت ايتمكه وعده دكلدر امدى اختار نفسى كه مضارع صيغه سى ايله جوابدر ويرمش ايدى قياس بو ايديكه طلاق واقع اولميه
حقيقته حمل اولنمق ممكن اولمغله مجازه رجوع اولنمغه حاجت يوقدر كوياكه فى الحال نفسمى اختيار ايلدم ديمش اولدى اما انا اطلق
ديمك بونك خلافيدر زيرا بو كلامى حقيقته حمل ايلمك متعذردر بو محلده متكلم ايله قايمه اولور بو حالت يوقدر حتى انا
اطلق نفسى ولو حالتدن حكايه اولدده فى الحال الطلاق واقع اولدى زيرا ايقاع طلاق لسان ايله در قلب ايله دكلدر فعل اللسان
قائم باللسان اولان فعلدن على سبيل الحال حكايه صحيح دكلدر زيرا هنوز حكايه ايلدوكى شئ معدومدر وحكايه ايسه محكى عنهك
وجودنى مقتضيدر مع هذا حكايه تغاير اقتضا ايدر حال بوكه فعل لسان ايله فعل قائم باللسان بيننده مغاير يوقدر
حكايه صحيح اوله اما انا اختار نفسى بويله دكلدر زيرا اختار نفسى قلب ايله قايمه بر حالتدن حكايه دركه اول خاتونك اختياريدر
اختيار عمل قلبدر بس امدى اختار لفظى لسان ايله ذكر ايلمك قلب ايله قايم بر امردن حكايه در اول اجلدن فى الحال طلاق
واقع اولور وان قال لها ثلث مرات اختارى فقالت اخترت الاولى او الوسطى او الاخيرة يقع الثلث بلا نية واكر
زوج خاتوننه اوچ كره اختارى اختارى اختارى ديسه خاتون دخى اخترت الاولى وياخود اخترت الوسطى وياخود اخترت
لفظ اختارك تكرارى طلاقه وزرينه دلالت ايلدوكى ايچون ابو حنيفه قتنده نيت سز اوچ طلاق واقع اولور زيرا اختيار
حق طلاقده متكرر اولان شئ درپس امدى طلاق متعين اولوب ابهام زايل اولمغله ذكر نفسه احتياج قلمز صاحب بدايه نك
بلا نية كلمه سنده نظر واردر زيرا امام محمد رحمه الله نيته عدم احتياج ايچون مبسوطنده وجامع الصغيرنده ذكر ايلمدى
محمد ذكر ايلمدوكى اجلدن فخر الاسلام دخى جامع الصغير شرحنده ذكر ايلدى وصاحب مختلف دخى ذكر ايلمدى اما صدر الشهيد
وعتابى جامع الصغيره اولان شرحلرنده نيتى ذكر ايدوب بظاهر اولان بودركه نيت شرطدر واختيار ايسه الفاظ طلاق
صريحندن دكلدر وتكرار طلاقه وزرينه دلالت ايلمز انجق تأكيدى افاده ايدر بويله اولدوغى اجلدن امام محمد جامع كبيرنده
مقدما نيتى شرط قلدى وابو المعين النسفى وغيريلر جامع كبير شرحنده اشتراط نيتى تصريح ايلديلر اختارى لفظى تكرار ذكر
بيانيه كلامى بو محلده منتهى اولدى ابن ملك مجمع البحرين ده ذكر ايدوب بدايعده ومحيطده وزياداتده مذكوردركه نيت
ولابق اولان بودركه نيت شرطى ايچون حذف اولنه يوخسه شرط اولمدوغى ايچون دكل وعندهما واحدة بائنة اما امامين قتنده
واحدهٔ بائنه واقع اولور زيرا اولى ووسطى واخيره فرد مرتبك اسمى در بو محل ايسه محل ترتيب دكلدر بويله اولنجق ترتيب لغو اولوب
افراد باقى قالور كانه خاتون اخترت التطليقة الاولى ديمش اولدى زيرا اخترت الاولى ديمككك معناسى شول شئى اختيار
ايلدمكه كلمه اولى ايله بكا واقع اولدى كه ايسه كلمهٔ اولى ايله واقع اولان تطليقه ايدى كانه اولى يى اختيار ايلمكله تصريح ايلمش
اولدى تصريح ايله خود واقع اولان واحده در وسطى واخيره دخى اختيار اولى يى اختيار كبيدر ابو حنيفه ايچون دليل اولى
ووسطى واخيره لغودر بو وصفدر زيرا ملك ده مجتمع اولانده ترتيب يوقدر مكانده مجتمع اولانده اولدوغى كبى مثلا بر مكانده

[Margin glosses: ورسوله · نفسى · زيرا · ديسه الاخيره · الكن]

قوم

استدامه وقايم لفظلرينه متعلق بو محلده نيچه شرايط واردر اولكيسى صريح طلاق وياخود الفاظ كنايه دن اولميوب كلدر
ايكنجيسى مقابلهٔ طلاقده مال اولمقدر اوچنجيسى طلاق ثلث اولمامقدر دوردنجيسى خاتون مدخول بها اولمقدر بشنجيسى
عدت قايمه اولمقدر والتنجيسى طلاق شدتدن بر نوعله موصوف اولميه رجعيده بو شرطلر رعايت اولنمق كركدر فى طلاق
ما دون ثلث بصريح الطلاق پس امدى شول كمسنه كه خاتوننى اوچ طلاقدن اشغى طلاق صريح ايله تطليق ايلسه انت طالق
ومطلقة وطلقتك كبى الفاظ ايله او بالثلث الاولى من كنايات وياخود طلاق كنايات دن اوچ اولكه الفاظ ايله كه
واستبرى رحمك وانت واحدة لفظلريدر ولم يصف بضرب من الشدة وزوج طلاقى شدتدن بر نوعله وصف ايلمسه انت
تطليقة شديدة او عريضة كبى ولم يكن بمقابلة مال وطلاق مقابلسنده مال اولمسه طلقتك بالف كبى فله ان يراجع
وان ابت ما دامت فى العدة زوج ايچون مراجعت ايلمك واردر مادامكه عدت ايچنده در اكر خاتون باذخى ايدرسه بقوله
اكر خاتون حاضر ايسه راجعتك قوليله مراجعت ايلمك واردر بقوله دعا والا ان يراجع قولنه متعلقدر او راجعت امرأتى
اكر خاتون غايبه ايسه راجعت امرأتى قوليله مراجعت ايلمك واردر ياخود امسكتك وياخود انت عندى كما كنت وياخود انت
او بفعل ما يوجب حرمة المصاهرة من وطئ ومس ونحوه من احد الجانبين وياخود حرمة مصاهره يى ايجاب ايدن
فعل ايله مراجعت ايليه حرمة مصاهره يى ايجاب ايدن فعل وطئدن ومسدن وقبلدن وفرجنه نظردن فعلاردر زوج
طرفندن هر قنقيسى اولورسه اولسون مراجعت انجق زوج طرفنه مختصدر دكلدر وندب الاشهاد عليها واعلامها بها رجعت
اوزرينه اشهاد مندوب اولدى وخاتونه رجعتى اعلام دخى مندوب اولدى ولو قال بعد العدة كنت راجعتك فيها فصدقته
اكر زوج خاتوننه عدتى نصكوه بن سكا عدت ايچنده مراجعت ايلمش ايدم ديسه وخاتون دخى زوجنى تصديق ايلسه رجعت
صحيح اولور زيرا نكاح تصادق ايله ثابت اولور رجعت خود دخى اولى والا فلا واكر خاتون زوجنى تصديق ايلمزايسه رجعت
صحيح اولماز ولو قال راجعتك فقالت مجيبة له انقضت عدتى فالقول لها ولا تصح الرجعة خلافا لهما واكر رجل خاتوننه
مراد ايدوب راجعتك ديسه خاتون دخى رجله مجيب اولدوغى حالده عدتم كچدى ديسه قول يمين ايله خاتونكدر ابو حنيفه قتنده
رجعت صحيح اولماز امامين خلاف ايدوب انلر قتنده رجعت صحيح اولور وان قال زوج الامة بعد العدة كنت راجعتك
فيها فصدقه سيدها وكذبته فالقول لها واكر جاريه نك زوج عدتى نصكوه عدت ايچنده بن سكا مراجعت ايلمش ايدم ديسه
پس امدى جاريه نك سيدى زوجى تصديق ايدوب جاريه تكذيب ايلسه قول جاريه نكدر وعندهما للسيد واما امامين قتنده
قول سيدكدر زيرا بضع سيدك ملكيدر خالص حقنه اقرار ايلمش اولدى امدى قول سيدكدر وفى عكسه القول للسيد اتفاقا
عكسنده يعنى جاريه زوجنى تصديق ايدوب سيد تكذيب ايلسه اتفاق ائمه اوزره قول سيدكدر رجعت صحيح اولماز
اصح اقوالده وان قال راجعتك فقالت مضت عدتى وانكرا واكر زوج امه انشاء مراد ايدوب راجعتك ديسه وجاريه دخى
عدتم كچدى ديسه وزوج وسيد مضى عدتى انكار ايلسه لو فقالت ده اولان فاء تعقيب ايچون اولدوغينه اشارتدر اكر بر مقدار
سكوت ايدوب صكره سويلسه خاتونك قولنه اعتبار اولنميوب رجعت صحيح اولور اجماعا فالقول لها پس امدى قول
جاريه نكدر زيرا جاريه مضى مدتده امينه وانقضاء عدته عالمه در واذا طهرت من الحيض الاخير لعشرة انقطعت الرجعة

[Margin glosses: أعندي طالق · راجعتك · امرأتي دي كبي · صحت · في الصحيح · وان لم تغتسل]

يعني خاتون حيض اخيرده يعني اونجي حيضدن اون كون تماممنده طاهر اولسه رجعت منقطع اولور اكر اغتسال ايلمديسه
وان انقطع لاقل لا ما لم تغتسل او يمضي عليها وقت صلوة او تتيمم وتصلي واكر اون كوندن اقلده دم منقطع اولورسه رجعت
مادامكه غسل ايلميه ويا خود خاتونك اوزرينه وقت صلوة كچه ويا خود تيمم ايليه ونماز قلمادي بو مقدار وقت مرور اتدكده
رجعت منقطع اولور وعند محمد تنقطع بالتيمم وان لم تصل امام محمد قاتنده تيمم ايله رجعت منقطع اولور اكر نماز قلمازايسه
زيرا تيمم صو اولمدوغي يرده غسل كبيدر وفي الكتابية بمجرد الانقطاع اتفاقا عدت كتابيه ده اتفاقا اوزره مجرد انقطاع ايله
ولو اغتسلت ونسيت اقل من عضو انقطعت واكر خاتون غسل ايلسه وبر عضودن اقل محلي اونتسه رجعت منقطع
وان نسيت عضوا لا واكر بر عضوك غسلني اونتسه رجعت منقطع اولماز وكل من المضمضة والاستنشاق كالاقل
مضمضه واستنشاقدن هر بري اقل عضو كبيدر زيرا اقل عضوده رجعت منقطع اولمش ايدي بونده دخي رجعت
وفي رواية عن ابي يوسف كتمام العضو ابو يوسفدن بر روايتده تمام عضو كبيدر زيرا تمام عضوده رجعت منقطع
ولو طلق حاملا او من ولدت منه وانكر وطئها له ان يراجع اكر زوج حامله خاتوننه تطليق ايلسه ويا خود كندودن
ولد كتورن خاتوني تطليق ايلسه وخاتونه جماع ايلمدم ديو انكار ايلسه زوج ايچون مراجع اولمق واردر يعني
صحيح اولور صاحب كافي ديمشدر كه بر كمسنه حامل اولان خاتوننه طلاق ويرسه وجماع ايلمدم ديو انكار ايلسه رجعت واردر
واكر خاتون وقت طلاقده حامل اولسه وولد التي ايدن اقلده اولسه اوغلانك نسبي ثابت اولور زيرا نبي عليه السلام الولد
وان طلق من خلا بها وانكر وطئها فليس له ان يراجع واكر خلوت صحيح اولدوغي خاتوني تطليق ايلسه وجماع ايلدوكني
انكار ايلسه رجل ايچون رجعت ايلمك يوقدر بعد الانكار مراجعتي صحيح دكلدر شرع آني تكذيب ايلمز انكار كندو
اوزرينه حجت اولور فان راجعها اكر زوج خلوت اولوب ولم اجامعها ديو وطئي انكار ايلدكدن صكره مراجعت ايلسه
بعد الرجعة لاقل من عامين صحت الرجعة اندن صكره بعد الرجعة ايكي سنه دن اقلده خاتون ولد كتورسه رجعت صحيح
ولو قال لامرأته ان ولدت فانت طالق فولدت ولدا ثم آخر من بطن آخر فهو رجعة اكر زوج خاتوننه ان ولدت
طالق ديسه بس امدي خاتون دخي بر ولد كتورسه اندن صكره بطن آخردن يعني التي آيدن صكره بر ولد دخي كتورسه
ولد رجعه در زيرا خاتون اول اوغلان طوغمغله مطلقه اولوب عدت واجب اولدي بس ولد ثاني عدت ايچنده اولان
علوقدن حادث اولمش اولور مادامكه خاتون انقضاء عدتنه مقره اولميه بو تقديرجه مراجع اولمش اولور بطن آخر قيدي
بطن واحده رجعت ثابت اولمازدي وان قال كلما ولدت فانت طالق فولدت ثلثة في بطون فالثاني والثالث رجعة
اكر زوج خاتوننه كلما ولدت فانت طالق ديسه بس امدي خاتون دخي بطون مختلفه دن اوچ اولاد كتورسه ايكنجي واوچنجي
اولاد رجعه در بطون مختلفه ديلدوكي يعني هر اولادلر ما بيني التي آي ويا خود دخي زياده مدتدر اكر سنه دن صكره اولورسه
مادامكه انقضاء عدته خاتون مقره اولمايه بو ايله اولنجي ولد اول ايله طلاق واقع اولور خاتون معتده اولور ثاني ايله
مراجع اولمش اولور بو قوروده بيان اولدوغي اوزره واوچنجي ايله دخي مراجع اولمش اولور وتتم الثلاث بولادة الثالث
اوچنجي ولد طوغمسيله طلاق ثلثه تمام اولور وحرمة غليظه ايله حرام اولوب زوج آخره محتاج اولور وعليها العدة بالاقراء

خاتون اباننه بمجلد ايدوب في الحال واقع اولمليني مراد ايلدي خاتوننه ايسه ابانه تفويض اولمدي بو تقديرجه خاتونك ارادتي
لغو اولوب مطلق طلاق قالدي اول ايسه رجعيه اولدوغي ظاهردر وان طلقت ثلثا ونواه وقعن زوج طلقي نفسك
ديدكدن صكره اكر خاتون اوچ طلاق بوشانسه ورجل دخي ثلث نيت ايلسه اوچ طلاق واقع اولور زيرا طلقي نفسك ديمك فعل
طلاقي اشلديمكدر طلاق ايسه اسم جنسدر احتمال الكل ايله ادني يه واقع اولور سائر اسماء اجناس كبي بو اجلدن بو محلده نيت
ثلث عمل ايدر ولغت نية الثنتين ايكي طلاقه نيت لغو اولور زيرا ايكي عدد محضدر مگر كه منكوحه جاريه اوله ولو قالت اخترت
زوجك طلقي نفسك جوابنده خاتون اخترت نفسي ديسه طلاق واقع اولماز زيرا اختيار الفاظ طلاقدن دكلدر ولا يملك
الرجوع بعد قوله طلقي نفسك ويتقيد بالمجلس وزوج طلقي نفسك قولندن صكره رجوعه مالك اولماز وبو قول مجلس ايله
مقيد اولور زيرا بونده معنى يمين واردر اما اكر خاتون مجلسدن قالقسه خياري باطلدر زيرا طلقي نفسك تمليكدر مجلس اقتصار
الا اذا قال متى شئت اكر زوج طلقي نفسك متى شئت ديسه مجلسده وبعد المجلس خاتونك خياري باطل اولماز زيرا كلمه متى
اوقاته عامه در كويا كه زوج خاتونه في اي وقت شئت ديمش اولدي ولو قال لها طلقي ضرتك او الآخر طلق امرأتي يملك
ولا يتقيد بالمجلس اكر زوج خاتوننه طلقي ضرتك ديسه يعني اورتاغكي بوشا ديسه ويا خود آخر كمسنه يه بنم خاتونمه طلاق
ويرديسه زوج رجوعه مالك اولور بو كلام مجلس ايله مقيد اولماز الا اذا زاد ان شئت الا مكر كه خاتونه ديه كه ضرتكي بوشا
اكر ديلرسك ويا خود آخره بنم خاتونمي بوشا اكر ديلرسك ديسه خاتون ايچون وآخر كمسنه ايچون اول مجلسده تطليق ايلمك
واردر زوج رجوعه مالك اولماز ان شئت لفظي ايله تمليك اولوب مجلس ايله مقيد اولدي بو كمسنه غير ايچون عامل در وغيري ايچون
عامل اولان توكيلدر ديلنلورسه دينلمسون زيرا اول كمسنه مشيت اعتباري ايله عامل بنفسه اولمش اولدي اما توكيل بالبيع
بونك كبي دكلدر زيرا توكيل بيعده ان شئت لفظي زياده اولسه حكم مختلف اولماز زيرا تعليقي محتمل دكلدر اما طلاقده تعليق محتملدر
ولو قال لها طلقي نفسك ثلثا فطلقت واحدة وقع واحدة واكر زوج خاتوننه طلقي نفسك ثلثا ديسه خاتون دخي كندويه
طلاق واحده ايله تطليق ايلسه بر طلاق واقع اولور زيرا خاتون اوچ طلاقي ايقاعه مالك اولدي ايله اولسه ضرورة بره دخي
زيرا كله مالك اولان جزءه مالك اولور وفي عكسه لا يقع شئ وعكسنده بر شئ واقع اولماز يعني زوج طلقي نفسك واحدة ديسه
خاتون دخي اوچ طلاق ايله تطليق ايلدم ديسه بر شئ واقع اولماز زيرا كندويه تفويض اولميان شئي كتوردي اول تقديرجه
ابو حنيفه قاتنده بر شئ واقع اولماز وعندهما يقع واحدة امامين قاتنده بر طلاق واقع اولور زيرا خاتون مالك اولدوغي
آني كتوردي ايكي دخي زياده كتوردي مالك اولدوغي بر واقع اولور زياده سي لغو اولور بويله اولنجق بر طلاق ويرنده
اوچ [illegible] اولوب سائري لغو اولور ابو حنيفه ايچون دليل بودركه خاتون كندويه تفويض اولميان شئي كتوردي بو بيلورايلين (?)
مبتدئه اولور نتكيم بر كمسنه خاتوننه طلقي نفسك ديسه اول دخي ضرتني تطليق ايلسه اول تطليق اجازته موقوفدر اگر ديلورسه
مذهبنه اهل حق مذهبيدر ثابت اولمشدركه عشردن واحده يعني درونه غيريدر كذلك واحد دخي ثلثك نه عيني درونه غيردر يكيه
بينده مغايرت اثباتك وجهي نيدر جواب ويريلوركه واحد عشره موجود اولدقده درامّا ثلث بو محلده معدوم دور اما بين
واقع اولان واحد موجود ثلث معدومه نك غيري در وفي طلقي نفسك ثلثا ان شئت فطلقت واحدة لا يقع شئ وفي طلقي

ان شئت قولنك جوابنده خاتون كندويى بر طلاق بوشاسه برشئ واقع اولماز زيرا معناسى ان شئت الثلث ديمكدر خاتون
واحدى ايقاع ايلمكله ثلث ديلمامش اولدى شرط بولنمجق برشئ واقع اولماز زيرا اجزا مشروط اجزاء شرط اوزرينه توزيع اولنماز
وكذا لو عكسه عكسنده دخى بويلەجەدر مثلا زوج طلقى نفسك واحدة ان شئت ديسه وخاتون دخى كندويى اوچ طلاق بوشاسه
واقع اولماز ابو حنيفه قاتنده زيرا مشيت ثلث مشيت واحده كبى دكلدر وعندهما يقع واحدة امامين قاتنده بر طلاق واقع
زيرا مشيت ثلثه هر برى ايچون مشيت در ولو امرها بالبائن او الرجعي فعكست وقع ما امر اكر زوج خاتونه باين ايله امر
وياخود رجعى ايله امر ايلسه وخاتون دخى عكس ايلسه زوجك امر ايلدوكى واقع اولور مثلا زوج طلقى نفسك واحدة بائنة
خاتون دخى طلقت نفسى واحدة رجعية ديسه باينه واقع اولور خاتونك واحدة رجعية قولى لغو اولور زيرا زوج خاتونه
تفويض اولان طلاقك صفتنى تعيين ايلدى بس امرى بوندن صكره خاتونه لازم ولان اصلى ايقاعدر بوخسه تعيين وصف
كويا كه خاتون زوجك تعيين ايلدوكى صفتكه اصلا ذكر ايلمامش اولدى ورجعى طلاقده مثلا زوج طلقى نفسك واحدة
رجعية ديسه خاتون دخى طلقت نفسى واحدة بائنة ديسه رجعيه واقع اولور زياده ايلدوكى وصف لغو اولور ولو قال
انت طالق ان شئت فقالت شئت ان شئت فقال شئت ينوى الطلاق لا يقع شئ واكر زوج انت طالق ان شئت ديسه وخاتون
شئت ان شئت ديسه زوج دخى شئت ديسه طلاق نيت ايلسه برشئ واقع اولماز زيرا زوج خاتونك طلاقنى برمشيته تعليق
اول معلقه ايله خاتون باينا اولوردى لكن خاتون مخالفت ايدوب ما لا يعنيه مشغول اولدى كه ان شئت لفظيدر بو تقديرى
شرط بولنميوب امر اختيار خاتونك الندن چقوب شئت قوليله طلاق واقع اولمدى اكر طلاقه نيت دخى ايدرسه زيرا لفظ طلاق
خاتونك كلامنده يوقدر كه رجل خاتونك طلاقنى مراد ايلمش اوله ونيت ايسه طلاق مذكور اولميانده عمل ايلمز اما شئت طلاقك
طلاق واقع اولور فخ نيت ايلسه زيرا بو كلام ابتداء ايقاع در ومشيت ايسه وجوددن خبر ويرر واصلده شيئدن ماخوذدر
شئ ايسه موجودك اسميدر بس امرى شئت لفظى اوجدت منزلەسنده اولدى ايجاد طلاق خود ايقاع ايله در اما اردت
قولى بونك خلافيدر زيرا ارادت وجوددن انبا ايلمز ولغتده طلبدن عبارتدر نته كيم نبى عليه السلام الحمى رائد الموت قول
طلب ايچون اولدوغنه شاهددر اكر دينلورسه كه بزم علمامز اصول دينده بو كا ذاهب اولمشلردر كه ارادت ومشيت بردر بونده
تفرق ندر جواب بودر كه ايكيسنك بيننده عباده نسبت ايله تفرقه اوله الله نسبت ايله تفرقه اولميه شول شئ كه الله تعالى ديلى
واراده ايدر كائن در كه محال در صاحب بيانيه وشمس الائمة السرخسى ديمشلردر مشيت صفات مخلوقده لغتده ارادتدن الزم در
كورمز مسنكه مشيت عقلادن غيرى يه مضاف ذكر اولنماز اما ارادت مضاف ذكر اولنور نته كيم حق سبحانه وتعالى نك فوجدا
فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه قول شريفنده ذكر اولندوغى كبى وكذا لو علقت المشية بمعدوم يعنى برشئ واقع اولماز
اكر مشيتى معدومه تعليق ايلسه مثلا شئت ان شاء ابى وياخود ان كان كذا ديسه حال بو كه هنوز باباسى استمامش واول امر
متحقق اولمامشدر بو مقولەده طلاق واقع اولماز وان علقت بموجود وقع اكر موجوده تعليق ايلسه طلاق واقع اولور
مثلا خاتون شئت ان كانت السماء فوق الارض ديسه واقع اولور زيرا اول كسنه مشيتى وجودى متحقق اولان مشيتنه تعليق
ايلمكله تنجيز اولوب في الحال طلاق واقع اولور ولو قال انت طالق متى شئت او متما شئت او اذا شئت او اذا ما شئت فردت

ولها

ولها ان تطلق واحدة متى شاءت ولا يرتد اكر زوج ذكر اولنان الفاظ ايله خاتونك طلاقنى تعليق ايلسه وخاتون دخى امر
مجلسده رد ايلسه ينه خيار باقى اولوب رد ايلمامش اولدى خاتون ايچون كندويى ديلدوكى زمان بر طلاق بوشامق واردر
زياده يوقدر وبو مشيت مجلسه اقتصار اولنماز زيرا متى ومتى ما وقت ايچوندر واوقاتده عامدر كانه اول كسنه فى اى وقت شئت
ديمش اولدى بو تقديرجه ردى رد اولمدى يعنى اول مجلسده بن استمم ديسه بعده ينه استمك واردر زيرا زوج طلاق خاتونك
وقت مشيتنده تمليك ايلدى قبل المشية تمليك دكلدر رد ايله مرتد اوله اما كلمة اذا واذا ما وياخود اذا متى ومتى ما كبيدر امامين قاتنده
شول حيثيتله كه وقت مطلقه حقيقت شرطه مجاز در عند الاطلاق معنى حقيقى مراد اولور بو تقديرجه متى كبى كلى اولور اما امام اعظم
ابو حنيفه قاتنده لفظ اذا ما ايله اذا شرط ايله وقت بيننده مشترك اولوردر اكر شرط ايچون اولورسه مجلسدن قالقمغله خيارى باطل
اكر وقت ايچون اولورسه مجلسدن قالقمغله خيار باطل اولماز ديلدوكى زمان طلاق واحده يه مالك اولور زيرا اول كلمه لر
ازمانه عامدر بوخسه افعاله دكل اول اجلدن بوه مالك اولور زياده يه مالك اولماز ولو قال لها انت طالق كلما شئت فلها
ان تطلق ثلثا متفرقا لا مجموعا ولا بعد زوج آخر اكر زوج خاتونه انت طالق كلما شئت ديسه خاتون ايچون كندويى متفرقا
اوچ طلاق تطليق ايلمك واردر اما مجموعا دكل يعنى اوچ طلاقى بر اوغوردن دكل وزوج آخره واردقدن صكره دخى طلاقه
مالك دكلدر اكر بر اوغوردن اوچ طلاق بوشسه امام اعظم قاتنده برشئ واقع اولماز اما امامين قاتنده بر واقع اولور
زيرا كلمه كلما عموم انفرادى ايجاب ايدر بوخسه عموم اجتماعى ايجاب ايلمز ولو قال انت طالق حيث شئت واين شئت لا تطلق
واكر زوج خاتونه انت طالق حيث شئت وياخود اين شئت ديسه خاتون طالق اولماز مادامكه اول مجلسده ديلميه اكر مجلسدن
خاتون ايچون مشيت قالماز زيرا حيث واين مكان ايچوندر طلاق ايسه مكانه تعلق ايلمز مطلق مشيت قالور بس امدى
مجلسه قصر اولوب بعد المجلس مشيت قالماز اما زمان بونك خلافيدر ولو قال انت طالق كيف شئت فان شاءت موافقة
لنيته رجعية او بائنة او ثلثا وقع كذلك اكر زوج خاتونه انت طالق كيف شئت ديسه اكر خاتون زوجك نيتى رجعيه وباينه
وثلث اولدوغى حالده نيته موافق ديلرسه اويلجه واقع اولور يعنى زوج انت طالق كيف شئت ديدكده رجعيه مراد ايلسه
رجعيه ديلسه زوجك نيتى ايله خاتونك مشيتى موافق اولمغله رجعيه واقع اولور باينه وثلث دخى بويلەجەدر وان خالفا
يقع رجعية واكر زوجك نيتى وخاتونك ارادتى مخالف اولورسه رجعيه واقع اولور مثلا خاتون اوچ طلاق اراده ايلسه
وزوج واحدة باينه نيت ايلسه وياخود عكس اولسه طلاق رجعى واقع اولور وكذا ان لم تشاء ونيته طلاق رجعيه واقع اولور
اكر خاتون مراد ايلمز ايسه زيرا كلمه كيف وصفى طلبدر بوخسه اصلى طلب دكلدر زيرا رجل طلاقى خاتونه تفويض ايدوب
استرسك ديمش اولدى وعندهما لا يقع شئ اما امامين قاتنده برشئ واقع اولماز وان لم يكن له نية يقع ما شاءت واكر زوج
نيتى اولمسه خاتونك ديلدوكى واقع اولور ولو قال انت طالق كم شئت او ما شئت طلقت ما شاءت في المجلس لا بعده واكر زوج
خاتونه انت طالق كم شئت وياخود انت طالق ما شئت ديسه مطلقه اولور مجلسده خاتون ديلدوكى مقدار اما مجلسدن
قالقسه بعده مراد ايلسه واقع اولماز وكم وما عدده استعمال اولنور وان قال طلقى نفسك من ثلث ما شئت فلها ان تطلق
ما دون الثلث لا الثلث خلافا لهما واكر زوج خاتونه طلقى نفسك من ثلث ما شئت ديسه خاتون ايچون اوچدن اشغه طلاق
ايلمك واردر

اما اوچ طلاق ایلمك بوقدر ابو حنیفه قتنده اما امامین خلافی ایدوب اوچ طلاق ایلمك دخی وارد در زیرا کلمهٔ ما تعمیم ده
وکلمهٔ من ایسه ازاولورکه تمییز ایچون استعمال اولنور **باب التعلیق** بو باب طلاق تعلیقی بیاننده در انما یصح فی الملك التعلیق
صحیح اولماز الا که حقیقةً ملکده صحیح اولور مثلا بر کمسنه عبدینه ان فعلت کذا فانت حر دیمك کبی کقوله لمنکوحته ان زرت
طالق او مضافاً الی الملك رجلك منکوحه سنه ان زرت فانت طالق قولی کبی بو حکما ملکدر ویاخود ملکه مضاف ایلدوکی
کقوله لاجنبیة ان نکحتك فانت طالق فیقع ان نکحها رجل اجنبیه خاتونه ان نکحتك فانت طالق قولی کبی که بو تعلیق صحیح
پس امدی اول اکر خاتونی نکاح ایدرسه طلاق واقع اولور ولو قال للاجنبیة ان زرت فانت طالق فنکحها فزارت لا تطلق
اکر رجل بر اجنبیه خاتونه ان زرت فانت طالق دیسه و بو کلامی دیدکدنصکره نکاح ایلسه وخاتون دخی زیارت ایلسه
مطلقه اولماز زیرا طلاق ملکه و سببنه مضاف اولمامشدر طلاق واقع اولمغه ابتدا ایکسندن برینه مضاف اولمق لازمدر
اللهك اسماء شریفه سبیله حلف اهل لغت وفقها قتنده یمین در اما تعلیق بالشرط فقها قتنده یمین در اهل لغت قتنده یمین
والفاظ الشرط ان واذا واذما وکل وکلما ومتی ومتیما والفاظ شرط بونلردر ولو ومن وای وایان واین وانی لفظلری
الفاظ شرطدن در ولفظ لو مستقبله داخل اولور وماضیده موضوعی لامتناع الشئ لامتناع غیره در ولو شرط علمی معنی
یوخسه لفظاً دکل اما متی ده ذکر اولنان الفاظ هم لفظاً وهم معنیً شرط علمی اشلر حرف شرط ان در انده معنی وقت یوقدر
ان لفظنه ملحق در وکلمهٔ کل ایسه حقیقتاً شرط دکلدر زیرا کل لفظی اسم ولحا ایدر شرط ایسه جزا ایه متعلق اولان اجزا ایسه
افعاله متعلقدر الا بو قدر وار که لفظ کلی دخی شرط الحاق اولندی کندوسیه لحق ایدن اسم فعله تعلق ایلدوکی ایچون مثلا
کل عبد اشتریته فهو حر کبی ففی جمیعها بو الفاظك جمیعسنده اذا وجد الشرط انتهت الیمین پس شرط بولنسه یمین منتهی اولور
مثلا زوج خاتونه اکر داره داخل اولورسك سن طالقسن دیسه خاتون دخی داره داخل اولسه طالق اولور بوندنصکره رجل خاتون
نکاح ایدوب تکرار داره داخل اولمغله بر شی لازم کلمز یمین عند وجود الشرط منتهی اولدی الا فی کلما فانها تنتهی فیها بعد الثلث
الا کلماده منتهی اولماز پس امدی کلماده ثلثدنصکره منتهی اولور زیرا کلما لفظی افعالك عمومنی اقتضا ایدر ما لم تدخل
ثلثدنصکره یمین منتهی اولمسی کلمهٔ کلما تزوج اوزرینه داخل اولمدیغی در ولو قال کلما تزوجت امرأة فهی طالق تطلق
بکل تزوج ولو بعد زوج آخر اکر رجل کلما تزوجت امرأة فهی طالق دیسه هر تزوج ایلدکجه خاتون طالق اولور اکر زوج آخردن
صکره دخی اولورسه وان قال کلما دخلت الدار فانت طالق لا تطلق بعد الثلث وزوج آخر واکر رجل خاتونه کلما دخلت
فانت طالق دیسه طلاق ثلثدن و زوج آخردن صکره طالق اولماز وزوال الملك لا یبطل الیمین زوال ملك یمین ابطال ایلمز
مثلا رجل خاتونه ان دخلت الدار فانت باین دیسه اندنصکره داره دخولدن اول طلاق ویرسه بعده خاتونی تزوج ایلسه
اندنصکره داره داخل اولسه ینه طلاق واقع اولور زوال ملك یمین ابطال ایلمدی والملك شرط لوقوع الطلاق لا لانحلال
ملك طلاق معلقك وقوعی ایچون شرطدر انحلال یمین ایچون شرط دکلدر وان وجد الشرط فیه انحلت الیمین ووقع
والا انحلت ولا یقع واکر شرط ملکده ایکن بولنسه یمین منحل اولوب طلاق واقع اولور والا اکر شرط ملکده ایکن بولنمسه یمین
منحل اولور طلاق واقع اولماز بو محلك حاصل کلامی رجل ان دخلت الدار فانت طالق دیسه و داره داخل اولمزدن مقدم طلاق

وصکره ینه تزوج ایلسه وخاتون داره داخل اولسه یمین منحل اولور وطلاق واقع اولور اما فجی ان دخلت الدار فانت
طالق دیسه اندنصکره طلاق ویرسه وخاتون مطلقه ایکن داره داخل اولسه یمین منحل اولور وطلاق واقع اولماز اندنصکره
تکرار تزوج ایلسه وخاتون داره داخل اولسه بر شی واقع اولماز اولکه دخول ایله یمین منحل اولدی ایچون وان اختلفا
فی وجود الشرط فالقول له وجود شرطده زوج ایله زوجه اختلاف ایلسه لر قول زوجك در بینه مثلا رجل شرط بولنمدی
وخاتون بولندی دیسه قول زوجك در زیرا رجل اصله متمسك اولمشدر که اول اصل عدم شرطدر زیرا رجل وقوع طلاقه
وزوال ملکه منکر در الا اذا برهنت الا مکر که عورت دعواسنه برهان اقامت ایلیه وفیما لا یعلم الا منها القول لها فی
حق نفسها الا فی حق غیرها ودخی شول تعلیق اولنان شرطده که اول شرطك وجودی بلنمز الا خاتونلردن بلنور حیض کبی اول
کندو نفسی حقنده قول خاتونکدر غیر حقنده دکل فلو قال ان حضت فانت طالق وفلانة فقالت حضت طلقت هی لا فلانة
واکر زوج خاتونه اکر سن حایض اولورسك سن وفلانه طالقسز دیسه وخاتون دخی بن حایض اولدم دیسه کندوسی طالق
اولور فلانه دیو دکل طالق اولماز وکذا لو قال ان کنت تحبین عذاب الله فانت طالق وعبدی حر فقالت احب طلقت
ولا یعتق العبد ینه کندو حقنده قولی قبول ایدوب آخر حقنده قبول اولمادوغی کبی در اکر زوج خاتونه اکر سن اللهك
عذابنی سورسك سن طالقسن وبنم عبدم حر در دیسه پس عورت دخی اللهك عذابنی سورم دیسه کندوسی طالق اولور اما
عبد معتق اولماز زیرا غیر حقنده شاهد در شهادت فرد ایسه مردود در ولا یقع فی ان حضت ما لم تستمر الدم ثلثا
طلاق واقع اولماز اکر سن حیض کوردیسك قولنده مادامکه اوچ کون دم مستمر اولمیه زیرا اوچ کوندن اقل حیض دینلمز
فاذا استمر وقع من ابتدائه پس دم مستمر اولسه طلاق دیمك ابتداسنده واقع اولور ولو قال ان حضت حیضة یقع اذا طهرت
اکر زوج خاتونه ان حضت حیضة فانت طالق دیسه طاهر اولدقده طلاق واقع اولور زیرا حیض ایله اولان حیضه کامل در
انك کمالی ایسه طهر ده ممکن در ولو قال ان ولدت ذکراً فانت طالق واحدة وان ولدت انثى فانت طالق ثنتین فولدتهما ولم
یدر الاول تطلق واحدة قضاء وثنتین تنزهاً وتنقضی العدة اکر رجل خاتونه اکر سن ارکك طوغورورسك بر طالقسن
واکر قز طوغورورسك ایکی طالقسن دیسه پس امدی ایکیز طوغورسه واول قنقیسی طوغدوغی بلنمسه قضاءً بر طلاق واقع
تنزهاً ایکی طلاق واقع اولور و ولد اخیر ایله عدت منقضی اولور ولو علق بشرطین واکر زوج طلاقی ایکی شرطه تعلیق ایلسه
ان کلمت ابا عمرو وابا یوسف فانت طالق دیسه شرط للوقوع وجود الملك عند آخرهما فان وجد الاول فیه ووقع
طلاق ایچون وجود ملك شرط قلندی ایکی شرطك بریسی قتنده پس امدی اکر شرطك ایکیسی بولنورسه ویاخود بریسی
بولنورسه بو ایکی صورتده دخی طلاق واقع اولور مثلا خاتون ملکنده ایکن ابا عمرو وابا یوسف تکلم ایلسه ویاخود
بوشاسه وعدتی منقضیه اولسه اندنصکره ابا عمروه سویلسه بعده خاتونی تزوج ایلسه اندنصکره ابا یوسفه سویلسه ایکی صورتده
طلاق واقع اولور وان وجدا او آخرهما لا فیه لا یقع واکر شرطك ایکیسی بعد انقضاء عدة بولنسه ویاخود شرط آخر ملکنده
دکل ایکن بولنسه ایکی صورتده دخی طلاق واقع اولماز مثلا اکر تکلمدن اول طلاق ویرسه وعدتی چقسه اندنصکره ابا عمروه
وابا یوسفه سویلسه ویاخود یالکز ابا عمروه سویلسه اندنصکره ینه طلاق ویرسه وعدتی منقضیه اولسه اندنصکره ابا یوسفه

بو ایکی صورتده دخی طلاق واقع اولماز وبطل تنجیز الثلث تعلیقه تنجیز ثلث تعلیق ثلثی ابطال ایدر فلو علقها بشرط
ثم نجزها قبل وجوده ثم تزوجها بعد التحلیل فوجد لا یقع شئ واکر رجل طلاق ثلثی شرط تعلیق ایلسه اندنصکره شرطک
وجودندن اول ثلثه تنجیز ایلسه اندنصکره بعد التحلیل تزوج ایلسه برشئ واقع اولماز مثلا برکمسنه خاتوننه اکر سن داره
اولورسک اوج طلاق ایله طالقسن دیسه وخاتون دخی داره داخل اولمزدن مقدم اوج طلاق بوش انسه وبر آخره وارسه
وبعده طلاق ویرن زوج اول بنه تزوج ایلسه واندنصکره داره داخل اولسه برشئ واقع اولماز زیرا تعلیق ثلثه تنجیز ثلث
ابطال ایلدی ولو علق الثلث او العتق بالوطی لا یجب العقر باللبث بعد الایلاج ولا یصیر به مراجعا فی الرجعی
ینزع ثم یولج واکر طلاق ثلثی ویاخود عتقی وطئه یعنی جماعه تعلیق ایلسه عقر یعنی مهر مثل ویاخود مقدار اجرت
ادخالدنصکره اکلنمک ایله واجب اولماز وطلاق رجعیه ایدن کمسنه دخی ادخالدنصکره اکلنمک ایله مراجع اولیماز مادام
اخراج ایدوب تکرار ادخال ایلمیه خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردر انک قتنده لبث ایله عقر واجب
طلاق رجعیه ایدن کمسنه دخی مراجع اولور ولو قال ان نکحتها علیک فهی طالق فنکحها علیها فی عدة البائن لا تطلق
اکر زوج خاتوننه اکر سنک اوزرکه خاتون نکاح ایدرسم اول الدوغم خاتون طالق اولسون دیسه واسکی خاتوننی طلاق
عدت بائنده ایکن برخاتون نکاح ایلسه خاتون جدید مطلقه اولماز زیرا شرط بولنمدی اما عدت رجعیه ده نکاح
جدیده مطلقه اولور زیرا بقاء نکاح موجود اولدوغیچون وان وصل بقوله انت طالق قوله ان شاء الله او ان لم
او ما شاء الله او ما لم یشاء الله او الا ان یشاء الله لا تطلق واکر انت طالق قولنه ان شاء الله قولنی متصل ایلسه
ذکر اولنان کلمه لری متصل ایلسه خاتون مطلقه اولماز زیرا نبی علیه السلام من حلف بطلاق او عتاق وقال ان
متصلا به فلا حنث علیه بیورمشلردر متصل اولدقده سایر شروط منزله سنده اولمش اولور بونده ایسه شرط معلوم
زیرا حق سبحانه وتعالینک مشیتنی خود عباد بلمز اولتقدیرجه بوشرط عدم منزله سنده اولور وکذا لو ماتت قبل قوله
ان شاء الله وبنه یوقروده ذکر اولندیغی اوزره طلاق واقع اولماز اکر خاتون ان شاء الله قولندن اول فوت اولسه
مثلا رجل خاتوننه انت طالق دیوب ان شاء الله تعالی دیمزدن مقدم فوت اولسه طلاق واقع اولماز وان مات هو
واکر زوج انت طالق دیدوکی کبی ان شاء الله دیمزدن اول فوت اولسه طلاق واقع اولور وفی انت طالق ثلاثا الا
واحدة یقع ثنتان بو قولده ایکی طلاق واقع اولور وفی الا ثنتین واحدة انت طالق ثلاثا الا اثنتین قولنده بر طلاق
واقع اولور وفی الا ثلثا ثلث وانت طالق ثلاثا الا ثلث قولنده اوج طلاق واقع اولور استثنا ماصل باقی قلان
تکلم دربس امدی انت طالق ثلثا الا اثنتین قولنده بصکره باقی قلان واحده در والا واحدة قولندنصکره باقی قلان
اما الا ثلثا قولنده برشئ باقی قلمدی امدی تکلم ایلدوکی شئ باقی قالوب اوج طلاق واقع اولدی

باب طلاق المریض

بو باب مریضک طلاقی بیاننده در الحالة التی یصیر بها الرجل فارا بالطلاق ولا ینفذ تبرعه فیها الا من الثلث شول
حالتکه رجل طلاق ایله فار اولور اول حالتده رجلک تبرعی نافذ اولماز الا ثلثدن نافذ اولور ما یغلب فیها الهلاک کمرض
یمنعه عن اقامة مصالحه خارج البیت او حالت شول شئ درکه اول حالتده هلاک غالب اوله بر مرض کبی که اول مرض یعنی

خارج بیتده مصالحنی اقامتدن منع ایلیه الحالة مبتدادر وما خبریدر ومبارز رجلا ورجلک برآخر رجل ایله مبارزه
یعنی محاربه سی کبی وتقدیمه لیقتل فی قصاص او رجم وبنی قصاص ورجم ده قتل اولنمق ایچون رجلی تقدیم کبی بو احوالده
اغلب احتمال الهلاک در ایلدا اولسه حکم مریض حکمی کبیدر فلو ابان امرأته وهو بتلک الحالة اکر خاتوننی رضاسی یوغیکن بوشاسه
حال بوکه رجل بو حالتده اولسه ثم مات علیها بذلک السبب اندنصکره اول حالت اوزرینه ذکر اولنان سبب ایله یعنی مرض
ویاخود مبارزه ایله فوت اولسه او بغیره ویاخود بو سببلردن غیری ایله فوت اولسه وهی فی العدة ورثت حال بوکه خاتون
زوجی فوت اولدقده عدت ایچنده اولسه وارث اولور وکذا لو طلبت رجعیة وطلقها ثلثا وبنه وارث اولور اکر خاتون
مریضدن طلاق رجعیه طلب ایلسه ورجل اوج طلاق ایله تطلیق ایلسه ومبانة قبلت ابنه بشهوة وبنه مبانه یعنی بائن
طلاق بوش اولان خاتون دخی وارث اولور اویله مبانه که زوجنک اوغلنی شهوت ایله اوپمشدر زیرا بینونت طلاق ایله در
تقبیل ایله دکلدر اما تقبیل ایله مبانه اولان بونک خلافنجه درولو ابانها وهو محصور او فی صف القتال او محبوس
لقصاص او رجم واکر رجل خاتوننی بائن طلاق ایله تطلیق ایلسه حال بوکه رجل بر قلعه ده محصور اولسه ویاخود صف قتالده
اولسه ویاخود قصاص ویاخود رجم ایچون محبوس اولسه او یقدر علی القیام بمصالحه خارج البیت لکنه متشک او محموم
ویاخود خارج بیتده مصالحنک قیامنه قادر اولوب لکن مرضدن متشکی اولسه بو مقوله بینونتده خاتون وارث اولماز
زیرا بو احوالده غالب احتمال صحتدر وکذا المختلعة ومخیرة اختارت نفسها رجلک مرضنده مختلعه اولان ومخیره اولوب
نفسنی اختیار ایدن خاتون دخی بنه وارث اولماز ومن طلقت ثلثا بامرها او بغیر امرها لکن صح ثم مات وشول خاتون
کندینک امر ایله اوج طلاق مطلقه اولسه ویاخود کندونک امر اولمدن اوج طلاق مطلقه اولسه لکن بعد التطلیق زوج صحت
بولسه اندنصکره عدتی ایچنده فوت اولسه بنه وارث اولماز امام زفر قتنده وارث اولور ومن ارتدت بعد ما ابانها ثم اسلمت
وشول خاتون که زوج کندوینی طلاق بائن ایله تطلیق ایلدکدنصکره مرتده اولسه اندنصکره بنه مسلمان اولسه وارث اولماز
زیرا خاتون ارثه اهلیتنی ردت ایله ابطال ایلدی بعده اسلام ایله سبب عودت ایلمک ممکن اولماز وکذا متفرقة بسبب الجب
او العنة او خیار البلوغ او العتق وبنه قوجه سی مجبوب وعنین اولمق سببیله ویاخود خیار بلوغ وخیار عتق سببیله
تفریق اولان خاتون دخی وارث اولماز زیرا سبب تفریق کندو طلبی ایله اولمشدر ولو فعلت ذلک واکر خاتون ذکر اولنان
خیاری اشلسه وهی مریضة لا تقدر علی القیام بمصالح بیتها ثم ماتت وهی فی العدة ورثها حال بوکه خاتون مریضه اولوب
بیتنک مصالحنه قیامه قادر اولمسه اندنصکره عدت ایچنده ایکن فوت اولسه زوج خاتوننه وارث اولور ولو ابانها بامرها
فی مرضه او تصادقا انها کانت حصلت فی صحته ومضت العدة ثم اوصی لها او اقر بدین فلها الاقل من ارثها ومما اوصی
اکر زوج مرضی حالنده خاتونک امری یعنی طلبیله تطلیق ایلسه ویاخود تصادق ایلسه لر که اول ابانه زوجک صحتنده حاصل اولوب
وعدت دخی کچمشدر اندنصکره زوج خاتون ایچون وصیت ایلسه ویاخود خاتوننه دین اقرار ایلسه پس امدی عورت ایچون
ارثدن اقلی اخذ ایلمک واردر ویاخود وصیت ایلدوکندن اقلی واردر ویاخود اقرار ایلدوکندن اقلی واردر مثلا اکر ارث
وصیت ودیندن اقل ایسه میراث الور واکر وصیت واقرار ارثدن اقل ایسه یا وصیتی ویاخود اقراری الور من ارثها دیملامنه

افعل تفصيلك صلهسى دكلدر صله ايچون اولسه معنا فاسد اولور بو محلده بيان ايچوندر ومماده اولان واو معنى سنددر
وان علق الطلاق بفعل اجنبي او بمجيء الوقت فوجد فان كان التعليق والشرط في مرضه ورثت واكر زوج طلاقى اجنبينك
فعلنه ويا خود وقتك كلمه سنه تعليق ايلسه پس اكر تعليق وشرط زوجك مرضندن اولورسه خاتون وارث اولور مثلا زوج
ديسه كه فلان كمسنه صلوة ظهرى ادا ايلدكده ويا خود آى باشى كلدكده سن طالقسن ديسه وبو تعليق وشرط مرضى حالنده اولورسه
خاتون وارث اولور وان كان احدهما في الصحة لا ترث واكر تعليق ويا خود شرطدن برىسى صحتده اولورسه خاتون وارث اولمز
وان علق بفعل نفسه واكر طلاقى كندو فعلنه تعليق ايلسه مثلا اكر داره داخل اولورسم ويا خود صلوة ظهرى قلورسم
طالقسن ديسه وهما في المرض او الشرط فقط ورثت حال بوكه تعليق وشرط مرضده اولسه ويا خود يالكز شرط مرضده اولسه
خاتون وارث اولور وكذا لو علق بفعلها ولا بد لها منه وهما في مرضه اكر زوج طلاقى خاتوننك فعلنه تعليق ايلسه
اول تعليق ايلدوكى فعل خاتونه لابد اولسه يعنى البته اشلنمسى لازم اولسه بو تعليق وشرط مرضى حالنده اولسه خاتون
وارث اولور مثلا اكر طعام اكل ايدرسك وصو ايچرسك ويا باباك واناك ايله سويلشورسك ودينكى قضا ايدرسك طالقسن ديسه
وارث اولور زيرا بو افعال لابد قبيلندندر وكذا لو كان الشرط فقط فيه خلافا لمحمد بنده خاتون وارث اولور اكر يالكز شرط مرضى
حالنده اولسه ابو حنيفه وابو يوسف قتنده امام محمد خلاف ايدوب انك قاتنده وارث اولمز شيخينك دليلى بودركه زيرا زوج
مباشرته الجا ايلدى پس امرى فعل زوجه انتقال ايلدى كانه خاتون زوجك آلتى اولمش اولدى نته كيم زيد عمرويه براخرك مالنى
اتلافه اكراه ايلسه عمرو دخى مالى اتلاف ايلسه زيد مكره مالى تضمين ايدر كويا كه عمرو زيدك آلتى فعلى اولدى بو تقديرجه عمروك فعلى
زيده منتقل اولدى وان كان لها منه بد لا ترث على كل حال اكر خاتون ايچون شرطدن بد اولسه يعنى شرطدن منقطع اولسه
ايكى حالده بيله وارث اولمز كرك تعليق وشرط مرض حالنده اولسون كرك برىسى مرض حالنده اولسون مثلا ان كلمت زيدا فانت
طالق ديسه خاتوننك زيد ايله تكلمى لابد دكلدر اول الجلدن شرط بولنورسه وارث اولمز وان قذفها ولاعن وهو مريض ورثت
واكر زوج خاتونى قذف ايلسه وزوج مريض ايكن ملاعنه ايلسه لر خاتون وارث اولور بو مسئله لابد لها اولان فعله تعليق
مسئله سنه الحاق اولندى زيرا خصومت زنا ايچون اولان عارى دفع ايچون اولمشدر وسبب ايسه زوج طرفندن اولمشدر
وكذا لو كان القذف في الصحة واللعان في المرض وبنده خاتون وارث اولور اكر قذف صحتده اولوب لعان مرضده اولسه
خلافا لمحمد امام محمد ايچون خلاف واردر وان آلى منها وبانت به اكر زوج خاتوندن ايلا ايلسه وخاتون دخى ايلا سببيله
باين اولسه مثلا درت آى مدت سكا جماع ايلميه يم ديسه فان كانا في المرض ورثت اكر ايلا وبينونت مرض حالنده اولورسه
خاتون وارث اولور وان كان الايلا في الصحة لا اكر ايلا صحتده اولورسه وارث اولمز وفي الرجعي ترث في جميع الوجوه
طلاق رجعيده وارث اولور ذكر اولنان وجوهك جمله سنده زيرا طلاق رجعيده نكاحك بقاسى هنوز موجوددر ان مات
وهي في العدة طلاق رجعيده وجوه مذكورك جمله سنده وارثا اولور اكر زوج خاتوننك عدتنده فوت اولسه والا لا
اكر زوج خاتوننك عدتندن فوت اولسه وجوه مذكورك جمله سنده وارث اولمز

باب الرجعة

بو باب رجعيه بيانندهدر
هي استدامة النكاح القايم في العدة رجعت نكاح قايمى عدت ايچنده دوام طلبدر وفي العدة ده اولان في على سبيل التنازع

اولان
متعلق
اصله

قوم اجتماع ايلسه ديلمزكه بو اولى وبو وسطى وبو اخرى در ترتيب ذوات اعيانده دكلدر ايچوق فعل اعيانده در شول اول
وشو اخر كلدى ديلور وهر برنده ترتيب اولميانده ترتيبه متعلق اولان كلام لغو اولور كه اول اولى وخاتوننك اختار
لفظلو بدر فحين لفظ من حيث الترتيب لغو اولسه من حيث الافراد دخى لغو اولور زيرا افراده ترتيب اشتقاق دلالتيله
اصلدر زيرا اولى اولك تانيثيدر واول ايسه فرد سابقك اسميدر بو تقديرجه ترتيب حاصل اولور ووسطى ايسه تانيث
واوسط ايسه بو فرد متوسطك اسميدر انده دخى ترتيب حاصل اولدى واخرى ايسه تانيث اخيردر اول دخى بر فردك اسميدركه
كندودن اول شى اوله اما كندودن صكره اولميه بونده دخى ترتيب حاصل اولدى افراده ترتيبك ضرورتندندر فحين اصلده
ترتيب لغو اولجق بناده دخى لغو اولور فحين خاتون حقنده ترتيب لغو اولجق ايچوق اخترت قولى باقى قالور اخترت
قولى ايسه جمله سى ايچون جواب صالح اولور پس امرى بويله اولجق ثلث واقع اولور كركسه اولى بى وكركسه وسطى بى
وكركسه اخيره بى اختيار ايليسون برابردر اصلا فرق يوقدر ولو قالت اخترت اختيارة وقع الثلث اتفاقا اكر زوج
اوچ دفعه اختارى اختارى اختارى ديدكدن صكره اكر خاتون اخترت اختيارة ديسه طلاق ثلاثه واقع اولور بالاتفاق
زيرا اختيارة لفظى ايله تقييد ثلاثه تصريح كبى اولدى وتقييدسز خود ثلث واقع اولوردى لفظ اختيارة تاكيد ايچوندر
پس امرى ثلث نك تاكيدى ايله وقوعى دخى اولى اولور ولو قالت طلقت نفسي او اخترت نفسي بتطليقة بانت بواحدة
وبندر زوجك اوچ دفعه اختارى اختارى اختارى قولنه جواب ايچون اكر خاتون طلقت نفسي ويا خود اخترت نفسي بتطليقة
بر طلاق باين اولور اصح روايتده وقيل يملك الرجعة ديلديكه زوج رجعيه مالك اولور بو لفظ يعنى طلقت نفسي
او اخترت نفسي بتطليقة لفظلرى بينونتى اقتضا ايدر عدت كچدكدن صكره زيرا بو قول الفاظ صريحدندر شول شى كه
انقضاء عدتدن صكره بينونتى اقتضا ايليه عند الوقوع رجعى واقع اولور پس بو لفظ رجعى ايجاب ايدر اكر ديلورسه
بو تقديرجه جواب تفويضه مطابق اولمز زيرا مفوض اليها اختيار در اول ايسه بينونتى افاده ايدر جواب ويلورسه
كويا كه خاتون عدت منقضى اولدقدن صكره نفسى اختيار ايتمش كبى اولدى پس جواب تفويضه مطابق اولور شول حيثدن
بعد العدة خاتونده اختيار بولنمش اولور اندن صكره زوجك رجعته مالك اولمسنه قايل اولانلر برىسى دخى صاحب هدايه در
لكن صاحب عنايه شراح هدايه دن حكايت ديمشدركه يملك الرجعة لفظى غلط در اما طغيان قلم كاتبدندر وروايت اصح
اولان فهي واحدة لا يملك الرجعة قوليدر زيرا روايت مبسوط وجامع الكبير وزيادات وعامه مشايخ وجامع الصغيرك
نسخه لرى بويله در لكن صدر الاسلام جامع الصغيرنده هدايه ده ذكر اولندوغى اوزره ذكر اولنمشدر درر ده ديلمشدركه
بونده ايكى روايت واردر برىسى واحدة رجعية نك وقوعيدر زيرا بو طلقت نفسي ويا اخترت نفسي بتطليقة لفظلرى صريحدر
وصدر الاسلام جامع الصغيرنده ذكر ايلمشدر وغيرىسى وقوع باينه دركه اصح اولان قول بودر اما صاحب هدايه صدر الاسلام
روايتنى اختيار ايلدى ايله اولسه غلط اوزرينه حمل روايت اوزره حمل ايلمك اولىدر وصاحب هدايه غلطى نيجه حمل ايدرسين
وقوع رجعيه مفيد شى ايله تعليل ايلمشدر وبوندن صكره غلط كاتبدن اولادىمك نيجه صحيح اولور ولو قال امرك بيدك
في تطليقة او اختاري بتطليقة فاختارت نفسها وقع واحدة رجعية اكر زوج خاتونه امرك بيدك في تطليقة ديسه ويا خود

كلدى
اوسطدر
في الاصح
ديسه
ايلدكم

اختياري تطليقه ديسه وخاتون دخي نفسني اختيار ايليسه واحدهٔ رجعيه واقع اولور زيرا زوج معقب رجعيدر اولان
تطليقه ايله اختياري تفويض ايلدي صريح ايسه معقب رجعه در ولو قال امرك بيدك ينوي ثلثا فقالت اخترت نفسي
بواحدة او بمرة واحدة وقع الثلث اكر زوج خاتونه امرك بيدك ديوب اوچ طلاق نيت ايليسه وخاتون دخي اخترت نفسي
بواحدة وياخود اخترت نفسي بمرة واحدة ديسه طلاق ثلث واقع اولور زيرا لفظ اختيار امر باليد قولنه جواب اولمغه
صالح اولور واما ثلث اوزرينه دلالتي كيفيتي زيرا واحده صفت اختياردر كانه خاتون اخترت نفسي بمرة بواحدة
اي باختيارة واحدة ديمش اولدي بونك معناسي اخترت جميع ما فوضت الي باختيارة واحدة ديمكدر زوجك نيتي ايسه
اختيار ايلمش اولدي وان قالت طلقت نفسي واحدة او اخترت نفسي بتطليقة فواحدة باينة زوجك امرك بيدك قولي
جوابي ايچون خاتون طلقت نفسي واحدة وياخود اخترت نفسي بتطليقة ديسه واحدهٔ باينه واقع اولور معتبر اولان
تفويضي دريو خسه خاتونك ايقاعي دكلدر و واحدة قولي مصدر محذوفك صفتيدر طلقت نفسي طلقة واحدة ديمكدر
امر باليد جوابنده نفسني ذكر ايلمك شرطدر حتي امرك بيدك دينلدكده طلقت دينلوب نفسني ذكر اولنمسه بر شي واقع اولماز
ولو قال امرك اليوم وبعد غد لا يدخل الليل اكر زوج خاتونه امرك بيدك اليوم وبعد غد ديسه ليل داخل اولماز حتي
كيجه ده خاتون ايچون خيار اولماز زيرا يومدن هر بريسي مفردا ذكر اولنمشدر يوم مفرد ايسه كيجه يه متناول اولماز
متناول اولور وان ردت طالق اليوم وبعد غد كي ديدر وان ردت في اليوم لا يرتد بعد غد اكر خاتون امري كندنه رد ايدرسه اول
امر باطل اولور اما غددن صكره اولان يوم ده امر بنده در مثلا اليوم ده رد اتمكله خيار ساقط اولدي لكن بعد غد ده
اولان يوم ده خيار باقيدر وان قال اليوم وغدا يدخل الليل وان ردت اليوم لا يبقى غدا اكر زوج خاتونه امرك بيدك
وغدا ديسه ليل داخل اولور واكر خاتون يوم ده طلاقي رد ايليسه خاتونك يارنه خياري باقي قلماز جمله سني رد ايلمش اولور
يوم وليل امر واحد حكمنده اولوب ما بيننه اجنبي شي متخلل اولمش اولدي وبعض احيانده مشورت يوم نهايت ليله دكين ممتد
منقطع اولماز بنه بركون مشورت ايلدك دينلور ولو مكثت بعد التفويض يوما ولم تقم او كانت قائمة فجلست او جالسة
فاتكأت او متكئة فقعدت او على دابة فوقفت او دعت اباها للمشورة او شهودا للاشهاد لا يبطل خيارها وان سارت
دابتها بطل لا بسير فلك هي فيه زوج امرك بيدك ديدكده خاتون اكر بركون مكث ايليسه ومجلسندن قالقمسه وياخود قايم
اشتسه واو تورسه وياخود او توروركن اشتسه وبر شيئه اتكا ايليسه وياخود بر شيئه دايانمش اولسه اشتسه واو تورسه وياخود
دابه اوزرنده ايكن اشتسه و دابه سني توقف ايتدورسه وياخود مشورت ايچون باباسني دعوت ايليسه وياخود اشهاد
شاهدلر دعوت ايليسه خاتونك خياري باطل اولماز واكر دابه سني يوروتسه خيار باطل اولور اما كندوسي ايچنده اولدوغي
يورومسيله باطل اولماز ولو قال لها طلقي نفسك ولم ينو او نوى واحدة فطلقت وقعت رجعية واكر زوج خاتونه
طلقي نفسك ديسه وطلاق نيت ايلمسه وياخود واحدة نيت ايليسه وخاتون دخي طلقت نفسي ديسه طلاق رجعيه واقع اولور
زيرا مفوض اليها صريح طلاقدر اولمغله رجعيه واقع اولور وكذا لو قالت ابنت نفسي زوجك طلقي نفسك جوابنده اكر خاتون
ابنت نفسي ديسه بنه طلاق رجعيه واقع اولور زيرا زوج خاتونه طلاقي تفويض ايلديكه انقضاء عدتدن صكره اول طلاق ايله

كذا في المحيط

حين طلاقده ذوات حيضدن اولمغله خاتون اوزرينه اقراء ايله عدت لازمدر والمطلقة الرجعية تتشوف وتتزين
مطلقهٔ رجعيه يوزيني تزيين ايدر و بدنني دخي تزيين ايدر زيرا هنوز ما بينلرنده نكاح قايمدر وتشوف وجهه خاصدر
وندب ان لا يدخل عليها حتى يعلمها ان لم يقصد رجعتها رجل مندوبدر اولديكه طلاق رجعيه ايله مطلقه سنك اوزرينه داخل
حتي كندو ينك كلدوكن بلدرمينجه اكر خاتونه رجعت مقصودي دكل ايسه زيرا احتمالدر كه اعلامسز اوزرينه وارد و نحي كي
خاتونك چپلاق بولنوب مراجع اولاجق محلنه نظري مصادف اولوب تكرار طلاق ويررسه خاتونك اوزرينه عدت طول
اولمق لازم كلور بو ايسه ضرردر وليس له ان يسافر بها حتى يراجعها ورجل ايچون طلاق رجعيه ايله مطلقه اولان خاتون
سفر ايلمك يوقدر مراجعت ايلمينجه زيرا حق سبحانه وتعالينك لا تخرجوهن من بيوتهن قول شريفي طلاق رجعيه ايله
معتده اولانلر حقنده وارد اولمشدر والطلاق الرجعي لا يحرم الوطئ وطلاق رجعي وطئ حرام ايلمز شافعي ومالك قاتنده
طلاق رجعيه ايله مطلقه اولانه وطئ حرامدر زيرا ملك نكاح شرطدر اول شرط ايسه طلاق ايله زايل اولدي بزم ايچون دليل
حق سبحانه وتعالينك وبعولتهن احق بردهن قول شريفيدر امدي بعول تسميه سي حقيقتا اولنجق قيام زوجيتي مستلزمدر
وقيام زوجيت بولنجق بالاجماع وطي حلال اولور وله ان يتزوج مبانته بما دون الثلث في العدة وبعدها اوزوج
اوچ طلاقدن اشغي اولان مطلقه سني عدت ايچنده وعدتدن صكره تزوج ايلمك واردر زيرا عدت ايچنده آخره نكاحي
منع صيانت ما ايچوندر بونده ايسه اول معنا يوقدر فلا تحل الحرة بعد الثلث ولا الامة بعد الثنتين الا بعد وطي
زوج آخر بنكاح صحيح ومضي عدته طلاق ثلثدن صكره حلال اولماز وطلاق ثنتيندن صكره جاريه حلال اولماز
الا زوج آخرك نكاح صحيح ايله وطئندن صكره جايز اولور وزوج ثانينك عدتي چقدقدن صكره حلال اولور ولا تحل له
رجل ايچون مطلقهٔ ثلثه ملك يمين ايله حلال اولماز مثلا بر كمسنه جاريه اولان زوجه سنه ايكي طلاق ويرسه بعده افندي سي
بيع ايلدكده كندوسي اشترا ايليسه زوج آخره وارمينجه كندويه حلال اولماز وياخود حره اولوب اوچ طلاق ويردكدن صكره
مرتده اولوب دار حربه لاحق اولسه بعده سبي اولنوب كندوسي اشترا ايليسه ينه كندويه حلال اولماز زوج آخره وارمينجه
ويحلها وطي المراهق لا السيد مراهقك وطي خاتوني زوج اوليه حلال ايدر اما افندي سينك وطي حلال ايلماز زيرا افندي
زوج تسميه اولنماز ومراهق شول اوغلاندر كه بلوغه قريب اوله والتي حركت ايدوب جماعه اشتهاسي اوله اما خاتون مفضاة اولور
يعني آلت كبيره راست كلوب فرج ودبر ايكيسي بر اولسه زوج ثاني وطي ايليسه مادام كه حامل اولميه زوج اوله حلال اولماز
الا بالايلاج دون الانزال زوج اوله ايچون حلال اولمغه شرط ادخالدر انزال دكلدر فان تزوجها بشرط التحليل كره واكر
اوچ طلاق ايله مطلقه اولان خاتوني تحليل شرطي ايله تزوج ايليسه مكروهدر زيرا نبي عليه السلام لعن الله المحلل والمحلل له
بيورمشلردر صاحب هدايه وامام محمد ديمشدر كه معنى حديث شريف كراهتدر فساد نكاح دكلدر وابن ملك شرح منارده محلل
اوزرينه لعن اكر فراق قصد ايچون اولورسه در نكاح ايسه دوام ايچون مشروع اولدي فراق ايچون اولورسه لباس مستعار كبي
اولمش اولور محلل له ايچون لعن بو ايله نكاحه سبب اولدوغي ايچوندر وبونده لعندن مراد بونلرك خساستي اظهاردر زيرا طبع سليم
بو مقوله فعللردن نفرت ايدر بو خسه حقيقت لعن دكلدر زيرا نبي عليه الصلوة والسلام لعان وطعان بعث اولنمدي

عامدر
اوليه
ايله
بملك يمين
بركمسنه

المحلل ماجور وتأويل اللعن اذا شرط الاجر ديو مسطوردر وتحل للاول خاتون زوج اول ايچون حلال اولور اكر مكروه
وعن ابي يوسف ان النكاح فاسد ولا تحل للاول بو ابو يوسفدن روايت اولنديكه تحليل شرطى ايله نكاح توقيت معناسنه
نكاح موقت فاسددر زوج اول ايچون حلال اولماز وعن محمد انه صحيح ولا تحل للاول امام محمددن روايت اولنديكه تحليل
شرطى ايله اولان نكاح صحيحدر اما زوج اول ايچون حلال اولماز زيرا زوج اول شرع شريف موخر ايلدوكى شيئه استعجال ايلدى
نكاح عقد عمرى در شرط تحليل ايسه بونك خلافيدر بويله ايلدوكى ايچون خلاف مقصودى ايله جزا اولنور نتكم قتل ايله ميراثدن
محروم قلنموكبى والزوج الثاني يهدم ما دون الثلث خلافا لمحمد زوج ثانى طلاق ثلثك ما دونني هدم ايدر نتكيم
اوچ طلاقى هدم ايلدوكى كبى مثلا بر كمسنه بر خاتونى بر طلاق ويا خود ايكى طلاق تطليق ايلسه وعدتى منقضى اولوب
بعده خاتون مزبورى تزوج ايلسه اوچ طلاق ايله مالك اولور تكرار بر طلاق ويرسه مقدما ايكى دخى وار ايدى بونك ايله
جديددن اوچ طلاق ايله مالك اولور امام محمد ايچون خلاف واردر انك قاتنده اوچ ايله مالك اولماز فمن طلقت دونها
شول خاتونكه ما دون ثلث تطليق اولنسه وعادت اليه بعد آخر خاتون مزبور زوج آخردن صكره زوج اوله عودت ايلسه
عادت بثلث اوچ طلاق ايله عودت ايدر وعنده بما بقي امام محمد قاتنده ثلثدن باقى قلان ايله عودت ايدر مثلا اولكى
ويرمش ايدى صكره تزوج ايلدكده ايكى طلاق ايله مالك اولور اكر مقدما ايكى طلاق ويرمش ايسه بر طلاق ايله مالك اولور
تكرار بر طلاق ويرسه مقدما ايكى طلاق ويرمش ايدى بر دخى شمدى ويردوكى حساب اولنوب اوچ طلاق واقع اولوب زوج آخره
محتاج اولور سائر حسابلو دخى بوكا قياس اولنور ولو قالت مطلقة الثلث انقضت عدتي منك وتحللت وانقضت عدتي
والمدة تحتمل ذلك فله تصديقها ان غلب على ظنه صدقها اكر مطلقه ثلث زوج اوله سندن عدتم منقضى اولدى وزوج
آخردن تحلل ايلدم وعدتم دخى منقضى اولدى ديسه حال بوكه مدت دخى تقدير ايلدوكى زمانى محتمل اولسه زوج ايچون خاتونى
تصديق ايلمك واردر اكر خاتونك صدقى زوجك ظننى اوزرينه غلبه ايدرسه وتحللت لفظنك لغة معناسى حتى تقدير يعنى زوج ثانيدن
عدتدن خروج ايلدم ديمكدر كذا في المغرب بو باب ايلا بيانندهدر ايلا لغتده يميندن عبارتدر هو الحلف على
وطي الزوجة مدة وايلا زوجه نك وطئنك تركى اوزرينه مدت ايلاده يميندر وهي اربعة اشهر للحرة وشهران للامة
ايلا حره ايچون دورت آيدر وجاريه ايچون ايكى آيدر فلا ايلاء لو حلف على اقل منها پس اكر حره ايچون دورت آيدن
وجاريه ايچون ايكى آيدن اقل ده يمين ايلسه ايلا يوقدر وحكمه وقوع طلقة بائنة ان بر ايلانك حكمى وقوع طلقه بائنه در
اكر يمينده بار اولورسه يعنى يمينى حفظ ايدوب مدت ايلاكه دورت آيدر خاتونه قريب اولماز ايسه ولزوم الكفارة
ان حنث ودخى لزوم كفاره در ويا خود جزادر اكر حانث اولورسه اكر والله لا اقربك اربعة اشهر ديسه يمين بالله ده حانث
اولدوغى ايچون كفارت لازمدر اما ان قربتك فعل كذا ديسه بو مقولده جزا لازم اولور فلو قال لزوجته والله لا اقربك
او والله لا اقربك اربعة اشهر كان موليا اكر زوج زوجه سنه والله لا اقربك ديسه بلا تعيين مدة ويا خود والله لا اقربك
اربعة اشهر ديسه اول كمسنه ايلا ايلمش اولور وكذا لو قال ان قربتك فعلي حج او صوم او صدقة او فانت طالق او عبده
وبنده مولى اولور اكر زوج زوجه سنه اكر بن سكا قريب اولورسم حج ايلمك ويا خود صايم اولمق ويا خود صدقه ويرمك اوزرمه

ويا خود سن طالقسن ويا خود قولم آزاد اولسون ديسه فان قربها في المدة حنث وسقط الايلاء اكر ايلا مدتنده يعنى
دورت آيده خاتونه قريب اولورسه حانث اولور يعنى نفسنه لازم ايلدوكى شى اوزرينه لازم اولور وايلا ساقط اولور والا
واكر خاتونه قريب اولماز ايسه مدتنك تمامنده خاتون باين اولور وسقط اليمين ان حلف على اربعة اشهر ويمين ساقط اولور
اكر دورت آى اوزرينه حلف ايلديسه زيرا موقتدر مدتك انتهاسيله يمين دخى منتهى اولور وبقيت ان اطلق يمين باقى قالور
اكر اطلاق ايدرسه مثلا والله لا اقربك لفظنى اطلاق اوزره ذكر ايدرسه فلو نكحها ثانيا عاد الايلاء پس اكر زوج ثانيا خاتونى
نكاح ايلسه ايلاء عودت ايدر فان مضت مدة اخرى بلا وطي بانت باخرى واكر مدت اخرى يعنى دورت آى دخى بلا
وطي كچسه خاتون بر دخى باين اولور فان نكح ثالثا فكذلك پس اكر خاتونى اوچنجى دفعه ده دخى نكاح ايدوب بلا وطي مدت كچسه
باين اولور بويله اولدقدن صكره مطلقه ثلث ايله حرمت غليظه ثابت اولوب زوج آخره محتاج اولور فان تزوجها بعد زوج آخر
فلا ايلاء واليمين باقية پس اكر رجل خاتونى زوج آخردن صكره تزوج ايلسه ايلا يوقدر يعنى ايلا تكرار عودت ايلمز اما
يمين باقيدر فان وطي لزم الكفارة او الجزاء ولا تبين بمضي المدة وان لم يطأ واكر خاتونه وطي ايدرسه كفارت ويا خود
جزا لازم اولور ومضى مدت ايله بينونت واقع اولماز اكر وطي ايلمز ايسه ده يعنى زوج آخردن صكره تزوج ايدوب دورت آى
جماع ايلمسه اولكى كبى ايلا واقع اولماز وكذا لو آلى من اجنبية او من مبانته بر كمسنه اجنبيه خاتونه ايلا ايلسه يعنى
ويا خود مبانه سنه اولان خاتونه ايلا ايلسه مولى اولماز زيرا بو ايكيسى نساسى حكمنده اولماغله محل ايلا دكلدر اما الرجعية فكالزوجة
اما طلاق رجعيه ايله مطلقه اولان خاتون تحت نكاحده اولان زوجه سى كبيدر ايلا صحيح اولور زيرا رجعيده زوجيت
هنوز ماسبق اوزره باقيدر ولا ايلاء فيما دون اربعة اشهر دورت آيدن اشاغيده يعنى قلده ايلا يوقدر ولو قال
والله لا اقربك شهرين وشهرين بعدهما كان ايلاء پس امدى زوج خاتونه والله لا اقربك شهرين وشهرين بعدهما ديسه
زوجك بو مقوله تكلمى ايلا اولور وبعدهما قولى قيد اتفاقيدر احترازى دكلدر زيرا حكم مختلف دكلدر اكر ذكر اولنمسه
خلل كلمز ديدى زيرا حرف جمع لفظ ايله جمع كبيدر ولو مكث يوما ثم قال لا اقربك شهرين بعد الشهرين الاولين فليس
واكر والله لا اقربك شهرين ديدكدن صكره بر كون مكث ايلسه اندن صكره لا اقربك شهرين بعد الشهرين الاولين ديسه
بو كلام ايلا دكلدر زيرا ثاني ابتداء ايجابدر بو مقولده اصل وقاعده بودركه مجرد اسم الله معطوفده اعاده اولنمسه
اعاده اولنمسه ايكى كلامك ما بيننده بر ساعت مكث دخى اولمسه معطوف معطوف عليهك حكمنده اولور نتكيم اولكى مسئلده
اولمش ايدى اما ذكر اولنان امورك بريسى فوت اولسه ابتداء ايجاب اولور بو خصوصده ايلا اولماز وكذا لو قال لا اقربك سنة
الا يوما وبنده مولى اولماز اكر لا اقربك سنة الا يوما ديسه زيرا بو يوم مستثنى منكردر وايلا ايدن كمسنه اختيار ايلدوكى كونى يوم مستثنى
ايلمك جايزدر بويله اولدقده مولى اولماز فان قربها وقد بقي من السنة اربعة اشهر صار موليا پس اكر سنه ايچنده زوج خاتونه
قريب اولورسه وحال بوكه سنه دن دورت آى ويا خود دخى زياده باقى قالسه ايلا اولور يوم مستثنى ساقط ومدت ايلا باقى اولدوغى ايچون
ولو قال لا ادخل بصرة وامرأته فيها لا يكون موليا اكر زوج بصره يه داخل اولميايم ديسه حال بوكه خاتونى بصره ده اولسه اول كمسنه
مولى اولماز زيرا اشهردن اخراج ايدوب قربان ايلمك ممكندر وان عجز المولي عن وطئها بمرضه او مرضها او رتقها او صغرها او جبه

مسافة اربعة اشهر وفيئه ان يقول فئت اليها ان استمر العذر من وقت الحلف الى آخر المدة فلو زال في المدة تعين الفيء بالوطء
واكر مولى خاتونى وطئدن عاجز اولسه كندونك مرضى سببيله وياخود خاتونك مرضى سببيله وياخود خاتونك رتقى
وياخود كوچكلكى سببيله وياخود زوجك ذكرى مقطوع اولمق سببيله وياخود زوجله زوجه ما بيننده دورت آيلق مسافه
مثلا بو ذكر اولنان شيلرك برى سببيله عاجز اولسه بس اموى زوجك فيئتى يعنى رجوعى بن خاتونمه ايلدم ديمه سيدر
عذر وقت حلفدن آخر مدته دكين مستمر اولسه فئت اليها ديمه سى رجوعدر اكر مدت ايچنده عذر زائل اولورسه رجوعى وطئدر
چونكه قبل حصول المقصود اصل قادر اولمغين فرع باطل اولور تيمم صوئى كوردكده تيمم باطل اولدوغى كبى وان قال لها انت
على حرام كان موليا ان نوى التحريم او لم ينو شيئا واكر زوج خاتوننه سن بنم اوزريمه حرامسن ديسه اول كمسنه مولى اولور
تحريمه نيت ايدرسه وياخود برشيئه نيت ايلمز ايسه ينه مولى اولور حلالى تحريمه اصل يميندر بزم قتمزده زيرا حق سبحانه
يا ايها النبى لم تحرم ما احل الله لك الى قوله قد فرض الله لكم تحلة ايمانكم قول شريفى بوكه دليلدر وبرشيئه نيت ايلمدكده
مدتى اولمسنه سبب زيرا يمين ايله ثابت اولان حرام ترك اولنماسيدر زيرا ايلاده قبل الكفاره وطئ حلالدر ظهارده دكل زيرا
حرمت ايلاده في الحال ثابت اولماز ملا دامكده دورت آى گچمه اما ظهارده في الحال حرمت ثابت اولور وان نوى ظهارا فظهار
اكر اول كمسنه انت على حرام ديدكده ظهاره نيت ايدرسه ظهار اولور ابو حنيفه وابو يوسف قتنده اما امام قتنده ظهار اولماز
شمس الائمة السرخسى نوادردن نقل ايلمشدر ظهار حلالى حرامه تشبيهدر وبو تشبيه ظهارده ركندر انت على حرام قولنده تشبيه
اولنقدير ظهار اولماش اولور ابو حنيفه وابو يوسف ايچون دليل اول بر كمسنه حرامى اطلاق ايلدى واطلاق ايسه انواع حرمتى
محتملدر وظهار ايسه اول حرمتدن بر نوعدر امدى محتمل اولانه نيت صحيح اولور وتصديق اولنور وان نوى الكذب فكذب
اكر كذبه نيت ايدرسه كذبدر زيرا اول كمسنه حقيقت كلامنه نيت ايتدى زيرا خاتون كندوسنه حلال ايدى انت حرام ديمك ايله
كويا كه اخبار ايلمش اولدى بو خبر واقعه مطابق دكلدر چونكه واقعه مطابق اولميوب شيئه كذب اولمغله اخبار ايلدوكى شيئى
وان نوى الطلاق فبائن وان نوى الثلث فثلث واكر طلاقه نيت ايدرسه واحدة بائنه در واكر ثلثه نيت ايدرسه ثلثدر
والفتوى على وقوع الطلاق بلا نية وفتوى انت على حرام قولنده نيتسز طلاقك وقوعى اوزرينه در وكذا بقوله
كل حل على حرام او هرچه بدست راست كيرم بروى حرام للعرف رجلك كل حل على حرام قولنده دخى بلا نيت طلاقك وقوعيدر
وياخود فارسيجه هر نسنه كه صاغ الم ده طوتارسم بنم اوزريمه حرام ديسه عرفه بناء اولدخى وقوع طلاقدر صاحب هدايه ومشايخدن
بعضيسى تحريم لفظنى طلاقه صرف ايلمشلردر بلا نية عرفه حكمى ايله روايت اولندى بو مسئله ابو جعفر هندوانى عصرنده واقع
كندويه مشكل اولوب وكندو نفسنده ديو ديكه لا يقدر كه بو نكله طلاق واقع اولميه ديو سويلردى وبو ايام مغموم ومتفكر
بركون كندونك صغيره قزى بابا جغم سنى مغموم كوردم سببى نه در ديو سؤال ايلدكده احوالى تفصيل اوزره قزجغزه نقل ايلدكده
بابا جغم بو نكله طلاق واقع اولور عرف ناسه بناء زيرا رجال بونكله يمين ايدرلر اما نسا طائفه سى دكل اكر طلاق اولمسه نسا دخى
حلف ايدرلردى اما ابن همام وبزدوى مبسوطنده بلا نية صحيح دكلدر ديمشلردر اما متأخرين صحيحدر ديمشلردر
خلع فتح خا ايله مصدردر خلع ثوب ونعل دن مستعار اولنمشدر نزع وازاله ايلمسه اما فقهى ضم خا ايله استعمال اولنمشدر

هو خلع شرعده ملك نكاحى ازاله مقابله سنده لفظ خلع ايله اخذ مالدن عبارتدر شرطى طلاقك شرطى كبيدر حكمى ايسه وقوع
طلاق بائندر زيرا نبى عليه السلام الخلع تطليقة بائنة بيورمشلردر صفتى رجل طرفندن يميندر خاتون طرفندن معاوضه
الفصل عن النكاح خلع نكاحدن فصلدر يعنى انفصالدر بو تعريف دكلدر تفسيردر اكر تعريف اولسه طلاق بائن دخى خلع ده داخل
وقيل ان تفتدى المرأة نفسها بمال ليخلعها به ديديلر كه خاتون كندو نفسنى مال ايله فدا ايلمكدر كه زوج اول مال سببيله انى
خلع ايليه بو تعريف صاحب مختارك اختياريدر لله دره نه كوزل تعريف ايلمشدر ولا بأس به عند الحاجة حاجت قتنده خلع
حق سبحانه وتعالى فلا جناح عليهما فيما افتدت به قول شريفى لابأس اولدوغنه دليلدر حق سبحانه وتعالى الصبر لو حقنده
فدا كبى فدا بيوردى زيرا نسا طائفه سى دخى عند الازواج عوان كبيدر نبى عليه السلام اتقوا الله فى النساء فانهن عوان عندكم
وكره له اخذ شيء ان نشز زوج ايچون برشيء اخذى مكروه اولدى اكر نشوز كندو طرفندن اولورسه زيرا حق سبحانه وتعالى
فلا تأخذوا منه شيئا قول شريفى دليلدر بو شيء المق مكروه در واخذ اكثر مما اعطاها ان نشزت اكر نشوز خاتون طرفندن
اولورسه ويردوكى شيدن اكثر المق دخى مكروه اولدى والواقع به وبالطلاق على مال بائن ويلزم المال المسمى خلع ايله
واقع اولان ومال اوزرينه اولان طلاق صريح ايله خاتون بائندر واكى سنده دخى مال مسمى لازم اولور وما صلح مهرا
صلح بدلا للخلع شول شيئكه مهر اولمغه صالح اوله خلع ايچون بدل اولمغه صالح اولور وان بطل العوض فيه يقع بائنا اكر
عوض باطل اولورسه طلاق بائن واقع اولور مثلا خمر وخنزير اوزرينه خلع اولنسه بو عوض باطلدر لفظ خلع ايسه كنايتدر
بائن واقع اولور وفى الطلاق يقع رجعيا بلا شيء خمر وخنزير اوزرينه اولان طلاقده طلاق رجعيه واقع اولور بلا شيء كما اذا
او طلقها وهو مسلم على خمر او خنزير او ميتة نته كم خاتونى خمر وياخود خنزير وياخود ميته اوزرينه خلع وياخود تطليق ايليه
حال بوكه زوج مسلم اولسه عوضدن برشيء لازم اولماز وطلاق بائن واقع اولور او قالت خالعنى على ما فى يدى ولا شيء
فى يدها وياخود خاتون ديسه كه بنى خلع ايله المده اولان شيء اوزرينه حال بوكه النده برشيء اولمسه طلاق واقع اولور
مالدن برشيء لازم اولماز وان قالت على ما فى يدى من دراهم ولا شيء فيها لزمها ثلثة دراهم واكر خاتون زوجنه بنى خلع ايله
المده اولان دراهم اوزرينه ديسه حال بوكه النده برشيء اولمسه خاتون زوجنه اوچ درهم ويرمك لازم كلور زيرا خاتون صيغه
جمع ايله دراهم تسميه ايلدى اقل جمع ايسه اوچدر اولتقديرجه اوچ درهم ويرمك لازم كلور كوركه النده برشيء اولمسون ذكر اولنمسون
زيرا كلمه من بو محلده صله ايچوندر تبعيض ايچون دكلدر زيرا كلام كلمه من سز مختل اولور كذا فى الهدايه وان قالت من مالى
لزمها رد مهرها اكر خاتون بنى خلع ايله مالدن المده اولان شيء اوزرينه ديسه خاتون مهرينى رد ايلمك لازمدر خاتون مال تسميه ايلدى
مسمى جنسى وياخود قيمتى ايجاب ايلمك وجهى يوقدر زيرا ايكيسى دخى مجهولدر ومهر مثل ديمك دخى وجهى يوقدر بو تقديرجه
زوج اوزرينه لازم اولان مهرك ردى لازم كلور وان خالعها على عبدها الآبق على انها برية من ضمانه لا تبرأ ولزمها تسليمه
ان امكن والا فقيمته واكر زوج خاتونى عبد آبقى اوزرينه خلع ايلسه شونكله اوزرينه كه خاتون عبد آبقك ضماندن برى اوله
بو يله خلع اولنسه خاتون اول قولك ضماندن برى اولماز وخاتونه عبدك تسليمى لازم اولور اكر ممكن اولورسه واكر ممكن اولمزسه
عبدك قيمتى لازم اولور زيرا خلع بر عقد معاوضه در سلامة عوض اقتضا ايدر بو يله اولنجق اشتراط برائت فاسددر زيرا

اولتقدیرجه فاسد اولور اما خلع فاسد اولماز خلع شرط فاسد ایله باطل اولمیلردر ولو قالت طلقنی ثلثا بالف فطلق واحدة
فله ثلث الالف وبانت واکر خاتون زوجنه بنی بیک اقچه یه اوچ طلاق تطلیق ایله دیسه زوج دخی بر طلاق تطلیق ایلسه زوج
بیک اقچه نک ثلث واردر وخاتون باین اولور زیرا با اعواض مصاحب اولدیغی بویله اولیجق اعواض معوض اوزرینه انقسامی
مقتضیدر واولتقدیرجه الفدن ثلث لازم کلور وفی علی یقع رجعیة بلا شیء واکر خاتون لفظ علی ایله طلقنی علی الف دیسه
زوج دخی بو طلاق ایله تطلیق ایلسه بلا شیء طلاق رجعیه واقع اولور زیرا کلمه علی شرط ایچوندر ابو حنیفه قتنده امدی شرط
تعلیق ایله طلاق صحیح اولور وشرط اجزاسی مشروطک اجزاسنه مستقیم اولماز ومعلق بالشرط اولان بولنماز الا شرط قتنده
وعندهما کالباء امامین قتنده باکبیدر زیرا کلمه علی انلر قتنده معاوضاتده باکبیدر احمل هذا الطعام بدرهم واحمل هذا
علی درهم دیمکده فرق یوقدر واولتقدیرجه باین طلاق واقع اولور ولو قال لها طلقی نفسک ثلثا بالف او علی الف فطلقت
واحدة لا یقع شیء واکر زوج خاتونه بیک اقچه یه نفسکی تطلیق ایله دیسه ویاخود بیک اقچه اوزرینه نفسکی تطلیق ایله دیسه
خاتون دخی کندو نفسنی بر طلاق تطلیق ایلسه بر شیء واقع اولماز ولو قال انت طالق بالف او علی الف فقبلت بانت ولزمها المال
واکر زوج خاتونه سن بیک اقچه یه ویاخود بیک اقچه اوزرینه طالقسن دیسه خاتون دخی قبول ایلسه باین اولور وخاتونه
مال ویرمک لازم اولور ولو قال انت طالق وعلیک الف او قال لعبده انت حر وعلیک الف طلقت وعتق مجانا
وان لم یقبلا واکر زوج خاتونه سن طالقسن وسنک اوزرکده بیک واردر ویاخود عبدنه سن حرسن وسنک اوزرکده بیک
زوج مطلقه وعبد معتق اولور مجانا اکر بونلر بیک قبول ایلمزلر ایسه ده زیرا جمله ثانیه مستقل بر جمله در اول ارتباطی
وعندهما لا ما لم یقبلا واذا قبلا لزم المال امامین قتنده خاتون مطلقه اولماز وعبد دخی معتق اولماز مادامکه ایکیسی
قبول ایلمیه لر وفی جن قبول ایلسه لر مال لازم اولور زیرا کلام معاوضاتده استعمال اولنور بو تقدیرجه بالف منزله سنده
اولمش اولور والخلع معاوضة فی حقها فیصح رجوعها قبل قبوله بعدما اوجبت خلع خاتون حقنده معاوضه در
خاتون ایجاب یعنی خالعنی دیدکدنصکره زوجک قبولندن اول رجوعی صحیح اولور وشرط الخیار لها سایر معاوضاتده
خاتون ایچون شرط خیار دخی صحیح اولور ویبطل الخلع بالقیام عن المجلس قبل قبوله زوجک قبولندن اول خاتونک
مجلسدن قیامیله خلع باطل اولور ویمین فی حقه فلا یرجع بعدما اوجب زوج حقنده خلع یمیندر ایجاب ایلدکدنصکره
رجوع ایده مز ولا یصح شرط الخیار له ولا یبطل بالقیام عن المجلس قبل قبولها زوج ایچون شرط خیار صحیح دکلدر مثلا
طالق علی انی بالخیار دیمک کبی قول ایله خلع باطل اولماز خاتون قبول ایلمزدن مقدم زوجک مجلسدن قیامیله زیرا زوج ایچون
خیار صحیح دکلدر وجانب العبد فی العتق علی مال کجانبها مالا اوزره عتقده عبدک جانبی خاتونک جانبی کبیدر عبد طرفندن
معاوضه در مولی جانبندن یمیندر ولو قال لها طلقتک امس بالف ولم تقبلی فقالت بل قبلت فالقول له واکر زوج خاتونه
دونکی کون بیک اقچه یه سنی تطلیق ایلمش ایدم وسن قبول ایلمدک ایدی دیسه پس امدی عورت بلکه قبول ایلمش ایدم دیسه
ولو قال البایع کذلک فالقول للمشتری واکر بایع بو قوده ذکر اولندوغی کبی دیسه ومشتری دخی قبول ایلمش ایدم دیسه قول
مشترینکدر والمبارأة کالخلع همزه نک فتحی ایله مفاعله بابندندر وهمزه نک ترک ایلمک خطادر کذا فی المغرب مبارأت خلع کبیدر

ذکر

ذکر اولنان احوالک جملسنده ومباراه نک معناسی احد زوجین آخردن دعوالرینی برا ایلمکدر ویسقط کل منهما
هر بری اسقاط ایدر کل حق لکل واحد من الزوجین علی الآخر مما یتعلق بالنکاح زوجین دن هر بری ایچون آخر اوزرینه
متعلق اولان شیدن واقع اولان کلی حقی اسقاط ایدر نکاحه متعلق اولان حق مهر ونفقه ماضیه در اما نفقه عدتی
اسقاط ایلمز مادامکه ذکر اولنمیه فلا تطالب هی بمهر ولا نفقة ماضیة مفروضة وخاتون مهری ونفقه ماضیه مفروضه
طلب ایلمز کرک قبل الدخول وکرک بعد الدخول اولسون طلب ایده مز ولا هو بنفقة عجلها ولم تمض مدتها وزوج دخی
مقدمجه ویردوکی نفقه طلب ایده مز حال بوکه اول نفقه نک مدتی دخی کچمسه ولا بمهر سلمه وخلع قبل الدخول ودخی شول
مهری دخی طلب ایده مزکه تسلیم ایدوب قبل الدخول خلع ایلمش اوله وعند محمد لا یسقط الا ما سمیا فیهما امام محمد قتنده
اسقاط ایلمز الا زوج وزوجه مباراة وخلع ده تسمیه ایلدکلری شیء اسقاط ایدر وابو یوسف مع الامام فی المباراة
ومع محمد فی الخلع ابو یوسف ابو حنیفه ایله بیله در مباراه ده وامام محمد ایله بیله در خلع ده زیرا ابو حنیفه مباراه ده نکاحه
متعلق اولان شیء ساقط اولور تسمیه دخی اولماز ایسه امام محمد خود ایکیسنده بیله تسمیه اولنمینجه بر شیء ساقط اولماز دیمشدر
ولو خلع صغیرته من زوجها بمالها لا یلزم المال واکر بابا صغیره سنی زوجندن صغیره نک مالیله خلع ایلسه مال لازم
ولا تسقط مهرها وطلقت فی الاصح وصغیره نک مهری ساقط اولماز ومطلقه اولور اصح روایتده زیرا زوج قبوله
طلاقی تعلیق ایلمشدر اول ایسه حاصل اولدی زیرا بابانک لسانی صغیره نک لسانیدر وفی الکبیرة یتوقف علی قبولها
کبیره ده خلع کندونک قبولنه توقف ایدر زیرا بابانک کبیره اوزرینه ولایتی یوقدر فضولی کبی اولمش اولدی ولو علی انه
ضامن لزمه المال وطلقت اکر بابا صغیره سنی خلع ایلسه شونکله اوزرینه بدل الخلع ضامن اوله بابایه مال لازم اولور وصغیره
مطلقه اولور زیرا بابا مالی ابتداء التزام ایلمشدر بو خصوص صغیره ده کفالت دکل اکر صغیره اوزرینه لازم دکل ایسه ده بابایه
لازم کلور زیرا اشتراط بدل الصلح اجنبی اوزرینه دخی صحیحدر بابا اوزرینه خود اولی بالطریقدر کبیره دخی مطلقه اولور
اکر خلعی قبول ایدرسه ولو شرط المال علیها طلقت بلا شیء ان قبلت اکر بابا صغیره اوزرینه مالی شرط ایلسه بلا شیء مطلقه
اکر اهل قبولدن اولوب قبول ایدرسه یعنی صبی تعقل اولورسه دیمکدر والا فلا تطلق واکر قبول ایلمز ایسه مطلقه اولماز وخلع
من مرض الموت معتبر من الثلث مریضه نک خلعی مرض موتنده ثلثدن معتبردر وبو خلع تبرعدر زیرا بضع حال خروجده
بو باب ظهار بابیدر ظهار لغتده مقابلة الظهر بالظهر دینلور زیرا ایکی شخصک ما بینده عداوت اولسه
یوز یوزه دورمیوب بر برلرینه ارقه لرین ویررلر اما شرعا هو تشبیه زوجته او عضو منها ویعبر به عن جملتها ظهار شول
شیء درکه رجل زوجه سنی تشبیه ایلمکدر ویاخود زوجه دن بر عضوی تشبیه در اول عضوکه انکله خاتونک جمله بدنندن تعبیر اولنه
رقبه وعنق ووجه وفرج کبی او جزء شایع منها بعضو یحرم علیه النظر الیه من محارمه ولو رضاعا ویاخود زوجه دن
جزء شایعی تشبیه درکه تأبیدا محارمندن اول عضوه نظر زوج اوزرینه حرام اوله اکر مشبه بها اولان محرم رضاعا دخی
جزء شایع زوجه نک نصف وثلث وربعی کبی اولان اجزاسیدر فلو قال لها انت علی کظهر امی پس اکر زوج خاتونه
بنم اوزریمه انامک ظهری کبی سن دیسه اوراسک ویاخود سنک باشک انامک باشی کبیدر دیسه جمله بدنندن تعبیر اولنان عضوه تشبیه در

ونحوه وبو كه بكزر اعضايه تشبيه كه ذكرى مرور ايلمشدر اونصفك وياخود سنك نصفك بنم انامك نصفى كبى دربو لفظ جزء
شايعا اولان تشبيهك نظيريدر اوشبهه وياخود نصف شبه اولان عضوه تشبيه كه ربع وثلث برن كبى او كبطنها او فخذها
او كظهر اختى او عمتى ونحوها وياخود زوجه سنه سنك بطنك والده مك بطننه وياخود ويلغك والده مك اويلغنه بكزر
وياخود سنك ظهرك قز قرنداشمك ظهرينه وياخود سنك ظهرك عمه مك ظهرينه بكزر ديسه وبونلره بكزر يعنى كندويه نكاحى حرام
تشبيه كبى حرم عليه وطئها ودواعيه حتى يكفر خاتونك وطئى ودواعيسى كه مس وتقبيلدر زوجك اوزرينه حرام اولور كفارت
ايلنجيه دكين كفارت عتق رقبه در وياخود ايكى آى متتابعين صوم در وياخود التمش مسكينى اطعام در فلو وطى قبل
التكفير فليس عليه غير الاستغفار والكفارة الاولى واول كفارت اولدن غيرى برشى يوقدر سعيد بن جبير ديمشدر كه ايكى
كفارت لازمدر وامام نخعى ديمشدر اوچ كفارت لازمدر وزوج وزوجه اوزرينه دخى لازمدر ولا يعود حتى يكفر زوج
وطئى عود ايلمز حتى كفارت ايلمينجه اكر ظهار مطلق اولورسه والعود الموجب للكفارة عزمه على وطئها كفارتى موجب اولان
عود وطئى اوزرينه عزيمتى در شافعى ديركه موجب كفارة اولان عوددن مراد عقيب الظهار طلاقدن سكوتدر وتمنع له ان
نفسها منه زوجه يه لايقدر اولان بودركه نفسنى زوجك وطئندن منع ايليه زيرا حرام در وتطالبه بالكفارة وزوجه كفارت
طلب ايليه ويجبره القاضى عليها قاضى كفارت اوزرينه زوجى اجبار ايلر خاتون متضرر اولمسون ايچون واللفظ المذكور
لا يحتمل غير الظهار لفظ مذكور يعنى انت على كظهر امى لفظى ظهاردن غيرى يه محتمل دكلدر ولو قال انت على كمثل امى او كامى
فان نوى الكرامة صدق او الظهار فظهار او الطلاق فباين وان لم ينو شيئا فليس بشئ واكر زوج خاتوننه انت على
كمثل امى وياخود كامى ديسه پس اكر كرامته نيت ايدرسه زوج تصديق اولنور اكر ظهاره نيت ايدرسه ظهاردر اكر طلاقه
نيت ايدرسه باين در واكر برشيه نيت ايلمز ايسه برشى دكلدر ولو قال انت على حرام كامى ونوى ظهارا او طلاقا فكما
واكر زوج انت على حرام كامى ديسه وظهاره نيت ايلسه وياخود طلاقه نيت ايلسه نيت ايلدوكى كبى اولور زيرا تشبيه اعتبارى
ظهاره محتملدر وحرام اعتبارى ايله طلاقه محتملدر پس امدى نيت محتمل اولانه ايكيسندن برينى تعيين ايلمش اولور بويله
طلاق اولورسه باين اولور زيرا حرام كنايتدندر حرامى تصريح ايله كرامت احتمال منتفى اولور واكر نيت اولمسا دخى اولا
ثابت اولوركه ظهاردر وابو يوسف قتنده ايلا اولور ولو قال انت حرام كظهر امى ونوى طلاقا او ايلاء فظهار واكر
زوج خاتوننه انت حرام كظهر امى ديسه وطلاقه وياخود ايلايه نيت ايلسه پس بوقول ظهاردر زيرا ذكر ظهر ظهارده صريح در
ابو حنيفه قتنده وعندهما ما نوى وامامين قتنده نيت ايلدوكى شيدر ولا ظهار الا من الزوجة ولا ظهار من امته
ظهار اولمز الا زوجه دن اولور جاريه دن ظهار اولماز زيرا حق سبحانه وتعالى والذين يظاهرون من نسائهم بيوردى
وطى امه مملوكينه تابعدر ظهار ايسه طلاقدن منقولدر بو ايسه امه ده متصور دكلدر ولا ظهار ممن نكحها بغير امرها
وظاهر منها فاجازت النكاح دخى ظهار يوقدر شول خاتوندن كه امرى اولمدين نكاح ايلدى يعنى فضولى نكاح ايلدى
واول فضولى خاتوننه ظهار ايلدى وبعد الظهار خاتون دخى نكاحه اذن وردى زيرا حين ظهارده خاتون كندو ملكنده
دكل ايدى اول اجلدن اجنبى حكمنده اولمش اولور ولو قال لنسائه انتن على كظهر امى كان مظاهرا منهن وعليه لكل واحدة

واكر زوج خاتونلرينه سن بنم اوزرمه انامك ظهرى كبى سن ديسه جمله سنده مظاهر اولمش اولور وزوجلر اوزرينه هر بر خاتون
بر كفارت واردر زيرا ظهار طلاقدن منقولدر طلاق جمله سنه اولنسه جمله سنده واقع اولور ظهار دخى كذلك وان ظاهر
من واحدة مرارا فى مجلس او مجالس فعليه لكل ظهار كفارة واكر زوج بر خاتوننه مرارا بر مجلسده وياخود بر قاچ مجلسده
ظهار ايلسه زوج اوزرينه هر ظهار ايچون كفارت لازم اولور وهى عتق رقبة كفارت عتق رقبه در يجوز فيها المسلم والكافر
والذكر والانثى والصغير والكبير والاعور والاصم الذى اذا صيح يسمع رقبه مسلم وكافر وذكر وانثى وصغير وكبير
واعور يعنى بر كوزلى ودخى شول صاغر كه چغرلسه صيحا اولنسه استماع ايليه بو مقوله لر كفارتده جايز اولور ومقطوع
احدى اليدين واحدى الرجلين من خلاف ومكاتب لم يؤد شيئا وايكى اللرندن برى وايكى اياغنك برى خلافدن مقطوع
اولان دخى جايز اولور وبو مكاتب كه برشى ادا ايلمش اوليا ولدخى جايز اولور ولا يجوز الاعمى والاصم الذى لا يسمع اصلا
اعمى ودخى شول صاغر كه اصلا استماع ايلميه كفارت ايچون بو مقوله عبد جايز اولمز والاخرس ومقطوع اليدين او ابهاميهما
او الرجلين او يد ورجل من جانب واحد ودلسز وايكى اللرى مقطوع وياخود ايكى باش برمقلرى وياخود ايكى اياغى
وياخود بر ال وبر اياغى برجانبدن مقطوع اولان عبدك اعتاقى كفارت ايچون جايز دكلدر ومجنون مطبق ومدبر
وام ولد ومكاتب ادى بعضا او معتق بعضه مجنون مطبق يعنى ايلماز مجنون ومدبر وام ولد وشول مكاتب كه
بعضنى ادا ايلمشدر واجزاء شايعه سندن بعضسنى معتق اولان عبد كفارت ايچون جايز اولماز ولو اشترى قريبه
بنيتها صح اكر بركمسنه كفارت نيتى ايله قريبنى اشترى ايلسه صحيحدر وكذا لو حرر نصف عبده عنها ثم باقيه قبل وطئ من
اكر بركمسنه عبدنك نصفنى كفارتده اعتاق ايلسه اندن صكره باقيسنى دخى ظهار ايلدوكى خاتوننه وطئدن اول اعتاق ايلسه
صحيح اولور ولو حرر نصف عبد مشترك وضمن باقيه لا يجوز خلافا لهما اكر بر موسر مشترك اولان عبدنك نصفنى
قبل الوطئ اعتاق ايلسه وصكره باقى قيمتنى ضامن اولوب اعتاق ايلسه ابو حنيفه قتنده كفارتده جايز اولمز اما امامين
جايز اولمسنه ذاهب اولمشلردر وكذا لو حرر نصف عبده ثم جامع المظاهر منها ثم حرر باقيه وينه ابو حنيفه قتنده
جايز اولميوب امامين قتنده جايز اولدوغى كبى در اكر بركمسنه عبدنك نصفنى تحرير ايلسه اندن صكره ظهار اولنان خاتون
جماع ايلسه اندن صكره باقيسنى تحرير ايلسه فان لم يجد ما يعتق صام شهرين متتابعين ليس فيهما رمضان ولا شئ
من الايام المنهية واكر اعتاق ايده جك شى بولمز ايسه متتابعين ايكى آى صايم اولور اول ايكى آى ده رمضان اولميه وايام
منهيه دن دخى برشى اولميه ايام منهيه يوم فطر ويوم نحر وايام تشريق دخى اولميه وان وطئها فيهما ليلا عامدا او نهارا
ناسيا استانف خلافا لابى يوسف واكر زوج ظهار ايلدوكى خاتونى حال الصيامده كيجه ده قصدا وياخود كوندزده
ناسيا وطئ ايلسه ينه صومى استيناف ايدر ابو يوسف ايچون خلاف واردر انك قتنده استينافى اولنمز وان افطر بعذر
او بغير عذر استانف اجماعا واكر سفر واكر مرض كبى عذر ايله افطار ايلسه وياخود عذرسز افطار ايلسه اجماعا استيناف
وان لم يستطع الصوم اطعم هو او نائبه ستين مسكينا كل مسكين كالفطرة او قيمة ذلك واكر مظاهر اولان كمسنه
صومه قادر اولمسه كندوسى وياخود نائبى التمش مسكينى اطعام ايليه هر مسكينه فطره كبى وياخود فطره نك قيمتنى ويره

فطره بغدادی‌ین نصف صاعدر وخرما واربه‌دن بر صاعدر ویصح اعطاء من بر مع منوی شعیر او تمر بر من بغدای
وایکی من شعیر ویاخود ایکی من خرما معاً اعطا ایلمک صحیح اولور بر من بغدای ربع صاع اولور ایکی من شعیر اولور
ینه نصف صاع اولمش اولور ویصح الاباحة فی الکفارات والفدیة کفارات وفدیه‌ده اباحه صحیح اولور یعنی التمش مسکینی
کتوروب طویجه اکل ایدوکوز دیوب دویورمق روادر دون الصدقات والعشر صدقات وعشرده صحیح دکلدر فلو غداهم
وعشاهم او غداهم غدائین او عشاهم عشائین واشبعهم جاز وان قل ما اکلوا واکر التمش مسکینی صباح طعامنده
اطعام ایلسه واخشام طعامنده اطعام ایلسه ویاخود صباح طعامنده ایکی دفعه اطعام ایلسه ویاخود اخشام
طعامنده ایکی دفعه اطعام ایلسه ودویورسه جایزدر اکر اکل ایده‌کلدکلری نان قلیل ایسه‌ده زیرا لازم اولان
یوخسه مقدار دکلدر ولا بد من الادام فی خبز الشعیر دون الحنطة اربه اتمکنه ادام ده یعنی قاتقده لا بد در بغدای
اتمکنه لازم دکلدر ولو اطعم فقیرا واحدا ستین یوما اجزاه واکر فقیر واحدی التمش کون اطعام ایلسه کفایت ایدر
زیرا مقصود سد خلة المحتاج در حاجت ایسه هر کون متجدد اولور ایله اولسه یوم ثانی ده اول فقیره دفع غیری دفع
فان اعطاه طعام الشهرین فی یوم لا یجزی الا عن یوم واحد واکر بر کونده ایکی آیلک طعامنی بر فقیره اعطا ایلسه
کفایت ایلمز الا بر کونک طعامنده کفایت ایدر فرض اولنان عدد ایدی اول بولنمغله کفایت ایلمدی فان جامعها
فی خلال الاطعام لا یستأنف اکر خلال الاطعام ده خاتوننه جماع ایلسه استیناف ایلمز ولو اطعم ستین فقیرا کل فقیر
صاعا عن ظهارین لا یصح الا عن واحد واکر التمش فقیره اطعام ایلسه هر فقیره ایکی ظهار ایچون بر ر صاع ویرسه
صحیح اولمز الا بریندن واقع اولور ولو عن ظهار وافطار صح عنهما واکر ظهاردن وافطاردن کفارت ایچون اولورسه
ایکیسندن کفارت صحیح اولور وکذا لو حرر عبدین عن ظهارین او صام عنهما اربعة اشهر او اطعم مائة وعشرین فقیرا
صح عنهما وان لم یعین وینه صحیح اولور اکر بر کمسنه ایکی عبدی ایکی ظهاردن تحریر ایلسه ویاخود درت آی ایکی ظهاردن
صایم اولسه ویاخود یوز یکرمی فقیره اطعام ایلسه ایکی ظهاردن صحیح اولور اکر تعیین ایلمز ایسه‌ده زیرا جنس متحد یعنی
ایکیسی دخی ظهاردر او لتقدیر جه ظهاره احتیاج یوقدر وان حرر عنهما رقبة واحدة او صام شهرین ثم عین عن احدهما
ولو عن ظهار وقتل لا واکر ایکی ظهاردن بر عبد تحریر ایلسه ویاخود ایکی آی صایم اولسه اندن صکره ایکی ظهاردن بری ایچون
تعیین ایلسه صحیح اولور واکر بری ظهاردن وبری قتلدن اولورسه صکره تعیین صحیح اولماز وان ظاهر العبد لا یجزیه
الا الصوم وان اعتق عنه سیده او اطعم واکر عبد ظهار ایلسه اکا کفایت ایلمز الا صوم کفایت ایدر اکر افندیسی کندوی
قولدن آزاد ایدرسه ویاخود اطعام ایدرسه‌ده زیرا العبد وما یملکه کان لمولاه زیرا کفارت عبادتدر آخرک فعلی ایله
فعلی اولمز او لتقدیر جه جایز دکلدر دررده مزبلعیدن نقلا حروده قیاس اولنوب برای صایم اولوردی بو مسطوردر

بو باب لعان بیانندهدر هو لعان لغتده طرد وابعاد معناسنه در شرعده شهادات مؤکدة بالایمان
ایمان ایله مؤکده شهادتلردر مقرونة باللعن ایله شهادات که لعنه مقرونه در قائمة مقام حد القذف فی حق الزوج ایله
زوج حقنده حد قذف مقامنده قائمه در ومقام حد الزنا فی حقها ودخی خاتون حقنده حد زنا مقامنده قائمه در

فلو قذف زوجته بالزنا بر کمسنه زنا ایله متهم اولمیان زوجه‌سنه زنا ایله قذف ایلسه وکل منهما اهل للشهادة زوج
وزوجه‌دن هر بری اهل شهادات اولسه لو زیرا بین الکافر والمسلم لعان یوقدر وهی حال بو که اول خاتون ممن یحد
قاذفها حد اولنان کمسنه لردن اولسه او نفی نسب ولدها ویاخود اول خاتونک ولدینک نسبنی نفی ایلسه بو قول علی قذف
قولنه معطوفدر او یحق فعل ماضی اولور وبالزنا قولنه معطوف او یحق مصدر اولور وطالبته بموجبه وخاتون
زوجندن قذفک موجبنی طلب ایلسه وجب علیه اللعان زوجکه وزرینه لعان واجب اولور زیرا خاتوننه دفع عار
طلب لعان انک حقیدر فان ابی حبس حتی یلاعن او یکذب نفسه فیحد واکر زوج لعاندن ابا ایدرسه ملاعنه ایدنجه
ویاخود کندو نفسنی تکذیب ایدنجه حبس اولنور اکر کندو نفسنی تکذیب ایدرسه حد قذف کبی حد اولنور عفو وابرا
جایز اولمز فان لاعن وجب اللعان علیها فان ابت حبست حتی تلاعن پس اکر زوج ملاعنه ایدرسه خاتون اوزرینه
دخی لعان واجب اولور واکر ابا ایدرسه خاتون ملاعنه ایدنجه حبس اولنور او تصدقه ویاخود خاتون زوجنی قذف
ایلدوکی شیده تصدیق ایلیه فان لم یکن الزوج من اهل الشهادة بان کان عبدا او کافرا او محدودا فی قذف وهی
من اهلها حد واکر زوج اهل شهادتدن اولمسه عبد ویاخود کافر ویاخود قذفده محدود اولمغله حال بو که
خاتون اهل شهادتدن اولسه زوج حد اولنور وان کان اهلا وهی امة او صغیرة او مجنونة او محدودة فی قذف
او کافرة او ممن لا یحد قاذفها فلا حد ولا لعان واکر زوج اهل شهادتدن اولسه حال بو که خاتون جاریه ویاخود صغیره
ویاخود مجنونه ویاخود قذفدن محدوده ویاخود کافره ویاخود شول کمسنه‌دن اولسه انی قذف ایدن حد اولنمسه
خاتون بو مقوله کمسنه اولسه ما بینلرنده حد ولعان یوقدر وصفته ان یبدأ بالزوج فیقول اربع مرات اشهد بالله
انی صادق فیما رمیتها به من الزنا وفی الخامسة لعنة الله علیه ان کان کاذبا فیما رمیتها به من الزنا یشیر الیها
فی جمیع ذلک لعانک صفتی زوج ایله بدء اولنمقدر پس امدی زوج درت کره بن الله‌ه شهادت ایدرمکه تحقیقا بن صادقم
شول شیده که خاتونمی زنادن اول شی ایله رمی ایلمشدم دیه یعنی زنا ایله رمی ایلدوکم شیده صادقم دیه بشنجیده
اللهک لعنتی شول کمسنه‌نک اوزرینه اولسونکه خاتونمی زنادن رمی ایلدوکی شیده کاذب اوله زوج بشنده دخی خاتونه
اشارت ایلدوکی حالده بو کلامی دیه ثم تقول هی اربع مرات اشهد بالله انه کاذب فیما رمانی به من الزنا اندن صکره
خاتون دخی درت دفعه الله‌ه شهادت ایدرم که زوجم کاذبدر شول شیده که بکا زنادن اول شی ایله رمی ایلدی یعنی
زنا ایله رمی ایلدی وفی الخامسة غضب الله علیها ان کان صادقا فیما رمانی به من الزنا تشیر الیه فی جمیع ذلک
اللهک غضبی خاتونک اوزرینه اولسون اکر زوج صادق اولورسه شول شیده که بکا رمی ایلدی زنا ایله دیه وجمله‌سنده
زوج طرفنه اشارت ایلیه وان کان القذف بنفی الولد ذکره عوض ذکر الزنا واکر قذف نفی ولد ایله ایسه نفی ولدی
وزوجه زنا ذکر ایدندن عوض ذکر ایلیه لو مثلا صادقم شول شیده که بن اکا رمی ایلدم زنا ونفی ولددن دیه فان تلاعنا
فرق الحاکم بینهما واکر زوج وزوجه ملاعنه ایلسه‌لر بینلرینی حاکم تفریق ایدر زیرا النبی علیه السلام زماننده بر رجل خاتوننی
ملاعنه ایلدیلر وما بینلرینی تفریق ایدوب ولدی والده‌سنه الحاق ایلدی قبل التفریق بینونت واقع اولمز ولو ماتا

بری فوت اولسه وارث اولور وهو طلقة بائنة لعان طلقهٔ بائنه در وینبغی نسب الولد ان کان القذف بنفی ولد
اگر قذف نفی ولد ایله اولورسه ویلحقه بامه قاضی ولدی اناسنه الحاق ایدر فان اکذب نفسه بعد ذلک حد اگر زوج
بعد اللعان نفسنی تکذیب ایدرسه حد اولنور وجوب حد لازم اولان شئ اقرار ایلدوکیچون ولعاندن اول دخی تکذیب
ایله حد اولنور اما ابان ایلسه نه حد ونه لعان وارد مثلا یا زانیه انت بائن دیسه بر شئ لازم کلمز اما سن باین سن یا زانیه
حد اوریلور زیرا قذف بعد البینونت واقع اولمشدر وحل له ان یتزوجها خلافا لابی یوسف زوج ایچون اول خاتونی
تزوج ایلمک حلال اولدی ابو یوسف ایچون خلاف واردر آنک قتنده بعد الملاعنه تزوجی حلال اولمز زیرا نبی علیه السلام
المتلاعنان لا یجتمعان ابدا حدیث شریفنی استدلال ایدروب حلال اولمامسنه ذاهب اولمشدر اما ابو حنیفه وامام محمد
مادام که متلاعنان اوله لر اجتماعلری جائز دکلدر اما زوج نفسنی تکذیب ایلدکدنصکره ملاعنه لک باقی قالمز زیرا زوج
حد که وجوبی کندونک رجوعیله اولمشدر وبطلان لعان ایسه اقامت حد که ضرورتندندر زیرا اصل وخلف ایکیسنی بر یرده
جمع اولماز وکذا ان قذف غیرها فحد او زنت فحدت زوج نفسنی تکذیب ایدروب حد اورلدقدنصکره ملاعنه ایله
خاتونی تزوج ایلمک حلال اولدوغی کبی اگر بو زوجه سندن غیری خاتونی قذف ایلسه وحد اورلسه ویاخود خاتون زنا
حد اورلسه اول خاتونی تزوج ایلمک حلال اولور وحد ایله اهلیت لعان باطل اولور زیرا زوجین بیننده لعان عمرنده
مشروع عدد یوخسه تکراری مشروع دکلدر وخاتونک زناسی دخی احصانی اسقاط ایدر واهلیت لعان دخی باطل اولور
فحدت قولی قید اتفاقیدر زیرا خاتونک زناسی جلده سز احصانی ساقط ایدر تکرار ذکره حاجت یوغیدی اما قذف بونک
خلافیدر زیرا قذف ایله احصان ساقط اولماز حد اورلمیجه فقیه مکی رحمه الله دیمشدر که تشدید نون ایله زنت درکم زنا
نسبت ایلمکدر اولتقدیرجه حد که ذکری شرط اولمش اولور ولا لعان بقذف الاخرس دلسزک قذفی ایله لعان یوقدر
بی زبانک اشارت ایله قذفی شبهه دن خالی دکلدر وشبهه ایله ایسه حدود مندری اولور ولا بنفی الحمل نفی حمل ایله دخی لعان
زیرا اول کسنه قاذف اولمامش اولور احتمالدر که خاتونک قارنی شیشمش اوله وعندهما یلاعن ان اتت به لاقل من ستة اشهر
امامین قتنده ملاعنه ایدر اگر خاتون التی آیدن اقلده منفی اولان ولدی کتوررسه ولو قال زنیت وهذا الحمل منه لاعن
اگر زوج خاتونه سن زنا ایلدک وبو حمل زنادندر دیسه اتفاقا ملاعنه ایدرلر زیرا لفظ زنیت صریحدر بو لفظ ایله قذف
بولنمش اولدی ولا ینفی القاضی الحمل قاضی حملک نسبنی قاذفدن نفی ایلمز زیرا لعان نفی ولد ایله دکلدر بلکه زنیت قولیله در
ولو نفی الولد عند التهنئة واگر عند التهنئه ولدی نفی ایلسه عادتا تهنیه ولادتدنصکره یدی کون ایله مقدردر وابتیاع
آلة الولادة صح ولاعن آلهٔ ولادتی اشترا ایلمک وقتنده نفی ولد ایلسه ولدک نفی صحیح اولور وملاعنه ایدرلر وان نفی بعد
لاعن ولا ینتفی واگر زوج ولدک نسبنی ایام تهنیه نک مروراندنصکره واشترا آلهٔ ولادتدنصکره نفی ایلسه ملاعنه ایدر
ونسب ولدی نفی ایدمز زیرا بو محللرده سکوت اقراردر لعان واجب اولور لکن ولد نفی اولمز وعندهما یصح فی مدة النفاس
امامین قتنده مدت نفاسک انقضاسنه دکین نفی ولد صحیح اولور وان کان غائبا فحال علمه کحال ولادتها واگر زوج
غائب اولورسه آنک علمنک حالی خاتونک ولادتی حالی کبیدر یعنی خاتون وضع حمل ایلدکده زوج غایب بولنسه ومدت

خبر

خبردار اولسه زوجک معلوم ایدندوکی حالی خاتونک ولادتی حالی کبیدر وان نفی اول توأمین واقر بالآخر حد
اگر زوج ایکیز اولان اولاددن اول وجوده کلن ولدی نفی ایدروب صکره کی ولده اقرار ایلسه اول کسنه حد اولنور زیرا
ثانی یی اقرار ایله نفسنی تکذیب ایلمشدر ولو عکس لاعن واگر زوج اوله اقرار ایدروب ثانی یی نفی ایلسه ملاعنه ایدرلر
زیرا اوله اقرار ایله عفتنه مقر اولوب ثانی یی نفی ایلمکله قاذف اولمش اولور ویثبت نسبهما فیهما ایکیسنده دخی ایکی ولدک
نسبی ثابت اولور زیرا ایکیسی بر ماده دن مخلوقدر برینک نسبی ثابت اولیجق آخرک نسبی دخی ثابت اولمق ضروریدر

بو باب عنین بیاننده در هو من لا یقدر علی الجماع عنین شول کسنه درکه جماعه قادر اولمیه او یقدر
علی الثیب دون البکر ویاخود ثیبه یعنی بکارتی زایل اولمش خاتونه جماع ایلمکه قادر اوله اما بکره قادر اولمیه
فلو اقر انه لم یصل الیها زوجته زوج خاتون ایله دعوادنصکره زوجه سنه واصل اولمدوغنه اقرار ایلسه یؤجله الحاکم
سنة قمریة هو الصحیح حاکم اول کسنه مرافعه اولدقلری وقتدن سنهٔ قمریه ایله تاجیل ایدر صحیح اولان دخی بودر
سنهٔ قمریه اوچیوز اللی درت کوندر وبرکونک ثلثی وبرکونک عشرینک ثلثی در وحسن روایت ایلمشدر که امام اعظم حضرتلری
زمان شریفلرنده سنهٔ شمسیه ایله تاجیل بیورمشلردر سنهٔ شمسیه اوچیوز التمش بش کوندر وربع یوم در وبر سنه
تاجیل اولمغه سبب اگر مرض دفع اولمق ممکن ایسه فصول اربعه نک برنده دفع اولور زیرا مرض درت شیدندر که
بری برودت وبری حرارت وبری یبوست وبری رطوبت در وسنه نک فصولی ایسه بونلری مشتملدر پس اما
ربیع حار رطبدر وصیف حار یابس در وخریف ایسه بارد یابس در وشتا ایسه بارد رطبدر وچونکه بر سنه ده مرض زایل
اولمق ممکن اولمیه غیری قابل علاج دکلدر ویحتسب منها رمضان سنهٔ مقدره دن رمضان حساب اولنور وایام حیضها
ودخی ایام حیضی دخی حساب اولنور لا مدة مرضه او مرضها زوجک مدت مرضی ویاخود خاتونک مدت مرضی حساب اولنمز
فان لم یصل فیها فرق بینهما ان طلبته وهو طلقة بائنة واگر مقدر اولان سنه ده زوج خاتونه واصل اولمز ایسه
جماع ایلمز ایسه قاضی ما بینلرین تفریق ایدر ویاخود ما بینلری تفریق اولنور اگر خاتون تفریقی طلب ایدرسه وبو تفریق
طلقهٔ بائنه در فسخ دکلدر زیرا فعل قاضی زوجه مضاف اولمغله کانه زوج بنفسه تطلیق ایلمش کبی اولدی زیرا مقصود اولان
ظلمی دفع در ولو قال وطئت وانکرت ان قبل التاجیل واگر زوج وطی ایلدم دیسه وخاتون دخی وطی انکار ایلسه اگر
اختلاف قبل التاجیل اولورسه اولدخی ثیب ویاخود بکر اولمقدن خالی دکلدر فان کانت ثیبا او بکرا پس اگر زوج وطی
خاتون انکار ایدوکی ثیب اولورسه ویاخود بکر اولورسه فنظرن الیها نساطایفه سی اول خاتونک فرجنه نظر ایدرلر فقلن
هی ثیب فالقول له مع یمینه پس ناظر اولان نسا بو خاتون ثیب در دیرلر ایسه یمینی ایله قول زوجکدر زیرا خاتون زوجک
اوزرینه استحقاق فرقتی دعوا ایدر زوج ایسه انکار ایدر قول منکرک در یمینیله زیرا زوج اصله متمسک اولمشدر که اول اصل سلامت در
زیرا بکارت وطی سز زایل اولور ایله اولسه احتمال موجود اولمغله قول زوجک اولور وان قلن هی بکر اجل واگر نساطایفه سی
بو خاتون بکردر دیسه لر بر سنه تاجیل اولنور وکذا ان نکل وینه تاجیل اولنور اگر زوج یمیندن نکول ایدرسه وان بعد التاجیل
وهی ثیب او بکر واگر اختلاف تاجیلدنصکره اولورسه حال بو که خاتون ثیبه اولسه ویاخود بکر اولسه وقلن ثیب فالقول له

وناظر اولان نسا ثیب دردیرلر ایسه قول زوجك یمینی ایله دربكری تحریده فقها دیمشلردر كه طاوغك كوجك یمرده سنی فرجنه
ادخال ایدهلر اكر بلا تكلف داخل اولور ایسه ثیبدر واصلا داخل اولمز ایسه بكردر وبعضلر دیمشلردر كه تبول ایتدرهلر اكر بولی دیواره
تجاوز ایدر ایسه بكردر ایلمز ایسه ثیبدر وبعضلر دیمشلردر كه یمرده كسر ایدر وبو خاتونك فرجنه صب اولنه اكر داخل اولور ایسه ثیبدر
داخل اولمز ایسه بكردر وان قلن بكر خیرت اكر ناظر اولان نسا بكردر دیرلر ایسه خاتون تخییر اولنور دیلر ایسه قبول ایدر دیلر ایسه
تفریق اولنور وكذا ان نكل وبنه خاتون تخییر اولنور اكر زوج یمیندن نكول ایدر ایسه ومتی اختارته بطل خیارها هر زمان كه
خاتون زوجنی اختیار ایلیه طلب تفریق ده خیاری باطل اولور والخصی كالعنین خصی عنین كبیدر جمیع احكامده خصی اولدر
ذكری یرنده اولوب خصیتلری مقطوع اولمش اوله والمجبوب یفرق للحال مجبوب خاتون طلب ایلدكده فی الحال تفریق اولنور
مجبوب ذكری مقطوع اولاندر وحق التفریق فی الامة للمولی عند الامام امه حقنده حق تفریق مولی ایچوندر ابو حنیفه قتنده
ولها عند ابی یوسف امام یوسف قتنده حق تفریق امه ایچوندر زیرا وطی امه نك حقیدر ولا خیار لها ان وجدت به جنونا
او جذاما او برصا خلافا لمحمد خاتون ایچون خیار یوقدر اكر زوج ده جنون ویاخود جذام ویاخود برص بولنسه امام محمد
خلاف واردر انك قتنده خاتون ایچون خیار واردر ولا له لو وجد بها ذلك او رتقا او قرنا وزوج ایچون دخی خیار یوقدر
اكر زوج خاتونده جنون وجذام وبرص بولسه ویاخود رتق ویاخود قرن بولسه رتق فم فرج ده كم كبی بر شیء اولوب المقدد
توقون فرج ده كمك اولمقدر دخول ذكره مانع اوله بو باب عدتك احكام بیانندهدر هی تربص در یعنی انتظاردر
یلزم المراة عدة الحرة للطلاق خاتونه حره عدتی لازم اولور طلاق ایچون یعنی مدخول بها ویاخود خلوت صحیحه اولمش
خاتون مطلقه اولسه عدة لازمدر او الفسخ ویاخود فسخ ایچون عدت لازم اولور فسخ خیار بلوغ ویاخود عتق ویاخود
عدم كفائت ویاخود احد زوجین صاحبنه مالك اولمق ویاخود زوجینك اوغلنی شهوت ایله تقبیل ویاخود زوجینك
برینك ردتی ایله فسخ اولدقده عدت لازمدر ثلثة قروء ای حیض اوچ حیض عدت لازمدر اولكی حیض تفریق ایچون وثانی
حرمة نكاح ایچون ثالث فضیلت حریت ایچون كذا فی المبسوط وكذا من وطئت بشبهة وبنه اوچ حیض عدت چكر
شول خاتون كه شبهه ایله وطی اولندی مثلا بر كمسنه خاتونی ظن ایدوب وطی ایلمك كبی او بنكاح فاسد ویاخود نكاح
فاسد ایله وطی اولندی مثلا نكاح موقت وبلا شهود نكاح كبی بونلره دخی عدت لازمدر وفرقت او مات عنها وخاتون
تفریق اولنسه ویاخود زوجی فوت اولسه اوچ حیض عدت چكر وام ولد عتقت او مات مولاها وام ولد معتقه اولسه
ویاخود افندیسی فوت اولسه اول دخی اوچ حیض عدت چكر ولا یحتسب حیض طلقت فیه عدتدن حساب اولنماز شول
حیضكه اول حیضده مطلقه اولمشدر زیرا خاتونك وزرینه واجب اولا وان كانت لا تحیض لكبر او صغر او بلغت بالسن ولم تحض
فثلثة اشهر واكر خاتون حیض كورمز دكل ایسه عجوزه ویاخود صغیره اولدوغیچون ویاخود سن ایله بالغ اولوب
حیض كورمز ایسه پس امدی بونلرك عدتی اوچ آیدر زیرا حق سبحانه وتعالی شهری آیسده حیض مقامنه قایم قلوب
واللائی یئسن من المحیض من نسائكم ان ارتبتم فعدتهن ثلثة اشهر بیورمشدر واندن صكره صغیره حقنده واللائی
لم یحضن بیورمشلردر وللموت فی نكاح صحیح اربعة اشهر وعشرة ایام وحره نك موتی ایچون عدتی نكاح صحیحده درت آی

واون

واون كوندر كوك زوج داخل اولمسون كرك اولمسون وخاتون دخی كرك صغیره اولسون وكرك كبیره وكرك مسلمه
وكرك كتابیه اولسون برابردر وعدة الامة حیضتان جاریهنك عدتی ایكی حیضدر زیرا نبی علیه السلام طلاق
الامة تطلیقتان وعدتها حیضتان بیورمشلردر وفی الموت وعدم الحیض نصف ما للحرة جاریهنك عدتی موته
وعدم حیضده حره ایچون اولان شیئك نصفیدر وعدة الحامل وضع الحمل مطلقا حاملك عدتی وضع حملدر مطلقا
قیدی كرك مطلقه اولسون وكرك زوجی متوفی اولسون وكرك حره اولسون وكرك امه اولسون برابردر ولو
مات عنها صبی واكر فوت اولان صبی ایسه ده عدت وضع حمل ایلمكدر ابو حنیفه وامام محمد قتنده وعند ابی یوسف
ان مات عنها صبی فعدتها بالاشهر وابو یوسف قتنده اكر صبی فوت اولسه اول خاتونك عدتی اشهر ایله دردر یعنی
درت آی اون كوندر وان حملت بعد موت الصبی واكر صبینك موتندن صكره خاتون حامل اولسه مثلا صبینك
موتندن آلتی آیده ویاخود دخی زیادهده وضع ایلمكله حامل اولسه فعدتها بالاشهر اجماعا پس امدی اول خاتونك
عدتی اشهر ایله اجماعا زیرا خاتون وقت موتده حامل اولمامش اولدی ولا نسب فی الوجهین ایكی وجهده دخی
ولدك نسبی ثابت اولماز یعنی كرك قبل الموت حامل اولسون كرك بعد الموت حامل اولسون زیرا صبینك مائی یوقدر كه
علوق تصور اولنه اكر دینلور ایسه نكاح مائك مقامنه قایم اولور زیرا نبی علیه السلام الولد للفراش بیورمشلردر
بوكا جواب ویریلوركه نكاح اول زمان ماء مقامنه قایم اولور كه تصور ممكن اوله صبیده ایسه ممكن دكلدر ومن طلقت
فی مرض الموت تطلیقا رجعیا كالزوجة شول خاتونكه زوجی مرض موتنده طلاق رجعی ایله مطلقه اوله انك
عدتی زوجه كبیدر زیرا نكاحدن هنوز باقی اولمغله عدتی عدت وفات كبیدر وان بائنا تعتد بابعد الاجلین اكر
مرض موتنده مطلقه اولان بائن اولور ایسه ابعد اجلین ایله معتده اولور ابو حنیفه وامام محمد قتنده مثلا اول بائن اولان
خاتون عدت طلاقكه اوچ حیض ایدی اول عدتی بیجنده ایكن رجل فوت اولسه وبو خاتونك حیضی بر وجهله ممتد
عدت وفاتی تجاوز ایلسه یعنی آیده بر حیض كورمیوب قرق اللی كونده بر حیض كورمكله اوچ حیضی درت آی اون كونده
تمام كورمسه كا ابعد اجلین عدت طلاقدر اما هر آیده بر حیض كورر خاتون اولیجق تمام اولمدین وفات ایلسه
ابعد اجلین عدت وفات اولور وعدت طلاقده مرور ایدن كونلر باطل اولوب عدت وفات ایله معتده اولور وعند
ابی یوسف كالرجعی ابو یوسف قتنده خاتونك عدتی رجعی كبیدر اوچ حیض ایله عدت چكر ومن عتقت فی عدة رجعی ثم كالحرة
وشول جاریه كه عدت رجعیهده معتقه اولسه حره كبی عدتی تمام ایدر جاریهنك عدتی حره عدتنه انتقال ایدر زیرا رجعیده
هنوز نكاح باقیدر وان فی عدة بائن او موت فكالامة واكر عدة بائنده معتقه اولسه ویاخود عدة موتده معتقه اولسه
انك عدتی ایكیسنده دخی امه عدتی كبیدر حره عدتنه انتقال ایلمز زیرا بینونت وموت ایله نكاح زایل اولدوغیچون وان
اعتدت الایسة بالاشهر ثم عاد دمها علی عادتها بطلت عدتها وتستانف بالحیض هو الصحیح واكر آیسه یعنی حیضدن كسلن
خاتون اشهر ایله عدة چكسه اندن صكره اول خاتونك دمی عادتی اوزرینه عودت ایلسه اول خاتونك اشهر ایله چكدوكی
عدت باطل اولور وحیض ایله استیناف ایدر صحیح اولان بودر وسن ایله ایسه اللی یاشنده اولان خاتونلردر وفتوی دخی بونك اوزرینهدر

ولذا تستأنف الصغيرة اذا حاضت في خلال الاشهر ویننه صغیره دخی عدتنی حیض ایله استیناف ایدر اشهر ایله عدت مابینندن
ومن اعتدت البعض بالحیض ثم آیست تعتد بالاشهر شول خاتونکه عدتنک بعضسنی حیض ایله معتده اولسه
اندن صکره آیسه اولسه اشهر ایله معتده اولور بدل ایله مبدل منه جمع ایلمک لازم کلمسون ایچون مثلا بر خاتون
اوچ حیض ایله عدت طلاق چکرکن ایکی آیدن اقلده ایکی حیض کورسه اندن صکره دم منقطع اولوب آیسه اولسه برای دخی
مرور ایلمکله عدتنی تمام ایلمز بلکه استیناف ایدوب اوچ آی دخی عدت چکر اولکی مرور ایدن محسوب اولمز اکر محسوب
اولورسه مبدل ایله مبدل منه جمع اولمق لازم کلور بو خود ممنوعدر کذا فی اصلاح ایضاح واذا وطئت المعتدة
بشبهة وجبت علیها عدة اخری وتداخلتا یعنی معتده اولان خاتون شبهه ایله وطی اولنسه اول خاتونک اوزرینه
عدت اخری واجب اولور وایکی عدة بربرینه تداخل ایدر وما تراه شول حیضکه معتده اولان خاتون شبهه ایله وطیدن
صکره کورر یحتسب منهما اول حیض ایکی عدتده حساب اولنور وتتم الثانیة ان تمت الاولی قبل تمامها عدت ثانیه
تمام ایدر اکر ثانی نک تمامندن اول عدة اولی تمام اولدی ایسه شک یوقدرکه حیض اولی عدت اولی ایچوندر اما اندن
ایکی حیض که صکره اولمشدر اول حیض ایکی عدتدن اولوب ودردنجی حیض منابنه نایب اولور ایکیسی عدة اولی وایکیسی ثانیه
واول حیض ایله عدة اولی تمام اولور دردنجی حیضه لازمدرکه ثانی تمام اولور وابتداء العدة فی الموت والطلاق عقیبهما
موت وطلاقده عدتک ابتداسی ایکیسنک عقیبنده در یعنی موت وطلاقک عقیبنده در وان لم تعلم بهما اکر خاتون
ایکیسنی بلمز ایسه دخی ینه عدة عقیب موت وطلاقده در مثلا بر خاتونک زوجی سفرده فوت اولسه ویاخود تطلیق ایلسه
وکندویه خبر درت آی اون کوندن صکره واصل اولسه خبر واصل اولدوغی ساعت آخره تزوج ایلسه جایزدر زیرا عدتی
منقضیه اولمشدر وفی النکاح الفاسد عقیب التفریق نکاح فاسدده عدتک ابتداسی قاضی نک تفریقی عقیبنده در والعزم
علی ترک الوطیء ویاخود جماع ایلمک اوزره زوجنک عزمنی در مثلا ترکتک ویاخود خلیت سبیلک دیمک کبی ومن
قالت انقضت عدتی بالحیض فالقول لها مع الیمین ان مضی علیها ستون یوما وشول خاتون که بنم عدتم حیض ایله
منقضی اولدی دیسه یمینیله قول خاتونکدر اکر اول عدت اوزرینه التمش کون کچمش ایسه وعندهما تسعة وثلثون
یوما وثلث ساعات امامین قتنده اوتوز طقوز کون واوچ ساعتدر وان نکح معتدته من بائن واکر بر کمسنه باینندن
معتده سنی نکاح ایلسه ثم طلقها قبل الدخول لزمه مهر کامل وعدة مستأنفة اندن صکره قبل الدخول تطلیق ایلسه
اول کمسنه یه کامل مهر وعدت مستانفه لازم اولور ابو حنیفه وابو یوسف قتنده وعند محمد نصف مهر واتمام الاولی
وامام محمد قتنده نصف مهر وعدة اولینی تمام لازمدر زیرا حقیقة دخول یوقدر ولا عدة فی طلاق قبل الدخول
قبل الدخول طلاقده بالاتفاق عدة یوقدر زیرا سببکه دخول ایله مؤکد اولان نکاح ایدی اول ایسه محقق دکل
وخلوة صحیحه که نکاح مقامنه قائم در اول دخی محقق دکل اول اجلدن عدت لازم اولمز ولا علی ذمیة طلقها ذمی
وذمی تطلیق ایلدوکی ذمیه اوزرینه دخی عدة یوقدر اکر معتقدلری دکل ایسه زیرا ذمیه فروع شرع ایله مخاطب در حق
شرع ایچون واجب دکلدر زیرا اعتقادلری یوقدر اکر معتقد ایسه لر ذمیه اوزرینه عدة واجب اولور بالاتفاق زیرا عدة

حق زوج ایچون کافره دخی حقوق عباد ایله مخاطبه در اوحربیة خرجت الینا مسلمة خلافا لهما ودخی شول حربیه اوزرینه
عدة یوقدرکه مسلمه اولدوغی حالده دار اسلامه چقه امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده حربیه عدت چکر
اکر حامل اولور ایسه وضع حمل ایدنجه عدة چکر زیرا قارننده اولان ولدک نسبی ثابتدر تحد خاتون منع اولنور
یعنی نعمة نکاحک فوتندن متاسف اولور اصلنده حد منع معناسنده در یقال حدت المراة احدادا ای منعت نفسها
حلادد دخی احداد معناسنده در ایکیسی دخی زوجی وفاتندن صکره ترک زینتده استعمال اولنور معتدة البائن والموت
معتده باین ودخی معتده موت منع اولنور اما معتده طلاق رجعیه ترک زینت ایلمز زیرا هنوز نکاح حکمی
باقی اولدوغیچون اذا کانت مکلفة مسلمة بترک الزینة یعنی خاتون مکلفه ومسلمه اولسه ترک زینت ایله منع اولنور
ولبس المزعفر والمعصفر والطیب والدهن والکحل والحناء الا من عذر زعفران وعصفور ایله صبغ اولنمش
ثوب کیمکدن دخی منع اولنور ورایحه طیبه ایله ودهن وکحل وحنا ایله زینتدن دخی منع اولنور الا مکرکه عذردن
استعمال اولنه دوا ایچون جمله سنک استعمالی جایزدر لا معتدة العتق والنکاح الفاسد معتده عتق و
نکاح فاسد ترک زینت ایله منع اولنمز زیرا ایکیسی نعمة نکاحی فوت ایتمدیلرکه تأسف مظهر اوله لر معتده عتق دیدوکی
شول ام ولددرکه افندیسی کندویی اعتاق ایلیه بعده افندیسی وفات ایلیه اول مقوله خاتون ترک زینت ایله منع اولنمز
ولا تخطب المعتدة معتده اولان خاتون خطبه اولنمز ولا بأس من التعریض تعریضه لا بأس در ابن عباس رضی الله عنهما
تفسیر ایدوب تعریضک معناسی بودرکه بر کمسنه معتده اولان خاتونه بن سنی تزوج ایلمک مرادمدر زیرا سن حسنا سن
وصالحه سن دیو قول لین ایله سویلمکدر بو ذکر اولنان باین طلاق ایله وعدة وفات ایله معتده اولان حقنده در
رجعیه ده ممکن دکلدر زیرا هنوز اثر نکاح انده باقیدر ابن ملک دیمشدرکه تعریض انجق عدة وفات ایله معتده اولان
خاتونده در یوخسه باین طلاق ایله معتده اولانه دکلدر اکا تعریض زوج اول ایله عداوته مفضی اولور ولا تخرج معتدة
معتده طلاق اوندن طشره خروج ایلمز ترک کیجه وکرک کوندز زیرا حق سبحانه وتعالی نک لا تخرجوهن من بیوتهن
قول شریفی عدم خروجه دلیل قاطع در ومعتدة الموت تخرج نهارا وبعض اللیل ولا تبیت فی غیر منزلها ومعتده
موت کوندز اوندن طشره چقار ودخی لیلک بعضنده چقار زیرا معتده موت ایچون نفقه اولمدیغندن طلب معاش
ایچون نهارده چقمغه رخصت واردرکاه اولورکه خروج ممتد اولوب کیجه یه قالور انکیچون وبعض اللیل دیدی ولکن
منزلندن غیریده بیتوتت ایلمز اما معتده طلاق بوکا مخالفدر زیرا انک نفقه سی زوجی اوزرینه در اوندن خروجه
احتیاج یوقدر والامة تخرج فی حاجة المولی جاریه معتده افندیسنک حاجتی ایچون اوندن خروج ایدر وتعتد المعتدة
فی منزل یضاف الیها وقت الفرقة او الموت معتده اولان خاتون بر منزلده عدت چکرکه وقت فرقتده ویاخود وقت
موتده اول منزل سکنی ایله اول خاتونه مضاف اولمش اوله زیرا مفسرین حق سبحانه وتعالی نک لا تخرجوهن من بیوتهن
قول شریفنی بیوت سکنی ایله تفسیر ایلمشلردر الا ان تخرج جبرا الا مکرکه ورثه خاتونی جبرا اخراج ایلیه لر او خافت
ویاخود خاتون مالی اوزرینه خوف ایلیه مثلا اکر وقت فرقتده ویاخود وقت موتده بولندوغی اوده اولورسه مالی ضایع

خاتون اول اودن خروج ایدر او انهدام المنزل او لم تقدر علی کرایه ویاخود منزلک انهدامندن خوف ایلسه ویاخود
اولدوغی اولک کراسنی ادایه قادر اولمسه خاتون معتده اولدوغی حالده اول زماندن اوینه دن خروج ایدر زیرا بونلرک جمله‌سی عذردر
ولا باس بکینونتهما معاً فی منزل وان کان الطلاق بائنا اذا کان بینهما سترة معتده اولان خاتون زوج ایله بو منزلده
اولمسی لا باس در اگر طلاق باین ایله اولورسه ده باس یوقدر فقط ایکیسنک مابیننده ستره اولسه یعنی پرده اولسه
الا ان یکون فاسقا الا مکرکه زوج فاسق اوله اول زمان بر پرده اولمق جایز دکلدر فان کان فاسقا او البیت ضیقا خرجت
اگر زوج فاسق اولورسه ویاخود بیت ضیق اولورسه خاتون اول اودن چقار ایکیسی بر پرده اولمق لایق دکلدر چقمسی
والاولی خروجه اولی اولان زوجک اودن خروجیدر زیرا خاتونک منزل زوجده مکثی واجبدر وزوجک مکثی مباحدر
امر مباحی رعایتدن واجبی رعایت اولیدر وان جعلا بینهما امرأة ثقة تقدر علی الحیلولة فحسن اگر زوج فاسق ایله
معتده مابیننده معتمد علیها بر خاتون قلسه‌لر ایله خاتون که منعه قادر اولسه حسندر کافی ده دیمشدر که اگر قاضی ایکیسنک
بیننه بر معتمد علیها خاتون تعیین ایلسه حسندر بقدر الامکان واجبی عمل ایلمک ایچون ولو ابانها او مات عنها
فی سفر وبینها وبین مصرها اقل من مدة رجعت اگر زوج خاتوننی سفرده طلاق باین ایله تطلیق ایلسه ویاخود سفرده
زوجی فوت اولسه حال بو که خاتون بینی ایله خاتونک شهری بینی مدت سفردن اقل اولسه خاتون شهرینه رجوع ایلیه گرک
یا انجه محرمی اولسون گرک اولمسون وان کانت مسافة من کل جانب اگر هر جانبدن مسافه سفر یعنی شهری ایله مقصدی بیننده
هر جانبدن مسافه سفر اولسه تخیرت معها ولی او لا خاتون شهرینه ویا مقصده توجهده مخیر اولور اگر که وسطیله
ولیسی اولسون گرک اولمسون والعود احمد شهرینه عود احمدر بقدر الامکان منزل زوجده عدتنی تمام اتمک ایچون
وان کان ذلک فی مصر لا تخرج منه مالم تعتد ثم تخرج ان کان لها محرم اگر زوجک فوتی ویاخود ابانه سی بر شهرده
اولورسه خاتون مادامکه عدتی چکمینجه اول شهردن چقمیه عدتی تمام اولدقدنصکره خروج ایلیه اگر خاتون ایچون محرم اولورسه وقالا
ان کان معها محرم جاز الخروج قبل الاعتداد امامین دیدیلر که اگر خاتونک محرمی اولورسه عدتندن اول اول شهردن
خروجی جایز اولور

بو باب ثبوت نسبک احکامی بیاننده در اقل مدة الحمل ستة اشهر مدت حملک
اقلی آلتی آیدر وحق سبحانه وتعالینک وحمله وفصاله ثلثون شهرا قولندنصکره وفصاله فی عامین قول شریفی مدت حمل آلتی
آی اولدوغنه حجت قاطعه در بو قول علی وابن عباس رضی الله تعالی عنهم حضراتندن منقولدر واکثرها سنتان
مدت حملک اکثری ایکی سنه‌در بزم قتمزده امام شافعی قتنده مدت حملک اکثری درت سنه‌در مشهور اولان دخی بودر
امام مالک بش سنه دردیمشدر وبر روایتده دخی یدی سنه اولمق اوزره ذاهب اولمش ور روایت اولنمشدر که ضحاک
اناسی قارننده ایکی یاتوب طوغدقده دیشلری ظاهر اولوب ضحک ایدردی اول اجلدن ضحاک تسمیه اولنمشدر وابن عجلاندن
روایت اولنمشدر ولدانا سی قوننده درت سنه وبعض زمان یدی سنه قالور بعده طوغر اما بزم ایچون دلیل قول عایشه
لا یبقی الولد فی بطن امه اکثر من سنتین ولو بفلکة مغزل بیورمشلردر بزم مذهبمزده اکثر مدت حمل ایکی سنه دروین
قال ان نکحت فلانة فهی طالق فنکحها فولدت لستة اشهر منذ نکحها لزمه نسبه ومهرها بو مسئله اگر فلانی بن نکاح

ایدرسم

اول خاتون طالق اولسون دیسه وخاتون مزبوری نکاح ایلسه وخاتون دخی نکاحک وقتندن آلتی آیده ولد کتورسه ولدک نسبی
ثابت اولوب خاتونک مهری اول کمسنه‌یه لازم اولور واذا اقرت المطلقة بانقضاء العدة ثم ولدت لاقل من ستة اشهر من وقت
الاقرار ثبت نسبه
اگر مطلقه اولان خاتون عدتی منقضی اولدوغنی اقرار ایلسه بعده وقت اقرارندن آلتی آیدن اقلده ولد کتورسه
اول ولدک نسبی ثابت اولور کذبی متیقن اولدوغیچون اقراری باطل اولور وان لستة لا اگر وقت اقراردنصکره آلتی آیده
ولد کتورسه نسبی ثابت اولماز وان لم تقر یثبت ان ولدت لاقل من سنتین اگر مطلقه اولان خاتون انقضاء عدتی
اقرار ایلمز ایسه ولدک نسبی ثابت اولور اگر ولدی ایکی سنه دن اقلده کتورسه زیرا حین طلاقده علوقک ثبوتی احتمالی واردر
وان کان لسنتین او اکثر لا اگر خاتون ایکی سنه ده ویاخود ایکی سنه دن اکثرده ولد کتورسه نسبی ثابت اولماز زیرا
حدوث حمل بعد الطلاق وطئ حرامده اولمق احتمالی واردر الا فی الرجعی ویکون رجعة بخلاف البائن الا ان یدعیه
فیثبت فیه ایضا ویحمل علی الوطئ بشبهة فی العدة الا طلاق رجعیده ولدک نسبی ثابت اولور وولدک ظهوری رجعت اولور
طلاق باین بونک خلافیدر زیرا حدوث حمل بعد الطلاق اولمق احتمالی واردر الا مگرکه زوج دعوت ایلیه بس امدی
بویله اولیجق طلاق باینده دخی ولدک نسبی ثابت اولور رجعیده اولدوغی کبی ثبوت نسب عدتده شبهه ایله وطئ اوزرینه
حمل اولنور وان کانت المبانة مراهقة فان اتت به لاقل من تسعة اشهر ثبت والا فلا اگر مبانه مراهقه اولسه یعنی صغیره
انک مثلنک جماعی ممکن اولسه اگر اول مراهقه اولان مبانه طقوز آیدن اقلده ولد کتورسه اول ولدک نسبی ثابت اولور
واگر طقوز آیدن اقلده کتورمیوب بلکه طقوز آیده ویاخود دخی اکثرده کتورسه نسبی ثابت اولماز وعند ابی یوسف
یثبت فیما دون سنتین ابو یوسف قتنده ولدک نسبی ثابت اولور ایکی سنه دن اقلده ومن مات عنها ان اتت به لاقل من سنتین
اگر زوجی فوت اولان خاتون ولدی ایکی سنه دن اقلده کتورسه نسبی ثابت اولور وان کانت مراهقة اگر زوجی متوفی اولان
خاتون مراهقه اولورسه فلاقل من عشرة اشهر وعشرة ایام ولد ایچون ثبوت نسب اون آی واون کوندن اقلده در زیرا
عدت وفات درت آی اون کوندر واقل مدت حمل ایسه آلتی آیدر جمله‌سی اون آی اون کون اولور والا فلا اگر بو مدتدن
اکثرده ولد کتورسه نسبی ثابت اولماز ولا تثبت ولادة المعتدة معتده اولان خاتونک ولادتی ثابت اولماز الا بشهادة
رجلین او رجل وامرأتین الا ایکی رجلک ویاخود بر رجل وایکی خاتونک شهادتی ایله ثابت اولور وعندهما تکفی شهادة امرأة
امامین قتنده بر خاتون شهادتی کفایت ایدر وان کان حبل ظاهر او اعترف الزوج به تثبت الولادة بمجرد قولها اگر
حبل ظاهر اولسه ویاخود زوج اول حبله اعتراف ایلسه مجرد خاتونک قولیله ولادت ثابت اولور وعندهما لا بد من
شهادة امرأة واحدة امامین قتنده بر خاتونک شهادتندن لازمدر وان ادعتها بعد موته لاقل من سنتین فصدقها
الورثة صح فی حق الارث والنسب هو المختار اگر خاتون زوجنک موتندنصکره ایکی سنه دن اقلده ولادتی ادعا ایلسه
وورثه دخی خاتونی تصدیق ایلسه‌لر حق ارثده وحق نسبده ورثه‌نک تصدیقی صحیح اولور مختار اولان بودر ومن نکح
فاتت بولد لستة اشهر فصاعدا ثبت منه ان اقر بالولادة او سکت برکمسنه بر خاتونی نکاح ایلسه اندنصکره اول خاتون دخی
آلتی آیده ودخی زیاده ده بر ولد کتورسه ولدک نسبی اول کمسنه دن ثابت اولور اگر زوج ولادتی اقرار ایدرسه ویاخود سکوت

وان تجد فيشهادة امرأة فان نفاه لاعن اکر زوج ولادتی انکار ایدرسه بر خاتونك شهادتیله ثابت اولور اولورکه ولد
نفی ایدرسه ملاعنه ایدرلر زیرا نسب فراش ایله ثابت اولور ومنکوحه نك ولدينك نسبی دعوتسز ثابت اولور وولد مزبور
نفی اولمز الا لعان ایله اولور وان لاقل من ستة اشهر لا يثبت اکر اول التی آیدن اقلده ولد کتورورسه نسبی ثابت اولماز وان
نکحها منذ ستة اشهر وادعى الاقل فالقول لها مع اليمين وعند الامام بلا يمين اکر خاتون نکاحنه التی آیدن دخی
دعوی ایلسه ورجل التی آیدن اقلدر دیو دعوی ایلسه یمینیله قول خاتونکدر وامام ابو حنیفه قتنده بلا یمین قول خاتونك
وان علق طلاقها بالولادة فشهدت بها امرأة لا تطلق خلافا لهما اکر زوج خاتونك طلاقنی ولادته تعلیق ایلسه
خاتون ولادته شهادت ایلسه طلاق واقع اولماز امامین ایچون خلاف واردر انلرك قتنده طلاق واقع اولور وان
تطلق بمجرد قولها وعندهما لابد من شهادة امرأة اکر زوج حبله اعتراف ایلسه مجرد خاتونك قولیله مطلقه اولور
وامامین قتنده بر خاتونك شهادتی لازمدر ومن نكح امة فطلقها فاشتراها فولدت لاقل من ستة اشهر منذ شراها
لزمه والا فلا شول کمسنه که بر جاریه یی نکاح ایلسه وبعد الدخول طلاق باین ایله تطلیق ایلسه وعدت ایچنده ایکن جاریه یی
اشترا ایلسه واشترا ایلدوکی زماندن التی آیدن اقلده ولد کتورسه اول ولد بلا دعوة رجل مزبوره لازم اولور وکرك
اقرار ایلسون وکرك نفی ایلسون واکر التی آیدن اقلده کتورمزایسه ولد بلا دعوة رجل مزبوره لازم کلمز مثلا اکر وقت شرادن
التی آیدن اقلده ولد کتورسه علوق شرادن اول اولوب ولد خاتونك حال اعتدادنده واقع اولمش اولوب بویله واقع اولان
ولد بلا دعوة ثابت اولور حکما فراش قایم اولدیغیچون اما التی آیده ویا خود دخی زیاده ده کتورسه ولد مملوکی اولور
مملوك ایسه ثابت اولمز الا دعوة ایله ثابت اولور بو بابده طلاق کرك رجعی وکرك باین وکرك خلع اولسون برابردر ومن قال
لامته ان كان في بطنك ولد فهو مني فشهدت امرأة بالولادة فهي ام ولده شول کمسنه که جاریه سنه اکر قارنکده ولد اولورسه
اول ولد بندندر دیسه وابه اولان خاتون ولادته شهادت ایلسه جاریه اول کمسنه نك ام ولدی اولور وولد کندونك اولور وعلوقی
ثابت اولور وولادت ایسه قابله نك یعنی ابه نك شهادتیله ثابت اولور بو مسئله اکر التی آیدن اقلده اولورسه در ومن قال
هو ابني ومات فقالت امه انا امرأته وهو ابنه یرثانه شول کمسنه که بر غلام ایچون بنم اوغلمدر دیسه وفوت اولسه واول
اناسی دخی بن انك خاتونی ایدم دیسه اول اوغلی متوفانك وغلامك اناسی ایله معا متوفیه وارث اولورلر فان جهلت حريتها
وقالت الورثة انت ام ولده فلا میراث لها پس اکر خاتونك حریتی بلنمسه ووارثلر سن متوفینك ام ولدی سن دیسه لر خاتون
متوفیدن میراث بولمز انا اوغلان وارث اولور

باب حضانه نك احکامی بیاننده در حضانه کسر حا ایله لغتده

معناسی جسدن اناسی صغیر وصغیره یی قبل الفرقة وبعد الفرقة تربیه ایلمکدر الام احق بحضانة ولدها قبل الفرقة وبعدها
فرقتدن اول وصکره ولدينك حضانه سنه احق اولان اناسیدر مادامکه محرمدن غیریه تزوج ایلمیه ثم امها وان علت آندن صکره
حضانه یه احق اولان اناسنك اناسیدر هر نه قدر عالی اولورسه یعنی هر نه قدر یوقاری اولورسه ده ثم ام الاب آندن صکره حضانه یه
احق اولان باباسنك اناسیدر ثم اخت الولد لابوين آندن صکره احق اولان ولدك بابا وانا بر قرنداشیدر ثم لام ثم لاب
آندن صکره انا بر قرنداشی آندن صکره بابا بر قرنداشی احقدر ثم خالته آندن صکره خاله سی احقدر [illegible] زیرا انلاردن [illegible]

قریب اولنلر اولورلر مرده یعنی حضانه خصوصنده بابا جانبندن اولان اقاربدن اولی وارجحدر کذلك یعنی لابوين خالتی
اول احق اولور بعده لام بعده لاب اولاد وعمه کبی خالته دخی بو وجه احقدر یعنی لابوين خالته بولنمزسه انا طرفندن اولانلر
ثم عمته کذلك آندن صکره عمته دخی خاله اولاد وعمه کبی احقدر وبنات الاخت اولى من بنات الاخ وانکه قرنداشی قزلری
ارکك قرنداشی قزلرندن اولادر وهن اولى من العمات بنات اخ اولادر عماتدن بنات عمات وخالات یحق حضانه یوقدر
زیرا انلر محرم دکلدر بونده اصل وقاعده بودرکه ولایت حضانه امهات طرفندن استفاده اولنمشدر [illegible]
ومن نکحت غیر محرمه سقط حقها شول خاتونکه ولدك محرمندن غیری یه نکاح ایلسه خاتونك حق حضانه سی ساقط اولور
لا من نکحت محرمه کام نکحت عمه وجدة نکحت جده شول خاتونك حق حضانه سی ساقط اولماز که ولدك محرمی نکاح ایلیه
شول انا کبی ولدك عمیسنی نکاح ایلدی ویا خود شول جده کبی که ولدك جدینی نکاح ایلدی زیرا بونلر بابا مقامنده قایم اولورلر
ویعود الحق بزوال نکاح سقط به حق حضانه عود ایدر نکاحك زوالیله شول نکاح ایله که انکله حق حضانه ساقط
اولمش ایدی یعنی حق حضانه کندینك ایکن ولدك محرمندن غیری یی تزوج ایلیه بعده موت ایله ویا خود طلاق ایله
نکاح زایل اولسه حق حضانه عود ایدر والقول قولها في نفی الزوج یعنی زوجه قول خاتونکدر یعنی حق حضانه سی اولان
خاتون سن تزوج ایلدك دیو دعوی ایلسه خاتون دخی تزوج ایلمدم دیو انکار ایلسه قول خاتونکدر ویکون الغلام
عندهن حتی یستغنی بان یأکل ویشرب ویلبس ویستنجی وحده غلام حق حضانه اولنلرك قتنده شول زمانه دکن اولورکه
ولد مستغنی اوله یالکز اکل وشرب ایلمکله ویالکز کینوب واستنجا ایلمکله زیرا اول صغیر بو احوال ایله مستغنی اولیجق آداب
اخلاق رجال ایله تأدب وتخلقه محتاج اولور بابا ایسه صغیرك تأدیب وتسویه امورینه نسادن اقدردر وقدر بتسع
واستغنا طقوز سنه ویا خود یدی سنه ایله تقدیر اولندی بتسع وسبع ده اولان تنوین مبنی اولان مضاف الیه دن عوضدر
ثم یجبر الاب علی اخذه اندن صکره ولدی اخذه بابا جبر اولنور زیرا اولادك نفقه سی بابانك اوزرینه واجب اولدیغیچون اخذه
جبر اولنور والجارية عند الام والجدة حتى تحيض جاریه یعنی قز اوغلان انا وجده یاننده حیض کورنجه اولور وعند محمد حتی تشتهی
کما عند غیرهما وبه یفتی لفساد الزمان امام محمد قتنده حد شهوته بالغ اولنجه انا وجده یاننده دورمق [illegible]
غیرنك قتنده اولدوغی کبی اهل زمانك فسادی ایچون بو قوله فتوی ویرلمشدر ومن لها الحضانة لا تجبر علیها حق حضانه سی اولان
خاتون حضانه اوزرینه جبر اولنمز حضانه دن عجزی اولمق احتمالی ایچون الا امکه ولد [illegible]
غیری ذی رحم محرمی بولنمیه اول زمانده جبر اولنور وان لم تکن امرأة اخذه العصبات حضانه ایچون خاتون بولنمزسه فالحق للعصبات
علی ترتیبهم اول زمانده حق حضانه عصباتك ایچوندر عصباتك ترتیبی اوزرینه عصبات نسبیه ده اصل یعنی بابا تقدیم اولنور
آندن صکره جد هر نه قدر عالی اولورسه آندن صکره انا وبابا بر قرنداش وآندن صکره لاب قرنداش تقدیم اولنور آندن صکره لابوين
قرنداشی اوغلی آندن صکره لاب قرنداشی اوغلی تقدیم اولنور آندن صکره لابوين عمی وآندن صکره لاب عمی وآندن صکره لابوين عمك اوغلی
آندن صکره لاب عمك اوغلی تقدیم اولنور لکن لا تدفع صبیة الى عصبة غیر محرم کابن العم ومولی العتاقة لکن صبیه محرم اولمیان
عصبه یه ویرلمز ابن عم ومولی عتاقه کبی زیرا بونلر محرم دکلدر ولا تدفع الى فاسق ماجن صبیه فاسق وماجنه دخی ویرلمز

ماجن شول کمسنه یه دیرلر که افعالنده مبالاتی اولمیه وعاری دخی اولمیه وان اجتمعوا فی درجة اگر عصبات یعنی حضانه یه
احق اولنلر بر درجه ده جمع اولسه فاورعهم اولی ثم اسنهم صاحب ورع اولنلری اولیدر اندن صکره مسن اولنلری اولیدر
ولا حق لامة وام ولد فی الحضانة قبل العتق جاریه وام ولد ایچون حضانه ده قبل العتق حق یوقدر والذمیة احق بولدها
المسلم ما لم یخف علیه الف الکفر حق حضانه ده ذمیه خاتون مسلم اولان ولدینه احق در مادام که ولدی اوزرینه کفر ایله الفت
خوفی اولمیه اگر الف کفر خوفی اولورسه احق اولماز ولیس للاب ان یسافر بولدها حتی یبلغ حد الاستغناء بابا ایچون ولدی ایله
مسافرت ایلمک یوقدر زیرا بو مسافرتده حق حضانه صاحبه سی اولان خاتونک حقنی ابطال واردر حتی حد استغنایه بالغ
ولا للام الا الی وطنها وقد تزوجها فیه وانا ایچون دخی ولدی ایله مسافرت ایلمک یوقدر الا که وطننه که انده خاتونی تزوج
ایلمش ایدی اولی یره مسافرت ایلمک واردر ان لم یکن دار الحرب اگر خاتون تزوج ایلدوکی وطن دار حرب اولمز ایسه مسافرت ایدر
ولیس ذلک لغیر الام ولد ایله وطننه مسافرت انادن غیری ایچون یوقدر مثلا قرنداش ایله مسافرت ایلمک یوقدر الا مکر که
ولدک باباسنک اذنی اوله وان کان ذلک بین المصرین او القریتین ما یمکن للاب ان یطلع علیه ویبیت فی منزله فلا بأس به اگر
ایکی مصر ویاخود ایکی قریه مابیننده اولسه مابین بر مسافه اولسه که بابا اولادی اوزرینه مطلع اولوب وکینه منزلنده بیتوتت
ایلمک ممکن اولور ایسه امری بویله اولیجق اناسی ولدی ایله بو مقوله محله سفر ایلمک لا بأس در وکذا النقلة من القریة الی المصر
قریه دن مصره نقل ایلمک لا بأس در بخلاف العکس عکسی بونک خلافیدر یعنی مصردن قریه یه نقل جایز دکلدر زیرا بو نقلده صغیره
ضرر واردر اخلاق اعراب ایله متخلق اولمق احتمالی اولدوغی ایچون ولا خیار للولد حق حضانه ده ولد ایچون خیار یوقدر اما انثا

﴿ بو باب نفقه بیاننده در نفقه اسم در انفاق معناسنه تجب النفقة والکسوة والسکنی للزوجة علی زوجها ولو صغیرا

خاتون ایچون نفقه وکسوه وسکنی زوج اوزرینه در اگر زوج صغیر ایسه ده زیرا مانع وطی خاتون طرفندن دکلدر مسلمة
کانت او کافرة کبیرة او صغیرة توطأ زوجه مسلمه اولسون ویاخود کافره اولسون کرک کبیره اولسون ویاخود وطئه
صغیره اولسون زوج اوزرینه نفقه سی واجب در اما وطی اولنماز صغیره اولورسه نفقه سی واجب دکلدر صغیره کرک زوجک
منزلنده اولسون کرک کندو منزلنده اولسون اذا سلمت الیه نفسها فی منزله او لم تسلم بحق لها او لعدم طلبه زوج اوزرینه
نفقه واجب اولور فحین خاتون نفسنی زوجک منزلنده تسلیم ایلسه ویاخود نفسنی تسلیم ایلمیه کندو ایچون لازم اولان حق
مهر معجل در ویاخود زوجک عدم طلبی ایچون بو صورتلرک جمله سنده نفقه واجب اولور وتفرض النفقة لکل شهر وتسلم الیها
نفقه هر شهرده خاتونه تقدیر اولنور وتسلیم اولنور مبسوطده ذکر اولنمشدر که نفقه ده رجلک حالی اعتبار اولنور مثلا اگر
اهل حرفدن اولورسه کون بکون ویرمک کرکدر اگر تجاردن اولورسه آی به آی ویرمک لازمدر اگر اکنجی اولورسه سنه بر سنه
ویرمک لازمدر زیرا کندو حاللرینه انسب اولان بودر والکسوة کل ستة اشهر کسوه هر التی آیده بر فرض اولنور اختلاف
التی آیی مقتضی در وتقدر بکفایتها بلا اسراف ولا تقتیر نفقه خاتونه کفایت ایله تقدیر اولنور اسراف وتقصیر سز زیرا
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ابی سفیان خاتونی هنده خذی من مال زوجک ما یکفیک وولدک بالمعروف
دیو بیوردیلر ودخی بو نفقه ده حد معین یوقدر اختلاف اوقات وطباع ورخص وغلا حسبی ایله مختلف اولدوغی ایچون

ایله اولنجه نفقه ده وسط اعتبار اولنور ویعتبر فی ذلک حالهما ففی الموسرین حال الیسار وفی المعسرین حال الاعسار
تقدیر نفقه ده زوج وزوجه نک حالی اعتبار اولنور زوج وزوجه موسرین اولدقلری حالده حال یسار اعتبار اولنور
ومعسرین اولدقلری حالده اعسار اعتبار اولنور ومحمد وانی مقابل اعسار ایسار در لکن کلام عربده ایسار کلمیوب یسار
کلمشدر دیو نقل ایلمشدر وفی المختلفین بین ذلک زوج وزوجه نک حاللری مختلف اولسه یعنی زوج دولتلو وخاتون فقیره اولسه
ویاخود خاتون دولتلو وزوج فقیر اولسه ایکیسنک مابینی اعتبار اولنور وقیل یعتبر حاله فقط دینلمشدر که
نفقه ده انجق رجلک حالی اعتبار اولنور والقول له فی اعساره فی حق النفقة والبینة لها حق نفقه ده زوجک اعسارنده
قول زوج ایچوندر بینه خاتون ایچوندر خاتون مدعیه در شاهدلری لازمدر وتفرض علیه نفقة خادم واحد لو موسرا
زوج اگر دولتلو ایسه اوزرینه خاتونک وخاتونه لایق بر خادمه نک نفقه سی تقدیر اولنور وعند ابی یوسف نفقة خادمین
ابو یوسف قتنده ایکی خادمک نفقه سی فرض اولنور ولو معسرا لا تلزمه نفقة الخادم فی الاصح اگر زوج فقیر اولورسه
اصح روایتده خادمک نفقه سی زوج اوزرینه لازم اولمز ولو فرضت لعساره ثم ایسر فخاصمت تم لها نفقة الیسار اگر نفقه
زوجک حال اعسارنده تقدیر اولنسه اندن صکره دولتلو اولسه وخاتون خصومت ایلسه قاضی خاتون ایچون نفقه یساری
تمام ایدر زیرا مقدما تقدیر نفقه عذر ایله اولمش ایدی چونکه عذر زایل اولدی ولکن تقدیر باطل اولدی وبالعکس تلزم
یوقروده ذکر اولنان مسئله نک عکسنده رجل نفقه اعسار لازم اولور مثلا دولتلو ایکن نفقه یسار تقدیر اولنسه بعده
فقیر اولسه نفقه اعسار لازم اولور ولا نفقة لناشزة خرجت من بیته بغیر حق ناشزه خاتون ایچون نفقه یوقدر اول ایله
زوجک بیتندن بغیر حق خروج ایلیه اما اوندن خروج ایلمیوب اولجنده تمکین ایتدرمسه خاتون بونک خلافیدر
یعنی نفقه لازمدر زیرا طوعا وطئه قادر اولمز ایسه کرها قادردر ومحبوسة بدین ومریضة لم تزف ومغصوبة وصغیرة
لا توطأ وحاجة لا معه ودین ایله محبوسه اولان خاتون ایچون ووطئی ممکن اولمیان صغیره ایچون وزوجی معا اولمیوب
حج ایدن خاتون ایچون نفقه یوقدر ابو یوسف قتنده حج ایدن خاتونه نفقه لازمدر زیرا اقامت فرض عذردر فلو حجت معه
فلها نفقة الحضر لا السفر ولا الکراء اگر خاتون زوج ایله حج ایلسه خاتون ایچون نفقه حضر واردر نفقه سفر ویحج
واجب دکلدر وان مرضت فی منزله فلها النفقة اگر خاتون زوجک منزلنده مریض اولسه خاتون ایچون نفقه واردر لا لو مرضت
فی بیتها او زفت مریضة اگر خاتون کندو اونده مریض اولسه ومریضا اولدوغی حالده زفاف اولنسه نفقه واجب اولمز ظاهر
محیطدن نقل ایدوب ذکر ایلمشدر که بر خاتون نفسنی کوندز تسلیم ایدوب کیجه تسلیم ایلمسه ویاخود کیجه تسلیم ایدوب کوندز
تسلیم ایلمسه نفقه یه مستحق دکلدر زیرا تسلیم ناقص در نقصان اوزره اولمغله نفقه یه مستحق دکلدر ولا یفرق بعجزه عن النفقة
وتؤمر بالاستدانة لتحیل علیه زوجک نفقه دن عجزی ایچون خاتون تفریق اولنمز استدانه ایله امر اولنور زوجک اوزرینه
حواله اولنمق ایچون مثلا قاضی زوجک نفقه دن عجزی ایچون خاتونی تفریق ایلمز بلکه ویرسه طعام اشتری ایله واجرتنی
زوجک اوزرینه حواله ایله دیو امر ایلر ولا تجب نفقة مدة مضت الا ان تکون قضی بها او تراضیا علی مقدارها خاتونک
مرور ایدن مدتک نفقه سی واجب اولمز الا مکر که اول نفقه خاتون ایچون حکم اولنمش اوله ویاخود اول نفقه نک مقداری

ایکی طرفدن صلح اولنسه زیرا صلح قضا کبی در بلکه دخی اقوی در ولو مات احدهما او طلقت بعد القضاء او التراضی قبل

قبضها سقطت الا ان تکون استدانت بامر قاض اکر زوجینک بری فوت اولسه ویاخود بعد القضاء ویاخود بعد التراضی

نفقه قبضدن مقدم مطلقه اولسه نفقه ساقط اولور زیرا صله وهدیه در وهدیه موت ایله ساقط اولور موت ایله ساقط

اولدوغی کبی طلاق ایله ده ساقط اولور قاضیخانده طلاق ایله ثابت اولدوغنده علمانک اختلافی واردر استدین مراجعت

الا مکر که اول نفقه امر قاضی ایله استدانه اولنمش اوله زیرا امر قاضی ایله استدانه اولان موت وطلاق ایله ساقط اولمز ولو عجل

او الکسوة لمدة ثم مات احدهما قبل تمامها فلا رجوع اکر زوج خاتون ایچون نفقه ویاخود کسوه بر مدت ایچون تعجیل

یعنی پیشین ویرسه اندنصکره ایکیسندن بری پیشین ویریلن مدتک تمامندن اول فوت اولسه رجوع یوقدر یعنی ویریلن

شیء طلب اولنمز خلافا لمحمد امام محمد ایچون خلاف واردر انک قتنده مامضی حساب اولنور واذا تزوج العبد بالاذن فحین

مولاسنک اذنی ایله تزوج ایلسه فنفقتها دین علیه خاتونک نفقه سی عبد اوزرینه دین در یباع فیه مرة بعد اخری اول عبد

بر دفعه بیع اولندقدنصکره بر دخی بیع اولنور مثلا بر عبد مولاسنک اذنی ایله تزوج ایلسه واوزرینه نفقه دن بیک

درهم جمع اولسه و بوکسنه عبد مزبورک اوزرنده نفقه دن بیک درهم اولدوغنه عالم اولسه وعبدک قیمتی بشیوز درهم

وبشیوز درهمه اشترا ایلسه عبد مزبور باقی قالن بشیوز درهم ایچون تکرار بیع اولنور بوندنصکره تکرار نفقه ایچون دین

اوج درت دفعه بیع اولنور ولا یباع فی دین غیرها الا مرة عبد نفقه دن غیری دین ده بیع اولنمز انجق بر دفعه بیع

وعلی الزوج ان یسکنها فی بیت خال عن اهله واهلها زوج اوزرینه واجب اولور که خاتونی کندو اهلندن وخاتونک

اهلندن خالی بر اوده اسکان ایلیه زیرا اسکنی دخی خاتونک کفایتندندر نفقه کبی حال بوکه حق سبحانه وتعالی سکنی

نفقه یه مقرونا ذکر ایدوب واجب قلمشدر شول حیثیتله که ابن مسعود رضی الله تعالی عنه اسکنوهن من حیث

من وجدکم وانفقوا علیهن من وجدکم دیو قرائت ایلدی ولو ولده من غیرها الا برضاها اکر زوجک غیری خاتوندن

ولدی اولورسه ده اندن دخی خالی اولمق کرکدر الا مکر که خاتونک رضاسیله اوله ویکفیها بیت مفرد من دار اذا کان له غلق

خاتونه داردن بر بیت کفایت ایدر فحین اول بیت ایچون غلق اوله یعنی کلید ملک اوله اکر کلید ملک اولورسه بر بیت

زیرا مقصود بونکله حاصل اولور وله منع اهلها ولو ولدها من غیره عن الدخول علیها زوج ایچون خاتونک اهلنی

وکندودن غیری زوجدن اولان اوغلی دخی اولورسه انی دخی خاتونک اوزرینه دخولدن منع ایلمک واردر زیرا منزل

زوجک ملکیدر انکیچون غیری دخولدن حق منع واردر لا من النظر الیها والکلام معها متی شاؤا زوج خاتونک اهلنی

وولدینی هر نه وقت دیلرلرسه نظردن وخاتون ایله تکلم ایلمکدن منع ایلمک یوقدر اکر منع اولنسه قطع رحم لازم کلوردی

اول اجلدن نظر وتکلمدن منع ایلمک یوقدر فقیر دیرم که ظاهر بودر که خاتونه نظر وکلامدن منع اولونمیانلر محارمیدر

کتب فقهیه ده بوکه تعرض یوقدر مراد بو ایله اولسه محارمدن غیرینک نظری وتکلمی جائز اولوردی بو خود نامشروعدر والصحیح

انه لا یمنعها من الخروج الی الوالدین ودخولهما علیها فی الجمعة مرة وفی غیرهما فی السنة مرة قول صحیح بودر که زوج

خاتونی جمعه کوننده برکره والدینه خروجدن و والدینی دخولدن منع ایلمز وبو ایکیسندن غیری محارمه سنده برکره

خاتونک اوندن خروجنی انلره وانلرک دخوللرینی منع ایلمز قاضیخانده مسطوردر که زوج خاتونی هر جمعه والدینی

زیارتدن منع ایلمز منع اولنان کیجه قلمسیدر وجمله مشایخ دخی بو کلامی اخذ ایلمشدر وفتوی دخی بونک اوزرینه در

وتفرض نفقة زوجة الغایب وطفله وابویه فی مال له من جنس حقهم عند مودع او مضارب او مدیون یقربه وبالزوجیة

او یعلم القاضی ذلک ویحلفها انه لم یعطها النفقة ویاخذ منها کفیلا فرض وتقدیر اولنور غایبک مالندن طفلنه

وابوینه یعنی قاضی غایبه اولان کمسنک زوجه سنک نفقه سنی وطفلنک وبابا واناسنک نفقه لرینی غایبک مالندن

تقدیر ایلیه ایله مالکه نفقه صاحبلرینک حقلری جنسندن اوله دراهم ودنانیر وطعام وکسوه کبی ایله مالک امانتده

ویاخود مضاربده ویاخود بر مدیونده اوله که مالدر وخاتونک زوجیته مقر اوله ویاخود مال ونکاح ونسب قاضینک

معلومی اولسه نفقه تقدیر ایدر زیرا علم قاضی حجتدر انکله قضا جائزدر وقاضی خاتونه زوج کندویه نفقه ویرمدوکنه

یمین ویرر وخاتوندن کفیل اخذ ایلر فلو لم یقروا بالزوجیة ولم یعلم القاضی بها فاقامت بینة لا تقضی بها اکر

مضارب ومدیون هر بری زوجیته اقرار ایلمسه لر وقاضی دخی زوجیتی بیلمسه وزوجه زوجیته بینه اقامت ایلسه

نفقه ایله قضا اولنمز زیرا غایب اوزرینه قضا جائز دکلدر وکذا لو لم یخلف مالا فاقامت البینة علی الزوجیة لیفرض لها

ویامرها بالاستدانة علیه لا یسمع القاضی بینتها وبنه زوجیته قضا اولنمز اکر زوج مال قوماسه وزوجه زوجیت

اوزرینه یعنی زوجه سی اولدوغنه بینه اقامت ایلسه که قاضی کندویه نفقه تقدیر ایتمک ایچون وزوج اوزرینه استدانه

امر ایتمک ایچون قاضی خاتونک بینه سنی استماع ایلمز وعند زفر یسمعها لفرض النفقة لا لثبوت الزوجیة وهو

امام زفر قتنده نفقه تقدیر ایچون قاضی خاتونک بینه سنی استماع ایدر اما زوجیتی ثبوت ایچون استماع ایلمز

وبو نفقه ایچون استماع ایدوب نکاح ایچون اولمق الان معمول به ومختار اولان بودر ویجب النفقة والسکنی

لمعتدة الطلاق ولو باینا نفقه وسکنی طلاق ایله معتده اولان خاتون ایچون واجب اولور اکر طلاق باین

زیرا نفقه جزاء احتباس در واول ایسه عدته باقی در والمفرقة بلا معصیة کخیار العتق والبلوغ والتفریق لعدم

بلا معصیة تفریق اولنان خاتون ایچون دخی نفقه وسکنی واجب اولور خیار عتق وخیار بلوغ کبی وعدم کفاءت

ایچون تفریق اولان خاتونه دخی نفقه وسکنی واجب اولور لا المعتدة الموت والمفرقة بمعصیة کالردة وتقبیل ابن

عدة موت ایچون نفقه وسکنی یوقدر ومعصیت سببیله تفریق اولوب معتده اولان خاتون ایچون دخی نفقه

وسکنی یوقدر اول معصیت ردت کبی وزوجک اوغلنی اوپمک کبی اما موتده معتده اولان خاتون ایچون عدم

سبب خاتونک احتباسی حق رجال دکلدر بلکه حق شرعدر اما مرتده ایچون نفقه اولمدیغی شیخ الاسلام مبسوطنده

دیمشدر که مرتده نک نفقه سی اول زمان ساقط اولور که زوجینک جسندن خروج ایدرسه اکر اوندن خروج ایتمیوب

عدتی اونده چکرسه نفقه سی ساقط اولمز کذا فی العنایه ولو ارتدت مطلقة الثلث سقط نفقتها لا لو مکنت ابنه

اکر اوچ طلاق ایله مطلقه اولان خاتون مرتده اولسه نفقه سی ساقط اولور اکر زوجک اوغلنه تمکین ایدرسه نفقه سی

ساقط اولمز بو ایکیسنک بیننده فرق بودر که طلاق ثلث ایله اولان فرقتده ردت وتمکین عمل ایلمز الا بو قدر واردر

مرتده توبه ایدنجه حبس اولنور محبوسه ایسه نفقه یوقدر تمکین ویرن خاتون ایسه حبس اولنمز ما بینلرنده فرق ایجون بو
زیرا مرتده زوجک اوینده جیقوب ایتدی اوتورسه نفقه سی لازم ایدوکی مقرردر بوقوده ذکر اولندیغی اوزره فصل
ونفقة الطفل الفقير على ابيه لا يشركه فيها احد كنفقة الابوين والزوجة طفل فقیرک نفقه سی باباسی اوزرینه در
نفقه ده برواحد بابایه مشارک اولماز ابوینک نفقه سی ولد اوزرینه وزوجه نک نفقه سی زوج اوزرینه اولدیغی کبی
ونفقه یالکز بابا اوزرینه اولدیغی ظاهر الروایه قولیدر اما ابو حنیفه دن روایت اولنمشدر که نفقه بابا وانا اوزرینه
میراث حسبی اوزره اثلاثا در زیرا حق سبحانه وتعالینک وعلى الوارث مثل ذلك قولی بونی مؤیددر اما وجه ظاهر
حق سبحانه وتعالینک وعلى المولود له رزقهن وكسوتهن قول شریفیدر دینلمشدر که وجه استدلال بودر که رزق ولد
بابا اوزرینه واجب اولمسی ولد سببیله درایله اولیجق ولدک رزقی بابا اوزرینه اولمسی بطریق الاولیدر زیرا حکم مشتق
اوزرینه ترتب ایلدیکی حکم مشتق اوزرینه ترتب ایلسه مشتق منهک علیتنه دلیلدر نته کیم حق سبحانه وتعالینک
السارق والزانی قول شریفنده واقع اولمشدر اما بو کلامده نظر واردر زیرا زوجه نک نفقه سی زوج اوزرینه احتباس
علت احتباسدر بونده غیری شی علت اولمق جایز دکلدر معلول واحد اوزرینه ایکی علت وارد اولمسون ایجون بوکه
علت ولادتدر زیرا وجوب نفقه ده مؤثردر سبب بين الزوجين والولد حاصل اولان جزئیتدر کندو نفسنه نفقه
واجب ایسه جزئنه دخی ایلیجه واجبدر واحتباس ایسه علتک علتیدر ومصنف طفلی فقیر ایله قید ایلدی اکر طفلک مالی
اولورسه نفقه سی کندو مالندندر واکر غایبده مالی وار ایسه بابا یه سن نفقه سن ویروب بعده مالی کلدکده رجوع ایلدیو
امر اولنور اکر قاضینک امری اولمدین انفاق ایدرسه حکم ده رجوعه قادر اولنمز الا مکر که اشهاد ایلمش اوله اکر بابا مملوک
اولورسه اوزرینه ولد ایجون نفقه یوقدر اکر طفل مملوک اولورسه مولاسی اوزرینه در کرک باباسی حر اولسون کرک
اولسون کرک مدبر اولسون ولا تجبر امه على ارضاعه ولدک امی ارضاع اوزرینه جبر اولنمز البته طوغردوغی اوغلانی
امزردیو جبر اولنمز زیرا حق سبحانه وتعالینک لا تضار والدة بولدها قول شریفی عدم جبره دلیلدر اکر دینلورسه که
حق سبحانه وتعالینک والوالدات يرضعن اولادهن حولين كاملين قول شریفنک معناسی خود والدات اولادینی ارضاع ایتسونلر
حق سبحانه وتعالینک یرضعن قولنک معناسی والده لرک فعلندن اخباردر یعنی امشدیکلری زمان بو ایلجه امشدیرلر دیمکدر
اکر معناسی امر ایسه ده ویاخود ندب اوزرینه محمولدر الا اذا تعينت الا مکر که ام ارضاع ایجون متعین اولوب یعنی برمرضع
بولنمیه ویا خود ولد انا سندن غیری کمسنه نک ممه سنی قبول ایلمیه ایله متعین اولدقده ارضاعه جبر اولنور ویستاجر
من ترضعه عندها بابا برمرضعه خاتونی استیجار ایدر که اناسنک یاننده ارضاع ایلیه عندها قولی خاتون ولدک کندو
یاننده اولمسنی مراد ایلدکده در زیرا حق حضانت کندونک در باباسی انک حقنی ابطال ایده ماک اولماز ولو استاجرها وهی
او معتدة من رجعي لترضع ولدها لا يجوز اکر اب ولدک امنی ولدی ارضاع ایجون استیجار ایلسه حال بوکه خاتون
کندونک زوجه سی ویا خود طلاق رجعیه دن معتده سی اولسه استیجار جایز اولمز ولدک ارضاعی امی اوزرینه دیانة مستحق
حق سبحانه وتعالینک والوالدات يرضعن اولادهن قول شریفی صیغه خبر ایله امردر ومؤکددر احتمال عجز ایله معذوره

جونکه اجرته اقدام ایدجک قدرینی اولدیغی ظاهر اولور پس فعل ارضاع کندونک اوزرینه واجب اولوب اجر لازم اولماز
وفي البائن روايتان معتده بائن ده ایکی روایت واردر بر روایتده جایز دکلدر بر روایتده استحسانا جایزدر وبعد العدة يجوز
وهي احق ان لم تطلب زيادة على الغير عدتدن صکره استیجار جایزدر حال بوکه ارضاعده انا ولده احقدر اکر غیرینک
اوزرینه اجرتی زیاده طلب ایلمز ایسه ولو استاجرها وهي زوجته لارضاع ولده من غيرها صح اکر بابا آخر خاتوندن اولان
ولدینی ارضاع ایجون کندو خاتوننی استیجار ایلسه صحیحدر زیرا خاتونه ولد مزبورک ارضاعی دیانة واجب دکلدر اول
سایرلر کبی اجنبیه اولمش اولور ونفقة البنت بالغة والابن زمنا على الاب خاصة وبه يفتى بالغ قزک وکوتورم اوغلنک
نفقه سی خاصة بابا اوزرینه در وفتوی دخی بو قوله در زیرا حق سبحانه وتعالینک وعلى المولود له رزقهن قول شریفی بونی
وبو کلامده رمز واردر که کسبدن عاجز اولانک نفقه سی باباسی اوزرینه در ایله اولیجق معتوه ومفلوج الاعضا وطالب علم دخی
داخل اولمش اولور وقيل على الاب ثلثاها وعلى الام ثلثه دینلدی بابا اوزرینه نفقه نک ثلثان وام اوزرینه ثلثی لازمدر
بو قول خصاف وحسنک روایتیدر وخصاف وحسنک ثلثان وثلث روایتی ایله ولد صغیرک نفقه سی خاصة اب اوزرینه
اولمسنک ما بیننده وجه فرق بودر که بابا ایجون ولایت ومؤنت جمع اولدی حتی صدقه فطری دخی بابا اوزرینه واجب
کندو نفسی منزله سنده اولدی اما کبیرده بابانک ولایتی یوقدر بالغ اولدیغیجون بو تقدیرجه سایر محارم کبی اولوب
نفقه سی میراث اعتباریله اولور وعلى الموسر يسارا يحرم الصدقة نفقة اصوله الفقراء بالسوية بين الابن والبنت
کندو یه صدقه حرام اولان یسار ایله موسر اولان ولد اوزرینه اصولی فقرا اسنک نفقه سی اوغل وقز بیننده کندولره
على السوية واجب اولور اصول فقرادن مراد ابوین واجداد وجدات در ويعتبر فيها القرب والجزئية لا الارث وجوب
نفقه ده قرب وجزئیت اعتبار اولنور ارث اعتبار اولنمز فلو كان له بنت وابن ابن فنفقته على البنت مع ان ارثه لهما
اکر بر کمسنه نک بر قزی وبر دخی اوغلنک اوغلی اولسه اول کمسنه نک نفقه سی قز اوزرینه در حال بوکه اول کمسنه نک ارثی
ایکیسی ایجوندر ولو كان له بنت بنت واخ فنفقته على بنت بنته مع ان كل ارثه للاخ اکر اول کمسنه ایجون قزینک قزی وبر
قرنداشی اولسه انک نفقه سی قز اوزرینه در حال بوکه اول کمسنه نک جمله ارثی قرنداشی ایجوندر بو بابده ارثه اعتبار اولنمیوب
قرب وجزئیته اعتبار اولندی وعليه نفقة كل ذي رحم محرم منه کلی ذی رحم محرم اولان کمسنه لرک نفقه سی موسر اوزرینه واجب
ان كان فقيرا او صغيرا او انثى او زمنا او اعمى او لا يحسن الكسب لخرقه او لكونه من ذوي البيوت او طالب علم
فقیر ویا خود صغیر ویا خود انثی ویا خود کوتورم ویا خود اعمی اولسه ویا خود احمق اولدیغی اجلدن بر خوشجه کسبه
قادر اولمیه ویاخود ذوی البیوتدن اوله ویا خود طالب علم اوله بو مقوله ذی محرمک نفقه سی موسر اوزرینه واجب
وخرق ضم خاء وراء مهمله سکونی ایله حمق معناسنه در وخرق فا ایله فساد عقل معناسنه کلور وذوی البیوت
شریف وعظیم اولمقدن کنایه در ويجبر عليها موسر اولان کمسنه امتناع ایدرسه نفقه اوزرینه جبر اولنور ويقدر
بقدر الارث نفقه بقدر الارث تقدیر اولنور حتی لو كانت له اخوات متفرقات حتی اکر فقیر ایجون اخوات متفرقه سی
اولسه یعنی لابوین ویاخود لام ولاب قرنداشلری اولسه فنفقته عليهن اخماسا اول کمسنه نک نفقه سی اخوات اوزرینه در

كما يرثن منه اخوات اولكمسنه دن وارث اولدقلری كبی نفقه تقدیر اولنور اصل مسئله التیدندر لكن بشر رد اولنوب اوچ ثلث
لابوین قز قرنداشنه وبر ثلث بابا بر قز قرنداشنه وبر ثلث انا بر قز قرنداشنه ویریلور ویعتبر فیها اهلیة الارث لا حقیقة
نفقه ده اهلیت ارث اعتبار اولنور یوخسه حقیقت ارث اعتبار اولنمز اهلیت ارث ایله مراد اسباب حرماندن بری ایله محروم اولمیانلر
اسباب حرمان دردر بری رقیت وبری قتل وبری اختلاف دین وبری اختلاف دارین فنفقة من له خال وابن عم علی خاله
شول كمسنه نك خالی یعنی دایسی وابن عمی اولسه اول كمسنه نك نفقه سی خالی اوزرینه در اكر میراث بالكلیه عمسی اوغلنه ایسه ده
ونفقة زوجة الاب علی ابنه ونفقة زوجة الابن علی ابیه ان كان صغیرا او زمنا فقیرا ولان بابانك زوجه سنك نفقه سی
غنی اولان اوغلی اوزرینه دروا اوغلنك زوجه سنك نفقه سی باباسی اوزرینه در اكر ابن صغیر ویاخود كوتورم اولور زیرا
ابن بابا كبی دكلدر كه اوغلنك خدمتی كندو اوزرینه لازم اوله مادامكه صغیر وزمن اولمیه زوجه سنك نفقه سی لازم كلمز
مبسوطده مذكوردر كه ابنك زوجه سی نفقه سی ایچون بابا جبر اولنمز اما بابانك خادمنك نفقه سی ابنك اوزرینه واجبدر
تا كه استخدام ایلمكه محتاج اولسه زیرا خدمت اب ابن اوزرینه واجبدر اختیارده دخی بویله در ولا تجب نفقة للفقیر
علی فقیر الا للزوجة والولد غیرا ایچون یعنی اصول وفروعدن وسائر ذوی الارحام ایچون فقیر اوزرینه نفقه واجب دكلدر
الا زوجه سی وولد صغیری ایچون واجب اولور زیرا حق سبحانه وتعالی وعلی المولود له رزقهن وكسوتهن بالمعروف
بیورمشدر ولا مع اختلاف الدین اختلاف دین ایله دخی نفقه واجب دكلدر اهلیت ارث باطل اولدوغی ایچون مسلم اولان
كمسنه نك اقاربی اولان كفار اوزرینه نفقه سی واجبدر عكسی كذلك الا للزوجة وقرابة الولاد اعلی واسفل الا زوجه ایچون
وقرابت ولاد ایچون نفقه واجبدر اختلاف دین موجود ایكن بیله كرك اعلی وكرك اسفل اولسون اما زوجه نك نفقه سینك
وجوبی حق سبحانه وتعالینك وصاحبهما فی الدنیا معروفا قول شریفی ایله دروبنی علیه السلام بو آیه كریمه نك حسن عشرت ایله تفسیر
ایلمشدر واما فروعكه اولاد واولاد اولاددر كندونك جزئیدر نفقه جزئی كفر ایله منع اولنمز كندو نفسی نفقه سی منع اولنمدوغی كبی
اجداد وجدات ابوین كبیدر واولاد اولاد دخی كندو اولادی كبیدر زیرا بالواسطه جزئی كبیدر وللاب بیع عرض ابنه لنفقته
لا بیع عقاره بابا كندو نفقه سی ایچون ولد غایبك متاعنی بیع ایلمك جایزدر اما عقارینی بیع ایلمك جایز دكلدر ولا بیع
العرض لدین له علی الابن سواها وبابانك دینی ایچون متاعنی بیع ایلمك اوغل اوزرینه نفقه دن غیریده واجب دكلدر
اما نفقه ایچون واجبدر ولا للام بیع ماله لنفقتها انا ایچون غایب اولان اوغلنك مالنی كندو نفقه سی ایچون بیع ایلمك
یعنی جایز دكلدر وعندهما لا یجوز للاب ایضا امامین قتنده انایه جایز اولمدوغی كبی بابا ایچون دخی اوغلنك متاعنی
بیع ایلمك یوقدر یعنی جایز دكلدر قیاس دخی بودر ولا ضمان علیهما لو انفقا من مال الابن عندهما اكر بابا وانا اوغلنك
كندو یانلرنده اولان مالندن انفاق ایلسه لر اوزرلرینه ضمان یوقدر زیرا ابوینك نفقه سی اوغل اوزرینه واجبدر الوب
قبض ایلدكلری كندو حقلری جنسندن اولمش اولور ولو انفق المودع مال الابن علیهما بغیر امر القاضی ضمن ولا یرجع علیهما
اكر مودع یعنی امانت قونلان كمسنه اوغلنك مالنی قاضینك امری اولمدین ابوینه انفاق ایلسه مودع انفاق ایلدوكی مالی
ضامن اولور وانفاق ایلدوكی مال ایچون ابوینه اوزرینه رجوع ایده مز متبرع اولمش اولور زیرا مودع حفظ ایچون نایبدر

یوخ

یوخسه غیرك مالنده تصرفه ولایتی یوقدر اما امر قاضی بویله دكلدر زیرا قاضینك عموم ولایتی واردر ولو قضی
بنفقة غیر الزوجة ومضت مدة بلا انفاق سقطت الا ان یكون القاضی امر بالاستدانة علیه اكر قاضی زوجه دن غیری
اقارب ایچون نفقه ایله حكم ایلسه وانفاق ایلمدین بر مدت كچسه اول مرور ایدن مدتك نفقه سی ساقط اولور الا مكر
قاضی اول كمسنه نك اوزرینه استدانه ایله امر ایلمش اوله زیرا قاضینك ولایتی واردر اول ولایت غایبك اذنی مقامنه قائم اولور
بو تقدیرجه ذمتنده دین اولوب مضی مدت ایله ساقط اولمز وعلی المولی نفقة رقیقه قولنك نفقه سی افندیسی اوزرینه در
فان ابوا اكتسبوا وانفقوا اكر افندیسی انفاقدن ابا ایدرسه قول طایفه سی كسب ایلیه لر وكسبلرندن كندولره انفاق اولنور
وان لم یكن لهم كسب اجبر علی بیعهم اكر عبد ایچون كسب اولمسه یعنی كسبه قادر اولمسه مولی عبدك بیعی اوزرینه جبر اولنور
یعنی حاكم طرفندن بیع ایلدیو جبر اولنور وفی غیرهم من الحیوان یؤمر دیانة رقیقدن غیریده حیواندن
صاحبی دیانة امر اولنور زیرا حیوان اهل استحقاق دكلدر نفقه سی اوزرینه جبر اولنمز الحق بینه وبین الله دیانة امر اولنور
نبی علیه السلام تعذیب حیواندن نهی بیورمشلر

بو كتاب احكام اعتاق بیانندهدر واعتاق لغة مطلقا
اثبات قوتدر وهو اثبات القوة الشرعیة فی المملوك شرعا اعتاق مملوكده قوت شرعیه یی اثباتدر بو وجهله كه اول
مملوك سائر احرار كبی هر شیئه اهل اولور وبو تصرف شرعی مندوب ومستحب اولدر وعند نبی علیه السلام ایما مسلم اعتق
مؤمنا اعتق الله بكل عضو منه عضوا من النار قول شریفی دلیلدر انما یصح من مالك حر مكلف بصریحه وان لم ینو
مالك حر ومكلفدن اعتاق لفظ صریح ایله صحیح اولدی اكر نیت ایلمدی ایسه ده مالك دیمكله غیر مالكدن احترازدر
حر دیمكله مملوكدن احترازدر مكلف دیمكله مجنون وصبیدن احترازدر كانت حر او محرر او عتیق او معتق او حررتك
او اعتقتك او هذا مولای او یا مولای او هذه مولاتی او یا حر او یا عتیق ان لم یجعل ذلك اسما له انت حر ویاخود
انت محرر ویاخود انت عتیق ویاخود انت معتق ویاخود حررتك ویاخود اعتقتك لفظلری كبی بو الفاظ عتقده
صریحدر نیته احتیاج یوقدر ویاخود قولنه خطاب واشارت ایدوب هذا مولای دیسه ویاخود یا مولای ویاخود
هذه مولاتی لفظلری كبی زیرا لفظ مولا معتق ایله معتق بیننده مشتركدر لكن عبده خطاب اولمغله اراده عتق ایلدوكنه دلیلدر
ویاخود یا حر ویاخود یا عتیق لفظلری كبی اكر بو ایكیسی اسم قلنمامش ایسه وكذا لو اضاف الحریة الی ما یعبر به عن البدن
نیتسز آزاد اولور اكر حریتی جمیع بدندن تعبیر اولنان شیئه اضافت ایلسه كه راسك حر ووجهك حر
ورقبتك حر كبی وكقوله لامته فرجك حر رجلك جاریه سنه فرجك حر قولی كبی زیرا فرج جمله بدندن تعبیر اولنور شیدندر
عتق واقع اولور وجزء شایع مضاف قلسه مثلا نصف وثلث كبی امام اعظم قتنده جزء شایع معتق اولوب باقیسنده
سعی ایدر واما امامین قتنده جمله سی آزاد اولور كما فی الاختیار اما یدی ورجلی مضاف قلسه بزم قتمزده واقع اولمز شافعی قتنده
واقع اولور اما غلام ایچون فرجك حر دیسه عتق واقع اولمز كما فی النظم ومحیطده ابو یوسفدن روایت اولندیكه غلامده دخی
عتق واقع اولور وبكنایته ان نوی كنایة عتق ایله دخی عتق صحیح اولور اكر عتقه نیت ایدرسه وكنایته لفظی بصریحه
قولنه معطوفدر كلا ملك لی علیك لا ملك لی علیك كبی معناسی سنك اوزركده بنم ایچون ملك یوقدر بونك كنایه سی بن

بیع ایلدم

ویاخود اعتاق ایلدم دیمک اولور او لاسبیل لی او لارق او اخرجت من ملکی او خلیت سبیلک او قال لامته اطلقتک
ویاخود لاسبیل لی علیک ویاخود لارق لی علیک ویاخود اخرجت من ملکی ویاخود خلیت سبیلک ویاخود رجل جاریه
اطلقتک دیسه بو الفاظک جمله سنده عتق واقع اولور اگر نیت ایدرسه واطلقتک لفظی خلیت سبیلک منزله سنده در
ابو یوسفدن مرویدر اما اگر عبدینه اذهب حیث شئت او توجه انی شئت من بلاد الله دیسه عتق واقع اولمز اگر نیت دخی
ایدرسه بو الفاظ زوال یدی افاده ایدر عتقی اوزرینه ولاینی یوقدر مکاتبده اولدوغی کبی کذا فی الدرر محیطده ابو یوسفدن
روایت اولنمشدر که اگر بر کمسنه عبدینه الف نون تا حا را دیسه معتق اولور اگر نیت ایدرسه کذا فی جامع الرموز ولو قال
طلقتک لا تعتق وان نوى اگر رجل جاریه سنه طلقتک دیسه معتق اولمز اگر نیت دخی ایدرسه زیرا اول کمسنه نک نیتی محتمل
شیء اولمشدر اعتاق اثبات قوۀ شرعیه در و طلاق ایسه رفع قید در بو ایله اولیجق عبد جماد انه ملحق در اعتاق ایله احیا اولور
اما منکوحه بویله دکلدر خاتون هر شیئه قادره در لکن اول قدرته قید نکاح مانعدر طلاق ایله اول مانع رفع اولوب قوه
ظاهر اولور بو تقدیرجه اعتاق طلاقدن اقوى در امری اعلی دن مستعار اولمق صالح دکلدر وملك یمین ملك نکاحدن
اقوى در اول اجلدن طلاق ایله عتق صحیح اولمز اما عتق ایله طلاق صحیح اولور وکذا سائر الفاظ صریح الطلاق وکنایته
وینه طلاق صریح وطلاق کنایه نک سائر الفاظیله دخی عتق واقع اولمز مثلا بر کمسنه جاریه سنه انت طالق ویاخود انت
بائن ویاخود تخمری دیوب عتقه نیت ایلسه بزم قاتمزده عتق واقع اولمز ولو قال انت لله لا یعتق خلافا لهما اگر بر کمسنه عبدینه
انت لله دیسه ابو حنیفه قتنده معتق اولمز امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده معتق اولور امامین ایچون دلیل
لله ده اولان لام اختصاص ایچوندر ایله اولسه الله ایچون خصوص ملك اولمز الا ملكدن زوال ملك ایله اولور بو تقدیرجه
وابو حنیفه نک دلیلی رجلک بو قولندن اول عبد الله ایچوندر زیرا جمیع اشیا تخلیق حسبیله الله ایچوندر امدی بو قول
اخبار اولور انشا اولمز بویله اولیجق عبد معتق اولمز ولو قال هذا ابنی او ابی عتق بلانیة اگر رجل بر کوچك ویاخود
بیوك عبدینه شو بنم اوغلمدر ویاخود بابامدر دیسه نیتسز معتق اولور وکذا هذه امی جاریه سنه شو بنم انامدر دیسه بلانیة
معتقه اولور ابو حنیفه قتنده کرك اول جاریه معتقدن مسن اولسون کرك کوچك اولسون وعندهما لا یعتق ان لم یصلح
ان یکون ابنا له او ابا له او اما له امامین قتنده معتق اولمز اگر اول مخاطب ومخاطبه اولان عبد وجاریه معتق اولان
رجله ابن اولمغه ویاخود بابا ویاخود انا اولمغه صالح اولمز ایسه زیرا کلامی محال اولوب اعتقتک قبل ان اخلق او قبل
ان تخلق قولی کبی لغو اولور ولو قال لصغیر هذا جدی لا یعتق فی المختار اگر بر صغیر ایچون هذا جدی دیسه معتق اولمز
مذهب مختارده زیرا جد حریت ایچون ملکده بابا واسطه سیله مجاز قلنور واسطه ایسه منتفیدر اولوب جدی مجاز قلنق
ممکن اولمدی اما بابالق واوغوللق بونك کبی دکلدر زیرا بو ایکیسی بلا واسطه حریت ایچون مجاز قلنورلر وصاحب عنایه
دیمشدر که اگر واسطه مذکوره ایسه مثلا هذا جدی ابو ابی دیسه معتق اولور ودینلمشدر که بو مسئله خلافیه در اولکی کبی
وبعضلر دیمشدر که بوندن خلاف یوقدر بلکه اجماعا عتق واقع اولماز وکذا لو قال هذا اخی وینه معتق اولمز اگر هذا
اخی دیسه بو قوده ذکر اولندوغی وجه اوزره اخ حریت ایچون ملکده مجاز اولمق واسطه اب ایله در اول ایسه منتفیدر

مجاز

مجاز اولمق ممکن اولمز مبسوطده مذکوردر که بو لفظ اگر مطلق ذکر اولنورسه زیرا اما مقید ذکر اولنورسه مثلا هذا
اخی لابی او لامی دیسه بلا تردد معتق اولور اما مطلق اخوت ایله اولمز زیرا اخوت مشترکدر گاه اولور که اخوة فی الدین
مراد اولور نته کم حق سبحانه وتعالینك انما المؤمنون اخوة قول شریفنده وارد اولمشدر وگاه اتحاد قبیله مراد اولور
والی عاد اخاهم هودا نص شریفنده وارد اولدوغی کبی وگاه اولور که نسبدن اخوت مراد اولور ایلیا اولسه قول مشترك
حجت اولمغه صالح اولمز اگر دینلورسه که بنوت دخی نسب ایله رضاع بیننده مشترکدر هذا ابنی قولنك طلاقی ایله عتق نیچه
ثابت اولور جواب ویریلور که رضاعدن اولان بنوت یعنی اوغللق مجازدر مجاز ایسه حقیقته معارض اولمز او لعبده
وینه معتق اولمز عبدی ایچون بنم قزمدر دیسه زیرا مشار الیه مسمی جنسندن دکلدر او لتقدیرجه نه حقیقة ونه مجازا
ابندن اعتبار اولنمز بینلرنده عدم ملازمت اولدوغی ایچون ودینلمشدر که بو مسئله دخی خلاف اوزره در ولا یعتق
بلا سلطان لی علیک وان نوى لاسلطان لی علیک لفظی ایله دخی عتق واقع اولمز اگر نیت دخی ایدرسه زیرا سلطان
حجت معناسنه در حق سبحانه وتعالینك ولیأتینی بسلطان مبین قول شریفی کبی وسلطان ذکر اولنوب ید واستیلا
مراد اولنور بو محلده سلطانی نفی قوت نفی اولور که اندن دیمش اولور که لا ید لی علیک بو لفظی دیسه وعتقی نیت ایلسه معتق اولمز زیرا
جائزدر که ید زائل اولوب ملك باقی قاله مکاتبده اولدوغی کبی لا سبیل لی علیک بونك خلافیدر زیرا عبده مضاف اولان
سبیل ملکدن کنایه در واگر ملکی نفی ایدوب لا ملك لی علیک دیسه وعتقه نیت ایلسه معتق اولمز بو محلده عنایه دن سؤال
جواب واردر وحاشیه یعقوب پاشاده وسعدی افندیده چوق بحث واردر تفصیل مراد ایدن انلره مراجعت ایلسون
ولا بیا ابنی ولا بیا اخی یا ابنی ویا اخی ایله دخی عتق واقع اولمز زیرا ندا طلب اقبال منادی در اگر منادی بر وصف ایله ندا اولنسه
اول وصف منادی ده انشاسی قادر اولسه حریت کبی اول زمان ندا ذلك الوصف ایله تحقیق اولمش اولور یا حر کبی زیرا بو
منادی ده اثباته فی الحال قادر اولور اما اگر اول وصفی اثباته قادر اولمز ایسه مجرد اعلام ایچوندر اول وضعی تحقیق ایچون
زیرا اوغللغی حالت ندا ده اثبات ممکن دکلدر اگر ماء غیریدن مخلوق اولسه انجق اعلامدر وابو حنیفه دن شاذ روایت اولنمشدر که
ایکیسنده دخی معتق اولور حاصل کلام ظاهر الروایه ده ندا ایله عتقك وقوعی یا حر یا عتیق ویا مولای لفظلری ایله در
روایت حسن ده بش الفاظ ایله در اوچی ذکر اولنان ایکیسی دخی یا ابنی ویا اخی لفظلریدر اما اعتماد ظاهر الروایه ده اولدوغی
اوزره در کذا فی العنایه بر کمسنه عبدینه یا بنی من دیسه معتق اولمز ویاخود یا بابا دیسه ینه معتق اولمز کما فی الصغیر ولو
یا بنی ویا بنیتی دیسه اضافتسز معتق اولمز کما فی الهدایه ابو جعفردن روایت اولنمشدر که ضم با ایله یا بنی دیسه معتق اولمز
نصب ایله دیسه معتق اولور کما فی التجنیس او انت مثل الحر ویاخود مولی عبدینه انت مثل الحر دیسه معتق اولمز زیرا مثل عرفا
بعض معانی ده مشارکت ایچون استعمال اولنور بو تقدیرجه حریده شك واقع اولور وقیل یعتق دینلمشدر که معتق
نیت ایله کما فی الاختیار ولو قال ما انت الا حر عتق اگر مولی عبدینه ما انت الا حر دیسه معتق اولور زیرا نفیدن استثنا
اثباتدر علی وجه التأکید کلمه شهادتده اولدوغی کبی ومن ملك ذا رحم محرم منه عتق علیه ولو کان المالك صغیرا او مجنونا
شول کمسنه که ذا رحم محرم منه مالك اوله اول ذو رحم محرم مالکی اوزرینه معتق اولور اگر مالکی صغیر ویاخود مجنون دخی

وکمال پاشازاده اصلاح ایضاحده محرم صفت رحم در و حقیقتده محرمیته سبب در لکن لسان شرعده نفس محرمیته تشبیه ده
مبالغه ایچون قلنمشدر دیو تصریح ایلمش و بنده تغییر فرایضده ذو رحم محرم اولاددر چل و اولادا بوین که قرنداشلر
و قز قرنداشلریدر و قرنداشلری اوغللری و قز قرنداشلری اوغللریدر نه قدر اشغه اولورسه و ابا و اجدادیدر نه قدر
یوقرو اولورسه و اعمام و عمات و اخوال و خالات در لکن بونلرک اولادلری دکل محصل کلام قرابت حقیقیه اوچ نوع (اوزرینه در)
بری قرابه ذی رحم محرم در قرابت ولاددن انک حکمی عتقدر مالک اولندقده بالاتفاق بزم بیننرده و اصحاب شافعی
بیننده اما اهل ظواهر خلاف ایدوب انلر دیرلرکه مالک اولوزینه معتق اولمز لکن مالکه لازمدرکه اعتاق ایلیه و بری (دخی)
قرابه بعیده درکه اول ذی رحم غیر محرمدر اولندخی کرک رضاعدن اولسون کرک مصاهره دن اولسون بالاتفاق
حکمی عدم عتقدر و بری دخی قرابه متوسطه درکه قرابه ذی رحم المحرم غیر الولاد در بونک حکمی عتقدر بزم قتمزده اما
شافعی قتنده خلافیدر والمکاتب علیه قرابه الولاد فحسب مکاتب اوزرینه انجق قرابه ولادی مکاتب مثلا مکاتب اولمش
کمسنه بابا و اناسی اشترا ایلسه انلر اوزرینه مکاتب اولورلر اما قرنداشی و قز قرنداشی محرم اسنه جاری اولنلری اشترا ایلسه (اولمز)
ابو حنیفه قتنده زیرا مکاتبک تملکی ناقص در اعتاقه قادر دکلدر وجوب ایسه قدرت اولدقده در خلافا لهما امامین
ایچون خلاف وار در انلرک قتنده قرنداشی و انلر محرم اسنه جاری اولنلر مکاتب اولورلر قرابه ولادکبی ومن اعتق
لوجه الله عتق شول کمسنه که لوجه الله عبدینی اعتاق ایلسه معتق اولور وکذا لو اعتق للشیطان او للصنم وان عصی (اکر شیطان)
ایچون و یاخود صنم ایچون اعتاق ایلسه بینه معتق اولور اکر عاصی دخی اولورسه زیرا بو فعل کفره وعبده اصنام
وکذا لو اعتق مکرها او سکرانا عبد معتق اولور اکر مکرها و یاخود سکرانا اعتاق ایلسه زیرا اکراهده باسقاطان
رضایه توقف ایلمز کورمزمسنکه هزل ایله دخی عتق ثابت اولور رکن اعتاق اهلنده محلنه صدوری متحقق اولدیغی
ایچوندر طلاق اولدوغی کبی ولو اضاف العتق الی ملک او شرط صح اکر عتقی ملکه مضاف قلسه و یاخود شرطه مضاف
صحیح اولور مثلا ان ملکت عبدا فهو حر وان دخلت الدار فانت حر دیسه ملک و شرط بولندقده عتق صحیح اولور ولو (حرج)
عبد حربی الینا مسلما عتق اکر عبد حربی مسلم اولدوغی حالده بزه چقسه یعنی دار اسلامه چقسه معتق اولور حضرت
علی کرم الله وجهه دن روایت اولندیکه یوم حدیبیه ده قبل الصلح طایفه دن بر قاچ عبد فرار ایدوب رسول علیه السلام
کلمشلر ایدی فرار ایدن قوللرک افندیلری نبی علیه السلامه مکتوب یازوب یا محمد بزم قوللرمزک فراری سزک دیننکزه
رغبتا دکلدر انجق رقیتدن خلاص ایچوندر دیدکلرنده حضور عالیه لرینده اولنلر دخی کرچک دیدکلری کبی در بونلری
افندیلرینه رد ایلمک کرکدر دیو جواب ویردکلرنده نبی علیه السلام غضب ایدوب طایفک قوللری مسلما اهل اسلامه ملحق
اولدقلرنده هم عتقاء الله بیورمشلردر والحمل یعتق بعتق امه حمل اناسنک عتقی ایله معتق اولور وصح اعتاقه وحده
حملک یالکز اعتاقی صحیح اولور ولا تعتق امه به اناسی معتق اولمز حمل سببیله یعنی حمل اعتاق اولنمغله اناسی معتق اولمز
اکر حمل سببیله اناسی معتق اولسه ام ولده تابع اولمق قلب موضوع لازم کلوردی مسئله ایسه عکسیدر والولد یتبع امه
فی الملک والرق والحریة والتدبیر والاستیلاد والکتابة ولد امه تابعدر ملکده و رقده و حریتده و تدبیرده و استیلادده و کتابتده

وولد

وولد الامة من سیدها حر جاریه نک سیدندن اولان ولدی حردر ومن زوجها ملک لسیدها جاریه نک زوجندن
اولان ولدی جاریه نک سیدینک ملکیدر وولد المغرور حر بقیمته ولد مغرور قیمتی ایله حردر مثلا برکمسنه بایعک ملکی
ظنی ایله بر جاریه اشترا ایلسه ولادتدن صکره آخرک ملکی اولدوغی ظاهر اولسه و یاخود حره ظن ایلمکله بر خاتونه نکاح
ایلسه ولادتدن صکره برکمسنه نک جاریه سی اولدوغی ظاهر اولسه ایکی صورتده دخی قیمتی ایله حردر
بو باب عتق بعضک احکامی بیاننده در ومن اعتق بعض عبده صح وسعی فی باقیه برکمسنه عبدینک بعضنی اعتاق ایلسه
صحیح اولور و عبد باقیسنده مولاسی ایچون سعی ایدر وهو کالمکاتب الا انه لا یرد فی الرق لو عجز بو معتق البعض اولان
عبد جمیع احوالده مکاتب کبیدر الا بو قدر وار در که اول معتق البعض رقیته رد اولنمز اکر سعیده عاجز اولورسه
اما مکاتب عاجز اولدقده رقیته رد اولنور زیرا کتابت عقد در اقاله و فسخ اولور اعتاق ایسه اسقاط محضدر اقاله (وفسخ)
قبول ایلمز وقالا یعتق کله ولا یسعی امامین دیدیلر عبدک کلیسی معتق اولور سعی ایلمز اصل مسئله بودر که اعتاق
ابو حنیفه قتنده متجزی اولور شو که بنا که ابو حنیفه قتنده اعتاق ازاله ملکدن عبارتدر ملک ایسه متجزی اولور
زوالا و ثبوتا و امامین قتنده عتق متجزی اولمز زیرا انلرک قتنده اعتاق اثبات عتقدن عبارتدر و یاخود ازاله
رقدن عبارتدر بونلردن هر بری متجزی اولمز واذا اعتق شریک نصیبه فللآخر ان یعتق او یدبر او یکاتب او یستسعی
اکر بر عبدده شریک اولان کمسنه نصیبنی اعتاق ایلسه شریک آخر ایچون معتق النصف اولان عبدک آزاد ایلمک و یاخود
مدبر ایلمک و یاخود کتابته کسمک و یاخود سعی ایتدرمک وار در والولاء لهما ولا ایکیسی ایچوندر او یضمن
المعتق لو موسرا و یاخود شریک آخر دیلرسه معتقه تضمین ایتدورر اکر موسر ایسه ویرجع به المعتق علی العبد (والولاء له)
معتق ضامن اولدوغی شی ایله عبده رجوع ایدر والولاء معتق ایچون اولور وقالا لیس الا الضمان
مع الیسار والسعایة مع الاعسار امامین دیدیلر که شریک آخر اوزرینه بوقدر الا ضمان وار در یسار ایله
یعنی دولتلو ایسه سعایت وار در اعسار ایله یعنی فقیرلک ایله مثلا شریک آخر دولتلو ایسه ضامن اولور فقیر ایسه
عبده سعایت ایتدورر ولا یرجع المعتق علی العبد لو ضمن والولاء له فی الحالین معتق اکر ضامن اولورسه عبده
رجوع ایلمز یعنی ضامن اولدوغی عبددن طلب ایلمز و ولا معتق ایچون ایکی حالده دخی یعنی ضامن اولدوغی حالده
وسعایت ایتدوردکی حالده ولو شهد کل منهما باعتاق شریکه سعی لهما فی حظهما والولاء بینهما کیف ما کانا
ایکی شریکدن هر بری کندو حصه سنی اعتاق ایلدی دیو بر بری اوزرینه شهادت ایلسه لر عبد اول ایکیسی ایچون نصیبلری
مقداری سعی ایدر و ولا ایکیسی بیننده در شریکین هر نیجه اولورلر ایسه مثلا ایکی کمسنه بر عبده مالک اولوب بعده
بریسی شریک آخرک حصه کی اعتاق ایلدک دیو شهادت ایلسه اولدخی بن اعتاق ایلمدم سن حصه کی اعتاق ایلدک
دیو شهادت ایلسه عبد ایکیسی ایچون سعی ایدر ابو حنیفه قتنده وکیف ما کانا دیدیکی یعنی شریکین دن هر بری کرک
معسر اولسون کرک موسر اولسون کرک بری موسر و بری معسر اولسون برابر در وقالا لا یسعی للمعسرین الا للموسرین
امامین دیدیلرکه شریکین معسر اولورلر ایسه عبد سعی ایدر موسر اولورلر ایسه سعی ایلمز زیرا معتق معسر اولدوغی عبدک

سعایتی ادعایه دلالت ایدر صدقلری تقدیری اوزره اما موسر اولورلر ایسه سعایه عبددن متبره اولوب شریکنک ضماننک
ادعاسنه دلالت ایدر اول اجلدن حالت یسارده سعی ایلمز ولو احدهما موسرا والآخر معسرا یسعی للموسر فقط اگر شریکلردن
بری موسر وبری معسر اولسه انجق موسر ایچون سعی ایدر علی یسعی للمعسرین لا للموسرین محلنده ذکر اولنمشدر والولاء
موقوف فی الاحوال حتی یتصادقا ولاء جمیع احوالده موقوفدر حتی شریکین بربرینی اعتاقده تصادق ایلینجه فی الاحوال
دیدوکی حال یسار واعسارده دیمکدر زیرا شریکین دن هر بری صاحبی اوزرینه حیله ایدوب ولاء یی کندو نفسندن نفی
صاحبی اوزرینه اثبات ایلمشدر اول تقدیرجه ولاء تصادقه توقف ایدر ولو علق احدهما عتقه بفعل غدا والآخر
بعدمه فیه فمضی ولم یدر عتق نصفه وسعی فی نصفه لهما مطلقا اگر شریکین دن بری عبدک عتقنی یارینده اولاجق
بر فعله تعلیق ایلسه وشریک آخر اول فعلک یارینده عدمنه تعلیق ایلسه ویارنکی کون کچسه واول فعلک وجودی وعدمی
بلنمسه عبدک نصفی معتق اولور ونصفنده ایکیسی ایچون سعی ایدر مطلقا قیدی حال اعسار ویسار ایچوندر مثلا ایکی
کمسنه بر عبده مشترک اولوب شریکک بری اگر فلان کمسنه یارین شو داره داخل اولورسه عبدم معتق اولسون دیسه وشریک
اگر فلان کمسنه یارین داره داخل اولمز ایسه عبدم معتق اولسون دیسه ویارنکی کون دخی کچسه لکن اول کمسنه نک دخول
وعدم دخولی معلوم اولمسه عبدک نصفی معتق اولوب نصفی ایچون سعی ایکیسنه ایدر شریکین گرکسه معسر اولسون گرکسه موسر
گرکسه مختلفین اولسون وعندهما ان کانا موسرین فلا سعایة امامین قتنده اگر شریکین موسر اولورلرسه سعایه یوقدر
زیرا شریکین دن هر بری عبددن سعایتی تبرع ایدوب شریکی اوزرینه ضمانی ادعا ایلمکله سعایت واقع اولمز معتقک
یساری سعایته منع ایدر وان کانا معسرین ففی نصفه عند ابی یوسف وفی کله عند محمد اگر شریکینک ایکیسی دخی معسر
ابو یوسف قتنده عبد نصفنده سعی ایدر ابو حنیفه قتنده دخی بویله در وامام محمد قتنده عبد کلیسنده سعی ایدر
وان کانا مختلفین سعی للموسر فقط فی ربعه عند ابی یوسف اگر شریکین مختلفین اولورلرسه یعنی بری فقیر وبری غنی
ابو یوسف قتنده عبد ربع قیمتنده انجق موسر ایچون سعی ایدر وفی نصفه عند محمد امام محمد قتنده عبد نصف قیمتنده
سعی ایدر ولو حلف کل بعتق عبده فی المسئلة بحالها لا یعتق واحد اگر ایکی کمسنه هر بری عبدینک عتقنه یمین ایلسه
یعنی رجلین دن بری اگر فلان کمسنه یارین داره داخل اولورسه عبدم معتق اولسون دیسه وبری دخی اگر داخل
اولمزسه عبدم معتق اولسون دیسه ویارین کچسه دخول وعدم دخولی معلوم اولمسه مسئله حالی اوزرینه در بریسی معتق اولمز
جهالت فاحشه اولدوغیچون من ملک ابنه مع غیره بشراء او هبة او صدقة او وصیة عتق حظه بر کمسنه اوغلنی شراء ویاخود
هبه ویاخود صدقه ویاخود وصیت ایله مالک اولسه کندونک نصیبی معتق اولور زیرا بر کمسنه ذی رحم محرم منه نک شقصنه
مالک اولسه اول شقص معتق اولور معتق اولمسی نبی علیه السلامک من ملک ذا رحم محرم منه عتق علیه قول شریفی دلیلدر
ولا یضمن ابن شریکنک حصه سنی تضمین ایلمز زیرا بعض صورتده شریکنک نصیبنی افساد ایلمکله ضمان لازم گلوردی
بو صورتده ضمان لازم گلمز ولشریکه ان یعتق او یستسعی سواء علم الشریک انه ابنه اولا اوغلنه مالک اولان بابانک
شریکی ایچون اول عبدی اعتاق ایلمک واردر ویاخود سعی ایتدرمک واردر گرک انک اوغلی ایدوکنی بلسون گرک بلمسون

یعنی بو صورتده علم وعدم علم برابردر اگر اوغلی ایدوکنی بلورسه سبب رضا متحقق اولور واگر اوغلی ایدوکنه عالم
دگل ایسه حکم سبب رضا اوزرینه عمل اولنور وقالا یضمن الاب ان کان موسرا وعند اعساره یسعی الابن امامین
دیدیلر که شریکک حصه سنی اب ضامن اولور اگر بابا دولتلو ایسه اما اعساری قتنده ابن سعی ایدر یعنی فقیر ایسه باقی
حصه سنده باباسنک شریکی ایچون سعی ایدر زیرا بابا شریکینک حصه سنی قرینی اشترا ایلمکله ابطال ایلدی سایر
تضمین ایلدوکی کبی بودخی تضمین ایدر وکذا الحکم والخلاف لو علق عتق عبد بشراء بعضه ثم اشتراه مع آخر
او اشتری نصف ابنه ممن یملک کله حکم وخلاف دخی بو مسئله کبیدر بر کمسنه بر عبدک بعضنی اشترا ایله عتقنی
تعلیق ایلسه یعنی سنک نصفکی اشترا ایدرسم معتق اول دیو تعلیق ایلسه صکره بر آخر ایله اول عبدی اشترا ایلسه ویا
اوغلنی مالک اولان نصفنی اشترا ایلسه ابو حنیفه قتنده شریک آخره نصفنی ضامن اولمز وشریک آخر ایچون اعتاق
وسعی ایتدرمک واردر وامامین قتنده اب ضامن اولور اگر دولتلو ایسه اگر فقیر ایسه مشتری اولان ابن باقی
حصه ایچون سعی ایدر ولو اشتری الاجنبی نصفه ثم الاب باقیه موسرا ضمن الشریک او استسعی اگر بر اجنبی بر عبدک
نصفنی اشترا ایلسه اندن صکره باباسی موسر اولدوغی حالده باقیسنی اشترا ایلسه شریک آخر دیلرسه باباسنه تضمین ایتدورر
ویاخود دیلرسه سعی ایتدورر وقالا یضمن فقط امامین دیدیلر که شریک آخر انجق تضمین ایتدورر زیرا امامین قتنده
معتقک یساری سعایتی منع ایدر ولو ملکاه بالارث فلا ضمان اجماعا اگر ایکی کمسنه ارث ایله عبده مالک اولسه
اجماعا ضمان یوقدر صورت مسئله بودر که بر خاتون فوت اولوب بر عبدینی ترک ایلسه که اول عبد زوجنک اوغلی اولسه
وزوجی ایله بر قرنداشنی ترک ایلسه بس امدی عبدک نصفنه قرنداشی ونصفنه زوج وارث اولور بابا اگرچه اوغلنه مالک اولور
معتق اولور بو صورتده بابا شریکنک حصه سنه ضامن اولمز زیرا ارث ضرورییدر افساد حصه شریکده کندونک بر صنعی یوقدر
عبد لموسرین دبره احدهم واعتقه آخر ضمن الساکت مدبره والمدبر معتقه ثلثه مدبرا لا ما ضمن اوچ موسر کمسنه نک
مشترک بر قولی اولوب ایچلرندن بری حصه م مدبر اولسون دیسه وبری دخی بنم حصه م معتق اولسون دیسه وبریسی دخی
ساکت اولسه سکوت ایدن مدبره کندو حصه سنی تضمین ایتدورر ومدبر دخی معتقه عبد مدبر اولدوغی حالده ثلث
قیمتنی تضمین ایتدورر بو خسه کندو سعی تضمین ایتدوکنی تضمین ایتدرمز صورت مسئله بودر که اوچ کمسنه طقوز
حصه ایله یکرمی یدی التونه بر عبد اشترا ایلسه لر بریسی تدبیر ایلسه وبری اعتاق ایلسه وبریسی ساکت اولسه اول ساکت
مدبره طقوز التونی تضمین ایتدورر ومدبر دخی معتقه رجوع ایدوب مدبر اولدوقده عبدک بهاسی اون سکز التونه
قالمش ایدی آنک ثلثی که التی التون ایدر آنی تضمین ایتدورر بو قول ابو حنیفه قتنده در والولاء ثلثاه للمدبر وثلثه
ولانک ثلثان مدبر ایچون وثلث معتق ایچوندر زیرا ثلث عبد حر اولوب ثلثان مدبر اولمش اولدی بو تقدیرجه معتقک
حقی ثلث اولمش اولور وقالا لا ضمن مدبره لشریکیه ولو معسرا والولاء کله له امامین دیدیلر که مدبر اولان کمسنه ایکی شریکک
حصه سنی ضامن اولور اگر مدبر معسر ایسه دخی وولانک کلیسی مدبر ایچون اولور وقیمة المدبر ثلثا قیمته قنا مدبرک قیمتی قن
اولدوغی حالده یعنی عبد اولدوغی حالده قیمتنک ثلثان در ولو قال لشریکه هی ام ولدک وانکره تخدمه یوما وتوقف یوما

والکر بو جاریه ده شریك اولان کمسنه شریکنه جاریه سنك ام ولدی دیسه وشریك آخر انکار ایلسه جاریه منکر اولان
شریکه بر کون خدمت ایدر و بر کون موقوف دورر یعنی شریك مقرك نوبتی ایچون موقوف دورر زیرا مقر اولان شریك
بنم جاریه اوزرنده حقم یوقدر شریکمك ام ولدیدر دیمش اولدی وقالا للمنکر ان یستسعیها فی خطها ان شاء امامین
منکرك نصیبی ایچون جاریه سعی ایلمك واردر دیلرسه ثم تکون حرة اندن صکره جاریه حره اولور مثلا بر کمسنه استیلادی
کندو نفسنه اقرار ایلسه صحیح اولور واکر شریکنه مضاف قلسه وشریکی دخی انکار ایلسه شریکی اوزرینه ولا اقرارکنده
اوزرینه منقلب اولور کانه کندوسی استیلاد ایلمشدر وما لام ولد تقوم فلا یضمن موسر اعتق نصیبه منها ام ولد
قیمت یوقدر یعنی مال متقوم دکلدر پس امدی جاریه دن نصیبنی اعتاق ایدن شریك موسر آخرك حصه سنی تضمین ایلمز
ابو حنیفه قتنده مال متقوم دکلدر صورت مسئله بودر که ایکی کمسنه نك اشتراکا بر جاریه سی اولوب وجاریه ما بینلرنده
بر ولد کتورسه وایکیسی دخی دعوت ایلسه ایکیسنك دخی ام ولدی اولور اندن صکره شریك موسر حصه سنی اعتاق ایلسه شریك
آخرك حصه سنی تضمین ایلمز ابو حنیفه قتنده وعندهما هی متقومة فیضمن حصة شریکه منها امامین قتنده ام ولد مال
متقومه در اولقدر بر جاریه دن شریکنك حصه سنی ضامن اولور زیرا ام ولد مملوکیه وطئا واجارة واستخداما منتفع
مدبره کبی متقوم در بو بیلدا ولدوغی اجلدن بر کمسنه کل مملوك لی کذا دیسه ام ولد دخی کل مملوکه داخل اولور
بو باب عتق مبهم بیاننده در له ثلثة اعبد فقال لاثنین عنده احدکما حر فخرج احدهما ودخل الآخر فاعاد القول ثم مات
بر کمسنه نك اوچ عبدی اولوب کندو دوران ایکیسی ایچون احدکما حر دیسه و بو کلام ایله مخاطب اولانك بریسی چقسه
وطشره ده اولانك بری دخی ایچرو کیرسه ومولی احدکما حر کلامنی اعاده ایلسه اندن صکره بیان ایتمدین فوت اولسه
اولان تنوین مضاف الیه دن عوض در تقدیری من غیر بیان مراده دیمکدر عتق ثلثة ارباع الثابت ونصف الخارج
نصف الداخل ثابت اولان عبدك درت بلوکنده اوچ بلوکی معتق اولور وخارج اولان عبدك دخی نصفی معتق اولور
وکذلك داخلك دخی نصفی معتق اولور بو قول ابو حنیفه وابو یوسف قتنده وقال محمد ربعه امام محمد دیدیکه داخلك
ربعی معتق اولور زیرا ایجاب ثانی داخل ایله ثابت بیننده دایردر ایجاب اولده ثابتك نصفی معتق اولمش ایدی ایجاب
واقع اولان نصف عتق ثابت ایله داخل بیننده دایر اولمغین ربع عتق ثابته وربع عتق داخل ایچون اولمش اولور ولو فی مرضه
ولم یجز الوارث جعل کل عبد سبعة کسهام العتق وعتق من الثابت ثلثة وسعی فی اربعة ومن کل من الآخرین اثنان
وسعی کل منهما فی خمسة واکر مولی نك احدکما حر قولی مرضنده اولورسه ووارث دخی جایز کورمسه هر عبد سهام عتق
یدی سهم قلنور وثابتدن اوچ سهم معتق اولوب درت سهمنده سعی ایدر وآخرین دن یعنی داخل وخارجدن هر برینك
ایکی سهمی معتق اولوب بش سهمنده سعی ایدرلر زیرا مرضده عتق وصیتدر ووصیت ایسه ثلثدن معتبردر بو تقدیرجه
یکرمی بر سهم ولدقده یدی سهمی معتق اون درت سهمی سعی اولنمغله مسئله صحیح اولور ثابتده اوچ سهم وآخرینده ایکیشر
سهمدن درت سهم اولوب مجموعی یدی سهم اولور ثلث اعتباری حاصل اولمش اولور وعند محمد یجعل کل عبد ستة
کسهام العتق عنده ویعتق من الثابت ثلثة ویسعی فی ثلثة ومن الخارج اثنان ویسعی فی اربعة ومن الداخل

ویسعی فی خمسة وامام محمد قتنده هر عبد سهام عتق کبی التی سهم قلنور ثابتدن اوچ سهم معتق اولوب سعی ایدر وخارجدن
ایکی سهم معتق اولوب درت سهمنده سعی ایدر وداخلدن بر سهمی معتق اولوب بش سهمنده سعی ایدر ولو طلق کذلك
قبل الدخول ومات بلا بیان بر کمسنه نك اوچ زوجه سی اولسه وجماعسی مدخول بها اولسه واوچنك دخی مهری برابر
اکر احدکما حره دیدوکی کبی احدیکما طالق دیسه وخاتونك بری خارج اولوب اوچنجیسی داخل اولسه بینه احدیکما طالق
وبیان ایتمدین فوت اولسه سقط ثلثة اثمان مهر الثابتة وربع مهر الخارجة وثمن مهر الداخلة بالاتفاق هو
ثابتك مهرنك سکز بلوکندن اوچ بلوکی وخارجه مهرنك ربعی وداخله نك مهرنك ثمنی ساقط اولور زیرا ایجاب اول الله
برینك نصف مهری ساقط اولدی لکن ذکر اولنان نصف مهر ثابته ایله خارجه بیننده تقسیم اولنجق هر برندن ربع
ساقط اولور اندن صکره ایجاب ثانی ایله ربع مهر ساقط اولور وساقط اولان ربع ثابته ایله داخله بیننده تقسیم
ثابته دن سکزده اوچ وداخله دن ثمن وخارجه دن ربع مهر ساقط اولور والبیع بیان فی العتق المبهم عتق مبهمده
بیع بیاندر مثلا احدکما حر دین کمسنه عبدك برینی بیع ایلمك باقی قلانك معتق ایدوکنی بیاندر وکذا العرض علی البیع
وبینه عتق مبهمده عبدك برینی بیعه عرض آخرك عتقی ایچون بیاندر مثلا بر کمسنه ایکی عبدینه احدکما حر دیسه بعده برینی
بیعه عرض ایلسه آخرك اعتاقی ایچون بیان اولور والموت والتحریر والتدبیر والاستیلاد والهبة والصدقة مسلمین
احدکما حر خطابیله مخاطب اولان عبدك بریسنك موتی دخی آخرك عتقنه بیاندر وایکیسندن برینی تحریر وتدبیر وجاریه
استیلاد وهبه وصدقه تسلیم ولدقاری حالده بو ذکر اولنان افعال آخرك عتقنه بیاندر والوطی لیس بیان خلافا لهما
احدیکما حره قولی ایله مخاطبه اولمش جاریه نك برینه وطی آخرك عتقنه بیان دکلدر ابو حنیفه قتنده امامین ایچون خلاف واردر
انلر قتنده برینه وطی آخرك عتقی ایچون بیاندر وفی الطلاق المبهم هو والموت بیان طلاق مبهمده وطی وموت بیاندر مثلا
بر کمسنه ایکی خاتوننه احدیکما طالق دیدکدن صکره وطی ایلسه وخاتونك بری فوت اولسه اول وطی وموت آخرك طلاقنه
بیان اولور وان قال لامته ان کان اول ولد تلدینه ذکرا فانت حرة فولدت ذکرا وانثی ولم یدر الاول منهما فالذکر رقیق ویعتق
نصف کل من الام والانثی اکر بر کمسنه جاریه سنه اول طوغوره جغك ولد ذکر اولورسه سن حره سن دیسه وجاریه ایکیز بر ذکر
وبر قیز طوغورسه وقنقسی اول طوغدوغی بلنمسه پس امدی ذکر رقیق در وجاریه وقیزك هر برینك نصفی معتق اولور ولا یشترط
الدعوی لصحة الشهادة علی الطلاق وعتق الامة معینة دعوی شرط قلنمز طلاق اوزرینه شهادت صحیح اولمقده
وعتق اما اوزرینه معینه اولدقده دخی دعوی شرط قلنمز دعوی حق عبدده شرطدر بو خصوصده حق الله در شرط دکلدر
زیرا تحریم فرج حق الله در بر کمسنه خاتوننه طلاق ویرسه ویاخود جاریه سنی آزاد ایلسه محله سنده اولان قومشولری دعوی
قاضی یه واروب بلا دعوی طلاق وعتقنه شهادت ایلسه لر شهادتلری مقبول اولور وفی عتق العبد وغیر المعینة تشترط
عتق عبدده وجاریه غیر معینه نك عتقنده دعوی شرط قلنور ابو حنیفه قتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر
انلر قتنده دعوی شرط قلنمز زیرا مشهود بر حق شرعدر شهادتلری بلا دعوی مقبولدر فلو شهدا بعتق احد عبدیه
او امتیه لا تقبل اکر ایکی کمسنه بر کسنه نك ایکی قوللنك برینك عتقنه شهادت ایلسه لر ویاخود ایکی جاریه سنك برینك عتقنه

شهادتلری مقبول اولمز ابو حنیفه قتنده الا فی وصیة الا وصیت شهادت مقبول اولور مثلا ایکی کمسنه قاضی یه واروب
فلان کمسنه مرض موتنده ایکی قوللرندن برینی اعتاق ایلمشدر ویاخود تدبیر ایلمشدر دیو شهادت ایلسه لر شهادتلری
استحسانا مقبول اولور وعندهما تقبل اما بونلر قتنده مطلقا ایکی وصیتدن غیریده دخی اولورسه شهادتلری مقبول
وان شهد بطلاق احدی نسائه قبلت اتفاقا اگر ایکی کمسنه بر آدمك ایکی خاتونندن برینك طلاقنه شهادت ایلسه
بلا دعوی اتفاقا شهادتلری مقبول اولور اگر سکوت اولنسه تحریم فرج لازم کلوردی تحریم فرج ایسه حق الله در دعوی

بو باب عتق ایله یمین بیاننده در ومن قال ان دخلت فکل مملوك لی یومئذ حر یعتق بدخول من
فی ملکه عند الدخول سواء کان فی ملکه وقت الحلف او تجدد بعده بر کمسنه اگر داره داخل اولورسم جمله مملوکم اول
حردر دیسه حالف اولان کمسنه نك دخولیله عند الدخول ملکنده اولان عبد معتق اولور کرکسه وقت حلفنده
ملکنده اولسون کرکسه بعد الحلف جدیدا اشترا ایلمش اولسون برابردر جملهسی معتق اولور زیرا یومئذ لفظنك
تقدیری یوم ان دخلت دیمکدر وفعل حذف اولنوب انك عوضی تنوین ویرلمشدر ومعتبر اولان حین دخولده ملکنده
بولنان قوللردر ولو لم یقل یومئذ لا یعتق الا من کان فی ملکه وقت الحلف اگر یومئذ دیمسه معتق اولمز الا وقت
حلفده ملکنده اولان قول معتق اولور وکذا لو قال کل مملوك لی حر بعد غد اگر داره داخل اولورسم یارندن صکره
جمیع مملوکم حردر دیسه بونی حلف ایلدوکی زمان مملوکی اولان عبد معتق اولور زیرا کل مملوك لفظی اول حالده اولانه
متناول اولور بوخسه بعد الحلف مالك اولدوغنه متناول اولمز وبعد غد قولی حر لفظنه ظرفدر بوخسه مملوك
لفظنه ظرف دکلدر والمملوك لا یتناول الحمل مملوك حمله متناول اولمز زیرا جنین انایه تبعیت ایله مملوکدر ومن وجه
عضو دیر مملوك ایسه نفسله متناول اولور بوخسه اعضایه متناول اولمز فلو قال کل مملوك لی ذکر حر وله امة
حامل فولدت ذکرا لاقل من نصف حول منذ حلف لا یعتق اگر داره داخل اولورسم جمله ارکك اولان قوللرم
حردر دیسه حالبوکه اول کمسنه نك بر حامله جاریهسی اولوب وجاریه مزبوره مولاسنك حلف ایلدوکی زماندن
نصف حولدن اقلده بر ارکك اوغلان طوغورسه اول اوغلان معتق اولمز ولو لم یقل ذکر عتق الحمل تبعا للامة اگر کل مملوك
حردر دیوب ذکر لفظنی دیمسه اناسنه تبعیت ایله حمل دخی معتق اولوردی زیرا لفظ مملوك ذکوره واناثه متناول اولور
حتی مدبره وامهات اولاده دخی متناول اولور اگر حالف اولان کمسنه بن رجالی نیت ایلدم نسایی نیت ایلمدم دیسه
قضاء تصدیق اولنمز وحملك اناسی معتقه اولور زیرا امه کل مملوکی تحتنه داخل اولمغله تبعیت ایله حمل معتق اولور
ولو قال کل مملوك لی حر بعد موتی فصار من فی ملکه عند الحلف مدبرا اگر حالف اولان کمسنه جمیع مملوکم موتمدن صکره
حردر دیسه یمین ایلدوکی وقتده ملکنده اولان عبد مدبر اولور لا من ملکه بعده یمیندن صکره مالك اولدوغی عبد مدبر
اولمز زیرا کل مملوکی قولی بلا قرینه او یحتمل حالی ایچون استعمال اولنور نتکم سین وسوف قرینهسیله استقبال ایچون اولدوغی
کبی چونکه حال ایچون استعمال اولندی ایسه جزا که تدبیردر فی الحال واقع اولور لفظ مذکور بعد الیمین اشترا اولنان عبده متناول
لکن یعتق الجمیع من الثلث عند موته لکن یمین ایدن کمسنه نك موتی زماننده وقت حلفده موجود اولان عبد وبعد الیمین

اشترا ایلدوکی عبدی ثلثدن معتق اولور چونکه عتق موته مضاف قلندی بر حیثیتدن ایجاب عتق فی الحال مملوکه اولان
متناول اولمغله موجود اولنلر مدبر اولور وبر حیثیتدن موته مضاف اولان عتق بعد الموت ایجابدر اول ایسه وصیت
ووصیت اولیجق حلف ایلدوکی وقتدن صکره اشترا ایلدوکی قوللره دخی متناول اولور ووصایاده معتبر اولان حالت
موتده ملکنده بولنانلردر بو قول ابو حنیفه وامام محمد قتنده در اما ابو یوسف قتنده بعد الیمین مالك اولدوغی معتق
زیرا لفظ حالده حقیقتدر صکره مالك اولدوغنه متناول اولمز بو اجلدندر که وقت یمینده ملکنده اولان مدبر اولور
ملکنده بولنمین مدبر اولمز

بو باب جعل اوزرینه عتقك بیاننده در ضم جیم ایله جعل بر فعل مقابله
تعیین اولنان عوضدر ومن اعتق علی مال شول کمسنه که عبدینی مال اوزرینه اعتاق ایلسه مثلا انت حر علی الف درهم دیسه
اویاخود مال مقابلهسنده اعتاق ایلسه مثلا انت حر بالف درهم دیسه فقبل عتق پس امری عبد مخاطب اول مجلسده
مال مذکوری قبول ایلسه معتق اولور والمال دین علیه مذکور اولان مال عبد معتقك اوزرینه دیندر زیرا عبد قبول ایله
الفی التزام ایلمشدر ویصح الکفالة به بدل عتق اولان ماله کفالت صحیح اولور زیرا اول مال دین صحیحدر کفالت ایسه دین
صحیحده اولور بخلاف بدل الکتابة بدل کتابت بونك خلافنجه در بدل کتابت ایله کفالت صحیح دکلدر زیرا دین صحیح دکلدر
اثر رقیت باقی اولدوغی ایچون مثلا عبد مکاتب بدل کتابتدن عاجز اولسه ینه رقیته عودت ایدر بو تقدیرجه عبد اوزرینه دین
صحیح دکلدر ودین صحیح اولمیجق کفالت دخی صحیح دکلدر وان قال ان ادیت الی الفا فانت حر او اذا ادیت صار ماذونا
اگر مولی عبدینه ان لفظی ایله اگر بکا بیکی ادا ایدرسك سن حرسن دیسه ویاخود اذا لفظی ایله اگر بکا بیکی ادا ایدرسك سن حرسن دیسه
اول عبد ماذون اولور مکاتب اولمز زیرا ادایه تعلیق اولنان عتق صریحدر مولی عبدینی ادای مال ایله تعلیق ایلمسی تجارته
تحریض ایلمکدر ومال تعلیق ایله ماذون اولور مکاتب اولمز دیمکدن مقصود افندیسی عبد مزبوری مالی ادا ایلمزدن مقدم
بیع ایلمسی جائزدر اما مکاتبك بیعی جائز اولمز مادام که کندوسی راضی اولمیه اما اگر مکاتب کندو بیعنه رضا ویررسه
ویعتق ان ادی فی المجلس او خلی بین المولی وبین المال فیه فی التعلیق بان اگر عبد مال معینی اول مجلسده ادا
ایدرسه معتق اولور ویاخود مولی ایله مال بیننی تخلیه ایلسه یعنی اول مجلسده عبد مال معینی افندیسنك یاننه
وضع ایلسه که مولی اول مالی اخذ ایلمکه ممکن اولسه بو مقوله تسلیم ایله دخی معتق اولور وبو ایکی صورتده معتق
لفظ ان ایله تعلیق اولدوقده در زیرا ان شرط ایچوندر وقت ایچون مستعمل اولمز حتی اول مجلسده ادا ایلمسه معتق اولمز
ومتی ادی او خلی فی التعلیق باذا اذا ایله تعلیقده هر نه وقت مال معینی ادا ایلسه ویاخود تخلیه ایلسه معتق اولور زیرا
لفظ اذا وقت ایچون مستعمل اولور مجلس ایله مقید اولمز متی کبی ویجبر المولی علی القبض هر نه وقت که عبد مال معینی ادا
ویاخود یاننه وضع ایلسه مولیسی مال مزبوری قبض ایلمکه اوزره جبر اولنور وان ادی البعض یجبر علی القبض ایضا
الا انه لا یعتق ما لم یؤد الکل اگر عبد مال معیندن بعضیسنی ادا ایلسه ینه قبض ایلمکه اوزرینه مولی جبر اولنور
اول عبد معتق اولمز مادام که معین اولان مالك کلیسنی ادا ایلمسه کما لو حط عنه البعض فادی الباقی مولی مال معیندن
بعضیسنی حط ایدوب عبد باقیسنی ادا ایلدکده معتق اولمدوغی کبی بعضیسنی ادا ایلمکله عبد معتق اولمز زیرا شرط ادا

اول شرط ایسه بولنمدی مثلا برکمسنه عبدینه ان ادیت الی الف درهم فانت حر دیسه ذکر اولنان الف دن برمقداریی
حط ایلسه کامل الفی ادا ایلمینجه معتق اولمز وجملهسنی حط ایلسه ینه معتق اولمز زیرا شرط اداء الف ایدی واول
ادمی شرط بولنمیجق مشروط دخی بولنمز کتابت بوننک خلافنجهدر زیرا مکاتب اوزرینه مال واجب اولور مال واجب
ابراء بعض وکل جائزدر صاحب عنایه دیمشدر که اکر درهم ذکر اولنوب انک یرینه دینار ویرسه ینه معتق اولمز ثم ان ادی
الفا کسبه قبل التعلیق رجع المولی علیه بمثلها ویعتق اندن صکره اکر عبد قبل التعلیق کسب ایلدوکی الفی ادا ایلسه
عبد معتق اولور لکن مولی عبد اوزرینه اول الف مثلی ایله رجوع ایدر یعنی تکرار بیکی طلب ایدر زیرا اول ویردوکی
عبد ایکن کسب اولنمغله العبد وما یملکه کان لمولاه مضمونی اوزره مال مولینک اولمش اولور اول اجلدن الف اخرجو
عبد اوزرینه رجوع ایدر وان کسبها بعده لا یرجع اکر عبد ویردوکی بیکی بعد التعلیق کسب ایلدی ایسه مولی عبد
اوزرینه رجوع ایدهمز ولو قال انت حر بعد موتی بالف فان قبل بعد موته واعتقه الوارث عتق اکر مولی بنم
الف مقابلهسنده سن حرسن دیسه اکر عبد مولینک موتندن صکره قبول ایدرسه ودخی وارث اعتاق ایدرسه
الف ایله معتق اولور والا فلا اکر عبد مولینک موتندن صکره الف ایله قبول ایلمز ایسه ویاخود عبد قبول ایلیوب
لکن وارث اعتاق ایلمسه معتق اولمز چونکه عتق موتدن صکره تأخیر ایلسه عتقی ثابت اولمز الا وارث ویاخود وصی
ویاخود قاضینک اعتاقی ایله اولور اکر بوذکر اولنان کمسنهلردن اعتاق واقع اولمز ایسه معتق اولمز ولو حرره علی
ان یخدمه سنة فقبل عتق وعلیه ان یخدمه تلک المدة اکر مولی عبدینی برسنه خدمت ایلمک اوزره تحریر ایلسه وعبد
قبول ایلسه فی الحال معتق اولور وعبد اوزرینه لازمدر که اول مدت مولاسنه خدمت ایلیه زیرا بوقول عوض اوزره
عتقدر وعوض اوزرینه واقع اولان عتق قبول ایله قبل الاداء واقع اولور مثلا اعتقتک علی ان تخدمنی سنة دیدکده
فی الحال واقع اولور اما ان خدمتنی کذا مدة دیسه فی الحال واقع اولمیوب شرط اولان مدت تمام اولدقدن صکره
اولکی صورت معاوضهدر صکرهکی صورت معلق بالشرطدر فان مات المولی قبلها لزمه قیمة نفسه اکر مولی عبد برسنه
خدمتدن مقدم فوت اولسه ابو حنیفه وابو یوسف قتنده عبده قیمت نفسی لازم اولور وعند محمد قیمة خدمته امام محمد
عبده خدمتنک قیمتی لازم اولور وکذا لو باع المولی العبد من نفسه بعین فهلکت قبل القبض یلزمه قیمة نفسه وینه
اکر مولی عبدینی کندو نفسنه برعینه یعنی معین برشیئه بیع ایلسه وقبل القبض عین هلاک اولسه اول عبده کندو نفسنک
قیمتی لازم اولور ابو حنیفه وابو یوسف قتنده وعند محمد قیمة العین امام محمد قتنده هلاک اولان عینک قیمتی لازم اولور زیرا
اول عین بغیر مال اولان شیئه معاوضهدر زیرا نفس عبد کندو حقنده مال دکلدر وکندو نفسنه مالک دکلدر بونک مثالی
برخاتون برعبد معتق اوزرینه تزوج اولنسه بعده عبد مستحق چقسه خاتون زوج اوزرینه عبدک قیمتی ایله رجوع ایدر بو
بضع کبی مهر مثل درانکله رجوع ایلمز بوتقدیرجه عبده هلاک اولان عینک قیمتی لازم اولور ابو حنیفه وابو یوسفک
بو عین مال مقابلهسنده معاوضهدر زیرا عبد مولی حقنده مالدر وبونک مثالی برکمسنه برجاریه مقابلهسنده باباسنی اشترا
وبایع جاریهیی قبض ایلمزدن مقدم جاریه هلاک اولسه بایع مشتری اوزرینه باباسنک قیمتی ایله رجوع ایدر بو خصوص جاریهنک

رجوع ایلمز کذا فی الزیلعی ومن قال لآخر اعتق امتک بالف علی ان تزوجنیها ففعل وابت ان تتزوجه فلا شیء
شول کمسنه که بر آخر کمسنهیه جاریهکی بکا تزویج ایلمک اوزره بیک درهم مقابلهسنده اعتاق ایله دیسه واول کمسنه
اعتاق ایلسه وجاریه اول کمسنهیه تزوجدن ابا ایلسه اعتاق ایله دیان کمسنهنک اوزرینه بو شیء لازم دکلدر یعنی امر
تعیین ایلدوکی بیک کندویه لازم کلمز اما طلاق بوننک خلافنجهدر مثلا برکمسنه اخر کمسنهیه طلق امرأتک علی الف درهم
اول کمسنه دخی طلاق ویرسه آمر اوزرینه الف لازم اولور طلاقده اجنبی اوزرینه اشتراط بدل جائزدر اما اعتاقده جائز
دکلدر بو محلده بحث واردر ولو ضم عنی قسم الالف علی قیمتها ومهر مثلها ولزمه حصة القیمة وسقط ما یخص المهر
اکر عنی لفظنی ضم ایلسه مثلا اعتق امتک عنی بالف دیسه مذکور اولان الف جاریهنک قیمتنه ومهر مثلنه تقسیم اولنور
وآمره جاریهنک قیمتی لازم اولور ومهره مختص اولان ساقط اولور مثلا جاریهنک قیمتی ایکی بیک ومهر مثلی ایکی بیک
اقچه اولسه مذکور اولان بیک اقچه اوچ بیکه تقسیم اولنور اولنوب ایکی یوز التمش التی اقچه حصه رقبه واوچیوز اوتوز اوچ اقچه
حصه مهر مثل اولور آمرکه اعتق امتک عنی بالف دیدکده بیک اقچه ایکی شیئه مقابله ایلدی بری شراء رقبه وبری
بضع نکاحدر ووقوع اعتاقک لازم مقدمی که بیع درطریق اقتضا ایله واقع اولمشدر کأنه جاریهیی ایچون آمر
بعها منی ثم اعتقها عنی دیمش اولدی بوتقدیرجه اقتضاء اشترا بولنمش اولور وجاریهنک قیمتی اولان التی یوز التمش
آمره لازم اولور که کندویه تسلیم اولان رقبه مقابلهسندهدر ومهر مثل که اوچیوز اوتوز اوچ اقچهدر اول باطل اولور که
کندویه تسلیم اولمین بضع در ولو تزوجته فحصة المهر لها فی الوجهین وحصة القیمة للمولی فی الثانی وهدر فی
یوقروده تقریر اولنان مسئله جاریه تزوجدن ابا ایلدوکی صورتده ایدی اما اکر جاریه ابا ایلمیوب آمری تزوج
مهر مثلک حصهسی که اوچیوز اوتوز اوچ اقچه ایدی ایکی صورتده دخی جاریه ایچوندر کرک عنی لفظنی ذکر ایلسون
کرک ایلمسون وقیمتک حصهسی ثانیده یعنی عنی لفظنی ضم ایلدکده مولی ایچوندر صورت اولیده یعنی عنی لفظی
ضم اولنمدقده قیمتک حصهسی هدردر

بو باب حکم تدبیر بیاننده درو قتا که مصنف اعتاق مطلقدن فارغ
اعتاق مقیده شروع ایلدی وتدبیر لغتده عاقبت امره نظردر شرعده بعد الموت حاصل اولان عتقی ایجابدر وتدبیر
ایکی نوعدر برنوعی مطلق وبرنوعی مقیددر المدبر المطلق من قال له مولاه اذا مت فانت حر مطلق مدبر شول
کمسنهدر که مولاسی اکا چون بن اولورسم سن حرسن دیه مطلق مدبر بو مقوله خطاب ایله مخاطب اولان عبددر او انت
حر عن دبر منی او یوم اموت او مع موتی او عند موتی او فی موتی او انت مدبر او قد دبرتک ویاخود بندن صکره
سن حرسن دیه ویاخود سن حرسن بن اولدوکم کون دیه ویاخود سن حرسن بنم موتم ایله ویاخود بنم موتم قتنده ویاخود
بنم موتمده حرسن دیه ویاخود سن مدبرسن ویاخود تحقیقا سنی تدبیر ایلدم دیه او ان امت الی مایة سنة
ویاخود اکر بن یوز سنهیه دکین اولورسم سن حرسن دیه وغلب موته فیها حال بوکه مولینک موتی یوز سنهدن
یعنی سکسن یاشنده اولسه مثلا بو قول صورتده مقید اما معنیده مطلقدر زیرا موت مقرردر بو قول حسن
ابو حنیفهدن روایتیدر وفقیه ابو اللیث نوازلنده ذکر ایلمشدر که اکر بررجل عبدینه سن حرسن اکر بن یوز سنهیه دکین

حال بوکه موتی غالب اولمیه یعنی اختیار ادم اوله ابو یوسف دیرکه اول عبد مدبر مقید در مولی سی اول عبدی بیع
ایلمک جایزدر و حسن بن زیاد دیرکه عبد مدبر مطلق در بیعی جایز دکلدر زیرا یوز سنه یه دکین تعیش ایلمیه جکنی
خود مولاسی بیلور ایدی بو تقدیرجه ان مت فانت حر دیمش اولدی او اوصیت له بنفسه او برقبته او بثلث ماله
ویاخود سنی کندو نفسکه وصیت ایلدم ویاخود سنی کندو رقبکه وصیت ایلدم ویاخود ثلث مالمی سکا وصیت
ایلدم دیسه مدبر اولور ولا یجوز اخراجه عن ملکه الا بالعتق مولینک ملکندن اول مدبرک اخراجی جایز اولمز الا
عتق ایله جایز اولور اما شافعی قتنده بیعی و هبه سی جایزدر زیرا ذکر اولنان کلام تعلیق بالشرطدر و تعلیق
بیع و هبه یی منع ایلمز سایر تعلیقاتده اولدوغی کبی بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک لا یباع ولا یوهب ولا یورث
وهو حر من الثلث قول شریفیدر و یجوز استخدامه و کتابته و اجارته مدبرک استخدامی و کتابتی و اجاره یه ویرمسی
جایز اولور والامة توطأ و تزوج جاریه مدبره وطی اولنور یعنی مولاسی وطی ایدر و هنوز ملک باقی اولدوغی اجلدن
تزویج ایلمک دخی جایزدر و اذا مات سیده عتق من ثلث ماله فیجی مدبرک سیدی فوت اولسه مدبر سیدینک ثلث
مالندن معتق اولور زیرا تدبیر وصیت حکمنده در ثلثدن معتبر اولور وان لم یخرج من الثلث فبحسابه اگر مدبرک
قیمتی ثلثدن چقمسه ثلث مال حسابی ایله معتق اولور مثلا سیدک اوچ بیک اقچه سی قالسه و عبدک دخی قیمتی التی بیک
اقچه اولسه جملهسی طقوز بیک اقچه اولور ثلثی اوچ بیک اقچه اولیجق عبدک نصفی معتق اولوب اوچ بیک اقچه باقیسنده
سعی ایدر وان لم یترک غیره اگر فوت اولان سید مدبردن غیری بر شی ترک ایلمسه و وارثلر تدبیری تجویز ایلمسه
سعی فی ثلثیه عبد مدبر قیمتنک ثلثاننده سعی ایدر مثلا قیمتی التی بیک اقچه اولسه ایکی بیک اقچه سی معتق اولوب درت بیک
سعی ایدر وان استغرق دین المولی اگر مدبری مولیسنک دینی مستغرق اولسه سعی فی کل قیمته موتنده معتق اولور
لکن کلی قیمتنده سعی ایدر و لو دبر احد الشریکین و ضمن نصف شریکه ثم مات اگر شریکین دن بری حصه تدبیر ایلسه
و شریکنک نصف حصه سنی ضامن اولسه و فوت اولسه عتق نصفه بالتدبیر و سعی فی نصفه عبدک نصفی تدبیر ایله معتق
و نصف قیمتنده عبد سعی ایدر ابو حنیفه قتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده تدبیر ایله کلیسی
معتق اولور زیرا بعضینی تدبیر کلیسنی تدبیردر بو مسئله تجزی عتق مسئله سنک فرعیدر ابو حنیفه قتنده عتق متجزی
اما امامین قتنده متجزی اولمز والمقید من قال ان مت من مرضی هذا او سفری هذا او من مرض کذا او الی عشر سنین
او الی مایة سنة مدبر مقید شول کمسنه درکه مولاسی کا دیسه که اگر بن شو مرضده اولورسم ویاخود شو سفرمده
اولورسم ویاخود شو مقوله مرضدن اولورسم ویاخود اون سنه یه دکین اولورسم ویاخود یوز سنه یه دکین اولورسم
واحتمل عدم موته فیها یوز سنه ده اولمامک احتمالی اولسه مثلا بو کلامی قایل اولان اون بش یاشنده اولسه فیجوز
بو مقوله مدبر مقیدک بیعی جایز اولور و هبه و رهنی دخی جایز اولور زیرا بونده اولنان صفتلرده موت البته
واقع اولمسی متیقن اولمامغله فی الحال سبب منعقد اولمدی یعنی معنای سببیت بین الثبوت والعدم تردد ایچون
منتفی اولسه سایر تعلیقات کبی بو دخی معلق قالور بو تقدیرجه تعلیقات قبل وجود الشرط بیعی منع ایلمز

وان

وان وجد الشرط عتق عتق المدبر اگر شرط بولنورسه عبد مدبر مقید معتق اولور مدبر مطلق عتقی کبی زیرا بو صفت
اجزاء حیوتندن آخر جزءدن متعین اولوب مدبر مطلقک حکمنی اخذ ایلدی زیرا موته اضافت دخی بولنوب و زوال
تردد دخی متحقق اولدی

بو باب استیلادک حکمی بیانندهدر استیلاد لغتده ولد طلبندر یعنی برلر شرعده مولی
جاریه سندن وطی ایله ولد طلبندر ولا یثبت ولد الامة من مولاها الا ان یدعیه جاریه نک ولدینک نسبی مولاسندن
ثابت اولمز الا مگر که مولاسی اول ولدی دعوت ایلیه زیرا فراش امه ضعیف اولمغله بلادعوه ولد ثابت اولمز و فراش
ضعیف اولدوغی اجلدندرکه جاریه ده عزل جایزدر اما ولد منکوحه بونک خلافیدر انک ولدی نفی ایله منتفی اولیوب
کنه ولوله لعان واجب اولور زیرا منکوحه نک فراشی اقویدر و اذا ثبت صارت ام ولد لا یجوز اخراجها عن ملکه الا بالعتق
فیجی دعوت ایله جاریه نک ولدینک نسبی ثابت اولسه اول جاریه ام ولد اولور اول جاریه نک ملکندن اخراج جایز دکلدر
الا عتق ایله جایز اولور حتی ماریه ابراهیمی طوغردقده نبی علیه السلامدن سؤال ایلدیلرکه یا رسول الله ماریه نی اعتاق
اعتقها ولدها دیو جواب ویرمشلردر و بو موضعده دخی من وطی امة فولدت له فهی معتقة عن دبر منه قول شریفی
وارد اولمشدر وله وطؤها واستخدامها واجارتها وتزویجها وکتابتها مولیسی ایچون جایزدر اول جاریه یی وطی
و استخدام ایلمک و اجاره یه ویرمک و تزویج ایلمک و کتابته کسمک زیرا هنوز اثر ملک باقیدر حقیقتا معتقه دکلدر
وتعتق بعد موته من جمیع ماله ولا تسعی لدینه ام ولد اولان جاریه مولیسنک موتندن نصکره جمیع مالندن معتقه اولور
و مولیسنک دینی ایچون سعی ایلمز زیرا نبی علیه السلامدن ام ولد جمله مالندن معتقه اولور مولیسنک دینی ایچون
وارد اولمشدر ویثبت نسب ولدها بعد ذلک بلا دعوة جاریه نک ولدینک نسبی بلادعوه ثابت اولور اولکی ولدن صکره
ولد کتورسه زیرا اولکی ولدی دعوت ایله متعین اولورکه وطی جاریه دن مقصود ولد ایچون اولور قضاء شهوت ایچون
ولد ایچون اولدوغی متحقق اولوب الولد للفراش حدیث شریفنه موافق اولمش اولور وان نفاه انتفی اگر ولد
ولد ثانی یی نفی ایلسه ولدک نسبی منتفی اولور و فراش اوچ نوعدر اولکیسی ضعیفدرکه جاریه نک فراشیدر دعوتسز ثابت اولمز
و ایکنجیسی متوسطدر او دخی جاریه نک فراشیدر لکن اولکی ولد دعوت اولندقدن صکره ولد ثانینک نسبی بلادعوه
ثابت اولور الا بو قدر وار درکه نفی ایله منتفی اولور اوچنجیسی فراش قویدر که فراش منکوحه در بلادعوه ثابت اولور
و نفی ایله منتفی اولمیوب لعان واجب اولور ولو استولدها بنکاح ثم ملکها فهی ام ولده اگر بر کمسنه بر غیرک جاریه سنی
نکاح ایله استیلاد ایلسه اندن صکره اول جاریه یه مالک اولسه اول جاریه اول کمسنه نک ام ولدی اولور و کذا لو استولدها
بملک ثم استحقت ثم ملکها اگر ملک یمین ایله جاریه یی استیلاد ایلسه اندن صکره جاریه مستحق چقسه بعده جاریه یه
مالک اولسه جاریه اول کمسنه نک ام ولدی اولور بخلاف ما لو استولدها بزنا ثم ملکها اما زنادن استیلاد اندن صکره
جاریه یه مالک اولان بونک خلافیدر زیرا زنادن نسب ثابت اولمز ولو اسلمت ام ولد النصرانی عرض علیه الاسلام
فان اسلم فهی له وان ابی سعت فی قیمتها وهی کالمکاتبة ولا ترق بعجزها اگر نصرانی نک ام ولدی اسلامه
اسلام عرض اولنور اگر اسلامه گلورسه جاریه انک ایچوندر اگر اسلامدن ابا ایدرسه جاریه رقید اولدوغی حالده ثلث

قیمتنده سعی ایدر

ویو جاریه مکاتبه کبی در مادامکه قیمتنی ادا ایلمیه معتقه اولمز لکن عجزی ایله رقیته عودت ایلمز امام زفر قتنده فی الحال
معتقه اولوب سعی ایلمک جاریه نک اوزرینه دین اولور هدایه نک عتق بعض محلنده مسطور در که ام ولد مال متقوم
اولمسنده اختلاف اولنوب امام اعظم قتنده متقوم دکلدر لکن امامین قتنده مال متقومدر زیرا ام ولدک وطی و جاره
واستخدام ایله منتفع اولنمسی مال متقوم اولمسنه دلالت ایدر لکن بیع اولنممسی مال متقوم اولمسنه مانع دکلدر مدبره
اولدوغی کبی کورمزمسنکه ام ولد نصرانی مسلمان اولسه اول جاریه نک اوزرینه قتنا ثلث قیمتی ایچون سعایه واردر
قولی اوزرینه بویله اولمسی مولاسنک موتندن صکره ام ولدک بیع وسعایتی اولمدوغی ایچوندر مدبرینک خلافنجه
ابو حنیفه ایچون دلیل تقوم احرازایله در وام ولد ایسه نسب ایچون محرزه در بو خسه مال متقوم اولدوغی ایچون دکلدر
وَاِنْ مَاتَ عَتَقَتْ بِلَا سِعَايَةٍ واکر مولاسی اولان ذمی فوت اولسه بلا سعایه معتقه اولور زیرا ام ولدیدر ولو ادعی
وَلَدَ اَمَةٍ لَهُ فِيهَا شَرِيكٌ ثَبَتَ نَسَبُهُ مِنْهُ وَصَارَتْ اُمَّ وَلَدِهِ وَضَمِنَ نِصْفَ قِيمَتِهَا وَنِصْفَ عُقْرِهَا لَا قِيمَةَ وَلَدِهَا اکر بر
مشترکه اولان جاریه نک ولدینه ادعا ایلسه یعنی دعوت ایدوب ولد بنمدر دیسه ولدک نسبی دعوت ایدن کمسنه ده
ثابت اولوب جاریه اول کمسنه نک ام ولدی اولور و جاریه نک نصف قیمتنی و نصف عقرینی شریکنه ضامن اولور بو خسه
ولدینک قیمتنی ضامن اولمز حره ده عقر مهر مثل در کوک بکر اولسون کرک ثیبه اولسون جاریه ده قیمتنک عشری در
وَاِنِ ادَّعَيَاهُ مَعًا ثَبَتَ مِنْهُمَا وَهِيَ اُمُّ وَلَدِهِمَا وَعَلَى كُلٍّ نِصْفُ عُقْرِهَا وَتَقَاصَّا وَوَرِثَ مِنْ كُلٍّ مِنْهُمَا مِيرَاثَ ابْنٍ وَوَرِثَا
مِنْهُ مِيرَاثَ اَبٍ وَاحِدٍ اکر شریکینک ایکیسی معا ولده دعوت ایلسه ایکیسندن دخی نسب ثابت اولور و جاریه ایکیسنک
ام ولدی اولور و هر برینک اوزرینه جاریه نک نصف عقری لازم اولور و تقاص ایدرلر یعنی سنک بکا و یره جککی بنم
الاجغمه حساب ایله دیمکدر و اوغلن ایکیسندن دخی بر اوغل میراثنه وارث اولور و ایکیسی اوغلاندن بر بابا میراثنه
وارث اولور حتی بویله بر واقعه قاضی شریح زماننده واقع اولوب قطعی حکم اولنمامغله عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه
مکتوب کوندروب مشترک جاریه نک ولدینه صاحبینک هر بری ولد بنمدر دیو دعوت ایلمشلردر دیو استفتا ایلدکده
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه قاضی شریحه بو یوزدن مکتوب یازدیکه لَبَّسَا فَلُبِّسَ عَلَيْهِمَا وَلَوْ بَيَّنَا لَبُيِّنَ لَهُمَا وَهُوَ ابْنُهُمَا
يَرِثُهُمَا وَيَرِثَانِهِ وَهُوَ لِلْبَاقِي مِنْهُمَا اَيْ لِلْوَلَدِ يَكُونُ لِلْاَبِ الْبَاقِي مِنَ الْاَبَوَيْنِ اِذَا مَاتَ اَحَدُهُمَا حَتَّى يَكُونَ كُلُّ الْمِيرَاثِ لِلْاَبِ الْحَيِّ
دُونَ اَنْ يَكُونَ نِصْفُهُ لِوَرَثَةِ الْاَبِ الْمَيِّتِ کلامی ایله ختم بیوروب و عمر رضی الله تعالی عنه بو کلامی تحریر و تقریر بیوردقده
اصحاب کرامدن رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دن قتی چوق کمسنه حاضر اولوب بر کمسنه بو کلامه تعرض بیورممشلردر
و مکتوب بو منوال اوزره قاضی شریحه واصل اولدقده موجبنجه حکم ایلمشلردر وَاِنِ ادَّعَى وَلَدَ اَمَةِ مُكَاتَبِهِ فَصَدَّقَهُ الْمُكَاتَبُ
ثَبَتَ نَسَبُهُ مِنْهُ وَعَلَيْهِ قِيمَتُهُ وَعُقْرُهَا بر کمسنه اکر مکاتبنک جاریه سنک ولدینه ادعا ایلسه یعنی بنمدر دیو دعوه ایلسه
و مکاتب دخی مولاسنی تصدیق ایلسه ولدک نسبی مولاسندن ثابت اولور و ولدک قیمتی و جاریه نک عقری مولاسی اوزرینه
لازم اولور وَلَا تَصِيرُ اُمَّ وَلَدِهِ اول جاریه مکاتبک مولاسنک ام ولدی اولمز زیرا حقیقتده اول جاریه مولی سنک ملکی دکلدر
وَاِنْ لَمْ يُصَدِّقْهُ لَا يَثْبُتُ النَّسَبُ اکر مکاتب مولاسنی تصدیق ایلمز ایسه ولدک نسبی ثابت اولمز امام ابو یوسف دیدیکه ثبوت

مکاتبک تصدیقنه احتیاج یوقدر زیرا مولینک مکاتبنک جاریه سنده حقی اوغلنک جاریه سندن اقوی در چونکه
اوغلنک جاریه سنده بلا تصدیق نسب ثابت اولیجق جاریه مکاتبده خود بطریق الاولی ثابت اولور بونم ایچون دلیل
بودرکه بابا اوغلنک مالنی تملیک ایدر فحین احتیاج اولسه اول اجلدن عقر و قیمت ولد لازم کلمیوب جاریه ام ولدی
اما مولی ایچون مکاتبک مالنی تملیک ایلمک یوقدر زیرا مولی عقد کتابت ایله کندو نفسندن مکاتبی حجر ایدوب اجنبی
الحاق ایلمشدر اول اجلدن ولدینک قیمتی و جاریه نک عقری کندویه واجب اولور و جاریه ام ولدی اولمز اِلَّا اِنْ دَخَلَ الْوَلَدُ
فِي مِلْكِهِ وَقْتًا مَا الا مکرکه اوقاتدن بر وقتده ولد کندو ملکنه داخل اوله اول وقت نسبی ثابت اولور
بو کتاب ایمانک احکامی بیاننده در یعنی ایقاع ایمان بیاننده در ایمان یمینک جمعی در و یمین لغتده قوته دیرلر و حق
لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ قول شریفی قوت ایدوکنه دلیلدر زیرا بالیمین قول شریفی بالقوه ایله تفسیر ایلمشدر و یمین
شریعتده بر عقددرکه یمین ایدن کمسنه عزیمتنی اول عقد ایله قوی ایدرکوک فعل اوزرینه اولسون و کرکسه ترک فعل
اوزرینه اولسون و یمینک شرطی حالف اولان کمسنه مکلف اولمقدر و سببی قصد ایلدوکی شیئک تحقیقنی اراده در
شول لفظدرکه انکله یمین منعقد اولور و حکمی بار اولمسی واجب اولان محلده بار اولمقدر و فوتنده کفارت ایلمکدر
اَلْيَمِينُ تَقْوِيَةُ اَحَدِ طَرَفَيِ الْخَبَرِ بِالْمُقْسَمِ بِهِ یمین خبرک ایکی طرفنک بر طرفنی مقسم به ایله یعنی اسم الله ایله تقویتدر یعنی
قوتلندرمکدر و یمین دخی ایکی نوعدر بری حق سبحانه و تعالینک اسم ذات و اسماء صفاتیله یمیندر و بری جناب
رب العزتدن غیری ایله یمیندر نوع اول کتاب و سنت ایله مشروعدر نتکم حق سبحانه و تعالینک تالله لاکیدن اصنامکم
تالله تفتؤ تذکر یوسف تالله لقد آثرک الله علینا قول شریفی مشروعیتنه دلیلدر سنت ایله مشروع اولمسی نبی علیه
لاغزون قریشا حدیث شریفی ایله در و صحابه کرامدن رضوان الله تعالی علیهم اجمعین یمین ایدرلر ایدی و یمین
واللهدن غیری ایله دخی یمین مشروعدر بو یمین ایسه جزالی شرط تعلیقدر مثلا ان دخلت الدار فانت حر و یاخود
فانت طالق و یاخود علی حج او عمرة دیمک کبی دخی بونلره مشابه اولان شرط جزا کبی و جزالی شرط تعلیق وضعا
یمین دکلدر لکن عند الفقها معنی یمین تسمیه سی یمین بالله ایله حاصل اولان شی بونکله حاصل اولدوغی ایچوندر
حتی بر کمسنه یمین ایلمامکه یمین ایلسه بعده طلاق و یاخود طلاق مثللو یه حلف ایلسه حانث اولور و یمین ایلمک کرچه
کتاب و سنت ایله مشروعدر لکن تقلیلی تکثیرندن اولیدر احتمالدرکه حق سبحانه و تعالینک اسم شریفنک حرمتنی هتک
ایلمک واقع اوله و بعضلر قتنده حق سبحانه و تعالیدن غیری ایله یمین مکروهدر دیو نبی علیه السلامک من کان
حالفا فلیحلف بالله اولیدن و اهل شرع قتنده یمینک التی اسمی واردر قسم و یمین و حلف و عهد و میثاق و ایلادر و دخی
یمین اوچ نوعدر مصنف بو محلده عدد ایمانی مراد ایلمدی زیرا ایمان اکثر من ان یحصی در بلکه مرادی یمین بالله در
برنده کفارت اولور و برنده کفارت اولمز و برنده اللهدن رجا اولنور که حالف مؤاخذه اولنمیه غموس وَهِيَ حَلْفٌ عَلَى
اَمْرٍ مَاضٍ اَوْ حَالٍ كَذِبًا وَحُكْمُهَا الْاِثْمُ وَلَا كَفَّارَةَ فِيهَا اِلَّا التَّوْبَةُ نوع اول یمین غموسدر و یمین غموس فعل ماضی
و یاخود حالا حالفک یمینی درکه تعمد ایلدوکی حالده یعنی عمدا کذب ایدوب فعل ماضی اوزره والله فعلت کذا

والله فعلت الآن كذا ديو يمين ايلمكدر و يمين غموسك حكمي كناهدر زيرا نبي عليه السلام من حلف كاذبا ادخله النار
بيورمشلردر و بر موضعده دخي اليمين الغموس تدع الديار بلاقع بيوردقلري محققدر و يمين غموسده كفارت يوقدر
الا توبه واردر شافعي قتنده يمين غموسده كفارت واردر زيرا كفارت هتك حرمة اسم الله ايدن كمسنه نك كناهني
كيدرمك ايچون مشروع اولمشدر بونده دخي كاذبا جناب رب العزتك اسم شريفني استشهاد ايلدوكي كناهي خود
يمين منعقده اولدوغي كبي بونده دخي كفارت لازم اولمسنه ذاهب اولمشدر و بزم ايچون دليل بودركه يمين غموس كبيره
محضدر زيرا نبي عليه السلام خمس من الكباير لا كفارة فيهن بيوردقده غموسي دخي بش دن عد بيورمشلردر امدي
كبيره محضه اولنه كفارة ايچون مناط اولمز زيرا كفارة عبادتدر صوم ايله دخي كفارت اولور اكر عبادت اولمسه صوم
كفارت جايز اولمزدي و نبي عليه السلام خمس من الكباير بيوردقلري بري اشراك بالله در و عقوق والدين و قتل نفس
يمين غموس و قطع صلة رحم ولغو وهي حلفه على امر ماض يظنه كما قال وهو بخلافه وحكمها رجاء العفو نوع ثاني
يمين لغودر و يمين لغو حالفك فعل ماضي اوزرينه يميني دركه اول فعلي كندو ديدوكي كبي ظن ايدر حال بوكه اول فعل
يمين ايلدوكي شيئك خلافيدر و آنك حكمي رجا اولنوركه عفو اوله مثلا بر كمسنه والله فعلت كذا و ياخود والله
ما فعلت كذا و ياخود جاء زيد ديوب كندونك ظني بويله اولسه لكن ظن ايلدوكنك خلافي اولسه بو مقوله يمين ايچون
مؤاخذه اولنممق رجا اولنور زيرا حق سبحانه وتعالينك لا يؤاخذكم الله باللغو في ايمانكم قول شريفي مؤاخذه اولنممغه
دليلدر و اكر سؤال اولنورسه كه يمين لغوده مؤاخذه اولنممق خود نص ايله ثابتدر نفي مؤاخذه رجايه تعليقك معناسي ندر
مذكور اولان يمين لغو ايچون نفي مؤاخذه ده شك يوقدر لكن شك لغوك تفسيرنده در زيرا لغو ايچون بعض اقوال
واردر بخاري حضرتلري حق سبحانه وتعالينك لا يؤاخذكم الله باللغو في ايمانكم قول شريفني عايشه رضي الله عنهادن
روايت ايدوب بو كلامده يمين لغو حين تكلمده انسانك لا والله و بلى والله قوليدر و بو روايت ابو حنيفه حضرتلرندن
امام محمد و امام شافعي حضرتلري بيورديلر كه يمين لغو اولدركه حرام شئ اوزرينه يمين ايلمكدر و اول حرام شئ ترك ايلمكله
حق سبحانه وتعالى اول كمسنه مؤاخذه ايلمز و نخعي حسن دن روايت ايدركه يمين لغوده حالف شول كمسنه دركه بر شئ
اوزرينه يمين ايليه صكره نسيان واقع اوله اكرك فعلنده و كرك تركنده بو مقوله يمين لغودر حق سبحانه وتعالى مؤاخذه
ايلمز زيرا يمين لغوده عدم مؤاخذه منصوص عليه در انده شك يوقدر انجق شك لغوك تفسيرنده واقع اولمشدر
منعقدة وهي حلفه على فعل او ترك في المستقبل وحكمها وجوب الكفارة ان حنث يمينك اوچنجي نوعي يمين منعقده در
و يمين منعقده مستقبلده يعني كلهجكده بر فعلك اوزرينه و ياخود ترك فعل اوزرينه حالفك حلفيدر و بو يمينك
حكمي اكر حانث اولورسه وجوب كفارتدر و حق سبحانه وتعالينك ولكن يؤاخذكم بما عقدتم الايمان قول شريفي ايله مراد
مستقبلده يمين اولدوغنه واحفظوا ايمانكم نص شريفي دلالت ايدر و حفظ يمين تصور اولنمز الا مستقبلده اولور
و بما عقدتم الايمان شريفنده اولان عقد بر كلامي بر كلامه بر وجهله ارتباطدركه ايكيسنه بر حكم متعلق اوله بو تقديرجه
ساير عقود شرعيه كبي بر عقد شرعي اولور و انك غيري بر موضعده دخي ولا تنقضوا الايمان بعد توكيدها نص شريفنده

واقع اولان نقض موضع عقده اولور بو نقض ايسه مستقبلدن غيريده تصوري ممكن دكلدر ومنها ما يجب فيه البر
كفعل الفرايض وترك المعاصي يمين منعقده نك اقسامندن بعضي در شول شئ كه انده بار اولمق واجب اولور فرايضي
اشلمك و معاصيي ترك ايلمك كبي مثلا والله لاصلين ظهر اليوم و ترك معاصي يه مثال والله لا اشرب الخمر ديسه و نوعي
صلوتي ادا ايدوب خمري شرب ايتميوب بار اولمقدر ومنها ما يجب فيه الحنث كفعل المعاصي وترك الواجبات يمين منعقده نك
اقسامندن بعضي در شول شئ كه انده حانث اولمق واجب اولور فعل معاصي و ترك واجبات كبي مثلا بر كمسنه والله
لاشربن الخمر اليوم ديسه و ياخود لا اصلي ظهر اليوم ديسه اول كمسنه يه واجب اولور كه شربي ترك و نمازي ادا ايدوب
كفارت ايليه زيرا نبي عليه السلام من حلف ان يطيع الله فليطعه ومن حلف ان يعصيه فلا يعصيه حديث شريفي بوكه دالدر
ومنها ما يفضل فيه الحنث كهجران المسلم ونحوه يمين منعقده اقسامندن بعضيدر شول شئ كه اول شئده حنث بر اوزره
تفضيل اولنور هجران مسلم كبي و اكا بكزر شئ كبي مثلا بر كمسنه فلان كمسنه ايله سويلشميوب سلام ويرميه يم ديو يمين ايلسه
اول كمسنه بار اولمقدن حانث اولمق افضلدر و حانث اولدقدنصكره كفارت ايلسون زيرا نبي عليه السلام من حلف
على يمين ورأى غيرها خيرا منها فليأت بالتي هي خير وليكفر عن يمينه حديث شريفي بو كلامه دليلدر وما عدا ذلك
يفضل فيه البر حفظا لليمين ذلكدن ماعدا يعني فعلي جايز اولميانلردن غيريسندن يميني حفظ ايچون بار اولمق
تفضيل اولنور زيرا حق سبحانه وتعالينك واحفظوا ايمانكم قول شريفي امر در امر ايسه وجوب ايچوندر امدي انسانه
ايماننى حفظ ايلمك واجبدر ولا فرق في وجوب الكفارة بين العامد والناسي وجوب كفارتده عامد و ناسي بيننده
فرق يوقدر دركه متنده ولو كان مكرها او ناسيا تحريرا اولندقدنصكره شرحنده ای مخطئا ايله تفسير ايليوب مثلا
بر كمسنه بكا صو كتورك ديمك مرادي ايكن والله لا اشرب الماء ديو سويلمش اولدی و مثلا واني ناسي محيطي ايله تفسير
ايلمك بينلرنده فرق اولمدوغني مشعردر لكن ممكن دركه نسيان ايله خطا بيننده فرق اوله مثلا بر كمسنه نك قلبي يمين
عازم ايكن لساننده يمين جاري اولسه اكا خطا دينلور و اكر تركنه عازم اولميوب قلبي ذاهب ايكن لساننده يمين جاري اولسه
اكا نسيان دينلور فرق بويله جا اولمق ممكندر اكر دينلورسه كه يمين بر عقددر يمين ايدن كمسنه انكله فعل و يا ترك فعل
تقويت ايدر بو تقديرجه افعال اختياريه دندر ناسي قاصد كبي دردیمک نه كيفيت ايله دردیرز كه قياس بودر لكن نص ايله
قياس ترك اولنمشدر والمكره في الحلف او الحنث وجوب كفارتده مكره و غير مكره بيننده حلفده و ياخود حنثده
فرق يوقدر زيرا نبي عليه السلام ثلث جدهن جد وهزلهن جد بيورمشلردر ثلثدن مراد بري نكاح و بري طلاق و بري يمين در
و بو محله مناسب بر قاعده دركه مثلا بر كمسنه محلوف عليهي مكرها و ياخود ناسيا اشلسه برابردر زيرا فعل حقيقي اكراه ايله
متغير اولمز امدي فعل حقيقي اكراه ايله متغير اولمدوغي اجلدن بر كمسنه بر فعلي اشلمكه يمين ايلسه بعده حالف اولان كمسنه
مغمي عليه و ياخود مجنون اولسه بو حالده ايكن اول فعلي اشلسه حانث اولور زيرا شرط محلوف عليه اولان فعل ايدي حقيقة
بونلرده دخي بولنمشدر اكر چه حكمت رفع ذنب ايسه ده لكن حكم دليلي اوزرينه دائردركه اول فعلدر بو خصوصده حقيقة ذنب اوزرينه
دائر دكلدر زيرا اصوليون الحكمة تراعى في الجنس لا في كل فرد مضموني اوزره بر قاعده بسط ايلمشلردر بو تقديرجه محلوف عليه

هر کیمدن صادر اولور ایسه حانث اولور وهی عتق رقبة کفارت یمین عتق رقبه در یعنی بر قول آزاد ایلمکدر وآزاد اولان
قول مسلم وکافر وصغیر وکبیر وذکر وانثی دن هر قنقیسی اولور ایسه جایزدر اما اعمی ومقطوع الیدین ومقطوع الرجلین
قول جایز دکلدر او اطعام عشرة مساکین کما فی عتق الظهار واطعامه ویاخود اون مسکینه اطعامدر عتق ظهارده
واطعامنده اولدوغی کبی وکلمهٔ او تخییر ایچوندر بونده واجب اولان اوچ شیئک بریسی در او کسوتهم ویاخود اون مسکینک
هر بریسی ایچون بر ثوب لازمدر ایله ثوب که بدننک جملهسنی ستر ایلیه صحیح اولان دخی بودر فلا یجزی السراویل ثوب ما یستر
عامة بدنه اولمیجق هر بریسنه سراویل ویرلسه کفارت ایچون کفایت ایتمز زیرا عرفا طونکین آدمه عریان تسمیه اولنور
فان عجز عن احدها عند الاداء صام ثلثة ایام متتابعات اگر اعتاق واطعام واکسادن بریسنی اداده عاجز اولسه اوچ کون
متتابعا صایم اولور ولا یجوز التکفیر قبل الحنث قبل الحنث کفارت جایز اولمز ولا کفارة فی حلف کافر وان حنث
کافرک یمیننده کفارت یوقدر اگر مسلم اولدوغی حالده حانث اولور ایسه ده زیرا حق سبحانه وتعالی نک فقاتلوا
ائمة الکفر انهم لا ایمان لهم قول شریفی کفره نک عدم ایماننه برهان در زیرا انعقاد یمین جناب رب العزتی تعظیم ایچون
کافر ایسه کفری ایله اللهی تعظیم ایدیجی دکلدر ویمینده دخی اهل دکلدر زیرا کفارت عبادتدر ولا تصح یمین الصبی والمجنون
صبی ومجنون ونائمک یمینی صحیح دکلدر **فصل** وحروف القسم الواو والباء والتاء حروف قسم واو وبا وتادر زیرا
بونلرک هر بری ایمانده معهوددر وقرآن عظیم الشانده مذکوردر وقسمده اصل بادر زیرا مظهر ومضمره داخل اولور
بالله وبک لافعلن دینلور واو ایسه بادن بدلدر انجق مظهره داخل اولور والله لافعلن دینلور بوخسوک دینلمز
وتا ایسه واودن بدلدر بو بیله اولدوغی اجلدن اسم واحددن غیری یه داخل اولمز تالله لافعلن ترب الکعبة دینلمز وقد
کالله افعله اذا اولور حروف قسم اضمار اولنور الله افعله دینلور ایجاز ایچون حروف قسمی حذف ایلمک عربک عادتی در
دینلدیکی بو اختیار اهل بصره در منصوب اوقنمق کرکدر حرف خافض نزع اولندوغنه دلالت ایلسون ایچون ودینلدی
اهل کوفه نک اختیاری در مکسور اوقنمق کرکدر محذوفه دلالت ایلسون ایچون والیمین بالله او باسم من اسمائه کالرحمن
والرحیم والحق یمین اللهک اسم شریفیله در ویاخود حق سبحانه وتعالی نک اسماسندن بر اسم شریفی ایله در الرحمن والرحیم
والحق اسم شریفلری کبی ولا یفتقر الی النیة یمین نیته محتاج اولمز الا فیما یسمی به غیره الا شول اسمده محتاج اولور
او اسم ایله الله دن غیری سی دخی تسمیه اولنه کالحکیم والعلیم حکیم علیم اسملری کبی بو اسملرده اگر الله تعالی یی مراد ایدرسه
یمین اولور اگر غیری مراد ایدرسه یمین اولمز او بصفة من صفاته یحلف بها عرفا کعزة الله وجلاله وکبریائه وعظمته
ویاخود یمین حق سبحانه وتعالی نک صفاتندن بر صفتیله در ایله صفت که عرفا انکله یمین اولنور عزة الله وجلال الله
وکبریاء الله وعظمة الله وقدرة الله کبی وبعض مشایخ دیمشلردر که صفات ذات ایله حلف یمیندر مثلا قدرت
وعزت کبی وصفات فعل ایله حلف یمین دکلدر مثلا رحمت وغضب کبی اما صحیح اولان الایمان مبنیة علی العرف مضمونیدر
لا بغیر الله کالقرآن والنبی والکعبة الله دن غیری نک اسمیله یمین اولمز قرآن عظیم الشان ونبی علیه السلام
وکعبهٔ مکرمه اسملری کبی زیرا امام مالک موطاءده نافعدن روایت ایلمشدر که نبی علیه السلام عمر رضی الله عنه بر محلده ملاقی اولدی

اولدی بر قاچ آدم ایله سویلشورلردی وانلر بابالرینک اسملری ایله حلف ایدرلردی نبی علیه السلام انلره خطاب ایدوب
ان الله ینهاکم ان تحلفوا بآبائکم فمن کان حالفا فلیحلف بالله او لیصمت بیورمشلردر صاحب هدایه دیمشدر که حاشا اگر
انا بریء من النبی والقرآن دیسه یمین اولور زیرا بونلردن تبری کفردر عیاذا بالله ولا بصفة لا یحلف بها عرفا کرحمته
وعلمه ورضائه وغضبه وسخطه وعذابه دخی شول صفت ایله یمین اولمز که عرفا اول صفت ایله حلف اولنمز رحمة الله وعلم الله
ورضا الله وغضب الله وسخط الله وعذاب الله کبی زیرا بو صفات ایله یمین متعارف دکلدر وقوله لعمر الله یمین حالفک
لعمر الله قولی یمین در زیرا عمر الله بقاء الله دیمکدر بقا ایسه صفات الله دندر تقدیری لعمر الله قسمی در معناسی احلف ببقاء
ودوامه دیمکدر زیرا بقا صفات ذاتدر وکذا وایم الله وایم الله دخی لعمر الله کبی یمین در معناسی ایمن الله دیمکدر ایمن جمع
یمین در کثرت استعمالدن نون ساقط اولدی اهل کوفه قتنده وبصریون قتنده او وان قسم دندر معناسی والله دیمکدر
وسوکند میخورم بخدای معناسی احلف الآن بالله دیمکدر بو دخی یمین در زیرا حال ایچوندر اما اگر می لفظی اولمیوب سوکند
بخدای دیسه یمین اولمز وکذا قوله وعهد الله ومیثاقه حالفک عهد الله ومیثاقه قولی دخی یمین در زیرا حق سبحانه وتعالی نک
واوفوا بعهد الله بیورمشدر ومیثاق دخی عهددن عبارتدر واقسم واحلف واشهد وان لم یقل بالله اقسم واحلف
واشهد لفظلری دخی یمین در اگر بالله لفظ شریفنی دیمز ایسه ده زیرا بو الفاظ یمینده مستعملدر وکذا علی نذر او
او عهد وان لم یضف الی الله وینه یمین در بو کمسنه ان فعلت کذا فعلی نذر دیسه ویاخود ان فعلت کذا فعلی یمین
ویاخود فعلی عهد دیسه اگرچه نذر ویمین وعهدی الله مضاف قلمز ایسه ده ینه یمین در زیرا نبی علیه السلام من نذر
ولم یسم فعلیه کفارة یمین قول شریفی یمین ایدوکنه حجتدر وکذا قوله ان فعل کذا فهو کافر او یهودی او نصرانی
او بریء من الله وینه حالفک اگر شویله اشلرسه کافر اولسون ویاخود یهودی اولسون ویاخود نصرانی اولسون
ویاخود اللهدن بری در قولی یمین در ولا یصیر کافرا بالحنث فیها سواء علقه بماض او مستقبل ان کان یعلم انه
حالف اولان کمسنه حنث ایله هو کافر او یهودی او نصرانی او بریء من الله قولنده کافر اولمز کرک بو قولی ماضیه تعلیق
ایلسون ویاخود مستقبله تعلیق ایلسون برابردر اگر حالف اول قولی یمین ایدوکنی بیلور ایسه وان کان عنده انه
یکفر یصیر به کافرا اگر حالفک قتنده اول یمین ایله کافر اولمق اعتقادی اولور ایسه بو مقوله یمین ایله کافر اولور کفره رضا ویروب
اول فعلک اوزرینه اقدام ایلدوکی ایچون وقوله ان فعله فعلیه غضب الله او سخطه او لعنته او هو زان او سارق او
شارب خمر او آکل الربا لیس بیمین حالفک ان فعله فعلیه غضب الله وسایر ذکر اولنان الفاظ ایله اولان قولی یمین دکلدر
زیرا غضب الله وسخط الله ولعنة الله قولی کندونک اوزرینه دعاء علیه در شرط تعلق ایلمز زیرا یمینده متعارف دکلدر
وهو زان او سارق او شارب خمر او آکل الربا بونلر دخی یمینده متعارف دکللردر وکذا قوله حقا حالفک حقا قولی دخی
یمین دکلدر زیرا حقا لفظی منکردر بونکله وعدک تحقیقی مراد اولنور او وحق الله ویاخود حق الله قولی دخی یمین دکلدر
ابو حنیفه وامام محمد قتنده زیرا ایچن لفظ حق اللهه مضاف قلنسه طاعة الله مراد اولنور خلافا لابی یوسف ابو یوسفک
خلافی واردر زیرا حق صفات الله دندر اول کمسنه والله الحق دیمش اولدی بونکله یمین متعارفدر بو دخی یمین اولور زیرا الف ولام

والحق ديسه بالاتفاق يمين اولور وكذا قوله سوكند خورم بخداى يا بطلاق زن فارسيه ايله حالفك سوكند خورم
بخداى ياخود سوكند خورم بطلاق زن قولى دخى يمين دكلدر زيرا بونلر ايله يمين متعارف دكلدر ومن حرم ملكه لا يحرم
بر كمسنه ملكنى كندويه حرام ايلسه مثلا حرمت على ثوبى هذا او طعامى هذا ديسه حرام اولمز وان استباحه او شيئا منه اكر
اول كمسنه كندويه حرام ايلدوكى شئى مباح قلسه اول كيمكله وطعامى يمكله وياخود اول ملكنه برشيئك مباحلغن طلب ايلسه
اول كمسنه نك اوزرينه كفارت لازمدر كندو نفسى اوزرينه حرام ايلدوكى شيئه اقدام ايلدوكى سببى ايله ولا يحرم قولى
حراما لعينه اولمز وقوله كل حلال على حرام يحمل على الطعام والشراب حالفك هر حلال بنم اوزرمه حرام اولسون قولى
طعام وشراب اوزرينه حمل اولنور الا مكه بونلردن غيرى بر نيت ايليه والفتوى انه تطلق امرأته بلا نية فتوى بونك
اوزرينه دركه اول كمسنه نك خاتونى بلا نية مطلقة اولور زيرا في زماننا عرفا الفاظ مستعمله دندر ومثله قوله
حلال بروى حرام وقوله هرچه بدست راست كيرم بروى حرام حالفك حلال بروى حرام قولى وهرنكه صاغ الله دوتم
بروى حرام قولى دخى مقدم كچن مسئله كبى در فتوى بونك اوزرينه دركه بلا نية طلاق واقع اولور زيرا غلبه استعمال بونك
اوزرينه در اما هرچه بدست چپ كيرم بروى حرام ديسه نيتسز طلاق واقع اولمز زيرا بو كلام عرفا استعمال اولنمز ومن
نذر نذرا مطلقا او معلقا بشرط يريده كان قدم غايبى ووجد لزمه الوفاء بر كمسنه نذر مطلق ايله نذر ايلسه لله على
صوم شهر كبى وياخود اراده ايلدوكى بر شرطه تعليق ايلسه ان قدم غايبى فعلى كذا كبى وشرط دخى بولنسه ايكى صورتده
اول نذره وفاسى نذره لازم اولور زيرا النبى عليه السلام من نذر وسمى فعليه الوفاء بما سمى ومن نذر ولم يسم فعليه
كفارة يمين بيورمشلردر ولو علقه بشرط لا يريده كان زنيت اكر نذر ايدن كمسنه نذريني اراده ايلدوكى شرطه تعليق اولنان
ان زنيت فعلى صوم شهر كلامى كبى خير بين الوفاء والتكفير هو الصحيح كفارة ايله وفا بينده مخير اولور صحيح
وفتوى دخى بونك اوزرينه در ومن وصل بحلفه ان شاء الله فلا حنث عليه بر كمسنه ان شاء الله لفظنى حلفنه
وصل ايلسه حالفك اوزرينه حنث يوقدر زيرا النبى عليه السلام من حلف على يمين فقال ان شاء الله فلا حنث عليه

باب اليمين

في الدخول والخروج والاتيان والسكنى وغير ذلك بو باب دخول وخروج واتيان وسكنى وبونلردن
غيرى الفاظده اولان يمينك احكامى بياننده در معلوم اولا كه ايمانده اصل عرف اوزرينه مبنى اولمقدر حقيقت
لغويه اوزرينه دكلدر امام شافعى قتنده حقيقت لغويه اوزرينه در ومالك استعمال قرآن شريف اوزره اولمسنه
ذاهب اولمشلردر واحمد بن حنبل مطلق نيت اوزرينه اولمسنه ذاهب اولمشلردر بزم قتمزده انجق عرف اوزرينه مبنى در مثلا
بر كمسنه سراج ايله استضا ايلميه يم وبساط اوزرينه اوتورميه يم ديو يمين ايلسه وكنشده استضا ايلسه ويربوزينده اوتورسه حانث
اولمز
اكر قرآن عظيم الشانده شمسه سراج وارضه بساط تسميه اولنمش ايسه ده ينه حانث اولمز لا يدخل بيتا فدخل الكعبة او المسجد
او البيعة او الكنيسة لا يحنث بر كمسنه بيته داخل اولميه يم ديو حلف ايلسه وكعبه يه داخل اولسه وياخود مسجده داخل اولسه
وياخود بيعه كه معبد نصارادر اكا داخل اولسه وياخود كنيسه كه معبد يهوددر اكا داخل اولسه حانث اولمز زيرا بونلر بيتوتت ايچون
بنا اولنمشلردر وبعضلر بيعه معبد يهودى وكنيسه معبد نصارى دريمشلردر وكذا لو دخل دهليزا او ظله

اكر

١٧٢

اكر دهليزه داخل اولورسه ودهليز قپو قپاندقده خارج قلاندر اكر قپو قپاندقده داخلده قالورسه اكا دخول ايله حانث اولور
او ظلة باب دار وياخود باب دارك ظله سنه داخل اولسه ينه حانث اولمز ظله طاقك ضميله قپو اوكنده اولان كولكه در
ان كان لو غلق يبقى خارجا والا حنث كما لو دخل صفة اكر قپو قپاندقده خارج قالورسه حانث اولمز اكر خارج قالمزسه
حانث اولور مثلا صفه يه داخل اولورسه حانث اولدوغى كبى زيرا صفه بيتوتت ايچونده در وقيل لا يحنث في الصفة ايضا
ودينلديكه صفه ده حانث اولمز دهليز وظله ده اولمدوغى كبى وفي لا يدخل دارا فدخل دارا خربة لا يحنث حالفك لا ايدخل
دارا قولنده دار خربه يه داخل اولسه يميننده حانث اولمز ولو قال هذه الدار فدخلها خربة صحراء او بعد بنيت دارا اخرى حنث
اكر حالف شو داره داخل اولميه يم ديو يمين ايلسه واشارت ايلدوكى دار خراب وصحرا اولدوغى حالده او دارك عرصه سنه
داخل اولسه وياخود اشارت ايلدوكى دار منهدم اولوب بر آخر دار بنا اولنسه وبنا اولنان داره داخل اولسه حانث اولور زيرا
الوصف في الحاضر لغو وفي الغايب معتبر قولى بين الاصوليين مشهوردر وعند العرب دار اسم عرصه در وحالف اولان
كمسنه هذه الدار ديو يمين ايلدكده كويا كه شو عرصه يه داخل اولميه يم ديو يمين ايلمش اولدى بو تقديرجه دارلق وصفى اسم
اشارت ايله اولان يمينده لغودر كرك دار اولسون كرك بوزيلوب خراب اولسون عرصه سنه داخل اولدقده حانث اولور
وكذا لو وقف على سطحها حالف اكر حلف ايلدوكى دارك اوزرينه چقوب دورسه ينه حانث اولور زيرا سطوح دارلردندر
حتى معتكف اولان كمسنه مسجدك سطحنه صعود ايلسه اعتكافى فاسد اولمز وقيل لا يحنث بر في عرفنا دينلمشدر كه سطوحه
چقمغله بزم عرفمزده حانث اولمز بو كلامك قايلى فقيه ابو الليث در ولو دخل طاق بابها او دهليزها ان كان لو غلق
يبقى خارجا لا يحنث والا حنث اكر حالف حلف ايلدوكى دارك قپوسنك طاقنه داخل اولسه وياخود دهليزنه داخل اولسه
اكر قپو قپاندقده خارج قالورسه دخوليله حانث اولمز واكر قپو قپاندقده خارج قالمازسه دخوليله حانث اولور
ولو جعلت مسجدا او حماما او بستانا او بيتا بعد ما خربت فدخلها لا يحنث اكر اول دار مسجد وياخود حمام وياخود
بستان وياخود خراب اولدقدن صكره بيت اولسه واكا داخل اولسه حانث اولمز وكذا لو دخل بعد انهدام الحمام واشباهه
اكر حمام وبونك مشابه اولانلر منهدم اولدقدن صكره داخل اولسه ينه حانث اولمز وفي لا يدخل هذا البيت فدخله بعد ما انهدم
وصار صحراء او بعد ما بنى بيتا آخر لا يحنث بخلاف ما لو سقط السقف وبقى الجدران حالف شو بيته داخل اولميه يم ديو
يمين ايلسه اول بيت منهدم اولوب صحرا اولدقدن صكره وياخود بر غيرى بيت بنا اولندقدن صكره داخل اولسه حانث اولمز
اما بيتك سقفى ساقط اولوب ديوارلرى باقى قالسه بونك خلافيدر وهذه الدار قولنك حكمى هذا البيت حكمنك خلافيدر زيرا
عرصه يه دخى دار دينلور اما بيت دينلمز وفي لا يدخل هذه الدار وهو فيها لا يحنث ما لم يخرج ثم يدخل بر كمسنه شو داره
داخل اولميه يم ديو يمين ايلسه حال بو كه كندوسى دارك ايچنده اولسه مادامكه داردن چقوب ينه يمين ايلدوكى داره داخل اولمسه حانث اولمز ولا يدخل
غايب صيغه سيدر لكن فقهانك دينديكى دركه نفس متكلم صيغه سيله ادا ايدوجك محلده غايب صيغه سيله ادا ايدرلر
وفي لا يلبس هذا الثوب وهو لابسه او لا يركب هذه الدابة وهو راكبها او لا يسكن هذه الدار وهو ساكنها ان اخذ
في النزع والنزول والنقلة من غير لبث لا يحنث والا حنث وبر كمسنه شو ثوبى كيميه يم ديو يمين ايلسه حال بو كه انى كيمش اولسه

وشو دابه یه راکب اولمیایم دیو یمین ایلسه حال بوکه دابه اوزرنده اولسه ویاخود شو دارده ساکن اولمیایم دیو یمین
حال بوکه ایچنده ساکن اولسه اکر اول کمسنه یمین دن صکره ثوبی نزعه و دابه دن نزوله و داردن نقله بلا توقف شروع
حانث اولمز اکر توقف ایدوب بر ساعت اکلنورسه حانث اولور ثم فی لا یسکن هذا البیت او هذه الدار لا بد من خروجه
بجمیع اهله و متاعه حتی لو بقی وتد حنث اندن صکره شو بیت ده ویاخود شو دارده ساکن اولمیایم دیو یمین ایلسه
اول کمسنه نک جمیع اهل و متاعی ایله خروجی لازمدر حتی بر اکسری باقی قالورسه حانث اولور ابو حنیفه قتنده محیط
مسطوردر که شی یسیر ترک ایلسه حانث اولور مکر که شی عدا اولمین اکسر و سپورکه کبی شی ترک ایلیه و عند ابی یوسف
نقل الاکثر ابو یوسف قتنده متاعنک اکثرینی نقل معتبر اولور زیرا اکثر کل مقامنه اقامه اولنور کذا فی الکافی و فتوی
بونک اوزرینه درو عند محمد نقل ما تقوم به کدخدائیته و هو الاحسن و الارفق امام محمد قتنده او ه کفایت ایدن
نقلی اعتبار اولنور و ناسه احسن و ارفق اولان دخی بودر ثم لا بد من نقلته الی منزل آخر حتی لا یبر بنقلته الی السکة
اندن صکره متاعنی منزل آخره نقلدن لازمدر حتی متاعنی صوقاغه ویاخود مسجده نقل ایلسه بار اولمز منزل آخره نقلی لازمدر
و کذا فی لا یسکن هذه المحلة شو محله ده ساکن اولمیایم دیو یمین ایلسه ابو حنیفه قتنده جمله اهلی و متاعی ایله خروجی
لازمدر و ابو یوسف قتنده متاعنک اکثرینی نقل اعتبار اولنور و امام محمد قتنده او ه کفایت ایده جک شینک نقلی اعتبار
اولنور و فی لا یسکن هذه البلدة او القریة یبر بخروجه و ترک اهله و متاعه فیها و شو شهرده ویاخود قریه ده ساکن
اولمیایم دیو یمین ایلسه اول کمسنه اهل و متاعنی اول شهرده ویاخود قریه ده ترک ایدوب کندونک خروجیله بار اولور
و فی لا یخرج فامر من حمله و اخرجه حنث حالف محله دن ویاخود قریه و بلده دن چقمیایم دیو یمین ایلسه و بر کمسنه یه
کندو یی کتوروب اخراج ایلمکه امر ایلسه و مأمور اولان کمسنه دخی کوتوروب اخراج ایلسه حانث اولور و لو حمل و اخرج
بلا امره مکرها او راضیا لا یحنث حالفک امری اولمدن مکرها حمل اولنوب اخراج اولنسه ویاخود امری اولمدن رضاسیله
اخراج اولنسه حانث اولمز یعنی کندو یی اخراج ایلمکه استکلوبنده تردد ایلمیوب راضی اولسه دیمکدر زیرا انتقال امر
یوخسه مجرد رضا ایله دکلدر و مثله لا یدخل لا یدخل لفظی ایله اولان یمین دخی لا یخرج مثللودر و فی لا یخرج الا
الی جنازة فخرج الیها ثم اتی حاجة اخری لا یحنث حالفک لا یخرج الا الی جنازة لفظی ایله اولان یمین ده جنازه یه خروج
اندن صکره غیری حاجتنه کتسه حانث اولمز زیرا ابتدا موجود اولان خروج مستثنی اولان خروجدر صکره آخر مصلحته
کتدوکی حقیقت خروج دکلدر و فی لا یخرج الی مکة فخرج یریدها ثم رجع حنث و لا یخرج الی مکة لفظی ایله اولان
یمین ده یعنی مکه یه چقمیایم دیو یمین ایلسه و مکه یی اراده ایدوب خروج ایلسه و خروجدن صکره یینه اوینه رجوع
ابتداء قصد مکه ایله خروج بولنمش اولدی و فی لا یأتیها لا یحنث ما لم یدخلها لا یأتیها یعنی مکه یه وارمیایم دیو
اولان یمین ده ما دام که مکه یه داخل اولمیه اوندن خروج ایله حانث اولمز زیرا اتیان وصولدن عبارتدر خروج ایله
حنث لازم کلمز و الذهاب کالخروج فی الاصح لفظ ذهاب اصح روایتده خروج کبیدر مثلا بر کمسنه لا تذهب الی مکة دیو
یمین ایلسه لفظ ذهاب احکامده لفظ خروج کبیدر حاصل کلام بو مقامده اوچ مسئله وارد و بری خروج و بری اتیان

مثلا بر کمسنه مکه یه چقمیایم دیو یمین ایلسه مجرد قصد مکه ایدوب شهردن انفصال ایله حانث اولور کرک واصل اولسون
کرک واصل اولمسون زیرا خروج انفصالدن عبارتدر یوخسه وصولدن عبارت دکلدر نته کم حق سبحانه و تعالینک
و من یخرج من بیته مهاجرا الی الله و رسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله قول شریفنده ثم یدرکه الموت دن مراد
قبل الوصول الیه دیمکدر محققدر و بر کمسنه مکه یه وارمیایم دیو یمین ایلسه ما دام که داخل مکه اولمیه حانث اولمز زیرا اتیان
وصولدن عبارتدر نته کم حق سبحانه و تعالینک فأتیاه فقولا اذ قولا الینا قول شریفی اتیان و صول الیه و کذا الذهاب
و بر کمسنه لا تذهب الی مکة دیو یمین ایلسه لفظ ذهابده مشایخ اختلاف ایلمشلردر بعضلر اتیان منزله سنده در دیدیلر
و بعضلر خروج منزله سنده در دیدیلر زیرا لفظ ذهاب ایکی امرده دخی استعمال اولنمشدر نته کم حق سبحانه و تعالینک
اذهبا الی فرعون انه طغی قول شریفنده اولان ذهاب اتیان معناسنه در و بر غیری موضعده دخی حق سبحانه و تعالینک
فاذهبا بآیاتنا انا معکم مستمعون قول شریفنده اولان ذهاب توجه و اقبال معناسنه در چونکه ایکی معنایه دخی
استعمال اولنمغه احتمال اولدی ایسه مشایخ دخی اختلاف ایلدیلر و بو اختلاف نیت اولنمدوغی شیده در مثلا خروجه
نیت ایدرسه خروج حکمی واقع اولور اکر اتیانه نیت ایدرسه اتیان حکمی واقع اولور زیرا اول کمسنه لفظ محتمل اولدوغی
شیئه نیت ایلمش اولدی و فخر الاسلام بزدوی دیمشدر که بنم قتمده اشبه اولان ذهاب خروج معناسنه اولمقدر زیرا
حق سبحانه و تعالینک انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت قول شریفنده اولان لیذهب نظم شریفی ازاله معناسنه در
چونکه اذهاب ازاله معناسنه اولنجق ذهاب زوال و انفصال معناسنه اولمش اولور و فی لیأتین فلانا فلم یأته
حتی مات حنث فی آخر اجزاء حیاته حالف فلان کمسنه یه البته وارایم دیو یمین ایلسه و موت اصابت ایدنجه اول
کمسنه یه وارمسه اجزاء حیاتنک آخرنده حانث اولور زیرا قبل الممات بار اولمسی حیز رجاده ایدی لکن موت ایله یأس
متحقق اولمغله آخر اجزاء حیاتده حنث واقع اولور و ان قید الاتیان غدا بالاستطاعة فهو علی سلامة الآلات
و عدم الموانع اکر حالف اتیانی غده استطاعت ایلسه تقیید ایلدوکی استطاعت سلامت آلات و عدم موانعه حمل اولنور
یوخسه قدرت حقیقیه اوزرینه محمول اولمز و استطاعت ایکی معنایه اطلاق اولنور اولکیسی سلامت اسباب و الات در نته کم
حق سبحانه و تعالینک و لله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلا قول شریفنده واقع اولمشدر و نبی علیه السلام
استطاعتی زاد و راحله ایله تفسیر ایلدی و ایکنجیسی قدرت حقیقیه در قدرت حقیقیه اولدر که عبد بر فعلی اشلمکه
مراد ایلدکده حین اراده ده حق سبحانه و تعالی اول فعلی خلق ایلیه نته کم حق سبحانه و تعالینک ما کانوا یستطیعون السمع
قول شریفنده واقع اولمشدر فلو لم یأت و لا مانع من مرض او سلطان حنث و لو نوی الحقیقیة صدق دیانة لا قضاء
اتیانی غده استطاعت ایله تقیید ایلدکده مرضدن ویاخود پادشاهدن بر مانع اولمدن وارمسه حانث اولور اکر حالف
قدرت حقیقیه یه نیت ایلسه دیانة تصدیق اولنور اما مذهب مختارده قضاء تصدیق اولنمز و فی لا تخرج الا باذنه
شرط الاذن لکل خروج حالفک زوجه سنه اوندن طشره چقمه الا بنم اذنم ایله دیو یمین ایلسه هر خروج ایچون اذن شرط
موضع نفیده واقع اولمقده عام اولور و فعل ایسه لغة مصدره دلالت ایدر و مستثنی ایسه مستثنی منهک جنسندندر

وبا ایسه الصاق ایچوندر ملصقا به اقتضا ایدر پس امدی تقدیری لا تخرج خروجا الا خروجا ملصقا باذنی دیمکدر بو
اذنه مقرون اولان خروجک ماوراسی تحت خطر عامده باقی قالور فحین بلا اذن خروج واقع اولورسه شرط بولنمغله
حانث اولور وفی الا ان اذن یکفی الاذن مرة وحالفک لا تخرج الا ان اذن قولنده بر دفعه اذن ویردوکی کفایت ایدر مثلا
بر دفعه اذن ویروب خروج ایلدکدنصکره تکرار دفعه ثانیده بلا اذن خروج ایلسه حانث اولمز وفی لا تخرج الا باذنه
لو اذن لها فیه متی شاءت ثم نهاها فخرجت لا یحنث عند ابی یوسف خلافا لمحمد حالفک لا تخرج الا باذنه قولنده
اکر زوج خاتونه هر نه زمان دیلرسک خروج ایله دیو اذن ویرسه صکره خاتونی خروجدن نهی ایلسه وخاتون دخی
حانث اولمز ابو یوسف قتنده امام محمد ایچون خلاف واردر ولو ارادت الخروج فقال ان خرجت اکر خاتون خروج
مراد ایلسه ور زوجی خاتونک اراده سی حالنده اکر خروج ایدرسک سن طالقسن دیسه او ضرب العبد فقال ان ضربت
ویاخود خاتون ضرب عبدی مراد ایلسه واول اراده حالنده زوج اکر سن عبدی ضرب ایدرسک طالقسن دیسه تقید
بالفعل فورا حتی لو لبثت ثم فعلت لا یحنث حنث علی الفور اشلمکله مقیددر حتی اکر خاتون بو کلامدنصکره
اندنصکره خروج ایلسه ویاخود عبدینی ضرب ایلسه حانث اولمز بو یمینه یمین فور تسمیه اولنمشدر قال الاخر اجلس
فتغد معی فقال ان تغدیت فکذا لا یحنث بالتغدی لا معه ولو فی ذلک الیوم بر کمسنه آخر کمسنه یه اوتور بنمله
تغدی ایله یعنی طعام اکل ایله دیسه اول کمسنه اکر طعام اکل ایدرسم شویله اولسون یعنی عبدم حر اولسون دیسه
غدا اکل ایتمکله حانث اولمز اکر اول کونده اکل ایدرسه ده اما بنمله تغدی ایلدیکی کمسنه ایله تغدی اولمیه زیرا بو
کلامی جواب مخرجندن خروج ایلمشدر چونکه کلام سؤاله مطابق اوله معیت ایله موصوف اولان غدا مراد اولور الا ان
ان تغدیت الیوم الا مکرکه اکر بو کون تغدی ایدرسم دیسه اول کون تغدی ایلسه حانث اولور کرک بنمله تغدی ایله
اولسون کرک غیری ایله اولسون حانث اولور وفی لا یرکب دابة فلان فرکب دابة عبد له مأذون لا یحنث الا ان نواه
وهو غیر مستغرق بالدین حالفک والان کمسنه فلانک دابه سنه بنمیایم دیو یمین ایلسه ویمین ایلدوکی کمسنه نک عبد
مأذوننک دابه سنه راکب اولسه حانث اولمز الا مکرکه عبد مأذوننک دابه سنه نیت ایلیه واول عبد مأذون دخی دین ایله
مستغرق اولمیه وعند ابی یوسف یحنث مطلقا ان نواه ابو یوسف قتنده حانث اولور مطلقا اکر عبده نیت ایلدیسه
کرکسه مدیون اولسون کرکسه مدیون اولمسون وکرکسه اول دین مستغرق اولسون کرکسه اولمسون حانث اولور وعند
محمد یحنث مطلقا وان لم ینوه امام محمد قتنده حانث اولور مطلقا اکر عبده نیت ایلمدی ایسه ده

باب الیمین فی الاکل والشرب واللبس والکلام

بو باب اکل وشرب ولبس وکلامده اولان یمین بیاننده در لا یأکل من هذه النخلة
فهو علی ثمرها ودبسها غیر المطبوخ بر کمسنه شو خرما اغاجندن اکل ایلمیایم دیو یمین ایلسه بو اکل نخله نک میوه سنه
وغیر مطبوخ اولان بکمزنه محمولدر لا نبیذها وخلها ودبسها المطبوخ خرمانک نبیذی وسرکه سی وطبخ اولنان بکمزی ایله
او من هذه الشاة فهو علی اللحم دون اللبن والزبد ویاخود شو قیوندن اکل ایلمیایم دیو یمین ایلسه بو یمین
اکلی اوزرینه محمولدر سود وقیمغی اوزرینه محمول دکلدر زیرا ماکول اولان غنم شاة در بو تقدیرجه یمین خاصه لحمه منصرف

یوخسه لبن وقیمق ویاغنه منصرف اولمز وفی لا یأکل من هذه البسر فاکله رطبا لا یحنث وشو بسردن اکل ایلمیم دیو
یمین ایلسه ور رطب اولدوغی حالده اکل ایلسه حانث اولمز بسر بانک ضمی وسینک سکونیله خرما قوروغی در بو مقدار
کمال بولدقده رطب دیرلر بعده تمر دیرلر اولنه طلع دیرلر اندنصکره خلال دیرلر بعده بلح دیرلر بعده بسر بعده رطب
اندنصکره تمر دیرلر وکذا من هذا الرطب او اللبن فاکله تمرا او شیرازا شو رطبدن ویاخود شو سوددن اکل ایلمیم دیو
یمین ایلسه وتمر اولدوغی حالده ویاخود سود یوغورد اولدوغی حالده اکل ایلسه ینه حانث اولمز زیرا بسوره ورطوبت
یمینده معتبر صفتلردر انلر ایله یمین منعقد اولور ولبن دخی ماکول اولور کنز وایله یمین اولور لکن کندودن اتخاذ
اولنان شیئه یمین منصرف اولمز بخلاف لا یکلم هذا الصبی فکلمه شابا او شیخا ولا یأکل لحم هذا الحمل فأکل کبشا
شو اوغلنجغه سویلمیم دیو یمین ایلسه اول صبی یکت ویاخود قوجه اولدوغی وقت سویلسه بونک خلافنجه در
یعنی حانث اولور ویاخود شو قوزینک اتندن اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه قوچ اولدوغی حالده اکل ایلسه حانث اولور
وفی لا یأکل بسرا فاکل رطبا لا یحنث ولو اکل مذنبا حنث بسر اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه ور رطب اکل ایلسه حانث اولمز
اکر بعضیسی بسر وبعضیسی رطب اولدوغی حالده یعنی الاجه اولدقده اکل ایلسه حانث اولور وکذا لو اکله بعد ما حلف
لا یأکل رطبا وقالا لا یحنث فیهما رطب اکل ایلمیم دیو یمیندنصکره مذنب اکل ایلسه ینه حانث اولور امامین
دیدیلر ایکی صورتده دخی حانث اولمز مثلا بسر اکل ایلمیم دیو یمیندنصکره رطب ویاخود مذنب کالاجه دیرلر
اکل ایلسه امامین قتنده حانث اولمز ولو اکله بعد حلفه لا یأکل رطبا ولا بسرا حنث اتفاقا اکر رطب وبسر اکل ایلمیم دیو
یمیندنصکره مذنبی اکل ایلسه بالاتفاق حانث اولور وفی لا یشتری رطبا فاشتری کباسة بسر فیها رطب لا یحنث
حالفک لا یشتری رطبا قولنده یعنی رطب اشترا ایلمیم دیو یمین ایلسه بر صالقم بسر اشترا ایلسه که انده رطب اولسه
حانث اولمز زیرا جمله یه مصارف اولدی مغلوب اولان غالبه تابعدر اما یمین اکل ایچون اولسه حانث اولور زیرا
اکل شیئا فشیئا مصارف اولور بو تقدیرجه هر بری مقصود اولمش اولور کما لو اشتری بسرا مذنبا نتکم رطب اشترا
ایلمیم دیو یمین ایلسه وبسر الاجه سنی اشترا ایلسه حانث اولمز زیرا مغلوب تابعدر وفی لا یأکل لحما او بیضا فاکل
لحم سمک او بیضه لا یحنث حالف آت ویمورده اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه وبالق اتی وبالق یمورده سنی اکل ایلسه حانث اولمز
قیاس بو ایدیکه حانث اوله زیرا قرآن عظیم الشانده لحما طریا بیورلمشدر لکن بالق اتنه لحم بیورلمسی مجازدر زیرا لحمک
منشأی دمدر بالقده ایسه دم یوقدر اکر دم اولسه صوده ساکن اولمق ممکن اولمزدی ومطلق ایسه کامله متناول اولور
یوخسه قاصره متناول اولمز وکذا فی الشراء لا یأکل لحما دیو یمین ایدوب لحم سمک اکل ایلدوکندن حانث اولمدوغی کبی
لفظ اشترا ده دخی حانث اولمز مثلا لحم اشترا ایلمیم دیو یمین ایلسه وبالق اشترا ایلسه حانث اولمز ولو اکل لحم انسان
او خنزیر حنث لحم اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه اکر انسان اتنی ویاخود خنزیر اتنی اکل ایلسه حانث اولور زیرا بونلر حقیقتده
لحمدر دمدن متولد اولور وکذا لو اکل کبدا او کرشا ینه حانث اولور اکر جکر ویاخود شکنبه اکل ایلسه زیرا بونلرک
منشأی دمدر صاحب محیط دیمشدرکه بو یمین اهل کوفه نک عرفنده در اما بزم عرفمزده حانث اولمز زیرا بزم عرفمزده بونلره

وكومده دخی استعمال اولنمز والمختار انه لا یحنث بهما فی عرفنا مختار اولان بودرکه حالف اولان کمسنه کبد وکرش ایله
حانث اولمز بزم عرفمزده کما لو اکل الیتة کم قویروق پیه حانث اولمدوغی کبی انده دخی حانث اولمز وفی لا یاکل شحما یتقید
بشحم البطن فلا یحنث بشحم الظهر حالف شحم اکل ایلمیم دیو اولان یمیننده اول شحم ایچ یاغی ایله مقید اولور قیونک وسایر
حیوانک ارقه سی یاغیله حانث اولمز مثلا بر کمسنه شحم ییمیم دیو یمین ایلسه وارقه دن چقن شحمی اکل ایلسه حانث اولمز خلافا لهما
امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده حانث اولور ولو اکل الیتة او لحما لا یحنث اتفاقا حالف اولان کمسنه شحم اکل
ایلمیم دیو یمین دنصکره اکر قویروق ویاخود لحم اکل ایلسه بالاتفاق حانث اولمز وفی لا یاکل من هذه الحنطة یتقید
باکلها قضما فلا یحنث باکل خبزها حالف شو بغدایدن اکل ایلمیم دیو اولان یمینندن یعنی شو بغدایدن ییمیم دیو
یمین ایلسه بغدای چینمک ایله مقید اولور اتمکین اکل ایله حانث اولمز خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر
قتنده خبزنی اکل ایله حانث اولور قضم فتح قاف وسکون ضاد ایله اطراف اسنان ایله اکل ایلمکدر یعنی چینمک ایله
وبو خلاف اخر خلافه مبنی در مثلا بر لفظک هم معنی حقیقی مستعمل اولسه وهم معنی مجازی متعارف اولسه
ابو حنیفه حضرتلری اول لفظی معنای حقیقی اوزرینه حملنی ترجیح ایدر وامامین حضرتلری متعارف اولان معنای مجازی
حملنی ترجیح ایدرلر وفی لا یاکل من هذا الدقیق یحنث بخبزه لا بسفه فی الصحیح حالف شو دقیقدن اکل ایلمیم دیو
اولان یمیننده دقیقک اتمکی ایله حانث اولور اما دقیقی یلماق ایله حانث اولمز صحیح اولان دخی بودر سف چینمدن
یلایوب یوتمغه دیرلر والخبز یقع علی ما اعتاده اهل مصره کخبز البر او الشعیر خبز حالف شهرینک اهلینک معتادی
اولان شی اوزرینه واقع اولور بغدای وارپه اتمکی کبی زیرا بونلرک اتمکی حقیقة وعرفا خبزدر فلا یحنث بخبز
او خبز الارز بالعراق مطلقا قطایفک خبزی ایله حانث اولمز ویاخود عراقده برنج اتمکی ایله دخی حانث اولمز زیرا
اهل عراق برنج اتمکی اکلنه معتاد دکللردر اکر طبرستانده اولسه ویاخود بر شهرده اولسه که طعاملری برنج اولسه
حانث اولور الا اذا نواه الا مکر که خبزه نیت ایلیه بو تقدیرجه حانث اولور والشواء علی اللحم لا علی الباذنجان والجزر
او البیض الا اذا نواه بریان لحم اوزرینه واقع اولور یعنی بر کمسنه بریان اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه لحم اوزرینه واقع اولور
بوخسه باذنجان وجزر وییمرده اوزرینه واقع اولمز مکر که هر برینه نیت ایلیه جزر هاوج در والطبیخ علی ما یطبخ
من اللحم بالماء وعلی مرقه الا اذا نوی غیر ذلک طبیخ اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه حانث اولمز الا قچن بونلردن غیری
نیت ایلسه حانث اولور والراس علی ما یباع فی مصره ویکبس فی التنانیر بر کمسنه باش اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه باش
تنورلره ادخال اولنوب شهرده بیع اولنان باش اوزرینه واقع اولور بو یلده باش اکل ایلسه حانث اولور بوخسه چکرکه
وسرچه باشنی اکل ایلسه حانث اولمز والفاکهة علی التفاح والبطیخ والمشمش فاکهه لفظی الما وقاون وقاربوز وزرد الو
اوزرینه محمولدر مثلا بر کمسنه فاکهه اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه امام اعظم قتنده الما وقاون وقاربوز وزرد الو اکل ایلسه
حانث اولور وعندهما علی العنب والرطب والرمان ایضا امامین قتنده اوزم وخرمانک تازه سی وانار اوزرینه دخی حمل
محمولدر تفاح وبطیخ ومشمشه حمل اولندوغی کبی ولا یقع علی القثاء والخیار اتفاقا بالاتفاق قثا وخیار اوزرینه

والادام

والادام علی ما یصطبغ به کالخل والزیت واللبن ادام یعنی قاتوق شول شیدر اوزرینه محمولدر که اول شی ایله اتمک صبغ
اولنمق ممکن اوله سرکه وزیت وسود کبی مثلا بر کمسنه قاتوق اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه سرکه وزیت وسود اکل ایلسه حانث اولور
وکذا الملح طوز دخی ادامدر یعنی قاتوقدر لا اللحم والبیض والجبن الا بالنیة لحم وییمرده وپنیر ادام دکلدر الا نیت ایله
ادام اولور مثلا قاتوق اکل ایلمیم دیو یمین ایلسه لحم وبیض وجبنی نیت ایلسه واکل ایلسه حانث اولور وعند محمد
هی ادام ایضا امام محمد قتنده لحم وبیض وجبن دخی خل وزیت ولبن وملح کبی ادامدر یعنی قاتوقدر زیرا بونلر اتمک ایله
اکل اولنه کلمشدر والعنب والبطیخ لیسا بادام فی الصحیح عنب وبطیخ مذهب صحیحده ادام دکلدر حاصل کلام ادام اوچ وجه
اوزره در ما یصطبغ به اولان یعنی اتمکی بویایوب بولشمق ممکن اولا بالاتفاق ادامدر بطیخ وعنب وتمر وبونلرک
امثالی که یالکز اکل اولنمق غالب اوله بالاتفاق ادام دکلدر لحم وبیض وجبن اختلاف اوزره در امام محمد ادام اولمسنه
ذاهب اولدی امام اعظم وابو یوسف ادام اولمسنه ذاهب اولمشلردر والغداء الاکل فیما بین طلوع الفجر والزوال غدا
طلوع فجر ایله زوال بیننده اولان اکلدر مثلا بر کمسنه تغدی ایلمیم دیو یمین ایلسه ذکر اولنان وقتده طعام اکل ایلسه حانث اولور
والعشاء فیما بین الزوال ونصف اللیل عشا زوال ایله نصف اللیل بیننده اولان اکلدر مثلا بر کمسنه تعشی ایلمیم دیو
یمین ایلسه اول وقت اکل ایلسه حانث اولور والسحور فیما بین نصف اللیل وطلوع الفجر سحور نصف لیل ایله طلوع فجر
بیننده اولان اکلدر غدا وعشا وسحورک معناسی اکل الغدا واکل العشا واکل السحور دیمکدر حذف مضاف قبیلندندر
زیرا غدا اول وقتده اکل اولنان طعامک اسمیدر عشا وسحور دخی کذلک مثلا بر کمسنه تسحر ایلمیم دیو یمین ایلسه بو وقتده
اکل ایلسه حانث اولور وفی ان اکلت او شربت او لبست او کلمت او تزوجت او خرجت ونوی معینا لا یصدق اکر اکل
ایدرسم ویاخود ایچرسم ویاخود کیرسم ویاخود سویلرسم ویاخود تزوج ایدرسم ویاخود چقارسم لفظلری ایله
یمین ایدوب وشی معینه نیت ایلسه دیانة وقضاء تصدیق اولنمز زیرا نیت ملفوظده صحیح اولور طعام وشراب وثوب
وسایری ملفوظ دکللردر طعام وشراب وثوب وغیریلری اقتضا مقدر اولور اصولده ایسه ثابت اولمشدر که مقتضی ایچون
عموم یوقدر بو تقدیرجه تخصیص لغو اولور اما امام شافعی قتنده تصدیق اولنور زیرا انک قتنده مقتضی ایچون عموم واردر
ولو زاد طعاما او شرابا ونحوه صدق دیانة لا قضاء اکر طعاما لفظنی زیاده ایلسه مثلا ان اکلت طعاما وان شربت
شرابا ودخی بونلره مشابه اولنلری زیاده ایدوب یمین ایلسه دیانة تصدیق اولنور قضاء تصدیق اولنمز زیرا مذکور
اولان مفعول محل شرطده نکره در ومحل شرطده نکره اولان موضع نفیده دخی نکره در زیرا جزانک شرطه تعلقی منع ایچوندر
بو تقدیرجه نکره موضع نفیده عامدر تخصیص ایچون نیت صحیح اولور الا اخلاف ظاهردر قضاء تصدیق اولنمز وفی لا یشرب
من دجلة لا یحنث بشربه منها باناء ما لم یکرع حالف دجله دن ایچمیم دیو اولان یمیننده دجله دن حوقه وایله
ایچمسیله حانث اولمز ابو حنیفه قتنده مادامکه اغزینی دجلیه قویوب ایچمیه خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلرک
قتنده انا ایله شرب ایلسه حانث اولور وان قال من ماء دجلة حنث بالاناء اتفاقا اکر ماء دجله دن شرب ایلمیم دیو
یمین ایلسه بالاتفاق انا ایله حانث اولور زیرا یمین صو اوزرینه منعقد اولدی هر نه وجهله ایچسه حانث اولور وکذا فی الجب والبئر

جب ویبودن ایچمیه‌یم دیو یمین ایلسه دخی اناء ایله شرب ایلسه حانث اولور زیرا بو ایکیسنک صوینی انا ایله ایچلور اول
حانث اولور جب ایچی اورلمش اولمین قیویه دیرلر وفی الاناء بعینه اناده اولان یمین دخی بعینه دریعنی برکمسنه شو جناقدن
شرب ایلمیه‌یم دیو یمین ایلسه واول جناقدن شرب ایلسه حانث اولور زیرا متعارف جناقدن ایچلمکدر وامکان البر شرط
بار اولمه‌نک امکانی یمینک صحتنک شرطی‌دروامام اعظم وامام محمد قتنده یمینک منعقد اولمسی‌ایچون محلوف علیه ممکن
الوقوع اولمک کرکسه یمین بالله اولسون کرکسه طلاق وعتاق اولسون ویمینک محلی برخبردرکه آنده صدق رجا او
شیئک محلی قابل حکم اولمق کرکدر ویمینک حکمی ایسه بار اولمقدر وبار اولمق ایسه صدقی رجا اولان شیئده اولور امکان
اولمیجق اصلا یمین منعقد اولمز خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردرانک قتنده امکان بریمینک صحتنک
شرطی دکلدرزیرا یمین سایر عقود شرعیه کبی برعقددر واول یمین ایچون برمحل لازمدر محل ایسه مستقبلده براوکه
خبرویرلمکدر کرک حالف اول امرک ایقاعنه قادر اولسون کرک قادر اولمسون یمین منعقد اولور فمن حلف لیشربن
هذا الکوز الیوم ولاماء فیه اوکان فصب قبل مضیه لایحنث شول کمسنه که بوکون شو برداغک صوینی البته ایچمیه
یمین ایلسه حال بوکه اول برداقده صو اولمسه ویاخود حین یمینده برداقده صو اولسه لکن کون بیتمزدن مقدم دوکلسه
وامام محمد قتنده حانث اولمز زیرا بار اولمق ممکن دکلدرانلرک قتنده امکانی بریمینک صحتنک شرطی‌دربونده ایسه شرط یوق
حانث اولمز خلافا له ابو یوسف ایچون خلاف واردرانک قتنده امکان بوشرط دکلدر وکذا ان لم یقل الیوم حالف اولان
الیوم لفظنی دیمسه بیله حانث اولمز الا ان کان فصب فانه یحنث بالاتفاق الا که یوم ذکر اولنمین یمینده برداق
صو اولوب دوکلسه بالاتفاق یمین ایدن کمسنه حانث اولور وفی لیصعدن السماء اولیطیرن فی الهواء اولیقلبن هذا الحجر
اولیقتلن زیدا عالما بموته انعقدت وحنث للحال برکمسنه البته سمایه صعود ایده‌یم ویاخود هواده اوچه‌یم
شو طاشی التونه قلب ایده‌یم ویاخود زیدک موتنه عالم ایکن زیدی قتل ایده‌یم دیو یمین ایلسه اول یمین منعقد اولور
وفی الحال حانث اولور وان لم یعلم بموته فلا اگر زیدک موتنه عالم دکلسه یمین منعقد اولمیوب حانث اولمز زیرا اول
کمسنه‌نک مرادی بین الناس متعارف اولان قتل ایدی اول ایسه میت بولنوب حقیقتده قتل ممتنع اولدی بوتقدیرجه
انعقاد یمینک شرطی امکان برایدی بولنمغله حنث لازم کلمز خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردرزیرا انک
قتنده امکان برانعقاد یمینه شرط دکلدر وفی لایتکلم فقرأ القرآن اوسبح اوهلل اوکبر لایحنث سواء فی الصلوة
اوخارجها هو المختار حالفک سویلمیه‌یم دیو اولان یمینده قراءة قرآن ایلسه ویاخود تسبیح اوقسه ویاخود تهلیل
ویاخود تکبیر ایلسه حانث اولمز بو افعالی کرک صلوتده اشلسون کرک خارج صلوتده اشلسون برابردر ومختار اولان
بودرزیرا عرفا وشرعا بو افعالی اشلینه متکلم دینلمز بلکه قاری ومسبح ومهلل ومکبر دینلور وفی لایکلمه فکلمه
بحیث یسمع وهو نائم حنث ان ایقظه برکمسنه فلان کمسنه‌یه سویلمیه‌یم دیو یمین ایلسه بروجهله سویلسه که محلوف علیه
اویور ایکن استماع ایلسه حانث اولور اگر اول کلام انسانی اویاندیرسه صاحب هدایه مبسوطک بعض روایاتی نقل ایدوب
اول کلام نائمی اویاندیرمق شرطدر ومشایخمز دخی بونک اوزرینه‌دروقیل مطلقا ودینلمشدرکه مطلقا حانث اولور کرک

اویاندیرسون کرکسه اویاندیرمسون ولوکلم غیره وقصد اسماعه لایحنث فلانه سویلمیه‌یم دیو یمین ایلدکدن صکره
برآخر کمسنه‌یه سویلسه ومحلوف علیهه اشتدرمک قصد ایلسه حانث اولمز زیرا حالفک آخره تکلمی حقیقتده محلوف علیهه
تکلم دکلدر ولوسلم علی جماعة هوفیهم حنث اگر حالف برجماعته سلام ویرسه ومحلوف علیه اول جماعت ایچنده اولسه
حانث اولور وان نواهم دونه لایحنث اگر جماعته نیت ایدوب محلوف علیهه نیت ایلمسه قصدی اولمدوغی ایچون دیانة
حانث اولمز ولوقال الا باذنه فاذن ولم یعلم فکلمه یحنث اگر حالف فلان کمسنه‌یه سویلمیه‌یم الا که اونک اذنی
ایله دیو یمین ایلسه ومحلوف علیه دخی حالفه سویلمک ایچون اذن ویرسه لکن کندوسی اذن ویردوکنی بلمسه واول
کمسنه‌یه سویلسه ابو حنیفه وامام محمد قتنده حانث اولور زیرا اذن اعلام اولان اذاندن مشتقدر ویاخود اذنده واقع
اولمقدن مشتقدر بونلرک هر برسی متحقق اولمز الا استماع ایله اولور خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردر
انک قتنده حانث اولمز وفی لایکلمه شهرا فهو من حین حلف حالفک برای فلان کمسنه‌یه سویلمیه‌یم دیو اولان یمینده
انعقاد یمین حلف ایلدوکی وقتدن حساب اولنور ویوم اکلمه لمطلق الوقت حالفک یوم اکلم فلانا فامرأتی طالق دیو
اولان یمینده لیلا اونهارا تکلم ایدرسه حانث اولور زیرا اسم یوم فعل غیر ممتده مقارن اولسه مطلق وقته محمولدر
ویصح نیة النهار فقط یوم اکلم فلانا لفظی ایله اولان یمینده حالف اولان کمسنه نهاری نیت ایلدم دیسه انجق نیتی
صحیح اولور زیرا یوم نهارده استعمال اولنه کلمشدر ولیلة اکلمه علی اللیل فحسب برکمسنه فلان لیلده سویلرسم دیو
یمین ایلسه انجق کیجه اوزرینه محمولدر حتی کوندز تکلم ایلسه حانث اولمز زیرا لیل مطلق وقت ایچون استعمال اولنمز نهار
بیاض خالصدن عبارت اولدوغی کبی لیل دخی سواد ایچون اسم درو فی ان کلمته الا ان یقدم زید اوحتی یقدم او
الا ان یاذن زید اوحتی یاذن فکلمه قبل ذلک حنث حالفک اگر فلانه زید کلنجه‌یه دکین سویلرسم دیو اولان یمینده
ویاخود لفظ حتی ایله یعنی ان کلمته حتی یقدم زید دیو اولان یمینده ویاخود الا ان یاذن زید لفظی ایله اولان یمینده
ویاخود حتی یاذن لفظی ایله اولان یمینده ذکر اولنان شرطلردن مقدم تکلم ایدرسه حانث اولور زیرا قدوم واذن غایت
اولمشدر ویمین ایسه قبل الغایه باقیدر وبعد الغایه ایسه منتهیه‌دراما قبل الانتها تکلم ایله حنث واقع اولور بعد الانتها
حنث واقع اولمز وحتی‌نک غایت اولمسی ظاهردراما الا ان غایت ایچون اولمسی الا اصلنده استثنا ایچوندر وان ایسه
مصدریه‌درچونکه یقدمنک مصدری که قدومدر تکلمدن متعذر اولدی بومحلده الا وان غایت ایچون مستعار قلندی
استثنا ایله غایت بیننده مناسبت اولدوغیچون زیرا غایت مغیانک ما بعدینی قصر وانتهاسنی بیان ایچوندر واستثنا دخی
مستثنی منه قصر وحکمنک انتهاسنی بیان ایچوندر وان مات زید سقط الحلف اگر زید متوفی اولسه یمین ساقط اولور
ابو حنیفه وامام محمد قتنده زیرا امکان برانلرک قتنده انعقاد یمینه شرطدر بونده ایسه زیدک موتی ایله منتفی اولدی
ابو یوسف قتنده موتیله یمین ساقط اولمز زیرا امکان برانک قتنده انعقاد یمینه شرط دکلدر بوتقدیرجه غایتک سقوطی ایله
یمین مؤبد اولدی یعنی تأبید اوزره قالدی وفی لایأکل طعام فلان اولایدخل داره اولایلبس ثوبه اولایرکب دابته او
یکلم عبده حالف فلانک طعامنی اکل ایلمیه‌یم ویاخود دارینه داخل اولمیه‌یم ویاخود ثوبنی کیمیه‌یم ویاخود دابه‌سنه بینمیه‌یم

وياخود عبدينه تكلم ايلميه‌يم ديو يميننده ان عتق وزوال ملكه وفعل لا يحنث اكرچه الف طعام ودار وثوب ودابه‌يى
وعبدى تعيين ايلسه مثلا طعام فلان هذا ودار هذا وثوبه هذا ودابته هذه وعبده هذا ديمكله تعيين ايلسه وتعيين
اولنان اشيا بيع وياخود هبه ايله اول كمسنه‌نك ملكندن زايل اولسه يمين ايدن كمسنه اول فعلى اشلسه حانث اولمز زيرا
عقد يمين مضاف اولان شيئك عينى اوزرينه واقع اولور واشارتده اولان تاثير كبى اضافتده دخى تاثير وارد در واضافت
منقطع اولوب ملكندن زايل اوليجق تاثير قالميوب يمين منعقد اولمز كويا كه اول شئ مادامكه فلانك ملكنده اوله ديمش اولور
خلافا لمحمد فى العبد والدار امام محمد ايچون عبد ودارده خلاف وار در زيرا اضافت تعريف ايچوندر واشارت ايسه
تعريفده اضافتدن ابلغدر بو محلده اشارت معتبره اولوب اضافت لغو اولور بو تقديرجه ذكر اولنان عبده تكلم
وداره دخول بولنورسه كركسه فلانك ملكنده اولسون كركسه اولمسون حانث اولور وفى المتجدد لا يحنث اتفاقا ذكر
اولنان صورتلرك كليسنده مثلا فلانك شو طعامنى اكل ايلميه‌يم وشو دارينه كيرميه‌يم وسايره بو يله‌جه اشارت ايله يمين
ايلدكدن صكره جديد طعام ودار وثوب ودابه وعبد اشترا ايلسه وحالف اولان كمسنه اشياء جديده‌دن اكل ودخول
ولبس وركوب وتكلم بونلرى اشلسه بالاتفاق حانث اولمز زيرا يمين مشار اليه اوزرينه واقع اولمشدر وان لم يعين
لا يحنث بعد الزوال اكرچه الف طعام ودار وثوب ودابه‌يى تكلمى تعيين ايتميوب واشياء مذكوره من بعد ملكندن زايل
اولدقدن صكره اشلسه حانث اولمز ويحنث بالمتجدد اشياء مذكوره متجدد ايله حانث اولور مثلا متعين اولدقده حالف
اولان كمسنه طعام ودار وثوب ودابه وعبد اشترا ايلسه بونلرى اشلمكله حانث اولور وفى لا يكلم امرأته وصديقه يحنث
فى المعين بعد الابانة والمعادات بر كمسنه فلانك خاتوننه وصديقنه تكلم ايلميه‌يم ديو يمين ايلسه معينده خاتون زوجندن
مفارقتدن صكره وصديقى عداوت ايلدكدن صكره تكلم ايلسه حانث اولور مثلا لا اكلم امرأة فلان هذه وصديق فلان
لفظلرى ايله تكلم ايلسه حانث اولور زيرا بو محلده اضافتك تاثيرى يوقدر وجانب اشارت ترجيح اولنور زيرا اشارت تعريف
اضافتدن ابلغدر وفى غيره لا غير معينده حانث اولمز مثلا هذه وياخود هذا لفظى سويلميوب لا اكلم امرأته وصديقه
يمين ايلسه ابانت ومعاداتدن صكره تكلم ايلسه حانث اولمز الا فى رواية عن محمد الا امام محمددن بر روايتده حانث اولور زيرا
مقصود محلوف عليهك هجرانيدر واضافت ايسه تعريف ايچوندر بو تقديرجه مشار اليه اولمين مشار اليه كبى اولمشدر اما امام
وابو يوسف ايچون دليل عقلى بودر كه اسم اشارت ترك اولنوب وهجر اولنه‌جق كمسنه اسميله ذكر اولنمق غيرى ايچون دخى محتملدر
بو تقديرجه احتمال شك ايله حنث لازم كلمز ويحنث بالمتجدد جديد اولان صديق وخاتوننه تكلم ايلسه حانث اولور مثلا
فلانك خاتوننه وصديقنه تكلم ايلميه‌يم ديو يمين ايلسه بعد اليمين بر آخر خاتون الوب وبو غيرى صديق ايدينسه حالف
جديدا الدوغى خاتوننه وصديقنه تكلم ايلسه حانث اولور وفى لا يكلم صاحب هذا الطيلسان فباعه فكلمه حنث بر
طيلسان صاحبنه سويلميه‌يم ديو يمين ايلسه وصاحبى اول طيلسانى بيع ايلسه وبعده حالف اولان كمسنه طيلسانى بيع
كسنه‌يه سويلسه حانث اولور زيرا امتناع اول كمسنه‌نك ذاتندندر يوخسه طيلساندن دكلدر امر طيلسانك تكلمه عدم حنث لازم
لا اكلمه حينا او زمانا او الحين او الزمان ولا نية فهو على ستة اشهر ومعها ما نوى بر شخص آخر كمسنه‌يه كلمه حينا او زمانا

يمين ايلسه وياخود الف ولام ايله معرف الحين او الزمان ديو يمين ايلسه وبر شئ نيت ايتمسه بو يمين التى آى اوزرينه
واقع اولور وبو الفاظ اكر نيت ايله اولورسه يمين نيت ايلدوكى شئ اوزرينه واقع اولور زيرا حين ايله زمان قليل مراد اولنور
حق سبحانه وتعالى‌نك فسبحان الله حين تمسون وحين تصبحون قول شريفنده واقع اولمشدر بو محلده حين‌دن مراد
وقت صلوتدر ولفظ حين ايله موضع آخرده مراد فوق سنه‌در نتكم حق سبحانه وتعالى‌نك هل اتى على الانسان حين من الدهر
قول شريفنده واقع اولمشدر ومحل آخرده حين‌دن مراد التى آيدر حق سبحانه وتعالى‌نك تؤتى اكلها كل حين باذن ربها
قول شريفنده اولدوغى كبى بو حين‌دن مراد التى آيدر وعند الاطلاق وسط حمل اولنور زيرا خير الامور اوسطها ايدوكى
ابن عباس حضرتلرى دخى التى آى اولمق اوزره ذاهب اولمشدر ولفظ زمان دخى حين كبى استعمال اولنور وحين وزمانك تعريف
وتنكيرى على السواءدر چونكه بو محلده حين وزمان التى آى اولمق معهود اولدى ايسه تعريف دخى معهوده منصرف اولور وذكر
اولنان قيودك فايده‌سى بر شئ نيت اولمدقده‌در اكر نيتى وار ايسه نيت ايلدوكى شئ اوزره واقع اولور وان قال الدهر
او الابد فهو على العمر اكر يمين ايدن كمسنه لا اكلم الدهر وياخود لا اكلم الابد ديو يمين ايلسه امام اعظم حضرتلرى منكرا
ذكر اولنان دهرده توقف بيورمشدر وقتا كه دهردن سؤال اولندقده لا ادرى ما مقداره بيوردقلرى محقق در
ثمان توقف فيها الامام وقد عدد ذلك دينا متينا اوان الختان وسور الحمار وفضل الملائك والمرسلينا ودهر خنثى وجلالة
وكلب وطفل من المشركينا وامام اعظم حضرتلرى منكر دهرك جوابنده توقف بيوردقلرى شئ ده دخى توقف
بيوركه مذكور اولان دهردر واوان ختان وسور حمار وفضل بين الملائكة والمرسلين وخنثى مشكل وحكم جلالة وكلب معلم
ومحل اطفال المشركين بو سكز شيدن سؤال اولندقده جواب ويرميوب توقف بيوردقلرى محل خفا دكلدر وعندهما هو كالزمان
امامين قتنده دهر زمان كبيدر ولو قال اياما او شهورا او سنين فعلى ثلثة اكر لا اكلم اياما وياخود لا اكلم شهورا
وياخود لا اكلم سنين ديو يمين ايلسه ايامده اوچ كون وشهورده اوچ آى وسنينده اوچ سنه اوزرينه محمول اولور زيرا
جمع منكر جنس وعهد اوزرينه حمل اولنمز اقل جمع اوزرينه واقع اولور وان عرف فعلى عشرة كاياما كثيرة اكر معرف باللام
مثلا لا اكلم الايام او الشهور او السنين ديو يمين ايلسه ايامده اون كون وشهورده اون آى وسنينده اون سنه اوزرينه
محمولدر اياما كثيرة كبى زيرا ابو حنيفه قتنده معرف باللام اولان جمع ايله مراد اولان اقصاسيدر بو يله جمعك منتهاسى
وقالا على جمعة فى الايام وسنة فى الشهور والعمر فى السنين امامين ديديلركه لا اكلم الايام لفظنده جمعه اوزرينه محمولدر
يعنى هفته‌يه حمل اولنور ولا اكلم فى الشهور لفظنده سنه اوزرينه محمولدر ولا اكلم السنين لفظنده عمره محمولدر

بو باب طلاق وعتقده واقع اولان يمينك احكامى بياننده‌در قال ان ولدت فانت كذا حنث بالميت بر كمسنه
خاتوننه اكر سن طوغورسه‌ك طالقسن ديسه ميت ايله حانث اولور مثلا بر ميت اوغلان وجوده كلمكله حانث اولور زيرا
ولد ميت حقيقة وعرفا وحكما مولود تسميه اولنور وشرعا دخى ولد تسميه اولنور حتى انكله عدت منقضيه اولور واندن صكره
نفاس در وجاريه ايسه ام ولد اولور ولو قال فهو حر فولدت ميتا ثم حيا عتق الحى بر كمسنه جاريه‌سنه اكر ولد كتورر سك
اول ولد حر در ديسه وجاريه بر ميت ولد كتورسه اندن صكره بر حى ولد كتورسه امام اعظم قتنده حى اولان ولد معتق اولور

اسم ولد وصف حيوة ايله مقيد اولور خلافاً لهما امامين ايچون خلاف واردر انلرك قتنده معتق اولمز زيرا ولد اولدر اول
متحقق اولوب لكن ميت محل حريت اولمغين يمين منحل اولوب جزايه مصادف اولمدي يعني شرط جزاسنه منحل اولدي وفي اول عبد
فهو حر فملك عبداً عتق وبر كمسنه اول عبده مالك اولورسم اول عبد حردر ديسه وبر عبده مالك اولسه معتق اولور زيرا اول فرد سابق
اسميدر بو تقديرجه فرد سابق اولمغه عبد آخر اشتراسنه محتاج دكلدر ولو ملك عبدين معاً ثم آخر لا يعتق واحد منهم اگر معاً
ايكي عبده مالك اولسه آندن صكره بر آخر عبده مالك اولسه اول اوچ عبددن بريسي معتق اولمز ولو زاد وحده عتق الآخر اگر
وحده قيدني زياده ايلسه آخركه ثالثدر معتق اولور مثلا اول عبد املكه وحده فهو حر ديسه ومعاً ايكي عبد اشترا ايدوب بعده بر دخي
اشترا ايلسه وحده قيد اولمغله ايكيدن صكره الدوغي اوچنجي عبد معتق اولور زيرا حالدر ولان كمسنه وحده لفظي ايله حالت
انفرادي مراد ايلمشدر ولفظ وحده حال ايچوندر مثلا جاءني زيد وحده ديسك اي منفرداً ديمكدر اما وحده موضعنده
اوچنجي عبد معتق اولمز وحده ايله واحد بيننده فرق بودركه وحده مقرون اولدوغي فعلده غيرك مشاركتني نفي
اول فعلده انفرادني اقتضا ايدر بوخسه ذاتنده انفرادني اقتضا ايلمز معلومدركه دارده بر خاتون وار ايكن في الدار رجل
واحد ديمك صحيح اولور زيرا لفظ واحد ذاتنده انفرادني اقتضا ايدركه اول رجوليتدر بوخسه فعل مقرون كه دارده
اني اقتضا ايلمز اما دارده خاتون وار ايكن في الدار رجل وحده ديمك صحيح دكلدر زيرا وحده لفظي رجلك تفردني
اقتضا ايدركه اول رجلك دارده اولمسيدر بوخسه ذاتنده انفرادني اقتضا ايلمز چونكه بو ذكر اولنان حكم ثابت اولدي
حالف املكه وحده قولي تملكدن تفرديني اقتضا ايدر عبد ثالث دخي بو صفت ايله متصف اولمغين معتق اولور ولو قال
آخر عبد املكه بعد ملك عبد واحد لا يعتق اگر آخر عبد املكه فهو حر ديسه بر عبده مالك اولدقدن صكره اولسه اول عبد
زيرا آخر لفظي فرد لاحقك اسميدر اول اسم غيره مشارك اولمين ايله اولسه مقدم بر شيء واقع اولمديكه بو عبد لاحق اسمي ايله
مسمى اوله اول اجلدن معتق اولمز ولو بعد ملك عبدين متفرقين عتق الآخر منذ ملكه من كل ماله اگر حالف متفرقين
ايكي عبده مالك اولدقدن صكره فوت اولسه آخركه معتق اولور زيرا فرد لاحق اولور صحتي حالنده اشترا ايلدي
اولدوغي حيندن كلي مالندن معتق اولور وعندهما عند موته من الثلث امامين قتنده موتي قتنده ثلث مالندن
معتق اولور كركسه وقت شرادن صحيح اولسون كركسه مريض اولسون زيرا آخريتك ثبوتي كندودن صكره عدم شرادر بو
موتي ايله متحقق اولوب ثلثدن اعتبار اولنور وعلى هذا آخر امرأة اتزوجها فهي طالق ثلاثاً فلا ترث وبو قول اگر
بر كمسنه آخر امرأة اتزوجها فهي طالق ثلاثاً ديسه صكره الدوغي خاتون تزوج ايلدوكي حينده ابو حنيفه قتنده
اولور بو تقديرجه ميراثه مستحقه اولمز خلافاً لهما امامين ايچون خلاف واردر انلرك قاتنده وقوع طلاق موت
مقصوردر ميراثه مستحقه اولور وكل عبد بشرني بكذا فهو حر فبشره ثلثة متفرقون عتق الاول وان بشروه
بر كمسنه هر عبدكه فلان شيء ايله بني تبشير ايليه اول عبد حر اولسون ديسه واوچ قولي متفرقاً تبشير ايلسه اول كيسه
معتق اولور واگر اوچي معاً تبشير ايلسه اوچي دخي معتق اولور زيرا بشارت جمله سندن واقع اولمشدر ولو قال
من اخبرني عتقوا في الوجهين اگر بشرني مكاننه اخبرني ديسه اخبار ايدن عبدك اوچي دخي ايكي وجهده يعني متفرقاً ومجتمعاً

اخبار ايلدكلرنده معتق اولورلر زيرا هر بوندن اخبار بولنمش اولور ولو نوى كفارته بشراء ابيه سقطت اگر بابا سني شرا
ايلدكده كفارتي ايچون نيت ايلسه كفارتي ساقط اولور لا بشراء امة استولدها بالنكاح نكاح ايله استيلاد ايچون
جاريه اشتراسي نيت ايله كفارتدن واقع اولمز مثلا بر كمسنه بر جاريه يه اگر سني اشترا ايدرسم كفارة يمينده حره اول ديسه
بعده اشترا ايلسه شرطك وجودي بولنمغله جاريه معتق اولور اما كفارتده واقع اولمز زيرا جاريه نك حريتي استيلاده
مستحقه اولوب يمينه مضاف اولمز او عبد حلف بعتقه ويا خود عتقنه يمين ايلدوكي عبدك شراسي ايله كفارة يميندن اولمق
اوزره نيت ايلسه كفارتدن واقع اولمز مثلا ان اشتريت هذا العبد فهو حر ديسه واشترا ايلدكده كفارة يمينه نيت ايلسه
جايز اولمز الا ان قال ان اشتريتك فانت حر عن كفارتي الا مگر كه اگر سني اشترا ايدرسم كفارة يميندن حر اول ديه بو لفظ ايله
تكلم ايدرسه كفارتندن واقع اولور وفي ان تسريت امة فهي حرة فتسرى من في ملكه وقت الحلف عتقت اگر جاريه يه
تسري ايدرسم اول جاريه حره در ديو يمين ايلسه وقت حلفده ملكنده اولان جاريه يه تسري ايلسه معتقه اولور مثلا
جاريه سي بولنورسه هر قنقيسني جماع ايدرسه معتقه اولور زيرا لفظ امه نكره در سياق شرطده واقع اولوب عموم افاده ايدر
وان تسرى من ملكها بعده لا يعتق اگر يميندن صكره مالك اولدوغي جاريه يه تسري ايلسه معتقه اولمز وفي كل مملوك لي
حر عتق عبيده ومدبروه وامهات اولاده لا مكاتبوه الا ان نواهم بر كمسنه كل مملوكم حردر ديسه جمله قوللري ومدبرلري
وامهات اولادلري معتق اولور اما مكاتبلري ولان قوللري معتق اولمز الا مگر كه مكاتبلري دخي نيت ايليه وفي هذه طالق او هذه
وهذه طلقت الاخيرة وخير في الاوليين اوچ خاتوني اولان كمسنه انلره هذه طالق او هذه وهذه قولنده آخري
مطلقه اولور وايكي اولكي طلاقنده مخير اولور زيرا لفظ واحد مذكورني اثبات ايچوندر واو ايسه حكمده مشاركت
گويا كه حالف اولان كمسنه احديكما طالق وهذه ديمش اولدي وكذا العتق والاقرار عتق واقرار دخي بويله در مثلا
بر كمسنه اوچ عبدنه هذا حر او هذا وهذا ديسه اوچنجيسي معتق اولور ايكي اولكيده مخيردر اقرار مثلا بر كمسنه لفلان على الف
او لفلان وفلان ديسه اوچنجي ايچون بشيوز لازم اولوب ايكي اولكيده مخيردر

بو باب بيع وشرا وتزوج وبونلردن غيري اولان اشياده اولان يمينك احكامي بيانندهدر يحنث بالمباشرة دون
التوكيل في البيع والشراء والاجارة والاستيجار والصلح عن مال والقسمة والخصومة وضرب الولد ذكر اولنان
احوالدن يمين ايلسه مباشرة ايله حانث اولور وكيل ايلمكله حانث اولمز مثلا بيع وشرا وسائر ذكر اولنانلري ايلميم ديو
يمين ايلسه كندوسي اول افعالي ايلسه حانث اولور اما غيري كمسنه بو افعالي اشلمكه وكيل ايلسه حانث اولمز زيرا شرط
عقد ايدي اول ايسه موكلده بولنموب وكيل اولان عاقده بولندي بو تقديرجه حانث اولمز وتحنث بهما في النكاح
والطلاق والخلع والعتق والكتابة والصلح عن دم عمد والهبة والصدقة والقرض والاستقراض ذكر اولنان
احوالده مباشرة وتوكيل ايله حانث اولور زيرا بونلرده اولان منفعتك كليسي موكله عائددر بو تقديرجه وكيل
رسول محض اولمش اولور درر ده مسطوردركه فقهانك استقراض عد ايلمهلري بو محلده مشكل اولمشدر زيرا التصريح
قرضه توكيل باطلدر بو تقديرجه واجب اولوركه موكلك اوزرينه حنث ترتب ايلمیه زيرا باطل اوزرينه حكم ترتب ايلمز

وان نوى المباشرة خاصة صدق ديانة لا قضاء اكر خاصة كندوسي مباشرتي نيت ايدرسه ديانة تصديق اولنور اما
قضاء تصديق اولنمز وكذا ضرب العبد والذبح والبناء والخياطة والايداع والاستيداع ذكر اولنان احوالده دخي
مباشرة وتوكيل ايله حانث اولور والاعارة والاستعارة وقضاء الدين وقبضه والكسوة والحمل الا انه لو نوى
المباشرة يصدق قضاء وديانة ذكر اولنان احوالده دخي مباشرة وتوكيل ايله حانث اولور الا مكر كه مباشرته
نيت ايليه قضاء وديانة تصديق اولنور مثلا فلانك عبديني ضرب ايلميه يم وقيوني ذبح ايلميه يم واوني بنا ايلميه يم
وثوبني كيميه يم وامانت ويرميه يم وامانتني قبول ايلميه يم وعاريت ويرميه يم وعاريتني قبول ايلميه يم ودينني قضا
وقبض ايلميه يم ديو يمين ايلسه وشو ثوبي كيميه يم وشو خشبي حمل ايلميه يم ديسه غيرينه امر ايلسه كه اكر كيدرسه وياخود
يوكلتسه حانث اولور زيرا ذكر اولنان اشيا حسابتدن در اثري وفاعلندن ظهوري ايله معلوم اولور بو تقدير
جه وكيلندن ظاهر اولسه مجازا موكلنه نسبت اولنور چونكه بنفسه فعله نيت ايلدي حقيقت كلامنه نيت ايلمش
قضاء وديانة تصديق اولنور وفي لا يتزوج فزوجه فضولي فاجاز بالقول حنث وبالفعل لا يحنث تزوج
اولمان يمينده بر فضولي تزويج ايلسه وتزويج ايلدوكني كندويه خبر ويردكده قول ايله اجازت ويرسه حانث اولور زيرا
انتهاده اجازت ابتداده اذن كبي در اكر فعل ايله اجازت ويررسه حانث اولمز زيرا عقود اقوال مختص در حالفك فعلي
عقد اولمز الحق انك فعلي رضا اولمش اولور شرط حنث ايسه عقد در بو خصوص رضا دكلدر وفي لا يزوج عبده وامته
يحنث بالتوكيل والاجازة عبدني وجاريه سني تزويج ايلميه يم ديو اولان يمينده توكيل واجازت ايله حانث اولور
بونلرك تزويجي ولسكلرا دسنه توقف ايدر وكذا في ابنه وبنته الصغيرين كوچك اوغل وقزنده دخي توكيل واجازة
ايله حانث اولور وفي الكبيرين لا يحنث الا بالمباشرة بيوك اوغل وقزنده توكيل واجازة ايله حانث اولمز الا مباشرة
ايله حانث اولور ودخول اللام على البيع كان بعت لك ثوبا يقتضي اختصاص الفعل بالمحلوف عليه بان كان بامره
لامك بيع اوزرينه دخولي يعني بعت فعلنه مقارن اولمسي ان بعت لك ثوبا قولي كبي اول لام فعلك محلوف عليه
اختصاصني اقتضا ايدر كندونك امري ايله اولمق اوزره سواء كان ملكه اولا اول ثوب كرك ملكي اولسون كرك اولمسون
برابر در لامك بيعه اقتراني مخاطبك امري ايله اولمسني اقتضا ايلدي ومثله الشراء والاجارة والصياغة والبناء
شرا واجاره وصياغه وبناء بيع كبي در مثلا لا اشتري لك ثوبا وياخود لا يوجر لك دارا ولا يصوغ لك سوارا
وياخود لا يبني لك دارا ديسه بو مقوله فعل محلوف عليهك امريني اقتضا ايدر كرك ملكي اولسون كرك اولمسون برابر در
وعلى العين كان بعت ثوبا لك يقتضي اختصاصها به بان كان ملكه لامك عين اوزرينه دخولي يعني ثوبه مقارن
اولمسي ان بعت ثوبا لك قولي كبي اول لام عينك محلوف عليه ملك اولمق اوزره اختصاصني اقتضا ايدر سواء امره اولا
كرك امر ايلسون كرك ايلمسون برابر در محلوف عليه كه مخاطب در عين كه ثوب در ملك اولدقدن صكره اكر امري ايله اكر امري
اولمقسزين فعلي اشلمك ايله حانث اولور حاصل كلام ان بعت لك ثوبا قولنده صاحب نهايه ايضاح ايچون معناسني فارسي
تسطير ايدوب اكر فروشم از بهر تو اين جامه را يعني اكر سنك ايچون شو جامه بيع ايدرسم ديدكده اول ثوب كرك ملك

كرك اولمسون محلوف عليهك امري لازمدر اكر بلا امر اشلرسه حانث اولمز اما ان بعت ثوبا لك قولنده اكر فروشم جامه را
يعني سنك ملكك اولان جامه بيع ايدرسم ديدكده اول ثوب انك ملكي كركدر بو بله اولدقده كرك امري اولسون كرك
اولمسون اول فعلي اشلرسه حانث اولور وكذا دخولها على الضرب والاكل والشرب والدخول لام اختصاصك
ضرب واكل وشرب ودخول اوزرينه دخولي دخي فعل محلوف عليهه اختصاصني اقتضا ايدر ملك اولمق اوزره كرك امري
كرك ايلمسون اكر لا يضرب لك ولدا او لا يضرب ولدا لك وياخود يا كل لك طعاما او لا يا كل طعاما لك وياخود لا يشرب لك
شرابا او لا يشرب شرابا لك وياخود لا يدخل لك دارا او لا يدخل دارا لك ديو يمين ايلسه كرك تقديم ايلسون كرك تاخير ايلسون
حانث اولور زيرا بو افعال نيابتي قبول ايلمز وان نوى غيره صدق فيما عليه اكر غيره نيت ايدرسه يعني بعت لك ثوبا
قولي ايله يعني ثوبا لك قولنه وبعت ثوبا لك قولي ايله بعت لك ثوبا قولنه نيت ايلسه ديانة وقضاء كندو اوزرينه تغليظ
اولان شيده تصديق اولنور بو خصوصده تخفيف اولان شيده تصديق اولنمز صاحب تسهيل ديانة كلسنده تصديق اولنمسي
ذاهب اولمشدر وفي ان بعته او اشتريته فهو حر فعقد بالخيار عتق اكر اول عبدي بيع ايدرسم وياخود اشترا ايدرسم
اول حر در ديو يمين ايلسه بعده خيار ايله بيع وياخود اشترا ايلسه شرط عتق كه بيع وشرا در بولندي ايچون اول عبد معتق
مبيع ده مادامكه ايام خيار منقضيه اولميه ملكيت بايع قايم در بالاتفاق اما خيار ايله اشتراده مشتري ايام خيار كيم
مدتنده اول عبده مالك اولور بو تقديرجه دخي معتق اولور زيرا عتق شرايه تعليق ايلمشدر كانه اول كمسنه خيار ايله اشترادن
معتق اولسون ديمش اولدي وكذا لو عقد بالفاسد او الموقوف اكر عقد فاسد ايله وياخود عقد موقوف ايله اولان بيع
معتق اولور زيرا معناي بيع وشرا بولنمش اولور ولو بالباطل لا يعتق اكر عقد باطل ايله بيع وشرا ايلسه معتق اولمز زيرا
بيع وشرا دكلدر اصلي ايله معلوم در وفي ان لم ابعه فكذا فاعتقه او دبره حنث حالفك عبد ايچون ان لم ابعه فكذا الا فنه
يعني عبدمي بيع ايلمز اسم شويله اولسون ديو يمين ايلسه اول قولي اعتاق وياخود مدبر ايلسه حانث اولور زيرا بيعه محل
قالميوب شرط بولنمش اولور فالت تزوجت علي فقال كل امراة لي طالق طلقت هي ايضا بر خاتون زوجنه بنم اوزريمه تزوج
ايلدك ديسه وزوج دخي كل امراة لي طالق ديسه بو يله دين خاتون دخي مطلقه اولور سايرلري اولدوغي كبي زيرا خاتون دخي
كل امراة تحتنه داخل اولور اصل ايسه عموم ايله عمل در الا في رواية عن ابي يوسف الا ابو يوسفدن بر روايتده سايرلري كبي
خاتون مذكوره مطلقه اولمز زيرا اول كمسنه نك غرضي غيرينك طلاقي ايله خاتوني ارضا ايلمك ايلدي بو تقديرجه بو كلام
مطلق اولميوب مقيد اولمش اولدي وان نوى غيرها صدق ديانة لا قضاء اكر زوج يمين ويرن خاتوندن غيريه نيت
ايلمش ايسه ديانة تصديق اولنور قضاء تصديق اولنمز زيرا كلمه كل عموم ايچوندر بو تقديرجه تخصيص عام خلاف ظاهر
فتي ظاهر در ومن قال علي المشي الى بيت الله او الى الكعبة لزمه حج او عمرة مشيا فان ركب فعليه دم بر كمسنه پياده بيت الله
وارمق وياخود كعبه وارمق اوزريمه نذر اولسون ديسه اول كمسنه يه پياده حج وياخود عمره ايلمك لازم اولور اكر راكب اولورسه
قربان لازم اولور ولو قال علي الخروج او الذهاب الى بيت الله او المشي الى الصفا او المروة لا يلزمه شيء اول كمسنه بيت الله
خروج وياخود بيت الله ذهاب اوزريمه اولسون ديسه وياخود صفايه وياخود مروه يه مشي اوزريمه اولسون ديسه اول كمسنه يه شي لازم

زیرا بو عبارتله التزام احرام متعارف دكلدر كه مجاز اوله و حقیقت لفظ اعتباریله دخی ایجابی ممكن دكلدر اول اجلدن
اصلا ممتنع اولوب بر شئ لازم كلمز وكذا لو قال علی المشی الی الحرم او الی المسجد الحرام یمینه بر شئ لازم كلمز اكر حرمه مشی و یاخود
مسجد حرامه مشی اوزرمه اولسون دیسه زیرا حقیقت لفظ احرامی موجب دكلدر و التزام احرام بو عبارتله متعارف دكلدر
خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر زیرا حرم و مسجد حرام مكه حج و عمره یه شمولی واردر بو ایكیسنی ذكر حج و عمره ذكر
اما صفا و مروه بونك خلافنجه در و فی عبده حر ان لم احج العام فشهدا بكونه یوم النحر بكوفة لا یعتق بر كمسنه اكر بو سنه
حج ایلمز ایسم عبدم حر اولسون دیسه و اول كمسنه حج ایلمیوب یوم نحرده كوفه ده اولدوغنه ایكی كمسنه شهادت ایلسه لر اول قول
معتق اولمز زیرا اول شاهدلر نفی حجه شهادت ایلدیلر خلافا لمحمد امام محمد خلاف ایدوب معتق اولسنه ذاهب اولمشدر زیرا
شاهدلر بر امر معلوم اوزرینه شهادت ایلمشلردر كه اول كوفه ده تضحیه در انتفاء حج ایسه بونك ضروراتندندر بو تقدیرجه
شرط بولنمش اولور و فی لا یصوم فصام ساعة بنیته حنث بر كمسنه صوم ایلمیه یم دیو یمین ایلسه بر ساعت نیت ایله صایم اولسه
حانث اولور زیرا صوم قصد قربت ایله مفطراتدن امساكدر اول ایسه بولندی و ان ضم صوما او یوما لا ما لم یتم یوما
اكر لا یصوم قولنه صوما قولنی ضم ایلسه و یاخود یوما قولنی ضم ایلسه حانث اولمز مادامكه بر كونی تمام ایلمیه و فی لا یصلی
یحنث اذا سجد سجدة لا اقل منها حالفك لا یصلی یمیننده بر سجده ایلسه اندن صكره صلوتی قطع ایلسه حانث اولور سجده دن
مقدم حانث اولمز اما قیاس بو ایدیكه صومه اعتبارا صلوته شروع ایله حانث اوله وجه استحسان بودر كه صلوة اركان
مختلفه دن عبارتدر اركانك جملهسی اولمینجه صلوة تسمیه اولنمز اما صوم ركن واحددر كه اول امساكدر و جزء ثانیده دخی مكرر
ینه امساكدر اول اجلدن صومده شروع ایله حانث اولور صلوتده شروع ایله حانث اولمز و ان ضم صلوة فبشفع لا باقل
اكر یصلی قولنه صلوة قولنی ضم ایلسه شفع ایله حانث اولور شفعدن اقل ایله حانث اولمز صاحب عنایه دیمشدر كه مادامكه
قعده ایله ایكی ركعتی تمام ایلمیه حانث اولمز و فی ان لبست من غزلك فهو هدی فملك قطنا فغزلته و نسج فلبسه فهو هدی
بر كمسنه خاتوننه اكر سنك اكردوكك ایپلكدن كیرسم اول شئ هدی اولسون دیسه و بر مقدار قطنه یعنی پنبه یه مالك اولسه و اول پنبه یی
خاتون اكرسه و اول ایپلك دوقنسه و زوج كیسه دوقنان شئ هدی در ابو حنیفه قتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف
واردر زیرا انلر ملكده و یاخود ملكك سببنه مضافده صحیح اولور فان لبس ما غزلت من قطن فی ملكه وقت الحلف فهدی
زوجك وقت حلفده كندو ملكنده اولان پنبه دن خاتونك اكردوكنی كیسه اول شئ بالاتفاق هدی در خاتم الفضة لیس
فضه دن اولان خاتم عرفا و شرعا حلی دكلدر حتی رجاله استعمالی مباح اولمشدر اما ظهیریه ده مذكوردر كه اكر فضه دن
اولان خاتم نساء طایفه سنك خاتمی هیئتنده اولوب فص اولورسه حانث اولور و هو الصحیح دیو قید ایلمشدر بخلاف خاتم الذهب
اما ذهبدن اولان خاتم بونك خلافنجه در التون خاتمك رجاله استعمالی حلال دكلدر و عقد اللؤلؤ ان رصع فحلی و الا فلا
عقد لؤلؤ اكر ترصیع اولنمش ایسه حلی در و اكر ترصیع اولنمامش ایسه حلی دكلدر عقد كسر عین ایله قلاده یه دیرلر و قالا حلی
مطلقا و به یفتی امامین دیدیلر كه اكر مرصع اولسون اكر اولمسون عقد لؤلؤ حلی در و بو قول ایله فتوی ویرلمشدر زیرا
حقیقتده لؤلؤ حلی اولمسنه حق سبحانه و تعالینك و تستخرجون منه حلیة تلبسونها قول شریفی دالدر و فی لا یجلس علی الارض

فجلس علی بساط او حصیر لا یحنث ارضه اوتورمیه یم دیو یمین ایلسه و بساط اوزرینه و یاخود حصیر اوزرینه
اوتورسه حانث اولمز زیرا بساط و حصیر اوزرینه اوتوران كمسنه یه ارض اوزرینه اوتوردی دینلمز و ان حال بینه و بینها
ثیابه یحنث اكر كندو ایله ارض بیننده ثیابی حایل اولسه حانث اولور زیرا ثوب كندویه تابعدر حایل عد اولنمز و فی لا ینام
علی هذا الفراش فجعل فوقه فراش فنام علیه لا یحنث شو فراش اوزرینه اویومیه یم دیو یمین ایلسه و مشار الیه اولان
فراش اوزرینه آخر فراش وضع اولنسه و انك اوزرینده اویوسه حانث اولمز و ان جعل فوقه قرام یحنث اكر مشار الیه اولان
فراش اوزرینه قرام یعنی چارشب قونلسه و انك اوزرینده اویوسه حانث اولور قرام كسر قاف ایله چارشب در و چارشب ایسه
فراشه تابعدر حایل اولمسی اعتبار اولنمز و فی لا یجلس علی هذا السریر ان جعل فوقه سریر فجلس لا یحنث شو سریر اوزرینه
جالس اولمیه یم دیو یمین ایلسه اكر اول سریرك اوزرینه سریر آخر وضع اولنوب و اوتورسه حانث اولمز و ان جعل فوقه بساط
او حصیر حنث اكر مشار الیه اولان سریرك اوزرینه بساط و یاخود حصیر قونوب اوتورسه حانث اولور

بو باب ضرب و قتل و بونلردن غیری شیلردن اولان یمینك احكامی بیاننده در الضرب و الكسوة و الكلام
و الدخول یختص فعلها بالحی ضرب و كسوة و كلام و دخول بونلرك فعلی حیوتده اولان مختص اولور اما ضرب ایلام
بدنه متصل اولان فعل مؤلمك اسمیدر میتده ایسه ایلام متحقق اولمز بو تقدیرجه حیوتده اولان مختص اولور و ضرب
فعل مؤلمك اسمی اولمسی حق سبحانه و تعالینك و خذ بیدك ضغثا فاضرب به و لا تحنث قول شریفی نقض ایلدی زیرا حضرت
ایوب صلوات الله علی نبینا و علیه بونك ایله یمیننده بار اولدی حال بو كه ضغث ایله ضربده ایلام یوقدر بونك جوابی بودر كه
حضرت ایوب علیه السلام كندویه اكراما و خاتونی حقنده تخفیفا مخصوص نص ایله ثابت بر حكم اوله بو تقدیرجه غیری
حكم بوكا الحاق اولنمز اما كسوه ایله عند الاطلاق مراد تملیكدر تملیك ایسه میتده متحقق دكلدر الا مكر كسوه ایله ستر مراد اوله
كلام ایله مراد افهامدر موتی ده ایسه فهم متصور دكلدر اكر دینلورسه نبی علیه السلامدن روایت اولنمشدر كه اصحاب قلیب
هل وجدتم ما وعد ربكم حقا فقد وجدت ما وعدنی ربی دیو خطاب ایلدكده عمر رضی الله تعالی عنه یا رسول الله میتلره می
سویلرسز دیدكده فقال ما انتم باسمع من هؤلاء سز بونلردن زیاده اشیدیجی دكلسز نبی علیه السلام موتایه خطابی و انلرك
خطاب نبی علیه السلامی احیادن اسمع اولدقلری معجزه باهره در عنایه ده خطاب نبی علیه السلام بو وجه مذكوردر و علامه
نسفی كافی سنده بونك جوابی ویرمشدر كه بو حدیث شریف ثابت دكلدر و قتا كه بو حدیث شریف عایشه رضی الله تعالی عنها یه
نبی علیه السلام اوزرینه افترا ایلمشسز دیر حق سبحانه و تعالینك انك لا تسمع الموتی و ما انت بمسمع من فی القبور قول شریفی
بونكه مناقضدر اما زیلعی دیمشدر كه بو خطاب جایزدر كه احیا ایچون وعظ اوله بونك نظیره علی رضی الله تعالی عنه روایت
ایلمشدر كه هر قچن نبی علیه السلام مقابره وارسه السلام علیكم دار قوم مؤمنین اما نساءكم فقد نكحت و اما اموالكم فقد قسمت
قد سكنت فهذا خبركم بما عندنا فما خبرنا عندكم بیورورلردی و ینسل الارض من شقوقها رك و یغرس اشجارك و جنی ثمارك
فان لم یجبك جوابا اجابتك اعتبارا بیورورلردی فلا یحنث من قال ان ضربتك او كسوتك او دخلت علیك بفعلها بعد
بر كمسنه اكر فلانی ضرب ایدرسم و یاخود كسوه كیدررسم و یاخود اوزرینه داخل اولورسم دیسه یعنی یمین ایلسه و مخلوف علیه

اول فعلی اشلمکله حانث اولمز بخلاف الغسل والحمل والمس غسل وحمل ومس بونلک خلافیدر بو افعال الجق حیات
مخصوص دکلدر بعد الموت تحقیقی ظاهردر لا یضربها فمد شعرها او خنقها او عضها حنث برکمسنه خاتوننی ضرب ایلمکه
یمین ایلسه وخاتوننک صاچنی چکسه ویاخود بوغازنی بوغسه ویاخود اصرسه حانث اولور زیرا بو افعال ایله بدنه الم
حاصل اولور امدی الم ویرن شئ ضرب اولمش اولور اما حین ملاعبه ده بو افعال صدور ایلسه حانث اولمز دیمشلردر زیرا
عرفا بو افعال ممازحه تسمیه ایدرلر بوخسه ضرب تسمیه ایلمزلر لیضربنه حتی یموت فهو علی اشد الضرب برکمسنه فلانی البته
اولنجه ضرب ایدیم دیو یمین ایلسه اول یمین اشد ضرب اوزرینه محمولدر لیقضین دینه قریبا فما دون الشهر قریب والشهر
برکمسنه فلانک دینی البته یقینده قضا ایدرم دیو یمین ایلسه وبر آیدن نقصان قریبدر بر آی بعیددر بر آیده قضا
ایدرسه حانث اولور نقصانده قضا ایدرسه حانث اولمز لیقضینه الیوم فقضاه زیوفا او نبهرجة او مستحقة او باعه به
فقبضه بر برکمسنه فلانک دینی البته بوکون قضا ایدیم دیو یمین ایلسه واول دینی زیوف ویاخود قلب قضا ایلسه
ویاخود مستحقه یعنی آخرک شیئنی ویرسه ویاخود مدیون حالف داینه دینی مقابلهسنده برشئ بیع ایلسه ودائن دخی
قبض ایلسه اول کمسنه یمیننده بار اولور زیوف وبنهرجه اسم دراهمی سلب ایلمز بو ایکی صفت عیبدر عیب ایسه جنسیتی اعدام
ولو رصاصا او ستوقة او وهب او ابرأه منه لا ابراء اکر حالف اولان کمسنه قلای ویاخود ستوقه قضا ایلسه ویاخود
داین مدیون حالفه دینی هبه ایلسه ویاخود مدیونی دیندن ابرا ایلسه حالف یمیننده برحا اولمیز حانث اولور زیرا رصاص
وستوقه جنس دراهمدن دکلدر وداینک هبه وابراسی قضا دکلدر وقضا دین ایسه مدیونک فعلی ایله اولور هبه وابرا ایسه
داینک فعلیدر وستوقه فارسیدن معربدر سطاق معناسنده در یعنی برقاب یوزی کمش ایچوسی باقردر لا یقبض دینه درهما
دون درهم لا یحنث بقبض بعضه ما لم یقبض کله متفرقا برکمسنه فلانک دیننک بعضیسنی قبض ایلمیم بعضیسی
یمین ایلسه بعضیسنی قبض ایلسه حانث اولمز مادامکه متفرقا کلیسنی قبض ایلمیه زیرا شرط کلیسنی قبض در لکن تفرق ایله
وصف اولنمشدر وقبض دین معرفه اضافت ایلدی بو تقدیرجه کله متناول اولور مادامکه مدیون قتنده برشئ باقی اوله دینی
حانث اولمز اما بر مقدارینی اول نهارده وبر مقدارینی آخر نهارده قبض ایلسه حانث اولور وان فرقه بعمل ضروری کالوزن لا یحنث
اکر قبض وزن کبی عمل ضروری ایله تفریق ایلسه حانث اولمز مثلا دینی قبض ایلسه لکن استعمال الجق عمل وزن اولنسه بوم قبضده
حانث اولمز تفرقاتنده حانث اولور زیرا ازفی حقیقتا اعتبار ایدیلر ایسه عرفی اعتبار ایدرز وان کان لی الا مائة او غیر مائة
او با قل منها برکمسنه دیسه اکر بنم ایچون الا یوز ویاخود یوزدن غیری اولورسه خاتونم طالق ویاخود عبدم حر اولسون دیو
یمین ایلسه یوز ایله حانث اولمز یوزدن اقلده دخی حانث اولمز زیرا عرفده بو قول ایله یوزدن زیادهسی نفی دروالا وغیر وسوی
اداة استثنادر استثناء مائه ایسه جمیع اجزاسیله مستثنی اولور بو تقدیرجه اقل ایله حنث لازم کلمز لا یفعل کذا ترکه ابدا
برکمسنه شویله اشلمیم دیو یمین ایلسه اول فعلی ابدی ترک ایدر زیرا نفی فعل مطلق اولدقده فردشایعه متناول اولوب عام
بو تقدیرجه جمیع عمرنده اول فعلک ترکنی اقتضا ایدر وفی لیفعلنه یکفی فعله مرة حالفک لیفعلنه قولنده یعنی البته فلان
فعلی اشلیم دیو یمین ایلسه بر دفعه اشلمهسی کفایت ایدر زیرا حالفک التزام فعل واحددر ومقام ایسه مقام اثباتدر حکمه

لیعلمنه بکل داعر تقید بحال ولایته برکمسنه بر والی هر مفسد وفاسقی کندویه بلدرمک ایچون یمین ویرسه اول یمین
والینک حال ولایتنه مقید اولور بعد العزل والموت عدم اعلام ایله حانث اولمز لیهبنه فوهب ولم یقبل بر فلان کمسنهیه
فلان شئی هبه ایلیم دیو یمین ایدوب واول کمسنه هبهیی قبول ایلمسه واهب یمیننده بار اولور زیرا هبه بلا عوض تملیکدر
نفس هبه ایله تمام اولدی قبول ایلسه ثبوت ملکک شرطیدر وملک هبه نک حکمیدر شرط حنث ایسه هبهدر بوخسه حکمی دکلدر
وکذا القرض والعاریة والصدقة بخلاف البیع قرض وعاریه وصدقه دخی بویلهجهدر بیع بونک خلافیدر مثلا برکمسنه قرض
ویره یم وعاریت ویره یم وصدقه ویره یم دیو یمین ایلسه وقرض وعاریه وصدقه ویرسه لکن قبول ایلمسه لر اول کمسنه یمیننده بار
اولور اما بیع معاوضه در جانبینده فعلی اقتضا ایدر لا یشم ریحانا فهو علی ما لا ساق له برکمسنه ریحان شم ایلمیم دیو
یمین ایلسه ساقی یعنی صابی اولمین شئیه محمولدر فلا یحنث بشم الورد والیاسمین کل ویاسمین شم ایلمکله حانث اولمز زیرا
بو ایکیسنک ساقی واردر حنث لازم کلمز وقیل یحنث دینلدیکه حانث اولور زیرا عرفا ریحان رائحه طیبهسی اولان نباتهدینلور
بو تقدیرجه شم ورد ویاسمین ایله حانث اولور لا یشم وردا او بنفسجا فهو علی ورقه برکمسنه کل وبنفسج شم ایلمیم دیو یمین ایلسه
هر برینک ورقی اوزرینه محمولدر حتی برکمسنه بنفسج وکل اشترا ایلمیم دیو یمین ایلسه وورقلرینی اشترا ایلسه حانث اولور
اشترا ایلسه حانث اولمز کافیده دخی بویلهجهدر اما مبسوطده بونک عکسیدر ورقنی اشترا ایلسه حانث اولمز یاغنی اشترا ایلسه
حانث اولور بو ایسه اهل کوفه عرفیدر بوم عرفده ورقی اوزرینه محمولدر لا یدخل دار فلان تناول الملک والاجارة برکمسنه فلانک
دارینه داخل اولمیم دیو یمین ایلسه اول یمین ملک واجارهیه متناول اولور اول دارکه ملکی اولسون کرک اجاره ایله اولسون
داخل اولدقده حانث اولور امام شافعی دیرکه اجارهده حانث اولمز زیرا شافعی حقیقت مجازیتی جمع ایدر بز ایسه عموم مجاز
اعتباری ایلدرز زیرا اسکنی ایکیسنده دخی موجود حانث اولور وحلف انه لا مال له وله دین علی مفلس او ملی لا یحنث برکمسنه مالم
یوقدر دیو یمین ایلدی حال بوکه مفلس اوزرینه ویاخود غنی اوزرینه الاجق دینی اولسه حانث اولمز زیرا دین مال دکلدر
بو کتاب حدودک احکامی بیاننده در وقتاکه مصنف ایمانک وعبادات ایله عقوبات بیننده دایر اولان کفارتک
ذکرندن فارغ اولدی ایسه عقوبات محضهیه شروع ایلدی وحدودک محاسنی قتی چوقدر حد زنانک مشروع اولمسنده حکمت صیانت
نسب ایچوندر وحد قذف صیانت اعراض ایچوندر وحد شرب صیانت عقول ایچوندر وحد سرقه صیانت اموال مسلمین ایچوندر
وحد قطاع الطریق صیانت طرق ایچوندر وحد لغتده منع معناسنده در وبو ابه حداد تسمیهسی خلقی دخولدن منع ایلدوکی ایچوندر
الحد عقوبة مقدرة تجب حقا لله تعالی حد شرعا مقدره بر عقوبتدر حق الله اولدوغیچون واجب اولور فلا یسمی تعزیر
ولا قصاص حدا وحد حق الله اولدوغی اجلدن تعزیره حد تسمیه اولنمدی زیرا تعزیرده کتاب وسنت مشهوره ایله ثابت برشئ
مقدره یوقدر بلکه امامک رأیینه مفوضدر وحدود التی نوعدر حد زنا وحد شرب وحد سکر وحد قذف وحد سرقه وحد قطع طریقدر
والزنا وطی مکلف فی قبل خال عن ملک وشبهة زنا مکلفک یعنی عاقل وبالغک ملک ونکاح وملک یمیندن وشبههملکدن
معتده بائنه وجاریه ولدی در بونلردن خالی اولان خاتوننک اولکندن وطیدر ویثبت بشهادة اربعة رجال مجتمعین بزنا
عند الحاکم درت آدمک شهادتی ایله ثابت اولور مجتمعین اولدقلری حالده یعنی جملهسی مجلس واحدده شهادت ایلدکلری

حتی متفرق اولدقلری حالده شهادت ایلسه‌لر شهادتلری قبول اولنمز و بعض محققلر حق سبحانه و تعالینک فاستشهدوا علیهن
اربعة منکم قول شریفنده اشتراط اربعه معناء ستر متضمن در زیرا بو مقوله فعله درت شخصک وقوفی فی نادردر
بالزنا لا بالوطی او الجماع لفظ زنا ایله شهادتلری ثابت اولور وطی و یاخود جماع لفظلری ایله شهادتلری ثابت اولمز زیرا
حرام اوزرینه دال اولان لفظدر وطی و جماع ایسه زنادن غیری یرده استعمال اولنور اذا سألهم الامام عن ماهیة الزنا
درت شاهدک شهادتلری ثابت اولورحین امام انلره ماهیت زنادن سؤال ایلدکده اذا سألهم لفظی یثبت فعلنک ظرفیدر
ماهیة زنادن مراد ذاتدن سؤالدرکه ادخال فرج درکه فیده مذکوردرکه امام زنانک ماهیتدن سؤال ایلیه زیرا ناسدن
چوق کمسنه هر وطی حرام زنا ایدوکنه معتقدلردر نبی علیه السلام العینان تزنیان و الیدان تزنیان و الرجلان تزنیان
قول شریفی ما دون فرجدن غیریه اولان فعله دخی زنا تسمیه اولندوغنه حجتدر لکن حد واجب اولمز الا فرجه جماع ایله اولور
وکیفیته دخی زنانک کیفیتدن سؤال ایلیه احتمالدرکه مکرها زنا ایلمش اوله ویاخود التقاء ختانین واقع اولمش اوله
وبمن زنی ونه مقوله خاتونه زنا ایلدک دیو سؤال ایلیه احتمالدرکه کندویه حلال اوله واحتمال شبهه اوله لکن شاهدلر اول
احواله وقف اولمیه واین زنی ونه مکانده زنا ایلدک دیو سؤال ایلیه احتمالدرکه دار حربده زنا ایلمش اوله اول مقوله زنا حدی
موجب دکلدر ومتی زنی ونه وقتده زنا ایلدک دیو سؤال ایلیه احتمالدرکه صبی ایکن ویاخود مجنون ایکن ویاخود بر زمان
مرور ایلمش اوله زیرا تقادم حدی منع ایدر اما اقرار بونک خلافیدر ومدة تقادم اصح روایت اوزره بر آیدر فبینوه وقالوا
رأیناه وطئها کالمیل فی المکحلة وشاهدلر اول زنایی بیان ایلیه‌لر ودخی زنایی کوردک که اول عورتی وطی ایلدی سرمه
ایجنده میل کبی دیه‌لر وعدلوا سرا وجهرا شاهد سرا وجهرا تعدیل اولنورلر او بالاقرار عاقلا بالغا اربع مرات فی اربع
ویاخود عاقل و بالغ اولدوغی حالده درت مجلسده درت دفعه اقرار ایدیجک اما مذهب شافعیده سایر حقوق کبی
دفعه اقراری کفایت ایدر فزنا ثابت اولور زیرا نبی علیه السلام ماعزدن حدی درت دفعه اقرار ایدیجک تأخیر بیورمشلردر مذهب
سایر حقوق کبی بر دفعه اقرار کافیدر کلما اقر رده حتی یغیب عن بصره هر بارکه مقر اولان کمسنه زنایی اقرار ایلیه قاضی انی رد ایلیه
حتی قاضینک کوزندن غایب اولنجه ثم یسئل کما مر سوی الزمان اندنصکره قاضی مقردن سؤال ایلیه بوقوده مرور ایدن شیدن
زمانی سؤال ایلمیه زیرا تقادم عهد شهادتی منع ایدر بوخسه اقراری منع ایلمز اما اصح اولان زمانی دخی سؤال ایلمکدر زیرا احتمالدرکه
زمان صباده ویاخود حالت جنونده زنا ایلمش اوله فیننه بین فحد سؤال ایلدکلری شی بیان ایلسه اول کمسنه به حد لازم اولور
ندب تلقینه لیرجع بلعلک قبلت او لمست او وطئت بشبهة حاکمک مقر اولان کمسنه یه اقرارندن رجوع ایلمک ایچون لعلک
اوپمش سکدر ویاخود لمس ایلمش سکدر ویاخود شبهه ایله وطی ایلمش سکدر دیو قول ایله تلقین مندوبدر فان رجع قبل الحد
او فی اثنائه ترک اکر زنا یه مقر اولان کمسنه حددن مقدم ویاخود حد اثناسنده رجوع ایدرسه ترک اولنور زیرا انک رجوعی صدقه
محتمل بر خبردر بو تقدیرجه شبهه عارض اولدی ایله اولسه ادرؤا الحدود ما استطعتم قولی ایله عمل اولنور والحد للمحصن رجمه
فی فضاء حتی یموت محصن ایچون حد بر صحراده رجم درتا فوت اوله ویبدأ به الشهود فان ابوا او غابوا او ماتوا سقط ابتدا
شاهدلر رجم ایلیه اکر ابا اولسه‌لر ویاخود غایب اولسه‌لر ویاخود اولسه‌لر حد ساقط اولور زیرا شرط بدایت شهودلک منعدم

شرط بولنماسی اولدی ثم الامام ثم الناس شهوددن صکره امام و اماردن صکره سایر ناس بدأ ایلیه‌لر و فی المقر یبدأ الامام
ثم الناس ویغسل ویصلی علیه زنایه مقر اولانک حدنده ابتداء امام بشلیه اندنصکره ناس باشلیه و بعد الموت غسل
اولنور و اوزرینه نماز قلنور زیرا نبی علیه السلام ماعز ایچون ایلدیبورمشلردر حتی ماعز رجم اولدقده عمسی نبی علیه السلامه کلوب
یا رسول الله ماعز کلاب قتل اولندوغی کبی قتل اولنمشدر میتنی نه ایلیه‌لم دیو سویلدکده نبی علیه السلام ماعزک عمیسنه خطاب
ایدوب بو مقوله سوزی سویلمه اول بر وجهله توبه ایلمشدرکه اکر انک توبه‌سی اهل ارضه تقسیم اولنسه کفایت ایدردی وار غسل
وتکفین ایله و اوزرینه نماز قل دیو امر ایلمشدر ولغیر المحصن جلدة مائة محصن اولمیان ایچون حد یوز جلده‌در حق سبحانه
الزانیة و الزانی فاجلدوا کل واحد منهما مائة جلدة قول شریفی حق محصنده نسخ اولوب فعل نبی علیه السلام ایله محصندن
غیریده عمل اولندی و آیت اخری ایله نسخ اولنوب تلاوتی منسوخ و حکمی باقی قلدی وللعبد نصفها عبد زانی ایچون حد غیر
محصن اولان حرک نصفی درکه الّی جلده‌در زیرا حق سبحانه و تعالینک فان اتین بفاحشة فعلیهن نصف ما علی المحصنات
قول شریفی حجت قاطعه‌در و بونده نصف ایله مراد جلده‌در زیرا رجم منصف اولمز یعنی نصف اولمز بو آیت کریمه جاریه‌لر حقنده
نازل اولمشدر و عبد جواربنک حکمی تحتنده داخل اولدی بوایسه خلاف معهوددر زیرا معهود اولان نسانک تحت حکم رجالده
الله اعلم بوکه بناء اولدکه اسباب سفاح یعنی زنا انلردن غالبا اولدیغندن الزانیة و الزانی قول شریفنده تقدیم دخی اقتضا
بسوط لا ثمرة له بر سوط ایله جلده که انک عقده‌سی و بوداغی اولمیه زیرا روایت اولندیکه علی رضی الله تعالی عنه وقتا که حد اقامت
ایلمک مراد ایلدکده ثمره سوطی کسر ایدردی ضربا وسطا مفرقا علی بدنه بریره ضرب اولمیوب متفرق جمیع بدنه ضرب وسط ایله
جلده درلکه ضرب شدید اولورسه احتمالدرکه هلاکه مفضی اوله و خفیف اولورسه مقصود اصلی که ایلامدر انجار در
اول مقصود حاصل اولمامش اولور اول الجلدن وسط اعتبار اولنمشدر الا الرأس والوجه والفرج الا رأس و وجه و فرج
ضرب اولنمز یعنی بو اوچ محله ضرب اولنمز زیرا رأس مجمع حواسدر و وجه ایسه مجمع محاسندر و فرج ایسه محل احتمال هلاکدر وعند
یضرب الرأس ضربة ابو یوسف قتنده بر دفعه ضرب اولنور زیرا ابو بکر رضی الله تعالی عنه اضربوا الرأس فان فیه شیطان بیورمشلردر
لکن بوکه جواب ویریلورکه بو قول شول کمسنه‌نک حقنده‌درکه فعلی مباح اوله ویضرب الرجل قائما فی کل حد بلا مد رجل زانی جمیع
بلا مد قایم اولدوغی حالده ضرب اولنور وینزع ثیابه سوی الازار ازاردن غیری اثوابی نزع اولنور ازاردیدکلری جاردر رجالده
مناسب دکلدر ازاردن مراد کوملکدر والمقدر والمرأة جالسة خاتون جالسه اولدوغی حالده حد اولنور ولا ینزع ثیابها الا الفرو والحشو
خاتونک ثیابی نزع اولنمز الا کورکی و بنبه‌لی اولان ثوبی نزع اولنور ویحفر لها فی الرجم لا له خاتون ایچون رجمده بر چقور حفر اولنور
رجل ایچون حفر اولنمز زیرا نبی علیه السلام غامدیه ایچون ممه‌لرینه دکین حفر اتدرمش ایدی و علی کرم الله وجهه شراحه همدانیه ایچون حفر ایتدی
ولا یحد سید مملوکه بلا اذن الامام امامک اذنی اولمینجه سید مملوکین حد ایلمز امام شافعی دیرکه سید مملوکنه اقامت حد ایدر
زیرا مملوک اوزرینه امام کبی ولایت مطلقه‌سی واردر بلکه دخی اولیدر زیرا سید مملوکده تصرف مالکدر اولدوغنده امام مالک کبی
اقامه حدده دخی تعزیر کبی اولمش اولور بزم ایچون دلیل نبی علیه السلامک اربع الی الولاة قول شریفیدر زیرا ادردکه بری
اولدوغی ذکر بیورمشلردر و حد حق الله‌در و حددن مقصود عالمی افساددن خالی ایلمکدر بو اجلدن نایب شرع جانبندن

استیفا اولنمز عندک اسقاطی ایله ساقط اولمز تعزیر ایسه بونک خلافیدر زیرا تعزیر حق عبددر واحصان الرجم الحریة
والتکلیف والاسلام والوطی بنکاح صحیح حال وجود الصفات المذکورة فیهما احصان رجم حریة وتکلیف یعنی
مکلف اولمق واسلام ونکاح صحیح ایله وطی در بو صفات مذکوره ایکیسنده بولندوغی حالده رجمک شرطی بریسی حریت در
ایکنجیسی عقلدر اوچنجیسی بلوغدر دردنجیسی اسلامدر بشنجیسی وطیدر التنجی اول وطی نکاح صحیح ایله اولمقدر یدنجیسی
زوجین زنا حالنده صفت احصان ایله متصف اولمقدر عند الدخول ایکیسنده دخی صفت احصان شرط قلندی حتی
ویاخود مملوکه ویاخود مجنونه یه ویاخود جبیبه یه دخول ایلسه اول کمسنه محصن اولمامش اولور وینه حکم بویله در اکر زوج
بو صفات مذکوره ایله متصف اولوب زوجه عاقله وبالغه ومسلمه اولسه بینه خاتون محصنه اولمش اولور اکر سؤال اولنور
زوج کافر وخاتون مسلمه اولمق نجه متصوردر جواب ویریلور که زوج وزوجه ایکیسی دخی کافر اولوب زوجه اسلامه کلسه
وزوج مسلمه اولان خاتوننه قبل عرض الاسلام دخول ایلسه دیمکدر زیرا مادامکه قاضی مابینلرین تفریق ایلمیه ایکیسی دخی
بربرینک زوج وزوجه سیدر ولا یجمع بین جلد ورجم ولا بین جلد ونفی الا سیاسة جلد ایله رجم بینی جمع اولنمز
وجلد ایله نفی بلد بینی دخی جمع اولنمز الا امکه نفیده بر مصلحت اولورسه نفی اولنور سیاسة زیرا ابو بکر رضی الله تعالی عنه
وایکیسی دخی نفی ایلدی وعمر رضی الله تعالی عنه نصر بن الحجاج مدینه دن بصره یه نفی ایلدیکه زیرا نصر صبیح الوجه بر غلام ایدی
نساطایفه سی بوکه صباحت وجهندن فتنه یه دوشدیلر اول اجلدن نفی ایلدی اکرچه حسن موجب نفی دکلدر لکن امام المصلحة
نفی ایلدی حتی نصر بوری سوردکده ما ذنبی یا امیر المؤمنین دیدکده لا ذنب لک وانما الذنب لی حیث لا اطهر دار الهجرة عنک بیوردی
والمریض یرجم ولا یجلد ما لم یبرأ زانی مریض رجم اولنور اکر حدی رجم ایسه اکر حدی جلد ایسه جلد اولنمز مادامکه مرضدن بری اولمیه
حد رجم ایچون مشروع اولدی بو خسه اتلاف ایچون اولمدی مریض جلد احتمالدر تلفه مفضی اوله والحامل ان ثبت زناها بالبینة
تحبس حتی تلد حامل زانیه اکر زناسی بینه ایله ثابت اولورسه وضع حمل ایدنجه حبس اولنور فترجم اذا وضعت حامل زانیه رجم اولنور
حملنی وضع ایلدکده نفاسک خروجنه تأخیر اولنمز بو مسئله ده عمر رضی الله تعالی عنه بیننده بر حکایت لطیفه واقع اولمشدر عمر رضی
زماننده بر زانیه حامل خاتونی بعد الاثبات رجمنه فرمان ایلدی علی کرم الله وجهه یا عمر خاتونک کندوسنه حکمک بحسب الشرع
قارنده اولان جنینه حکمک نه یوزدن جاریدر دیدکده وضع حمل ایدنجه رجمدن فارغ اولوب لولا علی لهلک عمر بیوردقلری
ولا تجلد ما لم یخرج من نفاسها اکر حامل زانیه نک حدی جلد ایسه مادامکه طوغروب نفاسندن چقمیه جلد اولنمز زیرا نفاس
بر نوع مرضدر وان لم یکن للمولد من یربیه لا ترجم حتی یستغنی عنها اکر ولدی تربیه ایدر کمسنه بولنمیه ولد اناسندن مستغنی
اولنجه رجم اولنمز ولدی صیانت ایچون روایت اولنور که عامدیه وقتا که نبی علیه السلام کلوب زناسنی اقرار ایلدکده حامل ایدی
نبی علیه السلام وار قارنکده اولان ولدی وضع ایله دیو امر ایلدی بعد زمان وضع حملدن صکره ینه کلوب زناسنی اقرار ایلدی
نبی علیه السلام وار ولدیکی تربیه ایله سندن مستغنی اولنجه دیو امر ایلدکده یا رسول الله خوف ایدرم حد اولنمزدن اول فوت
جزام اخرته تأخیر اوله دیدکده صحبت رسول الله ده بر کمسنه بن ولدی تربیه ایدرم دیو الدی وخاتونی رجم ایلدیلر وصاحب الاختیار
روایت اخری ده عامدیه اوغلنی تربیه ایلدی واوغلی ایله حضور حضرتکلری واوغلنک الندم اتمک وار ایدی یا رسول الله هذا

وقد استغنی دیو رجمنی طلب ایلدکده رجم اولندی الذی یوجب الحد والذی لا یوجبه بو باب حدی ایجاب ایدن
وایجاب ایتمین وطئک احکامی بیاننده در الشبهة دارئة للحد شبهه حدی دافعدر زیرا نبی علیه السلام ادرؤا الحدود
ما استطعتم قول شریفی حجتدر ولغین امت محمد تلقی بالقبول ایلمشلردر وهی نوعان شبهة فی الفعل حدی دارئه اولان
شبهه ایکی نوعدر بر نوعی فعلده شبههدر وبوکه شبهة اشتباه تسمیه اولنور وهی ظن غیر الدلیل دلیلا شبهه فی الفعل
دلیل اولمین شیئی دلیل ظن ایلمکدر فلا یحد فیها ان ظن الحل شبهه فی الفعل حد اولنمز اکر واطی حلنی ظن ایدرسه والا یحد
اکر حلنی ظن ایلمیوب بیلورم حرامدر دیرسه حد اولنور وفعلده شبهه سکز موضعده درکه وطی معتدة من ثلاث اولمن
طلاق علی مال الطلاق ثلثدن معتده سنه وطی کبی ویاخود مال اوزرینه طلاقدن معتده سنه وطی کبی وام ولد اعتقها
او امة اصله وان علا واعتاق ایلدوکی ام ولدنی وطی کبی ویاخود اصلنک یعنی اناسنک ویا باسنک جاریه سنی وطی کبی
هر نه قدر عالی اولورسه او امة زوجته او سیده ویاخود زوجه سنک جاریه سنه ویاخود سیدینک جاریه سنه وطی کبی
وکذا وطی المرتهن المرهونة فی الاصح مرتهن رهن اولان جاریه نی وطی ایلمک اصح روایتده حکمی ذکری سبق ایدن وطئیات
حکمی کبیدر بو ذکر اولنان سکز محلده حلالدر ظن ایلدم دیسه حد اولنمز اما حرام ایدوکنی بیلوردم دیسه حد اولنور وشبهة
فی المحل وهی قیام دلیل ناف للحرمة فی ذاته فلا یحد فیها وان علم بالحرمة نوع ثانی محلده شبههدر وبو شبهه بر دلیلک قیامیدرکه
فی ذاته حرمتی نافی اوله بو تقدیرجه محلده اولان شبهه ده حد اولنمز اکر حرمتنی بیلورسه ده کوطی امة ولده وان سفل
ولدینک جاریه سنی وطی کبی هر نه قدر اشغ اولورسه ده زیرا نبی علیه السلام انت ومالک لابیک قول شریفی حرمتی نافی
ایدوکی قطعا ظاهردر او مشترکة او معتدة بالکنایات دون الثلث ویاخود مشترکه ویاخود کنایات ایله معتده سنه وطی کبی
معتدة ثلثه دکل زیرا معتدة ثلثه وطی نوع اولده در او البایع المبیعة او الزوج الممهورة قبل تسلیمها ویاخود بایع امه
مبیعه وزوج امه ممهوره خاتونه تسلیمدن اول وطی کبی ممهوره اولجاریه درکه زوج مهر ایچون خاتوننه ویره تسلیمدن
اول وطی ایلسه حد اولنمز والنسب یثبت فی هذه عند الدعوة لا فی الاولی وان ادعاه شبهه فی المحلده نسب ثابت اولور
دعوة ایلدکده اما شبهه فی الفعلده نسب ثابت اولمز اکر دعوة دخی ایدرسه ویحد بوطی امة اخیه وعمه وان ظن حلها
قرنداشنک جاریه سنی ویاخود عمیسنک جاریه سنی وطی ایله حد اولنور اکر حلنی دخی ظن ایدرسه ینه حد اولنور وکذا بوطی
امرأة وجدها علی فراشه وان کان اعمی کندو فراشنده بولدوغی خاتونه وطی ایلدیسه حد اولنور اکر واطی اعمی ایسه دخی زیرا
اعمی کندی زوجه سنک اوضاع وهیئتندن تمییزه قادردر الا ان ادعاها فقالت انا زوجتک الا امکه خاتون بن سنک
زوجه کم دیو ادعا ایلمش اوله اول زمان حد اولنمز لا بوطی اجنبیة زفت الیه وقلن هی زوجتک وعلیه المهر اجنبیه یی
وطی ایله حد اولنمز ایله اجنبیه که اول وطی ایدن کمسنه ایچون زفاف اولنه وخاتونلر زفاف اولان خاتون سنک خاتونکدر
وروجک اوزرینه مهر لازمدر وعلی کرم الله وجهه مهر حکم ایلدی وعدة چکسون دیو بیورمشلردر هدایه وکافی وشروح
وابن ملکده بویله در اما اختیارده عمر رضی الله تعالی عنه حکم ایلمشدر دیو مسطوردر ولا بوطی بهیمة حیوانه وطی ایلدیکه
حد اولنمز بو جنایت در بو خسه زنا دکلدر اکر اتی اکل اولنانلردن دکل ایسه احراق بالنار اولنور بو غلت قد نصکره وفاعلی

دابه نك قيمتنه ضامن اولور واكراتى اكل اولنانلردن ايسه امام اعظم قتنده ذبح اولنور واكل اولنور وامامين قاتنده احراق اولنور
اوزنى فى دار حرب او بغى وياخود دار حربده وياخود دار بغيده زنا ايلسه انك اوزرينه حد اقامت اولنمز ولا بوطئ محرم تزوجها
وتزوج ايلدوكى محرمين وطئ ايله دخى حد اولنمز اكر محرمى ايدوكنى بلور ايسه تعزير اولنور اومن استأجرها يزنى بها خلافا لهما
وياخود شول كمسنه كه بر خاتونى زنا ايلمك ايچون استيجار ايلسه انى وطئ حد اولنمز ابو حنيفه قتنده امامين ايچون خلافدر
انلرك قتنده حد اوريلور وبو قول شافعينكدر زيرا رجل ايله مراه بيننده ملك وشبهه ملك يوقدر بو تقديرجه زنا محض
اولمش اولور امام اعظم ايچون دليل بودركه بر خاتون بر رجلدن اقچه استدى ابا ايدوب نفسنى تمكين ايتميجه ويومكى عمر رضى الله عنه
ايكيسندن دخى حدى منع ايلدى وهذا مهرها ايوردى ومن وطئ اجنبية فيما دون الفرج يعزر بر كمسنه اجنبيه بر فرجندن
غيريه وطئ ايلسه تعزير اولنور تفخيذ كه توركيسى بودر كبى افعالده تعزير اولنور وكذا لو وطئها فى الدبر او عمل عمل قوم
حد اورلميوب ينه تعزير اولنور ابو حنيفه قتنده اكر خاتونى دبرندن وطئ ايلسه وياخود لوط قومنك عملنى اشلسه صاحب
هدايه ديمشدر كه جامع الصغيرده زياده ايدوب زندانه قونلمق كركدر ديدى وعندهما يحد امامين قتنده حد اولنور وبو
قول شافعينك ايكى قولنك بريدر وبر قول فاعل ومفعول ايكيسى دخى قتل اولنورلر زيرا نبى عليه السلام اقتلوا الفاعل والمفعول
فارجموا الاعلى والاسفل دخى روايت اولنمشدر وامامين ايچون دليل عقلى لواطه زنا معناسنده در زيرا اول لواطه
محل مشتهى ده شهوتى على سبيل الكمال قضادر امام اعظم ايچون دليل لواطه زنا دكلدر اصحاب رضى الله عنهم موجب لواطه ده
ايلديلر بعضلر احراق بالنار وبعضلر هدم جدار وبعضلر مكان مرتفعدن احجار ايله باشى اشغى اتيله ديديلر لواطه ده
زنا يوقدر وجانبيندن داعى دخى يوقدر انجق بر جانبدندر اما زناده داعى ايكى جانبدندر وان زنى ذمى بحربية فى دارنا
حد الذمى فقط اكر بزم دارمزده بر ذمى بر حربيه يه زنا ايلسه انجق ذمى حد اولنور وعند ابى يوسف يحدان ابو يوسف قتنده
ايكيسى دخى حد اولنور زيرا مستأمن بزم احكاممزى ملتزم در مادام كه دارمزده در وفى عكسه حدت الذمية لا الحربى
حربى ذميه يه زنا ايلسه ذميه حد اولنور حربى حد اولنمز وعند ابى يوسف يحدان وعند محمد لا يحدان ابو يوسف قاتنده
ايكيسى دخى حد اولنور وامام محمد قاتنده ايكيسى دخى حد اولنمزلر وان زنى مكلف بمجنونة او صغيرة حد اكر بر مكلف
بر مجنونه وياخود صغيره يه زنا ايلسه حد اولنور وفى عكسه لا حد عليهما الا فى رواية عن ابى يوسف عكسنده يعنى
وصغير بر مكلفه زنا ايلسه اول مكلفه اوزرينه حد يوقدر زيرا مجنون وصغير مكلف دكلدر وفعللرى دخى زنا دكلدر
وخاتون ايسه تابعه در الا ابو يوسفدن بر روايتده حد واردر ولا حد بزنا المكره مكره كه زنا سيله حد يوقدر مكره كركه
زانى اولسون كركه مزنيه اولسون ولا ان اقر احدهما بالزنا وادعى الآخر النكاح زانى ايله مزنيه دن زنايه اقرار ايدوب
آخر نكاح ادعا ايلسه ينه حد يوقدر اوزرينه مهر لازم كلور ومن زنى بامة فقتلها به لزمه الحد والقيمة بر كمسنه بر آخرك
جاريه سنى زنا ايلسه وفعل زنا ايله اول جاريه قتل ايلسه زانيه هم حد وهم قيمت لازم كلور زيرا اول كمسنه ايكى جنايت ايلمشدر
بو تقديرجه اول كمسنه نك اوزرينه زنا ايچون حد قتل ايچون قيمت حكمى ترتب ايدر وعند ابى يوسف القيمة فقط ابو يوسف قتنده
حد لازم اولميوب انجق جاريه نك قيمتى لازمدر والخليفة يؤخذ بالمال والقصاص لا بالحد خليفه مال ايله وقصاص ايله اخذ

اما حد اورلمز زيرا مال وقصاص حقوق عباددندر اجرا اولنور اما حد حق الله در اقامت حدود ايسه خليفه يه مفوضه در
بو تقديرجه كندو نفسنه اقامت حد ممكن دكلدر على الزنا والرجوع عنها بو باب زنا اوزرينه شهادتى واول
شهادتدن رجوع بيانندهدر لا تقبل الشهادة بحد متقادم من غير بعد عن الامام الا فى القذف مادام بعيد اوطندن
مكاندن حد تقادمده شهادت قبول اولنمز الا قذفده شهادتلرى قبول اولنور حقوق الله خالصه اولان حدود حد سرقه
وحد زنا وحد شرب خمردر تقادم ايله شهادت باطل اولور اما اقرار ايله باطل اولمز الا شرب خمرده اقرار باطل اولور ابو حنيفه
وابو يوسف قتنده وبعد التقادم شهادت تهمتى مورثدر مثلا شاهد اولان كمسنه اسباب حدكه حد زنا وحد شرب خمردر
مشاهده ايله حسبتين بيننده مخيردر بو حسبه كه اقامت حد ايچون اداء شهادتدر وبو حسبه دخى نبى عليه الصلوة والسلام
من ستر على اخيه المسلم عورة ستر الله عليه عوراته يوم القيمة قول شريفى موجبنجه ستردر بو ايكيسى بيننده مخيردر چونكه
وقت معاينه ده اداء شهادتى تاخير ايلدى مرادى ستردر ومؤمنه لايق اولان دخى بودر بو حمل اولنور بعده اداء شهادته
مراد ايلسه مقدما اوزرينه واجب اولان شى تاخير ايلدى امدى تاخيره واجب فسقدر بو تقديرجه فاسقك شهادتى قبول
اما حد قذف تقادم ايله شهادت باطل اولمز زيرا حد قذف حق عبددر ودعواى مقذوف شرطدر حد سرقه ده شهادت تقادم
ساقط اولور لكن سارق سرقه ايلدوكى شيئى ضامن اولور زيرا وجوب مال تقادم ايله ساقط اولمز حق عبد اولدوغى ايچون
وفى السرقة يضمن تقادم ايله شهادت ساقط اولور لكن سرقه ايلدوكى مالى ضامن اولور ويصح الاقرار بها الا فى الشرب
بعد التقادم حدوده اقرار صحيح اولور الا شرب خمرده صحيح اولمز وتقادم غير الشرب بشهر فى الاصح اصح روايتده شرب خمردن
غيريده تقادم بر آيدر والشرب بزوال الريح وعند محمد بشهر ايضا شرب خمرك تقادمى زوال ريحيدر وامام محمد قاتنده
وان شهدوا بزناه بغايبة قبلت بخلاف سرقته من غايب اكر شاهدلر بر كمسنه نك بر غايبه خاتونه زنا سنه شهادت ايلسه لر
شهادتلرى قبول اولور وحد اولنور اما غايبده سرقه يه شهادت بونك خلافيدر مثلا فلان غايبدن سرقه ايلمشدر ديو
شهادت ايلسه لر شهادتلرى قبول اولمز وسارقك الى قطع اولمز زيرا سرقه ده دعوى شرطدر اما زناده شرط دكلدر وان اقر
بالزنا بمجهولة حد اكر بر كمسنه مجهوله بر خاتونه زنا ايلدم ديو اقرار ايلسه حد اولنور زيرا مقر لها اولان مزنيه نك جهلى دافع حد
وان شهدوا كذلك لا يحد اكر شاهدلر مجهوله خاتونه زنا ايلدى ديو شهادت ايلسه لر مشهود عليه اولان كمسنه بر حد اولنمز
اول خاتون كندونك منكوحه سى وياخود جاريه سى اولمق احتمالى واردر وكذا لو اختلفوا فى طوع المرأة وينه حد اولنمز اكر شاهدلر
خاتونك مطاوعتنده اختلاف ايلسه لر مثلا شاهدلك ايكيسى كرها وايكيسى طوعا زنا ايلدى ديو شهادت ايلسه لر اختلاف
حد اولنمز وعندهما يحد الرجل امامين قتنده رجل حد اولنور زيرا شاهدلر رجل حقنده موجب حد اوزرينه اتفاق ايدوب
وايكيسى كرها شهادت ايلدى اختلاف خاتون طرفنده بولندى وخاتون حقنده خود مطاوعت شرطدر اول ايسه بولنمدى
خاتونه حد لازم كلمز ابو حنيفه ايچون دليل بودركه مشهود به زنادر اختلاف اولندى زيرا زنا رجل وخاتون ايله قايم اولور
هر فعل كه ايكى كمسنه ايله قايم اوله ايكى وصف ضد ايله متصف اولمز زناده طوع ايكى كمسنه نك اشتراكنى ايجاب ايدر كره ايسه رجلك
انفرادينى ايجاب ايدوب ايكيسنك اجتماعى متعذر اولور بو تقديرجه آخره مخالف فعل اشلمش اولور وهر برى حقنده نصاب شهادت

تمام اولمامش اولور وطواعیت شاهدلری خاتونه قاذف اولمش اولورلر قاذف ایسه خصمدر وخصمك شهادتی خود جایز اولمز
وطواعیت شاهدلری اوزرینه اقامت حد اقتضا ایدردی لکن اکراه شاهدلرینک شهادتی اول حد قذفی اسقاط ایلدی
ولا یحد احد لو اختلف الشهود فی بلد الزنا او شهد اربعة بر فی بلد فی وقت واربعة بر فی ذلك الوقت ببلد آخر بر اخری یعنی
زانیندن وشهوددن برکسنه حد اولنمز اگر شهود زنا اولان بلدده اختلاف ایلسه ویاخود درت شاهد فلان بلدده فلان
وقتده زنایه شهادت ایلسه لر ودرت شاهد دخی اول وقتده بلد آخرده زنایه شهادت ایلسه لر بر احده حد اورلمز وکذا لو شهد
اربعة علی امرأة بر وهی بکر وینه زانیه یه حد اورلمز اگر درت شاهد بر خاتونك زناسنه شهادت ایلسه لر حال بو که اول خاتون
بکر اولسه مثلا فلانه خاتونه فلان رجل زنا ایلدی دیو شهادت ایلسه لر وخاتونلر مشهودبها اولان خاتونه نظر ایدوب بکردر دیو
حکم ایلسه لر حد ساقط اولور زیرا بکارت ایله زنا متحقق اولمز وبو بابده خاتونلرك شهادتی اسقاط حدده حجتدر کوچه
ایجابنده حجت دکل ایسه ده لکن اسقاطده حجتدر وشاهدلر اوزرینه دخی حد ایجاب ایلمز او هم فسقة او شهود علی شهود
وان شهد بالاصول بعد ذلك ویاخود شاهدلر فاسق اولسه لر ویاخود شاهدلر اغزلرندن شاهد اولسه لر ینه حد اورلمز
اگر شاهد اغزندن شاهد اولنلر شهادت ایلدکلرندن صکره اصل شاهدلر دخی شهادت ایدرلرسه ده زیرا فرع علیه شهادتنک ردی
اصولی رددر بر حادثه ده شهادت رد اولندقدن صکره ابدی اول شاهدلرك شهادتی قبول اولمز وحدود وقصاصده شاهد
شاهدك شهادتی قبول اولمز اما فساقك شهادتنك عدم قبولی فسقلری سببیله اداء شهادتده قصورلری اولدوغی ایچوندر زیرا اداء
شهادته وتحمله اهل اولدقلری حق سبحانه وتعالی نك ان جاءكم فاسق بنبأ فتبینوا قول شریفی ایله ثابتدر زیرا تبین ایله امر اهلیت
دلیلدر اگر اهل اولماسه تبین ایله امر اولنمزلردی انجق نقصان وقصور ایچون قبول اولمز قاضیخانده ذکر اولنمشدر که شاهد اوچ
بر نوعی صفت کمال ایله اداء تحمله اهلدر که اول عادلدر وبر نوعی صفت نقصان وقصور ایله تحمل واداءیه اهلدر که اول فاسقدر وبر نوعی
تحمله اهلدر اما اداءیه اهل دکلدر که اول اعمی در وقذف ایله محدود اولان کمسنه در وبونلر تحمله اهل اولدقلری اجلدن شهادتلری ایله
نکاح منعقد اولور وحد المشهود علیه لو اختلف شهوده فی زوایا البیت اگر شاهدلر بیتك یعنی اوك زاویه سنده اختلاف ایلسه لر
مشهود علیه حد اولنور قیاس شهادت اختلاف اولمغله عدم وجوب حد ایدی لکن استحسانا حد اولنور زیرا توفیقی ممکندر
مثلا بر کوشه سنده مباشرت ایدوب مضطرب اولمغله آخر کوشه ده منتهی اوله ودررده کافیدن نقلا مسطوردر که بیت کوچك ایسه
توفیقی ممکندر بیوك ایسه توفیقی ممکن دکلدر والشهود فقط لو کانوا عمیانا او محدودین فی قذف انجق شاهدلر حد اولنورلر اگر
ویاخود قذفده محدود اولمشلر ایسه اگر شاهدلر بو صفت ایله موصوف اولسه لر کندولر حد اولنوب مشهود علیه حد اولنمز زیرا بونلر
طایفه تحمل شهادته اهللردر لکن اداءیه اهل دکللردر چونکه اداء شهادته کاملا وناقصا اهل اولمغله شهادتلری قذفه منقلب اولور
بو اجلدن حد اولنورلر او اقل من اربعة او احدهم عبد او محدود ویاخود شاهدلر درتدن اقل اوله ویاخود درتدن بری
عبد اوله ویاخود محدود فی القذف اوله حد اولنورلر زیرا قاذف اولمش اولورلر وکذا لو وجد احدهم عبدا او محدودا بعد الحد
مشهود علیه حد اولندقدن صکره اگر شاهدلرك بری عبد ویاخود قذفله محدود بولنورسه ینه شاهدلر حد اولنورلر زیرا
شاهدلر قاذف اولمش اولورلر چونکه قاذف اولنجق حق سبحانه وتعالی نك والذین یرمون المحصنات ثم لم یأتوا باربعة شهداء

فاجلدوهم ثمانین جلدة قول شریفی موجبنجه اوزرلرینه حد متوجه اولور ودیته فی بیت المال ان رجم دیت بیت المالدندر
اگر رجم اولنورسه مثلا اگر شهود شهادتی ایدوب رجم اولندقدنصکره شاهدلرك بری عبد ایدوکی ظاهر اولورسه مرجومك
دیتی بیت المالدن لازم اولور زیرا حکم قضاء قاضی ایله اولوب خطا دخی قاضی طرفندن اولدیغیچون قاضینك عملی ایسه
مسلمینك نفعی ایچوندر بو تقدیرجه غرامت مسلمانلرك مالندن واجب اولور که بیت المالدر وارش جرح ضربه او موته منه
زانینك ضرب حددن جرحنك ارشی ویاخود ضرب حددن موتنك ارشی هدردر ابو حنیفه قتنده مثلا زنا ایچون شهود
شهادت ایلدکدنصکره زانی مجروح اولسه ویاخود فوت اولسه صکره ظاهر اولسه که شاهدلرك بری عبد ایمش اول محدودك
ارشی هدردر زیرا جرح شهادته مضاف دکلدر شاهدلر شهادتلری ایله جلدی ایجاب ایلدیلرکه اول ضرب مؤلمدر
غایت حرارة اولان کونده ویاخود برد شدیدده اقامت حد حلال دکلدر ومریضه دخی اقامت حد حلال دکلدر زیرا هلاك
احتمالی واردر وقالا فی بیت المال ایضا امامین دیدیلرکه رجمده اولان دیت کبی بونك دخی ارشی بیت المالدندر وکذا
لو رجع الشهود اگر شهود رجوع ایدرلرسه ینه خلاف یوقروده ذکر اولندوغی کبیدر مثلا حین جلدده مجروح ویاخود موت
اصابت ایلسه امام اعظم قتنده ارشی هدردر وامامین قتنده بیت المالدندر ولو رجعوا بعد الرجم حدوا وغرموا الدیة
اگر شهود بعد الرجم رجوع ایدرلرسه حد قذف ایله حد اولنورلر ودیتی کندولردن الورلر زیرا رجوعلری ایله شهادت منتقض اولدی
وکل واحد رجع حد وغرم ربعها بعد الرجم شهوددن بری رجوع ایلسه اول رجوع ایدن حد قذف ایله حد اولنور زیرا رجوع ایله
قاذف اولمش اولور ودیتك ربعنی ضامن اولور زیرا شهادتیله تلف اولان ربعدر ربع دیتی ضامن اولور ولو رجع احد
خمسة فلا شئ علیه اگر بش شاهدك بری رجوع ایلسه انك اوزرینه بر شئ لازم کلمز زیرا نصاب شهادتی باقیدر فان رجع آخر
حدا وغرما ربعها اگر بشنجی ایله بری دخی شهادتدن رجوع ایدرسه ایکیسی دخی حد قذف ایله حد اولنورلر زیرا شهادتلری قذفه
منقلب اولدی وحد تجزی ایسه متجزی اولمز اول اجلدن ایکیسی دخی حد اولنور ولو رجع واحد قبل القضاء حدوا کلهم اگر شهوددن
بری قبل القضا رجوع ایلسه شهودك جملهسی حد اولنورلر ولو بعده قبل الحد فکذلك اگر قضادنصکره حددن مقدم
رجوع ایلسه ینه شهودك جملهسی حد اولنورلر وعند محمد الراجع فقط امام محمد قتنده انجق رجوع ایدن حد اولنور زیرا
شهادت قضا ایله مؤکد اولوب انجق راجع اولان حقنده فسخ اولور ولو شهدوا فزکوا فرجم ثم ظهروا کفارا او عبیدا
فالدیة علی المزکین ان رجعوا علی التزکیة والا فعلی بیت المال اگر شهادت ایلسهلر وتزکیه اولنسهلر وبعد التزکیه رجم
اولندقدنصکره شهودك کافر ویاخود قول اولدقلری ظاهر اولسه مرجومك دیتی مزکیلر اوزرینهدر اگر تزکیهدن رجوع ایدرلرسه
واگر تزکیهدن رجوع ایلمزلرسه دیت بیت المال اوزرینهدر وقالا علی بیت المال مطلقا امامین دیدیلر مرجومك دیتی
بیت المالدندر کرك مزکیلر رجوع ایلسونلر کرك رجوع ایلمسونلر ولو قتل احد المأمور برجمه فظهروا کذلك فالدیة
فی مال القاتل برکسنه رجمه مأمور اولان کمسنه یی قتل ایلسه صکره شهود عبد ویاخود کفار اولدوغی ظاهر اولسه اول کمسنه نك
دیتی قاتلك مالندندر قیاس بو ایدیکه قاتله قصاص واجب اولمق زیرا بغیر حق بر معصوم نفسی قتل ایلدی لکن وجه استحسان
قاضینك قضاسی مباح اولمق شبهه سن ایراث ایلدی بو تقدیرجه قاتلك مالندن دیت واجب اولور زیرا عمدا قتل ایلدی

وقتل عمدًا ده عاقله بر شيء لازم كلمز وذكر اولنان ديتك اوج سنه ده ادا سي واجب اولور ولو اقرّ الشهود بتعمّد
النظر لا تردّ شهادتهم اكر شهود قصدًا نظر ايلدك ديو اقرار ايلسه شهادتلري ردّ اولنمز زيرا فرج زانيه وزانيه يه نظر تحمّل شهادت ايجون
مباحدر طبيب منزله سنده اولمش اولور وبعضلر ديمشلردر كه غيرك عورتنه نظر فسقدر شهادتلري مقبول اولمز واكر شاهدلر
تلذذ ايچون قصد ايلدك ديسه لر اجماعًا شهادتلري مقبول اولمز ولو انكر الاحصان يثبت بشهادة رجلين او رجل وامرأتين
اكر مشهود عليه محصن اولدوغني انكار ايلسه ايكي رجلك ويا خود بر رجل وايكي خاتونك شهادتي ايله احصان ثابت اولور
او ولادة زوجته منه ويا خود احصاني منكر اولان كمسنه نك زوجه سي كندودن اولاد كتورسه خاتونك طوغورمسيله احصان
ثابت اولور مثلا بر كمسنه نك خاتوني اولوب لكن شهود شهادت ايلدكدن صكره دخولي منكر اولسه خاتوني ولد كتورمكله محصن اولدوغي

بو باب حدّ شربك احكامي بيانندهدر من شرب خمرًا ولو قطرة فاخذ وريحها موجود بر كمسنه خمر ايچسه اكر بر قطره
اولورسه واخذ اولنسه حال بو كه خمرك ققوسي موجود اوله او جاؤا به سكرانا ولو بنبيذ وشهد بذلك رجلان او اقرّ مرة
وعند ابي يوسف مرتين وعلم شربه طوعًا حدّ اذا صحا يا خود اول كمسنه سكران كتورسه لر اكر سكر نبيذ ايله دخي اولورسه
وايكي رجل شربنه شهادت ايلسه ويا خود كندوسي ايچدوكنه بر دفعه اقرار ايلسه وابو يوسف قتنده ايكي دفعه اقرار ايلسه
طوعًا ايچدوكي معلوم اولسه آيق اولدقده حدّ اولنور ثمانين سوطا للحرّ واربعين للعبد مفرّقا على بدنه كما في الزنا
حرّ ايچون سكسن دكنكدر وعبد ايچون قرق دكنكدر زناده اولدوغي كبي بدننه مفرّق حدّ اولنور مثلا جمله بدننه
الا وجهه ورأسه وفرجه ضرب اولنمز وان اقرّ او شهد عليه بعد زوال ريحها لا لبعد المسافة لا يحدّ خلافا لمحمّد اكر
رايحه سي زائل اولدقدن صكره اقرار ايلسه ويا خود ايكي آدم شهادت ايلسه رايحه بعد مسافه ايچون دكل زيرا بعد مسافه ده
زوال رايحه مانع دكلدر اما قريبده اولوب رايحه زائل اولدقدن صكره حدّ اولنمز زيرا تقادم شرب زوال رايحه ايله مقدّردر
ابو حنيفه وابو يوسف قتنده امام محمّد خلافا ايدوب حدّ اولنمسنه ذاهب اولمشدر زيرا امام محمّد حدّده تقادمي بر ايله اعتبار
حدّ زنا وحدّ سرقه ده اولدوغي كبي زيرا وجود رايحه دليل اولمغه صحيح دكلدر كورمزمسنكه شرب ايدن كمسنه فارننده خمر
موجود ايكن زوال رايحه تكلّف ايدر واز اولوركه خمردن غيريدن دخي رايحه خمر بولنور بر كمسنه چوق حيوا اكل ايلسه اول كمسنه ده رايحه
خمر بولنور نته كم شاعرك قولنده وارد اولمشدر يقولون انك شربت مدامة فقلت لهم بل اكلت السفرجلا ابو حنيفه
دليل عقليسي ابن مسعود رضي الله عنه فان وجدتم رايحة الخمر فاجلدوه قول شريفيدر ولا يحدّ من وجد منه رايحة الخمر
او تقيّاها او اقرّ ثم رجع او اقرّ سكرانا اقرار وشهادت حدّ اولنمز شول كمسنه كه انده رايحه خمر بولنسه ويا خود اول خمري قوصسه
احتمال اولدوكه رايحه خمردن غيري اوله ويا خود اكراه ايله اولمش اوله ويا خود شرب خمري اقرار ايلسه اندن صكره رجوع ايلسه
ويا خود سرخوش اولدوغي حالده اقرار ايلسه بو جمله ده حدّ اولنمز وسكرانا اقرارده زياده كذب احتمالي واردر وحدّ شرب
حق الله درشبهه ايله مندرئ اولور والسكر الموجب للحدّ ان لا يعرف الرجل من المرأة والارض من السماء ابو حنيفه
قتنده حدّي موجب اولان سكران اولان كمسنه خاتوندن رجلي وكوكدن يري بيلمه مكدر وعندهما ان يهذي ويخلط كلامه
امامين قتنده سكران اولان كمسنه نامعقول سويليه وكلامني خلط ايليه وفتوى امامين قوليله درصاحب عنايه ديمشدر

سكران اولان كمسنه نك اكثر كلامي هذيان اوله اكر نصفي مستقيم اولورسه اول كمسنه سكران دكلدر واكثر مشايخ بو قوله مايل
اولمشلردر ابن وليددن روايتدر كه ابو يوسف حضرتلرندن موجب حدّ اولان سكردن سؤال ايلدكده قل يا ايها الكافرون
سوره سني قرائت ايتدر ومدام كه خطا ايدرسه سكراندر ديو جواب ويرمشدر لكن بو كه جواب ويريلور كه بو سوره ده سكران اولميانلر دخي
خطا ايدر بو تقديرجه سوره مذكوره نك تعييني اولمش اولور وينه جواب ويريلر كه تحريم خمر شول كمسنه حقنده نازل اولمشدر
صلوته شروع ايدوب سوره مذكوره قرائته قادر اولمدي سببي بودركه عبد الله بن عوف حضرتلري خمر حرام اولمزدن مقدم
واقع طعام حاضر ايدوب بعض صحابه دعوت ايدوب نعمت ايدروب وخمر ايچوردي وصلوة مغربده امامت ايدوب
قل يا ايها الكافرون سوره سني قرائت ايدوب لا لرين حذف ايدوب وقومغه قادر اولمغله حرمته آيه كريمه نازل اولدي
وبو اختلاف خمردن غيري شيلرده اولان سكرده در بو خصوصده خمرك قطره سني شربده حدّ مقرّردر سكرده حاجت يوقدر
ولو ارتدّ السكران لا تبين امرأته اكر مرتدّ اولسه خاتوني باين اولمز قصد واعتقادي اولمدوغي ايچون زيرا كفر اعتقاد
بابندندر سكر ايله كفر متحقّق اولمز ابو يوسف قتنده ارتداد كفردر وذخيره ده مذكوردركه اكر مرتد اسلامه كلسه
صحيح اوله مكرهك اسلامي كبي كذا في الزيلعي وظهيريه ده مسطوردركه عياذا بالله تعالى بر كمسنه مرتدّ اولسه اندن صكره
مؤبوري امامه كتورسه لر اندن صكره خمر ايچسه ويا خود خمردن غيري ايله سكران اولسه ويا خود سرقه ايلسه ويا خود زنا ايلسه
توبه ايلسه ويا خود اسلامه كلسه خمر ايله وخمردن غيري شيء ايله سكردن ماعداسنده حدّ اولنور بو ايكيسنده حدّ اولنمز

بو باب حدّ قذف بيانندهدر وقذف لغتده رميه ديرلر وشرعده زنا ايله رميه ديرلر وزنا ايله دخي
امت ايله كبايردندر نته كم حق سبحانه وتعالى بيورر انّ الذين يرمون المحصنات والآخرة ولهم عذاب عظيم
قول شريفنده واقع اولمشدر فتح القديرده دخي كبايردن اولدوغي مذكور اولوب لكن مطلق اولدوغي حالده دكلدر مقذوفك
حضورنده اولدقده كبايردندر اما خلوتده قذف شافعي قتنده صغيره دندر نته كم جمع الجوامع شرحنده مذكوردر وبونم
بو قولدن ابا ايلمز زيرا قذفده علّه حقوق عار دربو ايسه خلوتده مفقوددر اما لايق اولان مقذوف محصن اولمق قيدي
مقيّد اوله شرح جمع الجوامع محشّي سي ديمشدركه بو مقوله عبارتده ايجاب حدّي نفي دربو خصوص كبيره اولمسني نفي دكلدر زيرا
بر قاچ قيود ايله مقيّد اولان كلام نفي اولنسه اول نفي قيد اخيره توجّه ايدر وكلام قيد اخيرك نفيني وكندونك ثبوتني صادق
مثلا ليس بكبيرة موجبة للحدّ كلامنده نفي اولان موجبة للحدّ قيدي دربو خصوص قيد اولكه كبيره در اول دكلدر هو حدّ الشرب
حدّ قذف عدد جهتندن حدّ شرب كبيدر نته كم حق تعالى بيورر والذين يرمون المحصنات ثم لم ياتوا باربعة شهداء فاجلدوهم
قول شريفنده واقع اولمشدر وثبوت جهتنده دخي حدّ شرب كبيدر مثلا بر دفعه اقراري ايله ثابت اولور ويا خود ايكي رجلك
شهادتي ايله ثابت اولور وساير حدودده مقبول اولمدوغي كبي بونده دخي نساطانفه سنك شهادتي مقبول دكلدر فمن قذف
محصنا او محصنة بصريح الزنا حدّ بطلب المقذوف شول كمسنه كه بر محصنه ويا خود بر محصنه يه صريح زنا ايله قذف ايلسه
مقذوفك طلبي ايله قاذف حدّ اولنور زيرا مقذوفك حقيدر وانكله منتفع اولور خصوصا كندودن عاري دفع ايدر
حق الله غالب اولسه ده حتى دررده مسطوردركه اكر مقذوف قاذفك مجلسندن غايب اولسه ده ينه حدّ اولنور متفرّقا وجهه ورأسه

متفرقا حد اولنور ولا ينزع عنه غير الفرو والحشو قاذفدن كورك وپنبه لى اسبابدن غيريسى نزع اولنمز بو ايكيسى نزع اولنور
زيرا بدنه المى وصولنه مانعلردر وغيرى اسبابلرى نزع اولنمز زيرا سببى مقطوع دكلدر قاذفك صدقى احتمالى ايله اما حد زنا
وشرب بونك خلافيدر واحصانه كونه مكلفا حرا مسلما عفيفا عن الزنا مقذوفك احصانى يعنى محصن اولمسى مكلف يعنى
عاقل وبالغ وحر ومسلم وزنادن عفيف اولمسيدر بو بش شرطدر حق سبحانه وتعالينك والذين يرمون المحصنات قولنده
داخل اولور بو شرطلردن برى مفقود اولسه محصن اولمش اولور زيرا عاقل وبالغك ضدنه عار لاحق اولمز عبده دخى كذلك
ومقذوفك مسلم اولمسى كركدر زيرا نبى عليه السلامك من اشرك بالله فليس بمحصن قولى شرعى دليل قاطعدر وزنادن عفتى اولميانه عار
ولو نفاه عن ابيه بان قال لست لابيك او لست بابن فلان ان كان في غضب حد والا فلا اكر قاذف مقذوفى باباسندن نفى
يعنى سن باباكك اوغلى دكلسن ديمكله وياخود سن فلانك اوغلى دكلسن ديمكله نفى ايدرسه اكر حالت غضبده اولورسه حد اولنور
اكر حالت غضبده اولمز ايسه حد اولنمز ولا يحد لو نفاه عن جده او نسبه اليه او الى عمه او خاله او رابه اكر قاذف مقذوفى
نفى ايلسه مثلا سن فلانك اوغلى دكلسن ديسه حال بوكه اول فلان آنك جدى اولسه وياخود مقذوفى جدينه نسبت ايلسه وياخود
عميسنه وياخود دايسنه وياخود تربيه ايديجى سنه كه اناسنك زوجيدر بونلره نسبت ايلسه حد اولنمز زيرا بونلره اب تسميه اولنور
او قال يا ابن ماء السماء وياخود ماء سمانك اوغلى ديسه حد اولنمز زيرا قاذف اولان كمسنه بو كلام ايله مقذوفك جود وسماحه
وصفاسنى مطره تشبيه مراد ايلمشدر او قال لعربي يا نبطي او لست بعربي وياخود بر عربيه يا نبطي ديسه وياخود سن عربى دكلسن
حد اولنمز نبط عربدن بر قومدر اخلاق ذميمه ايله موصوفلردر سواد عراقده ساكن اولورلر ويحد بقذف الميت المحصن
ان طالب به الوالد او الولد او ولده ولو محروما عن الارث ميت محصن قذف قاذف حد اولنور اكر باباسى حدينى مطالبه ايدر
وياخود ميت بابا اولوب اوغلى طلب ايدرسه وياخود اوغلنك اوغلى طلب ايدرسه اكر اوغل واوغل اوغلى ارثدن محروم
ينه طلبيله حد اولنور وكذا ولد البنت خلافا لمحمد اكر قيزى اوغلى حدى مطالبه ايدرسه ينه حد اولنور امام محمد خلاف ايدوب انك
قتنده ولد بنت ايچون مطالبه يوقدر ولا يطالب ولد اباه ولا عبد سيده بقذف امه ولد باباسندن وعبد افنديسندن
قذف ايله حدى مطالبه ايدهمز زيرا بابا وسيد ولد وعبدينه قذف ايله معاقب اولمزلر حتى بونلرى قتل ايله قصاص دخى ساقط اولور
ويبطل بموت المقذوف لا بالرجوع عن الاقرار مقذوفك موتى ايله حد قذف باطل اولور حتى حدك بعضسى اقامت اولنوركن
مقذوف فوت اولسه حدك باقيسى باطل اولور امام شافعى قتنده باطل اولمز موروث اولور اما اقراردن رجوع ايله حد باطل
ورجوعى مقبول اولميوب حد اولنور ولا يصح العفو ولا الاعتياض عنه مقذوفك حدى عفو ايلمسى صحيح دكلدر بزم قاتمزده
اما امام شافعى قتنده صحيحدر ولو قال زنأت في الجبل وعنى الصعود حد اكر سن جبلده زنا ايلدك ديسه وصعودى قصد
ايلسه حد اولنور زنأت زنيت معناسنده در اكرچه مهموز اللام حقيقتده صعود ايچون ايسه ده لكن فحشده استعمال اولنور حالت
زنيت معناسنه اولدوغى متحقق در خلافا لمحمد امام محمد ايچون خلاف واردر انك قتنده حد اولنمز زيرا مهموز صعود ايچون
وياخود مشترك ايچوندر بو تقديرجه ادرؤا الحدود بالشبهات قول شريفى اوزره شبهه عارض اولمغين حد اولنمز وان قال يا زانى
وعكس حدا اكر بر كمسنه آخره يا زانى ديسه مقذوف دخى زانى سنسن ديسه ايكيسى دخى حد اولنورلر زيرا ايكيسى دخى بربرينه قاذفدر

ولو قال لامرأته وعكست حدت ولا لعان اكر زوج خاتوننه يا زانيه ديسه وخاتون دخى عكس ايدوب بلكه زانى سنسن ديسه خاتون
حد اولنور ملاعنه اولمز زيرا زوج وزوجه بربرلرينه قاذف اولمش اولديلر زوجك خاتونه قذفى لعانى ايجاب ايدر وخاتونك زوجنه قذفى
حدى ايجاب ايدر ابتداء لعان ساقط اولمق ايچون حد اولنور ولو قالت زنيت بك بطل الحد ايضا اكر زوج خاتوننه يا زانيه ديدكده
خاتون دخى سنكله زنا ايلدم ديسه حد باطل اولور لعان باطل اولدوغى كبى بو مسئله ده ايكى احتمال واردر برى بودركه
قبل النكاح زنا ايله اقرار ايلمش اوله بو تقديرجه حد لازم اولور لعان لازم اولمز زيرا خاتون زوجنى تصديق ايلدى لكن زوج
خاتونى تصديق ايلمدى وايكنجى خاتونك زنا ايله مرادى بعد النكاح مجامعت اوله بو تقديرجه لعان واجب اولور زيرا محصنه يه
قذف بولنمش اولور وبونلردن هر بريسنه بر حالده واجب اولور بر حالده واجب اولمز بو تقديرجه شبهه عارض اولمغله لعان
وحد دخى باطل اولور وان اقر بولد ثم نفاه يلاعن وان عكس حد والولد له في الوجهين اكر بر كمسنه نك خاتونى وضع حمل
ايلدكده ولد بنمدر ديو اقرار ايلسه اندن نصكره بنم دكلدر ديو ولدى نفى ايلسه ملاعنه ايدر زيرا اقرارى ايله ثبوت نسبدن نصكره نفى
ايلمك قذفدر ملاعنه اولنور واكر عكس ايدرسه يعنى اول نفى ايدوب بعده بنمدر ديو اقرار ايلسه حد اولنور لعان باطل
اولور ايكى وجهدن دخى ولد اول كمسنه نكدر ولا شيء بان قال ليس بابني ولا ابنك بر شيء لازم كلمز بنم اوغلم وسنك اوغلك
دكلدر ديمكله اول كمسنه ولادتى انكار ايلمشدر بو انكار ايله قاذف اولمز ولا حد بقذف امرأة لها ولد لا يعلم له اب
دخى شول خاتونه قذف ايلمكله حد يوقدر اول خاتونك ولدى اوله لكن باباسى معلوم اولميه او لاعنت بولد بخلاف
من لاعنت بغيره وياخود ولد مقابلنده ملاعنه ايلسه اول مقوله خاتونه قذف ايله حد اولنمز اما ولددن غيرى ايله
ملاعنه اولان خاتون بونك خلافيدر بو مقوله يه قذف ايله حد اولنور امارة زنا منعدم اولدوغى ايچون زيرا لعان جانب
زوجدن حد قذف مقامنده قائم اولور بو تقديرجه خاتونك عفتى موكد اولمش اولور ولا بقذف رجل وطئ حراما لعينه
كوطئ في غير ملكه من كل وجه لعينه حرام اولان خاتونى وطئ ايدن رجلى قذف ايله حد اولنمز من كل وجه كندونك ملكندن
غيرى كمسنه وطئ ايلمك كبى او من وجه كوطئ امة مشتركة او مملوكة حرمت ابدا كامته التي هي اخته رضاعا وياخود من وجه
ملكنده مشترك اولان جاريه وطئ كبى وياخود ابدى حرام اولان مملوكه سنى وطئ كبى اول ابدى حرام اولان شول جاريه دركه
رضاعا قرنداشى اوله ذكر اولنان كمسنه لرك وطئى حرام لعينه در قاذفى حد اولنمز ولا بقذف مسلم زنى في كفره او مكاتب
كفرى حالنده زنا ايدن مسلمه قذف ايله دخى حد يوقدر زيرا جميع اديانده زنا حرامدر وياخود مكاتبه قذف ايله دخى حد
اكر بدل كتابته وفا ايده جك مال ترك ايدوب فوت اولورسه ده زيرا اصحابه كرين رضوان الله عليهم اجمعين مكاتبك حر وياخود
عبد فوتنده اختلاف ايلمشلردر بو تقديرجه شبهه عارض اولمغله حد اولنمز ويحد بقذف من وطئ حراما لغيره كوطئ
امته المجوسية او امرأته وهي حائض حراما لغيره اولان كمسنه وطئ ايدن رجلى قذف ايله قاذف حد اولنور جاريه مجوسيه سنى
وطئ كبى وياخود حائض اولان خاتوننى وطئ كبى زيرا بونلرده قيام ملك ايله حرمت موقتدر وعارض اولان شى
بو تقديرجه لغيره اولان حرمة زنا اولمش اولور وكذا وطئ مكاتبة بدل مال الكتابت ايده جك مالى اولمين مكاتبه سنى وطئ
بو بله جدر مثلا بر كمسنه بر جاريه سنى كتابته كسسه وبدل مالى وير مدن وطئ ايلسه بو مقوله كمسنه يه قذف ايدن قاذف حد اولنور

ايلدكده

وان مات عن وفاء يوقدر

خلافاً لابي يوسف ابو يوسف ايچون خلاف واردر انك قاتنده حد اولنمز مكاتبي وطئ احصاني اسقاط ايدر ويحد من قذف
مسلماً كان قد نكح محرمه في كفره حالت كفرنده محرمني نكاح ايدن مسلمه قذف ايدن كمسنه حد اولنور خلافاً لهما امامين ايچون
خلاف واردر انلر قتنده حد اولنمز زيرا نكاحي فاسددر اسلام ايله محصن اولمامش اولور بو تقديرجه قاذفي حد اولنمز ويحد
مستامن قذف مسلماً في دارنا دارمزده مسلمي قذف ايدن مستامن حد اولنور زيرا قذفده حق عبد واردر مستامن ايسه
حقوق عبادي ايفايه التزام ايلمشدر حاصل كلام مستامن اوزرينه حد قذف واجبدر بالاتفاق اما حد خمر واجب دكلدر
وحد زنا وسرقه ابو يوسف قتنده واجبدر وابو حنيفه وامام محمد قتنده واجب دكلدر وذمي اوزرينه حد خمردن غيري جميع
واجب اولور كذا في البيانيه والكافي ويكفي حد لجنايات اتحد جنسها جنسي متحد اولان جنايات ايچون حد واحد كفايت ايدر
فجن جناياتك جنسي مختلف اولسه حد واحد كفايت ايلمز مثلا حد زنا وحد سرقه وحد قذف وحد شرب بر كمسنده جمع اولسه
باشقه حد اولنور اما بر اوغوردن حد اولنمز اكر بر دفعه دن حد اولنورسه هلاك اولمق خوفي واردر حتى حدك برسي اقامت
اولندقدن صكره اول حدك المي زايل اولدقده برى دخي اقامت اولنه و بو مقوله حدود جمع اولدقده ابتدا حد قذف اقامت
بعده امام مخيردر ديلرسه حد زنايي اقامت ايدر ديلرسه حد سرقه يي اقامت ايدر زيرا ايكيسي دخي قوتده برابردر و ايكيسي دخي
كتاب ايله ثابتدر وحد شرب تاخير اولنور وجنايات مختلفه نك مقابلهسنده بر حد كفايت ايلدوكي هر برينك حدي ايله مقصود
حاصل اولور مثلا حد زنا ايله مقصود صيانت انساندر حد قذف ايله مقصود صيانت اعراضدر حد سرقه ايله مقصود صيانت
حد شرب ايله مقصود صيانت عقولدر بو تقديرجه بر حد ايله بو مقدار مقاصد حاصل اولمز حتى حكايه اولنوركه ابن ابي ليلي كوفه
قاضي ايكن مسجد قپوسنده بر رجل بر رجله يا ابن الزانيين ديو قذف ايلدوكني اشتدكده قاذفي اخذ ايدوب مسجد ايچنده
اقامت ايلدي قاضينك بو مقوله فعلني ابو حنيفه حضرتلرينه خبر ويردكلرنده عجبدركه بلدمزك قاضيسي بو مسئلهده بش
خطا ايلدي ديو بيورديلر برسي مقذوفك خصومتي لازم ايكن عدم خصومت ايله حد ايلمكدر و برسي دخي حد واحد
ايكي حد اقامت ايلدوكيدر و برسي دخي ايكي حدك ما بيني بر كون ويا دخي زياده فصل ايلمك لازم ايكن متعاقباً اقامت
ايلدوكيدر و برى مسجد ايچنده اقامت حد ايلدوكيدر زيرا نبي عليه السلام جنبوا صبيانكم مساجدكم ومجانينكم وسل سيوفكم
واقامت حدودكم قول شريفنه مخالفت ايلمش اولدى و برسي دخي اول كمسنه نك والدينى حميد ديو خسه ميت ميدر كشف
خصومت كندولرينكمي اولور بو خسه والدينكمي اولور بونلري ترك ايلمكله خطا ايلدي

بو فصل تعزير بياننده در

تعزير تاديبدر اصلي عزردندر منع معناسنه تعزيره دخي بوندندر زيرا تعزير فعل قبيحه معاودتدن صاحبني منع ايدر
يعزر من قذف مملوكاً او كافراً بالزنا مملوك ويا خود كافري زنا ايله قذف ايدن كمسنه تعزير اولنور احصان بولنمامغين
حد منع اولنوب تعزير اولنور او قذف مسلماً بيا فاسق يا كافر يا خبيث يا لص يا فاجر يا منافق يا لوطي يا من يلعب بالصبيان
يا آكل الربوا يا شارب الخمر يا ديوث يا مخنث يا خاين يا ابن القحبة يا ابن الفاجر يا زنديق يا قرطبان يا ماوى الزواني او اللصوص
يا حرامزاده بو لفظلر ايله قذف ايدن قاذف تعزير اولنور خبيث طيبك ضديدر فاجر عرفده هر معصيه مرتكب اولانه ديرلر زنديق
زنده دن معربدركه مجوسينك كتابنك اسميدر و بعضلر ديمشدركه كفرني اخفا ايدوب اسلامي اظهار ايدن كمسنه در ديوث اهلنك زنا

كندويه عار لاحق اولمين كمسنه در قرطبان قلتباندن معربدر بعضلر ديوثك مرادفيدر ديمشلردر اما قرطبان شول كمسنه دركه
خاتوننى ويا خود محرمني بر نامحرم ايله كوروب حالي اوزرينه ترك ايدنه ديرلر لا بيا حمار يا كلب يا قرد يا تيس يا خنزير يا بقر يا حيه
يا حجام يا ابن الحجام وابوه ليس كذلك يا بغا يا مواجر يا ولد الحرام يا عيار يا ناكس يا منكوس يا سخره يا ضحكه يا كشخان
يا ابله يا موسوس بو الفاظلر ايله قذف ايلسه تعزير اولنمز بغا فعال وزني اوزره بغي دن ظلم و زنا معناسنه درعرفده ناسده
مخنث درصد والشي بعده لفظ بغا عوامك ستمنده عوام بو كلامي سويلرلر لكن نه ديدكلرين بلمزلر مواجر زانيه اكراجي تارين
اخذ ايدن كمسنه يه ديرلر سخره ضم سين وسكون خا ايله ناسك مسخره لغا الان كمسنه در ضم سين وفتح خا ايله ناسي مسخره لغه الن
كمسنه در ضحكه دخي سخره كبي در كشخان شول كمسنه دركه خاتوني رجال ايله ملامسه ايدركن كوروب سكوت ايليه واستحسنوا
فقيهاً او علوياً فقيها بو مقوله الفاظ ايله قذف ايدن كمسنه تعزير ايلمكي استحسان ايلديلر فجن مقول له يعني مقذوف فقيه
ويا خود علوي اولورسه وللزوج ان يعزر زوجته لترك الزينة وترك الاجابة اذا دعاها الى فراشه وترك الصلوة وترك
الغسل من الجنابة وللخروج من بيته زوج ايچون زوجهسنى زينتي ترك ايلدوكيچون دخي فراشنه دعوت ايلدكده اجابتي
ترك ايلدوكيچون دخي صلوتي وجنابتدن غسلي ترك ايلدوكيچون واوندن بلا اذن خروجي ايچون تعزير ايلمك واردر
اجابت واجبدر اداء صلوة وجنابتدن غسل فرضدر بونلري ترك ايلدوكيچون تعزير اولنور واقل التعزير ثلثة اسواط
واكثره تسعة وثلثون تعزيرك اقلي اوچ قمچيدر اكثري اوتوز طقوز قمچيدر لايق ولان بودركه تعزير حد مرتبهسنه بالغ
اكر اولمديه بالغ اولورسه نبي عليه السلام من بلغ حداً في غير حد فهو من المعتدين قول شريفنك وعيدينه مظهر اولور
وعند ابي يوسف خمسة وسبعون اكثر تعزير ابو يوسف قتنده يتمش بش قمچيدر ويجوز حبسه بعد الضرب
حبسي جايز اولور اكر امام حبسنده بر مصلحت اولدوغني رأى ايدرسه واشد الضرب التعزير اشد ضرب تعزيردر زيرا عددده
خفيفدر اما وصف جهتندن شديد اولمق لازمدر مشايخ ضربك شدتنده اختلاف ايلمشلردر شرح طحاويده بعضلر
عضو واحده جمع درسا بو حدودكبي اعضايه متفرقاً ضرب در و بعضلر ضربه شدت كوكدر بو خسه جمع دهدكلدر ثم حد الزنا
ثم الشرب ثم القذف اندن صكره حد زنادر زيرا كتاب ايله ثابتدر اندن صكره حد شربدر قول صحابه ايله ثابتدر اندن صكره حد
ومن حد او عزر فمات فدمه هدر شول كمسنه حد اولنه ويا خود تعزير اولنه واول حد و تعزيردن فوت اولسه دمي هدردر
زيرا اقامت حد واجباتدندر و اشلدوكي فعل امر شرع علدر و مامورك فعلي سلامت ايله مقيد دكلدر فعل فصاد كبي بخلاف
تعزير الزوج زوجته زوج زوجهسنى تعزير ايلدكده فوت اولسه بونك خلافيدر زيرا زوج زوجهسنى تعزير ايلمك تاديب مباحدر
وسلامت شرطيله مقيددر بو تقديرجه زوج اوزرينه ديت واجبدر

بو كتاب سرقه نك احكامي بياننده در

سرقه
لغتده كندو مالي اولمين شيء آخردن خفيةً المغه ديرلر وهي اخذ مكلف خفية قدر عشرة دراهم مضروبة من حرز لا ملك له فيه ولا شبهة
وشرعده سرقه مكلفك يعني عاقل وبالغك مكان محرزدن اون درهم مقداري مضروب اقچه يي خفيه اخذ ايلمكدر و سرقه ايدن
كمسنه نك اول دراهمده ملكي اولميه وشبهه ملكي دخي اولميه وتثبت بما يثبت به الشرب سرقه شرب خمر ايله ثابت اولان شي ايله ثابت اولور
مثلا ايكي رجالك شهادتي ايله ثابت اولور بو خسه بر رجل ايكي خاتون شهادتي ايله ثابت اولمز زيرا حدودده خاتونك شهادتي مقبول دكلدر

فان سرق مكلف حر او عبد ذلك القدر محرزا بمكان او حافظ واقر بها اكر حر مكلف ويا خود عبد مكلف مكان ايله ويا خود
حافظ ايله محرز اولان اول مقدار درهمي سرقه ايلسه واقرار ايلسه او شهد عليه ويا خود سارقك اوزرينه شهادت اولنسه
وسألهما الامام عن السرقة ما هي وكيف هي ومتى هي واين هي وكم هي وممن سرق وبيناها قطع وامام دخي شاهدلردن
سؤال ايلسه كه سرقه ندر ونه كيفيت ايله اخذ ايلدي خفية مي يوخسه علانية مي اخذ ايلدي ونه زمان سرقه اولندي ونره
سرقه اولندي وسرقه نك مقداري ايدي وكيمدن سرقه اولندي بويله سؤال اولنوب جمله بيان ايدرلرسه سارقك صاغ الي
قطع اولنور وان كانوا جمعا واصاب كلا منهم قدر نصابها قطعوا وان تولى الاخذ بعضهم اكر سارقلر جماعت اولوب
واول جماعتدن هر بيرينه سرقه نك نصابي كه اون درهمدر اصابت ايلسه جمله سنك صاغ اللري قطع اولنور اكر انلردن بعضيسي
تولى ايدرلرسه ده زيرا سارقك عادتي دركه بعضيسي اخذ ايدر وبعضيسي انلره قفادار اولور اكر اخذ ايلمينلردن حد
ساقط اولسه باب فساد فتح اولمق لازم كلوردي ويقطع بسرقة الساج والابنوس ساج وابنوس سرقه سيله سارقك
الي قطع اولنور والصندل والفصوص الخضر والياقوت والزبرجد والاناء والباب المتخذين من الخشب صندل وياشيل
فصوص كه مراد زمرد در وياقوت وزبرجد وجنق وقپوكه خشبدن متخذ اوله ذكر اولنان اشياي سرقه ايلمكله سارقك
الي قطع اولنور لا بسرقة شيء تافه يوجد مباحا في دارنا كالخشب والحشيش والقصب والسمك والطير والزرنيخ والمغرة
دارمزده مباح بولنان شيء حقيري سرقه ايله قطع اولنمز خشب وحشيش وقامش وبالق وصيد وقوش وزرنيخ واشو
والجي كبي اشيا ايله ولا بما يسرع فساده كاللبن واللحم والفاكهة الرطبة والبطيخ فسادي سريع اولان سود ولحم وياش يمش وقاوون
وقاربوز كبي شيلري سرقه ايله قطع اولنمز وكذا الثمر على الشجر والزرع لم يحصد شجر اوزرنده اولان ميوه نك وبجلمه مش اكنك
سرقه سيله دخي قطع اولنمز ولا بما يتأول فيه الانكار كالاشربة المطربة والات اللهو كالدف والطبل والبربط والمزمار والطنبور وصليب
ذهب او فضة والشطرنج والنرد ودخي شول شيء ده قطع يد اولمز كه انده انكار تأويلي ممكن اوله اشربه مسكره كبي والات لهوي
سرقه ايله دخي قطع يد اولمز دف وطبل وسائر ذكر اولنان شيلر كبي ابو يوسفدن روايتدر كه اكر صليب ذهب وفضه
كفره نك مصلالري اولورسه سرقه سيله قطع يد لازم كلمز زيرا محرز اولمامش اولور اكر معبد اتخاذ اتمه مش ايسه سرقه سيله قطع
يد لازم كلور ولا بسرقة باب مسجد وكتب علم ومصحف وصبي حر ولو عليهما حلية مسجد قپوسني وعلم كتابلريني ومصحف
وحر اولان صبي سرقه ايله قطع يد لازم كلمز اكر مصحف وصبي اوزرنده حلي يعني بزك دخي اولورسه خلافا لابي يوسف
ابو يوسف ايچون خلاف واردر ابو يوسفك دليلي بودركه اكر حلي يالكز سرقه ايلسه قطع يد لازم كلور امدي غيري ايله سرقه
كذلك قطع يد لازمدر امام اعظم وامام محمد ايچون دليل بودركه قچن دليل قطعي كه سرقه حلي در ودليل عدم قطع كه صبي در
جمع اولسه شبهه عارض اولور والشبهة دارئة للحد نحو اسبق ظهور ايدر وحر اولان كمسنه مال دكلدر اوزرنده اولان دخي تبعي
وعبد كبير ودفتر وعبد كبيري سرقه ايله قطع يد لازم كلمز زيرا عبد كبيري اخذ غصبدر سرقه دكلدر ودفتر سرقه سيله
قطع اولنمز بخلاف الصغير ودفتر الحساب عبد صغير ومحاسبلرك دفتري بونك خلافنجه در بونلري سرقه ايلسه قطع يد
لازم كلور زيرا صغير ايچون نفسنده قوت معتبره يوقدر بو تقديرجه دواب كبي اولمش اولور امام يوسف ديدي كه كبيره ده

صغيره ده دخي قطع يد لازم كلمز ولا بسرقة كلب وفهد كلب وپارس سرقه سيله قطع يد لازم كلمز زيرا كلب وپارس مباح
حيوانلردر خصوصا ماليتده كلبده علما اختلاف ايلمشلردر بو تقديرجه شبهه ايراث ايلمشدر ولا بخيانة ونهب واختلاس
خيانت ونهب وقاپوق ايله قطع يد لازم كلمز زيرا عدم قطعي ايچون نبي عليه السلام ليس على خائن ولا منتهب ولا مختلس قطع
وكذا النبش نبش قبور سببيله دخي قطع يد لازم كلمز زيرا نباش حقنده دخي عدم قطع ايچون نبي عليه الصلوة والسلام
لا قطع على المختفي قول شريفي واردر اولمشدر مختفي اهل مدينه لغتي اوزره نباش در خلافا لابي يوسف ابو يوسف ايچون
خلاف واردر صاحب عنايه ديمشدر كه صحابه كرامك رضوان الله عليهم اجمعين نباش حقنده اختلاف ايلمشلردر حضرت عمر
وعائشه وابن مسعود وابن زبير رضي الله عنهم نباش ايچون قطع يد واجبدر ديمشلردر وابن عباس قطع يوقدر ديدي
بقيه صحابه بونك اوزرينه اتفاق ايلديلر وعهد مروانده بر نباش اخذ ايلديلر لكن صحابه كرامك بر قطعي جوابي ورمدكلري
قطع اولنيوب بر قاچ سوط اوروب تعزير ايلديلر ابو حنيفه وامام محمد بو قولي اخذ ايلديلر ابو يوسف وشافعي حضرت
نبي عليه السلامك من نبش قطعناه قول شريفني اخذ ايلديلر زيرا كفن مال مقوم در حرز مثلي ايله محرز اولور طاوغي ديمشدر كه
هر شيئك ضروري مثلنك ضروري ايله معتبردر مثلا بر كمسنه آخوردن برات سرقه ايلسه قطع يد لازم كلور اما آخوردن لؤلؤ
سرقه ايلسه قطع لازم كلمز وابو يوسفك روايت ايلدوكي حديث شريف مرفوع اوله ويا خود سياسته محمول اوله
ولا بسرقة مال عامة او مشترك او مثل دينه او زيد حالا كان او مؤجلا بيت المال ويا خود مال مشترك ويا خود ديني مثلي
ويا خود دينندن زياده شيء سرقه ايله قطع يد لازم كلمز كرك اول دين حالا اولسون كرك مؤجلا اولسون قطع لازم كلمز
وقياس بو ايديكه دين مؤجلده قطع لازم كله زيرا قبل الاجل اخذي مباح دكلدر بو تقديرجه ديني اولمامش كبي اولدي وجه
استحسان بودركه دين مؤجل مديونك ذمتنده حال كبي ثابتدر الحق تأجيل مطالبه تأخير ايچوندر وان كان دينه نقدا
فسرق عرضا قطع اكر اول كمسنه نك ديني نقد اولسه كندوسي عرض يعني قماش واكا مشابه شيء سرقه ايلسه قطع اولنور زيرا
داين ايچون عرضدن استيفاء حق ايلمك يوقدر بو استيفا اولمز الا بيع ايله ويا خود تراضي ايله اولور خلافا لابي يوسف
ابو يوسف ايچون خلاف واردر انك قتنده قطع يد لازم كلمز ابو يوسف ايچون دليل بعض علما قتنده ظفر بولدقده خلاف
جنسندن حقني اخذ ايلمك جائزدر صفت ماليت اعتباري ايله مجانست بولنور وغني ايچون وبعض علما ديمشلردركه خلاف جنسي
ظفر بولدقده رهن ايچون اخذ ايلمش اوله بو تقديرجه شبهه عارض اولور والشبهة دارئة للحد نحو اسبق ظهور ايدر وان كان دراهم
فسرق دنانير او بالعكس لا يقطع اكر دين درهم اولوب التون سرقه ايلسه ويا خود عكسي اولسه مثلا دين التون اولوب سرقه
ايلدكي دراهم اولسه قطع يد اولمز زيرا نقود جنس واحد حكمنده در وقيل يقطع دينار ايكن قطع اولنور زيرا خلاف جنس
انك ايچون حق اخذي يوقدر ولا ما يقطع فيه ولم يتغير ودخي شول شيئك سرقه سيله قطع اولنمز كه اول شيء سببيله قطع
اولنمش اوله ومتغير اولميه مثلا بر شيء سرقه ايدوب نصاب سرقه بولنمغله قطع اولنوب صاحبنه رد اولدقدن صكره تكرار اول
شيء سرقه ايلسه اما اولكي حالي كبي اولوب اصلا تغير بولنمسه قطع لازم كلمز وان كان قد تغير قطع ثانيا كالغزل نسج اول مقدم
سرقه اولنوب صاحبنه رد اولان متغير اولوب تكرار سرقه اولنورسه ثانيا قطع اولنور ايلك كبي كه بز دوقنمش اولمثلا اوكه

سرقه ده ایلمک ایدی صکره که سرقه ده اول ایلک بزدوقنمش اولدی قطع لازم کلور تغییر ایله عین آخر اولدی واسمی دخی ایلکی
بر اولدی اگر دینلورسه که نیچون بر عینی سرقه ایدوب قطع ید نصکره اول عینی صاحبی السه و بر آخر کمسنه یه بیع ایلسه اندن صکره
تکرار اول شیئ کندوسی اشترا ایلسه و سارق اول تکرار اول شیئ سرقه ایلسه قطع اولنور بو قوله جواب و یریلور که مشایخ عراق
قطع لازم کلمز زیرا اول شیئ عین اولدر و بزم مشایخمز قتنده قطع لازم کلور زیرا اول عین حکما متبدل اولمشدر و اختلاف
اختلاف اعیان منزله سنده تنزیل اولنور کافی ده دخی بویله جه در و شرح طحاویده مذکوردر که بر کمسنه التون و یاخود کمش
و یاخود چناق ایتدورسه بعده سارق مقطوع الید اول طاسی و یاخود چناغی سرقه ایلسه ابو حنیفه قتنده قطع اولنمز ایکی
عین متغیر اولمشدر امامین دیر که قطع اولنور زیرا اول عین متغیر اولمشدر و حاوی قدسی ده بر کمسنه بر بیت ده دینار اخذ
اندن صکره اودن چقسه اکا قطع یوقدر ظهیریه ده دخی بویله جه در

بو فصل حرز بیاننده در و حرز لغتده مکان
حصین دن عبارتدر و هو قسمان حرز دخی ایکی قسمدر بمکان کبیت ولو بلا باب او بابه مفتوح و کصندوق بر قسمی مکان ایله محرز
بیت کبی اگر قپوسی اولمز ایسه ده و یاخود قپوسی اوله لکن مفتوح یعنی اچق اوله و دخی صندوق کبی اولدوغی محرز در صاحب اختیار
دیمشدر که اگر باب دار مفتوح اولوب نهارا بر کمسنه کیروب متاع اخذ ایلسه قطع اولنمز زیرا سرقه دکلدر اگر کیجه ایله داخل اولوب
متاع اخذ ایلسه قطع لازم کلور زیرا حرز در و بحافظ کمن هو عنده ماله ولو نائما بر قسمی دخی حافظ ایله محرز اولاندر شول
کمسنه کبی که کندو مالی یاننده حاضر اوله اگر نائم ایسه ده اگر سارق صاحبی یاننده ایکن بو مقوله محرز اولان مالی سرقه ایلسه قطع
ید لازم کلور و فی الحرز بالمکان لا یعتبر الحافظ مکان ایله محرز اولان مالده محافظ اعتبار اولنمز زیرا بیت قپوسز اولورسه
بلا حافظ ایچنده اولان شیئ محرز در مکان ایله محرز اولان شیئ سرقه ده مادامکه بیتدن اخراج ایلمیه قطع ید لازم کلمز اما حافظ
محرز اولان شیئ اخذ ایلدوکی کبی قطع ید لازم کلور ولا قطع بسرقة مال من بینهما قرابة ولاد قطع ید یوقدر شول کمسنه نک
مالنی سرقه ایلکه بینلرنده قرابة ولاد اوله مثلا بابا و انا سنک مالندن سرقه ایلمک کبی هر نه قدر عالی اولورسه و یاخود عکسی اولوب
هر نه قدر اشغی اولورسه ولا بسرقة من بیت ذی رحم محرم ولو مال غیره ذی رحم محرمنک بیتنده دخی سرقه ایله قطع ید لازم کلمز
اگر اول مال غیرینک دخی اولورسه زیرا حرز ده شبهه عارض اولدی ویقطع بسرقة مال من بیت غیره ذی رحم محرمنک مالنی غیرینک
بیتنده سرقه ایلسه قطع اولنور زیرا غیرک بیتی حرز ایدوکی محققدر ویقطع بسرقة مال من بیت محرم رضاعا عارضا محرمنک
بیتنده سرقه اولان مال ایچون قطع ید اولنور شبهه منعدم اولدوغی ایچون خلافا لابی یوسف لکلام ابو یوسف ایچون خلاف
زیرا اول کمسنه رضاعا انا سنه بلا استیذان دخول ایلمک عادتا اولمشدر اما رضاعا قرنداشی انا کبی دکلدر ولا قطع
بسرقة مال زوجته او زوجها ولو حرز خاص له رجل زوجه سنک مالنی و یاخود خاتون زوجنک مالنی سرقه ایله قطع ید یوقدر
اگر حرز خاصدن اولورسه ده زیرا بین الزوجین حرز ماله عادتا انبساط واردر و اتحاد مانع قطعدر اول اجلدن شهادتلری
آخر اوزرینه مقبول دکلدر وکذا لو سرق من سیده او زوجة سیده او زوج سیدته او مکاتبه او ختنه او صهره و بنه قطع ید یوقدر
اگر عبد افندیسندن سرقه ایلسه و یاخود افندیسنک زوجه سندن سرقه ایلسه و یاخود افندیسی خاتون ایمش انک زوجندن سرقه
و یاخود رجل کندو مکاتبندن سرقه ایلسه و یاخود ختنه و یاخود صهرندن سرقه ایلسه ختن کوبکو صهر قاین و قاینتا در و عورت

نکاحی حرام اولان عورتلردر خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر ختن ایله صهرده او من مغنم او حمام نهارا او ازکان
و یاخود مغنمدن سرقه ایلسه و یاخود نهارا حمامدن سرقه ایلسه اگر صاحبی یاننده دخی اولورسه قطع ید لازم کلمز زیرا
مغنمده کندونک دخی حقی واردر او من بیت اذن فی دخوله او مضیفه و یاخود کندویه اذن و یریلان اودن سرقه ایلسه
و یاخود قونقلو صاحبندن سرقه ایلسه قطع ید لازم کلمز بونلر حقنده بیت حرز اولمه مش اولور زیرا دخوله اذن و یرلمشدر
اهل دار منزله سنده اولوب فعللری خیانت اولور سرقه اولمز و قطع لو سرق من الحمام لیلا اگر کیجه ایله حمامدن سرقه ایدر
قطع ید اولنور او من المسجد متاعا و ربه عنده و یاخود مسجددن متاع سرقه ایلسه و صاحب متاع قتنده اولسه قطع ید
لازم کلور زیرا مسجد حافظ ایله حرزدر بو خصوص مکان ایله حرز دکلدر او ادخل یده فی صندوق غیره او کمه او جیبه
و یاخود سارق الینی غیرک صندوقنه و یاخود یکنه و یاخود بغاسنه ادخال ایدوب اخراج ایلسه قطع اولنور بونلرده
ممکن اولان ادخال یددر بو خصوص دخول دکلدر او سرق جوالق فیه متاع و ربه یحفظه او نائم علیه و یاخود جوال
سرقه ایلسه که ایچنده متاع اولسه و صاحبی دخی انی حفظ ایلسه و یاخود اول جوالک اوزرنده اویور اولسه قطع اولنور
او سرق الموجر من بیت المستاجر اگر اجاره یه دویرلن کمسنه مستاجرک بیتندن سرقه ایلسه ابو حنیفه قتنده قطع اولنور
خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده قطع اولنمز زیرا دخول دارده ماذون اولمش اولور ولو سرق شیئا
و لم یخرجه من الدار لا یقطع اگر سارق بر شیئ سرقه ایدوب داردن اخراج ایلمسه قطع اولنمز اخراجدن لابددر زیرا دارک
کلیسی حرز واحددر و دارک ایچنده اولان صاحبنک یدنده در بو تقدیرجه عدم اخذه شبهه عارض اولدی بخلاف ما لو اخرج
من حجرة الی الدار اگر سرقه ایلدوکی شیئ حجره دن صحن داره اخراج ایلسه بونک خلافیدر اگر دارده حجره لر کثیره اولوب ساکنلری
صحن داردن مستغنیلر ایسه سرقه اولان شیئ صحن داره اخراج طریقیله اخراج ایلمک منزله سنده در او سرق بعض اهل الحجر من حجرة
او اخذ شیئا من حرز فالقاه فی الطریق ثم خرج فاخذه و یاخود حرزدن بر شیئ اخذ ایدوب طریقه القا ایلسه و اندن صکره
چقوب اخذ ایلسه قطع اولنور او حمله علی حمار فساقه فاخرجه من الحرز و یاخود سرقه ایلدوکی شیئ حمار اوزرینه حمل ایدوب
و سوروب حرزدن اخراج ایلسه قطع اولنور زیرا حمارک سیری سارقک حامله مضاف در ولو دخل بیتا فاخذ فناوله من هو
خارج لا یقطعان اگر بیته داخل اولوب بر شیئ اخذ ایلسه و بیتدن خارج اولان کمسنه یه اعطا ایلسه داخل و خارج ایکیسی
قطع اولنمز زیرا اول کیسه دن اخراج بولنمدی ثانیده دخی هتک حرز بولنمیوب هر برنده سرقه کامله بولنمدی قطع لازم کلمز
وکذا لو ادخل الخارج یده فتناوله اگر خارج الینی بیته ادخال ایدوب داخلدن تناول ایلسه ینه قطع ید لازم کلمز و قال
ابو یوسف یقطع الداخل فی الاولی و یقطعان فی الثانیة ابو یوسف دیر که مسئله اولیده داخل قطع اولنور
داخلده هتک حرز تمام اولوب مال دخی داخلک فعلی ایله مخرج اولمش اولدی بو تقدیرجه داخلک الینی قطع لازم کلور
مسئله ثانیده ایکیسنک دخی الی قطع اولنور خارجه قطع لازم کلدوکی الینی حرزه ادخال ایلمکله اخراج بولندوغی ایچون
و داخله قطع لازم کلدوکی کندونک معاونتیله محل محرزدن مالک خروجی بولندوغی ایچوندر ولذا لا یقطع لو نقب بیتا
و ادخل یده فیه و اخذ شیئا اگر بر کمسنه بر بیتی نقب ایدوب یعنی دلوب و الینی ادخال ایدوب بر شیئ اخذ ایلسه ینه قطع ید

اوطوضره خارجه من کم غیره ویاخود غیری کیسه‌نك یکندن خارج بر کیسه شق ایلسه بینه قطع لازم کلمز خلافا لابی یوسف
خلاف واردر انك قتنده قطع ید اولنور وان حلها واخذ من داخل الکم قطع اتفاقا اگر صره حل ایدوب داخلندن اخذ
اتفاقا قطع اولنور ولو سرق من قطار جملا او حملا لا یقطع قطاردن بر دوه ویاخود دوه اوزرندن بر یوك سرق
قطع اولنمز کرك سورر کرك یدر کن اولسون برابر دروسورمك ویدمك دن مراد قطع مسافه در بو خصوصه حفظ دکلدر
قطار کسرقا ایلدر وان شق الحمل واخذ منه شیئا قطع اگر یوکی شق ایدوب ایچندن بر شیء اخذ ایلسه قطع اولنور حرزدن
سرقه ایلمش اولدی والفسطاط کالبیت چادر بیت کبیدر مثلا چادردن سرقه ایلسه قطع اولنور

فی کیفیة القطع

بو فصل قطعك کیفیتی وقطعك اثباتی بیاننده در لکن مصنف بو فصلده قطعك دلیل ایله اثباتنی نصریحا ونه ضمنا
ذکر ایلمشدر صاحب هدایه فصل فی کیفیة القطع واثباته لفظنی ذکر ایلدی ودلیل ایله اثباتنی دخی بیان ایلدی کرچه مصنف
صاحب هدایه یه اقتفا ایلدی لکن اثباتنه تقیید بیورمدی یقطع یمین السارق من زنده وتحسم سارقك صاغ الی بیلکندن
قطع اولنور وداغلنور اما قطع اولنمق حق تعالینك السارق والسارقة فاقطعوا ایدیهما قولی شریفی ایله ثابتدر وصاغ
طرفی قطع اولنمق ابن مسعودك ایدیهما مکاننده ایمانهما قرائتی ایله ثابتدر مشهور اولان دخی بودر ورجله الیسری ان عاد
اگر تکرار سرقه یه عودت ایدرسه صول ایاغی قطع اولنور فان سرق ثالثا لا یقطع بل یحبس حتی یتوب اگر اوچنجی دفعه سرقه
ایلسه قطع اولنمز بلکه توبه ایدنجه حبس اولنور اما شافعی قتنده اوچنجی دفعه ده صول الی دردنجی ده صاغ ایاغی قطع اولنور
وطلب المسروق منه شرط القطع ولو مودعا او غاصبا او صاحب الربوا او مستعیرا او مستاجرا او مضاربا او مستبضعا
او قابضا علی سوم الشراء او مرتهنا اسبابی سرقه اولان کسنه‌نك طلبی قطعه شرطدر اگر مسروق منه متنده ذکر
اولنان طوایف مختلفه دن ایسه ده ینه طلبی شرطدر صاحب ربا دیدوکی مثلا بر کسنه اون درهمی یکرمی درهمه بیع
وقبض ایلسه واول درهم سرقه اولنسه سارقك یدی قطع اولنور طلبی ایله ویقطع بطلب المالك ایضا فی السرقة من
بو قوم ده ذکر اولنان طایفه‌نك طلبیله سرقه ده قطع اولندوغی کبی مالکك طلبیله دخی قطع اولنور لا بطلب السارق
او المالك لو سرقت من السارق بعد القطع سارقك الی قطع اولدقدنصکره اول قطعه سبب اولان شیء سرقه اولنسه
قطع اولنان سارقك ویاخود مالکك طلبی ایله سارق ثانی یه قطع لازم کلمز زیرا موجب قطع اولان سرقه ید مالکك ویاخود
امیندن ویاخود ضمیندن دکلدر بو مسئله ده ایسه سارق ومالکده قیود حد بولنمغله طلبلری ایله قطع لازم کلمدی
بخلاف ما لو سرقت منه قبل القطع او بعده درء الحد بشبهة بو مسئله شول شیئك خلافنه مالایدر که اگر سارق اولدن
قبل القطع ویاخود شبهه ایله حد منع اولدقدنصکره سرقه اولنسه سارق اولکده ومالکك طلبیله قطع اولنور زیرا سقوط
ضرورة قطع ایچون ایدی بونده ایسه بولنمدی وان لم یطلب احد لا یقطع وان اقر هو بها ولا بد من حضوره عند الاقرار
والشهادة والقطع اگر بر کسنه طلب ایلمز ایسه قطع اولنمز اگر سارق سرقه یه اقرار ایدرسه ده البته حین اقرار وشهادت
قطعده مسروق منهك حضوری لازمدر ولو کانت یده الیسری او ابهامها مقطوعة او شلاء او اصبعان سوی الابهام
اگر سارقك صول الی ویاخود صول الینك ابهامی مقطوع اولسه ویاخود شلاء اولسه ویاخود ابهامدن غیری ایکی پرمغی
مقطوع اولسه قطع اولنمز وکذا لو کانت رجله الیمنی مقطوعة او شلاء صاغ ایاغی مقطوع ویاخود شلاء اولسه
قطع اولنمز زیرا قطع اولنسه جنس منفعت فوت اولمق لازم کلوردی ولا یضمن المامور بقطع الیمنی لو قطع الیسری
صاغ الی ویاخود صاغ ایاغی ایله مامور اولان کسنه صول قطع ایلسه ضامن اولمز ابو حنیفه قتنده وعندهما یضمن لو تعمد
امامین قتنده ضامن اولور اگر قصدا ایدرسه زیرا معصوم اولان طرفی بلا حق قطع ایلمش اولدی بو تقدیرجه مامور
اولمیانی قطع ایلدوکی کبی ضامن اولور ومن سرق شیئا ورده قبل الخصومة الی مالکه لا یقطع شول کسنه که بر شیء سرقه
خصومتدن مقدم مالکنه رد ایلسه قطع اولنمز وکذا لو نقصت قیمته من النصاب قبل القطع او ملکه بعد القضاء
او ادعی انه ملکه وان لم یثبت اگر سرقه اولنان شیئك قبل القطع قیمتی نصابدن ناقص اولورسه ینه قطع اولنمز ویاخود بعد
القضا هبه ویاخود بیع ایله مالك اولسه ویاخود ملکمدر دیو ادعا ایلسه اگر ثابت اولمز ایسه ده ینه قطع اولنمز وکذا لو ادعاه
احد السارقین ایکی سارقك بری سرقه اولنان شیء ده دعوای ملك ایلسه لر ایکیسنك دخی الاری قطع اولنمز زیرا حق
ولو سرقا وغاب احدهما وشهد علی سرقتهما قطع الآخر اگر ایکی سارق سرقه ایلسه لر وبری غایب اولسه وایکیسنك سرقه
اوزرینه شهادت اولنسه حاضر اولان قطع اولنور زیرا حاضرك سرقه سی حجت ایله ثابت اولمشدر ابو حنیفه حضرتلری اولا
لا یجب علیه القطع بیورمشلر ایدی لکن صکره بو قولدن رجوع ایدوب قطع اولنور دیو بیورمشلردر ولو اقر العبد
بسرقة قطع وردت اگر عبد مأذون سرقه یه اقرار ایلسه قطع اولنور وسرقه اولنان صاحبنه رد اولنور اگر عین قایمه ایسه
اگر هالك اولمش ایسه ضمان یوقدر زیرا قطع ایله ضمان مجتمع اولمز وکذا المحجور عند الامام محجور دخی ابو حنیفه قتنده
مأذون کبیدر قطع اولنور ورد اولنور وعند ابی یوسف یقطع ولا یرد ابو یوسف قتنده قطع اولنور لکن عین رد اولنمز
وعند محمد لا یقطع ولا یرد امام محمد قتنده قطع اولنمز وعین رد اولنمز ومن قطع بسرقة والعین قائمة شول کسنه که
بر سرقه سببیله قطع اولنسه وعین قایمه اولسه اول سرقه ایلدوکی شیء صاحبنه رد ایدر وان لم تکن قائمة فلا ضمان
اگر عین قایمه دکل ایسه سارقك اوزرینه ضمان لازم کلمز اگر اولکندوسی هلاك ایلمش ایسه ده قیل استهلاك حسنك ابو حنیفه دن
استهلاکده لزوم ضمان ایچون بر روایتی واردر اندن احترازا ایچوندر وان سرق سرقات فقطع بکلها او بعضها لا یضمن شیئا
اگر بر کسنه زید وعمرو وبکردن سرقه ایلسه کلی سرقه مقابله سنده قطع اولنور ویاخود بعضیسی مقابله سنده قطع اولنور
وبعد القطع بر شیء ضامن اولمز مثلا بر سارق زید وعمرو وبکردن سرقه ایلسه واجب اولان بر قطعدر زیرا حدود تداخل
اوزره در اگر جمله سی حاضر اولورسه ینه قطع بردر اگر جمله سی حاضر اولیوب بریسی حاضر اولسه ینه قطع بردر جمله سی ایچون
استیفا اولنور زیرا حد حق الله اولدوغیچون واجب بو خصوصده ایچوندکلدر انجق خصومت شرطدر بسبب قطعده ولان
سرقه‌نك ظهوری ایچون چونکه برینك خصومتی ایله ظاهر اولیجق جمله سنده واقع اولمش اولور وقالا یضمن ما لم یقطع به
دیدیلر که شول شیء ضامن اولورکه اول شیء سببیله قطع اولنمیه یعنی سبب قطع اولمین شیء ضامن اولور وان سرق
ثوبا فشقه فی الدار ثم اخرجه قطع اگر بر ثوبی سرقه ایدوب اول ثوبی دارده شق ایلسه اندن صکره اخراج ایلسه قطع اولنور
لا ان سرق شاة فذبحها ثم اخرجها قطع اولنمز اگر بر قیون سرقه ایدوب وذبح ایلسه اندن صکره اخراج ایلسه زیرا تمام سرقه

لحم اوزرینه واقع اولمشدر لحم ده ایسه قطع یوقدر انجق قیمتنی ضامن اولور ولو ضرب المسروق دراهم او دنانیر قطع
اگر سارق مسروقه اقچه ویاخود التونی ضرب ایدرسه قطع اولنور وصاحبنه رد اولنور وعندهما لا یردها امامین
قتنده دراهم ویاخود دنانیری صاحبنه رد ایلمز زیرا صنعت متقومه در ضرب ایله شئ آخر اولوب مسروق اولان شیئه
مالک اولور اما ابوحنیفه قتنده صنعت متقومه دکلدر ومسروق اولان شیئه مالک اولیوب صاحبنه رد ایدر ولو صبغه
احمر لا یوخذ منه ولا یضمنه اگر سرقه ایلدوکی شئ ثوب اولوب قرمزی یه بویاسه اول ثوب سارقدن اخذ اولنمز وضامن دخی
وعند محمد یوخذ منه ویعطی ما زاد الصبغ امام محمد قتنده ثوب اخذ اولنور صبغ زیاده ایلدوکی شئ اعطا اولنور زیرا
مالکک مالی من کل وجه قائمدر واصلدر صبغ ایسه اکا تابعدر بو تقدیرجه اصل اعتبار اولنمق اولیدر ابوحنیفه وابو یوسف
دلیل سارقک ثوبده بویاسی صورةً ومعنیً قائمدر وصاحب ثوبک حقی انجق صورةً قائمدر معنی دکلدر حتی سارقک
الندہ هلاک اولسه ویاخود استهلاک اولسه ضمان واجب اولمز وان صبغه اسود اخذ منه ولا یعطی شیئا اگر سیاه صبغ
اول ثوب سارقدن اخذ اولنور وصبغ مقابلهسنده برشئ اعطا اولنمز حکمها فیه کحکمهما فی الاحمر اسوده امامین حکم ایلدیلر
ابوحنیفه وابو یوسف حکم ایلدوکی کبی صاحب هدایه وصاحب کافی بیله شویلدر اگر سرقه اولنان ثوب سیاه صبغ اولنسه
اخذ اولنور زیرا ابوحنیفه قتنده سواد ده نقصان اولوب زیاده لک یوقدر بو تقدیرجه حق مالک ساقط اولمیوب اخذ
اولنور وصبغ مقابلهسنده برشئ ویرلمز امام محمد دیرکه سواد ده زیاده لک واردر اخذ اولنور وزیاده لک ایچون برشئ
ویرلور وسواد ده زیاده لک اولمسنده ابو یوسف امام محمد ایله در لکن ابو یوسف دیرکه حمرتده حق مالک منقطع اولدوغی
سواد ده دخی منقطع اولور مالک اخذه قادر دکلدر وامام محمد دیرکه سواد ده حمرتده اولدوغی کبی زیاده لک واردر لکن
حق مالک منقطع اولمز اخذ اولنور وزیاده سی ایچون برشئ ویرلور وحکماده وحکمهما ده اولان ضمیر تثنیه دیباجه ده
تصریح اولندوغی اوزره ابو یوسف وامام محمده راجعدر لکن معنی درست اولمز بونده بحث واردر فتدبر

بو باب طریقه سالک اولنلری قطع بیاننده در وقطع طریقه سرقهٔ کبری تسمیه ایلمشلردر من قصد قطع الطریق من مسلم
او ذمی علی مسلم او ذمی مسلم ویاخود ذمیدن برکمسنه مسلم ویاخود ذمی اوزرینه قطع طریق قصد ایلسه قطعک
اضافتی مجازدر وذمی دیدوکی مستامنک مالندن احترازدر زیرا مستامنک مالی معصوم دکلدر فاخذ قبله حبس حتی
قطع طریقدن اول اخذ اولنسه بعد التعزیر توبه ایدنجه حبس اولنور مجرد قول ایله توبه ایتدم دیمکله دکلدر بلکه سیماسنده
صلاح اثری ظاهر اولنجه حبس اولنور وان اخذ مالا او حصل لکل واحد نصاب السرقة قطع یده الیمنی ورجله الیسری
اگر مال اخذ ایلمش ایسه وهر بری ایچون سرقه حاصل اولسه صاغ الی وصول ایاغی قطع اولنور اگر صحیح الاطراف اولور
وان قتل فقط ولو بعصا او بحجر قتل حدا فلا یعتبر عفو الولی اگر برشئ ایلمیوب انجق قتل ایلمش ایسه اگر عصا ویاخود
حجر ایله اولورسه ده حدا قتل اولنور ولینک عفوی اعتبار اولنمز زیرا قصاصا قتل اولنسه ولینک عفوی اعتبار اولنوردی
وان قتل واخذ مالا قطع ثم قتل او قطع وصلب او قتل ایدوب ومال اخذ ایدرسه قطع اولنور اندن نصکره قتل او
ویاخود قطع اولنور وصلب اولنور وخالف محمد فی القطع امام محمد قطع ده مخالفت ایدوب دیدیکه یاخود یالکز قتل او

وبا

ویاخود یالکز صلب اولنور اندن نصکره کیفیت صلبی بیان ایدوب دیدیکه ویصلب حیا ویبعج بطنه برمح حتی یموت
وقطاع طریق حیا صلب اولنور اولنجه قارنی مزراق ایله شق اولنور ویترک ثلثة ایام فقط مصلوبا انجق اوچ کون
ترک اولنور زیرا اوچ کوندن زیاده اولورسه متغیر اولوب ناس متاذی اولمق لازم کلور ویرد ما اخذ الی مالکه ان باقیا
والا فلا ضمان اگر اخذ ایلدوکی شئ باقی ایسه مالکنه رد اولنور اگر باقی دکل ایسه ضمان لازم کلمز ولو باشر الفعل بعضهم
اگر کلدن بعضیسی فعله مباشرت ایلسه لر جملهسی حد اولنورلر زیرا حکم محاربه یه تعلق ایدر بو تقدیرجه مباشر ایله غیر مباشر
وان اخذ مالا او جرح قطع من خلاف والجرح هدر اگر مال اخذ ایدوب وجرح ایلسه خلافدن قطع اولنور یعنی صاغ الی
وصول ایاغی قطع اولنور جرح هدردر زیرا عصمت نفس حق عبددر حق الله اولن حد ایله ساقط اولور وان جرح فقط
او قتل فتاب قبل ان یوخذ فلا حد المیوب وقتل ایلمیوب انجق جرح ایلسه ویاخود قتل ایلسه اخذ اولنمزدن مقدم
توبه ایلسه توبه ایلدوکی ایچون حد یوقدر یعنی جرحدن قطع وقتلده قتل یوقدر زیرا حد قبل الاخذ توبه ایله ساقط اولور
حق سبحانه وتعالی الینک الا الذین تابوا من قبل ان تقدروا قول شریفنده واقع اولمشدر والحق للولی ان شاء عفا وان
اخذ بموجب الجنایة حق ولی ایچوندر دیلرسه عفو ایدر دیلرسه موجب جنایتی اخذ ایدر وکذا لو کان فیهم صبی او مجنون
او ذو رحم محرم من المقطوع علیه لا یحد بچن مسئلهده حد اولمدوغی کبی حد یوقدر اگر قطاع طریق ایچنده صبی ومجنون
اولسه ویاخود مقطوع علیهک ذو رحم محرمی اولسه حد اولنمز اگر جنایت واحده اولوب جملهسی قائمه اولسه وبعضلرندن
بریسندن سقوطی لازم اولسه باقیسندن دخی ساقط اولمق لازم کلور پس امری بعضنک فعلی بعضی علت ویحی انلرک
اوزرینه حکم مترتب اولمز علت کامله لازمدر او قطع بعض القافلة علی بعض اگر قافله اهلینک بعضیسی بعضینی قطع
ینه حد یوقدر زیرا قافله دار واحد حکمندهدر او لتقدیرجه حرز واحد اولمش اولور بو مسئلهده دخی حق ولی ایچوندر
او قطع الطریق لیلا او نهارا بمصر او ما بین مصرین مصرده ویاخود ایکی مصر بیننده لیلا ویاخود نهارا طریق قطع
اولنسه ینه حد یوقدر زیرا قطع طریق مرور ایدنلر کسنلری قطعدر بو مقوله اماکن ده خود قطع ممکن دکلدر زیرا حاکمک
امدادی یتشمک ممکندر ومن خنق فی المصر غیر مرة قتل به شول کمسنه که مصرده بر قاچ دفعه آدم بوغسه اول بوغمق
سببیله قتل اولنور عباددن شرینی دفع ایچون وغیر مرة قولی بر دفعه ده قتل اولنمه مغه اشارتدر والا فکالقتل بالمثقل
اگر بوغمق مرارا اولمیوب بر دفعه واقع اولمش ایسه مثقل ایله قتل کبیدر بو تقدیرجه دیتی عاقلهسی اوزرینه لازمدر

بو کتاب سیر احکامی بیاننده در سیر سیرتک جمعیدر سیرة ایسه سیر دندر بو تقدیرجه سیر کهیئت وحالتی بیان
ایچوندر لکن لسان شرعده امور مغازی یه واکا متعلق اولان احواله اطلاق اولنوب اول اسمه غلبه ایلدی نتکم مناسک امور حجه
غلبه ایلمشدر واصل معتبر اولان سیر نبی علیه السلام الجهاد جهاد دین حقه دعوتدر واول دعوتی قبولدن امتناع ایدنلره قتالدر
ابتداءً منا فرض کفایة ابتدا بزدن مباشرة ایلمک فرض کفایهدر مثلا کفار قتاله ابتدا ایلمزدن مقدم قتاله مباشرة ایلمک اوزرمزه
فرضدر ونبی علیه السلام ابتدا امرده صفح واعراض ایلمه مامور اولمشلردر نتکم حق سبحانه وتعالی الینک فاصفح الصفح الجمیل قول شریفنده
واقع اولوب واعرض عن المشرکین نص لطیفنده اعرض امری واقع اولمشدر اندن نصکره طرق مستحسنه ایله دین دعوتی امر ایدوب

ادع الى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن نظم كريمي ايله مامور اولمشلردر واندنصكره رسول
ونبي مكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بداية كفاردن مقدم قتال ايله امر ايدوب فاذا انسلخ الاشهر الحرم فاقتلوا المشركين
حيث وجدتموهم قول شريفي ايله خطاب بيوروب اندنصكره جميع ازمانده وجميع امكنه‌ده مطلق قتال ايچون وقاتلوهم
حتى لا تكون فتنة وقاتلوا المشركين كافة وقاتلوا الذين لا يؤمنون بالله ولا باليوم الاخر نظم شريفي ايله خطاب بيورلمشلردر
اذا قام به بعض سقط عن الكل ولو ترك الكل اثموا يعني بعضيسي جهادي اقامت ايلسه جمله‌سندن ساقط اولور اگر جمله
ترك ايلسه عموما آثم اولورلر وجهاد فرض لعينه دگلدر زيرا جهاد قتلدر وحق تعالينك بناسني تخريبدر وتخريب بنيان
رب ايدوكنه نبي عليه السلامك الانسان بنيان الرب ملعون من هدم بنيان الرب اثري وارد اولمشدر لكن اعلاء كلمة الله واعزاز
دين ودفع فساد ايچون فرض اولمشدر چونكه بعضيسي ايله مقصود حاصل اولور بقيه‌سندن ساقط اولور صلوة جنازه
ورد سلام كبي لا يجب على صبي وامراة وعبد واعمى ومقعد واقطع جهاد صبي اوزرينه واجب دگلدر زيرا مرفوع القلم
وخاتون وعبد اوزرينه دخي واجب دگلدر زيرا خاتونك زوجنك خدمتنه اشتغالي وعبدك مولي‌سنك خدمتنه اشتغالي
حق شرع اوزرينه مقدمدر واعمى ومقعد واقطع اوزرينه دخي واجب دگلدر زيرا عاجزلردر دفع حرج ايچون واجب اولمدي
فان هجم العدو ففرض عين اگر عدو هجوم ايلسه يعني غلبه ايلسه جهاد فرض عين اولور فتخرج المراة والعبد بلا اذن
عدو غلبه ايديجك خاتون زوجنك اذنسز وعبد مولي‌سنك اذنسز جهاده چيقارلر زيرا فرض عين اولمشدر صوم وصلوة
وفرض عين ايسه حق عبد اوزرينه مقدمدر وكره الجعل ان كان فيء جعل مكروه اولدي اگر بيت المالده برشي وار ايسه مثلا
امام غزاتي تقويت بولمق ايچون اصحاب اموالدن برشي قلمق يعني انلردن برشي المق مكروهدر زيرا جعل اجرته شبيهدر
حقيقت اجرت حرامدر واجرته شبيه اولان مكروهدر زيرا ضرورة يوقدر والا فلا اگر بيت المالده فيء يوغيسه جعل مكروه
نبي عليه السلام صفوانك درعني رضاسي يوغيكن الدي وعمر رضي الله عنه فرسني غزايه گيدنلره ويردي واركوا اولنلري اولي
اوزرينه تقديم ايدردي اولي بيننلره اركون ويردي زيرا امور جهادده احوال ناس متفاوتدر واذا حاصرناهم ندعوهم
الى الاسلام فيجين كفاري محاصره ايلسك انلري اسلامه دعوت ايدرز زيرا ابن عباسدن مرويدر كه نبي عليه السلام مادام
اسلامه دعوت ايلميه قتال مباشرت بيورمزلردي فان اسلموا اگر اسلامه گلورلرسه قتالدن منع اولنورز زيرا رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم امرت ان اقاتل الناس حتى يقولوا لا اله الا الله قول شريفي وارد اولمشدر سعدي افندي
لا اله الا الله كفايت ايلمز مادامكه محمد رسول الله ذكر اولنميه ديو بيورمشدر لكن اگر جواب ويريلوركه كلمه شهادتك
مجموعنه علم اولمشدر نته كم قرآن قل هو الله احد ديرلر شرح بخاريده كرماني دخي بويلجه تصريح ايلمشدر والا فالى الجزية
ان كانوا من اهلها اگر اسلامه گلمزلر ايسه اداء جزيه‌يه دعوت ايدرز اگر جزيه‌يه اهل اولورلرسه مثلا اهل كتاب ومجوسي
وعجمدن عبدة اوثان كبي بونلر اداء جزيه‌يه اهلدر اما مرتدلر وعربدن عبدة اوثان بونلر جزيه‌يه اهل دگلدر بونلر اسلامدن
غيريسي قبول اولنمز وبين لهم قدرها ومتى تجب وانلره جزيه‌نك مقداري واوزرلرينه نه زمان واجب اولور بيان اولنور
فان قبلوا فلهم ما لنا وعليهم ما علينا اگر جزيه‌يي قبول ايدرلرسه بزم ايچون اولان انلر ايچون اولور وبزم اوزريمزه لازم

انلر اوزرينه دخي لازم گلور زيرا علي رضي الله تعالى عنه انما بذلوا الجزية لتكون دماؤهم كدمائنا واموالهم كاموالنا بيورمشلردر
معلوم اولسنكه بو حكم عمومي اوزره دگلدر اگر عموم اوزره اولسه بزم اوزريمزه واجب اولان عباداتدن وغيريدن انلر اوزرينه
واجب اولمق لازم گلوردي كفار ايسه عبادات ايله مخاطب دگللردر بزم ايمه‌مز قتنده اما بعضلر قتنده مخاطبلردر بلكه
فلهم ما لنا وعليهم ما علينا قولندن مراد فقط بزدن بعض كمسنه انلرك دماء واموالنه تعرض ايلسه لو واجب اولان حكم نه ايسه
هر نه طرفده واقع اولورسا جرا اولنور ديمكدر وحرم قتال من لم تبلغه الدعوة قبل ان يدعى دعوة اولنمزدن مقدم شول
كمسنه‌نك قتالي حرامدر كه اگر دعوة ايرشمه‌مش اوله زيرا حق سبحانه وتعالينك وما كنا معذبين حتى نبعث رسولا قول
وارد اولمشدر وندب دعوة من بلغته مجددا اسلامه دعوة ايلمك مندوب اولدي شول كمسنه‌يه كه اگر دعوة ايرشمش اوله
انجق انذارده مبالغه ايچوندر يوخسه واجب دگلدر زيرا نبي عليه السلام بلا دعوة غارت ايدرمشدر فان ابوا استعين
بالله وقاتلهم بنصب المجانيق اگر قبول جزيه‌دن ابا ايدرلرسه الله تعالى‌يه استعانت ايدوب ونصب مجانيق ايله مقاتله
نبي عليه السلام طايفلو اوزرينه نصب مجانيق ايلمشدر والتحريق والتغريق وقطع الاشجار وافساد الزرع بو ذكر اولنان
اعمال ايله مقاتله ايدرز زيرا نبي عليه السلام بويره احراق بالنار ايدوب واوزرلرينه صو اقيدوب وشجرلريني قطع واكنلري
افساد ايلمشدر ونرميهم وان تترسوا باسارى المسلمين ونقصدهم به وكفاري رمي ايدرز يعني اگر اوق وغيري ايله هر نه
اتارز اگر اساري مسلميني مترس دخي ايدرلر ايسه واول رمي ايله كفاري قصد ايدرز مثلا حين قتالده اسير اولان مسلمانلري
مترس ايدرلرسه ده كفار قصدي ايله رمي اولنور مجرد مسلمانه اصابت ايدرز ديو قتال ترك اولنمز وكره اخراج النساء
والمصاحف في سرية لا يؤمن عليها الا في عسكر يؤمن عليه امين اولميان سريه‌ده مصحفلر وخاتونلر اخراجي مكروه اولور الا
شول عسكرده مكروه اولمزكه اول عسكر اوزرينه امن وسلامت غالب اوله قاضيخانده مسطوردر ابو حنيفه ديمشدركه
اقل سريه درت يوزدر اقل جيش درت بيكدر مبسوطده مذكوردر كه سريه عدد قليلدر كيجه يوررلر گوندز گزلنورلر
ولا دخول مستأمن اليهم بمصحف ان كانوا يوفون بالعهد مستامن اولان كمسنه‌نك مصحف ايله كفاره دخولي مكروه دگلدر
اگر عهدلرينه وفا ايدرلرسه ونهى عن الغدر والغلول والمثلة غدر وغلول ومثله‌دن نهي اولندي غدر خيانت
ونقض عهددر وغلول مغنمدن سرقه‌در ومثله قطع اعضادر برون وقولاق قطع ايلمك كبي زيرا نبي عليه السلام
لا تغلوا ولا تغدروا ولا تمثلوا بيوروب نهي ايلمشلردر وحديث عرنيين متاخردر ولان نهي ايله منسوخ اولمشدر ونهي
عن قتل امراة او غير مكلف ودخي خاتون وغير مكلفك قتلندن نهي اولندي غير مكلف صبي ومجنون كبي او شيخ
او اعمى او مقعد او اقطع اليمنى ودخي شيخ فاني واعمى ومقعد وصاغ الي قطع اولنمش كمسنه‌لرك قتلندن نهي اولندي زيرا
نبي عليه السلام لا تقتلوا شيخا فانيا ولا طفلا ولا صغيرا ولا امراة حديث شريفي ايله نهي بيورمشلردر الا ان يكون
احدهم قادرا على القتال او ذا راي في الحرب او ذا مال يحث به او ملكا الا مگركه بونلردن بري قتاله قادر اوله ويا
حربده رأي صاحبي اوله ويا خود صاحب مال اولوب اول مال ايله قتاله ترغيب ايليه ويا خود ملك اوله بو مقوله كمسنه
اولورلرسه قتل اولنورلر زيرا نبي عليه السلام دريد بن الصمه قتل ايلدي حال بوكه يوز يكرمي ياشنده ايدي ويروايته

یوز التمش یاشنده ایدی زیرا صاحب رأی ایدی وعن قتل اب کافر واوغل کافر اولان باباسنی قتلدن نهی اولندی زیرا
حق تعالی نک وصاحبهما فی الدنیا معروفا قول شریفی قتلدن نهی ایدوکی برهان قاطعدر وبو آیت کریمه ابوینی کافر حقنده
اولمشدر وانلری قتل معروف دکلدر وحنظلة بن ابی عامر نبی علیه السلامدن کافر باباسنی قتل ایلمکه استیذان ایلدکده اذن
بل یأبی الابن لیقتله غیره بلکه ابن ابا ایلیه که انی غیری کمسنه قتل ایلیه زیرا مقصود غیری ایله حاصل اولیحق اوغلی
هتک حرمت ابوته حاجت قلمز الا ان قصد الاب قتله ولا یمکن دفعه الا بالقتل الا مکر که اب اوغلنی قتله قصد ایدوب
قتلدن غیری ایله دفعی ممکن دکل ایسه اول وقت قتل ایلسه جایزدر بو حالده مسلم اولان بابا سل سیف ایدوب اوغلنی قتل
ایلمک مراد ایلسه دفع ضرر نفس ایچون قتل ایلمک جایزدر فکیف که ابا کافر اوله ویجوز صلحهم ان کانوا مصلحة لنا انلر ایله
صلح جایز اولور اکر بزم ایچون مصلحت اولورسه یعنی خیر اولورسه زیرا حق سبحانه وتعالی نک وان جنحوا للسلم فاجنح لها
قول شریفی صلحک جوازنه دلیلدر ونبی علیه السلام عام حدیبیه ده اهل مکه ایله اون سنه مابینلرنده حرب اولمامق اوزره
مواعده ایلمشلر ایدی وبو صلح مسلمین ایچون خیرلی ایدی زیرا اهالی مکه اهل خیبر ایله اتفاق اوزره ایدیلر و
وان جنحوا للسلم آیت کریمه سی مصلحت ایله مقید دکلدر پس مدعی یه استدلال مدعی یه مخالف اولمش اولور بوکه جواب ویرلور
آیت کریمه مسلمین ایچون مصلحت اولمسنه محمولدر وحق تعالی نک ولا تهنوا وتدعوا الی السلم وانتم الاعلون قول شریفی
صلحک جوازنه دلیلدر محصل کلام مصلحت اولوب اقتضا ایدرسه جایز اکر مسلمانلره خیر اولمز ایسه صلح جایز دکلدر واخذنا
لاجله ان لنا به حاجة وهو کالجزیة وصلح ایچون اخذ مال جایز اولور اکر اول مال ایله بزم ایچون حاجت اولورسه یعنی
اول ماله احتیاج وار ایسه واول ماخوذ اولان مال جزیه کبیدر ان کان قبل النزول بساحتهم اکر اول مال دیارلرینه نزولدن اول
النمش ایسه جزیه کبیدر وکالفئ بعده ان نزلنا مال نزولدن صکره النمش اولورسه غنیمت کبیدر تخمیس اولنور وبقیه سی تقسیم اولنور
عسکرک قوتی ایله حاصل اولمشدر ودفع المال لیصالحوا لا یجوز الا بخوف الهلاک کفار ایله مصالحه ایچون مال ویرمک
جایز دکلدر الا هلاکدن خوف ایچون جایزدر زیرا دفع مالده مسلمینه الحاق مذلت وارددر علی الخصوص لیس للمؤمنین ان
حدیث شریفی عدم جوازنه دلیلدر اما مرتبه هلاکده جایزدر زیرا مشرکین یوم احزابده مسلمانلری احاطه ایلدکده حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم هر سنه مدینه منوره نک میوه سنک ثلثنی ویرمک اوزره مشرکینک شرلرینی دفع ایچون
مصالحه ایلمک مراد ایلدکده انلر ثلثنه رضا ویرمیوب نصفه مراد ایدوب تمسک المق ایچون الچی کوندردیلر بو احوال سعد بن
وسعد بن عباده نبی علیه السلامه خطاب ایدوب یا رسول الله بو مراد اولنان معنا وحی ایله میدر یوخسه کندو
رایکز میدر اکر وحی ایله ایسه فبها واکر رای ایله ایسه بز جاهلیتده انلرک وبزم دینمز یوغیکن ثمار مدینه دن انلره الطعام
مکر که شرا ایله ویاخود قونق طریقیله اطعام ایدردک حق سبحانه وتعالی بزی دین ایله عزیز ایدوب وبزه رسولی بعث ایلدی
بوندن صکره بز انلره میوه ویرمک اولور می والله العظیم ویرمزز الا سیف ویررز دیدکلرنده الچی یه خایبا رجوع ایتدردیلر
نبی علیه السلام ابتدا مسلمانلرک ضعفنی حس ایدوب صلحه میل ایلدی صکره قوتلرین مشاهده ایدوب منع بیوردیلر
ویصالح المرتدون بدون اخذ مال وان اخذ لا یرد مرتدلر ایله مال اخذ اولنمقسزن مصالحه اولنور اکر اخذ اولنسه رد اولنمز

ومرتدلر ایله قتالی تاخیر ایلمک جایزدر احتمالدر که اسلامه کلهلر ومال النمق جایز دکلدر زیرا مال النمق رد تلرینه قرار ویرمک
والنان مال رد اولنمز زیرا غیر معصوم اولدوغی ایچوندر اکر رد اولنسه انلره قتاله قوة ایچون اولمش اولوردی ان نزوج
النبذ بنبذ الیهم اندن صکره نقض مصالحه مترجح اولورسه انلره خبر نقض عهد ارسال اولنه نبذ نقض عهد مصالحه نک
خبرنی القایه دیرلر ومن بدأ منهم بخیانة قوتل فقط مشرکیندن شول کمسنه که خیانته بدأ ایلیه الحق اول کمسنه قتل اولنور
وان کان باتفاقهم او باذن ملکهم قوتل الجمیع بلا نبذ اکر خیانت جمله نک اتفاقیله اولورسه ویاخود ملکلرینک
اذنی ایله اولورسه نقض عهدی اعلامسز جمله سی قتل اولنور زیرا نقض عهد انلردن اولمشدر ولا یباع منهم سلاح
ولا خیل ولا حدید ولو بعد الصلح وانلره سلاح وات وحدید یعنی قلج بیع اولنمیه اکر صلحدن صکره دخی اولورسه زیرا
مصالحه لوی شرف نقض ده در صلح منقضی اولدقده ینه قتال مقرردر ولا یجهز الیهم فاخو متاع ایله انلره تجار کوندرلمیه
صاحب عنایه دیمشدر که جهاز ایله مراد سلاح وخیل وحدیددر معنی کلام سلاح وخیل وحدیدن بیع اولنمیه وبونلری تجار
وصح امان حر وحرة کافرا او جماعة او اهل حصن وحرم قتلهم بو حرک ویاخود حره نک کافر واحده ویاخود بر جماعته
ویاخود اهل حصاره امانی صحیح اولور وبعد الامان قتللری حرام اولور فان کان فیه ضرر نبذ الیهم وادب اکر بو بر
اماندن مسلمینه ضرر اولورسه امام کفاره نقض عهدی اعلام ایچون ادم ارسال ایدوب امان ویرن کمسنه تادیب ایدر
ولغا امان ذمی ذمینک امانی لغو اولدی یعنی باطل اولدی زیرا ذمی کفره سعی ایدر واندن غیری مسلمانلر اوزرینه ولایتی
او اسیر او تاجر عندهم کفارده اولن مسلمان اسیرینک وتاجرینک امانی باطل اولدی زیرا بو ایکیسی انلرک تحت قهرنده در
وکذا امان من اسلم ولم یهاجر او مجنون او صبی او عبد غیر ماذونین بالقتال ویوقدر امان ویرن کمسنه لرک
امانی باطل اولدوغی کبی درشول کمسنه نک امانی که اسلامه کلدی اما هجرت ایلمدی ویاخود مسلم مجنون ویاخود صبی
قتاله ماذون اولمیه لر بونلرک امانی باطل اولدی مجنونک امانی بالاتفاق باطلدر صبی ایچون اکر عاقل دکل ایسه مجنون کبیدر
واکر عاقل اولورسه قتالدن محجور اولورسه ابو حنیفه قتنده امانی صحیح دکلدر اما ماذون اولورسه امانی صحیحدر بالاتفاق
اما عبد اکر قتالده محجور اولورسه ابو حنیفه قتنده امانی صحیح دکلدر اکر ماذون اولورسه امانی صحیحدر بالاتفاق وعند محمد
یجوز امانهما امام محمد قتنده صبی وعاقل محجورک وعبد محجورک امانی صحیحدر زیرا امان العبد امان حدیث شریفی بوکا دلیل
وابو یوسف معه فی روایة امام ابو یوسف امام محمد ایله درکه بونک روایتنده قدوری دخی بوکا اعتماد ایتمشدر طحاوی
ابو حنیفه ایله در صاحب اسرار دخی بوکا اعتماد ایتمشدر

بو باب غنایمک وقسمتنک احکامی بیاننده در

ما فتح الامام عنوة قسمه بین المسلمین بلاد کفره دن هر بلادی که امام قهرا فتح ایلیه اخراج خمسدن صکره مسلمین بیننده
بلادی قسمت ایدر زیرا نبی علیه السلام حین فتحده خیبری قسمت بیورمشدر او اقر اهله علیه ووضع الجزیة علیهم
والخراج علی اراضیهم ویاخود اهلنی اول بلاد اوزرینه قرار ایتدوررکندولرینک اوزرینه جزیه واراضیلری اوزرینه
خراج وضع ایدر نته کیم عمر رضی الله تعالی عنه سواد ارض عراقی فتح ایلدکده اولرینی وعقارلرینی ابقا ایدوب کندولرینک
جزیه واراضیسی اوزرینه خراج وضع ایلمشدر وقتل الاساری وامام دیلرسه قبل الفتح اخذ اولنان اسیرلرینی قتل ایدر زیرا

بنی علیه السلام بنی قریظه‌یی قتل ایلمشدر واسترقهم ویا خود دیلرسه انلری قول ایلر او ترکهم احرارا ذمة للمسلمین ویا خود
امام انلری حر اولدقلری حالده مسلمین ایچون صاحب ذمت ترک ایدر واسلامهم لا یمنع استرقاقهم ما لم یکن قبل الاخذ
وانلرک اسلامی قول اولملرینه مانع دکلدر مادامکه اسلاملری قبل الاخذ اولمیه اکر قبل الاخذ اولنورسه رق اولیمزلر
ولا یجوز ردهم الی دارهم وانلری دار حربه رد جایز دکلدر انلری دار حربه کوندرمک کفره‌یه اعانتدر ولا المن ولا الفداء
بو شیئی اخذ ایتدوب مجانا ترک ایلمک جایز دکلدر ومال ایله فدا دخی جایز دکلدر زیرا کفره‌یه تقویتدر وقیل لا باس به عند حاجة
دینلدیکه مال احتیاج اولدقده فدا ایله اخذ مال لا باسدر بو قول امام محمدک سیر کبیرنده اولان قولیدر که اساری
استدلال ایلمشدر بونم ایچون دلیل بودرکه بنی علیه السلام وقتاکه یوم بدرده اساری فدا ایلدکده حق سبحانه وتعالی
لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم عذاب عظیم قول شریفی ایله عتاب بیوردقده بنی علیه السلام ابو بکر ایله اوتورو
بکا ایلر لودی زیرا مفاداة ابو بکر رضی الله تعالی عنه اشارتی ایله اولمش ایدی وعمر رضی الله تعالی عنه بنی علیه السلام
وابو بکره مخالفت ایلمش ایدی وبنی علیه السلام بیورمشدرکه اکر کوکدن عذاب نازل اولسیدی عمردن غیری کمسنه نجات
ویجوز بالاساری عندهما مال ایله اولمیوب اسیر ایله فدا امامین قتنده جایز اولور مثلا بر اسیری بر مسلمان اسیری
فدا جایزدر شافعینک قولی دخی بودر اما امام اعظم قتنده جایز دکلدر زیرا فداده معاونت بولنمش اولور وتذبح مواش
شق نقلها وتحرق ولا تعقر دار اسلامه نقلی مشقت اولان مواشی ذبح اولنوب احراق بالنار اولنور اما اسکولنمز زیرا اسکولمک
مثله‌در مثله ایسه منهی‌در وتحرق سلاح شق نقله دار اسلامه نقلی مشقت اولن سلاح دخی احراق بالنار اولنور احراق
ممکن اولمیان حدید کبی سلاح دفن اولنه کفره واقف اولمیه ولا تقسم غنیمة فی دار الحرب دار حربده مال غنیمت تقسیم
یعنی تقسیمی جایز دکلدر زیرا بزم قاتمزده ثبوت ملک دارمزده احرازدن صکره اولور اما شافعی بونک خلافنجه‌در
الا للایداع ثم ترد عسکره ویرمک جایزدر دار حربدن چقدقدن صکره رد اولنور ولا تباع قبل القسمة قسمتدن اول
مال غنیمتدن حصه‌سنه دوشجک مالی بیع ایلمک جایز دکلدر والمقاتل والرد سواء فی الغنیمة جنک ایدیجی وانکه
معین اولان غنیمتده برابردر وکذا مدد لحقهم قبل احرازها بدارنا غنیمتی دارمزده احرازدن مقدم عسکره لاحق اولن
مدد دخی مقاتل کبی قسمتده برابردر ولا حق فیها للسوقی لم یقاتل مقاتله ایتمین سوقی ایچون غنیمتده حق یوقدر زیرا
انلرک قصدی تجارتدر بو خساعزازدین وارهاب عدو دکلدر واکر مقاتله ایدرلر ایسه غنیمتده مشارک اولورلر
ومن مات فی دار الحرب قبل الاحراز بدارنا دارمزده احرازدن مقدم دار حربده متوفی اولن کمسنه ایچون غنیمتده حق یوقدر
ولو بعد الاحراز یورث نصیبه اکر دارمزده صکره متوفی اولسه نصیبی میراثا اولور زیرا ارث ملکده جاری اولور
ملک محقق اولوب نصیبی ورثه‌سنه ویریلور وینتفع منها بلا قسمة بالسلاح والرکوب واللبس ان احتیج قسمت
غنیمتده سلاح استعمالی ودابه‌یه رکوب وثوبی لبس ایله انتفاع اولنور اکر احتیاج اولنور ایسه اکر احتیاج اولمیوب
سلاح ودابه وثوبی صیانت ایچون اولورسه مکروهدر زیرا جماعت بیننده مال مشترکدر استعمالی وانتفاعی مباح اولمز
وبالعلف والحطب والدهن والطیب مطلقا اوتلق واودن ویاغ ایله انتفاع اولنور احتیاج اولسون کرک اولمسون

وقیل ان احتیج دینلدیکه بونلر ایله انتفاع اولنور اکر احتیاج اولنور ایسه لا بالبیع اصلا مطلقا اکر احتیاج وکرک عدم
احتیاج اولسون دار حربده بیع ایله انتفاع اولنمز زیرا احرازدن مقدم مالک اولمدی وغیری شیئی بیع ایلمش اولور بو ایسه جایز دکلدر
ولا بعد الخروج دار حربدن خروجدن صکره قبل القسمة دخی انتفاع اولنمز زیرا قبل القسمة جماعتک حقیدر رضالری ایله حقی
انتفاع اولنمق جایز دکلدر بل یرد ما فضل الی الغنیمة بلکه دار اسلامه خروج ایلدکده علف وطعامدن بونلره بکزر
شیلردن فضله قلان غنیمته رد ایدر اکر قسمت اولنمامش ایسه وان انتفع به ما فضل ایله بعد الخروج منتفع اولدی ایسه
قیمتنی غنیمته رد ایدر بو قول دلیلدرکه بعد الخروج اصلا انتفاعی جایز دکلدر اکر بیع دخی ایلمش ایسه ثمنی رد ایدر وان
قبل الرد تصدق به ولو غنیا اکر رد ایلمزدن مقدم غنیمت قسمت اولنمش ایسه ورد ایدجک شیئی تصدق ایدر اکر غنی ایسه
ومن اسلم منهم قبل اخذه احرز نفسه وطفله وکل مال هو معه او ودیعة عند مسلم او ذمی کفره‌دن شول کمسنه که
غزاة کندویی اخذدن مقدم مسلمان اولدی کندو نفسنی احراز ایلدی وطفل اوغلنی دخی احراز ایلدی زیرا طفل باباسنک
اسلامی ایله مسلماندر وکندو ایله مالک کلیسنی دخی احراز ایلدی ومسلمان ویا خود ذمی یاننده امانت قودیغی مالی دخی احراز
زیرا اول امانت قونیلان مال حکما کندو النده‌در مودعک الی مودعک الی کبیدر زیرا مودع حفظده مودع ایچون عاملدر
وعقاره فیء عقاری فیدر اتفاقا امام شافعی خلاف ایدوب عقار دخی امانت کبی کندونک اولمسنه ذاهب اولمشدر وقیل فیه
خلاف محمد وابی یوسف فی قوله الاول دینلدیکه عقارده امام محمدک وابو یوسفک قول اولنده خلاف واردر بونلر قتنده
عقار دخی سایر اموال کبیدر فیء دکلدر اما ابو یوسف قول اخرده ابو حنیفه ایله معادر وولده الکبیر وزوجته وحملها وعبده
المقاتل وماله مع حربی بغصب او ودیعة فیء کفره‌دن مسلم اولان کمسنه‌نک بیوک اوغلی وخاتونی وخاتونک حملی وجنک ایدن عبدی
وحربیده کرک غصب ایله وکرک امانت ایله اولن مالی فیدر یعنی غنیمتدر اما ولد کبیری کافر ویا حربیدر باباسنه تابع دکلدر
وزوجه‌سی دخی حربیه‌در اسلامده زوجنه تابع دکلدر وحملی دخی کذلک وعبد مقاتل تمردی جهتیله مولاسنک حکمندن
چقوب اهل داره تابع اولدی اهل دار ایسه فیدر اما مقاتل دکل ایسه فیء اولمیوب مولاسنه تابع اولور وحربینک یدی محترم دکلدر
اندهٔ اولان مال فیدر کذا ماله مع مسلم او ذمی بغصب مسلمده اولان ویا خود ذمیده غصب ایله اولان مالی دخی فیدر
استیلا ایله مالک اولورلر مال معصوم دکلدر خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده مال معصومدر صاحبنه تابعدر
وقیل ابو یوسف مع الامام دینلدیکه ابو یوسف بو مسئلده امام اعظم ایله معادر

بو فصل کیفیت قسمت بیاننده‌در

تقسم الغنیمة غنیمت قسمت اولنور یعنی امام غنیمتدن حق سبحانه وتعالی نک فان لله خمسه قول شریفی موجبنجه خمسنی اخراج ایدوب
باقیسنی غزاته تقسیم ایدر للراجل سهم وللفارس سهمان پیاده ایچون بر سهم وفارس ایچون ایکی سهم قسمت اولنور بو ابو حنیفه
وعندهما ثلثة له سهم ولفرسه سهمان وشافعینک دخی قولی بودر ولا یسهم لاکثر من فرس بر فرسدن زیاده ایچون سهم اولنمز
یعنی نصیب ویرلمز وعند ابی یوسف لفرسین ابو یوسف قتنده ایکی فرس ایچون سهم ویریلور والبراذین کالعتاق براذین
عربی اتکیدر انلر ایچون دخی سهم ویریلور براذین برذونک جمعیدر عجم اتیدر عتاق کسر عین ایله عربی اتدر ولا یسهم لراحلة
راحله یعنی سیسیخانه ایچون وقاتر ایچون سهم یوقدر زیرا بونلر ایکیسی ایله ارهاب عدو واقع اولمز واوزرلرنده مقاتله دخی ممکن

صاحبی راجل حکمنده در والعبرة لکونه فارسا او راجلا عند المجاوزة اعتبار دار حربه مجاوزه ده فارس و یاخود راجل
اولمسیدر مثلا عسکردن هر قنقسی حد اسلامدن دار حربه دخولی وقتنده اتلو بولندی ایسه اتلو سهمنی آلور و راجل بولندی ایسه
پیاده سهمنی آلور اعتبار اول محلده در فینبغی الامام ان یعرض الجیش عند دخوله دار الحرب لیعلم الفارس من الراجل
امام ایچون و یاخود نائبی ایچون لایقدر که دار حربه دخولده عسکری عرض ایلیه راجلدن فارسی بیلمک ایچون فمن جاوز راجلا
فاشتری فرسا فله سهم راجل شول کمسنه دار حربه راجلا تجاوز ایلیه بعده بر فرس اشترا ایلیه اول کمسنه ایچون پیاده
سهمی واردر یعنی بر سهم ویریلور ومن جاوز فارسا فنفق فرسه فله سهم فارس شول کمسنه که دار حربه فارسا تجاوز ایلیه
فرسی هلاک اولسه اول کمسنه ایچون فارس سهمی واردر اعتبار دخولده در شافعی قتنده عکسی اوزره تقسیم اولنور ولو باعه قبل القتال
او وهبه او آجره او رهنه فسهم راجل فی ظاهر الروایة اکر قبل القتال فرسنی بیع ایلسه و یاخود هبه ایلسه و یاخود اجرته آخره
و یاخود آخره رهن قوسه اول کمسنه یه راجل سهمی واردر ظاهر روایتده زیرا بو تصرفاته اقدام دلالت ایدر که دار حربه فارسا
مجاوزه سی آت ایله قتال قصدی یوغمش بو تقدیرجه راجل نصیبی ویریلور ابو حنیفه دن حسن روایتنده ایکی سهمه مستحقدر
اعتبار ایله وکذا لو کان مریضا او مهرا لا یقاتل علیه بنه راجل سهمی ویریلور اکر فرسی مریض و یاخود طای اولوب اوزرنده
مقاتله اولنمق ممکن دکل ایسه ولا یسهم لمملوک او مکاتب مملوک ایچون ودخی مکاتب ایچون سهم یوقدر عبد مولیسنک خدمتی ایله
داخل اولمغله تاجر کبی اولور مکاتب ایسه عبد منزله سنده در زیرا مکاتب حالت عجزده رقیته رجوع اولنمغله هنوز رقیت باقیدر
او صبی او امرأة صبی و خاتونه دخی سهم یوقدر زیرا بونلر قتالدن عاجزلردر او ذمی و ذمی ایچون دخی سهم یوقدر زیرا
جهاد عبادتدر ذمی ایسه عبادته اهل دکلدر بل یرضخ لهم بحسب ما یری ان قاتلوا او داوت المرأة الجرحی او دل الذمی علی عوراتهم
او علی الطریق بلکه انلره غنیمتدن شی قلیل ویریلور امام نه کوردیکی اوزره اکر بونلر مقاتله ایدرلر ایسه و خاتون مجروحلره
مداوا ایدر ایسه و دخی کفارک مستور اولان شیلرینی کوسترر ایسه و یاخود یول ایچون قولاغز اولور ایسه زیرا بوده لا بد اولنه
نفع عظیم واردر جائزدر که ذمی یه بر مقدار شی زیاده ویریله والخمس للیتامی والمساکین وابن السبیل خمس اوچ سهم اوزره تقسیم
اولنور بر سهمی یتیملر ایچون و بر سهمی مساکین ایچون و بر سهمی ابن سبیل ایچوندر یقدم منهم ذوی القربی الفقراء سادات
فقراء ایتام و مساکین و ابن سبیل فقراسندن تقدیم اولنور مثلا ایتام ذی القربی سهم یتامی یه داخل اولوب انلردن
تقدیم اولنورلر و مساکین ذی القربی مساکین سهمنه داخل اولوب انلردن تقدیم اولنورلر و ابن سبیل ذی القربی ابن سبیل
داخل اولوب انلردن تقدیم اولنورلر ولا حق فیه لاغنیائهم خمسده اغنیاء ذی القربی ایچون حق یوقدر وذکره تعالی للتبرک
حق سبحانه وتعالی نک فان لله خمسه قول شریفنک ذکری تبرک ایچوندر ابو العالیه دیمشدر که حق سبحانه وتعالی نک سهمی
کعبه شریفه صرف اولنور اکر قریبنده اولور ایسه و یا قسمت اولان محلک قریبنده اولان جوامع و مساجدک عمارتنه صرف اولنور
النبی علیه السلام سقط بموته کالصفی نبی علیه السلامک سهمی بو نیله ساقط اولمشدر صفی کبی یعنی سقوط صفی کبی مثلا
درع وسیف وامه و فرس که صافیتی یعنی اعلاسنی کندو نفس نفیسلری ایچون المق خصایص نبی علیه السلامدن اولمغله موتی ایله
ساقط اولمشدر مثلا غنایم بیوردن ذو الفقاری و فتح خیبردن صفیه اصطفا ایلمشدر وقتا که خیبر فتح اولدی صفیه نک

نبی علیه السلامه ذکر ایلدکلرنده کندو نفس نفیسلری ایچون اصطفا ایلدیکی بیانیده بخاری دن نقلا مسطوردر وابن
عباس دیمشدر که سهم الله وسهم رسول الله بردر فتح کلام حق تعالی نک اسم شریفیله تبرک ایچوندر وان دخل دار الحرب من لا منعة له
بلا اذن الامام لا یخمس ما اخذوا قوة وشوکتی اولمین کمسنه مثلا بر ایکی واوچ کمسنه امامک اذنی یوغیکن دار حربه
داخل اولسه اخذ ایلدکلری شیء تخمیس اولنمز زیرا غنیمت قهرا و غلبة جهتندن ماخوذ اولان شیدر بو خسیسه واختلاس
یعنی قپمق طریقیله اولان مال غنیمت دکلدر وان باذنه او لهم منعة خمس اکر دخول امامک اذنیله اولورسه و داخل
اولنلر ایچون قوة وشوکت واردر اخذ ایلدکلری شیء تخمیس اولنور زیرا قهرا اخراج اولنمش حکمنده در امامک اذنیله
اولمق کویا که امام نصرت وامداد التزام ایلمشدر قوة کبی اولمش اولدی وللامام ان ینفل قبل احراز الغنیمة وقبل
ان تضع الحرب اوزارها احراز غنیمتدن اول و حرب اوزارنی وضع ایلمزدن اول امام ایچون تنفیل ایلمک واردر
تنفیل غزاته سهملرندن زیاده بر شیء اعطا ایلمکدر و اوزارها لفظندن مراد حربک اثقالی یعنی سلاح دیمکدر و یاخود
اهل حرب اوزار و شرکه معاصیلرینی وضع ایلمزدن اول دیمکدر و علی کلا التقدیرین انقضاء حربدن کنایه در حاصل معنی
حرب منقضی اولمزدن مقدم امام ایچون ایلمک واردر فیقول من قتل قتیلا فله سلبه یس امر ایدی امام من قتل قتیلا
لفظنی دیه یعنی امام بو قولی دیه ویقول تنفیلک تفسیریدر بر کمسنه قتیلی قتل ایلسه اوزرنده اولان اشیاسی قاتل ایچوندر
وقتیلا قتل لفظی ما یؤول الیه اعتباری ایله او من اصاب شیئا فله ربعه و یاخود امام شول کمسنه که بر شیئه اصابت ایلیه
انک ایچون ربع واردر دیه او یقول للسریة جعلت لکم الربع بعد الخمس و یاخود امام سریه یه غنیمتدن بعد اخراج الخمس
قلدم دیه سریه ضم سین و تشدید یا ایله جیشدن بر قطعه در بو قوللرک جمله سی قتاله تحریص در ولا ینفل
بکل الماخوذ ولا بعد الاحراز الا من الخمس امام ایچون کلی ماخوذی یعنی اخذ ایلدکلری شیئک جمله سنی تنفیل ایلمک
یوقدر و غنیمتی دار اسلامه احرازدن صکره دخی تنفیل ایلمک یوقدر الا مکر که خمسدن تنفیل ایلیه زیرا خمس غانمینک
حقی دکلدر صاحب عنایه دیمشدر که بو کلامده نظر واردر اکر خمسده ابطال حق غانمین یوغیسه اصناف ثلثه واردر بو تقدیرجه
جائز دکلدر بو کا جواب ویریلور که امامک خمسده تنفیلی اول کمسنه یه اصناف ثلثه دن بری قلنوب اعطا اولنور بو تقدیرجه ابطال
حق اولمامش اولور و صاحب کافی دیمشدر که بزم قتمزده بونک معناسی بودر که امامک خمسدن بعض محتاجینه اعطاسی شول اعتبار ایله در که
اول کمسنه مساکیندن اوله چونکه مقاتله ایتمین محتاجینه صرف اولنمق مقاتله ایدن محتاجینه اعطا اولنمق دخی اولی در والسلب
للکل ان لم ینفل وهو مرکبه وما علیه من ثیابه وسلاحه وما معه سلب جمیع عسکر ایچوندر اکر امام من قتل قتیلا فله سلبه
قولی ایله تنفیل ایلمه مش ایسه سلب مقتولک مرکبی در و مرکبنک اوزرنده اولان شیء در و کندونک ثیابی و سلاحی در و دخی
کندو ایله اولان مال دخی سلبدر لا معه غلامه علی دابة اخری غیری دابه اوزرنده اولان غلامی ایله سلب دکلدر والتنفیل
لقطع حق الغیر لا للملک تنفیل غیرک حقنی قطع در بو خسه ملکی قطع دکلدر زیرا دار اسلامه احرازدن مقدم ملکیت
ثابت دکلدر ابو حنیفه و ابو یوسف قتنده خلافا لمحمد امام محمد ایچون خلاف واردر انک قتنده دار اسلامه احرازدن مقدم
تنفیل ایله ملکیت ثابت اولور ولو قال من اصاب جاریة فهی له لا یحل لمن اصابها الوطی ولا البیع قبل الاحراز اکر امام دیسه

شول کمسنه که جاریه‌یه اصابت ایدرسه انك ایچوندر یعنی انك اولسون دیسه اول جاریه‌یه اصابت ایدن کمسنه ایچون جاریه‌یی
بعد الاستبرا وطی ایلمك حلال دکلدر وقبل الاحراز بیعی دخی حلال دکلدر زیرا ملکیت ثابت دکلدر که وطی وبیعی جائز اوله
خلافا له امام محمد ایچون خلاف واردر تنفیل ایله ملکیت ثابتدر بعد الاستبرا وطی وبیعی جائزدر
بو باب کفارك بعضیسی بعضیسنك اوزرینه استیلاسنك احکامی بیاننده‌در ابتدا کفارك مسلمانلر اوزرینه استیلاسی
افتتاح اولنمق کرك ایدی اولمغین بربری اوزرینه استیلاسی مناسب کورلمکین مصنف رحمه الله اذا سبی الترك الروم عبارتیله
اذا سبی الترك الروم یعنی کفار ترك نصارای رومی سبی ایلسه یعنی اسیر ایلسه واخذوا اموالهم ملکوها وما للونی
مالك اولورلر زیرا انلرك ماللری مباحدر ومال مباح اوزرینه استیلا خود سبب ملکدر وتملك ما وجدنا من ذلك
اذا غلبنا علیهم یعنی کفار ترك اوزرینه بز غلبه ایلسك کفار رومدن مالك اولدقلرندن بولدوغمز شیئه مالك اولورز
وان غلبوا علی اموالنا واحرزوها بدارهم ملکوها اگر کفار بزم اموالمز اوزرینه غلبه ایلسه‌لر ودار حربه احراز ایلسه‌لر
اول اموالمزه مالك اولورلر وکذلك عبدنا اذا ابق الیهم بغیرینه مالك اولورلر بزدن دار حربه برووده فرار ایلسه فاذا ظهرنا علیهم فمن
وجد ملکه اخذه قبل القسمة مجانا یعنی انلرك اوزرینه غلبه ایلسك شول کمسنه که قسمتدن اول ملکنی بوله اگرك مثلی کرك
قیمتی اولسون مجانا اخذ ایدر وبعدها ان کان مثلیا لا یاخذه وان قیمیا اخذه بالقیمة اگر ملکنی قسمتدن صکره بولدقده
بولورسه اگر اول مثلیات‌دن ایسه التون وکمش وبغدای واربه کبی اولورسه اخذ ایدهمز واگر قیمیاتدن اولورسه قیمتی ایله اخذ
نبی علیه السلام ان وجدته قبل القسمة فهو لك بغیر شیء وان وجدته بعد القسمة فهو لك بالقیمة قول شریفی واردر
وان اشتراه منهم تاجر واخرجه وهو قیمی یوخذ منه بالثمن ان اشتراه به اگر بر تاجر انلردن قیمی اولان بر شیئی اشترا
ودار حربدن اخراج ایلسه تاجردن اول شیئی ثمنی ایله اخذ اولنور یعنی مالك قدیمی ثمنی ایله اخذ ایدر اگر ثمن ایله اشترا ایلدی ایسه
وان اشتراه بعرض فبقیمة العرض اگر عوض ایله اشترا ایلمش ایسه عوضك قیمتیله اخذ اولنور وان وهب له فبقیمته اگر اول
هبه اولنمش ایسه قیمتی ایله اخذ اولنور زیرا هبه ایله اول کمسنه ایچون ملك خاص ثابت اولمشدر وبمثله المثلی فی اشتراه بثمن او عرض
تاجرك مثلیاتدن اولان شیئی ثمن ایله ویاخود عرض ایله اشترا اسنده قیمتی مثللی در مثلا مثلی اولان شیئی ثمن ایله اشترا ایلمش
مالك قدیمی ثمنی ایله اخذ ایدر اگر عرض ایله اشترا ایلمش ایسه عرضك قیمتی ایله اخذ ایدر وان اشتراه بجنسه او وهبه لا یاخذه
اگر مثلیاتی کندو جنسیله اشترا ایلسه ویاخود کندویه هبه اولنسه مالك قدیم اول شیئی اخذ ایدهمز مثلا اون کیله بغدای
اون کیله بغدای ایله اشترا ایلمك کبی وان کان عبدا ففقئت عینه فی ید التاجر واخذ ارشها یاخذ بکل الثمن ان شاء اگر تاجر
اشترا ایلدوکی کافرك اسیر ایلدوکی عبد اولورسه ودار اسلامه اخراج ایلدکدن صکره تاجرده ایکن عبدك کوزی چقارلسه
وتاجر ارشی اخذ ایلسه مالك قدیمی دیلرسه کلی ثمنیله اخذ ایدر دیلرسه ترك ایدر الدوغی ارشی الیمز ویاخود ارش مقابله
قیمتدن نقصان ویرهمز زیرا ارش تاجرك ملکنده ایکن حاصل اولمشدر مالك قدیمه اعاده اولنمز وان اسروه فی ید التاجر
فاشتراه آخر یاخذ المشتری الاول منه بثمنه ثم المالك منه بالثمنین ولیس له اخذه من المشتری بر کمسنه‌نك عبدی اسیر اولوب
دار حربه داخل اولدقده بر تاجر اشترا ایلسه بعده اول تاجرك یدندن کفره اول عبدی اسیر ایلسه‌لر بعده بر آخر کمسنه

اشترا ایدوب دار اسلامه اخراج ایلسه مشتری اول مشتری ثانیدن ثمنی ایله اخذ ایدر اندن صکره مالك قدیمی مشتری
اولدن ایکی ثمنیله اخذ ایدر ومالك ایچون مشتری ثانیدن اخذ ایلمك یوقدر ولا یملکون حرنا ومدبرنا وام ولدنا ومکاتبنا
کفره بزم حرمزه ومدبرمزه وام ولدمزه ومکاتبمزه مالك اولمزلر زیرا محل ملك اولان مالدر بونلر ایسه مال دکللردر مثلا
بونلری اسیر ایلسه‌لر بعده بز غالب اولسق قسمتدن اول وصکره مالکی اخذه قادر اولور ونملك علیهم کل ذلك بونلرکی
کلیسندن بز انلرك اوزرینه مالك اولورز زیرا شرع شریف انلردن عصمتی اسقاط ایلمشدر جنایتلرینه جزا ایچون ولا یملکون
عبدا ابق الیهم فیاخذه مالکه بعد القسمة مجانا ایضا کفره کندولره بزدن فرار ایدن عبده مالك اولمز وبعد القسمة
مالکی اول عبدی مجانا اخذ ایدر قبل القسمة اخذ ایلدوکی کبی زیرا اهل حربك ملکنه داخل اولمیوب بلکه مالکك ملکنده باقیدر
لکن یعوض عنه من بیت المال لکن بیت المالدن عبد ایچون حصه‌سنه دوشن کمسنه‌یه عوض ویریلور وعندهما کالماسور
اسیر اولنمش کبیدر بو تقدیرجه عبد آبقه مالك اولورلر وان ابق بفرس ومتاع فاشتری رجل ذلك کله واخرجه اخذ المالك
العبد مجانا وغیره بالثمن اگر عبد فرس ومتاع ایله فرار ایدوب دار حربه داخل اولسه وبر رجل عبدی فرس ومتاعی ایله اشترا ایدوب
دار اسلامه اخراج ایلسه مالك عبددن ماعداسنی ثمن ایله وعبدی مجانا اخذ ایدر زیرا کفره فرس ومتاعه مالك اولورلر اما عبده
وعندهما بالثمن ایضا امامین قتنده فرس ومتاعی ثمن ایله اخذ ایلدوکی کبی عبدی دخی ثمن ایله اخذ ایدر وان اشتری مستامن
عبدا مسلما وادخله دارهم عتق خلافا لهما اگر بر مستامن بر عبد مسلمی اشترا ایلسه ودار حربه ادخال ایلسه اول عبد معتق اولور
ابو حنیفه قتنده اما امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده معتق اولمز ابو حنیفه ایچون دلیل بودر که ذل کافردن مسلمی تخلیص
ممکن اولدوغی مرتبه واجبدر پس امدی شرط که تباین دارین درعلت مقامنه قائم اولدی که اول علت اعتاقدر دار حربده احد
اسلامه کلسه اوچ حیض مقامنه تفریقه قائم اولدوغی کبی امامین ایچون دلیل بزم اوزرمزه واجب اولان بیع ایدرمکه جبردر
مسلمی ذل کافردن خلاص ایچون لکن داخل اولان جبر دار حربه دخولی ایله زائل اولدی پس امدی بر مستامنده عبد اولدوغی
باقی قالوب معتق اولمز وان اسلم عبد لهم ثم جاءنا او ظهرنا علیهم او خرج الی عسکرنا فهو حر اگر دار حربده کفره‌نك بر
عبدی مسلمان اولسه وبزه کلسه ویاخود بز کفره اوزرینه غلبه ایلسك ویاخود بزم عسکرمزه چقسه اول عبد حردر بونکه سبب بودرکه
عبید طائفدن النبی نفر ویاخود دیدی نفر عبد مسلمان اولوب نبی علیه السلام‌ه کلدیلر بعده افندیلری کلوب ردلرینی طلب ایلدیلر
نبی علیه السلام هم عتقاء الله بیورروب معتق اولدقلرینه حکم ایلدی وبونلر ایچون حکم لا یقدر زیرا بو عتق حکمیدر
بو باب مستامنك احکامی بیاننده‌در هر حربی که بزم دارمزه امان ایله داخل اوله اگر مستامن دیرلر وبزدن دخی دار حربه امان ایله
داخل اولنه مستامن دیرلر اذا دخل تاجرنا الیهم بامان لا یحل له ان یتعرض لشیء من مالهم او دمهم یعنی بزم تاجرمز امان ایله
دار حربده کفره‌یه داخل اولسه اول مستامن ایچون انلرك ماللرینه وقانلرندن بر شیئه تعرض ایلمك حلال اولمز تعرض ایتمك
نبی علیه السلام حضرتلری غدردن نهی بیورمشلردر فان اخذ شیئا واخرجه ملکه محظورا فیتصدق به اگر مستامن کفره‌دن
بر شیئی اخذ ایدوب دار اسلامه اخراج ایلسه خبیثا وحراما مالك اولور اول شیئی تصدق ایدر وان غدر بهم ملکهم فاخذ
ماله او حبسه او فعل ذلك غیره بعلمه حاله التعرض کالاسیر اگر تاجره ملك کفره غدر ایدوب مالنی اخذ ایلسه ویاخود

ویاخود بو فعللری ملكدن غیریسی اشلسه لكن ملكی علمی ایله اولسه اولرانا اجرا ایچون تعرض ایلمك حلال اولور اسیر كبی زیرا
انلره هر حالده تعرض جایزدر اما مستأمنه غدر اولدقده جایز اولور اما فروجه تعرض ایكسنه دخی جایز دكلدر زیرا فروج حلال
تملك ایله در ملك ایسه بعد الاحراز در الا مكوكه خاتونی ویا ام ولدینی ومدبرینی اسیر اولمش بوله وكفره وطی ایلمه مش اولا لر
وطی ایلمش ایسه وطی اولنمیه زیرا اشتباه نسب لازم كلور وجاریه سن بولسه وطی جایز دكلدر كرك حربی وطی ایلسون كرك ایلمسون
جاریه اسیر ایلدكلرنده مالك اولورلر بو تقدیرجه حربینك مالی اولمش اولور وان اداناه ثمه حربی او اداه حربیا اكو دار حرب
بو حربی مستأمنی مدیون ایلسه ویاخود مستأمن حربیی مدیون ایلسه او غصب احدهما من الاخر وخرجا الینا لا یقضی
ویاخود ایكیسندن بری اخرندن برشی غصب ایلسه وایكیسی دخی یعنی مستأمن وحربی بزه چقسه لر بریسنه برشی قضا اولنمز
وكذا لو فعل ذلك حربیان وخرجا مستأمنین وینه برشی قضا اولنمز اگر ایكی حربی بر برین مدیون ایلسه لر ویاخود
غصب ایلسه لر و مستأمن اولدقلری حالده دار اسلامه كلسه لر وان خرجا مسلمین قضی بالدین لا بالغصب اگر ایكی دخی
ذكر اولنان افعالی اشلدكدنصكره دار اسلامه مسلم اولدقلری حالده چقسه لر دین ایله قضا اولنور غصب ایله قضا اولنمز
ولو اسلم الحربی بعدما غصبه المسلم ثم خرجا یفتی بالرد دیانة برمسلم بر حربیدن غصب ایلدكدنصكره او حربی اسلامه كلسه
ایكیسی دخی دار اسلامه چقسه لر دیانة رد نه فتوی ویریلور اما قضاء ویرلمز وان قتل احد المسلمین المستأمنین الاخر
فعلیه الدیة فی ماله اگر دار حربده ایكی مسلم مستأمندن بری اخری یعنی بولداشنی قتل ایلسه دیت اولكسنه نك كندو مالندن
واجب اولور كرك عمدا اولسون كرك خطاء قتلده دخی كفارت واجب اولور وان كانا اسیرین فلا شیء الا الكفارة فی الخطاء اگر
مذكورلر مستأمن اولمیوب اسیر اولسه لر اوزرینه برشی واجب اولمز الا قتل خطاده كفارت واجب اولور وعندهما كالمستأمنین
اما مستأمنین قتلده اسیرلر دخی مستأمنلر كبیدر عمدده وخطاده دیت واجب اولور وقتل خطاده كفارت واجب اولور ولا شیء
فی قتل المسلم ثمه مسلما اسلم ولم یهاجر سوی الكفارة فی الخطاء اتفاقا دار حربده مسلمان اولوب هجرت اولمین مسلمانك
قتلنده كفارتدن غیری برشی یوقدر اتفاقا شافعی قتلنده خطاده دیت عمدده قود واجب اولور زیرا اولكسنه نفس معصومه
بو فصل مستأمنك باقی قلان احكامی بیاننده در لا یمكن مستأمن ان یقیم فی دارنا سنة ویقال له ان اقمت سنة نضع
علیك الجزیة حربی مستأمن سنه كامله دار مزده اقامت ایلمك تمكین اولنمز واگر دیلورسه كه اگر سن سنه كامله مقیم اولورسك
سنك اوزرك جزیه وضع ایدرز فان اقام سنة صار ذمیا ولا یمكن من العود الی داره اگر برسنه اقامت ایدرسه ذمی اولور و
كندو ولایتنه عوده تمكین ویرلمز یعنی كندوسنه قدرت ویرلمز وكذا لو قیل له ان اقمت شهرا او نحو ذلك فاقام او اشتری ارضا
ووضع علیه خراجها و علیه جزیة سنة من حین وضع الخراج اگر او حربی مستأمنه اگر سن بر آی اقامت ایدرسك ویاخود ایكی
واوچ آی اقامت ایدرسك سكا جزیه وضع ایدرز دینلسه واول دخی بوندنصكره اقامت ایلسه ینه ذمی اولور ویاخود بر ارض
اشترا ایلسه وارضك اوزرینه خراج وضع اولنسه خراج وضعنك وقتندن برسنه نك جزیه سی واجب اولور كندو اوزرینه و
المستأمنة ذمیا ویاخود حربیه مستأمنه بر ذمی یه نكاح ایله دار مزده اقامتی التزام ایدوب زوجنه تبعیت ایله ذمیه اولور
لا ان نكح هو ذمیة ذمی اولمز اگر مستأمن ذمیه یی نكاح ایلسه زیرا طلاق ویروب ینه بلدینه رجوع ایلمك ممكندر بو تقدیرده

وان رجع الی داره حل دمه اسباب مذكوره ایله ذمی اولان مستأمن اگر دارینه رجوع ایلسه قانی حلال اولور زیرا انك رجوعی
وان كان له ودیعة عند مسلم او ذمی او دین علیهما فاسر او ظهر علیهم سقط دینه وصارت ودیعته فیئا اگر اول ذمی حربی
مستأمنك مسلم یاننده ویاخود ذمی یاننده امانتی اولسه ویاخود ایكیسنك اوزرنده دینی اولسه واولكسنه اسیر اولسه ویاخود
بر اهل حربه غلبه ایدوب اولدخی ایچنده بولنوب قتل اولنسه دینی ساقط اولور وامانتی مسلمینه غنیمت اولور وان قتل ولم
او مات فهما لورثته اگر قتل اولنسه وبزم عسكرمز انلره غلبه ایلمسه یعنی اولكسنه غلبه سز قتل اولنسه ویاخود فوت اولسه
وامانت ورثه سی ایچوندر زیرا حكم امان هنوز باقیدر فان جاء حربی بامان وله زوجة هناك وولد ومال عند مسلم او ذمی
او حربی فاسلم هنا ثم ظهر علیهم فالكل فیء اگر امان ایله بر حربی دار اسلامه كلسه ودار حربده زوجه سی اولسه وبر مسلم یاننده
ویاخود ذمی ویاخود حربی یاننده ولدی ومالی اولسه و كندوسی دار اسلامده مسلمان اولسه اندنصكره اهل حربك اوزرینه غلبه ایلسك
ذكر اولنان لرك جمله سی غنیمتدر مسلمینه بونلرك فیء اولمسی مثلا خاتونی واولاد كباری بابایه تابع دكلدر انلر حربیلردر اما ولد
ولد صغیرك مسلمان اولمسی باباسنك اسلامنه تبعیت ایله اولور فی یدنده وتحت ولایتنده اولدقده بو ایسه تباین دارین
ولایت متحقق دكلدر اموالی دخی كذلك جمله سی فیء اولور وان اسلم ثمه ثم جاء ثم ظهر علیهم فطفله حر مسلم ووودیعته عند
او ذمی له وغیر ذلك فیء بر حربی دار حربده مسلم اولوب اندنصكره دار اسلامه كلسه بعده اهل حربك اوزرینه غلبه اولنسه اولكسنه نك
اوغلی حر مسلم در و مسلمان ویاخود ذمیده اولان امانتی كندونكدر اما طفل و امانتدن غیریسی فیءدر ومن اسلم ثمه وله
هناك وارث مسلم فقتله مسلم عمدا او خطاء فلا شیء علیه الا الكفارة فی الخطاء بر كمسنه دار حربده مسلمان اولسه ودار
اسلامده مسلم وارثی اولسه و بر مسلم عمدا ویاخود خطاء اولكمسنه قتل ایلسه قاتلك اوزرینه برشی یوقدر الا قتل خطاده
كفارت واردر زیرا عصمت عدم مهاجرة ایله باطل اولوب خطاده دیت وعمدده قود واجب اولمدی اما خطاده وجوب كفارة
حق سبحانه وتعالینك ومن قتل مؤمنا خطأ فتحریر رقبة مؤمنة قول شریفی دار اسلام ودار حرب قیدی ایله مقید دكلدر
بو اتیك اختصاصی ایچون خطایه در و خطایه اختصاص ایچون عمدده كفارت یوقدر وان قتل مسلما لا ولی له خطاء اگر ولیسی
بر مسلم خطاء قتل اولنسه او مستأمن اسلم هنا ویاخود دار اسلامده مسلمان اولان مستأمن خطاء قتل اولنسه فللامام
اخذ الدیة من عاقلة القاتل امام ایچون قاتلك عاقله سندن دیت اخذ ایلمك واردر زیرا اولكسنه نفس معصومه مقتول المسلمدر
وفی العمد له ان یقتص او یأخذ الدیة ولیس له العفو مجانا قتل عمدده امام ایچون قصاص ایلمك واردر ویاخود طریق صلح ایله
دیت اخذ ایدر زیرا امامك ولایت نظریه سی واردر اولیاء الاعزی ایدرسانی اشلر حقیقت حال قصاص دن دیت بیت المالیه
انفعدر امام ایچون مجانا عفو ایلمك یوقدر زیرا عامه نك حقیدر

بو باب عشر وخراج بیاننده در ارض العرب
ارض عرب عشریه در وهی ما بین العذیب الی اقصی حجر بالیمن بمهرة الی حد الشام ارض عرب عذیب ما بیندن یمن ایلیه مهره ده
اقصی حجر وحد شامه دكندر عذیب بنی تمیم صوینك اسمیدر مهره بر رجلك اسمیدر بعضلر بر قبیله نك اسمیدر دیدیلر یعنی طولی
عذیب وقادسیه دن یمن مهره ده حجرك اخرینه دكندر وعرضا یبرین ودهنا ورمل وعالج وشارق شامدن دكندر بونلركو البان
مما لككلیسی عشریه در زیرا انبی علیه السلام وخلفاء راشدین عربدن خراج المدیلردر وكذا البصرة بصره دخی عشریه در

قیاس بو ایدی که خراجیه اوله زیرا قهرا فتح اولمشدر واهلی دخی اول اراضی اوزرینه قرار قلنمشدر واراضی عراقده در لکن اجماع
صحابه ایله عشریه اولمشدر وکل ما اسلم اهله او فتح عنوة وقسم بین الغانمین وهر ارض که اهل اسلام کلسه ویاخود قهرا
فتح اولنوب بین الغانمین قسمت اولنه اول دخی عشریه در وارض السواد خراجیة ارض سواد عراق عربی خراجیه در زیرا حضرت عمر
سوادی فتح ایلدکده محضر صحابه ده خراج وضع ایلدی وصحابه کرام رضوان الله علیهم اجمعین شام اوزرینه خراج وضعنه
اجماع ایلمشلردر وبوکه سواد تسمیه سی اغاج واکنلری غایت یشل اولدوغیچوندر وهی ما بین العذیب الی عقبة حلوان ومن
العلث الی عبادان ارض سواد عرضا عذیب مابینده عقبه وحلوان وطولا ثعلبیه دن ویاخود علثدن عبادانه دک
حلوان اسم بلددر عبادان شط البحر اوزرنده بر حصن صغیردر وکذا کل ما فتح عنوة واقر اهله علیه او صولحوا سوی
هر مملکت که قهرا فتح اوله واهلی اول مملکت واراضی اوزرینه قرار قلنه ویاخود صلحا اولنه لو مکه دن غیری اول مقوله اراضی
جملهسی بنه خراجیه در اما اراضی مکه مکرمه عشریه در قیاس بو ایدیکه مکه مکرمه دخی قهرا فتح اولمشدر خراجیه اوله لکن نبی علیه السلام
ترک ایدوب خراج وضع ایلممشدر وارض السواد مملوکة لاهلها ویجوز بیعهم لها وتصرفهم فیها ارض سواد اهلی ایچون مملوکدر
یعنی ملکلریدر سایر اموال واملاک کبی بیع وتصرف قلوی جایز اولور وان احیی مواتا یعتبر قربه عند ابی یوسف وماؤه عند محمد
اکر موات احیا اولنسه یعنی بر ارض موات احیا اولنسه ابو یوسف قتنده اکر ارض خراجیه یه قریب ایسه ارض خراجی اعتبار اولنور
اکر ارض عشریه یه قریب ایسه ارض عشری اعتبار اولنور وامام محمد قتنده صوینه اعتبار اولنور اکر ماء خراجیه ایله سقی اولنور
خراجیه اعتبار اولنور اکر ماء عشریه ایله سقی اولنورسه عشریه اعتبار اولنور والخراج نوعان خراج مقاسمة خراج ایکی نوعدر
بر نوعی خراج مقاسمه در خراج مقاسمه اولدر که مثلا امام بر بلده یی قهرا فتح ایدوب اراضیسی اوزرینه خراج وضع ایلسه
خارجک خمسنی ویاخود ربعنی ویاخود نصفنی تعیین ایلمکدر نته کم نبی علیه السلام اهل خیبره بویله جه وضع ایلمشدر وبونک
عشر حکمی در اما نصفا اوزرینه زیاده اولمز فیتعلق بالخارج کالعشر پس امدی بو تقدیرجه اول خراج عشر کبی خارجه تعلق ایدر
بوقدر وار درکه موضع خراجده وضع اولنور حقیقتده بو دخی خراجدر کذا فی غایة البیان وخراج وظیفة وبر نوعی دخی خراج
وظیفه در وخراج وظیفه ذمته واجب اولان شیدر تعلیق ارض ایله انتفاعدن تمکنه در ولا یزاد علی ما وضعه عمر رضی الله
علی السواد سواد عراقه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه وضع ایلدوکی شیء اوزرینه زیاده قلنمز لکل جریب صالح للزراعة
صاع من بر او شعیر ودرهم زراعته صالح اولان هر جریب ایچون بغدای ویاخود شعیردن بر صاع وبر درهم واردر جریب
شول ارضدر که طولی وعرضی ملک کسری ذراعی ایله التمش ذراع اوله وبو ذراع یدی قبضه در ذراع عامه نک اوزرینه بر قبضه زیاده
ایلمش ایدی ذراع عامه ایسه آلتی قبضه در ودینلدیکه حسابک ذراعی آلتی قبضه در بو تقدیرجه یکرمی درت اصبع اولور لا اله الا
الله محمد رسول الله عددیجه وهر اصبع آلتی شعیردر ودینلدیکه سواد عراقک جریبی در اما سایر بلادک جریبی بلدانک تعارفنه
ولجریب الرطبة خمسة دراهم یونجه نک جریبی ایچون بش درهم واردر یعنی بش درهم خراج النور ولجریب الکرم والنخل المتصل
عشرة دراهم باغک جریبی ایچون ویاخود نخلک جریبی ایچون ایله باغ که بربرینه متصل اوله اون درهم خراج النور ولما سواه
کزعفران وبستان ما تطیق جریب مذکوراتک ماسواسیچون زعفران وبستان کبی طاقتنه کوره در حضرت عمر رضی الله تعالی عنه

بو ایکسنه بر شیء وضع ایلمدی اعتبار طاقتنه کوره در ونصف الخارج غایة الطاقة خارجک نصفی طاقتک غایتی در زیرا تنصیف
عین انصافدر وان لم تطق ما وظف نقص موظف اولان شیئه ارضک طاقتی یوغیسه نقص اولنور زیرا حضرت عمر رضی الله عنه
عثمان بن حنیف وحذیفة بن الیمانی سواد عراقی مساحه یه کوندروب انلر دخی مساحه ایدوب وضع خراج ایلدکلرندن صکره حضرت عمر
رضی الله عنه بونلره خطاب ایدوب لعلکما حملتما الارض ما لا تطیق فقالا بل حملناها ما تطیق ولو زدنا لاطاقت دیو
جواب ویرمشلردر بو کلام عدم طاقتده نقصک جوازینه دالدر ولا یزاد وان اطاقت عند ابی یوسف خلافا لمحمد ابو یوسف قتنده
اکر ارضک طاقتی دخی اولورسه زیاده قلنمز امام محمد ایچون خلاف واردر انک قتنده طاقت اولدقده زیاده قلنمق جایز اولور
ولا خراج ان انقطع عن ارضه الماء او غلب علیها او اصابت الزرع آفة خراج یوقدر یعنی خراج الینمز ارضدن صو منقطع اولورسه
ویاخود صو غلبه ایدرسه ویاخود زرعه آفت اصابت ایدرسه ویجب ان عطلها مالکها خراج واجب اولور اکر مالکی اول ارضی تعطیل ایدرسه
ولا یتغیر ان اسلم او اشتراها مسلم ارض خراجیه صاحبی مسلمان اولسه ویاخود اول ارضی بر مسلم اشترا ایلسه خراج متغیر اولمز زیرا
صحابه کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ارض خراجی اشترا ایدرلردی وخراجنی ادا ایدرلردی ولا عشر فی خارج ارض الخراج
ارض خراجک خارجندن یعنی محصولندن عشر یوقدر محصل کلام عشر وخراج بر یرده جمع اولمز ولا یتکرر خراج الوظیفة
بتکرر الخارج تکرر خارج ایله خراج وظیفه بر سنه ده متکرر اولمز یعنی سنه ده ایکی محصول ویرمکله ایکی دفعه خراج وظیفه النمز زیرا
حضرت عمر رضی الله عنه مکررا توظیف ایلممشدر بخلاف العشر وخراج المقاسمة عشر وخراج مقاسمه بونک خلافیدر یعنی خارجک
تکرری ایله متکرر اولور وقتا که مصنف خراج اراضی ذکریندن فارغ اولدی ایسه بو فصلده خراج روسی که جزیه در انی
ذکر ایلدی زیرا جزیه تسمیه سی ذمینک قتلدن کفایت ایلدوکی ایچوندر فحق کافر جزیه قبول ایلسه قتل اندن ساقط اولور نته کم
حق سبحانه وتعالی اینک قاتلوا الذین لا یؤمنون بالله قول شریفی حتی یعطوا الجزیة عن ید وهم صاغرون قول شریفنه دک
واقع اولان نظم شریفنده اخذ جزیه ایله قتلدن خلاص سنجیدر اکر دینلورسه کفر معصیتدر حال بوکه اعظم کبایردر بو کبایری
تقریر ایچون بدل اخذ ایلمک نیجه صحیحدر جواب ویریلور که جزیه کفری تقریر بدن بدل دکلدر انجق ترک قتل واسترقاقدن عوضدر
قصاص عوضی ایله اسقاط اولنمق کبی در الجزیة اذا وضعت بتراض وصلح لا تتغیر جزیه فحق رضا وصلح ایله وضع اولنسه متغیر اولمز
وان فتحت بلدة عنوة واقر اهلها علیها توضع علی الظاهر الغنی فی السنة ثمانیة واربعون درهما اکر بر بلده قهرا فتح اولنسه
واهلی اول بلد اوزرینه قرار قلنسه ظاهر غناسی اوزرینه سنه ده قرق سکز درهم خراج وضع اولنور وهر آیده درت درهم
اخذ اولنور وعلی المتوسط نصفها وعلی الفقیر القادر علی الکسب ربعها اورته حاللو کمسنه نک اوزرینه قرق سکز درهمک
نصفی وضع اولنور وهر آیده ایکی درهم اخذ اولنور وکسبه قادر اولان فقیر اوزرینه قرق سکز درهمک ربعی وضع اولنور اون ایکی
درهم وهر آیده بر درهم اخذ اولنور وتوضع علی کتابی ومجوسی ووثنی عجمی کتابی ومجوسی ووثنی عجمی اوزرینه جزیه وضع اولنور
زیرا وثنی عجمینک استرقاقی جایز اولمسی وضع جزیه نک جوازینه دلیلدر لا علی عربی ولا علی مرتد فلا یقبل منهما الا الاسلام
او السیف وثنی عربی اوزرینه ومرتد اوزرینه جزیه وضع اولنمز زیرا نبی علیه السلام کندولردن ظهور ایدوب وقرآن عظیم الشان
کندولرینک اوزرینه نازل اولوب ومعجزه باهره سی کندولره جمله دن ظاهر اولمغین بونلرک کفری سایرلردن اغلظ اولمغین بونلردن

قبول اولنمز الا الاسلام وياخود سيف مرتده وضع جزيه نك عدم جوازي بودر كه كندوسي مهتدي اولوب اسلامك محاسننى
واقف اولدقدنصكره ردي سنه كافر اولمشدر بو تقديرجه كفرده غلظتي سايرلردن اغلظ اولمشدر ويسترق نساؤهما وطفلهما
وشيء عربك ومرتدك نساسي وطفللري عبد اولورلر زيرا ابو بكر رضي الله تعالى عنه حضرتلري بني حنيفه نك نسوان وصبايني
اسير ايدوب غانمين بيننده قسمت ايلمشدر ورجاللردن اسلامه كلمينلري قتل ايلمشدر ولا جزية على صبي وامرأة ومملوك
ومكاتب وشيخ كبير وزمن واعمى ومقعد وفقير لا يكتسب صبي وخاتون ومملوك ومكاتب وشيخ كبير وكوتوريم واعمى
ومقعد وكسبه قادر اولمين فقير اوزرينه جزيه يوقدر وراهب لا يخالطون ناس ايله مخالطه ايلمين راهب اوزرينه دخي جزيه
زيرا جزيه قتلدن بدلدر راهب ايسه مادامكه ناسه مخالطه ايلميه قتل جائز دكلدر وامام محمد ابو حنيفه دن روايت ايدوب
جزيه وضع اولنور اكر عمله قادر اولورسه زيرا بو كمسنه ارض خراجيه معطل ايدن كمسنه كبيدر وتجب في اول الحول ويوخذ
قسط كل شهر جزيه سنه اولنده واجب اولور وهر شهرك قسطي اول آيدن اخذ اولنور غنيدن درت درهم وسطدن ايكي درهم
وفقيردن بر درهم وتسقط بالاسلام او الموت جزيه اسلام ايله وياخود موت ايله ساقط اولور بر ذمي نك اوزرنده جزيه
وار ايكن اسلامه كلسه وياخود كافر اوموت اصابت ايلسه جزيه ساقط اولور وتتداخل بالتكرر جزيه تداخل ايدر حولك تكرري ايله
مثلا بر ذمي نك اوزرينه ايكي حول مرور ايدوب جزيه سن ادا ايلمش اولسه امام اعظم قتنده سنه اولك جزيه سي ساقط اولور زيرا
كفر اوزرينه عقوبه واجب اولور وقحنكه عقوبات جمع اولسه تداخل ايدر خلافا لهما امامين ايچون خلاف واردر انلر قتنده ايكي
سنه نك جزيه سي واجب اولور بخلاف خراج الارض خراج ارض جزيه نك خلافنجه در هر سنه نك خراجي لازم اولور ولا يجوز احداث
بيعة او كنيسة او صومعة في دارنا بزم دارمزده بيعه وكنيسه وصومعه احداثي جائز اولمز بيعه وكنيسه يهود ونصارى
معبدلري ايچون استعمال اولنور اما غالبا بيعه نصارى ايچون وكنيسه يهود ايچون استعمال اولنور وصومعه بونلردن
بريسي يالكز عبادت ايدجك مقامدر وبعضلر بيت نار دردبشلر وتعاد المنهدمة من غير نقل منهدم اولان كنيسه وبيعه
وصومعه بر آخر موضعه نقل اولنمدن عودت اولنور يعني كندو طاشي وطپراغي ايله مرمت اولنور ونميز الذمي في زيه
لباس عامه سنده مسلمانلردن تميز اولنور يعني اهل علم واشراف لباسندن منع اولنور ومركبه وسرجه ولا يركب خيلا
ولا يعمل بسلاح ومركبنده واكرنده مسلمانلردن تميز اولنور وآته دخي راكب اولمز وسلاح دخي استعمال ايلمز ويظهر
الكستيج كستيجي اظهار ايلر كستيج بر موقفا الكلغي يوك وياخود قلدن برايب دركه ذمي طايفه سي ثيابي اوزرينه باغلرلر كستيج زناردن
برشي درزيرا زنار ابريشمدندر قيل كبي سرجا كالاكاف ذمي طايفه سي اكاف كبي اكره راكب اولور اكاف ايسه پالان ديدكلري
والاحوا ان لا يركبان الا لضرورة وحينئذ ينزل في المجامع احق اولان راكب اولمقدن منع اولنمقدر ترك اولنمقدر
مكر كه ضرورت ايچون اوله بو تقديرجه مسلمانلر مجمعنه اوغرادقلرنده باركيرلرندن نازل اولورلر ولا يلبس ما يخص اهل
العلم والزهد والشرف اهل علمه وصاحب زهده واشرافه مخصوص اولان لباسي كيميه لر وكيرلو سه منع اولنورلر ونميز
انثاه في الطريق والحمام وطريق وحمامده ذمي نك انثاسي مسلمان انثاسندن تميز اولنه وتجعل على داره علامة كيلا
اوي اوزرينه بر علامت قلنه كه مسلمان اوي ظن اولنوب انك ايچون استغفار اولنميه ولا يبدأ بسلام وثنيه بسلام ايله

لكن رد سلام لا باس دروورد سلام ايلدكده عليكم ديه زياده ايلميه يعني عليكم السلام ديميه اكر رد سلام ايدرسه السلام
على من اتبع الهدى ديسه جائزدر وتضيق عليه الطريق ذمي اوزرينه طريق تضييق اولنه مثلا كجي مسلمان ايله ذمي بولده
بر بولوينه ملاقي اولسه مسلم ذمي اهانة تضييق ايليه اما ذمي ابتداء سلام ويروب مسلمانه تعظيم ايلسه تضييق اولنميه
ويؤدي الجزية قائما والاخذ قاعدا ذمي جزيه قائم اولدوغي حالده ادا ايليه وآخذ قاعد اولدوغي حالده اخذ ايليه ويوخذ
بتلبيبه ويهز ويقال له اد الجزية يا ذمي او يا عدو الله وذمي يقاسندن اخذ اولنوب تحريك اولنور واكا يا ذمي وياخود
يا عدو الله جزيه ني ادا ايله دينلور ولا ينتقض عهده بالاباء عن الجزية ذمينك عهدي جزيه دن ابا ايله نقض اولمز زيرا امتناع
قتل ذمي التزام جزيه ايله در يوخسه ادا ايله دكلدر والتزام ايسه امتناع جزيه ايله ساقط اولمز جائزدر كه امتناع ايله مرد
او بزناه بمسلمة او قتله مسلما او سب النبي عليه السلام وياخود ذمي نك مسلمه زنا ايله وياخود بر مسلمي قتل ايله
وياخود حاشا نبي عليه الصلوة والسلامي سب ايله عهدي نقض اولنمز بل باللحاق بدار الحرب او الغلبة على موضع
بلكه عهدي نقض اولنور دار حربه لحوق ايله وياخود بزم محاربه مز ايچون بر موضعه غلبه ايله عهدي نقض اولنور ويصير
اول ذمي مرتد كبي اولور ناقض عهد اولان ذمي مالني دار حربه كوتورسه اول مسلمانلره فيء در يعني غنيمتدر ومال مرتد دخي
ذمي دارمزده ترك ايلدوكي مالك حكمي مرتدك ترك ايلدوكي مال حكمي كبيدر يوخسه حكم آخر ميدر تتبع اولنه كتب ده مجلس
فرايصاحبي نقل ايلمشدر حتى ذاته تتبع اولناجق محلدر لكن لو اسر لا يجبر على الاسلام بل يسترق والمرتد يقتل
لكن ناقض عهد اولان ذمي اسير اولنسه اسلام اوزرينه جبر اولنمز بلكه استرقاق اولنور ومرتد ايسه قتل اولنور وذمي
اسلامي التزام ايلمدي جزيه التزام ايلدي استرقاقي وياخود ذمته عودي لا باس در اما مرتد بونك خلافيدر
ونه جزيه قبول اولنور بلكه مقر اولورسه قتل اولنور ويوخذ من بني تغلب رجالهم ونسائهم ضعف زكوتنا بني تغلب قبيله نك
رجال ونساسندن ضعف زكوة اخذ اولنور يعني ايكي قات زكوة اخذ اولنور زيرا حضرت عمر رضي الله تعالى عنه زكوة تلريني
اوزرينه مصالحه ايلمشدر لا من صبيانهم صبيانلرندن زكوة يوقدر ويوخذ من مواليهم الجزية والخراج كموالي قريش بني
مواليسندن يعني عتقالرندن جزيه وخراج ارضي اخذ اولنور قريشك عتقالرندن النديغي كبي ويصرف الخراج والجزية
وما اخذ من بني تغلب او من ارض اجلي اهلها عنها او اهداه اهل الحرب او اخذ منهم بلا قتال خراج وجزيه وبني تغلبدن
اولنان شيء وبر ارض كه اهلي اجلا يعني اخراج اولنه اول ارضدن النان شيء واهل حرب هديه ايلدوكي شيء واهل حربدن بلا
النان شيء صرف اولنور في مصالح المسلمين كسد الثغور وبناء القناطير والجسور وبناء قناطير وبناء جسور كبي مصالح
صرف اولنور قنطره ايله جسر مابينده فرق بودركه قنطره كوچ وطاش ايله بنا اولنانلردر جسر خشبدن بنا اولنانلردر وكفاية
العلماء والمدرسين والمفتين والقضاة والعمال والمقاتلة وذراريهم دخي علمانك يعني مفسرين ومحدثين ومدرسين
وقضاة وعمالك ومقاتله يعني عسكرينك كفايتلرينه وذريتلرينك كفايتلرينه صرف اولنور وذراريهم ده اولان ضمير
راجع در وكافي هدايه نك ومجمع البحرين وشرحي وشرح مختار واختيارك كلامنك مفهومي ايچون مقاتله راجع اولسي مشعردر
ضمير جمله سنه راجعدر ومن مات في نصف السنة حرم من العطاء يا مذكورلردن بري نصف سنه ده فوت اولسه عطايادن

کتب ولنان شی اکر حرام اولور زیرا بو عطا بر نوع صله در قبل القبض مالک اولمز و موت ایله ساقط اولور و صاحب عنایه
دیمشدر که اخرسنده دخی فوت اولسه ورثه سنه ویرلمز زیرا صله در قبضدن غیری ایله مالک اولیمز
احکامی بیاننده در من ارتد والعیاذ بالله یعرض علیه الاسلام عیاذا بالله تعالی برکمسنه مرتد اولسه انک اوزرینه
عرض اولنور عرض اسلام استحبابا در بو خصوصده واجب دکلدر زیرا مقدما کندویه دعوت بالغ اولمش ایدی ویکشف شبهته
اکر شبهه سی وار ایسه کشف اولنور فان استمهل حبس ثلثة ایام فان تاب والا قتل اکر مرتد مهل طلب ایدرسه اوچ کون حبس اولنور
اکر اوچ کونده تائب اولورسه فبها والا قتل اولنور و ناطقیدن نقل اولنمیکه اکر مرتد تائب اولوب اسلامه کلدکدنصکره
تکرار کفره عودت ایلسه حتی اوچ دفعه بیدکن مرتد اولسه مهل طلب ایلدکجه مهل ویریلور اما دردنجی ده مهل ویرلمز همان
اخذ اولندوغی کبی اسلامه کلورسه فبها والا قتل اولنور و بعضلر قتنده مادامکه اخذ اولندقجه اسلامه کله قتل اولنمز الا
اسلامدن ابا ایلیه و جمیع اصحابمزک قولی بودرکه مرتددن ابدی توبه طلب اولنور اما حضرت علی کرم الله وجهه وابن عمردن
روایت اولندیکه اوچ دفعه دنصکره توبه سی قبول اولنمز نتیجه سی استهزا اولمش اولور و ابو یوسفدن بر روایتده ارتداد متکرر
اسلام عرض اولنمدین قتل اولنور زیرا ارتدادک تکراریندن استخفاف دین لازم کلور وتوبته بالتبری عن کل دین سوی الاسلام
او عما انتقل الیه مرتدک توبه سی اسلامدن غیری جمیع دیندن بری اولمسیله در و یاخود انتقال ایلدوکی دیندن بری
اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله دیو شهادتدنصکره اسلامدن غیری جمیع دیندن بری اولدم
و یاخود یهودی ایسه یهود دیندن بری اولدم دیه و یاخود نصاری دن ایسه نصاری دیندن بری اولدم دیر و قتله
قبل العرض ترک ندب بلا ضمان فیه اسلام عرض اولنمزدن مقدم مرتدی قتل ایلمک فعل مستحبی ترک ایلمکدر اول قتلده
بوقدر زیرا مرتدک دمی مباحدر و کندویه دعوت بالغ اولدقدنصکره اسلام عرض ایلمک واجب دکلدر شرح طحاوی ده
برکمسنه مرتدی امامک اذننسز قتل ایلسه تادیبا اولنور و یزول ملکه عن ماله موقوفا فان اسلم اعاد مرتدک ملکی ردتی
کنده مالندن موقوفا زایل اولور اکر اسلامه کلورسه مالی ینه ملکنه عودت ایدر ابو حنیفه قتنده وان مات او قتل او لحق
بدار الحرب وحکم به اکر مرتد فوت اولسه و یاخود قتل اولنسه و یاخود دار حربه لاحق اولسه و لحوقنه حکم اولنسه عتق مدبروه
وامهات اولاده وحلت دیونه مدبرلری وام ولدلری معتق اولور و دیونی موجله سی فی الحال اولور یعنی معجله اولور زیرا
دار حربه لحاق موت کبیدر وکسب اسلامه لوارثه المسلم حال اسلامده اولان کسبی مسلم اولان وارثنه ایچوندر وکسب ردته فیء
حال ردتده اولان کسبی فیء در یعنی غنیمتدر بو قول ابو حنیفه قتنده در شافعی قتنده ایکیسی دخی فیء در زیرا مرتد کافر اولوب
مسلم ایسه کافره وارث اولمز بو تقدیرجه ایکی حالده دخی فیء در مالی ویقضی دین اسلامه من کسب اسلامه اسلامده ایکن
دینی اسلامده اولان کسبندن قضا اولنور و دین ردته من کسبها حال ردتده اولان دینی ردتده اولان کسبندن قضا اولنور
وتوقف بیعه و شراؤه واجارته وهبته ورهنه وعتقه وتدبیره وکتابته ووصیته فان اسلم صحت وان مات او قتل او
حکم بلحاقه بطلت مرتدک بیع و شراسی واجاره و هبه سی و رهنی و عتقی و تدبیر و کتابت و وصیتی موقوف اولور اکر اسلامه
بو تصرفات صحیح اولور و اکر فوت اولوب و یاخود قتل اولنوب و یاخود دار حربه لحوقی ایله حکم اولنورسه بو تصرفات باطل

وقالا لا یزول ملکه عن ماله وتقضی دیونه مطلقا من کل کسبیه اما امامین دیدیلرکه مرتدک مالندن ملکی زایل اولمز
و دینی مطلقا قضا اولنور حال اسلامده و حال ردتده اولان کسبندن وکلاهما لوارثه المسلم ایکی حالده اولان کسبی دخی
مسلم اولان وارثی ایچوندر و محمد اعتبر کونه وارثا عند اللحاق وابو یوسف عند الحکم به وتصح تصرفاته امام محمد
مرتدده وارث اولمسنی دار حربه لاحق اولدقده اعتبار ایدر و ابو یوسف دار حربه لحوقنه حکم اولندقده اعتبار ایدر
بو وقتلکنجه بیدکن مرتدک تصرفاتی صحیح اولور و لا توقف غیر المفاوضة شرکت مفاوضه دن غیریسی موقوف اولمز
انجق شرکت مفاوضه موقوف اولور زیرا شرکت مفاوضه دینده و مالده و تصرفده دربحده مساوات اقتضا ایدر
مرتد ده ایسه دین یوقدر بالاتفاق موقوفدر اکر اسلامه کلورسه صحیح اولور والا باطل اولور لکن کتصرف الصحیح
ابی یوسف وکتصرف المریض عند محمد لکن مرتدک تصرفی ابو یوسف قتنده صحیحک تصرفی کبیدر حتی تبرعاتی جمیع
مالندن اعتبار اولنور و امام محمد قتنده مریضک تصرفی کبیدر تبرعاتی ثلثدن اعتبار اولنور و یصح اتفاقا استیلاده
وطلاقه ویبطل نکاحه وذبیحته واتفاقا مرتدک استیلاد و طلاقی صحیح اولور و نکاح و ذبیحه سی باطل اولور و توقف
مفاوضته شرکت مفاوضه سی موقوف اولور بو قول مصنفک و لا توقف غیر المفاوضة قولندن فهم اولنمش ایدی ثانیا
ذکرنده مراد ندر ایدوکی معلوم اولمدی وترثه امرأته المسلمة اذا مات او قتل وهی فی العدة وان عاد مسلما بعد الحکم
اخذ ما وجده باقیا فی ید وارثه مرتدک مسلمه اولان خاتونی وارث اولور فجن مرتد فوت اولسه و یاخود قتل اولنسه
حال بوکه خاتون عدتده اولسه بو تقدیرجه مرتد فار اولمش اولور اکر وقت ردتده صحیح ایسه ده زیرا ردت هلاکه
سببدر مرض کبی و اکر دار حربه لحوقنه حکم دنصکره مسلما عودت ایلسه وارثنک یدنده باقی قالان اشیادن بولدوغنی اخذ ایدر
ولا ینقض عتق مدبره وام ولده وان عاد قبله فکأنه لم یرتد مدبرینک وام ولدینک عتقی نقض اولمز زیرا بو ایکیسنک
عتقنه قضاء قاضی دلیل مصحح ایله صحیحدر بوزلمز اکر دار اسلامه قاضینک قضاسندن اول عودت ایدرسه کانه مرتد
اولمش کبیدر اول وقت عتقلری نقض اولور والمرأة لا تقتل بل تحبس حتی تتوب وتضرب کل ایام مرتده اولان خاتون
قتل اولنمز بلکه توبه ایدنجه حبس اولنور و هر کون ضرب اولنور صاحب کافی دیمشدرکه حسن ابو حنیفه دن روایت ایدر
هر کون زندانندن اخراج اولنوب اوتوز طقوز دکنک ضرب اولنه والامة یجبرها مولاها جاریه مرتده مولاسی اسلامه
جبر ایلر وینفذ جمیع تصرفها فی مالها مرتده اولان خاتونک مالنده جمیع تصرفی نافذ اولور و جمیع کسبها لورثتها
مرتده اولان خاتونک کرک حال اسلامده کرک حال ردتده جمیع کسبی فوت اولدقده مسلم اولان وارثی ایچوندر و یرثها
زوجها ان ارتدت مریضة مریضه ایکن مرتده اولان خاتونه زوجی وارث اولور لا ان ارتدت صحیحة صحیحه ایکن مرتده
اولسه زوجی وارث اولمز وقاتلها یعزر فقط مرتده اولان خاتونک قاتلی انجق تعزیر اولنور اوزرینه برشی لازم کلمز
نبی علیه السلام که من بدل دینه فاقتلوه قول شریفنک اطلاقنه اعتماد ایلمکله قتل ایلمشدر اول اجلدن اوزرینه برشی
لازم کلمز انجق تادیبه تعزیر اولنور وسائر احکامها کالرجل مرتده اولان خاتونک احکامی مرتد اولان رجلک احکامی
فان ولدت امته فادعاه ثبت نسبه وامومیتها والولد حر یرثه مطلقا ان کانت مسلمة اکر مرتدک جاریه سی ولد

و مرتد اولوب ولدی دعوت ایلسه ولدک نسبی اول مرتددن ثابت اولور و جاریه انک ام ولدی اولور و ولد حر در مرتده
مطلقا وارث اولور کوک ایسه ارتداد ایله ولادت ما بینی التی آیدن اقل اولسون کرکسه اکثر اولسون برابردر اگر جاریه مسلمه
اولورسه زیرا ولد ابوینندن مسلم اولانه تابعدر و مسلم ایسه مرتده وارث اولور وکذا ان کانت نصرانیة وبینه ولدته
وارث اولور اگر جاریه نصرانیه دخی اولورسه الا ان ولدته لاکثر من نصف حول منذ ارتد الا مکه کجاریه مرتدک ارتدادندن
نصف حولدن اکثرده ولد کتورمش اوله اول زمان وارث اولمز مثلا التی آیدن اقلده ولد کتورسه علوده حال اسلامده
ولد مسلمه تابع اولمش اولور و مرتددن وارث اولور التی آیدن اکثرده واقع اولورسه علوده حال ارتدادده واقع اولور
ولد دخی مرتد اولور اولتقدیرجه مرتد مرتددن وارث اولمز وان لحق بماله فظهر علیه فهو فیء اگر مرتد مالی ایله دار حربه
واول مال اوزرینه غلبه اولنسه اول مال غنیمتدر وان لحق ثم رجع فذهب به فظهر علیه فهو لوارثه قبل القسمة اگر مرتد
ماالسز دار حربه داخل اولسه اندن صکره دار اسلامه رجوع ایلسه و یاخود مالنی دار حربه کتورسه بعده مرتد اوزرینه
غلبه اولنسه اول مال قبل القسمة وارثی ایچوندر زیرا مرتد ابتداء دار حربه داخل اولوب لحوقنه حکم قاضی لاحق اولدقده
دار اسلامده اولان مالی ورثه سنه انتقال ایدوب ورثه اول مالک مالکی اولورلر صکره مالنی الوب دار حربه کوتوردکنه اعتبار یوقدر
قبل القسمة مجانا الورلر وان لحق فقضی بعبده لابنه فکاتبه الابن فجاء المرتد مسلما فبدل الکتابة والولاء له اگر مرتد
دار حربه لاحق اولسه و عبدی اوغلی ایچون قضا اولنسه یعنی قاضی عبدینی اوغلنه حکم ایلسه و اوغلی اول عبدی مکاتب ایلسه
و مرتد اولان باباسی مسلم اولدوغی حالده دار اسلامه کلسه بدل کتابت و ولاء باباسی ایچوندر ومن قتله مرتد خطأ فقتل
بر کمسنه بر مرتد خطاء قتل ایلسه اول مرتد دخی اوزرینه قتل اولنور او لحق فدیته فی کسب اسلامه و یا خود خطاء قتل
ایلدکدن صکره دار حربه لاحق اولسه مقتولک دیتی اسلامده اولان کسبندندر ابو حنیفه قتنده وقالا فی کسبیه مطلقا امامین
مطلقا اسلام ورده اولان کسبندندر ومن قطعت یده عمدا فارتد العیاذ بالله ومات منه او لحق ثم جاء مسلما
ومات منه فنصف دیته لورثته فی مال القاطع بر کمسنه نک الی قطع اولنسه بعد القطع عیاذا بالله مرتد اولسه و اول قطع
حالت ردتده فوت اولسه و یاخود دار حربه لاحق اولسه اندن صکره مسلم اولدوغی حالده دار اسلامه کلسه و اول قطعدن فوت
قطع ایدن کمسنه نک مالندن نصف دیتی ورثه سی ایچوندر وان اسلم بدون لحاق فمات فتمام الدیة وعند محمد نصفها اگر
مرتد اولان مقطوع الید دار حربه لاحق اولمدین مسلمان اولسه و اول قطعدن فوت اولسه ابو حنیفه و ابو یوسف قتنده
و امام محمد قتنده نصف دیتدر ومکاتب ارتد فلحق فاخذ بماله وقتل فبدل الکتابة لمولاه والباقی لورثته بر مکاتب
اولوب دار حربه لاحق اولسه و بعده مالیله اخذ اولنوب قتل اولنسه کرک و مالندن بدل کتابت مولاسی ایچون باقیسی ورثه سی
ایچوندر وزوجان ارتدا فلحقا فولدت المرأة ثم ولد للولد فظهر علیهم فالولدان فیء ار و عورت مرتد اولوب دار حربه لاحق
بس امری خاتون دار حربده بر ولد کتورسه اندن صکره اول ولدک دخی بر اوغلی اولسه بعده انلرک اوزرینه غلبه اولنسه ولدک ایکیسی دخی
یعنی غنیمتدرهاایسه دخی بوبله جدر اما ولد اولک فی اولمسی انا سنک مرتده اولمسی در زیرا مرتده اولان خاتون استرقاق
ولدی دخی استرقاقه اگر تابعدر ولد ثانینک فی اولمسی کافر اصلی در مرتد دکلدر واسترقاقنده دخی شبهه ارتداد دخی

ویجبر علی الاسلام لا ولده ولد اول اسلام اوزرینه جبر اولنور زیرا اولاد دین ده باباسنه تابعلردر امدی باباسی جبر اولندیغی
اوغلی دخی اسلام اوزرینه جبر اولنور اما ولدک ولدی جبر اولنمز واسلام الصبی العاقل صحیح صبی عاقلک اسلامی صحیحدر وکذا
ارتدادی دخی صحیحدر نکاحی باطل اولوب میراثدن محروم اولور ابو حنیفه و امام محمد قتنده خلافا لابی یوسف ابو یوسف
ایچون خلاف واردر انک قتنده ارتدادی صحیح دکلدر زفر و شافعی دیمشلردر که صبینک اسلامی وارتدادی صحیح دکلدر
زیرا صبی عاقل اسلامده ابوینه تابعدر و اسلامی طریق تبعیت ایله صحیحدر یوخسه اصالت ایله دکلدر و تبعیت دلیل عجزدر
اصالت ایسه دلیل قدرتدر و قدرت ایله عجز بیننده خود تنافی واردر واحد تنافی که تبعیت طریقیله اولان اسلامدر واول
بالاجماع موجوددر بو تقدیرجه ضرورت آخر منتفی اولور بزم ایچون دلیل بودر که علی کرم الله وجهه صبی ایکن اسلامه کلدی
و نبی علیه السلام اسلامنک صحتنه حکم ایلدی ویجبر علی الاسلام ولا یقتل ان ابی و صبی مرتد اسلام اوزرینه جبر اولنور
اگر ابا ایدرسه قتل اولنمز زیرا قتل عقوبتدر صبی ایسه عقوبته اهل دکلدر

بو باب بغاتک احکامی بیاننده در بغاة

باغینک جمعی در قضاة قاضینک جمعی اولدوغی کبی اذا خرج قوم مسلمون عن طاعة الامام وتغلبوا علی بلد فجمن مسلمانلردن
بر قوم امامک طاعتندن خروج ایلسه و بر شهر اوزرینه غلبه ایلسه لر دعاهم الی العود وکشف شبهتهم امام انلری طاعته دعوت
و شبهه لری کشف اولنمز زیرا علی کرم الله وجهه اهل حروراء قتال دن اول عبد الله بن عباسی کوندروب مخاصمه و محاججه ایدوب
بعض قوم رجوع ایلمشلردر و بدأهم بالقتال لو تحیزوا مجتمعین امام و امام ایلمعا اولنلر قتال ابتداء باشلر طائفه
اگر مجتمعین اولدقلری حالده بر مکان اتخاذ ایدرلرسه وقیل الامام یبدؤا و دینلدی که امام و امام ایله معا اولنلر
مادامکه بغاة بدء ایلمیه لر و بو قول قدورینک روایتیدر روایت اولی خواهر زاده نک مختاریدر اما قتالک جوازینه دلیل
حق تعالینک فان بغت احدیهما علی الاخری فقاتلوا التی تبغی حتی تفیء الی امر الله قولی شریفیدر فان کان لهم فئة اجهز علی
واتبع مولیهم والا فلا اگر بغاة ایچون فئه اولیجق اولورسه بو محلده فئه دن مراد بر جماعتدر که مجروحلر و مغلوبلر اول فئه
التجا ایلیه لر اگر بویله اولورسه جریحلری اوزرینه قتلده سرعت اولنه یعنی مجروحلری قتل ایدوب فرار ایدنلری تعقیب ایلیه لر و اگر
فئه لری یوغیسه جریحلرین قتل ایلمیه لر و فرار ایدنلری تعقیب ایلمیه لر زیرا قتللرینک جوازی خوف ایچوندر ایدی فئه اولمیجق خوف
یوقدر بو تقدیرجه قتل اولنمزلر زیرا مسلمانلردر ولا تسبی ذریتهم فلا یقسم مالهم بل یحبس حتی یتوبوا فیرد علیهم
ذریتلری سبی اولنمز وماللری دخی تقسیم اولنمز بلکه توبه ایدنجه ماللری حبس اولنور و بعد التوبه ماللری کندولره رد اولنور
وجاز استعمال سلاحهم وخیلهم عند الحاجة محتاج اولندقده بغاتک سلاح و آتلرینی استعمال جایزدر زیرا علی کرم الله
بصره ده سلاح قسمت ایلدی حاجت ایچون یوخسه تملیک ایچون دکل و حاجت اولدقده امام عادلک مالندن بو فعلی
اشلمک واردر مال باغیدن خود بطریق الاولی وان قتل باغ مثله فظهر علیهم لا یجب شیء اگر بر باغی کندو مثلی بر باغی یی
قتل ایلسه بعده انلرک اوزرینه غالب اولسق قاتلک اوزرینه بر شی یعنی قصاص و دیت واجب اولمز زیرا امامک انلر اوزرینه
ولایتی یوقدر وان غلبوا علی مصر فقتل بعض اهله آخر منه عمدا فقتل به اذا ظهر علی المصر اگر بغاة طایفه سی بر شهر اوزرینه
غلبه ایلسه لر و اول شهر اهلنک بعضیسی بعضیسی اهالی شهردن آخری عمدا قتل ایلسه مقتولک مقابله سنده قاتل اول ان کمسنه

قصاصا قتل اولنور فحين مصره غلبه اولنسه يعني بغاة البلدن النسه وان قتل عادل مورثه الباغي يرثه اكر بر عادل باغي اولان

مورثني قتل ايلسه اول باغي به وارث اولور ولو بالعكس لا يرثه الباغي الا ان ادعى انه كان على الحق اكر قتل عكس اولنسه مثلا

باغي عادل مورثني قتل ايلسه وارث اولمز ابو حنيفه وامام محمد قتنده الا مكه كندوسي حق اوزره اولدوغني ادعا ايليه اول زمان

وارث اولور وعند ابي يوسف لا يرثه مطلقا ابو يوسف قتنده مطلقا وارث اولمز كرك حق اوزرينه اولدوغني ادعا ايلسون

باطل اولدوغني ادعا ايلسون وكره بيع السلاح ممن علم انه من اهل الفتنة اهل فتنه دن اولدوغي معلوم اولان كمسنه به

بيعي مكروه اولدي زيرا بو بيعده معصيته اعانت بولنور وان لم يعلم فلا اكر اهل فتنه دن اولدوغي معلوم دكل ايسه مكروه دكلدر

لقيط لغتده يردن بر شي قالدرمغه ديرلر وشرعده نسبي معلوم اولميوب فقردن ويا خود تهمت زنادن خوفا

حمام قبوسنده ويا خود يول اوزرينه براغلن اوغلانه ديرلر التقاطه مندوب ان خيف هلاكه فواجب لقيطي التقاط يعني اخذ

مندوبدر اكر هلاكي خوف اولنورسه التقاطي واجبدر زيرا صبيانه ترحم امارات ايماندندر وكذا اللقطة لقطه دخي بويلجه در اكر هلاك

خوفي اولنمزسه التقاطي مندوبدر واكر هلاكي خوفي اولورسه واجبدر وهو حر الا ان يثبت رقه بحجة لقيط حردر زيرا بني آدم

اصل حريت درکه آدم وحوادندر انلر ايسه حردر رقيت ايسه كفر عارضه سبيله در ودار اسلامده ساكن اولان غالبا حردر امدي

حكم غالبه در اولنقديرجه لقيط حردر الا مكه رقيتي حجت ايله ثابت اوله ونفقته في بيت المال ونفقه سي بيت المالدندر

مروي اولان بودر وكذا جنايته وارثه جنايتي دخي بيت المالدندر وميراثي بيت المالدندر وان انفق عليه الملتقط فهو متبرع

اكر ملتقط يعني لقيطي اخذ ايدن كمسنه لقيط اوزرينه انفاق ايلسه اول كمسنه انفاق ايلدوكي شي متبرعدر زيرا عدم ولايتي اولدوغي

اوزرينه دين اولمز الا ان ياذن الحاكم بشرط الرجوع ويصدقه اللقيط الا مكه انفاق ايلدكده رجوع شرطيله حاكم اذن

اولنقديرجه اوزرينه دين اولور قاضينك ولايت عامه سي اولدوغي اجلدن ويا خود لقيط بالغ اولدقده ملتقطك رجوعي

انفاق ايلدوكني تصديق ايليه ولا يوخذ من ملتقطه لقيط ملتقطدن اخذ اولنمز زيرا انك حفظي ابتدادن التزام ايلمكله

جمله دن احقدر وان ادعاه واحد ثبت نسبه منه ولو عبدا وهو حر بر كمسنه اول لقيطي اوغلمدر ديو ادعا ايلسه اول كمسنه دن

نسبي ثابت اولور اكر مدعي عبد دخي اولورسه نسبا ثابت اولور او ذميا وهو مسلم ان لم يكن في مقرهم وذمي ان كان فيه

ويا خود مدعي ذمي اولورسه نسبي ثابت اولور لكن لقيط مسلم در ذميلر مقرنده بولنمدي ايسه ذمي در اكر مقر ذميانده بولنور

وان ادعاه اثنان معا ثبت منهما اكر لقيطي ايكي كمسنه اوغلمدر ديو ادعا ايلسه ايكيسندن دخي نسبي ثابت اولور زيرا سببكه

دعوتدر برابر اولوب بر طرفده مرجح اولمامغله وان وصف احدهما علامة فيه او سبق فهو اولى اكر مدعيلك بري لقيطده

بر علامت وصف ايلسه واول وصف اصابت ايلسه ويا خود دعوتده آخر سبق ايلسه اول كمسنه لقيطي اخذه اولادر والحر والمسلم

اولى من العبد والذمي حر ومسلم عبد وذميدن اولادر مثلا بر لقيطده حر ايله عبد ادعا ايلسه ايكيسي دخي بينه اقامت ايلسه

وبرندن مرجح اولمسه حر عبددن لقيطي اخذه اولادر وبو مسلم ايله بر ذمي ادعا ايلسه وما بينلرنده مرجح اولمسه مسلم لقيطي اخذ

ذميدن اولادر وان شد عليه مال او على دابة هو عليها فهو له ينفق منه عليه بامر قاضي اكر لقيطك اوزرنده مال شد

ويا خود دابه اوزرنده شد اولنوب لقيط دابه نك اوزرنده اولسه بس امدي اول مال لقيط ايچوندر وملتقط لقيط اوزرينه

اول مالدن انفاق ايدر زيرا مال ضايع در قاضي ايچون صرفه ولايت واردر وقيل بدونه ايضا ديلديكه قاضينك امرينه

انفاق ايدر امري ايله انفاق ايتدوكي كبي وله شراء ما لا بد له منه من طعام وكسوة ملتقط ايچون مال مشدودن لقيط

طعام وكسوه دن لازم اولان شي اشترا ايلمك واردر يعني اشترا ايدر وقبض هبته وتسليمه في حرفة ملتقط ايچون لقيط

قبض ايلمك ولقيطي بر صنعته ويرمك واردر لا تزويجه وتصرفه في ماله الغير ما ذكر ملتقط ايچون لقيطي تزويج ايلمك

وذكر اولنان شيدن غيري ايچون مالندن تصرف ايلمك يوقدر ولا اجارته في الاصح ملتقط لقيطي اجاره يه ويرمك يوقدر

اصح روايتده وبو قول جامع الصغير روايتيدر ملتقط اتلاف منافع لقيطه مالك دكلدر بس امدي بو تقديرجه عمه سنه

زيرا عم صغيري اجاره يه ويرمك جايز دكلدر وقيل له اجارته ديلديكه ملتقط ايچون لقيطي اجاره يه واردر زيرا امه

وام صغيري بلا عوض استخدامه مالكدر بو تقديرجه اجاره يه ويرمك جايزدر

بو كتاب لقطه نك احكامي بياننده در

لقطه لقيط معناسنده در لكن لقيط آدميده ولقطه آدميدن غيريده استعمال اولنديي واصطلاح فقهاده ارضده بولنان

ماله ديرلركه صاحبي معلوم اولميه وهي امانة ان اشهد انه اخذها ليردها على صاحبها والا ضمن والقول للمالك ان انكر

اخذه للرد لقطه امانتدر اكر ملتقط صاحبنه رد ايچون اخذ ايلدوكني اشهاد ايلدي ايسه اكر اشهاد ايلمدي ايسه ضامن اولور

النده هلاك اولدي ايسه قول مالكدر اكر مالك ملتقطك ردي ايچون اخذني انكار ايدرسه زيرا غيرينك مالني اخذ ايلدوكنه

اقرار سبب ضماندر رد ايچون الدم ديو مشكوكدر اعتبار اولنمز وعند ابي يوسف للملتقط ابو يوسف قتنده قول ملتقط

ظاهر حاله شهادت ايدركه آنك اخذي حسبة لله در يوخسه معصيت دكلدر ويكفي في الاشهاد قوله من سمعتموه ينشد

اشهادده ملتقط بر قاچ آدمه خطاب ايدوب شول كمسنه كه لقطه طلب ايدر انى اشتدكوزدن بنم اوزريمه دلالت ايلكز ديدوكي

قولي كفايت ايدر لقطه كرك بر اولسون كرك اكثر اولسون زيرا لقطه اسم جنسدر قليل وكثيره متناول اولور ويعرفها في مكان

اخذها وفي الجامع مدة يغلب على ظنه عدم طلب صاحبها بعدها هو الصحيح ملتقط لقطه يي اخذ ايلدوكي مكانده ودخي

مجامع ناسده بر مدت تعريف ايليه كه ملتقطك ظننه غالب اولكه بوندن صكره صاحبي لقطه يي طلب ايلمیه صحيح اولان دخي بودر وقيل

ان كانت عشرة دراهم او اكثر فحولا وان كانت اقل فاياما ديلديكه اكر لقطه اون درهم اولورسه ويا خود دخي زياده اولورسه

بر سنه تعريف اولنه واكر لقطه قليل اولورسه بر قاچ ايام تعريف ايليه وما لا يبقى يعرف الى ان يخاف فساده ثم يتصدق

وشول شي كه باقي اولميه اكل ايچون حاضر اولان طعام وبعضي ميوه كبي فسادي خوف اولان وقته دكن تعريف اولنور اندن صكره

ديلرسا اول لقطه يي تصدق ايدر اما امام شافعي قتنده ملتقط بيع اولنوب اقچه سي بر سنه حفظ اولنور وان جاء ربها بعده اجازه

ان شاء او اخرجه له اكر لقطه نك صاحبي مدت مديد تصدقدن صكره كلسه ديلرسه تصدقي اجازت ويرر ثوابي صاحبي ايچوندر

او ضمن الملتقط او الفقير لو هالكا ديلرسه ملتقط ويا خود فقيره تضمين ايتدرر اكر لقطه هالك اولمش ايسه واين ما ضمن

ملتقط وفقيردن هر قنغيسنه تضمين ايتدررسه ضامن اولان آخر اوزرينه رجوع ايدمز مثلا ملتقط ضامن اولسه تصدق ايلدوكي

آخركه مالي ايري ديو فقيردن الماغه قادر دكلدر اكر فقير ضامن اولسه ملتقطه سن تصدق ايلدك آخر كمسنه الدردي بو رجوع

وياخذها منه ان باقية مالك لقطه فقيردن اخذ ايدر اكر عيني باقي ايسه ولقطة الحل والحرم سواء حلك وحرمك لقطه سي

ويجوز التقاط البهيمة بهيمه نك يعني دوه واوكوز وقيون وسائر حيواناتك التقاطي جائز اولور زيرا بونلر مال در ضايع
توهمي اولنور واخذ ايلمسي مستحبدر مالك وشافعي قتنده تركي افضلدر وهو متبرع في انفاقه عليها بلا اذن حاكم ملتقط
حاكمك اذنسز لقطه انفاقده متبرعدر ملتقطك لقطه اوزرينه ولايتي اولمدوغي ايچون وان باذنه بشرط الرجوع فدين
اگر قاضينك اذني ايله رجوع شرطيله انفاق ايدرسه اول نفقه لقطه نك صاحبي اوزرينه دين در وله ان يحبسها عنه حتى يأخذه
ملتقط ايچون انفاق ايلدوكي شئ الجه لقطه صاحبنه ويرميوب حبس ايتمك وار در زيرا لقطه معني هلاك اولمش ايدي اول نفقه
احيا اولوب كانه لاقطك جهتندن استفاده ملك ايليوب بيعه شبيه اولدي وان امتنع يبعث في النفقة فان هلكت بعد حبس
اگر صاحبي نفقه ويرمكدن امتناع ايدرسه لقطه نفقه ايچون بيع اولنور اگر حبسدن صكره هلاك اولورسه انفاق ايلدوكي شئ
ساقط اولور زيرا حبس ايله رهنه مشابه اولمش اولور وان قبله لا اگر حبسدن اول هلاك اولورسه انفاق ايلدوكي شئ ساقط اولمز
اذن قاضي ايله صاحبي اوزرينه دين اولمش ايدي دين ايسه يا قضا وياخود ابرا ايله ساقط اولور ويؤجر القاضي ما له منفعة
وينفق منها قاضي اجاره يه ويرر شول بهيمه كه انكيچون منفعت اوله واول اجارهدن انفاق اولنور مثلا بر كمسنه بر قسرق ياخود
قاضي يه واروب لقطه در ديدكده قاضي دخي اجاره يه ويروب النان اجرتندن قسرق وحمارك نفقه سي ويريلور وما لا منفعة
يأذن بالانفاق ان اصلح وشول شئ كه انك ايچون منفعت اولميه قاضي ملتقطه انفاقه اذن ويرر اگر انفاق اصلح ايسه
انها لقطة انفاق ايلمسي ايچون ملتقط لقطه در ديو بينه اقامت ايدرسه وان قال لا بينة لي يقول له انفق عليها ان كنت
وياخود بينه م يوقدر ديرسه قاضي ملتقطه ديركه لقطه اوزرينه انفاق ايله اگر صادق ايسك ديدوكك شئ ده بو قيد لو غصب دن
احترازدر زيرا غاصب انفاق ايلدوكي شئ المغه قادر دكلدر والا باعها وامر بحفظ ثمنه اگر انفاقه اصلح دكل ايسه يعني انفاق
اولنورسه قيمتني مستغرق اولورسه قاضي لقطه بيع ايدر وثمني حفظ ايچون ملتقطه امر ايدر وللملتقط ان ينتفع باللقطة
بعد التعريف لو فقيرا وان غنيا تصدق بها ولو على ابويه او ولده او زوجته لو فقراء بعد التعريف ملتقط ايچون لقطه ايله
انتفاع ايلمك وار در اگر فقير ايسه واگر غني ايسه لقطه تصدق ايليه اگر ملتقطك باباواناسي وياخود ولدي وياخود خاتوني
اولورسه اگر فقير ايسه لر زيرا فقرا محل صدقه در وان كانت حقيرة كالنوى وقشور الرمان والسنبل بعد الحصاد ينتفع
اگر لقطه صغير اولوجق اولورسه چكردك وانار قبوغي وچايلدن صكره باشوق كبي اولورسه تعريف سز انوكله انتفاع اولنور بو
مقوله ده التقاط مباحدر وللمالك اخذها مالك ايچون لقطه اخذ ايلمك وار در زيرا اباحت عيندن ملكي اسقاط ايلمز
ولا يجب دفع اللقطة الى مدعيها الا ببينة ولقطه نك مدعيسنه دفع ايلمك واجب دكلدر الا بينه ايله دفع اولنور زيرا البينة
واليمين على من انكر حديث شريفي مدعي اوزرينه بينه نك لزومنه برهان قويدر ويحل ان بين علامتها من غير جبر لقطه نك
جبرسز دفع ايلمك حلال اولور اگر لقطه نك علامتني صاحبي بيان ايدرسه شافعي ديركه علامتني بيان ايلدكدن صكره دفعنه

بو كتاب عبد آبقك يعني قاچقون قولك احكامي بيانندهدر ندب اخذه لمن قوي عليه عبد آبقي
اخذ مندوب اولدي شول كمسنه ايچون كه حفظنه قوي اوله زيرا آبق مولاسي حقنده هالكدر پس امري اخذ ايدوب بعده رد
صاحبي ايچون احيادر وكذا الضال ضال اولان عبدك حكمي دخي آبق كبيدر ضال اولدركه منزلينك طريقنه مهتدي اولميوب

وقيل تركه افضل ديديلر كه ضال اولان عبدي ترك ايلمك افضلدر زيرا ضال اولان اول مكانك اطرافندن زائل اولمز اما
آبق بونك خلافيدر ويدفعان الى الحاكم عبد آبق وضال حاكمه رفع اولنور لو حفظندن عاجز اولدوغي ايچون لقطه بونك
بو قول شمس الائمة سرخسينك مختاريدر اما شمس الائمة حلوانينك اختياري بودركه اخذ اولان مخيردر ديلرسه بنفسه حفظ ايدر ديلرسه
حاكمه رفع ايدر فيحبس الآبق دون الضال عبد آبق حبس اولنور ضال حبس اولنمز وللراد من مدة سفر اربعون
مدت سفردن عبد آبقي صاحبنه رد ايدن كمسنه ايچون جعل قرق درهم واردر وان كانت قيمته اقل من اربعين فقيمته
الا درهما عند محمد اگر آبقك قيمتي قرق درهمدن اقل اولورسه بن آبقك قيمتي ويرلمك لازمدر اما امام محمد قتنده قيمتندن
بر درهم نقصان ويريلور مالكه فايده حاصل اولسون ايچون وعند ابي يوسف اربعون ابو يوسف قتنده قرق درهم لازمدر
زيرا قرق درهم منصوص عليه در نقصان اولنمز وان رده من دونها فبحسابه اگر مدت سفردن اكسكده رد ايدرسه پس مدتي
يعني قرق درهمي اوچ كونه توزيع اولنور مثلا بر كونلك يولدن كتوروب رد ايلسه قرقك ثلثي ويريلور اگر ايكي كونلك يولدن
رد ايدرسه قرقك ثلثاني ويريلور وان ابق منه لا يضمن ان اشهد انه اخذه ليرده اگر آبق بولوب واخذ ايدندن فرار ايلسه
اگر رد ايچون اخذ ايلدوكيني اشهاد ايلمش ايسه زيرا بعد الاشهاد يدينده آخذه امانت اولمش اولور والا فلا شيء له ويضمن
اگر حين اخذده صاحبنه رد ايچون اشهاد ايلمز ايسه اول كمسنه ايچون جعل يوقدر وبولان كمسنه دن فرار ايدرسه ضامن اولور
ابو حنيفه وامام محمد قتنده زيرا اشهاد انلر قتنده شرطدر بو تقديرجه اشهادي ترك ايلمك كندو نفسي ايچون المغه نشان اولور
غاصب اولمش اولور اما ابو يوسف قتنده جعله مستحق اولور اگر اشهاد ايلمز ايسه ده انك قتنده اشهاد شرط دكلدر وجعل
على المرتهن عبد مرهونك جعلي مرتهن يعني رهني قبول ايدن كمسنه نك اوزرينه در وجعل الجاني على المولى ان فداه وعلى
الولي الجناية ان دفعه عبد جاني وآبقك جعلي مولاسي اوزرينه در اگر مولاسي فدا ايدرسه وجعل ولي جنايت اوزرينه در
اگر جاني اولان عبدك ولي جنايه ويررسه وجعل المديون من ثمنه عبد آبق مديونك جعلي كندو ثمنندن اگر مولاسي دينني
ابا ايدرسه ويقدم على الدين ان بيع فيه اگر دين ايچون بيع اولنورسه جعل دين اوزرينه تقديم اولنور رد ايدن كمسنه آبقك
جعلني الور باقيسي غرمايه ويريلور وعلى المولى ان اداه عنه جعل مولا اوزرينه در اگر مولا عبدك دينني ادا ايدرسه وجعل الموهوب له
وان رجع الواهب في هبته بعد الرد هبه اولنان عبد آبقك جعلي موهوب له يعني هبه اولنان كمسنه نك اوزرينه در اگر
بعد الرد واهب هبه سندن رجوع ايدر ايسه ده زيرا ملك عند الرد موهوب له ايچوندر زوال ملك ايسه بوندن صكره رجوع
مثلا عبدك موتي ايله زوال ملك اولدوغي كبي وامر نفقته كاللقطة عبد آبقك نفقه سنك حكمي لقطه نك حكمي كبيدر مثلا قاضينك
وقاضينك اذني ايله اولوب رجوع شرطيله اولورسه صاحبي اوزرينه دين اولوب وانفاق ايلدوكي شئ الجه حبس ايلمك كبي
والمدبر وام الولد كالقن مدبر وام ولد عبد كبيدر مولى سندن جعلني طلب ايدر لكن مولانك موتندن صكره رد ايلسه
ايكيسي ايچون دخي جعل يوقدر زيرا معتقلردر وان كان الراد اب المولى او ابنه وهو في عياله اگر عبد آبقي رد ايدن صاحبنك
باباسي اولسه وياخود اوغلي اولسه واول بابا وياخود اوغل هر قنقيسي اولورسه آخرك عيالنده اولسه او وصيه وياخود
عبد آبقك مولاسنك وصيي اولسه او احد الزوجين فلا شيء له وياخود زوجيندن بريسي اولسه اول راد ايچون بر شي يوقدر

زیرا بونلرده هر بری صاحبینک مالنی حفظ ایلمک عادتا اولمشدر بو تقدیرجه رد ایله جعله مستحق اولمز والمالک الصبی کالبالغ
مالک صبی بالغ کبی در عبدنی رد ایلدکده جعلنی ویرمک لازمدر صبی ایله بالغ مابیننده فرق یوقدر

بو کتاب مفقود بیاننده در مفقود فقددن مشتقدر مفقود لغتده اضداددندر فقدت الشیء ای اضللته وفقدته ای طلبته
وکلا المعنیین مفقودده متحقق اولور فهو غایب لا یدری مکانه ولا حیوته ولا موته مفقود شول غایبدر که مکانی وحیاتی
ومماتی معلوم اولمیه فینصب له القاضی من یحفظ ماله ویستوفی حقه مما لا وکیل له فیه ووکیل اولمیان شیدن حقنی
قاضی مفقود ایچون بر کمسنه یه نصب ایدر که مالنی حفظ ایلیه قبض ایلیه اما وکیلی اولان شیئه وکیلی قبض ایدر منصوب اولان
ویبیع ما یخاف علیه من ماله قاضی طرفندن منصوب اولان کمسنه مفقودک مالندن هلاکی خوفی اولان شیئی بیع ایدر
وینفق علی زوجته وقریبه ولادا منصوب اولن کمسنه مفقودک زوجه سنه وولاد جهتندن قریبیه وزوجه سنه مالندن انفاق
وولاد جهتندن قریبی دیدوکی اصول وفروعیدر هر نه قدر عالی وهر نه قدر اسفل اولورسه ده زیرا اصول وفروعک نفقه سی
قاضینک قضاسی اولمدین واجب اولور بو اجلدندر که اصول وفروع مفقودک مالنه ظفر بولدقده بغیر قضاء اخذ ایدرلر
اما قرابة ولاددن غیری ذی رحم محرمدن اخوه واعمام بونلرک خلافیدر زیرا بونلرک نفقه سی قضاء قاضی ایله در
قضا جایز دکلدر حاصل کلام قرابة ولاددن غیری انفاق جایز دکلدر وهو حی فی حق نفسه لا تنکح امرأته ولا یقسم ماله
ولا تفسخ اجارته مفقود کندو حقنده حی حکمنده در بو تقدیرجه خاتونی آخره نکاح اولنمز وبین الورثه مالی تقسیم اولنمز
وکندو عقد ایتدوکی اجاره سی فسخ اولنمز زیرا مفقودک حیوتی استصحاب حال ایله ثابتدر استصحاب حال ایسه ابقاء ما کان علی ما کان
صالح اولور بو خصوصه اثبات ما لم یکن ایچون صالح اولمز حاصل کلام دفعه حجت اولور اما استحقاقه حجت اولمز ومیت فی حق غیره
فلا یرث ممن مات حال فقده ان حکم بموته مفقود غیری حقنده میتدر پس امدی میت اولیجق کندو فقدی حالنده قریبی
فوت اولان کمسنه دن وارث اولمز اگر موتنه حکم اولنورسه زیرا مفقودک میراثدن نصیبی مفقوده ملک اولمز فیوقف
نصیبه منه کلا او بعضا الی ان یحکم بموته اگر موتنه حکم اولنمز ایسه مفقودک حال فقدنده فوت اولان مورثندن نصیبی
حکم شرعی اولان موتنه حکم اولنجه یه دکین ان حکم بموته عبارتنده نوعا اشکال وارد اولوب قلم ناسخدن خطا اولمق ظن اولنور
لکن بعض تقدیرات ایله صحیح اولور اما کافی وزیلعی وواقعات حسامیه دن مفهوم اولان بودر که اگر قبل تقدیر اولنوب حال فقده
قبل ان حکم بموته قرائت اولنورسه معنا بویله اولور که مفقود موتنه حکم اولنمزدن مقدم دخی مورثندن وارث یعنی مالک اولمز
نصیبی موقوف اولور حکم شرعی اولان موتنه دکین زیرا غیری حقنده میتدر میت ایسه وارث اولمز انجق احتمال حیوة ایله موصوف
واگر ان یحکم بموته تقدیر اولنورسه بالاده ویردوکی وزره معنا صحیح اولور اول وقت قلم ناسخک خطاسنه عمل اولنمز
وغیری حقنده میت اولمسی حیاتی حکم شرعی اولان وقته دکین بلنمدوکی ایچوندر اما اول وقتدن بر وقتده حیاتی معلوم اولور
وقتدن اول فوت اولاندن وارث اولور پس امدی بو اجلدندر که نصیبی موقوف اولور حی اولمق احتمالی ایله اگر حیوتی ظاهر
اولورسه موقوف اولان شیء انک اولور اگر حیوتی ظاهر اولمزسه گویا که بو مفقود فقد اولدوغی کون فوت اولمشدر موقوف
مال مورثینک وارثلرینه رد اولنور صاحب مال فوت اولدوغی کونده جنین ایچون موقوف اولان شی کبی زیرا جنین میت طوغسه

206

ینه وارثلرینه رد اولنور فان جاء قبل الحکم بموته پس امدی اگر مفقود موتنه حکم دن اول گلورسه فهو له موقوف اولان مال کلان
مفقود ایچوندر والا اگر موتنه حکمدن اول گلمیوب حتی موتنه حکم اولدقدن صکره گلورسه فلمن یرث ذلک المال لولاه
موقوف اولان مال شول کمسنه ایچوندر که اگر مفقودک وجودی اولمسه اول ماله اول کمسنه وارث اولوردی چونکه تقدیر مدتده
اختلاف اولدی پس مصنف مدتی بیانه شروع ایلدی واذا مضی من عمره ما لا یعیش الیه اقرانه حکم مفقودک عمرندن بر مقدار
گچسه که اول مدتده کندو اقرانی تعیش ایلمیه یعنی درلک ایلمیه مفقودک موتنه حکم بو قدر مدتدر وقیل تسعون سنة دینلدی
طقسان سنه مرور ایلمکدر وقیل مائة وعشرون سنة دخی دینلدی یوز یکرمی سنه مرور ایلمکدر زیرا یوز یکرمی سنه عمر
ابو یوسف قتنده یوز سنه در اما مختار اولان رأی حاکمه تفویض اولنمقدر حکم بموته فی حق ماله حینئذ مفقودک موتنه حکم
کندو مالی حقنده بو تقدیرجه یعنی اقرانی منقرض اولوب وطقسان ویوز یکرمی سنه مرور ایلدوکی وقتده حکم بموته
فلا یرث من مات قبل ذلک مفقودک موتنه حکم اولنمزدن اول فوت اولان کمسنه دن مفقوده وارث اولمز زیرا مفقود موتنه حکم
اولنمزدن مقدم کندو مالی حقنده حی در بو تقدیرجه حی اولان کمسنه نک مالنه بر فرد وارث اولمز وتعتد زوجته للموت عند ذلک
مفقودک موتنه حکم اولندقده زوجه سی موت ایچون عدت چکر زیرا موت حکمی موت حقیقی کبی اعتبار اولنور

بو کتاب شرکتک احکامی بیاننده در هی ضربان شرکة ملک وشرکة عقد شرکت ایکی نوعدر بر نوعی شرکت ملکدر وبر نوعی شرکت
فالاولی ان یملک اثنان عینا ارثا او شراء او اتهابا او استیلاء او اختلط مالهما بحیث لا یتمیز او خلطاه وکل منهما اجنبی
فی نصیب الآخر شرکتک اولکیسی که شرکت ملکدر ایکی کمسنه بر عینه ارث جهتندن ارثا ویاخود شرا جهتندن ویاخود هبه جهتندن
ویاخود مال حربی یه استیلا جهتندن ویاخود ایکیسنک مالی بر بریله مالنه بر وجهله مختلط اولوب که متمیز اولمیه ویاخود
ایکیسی رضالری ایله خلط ایلیلر بغدایی بغدایه خلط کبی وشرکت ملکده شریکینک هر بری آخرک نصیبنده اجنبیدر
اذن اولمنجه تصرف جایز دکلدر ویجوز بیع نصیبه من شریکه فی جمیع الصور احد شریکین نصیبنی شریک آخره بو صورتلرک
جمیعسنده بیع ایلمک جایزدر ومن غیره بغیر اذنه فیما عدا الخلط شریکندن غیری یه خلط اولاندن ماعدا بغیر اذن جایزدر
والاختلاط فلا یجوز بلا اذنه اختلاط اولان مالده شریک آخرک اذنسز بیعی جایز دکلدر والثانیة ان یقول احدهما شارکتک
فی کذا ویقبل الآخر شرکت عقد احد شریکین آخره سنی شو قدرده شریک ایلدم دیه وآخر دخی قبول ایلیه ورکنها الایجاب والقبول
شرکتک رکنی ایجاب وقبولدر وشرطها عدم ما یقطعها شرطی شرکتی قطع ایدن نسنه نک عدمیدر کشرط دراهم معینة من الربح
احد شریکین ایچون ربحده دراهم معینه شرط کبی زیرا بو شرط شرکتی قطع ایدر وهی اربعة انواع شرکة عقد درت نوعدر
شرکة مفاوضة بر نوعی شرکت مفاوضه در وهی ان یشترکا متساوین تصرفا ودینا ومالا وربحا شرکت مفاوضه اولدر که
ایکی کمسنه نک تصرفا ودینا ومالا وربحا برابر شریک اولملریدر تصرفا دیدوکی شریکک بری هر نسنه یه قادر اولورسه شریک آخر دخی
اکا قادر اولمق اگر قادر اولمزسه معنای مساوات فوت اولور ودینا دیدوکی ایکیسی دخی مسلم اولمق گرکدر ماللری دخی
برابر گرکدر وحاصل اولان ربحده دخی برابر اولمق گرکدر شویله شرایط مفاوضه دن بر شرط فوت اولورسه شرکة عنان اولور
وتتضمن الوکالة والکفالة ذکر اولنان شرکة مفاوضه وکالة وکفالتی متضمن اولور شریکینک هر بری آخره وکیل وکفیل اولور

شریککدر بری بر شئ اشترا ایلسه بایع اقچه سنی شریك آخردن مطالبه ایده فلا تجوز بین مسلم وذمی خلافا لابی یوسف شرکت
مفاوضه مسلم ایله ذمی بیننده جایز دکلدر ابو حنیفه وامام محمد قتنده ابو یوسف ایچون خلاف واردر انك قتنده جایزدر
ولا بین حر وعبد وبالغ وصبی ولا صبیین شرکة مفاوضه عبد ایله حر مابیننده وبالغ ایله صبی مابیننده وایکی صبی مابیننده
جایز دکلدر عبد ایله حرك بالغ ایله صبینك شرکة مفاوضه ده عدم جوازی برابرلك اولمدوغی ایچوندر وصبینك بیننده شرکه
مفاوضه اولمامق کفالتلری صحیح اولمدوغی ایچوندر ولا عبدین او مکاتبین دخی ایکی عبد وایکی مکاتب بیننده دخی شرکت مفاوضه
جایز دکلدر عدم جوازی کفالتلری صحیح اولمدوغی ایچوندر ولا بد من لفظ المفاوضة بو شرکتده لفظ مفاوضه ذکردن لابددر زیرا
ناسك اکثری شرایط مفاوضه یی بلمزلر بوتقدیرجه مفاوضه تصریح ایلمك شرایطك کلیسی مقامنه قائم اولور او بیان جمیع
ویاخود شرکه مفاوضه نك جمیع مقتضیاتنی بیان ایلمك لابددر اکر لفظ مفاوضه ذکر اولنمز ایسه دخی زیرا مقصود اولان معنیدر
اصیلی بری قلمق شرطیله کفالت حواله در واصیلی ضمان شرطیله حواله کفالتدر ولا یشترط تسلیم المال ولا الخلط شرکه
مفاوضه نك صحتنده تسلیم مال وبری برینه خلط ایلمك شرط قلنمدی وما اشتراه کل منهما سوی طعام اهله وکسوتهم فلهما
شریکلردن هر بری اهلنك طعام وکسوه لرندن غیری اشترا ایلدکلری شئ ایکیسی ایچوندر زیرا مقتضی عقد مساواة هر بری
تصرفده صاحبنك قائم مقامی درکویا که برینك اشتراسی ایکیسنك اشتراسیدر الا استثنا اولنان شیلر دکل وکل دین لزم احد
هما بما یصح فیه الشرکة کبیع وشراء واستیجار لزم الآخر شرکت صحیح اولان شئ سببیله هر دین که احدهما یه لازم کله بیع وشرا
واستیجار کبی شریك آخره دخی اول شئ لازم کلور بما تصح فیه الشرکة قیدی شول دینك لزومندن احترازدر که انده شرکت صحیح
جنایت ونکاح وخلع ودم عمده صلح ونفقه کبی مثلا شرکت مفاوضه ایله شریك اولانك بری جنایت ایلسه جنایتك ارشی
جانینك اوزرینه دیندر وتزوج ایلسه مهری کندو اوزرینه دیندر وزوجه سنك نفقه سی کندو اوزرینه دیندر بو مقوله دیونی
شریك آخر ضامن اولمز وان لزم بکفالة لزم الآخر اکر شریکینك برینه کفالت سببیله ومکفول عنهك امری ایله دین لازم اولور ایسه
شریك آخره دخی لازم اولور برینه بر اجنبی بر کیشی مال ایچون کفیل اولدیسه اولدخی امری ایله کفیل اولسه شریك آخره دخی
ابو حنیفه قتنده خلافا لهما امامین ایچون خلاف واردر انلر قتنده شریك آخره لازم کلمز زیرا بو کفالت تبرعدر ابو حنیفه ایچون
کرچه ابتداء تبرعدر لکن بقاء مفاوضه در بوتقدیرجه امر ایله اولدقده ضمان لازم کلور وکذا ان لزم بغصب ینه شریکك آخره
لازم اولور اکر غصب سببیله دین لازم اولورسه مثلا شریکیندن بری بر شئ غصب ایدوب اتلاف ایلسه ابو حنیفه وامام محمد قتنده
اول دین شریك آخره دخی لازم کلور خلافا لابی یوسف ابو یوسف ایچون خلاف واردر انك قتنده شریك آخره لازم اولمز زیرا
بو دین تجارت سببیله دکلدر تحت عقده داخل اولان ضمان تجارة الزامیدر بو خسه ضمان عدوان دکلدر بوتقدیرجه جنایته
اولوب شریك آخره بر شئ لازم کلمز ابو حنیفه وامام محمدك دلیل عقلیسی زیرا شریك اداء ضمانده مضمونه مالك اولور بوتقدیرجه
ضمان تجارته منقلب اولور وفی الکفالة بلا امر لا یلزمه فی الصحیح مکفول عنهك امری اولمدین کفالتده شریك آخره بر شئ
لازم اولمز قول صحیحده زیرا ابتداء وانتهاء معنی مفاوضه منعدم اولدوغی ایچون مصنف فی الصحیح قیدی بعضلر جامع الصغیر
اطلاقی جوابی ایله عمل ایدوب شریك آخره ایچون لزومنه ذاهب اولدقلرندن احترازدر وان ورث احدهما ما یصح به الشرکة

او وهب له وقبضه صارت عنانا مفاوضیندن بری شرکت صحیح اولان شیئه وارث اولسه دراهم ودنانیر کبی ویاخود اکا
شرکت صحیح اولور شئ هبه اولنسه واول دخی قبض ایلسه شرکت مفاوضه شرکت عنان اولور مساوات فوت اولدوغی ایچون زیرا
شرکت عنانده مساوات شرط دکلدر وکذا ان فقد فیها شرط لا یشترط فی العنان وینه شرکت عنانه منقلب اولور اکر مفاوضه ده
بر شرط فقد اولسه که عنانده شرط اولنمش ایدی یعنی عنانده مشروط اولمین شرطلك بری مفاوضه ده فقد اولسه ینه عنانه منقلب
اولور زیرا مساوات ابتدا ایله اولدیغی کبی بقا ایله دخی شرطدر وان ورث عرضا او عقارا بقیت مفاوضة اکر شریکیندن بری عرضه ویاخود عقاره وارث اولسه
شرکه مفاوضه حالی اوزره باقی قالور شرکه آخره منقلب اولمز زیرا بو ایکی شیده شرکت صحیح اولور ولا مفاوضة ولا عنان
بالدراهم والدنانیر شرکه مفاوضه وشرکه عنان صحیح اولمز الا اقچه والتون ایله صحیح اولور ائمه ثلثه قتنده او بالفلوس النافقة
عند محمد فلوس رایجه ایله دخی صحیح اولور امام محمد قتنده درهم ودینار خلقة ووصفا ثمن اشیادر بونده خلاف یوقدر
اما فلوس ایچون رایج اولسه اثمانه داخل اولور اما ابو یوسف قتنده جایز دکلدر زیرا ثمنیتی اصطلاح ایله متغیردر او بالتبر
والنقرة ان تعامل الناس بهما شرکه مفاوضه وعنان تبر ونقره ایله دخی صحیح اولور اکر ناس ایکیسی ایله معامله ایدرلرسه تبر
کمش والتوندن مضروب اولمیانه دیرلر نقره التون وکمشدن اریمش قطعه یه دیرلر ولا تصحان بالعروض الا ان یبیع نصف
عرضه بنصف عرض الآخر عروض ایله مفاوضه وعنان صحیح اولمز الا مکر که احدهما نصف عروضنی آخرك نصف عروضنه بیع ایلیه
عروضلك قیمتلری برابر اولسه ثم یعقد الشرکة آندن صکره شرکت منعقد اولوب ثمنده شریك اولورلر وهر بریسی نصیبنی آخره
متصرف اولور عروضده شریك اولمق مراد ایدنلر کسنه حیله یه بوطریقله در ولا بالمکیل والموزون والعددی المتقارب قبل الخلط
شرکه مفاوضه وعنان قبل الخلاط مکیل وموزون وعدد متقارب ایله صحیح اولمز وان خلطا جنسا واحدا ثم اشترکا فشرکة
اکر ایکی کسنه جنس واحدی خلط ایلسهلر مثلا ایکیسنك دخی متاعلری بغدای اولوب بری برینه خلط ایلسهلر اندن صکره شریك اولسهلر
بو مقوله شرکت شرکت عقددر امام محمد قتنده وشرکة ملك عند ابی یوسف شرکه ملکدر ابو یوسف قتنده بو ایسه ظاهر روایه در
وبو خلافك فایده سی شول محلده ظاهر اولور که ایچون بحکم زیاده سنی برینك نصیبی اوزرینه شرط ایلسه امام ابو یوسف قتنده
شرط اولنان زیاده یه مستحق اولمز بلکه هر بری ملکی مقداری ربحه مستحق اولور وامام محمد قتنده شرط ایلدکلری شیئه مستحق اولور
وان خلطا جنسین لا ینعقد اتفاقا اکر ایکی جنسی خلط ایلسهلر اتفاقا شرکه منعقد اولمز مثلا بغدای ایله اربه خلط ایلسه
وشرکة عنان درت نوعدر ایکنجیسی شرکه عناندر وهی ان یشترکا متساویین فیما ذکر شرکه عنان ایکی کسنه متساویین اولدقلری حالده
شریك اولمقدر مفاوضه ده ذکر اولنان شیلرده او غیر متساویین ویاخود غیر متساوی اولدقلری حالده شریك اولمقدر
یعنی شرکتده تساوی شرط اولمامقدر وتتضمن الوکالة دون الکفالة شرکه عنان وکالتی متضمن اولور اما کفالتی متضمن اولمز
وشرکتدن مقصود اولان غیرك مالنده تصرفدر اولتقدیرجه وکالتی متضمن بدر واما شرکت مفاوضه ده کفالت شولکی ثبوت
شول مساوات ضروریتی ایچون ایدیکه لفظ انی اقتضا ایلمش ایدی ولفظ عنان ایسه اعتراضدن مشتقدر عن له ای اعترض دینلور
وبو لفظ اکا التی مبنی دکلدر وحکم تصرف مقتضای لفظك خلافی ایله ثابت اولمز وتصح فی نوع من التجارات شرکه عنان تجارتلردن
بر نوعده صحیح اولور وفی عمومها دخی عموم تجاراتده صحیح اولور وببعض مال کل منهما ایکیسندن هر برینك مالنك بعضی ایله دخی

شركة عنان صحيح اولور زيرا تساوي شرط دكلدر وبكله وكلى ماليله دخى صحيح اولور ومع التفاضل في رأس المال والربح
رأس مالده وربحده تفاضل ايله دخى شركة عنان صحيح اولور مثلا برينك رأس مالى ايكى بيك وبرينك بيك اولمق اوزره
برينه ثلثان وبرينه ثلث اولمق اوزره جائزدر ومع التساوي فيهما رأس مالده وربحده تساوى اولمق ايله دخى شركة عنان
او في احدهما دون الآخر عند عملهما وياخود بريندن تساوى اولوب آخرده اولميه ايكيسنك عملى قتنده يعنى ايكيسى دخى عمل
ومع زيادة الربح للعامل عند عمل احدهما ايكيسندن برينك عملى قتنده عامل ايچون زياده ربح ايله دخى شركت عنان صحيح
ومع كون مال احدهما دراهم والآخر دنانير شركة عنان برينك مالى اقچه وبرينك التون اولمق ايله دخى صحيح اولور ولا
يشترط الخلط فيها ايضا شركة عنانده خلط شرط قلنمدى مفاوضده شرط اولمدوغى كبى لفظ ايضا ايكيسنده دخى قيد
والوضيعة على قدر المال وان شرطا غير ذلك وضيعه رأس مالك مقدارنجه اوزرينه دراكر وضيعه برينه اولمق شرط ايلديلر
نبى عليه السلام الربح على ما شرطا والوضيعة على قدر المالين بيورمشلردر وما شراه كل منهما طولب بثمنه هو فقط
شول شى كه شريكلردن برى اشترا ايليه انجق اشترا ايدن كسنه ثمنى ايله طلب اولنور بو خصوصده شريك آخردن طلب اولنمز زيرا شركت
عنان وكالتى متضمندر لكن كفالتى متضمن دكلدر ورجع على شريكه بحصته منه ان اداه من ماله اشترا ايلدوكى شيئك
ثمنى خالص مالندن ادا ايلمش ايسه شريكى اوزرينه حصه سى مقدارى ايله رجوع ايدر زيرا شريك آخرك جهتندن حصه سنده وكيلدر
بو مسئله مبيع هلاك اولدوغى تقديرجه در وتبطل الشركة بهلاك المالين شريكينك ماللرى هلاك اولمغله شركة باطل اولور
او احدهما قبل الشراء وهو على مالكه قبل الخلط هلك في يده او في يد الآخر وياخود ايكيسندن برينك مالى قبل الشرا
هلاك اولمغله دخى شركة باطل اولور وقبل الخلط كندو يدنده وياخود آخرك يدنده هلاك واقع اولورسه مالكى اوزرينه
كندو النده هلاك اولورسه معناسى ظاهردر اما آخرك النده هلاك اولورسه آخرك يدى امانتدر وعليهما بعده اكر هلاك
بعد الخلط مال الشركتدن واقع اولورسه ايكيسى اوزرينه در فان هلك بعدما شرى الآخر بماله فالمشترى بينهما ورجع
على شريكه بثمن حصته اكر شريككى برى كندو ماليله بر شى اشترا ايلدكدن نصكره آخرك مالى هلاك اولسه بس اول مدى اشترا اولنان
ايكيسنك بينده در مشترى شريكى اوزرينه حصه سنك ثمنى ايله رجوع ايدر زيرا مشترينك نصفنى اشتراده شريكنك وكيلى ايدى
او لتقديرجه شريكى اوزرينه رجوعى صحيح اولور وان هلك قبل شراء الآخر فان كان وكله حين الشركة صريحا فالمشترى
شركة ملك ورجع بحصته والا فللمشترى فقط آخرك شرا سندن اول شريك آخرك مالى هلاك اولسه اكر حين شركتده صريحا
انى وكيل ايلمش ايسه مشتريه شركت ملك ايله ايكيسنكدر حصه سيله رجوع ايدر اكر حين شركتده صريحا وكيل ايلممش ايسه مشتريه
انجق مشترى ايچوندر ولكل من شريكى المفاوضة والعنان ان يبضع ويضارب ويستاجر ويوكل ويودع ويده في المال
شركة مفاوضه وعنان ايله شريك اولنلرك هر برى ايچون مال آخرى كسنه يه سرمايه ويرمك ومضاربه ويرمك وبر كسنه
اجاره يه دوتمق ووكيل ايلمك وامانت قومق روا در مالده شريكلردن هر برينك يدى يد امانتدر اكر هلاك اولسه شريك آخر
سن مالى سرمايه يه ومضاربه يه ويردك وآخرى وكيل ايلدك وامانت قودك ديو تضمينه قادر دكلدر زيرا شريكك يدى يد امانتدر
وشركة الصنايع والتقبل اوچنجى نوع شركة صنايع وتقبلدر وهي ان يشترك خياطان او صباغ وخياط على ان يتقبلا

ويكون الكسب بينهما شركة صنايع وتقبل ايكى درزى وياخود بر بوياجى وبر درزى عمالى تقبل ايدوب كسبلرى ايكيسنك
بينده اولمق اوزره شريك اولمقدر ولو شرطا العمل نصفين والربح اثلاثا جاز اكر شريكين عملى نصفين ربحى اثلاثا شرط
ايلسه لر جائزدر يعنى عملى مناصفه اوزره اشليه لم لكن ربحك ايكيسى بنم برى سنك اولسون ديو شرط ايلسه لر جائزدر وكل
تقبله احدهما يلزمهما هر عمل كه ايكيسندن برى تقبل ايليه اول عمل ايكيسنه لازم اولور فعلى كل منهما الطلب بالعمل
شريكلردن هر برى اوزرينه عمل ايله طلب واردر يعنى هر بريسندن عمل طلب اولنور ولكل منهما طلب الاجر وشريكلردن
هر برى ايچون طلب اجر واردر ويبرأ الدافع بالدفع الى احدهما والكسب بينهما وان عمل احدهما فقط اكر عملى انجق برى اشلسه
شريك آخر اجرتى دفع ايلمكله دافع برى اولور زيرا كسب ايكيسنك بينده در وبو شركة اقتضاء ضمانده شركت مفاوضه كبيدر
وشركة الوجوه وهي ان يشتركا ولا مال لهما على ان يشتريا بوجوههما ويبيعا والربح بينهما شركة عقد كدردنجيسى
شركة وجوه در وبو شركة وجوه رأس ماللرى اولميان ايكى كسنه شريك اولمقدر شونك اوزرينه كه وجوهلرى ايله اشترا ايليه لر
يعنى عند الناس وجاهت واعتبارلرى اولمغله ويره سيه اشترا ايدوب واول شيئى بيع ايليه لر رأس مالى صاحبنه ويروب
ربح مابينلرنده مناصفه اوله وان شرطاها مفاوضة صحت اكر شركة وجوهى مفاوضه شرط ايلسه لر صحيح اولور يعنى لفظ
مفاوضه وياخود شول الموردكه مساوات شرطدر اول شرطلر اوزره اولسون ديسه لر صحيح اولور انلرك اوزرينه احكام مفاوضه
جارى اولور ومطلقها عنان شركة لفظنك مطلقى شركة عناندر وتتضمن الوكالة فيما يشتريان عند الاطلاق بو شركة
اشترا ايلدكلرى شيده انجق وكالتى متضمن اولور زيرا غيرك اوزرينه تصرف انجق وكالت ايله اولور اما مفاوضه شرط اولنسه
كفالتى متضمن اولور فان شرطا مناصفة المشترى ومثالثته فالربح كذلك اكر شريكين مشتريه نك مناصفه ومثالثه سنى
شرط ايلسه لر بس اول مرى ربح دخى شرط ايلدكلرى كبيدر زيرا استحقاق ربح ضمان ايله در وضمان ايسه مشتريه ده ملكه تابعدر بس
ملك مقدارى ربح مقدر اولور وشرط الفضل باطل شرط فضل باطل اولور يعنى النان شى نصفا اوزره اولوب لكن ربح ثلث
اوزره اوله ديو شرط ايلسه لر فضل باطل اولور زيرا زايد بر ربحدركه ضامن اولمز بو ايسه جائز دكلدر الا مضاربه ده جائز اولور
هذا فصل اوله وياخود وقفه اوزره فصل اوله وقتاكه مصنف شركة صحيحه دن فارغ اولديسه شركة فاسده يه شروع ايلدى
زيرا شركة صحيحه اصلا ووصفا موجوددر فاسد ايسه اصلا موجوددر لكن وصفا موجود دكلدر بو تقديرجه من كل وجه
موجود اولنك تقديمى اولىدر ولا تصح الشركة فيما لا تصح الوكالة كالاحتطاب والاحتشاش والاصطياد والاستقاء
وكالت صحيح اولميان شيده شركت صحيح دكلدر اودون واوت اوتلوق جمع ايلمك كبى وصيد ايلمك وصو الوب ايلمك كبى بونلرده شركت
صحيح دكلدر زيرا معنى وكالتى متضمن در مباح شى اخذه توكيل باطلدر وما جمعه كل فله شول شى كه آخرك معاونتى اولمدن
هر قنقسى جمع ايدر ايسه اول شى انك ايچوندر وان اعانه الآخر فله اجر مثله اكر آخر كسنه جمع ايدوب اعانت ايدر ايسه اعانت ايدن
ايچون اجر مثل واردر لا يزاد على نصف ثمن المأخوذ عند ابي يوسف اجر مثل مأخوذك يعنى جمع اولنان شيئك نصف ثمنى اوزرينه
زياده قلنمز ابو يوسف قتنده خلافا لمحمد امام محمد ايچون خلافى واردر انك قتنده بالغا ما بلغ اجر مثل لازم در وما اخذاه
فلهما نصفين وشول شى كه ايكيسى معا اخذ ايلديلر ايكيسى ايچون نصفين واردر زيرا سبب استحقاقده برابردرلر بونك كبى در

اکر ایکیسی نك بر کلبی اولوب معاً ارسال ایلسه‌لر اصابت ایلدوکی شئ ایکیسی بیننده منصفین در اکر کلب برینك اولوب آخرك
برنده ایکن ارسال اولنسه اصابت ایلدوکی شئ خاصة صاحب کلبکدر واکر هر برینك بر کلبی اولوب ایکیسی معاً ارسال ایدوب
صید واحده اصابت ایلسه‌لر ایکیسی بیننده مناصفه اوزره در اکر هر بری بر صیده اصابت ایلسه اصابت ایلدکاری شئ خاصة
کذا فی غایة البیان وان کان لاحدهما بغل وللآخر راویة فاستقی احدهما فالکسب له وللآخر اجر مثل ماله اکر بر شخصك
قاتری وآخرك راویه‌سی اولسه و برسی سقالق ایلسه کسب ایدن ایچوندر وآخر ایچون مالنك اجر مثلی واردر اکر استقا
صاحب راویه ایسه بغلك اجر مثلنی ویرر واکر صاحب بغل ایسه راویه‌نك اجر مثلنی ویرر والربح فی الشرکة الفاسدة علی
قدر المال وبطل شرط الفضل شرکت فاسده ربح راس مالی مقداریدر و ربحك زیاده‌سنی برینه شرط ایلمك باطلدر وتبطل
الشرکة بموت احدهما شرکت احد شریکینك موتی ایله باطل اولور زیرا وکالت لوازم شرکتدندر موت ایله وکالت باطل
لازمی باطل اولور ویلحق ملزومی کذلك وبلحاقه مرتداً ان حکم به موت ایله باطل اولدوغی کبی شریکك بری مرتد اولدوغی
حالده دار حربه لحوقی ایله دخی شرکت باطل اولور اکر لحوقنه حکم اولنورسه زیرا مرتدك لحوقنه حکم موت حکمیدر ولا یزکی
احدهما مال الآخر بلا اذنه شریکیندن بری بلا اذن شریك آخرك مالنك زکوتنی ادا ایلمز زیرا اداء زکوة جنس تجارتدن دکلدر
فان اذن کل لصاحبه فادیا معاً ضمن کل حصة صاحبه اکر شریکینك هر بری صاحبنه یعنی شریکنه اذن ویرسه وهر بری
صاحبنك غیبتنده زمان واحدده ادا ایلسه ویاخود تقدم وتأخر معلوم اولمسه شریکیندن هر بری شریکینك حصه‌سنی
ضامن اولور اکر برسی زیاده ویرمش ایسه زیاده ایله بعد التقاص آخر اوزرینه رجوع ایدر وان ادیا متعاقباً ضمن
الثانی علم باداء الاول اولا اکر متعاقباً ادا ایلسه‌لر ثانی ضامن اولور کرك اولکك اداسنی بلسون کرك بلمسون مثلا
بری اول بری صکره ادا ایلمش صکره ادا ایلین ضامن اولور ابو حنیفه قتنده وقالا لا یضمن ان لم یعلم امامین قتنده
اکر اولکینك اداسنی بلمدی ایسه ضامن اولمز زیرا اول کمسنه فقیره دفع ایچون مأموردر اول ایسه دفع ایلدی وانك قدرتی
فقیره تملیك ایلمك ایدی بو خسر زکوة دن واقع اولمسی دکل ایدی بو ایله اولیحق قدرتی اولدیغی شئ طلب اولنور بو خسر عدم
قدرتنده اولدی طلب اولنمز وان اذن احد المفاوضین لشریکه ان یشتری امة لیطأها ففعل فهی له خاصة بلا شئ
شرکت مفاوضه ایله شریك اولانك بری وطی ایلمك ایچون بر جاریه اشترا اسنه اذن ویرسه مأذون اولان شریك دخی
مال شرکت ایله اشترا ایلسه اول جاریه خاصة اشترا ایدن کمسنه ایچون بلا شئ یعنی شریکنه بر شئ غرامت چکمکسزن
زیرا جاریه مقتضاء شرکت اوزرینه ملکنه داخل اولور اندن صکره اذن کندو نصیبنی هبه ایلمکی متضمندر زیرا وطی حلال
ملك ایله اولور ویؤخذ کل بثمنها شریکیندن هر بری جاریه‌نك ثمنی ایله اخذ اولنور مثلا جاریه صاحبی شریکیندن هر قنغیسنی
بولورسه جاریه‌نك ثمنی اخذ ایدر مشتریدن اصالة شریك آخردن کفالة زیرا مفاوضه وکالت وکفالتی متضمندر وقالا
یضمن حصة شریکه امامین دیدیلر که شریکنك حصه‌سنی ضامن اولور زیرا اشترا ایلکه مأموردن واقع اولوب ثمنی انك
اوزرینه واجب اولور لکن ثمنی مال شرکتدن ادا ایلمکله نصف ثمن ایچون رجوع اولنور

بو کتاب وقف احکامی

وقف وقفك مصدریدر متعدی ولازم اولور وقف مفعول تسمیه‌سی مبالغه ایچوندر منسوج ومضروب ایچون

هو حبس العین علی ملك الواقف والتصدق بالمنفعة کالعاریة وقف واقفك ملکی اولمق اوزره بر عینی حبس ومنفعتنی
تصدقدر عاریة کبی امام اعظم قتنده یعنی فقرا اوزرینه تصدقدر ویاخود وجوه خیردن بر وجه اوزرینه تصدقدر
اندن صکره دیدیلر که منفعت معدومه‌در ومعدومی تصدق صحیح اولمز بو تقدیرجه ابو حنیفه قتنده وقف جایز دکلدر
اما اصح اولان اجماعاً وقف جایزدر فلا یلزم ولا یزول ملکه الا ان یحکم به حاکم پس امامك لازم اولمز ودخی ملکی زایل
حاکم لزومنه حکم ایلیه مثلا بر کمسنه وقف ایلدوکی شئ متولیه تسلیم ایدوب اندن صکره رجوعنی مراد ایدوب عدم لزومه
ذاهب اولوب منازعه ایلدکده قاضی دخی لزومنه حکم ایلسه اول وقت لازم اولور وملکندن زایل اولور قیل او یعلقه
بموته بان یقول اذا مت فقد وقفت دیدیلر که یاخود واقف وقف ایده جك شیئی موتنه تعلیق ایلیه که اولدوکم زمان
تحقیق وقف ایلدم دیمکله یعنی فلان شئ اولدوکم زمان وقف اولسون دیه وعندهما هو حبس العین علی ملك الله
علی وجه یعود نفعه الی العباد فیلزم ویزول ملکه بمجرد القول عند ابی یوسف امامین قتنده وقف بر عینی حبس در
الله تعالینك ملکی اولمق اوزره بر وجه اوزرینه کم اول وقفك نفعی عباده عاید اوله بو تقدیرجه لازم اولور واقفك ملکی
زایل اولور ابو یوسف قتنده مجرد وقفت قولیله مثلا وقفت داری هذه ویاخود وقفت ارضی هذه دیمکله وعند محمد لا
امام محمد قتنده لازم کلمز وملکندن دخی زایل اولمز مادامکه وقف ایلدوکی شئ تسلیم متولی ایلمیه مجرد وقفت قولیله
لزوم زوال ملك اولمز فلو وقف علی الفقراء او بنی سقایة او خاناً او رباطاً لبنی السبیل اکر فقرا اوزرینه وقف ایلسه
ویاخود ابناء سبیل ایچون سقایه بنا ایلسه ویاخود تجار وآینده وروند ایچون خان بنا ایلسه ویاخود رباط بنا ایلسه
لبنی السبیل که امی بنی بر متعلقدر او جعل ارضه مقبرة لا یزول ملکه عنه الا بالحکم ویاخود ارضنی مقبره قلوب واقفك
ملکی کندیدن زایل اولمز الا حکم ایله زایل اولور ابو حنیفه قتنده وعند ابی یوسف یزول بمجرد القول امام ابو یوسف قتنده
مجرد قولیله ملکندن زایل اولور زیرا انك قتنده تسلیم شرط دکلدر وعند محمد اذا سلمه الی متولیه واستقی الناس من السقایة
وسکنوا الخان والرباط ودفنوا فی المقبرة امام محمد قتنده واقفك وقفی متولیه تسلیم ایلسه وناس سقایه‌دن شرب ایله
وخان ورباطه ساکن ونزول ایلسه‌لر ومقبره‌یه میت دفن اولنسه اول زمان واقفك ملکندن زایل اولور ویشترط التأبید
ذکر مصرف مؤبد وقفك تمامی ایچون مصرف مؤبد شرطدر قلنذی مثلا علی کذا وکذا ثم علی فقراء المسلمین دیمك کبی
وعند ابی یوسف یصح بدونه ابو یوسف قتنده وقفك تمامی صحیح اولور بلا ذکر مصرف مؤبد واذا انقطع صرف الی الفقراء
بی مصرف منقطع اولسه فقرایه صرف اولنور واقفك ملکنه عود ایلمز اکر صاغ ایسه اکر میت ایسه ورثه‌سنه دخی عود ایلمز
بونلردن معلوم اولدیکه تأبید شرطدر الا بو قدر واردر که ابو یوسف قتنده ذکری شرط دکلدر وامام محمد قتنده ذکری شرطدر
وصح عند ابی یوسف وقف المشاع ابو یوسف قتنده قسمت اولنموب مشاع اولان ملکی وقف صحیح اولدی امام ابو یوسف قتنده
وقف اسقاط ملکدر وقبض شرط دکلدر مشاع ایسه اکه مانع دکلدر وجعل غلة الوقف او الولایة لنفسه وقفك غله
ویاخود تولیتنی واقف کندو نفسی ایچون قلمق جایزدر زیرا نبی علیه السلام کندو وقفندن اکل ایدرلردی بو ایسه
حلال اولمز الا شرط ایلسه حلال اولور بونلردن معلوم اولدیکه کندو نفسی ایچون شرط ایلمك مشروعدر مشایخ بلخ

ابو یوسفک قولنی اختیار ایلمشلردر و وقفده ناسه ترغیب ایچون فتوی دخی بو قول اوزرینه در خانیه ده دخی بو منوال اوزره در
ملکی واقف خاین اولوب امین اولمیه فقرادن ضرری دفع ایچون قاضی واقفی عزل ایلمک وار در اکر واقف بر احد
کندو یی عزل ایلمیه دیو شرط دخی ایلدی ایسه اول شرطه التفات اولنمیوب عزل اولنور وصی خاین اخراج کبی بعد العزل
عادل اولسه تولیت اکا انتقال ایلمز کذا فی شرح مجمع البحرین وجعل الکل او البعض لامهات اولاده او مدبریه ما داموا
وبعدهم للفقراء کل غلّه و یاخود بعض غله سین ام ولدلرینه و یاخود مدبرلرینه ما دام که حیات اوله لر و بونلردن صکره فقرا
ایچون اوله دیو وقف ایلمک صحیح اولور وشرط ان یستبدل به غیره اذا شاء خلافا لمحمد فی الکل واقف وقف ایلدکی
ارضی دیلدوکی زمان غیری ارضا استبدال ایلمسنک شرطی دخی صحیح اولدی اما کلیسنده امام محمد ایچون خلاف وار در
وصح وقف العقار عقارک وقفی دخی صحیح اولدی زیرا اصحابه کزین رضوان الله علیهم اجمعین دن برجماعت وقف ایلمشلردر
وکذا المنقول المتعارف وقفه عند محمد بین الناس وقفی متعارف اولان منقولک دخی وقفی صحیحدر امام محمد قتنده
کالفاس والمر والقدوم والمنشار والجنازة وثیابها والقدور والمراجل والمصاحف والکتب بونلر که اولنان
فاس تبردر مر فتح میم ایله فارسیجه بیل در قدوم بفتح القاف تیشه یعنی کسردر منشار دستاره در جنازه بکسر الجیم
جنازه اوزرینه غسل ایدرلر وثیاب ایسه کعبه اورتوسیدرکه میت اوزرینه وضع ایدرلر قدور قدرک جمعیدر که چوملکدر
مراجل مرجلک جمعیدر که طنجره در مصاحف مصحفک جمعیدر وکتب کتابک جمعیدر وابو یوسف معه فی وقف السلاح
والکراع کالخیل والابل فی سبیل الله وبه یفتی ابو یوسف امام محمد ایله در فی سبیل الله وقف سلاح و کراع ده و کراع
خیل وابل کبی در و فتوی بونک اوزرینه در قیاس بو ایدی که جایز اولمیه زیرا منقولده شرط تابید متحقق اولمامش اولور
وجه استحسان اثار مشهوره در و بو اثار مشهوره دندر که حضرت عمر رضی الله عنه خالد بن ولید دن نبی علیه السلام
منع زکوة ایچون شکایت ایلدکده ولا تظلموا خالدا فانه حبس ادرعه واکرعه فی سبیل الله بیورمشلردر و بوروایتده
فی سبیل الله بیورمشلردر وکذا یصح عند ابی یوسف وقف بتعا لمن وقف ضیعة ببقرها واکرتها وهم عبیده وسایر
منقولک وقفی ابو یوسف قتنده دخی صحیح اولور عقاره تبعیت ایله شول کمسنه کبی که بر چفتلک او کوزی واکنجی سی ایله
انلرو واقفک قوللری در و سایر الات حراثتی ایله وقف ایلدی بقر والات حراثتی که منقولات در ضیعه یه تبعیت ایله وقفی
صحیح اولور اکرة جمع اکار در اکنجی معناسنه واذا صح الوقف فلا یملک ولا یملک الا انه یجوز قسمة المشاع عند ابی
یوسف وقف صحیح اولسه اول وقف کمسنه نک مملوکی اولمز وکمسنه یه تملیک دخی اولمز الا بو قدر وار در که ابو یوسف قتنده مشاع
اولان وقفک قسمتی جایزدر ویبدأ بارتفاع الوقف بعمارته وان لم یشترطها الواقف ان وقف علی الفقراء فقرا ایچون وقف
اولنان وقفک عمارتنه غله وقف ایله باشلنور اکر واقف عمارتنه شرط ایلمدی ایسه ده وان وقف علی معین فعلیه اکر معین
وقف ایلدی ایسه عمارت وقف اول معین اولان کمسنه نک اوزرینه در زیرا الخراج بالضمان ایدوکی مبین در فان امتنع او
فقیرا اجره الحاکم وعمره من اجرته ثم رده الیه اکر موقوف علیه عمارتدن امتناع ایلسه و یاخود فقیر اولوب عمارته
عاجز اولسه حاکم وقفی اجاره یه ویروب اجرتندن تعمیر ایتدروراندن صکره وقفی موقوف علیهه رد ایدر ونقض الوقف

الی عمارته ان احتاج والا حفظ الی وقت الحاجة وقفک نقضی عمارتنه صرف اولنور اکر احتیاج اولنورسه واکر احتیاج
اولنمز ایسه وقت حاجته دکین حفظ اولنور وان تعذر صرف عینه اکر نقضک عینی صرف اولمق متعذر اولورسه بیع ونقضی
اول نقض بیع اولنوب ثمنی عمارتنه صرف اولنور ولا یقسم بین مستحقی الوقف و یاخود ثمنی وقفک مستحقلری بیننده قسمت
اولنمز نقضک جزء عین دیمایسه مستحقینک حقی بو قدر انلرک حقی منافعنه در عینه دخی حق اولمدر
مسجد بیاننده در اذا بنی مسجدا لا یزول ملکه عنه حتی بر کمسنه مسجد بنا ایلسه اول کمسنه نک ملکی مسجد دن زایل اولمز
حتی یفرزه عن ملکه بطریقه ویاذن بالصلوة فیه ویصلی فیه واحد وفی روایة شرط صلوة جماعة حتی واقف اول
مسجدی ملکندن طریق عام ایله افراز ایدنجه و دخی اول مسجده صلوته اذن و یرنجه و بر کمسنه مسجدده نماز قلنجه و بر روایتده
صلوة جماعت شرط قلنمشدر بو مذکورات اولنجه ملکندن زایل اولور ولا یضر جعل تحته سردابا لمصالحه واول مسجدک
تحتنی مصالحی ایچون سرداب قلمق ضرر ایلمز وان جعل لغیر مصالحه او جعل فوقه بیتا وجعل بابه الی الطریق وعزله
اکر سردابی مسجدک مصالحندن غیری ایچون قلسه و یاخود مسجدک فوقنی بیت قلسه و مسجدک قپوسنی طریقه قلسه وعزل ایسه
او اتخذ وسط داره مسجدا واذن بالصلوة فیه لا یزول ملکه عنه و یاخود دارینک اورته سنده مسجد اتخاذ ایلسه و انده
صلوته اذن ویرسه اول مسجد بانیسنک ملکندن زایل اولمز وله بیعه ویورث عنه اول بانی ایچون وسط دارده ایلدوکی
مسجدی بیع ایلمک وار در و بانیدن میراث اولنور یعنی فوت اولدقده مسجد ایلدکی یر میراث منع اولنمز وعند ابی یوسف
یزول ملکه بمجرد القول مطلقا ابو یوسف قتنده بانینک ملکندن زایل اولور مجرد قولیله مطلقا یعنی کرک مسجد اولسون
مسجددن غیری اولسون زیرا ابو یوسف قتنده تسلیم شرط دکلدر ولو ضاق المسجد وبجنبه طریق العامة یوسع منه وبالعکس
اکر مسجد ضیق اولسه الی یوکیانده طریق عام اولسه اول طریقدن مسجد توسیع اولنور عکسی ایله دخی بویله در مثلا یول
سلمانلره ضیق اولسه مسجددن الینوب یوله ضم اولنور ربط استغنی عنه یصرف وقفه الی اقرب رباط الیه بر رباط که اندن
استغنا اولنه اول رباطک وقفی اقرب رباطه صرف اولنور زیرا مصلحت بانه ایچوندر والوقف فی المرض وصیة حال مرضده
ثلثدن معتبر اولور ویتبع شرط الواقف فی اجارة الوقف ان وجد اجاره ده اکر شرط بولنورسه شرط واقفه اتباع اولنور والا
یختار ان لا یوجر الضیاع اکثر من ثلث سنین شرط اجاره بولنمز ایسه اختیار اولنان بودر که چفتلک اوچ سنه دن اکثر اجاره
ولا یوجر غیرها اکثر من سنة چفتلکدن غیری سی بر سنه دن اکثر اجاره یه ویرلمیه وفتوی دخی بونک اوزرینه در زیرا مدة اجاره
طویل اولورسه ابطال وقف لازم کلور ولا یوجر الا باجر المثل وقف ایجار اولنمز الا اجر مثلی ایله ایجار اولنور ثم لا ینقض
ان زاد الاجرة لکثرة الرغبة اجر مثلی ایله ایجار اولندقدن صکره اجاره بوزلمز رغبت ناس ایله اکر اجرت زیاده اولورسه دخی
ولیس للموقوف علیه ان یوجر اذ لیس الا بانابة وولایة موقوف علیه ایچون وقفی کندو اذنیله ایجار ایلمک یوقدر الا واقف
طرفندن نیابت ایله و یاخود ولایت ایله یعنی متولی اولمق ایله ایجار ایلمک وار در ولا یعار ولا یرهن وقف عاریة ورهن
وان غصب عقاره یختار وجوب الضمان اکر وقفک عقاری غصب اولنسه ضمانک وجوبی اختیار اولنور یعنی قیمتی اخذ اولنوب
بر اخر ضیعه اشترا اولنور غصب اولنان بدل وقف اولور کذا فی الدرر ولو شرط الولایة لنفسه وکان خاینا ینزع منه وان کان
اکر واقف تولیتی کندو نفسنه شرط ایلسه اکر خاین اولورسه تولیتی نزع اولنور اکر نزع شرط ایلدی ایسه ده بینه عزل اولنور

[illegible] [illegible]

٢١٠

١٠ [illegible]

[illegible]

٢٢٠ [illegible]

[illegible]